

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

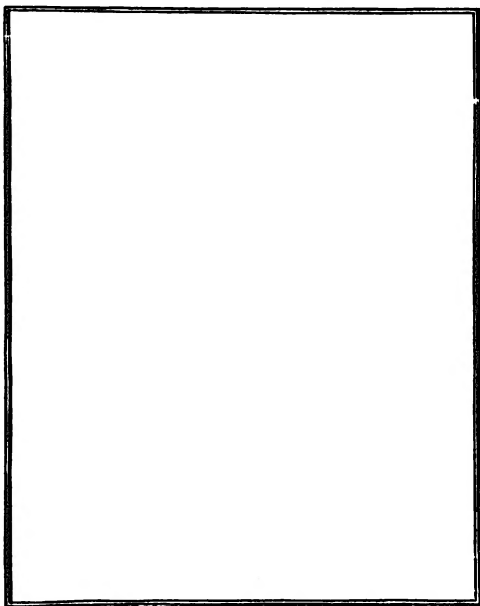
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

I

GIFT OF
Henry U. Brandenstein

CASE
B

RATIO AC VIS

EX. LIBRIS

H. U. BRANDENSTEIN

HOMERI ODYSSEA

GRÆCE ET LATINE.

EDIDIT,

ANNOTATIONESQUE, EX NOTIS NONNULLIS MANUSCRIPTIS

A SAMUELE CLARKE, S.T.P.

DEFUNCTO

RELICTIS,

PARTIM COLLECTAS, ADJECIT

SAMUEL CLARKE, S. R. S.

EDITIO QUARTA.

Τὴν Ὀδύσσειαν, καλὸν ἀνθρώπινον βίον κἀκούσθαι.

Alcidamas, apud Arist. Rhet. lib. III. cap. 3.

VOL. I.

EDINBURGI:

E PRELO ACADEMICO;

VENEUNT APUD BELL & BRADFUTE, ET SILVESTREM DOIG:

LONDINI,

APUD J. NUNN; LONGMAN, HURST, REES & ORME; VERNOR, HOOD &
SHARPE, ET R. SCHOLEY.

1810.

TA 4351

A2

1810

CASE

B

PK

70 1000
AUGUST 1960

Q1744

Henry H. Brandenstein

Τ Ο Υ Ὀ Μ Η Ρ Ο Υ

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α , ἢ Γ Ρ Α Μ Μ Α , Α'.

Ἑποθεσις τῆς ῥαψωδίας Α'.

ΘΕΩΝ ἀγορὴ γίνεται περὶ τὴν Ὀδυσσεύα ἐν Ἰθάκῃ συμφέροντα ἀπὸ τοῦ Κελαιφῶν
οἶον μὲν ἢ ἡ Ἀθηναῖα ἐν Ἰθάκῃ παραγίνεται πρὸς Τηλέμαχον, ἀμειψάμενα Μέντι βασιλεὺς
Ταφίων· Γενόμενος δὲ ἐμπίλως, παρακίσεσθαι ἡ Ἀθηναῖα Τηλέμαχον παραγινώσκει, διὰ τὴν εὐ
πατρίδα ζήτησιν, ἐς Πύλον μὲν, πρὸς Νίτορα, ἐς Σπάρτην δὲ, πρὸς Μενέλαον, ἀπαίρεται, ἱμφα-
σιν ὄντα, ὡς Διὸς αἶψα. Καὶ τῶν μνηστέων γίνεται ἰαχία.

Ἑπιγραφαί.

Θεῶν ἀγορὴ Ἀθηναῖα παρακίσεται πρὸς Τηλέμαχον Μνηστέων ἰαχία.

Ἄλλως.

Ἄλφα, Θεῶν ἀγορὴ, Ὀδυσσεὶ Παλλὰδι θάρεται.

Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μῦσα, πολύτροποι, ὃς μάλα πολλὰ
Πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσε·
Πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστυα, καὶ νόον ἔγνω·

LIB. I.

VIRUM dic mihi, Musa, versutum, qui valdè multum
Erravit, postquam Trojæ sacram urbem evertit ;
Muktoràmque hominum vidit urbes, et mores cognovit :

Ver. 1. Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μῦσα.]

Arma, virumque cano —. Æn. I. 1.

Dic mihi, Musa, virum, captæ post mœnia
Trojæ

Qui mores hominum multorum vidit, et
urbes. Horat. Ars Poët. 141.

Ulixen,
Qui dormitor Trojæ, multorum providus
urbes

Et mores hominum inspexit, latumque
per æquor

Vol. I.

Dum sibi, dum sociis reditum parat, as-
pera multa
Pertulit, adversis rerum immensabilis un-
dis. Id. Epist. Lib. I. ii. 18.

Ἐν δὲ τοῖς λόγοις ἔστιται δῶγμά ἐστι εὐ λόγος,
ἵνα προῖδωσι περὶ τὸ ἔστι λόγος, ἔστι μὴ πρὶν ἵσταται
ἢ διάνοια· τὸ γὰρ ἔστιται πλανῆ. Ὁ δὲ ἐν
δοσιε ἐν τῇ χάριτι τὴν ἀρχὴν, καὶ ἰχέμενος
ἀπολύει τὸν λόγον. Διὰ τὸτο, — “Ἄν-
δρα μοι ἔννεπε, μῦσα.” Aristot. Rhetoric.
Lib. III. cap. 14. Ὁ ὅς Ὀμηρος, δοσιε καὶ
τὰ ἄλλα διαφύει, ἔστιν ἵσταται καλῶς ἵσταται, ἵσταται.

M156633

Πολλὰ δ' ὅγ' ἐν πότῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν,
'Αργυόμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐταίρων·

5

Plurimos autem ille in mari passus est dolores suo in animo,
Magnā-curā-servans suamque animam et reditum sociorum :

5

διὰ τίχρη, ἢ διὰ φύσιν. Ὀδύσσειαν γὰρ ποῖω, ἢ καὶ ποῖωσιν ἅπαντα ὅσα αὐτῷ συνέβη, οἷον πληγῆται μὲν ἐν τῷ Πάφῳ, μακρὰν δὲ προσποῖσθαι ἐν τῷ ἄγριον ὡς ἔστιν, ὅστις γινώσκων, ἀναγκαῖον ἦν, ἢ ἡκὺς θάτερον γινώσκων ἄλλα περὶ μίαν πράξιν, οἷον λίσσασθαι τὴν Ὀδυσσεύαν, συνέβη. *Id. Poët. cap. 8.* Σημειώσαι δὲ ὅτι σιωπᾷ τὸ σὺ Ὀδυσσεύς ἐξ ἀρχῆς ὄνομα ὁ Ποιητής, ἐξείρων αὐτὸν εὐμενίᾳ ἐπιδί-
Eustath. De toto porro *Odysseae* poemate ita *Longinus* ; Δέκνυσι δ' ἡμῶς, inquit, [*Ὀμηρος*] διὰ τῆς Ὀδυσσεύας — ὅτι μεγάλῃ φύσει ὑποφειρόμενος ἦδη ἰδίῳ ἐστιν ἐν γῆρ τὸ φιλομυθεῖν. Ἀλλος γὰρ ἐκ πολλῶν τε ἄλλων συντιθεσὶς παύταιν δευτεῖραν τὴν ὑπόθεσιν, ἀπὸρ δὲ καὶ τὴν λέξιφανα τῶν ἱλικῶν παθημάτων διὰ τῆς Ὀδυσσεύας, ὡς περὶ οὐδὲν τινα τῷ Τρωϊκῷ πολέμῳ, προσεποφείραν, ἢ νῆ Δι' ἐκ τῷ τὰς ἐλεφύσεως, ἢ τῆς οἰκτρῆς, ὡς πάλαι περὶ προσηγορίαις τοῖς ἡρώεσσιν, ἐκταυθὰ προσεπαρῶνται. Οὐ γὰρ ἄλλο, ἢ τῆς Ἰλιάδος ἐπιλόγος ἐστὶν ἡ Ὀδυσσεύας. — Ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς αἰτίας οἶμαι, τῆς μὲν Ἰλιάδος γεωγραφίης ἐν ἀκμῇ σπύματος, ὅλον τὸ σωματικὸν δραματικὸν ὑπερβαλεῖς ἢ ἰσχυρῶς τῆς δι' Ὀδυσσεύας τὸ πλὴν διηγηματικόν, ὅτι ἰδίῳ γῆρως. Ὅθεν ἐν τῇ Ὀδυσσεύᾳ παρεκκλῆσαι τις αὐτὸν καταδεχόμενον τὸν Ὀμηρον ἥλιον, ὅτι δὲ τῆς σφοδρότητος παραμένει τὸ μέγεθος. Οὐ γὰρ ἐπὶ τοῖς Ἰλιακοῖς ἐκείνους παύμασιν ἴσον ἐπὶ αὐτῶν σῶσαι τὸν τόπον, ὅδ' ἐξομαλίσματα τὰ ὕψη, ἢ ἱζμαῖα μεθ' ἑμὲ λαμβάνοντα, ὅδ' ἐν τῇ ἀρχῇ οὐκ ὅμοιον τῶν ἰσχυρῶν παύων, ὅτι ἀγχιόροφον, ἢ πολυϊκόν, ἢ ταῖς ἐκ τῆς ἀληθείας φαντασίαις κατασκευασμένον ἄλλ', οἷον ὑποχωρῶντος ἐς ἑαυτὸν ἀκτανῶ, ἢ περὶ τὰ ἴδια τέματα ἱερμαίνον, τὸ λοιπὸν φαίνεται τῷ μεγέθει ἀμπτῶνιδος, καὶ τοῖς μεθόδοις καὶ ἀπίστοις πλάνας. Λίγων δὲ ταῦτ' ἐκ ἐπιλήρηται τῶν ἐν τῇ Ὀδυσσεύᾳ χειμῶνων, καὶ τῶν περὶ τὸν Κεκλῶσα καὶ τῶν ἄλλων, ἀλλὰ γῆρας διηγήσας, γῆρας δ' ὅμως Ὀμήρῳ. Πλὴν ἐν ἀπαιτῇ ταῖς ἐξῆς τῷ πρακτικῷ ἀρᾷ τὸ μυθικόν. *De Sublimitate*, § 9. E contrario contendit *Dna. Dacier*, in præfatione ad *Odysseam*, hoc non *Poëtæ* ingenio deficienti, sed rei utique ipsius diversitati tribuendum ; *Homericumque*, etiam si *Odysseam* priorem, *Iliadem* posteriorem composuisset ; utramque tamen eandem, ac nunc habemus, compositurum fuisse. Similiter et *Durportus* ; “ Par,” inquit, “ in utroque Opere vis et vigor et splendor ingenui.” *Prefat. in Gnomologiam Homericam.* Ac quamvis fatendum quidem in *Iliade*, cuius materia grandior, stylum multò magis

sublimem esse quàm in *Odysseâ*, ubi materia plerumque tenuior ; notandum tamen et in *Odysseâ* omnia ubique tam aptè et vividè depicta esse, ut dubitari possit annon arti potius quàm ingenii defectui ascribenda sit ista diversitas. *Homerum* enim “ nemo (ut “ rectè observavit *Quintilianus lib. X. cap. 1.)* in *Magnis* sublimitate, in *Parvis* pro-
prietate superaverit.”

Ibid. — πολυτρόπον.] Ἐπὶ πολλὰ τρέποντα τὴν διάνοιαν, συντετὸν, ἢ πολλῶν ἱμαίων τρέπων. *Schol.* “ Ut ille vir heroïci spiritus et polytropus ab Homero dictus, i. e. “ multifariâ ingenii dote, multiplici morum “ cognitione, versatiliq[ue] solertia præditus.” *Budeus de Asiæ, lib. V.* Αὐτὸν γὰρ μὴ τὸν Ὀδυσσεύα ἔχ' ἔρξ', ὡς παντοίαις συμφοραῖς ἀντιτεχνώμενος ἀρίστη, εἰσὶν ἢ τὸ δὲ ἐκείνῳ θάρος ; Τὸ αὐτὸ τὸ ἐκ Κίρκης Μόλυ, τὸ τὸ ἐν θαλάττῃ κηρύδμενον, τὸ τῶν Πελουφήμου χειρῶν τὸν ἄνδρα ἐξάγει, τὸ ἐξ ἄδου ἀνάγει, τὸ τὴν σπηλῆν ἐσχλιδίαι, τὸ τῶν Ἀλκίονος, τὸ τῶν ἀνιχίται βαλλόντων μνηστῆρων, Ἰφου παλαιόντος, Μιλιανθοῦ ὑβρίζοντος, τούτου ἐλευθεροῦ τὴν ἱστίαν, τῆς ταμναστικῆς γάμου, τὸ τὸ ἄνδρα ποιεῖ διόγονη, ἢ θοῖς ἱππικόν, οἷον ἀξίῳ Πλάτων εἶναι τὸν ὑδαίμονα. *Maximus Tyrius. Dissertat. XVI. ipso fine.* *Caterum Scholiastæ in Aristophanem ad Nubes, ver. 259.* nonnullos hic pro πολυτρόπον, πολυμήμον scriptisse annotat.

Ibid. — ὅς μάλα πολλὰ Πλάγχθη] Ὁ γῆν ἔξινον ἐκαστοῖς ὡς ἐπὶ θαλάττῃ χαλεπὴν πειραζόμενος, ὅδ' ἀνθρώποις ἀγρίοις συμφειρόμενος ἄλλα ταῦτα μὴ αὐτῷ οἱ μῦθοι ἔχουσιν, αὐτὸς δὲ τῇ ψυχῇ, κύρῃ χεῖματι, ἢ πολυπλανίστῳ τῶν σωματικῶν, πανταχῶς περιεφύει, πάντα ἱσχυρῶς, ὅσα γῆς παθήματα, θῶν βουλὰς, ἀνθρώπων φύσεις, ἡλίου φως, ἀστῶν χορὴν, γέφυρας ζῶων, ἀναχύσεως θαλάττης, ποταμῶν ἐκβολὰς, αἶρων μεταβολὰς, τὰ πολιτικὰ, τὰ οἰκονομικὰ, τὰ πολεμικὰ, τὰ ἐπικινεῖα, τὰ γαμήλια, τὰ γιόρ-
γικὰ, τὰ ἱσχυρὰ, τὰ ναυτικὰ, τὰ τέχνης παντοί-
ας, φωνὰς σοικίλας, εἴδη παντοδαπὰ, ἐλεφ-
ρομένους, ἡδονομένους, συνδύνας, γυλῶντας, πο-
λεμῶντας, ὀργίζομένους, ἐνδοχόμενους, πλοῦστας.
Max. Tyrius, Dissertat. XVI. sub initio.

Ibid. — πολλὰ.] Ἀ. πάντων.

Ver. 2. — ἐπὶ Τροίᾳ ἱερὸν πτολίεθρον ἔπειρε.] Σημειώσαι δὲ ὅτι τὸ, “ Τροίᾳ πτολί-
“ εθρον ἔπειρε,” ἀρχὴ ἐστὶ τῆς σὺ πτολίεθρον Ὀδυσσεύς συντίσται διὰ γὰρ ταύτην ἐκείνῳ πτολίεθρον ἱκανοποιεῖται. *Eustath.* Vide infra ad χ'. 230. Item ad *Iliad. β'. 278.*

Ἄλλ' οὐδ' ὥς ἱτάρους ἐρρύσατο, ἱεμενός περ·
 Αὐτῶν γὰρ σφετέρησιν ἀτασθαλίησιν ὄλοντο·
 Νήπιοι, οἳ κατὰ βούς ὑπερίονος Ἡελίοιο
 Ἦσθιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἡμᾶρ.

Sed neque sic servavit socios, tametia cupiens;
 Suā enim ipsorum insipientiā perierunt;
 Stulti, qui boves sublimis Solis
 Comederunt: ille verò iis abstulit reditū diem.

Ibid. — ἱερὸν ἀπολίθρον.] Διὰ τὸ τινα-
 χίσαι· ὑπὸ Διὸς ἢ διὰ τὴν πρὸς τὸν Δία ἐν-
 στίχαι. *Schol.*

Ver. 3. Πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστια, ἃ ἰόντες ἔγνω.] Ὅμηρος δὲ ἃ Ὀδυσσεὺς σοφὸς διὰ πολλὴν πλάνην. "Πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστια, καὶ ἰόντες ἔγνω." *Maxim. Tyrius, Dissertat. VI.* Οἱ γὰρ πικρὰ φρονιματώδεις τῶν ἡρώων ἀποφαινοῦσι τὸς ἀποδημήσαντας πολλὰ καὶ ἐκπλαυθῆντας· ἐν μεγάλῳ γὰρ τίθεται τὸ "πολλῶν ἀνθρώπων ἴδεν ἄστια ἃ ἰόντες ἔγνω." Πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα παρασκευαίει τινὲς ἐκ φρόνησιν μεγάλα, τῷ καθ' ὅσον τῆς χάριτος τὴν φύσιν, ἃ ζῶντι ἃ φυτῶν ἰδίαις, προσδίδειν δὲ καὶ τὰ τῆς θαλάσσης. *Strabo, Geograph. lib. I. pag. 16. Al. 8.* "Nec immeritò priscæ poëtice divinus auctor apud Graios, summæ prudentiæ virum monstrare cupiens, multarum civitatum obitu, et variorum populorum cognitu, summam adeptum virtutes cecinit." *Apuleius Metamorphos. lib. 9.* Vide et suprâ *ver.* 1.

Ver. 4. Πολλὰ δ' οὐκ ἐν πόντῳ πάθην.]

—multum ille et terris jactatus et alto.

Æn. I. 3.

Ibid. — πάθην ἄλγιστα ἐν κατὰ θυμὸν, Ἀργύμνος.] *Al.* πάθην ἄλγιστα, ἐν κατὰ θυμὸν Ἀργύμνος.

Ver. 5. Ἀργύμνος ἦν τι ψυχὴν ἃ ἰόντες ἱταίρων.] Δὴ καὶ τὸν μίλλοτα στρατηγόν, καὶ ἡγμένον ἀνέχοντι τυγχάνειν, — ἀνδρεία τῇ πολιτικῇ φρόνησιν ὡς πλεονεξία προσθίβαιναι σπουδάζει, ἃ μεγαλοφυλίαν καὶ σύνισιν, τὰς τι ἄλλας τὰς τῷ ἡγμένῳ προεσέας ἀρετὰς· ἃ τῆς ἰαυτῷ ψυχῆς ἴσθ' ὅτι μὴ φέρεται, ἄλλοι δὲ ἀφ' ὧν ὅταν διπλασθῇ ὁ τι καὶ ὅτι ἡ χρεία ἀπαιτῇ καὶ ἰσθῇ δι' ἐραυτοῦ καὶ ἡ μάχην ἃ ἐνδοξοῦν, ἀπὸ ἰσθῆτος τῷ δυνάμει, μνηστικαὶ τῇ τῷ ἰσθῇ, "Ἀργύμνος ἦν τι ψυχὴν καὶ ἰόντες ἱταίρων." *Kyriac. Stroz de Republ. lib. 9.* Porro sententiam hanc ita exponit *Scholasticus*: Τὸ ἰσθ' ἰαυτῷ προσιπνῶν καὶ σάβην ἰαυτῷ ἃ τὸς ἱταίρων· ἢ ἀντὶ τῷ καλλιμασεύμενος τὴν ἰαυτῷ ψυχὴν, ἃ τὴν ὡς τὸν οἶκον τιμωρίαν, ὡς τὴν ἱταίρων· οἷον αὐτὸς ἀπολίθους ἔλκων, ἢ τὰς ὡς τὸς ἱταίρων. Διαλασθῆναι ἰσθ' ἃ, ἃ ἰσθῇ. Posteriorum harum explanationum amplectitur *Eustathius*: "Ὅτι τὸς, Ἀρ-

" ἰταίρων ἦν τι ψυχὴν ἰσθ'." (inquit) ὁ ἴσθ' ἀνέκαταλλασσόμενος, ἀπὸ μέρους ἰσθῆσαι τῶν παλαιῶν πρὸς μισοτιμῶν ζῶντι τοῖς συναλλεγμένοι, τούτῳ ἀπὸ τῶν ἀρετῶν ἰσθῇ ἰσθῇ τῶν τετραπιδῶν. Verior tamen, ut opinor, prior *Scholasticus* interpretatio; videtur enim vox ἀργύμνος apud Poëtam propriè significare *expletus*, sive *exquirens* ut *laboris premium*:

Τιμὴν ἀργύμνοι Μανιδᾶρ τοῖσι —

Iliad. d. 159.

Ἀργύμνος πατὴρ ἐστὶ μέγα κλέος, ἢ μὴν αὐτῷ. *Ζ'. 446.*

— ἐκ ἱερῶν, ἐδὲ βοτῶν

Ἀργύμνος — *Ζ'. 159.*

Secundum hanc interpretationem *Horatius*, loco suprâ ad *ver.* 1. citato; "Dum sibi, dum sociis reditum parat:" itémque *Budæus de Asiæ, lib. 5.*; "Salutem suam tandem anxie sociorumque perquirebat." Sed et confirmatur hæc accipiendi ratio ex *ψ'. 253.* infrâ, ubi similis sententia occurrit;

Νόστον ἱταίροις διζήμενος, ἢ μὴν αὐτῷ.

Ibid. Ἀργύμνος ἦν.] Quâ ratione Ἀργύμνος hinc ultimam producat; item πάρος, *ver.* 21. et ἰσθ', *ver.* 27. et Ὀρίσας, *ver.* 40. vide ad *Il. d. 51.* Cæterum de prosodiâ vocis Ἀργύμνος, vide ad *Il. γ'. 260.*

Ver. 7. Αὐτῶν γὰρ σφειτέρησιν ἀτασθαλίησιν ὄλοντο.] Citat hunc versum *Eusebius*, ut et *ver.* 32. 33. infrâ, ad demonstrandum, *Homertum* sententiam isti, futo scilicet et necessitate omnia regi, non suffragari. Ταῦτα γὰρ, (inquit), ἃ τὰ τοιαῦτα, τὰ πάντα γίνεσθαι καὶ ἐμαρμύνην, ἰσθῇται. *Præparat. Evangel. lib. VI. cap. 8.* Citat porro hunc versum *Maximus Tyrius, Dissertat. XL.* Vide infrâ ad *ver.* 32. 33.

Ibid. Αὐτῶν.] *Al.* Αὐτῶν.

Ver. 8. — οἳ κατὰ βῶς ὑπερίονος Ἡελίοιο Ἦσθιον.] Vide infrâ ad *μ'. 353.* Ἦσθ'· Ἐμνήσθη σῶσιν, ἰσθῇ ἐκ προαίρεως ἀδικήσαντες ἀπώλοντο. *Schol.*

Ibid. — ὑπερίονος.] Ἐπιθιναῖος, τῷ ἡλίῳ ἀπὸ τῷ ὑπὲρ ἡμᾶς ἵσθαι. Ἡελίος δὲ Ἐπείρονος αὐτὸν ἰσθῇται. *Schol.* Ἐπείρονος δὲ νομίσθαι αὐτὸν, τὸν ὑπερίονος ἀπὸ τῆς γῆς. *Heracleid. Pontic.*

- Τῶν ἀμόθεν γε, θεὰ, θύγατερ Διὸς, εἰπὲ καὶ ἡμῖν. 10
 "Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες, ὅσοι φύγον αἰπὺν ὄλεθρον,
 Οἴκοι ἔσαν, πόλεμόν τε πεφηνγότες ἠδὲ θάλασσαν·
 Τὸν δ' οἶον, νόστου κεχρημένον ἠδὲ χυναικὸς,
 Νύμφη πότνι ἔρυκε Καλυψὼ, δῖα θεάων,
 'Εν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλασιμένη πόσιν εἶναι. 15
 'Αλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε, περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
 Τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἰκόνδε νέεσθαι
 Εἰς Ἴθάκην, οὐδ' ἐνθα πεφυγμένος ἦεν ἀέθλων,
 Καὶ μετὰ οἷσι φίλοισι· θεοὶ δ' ἐλέαιρον ἅπαντες,
 Νόσφι Ποσειδάωνος· ὁ δ' ἄσπερχές μενέαιεν 20
 'Αντιθέω Ὀδυσῇ, πάρος ἦν γαίαν ἰέσθαι.
 'Αλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἑόντας,
 (Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαΐαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,

Hæc aliquā-ex-parte, dea, filia Jovis, dic et nobis.

10

Jam alii quidem omnes, quotquot effugerant sævam mortem,

Domī erant, bellōque elapsi atque mari;

Hunc autem solum; reditū indigentem atque uxoris,

Nympha veneranda detinebat Calypso, nobilis dea,

In specubus cavia, cupiens sibi maritum esse.

15

Sed quādo jam tempus venit, circumvolventibus annis,

Quo ei destinārent dī domum redire

In Ithacam; neque tum evaserat ē laboribus,

Etiā inter suos amicos; dī verō miserabantur omnes,

Præter Neptunum: ille autem indesinenter irascebatur

20

Divino Ulyssi; antequā in suam in terram venisset.

Sed ille quidem Æthiōpas adierat longē semotos,

(Æthiōpas, qui bifariā divisi sunt, ultimi hominum,

Ver. 10. — ἀμόθεν.] Πόθεν. ἔτι λίγες τῶν Ἀσινῶν ἢ ἀπὸ τινὸς μέρους, ὅπου ἐὶν θίλως. Schol. et Hesychius.

Ver. 11. — "Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες.] "Οτι ἐνθ' ἰσταῦθα τὴν ἀρχὴν τῆς τῷ Ὀδυσσεύς πλάνης, ἀρχὴν τῆς ταυτῇ ποιήσεως "Ομηρος τίθεται ἄλλ', ὥστε ἐν τῇ Ἰθακῇ, ὅταν ἔνν ἀπὸ τῶν ἱγγυσι τῷ τίλως ἀρχῇται. Eustath. Vide ad Il. d. 1.

Ibid. — αἰπὺν ὄλεθρον.] Λίπνς, ὑψηλός, σκληρός, χαλσπός. Eustath. et Etymol. Magn. à Barnesio citati. " Item ἄφικτος, (inquit " Barnesius,) ut Iliad. v. 773. — ὦν τοι " σῶς αἰπὺς θλῆρος." Minus rectè; ibi enim non αἰπὺς, sed σῶς intelligendum est ἄφικτος.

Ver. 12. — περιφυγόντες.] Vide ad Il. β'. 314.

Ver. 16. — περιπλομένων ἱκανῶν.]

volventibus annis.

Æt. I. 238.

Ver. 18. — πεφυγμένος.] Barnesius c-

didit πεφυγμένος· rationibus haud satis idoneis. Vide ad Il. ζ'. 488.

Ver. 22. — μετικίαθε.] Αἱ μετικίαθε.

Ver. 23. — Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαΐαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν.]

Oceani finem juxta, Solemque cadentem
 Ultimus Æthiopum locus est —

Æt. IV. 480.

Πάντες γὰρ οἱ παραπλεύσαντες τῇ Ὠκεανῷ τῇ Λιβύῃ, οἱ τε ἀπὸ τῆς ἱερῆς, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν τηλῶν, μίχρη ποσὶ προελθόντες, εἴτα ἀνέριψαν, ὑπὸ πολλῶν ἀποσιῶν κωλυόμενοι· ὅτι ἡ πρῶτη κατέλιπον τοὺς πολλοὺς, ὡς τὸ μεταξὺ διέεργοντο ἰσθμῷ. Καὶ μὴν σύμῃς ἡ πᾶσα Ἀτλαντικὴ θάλασσα, ἡ μάλιστα ἡ κατὰ μισημερίαν. "Απαντες δὲ εἴτι τὰ τελευταῖα χωρία, ἰφ' ἃ πλείους ἦλθον, Αἰθιοπικὰ προσηγόρευαν, ἡ ἀπὸ γαίης ἔσται. "Τι δὲ ἄλλοι οἱ ἡ "Ομηρος ὑπὸ συνότρης ἀκτῆς ἐχθρὸς διχὰ διήρει, τὸς μὲν πρὸς ἀναβολὴν λέγων, τὸς δὲ πρὸς δύσιν; τῶν μίλαξυ ἡ γινωσκόμενοι εἴτι εἰσιν εἴτι μὴ εἰσιν. Strabo, Geograph. lib. I. pag. 57. Αἱ. 52. "Ομηρος

Οἱ μὲν δυσομένον ὑπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος.)

Ἀντίον ταύρων τε καὶ ἀρνεῖων ἐκατόμβης.

25

Ἐνθ' ὅγε τέρπετο δαιτὶ παρήμενος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι

Ζηνὸς ἐνὶ μεγάροισιν Ὀλυμπίου ἀθροοὶ ἦσαν.

Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·

Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἰγίσθοιο,

Τόν ῥ' Ἀγαμέμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέστης·

30

Τοῦ ὅγ' ἐπιμνησθεῖς, ἐπὶ ἀθανάτοισι μετηύδα·

ᾧ πόποι, οἷον δὴ νῦν θεοὺς βροτοὶ αἰτίωνται·

Alii quidem ad occidentem solem, alii verò ad orientem.)

Adfuturus taurorumque et agnorum hecatombæ.

25

Ibi ille delectabatur convivio assidens: at dii alii jam

Jovis in ædibus Olympii congregati erant.

His autem sermones coepit pater hominumque deorumque;

Recordabatur enim in animo eximii Ægisthi,

Quem Agamemnonides inclytus occiderat Orestes:

30

Hujus ille recordatus, verba inter immortales fecit;

"Papæ, ut scilicet deos mortales culpant!

ἔδιδ' αὖτο διαιρεῖ τὰς Αἰθίπας, ἢ ἴτι τὰς Ἰνδοὺς
ἦδει τὰς ταύτας τοῖς σώμασιν· ἔδιδ' γὰρ ἀρχὴν
αἰδῖναι τὰς Ἰνδοὺς ἀπὸς Ὀμηρον. Ὅτε ἂν ὅτι
Εὐεργίτης κατὰ τὸν Εὐδόξου μῦθον ἦδει τὰ κατὰ
τὴν Ἰνδικήν, ἔδιδ' τὸν πλὴν τὸν ἰσ' αὐτῶν· ἀλλὰ
μᾶλλον κατὰ τὴν λαχθῆσαν ὑφ' ἡμῶν πρότερον
διαίρεσιν. *Id. lib. II. pag. 162. Al. 103.*
Τοῖς δὲ πρὸς τῷ Νάλλυ σχίσσιν αὐτὸς λέγου-
σιν. *Schol.* Vide ad *Il. d. 423.*

Ibid. — διδάσκει.] Vide ad *Il. d. 37. et*
v. 736.

Ver. 24. Οἱ μὲν δυσομένον — οἱ δ' ἀνιόντος.]
Al. Ἡμῖν δυσομένον — ἂν ἀνιόντος.

Ver. 27. — Ὀλυμπίαι.] *Al.* Ὀλύμπιοι.

Ver. 29. — ἀμύμονος Αἰγίσθοιο.] "Ho-
pere, (inquit Dna. Dacier) accompagne ici
"le nom d'Égisthe d'une épithète que je n'ai
"pu ni dû conserver; le Pere des Dieux et des
"hommes, dit il, s'étant souvenu du sage Égisthe:
"ἀμύμονος, c'est à dire, irrépréhensible, à qui on
"ne peut rien reprocher. Comment ce Poëte
"peut-il dire cela d'un scelerat qui a assas-
"siné son Roi pour en épouser la femme, et
"se rendre maître de ses États?" Atqui vox
ἀμύμον non eum denotat qui sit omnibus
virtutibus ornatus, omnibus vitiis immunis;
sed eum qui una pluribque animi aut cor-
poris dotibus sit eximius. Atque ita ac-
cipit *Scholias*, qui exponit: "ἦτοι καλῶ πρό
τῷ μοιχῶναι ἢ τῷ σατὰ γίνεσθαι ἀγαθῷ. Simili-
tèrque *Eustathius*; Ἀμύμονα γὰρ (inquit) ἠνε-
μάρι νῦν τὸν ἀεσθαλὸν Αἰγίσθον ὁ Ὀμηρεὺς
Ζεὺς, ὅς ἐστι καὶ ἰσὺν κακῶν λατὼν τοῖς ἰσθίοντι,
ἀλλ' ὅς ἐστι καὶ ἰσὺν καλῶν. Εἴχι δὲ, τὸ
ἀγαθὸς, τὸ ἰσθίον, τὸ συντόν. Vide ad *Iliad.*
β. 623. γ. 88. et γ. 155.

Ver. 30. Τὸν ῥ'.] Quem utique — Quem
scilicet.

Ver. 31. — ἰσ' ἀθανάτοισι μετηύδα.]
Al. ἰσ' ἀθανάτοισι ἀγέμεν' et ἰσ' ἀθανάτοισι
μετηύδα.

Ibid. et ver. 67. — ἀθανάτοισι.] Simili-
tèrque *ver. 79.* Ἀθανάτων. Vide ad *Il. d.*
398.

Ver. 32. — οἷον δὴ νῦν θεοὶ βροτοὶ αἰτίον-
ται.] "Ἐξ ἡμῶν γὰρ φασὶ καὶ ἱμῶναι.]
"Ὅταν γὰρ ἀμάρτη ὁ ἀπασις [Ἄλ. ἀπασις] ἡδὴ
ὁ νῦν ἀρετῆς, αἰτιάται τὰ θάνα, τὴν ἰσθίον τρο-
πὴν προσάπτειν διῶ. *Philo, Sacra Legis Al-*
legoriarum, lib. 3.

Ita *Lyconides* apud *Plautum*;

Deus mihi impulsor fuit —

Deos credo voluisse —

Plant. Aulular. Act. IV. Scen. x. ver. 7. 12.

Similitèr et apud *Euripidem*;

Τὸς δ' ἰσθίον αὐτὸς ἵστας ἐκρωποκτόνους

Εἰς τὸν θῖον τὸ φαῦλον ἀναφύειν δεῶ.

Iphigen. in Taur. ver. 387.

Et apud *Æschylum*;

Μηδὲ πρὸς ἑσθῇ θεοῦ ἀνδραδίκου

Μίμνησθαι τέχνην, μηδὲ ποτ' ἰσθίον.

Ὡς Ζεὺς ὑμᾶς ἐς ἀπείραντον

Πῆρ' ἐτίθει. Μὴ ὅτε, αὐτὰι δ'

Ἰσθίον αὐτὰς.

Prometh. vinct. ver. 1071.

Et *Solon* apud *Diogenem Laërtium, lib. I.;*

Εἰ δὲ ἀπείραντον δεῶν δὲ ὁμολογῇ κακότησα,

Μήτις θῖος τῶν ποτὶς ἰσθίον.

"Negat (*Chrysiptus*) oportere ferri audiri-

Ἐξ ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
 Σφῆσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μόρον ἄλγ' ἔχουσιν.
 Ὡς καὶ νῦν Αἰγίσθος ὑπὲρ μόρον Ἀτρεΐδαο
 Γῆμ' ἄλοχον μνηστῆν, τὸν δ' ἔκτανε νοστήσαντα,
 Εἰδὼς αἰπὺν ὄλεθρον, ἐπεὶ πρό οἱ εἶπομεν ἡμεῖς,
 Ἑρμείαν πέμψαντες εὖσκοπον Ἀργειφόντην,
 Μῆτ' αὐτὸν κτείνειν, μήτε μνάσθαι ἄποιιν·
 Ἐκ γὰρ Ὀρέσταιο τίσις ἔσσεται Ἀτρεΐδαο,
 Ὀππότ' ἂν ἠβήσῃ τε καὶ ἤς ἰμείρεται αἴης.
 Ὡς ἔφαθ' Ἑρμείας· ἄλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο

35

40

- * Ex nobis enim aiunt mala esse, hi verò et ipsi
 * Suâ stultitiâ præter fatum calamitates patiuntur.
 * Quemadmodum et nunc Ægisthus præter fatum, Atridæ
 * Duxit uxorem sponsam, ipsumque occidit reversum,
 * Gnarus gravis exiti; quoniam illi prædiximus nos,
 * Mercurio misso speculatore Argicidâ;
 * Ut neque ipsum occideret, neque ambiret ejus uxorem;
 * Ex Oreste enim erit ultio Atridæ;
 * Postquam pubuerit et suam desiderabit ditionem.
 * Sic dixit Mercurius; sed non menti Ægisthi

35

40

“que homines aut nequam aut ignavos et
 “nocentes et audaces; qui quum in culpâ
 “et in maleficio revicti sunt, perfugiant ad
 “fati necessitatem, tanquam in alioqu Fa-
 “ni asylum; et, quæ pessimè fecerunt, ea
 “non suæ temeritati, sed fato esse attribui-
 “enda dicunt. Primus autem Homerus
 “sapientissimus et antiquissimus poetarum
 “dixit in hisce versibus; Ὡ πόποι, οἶον δὴ
 “νῦν Διὸς βροτοὶ αἰτιώμεσθαι· Ἐξ ἡμῶν γὰρ
 “Ἔσ·” *Gellius*, lib. VI. cap. 2. Vide ad
 versum sequentem.

Ver. 33. — οἱ δὲ ἔ αὐτοὶ Σφῆσιν ἀτασθα-
 λῆσιν.]

Γινώσκ' ὃ ἄνθρωπος αὐθαιεῖα σῆματ' ἔχουσας.
Pythag. Aurea Carm. ver. 54.

Ἐγὼ μὲν ὅν ἀπορῶ μὴ ὡς ἀληθῶς μάτην Διὸς ἄν-
 θρωποι αἰτιώμεσθαι, ἔξ ἑκείνων φάμενοι κακὰ σφίσιν
 εἶναι, “οἱ δὲ ἔ αὐτοὶ Σφῆσιν” εἰτε ἀτασθαλίῃσιν,
 εἰτε ἀφροσύναις χρεῖ εἶπιν, “ὕπὲρ μόρον ἄλγ' ἔ-
 “χουσιν.” *Plato*, in *Alcibiade secundo*. Simi-
 liter *Hierocles*: Πολλὸν δὲ μοι δοκεῖ συμβάλ-
 λισθαι τῷ καλῶς χεῖσθαι Διοις, καὶ τὸ διωλε-
 φῆναι, ὡς ὕδινος ποτὶ κακῷ γίγνεται Διὸς αἰτίος·
 ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐκ τῆς κακίας ἀπαντᾷ μόνος,
 δι' αὐτοὶ τὸ ἐφ' ἑαυτοῖς ἀγαθῶν τί εἰναι αἰτίαι,
 καὶ τῶν ἐχρήσαντο ἡμέας δι' ἑσμὴν οἱ τὰς εὐσε-
 γειῶν αὐτῶν ὡς προσείμενοι, πειθεῖσθαι δὲ
 ἑαυτοῖς κακοῖς ἀνταρῆστοις. *Hierocl. Fragmentum*,
 quod inscribitur, Πῶς Διοις χρησίμιν; ubi
 et hunc *Homeri* locum adducit. Similiter
 et *Maximus Tyrius*; Οὐδὲ καὶ ἑμαυμῶν ἄν-
 θρώπων συμβοῦναι, ὃ γὰρ θῆμις ἀνάσσει Διῷ

αἰτίαν κακῷ—— ψευδῆσαι μὲν ὁ Ἑλληνῶν λέ-
 γων, [*Infra* λ'. 61.] “Ἀσὶ μὲν δαίμονες αἴσα
 “κακῇ” ψευδῆσαι δὲ ὁ Ἀγαμέμνων λέγων
 [*Iliad* τ'. 86. 87.]—— “ἴγω δ' ἐκ αἰτίας
 “ἑμῖ, Ἀλλὰ Ζεὺς, καὶ μοῖρα, καὶ ἡεροφύτις
 “Ἑριννύς.” “Εἰσι δὲ ἔ ταυτὶ τὰ δόμματα εἶναι
 μοχθηρίας ἀνθρωπίνης εὐφημοὶ ἀποστροφῇ ἀνα-
 θίντων αὐτῆς τὴν αἰτίαν τῇ δαιμονίῃ, καὶ ταῖς
 μοῖραις, καὶ ταῖς ἑριννύσιν. *Dissertat. III. Et*
Dissertat. XXII. Ὁ μὲν γὰρ ἐπὶ τὰ αἰσχροῦ
 ἔλθους ἀποφύβει ἀσθενίαις ἔργον· ἢ ἔ τὰς ἰσχυ-
 ραῖς ψυχὰς κολακίζουσα διὰ ἡδονῆς ἔ ἰσχυρο-
 μάτων, ἐς τὰς αὐτὰς οδοὺς ταῖς μοχθηρίαις
 συγκαθίσκει. Ἀπὸ τῆς γὰρ Διὸς αὐτῷ λέγον-
 τος, “Ὡ πόποι, οἶον δὴ νῦν Διὸς βροτοὶ αἰτιώμε-
 “ται· Ἔσ·”

Ibid. — ἡμῶν.] Pronuntiabatur ἡμῶν.

Ver. 34. et 35. — ὑπὲρ μόρον.] “Hic in-
 “telligimus, dicere Poëtam ea præter fa-
 “tum hominibus contingere, quæ violenta
 “sunt et præter naturæ ordinem.” *Spon-
 dan.* Vide ad *II. β'*. 155. et *υ'*. 336. *Scholi-
 astes* autem ὑπὲρ μόρον hic exponit ὑπὲρ τὸ
 περισσώμενον et ad *ver. 42. infra*, Κάκ τούτου
 (inquit) δηλονότι δύο περὶ ἑκαστος εἰσιν ἑμαυμῶ-
 ναι· αἰρεῖται δὲ ἑκαστος ἢ βέλτεται.

Ver. 34. — ἄλγ' ἔχουσιν.] *Al.* ἄλγ' ἔχουσιν:
Ver. 37. — αἰπὺν ὄλεθρον.] Vide *supra* ad
ver. 11.

Ver. 39. — κτείνειν.] *Al.* κτείνειν.

Ver. 40. Ἐκ γὰρ Ὀρέσταιο τίσις ἔσσεται Ἀ-
 τρεΐδαο.] φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ, μὴ δὲν ἐνταῦθα
 λέγειν, ἐκ γὰρ Ὀρέσταιο Ἀτρεΐδαο, ἥτοι τῷ ἱγόνῳ
 τῷ Ἀτρείῳ· ἀλλὰ μᾶλλον ἐπὶ ἔξ Ὀρέστου τίσις,

Πειθ' ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δ' ἀβρόα πάντ' ἀπέτισι.

Τὸν δ' ἡμέτε' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

ᾧ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρείονταν,

45

καὶ λίην κείνός γε εἰκότι κείται ὀλέθρῳ·

ᾧς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅτις τοιαῦτά γε ρέζοι.

Ἀλλὰ μοι ἄμφ' Ὀδυσῇ δαΐφροσι δαίεται ἦτορ,

Δυσμόρῳ, ὃς δὴ δητὰ φίλων ἀπο πῆματα πάσχει,

Νῆσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλός ἐστι θαλάσσης,

50

Νῆσος δειδρῆσσα· θεὰ δ' ἐν δώμασι ναίει

“Persuasit bona consulens: nunc autem cumulatè omnia luit.”

Huic autem respondit deinde dea cæsia Minerva;

“O pater noster Saturnie, summe regum,

45

“Et valdè ille quidem meritâ jacet morte;

“Sic pereat et alius, quicunque talia fecerit!

“Verum mihi pro Ulyssæ prudenti cruciatur cor,

“Infelice; qui jamdiù, procul ab amicis, calamitates patitur

“Insulâ in circumfluâ, ubi et umbilicus est maris,

50

“Insula sylvosa: dea verò intra domum habitat

τατίσιν ἐλπίσιν ἔται τῷ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμν-
νος· λίγυσι γὰρ τὸν Ὀμηροὶ μὴ σχηματίζουσιν
ἀπὸ πάντων πατρωνυμίων. ἐκ μὴ δ' ὅτι πάντες
ἐὼς ἐστὶν Διὸς υἱός. Eustath.

Ibid. — Ὀρίσας — Ἀτρεΐδαν.] Vide
infra ad §. 199.

Ver. 40. 43. — τίσις — ἀπίτισι.]
De harum vocum prosodiâ, vide ad Il. χ.
19. et §. 414.

Ver. 41. Ὀππότε ἂν.] Al. Ὀππότε ἀρ.

Ibid. — ἰμείρεται.] Al. ἰσιζήσεται.

Ver. 44. et 80. — γλαυκῶπις Ἀθήνη.]
Vide ad Il. α. 206.

Ver. 45. ᾧ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε
κρείονταν.]

O pater, ô hominum Divûmque æterna
potestas. Æn. X. 18.

Ver. 47. ᾧς ἀπόλοιτο.] Ita edidit Barnesius.
Al. ᾧς ἀπόλοιτο. Quod et præfert Henricus
Stephanus; “Malo” (inquit) “ὡς; ut sit
“optantis;” verum, ut opinor, minùs rectè.

Ibid. ᾧς ἀπόλοιτο ἔ ἄλλος, ὅτις τοιαῦτά γε
ρέζοι.] Σικριῶν δ' Ἀφρικανός, — πρῶτον
μὲν ἐν Νυμαντίᾳ τὴν τιλιεύην τῷ Τιβερίῳ φυδο-
μνος, ἀντιφώνησεν ἐκ τῶν Ὀμηρικῶν, “ᾧς
ἀπόλοιτο ἔ ἄλλος, ὅτις τοιαῦτά γε ρέζοι.”
Plutarch. in Tiberio et Caio Graccho.

Ver. 48. — δαίεται.] Al. καίεται.

Ver. 51. Νῆσος δειδρῆσσα.] Vide infra ad
ζ. 162.

Ibid. — ἐν δώμασι ναίει.] Al. ἐν δώματι
ναίει. Atque ita in commentario legit Eu-
stathius.

Ver. 52. Ἀτλαντὶς θυγάτηρ ἰοόφρονος.]
Ὀλέειν, ἢ ἀπολέειν τοὺς Διούς. — Οἱ δὲ

ἰδούσαν, ἢ αἶ, περὶ τῶν ὅλων φρονήσας αὐτὰς
γὰρ ὁ Ἀτλας τὸν κόρμον βασιλεὺς παραδί-
δωκεν. Schol. Secundum posteriorem expli-
cationem Eustathius; Ὀλοόφρονα (inquit) τὸν
τοιοῦτον Ἀτλαντᾶ τοῖς, ὡς τὰ ὑπὲρ ὅλων φρονή-
σα, ἦγον τῶν ὅλων φρονήσικόν. Atque hoc fe-
rè sensu alibi hanc vocem usurpare videtur
Poëta;

Ἀντοκασινγήτη ἰοόφρονος Αἰήτας.

Infra κ'. 137.

Κέρην Μίνως ἰοόφρονος — λ'. 321.

Aliam porro hîc conjecturam profert Scho-
liastes, legendum videlicet Ἀτλαντος θυγά-
τηρ ἰοόφρων. Quod et viro erudito Merico
Casaubono maximè probatur; Dissertat. I. de
nuperâ Homeri editione, baud longè à fine;
ubi plura de hoc loco. Cæterum apud
Hesiodum, notante Barnesio, Oceani et Tethyos
filia memoratur Calypso; Theogon. ver. 339.

Ibid. — ὅς ἑστι θαλάσσης Πάσης βίβητα εἶδεν.
Πολύσιον τι ὀνομαζόμενον χωρίον, ἐνταῦθα Ἀτ-
λαντα καθήμενον πολυπραγματεύειν τὰ τι ὑπὲρ
γῆν φασὶ ἔ τὰ ἕρηναι. Πιστοῦσθαι δὲ ἔ Ὀμήρῳ
τῷ Ἀτλαντος “Ἀτλαντος θυγάτηρ
“ἰοόφρονος, ὅς ἑστι θαλάσσης Πάσης βίβητα εἶδεν,
“ἔ.” Pausanias, Lib. IX. cap. 20.

Ver. 53. — ἔχει δὲ τὴν κίονας αὐτὸς Μακ-
ρῆς αἰ γαῖαν τι ἔ ἕρηναι.]

Ἀτλας δ' ἕρηναι ἐγγὺν ἔχει κρατερῆς ὑπ' Ἀ-
ναγκῆς,
Πίεσθαι ἐν γαίῃς πρὸς τὰ ἑσπερίων λιγυ-
φώνων,

Ἐσπῆς κεφαλῇ τι ἔ ἀκαμάτοισι χεῖρσιν
Hesiod. Theogon. ver. 517.

Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὅσπερ θαλάσσης
 Πάσης βέβητα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
 Μακρὰς, αἱ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι·
 Τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατέρυκει.
 Αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἰμυλίοισι λόγοισι
 Θίλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς,
 Ἰέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρῶσκοντα νοῆσαι
 Ἥε γαίης, θανείν ἰμείρεται· οὐδέ νυ σοὶ περ
 Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ, Ὀλύμπιε· οὐ νύ τ' Ὀδυσσεύς
 Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων,
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ; τί νύ οἱ τόσον ᾤδύσαο, Ζεῦ;
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγρέτα Ζεὺς·
 Τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;

55

60

"Atlantis filia multiscii, qui et maris
 "Omnis profunditates novit, sustinetque columnas ipse
 "Longas, quæ terramque et cælum disterminant:
 "Ejus filia infortunatum lugentem detinet;
 "Semper enim mollibus et blandis sermonibus
 "Demulcet, ut Ithacæ obliviscatur; verùm Ulyssæa,
 "Cupiens vel fumum exilientem videre
 "Suæ terræ, mori cupit; neque tibi tandem
 "Commovetur charum cor, Olympie: Nonne tibi Ulysses
 "Argivorum apud naves gratificabatur sacrificando,
 "Trojâ in latâ? quid illi tantum irascaris, ô Jupiter?"
 "Huic autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter,
 "Mea filia, qualis tibi sermo excidit septo dentium?"

55

60

Τίμωρα ευρέει θεοῦ, τὸν Ἄτλαν ἔχει.
 Euripid. Hippolyt. Ceren. ver. 746.

"Ἄτλας ὁ χαλαροῖς πόντος ἑρμῆς,
 Θεῶν παλαιὸν οἶκον, ἱκετεύων
 Id. Ion. ver. 1.

— "Ἀτλαντος, ὅς περ ἐκείνους [ἱκετεύων]
 εἶπεν

"Ἐρμῆς πῶς θεοῦ τε ἔχθρὸς
 Ὀρεὺς ἱκετεύων — Aristoph. Frosmoth. 349.

Atlantis duri, cælum qui vertice fulcit.
 Æn. IV. 247.

Ver. 55. Τὸ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κα-
 τέρυκει.]

Hunc Phœmissa tenet Dido, blandisque
 moratur

Vocibus — Æn. I. 674.

Ver. 56. Αἰὲ δὲ μαλακοῖσι.] Al. Αἰὲ δ' ἐν
 μαλακοῖσι.

Ver. 58. Ἰέμενος ἔ καπνὸν ἀποθρῶσκοντα
 νοῆσαι Ἥε γαίης, θανείν ἰμείρεται.] Hinc O.
 τίμωρα de Ulyssæ;

optat
 Fumum de patriis posse videre focia.
 Ex Ponto, Lib. I. Epist. iii. 93.

Et Apuleius: "Ulyxes fumum terræ suæ
 "emergentem compluribus annis è littore
 "prospectans, frustrâ captavit." Apolog. I.
 Ceterum sensum hoc in loco ita exponit
 Scholiastes: "Ὁ πόντος ἐκ τῶν καπνῶν καπνὸν τῆς
 πατρίδος ἰδὼν, οὐκ ἔχων διὰ τὰ κατ' ἔχοντα
 τιλεῖσθαι. Minus rectè: Sententia enim,
 (ut opinor) eadem hîc est ac infra 4. 224.
 ubi Alcinoos dicit Ulysses;

Πόντος μὲν ἔ λίκτοι αἰὼν
 Κτῆσιν ἱμῶν, θμῶς τε, καὶ ἐφ' ἑρμῆς μίγνα
 δῆμα.

Atque ita accipit Dio Chrysostomus: Τίλως
 δ', (inquit,) ἃς φωνῆς ὁ Πόντος, ἐκ τῶν
 καπνῶν ἰδὼν ἀπὸ τῆς αὐτῆς γῆς ἀνίστα, ἐν ἧς
 παραχρῆμα ἀποθνήσκων. Orat. XIII. καὶ
 longè ab initio.

Ver. 60. — ὃ νύ τ' Ὀδυσσεύς.] Al. ὃ νύ
 τ' Ὀδυσσεύς.

Ver. 63. — νεφεληγρέτα Ζεὺς.] Vide ad
 II. d. 175.

Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ δέοιο λαβαίμην;
 Ὃς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, περὶ δ' ἰρὰ Διόσῃ
 Ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
 Ἀλλὰ Ποσειδάων γαῖήοχος ἀσπελὲς αἰεὶ
 Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάσσει,
 Ἀντίθειον Πολύφημον, οὗ κράτος ἐστὶ μέγιστον
 Πᾶσιν Κυκλώπισσι· Θόωσα δέ μιν τέκε κῆρυξ,
 Φόρκυρος θυγάτηρ, ἄλος ἀπρυγέτοιο μῖδοκος,
 Ἐν στίσσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μεγέῃσα.
 Ἐκ τοῦ δὴ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 Οὔτι καταπτύνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης.
 Ἀλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς οἶδε περιφραζώμεθα πάντες
 Νόστον, ὅπως ἔλθῃσι· Ποσειδάων δὲ μεθήσει
 Ὃν χόλον· οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων,
 Ἀθανάτων ἀέκητι Δεῶν, ἱριδαινόμεν οἷος.
 Τὸν δ' ἡμέριζετ' ἔπειτα Διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Ὡ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρείονταν,

65

70

75

80

“ Quomodo unquam ego Ulysses divini obliviscerer?
 “ Qui et mente superat mortales, et abundè sacra Diis
 “ Immortalibus dedit, qui cælum latum habitant?
 “ Verùm Neptuneus terram-continens assiduo semper
 “ Ob Cyclopem irascitur, quem oculo privavit,
 “ Parem-deo Polyphemum, cujus robur est maximum
 “ Inter omnes Cyclopes: Thoosa verò eum peperit nympha,
 “ Phorcynis filia, maris infructuosi principis,
 “ In specubus cavis Neptuneo mixta.
 “ Ex eo tempore Ulyssæm Neptuneus terræ-quassator
 “ Neutiquam occidit, sed errabundum-arcet à patriâ terrâ.
 “ Verùm agite, nos ipsi dispiciamus omnes
 “ De-reditu, ut revertatur; Neptuneus autem remittat
 “ Suam iram: neque enim quicquam poterit contra omnes,
 “ Immortalibus invitis Diis, contendere solus.”
 Huic autem respondit deinde dea cæcis Minerva;
 “ O pater noster Saturnie, supreme regnantium,

63

70

75

80

Ver. 66. “Ὃς περὶ μὲν — περὶ δ.”] *Henricus Stephani* legendum censet περὶ μὲν — περὶ δ, ut vox scilicet περὶ cum sequenti ἰρι jungatur, sicut *Iliad.* d. 258. Οἱ περὶ μὲν βελῆ Δαναῶν, περὶ δ' ἰρι μάχισθαι. Sed hoc leviculum.

Ver. 68. — ἀσπελὲς.] Ἀμισανήτης, κατὰ τέρματι τῶν σκελῶν ἢ ἀβαλίστης, καὶ θῆρας σφοδρῆς. *Schol.*

Ver. 69. — κεχόλωται.] Vide ad *Il.* d. 87. et v. 736.

Ibid. — δὲ ἰφθαλμῷ ἀλάσσει.] Vide infra ad l. 380. &c.

Ver. 70. Ἀντίθειον Πολύφημον.] *Eiselen.* d. 265.

“ Κύκλωπος κεχόλωται,” ἢ μᾶλλον ἐπαγαγόν, “ ἀντίθιον Πολύφῃμου,” ἕως ἄλλας τὴν σύνταξιν ἰμοισάμενος τῇ ἰσιμολῇ Κύκλωπος, δὲ ἀλάσσει, ἀντίθειον Πολύφῃμου. *Eustath.* De hujusmodi Syntaxi, vide ad *Il.* ζ. 396.

Ibid. Ἀντίθειον.] Νῦν τὸν ἱκανότατον τοῦ Διῶς, εἰς ἀντίθετον. *Schol.* Minus rectè. Vide supra ad ver. 29.

Ver. 72. Φόρκυρος θυγάτηρ.] Ἐκάλως γὰρ Διὶς ἰ Φόρκυν. *Schol.*

Ibid. — ἀπρυγέτοιο.] Vide ad *Il.* l. 27.

Ver. 73. — γλαφυροῖσι.] *Al.* γλαφυροῖσι.

Ver. 74. et 83. — Ὀδυσῆα.] Vide ad *Il.*

Εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσι,
 Νοστήσαι Ὀδυσῆα δαΐφρονα ὄνδε δόμοινδε,
 Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα διάκτορον Ἀργεϊφόντην
 Νῆσον ἐς Ὀγυγίην ὀτρύνομεν, ὅφρα τάχιστα
 Νύμφη εὐπλοκάμῳ εἴπῃ νημερτέα βουλήν,
 Νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νήταί.
 Αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκηνδ' ἐσελεύσομαι, ὅφρα οἱ υἱὸν
 Μᾶλλον ἐποτρύνω, καὶ οἱ μένος ἐν φρεσὶ θεῖω,
 Εἰς ἀγορὴν καλῆσαντα κερηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
 Πᾶσι μνηστήρεσσιν ἀπειπέμεν, οἷτε οἱ αἰεὶ
 Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι, καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς.

85

90

- " Siquidem nunc hoc gratum beatis diis,
 " Redire Ulysses prudentem ad suam domum,
 " Mercurium quidem jam internuncium Argicidam
 " Insulam in Ogygiam jubeamus ire; ut celerrimè
 " Nymphæ pulchricomæ edicat certam nostram sententiam,
 " Reditum Ulyssis magnanimi, uti redeat.
 " Porro ego in Ithacam proficiscar, ut ei filium.
 " Magis excitem, et ei robur in mente ponam,
 " Ut in concionem vocatis comatis Achivis,
 " Omnibus procis interdicat, qui ei semper
 " Pecora plurima mactant, et flexipedes camuris-cornibus hovea.

85

90

Ver. 82. Εἰ μὲν δὴ] *Siquidem venorà* —.

Ver. 84. — διάκτορον.] Ἀγγεῖον σαφῆ.
Schol. Διάκτορος δὲ Ἀργεϊφόντης ἐὶ διάγων τὰς
 ἀγγελίας, ἃ ἰσχυρῶς ἔ σαφῶς φαίνειν τὰ ἐξαγγελλόμενα. *Eustath.*

Ver. 88. Αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκηνδ' ἐσελεύσομαι.]
 Τὴν Ἀθῆναι ὑπὸ Διὸς ἀποσιλλομένην πρὸς Τηλέμαχον εὐρίσκωμεν, ἐν λόγῳ. Ἐπειδὴ ἐκ τῆς
 ἀγῶν νόστιμος ἦδη τὴν ἐκπαιστικὴν ἡλικίαν ὑπερ-
 νύπτων μετῴκειν ἐπὶ τὸν ἄνδρα. Καὶ τις αὐτὸν
 ὑπὸ πρῶτον τῶν γιγνομένων λογισμὸς, ὥς ἐκ τῆς
 χειρὸς διαμαρτυρεῖν [*Geinerus* legendum conjicit
 διακαρτερεῖν] ἐπὶ τῇ τιτραίτῃ τῶν μνηστῆρων
 ἀσπασίᾳ. Τῶτον ἂν τὸν ἀδελφεύοντο ἐν Τηλέμα-
 χῳ λογισμὸν, Ἀθῆναις ἐπιφάνειαν ἡλλήγεσθαι.
Heracleid. Pontic. Similiter et *Eustathius* in
 "Οἱ τὸ τὴν Ἀθῆναις ἐκ Τηλέμαχον κατελθεῖν ἐν
 Ἰθάκῃ ἔ υποθαλῆν τὰ ποιητὰς, τὴν τῆς φυ-
 σικῆς φρονήσεως ἐπιδημίαν δηλοῖ. — Ἦδη
 γὰρ ἐ Τηλέμαχος ἡλικίας ἐπὶ τὴν τελευτήσαν, ἔ
 φρονεῖν ἰχθύος, ἔ οἷα συνίπει οἷα ὑπὸ τῶν μνη-
 στῆρων ἰσχυαίν.

ἔδῃ τὴν ἐν χειρὶ
 ἡσπασίαις ἐχέειν, ἐπὶ ἐκ τῆς τηλικῆς ἰσοῦ.

Infra ver. 296.

Unde nihili est quod hinc Homero vitio-verbit
 Scriptor Gallicus *Rapin*; " Si Telemaque
 " dans l'Odyssee va chercher Ulysse dans
 " les Cours de la Grece, il ne scauroit faire

" un pas sans l' assistance de Minerve. Elle
 " le conduit par tout, le fait penser à tout,
 " il ne fait rien, et ne pense à rien de
 " luy-même." *Comparaison d' Homere et de*
Virgile. Vide et ad *Il. d.* 194. et β'. 169.

Ver. 90. — Ἀχαιῶς.] Τὸς Ἰθακηνσίους.
Schol.

Ver. 91. Πᾶσι μνηστήρεσσιν ἀπειπέμεν.]
 Ἰστέον γὰρ εἶναι ἰντυθῆν ἐ Πρωκτῆς ἀρχεται τὰ
 κατὰ τὴν μνηστοφροναίαν τιπταίνεσθαι, καὶ τῆς
 ἐπ' αὐτῇ πιδανολογίας Σειμῆις ἐν μακρῷ
 προκαταβάλλεσθαι αὐτῇ γὰρ ἐπὶ τὸ σπουδαί-
 οτατον τίλος τῆς ποιήσεως ταύτης. ἔ τὸ τῶν
 πράξεων τῷ βιβλίῳ τῷ ἀνδρῶν καὶ ἡρώων
 αὐτοῖς κῆται τῷ Ποιητῇ καὶ τρέπον τινα, τὰ
 ἄλλα πάντα δι' αὐτὴν πύπλαται. Διὸ ἔ αὐτὴν
 ἀνύσας ἐ Ποιητῆς, συγκυκαταπαύει ἔ τὸ βιβλίον.
Eustath. Atque hinc liquet libros hosce ab
 Homero non, ut nonnulli crediderunt, spar-
 sim et singulatim, sed totos uno consilio fu-
 isse conscriptos. Vide ad *Il. d.* initio.

Ver. 92. — ἀδινά.] Ἦτοι λιπῶν, πρὸς
 ὑγυρεῖν τῶν βοῶν ἢ ἀντὶ τῷ ἀδινῶν, ἵνα ἦ,
 ἀνυκῶς ἔ συνεχῶς. *Schol.* Ἀδινὰ δὲ, τὰ πυννὰ
 ἔ δαφιλῆ ἢ εἰς κόρον ἀπὸ τῷ ἄδην. *Eustath.*

Ibid. — εἰλίποδας ἔλικας.] Quā ratione,
 εἰλίποδας hūc ultimam product; item πρῶ-
 τός, ver. 113.; vide ad *Il. d.* 51.

Ibid. — ἔλικας.] Ἐλικοσθὴν κίρατα ἔχον-
 τας. *Schol.*

Πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα,
 Νόστον πεπνυμένος πατρὸς φίλου, ἣν που ἀκούσῃ·
 Ἥδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.

95

“Ὡς εἰποῦς, ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 Ἀμφρόσια, χρύσεια, τὰ μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ὕγρην,
 Ἥδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα προίῃς ἀνέμοιο·

Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμέον ὀξείῃ χαλκῷ,
 Βριθὺ, μέγα, στιβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
 Ἡρώων, τοῖσιν τε κοτίσσεται ὄβριμοπάτρη.

100

Βῆ δὲ κατ' οὐλύμποιο καρήνων αἰῶσα·

“ Mittam autem in Spartam et in Pylum arenosam,
 “ Reditum sciscitaturum patris dilecti, sicubi audierit;
 “ Atque ut ipsum gloria insignis inter homines habeat.”
 Sic fata, pedibus subligavit pulchra talaria,
 Immortalia, aurea, quæ ipsam ferebant tam super mare,
 Quàm super immensam terram, simul-cum flatu venti:
 Sumpsit autem validam hastam, acuminatam acuto ære,
 Gravem, magnam, solidam; quæ domat acies viro-
 rum
 Heroûm, quibus utique irascitur forti-patre-nata.
 Descendit autem ab Olympi verticibus festinans:

95

100

Ver. 93. Πέμψω δ' ἐς Σπάρτην.] *Al.* Πέμψω δὲ Σπάρτην.

Ver. 95. Ἥδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.] “Οἱ σχῆμα ἀμφιβολίας τὸ, “ Ἥδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.” Διὰ γὰρ ἡ ἴσου φῆμη ἔχει εἶναι τὸν Ὀδυσσεύα ἢ ὅσας ἰδέσθαι ἔχει τὸν Τηλέμαχον ὡς κοιτάσονται ὑπὲρ τοῦ πατρὸς ἢ ἐπὶ πρῶτον αὐτῇ ἢ ἰννοια. *Eustathius.* Similiter et *Spondanus*; “ Ambigua (inquit) videtur oratio; nam istud μιν non facile dictu est, quo referatur; an ad Ulyssem, an ad Telemachum. Si ad Ulyssem referatur, sensus erit: Sicubi Telemachus audiat, ubi gentium famâ sit Ulysses. Si ad Telemachum, intelligendum est, hæc diligentia et officio Telemachum laudem et famam sibi esse comparaturum.” Mihi quidem nulla hæc videtur ambiguitas; prior enim explicandi ratio, ne quid ampliùs dicam, cum voce ἐσθλὸν nequaquam congruit. Vide autem et infra ad *ver.* 284. et ad γ. 78.

Ver. 96. — ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα, Ἀμφρόσια, χρύσεια.]

pedibus talaria nectit
 Aurea; quæ sublimem alis, sive æquora
 supra,
 Seu terram, rapido pariter cum flamine
 portant. *Æn.* IV. 239.

Ibid. — καλὰ.] Similiterque *ver.* 131.

et 155. καλὸν et *ver.* 137. καλῷ et *ver.* 208. καλὰ. Vide ad II. β'. 43.

Ver. 99. Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος.] “ Ἀστεινται μιστὰ ἀγρίων, οἱ ἐν τῇ τῆς Ἰλιάδος, καλῷ. *Schol.* Ubi pro, ἐν τῇ τῆς Ἰλιάδος, *Barnesius* edidit ἐν τῇ κ', τῆς Ἰλιάδος: “ Nam “ hic locus,” inquit, “ extat in κ', i. e. in “ decimo *Iliados*.” Atqui in isto libro occurrit unicus tantum hic versus, Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμέον ὀξείῃ χαλκῷ, *ver.* 135. neque ibi de *Minervâ*, sed de *Nestore* usurpatus. Ideoque *Scholiasit* ista potius *Iliados* loca respicere crediderim, ubi *Minervam* ad prælium sese accingentem depingit Poëta; i. 745. 9'. 389.

Εἴλετο δ' ἔγχος
 Βριθὺ, μέγα, στιβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
 Ἡρώων, τοῖσιν τε κοτίσσεται ὄβριμοπάτρη.

Quorum versuum posteriores duo hic ad verbum repetuntur, *ψα.* 100. 101.

Ibid. — ἀκαχμέον ὀξείῃ χαλκῷ.]

ferro præfixum robur acuto.
Æn. X. 479.

Ver. 102. Βῆ δὲ κατ' οὐλύμποιο καρήνων αἰῶσα.]

Illa viam celerans
 cito decurrit tramite virgo.
Æn. V. 609.

Στῇ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δῆμῳ, ἐπὶ προθύροις Ὀδυσῆος.
Οὐδοῦ ἐκ' αὐλείου· παλάμη δ' ἔχε χάλκειον ἔγχος,
Εἰδομένη ξίνα Ταφίαν ἡγήτορι Μέντη.

105

Εὖρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγῆνορας· οἱ μὲν ἔπειτα
Πισσοῖσι προπάροιβε θυράων θυμὸν ἔτερπον,
ἥμενοι ἐν ῥινοῖσι βοῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοί.

Κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρηρεὶ Δεράκοντες,
Οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ,

110

Οἱ δ' αὖτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας
Νίζον, καὶ προτίθεντο, ἰδὲ κρία πολλὰ δατεῦντο.

Τὴν δὲ πολὺ πρῶτος ἶδε Τηλέμαχος θεοειδής·
Ἦστο γὰρ ἐν μνηστῆρσι φίλον τετιμημένος ἦτορ,
Ὅσσόμενος πατέρ' ἰσθλὸν ἐνὶ φρεσὶν, εἰποβὲν ἐλθὼν

115

Stetitque Ithacæ in populo ad vestibulum Ulyssis,
Limine in aula, manu verò tenebat ferream hastam;
Similis hospiti Taphiorum duci Mentæ.
Invenit autem procos superbos : illi quidem tum
Talis ante januam animum oblectabant,
Sedentes in pelliibus boûm, quos occiderant ipsi.
Præcones verò ipsis et seduli famuli,
Alii quidem vinum miscebant in crateribus et aquam,
Alii autem spongiis multiforis mensas
Abstergebant, et proponebant, et carnes multas dividebant.
Hanc verò longè primus vidit Telemachus deo-similis;
Sedebat enim inter procos charo mæstus corde,
Cernens patrem eximium in mente, si alicundè veniens

105

119

115

Ver. 103. Στῇ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δῆμῳ.] Δῆμος, τόπος ἢ Ἰθάκη, ὅπου ἦν τὸ Ὀδυσσεύς βασιλεῖον. Schol. Δύναται δὲ ἕτεροι τὸ Ἰθάκης ἐν δῆμῳ νοεῖν, ἀπὸ τῆς ἐν ταῖς Ἰθακησίαις, ὡς καὶ μιστ' ἐλίγα ἰσθ, (infra ver. 237.) "Τρώων ἐνὶ δῆμῳ." Eustath. Posterior verior videtur explicandi ratio ex aliis locis ubi eandem phrasin usurpat Poëta :

Ἐμίσχον δ' ἐκ ἐνὶ γένει βασιλευσάντων ἄλλο

Ἐν δῆμῳ Ἰθάκης — infra ὁ 592.

ἢ δὲ ἐν φρεσὶν

Ἐν δῆμῳ Ἰθάκης μὲν ἐμῆλκας ἔμειν ἄριστον. σ. 418.

Εἰ γὰρ μιν ζῶν γ' ἐνέχας Ἰθάκης ἐνὶ δῆμῳ. σ. 283.

Ver. 104. et 121. — χάλκειον ἔγχος.] Vide ad II. γ'. 380.

Ver. 105. — Ταφίαν.] Τάφος, ἡ νῆσος οὗν Ἐχνηάδων, ἢ κατὰ τὴν Τάφιδαν. Schol. Cæterum mirè, nè dicam planè ridiculè, de hac voce Eustathius in Comment. ad ver. 323. hujus libri: Καὶ ἴσως ἢ διὰ τὴν, συμβολαίαν ἢ ἀνάμνησιν τῆς Πηλίας οὗν τῆς Τηλέμαχον ἐπιφοιτῆσται Ἀθηναῖ, ἡγήτορι Ταφίαν ἀπὸ

πασί, διὰ τὸ ἐκταμνηστικὸν τῆς ἐν αὐτῇ φρονήσεως. Τάφος γὰρ ἡ νῆσος, ὁμωνυμίαν ἔχει πρὸς τὸ θάμβος, ὅτι ἢ αὐτὸ τάφος λέγεται. Vide ad II. α. 242.

Ver. 106. — μνηστῆρας ἀγῆνορας.] Ἄγαν ἀνδρείας, ὑβρισταί. Schol. Ὅτι τὸ ἀγῆνορας, ἢ μόνον ἐπὶ ψόγου λαμβάνεται, ὅτι ἢ δηλοῖ τὸν θυμὸν ἢ ὑβρίαν· ἄλλα ἢ ἐπὶ ἰκαίον, ἰακνίαν τὸν ἀνδρείον δηλοῖ, ὡς πολλὰ καὶ τῆς Ἰλιάδος εἴρηται. Eustath. Quin et nihil opus ut hic in malam partem accipiat vox ἀγῆνορας. Vide supra ad ver. 29. et 70.

Ver. 107. Πισσοῖσι — θυμὸν ἔτερπον.] Vide Athenæum, lib. I. cap. 14. Ubi Iulus hic Procerum particulatim describitur.

Ver. 107. 110. 112. — ἔτερπον — ἔμισγον — Νίζον.] Vide ad II. γ'. 84.

Ver. 108. ἥμενοι ἐν ῥινοῖσι βοῶν, ὡς ἔκτανον αὐτοί.] Διὰ τὸν τὸ βῆμα ἑμφανὲς εἶναι μνηστῆραν, τὸ τὰς βύρας ἀποτρυνύον τὰς θύρας καθήμενον. Schol.

Ver. 110. — ἄρ'.] Ut feri solet —

Ver. 113. — Σισσοῖσι.] Vide ad II. α. 217.

Ver. 115. Ὅσσόμενος πατέρ' ἰσθλὸν ἐνὶ φρεσὶν ἰδὲ

Μνηστῆρων τῶν μὲν σπένδασιν κατὰ δόματα Δαίη
 Τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι, καὶ πτήμασιν οἷσιν ἀνάσσει.
 Τὰ φρονίαν, μνηστῆρσι μεθήμενος, εἶσιδ' Ἀθήνην
 Βῆ δ' ἴδους προθύροιο· νεμεσσήθη δ' ἐνὶ θυμῷ
 Ἐεῖνον δὴθὰ δύρῃσιν ἐφιστάμεν· ἰγγυθὶ δὲ στάς
 Χεῖρ' ἔλε δεξιτερὴν, καὶ ἰδέξατο χάλκῃσιν ἔγχος,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·

120

Χαῖρε, ξεῖνε· παρ' ἄμμι φιλήσαιο· αὐτὰρ ἔπειτα
 Δαίτρου πασσάμενος μυθήσαιο, ὅττιός σε χρεῖ.

“Ὡς εἰπὼν ἠγεῖθ', ἣ δ' ἔσπετο Παλλὰς Ἀθήνη·
 Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἀνκασθεν ἔσαν δόμου ὑψηλοῖο,

125

Ἐγχος μὲν ῥ' ἔστησε φέρον πρὸς κίονα μακρὴν,
 Δουροδόκης ἐντοσθεν ἐυξόου, ἐνθα περ ἄλλα

Ἐγχε' Ὀδυσσεὺς ταλασίφρονος ἴστατο πολλά·

Αὐτὴν δ' εἰς θρόνον εἰσεν ἄγων, ὑπὸ λίτα πιτάσας,
 Καλὸν, δαιδάλεον· ὑπὸ δὲ θρήνυς ποσὶν ἦεν.

130

Procorum quidem dispersionem per pedes faceret,
 Honorem autem ipse haberet, et bonis suis imperaret.

Hæc cogitans, procis assidens, vidit Minervam;

Ivitque rectâ forâ; indignabatur nempe animo

Hospitem diu ad januam stare: propè autem astans;

120

Manum prehendit dextram, et accepit æream hastam,

Et ipsam compellans verbis alatis allocutus est;

“Salve, hospes; à nobis amicè excipieris: cæterum deinde

“Cenâ refectus loqueris, quid tibi opus sit.”

Sic fatus præibat, sequebatur autem Pallas Minerva:

125

Illî verò cùm jam intrâ domum venissent excelsam,

Hastam quidem *Telemachus* statuit ferens ad columnam longam,

Intrâ armarium benè-politum; ubi utique aliz

Hastæ Ulyssis magnanimi stabant multæ:

Ipsam verò in thronum collocavit ducens, stragulo substrato,

130

Pulchro, ingeniosè-facto; sub pedibus autem scabellum erat.

φρεσίν.] “Ἦεν ἐν ἱερῷ ἀληθοῦς μιν” ἢ ἐγχό-
 μιν; Δίας τοῦ αὐτοῦ φρεσίν, καὶ τῆς ἰστανόου
 τῆς πατρὸς. Porphy. *Quæst. Homericæ*. 16.
 Ὅσοι μιν δὲ φρεσίν ἢ φανταζόμενοι τὸ μὴ
 παρὸν, ἢ κατὰ τὸν αὐτὸ βλάπτον ἢ ἀνιδωλο-
 γούμενοι. “Ὡς ἡ Τηλέμαχος ἀθήσεται” ἰσ-
 “οῦμενος φρεσὶ πατρὶα ἰσθλόν.” Eustath.

Ver. 116. — εὐδασειν.] Vide ad II. α.
 67. et 140.

Ver. 123. — φιλήσαιο.] Vide ad II. β.
 304. et α. 338.

Ver. 124. 138. — πασσάμενος — Νί-
 φασθαι.] Vide infra ad l. 491. et ad l. 296

Ver. 126. Οἱ δ' ἔτι δὴ.] Vide ad II. ζ'.
 483. et 504.

Ver. 127. Ἐγχεὺς μὲν ῥ' ἔστησε φέρον πρὸς
 κίονα μακρὴν.]

Exin, quæ in mediis ingenti adnixa co-
 lumnæ

Ædibus astabat, validam vi corripit has-
 tam. *Æn.* XII. 82.

Ver. 128. Δουροδόκης.] Δουροδόκης τοῦ ἰστανόου
 δι' ἀπὸ τῆς τοῦ αὐτοῦ κίονας, καὶ ἰστανόου ἀποτίθε-
 σαι τὰ δέματα. Schol.

Ibid. — ἴδα περ.] Ubi scilicet —.

Ver. 130. — λίτα.] “Ὁμοίως δὲ ἡ Σαν-
 κασιδάτης, τῶν τρομάτων τὰ μὲν κατώτερα,
 λίτα εἶναι φέσκει, ἥτοι λιπαρὰ ἢ μὴ βίκα μινά,
 ἢ στικκιμίνια. *Athenaus*, lib. II. cap. 9.
 Vide et ad II. δ. 644.

Ver. 131. — ἦεν.] *Al.* ἦεν.

Ver. 132. — κλισιόν.] Δίφρον, ἀνάκλιον
 (*Barnesius* ex MS. edidit ἀνάκλιον) ἔχοντα,
 καθίδεον. Schol. Vide infra ad ver. 145.

Πὰρ δ' αὐτοὺς κλισίῳ δέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
 Μνηστῆρων μὴ ξείνος, ἀνηθείς ὀρυμαγδῶ,
 Δείπῳ ἀδήσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθὼν,
 Ἥδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιοχόμενοι ἔροιτο. 135
 Χερσὶ δ' ἀμφίπολος προχῶν ἐπέχευε φέρουσα
 Καλῇ, χρυσεῖῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξοστήν ἐτάνυσσε τράπεζαν
 Σῖτον δ' αἰδοίῃ ταμὴν παρέθηκε φέρουσα,
 Εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παριόντων. 140
 Δαιτὸς δὲ κρείων πίνακας παρέθηκεν αἰέρας
 Παντοίων, παρὰ δὲ σφί τίθει χρύσεια κύπελλα.
 Κῆρυξ δ' αὐτοῖσιν δάμ' ἐπώχετο οἶνοχοεῦν.
 Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγῆνορες· οἱ μὲν ἔπειτα

Juxta autem ipse sibi sellam posuit variegatam, seorsum ab aliis
 Proci; ne hospes, offensus tumultu,
 Convivium molestum haberet, cum superbis congressus;
 Atque ut ipsum de patre absente interrogaret.
 Aquam verò ancilla ex gutto profundeabat ferens
 Pulchro, aureo, super argenteum lebetem
 Ad lavandum; juxtaque politam stravit mensam:
 Panem verò veneranda proma apposuit ferens,
 Ferula multa apponens, largiens de præsentiis.
 Coquus autem carniū lances apposuit sumens
 Omnigenūm, ipsis etiam apponebat aurea pocula.
 Præco porro eos sedulò obibat vinum fundens.
 Ingressi autem sunt proci superbi; qui quidem deinde

135

140

Ver. 133. — ἀνηθείς.] Vide ad Il. π'. 762. et 6. 24.

Ver. 134. Δείπῳ ἀδήσειεν.] "Οτι τὸ, δείπῳ ἀδήσειεν, ἀντὶ τοῦ ἀνδρὸς, ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς κίπεται. Διὸ δ' ἐκτιταμένοι ἔχει τὸ δίχρονον. Eustath. Caterum nonnullos ἀδήσειεν scripsisse testatur Barneius.

Ver. 136. Χερσὶ δ.] Τὰ ἐπὶ τῶν χειρῶν ἔδωκε. Schol.

Ibid. — προχῶν.] Ἀγγίῳ προχυτῶν, ἀπὸ τοῦ χίειν τὸ ὕδωρ τῷ κατ' ἡμᾶς ἕξει. Schol. Apud Andronicum Livium; Guttus, Pollubrum.

Ver. 140. — χαριζομένη παριόντων.] Παριόντα δὲ βροῦματα λίγει, τὰ ἐν τῇ ταμῇ ἀπόδωκε, ἥτοι ἑλκεα. Eustath.

Ver. 141. Δαιτὸς δὲ κρείων πίνακας.] Αἰθηναιὶς hæc omittenda contendit: Ἀμαρτάνουσι δὲ οἱ ἱφιζῆς γράφοντες τέτους τὰς εἰχους.

Σῖτον δ' αἰδοίῃ ταμὴν παρέθηκε φέρουσα, Εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παριόντων.

Δαιτὸς δὲ κρείων πίνακας παρέθηκεν αἰέρας.

Ἐπὶ γὰρ εἶδατα παρέθηκεν ἡ ταμὴν, δηλονότι

κρίαντα λίσσαν τυγχάνοντα τὸν δαιτὸν ἐκ ἴδου παρισφίρειν διότι τὸ δίχρονον ἀπαρκεῖ, lib. V. cap. 4. Quin et, uti ad hunc Athenæi locum annotat Casaubonus, infra Odys. 6. 175. ubi hic locus iterum occurrit, repetuntur versuum horum priores duo, "Σῖτον δ' — "παριόντων," omisso sequenti "Δαιτὸς δὲ κρείων." Eustathio verò, quocum facit et Dna. Dacier, haud satis idoneæ videntur Athenæi rationes: Καὶ μὴν καὶ οἱ ἄλλοι ἔδιν, τῶν τριῶν εἰχῶν φυλατταμένων, τὴν μὲν ταμὴν ἑλκεα παραβίβαται, τὸν δ' αὖ δαιτὸν ἐπιτοῖα παντοῖα πρόσφατα ποικιλίας τε χερσὶ δ' πρὸς φιλοφροσύνης ἔδωκεν. Eustath.

Ibid. Δαιτὸς.] Μάγειρος· ὁ διανύμει τὰ κρέα. Schol. "Hic acceptos à coquo "cibos mensis inferebat, illatos secabat." Casaubon. Annotat. in Athenæum, lib. V. cap. 4.

Ver. 143. et 153. Κῆρυξ.] Ita Barneius. Rectè, ut opinor. Vide suprâ ad Il. 6. 149. et β'. 267. Vulg. utrobique Κῆρυξ.

Ver. 144. — μνηστῆρες ἀγῆνορες.] Scholiastes exponit ἄγαν αὐθάδεις sed vide suprâ ad ver. 106.

Ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε· 145
 Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδαρ ἐπὶ χεῖρας ἔχουσαν
 Σῖτον δὲ δμῳαὶ παρενήνεον ἐν κανίοισιν·
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτόϊμα, προκείμενα, χεῖρας ἱάλλον.
 Κούροι δὲ κρητῆρας ἐπιστέψαντο ποτοῖο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἰδητύος ἐξ ἔρον ἔντο 150
 Μνηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει,
 Μολπή τ' ὀρχηστὺς τε· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.

Ordine sedebant per sedilia thronosque :

145

His verò præcones quidem aquam in manus fuderunt ;

Panem autem ancillæ accumulabant in canistris :

Illi verò ad cibos paratos appositos manus porrigebant.

Juvenes autem crateras coronarunt potu.

At postquam potûs et escæ desiderium exemerant

150

Proci, ipsis quidem alia in mente curæ erant,

Cantus saltatioque : hæc enim sunt ornamenta convivii.

Ver. 145. Ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.] Ἐκβεβίχθη δὲ ὁ δειπνῶν τις οἱ τότοι. Πολλὰ γὰρ γὰρ ὁ Ὀμηρὸς φησὶν. “Ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.” Ὁ γὰρ θρόνος αὐτὸς μόνον ἰλιυθίριος ἐστὶ καὶ διδρα σὺν ὑποπόδιῳ, ὅπερ θρήνον καλεῖται, ἐν τῷ αὐτῷ ἀνίσταται θρόνον, τῷ θρήνουσθαί χάριν, ὅπερ ἐπὶ τῷ καθεῖσθαι τάσσουσιν. — Ὁ δὲ κλισμὸς περιστάτης κινδύνηται ἀνακλίσαι. *Athenæus*, lib. V. cap. 4.

Ver. 147. 148. 149. Σῖτον δὲ δμῳαὶ ἔσ.] *Barnesius* locum hunc versum ordine mutato, alioque etiam versu inserto, ita edidit ;

Κούροι δὲ κρητῆρας ἐπιστέψαντο ποτοῖο
 Νόμῳσαν δ' ἄρα πᾶσιν ὑπαρξάμενοι διατάσσουσι.
 Σῖτον δὲ δμῳαὶ παρενήνεον ἐν κανίοισιν·
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτόϊμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.

Atque hanc ordinationem ex *Iliad.* i. 174. *Odys.* γ'. 338. φ'. 270. itemque ex *Eustathio*, confirmari existimat vir eruditus. Sed, ut opinor, minus rectè. Nam in omnibus locis jam citatis non occurrunt duo isti versus, Σῖτον δὲ δμῳαὶ — χεῖρας ἱάλλον. Et quavis in *Eustathii* textu locus hic, uti nunc disposuit *Barnesius*, editus sit ; liquet tamen ex commentario ipsum non ita legisse. Porro versum istum, “Νόμῳσαν δ' ἄρα πᾶσιν ὑπαρξάμενοι διατάσσουσι,” agnovisse quidem hic videtur *Scholias*, qui vocem *Νόμῳσαν* citat, exponitque “Ἐμῖμῳσαν. *Henricus Stephanus* autem in annotationibus ad hunc locum, quamvis versum hunc in Editionibus plerisque reperiri fatetur, aliunde tamen huc irrepisse pro certo habet. Vide infra ad γ'. 340. et φ'. 272.

Ver. 147. — παρενήνεον.] Τὸ δὲ παρενήνεον — δηλοῖ — τὸ σπείρειν, καὶ ἡμῶν τὸν πληθυντὸν τῷ εἴναι. *Eustath.*

Ver. 148. — ὀνείαθ'.] Τὰ δὲ ὀνείαθ' ἱμῶντα ἰδίσματα. *Schol.*

Ver. 149. — κρητῆρας ἐπιστέψαντο ποτοῖο.]

Crateras magnos statuunt et vina coronant. *Æn.* I. 728.

Vide et ad *Il.* 4. 470.

Ver. 150. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος ἐ ἰδητύος ἐξ ἔρον ἔντο.]

Postquam exempta fames, et amor compressus edendi. *Æn.* VIII. 184.

Vide ad *Il.* 4. 469.

Ver. 151. — τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει.] Πῶσιν, ἵνα ὁ Τηλέμαχος καίριον σχῇ. *Schol.*

Ibid. — μεμήλει.] *Eustathius* in commentario legit μέμηλε. Quo modo neutriquam constabit Temporum ratio. Vide ad *Il.* β'. 614. et ad 4. 37. et 221.

Ver. 152. Μολπή τ' ὀρχηστὺς τε· τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα δαιτός.] Ita infra 9'. 99.

Φέριμγγος 9', ἡ δαιτὶ συνεπὲς ἐστὶ θαλάη.

Et 9'. 270.

— ἵνα δὲ τὴν φέριμγγε
 ἥπῳσι, ἢ ἄρα δαιτὶ 9' τοῖσιν ἵνα τῇ.

Καὶ μοι μετὰς ὑπολαβὴν ἵνα πρὸς τῇ φῶν μόνον χρησίμην ὥσθη μουσικὴν Ὀμηρὸς διὰ τούτων ἄλλα γὰρ βαθύτερος ἐστὶν οὗς ἡγουμένους τοῖς ἱστοῖς. Εἰς γὰρ ὠφίλειον ἐ βεβῆσαν τὴν μεγίστην αὐτοῖς καιροῖς παρὰ τῇ μουσικῇ λίγην δὲ εἰς τὰ δῶσαν καὶ τὰς συνάσεις τῶν ἀρχαίων, συνίσταναι γὰρ ἀνάγκη μουσικῇ, ὡς ἱκανῶς

Κήρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλία θῆκε
Φημίω, ὃς ῥ' ἦειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη.

"Ἦτοι ὁ Φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀεΐειν"

155

Αὐτὰρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπι' Ἀθήνην,

"Δγχι σχὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πνευθαῖε' οἱ ἄλλοι·

Ξεῖνε φίλ', εἰ καὶ μοι νυμσήσεις, ὅ, εἴπω;

Τούτοισιν μὲν παῦτα μέλει, κίθαρις καὶ αἰοιδῆ,

'Ρεῖ, ἐπὶ ἀλλότριοιον βίοτον νήποιον ἴδουσιν

160

Præco autem in manus citharam perpulchram posuit
Phemio, qui quidem canebat inter procos necessitate.
Ac ille quidem citharam-pulsans præludebat ut acitè caneret :
Verùm Telemachus allocutus est cæcis-oculis Minervam,
Propè admoto capite, ut ne audirent alii ;
" Hospes chare, num etiam mihi irascēris, ob id quod dixero ?
" His quidem hæc curæ sunt, cithara et cantus,
" Facilè sanè ; quoniam alienum cibum impunè absumunt

155

160

ἀντιστῆναι δ' ἐκείνους τὴν τῷ οἷον ἀσπίδα δύν-
ταμιν κατέστησε καὶ φησὶ δ' ἡμίτινος Ἀριστο-
φάνης· ἰσχυρὸς γὰρ ἔλεγον ἀνέγκειναι μινικῆν,
παρ' ὅσων ὁ μὲν οἷος σφάλλων σίφους τῶν
ἀδῶν αὐτῶν χρησαμένους αὐτὰ ἐν σῶματι καὶ τὰς
διανοίας· ἢ δὲ μουσικὴ σὴ περὶ αὐτὴν τάξις ἐν
αὐτοῖς· ὅς ἐστιν ἰσχυρὸς κατέστησεν ἄνθρωποι ἐν
πρᾶσιν. Plutarch. de Musiciâ, sub fine; ubi
et hunc Homeri locum adducit. Vide infra
ad 9'. 99. et 9'. 271.

Ver. 153. Κήρυξ δ' ἐν χερσὶν ὤ. Herodotus in Vitâ Homeri locum hunc hoc modo citat ;

Κήρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλί' ἴθηκε
Φημίω, ὅς ἐστι πολλὸν ἰσχυρὸς πάσης ἀείδων.

Unde Barnesius post hunc versum inseruit ;

Φημίω, ὅς ἐστι πολλὸν ἰσχυρὸς πάσης ἀείδων.

Atqui Herodotum versum proximè sequentem, " Φημίω, ὅς ῥ' ἦειδε ὤ. isto modo tantum legisse, aut fortè memoritèr citasse crediderim.

Ibid. — ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλία θῆκε.]

Citharâ crinitus Iōpas

Personat auratâ —. Æn. I. 744.

Ver. 154. Φημίω, ὅς ῥ' ἦειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη.] Προαγγέλλεται, ἵνα ὁ Φημίος εὐθὺς ἐν τῇ μνηστεύσει. Schol. Vide infra ad 9'. 930. ὤ.

Ibid. — ὅς ῥ'.] Qui utique — Qui scilicet —.

Ver. 155. "Ἦτοι ὁ Φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀεΐειν." "Ανεβάλλετο, autem dicuntur, " inquit Eustath. οἱ κίθαρίζοντες, pro ἀνακρέ-
" νουσι seu προαιμίζοντα. Dicunt Latini
" poetæ chordas pollice prætentare, ut apud

" Ovid. Metam. l. 5. Calliope querulas præ-
" tentat pollice chordas. Ergo ἀνεβάλλε dice-
" tur ipsa chordarum digitus facta præten-
" tatio, quam vulgò præludium et præludio-
" nem appellant, et quidam prætentationem,
" i. e. canitis prætentium." Benedict. in Pin-
" dar. Pythior. Ode l. 7. Similitèr et Meno-
" gius ; " Sunt autem ἀνεβάλλε προεμία Μου-
" corum ; quâ voce utitur Pindarus Pythior.
" Ode l. statim initio : ἀνεβάλλε τὸ ὄρχη-
" ῖον· ἰλιυζόμενα —, inde ἀνεβάλλεσθαι apud
" Homerum Odys. 4. pro chordas pollice
" prætentare ; " Ἦτοι ὁ Φορμίζων ἀνεβάλλετο
" καλὸν ἀεΐειν. Annotat. in Laërt. lib. IX.
Sic apud Theocritum ;

Τῷ δ' ὅτι Δαρμόνιος ἀνεβάλλετο, καὶ τὰς
ἀείδων. Idyll. VI. 20.

Διότιος αὖ Δάφνης λογιῶν ἀνεβάλλει
ἀείδων. Idyll. VII. 71.

Καὶ ἐν κίθαρι φιλοῦν μέλος ἀνεβάλλει —,
Idyll. X. 22.

Item apud Aristophanem :

— Πονηλὸγοι' ἀνεβάλλε ποίεσθαι.
Pax, ver. 830.

Vide Histoire Critique de la République des
Lettres, Tom. I. pag. 234.

Ver. 156. 178. et 221. — γλαυκῶπι
Ἀθήνη — γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide ad
Il. 4. 206.

Ver. 157. — πνευθαῖε' οἱ ἄλλοι.] Al.
πνευθαῖετο ἄλλοι.

Ver. 158. — εἰ καὶ μοι.] Al. ἢ καὶ μοι.

Ver. 160. — ἀλλότριοιον βίον νήποιον
ἴδουσιν.]

" Ἀλλότριοιον κέρμας σφίσιον ἐς γαστήρ' ἄμυν-
ται. Hesiod. Theogon. ver. 599.

Ἄνιρος, ἔ δὴ πε λεύκ' ὄψία πύθεται ὄμβρῳ,
 Κάμιν' ἐπ' ἠπέρα, ἢ ἐν ἀλὶ κῦμα κυλίνδῃ.
 Εἰ κᾶνον γ' Ἰθάκηνδε ἰδοίαιτο νοσήσαντα,
 Πάντες κ' ἀρησαίαιτ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι,
 Ἡ ἀφνειότεροι χρυσοῖο τε ἰσθῆτος τε.
 Νῦν δ' ὁ μὲν ὥς ἀπόλωλε κακὸν μέρος, εἰδὲ τις ἡμῖν
 Θαλπωρὴν, εἴπερ τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
 Φησὶν ἐλεύσεσθαι· τῷ δ' ὦλετο νόστιμον ἦμαρ.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξον,
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆς;
 Ὅπποιός δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δὲ σε ναῦται
 Ἥγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόνταί;
 Οὐ μὲν γὰρ τι σε πεζὸν οἶομαι ἐνθάδ' ἰέσθαι.

165

170

"Viri, cuius jam alicubi alba ossa putrescunt imbre,
 "Jacentia in continenti, aut illa in mari fluctus volvit.
 "Si illum utique in Ithacam viderint reversum,
 "Omnes optârint celeriores pedibus esse,
 "Quàm ditiores auro vesteque.
 "Nunc verò ille sic perit malò fato, neque ulla nobis
 "Spes est, etiamsi quis terrestrium hominum
 "Dicat redditum esse; ejus enim perit redditus dies.
 "Sed agè, mihi hoc dic et verè enarra,
 "Quis? unde es hominum? ubi tibi urbs, atque parentes?
 "Quali autem in navi advenisti? quo pacto te nautæ
 "Duxerunt in Ithacam? quosnam se esse prædicant?
 "Neque enim ullo pacto te peditem existimo huc venisse.

165

170

Ὅταν τι εἴ' ἄλλοις ἐσθίαι ἰσθὶ γλυκὺ.

Alexis Poet. apud Athen. lib. IV. cap. 18.

— ἀνδρὲς ἰνὸς βίοντι κήποιον ἔλκοναι.

Infra ver. 377. hujus libri; et β'. 142.

Quasi mures, semper edimus alienum cibum.

Plautus, Captiv. Scen. I. ver. 9.

Ver. 166. — ἀπίλῳλι.] Vide ad II.

ζ. 186. 187. et ad α. 37.

Ibid. — ἔδῃ τις ὅμιν θαλπωρῇ.] Eustathius nonnullos hic Ἐλπωρῇ legisse annotat. At vulgatam lectionem præfert Dna. Dacier: "Ἐλπωρῇ" (inquit) "veut dire un supplement esperance, attente; et θαλπωρῇ signifie non seulement esperance, mais une esperance, qui par la joie qu'elle inspire, communique au sang et aux esprits une douce chaleur, source de vie, ce qui convient ici." Ἰστίον δὲ ἔτι τὴν χαρμυνὴν ἰστίδα θαλπωρὴν λέγει. Eustath. Sic II. ζ. 411. 412.

— ἡ γὰρ ἴσ' ἄλλη

"Ἐστὶ θαλπωρῇ, ἰσθὶ δὲ εὐγὲ πότμον ἰσίστησι.

Vol. I.

Ver. 169. Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξον.]

— mihiq; hæc edissere vera rogant;
 Æn. II. 149.

Ver. 170. Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆς:] Πάλιν αὖτὸ δὲ Ὀμηρικὸν παραφράζων Εὐριπίδης, "Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆς," τοῖς δὲ χρῆται τοῖς Ἰαμείοις ἐν τῷ Αἰγῷ.

Ποίαν σε φῶμεν γαῖαν ἐκλειονόστα,
 Πολυκυνῶσθαι: γῆ δὲ τίς, πάτρας δ' ἔρε;
 Τίς ἱερὸς ἰφύνας; τὴν κτελέει πατρός;
 Clemens Alexandrin. Strom. VI.

Χαῖρ', ὦ ξέν', ἔστις δὲ εἴ, φράσαι πάτρας τι σῆ.
 Euripid. Cyclops, ver. 102.

Sed vos qui tandem? quibus aut venistis ab oris?
 Æn. I. 373.

Qui genus? unde domo? —
 Æn. VIII. 114.

Ver. 173. Οὐ μὲν γὰρ τι σε πεζὸν οἶομαι ἐνθάδ' ἰέσθαι.] Ἰστίον δὲ ἔτι ἀφίλῳς ἰστίδα εἰς ἀσπίος ἡ τῷ Τηλέμαχῳ λόγος ἐν τῷ, "Οὐ γὰρ
 B

Καὶ μοι τᾶτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,
 Ἥ ἐνέον μεθέπεις, ἥ καὶ πατρῷος ἔσσι
 Ξείνος; ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἄνδρες ἡμέτερον δῶ
 Ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κείνος ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων.

175

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τοιγὰρ ἔγω τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
 Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὐχόμαι εἶναι
 Υἱός, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.
 Νῦν δ' ὦδε ξὺν νηὶ κατήλυθον ἡδ' ἐτάροισι,
 Πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον ἐπ' ἀλλοθρόος ἀνθρώπους,

180

“ Et mihi hoc dic verè, ut benè cognoscam.

“ An recens venisti, an etiam paternus es

175

“ Hospes? quoniam multi adibant viri nostram domum

“ Alii; nam et is in-se-convertebat-studia hominum.”

Hunc autem rursus allocuta est dea cæsia Minerva:

“ Enimverò ego tibi hæc valdè accuratè narrabo:

180

“ Mentis Anchiali bellicosi gloriæ esse

“ Filii: cæterùm Taphiis navigandi-studiosis impero.

“ Nunc verò huc cum navi veni atque sociis,

“ Navigans super nigrum pontum ad alienæ-linguæ homines.

“ τι σε πίζον, ὦε.” ἤγου ἰν τῇ καθ' ἡμᾶς
 νήσῳ. σπουδαῖον δὲ ὁ λόγος ἔχει ὅτιν, ἡτοιμα τὰ
 τῷ σχήδιον. Eustatb. Fortasse autem sen-
 tentia hæc eorum numero habenda sit, in
 quibus ἡ ἀπόφασις (observante Hermogene
 περὶ μυθολογίας, cap. 37.) τῇ ἀποφάσει
 — τὸ πλὴν δύναται. Ut scilicet phrasis
 ista, “ ἡ μὲν γὰρ τι διομα,” rem non modò
 non esse verisimilem, sed et ab omni veri
 similitudine longiasimè abesse, sive planè
 esse impossibilem, denotet. Vide ad II. v.
 344. Atque hoc modo exponit Scholiastes;
 Πίζον μὲν γὰρ σε ἀδύνατον ἰδεῖν. Occurrit
 porrò eadem sententia infra §. 190. π.
 59. 224.

Ver. 177. — ἐπίστροφος] Ὁ ἐπὶ γῶν ἔ-
 ποιούμενος τὴν εἰς ἄλλους ἐπιστροφὴν ἢ ἐπὶ φιλό-
 ξενος ἢ πολλοὺς ξενοδοχῶν. Ἡ παθητικὴν ἔννοian
 ἔχει, ὡς πάσχειν ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιστροφῶν, ἢ
 ἀγαπᾶμενος ὅστις ἔκρεττον. Eustatb.

Ver. 179. — ἔγω τοι ταῦτα μάλ' ἀτρε-
 κέως ἀγορεύσω. “ Tamen” (inquit Spondanus)
 “ ficta sunt ea, quæ paulò pòst dicet, et
 “ Mentem esse Anchiali filium; totumque
 “ illud de susceptæ navigationis fine; sed
 “ illud ἀτρεκέως, ad sequentia de Ulysse re-
 “ ferenda sunt, ut constet veritas, quem
 “ adhuc esse superstemem Telemacho nunci-
 “ ciabit. Alioqui officiosum est ac opportu-
 “ num mendacium, quod de se Minerva
 “ dicit.” Atqui, (ut opinor,) istud, ἀτρε-
 κέως ἀγορεύσω, non est, “ Verè;” sed “ Ac-
 “ curatè, particulatim, enarrabo.” Vide ad
 II. §. 10.

Ver. 182. Νῦν δ' ὦδε ξὺν νηὶ κατήλυθον.]
 Ἐπὶ δὲ τὸ, ὦδε, ἀντὶ τῷ ὕπνω, ἀπλῶς δηλαδὴ
 ἢ ὡς ἐπ' αὐτῷ. Οὐδὲν γὰρ φασὶν ὁ
 Ποιητὴς τοσικόν εἶναι τὸ ὦδε. Eustatb. Simi-
 litèr et Scholiastes; Οὐδὲ ποτε καὶ παρὰ
 τῷ Ποιῆτῃ τὸ ὦδε τοσικόν, ἀλλὰ ἀντὶ τῷ ὕπνω.
 Atqui occurrit hæc vox nonnullis in locis,
 ubi vix aliud quam “ Huc” significare po-
 test:

Αἱ γὰρ δὴ Ὀδυσσεὺς τι ἢ ὁ κρατερὸς Διομήδης
 ὦδ' ἄφαρ ἐκ Τρώων ἱλασματο μώνυχας ἰα-
 πους. II. π. 536.

Ἡφαίστι, πρέμολ' ὦδε — ε'. 392.
 τὸν ξέγον ἐναγίον ὦδε κάλισσον.
 Odys. ε'. 544.

Ibid. — κατήλυθον.] Æquè constabit
 Temporum ratio hoc quidem in loco, sive
 in Aoristo κατήλυθον scribas, sive in præ-
 terito κατήλυθα. Vide ad II. ε. 37.

Ver. 183. Πλίων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.] Vulgati
 habent, Πλίων οἴνοπα πόντον. Quæ si vera
 sit lectio, versus hic, uti observavit Barne-
 sius, eorum numero habendus erit, quos
 ἀπιστάτους appellat Athenæus, lib. XIV. cap.
 8. Vide ad II. ψ. 2. Cujusmodi tamen
 exempla sunt rara. Alii, notante itidem
 Barnese, hic legunt Πλίων, vel Πλῶν,
 Ipse autem ex Editionibus duabus vetustio-
 ribus, et ex MSS. edidit, Πλίων ἐπὶ οἴνοπα
 πόντον ut pronuntietur scilicet Πλῶν. Atque
 hanc demum veram lectionem crediderim.
 Ita enim in commentario legit Eustatbius,

'Ες Τιμέσσην μετὰ χαλκὸν ἄγω δ' αἶθωνα σίδηρον.
 Νηὺς δέ μοι ἦδ' ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόλῃος, 185
 'Εν λιμένι 'Ρεῖθρῳ, ὑπὸ Νηϊῶ ὑλῆεντι.
 Ξεῖνοι δ' ἀλλήλων πατρῴιοι εὐχόμεθ' εἶναι
 'Εξ ἀρχῆς, εἶπερ τε γέροντ' εἶρηαι ἐπελθὼν
 Λαέρτην ἦρωα τὸν οὐκέτι φασι πόλινδε
 'Ερχεσθ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγροῦ πῆματα πάσχειν 190
 Γρηῒ σὺν ἀμφιπόλῳ, ἣ οἱ βρῶσιν τε, πόσιν τε
 Παρτιθεῖ, εὖτ' ἂν μιν κάρματος κατὰ γυῖα λάβῃσιν,
 'Ερπύζοντ' ἀνὰ γουνὸν ἀλωῆς οἶνοπέδιοιο.
 Νῦν δ' ἦλθον· δὴ γὰρ μιν ἔφαντ' ἐπιδήμιον εἶναι
 Σὺν πατέρ'· ἀλλὰ νυ τὸν γε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου. 195
 Οὐ γὰρ πω τέθηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος 'Οδυσσεύς,

"Ad Temesen propter $\pi\epsilon\varsigma$: fero autem splendidum ferrum.

"Navis autem mihi ipsa stat ad agrum, seorsum ab urbe,

185

"In portu Rhethro, sub Neio sylvoso.

"Hospites autem invicem paterni gloriamur esse

"Ab initio ; siquidem senem interroges congressus

"Laërtem heroem, quem non amplius aiunt in urbem

"Venire, sed seorsum in agro dolores pati

190

"Vetula cum ancilla, quæ illi cibumque potumque

"Apponit, quoties ipsum defatigatib membra invaserit,

"Reptantem per fertile-solum areæ vitibus consitaæ.

"Nunc autem veni ; jamdudum enim ipsum aiebant apud suos esse

"Tuum patrem ; verum huic Dii impediunt iter.

195

"Nondum enim mortuus est super terram nobilis Ulysses ;

quem et citat *Barnejius* ; itaque porro habent codices nonnulli à *Th. Bentlio* collati. Quin et bis alibi, quibus solis in locis apud Poëtam (hoc ipso versu excepto) occurrit vox ΠΛΑΐ-ω, usurpatur hæc ipsa phrasis :

Νηὶ πολυκλήϊδι πλῖον ἐπὶ οἶνοσα πόντον.

Iliad. η'. 88.

Σὴν ἰς παλρίδ' ἴκου πλῖον ἐπὶ οἶνοσα πόντον.

Odys. δ'. 474.

Ver. 184. — Τιμέσσην.] Τιμση, πόλις Κύπρου, κατὰ δὲ τινάς, Ἰταλίας, ἣν νῦν Βριντί-ων καλεῖται. *Schol.* Ταύτης τε τῆς Τιμῆσης [τῆς Βριντίας] φασὶ μνησθῆναι τὸν Ποιητὴν, οὗ τῆς ἐν Κύπρῳ Ταμασοῦ (λίγισται γὰρ ἀμφοτέρων) τῇ "Ες Τιμῆσσην μετὰ χαλκὸν —." Καὶ δάκνεται χαλκονογῶσα πλοῖον, ὃ νῦν ἐκλίλασται. *Strabo, Geograph. lib. VI. pag.* 393. *al.* 255. *Al.* Τιμῆσσην.

Ver. 185. 196. — ἴσηκιν — τίθησκιν,] *Vide ad Il. α'. 37. et ad δ'. 434.*

Ibid. — νόσφι.] *Vide ad Il. α'. 349.*

Ver. 186. 'Εν λιμένι 'Ρεῖθρῳ.] Ὄνομα τοῦ ἐν Ἰθάκῃ λιμένος τὸ 'Ρεῖθρον, ἀπὸ τοῦ συμπύκνυνται. *Schol.*

Ibid. — ὑπὸ Νηϊῶ.] Ἰῶ πρὸς ὑποδοχὴν νηῶν ὑδίων ἔχει τῆς Ἰθάκης. *Schol.* *Al.* ὑπο-νηϊῶ. *Vide infra ad γ'. 81.*

Ibid. — ὑλῆεντι.] *Vide infra ad ver.* 246. item *ad Il. γ'. 151.*

Ver. 193. 'Ερπύζοντ'.] Μιτὰ ἔδυνος ἔ' ἀνίας ἥριμα βαδίζοντα διὰ τὸ γῆρας. *Schol.*

Ibid. — ἀνὰ γουνὸν ἀλωῆς οἶνοπέδιοιο.]

"Εχreis ἐπ' αὐτῶν τίνες ὀνομάζει "Ομηρος ἐν ταῖς ἱστοῖς διανοήσας ὅτις ἀπλῶς ἐ λαῶν ποιμίνας ἔ' ἄλλα ὅσα ποιητὴν ἐκδὸς ἀποσιμνόντα τοῖς ὀνόμασι ἀρετὴν ἀνδρός ; Ἄρα τοὺς ἐπὶ σκεπτῇ ἔ' αὐλακι πρὸς τῇ γῇ διαπανομνίους, δεινοὺς ἀρούς, ἀγαθοὺς φυτεύειν ἐν ἀμῆτῳ διξίῳ, ἐν ἰσχυρῇ φιλοπόνοῦς ; Ἡ τούτων μὲν οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἡμῶσιν καταμύζει τὰ ἔργα τῇ αὐτοῦ φῶϊ, οἷοι μὴ νηϊώτῃ γίγνεται ἀναδὸς αὐτῶν, ἐκπαιστανότι τῆς ἀρχῆς ὑπὸ ὑβριστῶν τῶν, " ἐν " γουνῷ οἶνοπέδιον ἀλωῆς," ἐπὶ φύλλων χαμαὶ βιβλῆμαίη, ἀρα θείους ἀπαπανομνίη. Οἱ δὲ μακάριοι αὐτῶν ἄνδρες, δὲ ἱκίνοες ἱστανὴν χαίρει, ἵταροι εἰσὶν ἐξ ἱστέων ἱσταντιδυμάτων καὶ ἱσταν. *Maximus Tyrius, Dissertat. XIII. ipso initio.*

Ibid. — ἀλωῆς.] Ἀμπαλοφύτε γῆς. *Schol.*

Ver. 196. — ἐπὶ χθονὶ.] *Al.* ἐν χθονί.

'Αλλ' ἔτι που ζῶς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
 Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ χαλεποὶ δὲ μιν ἄνδρες ἔχουσιν,
 "Αγριοί, οἳ που κείνον ἐρυκανόωσ' αἰέοντα.

Αὐτὰρ νῦν τοι ἔγω μαντεύσομαι, ὥς ἐνὶ θυμῷ

200

'Αθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὥς τελέεσθαι οἶω,

Οὔτε τι μάντις ἔων, οὔτ' οἰωνῶν σάφα εἰδῶς·

Οὔτι ἔτι θερὸν γε φίλης ἀπο πατρίδος αἴης

"Εσσεται, οὐδ' εἴπερ τε σιδήρεα δέσματ' ἔχῃσι·

Φράσσεται, ὥς κε νήπται, ἐπεὶ πολυμήχανος ἐστίν.

205

'Αλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,

Εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο τάσος πάϊς εἰς 'Οδυσῆος.

Αἰνῶς γὰρ κεφαλὴν τε καὶ ὄμματα καλὰ ἔοικας

Κεῖνω, ἐπεὶ δαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισι,

Πρὶν γε τὸν ἐς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι

210

'Αργείων οἱ ἄριστοι ἔβαν κοίλης ἐνὶ νηυσὶν·

'Εκ τοῦδ', οὔτ' 'Οδυσῆα ἐγὼν ἴδον, οὔτ' ἐμὲ κείνος.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα·

Τοιγὰρ ἔγω τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,

"Sed adhuc alicubi vivus detinetur in lato ponto,

"Insulâ in circumflua; sævi autem ipsum viri tenent,

"Feri, qui alicubi illum detinent invitum.

"Porro nunc tibi ego vaticinabor, quemadmodum in animo

200

"Immortales suggerunt, et quemadmodum perfectum iri puto,

"Neutiquam vates cum sim, neque auguriorum clarè peritus;

"Nequaquam adhuc diù charâ à patriâ terrâ

"Erit, neque si etiam ferrea vincula cum detineant:

"Cogitabat ~~sepe~~, qui redeat: quoniam solers est.

205

"Sed agè mihi hoc dic, et verè enarrate,

"Num ex ipso tantus filius sis Ulysse;

"Vehementèr enim et capite et oculis pulchris similis es

"Illi: quippè frequentèr ad hunc modum nos invhebamus invicem,

"Antequàm in Trojam ille conscendisset; quò utique alii

210

"Græcorum optimates ierunt cavis in navibus:

"Ex hoc tempore neque Ulyssem ego vidi, neque me ille."

Hanc autem rursus Telemachus prudens allocutus est;

"Enimverò ego tibi, hospes, valde verè enarrabo;

Ibid. ——— Διὸς 'Οδυσσεύς.] 'Ο δὲ ἀντίος
 ["Ὀμηρος] καὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἀπαντας διὸς καλεῖ,
 διότι ἄνται, οἶμαι, ἃ κατὰ τήχην ἀγαθοί, ἀλλὰ
 ἔργον Διὸς. *Manimus Tyrius, Dissertat.*
 XXII. sub initio.

Ver. 201. 'Αθάνατοι.] Similiterque infra
ver. 420. ἀθανάτην. Vide ad *Il.* α'. 398.

Ver. 203. Οὔτε.] *Al.* Οὔτε.

Ibid. ——— ἔτι θερὸν.] Vide ad *Il.* α'. 51.

Ver. 207. Εἰ δὴ.] *Si rectè* ———. Ne-
 quaquam enim supervacuum est istud δὴ.

Ver. 210. ἔγω τοι.] *Quò utique* ———.
Quò scilicet ———.

Ver. 211. ——— ἐν νηυσὶν.] *Al.* ἐπὶ νηυσὶν.

Ver. 213. Τὴν δ'.] Sic infra *ver.* 221.

230. Τὸ δ' ——— Τὴν δ'. Vide ad *Il.* α'. 57.
 et 3^a. 160. Minus rectè *Barnesius*, Τὴν δ'

——— Τὴν δ' ——— Τὴν δ'.

Ibid. ——— ἀντίον ἦνδα.]

Æolus hæc contrâ ———. *Æn.* I. 80.

——— *Æneas* contra cui talia reddid.

Æn. X. 530.

Ver. 214. et 224. ——— ἀρεταίος.] Vide
 supra ad *ver.* 199.

Ibid. ——— ἀγορεύσω.] *Al.* καταλέξω.

Μήτηρ μὲν τ' ἐμὲ φησι τοῦ ἔμμεναι· αὐτὰρ ἔγωγε 215
 Οὐκ οἶδ'· οὐ γὰρ πω τις ἰὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγων.
 Ὡς δὴ ἔγωγ' ὄφειλον μάκαρος νῦν τευ ἔμμεναι υἱὸς
 Ἀνέρος, ὃν κτεάτεσσιν ἰοῖς ἐπὶ γῆρας ἔτετμε·
 Νῦν δ', ὃς ἀποτμότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων,
 Τοῦ μ' ἐκ φασὶ γενέσθαι· ἐπεὶ σὺ με τοῦτ' ἐρεεῖνεις. 220
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Οὐ μὲν τοι γενεὴν γε θεοὶ νῶνυμον ὀπίσσω
 Θῆκαν· ἐπεὶ σὲ γε τοῖον ἐγείνατο Πηνελόπεια.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδῃ εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατὰλεξον,
 Τίς δαῖς, τίς δὲ ὄμιλος ὃδ' ἔπλετο; τίπτε δὲ σε χρεῶ; 225
 Εἰλαπίν', ἥ γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν.

- “ Mater quidem me ait ejus esse; at ego 215
 “ Nescio: nondum enim quisquam suum parentem ipse cognovit.
 “ Utinam sanè ego felicis potius alicujus fuisset filius
 “ Viri, quem in bonis suis senectus deprehendisset:
 “ Nunc verò, qui infelicissimus est mortalium hominum,
 “ Ex hoc me dicunt natum esse: quoniam tu me hoc interrogas.” 220
 Hunc autem rursus allocuta est dea cæsia Minerva:
 “ Non sanè tibi genus utique dii ignobile in posterum
 “ Dederunt: quum te talem peperit Penelope.
 “ Sed age mihi hoc dic et verè enarrato,
 “ Quodnam epulum, quæve hæc turba est? quod verò te opus urget? 225
 “ Convivium? an nuptiæ? quoniam haud symbolum hæc sunt.

Ver. 215. Μήτηρ μὲν τ' ἐμὲ φησι τοῦ ἔμμεναι.] Ἡ γὰρ ἀπερχομένη ἀδελφεὶς ἐν τοῖς ταύταις τῇ μητρὶ ἀνέμειναι. Δοκῶ δὲ καὶ τῇ Ἀρσινόῃ τὰ ἀρετὰ ἀνδρῶν ἔχου, ὡς φησὶν ὡς ἀρετὰ πρὸς τὸν ἑαυτοῦ κέρτισσιν αἱ γυναῖκες· διὰ φησὶ Πίσταρχος τις γυνὴ μαρτυρήσασα εἰπὼν ἐπὶ αἷμα παῖδα, ἔλπει τῇ πρὸς ἑαυτοῦ ἀμφιβολίαν. Eustath.

Ver. 216. — ἐ γὰρ πω τις ἰὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγων.]

Ἀδελφὴ γὰρ ἀδελφῆς τῷ σὺ σὺν ἑγὼ γένετο·

Ἀλλ' ὕπομνημα πάντες, ἢ πρὸς τὸν.

Menander, Fragment. citat. ab Eustathio.

Porro Scholiastes vocem γόνον hîc exponit γένεσθαι. Eustathius autem, Γόνος δὲ νῦν, inquit, ἢ γένεθ. — ἐδ' ἂν ἀπὸ τοῦ γόνον τὸν γένεσθαι, ἵνα ἐκ ἑσθ. Et Dupontius in Genealogiâ Homericâ ad hunc locum; “ Γόνος,” inquit, “ hîc (estque hoc sensu ἀπαξ “ λεγόμενον) omnino præ γένεθ, stirps, origo, “ γένος, γένους.” Quod rectius. Verum neque apud Poëtam hoc sensu ἀπαξ λεγόμενον est, (utî ait vir eruditus) sed sæpius positum;

— ἢ δὲ ἑαυτοῦ
 “Ὁς γόνον ἑαυτοῦ γενέσθαι.” — infrâ λ'. 232.

Οὐκ ἔτ' ἀπολλέμεν, τὸν ἑμὸν γόνον ἐξεῖναι. 216.

Ver. 220. — ἰσθὲ σὺ με.] Al. ἰσθὲ σὺ γε.

Ver. 222. — νῶνυμον ἐγείνω.] Nullâ ex analogiâ produci potest media vocis, νῶνυμον. Vide infrâ ad λ'. 239. et ad ξ' 182. Pronuntiabatur fortasse hîc νῶνυμον. Vide ad Π. λ'. 227.

Ver. 223. — ἰσθὲ σὲ γε τοῖον ἐγείνατο.]

— Quæ te tam læta tulerunt
 Sæcula? qui tanti talem genuere parentes.
 Æn. Γ. 609.

Ver. 225. — τίπτε δὲ σε χρεῶ;]

— τίνα χρεῶν τίσεις ἔσται;
 Infrâ β'. 28.

Vide ad Π. κ'. 43. item infrâ δ'. 312. Cæterum Athenæus lib. VIII. cap. 16. legit τίπτε δὲ σε χρεῶν. Porro enuntiabantur χρεῶν, χρεῶν, ac si scripta fuissent χρεῶ, χρεῶν. Vide ad Η. γ' 811.

Ver. 226. Εἰλαπίν', ἢ γάμος; ἰσθὲ ἂν ἑαυτοῦ τὰδε γ' ἐστίν.]

“ Ἡ γάμος, ἢ ἑαυτοῦ, ἢ ἑλαπίνῃ συμβαλόν.
 Infrâ λ'. 414.

"Ὡς τε μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσιν
Δαίνυσθαι κατὰ δῶμα· νημεσσήσαιτο κεν ἀνὴρ
Αἴσχια πολλ' ὀρώων, ὅστις πινυτὸς γε μετέλθοι.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
Ἐάν, ἐπεὶ ἄρ' δὴ ταῦτα μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾶς,
Μέλλεν μὲν ποτε οἶκος ὃδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων
Ἑμμεναι, ὅφρ' ἔτι κᾶνος ἀνὴρ ἐπιδήμιος ἦεν.

230

Νῦν δ' ἐτέρως ἐβάλοντο θεοὶ, κακὰ μητιώοντες,
Οἱ κᾶνον μὲν αἴστον ἐποίησαν περὶ πάντων
Ἀνθρώπων· ἐπεὶ οὐ κε θανόντι περ ὅδ' ἀπαχοίμην,
Εἰ μετὰ οἷς ἐτάροισι δάμη Τρώων ἐνὶ δήμῳ,
Ἦε φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπεις·

235

"Ita mihi supra-modum contumeliosè videntur
"Convivari per domum: indignaretur vir
"Turpia multa videns, quicumque cordatus utique intervenisset."
Hanc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
"Hospes, quandoquidem me hæc interrogas atque percontaris,
"Expectandum quidem fuit aliquandò ut domus hæc locuples et integra
"Esset; quamdiù adhuc ille vir apud nos erat:
"Nunc verò aliter statuerunt dii mala meditantes,
"Qui illum quidem obscurum-reddiderunt suprâ omnes
"Homines; quoniam non ob mortuum utique sic lugerem,
"Si inter suos socios occisus fuisset Trojanorum in populo;
"Aut amicorum in manibus, postquam bellum confecisset:

230

235

Εἰλασίην, ἡ μεγάλη εὐαχμία, ἢ κατὰ εἰλας ἢ
συτροφίας εὐαχῆνται. — "Ἐάντος, τὸ ἀπὸ
συμκόλης δαίμων. *Schol.* Sinuliter *Athe-*
næus; τὰς θυσίας καὶ τὰς λαμπεροτέρας παρα-
σκευὰς ἐκάλει οἱ παλαιὸι εἰλασίην· ἢ τὰς
τύττων μετίχοντας, εἰλασίην. "Ἐρανοὶ δὲ
εἰσὶν αἱ ἀπὸ τῶν συμβαλλομένων εὐαγωγαί,
ἀπὸ τῆ συτροφίας ἢ συμφορῆς ἵασι. *Lib.*
VIII. cap. 16. Cæterum edidit hîc *Bar-*
nesius Εἰλασίην, ἡ γάμος; nullâ, ut opinor,
satis idoneâ ratione.

Ibid. — ἐν ἱερῷ. *Al.* ἡ γ' ἱερῷ.

Ver. 232. Μίλλιν μὲν ποτε οἶκος ὃδ' ἀφνει-
ος καὶ ἀμύμων Ἑμμεναι. *Schol.* *istæ* vocem
Μίλλιν hîc exponit "Ὀφελιν. Quod autem
deinceps addit, Ἀπὸ τῆς λῆξιν ὑδίστοισι καίτοι
παρὰ τῷ Ποιητῇ, ὡς ἐν τῇ συνηθείᾳ, χρονοῖς·
ἐλλ' ἰκαίνοισι ἀντὶ τῷ ἱερῷ. In hoc verò om-
nino errat vir eruditus. *De tempore* enim
 futuro planè usurpatur hæc vox *Iliad. β'. 39.*

Θάσιν γὰρ ἱερῷ μίλλιν ἢ ἄλγισα τι σπα-
χᾶς τι

Τρῶσι τι ἢ Δαναοῖσι —

Et λ'. 699.

περὶ τρεῖς τοὶ γὰρ ἱμῶν
Θεοῖσι

Aliisque locis innumera. Cæterum hoc in

loco nescio annon de *præterito* intelligendum
sit istud, "Μίλλιν μὲν ποτε — Ἑμμεναι."
ac proinde vertendum; "*Olim quidem erat*:"
vel, "*Antihæc quidem solebat esse*." Ita
certè postulare videntur sequentia, "ὅφρ'
"ἔτι κᾶνος" — et, "Νῦν δ' ἰτέρας."
Porro similis phrasis occurrit infra σ'. 137.

Καὶ γὰρ ἴγω ποτ' ἱμῶν ἐν ἀνδράσι ἐλθῶν
εἶναι,
Πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἱεῖρα, ὕε.

* *Ibid.* — ἀφνειὸς ἢ ἀμύμων.] *Locuples* et
mixtia. *Eustathius* paulò aliter explicat; Τὸ
δὲ, ἀμύμων, (inquit,) ἰδεῖν ἔστι δῶν εἶναι, τῷ
πλέτῳ μετῆναι τῆς φεικῆς· ἢ αὖτ' ἀμύμων
εἶναι ὁ πλετών. Sed minùs rectè. Vide su-
prâ ad *ver.* 29. et ad *Il. β'. 623.*

Ver. 234. — ἰτέρας ἐβάλοντο θεοὶ.]
Apud *Schol.* legitur ἰεῖρα, atque ita
in uno MS. et in Editionibus nonnullis
scriptum testatur *Barnesius*. Undè legen-
dum conjicit vir eruditus ἰτέρας βάλωτο. *Al.*
ἰτέρας ἐβάλοντο. Vide infra ad σ'. 387.

Ver. 235. — αἶσαν.] Vide infra ad *ver.*
242.

Ver. 237. — Τρώων ἐνὶ δήμῳ.] Vide
suprà ad *ver.* 103.

Ver. 238. — σπάρταρον.] *Κατακτάσθαι*

Τῷ κεν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν παναχαιοὶ,
 Ἥδ' ἐπε καὶ ᾗ παιδὶ μέγα κλέος ἦρατ' ὀπίσσω 240
 Νῦν δὲ μιν ἀκλειῶς Ἄρπυιαι ἀνηρεΐψαντο
 "Ὤχετ' αἵστος, ἄπυστος, ἐμοὶ δ' ὀδύνας τε γόους τε
 Κάλλιπεν· οὐδ' ἔτι κἄνον ὀδυρόμενος στεναχίζω
 Οἶον, ἐπεὶ νῦ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κήδε' ἔτευξαν.
 "Ὅσσοι γὰρ ἠήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι, 245
 Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὕληντι Ζακύνθῳ,
 Ἥδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
 Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μινῶνται, τρέχουσι δὲ οἶκον.
 Ἥ δ' οὐτ' ἀρεῖται στρυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
 Ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες 250

"Tunc ei tumulum quidem fecissent omnes Græci,
 "Atque etiam suo filio ingentem gloriam reportasset in posterum;
 "Nunc verò ipsum ingloriè Harpyæ abripuerunt:
 "Periit nulli-visus, nulli-auditus; mihi verò dolores luctumque
 "Reliquit; neque amplius illum lugens defleo
 "Solum, quoniam mihi alia dii tristia mala struxerunt.
 "Quotquot enim insulis dominantur optimates
 "Dulichioque, Samæque, et nemorosa Zacyntho, 245
 "Atque quotquot asperam Ithacam regunt,
 "Tot matrem meam ambiunt, destruunt autem domum.
 "Illa autem neque abnuat odiosas nuptias, neque finem
 "Facere potest: hi verò dilapidant epulantes 250

μεταφρεῖται· ὁ γὰρ τὴν τῶν ἱρίων τῶν ἦδη κα-
 τακοιρανῶν ἀλλοτρίαν ἐπὶ τὴν λήγοντα. *Schol.*
Ver. 239. — κεν οἱ.] Quà ratione, κεν
 hic etiam extra cæsuram producat; item
 ultima vocis ἰν, *ver.* 269. et 295. vide ad
Il. ε. 51.

Ver. 241. — Ἄρπυιαι ἀνηρεΐψαντο.] Ἀρ-
 πυιαι, δαιμόνιοι· ἢ ἀνιμοὶ ἀρπακτικοί. *Schol.*

Τοῖσιν δὲ τὰς κύρας Ἀρπυιαι ἀνηρεΐψαντο
 Καὶ ἢ ἴδωσαν τυφρόσιν ἐκινύουσιν ἀμφιπολύων.
Infrà ὁ. 77.

—Strophades Graio stant nomine dictæ
 Insulæ Ionio in magno, quas dira Celæno
 Harpyiæque colunt aliz ———:
 Tristius haud illis monstrum, nec sævior
 ulla
 Pestis et ira Desm Stygiis sese extulit
 undis.
 Virginei volucrum vultus, foedissima ven-
 tris
 Proluvies, uncæque manus, et pallida
 semper
 Ora fame ———. *Æn.* III. 210. 214.

Ver. 242. "Ὤχετ' αἵστος, ἄπυστος.] Τὸ δὲ
 αἵστος, ἄπυστος· τὸν πύκτως ἀφ᾽ ἑαυτοῦ σημαίνει·
 πύκτως δὲ μὴδὲν ἴσται τις, ὅτι αὐτὸς ἴδων, ὅτι
 γὰρ ἀπὸ πύκτως ἔστι μαθήσις. *Eustath.*

Ver. 243. — ὅδ' ἔτι — στεναχίζω.]
Al. ὅδ' ἔτι — στυγερῶς.

Ver. 246. Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, ὁ ὕληντι
 Ζακύνθῳ.]

— nemorosa Zacyntho,
 Dulichiumque, Sameque ———
Æn. III. 270.

Non mihi Dulichium domus est, Ithaceve,
 Sameve.

Ovid. Trist. lib. I. Eleg. iv. ver. 87.

Δουλιχίῳ, νήσῳ κατὰ τὴν Κεφαλληνίαν. Ζα-
 κύνθῳ, νήσῳ ἢ αὐτῇ τῇ Κεφαλληνίᾳ. Σάμῃ
 τὴν Σάμον, Σάμῃν εἶπε· ἔτι δὲ γὰρ αὐτὴ κατὰ
 τὴν Κεφαλληνίαν· *Schol.* Cæterum Apollo-
 dorus, (notante Strabone, *Geograph. lib. X.*
pag. 696. *al.* 453.) legendum hic censet
 "Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε" insulam enim non
 Σάμην, sed Σάμον semper appellatam con-
 tendit. Vide *infrà* ad ὁ. 29.

Ibid. — ὕληντι.] Vide ad *Il.* γ'. 151.

Ver. 247. — κραναὴν Ἰθάκην.]

— Scopulos Ithacæ, Laërtia regna.
Æn. III. 272.

Vide *infrà* ad ὁ. 25.

Ibid. — κατακοιρανέουσιν.] *Al.* πάντα κοιρανέουσιν.

Ver. 248. — τρέχουσι.] *Al.* τρέχουσι.

Ver. 250. — φθινύθουσιν.] Vide ad *Il.* β'. 43.

Οἶκον ἐμὸν· τάχα δὴ με διαρραΐσκει καὶ αὐτόν.

Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσηύδα Παλλὰς Ἀθήνη·

ᾧ πόκοι, ἣ δὴ πολλὸν ἀποιχομένε· Ὀδυσῆος

Δεύη, ὃ κε μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείη.

Εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν, δόμου ἐν πρώτῃσι δύρησι

255

Σταίῃ, ἔχων πῆληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε,

Τοῖος ἔων, οἷόν μιν ἔγω ταπρῶτ' ἐνόησα,

Οἶκον ἐν ἡμετέρῳ πίνοντα τε τερπόμενον τε,

Ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλου Μερμερίδαο,

(Ὡχεται γὰρ ἀκείῃσι Δῶς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς,

260

Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὅφρα οἱ εἴη

Ἰοὺς χρεῖσθαι χαλκήρεας· ἀλλ' ὁ μὲν οὐ οἱ

Δῶκεν, ἐπεὶ ῥα θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἔοντας·

Ἀλλὰ πατὴρ οἱ δῶκεν ἐμὸς· φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς·)

"Domum meam; citò etiam me malè-perdent et ipsum."

Hunc autem commiserata alloquebatur Pallas Minerva;

"Papa! profectò multùm absentis Ulyssis.

"Indiges, qui procis impudentibus manus injiciat.

255

"Si enim nunc veniens, domùs in primis foribus"

"Staret, habens galeam et scutum et duo hastilia,

"Talis, qualem ipsum ego primùm vidi,

"Domo in nostrá bibentemque seque oblectantem,

"Ex Ephyre reversum ab Illo Mermeridá,

260

"(Profectus enim erat illuc celeri in navi Ulysses,

"Venenum mortiferum querens, ut ipsi esset

"Ad sagittas ungendas æratas: sed ille quidem non ei

"Dedit; quoniam deos verebatur sempiternos:

"At pater illi dedit meus, amabat enim vehementèr:)

Ver. 251. — τάχα.] Ἀπὸ τῆς λήξεως ἐκείνης καὶ παρὰ τῷ Ποιητῇ διακριτικῶς, ὡς ἐν τῇ συντάξει, ἀλλ' ἐκείνους ἀντὶ τῆς ταχέως. Schol.

Ver. 252. Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσηύδα.] Ἐπαλαστῆναι δὲ λέγεται, τὸ θορυβεῖν ὡς ἐν ἀλάστοις ἢ ἀλαθῆτασι κακοῖς· ὃ τὸ ἀπώλεον ἐν ἰαλίδι, ἴσθαι δ' ἄσθαι· ἀλάστει, ἴσθαι ἴσθαι. (Il. μ. 163.) καὶ, ἴσθαι δὲ ἡλάστειον. (Il. δ. 21.) — Τῷ δὲ, γὰρ οὐκ ἐπαλαστήσασα· τοῖσιν, τῇ ἐπαλαστῇ τῇ χειρὶ ἀδάσσεια. Eustath.

Ver. 254. Δεύη, ὃ κε μνηστῆρσιν.] Αἱ Δεῦαι, ὃ κε μνηστῆρσιν. Αἱ Δεῦαι, ὃς μνηστῆρσιν.

Ver. 256. — ἔχων — δύο δοῦρε.]

Bina manu lato crispans hastilia ferro.
Æn. I. 317. XII. 165.

Ver. 259. — Ἐφύρης.] Πόλιος Θισσαρίας. Ἐφύρη δὲ τῆς ἐστὶν ἢ τῇ Θισσαρίας· ἢ νῦν Κόρινθος· ἢ τῇ τῇ ἑστὶν ἑστὶν. Schol. Vide Strabonem, Geograph. lib. VIII. pag. 521. a. 338.

Ver. 261. Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὅφρα οἱ εἴη ἰδὲ χρεῖσθαι.]

Ungere tela manu, ferrumque armare veneno.
Æn. IX. 773.

Λέγουσι δὲ τῶν σφηκῶν οἱ κενερωμένοις ἢ ἐκείνους δρῶν. "Ὅταν διασπένται κενερὸν ἰχθιδιον, οὗδ' ἐκείνους καὶ φαρμάκτους τὸ κέντρον ὅταν μοι δοκῇ μαθεῖν ἢ οἱ ἀνδρῶν μαθήματα, καὶ τότε ἐκ ἀγαθόν. Καὶ μὲντοι ἢ μαρτυρεῖ γὰρ ἐν Ὀδυσσεῖα Ὅμηρος λέγων, "Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὅφρα οἱ εἴη ἰδὲ χρεῖσθαι· "χαλκήρεας." Ælian. de Animal. lib. V. cap. 16.

Ver. 262. ἰδὲ χρεῖσθαι.] Προσπεριεσπέναι, ἵνα μὴ ζητῶμαι, πῶς ἀπὸ μίας πληγῆς ἀναεῶνται οἱ μνηστῆρες. Schol. Vide infra ad χ. 15.

Ver. 263. — ἐπὶ ῥα.] Quoniam scilicet —

Ver. 264. — φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς.] Tempore isto imperfecto perpetuam inter Ulysem et patrem suum amicitiam fuisse deno-

Τοῖος ἰὼν μνηστῆρσιν ὀμιλήσειεν Ὀδυσσεύς,
 Πάντες κ' ἀκύμοροι τε γενοίατο πικρόγαμοι τε.
 Ἄλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται·
 Ἥ κεν νοστήσας ἀποτίσεται, ἥε καὶ οὐκί,
 Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα,
 Ὅπως κεν μνηστῆρας ἀπώσσαι ἐκ μεγάροιο. 270
 Εἰ δ' ἄγε νῦν ξυνίει, καὶ ἐμῶν ἐμπάζω μύθων,
 Αὔριοι εἰς ἀγορὴν καλίσσας ἦρωας Ἀχαιοὺς,
 Μῦθοι πέφραδε πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπιμάρτυροι ἔστων·
 Μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερα σκίδνασθαι ἄνωγχι.
 Μητέρα δ', εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι, 275
 Ἄψ' ἴτω εἰς μέγαρον πατὴρ μέγα δυνάμενοιο.
 Οἱ δὲ γάμον τεύξουσι, καὶ ἀρτυνέουσιν ἕδνα

"Talis existens inter procos si versaretur Ulysses,
 "Omnes et brevis-fati fierent et amaris-nuptiis.
 "Verum enimverò hæc deorum in genibus posita-sunt,
 "An reversus ulciscatur, an non,
 "Suis in ædibus: te autem considerare jubeo,
 "Quo modo procos expellas ex ædibus.
 "Quin agè nunc attende et meam adverte orationem;
 "Cras in concionem ubi vocaveris heròas Achivos,
 "Orationem edissere omnibus; dii vero testes snt:
 "Procos quidem ad sua quemque discedere jube:
 "Matrem autem, si ei animus appetit nubere,
 "Redeat in domum patris præpotentia.
 "Illi vero nuptias conficient et apprabunt dotem,

265

270

275

tat. Vide ad II. α'. 37. et ad β'. 221
 Ceterum de prosodiâ vocum φιλεμαι, ἰφι
 λημα, φίλιον, φίλιον, ὅς. vide ad II. α'
 338. et ad ν'. 304.

Ver. 265. — μνηστῆρσιν ὀμιλήσειεν Ὀ
 δυσσεύς.] Τὸ δι. ὀμιλήσει, πολέμικη λίξις, ὡς
 εἰς ἱ. Πλάτῃ, παρὰ τὸ ἐμοὶ τὸς στρατιωτικὰς
 ἱλας εἶναι μαχομένας. Eustath.

Ver. 266. — σικεῖσθαι τι.] Ἐπὶ κατὰ
 τὴν λατρίαν τὸν γάμον εἶναι μνηστῆρας.
 Schol.

Ver. 267. Ἄλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν
 γούνασι κεῖται.] Ἐν τῇ τῶν θεῶν ἕσσεια ἰστί.
 Schol.

Ἄλλ' ὅς θεοὺς χρὴ ταῦτ' ἀναγίγνωσθαι ἴχην.
 Euripid. Phœnix. ver. 712.

Ver. 268. — ἀποτίσεται.] Vide ad II.
 i. 508. et γ'. 19.

Ver. 269. — ἄνωγα.] Non, jussi; sed,
 jubeo. Vide ad II. β'. 322. et ν'. 736.

Ver. 270. et 295. Ὅπως κεν μνηστῆρας.]
 Αἱ Ὅπως καὶ μνηστῆρας. Quod et auribus
 nagis placet.

Ver. 271. Εἰ δ' ἄγε.] Quod si meo consilio
 parabis, age ὅς. Vide ad II. γ'. 376.

Ver. 273. — πέφραδε.] Vide ad II. β'.
 314. et γ'. 500.

Ibid. — ἐπιμάρτυροι.] Vide ad II. α'. 338.

Ver. 275. Μητέρα δ' — Ἄψ' ἴτω.] De
 hujusmodi Syntaxi ἀνακολούθῃ. vide ad II.
 β'. 359. γ'. 211. κ'. 224.: item infrà ad
 Odys. μ'. 73. Scholiastes autem legendum
 conjicit Μητρε δ', ὅς.

Ver. 276. — δυνάμενοι.] Quâ ratione
 hujusmodi voces primam producant, vide
 ad II. α'. 398.

Ver. 277, 278. Οἱ δὲ γάμον τεύξουσι, καὶ
 ἀρτυνέουσιν ἕδνα Πολλὰ μάλ', &c.] Scholiastes
 vocem ἕδνα hic exponit, Δῶρα καὶ δῶματα
 ὑπὸ τοῦ γαμουίντος τῇ γαμουμῃ. Sed sen-
 tentiam, ut opinor, minùs rectè cepit vir
 eruditus. Vide infrà ad β'. 196, 197. ubi
 idem Distichon occurrit.

Ver. 277. — ἀρτυνέουσιν.] Quâ analogiâ
 fit μαρτυρομαι, μαρτυρομαι, μαρτυρομαι φίλο-
 μαι, φίλεμαι, φίλιον ὁρῶμαι, ὁρῶμαι, ὁρῶμαι
 eadem sit ἀρτυνέω, ἀρτυνέω, ἀρτυνέω. Vide ad

Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἔπεισθαι.
 Σοὶ δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι, αἴ κε πίθηαι·
 Νῆ' ἄρσας ἐρέτησιν εἴκοσιν, ἥτις ἀρίστη,
 *Ἐρχεο πεισόμενος πατρὸς δὴν οἰχόμενοιο·
 *Ἦν τίς τοι εἴπησι βροτῶν, ἣ ὅσσαν ἀκούσῃς
 *Ἐκ Διὸς, ἥτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.
 Πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἔλθε, καὶ εἴρεο Νέστορα δῖον·
 Κεῖθεν δὲ Σπάρτηνδε παρὰ Ξανθὸν Μενέλαον·
 *Ὅς γὰρ δεύτατος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτῶνων.
 Εἰ μὲν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσῃς,
 *Ἦ τ' ἂν, τρυχόμενος περ, ἔτι τλαίης ἐνιαυτὸν·
 Εἰ δὲ κε τεθνεῖωτος ἀκούσῃς, μηδὲ τ' ἰόντος,
 Νοστήσας δὴ *πειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Σῆμα τε οἱ χεῦσαι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεῖξαι
 Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε καὶ ἀνέρι μητέρα δοῦναι.
 Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἔρξης,
 Φράζεσθαι δὴ *πειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,

280

285

290

"Amplum admodum, quantam par est charam filiam comitari.

"Tibi autem ipsi prudenter consulam, siquidem parueris:

"Navi instructā remigibus viginti, quæ optima est,

280

"Proficiscere sciscitaturus de patre diu absente:

"Si quis tibi dicat mortalium, aut famam audieris

"Ex Jove, quæ utique potissimum notitiam affert hominibus.

"Primum quidem in Pylum abi, et interroga Nestorem eximium:

"Illinc autem in Spartam ad flavum Menelaum;

285

"Hic enim novissimus venit Achivorum ære-loricatorum.

"Si quidem patris vitam, et reditum audieris,

"Tum sanè, vexatus licet, adhuc perduraveris in annum:

"Sin mortuum audieris, neque adhuc superstitem:

"Reversus deinde charam in patriam terram,

290

"Tumulum illi erige, et parentalia perface

"Eximia valdè, qualia decet: et viro matrem dato.

"Cæterum ubi jam hæc finieris et perfeceris,

"Considera deinde in mente et in animo,

Π. α', 334. α'. 55. et υ'. 304; item infra ad *Odys.* ζ'. 31.

Ver. 282. — ἣ ὅσσαν ἀκούσῃς Ἐκ Διὸς.]

*Ὅσσαν, τὴν ἐκ Διῶν κληρόνα. *Schol.* Ἐστὶ γὰρ

*Ὅσσαν, ἡ Δεία φήμη. — Τὴν δὲ ὄσσαν, ὅτι

Δεία φωνή, ἐξηγιᾶται λίγων. *Ἦ ὅσσαν ἀκούσῃς

"Ἐκ Διὸς." *Porphyr. Quæst. Homeric.* 16.

Ver. 284. Πρῶτα μὲν ἐς Πύλον.] Πρῶτον

αὐτὸν παιδευθήσομαι, καὶ ἔμα ἔδοξεν ἰσχύειν.

ἐπὶ δὲ παντὶ ἀπιδήμῃ. *Schol.* Ita ipsa

Minerva infra υ'. 422. *Ulysses* alloquens;

Αἰτῇ μιν πόμπῃσιν, ἵνα κλέος ἰσθλὸν ἄρῃτο,

Κίε' ἰλδὼν.

Ver. 285. — Σπάρτηνδε.] *Al.* Σπάρτην

τι. Ver. 286. *Ὅς γὰρ δεύτατος ἦλθε.] Του-

τίσιν ὄσσαν ἰσχυρήσθαι, *Eustath.*

Ver. 289. — τεθνεῖωτος.] Vide ad Π.

α'. 265. et υ'. 46 *Al.* τεθνεῖωτος.

Ibid. — μηδὲ τ' ἰόντος.] *Henricus Ste-*

phanus legendum censet μηδὲ τ' ἰόντος, uti

infra β'. 220.

Ver. 290. et 294. — δὴ *πειτα.] Ita

edidit *Barnesius*. *Vulg.* δ' ἔπειτα. Vide ad

Π. δ'. 163.

Ver. 291. — χεῦσαι.] *Al.* χεῖναι.

- "Ὅπως κεν μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεῖσι
 Κτείνης, ἥε δόλω, ἥ ἀμφαδὸν· οὐδὲ τι σε χρεὶ
 Νητιάας ὀχέειν, ἐπεὶ οὐκ ἔτι τηλίκος ἴσσι.
 "Ἡ οὐκ αἶτις, οἷον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρέστης
 Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα,
 Αἰγισθον δολόμητιν, ὃς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα ;
 Καὶ σὺ, φίλος, (μάλα γὰρ σ' ὀρώω καλὸν τε μέγαν τε)
 "Ἀλκιμος ἔσσι, ἵνα τις σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα θοὴν κατελεύσομαι ἤδη,
 "Ἢδ' ἐτάρους, οἳ πού με μαλ' ἀσχαλῶσι μένοντες·
 Σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζω μύθων.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 Ξεῖν, ἦτοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
 Ὡς τε πατὴρ ᾧ παιδί, καὶ οὐποτε λήσομαι αὐτῶν.
 "Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἐπειγόμενος περ ὁδοῖο,
 "Ὅφρα λοεσσάμενος τε, τεταρπόμενος τε φίλον κῆρ,
 Δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίης, χαίρων ἐνὶ θυμῷ,
 Τιμῆεν, μάλα καλὸν, ὃ τοι κειμήλιον ἔσται

295

300

305

310

- " Quo pacto procos in ædibus tuis
 " Interficiat, sive dolo, sive palam ; neque enim ampliùs te convenit
 " Puerilia consecretari, quoniam non ampliùs tantillus es,
 " An non audis, qualem gloriam consecutus est nobilis Orestes
 " Omnes apud homines, postquam interfecit parricidam,
 " Ægisthum dolosum, qui illi patrem inclytum interemerat ?
 " Et tu, amice, (admodum enim te video eximiumque magnumque)
 " Srenuus esto ; ut aliquis te etiam posteriorum laudet.
 " At ego ad navem celerem descendam jam,
 " Atque ad socios, qui me fortassè ægrè ferunt expectantea.
 " Tibi autem ipsi curæ sit, et meos observa sermones."
 Hanc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est ;
 " Hospes, profectò quidem hæc amico animo dicis,
 " Perindè atque pater suo filio ; et nunquam obliviscar illorum.
 " Sed agè nunc mane, accelerans licèt iter,
 " Ut et lotus et oblectatus charum cor.
 " Do um habens ad navem eas, gaudens in animo,
 " Preciosum, valdè eximium, quod tibi reconditi-muneris-loco erit

295

300

305

310

Ver. 296. — ὅτι τι σε χρεὶ Νητιάας
 ὀχέειν, ἡε δόλω, ἡ ἀμφαδὸν ἴσσι.] Vide suprā
 ad ver. 88. Cæterum Henricus Stephanus
 scribendum hîc censet ἂν τι σε χρεὶ.

Ver. 297. Νητιάας ὀχέειν.] Τὰ νῆαν φρονέειν
 καὶ φρονεῖν ἢ ὀχεῖσθαι ἀπὸ νόστοτος, ἐν τῇ αὐτῇ
 φρονεῖν αἶμα. Schol. — Αἱ Νητιάας ὀχέειν.

Ver. 298. "Ἡ οὐκ αἶτις.] Pronuntiabatur
 οὐκ αἶτις. Vide ad Il. ε'. 349. et δ'. 188.

Ibid. — αἶτις.] Vide ad Il. ε'. 252.

Ibid. — ἔλλαβε.] Βασιλείου in uno MS.

scriptum reperit ἔλλαβε. Vide ad Il. ε'. 4.
 et δ'. 71.

Ver. 300. — ἔσσι.] Al. ἔσι.

Ver. 301. 312. 318. et 370. — πολλὰ.]
 Vide ad Il. β'. 43.

Ver. 302. "Ἀλκιμος ἔσσι.] Citat hunc ver-
 sum Cicero ad Familiare, lib. XIII. Epist. 15.

Ver. 307. — φίλα φρονέων.] Αἱ φίλο-
 φρονέων.

Ver. 310. — λοεσσάμενος τε, τεταρπόμενος
 τε.] Vide infrā ad ε'. 491. et δ'. 296.

Ἐξ ἑμεῦ οἷα φίλοι ξεῖνοι ξεῖνοισι διδοῦσι.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Μὴ μ' ἔτι νῦν κατέρυκε, λιλαιόμενον περ ὁδοῖο·
Δῶρον δ', ὅττι κε μοι δοῦναι φίλον ἦτορ ἀνώγει,
Αὐθις ἀνερχόμενῳ δόμεναι, οἴκονδε φέρεσθαι,
Καὶ μάλα καλὸν ἔλάν σοι δ' ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς.

315

Ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὅρσις δ' ὥς ἀνόπαια διέπτατο· τῇ δ' ἐνὶ θυμῷ
Θῆκε μένος καὶ θάρσος, ὑπέμνησεν τε ἑ πατρὸς
Μᾶλλον ἔτ', ἢ τὸ πάροιθεν· ὁ δὲ, φρεσὶν ἦσι νόησας,
Θάμβησεν κατὰ θυμὸν· ὅισσατο γὰρ θεὸν εἶναι.

320

Αὐτίκα δὲ μνηστῆρας ἐπώχετο ἰσόθεος φῶς·
Τοῖσι δ' αἰοδὸς αἶιδε περικλυτὸς, οἳ δὲ σιωπῇ
Εἶατ' ἀκούοντες· ὁ δ' Ἀχαιῶν νόστον αἶειδε
Λυγρὸν, ὃν ἐξ Τροίης ἐπετείλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
Τοῦ δ' ὑπερωϊόθεν φρεσὶ σύνθετο Δῆσπιν αἰοιδὴν

325

"Ex me; qualia amici hospites hospitibus dant."

Huic autem respondebat deinde dea cæsia Minerva;

"Nè me amplius nunc detine cupidum nimirum itineris:

315

"Donum verò quodcunque mihi dare tuum cor jubet,

"Rursus redeunti da, domum ferendum,

"Etiam eximio munere accepto; tibi autem dignum erit retributione."

Sic quidem locuta abiit cæsia Minerva;

Avis autem ut Anopæa avolavit: huic verò in animo

320

Indidit robur et audaciam, recordarique eum fecit patris

Magis adhuc quam antea: hic autem mente suâ considerans,

Obstupuit in animo; suspicatus est enim deum esse.

Continuò verò procerb adibat deo-similis vir:

Illis autem cantor canebat inclitus; ii verò tacitè

325

Sedebant audientes; ille autem Achivorum reditum canebat

Gravem, quem ex Trojá indixit Pallas Minerva.

Hujus autem è superiore-parte-domûs animo advertit divinam cantilenam

Ver. 314. Τὸν δ' ἡμέλειτ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.] *Al.* Τὸν δ' ἀπαραισμένη προσω-
ῖφν γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Ver. 314. et 319. et 364. — γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide ad *Il.* α'. 206.

Ver. 315. Μὴ μ' ἔτι νῦν κατέρυκε.]

absiste morari.

Æn. XII. 676.

Ver. 317. Αὐθις.] *Al.* Αὐτίς.

Ver. 319. Ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Ὅτι τὸ τῇ Ἀθηνᾷ ἀπεβῆναι ἦγον ἀποχωρεῖσαι τῷ Τηλέμαχῳ, ἢ τὸ ἄφροντα ἐκείνου ἰγκραταλφεῖναι δελεᾶ, ἀλλ' ὅτι βουλευσάμενος πρῶτον καὶ ἑαυτὸν, καὶ σπουδῆς, καὶ σῆας τὸν σποτὸν, σπῶνται. *Eustath.*

Ver. 320. Ὅρσις δ' ὥς ἀνόπαια διέπτατο.] Τὸ

δὲ ἀνόπαια, αἶδος τινὲς ἰστίς λίγυσιν ἀνταδανὲς φήγη ἰακόντες. — Οἳ δὲ φασιν εἶναι διέπτατο ἀνόπαια ἦγον ἀνὰ τὴν ἰστίαν τὴν ἐν μίση τῇ ἱεροφῆς, ἢ ἢ κάπνην ἢ καπιώδην ἰκάλαν. — Οἳ δὲ, τὸ ἀνόπαια, λίγυσιν ἀντὶ τῷ ἄφαντι· πῶρρον τῆς ὀφείας. — Καὶ Ἡρωδιανὸς τὸ ἀνόπαια — προσωρευστῆ, καὶ ὡς ἐκτὴν λαμβάνει, ἀντὶ τῷ ἀφαντῶς. *Eustath.*

Ibid. — τῇ δ' ἐνὶ θυμῷ ὅπως μένος καὶ θάρσος.] Vide ad *Il.* ι'. 185. et υ'. 110.

Ver. 323. — εἰσατο.] Ita edidit *Barnesius*. *Vulgg.* εἰσατο· ut opinor, minus rectè; Nam iterum occurrit hæc vox *Odys.* ι'. 213. 339. κ'. 232. 258. ε'. 442.: quibus omnibus in locis cum duplici ε scribitur, nec variant *Exemplaria*.

Ver. 326. — ἀνύοντες· ἢ δ.] Quâ ra-

Κέρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια·

Κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσατο οἷο δόμοιο,
Οὐκ οἶη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δὺ ἕποντο.

330

Ἦ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
Στῇ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγος πύκα ποιητοῖο,

Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρῆστη·
Δακρύσασα δ' ἔπειτα προσηύδα θεῖον ᾠοῖδον·

335

Φημι, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτῆρια οἶδας,

Ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τὰ τε κλείουσιν ᾠοῖδοι·

Τῶν ἐν γε σφιν ἄειδε παρήμενος· οἱ δὲ σιωπῇ

Οἶνον πινόντων· ταύτης δ' ἀποπαύε ᾠοιδῆς

340

Δυγρῆς, ἥτε μοι αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ

Τείρει· ἐπεὶ με μάλιστα καβίκετο πένθος ἄλαστον.

Τοίην γὰρ κεφαλὴν ποδῖα, μεμνημένη αἰεὶ

Ἀνδρὸς, τῷ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.

Filia Icarii prudens Penelope :

Per scalam verò altam descendit suæ domûs,

390

Non sola ; unâ cum hâc ancillâ duæ sequebantur.

Illa verò quandò jam ad procos pervenisset præstantissima mulierum,

Stetit utique juxta postem domus affabrè structæ,

Genis prætendens tenuia capitis-redimicula :

Ancilla verò ei honesta utrinque astabat :

335

Lacrymans autem deindè alloquebatur divinum cantorem ;

" Phemie, multa enim alia mortaliû oblectamenta novisti,

" Gesta hominûmque deorumque quæ celebrant cantores :

" Horum unum ipsis cane assidens ; illi autem silentio

" Vinum bibant : ab hâc vero desine cantilenâ

340

" Molestâ, quæque mihi perpetuò in pectoribus charum cor

" Affligit : quippe me in-primis invasit dolor immensus.

" Tale enim caput desidero, memor semper

" Viri, cujus lata est gloria per Græciam et medium Argos."

tionē ἀκούσας hîc ultimam producat ; item
τάλαν, ver. 360. et ἀνὰ, ver. 365. et ἵκαν,
ver. 424. ; vide ad II. ε. 51.

Ibid. — ἰδ' Ἀχαιοὺν ἰόντον ἔειπε Λυσέρον.]
Vide infrâ ad γ. 190.

Ver. 330. — κατεβήσατο.] Αἱ. κατε-
βήσαντο. Vide ad II. β. 35. et ἰ. 109.

Ver. 334. — κρήδεμνα.] Ἐπὶ τῆς κε-
φαλῆς περιδίσματα. Schol.

Ver. 335. — ἄρα.] Ut fieri solebat.—
Ver. 336. — θεῶν ᾠοῖδιν.] Αἱ. θεῶν ᾠοῖδον.

Ver. 337. — Φήμι, πολλὰ γὰρ.] Vide
infrâ ad σ. 190.

Ibid. — πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτῆ-
ρια ὀδας, "Εργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε." "Post
ἄδας," inquit Hecaterus Stephanus, "fortas-
" se etiam expungi potest interpunctio, ut

" θελκτῆρια copuletur cum ἔργα." Sed mi-
nùs rectè. Nam θελκτῆριος adjectivum apud
Poëtam non occurrit. Vide infrâ ad 9.
509. et ad II. ε. 215.

Ver. 338. "Εργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τὰ τε
κλείουσιν ᾠοῖδοι.] Τὸ παλαιὸν γὰρ καὶ τῶν ἡρώων
τὰς πράξεις, καὶ τῶν θεῶν τὰς ἕμνας δι' ὧν
ἵκοντο. "Ομηρος γὰρ φησὶ ἰσ' Ἀχιλλεύς,
" ἔειπε δ' ἄρα κλισία ἀνδρῶν ἠρώων." Καὶ τὸν
Φῆμιον δι' φησὶν δεῖν, " — πολλὰ βροτῶν θελκ-
τῆρια ὀδαν "Εργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τὰ τε
κλείουσιν ᾠοῖδοι." Athenæus, lib. XIV. cap. 8.
Vide ad II. ἰ. 189.

Ver. 341. — αἰὲς] Αἱ. αἰῶν.

Ver. 344. — καθ' Ἑλλάδα.] Καθὰ τὴν Οὐρανί-
αν, ἀπὸ μιᾶς πόλεως, ἐπὶ μὲν Ἑλλάδος. Schol.
Vide ad II. β. 528. Item infrâ ad δ. 80.

- Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδ'α
 Μῆτερ ἐμὴ, τί τ' ἄρ' αὖ φρονέεις, ἔρήσῃν ἀοιδὸν 345
 Τέρπειν, ὅππῃ οἱ νόος ὀρνυται; ἔ νῦ τ' ἀοιδοὶ
 Αἴτιοι, ἀλλὰ ποθὶ Ζεὺς αἴτιος, ὅσπερ δίδωσιν
 Ἀνδράσιν ἀλφειστῆσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν ἐκάστω.
 Τέτῳ δ' ἐ νέμεσις, Δαναῶν κακὸν οἶτον ἀεΐδειν 350
 Τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἀνθρώποι,
 ἥ τις ἀκρόντεσσι νεωτάτῃ ἀμφικέληται.
 Σοὶ δ' ἐπιτολμάτω κραδίη καὶ θυμὸς ἀκέειν·
 Οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς οἶος ἀπώλεσε νόστιμον ἦμαρ,
 Ἐν Τροίῃ, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι φῶτες ὄλοντο. 355
 Ἀλλ' εἰς οἶκον ἴῃσα τὰ στυγρὰ κόμιζε,

Hanc autem rurū Telemachus prudens contrā allocutus est :

345

"Mater mea, quamobrem igitur molestè-fers, jucundum cantorem

"Oblectare, utcunque illi mens impellitur? non sanè cantores

"In-causā sunt, sed quodammodo Jupiter in-causā est; qui dat

"Viris ingeniosis ita, vult unicuique.

"Huic verò non reprehensio debetur, quòd Danaorum malam fortem canit : 350

"Eam enim cantilenam magis celebrant homines,

"Quæcunque auditoribus recentissima existat.

"Tibi verò sustineat cor et animus audire :

"Non enim Ulysses solus perdidit redditū diem,

"In Trojā : multi verò et alii viri perierunt.

355

"Sed in domum profecta, tua opera administra,

Ver. 346. — τί τ' ἄρ' αὖ φρονέεις.] *Al*
εί, ἢ ἄρα φρονέεις. Vide et infrā ad π'. 348.

Ver. 347. 369. — ὀρνυται — δαιτή
 μνοι.] Vide ad *Il.* γ'. 260. et *ω.* 665.

Ibid. — ἐ νῦ τ' ἀοιδοὶ Αἴτιοι, ἀλλὰ ποθὶ
 Ζεὺς αἴτιος.]

Non tibi Tyndaridis facies invisā La-
 cænx [Divūm
 Culpatusve Paris; verum inclementia
 Has evertit opes, sternitque à culmine
 Trojam. *Æn.* II. 601.

Ver. 349. Ἀνδράσιν ἀλφειστῆσιν]
 — hominum rerumque repertor.

Æn. XII. 829

Ver. 351. Τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ'
 ἀνθρώποι, ἥ τις ἀκρόντεσσι νεωτάτῃ]
 — αἶνοι δὲ παλαιὸν

Μιν ὄνον, ἀνθ' αὖ ἔμνον
 Νισοτέρων —

Pindar. Olymp. Ode IX. ver. 73.

Est quoque cunctarum novitas carissima
 rerum.

Ovid. ex Pont. lib. III. Epist. iv. 51.

Διοδοικισμένη δὲ ἡ ἀρχαιοτάτη ἰσθὶ ἡ Ὀμήρου
 ποίησις· ποίημα γὰρ οὗτον πρὸς οὐδένα ἦναι εἰς

ἡμᾶς τῆς ἰσθμίου ποιήσεως. — Ἀλλὰ πρῶτον μὲν
 ἔχ' ὑπὸ πᾶσι τοῖς ἱερολογῶνται ποιητῆς ἀρχαιοτά-
 τος εἶναι Ὀμήρου· ἵναι γὰρ Ἡσίοδον προέκειν
 τοῖς χεῖναις λίγυσι, Αἶνον τι καὶ Ὀρφέα καὶ
 Μυσαῖον ἢ ἄλλους παμπληθεῖς. Οὐ μὴν ἀλλὰ
 ἡ πιδανὴν ἐστὶ γιγνόμεναι μὴ τινὰς πρὸ αὐτῶ καὶ
 κατ' αὐτὸν ποιητὰς· ἰσθὶ καὶ αὐτὸς πε φησὶ,
 "Τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἀνθρώποι,
 "ἥ τις ἀκρόντεσσι νεωτάτῃ ἀμφικέληται."
 Τέτῳ δὲ ὑπὸ τῆς περὶ αὐτὸν λαμπρότητος
 ἱστορησέσθαι. *Sextus Empiricus adversus Ma-
 thematicos, lib. I. cap. 10.* Citat porro hunc
 locum *Plinius, lib. V. Epist. 20.*

Ibid. — ἐπικλείουσ'.] *Plato, de Republ.*
lib. IV. videtur legisse ἱσθμίου.

Ver. 352. — ἀκρόντεσσι.] *Plato, loco*
jam citato, legit ἀκρόντεσσι.

Ver. 356. Ἀλλ' εἰς οἶκον ἴῃσα τὰ στυγρὰ
 κόμιζε.] Τὸν δὲ ἔξω τῶν αὐτῶν [γυναῖ-
 κῶν] ἐν τῇ Ὀδυσσεῖα ὑπὸ μνησιν αὐτὸν [forte
 αὐτῆς], δια Τηλέμαχου λίγυσι τῇ μητρὶ,
 "Ἀλλ' εἰς οἶκον ἴῃσα τὰ στυγρὰ κόμιζε"
 ταῦτα γὰρ τοι, ἡ τὰ τῶνδε ἡμεῖς, ὅστις καὶ
 τοῖς Ῥητορικῶς εἰρηται, τῇ γυναικίᾳ φύσει
 μάλιστα ἀρμόσθαι· ἀλλ' ὅδ' ἡ πόλις, ὅδ' αἱ
 μάχαι, ἢ ἔθρως. *Kyriak. Stroz. de Republ.*
lib. IX. Ita apud Æschylum;

Ἰστὸν τ' ἡλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε,
Ἔργον ἐποίχεσθαι· μῦθος δ' ἄνδρεςσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοὶ· τῷ γὰρ πρῶτος ἐστ' ἐνὶ οἴκῳ.

Ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἶκονδε βεβήκει·

360

Παῖδός γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔθηκετο θυμῷ.

Ἐς δ' ὑπερῷ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον

Ἦδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ' ἀσκίοεντα,

365

Πάντες δ' ἤρῃσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.

Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·

Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες, ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,

Νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μὴδὲ βοητύς

Ἔστω· (ἐπεὶ τόγ' ἐκαλὸν ἀπείμεν ἐστὶν αἰαδῷ

370

Τοιῷδ', οἷός ὃδ' ἐστὶ, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδῆν.)

Ἦῳθεν δ' ἀγορήνδε καθεζώμεσθ' αἰοντες

"Telamque et colum, et ancillis impera

"Operi incumbere: sermo verò viris curæ erit

"Omnibus, potissimum verò mihi; hujus enim imperium est in domo."

Illa quidem attonita, rursus in donum ivit;

360

Filii enim dictum prudens posuit in animo.

Ad superiorem autem partem-domus ubi conscendisset cum ancillis mulieribus,

Flebat deinde Ulyssem charum maritum, donec ipsi somnum

Dulcem palpebris immisit cæsia-oculis Minerva.

Proci vero tumultuabantur per ædes obscuras,

365

Omnem autem optabant juxta in lecto recumbere.

Illis vero Telemachus prudens incepit sermonem;

"Matris meæ proci, superbâ contumeliâ instructi,

"Nunc quidem convivantes delectemur, neque clamor

"Adsit: (nam hoc honestum est audire cantorem

370

"Talem, qualis hic est, diis assimilis voce.)

"Manè vero in concionem consideramus venientes

Μίλα γὰρ ἀνδρὶ, μὴ γυνὴ βυλεύσῃ
Τέλειον ἴδον δ' ἴσα, μὴ βλάψῃ τίθει.

Septem contra Thebas, ver. 206.

Et apud Apollonium;

Ἄλλα σὺ μὲν νῦν αὖθις μιστ' ἀμφιπόλοισιν
ἔκλεος

Μίμν' ὁμοῖς. Argonaut. lib. I. ver. 303.

ubi Scholiastes hunc Homeri locum adducit. Cæterum apud Homerum hoc in loco ver-
sus nonnullos repudiatus testatur Scholiastes:
Ἀτιτύλαι (inquit) ἰσταῖθα· ἰσὶ δὲ τῷ Ἐκτορος
καλῶς. Occurrunt nimirum iidem ferè ver-
sus Iliad. ζ'. 490, Ὡς. ab Hectore Andro-
machem alloquente usurpati.

Ver. 360. — βεβήκει.] Vide ad Il. 4.
37. et 221.

Ver. 362. — ὑπερῷ.] Τὰ ἀνώγια οἰκή-
ματα. Schol.

Ver. 363. — ὄφρα οἱ ὕπνον — βάλε
γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Ἀθηνᾶ δι' αἰμιζοῦ τὴν
Πηνελόπην, ἰσοδὴ συνιτῶς ἐκείνη βυλευσαμένη,
κλαίον μὲν ἀφῆκεν ἀνικλήθῃ δι' ὧς τε κατα-
δραδῶν. Enstath.

Ver. 365. Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ' αἰοντες.]

Fit strepitus tectis, vocemque per ampla
volutant

Atria ———. Æn. I. 729.

Ver. 366. — κλιθῆναι.] Vide infra ad
3'. 48. et ad Il. 4. 309.

Ver. 371. — τοῖς ἐναλίγκιος.]

Os, humerosque Deo similis ———.

Æn. I. 593.

Πάντες, ἴν' ὑμῖν μῦθον ἀπηλεγέως ἀπορίπω,
Ἐξίεναι μεγάρων· ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας,
Ἵμα κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.

375

Εἰ δ' ὑμῖν δοκέει τόδε λαιότερον καὶ ἁμεινόν
Ἕμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοντον νήποιον ὀλέσσαι,
Κεῖρετ', ἔγω δὲ θεὸς ἐπιβῶστομαι αἰὲν ἰόντας,
Αἷ κε ποθὶ Ζεὺς δῶσι παλίντιστα ἔργα γενέσθαι,
Νήποινοι κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὀλοισθε.

380

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες,
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευε.

Τὸν δ' αὖ Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱὸς
Τηλέμαχ', ἧ μάλα δὴ σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοὶ
Ἵψαγόρην τ' ἔμμεναι, καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν.

385

Μὴ σε γ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων
Ποιήσειεν· ὃ τοι γενεὴ πατρῷον ἔστι.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·

* Omnes; ut vobis sermonem audenter renunciem,

* Exire ex aedibus: alias vero sequimini dapes,

* Vestra bona edentes, alternantes per domos.

375

* Si vero vobis videtur hoc satius et melius

* Esse, viri unius victum impunè perdere,

* Absumite; ego vero deos invocabo sempiternos,

* Si quando Jupiter dederit facta hac vindictam iri,

* Inulti fortè deinde intra aedes perituri sitia."

380

Sic ait; illi vero omnes mordicis labiis compressis

Telemachum admirabantur, quod audacter loqueretur.

Hunc autem rursus Antinous allocutus est, Eupitheï filius;

* O Telemache, certè admodum te docuerunt dii ipsi

* Sublimiloquum esse, et audenter concionari.

385

* Nè te utique in circumflua Ithacâ regem Saturnius

* Constituat; quod tibi genere paternum est."

Hunc autem rursus Telemachus prudens contrâ allocutus est,

Ver. 375. — ἀπειλόμην κατὰ οἴκους.]
Εκ διαδοχῆς ἄλλοις ἐπολιχόμενοι, ἔ' ἀμειβόντες.
Schol.

Ver. 376. — ἔμμεν.] Αἱ. ὑμῖν. Ut
suprà ver. 373.

Ver. 377. — ἔλίσσαι.] Αἱ. ἔλίσθαι.

Ver. 378. Κεῖρετ'.] Sic infrâ β'. 312.

— κεῖρετε πολλά ἔ' ἐσθλά

Κτάμασ' ἡμᾶ —,

Et apud Orpianum:

Κτῆσιν αὖ κείροντες ἀσπράντοιο δόμοιο.

Ἀλκυονίδων, lib. III. ver. 361.

Ver. 379. — παλίντιστα ἔργα.] 'Ταῖς
ἀν' ἐξ ἑνὸς τιμωρία γίνονται. Schol. 'Ἐστὶ δὲ
παλίντιστα, ἃ ἢ τίσις πάλιν, ἢ γὰρ ὕστερον, ἐν τῇ
πάλιν γίνονται. Eustath.

Ibid. — παλίντιστα.] Vide ad II. ε'.
414. et ξ. 484.

Ver. 381. — ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες.]
Καὶ τὸ ὁδᾶξ ἐν ἐν χεῖλεσι φύντες, ἀντὶ τοῦ ἡμ-
πλακύντες μισὰ δαγμῷ τοῖς χεῖλεσιν. ἤτοι
ἰθακόντες τὰ χεῖλη ὅτι ἐπὶ σχῆμα θάρους
καὶ ἀσφαλείας· κατὰ καὶ ἰταῦλα τοῖς μνηστῆρας
κατέπληξεν ἢ ἐπὶ τοσούτοι μὴ χρεῖσι ἡσυχά-
σας Τηλέμαχος, νῦν δὲ ἔτω σφοδρῶς ἰσχυ-
ρὸς, καὶ θαρσαλέως ἀγορεύσας, καὶ τὸν λόγον
ἰδιαδίτας βαρύνσας ὡς ἐπὶ μαγίαις ἀδικήμασι.
Eustath.

Ver. 386. — βασιλῆα.] Vide ad II. ε'.
265.

Ibid. — Κρονίων.] De hujus vocis pro-
sodiâ, vide ad II. ε'. 265. et 397.

Ver. 387. — γινῆθ'.] Αἱ. γινῆθ'.

Ἀντίνο' ἔπερ μοι καὶ ἀγάσσαι, ὃ, τι κεν ἔπω;
 Καὶ κεν τῷτ' ἐβόλοιμι, Διὸς γε διδόντος, ἀρίσθαι.
 Ἥ φης τῷτο κάπιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι;
 Οὐ μὲν γὰρ τι κακὸν βασιλεύμεν· αἵψα τε οἱ δῶ
 Ἀφνειὸν πέλεται, καὶ τιμήςστερος αὐτὸς.
 Ἀλλ' ἦτοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι
 Πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέοι ἦδ' παλαιοὶ·
 Τῶν κεν τις τόδ' ἔχῃσιν, ἔπειθ' ἴανει Διὸς Ὀδυσσεύς·
 Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκιοι ἀναξ' ἔσομ' ἡμετέριοι,
 Καὶ δμῶν, ἔς μοι ληίσσατο Διὸς Ὀδυσσεύς.
 Τὸν δ' αὖ Εὐρύμαχος Πολύβη παῖς ἀντίον ἦδ' αὖ
 Τηλέμαχ', ἦτοι ταῦτα θεῶν ἐν γένασι κεῖται,
 Ὅστις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσει Ἀχαιῶν·
 Κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις, καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσοις.

390

395

400

"Antinoë, etiam mihi vel irascēris, ob id quod dixerō?"

"Et hoc vellem, Jove utique dante, accipere."

390

"An putes hoc pessimum inter homines esse?"

"Non enim ullo pacto malum est, regem esse; statimque ei domus"

"Dives sit, et honoratior ipse."

"Sed certè reges Achivorum sunt etiam alii"

"Multi in circumflua Ithacā, juvenes et senes:"

395

"Horum aliquis hoc habeat; siquidem mortuus est nobilis Ulysses;"

"At ego domus rex ero nostræ,"

"Et servorum, quos mihi acquisivit nobilis Ulysses."

Hunc autem rursus Eurymachus Polybi filius contrā allocutus est;

400

"Telemache, certè hæc deorum in genibus posita sunt;"

"Quinam circumflua Ithacæ dominabitur Achivorum:"

"Bona verò ipse habeas, et ædibus tuis imperes."

Ver. 389. — ἔπερ μοι καὶ ἀγάσσαι. Eustathius in commentario legit, εἰ καὶ μοι πρὸς ἡμέτερον.

Ver. 390. Καὶ κεν τῷτ' ἐβόλοιμι, Διὸς γε διδόντος, ἀρίσθαι. Tò διδόντων, Διὸς βεβλόμενα. Schol. At multo rectius et facilius de regno suscipiendo dictum hoc à Telemache intelligitur: Uti et notavit Barnseius.

Ver. 392. Οὐ μὲν γὰρ τι κακὸν βασιλεύειμι. Βασιλείᾳ γὰρ μέγιστος μὲν τῶν κατ' ἀνθρώπους. Philostratus, in Vita Apollonii, lib. V. cap. 36. "— regnia, rei inter Deos hoc — minasque pulcherrimæ." Livius, lib. II. § 9. Cæterum refertur istud γὰρ ad id quod eleganter reticetur: "Miser te ita quod dixisti," vel, "Tibi hæc in re non assentiatur;" non ENIM, &c. Vide ad II. l. 22.

Ver. 397. Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκιοι ἀναξ' ἔσομ' ἡμετέριοι. Ἡ μὲν πολλοὶν ἐν πολλῶν ἀρχόντων ἔστω ἡ ἀποκαταστάσις, μεταρχία. Aristot. Oeconomic. lib. I. cap. 1. sub initio.

Ver. 398. — ληίσσατο. Ita edidit Barnseius; atque ita in omnibus Exemplaribus scripta occurrit hæc vox, Iliad. ε'. 28. Vulgati hinc habent ληίσσαντο, quod antepenultimam corripit. Vide ad II. d. 140.

Ver. 402. — ἔδωμασιν οἷσιν ἀνάσσοις. Αἱ καὶ δώμασι εἰσὶν. Quæ nisi vera sit lectio, vox οἷσιν de secundâ personâ (pro οἷσιν) intelligenda erit. Atque occurrit quidem vox ἦσαν infra ε'. 390. de primâ personâ (pro ἡμῶν) usurpata; "Ἀλλ' αἰὲς φρεσὶν ἦσαν ἔχον διδασκόμενον ἦτορ, Ἠλόμην." Itemque de secundâ personâ, Iliad. ε'. 174. in Editionibus compluribus; "εὐ δὲ φρεσὶν ἦσαν ἰανθῆς." Quanquam ibi ex Eustathio restituit Barnseius, "φρεσὶ ὦσαν." Cæterum Barnseius δώμασιν οἷσιν hic exponit δώμασιν αὐτῶν, δηλοῦντι τῷ Ὀδυσσεύ. sed et hoc præcedenti "οἴκω ἀναξ' ἔσομ' ἡμετέριοι" multo minùs apud respondet; et constructio ista, quæ vox εἷσαν ad Ulysses, cujus hæc in oratione non fit mentio, referri intelligatur, valde est dura et inusitata.

Μὴ γὰρ ὄγ' ἔλθοι ἀνὴρ, ὅστις σ' αἰκάντα βίῃφι
Κτήματ' ἀπορραίσει, Ἰθάκης ἔτι καί τετραώςης.

Ἀλλ' ἐβέλω σε, φέριστε, περὶ ξείνοιο ἔρσθαι,

405

Ὀκπόθεν ἔτος ἀνὴρ, ποίης δ' ἐξ εὐχεται εἶναι

Γαίης· πᾶ δὲ νῦν οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρσθα.

Ἦε τοι ἀγγελίην πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο,

Ἢ εὖν αὐτῷ χρεῖος ἐλθόμενος τόδ' ἰκάνει;

Οἷον ἀναίξας ἄφαρ οἷχεται, ἐδ' ὑπέμεινε

410

Γινώμεναι· εἰ μὲν γὰρ τι κακῶν εἰς ὧπα ἴφκει.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδ' αἶ,

Εὐρύμαχ', ἦτοι νόστος ἀπώλετο πατρὸς ἐμοῖο·

Οὐτ' ἐν ἀγγελίῃς ἔτι πείβομαι, ἄποθεν ἔλθοι.

Οὔτε θεοπροπλῆς ἐμπάζομαι, ἦντινα μᾶτηρ

415

Ἐς μέγαρον καλέσσασα θεοπρόπον ἐξερέηται.

Ἔῃνος δ' ἔτος ἐμὸς πατρώϊος ἐκ Τάφης ἴσσι.

Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὐχεται εἶναι

“ Non enim ille veniat vir, qui te invitum vi

“ Bonis spoliaturus sit, Ithacā adhuc habitatā.

“ Sed volo te, optime, de hospite interrogare,

405

“ Unde ille vir, quali autem gloriatur esse

“ E terrā; ubinam ei genus et patrium solum.

“ An tibi nuncium patris adfert venientis;

“ An suum ipsius debitum expetens huc venit?

“ Ut factō-impetu statim abiit, neque sustinuit,

410

“ Ut cognosceremus; nequaquam enim vilis hominis vultum prae se ferebat.”

Hunc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est;

“ Eury mache, certē reditus periiit patris mei:

“ Neque itaque nuncio amplius credo, sicunde venerit;

“ Neque vaticinium curo, si quem mater

415

“ In domum vocatum vatem sciscitetur.

“ Hospes verō hic meus paternus ē Tapho est;

“ Mentis Anchiali bellicosi gloriatur esse

Ver. 403. — ἔτι σ' αἰκάντα.] Ita ex uno MS. edidit *Barnsius*, et ex *Eustathio*, qui in commentario, ἔτι σ' αἰκάντα, legit. *Vulg.* ἔτι αἰκάντα.

Ibid. — βίῃφι.] Vide ad II. v. 588.

Ver. 406. — ἔξ εὐχεται.] Ita edidit *Barnsius*. *Vulg.* ἐξόχεται.

Ver. 407. — ἄρσθα.] Vide ad II. ζ. 142.

Ver. 408. Ἦε τοι ἀγγελίην.] *Al.* Ἦε τοι ἀγγελίην. Ut infra β. 30.

Ibid. — ἐρχομένοιο.] *Al.* ἐρχόμενον.

Ver. 414. Οὐτ' ἐν.] Τὸ δ', ἔρ' ἐν, οὐκ ἐν ἐπ' ἐν, ὅτι δὲ. Οὐ γὰρ δὲ ἀπὸ αἰκάντα ἰ " ἐν" ἀπὸ αἰκάντα, ἀλλ' ἐν ποίῃ καὶ πατρίδι. *Eustath.* Minus recte; nequaquam enim hic vacat istud ἐν· sed eandem forē vim

habet Οὐτ' ἐν ac si Latine dicas, " Adeoque " non δε." Vide ad II. v. 394.

Ibid. — ἀγγελίῃς ἔτι πείβομαι.] *Al.* ἀγγελίῃ ἰσχυρίζομαι. Δύναται δὲ καὶ γενεὴ ἰσχυρὴ εἶναι ἐν ἀγγελίῃς. ἴνα λίγη, ἔτι ὅτι δὲ ἀγγελίῃς ἔτι πείβομαι, ἀποδὲν ἴδωι ἀγγέλλωσα ἐν τῷ παρὰ τοῦ Ὀδυσσεύ. *Eustath.* Sed verbum πείβομαι apud Poetam cum Genitivo constructum nusquam occurrit.

Ver. 415. — ἦντινα.] Ita ex uno MS. edidit *Barnsius*. Quocum facit et MS. unus à *Th. Bentleio* collatus. *Al.* ἦντινα.

Ver. 418. Μέντης Ἀγχιάλοιο.] *Al.* Μέντης δ' Ἀγχιάλοιο. Quae et potior lectio. Videtur enim vocula δ', aut alia ejusmodi particula, omnino hic ad sententiam connectendam desiderari.

Τῖος ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει.

Ὡς φάτο Τηλέμαχος· φρεσὶ δ' ἀθανάτην Διὸν ἔγνω. 420

Οἱ δ' εἰς ὄρχηστὸν τε καὶ ἱμερόεσσιν αἰοδῶν
Τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δ', ἐπὶ ἑσπερον ἔλθειν.

Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἑσπερος ἦλθε·

Δὴ πότε κακκείοντες ἔβαν αἶκονδ' ἑκάστος.

Τηλέμαχος δ', ὅθι οἱ Θάλαμος περικαλλείας αὐλῆς 425

Ἰψήλως δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,

Ἐν ἔβη εἰς εὐνὴν, πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων·

Τῷ δ' ἄρ' ἅμ' αἰθομένηας δαΐδας φέρε κεδνὴ εἰδυῖα

Εὐρύκλει, Ὀπας θυγάτηρ Πεισηνορίδαο·

Τὴν ποτε Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἰοῖσιν, 430

Πρωθήβην ἔτ' εἶσαν, εἰκοσάβοια δ' ἔδωκεν.

Ἴσα δὲ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ τίεν ἐν μεγάροισιν·

Εὐνῇ δ' ἔποτ' ἔμικτο, χόλον δ' ἀλείεινε γυναικός.

Ἡ οἱ ἅμ' αἰθομένηας δαΐδας φέρε, καὶ ἑ μάστιγα

Δμῳάων φιλείσκει, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἰόντα. 435

Ὡτίζεν δὲ θύρας θαλάμῳ πύκα ποιητοῖο·

Ἐζέτο δ' ἐν λίκτρῳ, μαλακὸν δ' ἔκδυε χιτῶνα·

Καὶ τὸν μὲν γράϊης πυκιμηδέος ἔμβαλε χερσίν.

" Filius ; cæterum Taphiis navigandi-studiosis imperat."

Sic dixit Telemachus ; mente verò immortalem deam agnovit.

420

Hi autem ad saltationem et suavem cantum

Conversi oblectabantur, expectabantque vesperum advenire.

His autem a-oblectantibus, niger vesper supervenit :

Et tunc dormituri iverunt domum quisque,

Telemachus autem, ubi ipsi thalamus perpulchræ aulæ

425

Sublimis ædificatus erat, conspicuo in loco,

Illuc ivit ad lectum, multa mente reputans ;

Simulque cum eo ardentes faces ferebat pudica sciens

Eurycleæ, Opis filia Pisenoridæ :

Quam olim Laërtes emerat facultatibus suis

430

Primum jam pubescentem, preciumque viginti boiū dederat.

Æquè autem ipsam ac pudicam uxorem honorabat in ædibus ;

Lecto verò nunquam cum eâ mixtus est ; iram nempe vitabat uxoris.

Hæc cum eo simul ardentes faces ferebat, et ipsum maxime

Ancillarum amabat, et enutrierat, parvulus cum-esset.

435

Aperuit autem januas thalami scitè facti ;

Sedebat verò in lecto, mollemque exuebat tunicam :

Et eam quidem aniculæ sedulæ dedit in manus.

Ver. 422. Τρεψάμενοι.] Vide infra ad i. 491. et ad i. 296.

Ver. 424. — ἔβαν.] Vide ad II. 9. 299.

Ver. 426. — δέδμητο.] Vide ad II. d. 37. et 9. 492.

Ver. 428. — ἔρ.] Ut oportebat.—

Ver. 432. — εἶν.] Vide ad II. 9. 257. et 9. 103.

Ver. 435. — φιλείσκει.] Vide supra ad ver. 264. et ad II. d. 304.

C 2

Ἡ μὲν τὸν πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
 Πασσάλῳ ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖσι λέχεσσι,
 Βῆ ῥ' ἵμεν ἐκ θαλάμοιο· θυρην δ' ἐπέρυσσε πορῶνῃ
 Ἀργυρῇ· ἐπὶ δὲ κληῖδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι.
 *Εὐθ' ὅγε παννύχιος, κεκαλυμμένος οἶος ἄστων,
 Βέλευε φρεσὶν ἥσιν ὁδὸν, τὴν πέφραδ' Ἀθήνη.

440

*Illa quidem plicatā et aptatā tunicā,
 Ad paxillum suspensā juxta tornatos lectos,
 Perrexit ire ex thalamo; januam autem attraxit annulo
 Argenteo: pessulumque obtendit loro.
 Hic ille per-totam-noctem, tectus ovis floridā lanā,
 Considerabat mente suā iter, quod ei designaverat Minerva.*

440

Ver. 440. — ἀγκρεμάσασα.] Vide ad II. ε. 67. Al. ἰγκρεμάσασα.

Ibid. — τρητοῖσι λέχεσσι.] Al. τρητοῖσι λειχίσσιν.

Ver. 441. — ἐπέρυσσε.] Barnesius ipse varias lectiones retulit ἐπέρυσσε. Atque ita habet MS. unus à Th. Bentleio collatus. Quae et (ut opinor) verior lectio. Vide ad II. σ'. 781.

Ibid. — πορῶνῃ.] Τῇ λεγόμενῃ πόρῃ. — τῇ ἐπιστάσῃ [Barnesius ex MS. edidit ἐπιστάσῃ] τῆς θύρας. Schol.

Ver. 442. — ἰαὶ δὲ κληῖδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι.] Τὸ λεγόμενον ἰαὶ ἡμῶν πλεῖστον δύο δι' αὐτοῦ εἶχεν ἱμάντας ἐξηρημαίνοντας διὰ τῶν ἐτήσεων, ἃς μὲν ἐκ δεικνύει, δι' ἃς δὲ ἐξ ἀπειρεσίων ὥς τὸ δύνασθαι ἀνοῖξαι ἢ κλεῖσαι. Nūν δὲ το κλεῖσθον περιέσται ἢ παρῆσται τῷ ἱμάντι. Schol. Κληῖδα δὲ λέγει ὁ οὐκὸς ἀπὸ οὐδέν, ἀλλὰ μαχλόν, ἰσὺς μὲν τῆς θύρας ἐξηρμίνον, καὶ ἰαὶ τὰ κάτω κρημνίζον ἥτοι κρημνίζοντες, ἱμάντι δὲ ἐξωθεν σπῶμενοι ἢ ἐκκεκλινέντες ἢ ἐκκεκλινέντες τὴν θύραν. Eustath.

Ver. 443. — οἶος ἄστων.] Τῷ ἄστωι ἢ τῷ καλλίστῳ τῷ πρῶτῳ λίγα δὲ τῶν ἐξ ἀπαλῶν ἱερῶν γαργολέων περιεβαλόντων. Schol. "Λατὸν

δὲ οἶος, τὸ ἐξ ἱερῶν ὕψους, ἢ τὸ ἀπαλῶς, ἀλλὰ τὸ ἀσπρόν, ἐκ μεταφορῆς· ἄστων γὰρ κυρίως τὸ ἀσπρόν, παρὰ τὸ ἄσ τὸ σπῆμα, ἢ ἰδὼν τὸ ἀσπρόν· ὥς γὰρ εἶδω, εἶδωλεν, κατὰ πρὸς-ληψιν συλλαβῆς, ἥτοι ἄσ, ἄστων. Ἐκ τούτου δὲ πολλὰ τῶν ἀνθρώπων πραγμάτων καλύπτεται τὸ ἀπὸ λίου ἀλλοτρίων ἔργων, λίου λεπτὸν ἄστων λέγεται, ἥτοι λίου ἀπείριστον· καὶ οἶος ἄστων ἱμάντος, τὸ ἐξ ἱερῶν ἀπείριστον. Θύρα δὲ καὶ "ἵππων ἄστων," ἐν Ἰλιάδι, τὸ ὑπὲρ ἵππων ἄστων καὶ ἀφ' ἑρμιόνας, καὶ ὥς ἐπ' αὐτῶν ἀσπρόν. Καὶ τίς δὲ τῶν συγγραφέων ἔλεγε ἄστων ἐν λογίῳ φησὶ τὸς ἐν λόγῳ οἶος ἀσπρόν. Καὶ Θύρας τὸς Ἀργεῖους τῶν ἄστων ἡρώων φησὶ. Καὶ Πύδαρος δὲ τὴν μουσικὴν ἐπιστήμην, ἥτοι λυρικὴν, μουσικὴν ἄστων λέγει· ἢ παρὰ τὸν δὲ ἄστων φησὶ· καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Ἰσὺς δὲ ὅτι ἐν τοῖς σπῆσι τῷ Κύκλωπος λόγῳ, ὁ Παιήτης καὶ αὐτὸ τὸ ἀσπρόν ἱερῶν ἄστων ἱερῶν φησὶ γὰρ, (Odys. i. 434. 435.) "ἄστων δισπασίῳ ἱερῶν" μνη· ἢ τῶν ἐκείνων· ἵππῳ γὰρ τὸ ἱερῶν δισπασίῳ οἶος ἄστων. Eustath.

Ver. 444. Βέλευε.] Vide ad II. σ'. 87. et σ'. 84.

Ibid. — πέφραδ'.] Vide ad II. β'. 314. et β'. 500.

ΤΟΤ' ὈΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ
ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Β'.

ὑπόθεσις τῆς ραψωδίας Β'.

ΣΤΗΝΑΓΑΓΩΝ ἱακκησίαν Τηλέμαχος, παραγγίλλει τοῖς μνηστῆρσιν ἐξίναί' τῆς οἰκίας εὐ' Ὀδυσσεύς· λαβὼν δὲ παρὰ μὲν Εὐρυκλῆας τὰ σπῆρας τὴν ἀποδημίαν ἐπιτελεῖν, παρὰ δὲ τῆς Ἀθηναίης ἱταίρας τι καὶ ταῦν, δις πλὴν ἀνάγκηται, ἥλιος δύναντος.

* Ἄλλη ὑπόθεσις.

* Argumentum hoc Barnesio ex MS. Genui-lo-Caiensi excerptum.

ἈΜΑ ἴσθ Τηλέμαχος, συναγαγὼν δις Ἑκκλησίαν τοὺς Ἰθακησίους, κελεύει τῆς οἰκίας μνηστῆρας ἀπαλλάττεσθαι καὶ ταῦν αἰτῆσαι παρ' αὐτῶν, ὅπως δις Πύλον καὶ Σπάρτην πορευθῇ, ἀποπνεύχων. Παρὰ δὲ Νηέμοιο λαβὼν, καὶ ἰφθία παρὰ Εὐρυκλῆας τῆς τροφῆς, λάβρα τῆς μαρτῆς ἐκπλεῖ.

Ἐπιγραφαί.

Ἰθακησίαν ἱακκησία, καὶ Τηλέμαχος ἀποδημία.

Ἄλλως.

Ἐστ' ἀγορὴν ἔχον, ἥτις γερνῶς, πλεῖ μιν Ἀθηναίς.

ἩΜΟΣ δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος ἡώς·
"Ὀρυστ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφιν Ὀδυσσεύς φίλος υἱός,
Εἵματα ἱεσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὅζω θείτ' ὦμα.

LIB. II.

Quandò verò manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Surrexit utique ex lectulo Ulyssis dilectus filius,
Vestes indutus; gladium verò acutum suspendit ab humero.

Ver. 1. — Ἡριγένεια.] Τὸν ἄρσεν γυναικα, οὐκίς τὴν πρῶτην ἢ το τῷ ἡρι γινόμενῃ· ἰσὶν ὄρεος. Schol.

Ibid. — ρόδοδάκτυλος ἡώς.] Ρόδοδάκτυλος ἡ, ἀπὸ τῆς πρῶτης ἀνατολῆς ἢ τοῦ χρώματος τοῦ περὶ τὸ διάστημα τὸ πρῶτον, τὴν ἡμέραν δι' ἡμέραν κινέσμεναι. Schol. Εἰν δὲ ἂν ἡς δάκ-

τυλοι, παρὰ ἄλληγορίαν, αἱ τῷ ἡλίῳ ἀκτῖνες Eustath. Vide ad II. α. 477.

Ver. 2. "Ὀρυστ' — Εἵματα ἱεσάμενος.]

Consurgit —; tunicisque inducitur artus. Æn. VIII. 457.

Ibid. — "Ὀρυστ'.] Vide ad II. γ. 260.

Προσσι δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἰδήσατο καλὰ πίδαλα·

Βῆ δ' ἴμεν ἐν θαλάμοιο θεῶν ἐναλίγκιος ἄντην.

5

Αἶψα δὲ κηρύκεσσι λιγυρθόγγοισι κέλευσε

Κηρύσσειν ἀγορῆνδε παρηγομῶντας Ἀχαιοὺς.

Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοῖ δ' ἠγείροντο μάλ' ὄψα·

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἠγερέθεν, ὀμηγέρεές τ' ἐγένοντο,

Βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, παλάμη δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,

10

Οὐκ οἷος· ἅμα τῶγε δύο κύνες ἀργαὶ ἔποντο.

Θεσπεσίην δ' ἄρα τῶγε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη.

Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενοι θηῖοντο.

Ἔζετο δ' ἐν πατρὸς θώκῳ, εἶξαν δὲ γέροντες.

Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἦρως Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν,

15

Pedibus autem sub nitidis ligavit pulchra calceamenta;

Perrexitque ire ἐ cubiculo deo similis coram.

5

Continuo autem praecombibus argutis imperavit

Convocare ad concionem comantes Achivos.

Hi quidem convocabant: illi autem congregabantur valde celeritèr.

At postquam congregati sunt, et in unum convenerunt;

Perrexit ire *Telemachus* ad concionem, manu autem tenebat ferream hastam, 10

Non solus; simul eum duo canes veloces sequebantur.

Divinam autem huic gratiam circumfudit Minerva.

Ipsam vero omnes populi advenientem admirabantur.

Sedebat autem in patris sellâ; cesserunt vero ei senes.

His autem deinde heros *Aegyptius* cepit concionari,

15

Ibid. — ὑπὸ λιπαροῖσιν.] Vide ad *Il.* v. 588.

Ver. 3. — ἐναλίγκιος.] Vide infra ad
s. 491. et *f.* 296.

Ibid. — περὶ δ' ἔθηκεν ἔχ' ἔγχος ὄψα.]

Tum laterci atque humeris Tegeam sub-
ligat ense. *Æn.* VIII. 459.

Ver. 4. Προσσι δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν.]

— pedibus talaria neccit.
Æn. IV. 239.

— pedum circumdat vincula plantis.
VIII. 458.

Ibid. — καλὰ.] Similitèr infra *ver.* 63.
καλῶς et *ver.* 376. καλὸν. Vide ad *Il.* β'.
43.

Ver. 6. — λιγυρθόγγοισι.] Vide ad *Il.*
β'. 537. et *f.* 350.

Ibid. — κέλευσε.] *Al.* κέλευσε.

Ver. 9. — ῥ'.] *Ut dictum est* —
ver. 8.

Ver. 10. — παλάμη δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος.] Ἀπὸ τοῦ πατρὸς τὸ δῶρον παραίχων, ὃς οὐ
συνγχεόμενος ἀνὰ βασιλεὺς. *Schol.*

Ver. 11. — ἅμα τῶγε δύο κύνες ἀργαὶ ἔποντο.]

Procedunt, gressumque canes comitantur
herilem. *Æn.* VIII. 461.

Ibid. — δύο κύνες ἀργαὶ.] *Al.* κύνες πό-
δας ἀργαί.

Ver. 13. Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμε-
νοι θηῖοντο.]

Illam omnis tectis agrisque effusa juven-
tas,

Turbaque miratur matrum, et prospec-
tat euntem. *Æn.* VII. 812.

Ver. 14. Ἔζετο δ' ἐν πατρὸς θώκῳ.]

— et solio medius consedit avito.

Æn. VII. 169.

Ver. 15. Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἦρως Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν.] Σημειώσαι δὲ οἱ λόγοι οὗ ἐκ Παι-
στῆς, καὶ αὐτοὺς ὡς παρατρέχει λόγῳ τὸν πᾶν-
τα τοῦ ἐν ὅλῳ δυοῦς, ἀπολογίζοντα
αὐτοῖς τὸν γένεσιν Αἰγύπτου, καὶ ἱερῶν αὐ-
τῶν τοῦ Τηλέμαχος, διότερον ὡς λόγος ἡστέρα καὶ
καλῶντα πρὸς τὸ ἱερῶν. Ῥῆον γὰρ τοῦτο,
ἡπὶ τὸ πρῶτον. Τοῦτο δὲ ἐν τῇ ποιήσει
ἐν τῇ γ' ῥαψῶδι, ἵνα τὸ Νέστορος ἱερῶν αὐτοῦ
ἀρχὴν τὴν ἑλπίδα λαβὼν, ἀπολογίζοντα ἐκ Τηλέ-
μαχος. *Eustath.* Vide infra ad γ'. 68. itemq[ue]
ad *Il.* s. 544.

Necnon et gemini custodes limine ab alto

"Ὁς δὴ γῆραι' κυφὸς ἦν, καὶ μυρία ἤδη.
 Καὶ γὰρ τῷ φίλος υἱὸς ἄμ' ἀντίθω' Ὀδυσῆϊ
 Ἴλιον εἰς εὐπωλον ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσίν,
 Ἀντιφός αἰχμητῆς· τὸν δ' ἄγριος ἔκτανε Κύκλωψ
 Ἐν σπηΐ γλαφυρῇ· πύματον δ' ὠπλίσσατο δόρπον. 20
 Τρεῖς δὲ οἱ ἄλλοι ἔσαν· καὶ ὁ μὲν μνηστῆρσιν ὁμίλει
 Εὐρύνομος, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρῷα ἔργα.
 Ἀλλ' ἐδ' ὥς τῷ λήθετ' ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων.
 Τοῖς ὅγε δακρυχέαν ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Κέκλυτε δὴ νῦν μεν, Ἰθακῆσιοι, ὅ,τι κεν εἴπω 25
 Οὐδὲ ποδ' ἡμετέρῃ ἀγορῇ γένητ', ἔδε δῶκος,
 Ἐξ ἧ' Ὀδυσσεὺς δῖος ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσὶ·
 Νῦν δὲ τίς αἶδ' ἤγειρε; τίνα χρεὶά τόσον ἴκει,
 Ἢ τέων ἀνδρῶν, ἢ αἰ' προγενέστεροι εἰσὶν;
 Ἢ τίς τιν' ἀγγελίην στρατῷ ἔπλυνεν ἐρχόμενοις, 30

Qui jam senio incurvus erat et plurima nōrat.

Et enim hujus dilectus filius cum nobili Ulyssae

Ad Ilium generosis equis fecundum, ierat cavis in navibus,

Antiphos bellator: illum vero saevus interfecit Cyclops

In speluncā cavā; ultimam autem sibi paravit coenam.

Tres vero ei alii erant: et unus quidem inter procos versabatur

Eurynomus; duo autem perpetuū habebant paterna opera.

Sed neque sic illius oblitus erat lugens et dolens.

Hic ille lachrymans concionatus est, et dixit;

"Audite sanē nunc me, Ithacenses, quodcunque dixerō;

Neque unquam nostrum conciliū factum est, neque confessus,

Ex quo Ulysses nobilis abiit cavis in navibus:

"Nunc autem quis huc congregavit? quem necessitas tantum urget,

"Sive ex junioribus viris, sive qui seniores sunt?

"An aliquem nūcium exercitus audivit venientis,

Ver. 20. — πύματον δ' ὠπλίσσατο δόρπον.]
 Τὸ ἦ, πύματος δόρπον, μίσην αἰρεῖσθαι δεκτικῇ
 τῇ ἀντίθεσιν, ὡς ἐν ἐχρήματι ἀμφιβάλλας.
 Ἡ γὰρ πύματος ἦν ἡ Ἀντιφός τῶν ἑξ τῷ
 Ὀδυσσεὺς ἰταίρων ἢ ὁ Κύκλωψ ἰθακήσατο πρὸς
 ἰστίαν· ἡ πύματος ἀνδρῶν, αἱ τὴν ἑξ ἀπλῶς
 πάντων, ὅτι οἱ γὰρ ἐστὶν ὁ Κύκλωψ κατέσφα.
 Οὐκ οἶμαι γὰρ ὁ Κύκλωψ ἰθακή, συνιστάμενον τῷ
 φωνῇ τὸ ζῆν, ὡς λέγεται. Eustath. Dna. Do-
 cin vero, quia Cyclopem interiisse nusquam
 memorat Homerus, intelligit simpliciter,
 "Que est Antiphos fuit le dernier des Com-
 "ragons d' Ulysse que le Cyclope devora."
 Ibid. — ὠπλίσσατο.] Ita ex uno MS.
 recte edidit Barnaeus. Vide ad II. ψ. 55.
 et ad α. 140. Vulg. ὠπλίσσατο.

Ibid. — δόρπον.] Τὸ καὶ ἡμῶς δόσπον.
 Τρεῖς δὲ τρεφῆς ἔχοντες· ἢ τὴν μὲν πρῶτην
 ἰστίαν ἀρετήν, ἢ ἰατρικὴν ἀρετήν, ἢ ἰατρικὴν ἀρετήν.
 Eustath. Vide ad II. γ. 211. et ζ. 396. i-
 tem infra ad Odys. μ. 73.

τὴν δὲ τρίτην, δόρπον, τὸ καὶ ἡμῶς λυγμένον
 δόρπον. — Λιγνύλος δὲ ἢ τῆς τάξεως τῶν
 ἰστίων καὶ ἰστίων ἐπὶ λίγων, "Ἄριστα, δόρπον,
 "δόρπον, αἰρεῖσθαι." Schol.

Ver. 23. — ἀνέμωτος ἢ ἀχέων.]

— lachrymansque gemesque.

Æn. XI. 150.

Ver. 25. Κέκλυτε δὴ νῦν μεν, Ἰθακῆσιοι.]

Audite, o proceres —. Æn. III. 103.

Ver. 28. — τίνα χρεὶά τίςιν ἴκει.] Vide
 suprā ad α. 225. et infra ad γ. 312.

Ibid. — ἴκει.] Αἱ. ἴκει.

Ver. 29. Ἢ τίς τιν' ἀγγελίην, ἢ αἰ' προγενέστεροι
 εἰσὶν.] Καὶ ἴσα τὸ, αἰ' προγενέστεροι εἰσὶν ἰστί-
 λανται γὰρ διὰ πικρῶς ἀπὸ γυναικῶν ἢ γὰρ
 τὸ ἀπὸ τῶν, ἢ τίς τιν' ἀνδρῶν, ἢ προγενέστεροι.
 Eustath. Vide ad II. γ. 211. et ζ. 396. i-
 tem infra ad Odys. μ. 73.

“Ὡς ἡμῖν σάφα εἶποι, ὅτε πρότερος γε πύθοιτο ;
 “Ἢε τι δῆμιον ἄλλο τιφαύσκειται, ἢ δ’ ἀγορεύει ;
 “Ἐσθλὸς μοι δοκεῖ εἶναι, ὀνήμενος· εἴθε οἱ αὐτῷ
 Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν, ὅ,τι φρεσὶν ἦσι μενοινᾷ.

“Ὡς φάτο· χαῖρε δὲ φῆμῃ· Ὀδυσσεὺς φίλος υἱὸς,
 Οὐδ’ ἄρ’ ἐτι δὴν ἦστο, μενοίνῃσεν δ’ ἀγορεύειν·
 Στῇ δὲ μέσῃ ἀγορῇ· σκῆπτρον δὲ οἱ ἐμβαλε χεῖρῃ
 Κήρυξ Πεισήνωρ, πεπνυμένα μῆδεα εἰδὼς.

Πρῶτον ἔπειτα γέροντα καθαπτόμενος προσέειπεν·

“Ὡ γέρον, ἔχ’ ἐκὰς ἕτος ἀνὴρ, (τάχα δ’ εἴσαι αὐτὸς) 40
 “Ὅς λαὸν ἡγεῖρα· μάλιστα δὲ μ’ ἄλγος ἰκάνει.

Οὔτε τιν’ ἀγγελίην στρατῷ ἐκλυον ἐρχόμενοιο,

“Ὡς ἡμῖν σάφα εἶπω, ὅτε πρότερος γε πυθοίμην,
 Οὔτε τι δῆμιον ἄλλο τιφαύσκομαι, ἔδ’ ἀγορεύω·
 “Ἀλλ’ ἐμὸν αὐτῷ χρεῖος, ὃ μοι κακὸν ἔμπρσεν οἴκῳ, 45
 Δοιὰ· τὸ μὲν, πατέρ’ ἐσθλὸν ἀπώλεσα, ὅς ποτ’ ἐν ὑμῖν
 Τοῖσδεσσιν βασιλεύει, πατὴρ δ’ ὥς ἥπιος ἦεν.

“Quem nobis palam enatret, quum prior audiverit ?

“An quippiam publicum aliud declaret, et profert ?

“Probus mihi videtur esse, benevolens: utinam illi ipsi

“Jupiter bonum perficiat, quodcunque mente sua cogitat.”

Sic ait: gaudebat autem omine Ulyssis charus filius,

Neque proinde diutius sedit, impetum autem cepit concionari;

Stetitque in mediâ concione; sceptrum autem ei imposuit in manum

Præco Pisenor, prudentia consilia edoctus.

Primum deinde ad senem dirigens orationem locutus est;

“O senex, non procul ille vir, (statim autem cognoscas ipse) 40

“Qui populum congregavi; potissimum autem me dolor urget.

“Neque ullum nuncium exercitus audivi venientis,

“Quem vobis palam enarrem, quum prior audiverim:

“Neque quicquam publici aliud enarro, neque profero;

“Sed meum ipsius negotium, quodd mihi malum in domum incidit, 45

“Duplex: alterum quodd patrem eximium perdidit, qui quondam inter vos

“Ipsos imperabat; paterque velat, mitis erat.

Ver. 33. ——— ὀνήμενος.] “Ὅσην ἰαντὴ
 λάβει· λάβει τὸ εἶναι ὀνήμενος εἶναι. Schol.
 “Ὅτι τῷ Ἰθακensi Διγενεῖσι ἀπαντοῦν, ὡς ἐσθλὸς
 μοι δοκεῖ εἶναι, ὀνήμενος” ——— εὐτίσεν, ὃ τὴν
 ἀγορὴν ἀφ’ ἑσθλῶς ἀγαθὸς μοι δοκεῖ, ὃ ὀνήμενος
 εἶναι, εὐτίσεν ὅτι μοι εὐτίσεν. Eustath.

Ver. 38. Κέρυξ.] Vide ad II. α. 149.

Ver. 39. ——— καθαπτόμενος.] “Ἐπειδὴ τὸν
 λόγον πρὸς αὐτὸν ποιῶντος, ἀκατάστατος,
 ἀποσταλέντος· ἢ κατασταλέντος ἢ ἀποσταλέντος.
 Schol. Κατάστατος λόγος τὸ ἀκατάστατος
 ἢ ἀποσταλέντος ἀπλῶς διὰ λόγον πρὸς τινα.
 Eustath.

Ver. 40. ——— τάχα.] Al. μάλα.

Ver. 41. “Ὅς λαὸν ἡγεῖρα.] Barnesius, mi-
 nimè ignarus quâ ratione ultima vocis λαὸν
 produci posset, malè tamen hic annotat;
 “Iamhus in secundo loco.” Vide ad II. α.
 51.

Ver. 47. ——— βασιλεῖν.] Vide ad II. α.
 37. et ad s. 84.

Ibid. ——— πατὴρ δ’ ὥς ἥπιος ἦεν.] Παλλὰς
 ——— κατενέσσει δὲ ἀρχὴν ἀγαθῆς οὐδὲ διαφί-
 ρει πατέρος ἀγαθῶ. Οἷσι γὰρ πατρίαι προνοῶ-
 σι τῶν παιδῶν, ἵσται μήποτε αὐτὸς τ’ ἀγαθὰ
 ἰσχυρά. Cbrysostomus apud Xenophontem Cy-
 ropæd. Lib. VIII. Πᾶσι τοῖς πολέταις, ὡς
 πατὴρ πατὴρ τοῖς αὐτοῖς, χρεῖσται. Dionys.

Νῦν δ' αὖ καὶ πολὺ μείζον, ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα
Πάγχυ διαρραίσει, βίβον δ' ἀπὸ πάμπαν ὀλίσσει.

Μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον ἐκ ἐβέλεση,
Τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἱές, οἳ ἐνθάδε γ' εἰσὶν ἄριστοι·

Οἳ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀπερρίγασιν ἵεσθαι
Ἰκαρίε, ὥς κ' αὐτὸς ἐδνώσαιοτο Δύγατρα,
Δοίη δ', ᾧ κ' ἐβέλοι, καὶ οἳ κεχαρισμένος ἔλθοι.

Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἤματα πάντα,
Βῆς ἱερεύοντες, καὶ οἷς, καὶ πίνοντας αἶγας,

Εἰλαπινάζουσι, πίνεσι τε αἶθοπα οἶνον

Μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται· ἔ γάρ ἐκ' ἀνῆρ,

Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρῆν ἀπὸ οἴκου ἀμύναι·

Ἡμεῖς δ' ἔ νὸ τι τοῖοι ἀμυνέμεν· ἥ καὶ ἔπειτα

"Nunc autem longè majus, quod mox citò domum universam

"Prorsus evertet, facultates autem penitus disperdet.

"Matri meæ proci ingruerunt nolenti,

"Eorum virorum chari filii, qui hîc utique sunt optimi:

"Qui patriis quidem in domum horrent ire

"Icarii, ut ipse dotet filiam;

"Detque cui voluerit, et qui ipsi gratus venerit.

"Illi verò in nostram domum divertentes diebus omnibus,

"Boves mactantes, et oves, et pingues capras,

"Splendidè-convivantur, bibuntque nigrum vinum

"Temerè; plurima verò absumuntur: non enim adest vir,

"Qualis Ulysses erat, qui malum à domo arceat:

"Nos verò neutiquam tales qui arceant: quin etiam

Halicarnass. Antig. Rom. Lib. IV. "Ὡς ταν-
τὴν ἢ τέρψαν τινά· βασιλίᾳ τι ἢ πατρίᾳ ἐπείν,
λαὶ τὴ χῆραι τὴν ἀρχοντα, πατρὸς δίκην τῶν
ἐπὶ τῆς πόλεως κἀνισθαι. "Ὁ καὶ ἐν Ὀδυσσεΐᾳ φανερῶς
δηλῆται, ὅτι λίγος, "πατὴρ δ' ὅς ἦν ἦν."
Διὸ καὶ αὐτὸς Ἡρόδοτος, Καρυόνης μὲν διαπόσης,
Κύρος δὲ πατὴρ τοῖς Πέρσαις ἦν. "Ὁ μὲν γὰρ
ἀργίως ἀρχον, ὃ δὲ ἡπίως. *Eustath. in Com-*
ment. ad Iliad. β'. 669. "Patrem quidem
"patris appellamus [Principem], ut sciret
"datam sibi potestatem patriam, quæ est
"temperatissima, liberis consulens, suaque
"post illos reponens." *Seneca de Clementiâ,*
§ 14. Haud dissimiliter de *Catone Lucanus;*

— Urbi pater est, urbiq; maritus;
Justitiæ cultor —.

Pharsal. lib. II. 388.

Citat porro hunc *Hæmæri* locum *Plinius, lib.*
V. Epist. 19. Vide *Gatakeri* annotationes
in *Antoninum, lib. I. § 9.* item infra ad ver.
234. hujus libri.

Ver. 50. — ἰστέχουσιν.] Μετὰ βλάβος
ἢ ἰσχυρίας ἐπὶ ἄλλων. *Schol.*

Ver. 52. — ἀπερρίγασιν.] Vide ad *Il. α.*
37. ad β'. 314. et ad γ'. 736.

Ver. 53. — ἰδνώσαιο.] Ἐδνα ἰδνώσαν·
ἢ κυρίως μὲν ἴδνα ἐστὶ τὰ διδόμενα ἀπὸ τοῦ γα-
μῆτος τῇ γαμυμένῃ· νῦν δὲ καταχρηστικῶς κα-
ταί ἡ λίξις ἀπὸ τοῦ, χρήματα ἰσιδοῖν. *Schol.*
Vide infra ad ver. 196.

Ver. 54. Δοίη δ', ᾧ κ' ἐβέλοι, ἢ οἱ κεχαρι-
σμένος ἔλθοι.] *Barnesius* in uno MS. scriptum
reperit, Δοίη δ' ᾧ κ' ἐβέλοι, καὶ ὅς οἱ κεχαρι-
σμένος ἔλθοι.

Ver. 57. Εἰλαπινάζουσι.] Ἐκ ἀδελφισμα-
τικῶς ὡς ὄντας, ἰσχυρίζουσιν. *Schol.* Vide supra ad
α. 225.

Ibid. Εἰλαπινάζουσι, πίνουσιν τι.] Edidit *Barnesius*,
Εἰλαπινάζουσιν, πίνουσιν τι. Sed nihil
opus. Vide ad *Il. α. 51.*

Ibid. — αἶθοπα οἶνον.] Vide ad *Il. ψ'.*
237.

Ver. 58. — τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται.]
Ἦγον ἀνύσται, τελευτᾷται, ἔλκεται. *Eustath.*

"Ἄλλ' ἵσμεν· μάλα γὰρ νῆξ' ἄνεται, ἰγγύθι δ'
ἔσται. *Iliad. κ'. 251.*

"Ἦγον ὁδὸν —. *Odys. γ'. 496.*

Vide et infra ad γ'. 537.

Ver. 59. — ἀρῆν ἀπὸ οἴκου ἀμύναι.]
Vide ad *Il. ζ'. 485.* et ad δ'. 100.

Λευγαλίοι τ' ἐσόμεσθα, καὶ οὐ διδαηκότες ἀλκὴν·
 ἥ τ' ἂν ἀμυναίμην, εἰ μοι δύναμις γε παρέῃ.
 Οὐ γὰρ ἔτ' ἀνσχετὰ ἔργα φτεύχεται, οὐδ' ἔτι καλῶς
 Οἶκος ἐμὸς διόλωλε· νημεσπῆθητε καὶ αὐτοί,
 ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους,
 Οἳ περιναϊεταοῦσι· θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,
 μήτι μεταστρέψωσιν ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα.
 Λίσσομαι ἡμὲν Ζηνὸς Ὀλυμπίου, ἥδ' ἐθέμιστος,
 ἥ τ' ἀνδρῶν ἀγορὰς ἡμὲν λύει, ἥδ' ἐκαθίζει,

65

"Imbecillique reperiemur, et neque periti roboris:
 "Omnino sanè malum arcerem, si mihi vis adesset.
 "Non enim jam tolerabilia facinora patrantur, neque jam honestè
 "Domus mea perit: indignemini et ipsi,
 "Aliosque revereamini vicinos homines,
 "Qui circum habitant: deorum vero timete iram,
 "Nè quid rependant irati propter mala facinora.
 "Oro et per Jovem Olympium, et Themidem,
 "Quæ hominum concilia et solvit, et cogit;

65

Ver. 61. — ἡ δ' ἱστοία Λευγαλίοι τ' ἐσόμεσθα, καὶ ἐ διδαηκότες ἀλκὴν.] Eustathius ita accipit; Ἡμῶς δ' οὐ τοιοῦτον ἀμυνόμενοι, οἷα Λευγαλίοι καὶ οὐ διδαηκότες ἀλκὴν. Dna. Dacier vero aliter exponendum censet: "Il m'a paru," inquit, "qu'on a toujours mal expliqué ce vers, ἥ καὶ ἱστοία Λευγαλίοι τ' ἐσόμεσθα. Car on l' a expliqué, et je suis encore faible. Mais ce n'est point du tout là le sens. C'est une parenthese. Après que Telemaque a dit, et que je ne suis pas encore en âge de m'y opposer, il ajoute par une espèce d' inspiration, mais il viendra un jour que je leur paraitrai terrible. Λευγαλῖος signifie faible, exposer aux injures, mais il signifie aussi terrible, pernicieux; et il est ici dans cette dernière signification: le mot ἱστοία seul le prouve." Hæc illa: Verùm si vox Λευγαλῖος ita accipi posset; tamen neque cum isto sensu satis rectè congrueret vocola καὶ neque cum reliquâ Telemachi oratione, quæ ad commiserationem populo Ithacensi movendam, ejusque auxilium adversus Procos obtinendum, tota videtur destinata, tam aptè conveniret ista interpretatio. Et præterea vocem Λευγαλῖος cum sequenti "καὶ ἐ διδαηκότες" copulat vocola τ· quæ, si parentheses istam admiseris, prorsus erit superflua.

Ver. 62. ἥ τ' ἂν ἀμυναίμην, εἰ μοι δύναμις γε παρέῃ.] Ita Iliad. χ'. 20.

ἥ δ' ἂν τιναίμην, εἰ μοι δύναμις γε παρέῃ.

Ver. 63. 64. — τιτεύχεται διόλωλε.] Vide ad Il. n°. 186. 187. et ad ε'. 736.

Ver. 66. — θεῶν δ' ὑποδείσαντι μῆνιν.] Διὸς δ' ἀλιώμεθα μῆνιν. Iliad. ε'. 34.

Εὐ δ' ἔστιν ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένος εἶναι. Hesiod. "Erg. & 'Hmep. II. 324.

Sperate Deos memores fandi atque nefandi. Æn. I. 547.

Ver. 67. — ἀγασσάμενοι.] Ita rectè edidit Barnesius. Vulg. ἀγασάμενοι. Quod antepenultimam corripit:

Ναυσίβι, ὃς ἴφαστος Μοισιῶν ἀγάσασθαι. Infra ε'. 565.

Vide et infra ad ε'. 173. et ad ε'. 70.

Ver. 68. 70. Λισσομαι — Σχίσθη, φίλοι υἱοί.] Spondanus Telemachum Procos hîc alloqui intelligit: "Modestè (inquit) precibus tentat procos exorare, ut tandem aliquid quando ab hoc injurioso vitæ genere desistant." Scholiastes autem istud "Σχίσθη, φίλοι," de Ithacensibus interpretandum censet: Τὸ γὰρ "φίλοι" (inquit) ἀνέκροτον παρὰ τῶν μνηστῆρων. Quod rectius. Ithacensibus enim orationem hîc dirigere Telemachum liquet ex istis; "Τόντις ἐγγύστοις;" et, "ἡμεῖς δὲ καὶ πέδισι εἴη, ἑμίσις ἰσθμίου;" infra ver. 74. 75.

Ver. 68. — ἡδ' ἐθέμιστος, ἥ τ' ἀνδρῶν ἀγορὰς.] Ἡμῶν δὲ μυθολογοῦσι μανθάνει καὶ Ζηνὸς καὶ Διομῆδος τὰς περὶ τῶν θεῶν πρῶτην ἀπογένησθαι, & τὰ περὶ τῶν ὑπὸ τῶν θεῶν καταδύσθαι. Diodor. Sicul. Bibliothec. Hist. lib. V. pag. 335. al. 232. Τῶντις ἀνδρῶν εἰς τὰς ἰακκησίας ἀνέφριεσθαι Θέμιδος ἀγαλμα. Schol.

Σχίσεθι, φίλοι, καὶ μ' οἶον ἰάσατε πένθει λυγρῷ
 Τείρεσθ'· εἰ μὴ πῦρ τι πατὴρ ἑμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς
 Δυσμενέων κάκ' ἔρεξεν εὐκνήμιδας Ἀχαιῆς·
 Τῶν μ' ἀποτινύμενοι κακὰ ρέζετε δυσμενέοντες,
 Τάτ' οὐτρύνοντες· ἑμοὶ δὲ κε κέρδιον εἴη,
 Ὑμέας ἐσθίμεναι περὶ μῆλια τέ, πρόσβασιν τέ·
 Εἴ χ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἂν ποτε καὶ τίσις εἴη.
 Τόφρα γὰρ ἂν κατὰ ἄστρ' ἀποτιπυσσοίμεθα μύθῳ,
 Χρήματ' ἀπαιτίζοντες, ἕως κ' ἀπὸ πάντα δοθείη·
 Νῦν δὲ μοι ἀπρήκτους ὀδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ.

70

75

80

- “ Abstinete, amici, et me solum sinite dolore molesto
 “ Affligi: nisi quid unquam pater meus probus Ulysses
 “ Infensus malis affecit fortes Achivos;
 “ Quae mihi rependentes, malis afficite infensi,
 “ Istos incitantes: mihi verò satius esset,
 “ Vos absumere supellectiliaque, et proventum:
 “ Utque si vos comedissetis, fortassis olim etiam retributio foret.
 “ Tandiu enim per urbem insectaremur verbis,
 “ Bona repetentes, donec omnia repensa essent:
 “ Nunc vero mihi insanabiles dolores injicitis animo.”
 Sic ait iratus, sceptrumque projecit in terram,

70

75

80

Ver. 70. — ἰάσατε.] Edidit *Barnesius* ἰάσαντες. Et “ Ob *Métrum*” inquit “ du-
 “ plicanda Litera ε’.” Sed minus rectè.
 Vide ad II. γ. 42.

Ver. 71. Τείρεσθ'· εἰ μὴ πῦρ τι πατὴρ
 Ὑς.] Ita *Henricus Stephanus*, *Eustathius*,
 alique complures. *Barnesius* autem, lectione
 hac sensum turbare arbitratus, ipse ex
 duobus codicibus edidit. Τείρεσθ'· εἰ πῦρ τι
 πατὴρ Ὑς. sententiamque ita exponit;
 “ Sinite me solum cum meis Miseriis collectari;
 “ Sicubi forte Pater meus Vos injuriis affe-
 “ rit, ea propter Me Vos opprimite, vindictam
 “ sumentes.” Quod quidem et ferri posset.
 Attamen altera lectione sensus penè idem
 servatur, sententià etiam aptius connexa;
 “ Sinite me solum dolore meo affligi; nili forte
 “ alicui Pater meus Gracis malis affecerit,
 “ propter qua ranam de me sumentes, mala
 “ patietis Ὑς.” Quo ferè modo exponit
Eustathius; “ Καὶ μὲ οἶον ὕϊσι μόνον, ἰά-
 “ σαι — εἰς τοὺς λυγροὺς τέρεσθαι.” —
 “ Ἐπὶ δὲ τοτοῖς αἰνέμασι, ἃ τὰς ἀπαντὰ κριτὰς
 “ Ἰδανεύς, φασὶν, “ εἰ μὴ πῦρ τι πατὴρ ἑμὸς,
 “ ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς, κακὰ ἔρεξεν, ὅν μὲ ἀπο-
 “ τινύμεναι κακὰ ρέζετε τάτους ἐρενόντες.” ἃ
 “ τὰ ἔξω. Atque ita accepisse videtur et
 “ *Scholiastes*, qui ad ver. 73. vocem τῶν inter-
 “ pretatur ὅτις ὄν. Cæterum Exemplarium
 “ vocum nonnulli, potante *Barnesio*, ha-

bent, Τείρεσθαι, εἰ μὴ πῦρ τι sed hoc, uti et
 ipse observat, versum perimit.

Ver. 73. — ἀποτινύμενοι.] Vide ad II.
 γ. 260. Cæterum *Barnesius* hic edidit
 ἀποσπινύμενοι. Sed nihil opus. Nam τινύ-
 μνοι primam producit. Vide ad II. β. 43.
 et γ. 279.

Ver. 75. 86. Ὑμέας — Ἡμέας.] Pro-
 nuntiabatur Ὑμέας — Ἡμέας.

Ibid. — κερμήλια τέ, πρόσβασιν τέ.]
Scholiastes vocem πρόσβασιν (quæ apud Ho-
 merum hoc tantum in loco occurrit) inter-
 pretatur, Πρόσβατον, ἀπὸ τοῦ πρόσβαινον in τῷ
 τῶν ἄλιων aliam autem interpretationem
 statim addit; Πρόσβασιν, τὴν τῶν τιτραπιδῶν
 κτήσιν. Quod, ut opinor, rectius. Atque
 hoc modo exponit *Heyschius*; Πρόσβασιν (in-
 quit) ἢ τῶν βοσκομένων κτήσιν. Et *Eusta-
 thius*; Σαρμάσσαι δὲ in τῷ τοῖς ἵνι κερμήλια μὲν
 ἴση τὰ κείρεται δὲ ἐπὶ τὰ περὶ ἡμῶν ἀνίστα
 πρόσβασιν δὲ, ἀπὸ ἡμῶν φασὶν αὐταίνεσθαι, τὰ
 δὲ αὐτῶν πρόσβαινοντα. Ἐξ δὲ ἴδιος κατὰ ἐπὶ
 ἔξωκ' ἐκλήθησαν τὰ πρόσβατα. *Barnesius* au-
 tem simpliciter “ Proventum” exponit.

Ver. 76. — τίσις.] Vide ad II. γ. 19.
 et ad ξ. 484.

Ver. 77. ἀποτιπυσσοίμεθα.] *Al.* ἀποτιπυ-
 σοίμεθα. Quod perinde est.

Ver. 79. — ἀπρήκτους.] Vide ad II. β.
 633. et ad ι. 192.

Δάκρυ' ἀναπρήσας· οἶκτος δ' ἔλε λαὸν ἅπαντα.
 "Ενθ' ἄλλοι μὲν πάντες αἶκὴν ἔσαν, ἔτε τις ἔτλη
 Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμείψασθαι χαλεποῖσιν·
 Ἀντίνοος δὲ μιν οἷος ἀμειβόμενος προσέειπεν

Τηλέμαχ' ὕφαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες,
 Ἡμῖας αἰσχύνων; ἐθέλεις δὲ κε μῶμον ἀνάψαι.

Σοὶ δ' ἔτι μνηστῆρες Ἀχαιῶν αἵτιοι εἰσίν,

Ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἥ τοι πῆρι κέρδεα οἶδεν·

"Ἢδῃ γὰρ τρίτον ἔστιν ἔτος, τάχα δ' εἴσι τέταρτον,

Ἐξ οὗ ἀτέμβει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν·

Πάντας μὲν ῥ' ἔλπει, καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἐκάστω,

Ἀγχιέλιος προΐεσσα· νόος δὲ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.

Ἡ δὲ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξε·

Στησαμένη μέγαν ἰστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,

Λεπτὸν καὶ περίμετρον ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπεν·

Κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ δᾶνε δῖος Ὀδυσσεύς,

Μίμνεντ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε Φᾶρος

Ἐκτελέσω (μὴ μοι μεταμῶλια νήματ' ὀληται)

Lachrymas profundens : commiseratio autem cepit populum omnem.

Tunc alii quidem omnes taciti erant, neque quisquam ausus est

Telemacho verbis respondere asperis :

Antinoüs verò ipsum solus respondens allocutus est ;

" Telemache alüloque, animi impotens, quid locutus es,

" Nos dedecorans ? vis utique nobis maculam inurere.

" Tibi verò neutiquam proci Achivorum in causâ sunt,

" Sed chara mater ; quæ sanè perquam versutias callet :

" Jam enim tertius est annus, statim autem aderit quartus,

" Ex quo eludit animum in pectoribus Achivorum :

" Omnes quidem sperare-facit, et promittit viris singulis,

" Nuncios præmittens ; mens autem illi alia cogitat.

" Illa verò dolum hunc alium in mente excogitavit :

" Exorsa magnam telam in ædibus texebat,

" Subtilem et immensam ; continuòque nos allocuta est ;

" Juvenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Ulysses,

" Manete urgentes meas nuptias, donec vestem

" Perfecero (ne mihi vana fila pereant)

Ver. 81. Δάκρυ' ἀναπρήσας.] Δακρύων πληθύνει προΐεσθαι. Schol. Al. Δακρυ ἀναπρήσας.

Ver. 85. — ἔειπες.] Al. ἔειπας. Quod idem.

Ver. 86. — ἰδίως δὲ κε μῶμον ἀνάψαι.] Τὸ δὲ, ἀνάψαι, ἢ ἀπὸ τοῦ ἀπῆλθον —, ἵνα λίγη ἐκφῇται ἢ ἐκφλογώσεται μῶμον δίκην φανῶ· ἢ ἀπὸ τοῦ προσάψαι ἢ εἰσὶν ἐκφῇται. Eustath. Eadem phrasis occurrit apud Phocylidem ;

— μὴ μῶμον ἀνάψης.

Ποίημα νοστινῶν, ver. 66.

Ibid. — ἰδίως.] Al. ἰδίως.

Ver. 90. — ἀτίμωτα.] Ἐγὼν εἰς ἄτην ἐμὴν εἶχα· τιμώμενα. Eustath.

Ver. 91. — [f.] Uti omnibus notum est.

Ver. 94. Στησαμένη.] Vide ad Il. v. 168. item infra ad i. 491. et ad i. 296.

Ibid. — μέγαν ἰστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε, λεπτὸν καὶ περίμετρον.] Μίγαν δὲ ἰστὸν ἀπὸ τοῦ ἀποτίθω ἢ λεπτὸν καὶ περίμετρον, ἵνα εἴη πρὸς τὸν τὸ πάλυκρόν τις αὐτὴ κατασαινῆς, διὰ τὸ δουθήσθαι τοῦ ἀποκαθῆναι τὸ λεπτὸν καὶ περιμέτρου ἔργον. Eustath.

Ver. 98. — μετὰ μῶλια.] Al. μετὰ μῶλια.

- Λαίρτη ἥρωϊ ταφίῳ, εἰς ὅτε κεν μιν
 Μοῖρ' ὅλοη καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο. 100
- Μήτις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῖάδων νεμεσῆση,
 Αἶπεν ἄτερ σπείρου κῆϊται, πολλὰ κτεατίσας.
 "Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπιβέτο θυμὸς ἀγήνωρ.
 "Ἔνθα καὶ ἡματιή μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἰστόν,
 Νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραβῆιτο. 105
- "Ὡς τρίετες μὲν ἔλθε δόλῳ, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιῆς·
 Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ἄραι,
 Καὶ τότε δὴ τις ἔαπε γυναικῶν, ἣ σάφα ἦδη,
 Καὶ τὴν γ' ἀλλύεσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἰστὸν.
 "Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ ἐκ ἐθέλῃσ', ὑπ' ἀνάγκης. 110
- Σοὶ δ' ὦδε μνηστῆρες ὑποκρίνονται, ἴν' εἰδῇς
 Αὐτὸς σῶ θυμῷ, εἰδῶσι δὲ πάντες Ἀχαιοὶ·
 Μητέρα σὴν ἀπόπεμψον, ἀνωχθὶ δὲ μιν γαμέεσθαι
 Τῷ, ὅτεω τε πατὴρ κέλεται, καὶ ἀνδάνει αὐτῇ.
 Εἰ δ' ἔτ' ἀνιῆσαι γε πολὺν χρόνον υἱας Ἀχαιῶν, 115

- " Laerti heroī sepulchralem; in tempus quo ipsum
 " Fatum triste prehenderit longum-somnum-adferentis mortis. 100
 " Nē aliqua me in populo mulierum Achivarum culpet,
 " Si absque tegumento jaceat qui multa possedit.
 " Sic ait: nobis verò statim persuasus est animus generosus.
 " Atque ibi interdū quidem texebat magnam telam,
 " Noctu verò dissolvebat, postquā facies adhibuisset. 105
 " Sic triennio quidem latebat dolo, et persuadebat Achivis:
 " Sed quum quartus venit annus, et advenērunt horæ,
 " Tum verò demū aliqua dixit mulierum, quæ benè nōrat;
 " Et ipsam dissolventem invenimus pulchram telam.
 " Sic eam quidem perfecit, etiā nolens, præ necessitate. 110
 " Tibi verò sic proci respondent, ut scias
 " Ipse tuo animo, sciantque omnes Achivi:
 " Matrem tuam dimitte; jube autem ipsam nubere
 " Illi, cuicumque pater jusserit, et placuerit ipsi.
 " Si verò adhuc vexabit multo tempore filios Achivorum, 115

Ver. 103. — αὐτ' ἐπιτάφῳ] Ita edidit Barnesi ex Odys. κ'. 406. μ'. 324. et σ'. 14. 148. Scilicet ut sit ex ἐπιτάφῳ. Sed et infrā σ'. 137. ubi repetitur hic versus, in vulgatis editionibus legitur αὐτ' ἐπιτάφῳ. Atque ita etiam hoc in loco habet MS. unus à Th. Bentleio collatus. Vulg. hic αὐτὶ ἐπιτάφῳ. Quæ posterior vox alibi apud Homerum non occurrit.

Ver. 104. 105. — ὑφαίνουσιν — ἀλλύουσιν.] Vide ad II. α. 37. et β'. 221.

Ver. 106. — ἔλθῃ.] Vide infrā ad λ'. 101.

Ver. 108. Καὶ τότε δὲ τις ἔαπε γυναικῶν.] Πανσιὰ οἰκονομία οἱ τὰ ἔξῃ, ἵνα καὶ τὴν τῶν

Στρατιωτῶν ἀναρίσιν ἐταίμους παραδείξομεθα. Schol. Vide infrā ad χ'. 465. &c.

Ver. 111. — ὑποκρίνονται.] Vide ad II. α. 309.

Ver. 114. — ἴσῃ.] Al. ἔσῃ. Quod pronuntiandum ἔσῃ.

Ver. 115. Εἰ δ' ἔτ' ἀνιῆσαι γε.] Tres hujus loci explicationes adducit Eustathius, quorum priores duas affert et Scholiastes; Tò δὲ " ἔτ' ἀνιῆσαι γε πολὺν χρόνον υἱας Ἀχαιῶν," ἢ ἀναπείσομαι ἱμενὶ καθά ἑ ἐν Ἰλιάδι τῷ, " Ἀλλ' " οἱ μὲν δώσουσι γέρας Ἀχαιοί." — ἢ μετὰ δώδεκα εἰσὺς ἀποδώσει τὸν σύνταξιν, ἢ τῷ " Ἡμεῖς δ' ἂν ἐπ' ἔργα ἴμεν." ἢ καὶ αὖτις εἰ δὲ καὶ ἐστὶ ἡμεῖς ἀντὶ ἡ Πηνελόπεια, ἡμεῖς δὲ

Τὰ φρονέουσ' ἀνὰ θυμόν, αἳ οἱ περὶ δῶκεν Ἀθήνη,
 Ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα, καὶ φρένας ἰσθλὰς,
 Κέρδεα δ', οἳ ἔπω τιν' ἀέκομεν ὑδὲ παλαιῶν,
 Τάων, αἳ πάρος ἦσαν εὐπλόκαμίδες Ἀχαιαί,
 Τυρῶ τ', Ἀλκμήνη τε, εὐπλόκαμος τε Μυκῆνη· 120
 Τάων ἔτις ὁμοῖα νοήματα Πηνελοπείη
 Ἦδ' ἄτὰρ μὲν τῷτο γ' ἐναΐσιμον ἐκ ἐνόησεν.
 Τόφρα γὰρ ἐν βίοτον τε τῶν καὶ κτήματ' ἔδονται,
 Ὅφρα κε κείνη τῷτον ἔχη νόον, ὄντινα οἱ νῦν
 Ἐν στήθεσσι τιβῆσι θεοὶ μέγα μὲν κλέος αὐτῇ 125
 Ποιεῖτ', αὐτὰρ σοὶ γὰρ ποθὲν πολέος βίοτοιο.
 Ἡμεῖς δ' ἔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, ἔτε πη ἄλλη.
 Πρὶν γ' αὐτὴν γήμασθαι Ἀχαιῶν, ᾧ κ' ἐθέλῃσιν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 Ἀντίνο', ἔπας ἑστὶ δόμων αἴκουσαν ἀπῶσαι, 130

- “ Ea agitans in animo, quæ ei abundè dedit Minerva,
 “ Operaque seire insignia, et mentem bonam,
 “ Et versutias, quales nondum ullam audivimus neque veterum,
 “ Earum, quæ olim fuerunt comas-pulchræ Achivæ,
 “ Tyroque, Alcmenaque, et comas-pulchra Mycene: 120
 “ Harum nulla similia commenta Penelopeæ
 “ Nôrat: at quidem hoc probum nequaquam cogitavit.
 “ Tamdiu enim igitur victum taum et bona edent,
 “ Quamdiù illa hunc habebit animum, quem illi nunc
 “ In pectoribus posuerunt Dii: magnam quidem gloriam sibi 125
 “ Comparat, at tibi desiderium multæ victiæ.
 “ Non verò neque ad negotia nostra antè ibimus, neque aliquò aliò,
 “ Priusquàm ipsa nupserit Achivorum, cuiusque voluerit.
 Hunc autem rursus Telenachus prudens contra allocutus est;
 “ Antinœ, nullo modo fas è domo invitam expellere, 130

ἐν ἀπαλαστέμειναι, πρὶν αὐτὴν γήμασθαι, ᾧ ἂν
 ἰδίῳ. Δύναται δὲ ὁρῶς ἀποδίδεσθαι καὶ μετὰ
 εἰχμῆς δικαίᾳ ἐν τῇ, “ μέγα καὶ κλέος αὐτῇ.”
 Prima, ut opinor, verior accipiendo ratio,
 quia minatio ista acerba cum ἀποσιωπῇ
 eleganti, “ Εἰ δ' ἴ' ἀνίστα γὰρ, &c.”
 irato optimè convenit. Vide ad II. α. 135.
 et 240.
 Ibid. — ἀνίστα.] Vide ad II. σ'. 762.
 et ε. 24.

Ver. 120. — εὐπλόκαμος τε Μυκῆνη.] Pau-
 sanias Corinth. cap. 16. citat ἱερόφανος τε
 Μυκῆνη. Atque ita legunt MSS. duo à Ber-
 nesi collati; itemque Scholia ex MSS. ab
 eodem excerpta.

Ver. 123. — βίοντι τε τῷτο.] Al. βίοντι
 τῶν τῶν.

Ver. 125. — μέγα μὲν κλέος αὐτῇ.] Ap-
 pud Eustathium loco suprâ citato, μέγα καὶ
 κλέος αὐτῇ.

Ver. 127. 128. Ἡμεῖς δ' ἔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος
 γ' ἴμεν — Πρὶν γ' αὐτὴν γήμασθαι.] Τῷτο
 πρὶς καὶ τοῖς μεταῖσιν, ἔξω συδῆται ἄλλαν
 τραπέμειναι, ἔργος καὶν ἡμῶν ἐργασίας παλαι-
 ῶν ἰσθλῶν ἴσθλῶν. Καὶ ἴη αἱ δὲ τελευταῖες δὲ
 τῷ Ἀντινῷ λόγῳ, ὡς εἴα τις παρὰ τῶν μετα-
 ἑστην προειδεντικὴ ἀναφάνησι. Schol. Eusta-
 thii: adhuc minutius; Σημείωσαι δὲ ἐν σὺ-
 γῇ εὐφραν ἰσχυροποιεῖσθαι ἢ φύλιν ἱερὸς ἰ-
 δέσθαι τῇ Ἀντινῷ. τὸ γὰρ ὑδαὶν πάρος ἴμεν
 πρὶν αὐτὴν γήμασθαι Ἀχαιῶν ᾧ κ' ἐθέλῃσιν,
 ἀλλ' ὡς ἔπος ἀπείη. Οὐδάρη γὰρ ἀπῶσαι οἱ
 μεταῖσιν, ἡμεῖς ἰδὼν Ὀδυσσεὺς, ὃ ἰαίνῃ γήμα-
 σθαι ἡδύται, ἰαίνῃσιν ἄντι ἰαίνῃσιν. Quam ob-
 servationem probat et Dna. Dacier. Mihi
 verò subtilior videtur et evanida.

Ibid. — πάρος γ' ἴμεν — Πρὶν γ' αὐ-
 τῇ.] Vide ad II. ι. 287.

Ver. 128. — γήμασθαι.] Vide infrâ ad
 λ'. 272.

"Ἡ μ' ἔτεχ', ἥ μ' ἔθρεψε· πατὴρ δ' ἐμὸς ἄλλοθι γαίης,
 Ζῶει ὄγ', ἥ τέθηκε· κακὸν δὲ μοι, πόλλ' ἀποτίνειν
 'Ικαρίῳ, αἶψ' αὐτὸς ἐκὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.
 Ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ κείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμων
 Δώσει· ἵκει μήτηρ στυγεράς ἀρήσεται· Ἐριννύς, 135
 Οἴκου ἀπερχομένη· νέμεσις δὲ μοι ἐξ ἀνθρώπων
 Ἔσsetαι· ὥς κ' αὖ τοῦτον ἔγω ποτε μῦθον ἐνίψω.
 Ὑμέτερος δ' εἰ μὲν θυμὸς νεμεσίζεται αὐτῶν,
 Ἔξιτε μοι μεγάραν, ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαίτας,
 Ὑμὰ κτήματ' ἔδωτες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους. 140
 Εἰ δ' ὑμῖν δοκῇ τόδε λωπτερον καὶ ἁμεινον

"Quæ me peperit, quæ me enutrivit; pater autem meus alibi terræ,
 Vivitne ille, sive mortuus est: durum verò esset, me multa reddere
 "Icario, si ipse volens matrem dimiserit.
 "Ex patre enim mala patiar, aliaque Deus
 "Dabit; quippè mater odiosas imprecata fuerit Furias, 135
 "A domo discedens; reprehensio verò mihi ex hominibus
 "Erit: itaque hunc ego sermonem nunquam dicam.
 "Vester verò siquidem animus indignatur ipsis,
 "Exite mihi domo; alias verò curate dapes,
 "Vestra bona comedentes, alternantes per domos.
 "Si verò vobis videtur hoc satius et melius 140

Ver. 132. Ζῶει.] *Al.* Ζῶν.

Ibid. Ζῶει ὄγ', ἥ τέθηκε.] Vide ad II. 4.

87. et v. 786.

Ibid. — κακὸν δὲ μοι, πόλλ' ἀποτίνειν 'Ικαρίῳ, αἶψ' αὐτὸς ἐκὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.] Κατ' ἐνία τῶν ἀπομνημονεύτων ἡ τέσσαρς ἐξήγησις ἡμάρτυται. Φασὶ γὰρ ὅς τις ἴδως, ἡ τις ἰκὼν ἐξ οἴκου γυναῖκα ἀπέστειψεν, χρεῖματα ἀποτίνειν τοῖς αἰσῶσι συγγενείοις, ἢ τῇ πατρὶ. Φασὶ δὲ, ὅτι κακὸν ἰσὶ ἢ οἷον ἀλλοτριῶσι, ἢ ἰδιωτῶν τῶν οἴκων τὴν μητέρα πολλὰ γὰρ ἀποτίειν τῇ 'Ικαρίῳ. *Schol.* Ita de matre suâ Demosthenes; Καὶ μετὰ ταῦτα τῷ ἀδελφῷ αὐτῇ ἐπιτελέσαντο, ἀπολυσάμενοι τὴν οἰκίαν ἢ περιπαρήσαντες τὴν οἰκίαν, ἀλλὰ ἰκὼν αὐτῇ τῶν ἀδελφῶν — ἢ τὸ τελευτῶν ἐκείνην συνήκουσι τῇ ἑαυτῶν πατρὶ. *Orat. aduer.* *Bass.* II. Aliam autem hujus loci interpretationem addit *Scholasticus*, quæ et ipse præfert: "Αὐτὸν δ' (inquit) ἔγω διατίλλω, "Κακὸν δὲ μοι πόλλ' ἀποτίνειν." Καὶ ἐπεὶ περὶ χρημάτων φασὶν, ἀλλὰ περὶ τῶν ἰσχυρίων. (ver. 134.) "Ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς "κακὰ κείσομαι. Ἄλλα δὲ δαίμων Δώσει." Εἶτα κατ' ὑπέρθεον, "αἷον αὐτὸς 'Ικαρίῳ "ἀποτίμω τὴν μητέρα." ἰσὶ, ἡ περὶ χρημάτων ἴλαος, ἐμμελέων ἀνταφάντες [ἐν ἰσχυρίῳ] τῇ πατρὶ. Atque hanc explicationem amplectens veteres testatur *Eustathius*; Τὸ δὲ ἐκείνην πολλὰ ἀποτίνειν 'Ικαρίῳ, ἐμμελέων αἰτίωμα φασὶν οἱ Παλαιὸι τῇ Τυλίμαχῳ

προσάπτειν. Διὸ καὶ Δίλυσιν οἱ τοῦτοι εἶχον τιλείαν ἐν τῇ, πόλλ' ἀποτίνειν καὶ τοῦτον αὐτὸ ἐκ τῇ χρημάτων, ἀλλ' ἰσὶ τῇ θύτῃ ποιῶσι.

— "Ἴνα λίγη ὅτι κακὸν δὲ μοι πόλλ' ἀποτίνειν, ἢ ἰσὶ θύτῃ ποιηλατῆσαι, ἰκὼν αὐτὸς ἐκὼν τῇ 'Ικαρίῳ ἀποτίμω ἀέκων τὴν μητέρα. Eodem modo exponunt et *Scholia* MSS. apud *Barnesium*. *Dna.* *Dacier* verò alteram interpretationem sequitur, quæ et verior videtur, Multò enim simpliciori et faciliori constructione refertur istud 'Ικαρίῳ ad ἀποτίειν, quàm ad sequentem ἀποτίμω cumque hoc sensu melius congruit etiam ipsius vocis ἀποτίειν significatio. Quod si ita accipiat sententia, tum istud γὰρ (ver. 134.) non ad id quod proximè præcessit, sed ad id quod eleganter reticetur, referri intelligendum erit; "Neque hoc solum mihi subintelligendum erit "malum, *NAM*, ἔσ." Vide ad II. 4. 22.

Ibid. et ver. 193. — ἀποτίειν — τίναν.] Vide ad II. β. 43.

Ver. 193. — αὐτὸς ἐκὼν.] *Al.* αὐτὸς ἰκὼν.

Ver. 135. — ἀρήσεται· Ἐριννύς.] Ἐστὶ σημάδι καὶ ὅτι τὸ Ἐριννύς ἀρήσεται, ἢ ἴλαος θύτῃ ἐκείνῃ, ἐκείνην ἴλαος οἱ Παλαιὸι, ἀντὶ τῇ καταρῆσθαι. *Eustath.*

Ver. 137. — ἐνίψω.] Τὸ μετὰ σφοδρότητος ἢ ἀπειλῆς λέγειν. *Schol.*

Ver. 140. — ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.] Ἐναλλάσσοντες κατὰ διαδοχὴν. *Schol.*

Ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον νήποιον ὀλέσσαι,
Κεῖρετ'· ἔγω δὲ θεοὺς ἐπιβόσσομαι αἰὲν ἵοντας,
Αἴκε ποτὶ Ζεὺς δῶσι παλίντιστα ἔργα γενέσθαι·
Νήποινοι κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὀλοισθε.

145

Ὡς φάτο Τηλέμαχος· τῷ δ' αἰετῶ εὐρύοπα Ζεὺς
Ἵψόθεν ἐκ κορυφῆς ὄρεος προέηκε πέτεσθαι.

Τῷ δ' ἔως μὲν ῥ' ἐπέτοντο μετὰ πνοῆς ἀνέμοιο,
Πλησίῳ ἀλλήλοισι τιτανομένῳ πτερυγέσαιν·

Ἄλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύφημον ἰέσθην,

150

Ἐνθ' ἐπιδινηθέντε τιναξάσθην πτερὰ πολλὰ,

Ἐς δ' ἰδέτην πάντων κεφαλὰς, ὅσσοντο δ' ὄλθερον·

Δρυφάμενῳ δ' ὀνύχεσσι παρειὰς, ἀμφὶ τε δειράς,

Ἀεζῶν ἦ' ἔξαν διὰ τ' οἰκία καὶ πόλιν αὐτῶν.

Θάμβησαν δ' ὄρνιθας, ἔπει ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,

155

Ὡρμηναν δ' ἀνὰ θυμὸν, ἅπερ τελέεσθαι ἔμελλον.

“Eae, viri unus victum impunè perdere,

“Absumite; ego verò deos invocabo sempiternos,

“Si unquam Jupiter dederit facta *hæc* vindicatum iri;

“Inulti fortè deindè intra domum perituri sitia.”

145

Sic ait Telemachus: huic verò duas-aquilas latè-sonans Jupiter

Ex-alto a vertice montis præmisit volare.

Hæc autem aliquandiù quidem volabant cum flatu venti,

Propinquæ invicem, extendentes alas:

Sed cùm jam ad mediam concionem celebrem pervenissent,

150

Ibi in gyrum-flexæ concusserunt alas densas,

Aspexerunt autem omnium capita, portendebantque mortem:

Ubi verò laniarant unguibus maxillas, circumque colla,

Ad dextram volârunt, et per ædes et per urbem ipsorum.

Admirati verò sunt aves, postquam viderunt oculis,

155

Agitâruntque in animo, quæ perficienda erant.

Ver. 142. — ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον νήποιον ὀλέσσαι.] Vide suprâ ad α. 160.

Ibid. — ἐπιβόσσομαι.] *Al.* ἰλέσσομαι.

Ver. 144. Αἴκε ποτὶ Ζεὺς δῶσι.] *Al.* Αἴκε ποτὶ Ζεὺς δῶσι. ut suprâ α. 379. *Al.* Αἴκε Ζεὺς δῶσι.

Ibid. — παλίντιστα.] Vide suprâ ad α. 379. item ad *Il.* ε'. 414. et ζ. 484.

Ver. 146. — εὐρύοπα Ζεὺς.] Vide ad *Il.* α. 175.

Ver. 148. — ἴος μιν.] *Τίος, μέχρι χρόνου ἐνός.* *Schol.* Pronuntiabatur autem ὡς μιν.

Ver. 150. — ἀγορὴν πολύφημον.] Ἐν ἡ πολλὰ φῆμαι, ἡ πολλὰ κλυδώνες αἰεῖν. *Schol.* MSS. apud *Barneium*.

Ver. 151. — πτερὰ πολλὰ.] *Al.* πτερὰ πνοῶν.

Ver. 152. — ὅσσοντο δ' ὄλθερον.] Καὶ ἴτε μᾶλλον ἀπὸ τῆς ὅσσης, τὸ ὀρεσθῆναι, αὐτὴς,

ἰδέσθαι, ἐπὶ τῶν μνηστῶν λέγον, “Ἐς δ' ἴδισιν πάντων κεφαλὰς· ὅσσοντο δ' ὄλθερον.”

δ' ἴτε' ἄλλοι ἐξηγήσαντο αἰεῖν, (*Il.* ε'. 420.)

“Πάνθι, τί μοι θάνατος μαντεύεται;” *Porphyr. Quest. Homericæ* 16. Vide suprâ ad α. 282.

Ver. 153. Δρυφάμενῳ δ' ὀνύχεσσι παρειὰς, ἀμφὶ τε δειράς.] Fuerunt, teste *Eustathio*, qui hoc ita acciperent, ut Aquilæ non suas ipsorum, sed virorum in concione genas collaque lacerare dicantur. Sed minùs rectè; tum enim non Δρυφάμενῳ, sed Δρύφαντι, vel Δρύφαντες dixisset Poëta. Vide infrâ ad ε. 491. et ad ε. 296.

Ver. 154. Αἰεζῶν ἦ' ἔξαν.] *Al.* Αἰεζῶν ἦ' ἔξαν.

Ibid. — διὰ τ' οἰκία καὶ πόλιν αὐτῶν.] Ἡ τῶν Ἰθακασίων ἢ τῶν αἰετῶν, ὡς ἰθακαστῶν ταν ἴθα ἦσαν. *Schol.* Quarum expositionum posterior planè inepta.

Ver. 156. — ἱρμηναν.] *Al.* ἱρμηλιν.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρον ἥρωξ Ἀλιθέρης,
 Μαστορίδης· ὁ γὰρ οἷος ὀμηλικὴν ἐκέκαστο,
 Ὁρνήβας γνῶναι, καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι
 Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·

160

Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω·
 Μνηστῆρσιν δὲ μάλιστα πιφασκόμενος τάδε εἶρω,
 Τοῖσιν γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται· ἐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
 Δὴν ἀπάνευθε φίλων ὦν ἔσσεται, ἀλλὰ περ ἤδη
 Ἐγγυὺς ἔων, τοῖσδε σσι φόνον καὶ κῆρα φυτεύει
 Πάντεσσιν· πόλεσιν δὲ καὶ ἄλλοισιν κακὸν ἔσται,
 Οἱ νεμόμεσθ' Ἰθάκην εὐδείελον· ἀλλὰ πολὺ πρὶν
 Φραζώμεσθ', ὥς κεν κατακαύσομεν· ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
 Παυέσθων· καὶ γὰρ σφιν ἄφαρ τόδε λῶϊον ἔστιν.
 Οὐ γὰρ ἀπείρητος μαντεύσομαι, ἀλλ' εὖ εἰδὼς·
 Καὶ γὰρ ἐκείνῳ φημὶ τελευτηθῆναι ἅπαντα·

165

170

Inter hos verò et locutus est senex heros Halitherses

Mastorides; hic enim solus coeuvos vincebat,

In avibus dijudicandis et fatalia edicendo;

Qui ipsis sapiens concionatus est et dixit;

160

“Audite nunc me, Ithacenses, quodcunque dixero:

“Prociis autem potissimum significans hæc dico;

“Illis enim ingens periculum imminet: non enim Ulysses

Diù seorsum à suis amicis aberit; sed alicubi jam,

“Propè cum sit, his cædem et fatum mollitur

165

“Omnibus; pluribus etiam aliis malè erit,

“Qui habitamus Ithacam claram: sed longè antè

“Consideremus, quomodo ipsos compescamus; quinetiam ipsi

“Quiescant; etenim ipsis statim hoc utilius est.

“Non enim inexpertus vaticinor, sed benè doctus:

170

“Etenim illi dico perfecta esse omnia;

Ver. 160. [Ὅς σφιν.] Ita edidit Barnesius.
 Vulg. “Ὅ σφιν.

Ver. 166. — πολλοῖσι.] *Al.* πολλοῖς.

Ver. 167. Ὁ νεμόμεσθ' Ἰθάκην.] *En* δι τῆς νεμόμεσθαι, ἢ ἰαντὸς ἡ Ἀλιθέρης διὰ τὸ φιλόλητος καὶ ἀνταγῆς συνεσθῆναι τοῖς κακῶν καὶ μάλω. Καὶ ταῦτα, εἰδὼς αὐτοὺς πταίσαι καὶ δύναι. *Eustath.*

Ibid. — Ἰθάκην εὐδείελον.] *Εὐπείρητος*, ἢ ὑψηλὸς ἢ φανερὸς κατὰ νῆος ἰσθμὸς πᾶσαι γὰρ αἱ νῆες συνηρμόμεναι ἡρώεως εὐδηλότατα ἔχουσιν τὰ ἔρια. “Ἡ τὴν εὐ πρὸς δύνας καὶ δάλην κερμίνην δάλη γὰρ, ἢ δύνας, τωτὶς ἰσπερία. *Schol.* MSS. apud Barnesium. Scholia autem Vulgata exponunt solummodò, *Εὐ πρὸς δάλην κερμίνην.* Vide infra ad i, 21. 27.

Ver. 168. Φραζώμεσθ', ὥς κεν κατακαύσομεν.] Barnesius vertit; “*consideremus, quomodo faciemus faciamus.*” Minus rectè; neque enim sensum istum ferre potest vox κα-

τακαύσομεν, quæ activam habet significationem; neque istâ ratione vim propriam haberet vox αὐτοὶ in sequentibus, “ἠδὲ καὶ αὐτοὶ Πανίσθων.” *Dna. Dacier* vocem κατακαύσομεν activo quidem sensu accepisse, sed ad præcedentem κακὸν ver. 166. retulisse videtur; ut sit sententia, “*Consideremus, quâ ratione malum impendens evitemus.*” Sed hoc (præterquam quod et istam vocis κατακαύσομεν interpretationem vix ferri posse crediderim,) cum sequentibus adhuc minùs congruit. Sententia reverà ea est quam exhibet Versò *Westeniana*; “*Consideremus, quæ illos (Prociis videlicet) compescamus.*” Hæc nimirum propria vocis κατακαύσομεν significatio; et secundum hanc accipiendi rationem optime sequitur istud, “ἠδὲ καὶ αὐτοὶ Πανίσθων.” Vide infra ad ver. 244.

Ver. 170. — μαντεύσομαι.] Apud Scholiastem, μαντεύμαι. Quæ fortè et verior lectio.

D

- "Ὡς οἱ ἐμυθεόμην, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαιναν
 Ἀργεῖοι, μετὰ δὲ σφιν ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Φῆν κακὰ πολλὰ παθόντ', ὀλέσαντ' ἀπὸ πάντας ἱταίρας,
 Ἀγνωστον πάντεσσιν, εἰκοστῶ ἑνιαυτῶ, 175
 Οἷκαδ' ἐλεύσσεσθαι· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβη πάϊς, ἀντίων ἡῦδα·
 "ὦ γέρον, εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύεο σοῖσι τέκεσσιν,
 Οἷκαδ' ἰὼν, μήπε τι κακὸν πάσχωσιν ὀπίσσω.
 Ταῦτα δ' ἔγω σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύεσθαι. 180
 "Ὅρνιθες δὲ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο
 Φοιτῶσ', ἐδὲ τε πάντες ἑναίσιμοι· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 "Ὀλετο τῆλ'· ὥς καὶ σὺ καταφθίσθαι συν ἐκείνῳ
 "Ὀφελές· οὐκ ἂν τόσσα θεοπροπέων ἀγόρευες,
 Οὐδὲ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ᾧδ' ἀνείης, 185
 Σῶ οἶκον δῶρον ποτιδέγμενος, αἶψα πόρῃσιν.
 Ἄλλ' ἐπ' τοι ἔρέω, τόδε καὶ τετελεσμένον ἔσται,

" Quemadmodum ei prädixeram, quando ad Ilium conscendebant

" Argivi, cumque ipsis conscendit versutus Ulysses:

" Dixi enim, mala multa passum, amissisque omnibus sociis,

" Incognitum omnibus, vicesimo anno,

175

" Domum venturum: hæc utique nunc omnia perficiuntur."

Hunc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contrà allocutus est;

" O senex, eja age nunc vaticinare tuis liberis

" Domum profectus; nè fortè quid mali patiantur in posterum.

" In his autem ego te longè melior sum ad vaticinandum.

180

" Aves sanè multæ sub radiis solis

" Volitant, neque omnes fatales; cæterum Ulysses

" Periit procul: utinam etiam tu periisse cum illo

" Debuisses; non tot vaticinans concionareris;

" Neque Telemachum iratum sic incitares,

185

" Tuz domui donum expectans, si quid præbeat.

" Sed tibi edico, quod et perfectum erit;

Ver. 172. — ἐσανέβαιναν.] Vide ad II. v. 84.

Ver. 174. Φῆν κακὰ πολλὰ παθόντ', ὅς· Μίχρη τῷ, "εἰδὼ δὴ νῦν πάντα τιλάσθαι, [ver. 176.] εἰνεψις πάσης τῆς Ὀδυσσεύς. Schol.

Ver. 176. — εἰδὼ δὴ νῦν πάντα τιλάσθαι. Quæ jam præp̄ est ut perficiantur. Vide ad II. β. 330.

Ver. 178. — ἂ δ' ἄγε νῦν μαντεῖο σοῖσι τέκεσσιν.] Al. ἂ δ' ἄγε δὴ μαντεῖο.

— Αὐτὰρ ὁ μάντις ὁ Τηλεμαχος ἔχθρ' ἀγορεύων,

" Ἐχθρὰ φίλῳ ποτὶ οἶκον, ὅπως τιτίσσει θυλάτῃ. Theocr. Idyll. VI. 23.

— capiti cane talia, demens,

Dardanio, rebusque tuis.— Æn. XI. 399.

Ibid. — ἂ δ' ἄγε.] Particulæ ἂ νῦν hujusmodi est; " Si vaticinari velis, age, &c. Vide ad II. ζ. 376. et i. 167.

Ver. 182. — εἰδὼ τῷ.] Al. εἰδὼ τῷ.

Ibid. — ἑναίσιμοι.] Μαντεῖοι. Schol. Τὸ δὲ, ἑναίσιμοι, ἀπὸ τοῦ στερεωμένον εἰ δηλώσει. Eustath.

Ver. 183. — καταφθίσθαι.] Edidit Barneius καταφθίσθαι. Sed nimis rectè: nam φθίσθαι (ut liquet ex vocibus φθίσθαι, ἱφίσθαι, Ὀδυσ. i. 163. μ'. 329. ὁ. 340.) ἔχει naturā brevem, positione solummodò productam; adeoque circumflecti ea non debet. Vide ad II. γ. 192. et ξ. 471.

Ver. 185. — ἀνείης.] Ἀπὸ τοῦ ἀνέμω, ὡς τιθέμενος. Κωνσταντῖν ὁ λέγει, ὅτι εἰς τὸν τὸ δισμῷ ἀνέμω, ἀφ' ὧν κατὰ Σηφί. Schol. Fulg.

Αἶψι νεώτερον ἄνδρα, παλαιὰ τε πολλὰ τε εἰδὼς,
 Παρφάμενος ἐπίσσειν ἱπποσύνης χαλεπαίνειν,
 Αὐτῇ μὲν οἱ πρῶτον ἀνιηρίσσειν ἔσται,
 Πρῆξαι δ' ἔμπης ἔτι δυνήσεται ἄνεκα τῶνδε·
 Σοὶ δέ, γέρον, θωὴν ἐπιθήσομεν, ἣν κ' ἐνὶ θυμῷ
 Τῖνον ἀσχάλλης· χαλεπὸν δὲ τοι ἔσσειται ἄλγος.
 Τηλέμαχος δ' ἐν πᾶσιν ἐγὼν ὑποθήσομαι αὐτὸς,
 Μητέρα ἦν ἐς πατρὸς ἀνωγίτω ἀπονεύσθαι·
 Οἱ δὲ γάμον τεύξουσιν, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔδνα
 Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἔπασθαι.
 Οὐ γὰρ πρὶν παύσασθαι ὅτομαι νύκτας Ἀχαιῶν

190

195

- " Si juvenem viram, veteraque multaue doctus,
 " Deceptum verbis incitaveris ad irascendum;
 " Ei quidem ipsi primūm perniciosius erit,
 " Efficere autem omnino nihil poteris illorum gratiā;
 " Tibi vero, ὁ senex, multam infligemus, quam in animo
 " Luens exrē-ferās; graviusque tibi erit dolor.
 " Telemacho autem imprimis ego suadebo ipse,
 " Matrem suam ad patris domum jubeat redire;
 " Illi vero nuptias facient, et parabunt dotem
 " Amplam valde, quantam convenit charam filiam comitari.
 " Non enim antea quieturos puto filios Achivorum

190

195

Similiter exponunt et Scholia MSS. apud *Barnesium*: Ἀναπείθεαι· ἡ δὲ μεταφορὰ τῆς λήξεως ἀληπταὶ ἀπὸ τῶν κυνηγῶν τὰς ἰμάντας ἀφίντων. Eodem sensu occurrit vox ἀνίστα, *Iliad.* i'. 422.

Ἡ μάλα δὲ τὰς Κίπρις Ἀχαιῶν ἀνίστα τρωσὶν ἄρ' ἴστανθαι.

Ver. 190. — ἀνιηρίσσειν.] Vide ad *Il.* v'. 103. et ὁ. 24.

Ver. 191. Πρῆξαι δ' ἔμπης ἔτι δυνήσεται.] Ita Vulgati: *Barnesius* autem inter varias lectiones retulit δυνήσεται. Atque ita habet MS. unus à *Tb. Bentleio* collatus. Quæ et ad sententiam potior videtur lectio. Aptius enim, ut opinor, de *Telemacho* accipietur totum hoc distichon, (*ver.* 190. 191.) ut sequens " Σοὶ δὲ, γέρον," (*ver.* 192.) sit sententiz Apodosis.

Ibid. Πρῆξαι.] Vide ad *Il.* v'. 192.

Ibid. ἄνεκα τῶνδε.] *Barnesius* in uno MS. reperit ὅς ἐσ' ἄλλων.

Ver. 192. — θωὴν ἐπιθήσομεν.] θωή, ἡ ἐπιπλομήτις ἐν τῇ ζῆμει· ὅθεν ἄθως ὁ μὴ θωὴν αἰσχεῖται. *Schol.*

Ver. 193. — ἀσχάλλης.] *Eustathius* in commentario legit ἀσχαλλῶς.

Ver. 195. — ἀπονεύσθαι.] Vide ad *Il.* d'. 398.

Ver. 196. Οἱ δὲ γάμον τεύξουσιν, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔδνα.] *Scholasticus* hoc de *Proci* dictum

intelligit: Εἰσὼν " ἐς πατρίδας," [suprà *ver.* 195.] μετρίῃ ὡς τὸ πληθυντικόν· " Οἱ δὲ " γάμον τεύξουσιν," δηλοῖται οἱ μετῆρες, καὶ ὑπερεπίξουσιν ἔδνα, ἔδνα δὲ ἴσ' τῇ τριακτῇ παιδί διδοσθαι παρὰ τῶν γαμόντων· vocemque ἔδνα proinde exponit, τὰ παρὰ τοῦ νυμφίου· μάλα δὲ, inquit, παρὰ τοῦ πατρὸς τῇ νυμφὶ διδομένα. At quamvis vox ἔδνα isto sensu sæpissimè apud *Poëtam* usurpatur; cum tamen istud " γάμον τεύξουσιν" de *Proci* in universum haud satis aptè accipi possit; cumque versūs sequentis, " Πολλὰ μάλ', " ἔσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἔπασθαι," interpretatio ista à *Scholasticis* allata, ἔσσα δὲ " ἴσ' τῇ τριακτῇ παιδί διδοσθαι παρὰ τῶν " γαμόντων," paulo sit durior; eam potior sententiz hujus explicationem eamque veram vocis ἔδνα hoc in loco interpretationem crediderim, quam affert *Eustathius* ad α'. 277. 278. suprā, ubi idem locus occurrit: Ὅ δὲ Πηλεΐδης (inquit) ἔπειδ' ἴσα τὸν πατέρα τὴν σύνταξιν ἀσίδωναι, ἀλλὰ πρὸς τινὰς πολλὰς ἀμφὶ τὸν πατέρα· ὅς τις, ὡς ἐν τοῖς ἔξω ἱστέται, [infra ὁ. 16.] τὴν Πηλεΐδην ἐκίλων γάμωσαι. — Ἐδνα δὲ νῦν, τὰ ἀπὸ τῆς γυναικὸς πρὸς τὸν ἄνδρα. Atque isto sensu vocem ἰδιωτικῶς usurpatam fatetur ipso *Scholasticus* suprā *ver.* 53. hujus libri;

Οἱ πατὴρ μὲν ἐς οἶκον ἀποπρίγγεται· ἴσθαι ἱστέται, ὡς κ' αὐτὸς ἰδιωτικῶς ἐν γάμω.

Μηστύος ἀργαλῆς· ἐπεὶ ἔτινα δείδιμεν ἔμπης,
 Οὐτ' ἔν Τηλέμαχον, μάλα περ πολύμυθον Ἴοντα· 200
 Οὔτε Διοπροκίης ἐμπαζόμεθ', ἢ σὺ, γεραίε,
 Μύθειαι ἀκράαντον, ἀπιχθάνειαι δ' ἐτι μᾶλλον.
 Χρήματα δ' αὖτε πακῶς βεβρώσεται, εἰδέποτ' ἴσα
 Ἔσσειται, ὅφρα κεν ἦγε διατρίβῃσιν Ἀχαιῖς
 Ὅν γάμον· ἡμεῖς δ' αὖ, ποτιδέγμενοι ἡματα πάντα, 205
 Εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἐριδαίνομεν, οὐδὲ μετ' ἄλλας
 Ἐρχόμεθ', ἃς ἐπιεικὲς ὀπυιέμεν ἐστὶν ἐκάστω.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα·
 Εὐρύμαχ', ἠδὲ καὶ ἄλλοι, ὅσοι μνηστῆρες ἀγανοὶ,
 Ταῦτα μὲν οὐχ' ὑμέας ἐτι λίσσομαι, οὐδ' ἀγορεύω· 210
 Ἥδη γὰρ τὰ γ' ἴσασι θεοὶ καὶ πάντες Ἀχαιοὶ.
 Ἄλλ' ἄγε μοι δότε νῆα Δοῖν καὶ εἵκοσ' ἐταίρους,
 Οἳ κε μοι ἔνθα καὶ ἔνθα διαπρήσσωσι κέλευθον.

- "A conjugii-ambitu difficili; quoniam neminem timeamus omniino;
 "Neque sanè Telemachum, tametsi multiloquus sit: 200
 "Neque vaticinium curamus, quod tu, senex,
 "Loqueris irritum; odio autem eris adhuc magis,
 "Bona verò rursus malè absumuntur, neque unquam paria
 "Erunt, dum hæc differat Achivos
 "Suis nuptiis; nos vero rursus, expectantes diebus omnibus,
 "Propter virtutem contendimus, neque ad alias 205
 "Imus, quas convenit ducere unicuique."
 Hunc autem rursum Telemachus prudens contrà locutus est;
 "Eurymache, et alii, quotquot proci generosi,
 "De istis quidem non vos amplius oro, neque dico: 210
 "Jamjam enim hæc sciunt dii et omnes Achivi.
 "Sed agè mihi date navem celerem, et viginti socios,
 "Qui mihi hinc atque hinc pertranseant viam maris,

Ibid. — ἀργυρίων·] Vide suprâ ad α'. 277.

Ver. 199. Μηστύος ἀργαλῆς.] Ἀργαλίαν δὲ τὴν τῆς Πηνελόπείας μνηστῶν λίσσιν, ἢ ὡς μίχρη νῦν δυσπατέργαται, ἢ κατὰ τὴν φήμην καὶ αὐτὴ καὶ μαντεύει ἀκουσίαν νόμον τῆς πολυφύμου ἀγορᾶς· ἐν δὲ γὰρ ἀργαλιαντάτη ἀπίθη σὺς μνηστῆραν, οὐτε ἀνύσσει οὐδὲν, καὶ προσπαλλίσσει καὶ τὸ ζῆν. *Eustath.* Priorem harum explicationum solam affert *Schol.* astes, quam et veriorum crediderim; posterior subtilior videtur et longius petita, cumque ipsius vocis ἀργαλῆς sensu minùs congruit. Vide suprâ ad *ver.* 127.

Ibid. — δείδιμεν.] Vide ad *Il.* ε'. 240. et v. 736.

Ver. 203. — εἰδέποτ' ἴσα Ἔσσειται.] Ἡ/εν, αὐτὸν ἰατ[ε]ρ[ε]σ[ι]ν. *Schol.* Similiter et *Eustathius*; Τὸ δ', "οὐδὲ ποτε ἴσα ἔσσειται,"

ἀσέως εἰρηται, ἀντὶ τῷ αὐτὸν ἰατ[ε]ρ[ε]σ[ι]ν. Εἰ γὰρ μὴ ἴσα, πολλὰ μᾶλλον οὐ μάχονα ἴσαι ἀρα ἰατ[ε]ρ[ε]σ[ι]ν. *Dna. Dacier* verò hoc aliter accipit: "Eurymaque (inquit) dit, et ja-
 "mais les choses ne seront égales, pour dire,
 "jamais l'ordre ne sera rétabli. Car l'ordre
 "est désigné par l'égalité, qui fait que
 "chacun a ce qui lui appartient." Quam et veriorum crediderim explicationem.

Ver. 209. — μνηστῆρες ἀγανοὶ.] Νῦν ἀντὶ τῷ ὀνόματι, λαμπροί. *Schol.* Vide suprâ ad α'. 29. et 106.

Ver. 212. Ἄλλ' ἄγε μοι δότε νῆα.] Πρὸς τὴν ἰσότητα. Ἡ τὴν ὀνομαστικὴν ἀποδείκνυται, αἰτιῶνται σαρὰ τὴν μνηστῆραν τὰ πρὸς τὴν σφῆραν· πῶς γὰρ ἡδύνατο ἐκινεῖν κατὰ αὐτὰς πολίτας ὁμοῦς ἔχον; *Schol.*

Ver. 213. — διαπρήσσωσι.] Vide ad *Il.* v. 192.

- Εἴμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα,
 Νόστον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο, 215
 Ἦν τις μοι ἔπῃσι βροτῶν, ἣ ὄσσαν ἀκῶσω
 Ἐκ Διός, ἣτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισιν.
 Εἰ μὲν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκῶσω,
 Ἦτ' ἂν, τρυχόμενος περ, ἔτι τλαίην ἐνιαυτὸν·
 Εἰ δέ κε τεθνεῖα ὄσσω, μηδ' ἔτ' ἐόντος, 220
 Νοστήσας δὴ πείτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Σῆμα τε οἱ χεύσω, καὶ ἐπὶ κτέρεια κτερεῖζω
 Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε καὶ ἀνέρι μητέρα δάσω.
 Ἦτοι ὄγ' ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο τοῖσι δ' ἀνίστη
 Μέντωρ, ὃς ῥ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἦεν ἐταῖρος, 225
 Καὶ οἱ ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα,
 Πείθεσθαι τε γέροντι, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν.
 Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
 Κέκλυτε δὴ νῦν μεν, Ἰθακήσιοι, ὅ,τι κεν εἴπω·
 Μῆτις ἔτι πρόφρων, ἀγανὸς, καὶ ἥπιος ἔσω 230
 Σκηπτῆχος βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδὼς,
 Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς τ' εἴη, καὶ αἴσυλα ῥέζοι·
 Ὡς ἔτις μέμνηται Ὀδυσσῆος Δεῖοιο

- * Proficiscor enim in Spartam et Pylum arenosam,
 * Reditum sciscitaturus patris diu absentis, 215
 * Si quis mihi dicat mortalium, aut famam audiam
 * Ex Jove, quæ potissimum notitiam affert hominibus.
 * Si quidem patris vitam et reditum audivero,
 * Sanè, vexatus licèt, adhuc perduraverim in annum ;
 * Si verò mortuum audivero, neque adhuc superstitem,
 * Reversus deindè charam in patriam terram. 220
 * Tumulum illi erigam, et parentalia perficiam
 * Eximia valdè, qualia decet ; et viro matrem dabo."
 Ille quidem sic locutus consedit ; his autem surrexit
 Mentor, qui Ulyssis eximii erat socius ; 225
 Et à ei, cum proficisceretur, commisit totam familiam,
 Utque obediret seni, et firma omnia custodiret.
 Qui inter eos sapiens concionatus est et dixit ;
 " Audite nunc me, Ithacenses, quodcunque dixerò ;
 " Nequis ampliùs benignus, mansuetus, et mitis sit 230
 " Scepitriger rex, neque in mente proba ciens ;
 " Sed semper infestus sit, et nefaria patret :
 " Adèd nullus recordatur Ulyssis divini

Ver. 216. — ὄσσαν.] Vide suprà ad 4.
 232.

Ver. 220. — τιθναῖντος.] Vide ad Il.
 ζ. 464. et v. 46.

Ver. 221. — δὴ πῦσιν.] Vide suprà
 ad 4. 280.

Ver. 222. — χιόνω.] Al. χύσω, et χιών.

Ver. 225. — ὅ,τι.] Qui scilicèt —
 Ver. 227. Πάθεσθαι τι γίγνεται.] "Ο ἰσὶ τῷ
 Αἰσώτῃ. Eustath.

Ver. 228. Ὅς σφιν.] Vide suprà ad ver. 160.

Ver. 233. — μέμνηται.] Similiterque
 infrà ver. 271. ἰνίσταται Vide ad Il. 4. 37.
 et v. 736.

Λαῶν, οἷσιν ἀνάσσει, πατήρ δ' ὥς ἥπιος ἦεν.

Ἄλλ' ἦτοι μνηστῆρας ἀγνόηρας ἔτι μεγαλήρω

235

Ἔρδειν ἔργα βίαια, κακοῦρρυφίησι νόοιο·

Σφὰς γὰρ παρθένους κεφαλᾶς, κατίδυσι βιβαίως

Οἶκον Ὀδυσσῆος, τὸν δ' οὐα ἔτι φασὶ νείσθαι·

Νῦν δ' ἄλλω δῆμῳ νεμεσίζομαι· οἷον ἄπαντες

Ἦσθ' ἄνω, ἀτὰρ ἔτι παθαπτόμενοι ἐπέεσσιν,

240

Παύρους μνηστῆρας κατερύκετῃ, πολλοὶ ἰόντες.

Τὸν δ' Εὐηνορίδης Λειώκριτος ἀντίον ἦδ' αὖ

Μέντορ ἀταρτηρῇ, φρένας ἡλεῖ, ποῖδ' εἰσipes,

Ἥμιας ὀτρύναν καταπαυέμεν; ἀργαλῶδον δὲ

"Populorum, quibus praeest, et velut pater mansuetus erat.

"Verum enimvero procos superbos nequaquam invideo

235

"Committere facinora violenta mallo-conatilis mentis:

"Sua enim objectantes capita comedunt violentèr

"Domum Ulyssis, quem non amplius autumant reditūrum esse:

"Nunc autem cetero populo succenseo; quod-adeo omnes

240

"Sedeatis muti, neque omnino redarguentes verbis,

"Pauciores praecos compeccatis, cum-sitis plures."

Hunc autem Euenorides Leiocritus contra allocutus est;

"Mentor noxie, ingenio stolide, quale locutus es,

"Ad nos adhortans compeccandos? Difficile autem erit

Ver. 234. — πατήρ δ' ὥς ἥπιος ἦεν.]

Οὕτω δὲ πρῶτος ὁ φιλοφρονῶν τοῖς αὐτῷ ὁμοφύλοις προσνήχεται ὁ Κύριος, ὅτι ὁ ἄχρῃ νῦν παρὰ πάντων πατήρ προσαγορεύουσιν τῶν Περσῶν κατέστη ὁ Παιστής τῷ Ὀδυσσεὶ ταῦτα τὴν μαρτυρίαν, γίγνεται τινὰ εἰσαγωγή Ἰθακήσιον, τῇ τῶν μνηστῆρων ἀτίλγαν ἰδύμενον, ὁ λέγοντα, "Ὡς ὅτις μέμνηται Ὀδυσσῆος" "Δίσιον, Λαῶν, οἷσιν ἀνάσσει, πατήρ δ' ὥς ἥπιος ἦεν." Kyriac Stroz. de Republ. Lib. IX. vide suprā ad ver. 47.

Ver. 235. — μνηστῆρας ἀγνόηρας.] Vide suprā ad ver. 209. et ad ἄ. 106.

Ver. 237. Περσέμενοι.] Ἐνίχυρον Δίμιναι. Schol.

Ver. 242. Τὸν δ' Εὐηνορίδης Λειώκριτος ἀντίον ἦδ' αὖ.] Ὁ Παιστής τὸν μὲν Ἀντίον, ἀπλῶς τοῖς ἰσχυροῖς δημηγοροῦντα ὁ ἀφιλέειν τὸν δὲ Εὐρύμαχον, ἡμετέριον ὁ ἀδελφικὸν ἰναῦδα δὲ Λειώκριτον τινὰ μνηστῆρα βραχυλόγον μὲν πλάττει, θεασύτηρον δὲ, ὅς ἐστι μόνον τὸν Ὀδυσσεῖα ἐξυμῶν, ἀλλὰ ὁ τὴν ἀγορὰν ταχὺ λύσει, ἦν ἐν ἱεράσιον αὐτοῖς. Schol. et Eustath.

Ver. 243. — ἀταρτηρῇ.] Ἀτρή. Schol.

Ibid. — φρένας ἡλεῖ.] Τὸ ἡ, "ἡλεῖ," φίληται μὲν ἀντὶ τῷ, ἡλθῃ, ἀπαλαυνεῖν τὸν νῦν — Εὐηντα δὲ ἐν Ἰθακῇ ὁ διούλατος ἐν τῷ, [Il. ἄ. 128.] "φρένας ἡλεῖ, διφθόρα." Eustath.

Ver. 244. Ἥμιας ὀτρύναν καταπαυέμεν.]

Barnesius, Versionem Westenianam secutus, locum frunc ita reddit; "Nos adhortans desistere. Malè omnino. Interpretatio enim ista cum voce ὀτρύναν parum aptè, cum voce καταπαυέμεν (quæ activa est) nullo modo congruit. Sed et si sensum istum verba ferre possent, nequaquam tamen hic conveniret ista accipiendi ratio. Neque enim in præcedenti oratione Procos, sed Ithacenses allocutus est Mentor, suprā ver. 229. 235. 239.; neque ullo modo ita cohererent sequentia, ἀργαλῶδον δ' ἔστω." Melius paulò vertit Dna. Dacier; "Que venez vous de dire pour nous exciter à nous opposer à tant de desordres." Leiocritum nimirum Ithacensem fuisse, seipsumque cum reliquis Ithacensibus, quos vituperarat Mentor, hic excusare intelligit. Id quod et cum vocum ὀτρύναν et καταπαυέμεν sensu, et cum eo quod antea dixerat Mentor, ver. 239. &c. satis aptè congruit. Verum cum liquet ex χ'. 294. infrā, unum ἐστὶν Procos fuisse Leiocritum, (id quod nec ipsam Dnam. Dacieram fugit) rectius, ut optior, istud Ἥμιας à Leiocrito dictum intelliges de seipso et reliquis Procis, ad quos compeccandos populum Ithacensem Mentor hic incitare arguatur.

Ver. 244. 258. — ὀτρύναν — ὀτρύνειν.] Vide ad Il. ν'. 55. item infrā ad γ'. 38. et λ', 109,

Ἀνδράσι καὶ πλείονεσσι μαχήσασθαι περὶ δαιτὶ.
 Εἵπερ γὰρ κ' Ὀδυσσεὺς Ἰθακήσιος αὐτὸς ἐπιβλὼν,
 Δαινύμενους κατὰ δῶμα ἐὼν μνηστῆρας ἀγαυοὺς
 Ἐξελάσαι μεγάρῳ μενοιήσῃ ἐνὶ θυμῷ,
 Οὐ πεν οἱ κεχάροτο γυνή, μάλα περ χατίουσα,
 Ἐλθόντ'. ἀλλὰ πεν αὐτοῦ αἰεὶ κῆα πότμον ἐπίσκοι,
 Εἰ πλείονεσσι μάχοιτο· σὺ δ' οὐ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 Ἀλλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκίδνασθ' ἐπὶ ἔργα ἑκαστος·
 Τούτῳ δ' ὀτρυνεῖ Μέντωρ ὁδὸν ἥδ' Ἀλκίβιερης,
 Οἳ τε οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώιοι εἰσὶν ἑταῖροι.
 Ἀλλ', οἷα, καὶ δητὰ καθήμενος, ἀγγελιάων
 Πεύσεται εἰν Ἰθάκῃ, τελέει δ' ὁδὸν ἔποτε ταύτην.
 Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψήρην.

- "Viris licet pluribus pugnare nobiscum de convivio.
 "Etenim si Ulysses Ithacensis ipse adveniens,
 "Convivantes per domum suam procos eximios
 "Expellere è domo cogitaret in animo,
 "Non ipsi lætaretur uxor, quantumvis valde desiderans,
 "Venienti; sed si ibi sævam mortem obiret,
 "Si tum pluribus pugnaret: tu vero non rectè locutus es.
 "Sed agè, populi quidem dispergamini ad opera unusquisque:
 "Huic autem properabit Mentor iter et Halitherses,
 "Qui utique ei à principio paterni sunt amici.
 "Sed, puto, et diu sedens, nuncios
 "Percontabitur in Ithacà; perficiet vero iter nunquam hoc."
 Sic utique locutus est, solvitque concionem celerem.

Ibid. — ἀεφάλιον δὲ Ἀνδράσι & πλείονεσσι
 μαχήσασθαι περὶ δαιτὶ.] *Barnesius* vertit:
 "Difficile autem erit cum viris etiam pluribus
 "pugnare de convivio." Sensus planè nullo.
 Equidem, si istud "πλείονεσσι μαχήσασθαι,"
 Cum pluribus pugnare, interpretandum sit:
 Poëtam hoc dicere voluisse crediderim:
 "Durum erit, cum viris, iisque pluribus, pug-
 "nare de convivio." Sed ad vim particu-
 lar "καὶ" rectius interpretantur *Scholias*
 et *Eustathius*; Ἀγχοὶ δὲ ἔσι ἀεφάλιον τοῖς
 Ἰθακήσιος, καὶ πλείονας ὄντας, ἀντιπαταστῆναι
 δαινυμένους τοῖς μνηστῆρσι. *Immo* nò ἰριον
 quidam *Ulysses*, [ver. 246. Ὡς.] si *reversus*
 foret, ullo profectū hoc aggressus. Aptis-
 simè porro convenit hæc explicatio cum iis
 quæ dixerat *Mentor* suprâ ver. 239. 240.;

— ἐπὶ δὲ οὗτοι καθαιρόμενοι ἵστανται,
 Πάους μνηστῆρας κατέρυκῃ, πολλοὶ λόβη.

Fatendum tamen alteri interpretationi fa-
 vere istud "Εἰ πλείονεσσι μάχωνται," infrâ
 ver. 251. quod secundum *Scholias* et *Eus-
 tathii* explanationem hæud satis aptè vide-
 tur adjici.

Ver. 245. — περὶ δαιτὶ.] Οἱ γὰρ ἐν δαιτὶ,
 αἰσταντο ἐκπύσαντο ἵνασι τὴν ἀλκήν, τοῦ οἴνου
 στρατηγούντες αὐτοῖς. *Schol.* *Indem* penè
 verbis exponit *Eustathius*; additque, τὸ δὲ
 ταιούτων νόημα σαφέστερον ὑφαίνει ἐν τῷ, "Εἰ
 "γὰρ αὐτοῖς ἐπιβλὼν δαινύμενους κατὰ δῶμα
 "μνηστῆρας ἐξελάσαι τῷ μεγάρῳ ἰδὼν, οὐκ ἔν
 "αὐτῇ ἡ γυνὴ κεχάροτο Ὡς." *Idem* paulo
 inferius de constructione: Το δὲ "περὶ δαιτὶ"
 καυώτερον συντίπασται, δηλὸν ἢ τὸ "περὶ δαι-
 "τός," ἢ τὸ "ἐν δαιτὶ." Sed vide infrâ ad
 c. 471.

Ver. 247. Δαινύμενους.] Vide ad *Il. γ'*
 260.

Ver. 248. — μενοιήσῃ.] *Al.* μενοιήσῃ.
Ver. 249. Οὐ πεν οἱ κεχάροτο.] Vide in-
 frâ ad ψ'. 266. *Al.* Οὐκ ἂν οἱ.

Ver. 250. — ἰρίσκου.] *Al.* ἰρίσκου.
Ver. 254. Οἳ τε.] Qui utique — Qui
 scilicet —

Ver. 257. — λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψήρην.]
 Ἀπὸ τοῦ αἰψήρως· ὥς τὸ, "τότε μοι χάνει
 "ἐνθάδε χρόν'· ἀνεί τῷ ἐνθ'." *Schol.* *Eodem-*
 que modo exponit et *Eustathius*. Vide ad
Il. δ. 182.

Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἐὰ πρὸς δώμαθ' ἕκαστος·
Μηστῆρες δ' ἀνὰ δώματ' ἴσαν Δεῖου Ὀδυσῆος.

Τηλέμαχος δ' ἀπάνευθεν ἰὼν ἐπὶ Σῖνα θαλάσσης, 260
Χείρας νιφάμενος πολίης ἁλός, εὐχετ' Ἀθήνη·

Κλυῖθι μοι, ὃ χθιζὸς θεὸς ἦλυθες ἡμέτερον δῶ,
Καὶ μ' ἐν νηὶ κέλευσας ἐπ' ἡρωιδέα πόντον,
Νόστον πευσόμενον πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
Ἔρχεσθαι· τὰ δὲ πάντα διατρίβουσιν Ἀχαιοί, 265
Μηστῆρες δὲ μάλιστα, κακῶς ὑπερηγορόντες.

“Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· σχεδόθεν δὲ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας, ἧδὲ καὶ αὐδὴν·
Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Τηλέμαχ', οὐδ' ὅπιθεν κακὸς ἔσσαι, οὐδ' ἀνοήμων 270
Εἰ δὴ τοι σοῦ πατρὸς ἐνέστακται μένος ἦν,
Οἷος ἐκείνος ἦν τελέσαι ἔργον τε ἔπος τε,
Οὗ τοι ἔπειθ' ἀλήϊ ὁδὸς ἔσσεται, οὐδ' ἀτέλεστος·

Atque hi quidem dispergebantur ad domum quisque suam ;
Proci autem ad ædes iverunt divini Ulyssis.

Telemachus autem seorsum profectus ad littus maris,

Manibus lotis è cano mari, supplicabat Minervæ ;

“ Audi me, qui heri deus venisti ad domum nostram,

“ Et me in navi jussisti per nigrum pontum,

“ Reditum sciscitaturum patris diu absentis,

“ Ire : hæc vero omnia impediunt Achivi,

“ Proci autem potissimum, malè superbientes.”

Sic ait precans : prope autem illum venit Minerva,

Mentori similis-facta, sic corpore, tum etiam voce ;

Et eum compellans verba alata dixit ;

“ Telemache, neque in-posterum ignavus eris, neque stolidus :

“ Si quidem tibi tui patris instillatus est animus fortis,

“ Qualis ille erat ad perficiendum opusque dictumque,

“ Non tibi deinde vanum iter erit, neque irritum ;

Ver. 258. — ἄρ'.] Proinde —. Ut fieri solet —.

Ver. 259. — ἀνὰ δώματ'.] *Al.* ἐς δώματ'. Atque ita legit *Eustathius* in commentario.

Ver. 260. — ἀπάνευθεν ἰὼν.] *Al.* ἀπ' αὐτοῦ.

Ibid. — ἐπὶ Σῖνα.] *Al.* ἐπὶ Σινῇ.

Ver. 261. — νιφάμενος.] Vide infra ad s. 491. et ad s. 296.

Ver. 262. — ὃ χθιζὸς.] *Al.* ὅς χθιζός.

Ibid. — ἡλυθες.] Postulat temporum ratio, ut ἡλυθες hoc in loco sit ab Aoristo ἡλυθόν, non à Perfecto ἡλυθα. Vide ad *Il.* s. 37. et s. 110.

Ver. 267. — σχεδόθεν δὲ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη.] Vide supra ad α'. 83. et ad *Il.* α'. 194.

Ver. 268. Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας, ἧδὲ αὐδὴν.]

Omnia Mercurio similis, vocemque coloremque. *Æn.* IV. 558.

Omnia longævo similis, vocemque coloremque. *IX.* 650.

Ver. 271. Εἰ δὴ.] *Si reverà* —.

Ver. 273. Οὐ τοι ἴσως ἀλήϊ δὲς ἴσται, οὐδ' ἀτίλινος.] Ἀλήϊ ἔ ἀτίλινος ἐκ αὐτοῦ ἀτίλινω λέγονται· ἴσται μὲν γὰρ ἡ δὲς διὰ τὴν ἁλᾶ, ἀλήϊ, ὡς διὰ θαλάσσης πλόντες· ἀλλ' ἡμῶς οὐκ ἀλήϊ ἴσται, ταῖς ματαιαῖς καὶ κενῇ, οὐδ' ἀτίλινος. *Schol.* apud *Barneium*. Similiter et *Eustathius* ; “Ὅτι ἐν τῷ, “Ὁὐ τοι ἴσται· ἀλήϊ δὲς ἴσται, οὐδ' ἀτίλινος,” ἀτίλινος προσκεῖται τὸ, “οὐδ' ἀτίλινος.” ἄλλως

Εἰ δ' οὐ κείνου γ' ἔσσι γόνος καὶ Πηνελόπειης,
 Οὐ σ' ἐτ' ἔπειτα ἔολπα τελευτήσῃν, ἃ μενονίᾳς. 275
 Παῦροι γὰρ τοι παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται.
 Οἱ πλείονες κακίους· παῦροι δὲ τε πατρὸς ἀρείους.
 Ἀλλ' ἐπεὶ οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσαι, οὐδ' ἀνόημων,
 Οὐδὲ σε πάγχυ γε μῆτις Ὀδυσσῆος προλέλοιπεν,
 Ἐλπωρὴ τοι ἔπειτα τελευτῆσαι τὰδε ἔργα. 280
 Τῷ νῦν μνηστῆρων μὲν ἕα βουλὴν τε νόον τε
 Ἀφραδέων, ἐπεὶ οὔτι νόημονες, οὐδὲ δίκαιοι·
 Οὐδὲ τι ἴσασι θάνατον, καὶ κῆρα μέλαιναν,
 Ὃς δὴ σφιν σχεδὸν ἐστὶν ἔπ' ἡματι πάντας ὀλέσθαι.

"Si verò non illius sis filius et Penelopes,
 Non sanè deinde speraverim te perfecturum esse, quæ moliris.
 "Pauci enim filii similes patri sunt;
 "Plerique pejores; pauci verò et parentibus meliores.
 "Sed quoniam neque in posterum ignāvus eris, neque stolidus,
 "Neque te penitus prudentia Ulyssis reliquit;
 "Spes tibi deinceps est te perfecturum hæc opera.
 "Ideò nunc procorum quidem sine consiliumque mentemque
 "Insipientium; quoniam nequitiam prudentes, neque justī sunt;
 "Neque omnino sciunt mortem, et fatum atrum,
 "Quæ jam illis imminet, die uno ut omnes pereant.

275

280

μὴν γὰρ, ἅλῃ ἔσαι τῇ Τηλέμαχῳ ἢ ὀδῷ, ὡς
 δὲ δαδάσσης πλείονον· — ἢ μὴ κατὰ τὸ
 ἀτίλειον ἅλῃ ἔσαι, ὥστε ἐπὶ ματαία. Uter-
 que, ut opinor, satis inficetè.
 Ver. 275. 279. — ἔολπα — προλέ-
 λωπν.] Vide ad II. 4. 37.

Ver. 276. Παῦροι γὰρ τοι παῖδες ὁμοῖοι πα-
 τρὶ πέλονται. Οἱ πλείονες κακίους.

Ὀδῶν κακίων [οὐ] τυγχάνεις γιγνὸς πατρὸς,
 Παῖρας μὲν ἄλλων· ἵνα γὰρ ἐν πολλοῖς ἴσως
 Εἴρεσι αὖ, ὥς ἐστι μὴ χάριον πατρὸς.
 Euripid. Heraclic. ver. 327.

Ὅτιν χρύσειοι πατέρες γυνὴν κλίσοντο
 Χαροτέρην· ὁμοῖς δὲ κακώτερα τιθέμενοι.
 Aratus, Phenom. ver. 123.

Ætas parentum, pejor avis, tulit
 Nos nequiores, mox daturos
 Progeniem vitiosiorum.
 Horat. Carm. lib. III. Od. vi. 46.

"Neminem propè magnorum virorum op-
 timum et utilem filium reliquisse satis
 "claret." *Ælii Spartiani, Severus Impera-*
tor. "Ἀνδρῶν ἡρώων τέκνα πῆματα· id est,
 "Virorum heroium filii noxæ. Veteribus il-
 "lud observatum fuit, præstantium viro-
 "rum filios multum à progenitorum mori-
 "bus abfuisse. Undè et Demosthenes dixit;
 "Τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν, ὥσπερ ἐμαρμύνη εἴη,
 "φαιλὲς ἀποβαίνειν τὸς υἱὲς. Quæ
 "quidem Demosthenis sententia refertur

"ab Aristide in Cimone." *Erasti. Adag.*
Sect. quæ inscribitur, *Degenerantium in p̄sjs.*
Ibid. Παῦροι γὰρ τοι παῖδες.] "Hanc αἰτιολογίαν,"
 inquit *Spondanus*, "ego sanè non complexor,
 "neque scio cur hoc loco sit posita. —
 "Sic ait *Minerva*: *Telemache, si non es*
 "*filius Ulyssis et Penelopes, non sperarem te*
 "*ea effecturum, quæ moliris.* Ratio: *Pauci*
 "*enim filii patris sunt similes.* Imò dicen-
 "dum fuit: *Quaquam sis Ulyssis filius, ta-*
 "*men dubito an hoc perficias, quia non solent*
 "*semper filii patrum virtutem referre.*" Sed
 nihil opus; refertur enim istud, γὰρ, non ad
 id quod proximè præcessit, sed ad id quod
 elegantèr reticetur: "Neque me de virtute
 "tuâ dubitare mireris, *Pauci ENIM ἔσσι.*"
 Atque hoc modo accipit *Scholias*, qui ad
 voces, "Παῦροι γὰρ τοι παῖδες." Τὸ αἶσιν
 (inquit) τῷ διασμῷ. Et *Eustathius*: Αἴτιον
 δὴ μοι ἐκ ἀπεικίας τῷ διαζῶν ἐπὶ τῇ σῇ σφί
 σφίς ἀγαθὸς γινώσκει ὁμοιότητι, τὸ πλείονος ἐπὶ
 σκεν παῖδας ἀνομίας τῇ πατρικῇ ἀγαθότητι.
 Ver. 280. Ἐλπωρῇ.] Vide suprâ ad 4. 167.
 Ver. 282. — ἔτι νημόνεις, ὑδὲ δίκαιοι.]
Δογματίζουσι "Ὀμηροί, ὅτι ὁ ἀδικος καὶ ἀνόητος
 ἔστιν. *Schol.*
 Ver. 283. 284. Οὐδὲ τι ἴσασιν θάνατον, —
 "Ὃς δὴ σφιν σχεδὸν ἐστὶν ἔπ' ἡματι πάντας ὀλέσθαι.

"Α δὲλ', ὑδὲ τι τοι θάνατος καταθύμιος ἐστίν,
 "Ὃς δὴ τοι σχεδὸν ἐστὶν —————

Σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἣν σὺ μενοινᾷς. 285
 Τοῖος γὰρ τοι ἑταῖρος ἔγω πατρώϊος εἰμὶ,
 "Ὅς τοι νῆα Δοὴν στελέω, καὶ αἶμ' ἔφομαι αὐτὸς.
 'Αλλὰ σὺ μὲν πρὸς δάματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὀμίλει,
 "Ὀπλίσσον τ' ἥϊα, καὶ ἄγγεσιν ἄρσον ἅπαντα,
 Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι, καὶ ἄλφιστα, μυελὸν ἀνδρῶν, 290
 Δέρμασιν ἐν πυκνοῖσιν· ἔγω δ' ἀνὰ δῆμον ἑταίρους
 Λιψ' ἐβελοντῆρας συλλέξομαι· εἰσὶ δὲ νῆες
 Πολλαὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ νέαι ἡδὲ παλαιαί·
 Τῶν μὲν τοι ἐγὼν ἐπὶ ἔφομαι, ἥτις ἀρίστη·
 "Ὡκα δ' ἐφοπλίσσαντες ἐνήσομεν εὐρεῖ πόντῳ. 295

"Tibi verò iter non ampliùs differetur, quod tu moliris: 285
 "Talis enim tibi socius ego paternus sum,
 "Qui tibi navem celerem parabo, et simul comitabor ipse.
 "Sed tu quidem profectus domum procis interes,
 "Apparaque viatica et vasis conde singula,
 "Vinum in amphoris, et farinam, medullam hominum, 290
 "Utribus in densis; ego verò per populum socios,
 "Statim voluntarios colligam: sunt autem naves
 "Multæ in circumflua Ithacâ novæ et veteres:
 "Harum quidem ego providebo, quæcunque optimas sit;
 "Statimque instructam deducemus in latum mare." 295

Nescia mens hominum fati sortisque futuræ!
 Æn. X. 501.

Ibid. — Θάνατον, ἃ κῆρα μέλαιναν.] Vide infrà ad v. 241.

Ver. 287. — τιλίω.] 'Εκπλῦσαι ἰ-
 σαιμάσω. Schol. MSS. apud Barnesium.

Ver. 289. 295. "Ὀπλίσσον — ἰφοπλίσ-
 σαντες.] Αἱ. "Ὀπλίσσον — ἰφοπλίσαντες.
 Quæ ferri non possunt. Vide ad Il. ε. 140.
 et ψ. 55.

Ibid. "Ὀπλίσσον τ' ἥϊα.] 'Ετοίμασον τὰ ἰ-
 φῶδια. Οἱ Παλαιοὶ φασὶν ἔτι ἥϊα κυρίως οἱ
 ἀσπίδας καλεῖσθαι, καὶ δυσλλάδας ἐν συναίρεσιν
 ἥϊα· οἱ Φεινεράτης. "Τὴν γὰρ ἥϊον κ' ἄχουρον
 "συναγμίνυς." "Ὀμηρος δὲ τὰ ἀπλῶς βρώ-
 ματα. Διότι δὲ καὶ τὸν εἰς ταῦν ἰσχυρίσ-
 μῳ. Schol. Vulg. "ἥϊα νῦν, τὰ εἰς τὸ ἵνα
 ἰφῶδια. Σημαίνει δὲ ἡ λῆξις ἃ τὰ ἄχουρα, (in-
 frà i. 368.) "εἰὼν Δημόνα τινάξῃ." — ἃ
 τὰ ἄλφιστα, (infrà i. 267. i. 213.) "ἢ δὲ καὶ
 "ἥϊα Κερύνη." Schol. MSS. apud Barnesium.
 Similiter et Eustathius; "ἥϊα δὲ νῦν,
 τὰ ἰφῶδια, ἃ ἐπὶ βρώματα εἰς ὁδὸν ἰσιτῆδεια·
 παρα τὸ ἵνα.

Ibid. — ἥϊα, ἃ ἄριστον.] Quoniam vox
 ἥϊα alibi (Odys. μ'. 329.) mediâ correptâ
 occurrit, ideo hic annotat Barnesium; "In
 "Tertio loco Anapaestus." Fatetur tamen ip-
 se postea, vocem hanc nonnunquam eandem
 producere; ut infrà ver. 410. hujus libri;

Διῶντι, ἃ οἱ, ἥϊα φερόμεθα —
 Et Iliad. ' . 103.

Θάων, παραδίων τι, λυπὸν σ' ἥϊα πύλονται.
 Ex quibus locis patet vocem ἥϊα mediam na-
 turâ habere longam, positione solummodò
 nonnunquam corrumpere. (Vide ad Il. v.
 103. et i. 24.) Adedque hoc in loco pes
 ista "ἥϊα, καὶ" reverà est Dactylus, voce καὶ
 propter sequentem vocalem (uti alibi æ-
 pissimè) correptâ. Anapaestus autem, ut o-
 pinor, in hujusmodi carmine ferri non po-
 test. Barnesium quidem plura ex ipso Ho-
 mero loca adducit, ubi Anapaestum pro Dac-
 tylo aut Spondeo usurpatum contendit;

Βορέης ἃ Ζήφυρος — Iliad. i. 5.

Ἰέριον δὲ σῶας — Odys. ε'. 181.

Νία μὲν μοι πατρίδι — i. 283.

Αὐτὸς ἀπατήμῳ — i. 83.

Verùm in versuum horum tribus prioribus,
 pedes istæ, "Βορέης, Ἰέριον, Νία μὲν," non
 sunt Anapaesti, sed Spondei, pronuntiando
 videlicet Βεῖρης, Ἰέριον, Νία μὲν in postremo,
 (cùm istiusmodi exemplum alibi apud Poë-
 tam non occurrat,) mendosè aliquid latere
 crediderim.

Ver. 290. — ἀμφιφορεῦσα.] Κεράμει ἡ-
 σαν ἀμφοτέρωθεν φερόμενοι· ὃ ἐστὶν ἀμφωτοί, δύω
 τοι. Schol.

"Ὡς φάτ' Ἀθηναίη, κέρη Διὸς· ἐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Τηλέμαχος παρέμεινεν, ἵπτι Διὲ ἔκλυεν αὐτὴν.
 Βῆ δ' ἵμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιημένος ἦτορ·
 Εὔρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγῆτορας ἐν μεγάροισιν
 Δίγας ἀνέμενους, σιάλκας δ' εὐόντας ἐν αὐλῇ.
 Ἀντίνοος δ' ἰδὺς γελάσας κίε Τηλεμάχοιο·
 "Ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἵπος τ' ἴφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, μήτι τοι ἄλλο
 "Ἐν στήθεσσι κακὸν μελέτω ἔργον τε ἵπος τε,
 Ἀλλὰ μάλ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν, ὥς τὸ πάρος περ·
 Ταῦτα δὲ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσιν Ἀχαιοί,
 Νῆα καὶ ἐξαίτες ἐρέτας, ἵνα δᾶσσον ἵκηαι
 Ἔς Πύλον ἡγαθέην, μετ' ἀγαυῆ πατρὸς ἀκυήν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
 Ἀντίνο', ἔπας ἐστὶν ὑπερφιάλοισι μεδ' ὕμιν
 Δαίνυσθαι τ' αἰέοντα, καὶ εὐφραίνεσθαι ἔκηνον.

300

305

310

Sic ait Minerva, filia Jovis; neque amplius diu
 Telemachus morabatur, postquam dexte audiverat vocem.
 Festinavit vero ire ad domum, suo mœstus corde;
 Invenit autem procos superbos in ædibus,
 Capras excoriantes, porcosque assantes in aula.
 Antinous autem ridens obviam venit Telemacho;
 Inque ejus hæsit manu, verbumque fecit, dixitque;
 "Telemache altiloque, animi impotens, nequid tibi aliud
 "In pectoribus malum sit-curæ vel opus vel verbum,
 "Sed strenuè comedere, et bibe, ut antea;
 "Ista autem tibi omnino omnia perficient Achivi,
 "Navem, et delectos remiges, ut ocius pervenias
 "Ad Pylum divinam, ad inclyti patris famam."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
 "Antinoë, nequaquam licet cum vobis superbis
 "Convivari invitum, et letari quietum.

300

305

310

Ver. 298. Βῆ δ' ἵμεναι.] *Al.* Βῆ δ' ἵπται.
 Ver. 299. — ἀρα.] Non hic superva-
 caneum est istud ἀρα vim enim habet in
 connectenda sententiâ cum eo quod præces-
 sit, ver. 289. μνηστῆρας δ' ἀνὰ δώματ' ἵσαι ὅς.
 Ibid. — μνηστῆρας ἀγῆτορας ἐν μεγάροισιν.]
Al. μνηστῆρας ἐν μεγάροισιν ἰαίον.
 Ibid. — μνηστῆρας ἀγῆτορας.] Vide su-
 præ ad α. 106.

Ver. 300. — ἀνιμένους.] Ἐνδρόντας.
Schol.

Ibid. — σιάλκας δ' εὐόντας.] Ἐστὶ δὲ τὸ
 μὴ εἶναι, ἀρχαίον, θανάσιμον ἢ μὴδ' αὖ
 ἵσαι ἔστιν. *Eustath.* Vide ad *Il.* α. 466.

Ibid. — ἐν αὐλῇ.] *Al.* ἐν αὐγῇ. Sic
Il. ad. 1. 206.

Ἀδ' αὖτ' ἔτι χεῖρον μέγα πόλλ' αἰὼν ἐν πυρὶ αὐγῇ.

Ver. 301. — γιλάσας.] Vide ad *Il.* α.
 67.

Ver. 305. Ἀλλὰ μάλ' ἐσθιέμεν.] *Eustathius*
 in commentario legit, Ἀλλὰ μοι ἐσθιέμεν,
 Male autem ipse deinceps addit; Ἐν δὲ τῇ,
 "Ἀλλὰ μοι ἐσθιέμεν," πρὸς τὴν συνή-
 θως ἢ ἀντωνυμίαν. Quod si verum esset, mi-
 nime ferenda esset lectio. *Henricus Stephana-*
nus autem; "Ego certe," inquit, "id esse
 "puto, (si recipienda est hæc lectio,) quod
 "Gallicè diceremus, *Qu'on me boive d'au-*
tant."

Ver. 311. Δαίνυσθαι τ' αἰέοντα.] *MS.*
 unus à *Tb. Bentleio* collatus habet Δαίνυσθαι
 τ' αἰέοντα. Quam et veriorē lectionem
 crediderim. Nam et vox αἰέοντα cum sen-
 tentiâ hic parum convenit; et occurrit

Ἦ ἔχ' ἄλλης, ὥς τοπάροιθεν ἐπείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
 Κτήματ' ἐμὰ, μνήστηρες; ἔγω δ' ἔτι νήπιος ἦα·
 Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμὶ, καὶ ἄλλων μῦθον ἀπέων
 Πυνθάνομαι, καὶ δὴ μοι ἀέζεται ἔνδοθι θυμὸς,
 Πειρήσω, ὥς κ' ὕμμι πακὰς ἐπὶ κῆρας ἴηλα,
 Ἦε Πύλονδ' ἐλθὼν, ἣ αὐτῷ τῷδ' ἐνὶ δῆμῳ.
 Εἴμι μὲν, εἴδ' ἀλήθ' ὁδὸς ἔσσεσθαι ἣν ἀγορεύω,
 Ἐμπορος· ἔ γὰρ νηὸς ἐπήβολος, εἴδ' ἐρετῶν

315

“An non satis est, quod antea absumpistis multas et eximias

“Possessiones meas, proci? ego autem adhuc infans eram:

“Nunc verò quum grandior sum, et aliorum orationem audiens

“Percipio, et jam mihi intus augescit animus;

“Tentabo, ut vobis malum fatum inferam,

“Sive in Pylum profectus, sive hic in hoc populo.

“Ibo quidem, neque vanum iter erit, quod dico,

“Alienâ-nave-consensâ; neque enim navis compos, neque remigum

315

ipsa phrasîs “Δαίνεσθαι σ' ἀκίοντ,” infra
 ξ. 195. ubi nec variant Codices.

Ver. 312. Ἦ ἔχ' ἄλλης.] Vide supra ad α.
 298. et ad II. ε. 188.

Ver. 315. — καὶ δὴ μοι ἀέζεται ἔνδοθι
 θυμὸς.] Τὸ δὲ, ἀέζεται θυμὸς, οἱ μὲν, ἐπὶ ἀργῆς
 ἰνέουσαν ἵνα λίγη ὥς ἱμαθὸν ἤδη θυμῶσθαι, καὶ
 μὴ διὰ τίλους ἀάργητος εἶναι· αὐξηθῆντος τῷ
 ἐν θυμῷ εἰς τὸ κατ' ἰνέουσαν. “Ετιροὶ δὲ,
 ἐπὶ ψυχῆς τὸν θυμὸν ἐκλαμπάνονται, χροῖμα-
 νοι συνηγὼς τῇ Γαληνῇ, εἰπόντι ἐν τοῖς εἰς Τί-
 μοιαι, ὅτι αὐξανόμενῳ τῷ σώματι, συναυξάνον-
 ται ἔ τῆς λογικῆς ψυχῆς αἱ δυνάμεις. Λίγη
 δὲ ἔ Ἡέδοτος, ὅτι αὐξανόμενῳ τῷ σώματι συ-
 ναυξάνεται καὶ αἱ φρεῖς. Eustath. iisdem fe-
 re verbis ac Scholiastes. Posterior, — ut opi-
 nor, vera explicandi ratio; quanquam et
 priori nonnihil favere videtur quod legi-
 tur, *Iliad.* ε. 108. 110.

Καὶ χόλος —
 “Ὅτε πολὺ γλυκίων μίλιτος καὶ μιλαιβομένοιο
 Ἄδρεων ἐν γῆσιν ἀέζεται —”

Cæterum alio sensu, cujus et meminit *Scho-*
liastes, usurpatur hæc phrasîs apud *Athena-*
um in *Sardanapali* epitaphio;

“Εὐ εἶδαι ὅτι θνητὸς ὄψος, τὸν θυμὸν ἀέζει,
 “Τρεπόμενος θαλίῃς —”

Athen. lib. VIII. cap. 3.

Ver. 316. — πακὰς ἐπὶ κῆρας ἴηλα.]
 Θυμὸν προβολὴ ἐ λόγος ὅπως τῇ Τηλέμαχῳ
 πλυνεῖται μὲν γὰρ εἰς Πύλον, ἔ παρὰ τοῖς
 δὲ εἰ ταῦτον. *Schol.*

Ver. 217. — τῷδ' ἐνὶ δῆμῳ.] Vide su-
 pra ad α. 103.

Ver. 319. “Εμπορος ἐ Παιστῆς
 τὸν ἀλλοτρίαν νηὸς ἐπιβάλλοντα λίγων, τὸν πα-
 ρὰ τοῖς ὕστερον ἐπιβάλλοντα ὥς ἱμαθὸς παρὰ αὐτοῖς
 λογιμὸν τῷ μετὰβολίῳ ἔ πρὸς μακρῇ. *Schol.*

Similiter et *Porphyrius*; Τὸ μὲν ἐν “Εμπα-
 “ρος,” ἔ παρὰ τὴν συνθήκην ἐτάσσεται παρὰ
 Ὀμήρῳ, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς ἐπ' ἀλλοτρίαν νηὸς ἐπι-
 βάντων, ὥς συνθήκας ἐπιβάτας. νῦν λίγων. Αὐτοῖς
 γὰρ ἐν ἄλλοις παρὰ τοῖς λίγων, [infra α. 299.]

— ἢ ἱμαθὸς ἐπιβάτας,
 Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίαν —

Quæst. Homeric. 1.

Fusius porro de hâc voce *Duportus* in *Præ-*
lectionibus ad *Theophrastum*; “Vox ἱμαθὸς
 “(inquit) aliter ab Homero, aliter à pos-
 “teris sumitur: Homerus vocem ἱμαθὸς
 “non pro mercatore, ut postea Græci id no-
 “minis usurpant; sed pro vectore, simpli-
 “citer posuit, quem Græci vocant ἐπιβάτην,
 “qui, pactâ mercede, alienâ navî vehebatur, aliqui
 “trajiciendus. — Sic *Odys. β'.* Tele-
 “machus se navigaturum dicens, ut patrem
 “investigaret, ait:

“Εἴμι μὲν, εἴδ' ἀλήθ' ὁδὸς ἔσσεσθαι, ἣν ἀγορεύω,
 “Εμπορος· ἔ γὰρ νηὸς ἐπήβολος, εἴδ' ἐρετῶν
 “Γινόμεαι —”

“ubi certe ἱμαθὸς non est mercator, sed
 “vector simpliciter. Sic *Odys. α'.*

— ἢ ἱμαθὸς ἐπιβάτας
 “Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίαν; —”

— At *Hesiodus* ἱμαθὸν pro mercaturâ
 “posuit; ergo et ἱμαθὸς tunc mercator,
 “non vector; ut usurpabatur ea vox Ho-
 “meri sæculo.

“Εὐσ' ἂν ἐπ' ἱμαθὸν ἐπίψης ἀσίσφρα
 “θυμῶν,

“Βάλλει δὲ χρεὶα προφυεῖν, ἔ ληρὸν ἄλριπῃ.
Hesiod. “Ergo. β'. *Hom. II. 264.*

“Atque hoc argumento inter alia, mihi
 “plusquam verisimile fit, Homerum He-
 “siodo multo antiquiorem fuisse.” *Præ-*

Γίνομαι· ὥς νῦν περ ὕμιν εἴσατο κέρδιον εἶναι.

320

Ἥ ῥα, καὶ ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσεν Ἀντινόοιο

Ῥεῖα· μνηστῆρες δὲ δομον κατὰ δαῖτα πίνοντο.

Οἱ δ' ἐπελῶσενον καὶ ἐπερτόμεον ἐπέεσσιν.

Ὡδὲ δὲ τις εἶπεν κε νέων ὑπερνηορέοντων·

Ἥ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μερμηρίζει·

325

“ Sum : sic utique vobis visum est melius esse.”

320

Dixit, et ex manu manum traxit Antinoi

Facile: proci autem per domum convivium apparabant.

Hi verò cavillabantur et convitiabantur verbis.

Sic autem aliquis dicebat juvenum superbientium;

“ Omnino certè Telemachus eadem nobis molitur:

325

lect. in Theophrasti Characteres, cap. 6. sub fine.

Ibid. — ἡ γὰρ ἡδὲ ἐπιβόλος. Τὸ δὲ, Ἐπιβόλος, σημαίνει τὸν ἐπιτυχῆ ἢ ἰσχυρῆ, ἐπὶ τῆς βολῆς καὶ τῷ βάλλειν, ὃ σημαίνει τὸ τυγχάνειν τῷ σκοπῷ. — Λύσεις ἐπιβόλου,

“ Ἡ δὲ Φιδῆς ἐπιβόλος, ἐπινοήσας Διὸς ἔργον.”

μνηστῆρας γὰρ ἀπὸ τῶν πόρρων τῶν ἐπιβόλων ποιμίων, ὅτι τυχεῖν ἢ ναῦς ἐν ἐπιβόλῃν ποιεῖται, ὅτι τυχεῖν τῶν Φιδῶν. Οὕτω τῇ λῆξιν ἢ οἱ μὲν Ὀμηροὶ κέχρηται. Σοφοκλῆς, Ἀλκμαίων·

“ Εἰς τὸ φρονήσαντ' ἐσιδοίμιν πως φρονῶν
“ Ἐπὶ βόλον καλῶν σι.”

Πλάτων, Νόμος πρῶτος. “ Ἐπὶ βόλοι γιγνόντες “ τῆς καλλίστης θόδῃς.” Τσιτῖδης, ἐν τῇ κατὰ Δημόδω. “ Μνηστῆρες παλῖν, μὴτε πολιτῆας “ ἐπιβόλους γινέσθαι.” Ἀρχιππος, ἐν Πλάτῳ.

“ Νῦν ὡς ἐγινόμην χρημάτων ἐπιβόλος.”

Ἐπὶ δὲ ἐπιστημὴ ἢ λῆξις, ἀλλ' Ἀττικῇ. Porphyrio loco jam suprā citato. Eandemque hujus vocis expositionem hic affert et Scholiastes.

Ver. 320. Γίνομαι.] Porphyrius loco suprā citato legit Γίγνομαι. Quod perinde est; nam γίνομαι primam producit.

Ibid. — ὥς νῦν περ ὕμιν. Τῦτο ἡμῖν [ἡμῖν] ὠφελιμώτερον εἶναι ἰφάνη, τὸ ἡμῖν μὴ ἔχειν ἰδίαν ναῦν, ἀλλ' ἔμπορον ἀποσπᾶν· οἰονί λῆξιν ἀντὶ ναυκλήων ἐπιβόλης δι' ἡμᾶς γίγνεται, ὅτι τὰ ἡμᾶς καταναλώσαντας ἀπαντα κτήματα. Schol. similiter et Porphyrius; Τὸ δὲ, “ Ὡς “ νῦν περ ὕμιν εἴσατο κέρδιον εἶναι,” σὺν βαρύνει ἰφάνη, λέγοντες Τηλέμαχον, Ἐν ἄλλοτρίᾳ πλεῖσθαι νηὶ, ἢ γὰρ ἐμὲ ἰσχυρῆς ἰδίας νηὸς, ὡς εἰσέτας κινεῖσθαι· τῦτο γὰρ ἡμῖν ὠφελιμώτερον εἶναι ἰφάνη, τῦτίς, τὸ ἡμῖν ἔχειν ἡμῖν ἰδίαν ναῦν, ἀλλ' ἔμπορον πλεῖν· ἐκφέρει δὲ εἰς ἑαυτὸν, ὅτι εἰς στίβαν αὐτὸν κατέστηκεν· πρῶτος γὰρ, (suprā ver. 312.) “ Ἡ ὕψ' ἄλκις, ὥς τὸ πρῶτον ἐκείρεται πολλὰ “ ἢ ἰδία Κτήματα ἡμᾶς, μνηστῆρες: ἔγω δ' εἶμι “ ἡμῖν ἦα.” Ἐπὶ δὲ ἔγω· Ἀντὶ ναυκλήων,

δι' ἡμᾶς, ἐπιβόλης γίγνεται, τὰμα καταναλώσαντες [fortè καταναλώσαντας, ut suprā apud Scholiastem.] Quæst. Homeric. 1. ipso fine. Ubi in transcurso notandum legisse Porphyrium, “ ὥς νῦν περ ὕμιν εἴσατο ἔσθ.” Atque ita etiam habet MS. à Th. Bentleio collatus.

Ver. 321. Ἥ ῥα, ἢ ἐκ χειρὸς. “ Ὅτι σχῆμα ἀμφιβολίας τὸ, “ ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσεν Ἀντινόοιο Ῥεῖα.” Ἀδελφον γὰρ εἶπε τὴν ἑαυτοῦ ὁ Τηλέμαχος χεῖρα τῆς Ἀντινῶν ἰξίσσων, εἶπε ἀνάκαλον. — Σημείωνται δὲ ὅτι καὶ ἐν Ἰλιάδι, ἐκ χειρὸς, ἀμφιβολίας γίνονται σχῆμα, ἐν τῷ, (Il. ε'. 317.) “ Κάρας ἐπ' ἀνδροφόνους “ Διμήνος σθένεισι ἰταίρου.” Ἐνθα ὁ σαφὲς εἶπε τὰς ἑαυτοῦ χεῖρας ὁ Ἀχιλλεὺς τοῖς τοῦ Πατρόκλου ἰσθίτο σθένει, εἶπε καὶ ἀνάκαλον, τὰς ἐκείνου τοῖς ἑαυτοῦ. Eustath. Mihi neutro in loco ulla videtur ἀμφιβολία. Nam ut ibi Achilles Patrocli mortui manus sibi pectori imposuisse, aut ut hic Telemachus Antinoi manum ex suā ipsius extraxisse intelligatur; utrumque valdè est infictum.

Ibid. — σπάσεν.] Vide ad Il. λ'. 240. Ἀκ. σπάσεν.

Ver. 323. — ἢ ἐπερτόμεον.] Ἀλ. καὶ κερτόμεον.

Ver. 325. Ἥ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μερμηρίζει.] Ἐπὶ καὶ Εἰρωνεία παρ' αὐτῷ, λόγος διὰ τοῦ ἰαντίου δηλῶν τὸ ἰαντίον, μετὰ τινὲς ἠθικῆς ὑποκρίσεως· εἶον — ὅταν χλιῶζον τὴν ἰσχυρὴν τὸν πῖλας· ὥς οἱ μνηστῆρες, “ Ἥ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν, &c. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως § 8. Ceterum Scholiastes Procorum nonnullos reverà hoc metuuisse intelligit; Μερμίζει (inquit) τοὺς μνηστῆρας· ὅν οἱ μὲν διδάσκουσιν, οἱ δὲ διαβάλλουσιν διακρίνεται. Et Eustathius; “ Ὅτι μερίζει ὡς ἐν ἡβοταία κατὰ προσωποποιήσας ἀορίαν ὁ Ποιητὴς τοὺς μνηστῆρας· καὶ τοὺς μὲν τινὰς ποιῶν διδόντας καὶ λήγοντας, “ Ἥ μάλα Τηλέμαχος, ἔσθ” ἰτίους δὲ [infra ver. 331.] διαβαλλόντων διακρίνεται πλάττει ἐν τῷ λῆγει, “ Τίς δ' οἶδεν ἢ καὶ “ αὐτὸς, ἔσθ.” Et pauld inferius; “ Ὄρα δὲ

Ἡ τινὰς ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντορας ἡμαθόεντες,
 Ἡ ὄγε καὶ Σπάρτηθεν ἐπεὶ νῦν περ ἴεται αἰνῶς·
 Ἡ καὶ εἰς Ἐφύρην ἐθέλει πείραν ἄβυσσαν
 Ἐλθεῖν, ὅφρ' ἐνθεν θυμοφθόρα φάρμακ' ἐνείκη,
 Ἐν δὲ βάλλῃ κρητῆρι, καὶ ἡμέας πάντας ὀλέσση.

330

Ἄλλος δ' αὖτ' εἴπεσκε νέων ὑπερηρορόντων·
 Τίς δ' οἷδ', εἴ κε καὶ αὐτὸς ἰὼν κοίλῃς ἐπὶ νηὸς,
 Τῇλε φίλων ἀπόλῃται, ἀλώμενος, ὥς περ Ὀδυσσεύς;
 Οὕτω κεν καὶ μᾶλλον ὀφέλλειν πόνον ἄμμι·
 Κτήματα γὰρ κεν πάντα δασαίμεθα, οἰκία δ' αὖτε
 Τέττε μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἥδ' ὅστις ὀυῖοι.

335

Ὡς φάν' ὁ δ' ὑπόροφον θάλαμον κατεβῆσατο πατρός
 Εὐρύν, ὅθι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκατο,

"Aut aliquos ex Pylo ducet auxiliares arenosâ,

"Aut ille etiam ex Sparta; quandoquidem sanè cupit vehementer :

"Aut et in Ephryam vult pinguem terram

"Proficisci; ut inde mortifera venena afferat,

"Injiciatque crateri, et nos omnes perdat."

330

Alius autem rursus dicebat juvenum superbientium ;

"Quis verò scit, an et ipse prolectus cavâ in navi,

"Longè ab amicis pereat, errans, ut Ulysses ?

"Sic et magis auget nobis laborem :

"Bona enim omnia divideremus, domum verò

335

"Illius matri daremus habendam, atque ei, quicumque illam duxerit."

Sic aiebat : ille verò in excelsum thalamum descendit patris

Amplum, ubi cumulatam aurum et æs jacebat,

καὶ οἷον οἱ κακοὶ ἐν φέροις ἀπὸ ἄντρων, καὶ ἀνδρῶν
 λοπιμαίνονται τὰ δινὰ. Mirè admodum; cùm
 dicat ipse Poëta suprâ ver. 323. "Οἱ δ'
 "ἱσιλάζοντες ἔκπεσόντων ἰστίσει."

Ver. 326. Ἡ τινὰς ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντο-
 ρας.] Apud Dionys. Halicarn. loco jam su-
 præ citato, Ἡ τινὰς ἄξει ἀμύντορας ἐκ Πύλου.

Ibid. — ἡμαθόεντες.] Ὅτι ἡμαθός, ἢ ἐν
 τῇ πατρίᾳ κίνας· φάρμακ' ἢ, ὡς περὶ θάλασσαν
 ἄμμος. Schol. MSS. apud Barneium.

Ver. 327. Ἡ ὄγε ἔκ Σπάρτης.] Dionysius,
 loco suprâ adducto, citat, Ἡ νῦν ἐκ Σπάρ-
 τῃθεν. Quod multò minùs est venustum;
 Præterquàm enim quòd ita vocola in su-
 pervacanea sit; vim porrò hoc in loco ha-
 bet vox ὄγε perquàm elegantem. Sic apud
 Virgilium;

Nunc dextrâ ingeminans ictus, nunc illi
 sinistrâ. Æn. V. 457.

Qualis ubi abruptis fugit præsepia vinculis,
 Tandem liber equus, campoque potitus
 aperto,

Aut ille in pastus ———. Æn. XI. 492.
 Vide ad Il. γ. 409.

Ver. 328. Εἰς Ἐφύρην.] Τὴν Θισσρωτίαν, ἢ
 Κίχυρος. [Ita ex Eustathio edidit Barneius
 pro vulgato ἢ Νίχυρον] μετανομάσθη. Schol.

Ibid. — ἄβυσσαν.] Vide ad Il. ζ'. 142.

Ver. 329. — θυμοφθόρα.] Φθαρτικὰ λο-
 γισμῷ ἢ ἀναστικτῷ, κατὰ τοὺς παλαιούς. Schol.

Ver. 334. — ὀφέλλειν πόνον ἄμμι.] Ἡό-
 νοι δι' ἀρσενικῶς τὴν ἐνέργειαν λήγει, ἥτοι τὸ κατὰ
 τὴν μηχανίαν ἔργον —. Καὶ ἄλλως δι' ὁ πόνος
 ὅταν ἐν πολὺν βίοντι ἡφαίστιν τῷ Ὀδυσσεύς, ἐν
 δασαίνῃ δύνει γὰρ ἐν τοῖς ἱερῇσι κήποις γί-
 νοιτο, ἔ, ὡς αὐτοὶ φασί, πόνος πύξαιμος. Eu-
 stath. Minùs rectè. Prior enim explicatio
 cum sequentibus, "Κτήματα γὰρ κεν πάσιν
 "δασαίμεθα, ἔc." minùs congruit; poste-
 rior, cùm sit unus ex ipsis Prociis qui hic
 loquatur, parùm est apta. Veram inter-
 pretationem, ut opinor, affert Scholiastes,
 [quæ nec Eustathium videtur ex toto fugisse;]
 Τίς δ' ὁ πόνος, λήγει, "Κτήματα γὰρ κεν
 "ἀρσενικῶς. Id videlicet quod ipsis omnium
 foret gratissimum. Addit tamen et ipse
 Scholiastes; Τίς, τὴν περὶ τὴν γάμον σπουδὴν.

Ver. 337. "Ὡς φάν'.] Edidit Barneius, "Ὡς
 φάν' quia "Plurale non bene ad ἄλλους re-

Ἐσθῆς τ' ἐν χηλοῖσιν, ἄλις τ' εὐῶδες ἔλαιον.

Ἐν δὲ πίθοι οἶνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο

340

Ἔστασαν, ἄκρητον θείον ποτὸν ἐντὸς ἔχοντες,

Ἐξείης ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες· εἴποτ' Ὀδυσσεὺς

Οἴκαδε νοστήσεις, καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας.

Κληῖσται δ' ἔπεσαν σανίδες πυκινῶς ἀραρυῖαι,

Δικλίδες· ἐν δὲ γυνὴ ταμίη νύκτας τε καὶ ἡμαρ

345

Ἔσχ', ἥ πάντ' ἐφύλασσε νόου πολυῖδρείησιν,

Εὐρύκλει', ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο.

Τὴν τότε Τηλέμαχος προσέφη, θάλαμονδε καλίσσας·

Μαῖ', ἄγε δὴ μοι οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον

Ἦδ' ὅν, ὅτις μετὰ τὸν λαρώτερος, ὃν σὺ φυλάσσεις,

350

Vestique in cistis, abundèque odoriferum oleum.

Ibi verò dolia vini veteris dulcis

340

Stabant, merum divinum potum continentia,

Ordine ad murum aptata: siquandò Ulysses

Domum reverteretur, etiam dolores multos passus.

Claustrix verò impositæ erant fores accuratè aptatæ,

Bifores: intus autem mulier custos noctesque diesque

345

Erat, quæ omnia asservabat mentis prudentiâ,

Euryclea, Opis filia Pisenoridæ.

Hanc tunc Telemachus allocutus est, in thalamum vocatam;

"Nutrix, agè mihi vinum in amphoris hauri

"Suave, quod quidem post illud dulcius est, quod tu servas,

350

"fertur, qui loqui dicitur *ver.* 331." Sed minùs rectè; Planè enim hoc ad ambas præcedentes orationes, *ver.* 324. 331. refertur: Id quod virum eruditum videtur fugisse.

Ibid. — θάλαμον.] Τὸ ταμίῃον. *Schol.*

Ver. 340. — οἶνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο.]

"Homere appelle le vin vieux, ἡδύς: ce que quelques uns traduisent par *dulce*, *doux*.
"Mais mal; car l'*acreté*, et la *douceur* ne s'accroissent guères aller ensemble. Il faut plutôt traduire ce terme-la par celui d'*agréable*. Parce que ces *pointes*, cette *acreté*, et cette *amertume*, qui se trouvent dans le vin vieux, paroissent fort agréables aux Anciens." *Histoire Critique de la République des Lettres*, Tom. I. pag. 240.

Τῆς δ' ὁ γέρον ἰλθὺς ἀπὸ κρητῆρα κίρασεν
οἶνον ἡδυπότοιο, τὸν ἰδὲκάτω ἱκανῶς
Ὡς ταμίη —. *Infra* γ' 390.

— αἷσι δὲ σπυλαῖον

Μὴ οἶνον, ἀλλὰ δ' ὕμνον

Νουρίον. — *Pindar. Olymp. Ode IX.* 73.

Tum victu revocant vires; fusique per herbam,

Implentur veteris Bacchi. — *Æn.* I. 218,

Ver. 341. "Ἔστασαν." Vide ad *Il.* μ'. 55.

Ver. 342. — ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες.] "Ἦνα, τὸ μέτρον τοῦ θαλάμου ἢ ἄλλως χρησίμῳ." *Schol.*

Ver. 345. Δικλίδες.] Διχίδην κλαύμενοι, διδυμοί. *Schol.*

Ver. 346. "Ἔσχ', ἡ." Ita MS. unus à *Tb. Bentleio* collatus. Rectè, ut opinor. *Barneius*, quamvis fatetur, "in *Scansione* legendum, "Ἔσχ', ἡ πάντ' ἐφύλασσε." ipse tamen cum vulgatis edidit, "Ἔσκει, ἡ πάντ' ἐφύλασσε: nimirum, ut *Distinctio satis* notetur. "Nam (inquit) ab ἔσκει, erat; non ab ἔσκει, habuit." Attamen lectio ista versum planè perimit. Quod autem addit *Barneius*, "Dicendum aliàs, quòd stet *Amphiprætor* in *Primo* loco, pro *Doctylo*, aut "Spondeo;" id verò nullo modo ferri potest. Exemplum quidem hujus rei citat vir eruditus ex *Odys.* γ'. 485. "Ταῦτα μὲν δὲ ἔτω φίλιον" itemque ex *δ'*. 246. "Πλάσιος πᾶν μητῆρος—" sed de his, vide ad loca. Cæterum nonnulli hîc habent "Ἔσκει" ἡ.

Ver. 349. — ἄγε δὴ.] *Age, quæso* —.

Ibid. — ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον.] "Ἐκ πίθοι ἀπέναντλον ἐς ἀμφιφορεῖς. *Schol.*

Ver. 350. — ὅτις μετὰ τὸν λαρώτερος.

Κεῖνον οἷομένην τὸν κάμμορον· εἴποθεν ἔλθοι
Διογενὴς Ὀδυσσεύς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
Δώδεκα δ' ἔμπλησον, καὶ πώμασιν ἄρσον ἅπαντας.

Ἐν δὲ μοι ἄλφιστα χεῦσον εὐρύραφέεσσι δοροῖσιν·
Εἴκοσι δ' ἔστω μέτρα μνηφάτε ἀλφίτου ἀκτῆς.

355

Αὐτὴ δ' οἷη ἴσθι· τὰ δ' ἀθρόα πάντα τετύχθω·

Ἐσπέριος γὰρ ἐγὼν αἰρήσομαι, ὅππότε κεν δῇ

Μήτηρ εἰς ὑπερῷ ἀναβῇ, κοίτῃ τε μέδεται.

Εἴμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα,

Νόστον πευσόμενος πατρὸς φίλου, ἣν που ἀκούσω.

360

Ὡς φάτο· κάκυσεν δὲ φίλῃ τροφὸς Εὐρύκλεια,

Καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Τίπτε δὲ τοι, φίλε τέκνον, ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα

Ἔπλετο; πῇ δ' ἐβέλεις ἵεναι πολλὴν ἐπὶ γαίαν,

Μοῦνος ἐὼν ἀγαπητὸς; ὃ δ' ὤλετο τηλόθι πάτρης

365

“Illum expectans infelicem; siquandò venerit

“Generosus Ulysses, mortem et fatum elapsus.

“Duodecim verò imple, et operculis apta omnes;

“Farinam etiam mihi infunde benè-consutis utribus:

“Viginti autem sint mensuræ molitæ farinæ.

355

“Ipsa verò sola scias: hæc autem conferta omnia adsint:

“Sub noctem enim ego accipiam, quandò jam

“Mater ad superiorem-partem-domûs consenderit, deque lecto cogitârît.

“Vado enim ad Spartam et Pylum arenosam,

“Reditum sciscitaturus patris chari, sicubi audiero.”

360

Sic dixit; ejulavit verò chara nutrix Euryclea,

Et lugens, verba alata dixit;

“Cur verò tibi, chare fili, in mente hoc cogitatum

“Est? Quònam autem vis ire multam per terram,

“Solut cum sis et dilectus? Atqui perit longè à patriâ terra

365

Κεῖνον ἦτος υποφαίνει· ἡ γὰρ τὸν κάλλιπον, ἀλλὰ τὸν μὲν ἰκάνειν διύτηρον αἰεῖ, τὸν πρῶτον αὖτε πατρὶ φυλάσσει. Schol.

Ibid. — λαρώτερος.] Ita hîc legit Scholiastes; additque; ὁμοιον τῷ, (Odys. v. 376.) “Γηλίμαχ’, ἔτις στίο μακροτέρως ἄλλος.” Barnesius quoque hîc edidit λαρώτερος. Eustathius autem, Editionesque plurimæ habent λαρώτατος.

Ver. 351. Κεῖνον οἷομένην.] Νηφελῆσα, ἐλπί-ζουσα. Schol.

Ver. 354. — χεῦσον.] Αἱ χεῖρες.

Ibid. — δοροῖσιν.] Ἐχρῶντο γὰρ οἱ Παλαῖοι δέμασιν, ἀντὶ σάκκων, εἰς ἀλφίτων φυλάκην, ἵνα μηδὲν ἐκείνῳ διαφερόνται, [διαφορεῖται,] εἰς τῆς πυκνότητος. Schol.

Ver. 355. Εἴκοσι δ’ ἴσω μέτρα.] Τὸ μέτρον ἴσῃ τι ξηρὸν ἴσῃ τι ὑγρὸν λήγεται, ὡς ἐν τοῖς Κόκλωτος. Schol. Vide infra ad l. 209.

Ibid. — ἀλφίτου ἀκτῆς.] Ἀκτὴ δὲ ἀλφί-τη, ἡ θωριά, κατὰ τὰς παλαιάς, κατὰ τὸ προσ-γίσθαι ἢ προσάγειν· ἢ τὸ κλάσμα, κατὰ τὸ ἄγω τὸ κλῶ. Eustath.

Ver. 357. — ἐσπέριος κεν δῇ.] Vide ad II. ξ. 433. et 504.

Ver. 359. — ἡμαθόεντα.] Vide suprâ ad ver. 326.

Ver. 361. — κάκυσεν.] Vide ad II. ε’. 37.

Ver. 365. — ὃ δ’ ὤλετο τηλόθι πάτρης.]

“Hæc ab Eurycleâ ut certa pronuntian-
“tur, ut Telemachum à suscepto itinere
“deterreret; cùm tamen ipsamet dubitâ-
“rit, an Ulysses vel mortuus, vel reditu-
“rus esset; ut constat ex eo, quòd in ejus
“adventum ea accuratè et studiosè serva-
“ret recondita, quæ suprâ enumeravit
“Poëta.” Spondan.

Διογενὴς Ὀδυσσεύς, ἀλλογνώτω ἐνὶ δήμῳ.

Οἱ δὲ τοι αὐτίκ' ἰόντι κακὰ φράσσονται ὀπίσω,

"Ὡς κε δόλῳ φθίης, τάδε δ' αὐτοὶ πάντα δάσωνται.

Ἀλλὰ μὲν αὖθ', ἐπὶ σοῖσι καθήμενος· ἐδὲ τι σε χρεὶ
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον κακὰ πάσχειν, ἐδ' ἀλάλησθαι.

370

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·

Θάρσει, μαῖ· ἐπεὶ ἔτι ἄνευ θεῶ ἥδε γε βελή.

Ἀλλ' ὅμοσον, μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι,

Πρὶν γ' ὅτ' αἶν' ἑνδεκάτῃ τε δωδεκάτῃ τε γένηται,

"Ἢ αὐτὴν ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκῆσαι·

375

Ὡς αἶν' μὴ κλαίεσσα κατὰ χροῶα καλὸν ἰάπτῃ.

"Ὡς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ θεῶν μέγαν ὄρκον ἀπώμνυ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὅμοσεν τε, τελεύτησεν τε τὸν ὄρκον,

Αὐτίκ' ἔπειτα οἱ οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσεν,

" Generosus Ulysses, alieno in populo.

" Hi verò tibi statim profecto mala machinabuntur posthàc,

" Ut delo pereas, haec verò ipsi omnia dividant.

" Sed mane hìc, tuis insidens; neque omninò te oportet

" Per pontum indomitum mala pati, neque errare."

370

Hanc autem rursum Telemachus prudens contrà allocutus est;

" Confide, nutrix: quia nequaquam absque deo hoc consilium est.

" Sed jura, non matri charae te haec dicturam,

" Priusquàm undecimaeque duodecimaeque dies adfuerit,

" Aut ipsa desideràrit, et me discessisse resciverit;

375

" Ne flens pulchrum corpus laedat."

Sic locutus est; anus verò deorum magnum juramentum juravit.

Caeterum postquàm juravisset, perfecissetque jusjurandum,

Statim postea illi vinum in amphoris hausit:

Ver. 367. — φράσσονται.] *Henricus Stephani* alique hìc ediderunt φράζονται. Quod cum sententià minùs congruit. Editionum veterum nonnullae, notante *Barnesio*, legunt φράσσονται undè ipse edidit φράσσονται. Atque ita habet MS. à *Tb. Bentleio* collatus. Quae et (ut opinor) optima lectio. Vide ad *Il. à. 140. et l. 426.*

Ver. 368. — δάσωνται.] Apud *Eustathium* in commentario δάσονται.

Ver. 369. — σοῖσι.] *Al. σοῖσι.*

Ver. 370. — ἀτρύγῃτον.] Ἀναπαύσητον, ἢ ἀπαυσητον. *Schol. MSS. apud Barnesium.* Vide ad *Il. à. 316.*

Ver. 372. — ἔτι ἄνευ θεῶ.]

Non haec sine numine Divum
Eveniunt

Æn. II. 777.

Ver. 375. "Ἢ αὐτὴν ποθέσαι, ἢ ἀφορμηθέντος ἀκῆσαι.] "Ἐδῖ, " πρὶν αὐτὴ ποθέσαι." ἢ δὲ ἀποφάσμα ἐσχημάτισται διὰ τὴν εὔ " πρὶν"
Vol. I.

ἐπιμήματος δύναμιν. *Schol.* Atqui, si ita oportuisset, facile scribere potuisset Poëta; " Ἢ αὐτὴ ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκῆσαι."

Uti et observavit *Eustathius*.

Ver. 377. — γρη῏ς.] Ita edidit *Barnesius. Vulgg. γρη῏ς.*

Ibid. μάγαν ὄρκον ἀπώμνυ.] Ἀποφάτικῶς, ὃ ἰναντίον τῷ " ἐπώμνυ." *Schol.* Similiter *Eustathius*; Ἀπομύναι δὲ, διαφίγει τῷ ἱσχυμένῳ κατὰ τὰς παλαιὰς, καὶ δότι ἱσχυμένον μὴ ἐστὶ, τὸ καταφατικῶς ἰμῖναι εἶναι, μὰ τὸν, ἢ μὰ τὰς, ποιῶσα τῷ τι. Ἀπώμνυσθαι δὲ, τὸ ἐν ὄρκῳ ἀποφάσκειν εἶναι, μὰ τὰς, ἢ μὰ τῷ, ἢ ποιῶσα ἔστω κατὰ τὴν ἰσχυμένην ἰμῖναι ἀποφατικῶς ἢ Εὐρύκλεια, ὡς ἢ μυθήσεται τῇ διαφίγει τὰ κατὰ τὸν νόον, πρὶν αἶν' ἵστας ἡμέρας διέλθωιν, ἢ αὐτὴ ζητήσῃ. Atqui occurrit vox ἀπώμνυν infra *Odys. l. 436.* ubi priori isto sensu accipi videtur: Nisi fortè ibi vera lectio sit ἐπώμνυν uti habet MS. unus à *Tb. Bentleio* collatus.

Ver. 378. — ῥ'.] Ut dictum est.

E

- Ἐν δὲ οἱ ἄλφιτα χεῦν ἐϋρραφέεσσι δαροῖσιν. 380
 Τηλέμαχος δ' ἐς δάματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλει.
 "Ενθ' αὖ ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Τηλέμαχ' δ' εἰκνῖα κατὰ πτόλιν ἄχετο πάντα,
 Καὶ ῥα ἐκάστω φῶτι περισταμένη φάτο μῦθον·
 Ἔσπερίς δ' ἐπὶ νῆα δοὴν ἀγρεύεσθαι ἀνάγει. 385
 Ἡ δ' αὖτε Φρονίῳ Νοήμονα φαίδιμον υἱὸν
 "Ηττε νῆα δοὴν· ὃ δὲ οἱ πρόφρων ὑπέδεκτο.
 Δύσετο τ' ἥλιος, σκιάωντο τε πᾶσαι ἄγνυαι.
 Καὶ τότε νῆα δοὴν ἄλαδ' εἴρυσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
 "Οπλ' ἐτίθει, τὰ τε νῆες εὖσσελμοι φορέουσιν. 390
 Στήσῃ δ' ἐπ' ἐσχατῆς λιμένος· περὶ δ' ἐσθλοὶ ἑταῖροι
 Ἀδρόοι ἠγρεύεοντο· θεὰ δ' ἄτρυνεν ἑκαστον.
 "Ενθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Βῆ δ' ἴμεγαι πρὸς δάματ' Ὀδυσσῆος Δείιοι·

Farinamque illi infudit benè-consutis in utribus.

380

Telemachus verò domum ingressus cum procis versabatur.

Tum rursus aliud cogitavit dea caesia-oculis Minerva;

Telemacho scilicet assimilata urbem obibat ubique,

Et singulis viris astans dicebat sermonem:

Vesperì verò ad navem celerem congregari jubebat.

385

Ipsa autem porrò Phronii Noëmona clarum filium

Poscebat navem celerem; ille verò ipsi lubens promisit.

Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viae.

Et tunc navem celerem in mare protraxit, omniaque in ipsà

Arma posuit, quae utique naves bene-tabulatae ferunt.

390

Statuitque in extremitate portus; circum autem eximii socii

Frequentes congregabantur: dea autem hortabatur singulos,

Tunc rursus aliud cogitavit dea caesia-oculis Minerva;

Festinauit ire ad domum Ulyssis divini:

Ver. 380. — δαροῖσιν.] Vide suprà ad ver. 354.

Ver. 382. "Εἰδ' αὖ ἄλλ'.] *Al.* "Εἰδ' αὖτ' ἄλλ'. Uti infrà ver. 393.

Ver. 382. 393. 999. et 420. — γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide ad *Il.* α. 206.

Ver. 383. Τηλέμαχ' δ' εἰκνῖα κατὰ πτόλιν ἄχετο πάντα.] Διψύσσεται ὡς ἱκασθ' τῶν Ἰθακῶν τὴν τῷ νῦν δημηγορίαν εἰς τὴν φέρων, καὶ τὸν τῷ βασιλεῖ ἀνταδωλοταύμνονοι καὶ αὐτὸς ἀπὸ αὐτοῖς ἰσχυρίζεται, καὶ κρίνων δίκαια ἐκείνων εἶπαι καὶ αἰτῆσασθαι, ἀμύνει μὲν ἡ θαρρῦς διὰ τὸ κινδυνώδεις τῷ ἔργῳ, νῆα δὲ δύναι λογίζεσθαι, καὶ αὐτῶν σπᾶς εἰς ἰσχύας προσεπιδύναται. *Schol.* Iisdemque ferè verbis exponit et *Eustathius*.

Ver. 385. — ἀγρεύεσθαι.] Ita edidit *Barnesius*. *Al.* ἀγρίεσθαι.

Ver. 388. Δύσετο τ' ἥλιος, σκιάωντο τε.] *Al.* Δύσετο δ' ἥλιος.

Sol ruit intereà, et montes umbrantur opaci.

Æn. III. 508.

Ibid. Δύσετο.] *Al.* Δύσετο et Δύσονται. Vide ad *Il.* β'. 35. et i. 109.

Ibid. — σκιάωντο τε πᾶσαι ἄγνυαι.] "Ἦτοι ἡλίου δύσαντος, σκτισσομένων. *Porphyrog.* *Quaest. Homeric.* 9. Ἡ γὰρ νῆξ, σκία γῆς. *Schol.*

Ibid. — ἄγνυαι.] Τὰ ἄμφω, αἱ ἰσοὶ συνόχους Ἀθηναῖοι, ἄγνυες Ἀργεῖοι καλῶνται. *Schol.* MSS. apud *Barnesium*.

Ver. 390. — τὰ τε νῆες.] *Al.* τὰ γι νῆες. *Ibid.* — εὖσσελμοι.] Εὐσελμότες — εἰλμαῖα γὰρ τὰ τῶν νῶν σκευήματα. *Schol.* MSS. apud *Barnesium*.

Ver. 391. — ἐπ' ἐσχατῆς λιμένος.] *Al.* ἐπ' ἐσχατῇ λιμένος.

Ver. 392. — θεὰ ἄτρυνεν ἑκαστον.] Ἀθήνας δηλαδὴ τῆς ἐν ἰσχυρὴ φρονίῳ. *Eustath.*

- Ἔνθα μνηστήρεσσιν ἐπὶ γλυπὸν ὕπνον ἔχουσιν,
 Πλάζῃ δὲ πίνοντας· χαρῶν δ' ἐκβαλλε κύπελλα.
 Οἱ δ' εὐδαν ὄρνυτο κατὰ πτόλιν· εἰ δ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Εἶατ', ἐπεὶ σφισιν ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν.
 Αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ἐπροκαλεσσαμένη μεγάρων ἐναισταόντων,
 Μίντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας· ἠδὲ καὶ αὐδὴν·
 Τηλέμαχ', ἦδη μὲν τοι εὐκνήμιδες ἱταῖροι
 Εἶατ' ἐπὶ ἥρετμοι, τὴν σὴν πατιδύγμενοι ὀρμὴν·
 Ἄλλ' ἴομεν, μὴ δηρὰ διατρίβωμεν ὁδοῖο.
 Ὡς ἄρα φωνήσας· ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
 Καρκαλίμας· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνια βαῖνε Διοῖο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
 Εὖρον ἔπειτ' ἐπὶ Διὶ παρηγομόωντας ἱταῖρους.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο·
 Δεῦτε, φίλοι, ἥϊα φερώμεθα· πάντα γὰρ ἦδη
 Ἀθρὸ ἐνὶ μεγάρῳ· μήτηρ δ' ἐμὴ ἔτι πέπυσται,
 Οὐδ' ἄλλαι δμῶαί, μία δ' οἷη μῦθον ἄκασεν.

- Ibi procis dulcem somnum infudit;
 Confundebat autem bibentes, è manibus verò excutiebatur pocula.
 Hi autem dormitum festinabant in urbem; neque amplius diù
 Sedebant, quia ipsis somnus palpebris incidebat.
 Cæterum Telemachum allocuta est cæcia-oculis Minerva,
 Evocatum ex ædibus benè-habitatis,
 Mentori similis-facta, tum corpore tum etiam voce;
 "Telemache, jam quidem tibi benè-ocreati socii
 "Sedent ad remigium, tuum expectantes adventum;
 "Sed eamus, nè nimia-diù differamus iter."
 Sic utique locuta præcessit Pallas Minerva
 Subitò; ille autem continuò post vestigia ibat dæm.
 Cæterum postquam ad navem pervenisissent atque mare,
 Invenerunt deindè in littore comatos socios.
 Hos verò allocutus est nobilis Telemachus;
 "Adeste, amici, viatica afferamus; omnia enim jam
 "Conferata sunt in domo: mater verò neutiquam scit,
 "Neque alia ancillæ; una autem sola rem auditvit."

Ver. 395. — μνηστήρεσσιν ἐπὶ γλυπὸν ὕπνον ἔχουσιν.]
 At Venus Ascanio placidam per mem-
 bra quietem

Irrigat ————
 Æn. I. 695.

Ver. 398. et 403. Εἶατ'.] Postulat Tem-
 porum ratio ut vox Εἶατ' in priori loco
 Εἶατ' in posteriori Εἶτατ' intelligatur.
 Videat Il. d. 37. et ε. 164

Ver. 400. — μεγάρων ἐναισταόντων.]
 Vide ad Il. β'. 648.

Ver. 403. — ἐπὶ ἥρετμοι.] Ἐπίκωποι,
 ἱταῖροι ἱερίων. Schol.

Ibid — πατιδύγμενοι.] Barnesius edidit
 πατιδύγμενοι. Quod idem.

Ver. 409. — ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο.] Vide
 ad Il. γ'. 758.

Ver. 410. — ἥϊα.] Vide suprâ ad ver-
 289. et ad Il. γ'. 103.

Ver. 411. — οἷη μῦθον ἄκασεν.]
 Al. ἱππὸν.

"Ως ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἔποντο.
 Οἱ δ' ἅμα πάντα φέροντες, εὐστέλμων ἐπὶ νηὶ
 Κώπθεσαν, ὡς ἐκέλευσεν Ὀδυσσεύς φίλος υἱός.
 Ἄν δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη,
 Νηὶ δ' ἐνὶ πρύμνῃ κατ' ἄρ' ἔζετο· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτῆς
 Ἔζετο Τηλέμαχος· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν
 Ἄν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες, ἐπὶ κληῖσι κάθίζον.
 Τοῖσιν δ' ἔκμενον ἔθρον' ἔει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ἀκραῇ ζέφυρον, κελάδοντ' ἐπὶ οἶνοπα πόντον.
 Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
 "Ὅπλων ἄπτεσθαι· τοὶ δ' ὀτρυνόντος ἄκυσαν
 Ἴστον δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
 Στῆσαν αἰείραντες· κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν
 Ἐλκον δ' ἰστία λευκὰ εὐστρέπτοισι βοεῦσιν.

415

420

425

Sic utique locutus præcessit, illi autem simul sequebantur.

Ipsi verò simul omnia ferentes benè tabulatà in navi

Deposuerunt, ut præcepit Ulyssis charus filius.

415

Telemachus vero navem conscendit, praeibat autem Minerva,

Navisque in puppe consedit; prope autem eam

Sedebat Telemachus: illi verò retinacula solverunt;

Etiámque ipsi nave censensà per transtra sederunt.

420

His vero secundum ventum misit caesia-oculis Minerva,

Opportunum Zephyrum, sonantem per obscurum pontum.

Telemachus autem socios hortatus jussit

Arma nautica tractare; hi verò adhortanti auscultârunt;

Malum autem abiegnum cavam intrâ basem

Statuerunt elevatum, rudentibusque colligârunt;

425

Trahebantque vela alba benè-ťortis loris.

Ver. 414. — ἅμα.] *Al.* ἄρα.

Ibid. — ἐπὶ νηὶ.] *Al.* ἐν νηὶ.

Ver. 416. — ἄρα.] *Deinceps* —

Ver. 420. Τοῖσιν δ' ἔκμενον ἔθρον' ἔει.]

Prosequitur surgens à puppi ventus euntes. *Æn.* III. 130.

Vide infrà ad λ'. 6.

Ibid. — ἔκμενον.] Ἐγερὸν, παρα τὴν ἰστίαν· ἢ τὸν φορὸν, καὶ εἰς τὸ ἐκίεσθαι ἐκινῆσαι, εἰσὶν ἐκίμενον. Ἰσμενον, διώγων· καὶ ἀλλαχῇ, [*Odys.* i. 478. σ'. 440.] "ἀνίμων μῖνος ὕγρον" αἰντῶν· ἢ τὸν ἰστίαν καὶ φερέσθαι πρῶτα. *Schol.*

Ver. 421. Ἀκραῇ ζέφυρον.] Ἐπικτῆδιον, ἄκρος ἀνίστα πρὸς τὴν χεῖρα, ὅτε πλῆον, ἐν ἑλασσόν· ἢ τὸν μὴ κερκαίνον, ἀλλ' ἀκριβῶς ζέφυρον. Τινὲς εὐκραῇ. *Schol.* Similiter et *Eustathius*; Ἀκραῇ δὲ λίγει, τὸν ἄκρος αἰῖσα, ἥτοι ἀνίστα. Οἱ δὲ γράφουσιν εὐκραῇ. "Ὡς τι δύναται τις ἀκραῇ λίγαν, ἢ τὸν μὴ κερκαίνον, ἀλλ' ἀκριβῇ ζέφυρον.

Ibid. — κελάδοντ' ἐπὶ οἶνοπα πόντον.]

"Ἦτοι ἄγωνα κατὰ τὴν θάλασσαν τὸν ἄνιμον· ἢ κατὰ τὸν κελάδοντα πόντον ἀνίστα. *Schol.* MSS. apud *Barnesium*. Posteriori modò exponunt *Scholia* vulgata; Κελάδοντα, ἐκίετον τῷ πόντῳ ὅντι ἢ οἱ Παλαιοὶ Ἐγκύλαδον ἴσπον τῇ Ποσειδῶνι παραδίδοσαν. Atque eò quidem verisimilior haec interpretatio, quòd Epitheton hoc his alibi apud Poëtam fluentis tribuatur, *Iliad.* σ'. 576. φ'. 16; vento, ut opinor, nusquam.

Ver. 422. — ἰσοτρύνας.] *Al.* ἰσοτρίνας.

Ver. 424. — μεσόδμης.] Μεσόδμη δι, ἢ ἐπὶ δι' ἧς ὁ ἴστος ἐνέρεται· λεχθῆς ὅσα, παρα τὸ μῖνον τῆς νηὸς διδομῆσθαι. *Schol.* et *Eustath.*

Ver. 425. — προτόνοισιν.] Σχευαῖς, δι' ὧν ὁ ἴστος ἀποδισμύεται, ὡς ἀν' ἑχθρὰς βιβαίως ἴσταςθαι· οἱ δὲ Παλαιοὶ, κάλας, ἀπὸ τῷ καρχησίῳ εἰς πρῶτον καὶ πρῶτον διατείνοντας. *Schol.*

Ver. 426. — βαῖσιν.] Χεῖρας ἀρχαίας ἴσι, καὶ ἢν ἢ νῦν οἱ περίσπας τὰς ταύρας ἀντι-καὶ φωνῶν ὀργασ, καὶ ἄλλαι τισὶ ταύρας.

"Ἐπρῆσεν δ' ἄνεμος μέσον ἰσίον· ἄμφι δὲ κῦμα
 Στείρη πορφύρεον μεγάλη· ἴαχε, νηὸς ἰσῆς·
 Ἥ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
 Δησάμενοι δ' ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
 Στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφείας οἴνοιο·
 Λεῖβον δ' ἀθανάτοισι θεοῖς ἀειγενέτησιν·
 Ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Διὸς γλαυκῶπιδι κέρη.
 Παννυχίη μὲν ῥ' ἦγε καὶ ἥω πείρε κέλευθον.

430

Ventus autem flatu implevit medium velum; circumque fluctus
 Carinam ater valdè resonabat, navi eunte:
 Hæc verò currebat per fluctum conficiens viam.
 Cum autem ligassent arma celerem per navem nigram,
 Statuerunt crateras plenos vini;
 Libabantque diis immortalibus sempiternis;
 Ex omnibus autem potissimum Jovis oculis-cæsiæ filiæ.
 Per-notam-noctem quidem illa et auroram conficiebat iter.

430

τῇ τῶν σχοινίων χρείαν ἀποσπληῖσαι. Βοίας
 καὶ βοῆς λίγας τοὺς ἐκ βοείων ἱμάντας κάλωας.
 Schol.

Ver. 427. "Ἐπρῆσεν δ' ἄνεμος μέσον ἰσίον.]

et auræ

Vela vocant, tumidoque inflatur carbasus
 Austro. Æn. III. 357.

Ibid. "Ἐπρῆσεν.] Ἐφύσησεν ἔθιν καὶ κρητῆρ.
 Schol.

Ibid. — ἄμφι δὲ κῦμα Στείρη πορφύρεον
 μεγάλη ἴαχε.]

Tendunt vela Noti; fugimus spumanti-
 bus undis,

Quà cursum ventusque gubernatorque vo-
 cabant. Æn. III. 268.

Quo in loco *Virgilium Homero* superiorem
 contendit *Scaliger*; "Melius *spumantibus*
 " (inquit) quàm clamantibus; præsertim
 " cum navicula parva esset Homericæ. Et
 " divinus versus ille, qui dat classem et
 " vento et gubernatori. Iste verò totus in
 " fluctibus, adeò ut etiam iteret." *Poëtic.*
lib. V. cap. 3. Observandum tamen inter
 hosce *Virgilii* et *Homeri* locos non prorsus
 rectè institutam esse comparisonem. Nam
 posteriori isti *Virgilii* versui, quem divinum
 appellat vir doctissimus, respondet alius ver-
 sus *Homerici*, undè etiam ad verbum penè
 desumptus est;

Τὴν δ' ἄνεμος τι κυβερνήτης τ' ἔθινον.

Infra λ'. 10. μ'. 152.

Ver. 427. 428. — κῦμα — πορφύ-
 ρεον.]

— mare purpureum —

Georg. III. 378.

Ver. 428. Στείρη.] Τῇ πρὸς τῇ, διὰ τὸ στεφ-
 ῖραν εἶναι. Schol. MSS. apud *Barnesium*.

Ibid. — πορφύρεον.] *Barnesius* legen-
 dum vult πορφύρεον. Sed nihil opus. Quà
 enim analogiā sit μαρτύρομαι, μαρτυρέομαι,
 μέμνηρος· φίλομαι, φίλιος, φίλος· eādē
 sit πορφύρεω, πορφύρεος. Vide ad *Il. á. 338.*
 et *á. 304.*

Ver. 429. Ἥ δ' ἔθινον κατὰ κῦμα διαπρή-
 σουσα κέλευθον.]

— vastumque cavā trabe currimus
 æquor. Æn. III. 191.

Currit iter tutum non seciùs æquore
 classis. Æn. V. 862.

Ibid. — διαπρήσσουσα.] Vide ad *Il. á. 192.*

Ver. 431. — ἐπιστεφείας οἴνοιο.] Πλήρης
 μίχρη στιφάνης· παρὰ τὸ, "Κρητῆρας ἐπιστέ-
 " φαντο." Schol. Vide ad *Il. á. 470.*

Ver. 432. — ἀθανάτοισι.] Vide ad *Il. á. 398.*

Ver. 434. — ῥ'.] Ut dictum est —
 ver. 429.

Ibid. — πείρε κέλευθον.] Ἐθιν καὶ τὸ,
 "ἀλλογενὰ τι κύματα πείρου." Schol. Vide
 ad *Il. á. 8.*

E 3

ΤΗΣ
ΤΟΥ ὍΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥ Σ Σ Ε Ι Α Σ
ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ ΓΡΑΜΜΑ, Γ'.

Ὑπόθεσις τῆς ραψωδίας Γ'.

Τηλέμαχος ἰδὼντα εὖν Ἀθηῶν ξιφῶς Νίσωρ καὶ διαγῆσθαι αὐτῷ τὰ συμβεβηκότα ταῖς Ἑλλήσι, καὶ τὸν ἀπώλιν ἐν Τροίᾳ πεδόμενος διὰ τὰ περὶ τὸς μνηστῆρας, καὶ γυναικας τὴν Ἀδωνῆα ἀκούσας, θυσίας αὐτῷ ἐπιτελεῖν. Ἀσὼς δὲ ὁ Τηλέμαχος ἄρμα εὖν Παισιππῶος Νίσωρος υἱῷ, ὃς Σπάρτην ἤγαγεν· νικῶντες δὲ ἐπιγινόμενοις, ξινίζονται παρὰ Διὶ ἰσὺ Φηραίς.

Ἄλλη ὑπόθεσις.

Τηλέμαχος ὡς Πύλον καταχθῶς, ἄρμα τῇ Ἀθηνῇ ἐν Μίντορος μερῶν, καταλαμβάνει τὰς Πυλίας θυσίας ταύρας ἐπιτελόντας τῷ Παισιππῶν καὶ τὶ περὶ τῷ πατρὶς αὐτῷ σπυρίον, ἐπιτίθειται εὖν τῶν Ἰλίου δειγμάτων. Μετὰ τῷτο ἡ μὲν Ἀθηνῆ ἐκτίει μερῶν ἀπαλλάττειναι· ὁ δὲ Νίσωρ θυσίας αὐτῇ συντελεῖται, τὸν Τηλέμαχος ἄρμα τῷ υἱῷ Παισιππῶος ὡς Λαζιδάμοιο ἀποτίμπτει.

Ἐπιγραφαί.

Ἀφ' οὗ Τηλέμαχος εἰς Πύλον.

Ἄλλως.

Τὰ ἐν Πύλῳ.

Ἄλλως.

Γέρμ' ὑπὸ Νίσωρ δίετο, συνῆρτο δ' οἱ υἱῷ, διὰ δ' ἔστη.

Ἡ Ἑλῖος δ' ἀνόρεψε, λιπὼν περικαλλέα λίμνην,
Οὐρανὸν εἰς πολύχαλκον, ἵν' ἀθανάτοισι φαείνη,
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζεῖδαρον ἄρεβαν.

LIB. III.

SOL autem ortus est, relicto pulchro lacu,
Cælum in firmum, ut immortalibus luceret,
Et mortalibus hominibus super almam terram.

Ver. 1. Ἡλῖος δ' ἀνόρεψε, λιπὼν περικαλλέα λίμνην.]
Oceanum interea surgens Aurora reliquit.

Æn. IV. 129.

Ver. 2. — πολύχαλκον.] Ἰσχυρὴν, στερεὴν. Schol.
Ibid. et ver. 47. — ἀθανάτοισι.] Similiterque infra ver. 6. κυανχαίτη et ver.

Οἱ δὲ Πύλον, Νηληϊὸς εὐκτίμενον πτολίεθρον,
 Ἴξον τοὶ δ' ἐπὶ Δινὶ θαλάσσης ἱερὰ ῥέζον,
 Ταύρες παμμέλανας Ἐνοσίχθονι κυανοχαίτη.
 Ἐνεία δ' ἔδραι ἔσαν, πνιθηκόσιοι δ' ἐν ἑκάστη
 Εἶατο, καὶ προὔχοντο ἑκάστοθι ἐννέα ταύρες.
 Ἐνθ' οἱ σπλάγχχ' ἐπάσαντο, θεῶ δ' ἐπὶ μηρία καῖον.
 Οἱ δ' ἰδυὺς κατάγοντο, ἰδ' ἰστία νηὸς εἴσης
 Στεῖλαν αἰέραντες, τὴν δ' ὤρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοὶ.
 Ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν' ἤρχε δ' Ἀθήνη.
 Τὸν προτέρη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Τηλέμαχ', ἐ μὲν σε χρεὶ ἔτ' αἰδῆς ἐδ' ἤβαιον.

Illi autem ad Pylum, Nelei benè-ædificatum oppidum,
 Pervenerunt: ipsi verò in littore maris sacra faciebant,
 Tauros totos nigres Neptuno cæruleo-cæsariem.

Novem autem consessus erant, quingenique in unoquoque
 Sedebant, et præbebant singulim novem boves.

Hic illi viscera gustârunt, deo autem femora incendebant.

Hi autem rectâ appellabant, atque vela navis æqualis

Contraxerunt tollentes, illamque in-portu-statuerunt: ipsi verò egressi sunt:

Telemachus porro egrediebatur: præibat autem Minerva.

Illum prior allocuta est dea cæsia Minerva;

"Telemache, non opus tibi jam pudoris ne paululùm quidem:

242. 246. ἀθάνατοι, ἀθανάτοις: Vide ad II. 4. 398.

Ibid. — φανίην.] *Al. φανίην.*

Ver. 3. — ζάδωρον.] Τὴν τὰ πρὸς ζῶνιν
 θυρμην. *Schol.* Vide autem infra ad τ'. 593.

Ibid. — ἀρμεν.] Vide ad II. ζ'. 142.

Ver. 4. Οἱ δὲ Πύλον.] τῷ δὲ Πύλῳ πρὸς
 νῆτον ἐστὶ τὸ Λίπερον ἢ δι καὶ αὕτη πόλις ὑπὲρ
 τῆς θαλάσσης ἐν τισσαράκοντα σταδίοις μεταξὺ
 δὲ τῷ Λίπερῳ ἔ τῷ Ἀντίῳ, τὸ ἱερὸν τῷ Σαμίῳ
 Πασιδῶνι ἱερὸν, ἱκατὸν σταδίων ἱκατὸν δόχων.
 Τῶτο δὲ ἐστὶ τὸ ἱερὸν, ἐν ᾧ καταληφθῆναι φησὶν
 ἡ Παιστής ὑπὸ Τηλέμαχου τὴν θυρίαν συντελῆ-
 ντας τῆς Πολύης. "Οἱ δὲ Πύλον. Νηληϊὸς εὐκτί-
 — μινον πτολίεθρον, Ἴξον Ὡς." *Strabo Geo-*
graph. Lib. VIII.

Ver. 5. — ἱερὰ ῥέζον, Ταύρες — Ἐνο-
 σίχθον.]

— meritos aris mactavit honores;

Taurum Neptuno —

Æn. III. 118.

Ver. 7. Ἐνεία δ' ἔδραι ἔσαν.] Ἐνεία συνίδρα
 ἢ τῶν πόλεων, διὰ τὰ ἱνιάπολιν εἶναι τὴν Πύ-
 λον. *Schol.* Similiter *Eustathius*: Οἱ δὲ Πύ-
 λωνι φασὶν ἱνία Πολύης Ἰδρας εἶναι, διὰ τὸ ἔ
 πόλις τσαυτάς ὑπὸ Ἰδρίας κτισθαι τῇ Νέσ-
 ρῃ. — Ὡς ἱκατὸς πόλιος Ἰδρας εἶναι.

Ver. 9. Ἐνθ' οἱ σπλάγχχ' ἐπάσαντο.] "Οἱ

τὸ πάσθαι ἐπὶ τῷ ἀπογνώσθαι τίθεται —
 "Εἴθ' οἱ σπλάγχχ' ἐπάσαντο." Τῶν γὰρ
 σπλάγχχων ἀπογινύσονται μόνον, [*Al. μόνον*].
 ὡς ἐν ὀλίγων πόλεος ἄλλοις. *Athenæus, Lib.*
I. cap. 19.

Ibid. "Ενθ' οἱ." *Al. Εἴθ' οἱ.* Quo modo
 legit et *Athenæus* loco jam citato.

Ver. 10. — νηὸς εἴσης.] Ἴσης κατὰ τὰς
 τοίχους. *Schol.*

Ver. 11. — ἀρμεσαν.] Vide ad II. 4.
 140.

Ibid. — ἐκ δ' ἔβαν αὐτοὶ.] Vide ad II.
 9'. 229.

Ver. 12. — ἄρα.] *Deinceps* —

Ver. 13. et 25. — γλαυκῶπις Ἀθήνη.]
 Similitèrque infra ver. 218. 229. Vide ad
 II. 4. 206.

Ver. 14. Τηλέμαχ', ἐ μὲν σε χρεὶ ἔτ' αἰδῆς.] "Mi-
 nerve est ici la Prudence même de ce
 " jeune Prince, et les leçons, qu'il se donne
 " à lui même, et qui lui sont suggérées
 " par la sagesse." *Dacier.* Vide supra ad
 4. 88. et ad II. 4. 194.

Ibid. — ἐ μὲν σε χρεὶ ἔτ' αἰδῆς.] Ἐν
 τούτοις δὲ τῷ, "ἐ μὲν σε χρεὶ ἔτ' αἰδῆς," ἀν-
 τιστάσεως ἰσὺν ἀρχαίῃ ἐκ συνήθους ἀντὶ τῷ, ἐ μὲν
 σοὶ χρεὶα αἰδῆς. *Eustath.* Atqui eandem
 hanc phrasin sæpè alibi usurpat Poëta:

— ἔτι τι σε χρεὶ
 Ταύτης ἀρεσσύνης —, II. 4. 109.

- Τῆνεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλως, ὅφρα πύδῃαι 15
 Πατρός, ὅτε κύθε γαῖα, καὶ ὄντινα πότμον ἐπέσπεν.
 Ἀλλ' ἄγε νῦν ἰθὺς κίε Νέστορος ἱπποδάμιοι:
 Εἶδομεν, ἦντινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκευθε.
 Δίσσεσθαι δὲ μιν αὐτὸν, ὅπως νημερτία εἶπῃ.
 Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρεῖ· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστὶ, 20
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 Μέντορ, πῶς εἴ ἄρ' ἴω, πῶς τ' ἄρ' προσπτύξομαι αὐτὸν;
 Οὐδὲ τι πῶ μύθοισι πεπείρημαι πυκινοῖσιν.
 Αἰδῶς δ' αὖ, νέον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέσθαι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 25
 Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῆσι νοήσεις,

" Ideo enim et pontum, pernavigasti, ut audires

15

" De patre, ubi cum occultet terra; et quodnam fatum consecutus sit.

" Verum agere nunc recta vade ad Nestorem equorum-domitorem:

" Videamus, quodnam consilium in praecordiis absconditum-habeat.

" Ora autem ipsum, ut vera dicat:

" Mendacium verò non dicit; valde enim prudens est."

20

Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;

" Mentor, quonam verò pacto accedam, quoque pacto salutabo ipsum?

" Neque omnino adhuc sermonum expertus sum prudentium;

" Puderet etiam, juvenem virum seniore interrogare."

Hunc verò rursus allocuta est dea casia Minerva;

25

" Telemache, alia quidem in mente tuâ dispicies,

———— μύθεσαι ὅσσο σι χεῖ.

Odyss. d. 124.

———— τί σι χεῖ;

d. 463.

Ver. 17. et 181. — [ἱπποδάμιοι.] Vide ad II. β'. 23.

Ver. 18. — ἦντινα.] Al. ἦντινα.

Ver. 18. 23. — κίε μιν — πειρίρη-
 μαι.] Vide ad II. α. 37. et v. 786.

Ver. 20. Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρεῖ· μάλα γὰρ
 πεπνυμένος ἐστ.]

Ψεῦδος δι μισῇ πᾶς σοφὸς ἔ χρησίμος.

Menander Fragment. 35. ex incertis
 Comediis.

Ver. 22. Μέντορ, πῶς εἴ ἄρ' ἴω, πῶς τ' ἄρ' προσ-
 πτύξομαι αὐτὸν;]
 "ego vellem habere Homeri illam Miner-
 "nam simulatam Mentori, cui dicerem;

" Μέντορ, πῶς εἴ ἄρ' ἴω, πῶς τ' ἄρ' προσ-
 πτύξομαι αὐτὸν;"]
 Cicero, Epist. ad Attic. Lib. IX. Ep. 8.

Ibid. — πῶς εἴ ἄρ' ἴω.] Et quomodo igi-
 tur?

Ver. 23. — μύθοισι πειρίρημαι.] "Εμ-
 πεύομαι ἐμὴν οὐκ ἤσκημαι λόγοις. Schol.

Ver. 24. — Αἰδῶς δ' αὖ.] Ambiguita-

tem hic exquisivit Eustathius, quæ nulla est.

Τὸ δὲ, " Αἰδῶς δ' αὖ νέον ἄνδρα γεραίτερον ἐξε-
 "ρεῖσθαι" γνωμικῶς μὲν ἰρρήθῃ σχῆμα δὲ
 ἀμφιβολίας ἔχει. Οἴσεται γὰρ τις, ἀμφιβολον
 εἶναι, εἴτε αἰδῶς, νέον ἄνδρα ἐκώθειν δίδοναι
 ἀνδρὶ γίγνεται, εἴτε καὶ ἀνάπαλιν. Ταῦτα γὰρ
 ὑποβάλλουσι νοῶν αἱ συνηγεῖς δύο αἰτιατικαί.
 Quasi scilicet sententiam tam perspicuam
 et luculentam posteriori isto modo unquam
 accipere posset quisquam.

Ver. 26. Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὐτὸς.] No-
 μοθέτης, μιστὰ τῶν γιγόντων τῷ συνείδει, ἔχει
 — δυνήσεται — πάντα τὰ πρὸς τὸν
 τῆς εὐδαιμονίας σκοπὸν συντείνοντα τῇ νομο-
 θεσίᾳ ἀπαρτίζειν, ἄλλως τε ἢ μνηστικὸς αἰ
 τῆς θείας τῇ ποιητῇ παραμυθίας. " Τηλέμαχ'.
 " ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῆσι νοήσεις,
 " ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται Ἔσ.
 Kyriac. Stroz. de Republic. Lib. X. ipso fme.
 Πάλιν αὖ τῇ Τηλέμαχῳ μίλλοντι συγγινώσκει
 βασιλεῖ προσκυτάρῳ, αἰδυνῶν καὶ ἀπορμύνῳ
 ὁ ἱερεὺς λέγει, " Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὖ-
 " τὸς ἐνὶ φρεσὶ σῆσι νοήσεις, ἄλλα δὲ καὶ
 " δαίμων ὑποθήσεται — " καὶ προστίθησι
 τὴν αἰτίαν τῆς παρὰ τῷ δαίμονι ἰλασίως,
 — ἔ γὰρ εἰω ὁδοὶ σὶ θῶν ἀίκητι γι-
 " νίσθαι τε τραφίμην τι." Maximus Tyrius,
 Dissertat. XXVI.

"Αλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται· οὐ γὰρ οἶω
Οὐ σε Δεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.

"Ως ἄρα φωνήσας ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρκαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνια βαίνει Δεῖοιο.

Ἴξον δ' ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἄγυρην τε καὶ ἔδρας·

Ἐνθ' ἄρα Νέστωρ ἦστο σὺν υἱάσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Δαῖτ' ἐντυνόμενοι, κρέα ὥπτων, ἄλλα δ' ἔπειρον.

Οἱ δ', ὥς οὖν ξείνους ἴδον, ἀθρόοι ἦλθον ἅπαντες,
Χερσὶν τ' ἡσπάζοντο, καὶ ἐδριάσθαι ἄνωγον.

Πρῶτος Νεστορίδης Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν,

Ἀμφοτέρων ἔλε χεῖρα, καὶ ἴδρυσεν παρὰ δαιτὶ,

Κάεσιν ἐν μαλακοῖσιν, ἐπὶ ψαμάθοις ἀλήγῃ,

Πὰρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδεϊ καὶ πατέρϊ ᾧ·

Δῶκε δ' ἄρα σπλάγχχων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευε

"Alia verò et deus suggeret; non enim pato

"Te, diis invictis, natumque esse nutritumque."

Sic quidem locuta praeivit Pallas Minerva

Celeritèr: ille verò continuò post vestigia ibat dez.

Venerunt autem in Pyliorum virorum congregationem et consessus:

Hic scilicèt Nestor sedebat cum filiis; circumque socii

Convivium apparantes, carnes assabant, aliasque transfigebant.

Illi verò, ut hospites viderunt, conferti venerunt omnes,

Manibusque prehensabant, et considerare jubebant.

Primus Nestorides Pisistratus propè accedens,

Utrorumqueprehendit manum, et collocavit ad epulas,

Pellibus in mollibus, super arenas marinas,

Juxtaque fratrem Thrasymedem, et patrem suum:

Præbuit autem deindè viscerum partes, infundebatque vinum

Ver. 27. — οὐ γὰρ οἶω Οἱ σε Διῶν ἀέκητι
γινέσθαι.] "Οτι ἐν τῇ, "οὐ γὰρ οἶω Οὐ σε
"Διῶν ἀέκητι γινέσθαι τε τραφέμεν τε," φασὶ
τοῖς λίγιν τὸν ποιητὴν, ὡς οὐκ εἰσμαι νόθον σε
εἶναι τῇ Πηνελόπῃ· οἷα τῶν νόθων μὴ θείως γινω-
μίνων, διὰ τὸ τῆς μίξις οὐκ ἔχουσιν ἴσο-
μνη. Rectius videtur quod ipse deinceps
addit: "Ἀλλως δὲ ἀέκητι Διῶν γινέσθαι τὸς καὶ
τραφέμεν, εἰ διὰ βίου ἀβλῖος εἴη, ἢ Διῶν
ἀπεικονιστος.

Ver. 28. Οἱ σε Διῶν ἀέκητι.] Maximus
Tyrtius, loco jam supra adducto, itemque
Diocletus. XXII. ipso initio, citat Οὐδὲ σε
Διῶν ἀέκητι. Quod et ferri posset; pronun-
tiando scilicèt Διῶν.

Ibid. — σε τραφέμεν τε.] Al. τιτραφέ-
μεν τε.

Ver. 32. Ἐνθ' ἄρα Νέστωρ ἦστο σὺν υἱάσιν.]
Fortè die solemnem illo rex Arcas ho-
norem
Amphytrioniadæ magno Divisque fere-
bat,

Ante urbem in loco. Pallas huic filius
unà,

Unà omnes juvenum primi pauperque
senatus,

Thura dabant: tepidusque cruor fuma-
bat ad aras. Æn. VIII. 102.

Ver. 33. — ἐντυνόμενοι.] Vide infrà ad
ζ. 33.

Ibid. — κρέα ὥπτων, ἄλλα δ' ἔπειρον.]
Al. κρέα τ' ὥπτων, ἄλλα τ' ἔπειρον.

Ver. 34. — ὦν.] Non hic supervacuum
est istud ὦν. Vim enim habet in connec-
tendà sententià cum eo quod præcessit
ver. 31. Ἴξον δ' ἐς Πυλίων ἔσ.

Ver. 36. — Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Ἀμφοτέρων ἔλε χεῖρα.]

Accepitque manu, dextramque amplex-
us inhæsit. Æn. VIII. 124.

Ver. 39. — πατέρϊ ᾧ.] Vide ad Il. α'. 51.

Ver. 40. Δῶκε δ' ἄρα σπλάγχχων μοίρας,
ἐν δ' οἶνον ἔχευε.]

Χρυσέῳ ἐν δέπαι· δειδισκόμενος δὲ προσήδα
Παλλάδ' Ἀθηναίην, κόурην Διὸς αἰγίοχοιο·

Εὖχεο νῦν, ὃ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ἄνακτι
Τοῦ γὰρ καὶ δαίτης ἠντήσατε δεῦρο μολόντες.
Αὐτὰρ ἐπὴν σπείσης τέ καὶ εὖξαι, ἧ δέμης ἐστὶ,

45

Δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπας μελιθήδος οἶνου
Σπείσαι· ἐπεὶ καὶ τοῦτον οἶομαι ἀθανάτοισιν
Εὖχεσθαι· πάντες δὲ Διῶν χατέουσ' ἄνθρωποι.
Ἀλλὰ νεώτερος ἐστὶν, ὀμηλική δ' ἐμοὶ αὐτῷ·
Τοῦνεκα τοι προτέρῳ δώσω χρύσειον ἄλεισον.

50

Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἡδέος οἶνου·
Χαίρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικάϊῳ,
Οὔνεκα οἱ προτέρῳ δῶκε χρύσειον ἄλεισον.
Αὐτίκα δ' εὖχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι·

Κλυθι, Ποσειδάων γαίηοχε, μηδὲ μεγήρης
Ἡμῖν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.

55

Aureo in poculo; propinansque allocutus est

Palladem Minervam, filiam Jovis Ægiochi;

"Supplica nunc, o hospes, Neptuno regi;

"Hujus enim in epulas incidistis, huc profecti.

"Cæterum postquam libaveris et supplicaveris, ut fas est;

45

"Da et huic deinde poculum dulcis vini

"Ad libandum; quoniam et hunc puto immortalibus

"Supplicare: omnes enim diis indigent homines.

"Sed junior est, ætas autem eadem mecum ipso:

"Propterea tibi priori dabo aureum poculum."

50

Sic locutus in manibus posuit poculum dulcis vini:

Gaudebat autem Minerva prudenti viro justo,

Eò quòd ipsi priori præbuisset aureum poculum.

Statimque supplicavit multa Neptuno regi;

"Audi, Neptune, terram-continens, neque dedignêris

55

"Nobis supplicantibus perficere hæc opera.

Tum lecti juvenes certatim, aræque sacerdos

Viscera tosta ferunt taurorum, onerantque canistris

Dona laboratæ Cereris, Bacchumque ministrant. Æn. VIII. 179.

Ibid. — ἄρα.] Deinde —. Ut par erat —.

Ver. 41. — δειδισκόμενος.] Vide ad II. 8. 4. et 262.

Ver. 42. et 394. — Διὸς αἰγίοχοιο.] Vide ad II. α'. 202.

Ver. 43. Εὖχιο νῦν, ὃ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ἄνακτι· Τῷ γὰρ ὃ δαίτης ἠντήσασι.]

Interea sacra hæc, quando huc venistis amici,

Annua, quæ differre nefas, celebrate faventes

Nobiscum, et jam nunc sociorum assuescite mensis. Æn. VIII. 172.

Ver. 48. — πάντες δὲ Διῶν χατέουσ' ἄνθρωποι.] Ita apud Aratum:

πάντη δι Διὸς πιχρήματα πάντες.
Phænomen. ver. 4.

Ver. 51. — ἡδὺς οἶνου.] Vide suprâ ad β'. 340.

Ver. 52. Χαίρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικάϊῳ.] Ταῦτον ἐπιλογισμὸν δίδωσι, μήτι πλουσίῳ ἐπὶ, μήτι καλῷ τὸ σῶμα, μήτι ισχυρῷ τὴν διάνοιαν χαίρουσαν· ἄλλὰ φροῦνον καὶ δικάϊῳ πειθήνῃ. Plutarch. de audientia

Νέστορι μὲν πρῶτιστα καὶ υἷαςι κῦδος ὅπαζε·
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδου χαρίεσσαν ἀμοιβήν,
 Σύμπασιν Πυλίοισιν, ἀγακλειτῆς ἐκατόμβης.
 Δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ κρήξαντα νέεσθαι,
 Οὐνεκα δεῦρ' ἐκόμεσθα δοῇ σὺν νηὶ μελαίνῃ.

60

“Ὡς ἄρ' ἔπειτ' ἤρᾱτο, καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα·
 Δῶκε δὲ Τηλέμαχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον.
 “Ὡς δ' αὐτῶς ἤρᾱτο Ὀδυσσεὺς φίλος υἱός.

Οἱ δ' ἐπεὶ ᾤπτησαν κρῖ ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
 Μοίρας δασσάμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε Γερῆνιος ἱππότα Νέστωρ·

65

Νῦν δὴ κάλλιον ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι
 Ξείνους, οἳ τινες εἰσὶν, ἐπεὶ τάρπησαν ἰδωδῆς.
 ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὕγρὰ κέλευθα;

70

“Nestori quidem primò et filiis gloriam præbe;

“Ceterùm deindè aliis da gratam remunerationem,

“Omnibus Pyliis, ob inclytam hecatombam.

“Da insuper Telemachum et me re confectâ redire,

“Cujus gratiâ huc venimus celeri cum nave nigrâ.”

Sic utique deindè precabatur, et ipsa omnia perficiebat:

Dedit verò Telemacho pulchrum poculum rotundum.

Eodem autem modo supplicavit Ulyssis charus filius.

Hi verò postquàm assârant carnes superiores et detraxerant,

Partibus distributis, celebrabant splendidum convivium.

Ceterùm postquàm potûs et cibi desiderium exemerant,

Illis deindè sermonis exordiebatur Gerenius eques Nestor;

“Nunc certè satius est inquirere et interrogare

“Hospites, quinam sint, postquàm saturati sunt cibo.

“O hospites, quinam estis? unde navigatis humidus vias?”

60

65

70

Pœtis. Ita Oraculum Pythiæ à Barnasio citatum:

Εὐέλκων δὲ βροτῶς γάνυμαι τίςιν, ἴσον
 Ὀλύμπῳ.

Ver. 60. 72. ——— κρήξαντα ——— κρή-
 ζν.] Vide ad II. β'. 314. et γ'. 192.

Ver. 63. et 199. ——— καλόν.] Vide ad
 II. β'. 43.

Ibid. ——— δέπας ἀμφικύπελλον.] Vide ad
 II. α'. 584.

Ver. 65. ——— δασσάντων.] Vide suprâ ad
 β'. 300. et ad II. α'. 466.

Ibid. ——— κρῖ ὑπέρτερον.] Τὰ νοτιώτα εὐτὼ
 καλῶ, ἢ τὰ ἀνατολῶν κείμενα τοῦ σελή.
 Eustath. Τὰ ὑπέρτερα καὶ μέγιστα τῶν ἑσπέρων
 τοῖς ἰσθμῶν ἐστὶν διὰ νοτιώτα, ταῦτα γὰρ ἀνατολῶν
 τῶν λατῶν κείμενα. Schol.

Ver. 67. Αὐτὰρ ἱππῶν ———, τοῖς ἄρα μύ-
 θοις ἄρχε.]

Postquam exemptæ fames, et amor com-
 pressus edendi,

Rex Egeandrus ait ———
 Æn. VIII. 184.

Vide et ad II. α'. 469.

Ver. 68. Τοῖς ἄρα μύθων ἄρχε.] Vide suprâ
 ad β'. 15.

Ibid. ——— Γερῆνιος.] Κατὰ μὲν Ἡρόδοτον,
 ὁ ἐν Γερῆνίῳ ἀνατρεφόμενος: καὶ οὖτοι δὲ ἀνατολῶν,
 ὁ ἐν Ἰνδοῖς, παρὰ τὸ γένος. Schol.

Ibid. et ver. 102. ——— ἱππότα Νέστωρ.]
 Vide ad II. α'. 175.

Ver. 71. ὦ ξεῖνοι, τίςιν ἐστέ; πῶθεν πλεῖθ'
 ὕγρὰ κέλευθα.]

Sed vos qui tandem! quibus aut venistis
 ab oris? Æn. I. 973.

Dicite Dardanidæ ———

Quid petitis? quæ causa rates, aut cujus
 egentis

Ἥ τι κατὰ πρῆξιν, ἧ μαψιδίως ἀλάλησθε,
 Οἷα τε ληϊστῆρες ὑπεῖρ ἄλλα; τοὶ γ' ἀλόνονται
 Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' αὖ,
 Θαρσύνσας· αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ Δάρσος Ἀθήνη
 Θῆχ', ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποικοιμένοιο ἔροιτο,
 Ἥδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν·

75

"An ob aliquod negotium, aut temerè erratis,
 "Tanquam prædones per mare; qui errant,
 "Animas periculis objectantes, malum alienis ferentes?"
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà alloquebatur,
 Confusus; ipsa enim ei in animo confidentiam Minerva
 Posuit; ut illum de patre absente interrogaret,
 Et ut ipsum gloria insignis inter homines habeat:

75

Littus ad Ausonium tot per vada cæcula
 vexit?

Sive errore viæ, seu tempestatibus acti,
 (Qualia multa mari nautæ patiuntur in
 alto),

Fluminis intrâstis ripas, portuque sedetis.
 Æn. VII. 195. 197.

Vide et suprâ ad α. 171.

Ver. 73. Ἥ τι κατὰ πρῆξιν.] "Πράττειν
 "proprie de re pecuniaria, pecuniam exigere,
 "rem facere, lucrari, lucrum facere et excul-
 "pere è re aliqua: hinc πρᾶξις, negotiatio,
 "mercatura; et πρακτής, ἔμπορος, πω-
 "μαστὴς, mercator, negotiator. Ita sumo
 "apud Homerum:

"Ἥ σι κατὰ πρῆξιν, ἧ μαψιδίως ἀλάλησθε·

"i. e. κατ' ἐμπορίαν, mercatura gratiâ.—
 "Porph. de vitâ Pythag. in initio, Ἐντιῶθιν
 "δὲ κατὰ πρᾶξιν εἰς Σάμον ἰδόντα, Lat.
 "cum negotiis causâ inde in Samum venisset;
 "mallem, mercaturâ causâ." Dupont. Præ-
 lect. in Theophrast. Cap. 6.

Ver. 73. Οἷα τε ληϊστῆρες ὑπεῖρ ἄλλα.] Οὐκ
 ἄδωκον ἢ παρὰ τοῖς Παλαῖοις τὸ ληστεῖν, ἀλλ'
 ἰνδοῶν. Schol. Οἱ γὰρ "Ἕλληνες τοπάλαι, ἔ-
 "των βαρβαρῶν οἱ τι τῇ πατέρω παραδολά-
 "σισι, ἔ"σοι νήσους ἔχον, ἐπειδὴ ἤρξαντο μάλ-
 "λον περιεῖσθαι ναυσὶν ἐπ' ἀλλήλους, ἐπαρσάμε-
 "νοι ληστῆαν, ἠγμύρινον ἀνδρῶν ἐν τῷ ἀναστα-
 "σάμεν, κέρους τῷ σφετέρῃ αὐτῶν ἔνικα, ἔ" τοῖς
 "ἀσθενέσι προφῆς. Καὶ προσπίπτοντες πόλεις·
 "ἀπειχίστοισι, ἔ" κατὰ κύμας οἰκυμέναις, ἤρκα-
 "ζον· καὶ τὸν πλείονα τῷ βίῳ ἐντεῦθεν ἀποιόντο·
 "οὐκ ἔχοντος πῶ αἰσχυρὴν τάμε τῷ ἔργῳ, φέ-
 "ρουσι δὲ τι ἔ" διζῆς μᾶλλον. Δηλοῦσι δὲ τῶν
 "τι ἠπειρωτῶν τινὲς ἔ"τι ἔ" νῦν, οἷς κόσμος καλῶς
 "εὔτῳ δὲσφ' καὶ οἱ παλαῖοι τῶν ποιητῶν, τὰς
 "εὐσεῖς τῶν καταπλόντων, πανταχῷ ἰμοῖως
 "ἰσχυρῶντες εἰ ληστὰς εἶσι· ὥς ἔ"τι ὡν συνθάνοντα
 "ἀπαχύνοντες τὸ ἔργον· οἷς τ' ἐπικυλῆς εἰσὶν ἰδι-
 "οί, οὐκ ἐνοδοῦζόντων. Thucyd. lib. I. sub

initio. Similiter et Sextus Empiricus: Τὸ τε
 ληστεῖν παρ' ἡμῖν μὴ παρὰ τοῖς ἑσπερίοις ἐστ',
 παρὰ δὲ πολλοῖς τῶν βαρβαρῶν οὐκ ἔσται.
 Φασὶ δὲ ὅτι ἔ" ἐκλείβει τῆτο εἰ Κίλικις ἐνομοῖ-
 ζον εἶναι, ὥς ἔ" τὸς ἐν ληστείᾳ τελευτήσαντας τιμῆς
 ἀξίως εἶναι δοκίμῳ. Καὶ ὁ Νίστωρ δὲ παρὰ τῇ
 Ποιητῇ μιτὰ τὸ φιλοφρονήσασθαι τὰς περὶ τὸν
 Τηλέμαχον φησὶ πρὸς αὐτὸς, "— ἧ μαψιδίως
 "ἀλάλησθε, Οἷα τι ληϊστῆρες." Καί τοι εἰ ἄπο-
 ποι ἦν τὸ ληστεῖν, οὐκ ἂν ὥτως αὐτὸς φιλο-
 φρονήσάμενος, διὰ τὸ ὑποστυφῶν μὴ ἄρα τοῖς τοῖς
 τινὲς εἶναι. Pyrrhon. Hypotyph. lib. III. cap. 24.
 Eandem porro et Germanis consuetudinem
 fuisse testatur Cæsar in Commentariis:
 "Latrocinia nullam habent infamiam, quæ
 "extra fines cujusque civitatis fiunt." De
 Bello Gallico, lib. VI. § 21.

Ibid. — ὑπεῖρ ἄλλα.] Scholiastes et Eu-
 statius legunt ὑπεῖρ ἄλλα. Quod et ferri po-
 test. Vide ad II. α. 51.

Ibid. — τοὶ γ' ἀλόνονται.] Αἱ τοὶ γ'
 ἀλόνονται.

Ver. 74. — Ψυχὰς παρθέμενοι.]

Ψυχῆς οὐκ ἀλίγοντες, ἢ ἀσπίδων ὄλων ἔλαν-
 ται. Dionys. περιήγησις, ver. 712.

Ver. 76. — αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ Δάρσος
 Ἀθήνη Θῆχ'.] Vide ad II. i. 185.

Ver. 78. — Ἥδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀ-
 νθρώποισιν ἔχῃσιν.] Eustathius, ut suprâ ad α.
 95. ita et hic istud munus de Ulyssie accipi posse
 existimat. Ἰσίων δὲ ὅτι τὸ κλέος ἐστὶν, ("Πα-
 "τρὸς ἱμῶν κλέος ἐστὶν μιστὸς ἔργον") infra ven.
 83.) ἐσθλὸν ἰλιχθῆν ἐν τῷ, "Ἥδ' ἵνα μιν κλέ-
 "ος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποις ἔχῃ." Quæ admo-
 dum infecta videtur accipiendi ratio; præ-
 sertim cum hic præcedat illud, "ἵνα μιν
 "περὶ πατρὸς ἀποικοιμένοιο ἔροιτο," versu su-
 periori; cùmque Minervam ipsam induc-
 tat Poëta, infra v. 422. Ulyssie dicentem:
 "Αὐτὴ μιν πωρπύσει, ἵνα κλέος ἐσθλὸν ἔσται.
 "Κεῖδ' ἰδὼν." Vide suprâ ad α. 95. et 284.

ᾧ Νέστωρ Νηληϊάδῃ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 Εἶραι, ὅππότεν εἰμὲν ἐγὼ δὲ πε τοὶ καταλέξω.
 Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑπονῆς εἰλήλασθμεν,
 Πρῆξις δ' ἥδ' ἰδίῃ, εἰ δῆμιος, ἦν ἀγορεύσω.
 Πατὴρς ἐμὲ κλέος εὖν μετέρχομαι, ἦνκε ἀπέσω,
 Δίς Ὀδυσσεύς ταλασίφρονος· ὃν ποτὲ φασίν,
 Σὺν σοὶ μαρνόμενον, Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι.
 Ἄλλες μὲν γὰρ πάντας, ὅσοι Τρῶσιν πολέμιζον,
 Πευθόμεθ', ἥχι ἕκαστος ἀπώλετο λυγρῷ ὀλέθρῳ·
 Κεῖνε δ' αὖ καὶ ὄλεθρον ἀπυθία θῆκε Κρονίων.
 Οὐ γὰρ τις δύναται σάφα εἰπέμεν, ὅππότε ὄλωλεν·
 Εἴθ' ὅγ' ἐπ' ἠπείρε δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
 Εἴτε καὶ ἐν πελάγῃ μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης.
 Τῆνεα νῦν τὰ σὰ γέναθ' ἰκάνομαι, αἰὲν ἐβέλυσθα
 Κεῖνε λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴπε ὅπωπας

80

85

90

“ O Nestor Nelide, ingens gloria Achivorum ;

“ Interrogas, unde simus ; ego verò tibi enarrabo.

80

“ Nos ex Ithacà sub-Neio-sitâ venimus ;

“ Negotium autem hoc privatum est, non publicum, quod dicam.

“ Patris mei famam ingentem inquiri, sicubi audiero,

“ Nobilis Ulyssis magnanimi ; quem pridem aiunt,

“ Unâ tecum pugnans, Trojanorum urbem evertisse.

85

“ Etenim alios quidem omnes, quotquot cum Trojanis pugnarunt,

“ Audivimus, quo-in-loco unusquisque perierit sævâ morte :

“ Illius verò etiam mortem incognitam fecit Jupiter.

“ Neque enim quisquam potest clarè dicere, ubinam perierit ;

“ An ille in continenti domitus sit à viris hostilibus,

90

“ An in pelago inter fluctus maris.

“ Idèd nunc ad tua genua venio, si velis

“ Illius tristem mortem enarrare, sicubi videris

Cæterum versum hunc in quibusdam Editionibus deesse annotat *Henricus Stephanus*. Necnon verisimile est eum ex *Odyss. α'. 95.* hic irrepsisse.

Ver. 79. & 202. ᾧ Νέστωρ Νηληϊάδῃ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν.]

Optime Grajugenûm —.

Æn. VIII. 127.

Ver. 81. — ὑπονῆς.] Τῆς ὑπὸ τὸ Νῆϊον ἐξ ἡμεῖς. *Schol.* Ὅταν τι εὖτε φῇ· “ Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑπονῆς εἰλήλασθμεν.” ἀδελφαι, ὡς τὸ αὐτὸ τῷ Νηϊῳ λέγει τὸ Νῆϊον, ὡς δ' ἴσμεν, ἡ δὲ ἡμεῖς. *Strabo Geograph. Lib. X. Hesychius*, notante *Barnesio*, exponit ; τόπος δὲ ὅπου ἴχων, ἢ αἱ ἰδιόμαυον τὰς ναῦς. *Al.* ὑπὸ Νῆϊν. Vide et infra ad *i. 21.*

Ibid. et *ver. 89.* — εἰλήλασθμεν. — ὥλωλεν.] Vide ad *Il. α'. 37.* et *α'. 186. 187.*

Ver. 82. Πρῆξις.] Vide supra ad *ver. 72.* et ad *Il. ν'. 192.*

Ibid. — ἀγορεύσω.] *Al.* ἀγορεύω.

Ver. 86. 87. — ὅσοι Τρῶσιν πολέμιζον, — ἕκαστος ἀπώλετο.] Vide infra ad *ver. 130. 131.*

Ver. 88. et 119. — Κρονίων.] Vide ad *Il. α'. 265.* et *397.*

Ver. 91. — Ἀμφιτρίτης.] Τῆς θαλάσσης· λέγεται δὲ Ἴσω ἢ ἡ Ποσειδῶνος θυγάτηρ. *Schol.*

Ver. 92. Τῆνεα νῦν τὰ σὰ γέναθ' ἰκάνομαι.]

Ergo eadem supplex venio —.

Æn. VIII. 382.

Ibid. — αἰὲν ἐβέλυσθα.] Ita ex *Il. ε'. 457.* edidit *Barnesius*, quod “ Σίλω non sit *Homericum.*” Sed hoc parvi momenti. *Al.* αἰὲν Σίλωσθα.

Ver. 93. — ὅπωπας.] Vide ad *Il. ζ'. 124.* et *ν'. 736.*

Ὁφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλε μῦθον ἄπυσας,
 Πλαζομένε· πέρι γὰρ μιν οἷζυρὸν τέκε μήτηρ.
 Μηδὲ τι μ' αἰδόμενος μειλίσσῃ, μηδ' ἐλκείρῃ,
 Ἄλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἤντησας ὀκωπῆς.
 Δίσσομαι, εἴποτε τοῖ τι κατῆρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς,
 *Ἡ ἔπος, ἥ ἐ τι ἔργον, ὑποστὰς ἐξετέλεσσε
 Δήμῳ ἐν Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοὶ·
 Τῶν νῦν μοι μῆσαι, καὶ μοι νημερτὲς ἐνισπε.
 Τὸν δ' ἡμέϊζετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
 *ὦ φίλ', ἐπεὶ μ' ἐμνησας οἷζυρος, ἣν ἐν ἐκείνῳ
 Δήμῳ ἀνέτλημεν μένος ἄσχυτοι υἱες Ἀχαιῶν·
 *Ἡ μὲν ὅσα ζῦν νηυσὶν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
 Πλαζόμενοι κατὰ ληϊδ', ὅπῃ ἄρξειεν Ἀχιλλεύς·
 *Ἡδ' ὅσα καὶ περὶ ἄστῃ μέγα Πριάμοιο ἀναπτος

95

100

105

“ Oculis tuis, aut alterius orationem audiveris,

“ Errantis; valde enim ipsum ærumnosum peperit mater.

95

“ Neque omnino me veritus blandiaris, neque misertus;

“ Sed planè mihi narres, utcumque tibi contigit videre.

“ Oro, si unquam tibi pater meus eximius Ulysses,

“ Sive dictum, sive factum, pollicitus perfecit

“ Populo in Trojanorum, ubi passi estis clades Achivi,

100

“ Horum nunc mihi memor sis, et mihi verum dicas.”

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor;

“ O amice, quoniam me recordari-facis calamitatis, quam in illo

“ Populo passi sumus robore indomiti filii Achivorum;

“ Sive quæcumque cum navibus per obscurum pontum

105

“ Errantes ad prædam, quacunque duceret Achilles;

“ Sive quæcumque circa urbem magnam Priami regis

Ver. 96. 97. Μηδὲ τι μ' αἰδόμενος μειλίσσῃ — Ἄλλ' εὖ μοι κατάλεξον.] Ita Io apud Eschylum;

— ἐ δ' ἔχουσ' ἐπαῖν ὃ, σὶ
 Λακὼν πόων, σήμερι· μηδὲ μ' οἰκτίσας
 Πύθλαπτι μυδοῖς ἡλυδίσιν.

Prometh. vinct. ver. 684.

ubi et Scholiastes hunc Homeri locum adducit.

Ver. 97. — ὀκωπῆς.] Οἷος, παρὰ τοῦ
 ὅπας (Barnesius ex MSS. edidit ὅπας) ἢ
 φωνῆς, παρὰ τῇ δα. Schol. Veriorem esse
 priorem interpretationem liquet ex Odys.
 i. 512. ubi occurrit eadem vox, nec ullus in-
 tellectui ambiguo locus;

Καὶρ' ἐξ Ὀδυσῆος ἀμαρτήσασθαι ὀκωπῆς.

Vide et ver. 93. suprâ.

Ver. 99. *Ἡ ἔπος, ἥ ἐ τι ἔργον.] Vide ad II.
 ε. 395.

Ver. 102. — Γερήνιος.] Vide suprâ ad
 ver. 68.

Ver. 103. — ἰστέ μ' ἐμνησας.] *Οἱ τὸ,

ἰστέ, ὡς πολλὰχῶ, ὅταν καὶ ἰθαῦθα ἡ ἀγαπώ-
 δοντι τίθεται κατὰ ἑλλειψιν, ἐν τῷ, “ ὦ
 “ φίλ', ἰστέ μ' ἐμνησας οἷζυρος” καὶ τὰ ἑξῆς· ἢ
 μετὰ δίκαιον εἰχὺς ἀποδιδόναι ἐν τῷ, “ σὶς κιο
 “ ἰστένα Πάντα γι μυθήσαιο” ἢ ἢ κατωτέρω
 αὐτῷ, ἐν τῷ, (ver. 115.) “ Οὐδ' αὖ πιστάστις
 “ καὶ ἑξῆς.” Eustath. Prior, ut opinor,
 verior accipiendi ratio; scilicet ut senten-
 tiæ Apodosis, (Ego tibi narrabo, aut aliquid
 simile,) reticeri intelligatur. Vide ad II. ε.
 135.

Ibid. — ἣν ἐν ἐκείνῳ Δήμῳ ἀνέτλημεν.]
 *Οἱ ἀντιφθόνως ὁ γέρον Νέστωρ περιουσιολογῶν,
 ἐ καταμύνας ἑαυτὸν εἰμύνων, ἀλλ' ἐν τῷ κοινῷ,
 ἑαυτὸν οὕτω πᾶς, “ ὦ φίλ', ἰστέ μ' ἐμνησας
 “ ὅν ἐν Τροίᾳ ἐπέστημεν μένος ἄσχυτοι Ἀχαιοὶ,”
 ἢ τὰ ἑξῆς. Eustath.

Ver. 106. Πλαζόμενοι κατὰ ληϊδ'.] Vide
 suprâ ad ver. 73.

Ibid. — ὀκωπῆς.] Al. ὀπῆ.

Ver. 107. *Ἡδ' ὅσα καὶ περὶ ἄστῃ μέγα Πριά-
 μοιο.]

"Ηβελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνὶ πᾶσι δῖος Ὀδυσσεύς
 Παντοίοισι δόλοισι, πατὴρ τεός· εἰ ἐτεὸν γε
 Κεῖνε ἔκγονος ἐσσι· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.

"Ητοι γὰρ μῦθοι γε εἰκότες, ἔδδ' κε φαίης

"Ανδρα νεώτερον ᾧδε εἰκότα μυθήσασθαι.

125

"Ενθ' ἦτοί εἰώς μὲν ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
 Οὔτε πότ' εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν, ἔτ' ἐνὶ βελῇ,

'Αλλ' ἓνα θυμὸν ἔχοντε, νόα καὶ ἐπίφρονοι βελῇ
 Φραζόμεθ', Ἀργείοισιν ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται.

130

Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,

Βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκίδασσεν Ἀχαιοὺς·

Καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μῆδετο νόστον

" Voluit; nam valdè multùm vincebat nobilis Ulysses

" Omnigenis dolis, pater tuus: siquidem reverà

" Illius filius es; admiratio me tenet aspicientem.

" Profectò enim sermones quidem similes; neque putares

" Virum juniorem eatenùs quidem similia loqui.

125

" Ibi profectò usque quidem ego et nobilis Ulysses,

" Neque unquam in concione diversum dicebamus, neque in concilio,

" Sed eundem animum habentes, mente et prudenti consilio

" Consultabamus, Achivis ut quàm optima fierent.

" At postquam Priami urbem diripuimus excelsam,

130

" Abivimusque in navibus, deusque dispersit Achivos;

" Et tunc sanè Jupiter tristem in mente moliebatur reditum

Ver. 121. ——— μάλα πολλὸν ἐνὶ πᾶσι δῖος
 Ὀδυσσεύς Παντοίοισι δόλοισι.] *Laudi* nimirum
 hoc, (uti hic annotat *Barnesius*,) non vitio
 datum. Ita enim de se ipse *Ulysses*, infra
 4. 19.

Εἴμ' Ὀδυσσεύς Παιριτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισι
 Ἀνθρώποισι μέλει, ἔ μιν κλέος ἔρανον ἵκει.

Ver. 121. — 127. ——— ἐνὶ πᾶσι ——— ἐβάζο-
 μιν.] Vide ad *Il. β'. 221.* et *v. 84.*

Ver. 123. ——— ἔκγονος.] *Al. ἔκγονος.*

Ver. 127. Οὔτε πότ' ἐν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζο-
 μιν.] Σημειώσαι δι' ὅτι ὁ Νέστωρ ἐπὶ τῶν (su-
 pra ver. 120.) ὡς ἐν Τροίᾳ ἔδδ' ἐβελίοντο ἢ
 ὁμοίως τῷ Ὀδυσσεύ, καὶ ἔτα πάντων ὑπεριζήσας
 ἐκείνου, ἦν δι' ἑαυτοῦ, ὑπερον λιληθότως ἐαυ-
 τὸν εἰς ἴσον ἄντι [ἄντι] τῷ Ὀδυσσεύ. — καὶ
 φησὶν ὅτι ἐγὼ καὶ Ὀδυσσεύς ἐν Τροίᾳ " Οὔτε
 " πότ' ἐν ἀγορῇ δίχα βάζομεν, ὅτε." *Eustath.*

Ver. 128. ——— ἓνα θυμὸν ἔχοντε.]

His amor unus erat —. *Æn. IX. 182.*

Ver. 130. 131. Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν
 διεπέρσαμεν ——— θεὸς δ' ἐκίδασσεν Ἀχαιοὺς.]

———— Postquam alta cremata est

Ilion; et Danaas paverunt Pergama flam-
 mas; ——— [ra rapti,

Spargimus, et ventis inimica per æquo-
 Fulmina, noctem, imbres, iram cœlique
 marisque

Perpetimur Danai ———

Ovid. Metum. lib. XIV. ver. 466. 470.

Quicumque Iliacos ferro violavimus agros,
 ——— infanda per orbem

Supplicia, et scelerum pœnas expendimus
 omnes,

Vel Priamo miseraunda manus ———

Virg. Æn. XI. 255. 257.

Ver. 132. Καὶ τότε δὴ Ζεὺς.] " Et dè ce
 " moment il étoit aisé de voir que Jupiter leur
 " préparoit, &c. C'est ainsi à mon avis qu'il
 " faut traduire ce passage. Jupiter ne com-
 " mença pas dès ce moment à préparer aux
 " Grecs un retour funeste, mais ce fut dès ce
 " moment-là qu'on put s'apercevoir qu'il a-
 " voit ce dessein, et qu'il alloit faire tomber
 " sur eux les effets de sa colère." *Dacier.* An-
 notatione satis supervacaneâ; hoc enim, ut
 opinor, solummodò ait Poëta; *Malorum,*
qua Græcis postea in reditu contigerunt, ibi
fuisse principium.

Ibid. ——— λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μῆδετο νόστον
 Ἀργείοισι.] Ita *Minerva* apud *Euripidem*;

Τὸς μὲν περὶ ἰχθὺς Τρώας εὐφραίνει θάλα,
 Σκατῶ δ' Ἀχαιοὺς νόστον ἐμβαλεῖν σκερὸν.

Troad. ver. 65.

Et *ibid. ver. 75.*

Δύστηρον αὐτοῖς νόστον ἐμβαλεῖν θάλα.

'Αργείοις· ἐπεὶ ἔτι νοήμονες, εἰδὲ δίκαιοι,
 Πάντες ἔσαν τῷ σφέων πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον,
 Μήνιος ἐξ ὅλοῃς Γλαυκῶπιδος ὀβριμοπάτρης,
 "Ἦτ' ἔριν 'Ατρεΐδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν·
 Τῷ δὲ καλεσσομένῳ ἀγορὴν ἐς πάντας 'Αχαιῖς
 Μὰ ψ, ἀτὰρ ἐ κατὰ κόσμον, ἐς ἥλιον καταδύντα,
 (Οἱ δ' ἦλθον οἶνω βεβαρηότες υἱες 'Αχαιῶν)
 Μῦθον μυθεΐσθην, τῷ ἄνεκα λαὸν ἄγειραν.
 "Εὐδ' ἦτοί Μενέλαος ἀνάγει πάντας 'Αχαιῖς
 Νόστε μινμήσκεσθαι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης·
 Οὐδ' Ἀγαμέμνονι πάμπαν ἐήνδανε· βέλετο γὰρ ῥα
 Λαὸν ἔρυκακίειν, ῥέζειν δ' ἱερὰς ἐκατόμβας,

I 35

I 40

- " Argivis: quia nequaquam prudentes neque justī
 " Omnes erant; ideoque ipsorum multū malum consecuti sunt;
 " Irā ex perniciosā Minervæ forti-patre-natæ,
 " Quæ contentionem Atridas inter ambos jecit:
 " Hī verò convocatis ad concionem omnibus Achivis
 " Temerè, neque ut decuerat, ad solē occidentem,
 " (Venerunt autem vino gravati filii Achivorum)
 " Scironem præferabant, cuius gratiā populū congregārant.
 " Ibi tum Menelaus jubebat omnes Achivos,
 " Reditū meminiſſe super lata dorsa maris:
 " Neque Agamemnoni omninò placebat: volebat in nempè
 " Populū detinere, facereque sacrās hecatombas,

135

140

Ver. 134. — σφίων.] Pronuntiabatur σφῶν.

Ver. 135. Μήνιος ἐξ ὅλοῃς Γλαυκῶπιδος.] Ἐπὶ Αἰάντῃ τὸν Λοκρὸν ἐκάλεσαν, [Barncsius legendum censet οὐκ ἐκόλασαν,] βιασάμενον ἢ τῇ ἡμέρᾳ αὐτῇ Κασάνδραν. Schol. "Ἦν δὲ μῦθος τῆς 'Αθηνᾶς, ὅτι μὴ ἐκολάσθη κοινῶς ὁ Λοκρὸς Αἴας ἰνυδρίσας τῇ Κασάνδρᾳ κατὰ πρῶτον τῆς 'Αθηνᾶς. Eustath.

Καὶ τὸ πιν 'Αργεῖοι κίον 'Ελλάδος ἱερὸν εἶδος Πάρις ἄλλος κατὰ βίβλος ἀκηδίας, εἰ μὴ ἄρα σφ]

Κῆρ ἐργυρόπαις Διὸς νύκτισον 'Αθήνη. Quint. Calabr. Παραλασσομένῳ, XIV. 418.

Οὐκ οἶσθ' ὕβριυσθαι μὲ, εἰ καὶ ἱμὸς ἵππῃ· ἄλλ' Αἴας ἔλκει Κασάνδραν βίβλῃ· ἢ ὅτι γ' 'Αχαιῶν ἱσθῶν ὑπὸ ἡνυσ' ὑπὸ.

Euripid. Troad. ver. 69.

Nerytiusque Heros à virgine, virginē raptā [omnes

Quam meruit solus poenam, digessit in: Ovid. Metamorph. lib. XIV. 468.

———— Pallasne exurere classem Argivūm, atque ipsos potuit submergere ponto,

Unius ob noxam et furias Ajacis Oilei? Virg. Æn. I. 43.

Vide et infrā ad γ'. 503.

Vol. I.

Ver. 136. "Ἦτ'.] Quæ utique —: Quæ scilicet —.

Ver. 138. Μὰ ψ, ἀτὰρ ἐ κατὰ κόσμον, ἐς ἥλιον καταδύντα.] " Veteres matutino tempore conciones habebant; ideo hoc indentē factum esse ait Poëta, ut noctu " Græci convenerint." Spandau. Rectius, ut opinor, Eustathius; "Ἰστοῦ δὲ ὡς ἐ ψήγῃς ἀπλῶς ὁ Ποιητὴς τὸ ἐς ἥλιον δύνατα ἢ ἀγορὰν ἰλθῶν τὸς 'Αχαιῖς· τὴν γὰρ καλῶς ἐν ποτὶ γίνοντο, κατὰ τὸ ἐν νυκτὶ, ὡς ἐν πολλαῖς τῶν ἱστορίων, ὅ ἐν ταῖς Ὀμηρικαῖς δὲ νυκτογιοσίαις εἴρηται. Οὐκ ἐν, ὡς ἰβρίδῃ, ἐς τὸ πᾶν ἀπαρίσκειται ὁ Ποιητὴς τῇ πρὸς Ἰστίαν ἀίρεσιν, ἀλλ' ὅτι ἐ κατὰ κόσμον ἦλθον, ὅτιν βιβασημένοι. Διὸ δ' ἀκόσμως καταπίπτει, ἡμετέροισιν.

Ver. 139. — βεβαρηότες.] Vide infrā ad γ'. 467. et ad II. β'. 314.

Ver. 141. "Εὐδ' ἦτοί Μενέλαος.] "Ο δ' ἐν Σοφοκλῆς ποιήσας τὸν Μενέλαον ἐκ τῆς Τρωϊκῆς ἀπαίρειν σπινυδόντα, ἐν τῇ Πολυζῆν, τὸν δ' Ἀγαμέμνονα μικρὸν ὑπόλοιπον δῆνα βεβλόμενον, τῇ ἐξέλασσεσθαι τὴν 'Αδηνᾶν χάριν, ἀνάγει λόγοντα τὸν Μενέλαον.

" Σὺ δ' αὖθις μέμνην τὴν κατ' Ἰδαίαν χθόνα, " Πόρινας Ὀλύμπου συναγαγὼν Διὸς αἰλῇ." Strabo, Geograph. Lib. X.

Ver. 144. — ῥέζειν. Al. ῥέζει.

Β

Ὡς τὸν Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἐξακέσαιοτο 145
 Νήπιος, εἰδὲ τὸ ἤδη, ὃ εἰ πείσεσθαι ἐμελλεν
 Οὐ γὰρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἔνταν.
 Ὡς τὰ μὲν χαλεποῖσιν ἀειβομένω ἐπέεσσιν
 Ἔστασαν· οἱ δ' ἀνόρεσαν εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
 Ἥχῃ δεσπεσιν· δίχῃ δὲ σφισιν ἦνδανε βελή. 150
 Νύκτα μὲν ἄεσαμεν, χαλεπὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντες
 Ἀλλήλοισ· (ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἤρτυε πῆμα κακοῖο.)
 Ἡῶθεν δ' οἱ μὲν νέας εἴλκομεν εἰς ἄλλα διαν,
 Κτήματά τ' ἐντιθέμεσθα, βαθυζώνες τε γοναῖκας.
 Ἡμίσεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες 155
 Αὖθι, παρ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν
 Ἡμίσεες δ' ἀναβάντες ἐλαύνομεν· αἱ δὲ μῆλ' ὄκα
 Ἐπλεον· ἐστόρεσεν δὲ θεὸς μεγακῆτεα πόντον.
 Ἔς Τένεδον δ' ἐλθόντες, ἐρέξαμεν ἱρὰ θεοῖσιν,
 Οἴκαδε ἰέμενοι· Ζεὺς δ' ἔπω μῆδετο νόστον, 160
 Σχέτλιος, ὃς ῥ' ἔριν ὤρσε κακὴν ἐπὶ δευτέρῳ αὐτοῖς.

“ Ut Palladis vehementem iram placaret ;

145

“ Stultus, neque istud noverat, quod nondum persuasurus erat :

“ Non enim statim deorum vertitur mens sempiternorum.

“ Sic hi quidem asperis vicissim contententes verbis

“ Stabant : surrexerunt verò bene-ocreati Achivi

“ Clamore ingenti : bifariam autem ipsis placebat consilium.

150

“ Per noctem quidem dormivimus, perniciose mente cogitantes

“ Invicem ; (in nos enim Jupiter parabat damnum mali.)

“ Manè autem hi quidem naves deduximus in mare vastum,

“ Resque imposuimus, et profundè succinctas mulieres.

“ Dimidia autem proinde pars populi se-continebat manens

155

“ Illic, apud Atridem Agamemnonem, pastorem populorum :

“ Dimidia autem consensu-*navibus* remigabamus ; hæ autem valde velociter

“ Navigabant ; stravit autem deus vastum-pontum.

“ In Tenedum autem quum advenissemus, fecimus sacra-diis,

“ Domum redire festinantes : Jupiter verò nondum meditabatur reditum, 160

“ Infestus ; qui contentionem concitavit malam secundò iterum.

Ver. 147. Οὐ γὰρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος]

Διὸς γὰρ δυσπαρεῖται νόος φρεσὶς.

Æschylus Prometheus vinct. 34.

Ver. 149. et 182. Ἔστασαν.] Vide ad II. p. 55.

Ver. 151. — φρεσὶν ὀρμαίνοντες.] Vide ad II. l. 5.

Ver. 153. — ἄλα διαν.] *Mare magnum.* Vide infra ad ver. 158.

Ver. 155. — ἄρα.] Non hic supervacaneum est istud ἄρα· sed vim habet in connectendâ sententiâ cum eo quod præcessit, ver. 150. — δίχῃ δὲ σφισιν ἦνδανε βελή.

Ver. 158. — ἰσάμεν δὲ θεὸς μεγακῆτεα πόντον.] Ἐξάμεν, γαλήνην ἰσάμεν. Schol.

Sternitur æquor aquis —. Æn. V. 821.

Ibid. — μεγακῆτεα πόντον.] Non, *μεγάλα κῆτε ἔχοντα*, uti minus rectè exponit Scholiasies ; sed *magnum, vastum*. Sic Il. 9. 222. et λ'. 5.

Στρ δ' ἰσ' Ὀδυσσεὺς μεγακῆτ' ἐπὶ μελαίνῃ. Item λ'. 599.

— ἐπὶ πρύμνῃ μεγακῆτ' ἐπὶ.

Et φ'. 22.

Ὡς δ' ἐπὶ διελθὼς μεγακῆτεος —.

Ver. 161. — ἔς φ'.] Qui scilicet —.

Οἱ μὲν ἀποστρέφοντες ἔσαν νῆας ἀμφιελίσσας,
 Ἀμφ' Ὀδυσῆα ἀνακτα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
 Αὐτίς ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἤρα φέροντες.
 165 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν ἡνυσὶν ἀολλέσιν, αἳ μοι ἔποντο,
 Φεῦγον, ἐπεὶ γίνωσκον, ὃ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων·
 Φεῦγε δὲ Τυδείας υἱὸς ἀρτίος, ὥρσε δ' ἐταίρους·
 Ὅψι δὲ δὴ μετὰ νῶϊ κίε ξανθὸς Μενέλαος,
 Ἐν Λέσῳ δ' ἔπιχεν δολιχὸν πλῆον ὀρμαίνοντας,
 170 Ἡ καθύπερθε Χίοιο ἰσοίμεθα παγκαλοῦσθης,
 Νῆος ἐπὶ Ψυρίης, αὐτὴν ἐπ' ἀριστερ' ἔχοντες,
 Ἡ ὑπένερθε Χίοιο, παρ' ἠνεμόεντα Μίμναιτα.
 Ἡ τέομεν δὲ θεὸν φῆναι τέρας· αὐτὰρ ὃ γ' ἡμῖν
 Δεῖξει, καὶ ἠνάγχει πέλαγος μέσον εἰς Εὐβοίαν
 Τέμνειν, ὅφρα τάχιστα ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν.
 175 Ὡρτο δ' ἐπὶ λιγυρὸς ἕρος ἀήμενος· αἱ δὲ μάλ' ὤκα

165

170

175

- " Alii quidem aversis iverunt navibus remigio-utrique-instructis,
 " Qui circa Ulysssem erant regem prudenter vari-consilii,
 " Rursus Atridæ Agamemnoni gratificantes.
 " Sed ego cum navibus confertis, quæ me sequebantur,
 " Fugi, quoniam cognoscebam, quod jam mala meditabatur deus:
 " Fugit porro Tydei filius bellicosus, excivitque socios:
 " Serò autem tandem ad nos venit flavus Menelaus,
 " In Lesbo verò invenit de longâ navigatione deliberantes,
 " An supra Chium iremus asperam,
 " Ad insulam Psyriam, ipsam à sinistris habentes;
 " An sub Chio, propter ventosum Mimanta.
 " Rogabamus autem deum ostendere signum; ille verò nobis
 " Ostendit, et jussit pelagus medium in Eubœam
 " Secare; ut quàm-celerit infortunium effugeremus.
 " Orsus est autem stridulus ventus spirare: naves verò valdè velocitèr

163

170

175

Ver. 164. — ἰσ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἔρα φέροντες.] Ὀδυσσεὺς δὲ τῷ βασιλεῖ ἐπὶ κακῇ αἰσῇ χροῖσιντα· τὴν γὰρ θαλὴν τὴν ἔρα φέρον, ἡ δὲ χάριν ἐπὶ ἐκείνῃ φασὶν οἱ θεοὶ. Eustath. Verum, ut opinor, phrasis hæc " ἰσ' Ἀτρεΐδῃ — ἔρα φέροντες" ea ipsa est, quam Recentioribus tribuit vir eruditus; scilicet, Ἀτρεΐδῃ ἐκείνῃ φέροντες· eaque non à Recentioribus solis, sed et ab ipso Homero alibi usurpata est; Ut II. d. 572.

Ματρὶ φίλῃ ἐκείνῃ φέρον —
 Et ibid. ver. 578.

Πατρὶ φίλῃ ἐκείνῃ φέρον —
 Ver. 166. — ὅδ' ἀπὸ κακῆ.] Vide ad II. ε'. 493.

Ver. 169. Ἐν Λέσῳ.] Λέσος νῆος Τροίας, ἵχνα πύλης, Πύρραν, Ἐρεσσον, Μισυλήνην, Νήσους. Ἀντισσαν. Schol.

Ver. 170. Ἡ καθύπερθε Χθίοιο.] Κῆτος δ'

νῆος Χίος μίση τῶν Ψυρίων καὶ τῷ Μίμναιτο. Schol. ad ver. 171.

Ver. 171. Νῆος ἐπὶ Ψυρίης.] Νηεῖς ἐπὶ λυτῶν ἀπὸ τοῦ καθύπερθε π' τῆς Χίος ἡ καὶ αἰσῆτος ἵχτι, ἢ ὅτι ἐπὶ λιμνῇ ἀποδεχόμενος ἀπὸ τῷ Αἰσῆτος πύλας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τῆς κατὰ μίμναιτα Δημόσθους. Schol.

Ibid. — αὐτὴν.] Τὴν Χίον λίαν. Schol.

Ver. 172. — παρ' ἠνεμόεντα Μίμναιτα.] Μίμαι, ὅρος ἀντικεῖν Χίος τῆς νῆος, ἀπὸ Μίμναιτος ὀνόματος τῶν Τυγάντων, ἰσχυροῦ. Schol. Μισαζὺ δὲ τῶν Ἐρυθρῶν καὶ τῷ ἀνατολῶν, Μίμαις ἐστὶν ὅρος ὑψηλὸν, ἰσχυρὸν, καλὸν ὄνομα, Strabo, Geograph. Lib. XIV.

Ver. 174. — πύλας μίση.] Τὴν ἐκ τῶν μίσην δὲν. Schol.

Ibid. — Εὐβοίαν.] Νῆσον, ἡγυρὸς Ἀθηνῶν. Schol.

Ver. 176. — λιγυρὸς.] Vide ad II. ε'. 350.

Ἰχθυόοντα κέλευθα διέδραμον· ἐς δὲ Γεραιστὸν
 Ἐννύχαια κατάγοντο· Ποσειδάωνι δὲ ταύρων
 Πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν, πέλαγος μέγα μετρέσαντες·
 Τέτρατον ἡμαρ ἦν, ὅτ' ἐν Ἀργεῖ νῆας εἴσας
 Τυδείδew ἔταροι Διομήδεος ἱπποδάμοιο
 Ἔστασαν· αὐτὰρ ἔγωγε Πύλονδ' ἔχον· ἐδὲ ποτ' ἔσθη
 Οὔρος, ἐπειδὴ πρῶτα θεὸς προέηκεν ἄηται.

180

Ὡς ἦλθον, φίλε τέκνον, ἀπενθής· ἐδὲ τι οἶδας
 Κεῖνων, οἳ τ' ἐσάωθεν Ἀχαιῶν, οἳ τ' ἀπόλοντο.

185

Ὅσσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισι
 Πεύθομαι, ἧ δέμις ἐστὶ, δαῖσσαι, ἐδὲ σε κεύσω.

Εὖ μὲν Μυρμιδόνας Φάος' ἐλθέμεν ἰγχεσιμῶρες,
 Οὓς ἄγ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱός·

- “ Piscosas vias percurrerunt ; et ad Geræstum
 “ Nocturnæ deductæ sunt : Neptuno autem taurorum
 “ Multa femora posuimus, pelagus magnum emenai.
 “ Quartus dies erat, quando in Argis naves æquales
 “ Tydidæ socii Diomedis equūm-domitoris
 “ Staruère : ego verò in Pylum cursum-tenui ; nec unquam desii
 “ Ventus, postquam primūm deus præmisit flare.
 “ Sic veni, dilecte fili, inscius ; neque quicquam scio
 “ De illis, qui servati sint Achivorum, quique perierint.
 “ Quæcunque autem in ædibus sedens nostris
 “ Audivi, ut par est, doceberis ; neque te celabo.
 “ Benè quidem Myrmidonas dicunt redisse hastis-exercitatos,
 “ Quos duxit Achilles magnanimi præclarus filius :

180

185

Ver. 177. — ἐς δὲ Γεραῖστον.] Γεραῖστος,
 λιμὴν Εὐβοίας. Schol.

Ibid. — ἐς δὲ Γεραῖστον Ἐννύχαια κατὰ-
 γόντο.] Ἠγὼν διὰ μῆλ' οὐκ ἐς κατέστησαν ἐς
 τὸν ἱκανὸν λιμῆνα. Eustath. Quod fieri non
 posse existimans Dna. Dacier ; Græcos,
 nocte apud Lesbum (ver. 169.) consiliis a-
 gitandis traductâ, manè indè discessisse,
 per totam diem navigâsse, et sub sequentis
 noctis fine ad Geræstum appulisse conjicit.
 Porro neque vox ἰνύχους sensu, quo hîc
 accipit Eustathius, usquam alibi apud Poëtam
 usurpatur ; sed semper, noctis tempore, sive
 nocturnæ, significat. Vide ad Il. λ'. 682. 715.
 et φ'. 37. Neque aliter hîc intellexit Scholia-
 stez, qui exponit Ἐσθῆναι, ὑπὸ νύκτα.

Ver. 179. — μῆρ' ἔθεμεν] Ἀ. μῆρ' ἔθε-
 μου “ Quam lectionem,” inquit Barnesius,
 “ sunt qui defendunt, per συνικφώνησιν con-
 “ trahentes Dnas breves in unam longam.”
 Sed nihil opus. Nam, ut rectè annotat vir
 idem eruditus, alibi apud Homerum occur-
 runt μῆρ' et μῆρα. Vide infra ad μ'. 364. et
 ad ν'. 226. Item ad Il. δ. 464. et φ'. 427.

Ver. 180. — νῆας εἴσας.] Vide supra
 ad ver. 10.

Ver. 181. Τυδείδew.] Pronuntiabatur Τυ-
 δάδew. Vide ad Il. δ. 1. et β'. 811.

Ver. 184. Ὡς ἦλθον, φίλε τέκνον, ἀπεν-
 θής.] Σημειῶσαι δι, ἐπὶ ἐπίστροφί ἀναστὰ κα-
 τὰ τὰς Παλαιὰς τὸν λόγον ἐ Παιστής ἐπὶ Νέ-
 στερος, ἵνα τὰ λοιπὰ δι' ἄλλα χωρὶς δηλώσῃ
 τὸ γὰρ ἐν ἀνθρώπῳ πάντων φασὶ τὸν πατὴρ
 τὸν υἱὸν τὴν ἡλικίαν περιδεῖν, ἐ πειθαρόν·
 ἐν μέρει δὲ δηλωμένων, ἀξιώσεις γίνεσθαι τὸ
 πᾶν. Eustath.

Ibid. — φίλε τέκνον.] Ἦτοι πρὸς τὸ ση-
 μαίνοντι ἀπέναντι φίλος· τὸ γὰρ τέκνον [Ita
 ex Aloysii MS. edidit Barnesius pro vulgato
 φίλος γὰρ τὸ τέκνον] ἑδίστηεν· ἢ πρὸς τὸ συνά-
 ρωμα τὸ πᾶν. Schol. Prior (ut opinor) ve-
 rior accipiendi ratio. Vide infra ad λ'. 90.
 91.

Ver. 188. Εὖ μὲν Μυρμιδόνας.] Οἱ πότρυαι
 τὸν Νεοπτόλεμον εἰς τὴν Ἠπειρὸν ἐλθεῖν λίγν-
 ον. Schol.

Ibid. — ἰγχεσιμῶρες.] Ἐγχεσιμῶρες δὲ,
 ὡς ἐν Ἰλιάδι, οἱ αἰχμηταί· οἱ περὶ ἰγχε μα-
 μαρμήτων, ἢ ἐν παντοπᾶσιν. Eustath. Vide
 ad Il. γ'. 242.

Ver. 189. — Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαί-
 διμος υἱός.] Neoptolemus.

- Εὖ δὲ Φιλοκτήτην, Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱὸν
 Πάντας δ' Ἰδομενεὺς Κρήτην εἰσήγαγ' ἐπαίρους,
 Οἱ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δὲ οἱ ἔστιν ἀπήρσα.
 Ἀτρεΐδην δὲ καὶ αὐτοὶ ἀπέετε, νόσφιν ἔοντες,
 Ὡς τ' ἦλθ, ὥς τ' Αἰγισθὸς ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
 Ἀλλ' ἦτοι κείνος μὲν ἐπισμυγερῶς ἀπέτισεν
 Ὡς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι
 Ἀνδρὸς· ἐπεὶ καὶ κείνος ἐτίσατο πατροφονῆα,
 Αἰγισθὸν δολόμητιν, ὃς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
 Καὶ σὺ, φίλος, (μάλα γὰρ σ' ὀρώω καλὸν τε μέγαν τε)
 Ἀλκιμος ἔσσο, ἵνα τις σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
 ὦ Νέστορ Νηληϊάδῃ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 Καὶ λίην κείνος μὲν ἐτίσατο, καὶ οἱ Ἀχαιοὶ
 Οἴσσεσι κλέος εὐρὺν, καὶ ἐσσομένοισιν αἰοιδῆν.
 Αἶ γὰρ ἐμοὶ τοσσήνδε θεοὶ δύναμιν παραβείν
 Τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,
 Οἷτε μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανώωνται.

190

195

200

205

- " Benè etiam Philocteten, Pœantis illustrem filiam :
 " Omnes porro Idomeneus in Cretam duxit socios,
 " Qui fugerunt ex bello : pontus nempe ei nullum abstulit.
 " Atridem verò et ipsi auditis, quanquam procul sitis,
 " Utque venit, utque Ægisthus ei molitus est tristem mortem.
 " Sed sanè ille quidem gravitèr luit :
 " Adeò bonum, et filium interempti reliotum esse
 " Viri ; quoniam et ille ultus est parricidam,
 " Ægisthum dolosum, qui ei patrem inclytum interfecerat.
 " Et tu, amice, (valdè enim te video pulchrumque magnumque)
 " Fortis sis ; ut aliquis tibi, et posterorum benè dicat.
 " Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est ;
 " O Nestor Nelide, magna gloria Achivorum,
 " Et abundè ille quidem ultus est, et ei Achivi
 " Deferent gloriam amplam, et posteris præconium.
 " Utinam enim mihi tantam dii vim dedissent
 " Ad ulciscendos procos ob injuriam molestam,
 " Qui me contumeliâ afficientes perniciose machinantur.

190

195

200

205

Ver. 194. "Ὡς τ' ἦλθ', ὥς τ' Αἰγισθός.] Vide infra ver. 263. et δ. 521.

Ver. 195. 197. 203. 206. 316. — ἀπέ-
 τισεν — τίσατο — τίσαται — ἀπο-
 τίσται. Vide ad II. I. 508. et δ. 116.

Ver. 196. "Ὡς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθι-
 μένιο λιπέσθαι.] Ita Iliad. δ. 484.

— τῷ καὶ καὶ τις εὐχεται ἀντὶ,
 Γνωτὸν ἐν μεγάροις ἄριστος ἀλκίπτερος λωπιδό-
 τας.

Ibid. — καταφθιμένιο.] Vide ad II. β'.
 43.

Ver. 197. — κείνος.] Orestes. Vide
 infra ver. 306. 308.

Ver. 204. — ἰσσομένοισιν αἰοιδῆν.] Al.
 ἰσσομένοισιν πύθιεσθαι.

Ver. 205. Αἶ γὰρ.] Vide ad II. ε. 22. et
 δ. 132.

Ibid. — τοσσήνδε.] Vide ad II. δ. 357.

Ver. 206. Τίσαται μνηστῆρας ὑπερβασίης
 ἀλεγεινῆς.] Τὸ δὲ, " ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,"
 ἀντίπαυσις ἐστὶ τὸ γὰρ ἰσθὶν ἦν, " Τίσαται
 μνηστῆρας ὑπερβασίαν." Eustath. Atqui id
 multo languidius esse dictum.

Ver. 207. Οἷτε.] Qui scilicet —

Ἄλλ' ἔ μοι τοῖσ'τοι ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον,
 Πατρὶ τ' ἐμῷ καὶ ἐμοί· νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμψης.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ· 210

ὦ φίλ', ἐπειδὴ ταῦτα μ' ἀνέμνησας καὶ εἵπες,
 Φασὶ μνηστῆρας σῆς μητέρος εἵνεκα πολλὰς
 Ἐν μεγάροισι, ἀέκητι σίθην, κακὰ, μηχανάσθαι.

Εἰπέ μοι, ἥ ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἢ σὲ γε λαοὶ
 Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισκόμενοι θεῷ ὁμῇ; 215

Τίς δ' οἶδ', εἴ κ' ἐποτὲ σφι βίας ἀποτίσεται ἑλθὼν,

Ἥ ὅγε μῦθος ἦν, ἣ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοὶ;

Εἰ γὰρ σ' ὥς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη,

Ὡς τότε Ὀδυσσεὺς περικῆδετο κυδαλίμοιο,
 Δῆμῳ ἐν Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγ' Ἀχαιοί. 220

(Οὐ γὰρ πῶ ἴδον ὧδε θεὸς ἀναφανδὰ φιλεῦντας,

Ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη.)

Εἴ σ' ἔτως ἐθέλοι φιλέειν, κῆδοιτό τε θυμῷ,

Τῷ κέν τις κείνων γε καὶ ἐπλελάβοιτο γάμοιο.

" Sed non mihi hujusmodi destinârunt dii felicitatem,

" Patrique meo et mihi; nunc autem opus-est pati omnino."

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor;

" O amice, quandoquidem hæc me recordari-fecisti, et locutus es, 210

" Aiunt procos, tuam matrem propter, multos

" In ædibus, te invito, mala machinari.

" Dic mihi, an lubens vinceris, an te cives

" Odio-habent publicè, sequentes dei oraculum? 215

" Quis scit, an aliquandò eorum violentiam ulciscatur reversus,

" Sive ipse solus existens, sive et universi Achivi?

" Si enim te sic vellet amare cæsia Minerva,

" Quemadmodum Ulyssis quondam supra-modum-curam-habuit gloriosi,

" Populo in Trojanorum, ubi passi sumus dolores Achivi. 220

" (Non enim unquam vidi usque-adeò deos manifestè amantes,

" Quemadmodum illi manifestè astitit Pallas Minerva.)

" Si te adeò vellet amare, curareque in animo,

" Tum quispiam illorum utique oblivisceretur nuptiarum."

Ver. 909. — νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμψης.]

Quod sors feret, feremus æquo animo —

Terent. Phorm. Act. I. Scen. ii. ver. 88.

Ver. 210. et 253. — Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ.] Vide suprâ ad ver. 68. et ad Il. ε. 175.

Ver. 211. — ἱσπες.] *Al.* ἱσπας. Quod idem.

Ver. 217. " Ἥ ὅγε μῦθος ἦν.] De istius, ὄχι, venustate, vide suprâ ad β'. 327. et ad Il. γ', 409.

Ver. 218. 221. 223. — φιλεῖν — φιλεῖντας — φιλεῖν.] Vide ad Il. δ. 304.

Ver. 219. — περικῆδετο.] *Al.* περί κῆδετο.

Ver. 220. Δῆμῳ ἐν Τρώων.] Vide suprâ ad ε. 103.

Ver. 222. 'Ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη.] Vide ad Il. α'. 278.

Ver. 223. — ἔτως ἴδιον.] *Al.* ἔτως γ' ἴδιον et οὕτω γ' ἴδιον.

Ver. 224. Τῷ καὶ τις κείνων.] Ἰστίον δὲ ὅτι τὸ, τις, πολλὰκις ὕχ' ἔνα δηλοῦ ἀπλῶς, ἀλλὰ πάντα, ληθὲν ἀντι τῷ, εἰς ἑκατος. Οὕτως παρὰ Σοφοκλῆ λίγυον ὁ χερὲς αἱ Σαλαμῖναι, (*Ajax*, ver. 245. 247.) ὡς νῦν κείνῳ " σιν ποδοῖν κλοπὰν ἀρεῖσθαι" ἔχον ἄρτι κείνῳ ἡμῖν φυγεῖν λάθρα. Οὕτω κείνῳ ἐπλελάβοιτο τις γάμοιο ὁ ἴσιν ἑκατος ὡς μνηστῆρον. *Eustath.*

- Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα· 225
 "ὦ γέρον, ἔγω τέ τοι ἔπος τελέεσθαι οἶω·
 Δίην γὰρ μέγα εἶπες· ἄγῃ μὲν ἔχει· ἐκ ἂν ἔμοιγε
 Ἐλπομένα τὰ γένοιτ', εἰ δὲ θεοὶ ὥς ἐθέλοιν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων; 230
 Ῥεῖα θεὸς γ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαῶσαι.
 Βελοίμην δ' ἂν ἔγωγε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
 Οἴκαδ' εἴ ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι,
 "Ἡ ἔλθων ἀπολέσθαι ἐφέστιος, ὥς Ἀγαμέμνων
 "Ὀλέθ', ὅπ' Αἰγίσθοιο δόλῳ καὶ ἧς ἀλόχοιο. 235
 Ἀλλ' ἦτοι θάνατον μὲν ὁμοῖον εἰδὲ θεοὶ περ
 Καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν, ὅππότε κεν δῇ
 Μοῖρ' ὀλοὴ κατέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα·

- Hunc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est; 225
 "O senex, nunquam hunc sermonem perfectum iri existimo;
 "Nimis enim magnum dixisti; stupor me tenet; non mihi
 "Speranti ea confingerent, neque si dii sic vellent."
 Hunc verò rursus allocuta est dea cæcia Minerva;
 "Telemache, quale tibi dictum effugit ceptum dentium? 230
 "Facile Deus, si quidem voluerit, etiam è longinquo virum servaverit.
 "Mallem verò ego etiam dolores multos passus
 "Domum redire, et redditus diem videre,
 "Quàm reversus perire propriâ in-domo; uti Agamemnon.
 "Periit, Ægisthi dolo et suæ uxoris. 235
 "Verùm enim verò mortem omnibus æquè gravem neque dii ipsi
 "Etiam ab amato viro possunt arcere, quandocunque tandem.
 "Fatum perniciosum corripuerit longum-somnum-adferentis mortis."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est;

Ver. 227. ——— ἐκ ἂν ἔμοιγε.] *Al. εἰδὲ*
ἀν ἔμοιγε.

Ver. 230. Τηλέμαχε, ποῖόν.] Edidit Bar-
 nerijs de suo, Τηλέμαχος, ποῖόν. Minus
 rectè. Vide ad *Il. d. 51.*

Ver. 231. Ῥεῖα θεὸς γ' ἐθέλων & τηλόθεν
 ἀνδρα σαῶσαι.] *Ita Æschylus;*

——— κλύει δὲ & πρόσθεν ὦν θεός.
Eumenid. ver. 297.

Nec dissimilitèr de Diis *Opprianus;*

Τηλόθεν ἐγγυὲς ἰόντες ———
Halicutic. Lib. II. ver. 8.

Ver. 236. Ἀλλ' ἦτοι θάνατον μὲν ὁμοῖον.
 Τὸν ὁμοῖος ἐστὶ πάντας κατὰ φύσιν ἐρχόμενον.
Schol. Ἰεῖον δὲ, ὅτι ὁ Παιστής πανταχῶ τὸ
 "Ὀλοῖσιν ἐστὶ τῷ φαύλῳ λαμβάνειν" οἶον ———
 "Ἀλλὰ εἰ γῆρας τάχει ἰμαίον." & "Ἀλλ'
 "ἦτοι θάνατον μὲν ὁμοῖον, εἰδὲ θεοὶ πᾶς καὶ
 "φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν." *Schol.* ad
Il. d. 315.

Ibid. ——— θάνατον μὲν ——— εἰδὲ θεοὶ πᾶς
 καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν.]

Infernis neque enim tenebris Diana pudic-
 cum

Liberat Hippolytum.

Horat. Carm. lib. IV. Od. vii. 85.

Ver. 237. ——— ὅππότε κεν δῇ Μοῖρ' ὀλοὴ
 κατέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.]

Stat sua cuique dies ———.

Æn. X. 467.

"Ὅσπότες πρῶτα θάνατος, ἀνάσσει ἐν χροῖ
 ποίῳ

Εἴδομαι ἐν μάλα μακρὸν ἀνέμωτα νέμμεται
 ἔσαν. *Met. Idyll. III. 108.*

"Stat quidem terminus nobis, ubi illum
 "inexorabilis fatorum necessitas fixit."

Senec. Epist. 101.

Ibid. ——— ὅσπότες κεν δῇ.] Vide ad *Il. d.*
 433. et 504.

Μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα, κηδόμενοί περ
 Κείνω δ' οὐκ ἔτι νόστος ἐτήτυμος, ἀλλὰ οἱ ἤδη
 Φράσσαντ' ἀθάνατοι θάνατον κ' κῆρα μέλαιναν.
 Νῦν δ' ἐθέλω ἔπος ἄλλο μεταλλῆσαι καὶ ἔρῃσαι.
 Νέστορ· ἐπεὶ περιόιδε δίκας ἠδὲ φρόνιν ἄλλων·
 Τρεῖς γὰρ δὴ μιν φασὶν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν
 "Ὡς τέ μοι ἀθανάτοισι ἰνδάλλεται εἰσροάσθαι.
 "Ὡ Νέστορ Νηληϊάδῃ, σὺ δ' ἀλθῆες ἐνίσπε,
 Πῶς ἔθαν' Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων;
 Πῶ Μενέλαος ἦν; τίνα δ' αὐτῷ μῆσατ' ὄλεθρον
 Αἴγισθος δολόμητις; ἐπεὶ πᾶνε πολλὸν ἄρειώ.
 "Ἡ οὐκ Ἀργεος ἦεν Ἀχαιῖκῃ, ἀλλὰ πῃ ἄλλῃ

"Mentor, ne amplius hæc disseramus, mœsti licet :

240

"Illi verò non amplius redivus verus, sed ei jam

"Moliti sunt immortales mortem et fatum atrum.

"Nunc verò volo rem aliam inquirere et interrogare

"Nestorem, quoniam novit jura et prudentiam præ aliis :

245

"Ter enim jam ipsum dicunt imperasse sæculis virorum,

"Adæo mihi immortalibus similis videtur aspectu.

"O Nestor Nelide, tu verò verum dic ;

"Quomodo mortuus est Atrides latè-imperans Agamemnon ?

"Ubi Menelaus erat ? Quam verò illi machinatus est mortem

"Ægisthus dolosus ? quoniam occidit se multò præstantiorem.

250

"Aunon in Argo erat Achæico Menelaus ? an alicubi alibi

Ver. 240. — μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα. Vulgati habent λεγόμεθα. Barnesius verò ex uno MS. et ex Edit. Ver. edidit λεγόμεθα. Quod et Homero usitatus. Vide infra ad v. 296. item ad Il. v. 292. et v. 244. Eustathius tamen hæc in commentario λεγόμεθα legit.

Ver. 242. — θάνατον κ' κῆρα μέλαιναν.] Vide infra ad v. 241.

Ver. 245. Τρεῖς γὰρ δὴ μιν φασὶν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν.]

Τῶ δ' ἤδη δύο μιν γυναι μερόσσαν ἀνθρώπων
 Ἐφθιάδ', οἱ οἱ πρόσθεν ἄμα τράφην ἠδ' ἐγί-
 νοντο

Ἐν Πύλῳ ἠγαθήν, μετὰ δὲ τριτάτῃσιν ἄνα-
 σεν.
 Iliad. α. 250.

Ver. 247. 248. "Ὡ Νέστορ — Πῶς ἔθαν' Ἀτρεΐδης (sc.) Tois δὲ προσούταις, καὶ μὴδὲν ἢ διήγησις ἢ προσήκουσα, πάντως οἱ ἱερωτάτης χαρίζονται κ' κινῶσι βουλευμένους. "Ὡ Νέστορ Νηληϊάδῃ, σὺ δ' ἀλθῆες ἐνίσπε, Πῶς ἔθαν' Ἀτρεΐδης, — Πῶ Μενέλαος ἦν; — "Ἡ οὐκ Ἀργεος ἦεν Ἀχαιῖκῃ; πολλὰ ἱερῶν ἄμα κ' πολλῶν λόγων ἀφορμὰς προσέμεινος ἔχων, ὥστε ἱνοῖ, συτίλλοντας εἰς τὸ ἀναγκαῖον αὐτὸ, κ' συναπνοῖς τὰς ὑποκρίσεις, ἀφαινεῖται τῆς γερουσιαστικῆς διατρέξεως τὸ ἥδιον. Plutarch. Symptotic. lib. II Probl. 1. "Si verò et senex præsens est; habes occasionem quâ plu-

rimum illi contulisse videaris, si eum interrogos vel quæ ad illum omninò non pertinent : est enim huic ætati loquacitas familiaris. Hæc sciens Homerus, quandam congeriem simul interrogatiouum Nestori fecit offerri :

"Ὡ Νέστορ Νηληϊάδῃ, σὺ δ' ἀλθῆες ἐνίσπε·

"Πῶς ἔθαν' Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων;

"Πῶ Μενέλαος ἦν; —

"Ἡ οὐκ Ἀργεος ἦεν Ἀχαιῖκῃ; —

"Tot loquendi semina interrogando concessit, ut pruritus senectutis expleret. Et Virgilianus Æneas, gratum se ad omnia præbens Evandro, varias illi (Æn. VIII. 311.) narrandi occasione ministerat. Neque enim de unâ re. aut alterâ requirit,

" — sed singula latus

"Exquirittque, auditque virum monumenta priorum.

"Et Evander consultationibus captus scitis quàm multa narraverit." Macrob. lib. VII. cap. 2.

Ibid. — εὐρυκρείων.] Vide ad Il. α. 102.

Ver. 251. "Ἡ ἐκ Ἀργεος ἦεν Ἀχαιῖκῃ;] Ἀχαιῖς γὰρ τὰς Φθιώτας φασὶ συγκαταλέξαι Πίλοισι εἰς τὴν Πίλοπίνην, οἰκῆσαι τὴν Λακωνικὴν τοσούτον δ' ἀρετῇ διηγουμένη, ὥστε

Πόλλ' Ἀγαμέμνονέην ἄλοχον δέλγεσθ' ἐπέεσσιν
 Ἥ δ' ἦτοι ποτὲρ μὲν ἀναίνετο ἔργον ἀσπίς
 Δῖα Κλυταιμνήστρην, (Φρεσὶ γὰρ κέχερτ' ἀγαθῆσι.
 Πὰρ γὰρ ἦν καὶ αἰοιδὸς ἀνὴρ, ὃ πόλλ' ἐπέτελλεν
 Ἀτρείδης, Τροίηνδε κίων, εἰρυσθαι ἄποιτιν.)
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι,
 Δὴ τότε τὸν μὲν αἰοιδὸν ἄγων ἐς νῆσον ἐρήμην,
 Κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι.
 Σὴν δ' ἐβέλων ἐβέλυσαν ἀνήγαγεν ὄνδε δόμονδε.

265

270

- “ Multum Agamemnoniam uxorem demulcebat verbiq;
 “ Et sanè primò quidem abnuebat facinus indignum
 “ Nobilis Clytemnestra; (mente enim utebatur bonâ:
 “ Aderat enim et cantor vir, cui plurimum mandabat
 “ Atrides, ad Trojam profisciscens, servare uxorem.)
 “ Sed cum jam ipsum [*Ægisthum*] fatum deorum irretivit ut demarefetur,
 “ Tum vero cantorem quidem ductum in insulam desertam,
 “ Dereliquit avibus capturam et prædâ fieri;
 “ Ipsam verò volens volentem duxit suam in domum.

265

270

“ cùm ad bellum Trojanum non esset pro-
 “ fectus, proinde otiosam vitam viveret, in
 “ hoc impium facinus delapsus est; quod
 “ indicat Nestor, cùm ait; Nos quidem
 “ apud Trojam variis exercebamur certa-
 “ minibus et præliis, quibus omnis libidi-
 “ num aenea præcidi solet: at hic *Ægisthus*
 “ nullis negotiis implicatus, facillè Clytæ-
 “ nestræ pudicitiam attentavit.” Verum,
 ut opinor, vox “ *ἰσχυρὸς*” non tam desidi-
 osum *Ægisthum* indicat; sed eam potius
 habet vim; nempe *Ægistho*, absentibus A-
 tridis, Clytæmnestræ liberè et sine metu
 ambiendi copiam esse datam. Vide infra
 ad §. 479. et ad II. 4. 554.

Ibid. — μυχῷ Ἄργεος.] Τῷ ἰσχυράτῳ
 εἶπει τῷ Ἀργεῷ. Schol.

— vasto submotâ recessu.

Æn. VIII. 193.

Ver. 264. — Σίλγισθ'.] Vide ad II.
 §. 221. et §. 84.

Ver. 266. — φρεσὶ γὰρ κέχερτ' ἀγα-
 θῆσι.] Ἐν μὲν δὲ τούτοις τῇ φρονήσει τὴν σὺ
 παρορθεῖν αἰτίαν ἀπαδείδωσαν. *Plutarch. de au-*
diend. Poëtis.

Ver. 267. Πὰρ γὰρ ἦν ὁ αἰοιδὸς ἀνὴρ.] Τὸ
 γὰρ ἀρχαῖον οἱ αἰοδοὶ φιλοσόφων πᾶν ἰσχυρὸν.
 Schol. Χάρων δὲ οἱ ἦν τὸ τῶν αἰοιδῶν γένος, ὃ
 φιλοσόφων διάδοσις ἰσχυρὸν. Ἀγαμέμνων γὰρ
 τὸν αἰοιδὸν κατέλασεν τῇ Κλυταιμνήστρῃ φύλακα,
 καὶ παρορθεῖσθαι αὐτῇ δὲ πρῶτον μὲν ἀρετὰς
 γυναικῶν διερχόμενος, ἐνθάλλε τῇ φιλαμῖναι
 ἐς καλὴν καὶ αἰσθητὴν ἀπαδειδῆσαν παρέχων ἡδίστην
 ἀπειλάνα τὴν διανοίαν φανερὰν ἰπποπόνην. Διὸ
 Ἀλγισθος ὁ πρότερον διέρχεται τὴν γυναῖκα,

στὴν τὸν αἰοιδὸν ἀπακταῖναι ἐν νήσῳ ἐρήμῳ. *A-*
thenæus, lib. I. cap. 12. Καὶ Ὅμηρος δὲ
 τὸν αἰοιδὸν παρορθεῖσθαι ἔφη, καὶ δάπτει τὸν τῆς
 Κλυταιμνήστρας φύλακα, “ — Ὡ πόλλ' ἰσχυ-
 “ ρὸν ἄνδρα, Τροίηνδε κίων, εἰρυσθαι ἄποι-
 “ τιν.” Τὸν τε Ἀλγισθον ὁ πρότερον αὐτῆς
 περιγυνοῦσθαι, πρὶν ἢ “ Τὸν μὲν αἰοιδὸν ἄγων
 “ ἐς νῆσον ἐρήμην, Κάλλιπεν τῇ δ' ἰθὺς
 “ ἀνήγαγεν ὄνδε δόμονδε.” *Strabo, Geograph.*
lib. I.

Ver. 269. Ἀλλ' ὅτε δὴ μιν μοῖρα θεῶν ἐπέ-
 δησε δαμῆναι.] Tres hujus loci accipiendi ra-
 tiones affert *Eustathius*. “ Ἡ γὰρ λέγει, ὅτε
 μοῖρα ἦν θεῶν τὸν αἰοιδὸν ἢ ὅτε ἔχερτ' ἀπαδα-
 νῆν τὸν Ἀλγισθον ἢ ὅτε μοῖρα ἦν, τὴν Κλυταιμ-
 νήστρην ὑπὸ τῷ Ἀλγισθῳ γίνεσθαι ὃ ἢ πρῶτον
 διὰ τὸ δαμῆναι ἄφ' ὃ ὁ γάμος γίνεσθαι, δέ-
 μοι τις δν. Postremam harum expositio-
 num in versione secutus est *Barnesius*; Mi-
 hi verò secunda verior videtur explicatio;
 scilicet ut hoc de *Ægistho* intelligatur; tum
 quia hoc modo aptius congruet id quod se-
 quitur, “ Δὴ τότε τὸν μὲν αἰοιδὸν ἄγων.”
 Τὴν δ' ἰθὺς κατέλασεν ἔφα.” tum quia hæc
 mihi vocum “ μοῖρα” et “ δαμῆναι” magis
 propria videtur significatio:

Ὡ μοι ἴσον, ὅτε μοι ἑκαστὸν φίλτατον
 ἀνδρῶν

Μοῖρ' ὅτε Παντρείλοιο Μινυτιάδας δαμῆναι.
Iliad. α'. 438.

Ὡ φίλοι, οἱ ἢ μοῖρα παρ' αἱμὲ τῇδε ἀμνη-
 ναι.
ε'. 421.

Ver. 271. Κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἔλωρ.]

Alitibus linquere feris. — Æn. X. 539.

Vide et supra ad *ver.* 259. Caterum po-

- Πολλὰ δὲ μῆρι' ἔκρη θρώων ἱεραῖς ἐπὶ θωαῖς.
 Πολλὰ δ' ἀγάλματα' ἀνῆψεν, ὑφάσματα τε, χρυσὸν τε.
 Ἐκτελέσας μέγα ἔργον, ὃ ἔπρετ' ἑλπετο θυμῷ. 275
 Ἡμᾶς μὲν γὰρ ἅμα πλέομεν Τροίηνθ' ἰόντες,
 Ἀτρεΐδης καὶ ἐγώ, φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν.
 Ἀλλ' ὅτε Σένιον ἱρὸν ἀφικόμεθ', ἄκραν Ἀθηνῶν,
 Ἔνθα κυβερνήτην Μενελάου Φοῖβος Ἀπόλλων
 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνε, 280
 Πηδάλιον μετὰ χερσὶ θάλασσης νηὸς ἔχοντα,
 Φρόντιν Ὀνητορίδην, ὃς ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων
 Νῆα κυβερνῆσαι, ὅποτε σπέρχοιεν ἄελλαι.
 Ὡς ὁ μὲν ἔνθα κατέσχετ', ἐπιγόμενός περ ὁδοῖο,
 Ὅφρ' ἔταρον θάπτει, καὶ ἐπὶ κτέρειά κτερίσσειν. 285
 Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κείνος, ἰὼν ἐπὶ οἶνοπα πόντον

- " Multa autem femora adolebat deorum super sacra altaria ;
 " Multaque donaria suspendit, textiliaque, aurumque,
 " Perfecto magno opere, quod nunquam sperasset in animo. 275
 " Nos quidem simul navigabamus à Trojâ profecti,
 " Λαίριος [Menelaus] et ego, amicè affecti invicem ;
 " Sed cum ad Sunium sacrum pervenissemus, promontorium Athenarum,
 " Illic gubernatorem Menelai Phœbus Apollo
 " Suis mitibus telis aggrediens occidit,
 " Clavum in manibus currentis navis tenentem, 280
 " Phrontin Onetoridem ; qui vincebat genus hominum
 " In nave gubernandâ, quoties ingruébant procellæ.
 " Sic ille quidem illic detentus est, deproperans licet iter,
 " Ut socium sepeliret, et inferias ei ferret. 285
 " Sed quando jam et ille, profectus super obscurum pontum.

tantum versum hunc et sequentem apud Strabonem (loco suprâ ad ver. 267. citato) in unum contractos, hoc modo ;

Κάλλιν· τῷ δ' ἰδύμεν ἀνάγκη οἶδι δόμοι.
 ποῖδι.

" Sed in vet. Cod. (inquit Casaubonus in annotationibus ad eundem Strabonis locum) locus ita legebatur ut extat apud Poëtam.

Ver. 274. Πολλὰ δ' ἀγάλματα' ἀνῆψεν. Ἀγάλματα δὲ πρὸς μὲν τοῖς ἔργοις, τὰ ἔργα πρὸς δὲ τῇ Ποιήσῃ, πᾶν ὃ τίς ἀγάλλεται· ὥς ἔν τοῖς μιστὰ ταῦτα φανίσαι. Διὰ ἧτων ἀγάλματα, ἰσάγῃ " ὑφάσματα τι χρυσὸν τε." Eustath. Sic infra ver. 438. hujus libri ;

— τὸ ἄγαλμα διὰ κτερίσσειν ἰδύσα.

Et γ. 601.

— ἄλλα σοι αὐτῷ
 Ἐπὶ δὲ λίσσῃ ἄγαλμα —.

Ver. 275. — ἰππεῖα.] Edidit Barnesius ἰππεῖα, nullâ idoneâ ratione.

Ver. 278. — Σένιον.] Ἀπρωτόντιος τῆς Ἀτρεΐδης. Schol.

Ver. 279. — Φοῖβος Ἀπόλλων.] Vide ad Il. d. 43. et 75.

Ver. 280. Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνε.] "Ορα δὲ ἔτι ἔν τῇ Ὀδυσσεΐ τῆς τῶν ἀνθρώπων αἰφιδίως θανάτου Ἀπὸλλωνο ἀνατίθην· ἰν δὲ τοῖς ἔξῃς, Ἀρτίμιδι τὴς τῶν γυναικῶν δ' ἰστὶν ἄλλῃ ἔ σιλῶν. Eustath. Vide ad Il. e'. 59. et d. 605. 606. item infra ad d. 409.

Ibid. — ἀγανοῖς βελέεσσιν.] Ita edidit Barnesius ex Iliad. d. 759. atque ita hic in commentario legit Eustathius. Vulg. ἀγανοῖσι βέλεσσιν.

Ver. 281. Πηδάλιον μετὰ χερσὶ ἔχοντα.]

— clavumque affixus et hærens
 Nusquam amittebat —.

Æn. V. 852.

Ver. 282. — ἰππεῖα.] Vide ad Il. γ'. 260.

Ver. 283. — σπέρχομαι.] Δι. σπέρχων.

Ver. 285. 289. — κτερίσσειν — ἔφρῳσεντο.] Vide ad Il. d. 140.

Ἐν ἡμισὶ γλαφυρῇσι, Μαλειῶν ὄρος αἰπὺ
 Ἰξε δῖων, τότε δὴ στρυγερὴν ὁδὸν εὐρύσκα Ζεὺς
 Ἐφράσατο, λιγίων δ' ἀνέμων ἐπ' αὐτμένα χεῦε,
 Κύματά τε τροφόντα, πελώρια, ἴσα ὄρισσιν.

290

Ἐνθα διατμήξας, τὰς μὲν Κρήτη ἐπέλασσε,
 Ἡχί Κύδωνες ἔβαιον, Ἰαρδάνε ἀμφὶ ῥέεθρα.
 Ἔστι δὲ τις λισσὴ, αἰπειά τε εἰς ἄλλα πέτρη,
 Ἐσχατῇ Γόρτυνος, ἐν ἡροειδέϊ πόντῳ.

Ἐνθα Νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαῖον ῥίον ᾗθει
 Ἔς Φαιστόν· μικρὸς δὲ λίθος μέγα κῦμ' ἀπόεργει.

295

- " In navibus cavis, Mælearum montem excelsum
 " Pervenit currens, tum verò invisum iter latè-sonans Juppiter
 " Destinavit : stridorumque ventorum flatum immisit,
 " Fluctusque tumidos, ingentes, aequales montibus.
 " Illic disjunctis navibus, has quidem Cretae admovit ;
 " Ubi Cydones habitabant, Jardani circa fluenta.
 " Est autem quaedam laevis, excelsaque in mare petra,
 " Ad fines Gortynis, in obscuro ponto :
 " Huc Auster ingentem fluctum ad sinistrum promontorium pellebat
 " In Phaestum : parvulus autem lapis ingentem fluctum impedit.

290

295

Ver. 287. — Μαλειῶν ὄρος.] Τὴν
 Μαλίαν λίαν, τὸ ἀκρωτήριον τῆς Λακωνικῆς.
 Schol.

Ver. 288. — τότε δὴ στρυγερὴν ὁδὸν
 εὐρύσκα Ζεὺς.] Ὁ ἱεὶς ἱ. Ἀπ. Εὐσταθίου.

Ibid. — εὐρύσκα Ζεὺς.] Vide ad II. d.
 175.

Ver. 289. — λιγίων δ' ἀνέμων ἐπ' αὐτ-
 μένα χεῖν.] Eustathius in commentario legit,
 λιγίων ἀνέμων ἐπ' αὐτμένα χεῖας.

Ver. 290. Κύματα τε τροφόντα — ἴσα
 ὄρισσιν.]

— insequitur cumulo praeceptus a-
 quae mons. *Æn.* I. 108.

Ibid. — τροφόντα.] *Al.* τροφόντα et
 τροφόντο.

Ver. 291. et 300. — ἐπέλασσε.] Vide
 ad II. f. 1.

Ver. 292. — Κύδωνες.] Ἐπὶ Κρήτης,
 καὶ Κυδωνί, πάλιν Κρήτης, ποταμὸν ἔχουσα
 Ἰάδων. Schol.

Ver. 293. Ἐπὶ δὲ τις λισσὴ.] Ἀπὸ πέτρας
 ἢ παρὰ μετασπασμὸν, ὅστις τὸν νῦν καλῶμενον
 παρὰ τοῖς Κρησὶ, ἐν τῷ "β." βλίσση. Ἐπὶ
 δὲ ἀκρωτήριον τῆς Γορτυνίας· ὅθεν Κράτης ἐν
 τῷ "ι." γράφει Λισσὴν. Schol.

Ver. 295. Ἐνθα Νότος μέγα κῦμα ποτὶ
 σκαῖον ῥίον ᾗθει.] " Fluctus, qui flante Aquilone
 maximi et creberrimi excitantur,
 " simul ac ventus posuit, sternuntur et
 " conflaccescunt, et mox esse fluctus desi-
 " nunt. At non idem fit flante Austro
 " vel Africo : quibus jam nihil spirantibus,

" undae tamen factae diutius tument ; et à
 " vento quidem jamdudum tranquilla sunt,
 " sed mare est etiam atque etiam undabun-
 " dum. — Id autem ipsum, quod dici-
 " mus, ex illis quoque Homericis versibus,
 " si quis non incuriosè legat, adminiculari
 " potest ; nam de Austri flatibus ita scripserunt ;

" Ἐνθα Νότος πόντος κλυδωνά εἰς λάαν
 " ᾗθει.

" Contrà autem de Boreâ, quem Aquilo-
 " nem appellamus, alio dicit modo : (In-
 " frâ f. 296.)

" Καὶ βορέης αἰεταγιάντης, μέγα κῦμα αὐ-
 " λιδαν.

" Ab Aquilonibus enim, qui alti superni-
 " que sunt, fluctus excitatos quasi per pro-
 " na voluit dici ; ab Austris autem iis,
 " qui humiliores sunt majori vi quâdam
 " propelli sursum, atque rursum subijci." *Gellius, lib. II. cap. 30.*

Ibid. — μέγα κῦμα ποτὶ σκαῖον ῥίον
 ᾗθει.] Apud Gellium, loco jam citato, πόντος
 κλυδωνά εἰς λάαν ᾗθει. *Al.* σκαῖον.

Ver. 296. — Φαιστόν.] Ἀκρωτήριον τῆς
 Γορτυνίας. Schol.

Ibid. — μικρὸς δὲ λίθος μέγα κῦμ' ἀ-
 ποίεργει.] Τὸ γὰρ ὑπὸ τῷ Νότῳ κῦμα τῆς
 Φαιστὸν ἐν ἰσουλῇ ἀλλομεν, εἰ μὴ προσέμεν
 ἡ λίσσῃ ἰσουλῇ ἰνὸς μέγα γίγνεται κῦμα,
 προκαταγυμνῶν περὶ αὐτὸν τὸν κυμαίνον.
 Γράφεται δὲ, " Μαλίῃ δὲ λίσσῃ." Μαλίαν
 γὰρ ἰσουλῆν περὶ τῷ Φαιστὶν λιμνὴς ἀκρω-
 τήριον. Schol.

Αἱ μὲν ἄρ' ἐνδ' ἦλθον, σπευδῇ δ' ἦλυξαν ὄλεθρον
 Ἄνδρες, ἀτὰρ νῆάς γε ποτὶ σπιλάδεσσιν ἔαζαν
 Κύματ' ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κυανοπρωρεῖας
 Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε φέρον ἀνέμῳς τε καὶ ὕδαρ.

300

Ὡς ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσὸν ἀγείρων,
 Ἥλᾱτο ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.
 Τόφρα δὲ ταῦτ' Αἰγισθὸς ἐμήσατο οἰκοῖν λυγρὰ,
 Κτεῖνας Ἀτρεΐδην· δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῶ.

Ἐπτάετες δ' ἦνασσε πολυχρύσοιο Μυκῆνης·
 Τῷ δὲ οἱ ὀγδοῶτα κακὸν ἦλυθε δῖος Ὀρέστης
 Ἀψ' ἀπ' Ἀθηναίων, κατὰ δ' ἔκτανε πατροφονῆα,
 Αἰγισθὸν δολόμητιν, ὃς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.

305

Ἦτοι ὁ τὸν πτάνας δαίνυ τάφον Ἀργείοισιν
 Μητρὸς τε στυγερῆς καὶ ἀνάγκιδος Αἰγίσθοιο.

310

“ Hæ quidem huc venerunt; vix autem effugerunt mortem

“ Viri: at naves sanè ad saxa fregerunt

“ Fluxus: cæterum quinque naves cæruleis-proris

“ Ægypto admovit ferens ventusque et unda.

300

“ Sic ille quidem ibi plurimum victum et aurum congregans,

“ Errabat cum navibus apud alterius-linguæ homines.

“ Interea verò ista Ægisthus molitus est domi tristia,

“ Occiso Atridâ: subactus autem est populus sub illo.

“ Septennio vetò is imperavit divitibus Mycenis:

305

“ Octavo verò anno ei in-perniciem venit nobilis Orestes

“ Rursus ab Athenis: occidit autem patris-interfectorem,

“ Ægisthum dolosum, qui illi patrem inclytum interfecerat.

“ Atque hic cum hunc occidisset, dedit coenam-sepulchralem Argivis

“ Matrisque invisæ et imbellis Ægisthi:

Ver. 297. — ἄρ.] Non hic vacat istud ἄρ. Sententiam enim connectit cum eo quod præcessit ver. 291. “ — τὰς μὲν Κρήτη ὕδαρ.”

Ver. 298. — σπιλάδεσσιν.] Παράλιον ἕλμας, κατὰ τὸ ἰσπιδῶσαι ἢ ταῖς κατὰ θάλασσαν περιελκνύμεναι ἐν ὀλίγῳ ὕδατι. Schol.

Ver. 300. Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε.] “ Du temps d’Homère le fleuve d’Egypte n’avoit pas encore le nom de Nil, et n’étoit connu que sous le nom d’Egyptus. — Ce nom de Nil qui n’a pas été connu d’Homère, l’a été d’Hésiode; et c’est un argument qu’on peut ajouter à ceux qu’on a d’ailleurs, pour prouver qu’Hésiode vivoit après Homère.” Dacier. Vide infra ad γ. 581.

Ver. 301. Ὡς ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον.] Καὶ γὰρ ἀνέμου διατρεχέαι κατεσχον αὐτὸν ὑπὸ δουρασίᾳ — ἢ ἰκνύσαι χρηματισμῷ χάριν. Φησὶ γὰρ ὁ Νίσεως. “ Ὡς ὁ μὲν, ἔνθα πολὺν

βίοτον καὶ χρυσὸν ἀγείρων, Ἥλᾱτο ξὺν νηυσὶ —” Strabo, Geograph. lib. I.

Ver. 302. — ἔσ' ἀλλοθρόους.] Αἱ κατ' ἀλλοθρόους.

Ver. 304. — δέδμητο.] Vide ad II. γ. 492.

Ver. 305. — ἦνασσε.] Vide ad II. σ'. 172.

Ver. 306. 415. et 441. — ἦλᾱτο.] Vide supra ad β'. 262. et ad II. δ. 37.

Ver. 307. Ἀψ' ἀπ' Ἀθηναίων.] Ὅπου ἴσταντο. Schol. Αἱ Αἰψ' ἀπ' Ἀθηναίων. Αἱ Ἀψ' ἀπὸ Φωκίας.

Ver. 308. — ὅς οἱ.] Αἱ ὅς οἱ.

Ver. 309. — δαίνυ.] Quâ analogiâ ex ἰδῶμαι fit ἰδίδαι, ἰδίδας, ἰδίδας eadem ex δαίνυμι fit ἰδαινῶν, ἰδαινῶς, ἰδαινῶν. Vide ad II. γ'. 260. et ἰ. 70.

Ver. 310. Μητρὸς τε στυγερῆς.] Φοβέται διὰ τῶντων Ὀρέστου, τὸ μὲν γὰρ ὑψηλότερον ἰσότητιν, ὅτι ἰδᾶψι τὴν μητέρα, τὸν δὲ θάνατον παρεκώπησεν. Schol.

Αὐτῆμαρ δὲ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Πολλὰ κτήματ' ἄγων, ὅσα οἱ νέες ἄχθος αἵρουν.

Καὶ σὺ, φίλος, μὴ θηοὶ θυμῶν ἄπο τῆλ' ἀλάλῃσιν,
Κτήματά τε προλιπὼν, ἀνδρᾶς τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
Οὕτω ὑπερφιάλεις· μὴ τοι κατὰ πάντα φεύγωσι
Κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηυσίην ὁδὸν ἔλθῃς.
'Αλλ' εἰς μὲν Μενέλαον ἐγὼ πέλομαι καὶ ἄνωγα
Ἐλθεῖν· κείνος καὶ νέον ἄλλοθεν εἰλήλαθεν
Ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὅθεν ἐκ ἔλποιστό γε θυμῷ
Ἐλθέμεν, ὅντινα πρῶτον ἀποσφάλλωσι ἄελλαι
Ἐς πέλαγος μέγα τοῖον· ὅθεν τέ περ εἴδ' οἶωνοὶ
Αὐτόετες οἰχνεῦσιν, ἐπεὶ μέγα τε, δεινὸν τε.
'Αλλ' ἴθι νῦν, σὺν νηϊ τέ σῃ καὶ σοῖς ἱτάροισιν·
Εἰ δ' ἐθέλεις πεζός, πάρει τοι δίφρος τε καὶ ἵπποι,
Πὰρ δὲ τοι υἱὲς ἐμοὶ, οἳ τοι πομπῆς ἔσονται
Ἐς Λακεδαιμόνα διαν, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος.

315

320

325

- " Eodem verò die ei supervenit bello strenuus Menelaus,
" Plurima bona ducens, quantum scilicet ei naves onus ferre poterant.
" Et tu, amice, ne diutius à domo longè erres,
" Bonisque relictis virisque in tuis ædibus
" Aded superbis; nè tibi omnia devorent
" Bonis divis, tu verò vanum iter feceris.
" Sed ad Menelaum quidem ego adhortor et jubeo te
" Proficisci; ille enim nupèr aliundè venit
" Ex iis hominibus, undè non speraret in animo
" Se-restitutum, quocumque primum abegerint procellæ
" In pelagus tam vastum: unde utique nec aves
" Intra annum venire possunt, quoniam ingens, horrendumque:
" Sed ito nunc, cum nave tuâ et tuis sociis:
" Sin velis terrestri-itinere, aderit tibi currusque et equi,
" Aderunt tibi etiam filii mei, qui tibi duces erunt
" Ad Lacædæmonem nobilem, ubi flavus Menelaus.

315

320

325

Ver. 311. — βοὴν ἀγαθὴς.] Vide ad II. β'. 408.

Ver. 316. — εὐ δὲ τηυσίην ὁδὸν ἔλθῃς.] Sic infra *Odyss.* 6. 13.

— εὐ δὲ τηυσίην ὁδὸν ἔλθῃς.

Item *Hymnus* in *Apollinem*, vers. 340.

Ἥτις ἐκ τηυσίην γ' ἴσως ἴσταιται, ἥτις ἐκ τῆς γῆς.

Et *Theocritus*, *Idyll.* XXV. 229.

Καὶ βάλων ἄσπον ἰόντος· ἀντιγὰρ ἐς καυῶνα
Τηυσίης· ἢ γὰρ ἐκ βάλος διὰ σαρκὸς ὀλισθῖν.

Porro de voce Τηυσίης ita *Merichus Casan-*
bonus; " Τηυσίης vox Homericæ —

" Grammaticis non parum molestiæ crea-
" vit. Fuerunt qui ἀρχαῖον· alii qui βλα-
" ριστὸν, ἢ τριγύρτον exponerent. Eustath.

" propriè ἰσχυρὸν significare vult. Sed om-
" nes tamen in eo consentiunt pro μασταῖον
" ab Homero usurpari: Ita ceterè *Odyss.* γ'.
" et 6. sed et in *Hymno* quo Apollinem ce-
" lebrat, ubi τηυσίην opponitur τῇ ἰσχυρί.
" Et sane hæc est vera et æquiva verbi
" significatio." De nuperâ *Homoni Editione*,
Dissertat. I. Et *Scholias* ad hunc locum
τηυσίην exponit μασταῖον.

Ver. 317. 318. 375. — ἄνωγα
ἀλλήλῃσιν — ἰσχυρί.] Vide ad II. 6. 37. 3'.
322. et 3'. 81.

Ver. 320. — ἀποσφάλλωσι ἄελλαι.] Τὸ
δε, ἀποσφάλλωσι ἄελλαι, ἀπὸ τῆς ἀποσπασ-
σας ἰδὲ ἀπὸ τῆς γῆς τε, σφάλλωσι, ἰσχυρίων ἰδὲ
σημαίνον. *Eustath.*

Ver. 326. — Λακεδαιμόνα διαν.] Vide
infra ad γ. 1. et ad 6. 20.

Λίσσεσθαι δὲ μιν αὐτὸν, ἵνα νημερτὲς ἐνίστη·

Ψεῦδος δ' ἐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν.

᾽Ως ἔφατ'· ἥελιος δ' ἄρ' ἔδυν καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

330

᾽Ω γέρον, ἦτοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας·

Ἄλλ' ἄγε, τέμνετε μὲν γλώσσας, κεράσθε δὲ οἶνον,

Ὅφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι

Σπείσαντες, ποίτισο μεδάμεθα· τοῖο γὰρ ἄρη.

Ἦδη γὰρ φάος οἴχεθ' ὑπὸ ζόφον· εὐδὲ τοῖκε

335

Δηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαλασσίμεν, ἀλλὰ νέεσθαι·

Ἥ ῥα Διὸς θυγάτηρ, τοὶ δ' ἐκλυον αὐδῆσάσσης.

Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,

Κῆροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·

Νόμῃσαν δ' ἄρ' αἶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι·

340

“Ora autem eum ipsum, ut vera dicat:

“Mendacium verò non dicet: valde enim prudens est.”

“Sic dixit: sol autem occidit, et tenebrae advenerunt.

Inter hos verò et dixit dea cæcis Minerva;

690

“O senex, profecto hæc rectè dixisti:

“Sed agite, secate quidem linguas, et miscete vinum,

“Ut Neptuno et aliis immortalibus

“Ubi libaverimus, lectum curemus; ejus enim hora adest.

“Jam enim lumen ivit sub occasum; neque decet

355

“Diù decorum in epulo sedere, sed abire.”

Dixit sanè Jovis filia; hi verò auscultârunt locuta.

Ipais autem præcones aquam manibus infuderunt;

Juvenes verò crateras coronârunt potu;

Distribueruntque omnibus, auspicantes poculis;

840

Ver. 329. — ἥελιος δ' ἄρ' ἔδυν, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε.] Vide suprâ ad β. 388.

Ver. 330. 356. et 371. — γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide ad II. ε. 206.

Ver. 332. Ἄλλ' ἄγε, τέμνετε μὲν γλώσσας.]

Πανταχῶς τῆς Ἀττικῆς, ἡ γλῶττα χωρὶς εἰμύται. Aristoph. Aves, ver. 1702.

Ἔδοξεν ἡν τριπομένους πρὸς τὸ καθιδέειν, τῶν ἱερῶν τὰς γλῶττας ἀποτμήσαι, καὶ καθεῖν τοῖς θεοῖς, τὰς λόγους ἱσχυρομένους· διὸ καὶ ἐπὶ μόνῃς τῆς Νέσσεως θυγιάς ἀρηται τὸ ἵος· εὐδὲ γὰρ τὸ λίγον, συντίμῃ τὸς λόγους. Λίγεται δὲ Ἀττικῶν εἶναι τὸ ἵος, λαδόντων τὴν ἀρχὴν ἐν σπῆτι. Schol. Ἐσπιδόν δὲ ἀπὸ τῶν δούτων ἐκλάττονται, καὶ τὰς σπιδὰς ἐκείνους ἔργῃ, καὶ ἔχ, ὡς ὕπερ, διὰ τὴν αἰὶν γὰρ ἔργῃς ὅταν πρὸς τὴν αἰν. Σπιδόν δ' αὐτῶν καὶ ἐπὶ ταῖς γλώτταις ἐκ τῶν δούτων ἐκείνους. Προστίμῃται δ' αὐτῶν αἱ γλῶτται, διὰ τὴν ἐκρήσιν. Aitheneus, lib. I. cap. 14. Ceterum

Athenai Interpres Latinus (lib. IV. cap. 4. ubi hic versus ab Aitheneo citatur,) alii que nonnulli istud “τέμνετε μὲν γλώσσας” exponunt, “favete linguis,” sed minùs rectè; ut liquet ex sequente “Γλώσσας δ' ἐν πυρὶ κάλλει” ver. 341.

Ibid. — κεράσθε.] Aitheneus, lib. IV. cap. 4. citat κεράσθαι.

Ver. 333. 346. — ἀθανάτοισι ἀθάνατοι.] Vide ad II. ε. 396.

Ver. 333. — ἀθανάτοισι Σπείσαντες, ποίτισο μεδάμεθα.]

Ἄλλοι δὲ σπιδῶσι θύσεις τι ἰδέναι, καὶ ἡμῖν ἴσ' ἐνέζε, καὶ ἔστιν φάος ἱερὸν ἱλθῃ.

Herodot. Ery. καὶ ἡμῖν. I. 335.

Ver. 335. — εἰχεθ'.] Al. ἔχεθ'.

Ver. 339. — κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.] Vide suprâ ad α. 149. et ad II. ε. 470.

Ver. 340. Νόμῃσαν δ' ἄρ' αἶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι.] Vide infrâ ad α. 183.

Γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνιστάμενοι δ' ἐπέλειβον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσαν τ', ἔπιον δ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
 Δὴ τότε 'Αθηναίη καὶ Τηλέμαχος Διοειδῆς
 "Αμφω ἴεσθην κοίλῃν ἐπὶ νῆα νέεσθαι

Νέστωρ δ' αὖ κατέρυκε παθαπτόμενος ἐπέεσσι

345

Ζεὺς τόγ' ἀλεξήσῃ, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,

'Ως ὑμεῖς παρ' ἐμεῖο δοὴν ἐπὶ νῆα κίοιτε,

"Ωστε τεῦ ἢ παρὰ πάμπαν ἀνείμονος, ἢ πενιχρῆ,

"Ω, ἔτε χλαῖναι καὶ ῥήγεια πόλλ' ἐν οἴκῳ,

Οὐτ' αὐτῷ μαλακῶς, ἔτε ξεινοῖσιν, ἐνευδεῖν.

350

Αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ῥήγεια καλὰ.

Οὐ δὴν δὴ τεῷ ἀνδρὸς Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς

Νηὸς ἐπ' ἐκρίοφιν καταλέγεται, ὅφρ' ἂν ἔγωγε

Ζῶα' ἔπειτα δὲ παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λίκωνται,

Ξεῖνες ξεινίζειν, ὅστις κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται.

355

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Εὖ δὴ ταῦτα γ' ἔφησθα, γέρον φίλε· σοὶ δὲ εἴοικε

Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον ἔτω.

'Αλλ' ἔτος μὲν νῦν σοὶ ἅμ' ἔψεται, ὅφρα κεν εὖδῃ

Linguae autem in ignem conjecerunt, surgentesque libarunt.
 Ceterum postquam libarant, biberantque quantum desiderabat animus,
 Tum verò Minerva et Telemachus deo-similis

Ambo volebant cavam ad navem redire :

Nestor autem contrà detinebat incessens verbis ;

345

" Jupiter hoc prohibeat, et immortales dii alii,

" Ut vos à me celerem ad navem eatis,

" Tanquam ab aliquo vel prorsus vestis-carenti, aut pauperculo,

" Cui neque lenæ neque stragula multa in domo

" Quibus aut ipse mollitèr, aut hospites indormiant.

350

" At mihi adsunt lenæ et stragula pulchra.

" Nunquàm certè hujus viri Ulyssis charus filius

" Navis in tabulatis cubaverit, dum ego

" Vixero ; deindè verò liberi in ædibus linquantur,

" Qui hospites excipiant, quicunque ad meam domum venerit."

355

Hunc autem rursus allocuta est dea cæsia Minerva ;

" Benè sanè hæc dixisti, senex amice : tibi verò decet

" Telemachum parere, quoniam longè melius sic.

" Verùm ille quidem nunc te sequatur ; ut dormiat

Ver. 341. Γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον.]

Vide suprâ ad ver. 332.

Ver. 343. — Διοειδῆς.] Vide ad II. ω.

217.

Ver. 345. — παθαπτόμενος.] Vide su-

prâ ad β'. 39.

Ver. 348. — ἀνείμονος.] Μὴ κικημένῳ
 ἡμάτια. Schol.

Ver. 349. et 351. — ῥήγεια.] Βαστὰ
 ἡμάτια καὶ περιβόλαια· ῥῆζαι γὰρ οἱ ἄρχαιοι

[Ita ex duobus MSS. et ex Eustathio edidit
 Burnesius ; Vulgg. οἱ Ἀρχαῖοι] ἱλαγον, τὸ
 βάψαι. Schol. Vide et ad II. ω. 644.

Ver. 351. et 387. — καλὰ.] Similitèr-
 que infrâ ver. 464. καλῇ. et ver. 467. καλὴν
 Vide ad II. β'. 43.

Ver. 353. Νηὸς ἐπ' ἐκρίοφιν.] Ἐπὶ τῶν κα-
 τακρημαῶν καὶ σανιδυμαῶν τῆς νηὸς. Schol.

Ver. 353. 365. — καταλέγεται —
 λικάμεν.] Vide ad II. β'. 516.

Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν
 Εἴμ', ἵνα θαρσύνω θ' ἱτάρης, εἴπω τε ἕκαστα·
 Οἷος γὰρ μετὰ τοῖσι γεραίτερος εὐχομαι εἶναι,
 Οἱ δ' ἄλλοι φιλότῃτι νεώτεροι ἄνδρες ἔπονται
 Πάντες ὀμηλική μεγαθύμῃ Τηλεμάχοιο.
 Ἔνθα κε λεξαίμην κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ
 Νῦν ἅταρ ἦῶθεν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμους
 Εἴμ', ἔνθα χρεῖός μοι ὀφέλλεται, ἔτι νέον γε,
 Οὐδ' ὀλίγον· σὺ δὲ τῆτον, (ἐπεὶ τεὸν ἴκετο δῶμα,) 360
 Πέμπσον σὺν δίφρῳ τε καὶ νιίῃ· δὸς δὲ οἱ ἵππους,
 Οἳ τοι ἐλαφρότατοι θείειν, καὶ κάρτος ἄριστοι. 370
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Φῆνῃ εἰδομένη· θάμβος δ' ἔλε πάντας ἰδόντας.
 Θαύμαζεν δ' ὁ γεραίς, ὅπως ἶδεν ὀφθαλμοῖσιν·
 Τηλέμαχε δ' ἔλε χεῖρα, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' οὔομαζεν·

"Tuis in ædibus; ego autem ad navem nigram
 "Vado, ut confirmem socios præcipiamque singula:
 "Solus enim inter illos senior gloriior esse:
 "Cæteri verò ob amicitiam juniores viri sequuntur
 "Omnes æquales ætate magnanimi Telemachi.
 "Illic cubaverim cavā in navi nigra 365
 "Nunc: sed manē ad Cauconas magnanimos
 "Ibo, ubi debitum mihi debetur, neque sanē novum,
 "Neque exiguum: tu verò hunc, (quoniam tuam venit ad domum),
 "Mitte cum curru et filio: daque ei equos,
 "Qui tibi celerrimi currendo, et robore fortissimi." 370
 Sic utique locuta abiit cæsia-oculis Minerva,
 Aquilæ similis: stupor autem cepit omnes videntes.
 Admirabatur etiam senex, ut vidit oculis:
 Telemachiqueprehendit manum, verbumque dixit, et locutus est;

Ver. 361. — [Θαρσύνω.] Similitèrque
 infrà ver. 403. πείθω. Vide infrà ad ζ.
 31. item ad II. α'. 76. et d. 338.

Ver. 366. — [ἔλε ἦῶθεν μετὰ Καύκωνας.]
 Νῦν τῶν ἐν Ἀρχαδίᾳ μένοντων. Schol. Περὶ
 δὲ τῶν Καυκόνων ζήτησις τριῶν [Al. φησὶν] ἔστι
 τῶν Ἀθαῶς τῆς τῇ Μίντω [Al. Μίντω] ἀμει-
 νων, ἀπὸ τῆς πρὸς Νίτορα, "Νῦν, ἅταρ
 "ἦῶθεν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμους Εἴμ', ἵνα
 "χρεῖός μοι ὀφέλλεται —" τοῦ σημαι-
 νήσθαι χώραν εἰς ἣν τῶν Ἑσπεῶν, ἢ οἱ
 Καύκωνες ἔχον, ἵταρ οὗτοι τῶν ἐν τῇ Τριφυλίᾳ,
 ἱτακόντων εἰ μὴ καὶ Δυμῶνας εὐχόν' ἔστι δὲ
 τὴν Δυμῶν ἐπὶ τὴν Καυκαίαν ἀρῆσθαι συμβέ-
 λει, παραλαβὴν ἔχον, ἔτι τὸν ποταμὸν ἐπὶ
 τὴν Καύκων ἀρῆσαι, διὰ τὸ τὴν Καύκωνας παρὶ-
 χον ζήτησιν, εἰ τοὺς πατὴρ αὐτοῖν, ἵταρ φησὶν ἢ
 Ἀθῆνᾳ βαδίζον πατὰ τὴν τῇ χεῖρος κορυφῇ.
 Εἰ γὰρ μὴ διχομήθεα τὸν ἐν τῇ Τριφυλίᾳ λι-
 VOL. I.

γισθαι τὸν ποταμὸν ὡς οὐδ' ἵταρ πρὸς αὐτὸν
 ἵταρ ὁ λόγος διὰ τὴν γράφειν τοῖς " — ἵνα
 " χρεῖός μοι ὀφέλλεται." Πλὴν δὲ, Οὐκ ἔλγην.
 Strabo, Geograph. lib. VIII. Cæterùm
 quod hic addit Scholiastes; Οὐκίστε δὲ ἢ
 Ἀθῆνᾳ πρὸς τὴν Μινύλαιον εἰν τῇ Τηλέμαχε
 ἀφικνεῖσθαι, διότι γάμοι ἐπιτελεῖσθαι οὐκ
 δυνατοὶ Μινύλαι' ἄλλοις δὲ τῶν ἢ
 Ἀθῆνᾳ id verò merum videtur commen-
 tum.

Ver. 367. — [ἰφίλλεται.] Apud Stro-
 bonem, loco jam citato, ἰφίλλεται. At Cas-
 saubonus in annotationibus; "Præfero," in-
 quit, "alteram lectionem ἰφίλλεται."

Ver. 372. Φῆνῃ εἰδομένη.] Φῆνῃ, ἄδως ὁρῶν,
 ὁμοίαν αἰσῶ. Schol. Al. Φῆνῃ ἰεδομένη.

Ver. 375. Θαύμαζεν δ' ὁ γεραίς.] Ὅτι τίς
 ἔστι τῇ Τηλεμάχε συνηκολούθει ἢ Ἀθῆνᾳ.
 Schol.

- "Ω φίλος, εἴ σε ἴωπα κακὸν καὶ ἀνάκαιν ἔσεσθαι, 375
 Εἰ δὴ τοι νέρω ὧδε θεοὶ πομπῆς ἔπονται.
 Οὐ μὲν γὰρ τις οὐδ' ἄλλος 'Ολύμπια δώματ' ἔχονταν,
 Ἀλλὰ Δῖος θυγάτηρ ἐγγελείη Τριτογένεια,
 "Ἡ τοι καὶ πατέρ' ἐσθλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἱτίμα.
 Ἀλλὰ, Ἀνασσ', ἴλῃθι, δίδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλὸν, 380
 Αὐτῶ, καὶ παίδεσσι, καὶ αἰδοίῃ παρακοίτῃ.
 Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βῆσθ' ἥτις, εὐρυμέτωπον,
 Ἀδμήτην, ἣν ἔσω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνὴρ.
 Τὴν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέραςιν περιχάους.
 "Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τῷ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη. 385
 Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότης, Νέστωρ,
 Υἱάσι, καὶ γαμβροῖσιν, ἐὰν πρὸς δώματα καλὰ.
 Ἀλλ' ὅτε δώμαδ' ἔποντο ἀγακλυτὰ τῷδε ἀνακτος,
 Ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισίαις τε δρόνους τε.
 Τοῖς δ' ὁ γέρον ἐλθῶσιν ἀνὰ κρητῆρα κέραςσεν 390

" O amice, haud te opinor ignavum et imbellem fore,

375

" Siquidem te juvenem sic dii ductores comitantur.

" Non enim quisquam hic alius caelestes domos habitantium.

" Quam Jovis filia praedatrix Pallas,

" Quae tibi et patrem eximium inter Achivos honorabat.

" At, Regina, propitia sis: daque mihi gloriam eximiam,

380

" Ipsi, et filii, et venerandae uxori:

" Tibi autem ego sacrificabo bovem amniculam, latâ-fronte,

" Indomitam, quam nondum sub jugum duxit vir.

" Nunc tibi ego sacrificabo, auro cornibus circumfuso."

Sic dixit supplicans, hunc autem auditâ Pallas Minerva.

385

Praebat autem Gerenius eques Nestor,

Filiis et generis sui, suas ad ades pulchras.

Sed postquam ad ades venerant inclytas regis,

Ordine sedebant per sediliaque thronosque.

Hic verò senex ubi-advenissent craterem miscuit

390

Ver. 376. Εἰ δὴ.] Si reverà ———.

Ver. 378. ——— ἀγλήνη Τριτογένεια.]

Al. εὐδίστη Τριτογένεια.

Ver. 379. ——— ἱτίμα.] Honorare volebas.

Vide ad Il. 4. 37. et β'. 221.

Ver. 381. ——— παρακοίτῃ.] " Παρα-

κοίτῃ, παρακοίτῃ, παρακοίτῃ, Ultime lon-

gâ. Sic, Οδυσ. γ'. ver. 299. Μήτηρ τε καὶ

οὐκὸν καὶ κλέϊσιν." Barmenius. Vide ab Il.

4. 500.

Ver. 382. Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βῆσθ' ἥτις.]

Ipsae tibi ad tua templa feram sollemnia

dona; [vencum]

Et statuam ante aras auratâ fronte ju-

candentem, pariterque caput cum ma-

tre forentem. Aen. IX. 626.

Vide et infra ad ver. 437.

Ver. 382. et 384. ——— ῥέξω.] Vide ad

Il. 4. 444.

Ver. 386. 397. 406. 417. et 474. ———

Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ.] Vide supra ad ver.

68. et ad Il. 4. 175.

Ver. 388. ——— ἱερόν.] Al. ἱερόν.

Ver. 389. Ἐξείης ἔζοντο παντὶ ἀλαμῶς τε

δρόνους τε.] Vide supra ad 4. 145.

Ver. 390. Τοῖς δ' ὁ γέρον ἐλθῶσιν ἀνὰ κρη-

τῆρα κέραςσεν.] Τὸ δὲ, ἀνὰ κρητῆρα ἐλθόντες

ἀντὶ τοῦ, ἀνελθόντες κρητῆρα συναντῶν, ἥτοι δι-

αὐτῶν ἐλθόντες γὰρ καὶ πρὸ βραχίων, ὅτε

τοῖς γλῶσσας ταμίους ἱκανοῖται. Eustath.

Cui tamen explicandi rationi haud asse-

ntior.

Οἷνε ἡδυότοιο, τὸν ἑνδεκάτῳ ἑνι αὐτῷ

"Οἷζε ταμίη, καὶ ἀπὸ κρηδεμνον ἔλυσε·

Τῷ δ' ἄγερον κρητῆρα περᾶσσατο· πολλὰ δ' Ἀθήνη

Εὐχετ' ἀποσπένδων, κέρη Διὸς Αἰγιόχοιο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ σκέϊσάν τ', ἑπῖόν δ', ὅσόν ἤθελε θυμὸς, 395

Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος·

Τὸν δ' αὐτῷ κοίμησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ

Τηλέμαχον, φίλον υἱὸν Ὀδυσσῆος Δείδιο,

Τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν, ὑπ' αἰθέσῃ ἐριδύκῃ·

Πὰρ δ' ἄρ' ἑυμμελίην Πεισίστρατον, ὄρχαμον ἀνδρῶν, 400

"Ὅς οἱ ἐτ' ἠΐθεος παῖδων ἦν ἐν μεγάροισιν.

Αὐτὸς δ' αὖτε καθεῦθε μυχῶ δόμῳ ὑψηλοῖο·

Τῷ δ' ἄλοχος δέσποισινα λείχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.

"Ἡμος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως,

Vini dulcis, quod undecimo anno

Aperuit proma, et operculum dampnit :

Hujus senex craterem miscuit ; plurimum verò Minervæ

Supplicabat libans filia Jovis Ægiocchi.

Cæterum postquàm libarant, biberantque, quantum voluit animus, 396

Alii quidem decubituri abiērunt domum quisque :

Illic verò decumbere fecit Gerenius eques Nestor

Telemachum, charum filium Ulyssis divini,

Tornatis in lectis sub porticu sonorâ :

Juxta eum verò bellicosum Peistratum ducem viroꝝ, 400

Qui ei adhuc cælebs filiorum erat in ædibus.

Ipsæ verò dormivit in secessu domus excelas :

Huic verò uxor regina lectum præparavit et cubile.

Quandò autem manẽ-genita apparuit rosea-digito aurora,

Ver. 390. 393. — κέρσων — ἀποσπένδων.] Rectè cum duplici ε', quippe à κέρσωνι deducta. Vide ad II. ε. 67.

Ver. 391. Οἷνε ἡδυότοιο.] Vide suprâ ad β. 340.

Ibid. — τὸν ἑνδεκάτῳ ἑνι αὐτῷ "Οἷζε ταμίη, " ἐν δεκάτῳ ἑνι αὐτῷ, " ἀμφίβαλον ἄνι ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ, ἡα θεῶν διασώματα ἡ ἀρχὴν, ἄνι ἐν τῷ δεκάτῳ, ἡα ἔχρη ψυχῶν, ὡς πρὶν ἔσται. Καὶ ἴσως ἔτι πρῶτον, καὶ ἐπιούσῃ τῷ, (II. ε. 404. 418.) " εὐὶ πιν ἐν διασώματι ἑμῶν " εὐὶ. Eusebius. Mihi vero vulgate verior videtur Lectio. Quod enim ad hanc rem citat eruditus, longè aliud est ; et alibi, ubi eandem phrasin à Poëtâ usurpat, abest præpositio ista, " ἐν. " Vide ad II. ε. 15. item infra ad Odys. ε. 18. et ε. 327.

Ver. 392. "Οἷζε ταμίη.] Edidit Barnesium, "Οἷζε ταμίη. Sed fortè potest vulgata lectio. Vide ad II. ε. 51.

Ibid. — κρηδεμνον.] Τὸ πῦμα τὸ πίδα μεταφορικῶς. Schol.

Ver. 396. — ἔβαν οἰκόνδε.] Vide ad II. ε. 51. et ε. 229.

Ver. 399. — αἰθέσῃ.] Τῇ πρὸς ἡλίου στετραμίνῃ, παρὰ τὴν αἰθέρα ἐν αὐτῇ φῶς, ἡ ἐπὶ καίοντι Schol.

Ibid. — ἐριδύκῃ.] Μεγάλως ἔχρη ἀποσιλῶν διὰ τοῦ ἀνίμου. Schol. Cæterum Barnesius in duobus MSS. scriptum reperit ἐριδύκῃ. Quod verum perimit.

Ver. 401. — ἡριγένεια.] Ὁ ἀπὸ τοῦ εὐσσοισσαῖδαν ἑστῶν, ἡος ἐκτοσσαῖδαν, ἡῖος λέγεται. ἐπὶ δὲ ἡγῆμος. Schol.

Ver. 402. — καθεῦθε.] Ad. πάληθ. Vide ad II. ε. 611.

Ver. 404. "Ἡμος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως.] Similitèrque infra ver. 491. Vide suprâ ad β. 1. et ad II. ε. 477.

- "Ωρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ· 405
 Ἐκ δ' ἔλθων, κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν,
 Οἳ οἱ ἔσαν προπάραιθε θυράων ὑψηλῶν,
 Λευκοί, ἀποστίλβοντες ἀλείφατος· οἷς ἐπὶ μὲν πρὶν
 Νηλεὺς ἴζεσκεν, Δεόφιν μῆστωρ ἀτάλαντος·
 Ἄλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμείς αἰδοσθε βεβήκει. 410
 Νέστωρ αὖ τὸτ' ἔφιξε Γερήνιος, ἔσρος Ἀχαιῶν,
 Σκῆπτρον ἔχων· περὶ δ' υἱὲς ἀολλεῖς ἠγερέβοντο,
 Ἐκ θαλάμῳν ἔλθοντες, Ἐχέφρων τε, Στρατίος τε,
 Περσεὺς τ', Ἀρητός τε, καὶ ἀντίθεος Θρασυμήδης·
 Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἔκτος Πεισίστρατος ἤλυθεν ἥρας· 415
 Πᾶρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοείκελον εἶσαν ἄγοντες.
 Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
 Καρπαλίμως μοι, τέκνα φίλα, κρήνηατ' ἐέλδωρ,
 Ὅφρ' ἦτοι πρῶτιστα θεῶν ἰλάσσομ' Ἀθήνην,
 Ἥ μοι ἐναργὲς ἦλθε θεῷ ἐς δαῖτα δάλειαν. 420

Surrexit utique ex lecto Gerenius eques Nestor ;

Egressusque sedit super politos lapides,

Qui illi erant ante fores excelsas,

Albi resplendentes unguento ; quibus quidem antea

Neleus insidebat diis consiliarius par :

At ille quidem jamjam fato domitus ad inferos descenderat. 410

Nestor autem tum insidebat Gerenius, custos Archivorum,

Sceptum tenens : circum autem filii frequentes congregabantur,

E thalamis egressi, Echephronque, Stratiusque,

Perseusque, Aretusque, et deo-par Thrasymedes :

His verò deinceps sextus Pisistratus venit heros :

Juxta autem Telemachum deo-similem collocarunt ducentes. 415

Illis verò sermonis exordiebatur Gerenius eques Nestor ;

" E vestigio mihi, filii chari, perficite voluntatem ;

" Ut scilicet primum inter deos propitiam-reddam Minervam,

" Quæ mihi manifesta venit dei ad convivium celebre. 420

Ver. 405. "Ωρνυτ'.] Vide ad II. γ'. 260.

Ibid. ——— ἔρ'.] Deinceps ———. Ut.

fit ——— εὐνῆφι.] Vide ad II. δ'. 588.

Ver. 408. ——— ἀποστίλβοντες ἀλείφατος.]

Λάμπει τὸ, "ὡς" ἐστὶ γὰρ, ὡς ἱλαίῳ. Eodemque modo exponit et Eustathius. Ita II. δ', 595.

——— αἱ δὲ χιτῶνας

Εἶατο ἐνὶ θυτῷ, ἥκα φίλκοντας ἱλαίῳ.

Vide et infra ad §. 107.

Ver. 409. ——— ἴζεσκεν.] Sedere solebat.

Vide ad II. δ. 37. et β'. 221.

Ibid. ——— ἀτάλαντος.] Vide ad II. β'. 627.

Ver. 410. ——— βεβήκει.] Si βίβηκε dix-

isset, jam non constitisset Temporum ratio. Vide ad II. δ. 37. et δ. 492.

Ver. 416. Πᾶρ δ' ἄρα.] Post hunc versum in quibusdam editionibus sequitur, Οἳ δ' ἱστῶσιν ἡγήσαν, ἐκφυγόντες τ' ἐγίνοντο, τοῖσι δ' ἔσσε. "De quo," inquit Henricus Stephanus, "idem prorsus sentio quod de illo (suprà "Odys. δ. 149.) Νῆμπεῖαν δ' ἄρα —, ni-mirum eum aliundè huc irrepsisse."

Ibid. ——— θεοείκελον.] Vide ad II. ε. 217.

Ver. 420. ——— θεῷ ἐς δαῖτα δάλειαν.]

"Lautiores epulas prisci Græci δάλειαν" dixerunt, ὅτι θεῶν χάριν ἡλίζοντο καὶ ἐν-νῆσαν, quia in honorem Deum conviviebant "ad convivium." Cataubon. Annotat. in Aristonæum, lib. II. cap. 2.

Ἄλλὰ γ' ὁ μὲν πεδίονδ' ἐπὶ βῆν' ἵτω, ὄφρα τάχιστα

Ἐλθῇσιν, ἐλάσῃ δὲ βοῶν ἐπιβυκόλος ἀνὴρ.

Εἰς δ' ἐπὶ Τηλέμαχῃ μεγαθύμῃ νῆα μέλαιναν

Πάντας ἰὼν ἐτάρες ἀγέτω, λιπέτω δὲ δῦ' αἴες·

Εἰς δ' αὖ χρυσοχόον Λαέρτεια δεῦρο πελίσθω

425

Ἐλθεῖν, ὄφρα βοὸς χρυσὸν κέρασιν περιχέυῃ.

Οἱ δ' ἄλλοι μένεν' αὐτῇ ἀολλέες· εἴπατε δ' εἴσω

Διωῇσιν κατὰ δώματ' ἀγακλυτὰ δαῖτα πένεσθαι,

Ἐδρας τε, ξύλα τ' ἀμφί, καὶ ἀγλαὸν οἰσέμεν ὕδαρ.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐποίκνουν· ἦλθε μὲν ἄρ' βῆς 430

Ἐκ πεδίου, ἦλθον δὲ Δοῆς παρὰ νηὸς εἴσης

Τηλέμαχῃ ἑταροὶ μεγαλήτορος· ἦλθε δὲ χαλκεὺς,

Ὅπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήϊα, πείρατα τέχνης,

Ἀκμονά τε, σφύραν τ', εὐποίητόν τε πυράγρην,

Οἷσιν τε χρυσὸν εἰργάζετο· ἦλθε δ' Ἀθήνη,

435

Ἰρῶν ἀντιώσα· γέρον δ' ἱππηλάτα Νέστωρ

“ Verum alius quidem rus propter bovem eat, ut celerrimè

Veniat, adducat autem boum bubulcus vir.

“ Unus autem ad Telemachi magnanimi navem nigram

Omnes profectus socios ducat, relinquat verò duos solos:

“ Unus porro aurificem Laërceum huc jubeat

425

“ Venire, ut bovis aurum cornibus circumfundat.

“ Vos verò alii manete hic simul-omnes; mandate autem intus

“ Ancillis per domum inclytam convivium apparare,

“ Sediliaque, lignaque undique, et limpidam afferre aquam.”

Sic dixit; illi autem omnes ministrabant: venit quidem bos

430

Ex agro, venerunt etiam celeri à nave æquali

Telemachi socii magnanimi: venit porro faber

Arma in manibus tenens fabrilia, instrumenta artis,

Incudemque, malleumque, benè-factamque forcipem,

Quibus scilicet aurum elaborabat: venit quoque Minerva,

435

Æacis adfutura: Senex autem eques Nestor

Ver. 421. Ἄλλὰ γ' ὁ μὲν.] “ Non dubito,” inquit *Henricus Stephani*, “ quin reponendum sit ἄλ' ἄγ' pro ἄλλὰ γ'.” Cum verò nullo in Exemplari ita scriptum reperit, nihil immutare est ausus.

Ver. 422. — ἰάσῃ.] Apud *Eustathium* in commentario ἰάσῃ.

Ver. 426. — ὄφρα βοὸς χρυσὸν.] Vide infra ad ver. 437.

Ver. 430. — ἄρ.] Ut jusserrat Nestor. — ver. 421.

Ver. 431. — γῆος ἵσσης.] Vide supra ad ver. 10.

Ver. 435. Οἷσιν τε.] Quibus scilicet —.

Ibid. — ἦλθε δ' Ἀθήνη Ἰρῶν ἀντιώσα.] Τὸ ἦ, “ ἄλλο δ' Ἀθήνη,” τὸ τῆς Διοτῆς ἐπὶ λόγῳ

θαλοῦ. *Eustath.* Οἱ δ' ἀρχαῖοι καὶ τὰς Διὸς ἀνθρωποειδῆς ὑποστήσαντες, καὶ τὰ περὶ τὰς ἰερὰς διδάσκοντες. Ὁρῶντες γὰρ ὡς τῆς μὲν ἱερῆς ἀπολαύσεις ἱερῆς ἔχουσιν οἱ τὴν ἀνθρώπου ἀποστήσαντες, χρῆσιν μὲν δὲ ἐν συμφέρον τοῖς ταῦτοις ὑστάτοις ἐν κοινῇ ἰδίαν χρῆσιν ἀποστήσαντες, καὶ τοῖς Διὸς προσέσαντες, ὅπως μὴ ἴσθαι αὐτὰς ἐν ἀνίστην ἢ ἱερὰς, ἀγῶνας ἵππων τὰς Διὸς ἱερῆς ἀποστήσαντες καὶ τὰς ἀποστήσαντες, μὴ αὐτὰς τὴν συνείδησιν ταῦται. Ὅμηρος γὰρ φησὶ, “ ἦλθε δ' Ἀθήνη, Ἰρῶν ἀντιώσα.” *Athenaeus*, lib. VIII. cap. 17.

Ver. 436. — ἀντιώσα.] Apud *Athenaeum*, loco jam citato, ἀντίστα.

Ver. 436. et 444. — ἱππηλάτα Νέστωρ.] Vide ad II. α. 175.

Χρυσὸν ἴδωχ'· ὁ δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν περιχεῦεν
 Ἀσκήσας, ἴν' ἀγαλμα θεᾷ πεχάραϊτο ἰδῆσα.
 Βῦν δ' ἀγίτην κεράων Στρατίος καὶ δῖος Ἐχέφρων.
 Χέρνιβα δὲ σφ' Ἀρητος ἐν ἀνθεμόεντι λίσσῃ 440
 Ἥλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων ἑτέρῃ δ' ἔχεν ἕλας
 Ἐν κανίῳ· πέλεκυν δὲ μινεπτόλεμος Θρασυμῆδης
 Ὀξὺν ἔχων ἐν χαρὶ καρίστατο, βῦν ἐπικόψαν.
 Περσεὺς δ' ἀμνίον εἶχε· γέρον δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
 Χέρνιβά τ' ἄλοχύτας τε κατήχετο· πολλὰ δ' Ἀθήνη 445
 Εὐχέτ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων.
 Αὐτὰρ ἔπει ῥ' εὐζαντο, καὶ ἄλοχύτας προβάλλοντο,
 Αὐτίκα Νέστωρος υἱός, ὑπέρθυμος Θρασυμῆδης,
 Ἥλασεν ἄγχι στάς· πέλεκυς δ' ἀπικοψε τίνοντας

Aurum dedit : ille verò deindè bovis cornibus circumfudit,
 Ubi elaborasset, ut ornatum dea gauderet intuita :
 Bovem autem ducebant cornibus Stratius et nobilis Echephron.
 Aquam autem ipsis Aretus in floribus-celato lebetè
 Venit ex thalamo ferens : alterà verò gestabat molas
 In canistro ; securim autem bellicosus Thrasymedes
 Acutum tenens in manu astabat, bovem caesurus.
 Perseus autem vas sanguinè recipiendo tenebat : senex autem oves Nestor
 Aquamque molasque prælibabat : multumque Minervæ
 Supplicabat promittias-offerens, ex capite pilos in ignem conjiciens.
 Cæterùm postquam precati sunt, et molas projecerunt,
 Statim Nestoris filius magnanimus Thrasymedes,
 Feriit propè stans ; securis autem abscidit nervos

Ver. 437. — ὁ δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν περιχεῦεν]

inductaque cornibus aurum

Victima vota cadit

Ovid. Metam. lib. VII. 161.

— et pandis inductæ cornibus aurum

Conciderant intactæ, niveâ cervice juven-
 cæ. Id. lib. X. 271.

Deemvirisque præceptum est, ut Græco ritu hæc hostiis sacrum facerent ; Apol-
 — lini bove aurato et capris duabus albis
 auratis, Latonæ bove feminâ auratâ.
 Maasch. Saturnal. lib. I. cap. 17. Vide et
 suprâ ad ver. 382.

Ver. 438. — ἀμνίον.] Vide suprâ ad
 ver. 274.

Ver. 440. — ἀνθεμόεντι.] Παιήλα, διὰ
 τὸ ἰσομετρημένα αὐτῷ ἰσχυριστῇ. Schol.

Ver. 441: — ἑτέρῃ δ' ἔχεν ἕλας Ἐν κανίῳ.]
 Dna. Dacier hæc in loco legendum conjicit,
 ἑτέρῃ δ' ἔχεν ἕλας Ἑ. "Il n'est pas pos-
 sible," inquit, "qu'un homme porte
 " d'une main un bassin avec une aiguière,
 " et de l'autre une corbeille. Assurément

" le bassin et l'aiguière demandent les deux
 " mains. Je croi donc qu'au lieu d'ἑτέρῃ,
 " de l'autre, il faut lire ἑτέρος, un autre ; et
 " qu'il faut traduire, Arctus vint du Palais,
 " portant un bassin magnifique avec une aigui-
 " ère ; et un autre portoit une corbeille, où
 " étoit l'orge sacré, &c." Malè : Videtur
 enim vocem χέρνιβα, quæ aquam simpliciter
 significat, pro Gutturnio accepisse.

Ibid. — ἕλας.] Ἐλασφόρος ὑπὸ
 Schol.

Ver. 443. — ἐν χαρὶ.] Eustathius in
 commentario videtur legisse ἐν χειρὶ.

Ver. 444. Χέρνιβα δ' ἀμνίον εἶχε.] Ἐπὶ μὲν
 τοῦ ἀμνὸς ἀρσενίου ἡ λήψις σημαίνει τὸ ἀγ-
 γίζειν, ὅτι τὸ αἷμα τὸ ἱερὸν διχόνοται. Schol.
 Al. αἷμνιον. Al. δάμνιον.

Ver. 445. Χέρνιβα τ' ἄλοχύτας ἐν πυρὶ βά-
 λλον. Vide infra ad v. 483.

Ver. 447. — ἑπὶ ῥ'.] Postquam, ut
 dictum est.

Ver. 449. — ἀνίεψι.] Vide ad II. 8.

87. Ibid. — τίνοντας.] Πάντα τὰ δαυντα-
 μίως νῦν Ὀμήρου τίνοντας παλῶ. Schol.

Ἀνχέιναι, λῦσεν δὲ βεὸς μένος· αἱ δ' ὀλόλυξαν 450
 Θυγατέρες τε, νυαί τε, καὶ αἰδοίη παράποιτις
 Νέστορος, Εὐρυδίκη, πρῆσθα Κλυμένηο θυγατρῶν.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
 Ἔσχον· ἅτᾳρ σφάζειν Παισιστρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
 Τῆς δ' ἔπει ἐκ μέλαινα ἄϊμα ρύη, λίπε δ' ὅστέα θυμῶς,
 Αἰψ' ἄρα μιν διέχευαν· ἄφαρ δ' ἐκ μηρία σάμνων
 Πάντα κατὰ μοῖραν, κατὰ τε κνίσσῃ ἐπάλυψαν,
 Δίπτυχα ποιήσαντες· ἐπ' αὐτῶν δ' ἄμβροτῆσσαν.
 Καὶ δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρον, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
 Λεῖβε· νιοὶ δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπάεσθλα χερσίν. 460
 Αὐτὰρ ἔπει κατὰ μῆρ' ἐκάνη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσσαντο,
 Μίστυλλον τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἄμφ' ὀδελῶσιν ἔπεισαν,
 Ὀπτῶν δ', ἀκροπόρους ὀδελῶς ἐν χερσίν ἔχοντες.
 Τόφρα δὲ Τηλέμαχον λῦσεν καλὴ Παλυκάσση,
 Νέστορος ὀπλοτάτη θυγάτηρ Νηληϊάδα. 465

Cervicales, solvitque hovis robur : cum clamore verò precati sunt 450

Filiasque nurusque, et pudica uxor

Nestoris, Eurydice, maxima-nato Clymeni filiarum.

Hi quidem deinde sublatam bovum à terrâ spatiosâ

Tenebant : cæterum mactavit Paisistratus dux virorum.

Ex illâ autem postquam niger sanguis fluxisset, reliquiasque ossa arinunt, 455

Celeritèr dein ipsam dividerunt ; etatimque femora excidebant

Omnia ritè, adipeque conperuerunt,

Postquam duplicaverunt ; super ea verò frustra-cruda-imposuerunt.

Adolebat autem super ligna-fissa seux, et insuper nigram vinum

Libabat ; juvenes verò juxta eum sepebant verpa-quingue-cuspidum manibus.

Cæterum postquam femora exuta erant, et viscera gustârunt, 461

Minutatim dein secuerunt cætera, et verubus transperuerunt,

Assabantque, acuta verpa in manibus tenentes.

Intereâ verò Telemachum lavit pulchra Polycaste,

Nestoris minima-natu filia Nelidæ, 465

Ver. 450. — αἱ δ' ὀλόλυξαν.] Μετὰ βοῆς ἤσαντο. Schol. Vide infra ad χ'. 408.

Ver. 456. Αἰψ' ἄρα.] Statim dein- cepi.

Ibid. — διέχευαν.] Κατὰ μίση διέπλυν.

Ibid. — ἐκ μηρία σάμνων.] Vide ad H. α. 460.

Ver. 458. — ἐπάσσαντο.] "Ευοψαν μικρὸν ἀπὸ παντός μέρους, καὶ ἐπέπλυναν ἐπὶ τῇ μηρίᾳ. Schol. ad H. α. 461.

Ver. 459. — αἴθοπα οἶνον.] Vide ad H. ψ. 237.

Ver. 460. — πεμπάεσθλα.] Vide ad H. α. 463.

Ver. 461. — καὶ σπλάγχν' ἐπάσσαντο.] Vide supra ad ver. 9.

Ver. 462. Μίστυλλον τ' ἄρα τ' ἄλλα.] Vide ad H. α. 465.

Ver. 463. Ὀπτῶν δ'.] Vide supra ad β. 300. et ad H. α. 466. Αἱ. Ὀπτῶν τ'.

Ver. 464. Τόφρα δὲ Τηλέμαχον.] Ποιῶ δὲ "Ομηροῦ εἰς τὰς νύκτας καὶ τὰς γυναῖκας λούοντας τοὺς ἔξω, ὡς αὐτοὶ φησὶν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ συγγραφήν. ὅτι οὐ βίβλικόν ἐστιν, καὶ εὐφρόνως ἀπτομίναι. Ἀρχαίοι δὲ τὴν ἴδαν, Αἰθεναῖον, lib. I. cap. 8.

Ibid. Τόφρα δ'.] Similitèrque infra ver. 474. Τὸν δ'. Vide ad H. δ. 160. et μ. 12. Βαρβαρίαι μινὺς γαστέ, Τόφρα δὲ τείρει.

Αὐτὰρ ἐπεὶ λῦσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
 Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,
 Ἐκ ῥ' ἀσαμίνθου βῆ, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος·
 Πὰρ δ' ἄρα Νέστορ' ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο, ποιμένι λαῶν.
 Οἱ δ' ἐπεὶ ᾤπτησαν κρεῖ ὑπέρτερα, καὶ ἐρύσαντο,
 Δαίνυνθ' ἐζόμενοι· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄροντο,
 Οἶνον ἐνοικοχοεῦντες ἐνὶ χρυσείοις δεπάεσσιν.

470

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·

Παῖδες ἐμοὶ, ἄγε, Τηλέμαχ' ὀφειλίτριάς ἱππεύς
 Ζεῦξάβ' ὑφ' ἄρματ' ἄγοντες, ἵνα πῆρσῃσιν ὁδοῖο.

475

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τῷ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο·
 Καρπαλίμως δ' ἐξευζαν ὑφ' ἄρμασιν ἀκίεας ἱππεύς.

Ἐν δὲ γυνὴ ταμὴν σῆτον καὶ οἶνον ἔθηκεν,

Ὅψα τε, οἷα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆες.

480

Ἀν δ' ἄρα Τηλέμαχος περικαλλέα βῆσατο δίφρον·

Πὰρ δ' ἄρα Νεστορίδης Πεισίστρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,

Ἐς δίφρον τ' ἀνέβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσίν·

Porro postquam lavisset, et unxisset pingui oleo,
 Eique indusium pulchrum indidisset atque tunicam,
 E lavacro is exiit, corpore immortalibus similis:

Juxta autem Nestorē profectus consedit, pastorem populorum.
 Hi verò postquam assarant carnes exteriores, et dittraxerant,
 Epulabantur sedentes; deinde viri præstantes surgebant,
 Vinum infundentes in aureis poculis.

470

Cæterum postquam potūs et cibi desiderium exemerant,
 Illis dein sermonis exordiebatur Gerenius eques Nestor;
 "Filii mei, agite, Telemacho pulchras-jubas-habentes equos
 "Jungite sub currum ducentes; ut conficiat iter."

475

Sic dixit, hi verò ei statim auscultarunt atque paruerunt:

Celeritèrque junxerunt sub currum veloces equos,

Mulier verò proma panem et vinum imposuit,

Obsoniaque, qualia edunt Jovis-alumni reges.

480

Telemachus autem dein perpulchrum conscendit currum;

Juxta eum verò Nestorides Pisistratus, dux virorum,

In currumque conscendit, et habenas cepit manu;

Ver. 466. — λῖπ' [λαίψ.]

— pinguis olivi. Virg. Eclog. V. 68.

Ver. 468. — ἱμῶς ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.]

Os humerosque Deo similis —.

Æn. I. 593.

Ver. 469. Πὰρ δ' ἄρα.] Al. Πὰρ δ' ὄγν.

Vide suprā ad §. 327. et ad Il. γ'. 409.

Ver. 470. — κρεῖ ὑπέρτερα.] Vide su-

prā ad ver. 65.

Ver. 472. — ἐνὶ χερσίν.] Pronuntia-

batur χερσίν. Vide ad Il. ε', 523.

Ver. 473. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος.] Vide ad Il. ε'. 469.

Ver. 476. Ζεῦξάβ' ὑφ' ἄρματ'.] Ita edidit Barnesius ex ver. 478. ex Odys. 6. 47. itemque ex Eustathio, qui in commentario ad ver. 478. ita citat. Vulgg. male, Ζεῦξάβ' ὑφ' ἄρματ'.

Ibid. — πῆρσῃσιν.] Vide ad Il. ε'. 192. Al. πῆρσῃσιν.

Ver. 479. — ἰθύνει.] Al. ἰχύνει.

Ver. 484. et 492. — ἀποντι.] Al. ἀίλωντι.

Μάστιξεν δ' ἐλάαν τῷ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην

Ἐς πεδῖον, λιπέτην δὲ Πύλα αἰπὺ πτολίεθρον.

485

Οἱ δὲ πανημέριοι σείον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.

Δύσεται τ' ἥελιος, σκιάωντο τε πᾶσαι ἀγυαί.

Ἐς Φηράς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,

Τίτος Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.

Ἐνθα δὲ νύκτ' αἶσαν ὁ δὲ τοῖς παρ' ξείνια θῆκεν.

490

Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδόδακτυλος Ἥως,

Ἴπτες τ' ἐζεύγνυντ', ἀνὰ δ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαιναν.

Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο, καὶ αἰθέρας εἰσῆλθον.

Μάστιξεν δ' ἐλάαν, τῷ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.

Ἴζον δ' εἰς πεδῖον πύρηφόρον ἔνθα δ' ἔπειτα

495

Ἦνον ὁδὸν τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὥκεις ἵπποι,

Δύσεται τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.

Verberavitque ut-inirent-cursum : illi verò non inviti volârunt

In campum, reliqueruntque Pyli excelsam urbem.

485

Illi verò totâ die quatiebant jugum utrinque teneptes.

Occidit autem sol, obumbrabanturque omnes viæ.

Ad Pheras autem venerunt, Dioclis ad domum,

Filii Orsiloichi, quem Alphæus genuit filium.

Ibi verò noctem dormiverunt : illeque iis hospitalia apposuit.

490

Quando autem manè-genita apparuit rosea-digitos Aurora,

Equosque junxerunt, currumque ornatu-varium conscenderunt ;

Eque vestibulo agitârunt, et è porticu sonorâ :

Flagellavit autem *Phistratus*, ut-inirent-cursum : illi verò non inviti volârunt.

Venerunt autem in campum frugiferum : hîc verò deîndè

495

Consciebant iter ; usque adedò extulerunt veloces equi.

Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viæ.

Ver. 487. et 497. Δύσεται τ' ἥελιος.] Vide
suprà ad β'. 388. item ad II. β'. 95. et i.
109. *Al.* Δύσαντο.

Ver. 488. Ἐς Φηράς δ' ἵκοντο.] *Al.* Ἐς δι
Φηράς ἵκοντο. "Αἱ δὲ Φηραί τῆς Μισσηνίας
" εἰν." *Strabo, Geograph. lib. VIII.* Vide
infra ad φ'. 15.

Ver. 489. — Ὀρσιλόχοιο.] Ita edidit
Barnesius ex *Iliad.* i. 542. 546. 547. 549.
itemque ex *Odys.* i. 187. ubi idem versus
occurrit, et in vulgatis scribitur Ὀρσιλόχοιο.
Fulger. hîc Ὀρσιλόχοιο.

Ibid. — Ἀλφειός.] Ποταμὸς τῆς Ἠλίδος,
Schol.

Ver. 490. et 495. Ἐνθα δὲ.] *Barnesius*
edidit Ἐνθάδε.

Ibid. — ἰ δι τοῖς παρ' ξείνια θῆκεν.]
Al. ἰ δ' ἄρα ξενίῳ δάκεν.

Ver. 496. Ἦνον ὁδὸν.] Ἐνταῦθα δὲ τὸ
" ἦνον," τὸ ἀπλῶς ἦνον καὶ ἰταλῶν δηλοῖ.
Eustath. Vide suprà ad β'. 58.

Ver. 497. Δύσεται.] *Strabo, Geograph. lib.*
VIII. citat Δύσαντο. Minus rectè.

ΤΟΥ 'ΟΜΗΡΟΥ

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Δ'.

Ἑποθεσις τῆς ραψωδίας Δ'.

ΠΑΡΑ Μενελάω ξυνισθίς σὺν Πανσιγέρτῃ Τηλέμαχῳ, ἀπαγγέλλει τὰ κατὰ τὴν Ἰθάκην ὑπὸ τῶν μνηστέων πραττέμενα ἴσατα ἕληγῃται αὐτῷ ὁ Μενέλαος περὶ τῶ ἔσθι τῇ Ἑλλάδι, καὶ τῆς Πρωτίας μαντείας, δι' ἧς ἔγνω τὸν Ἀγαμέμνονος θάνατον, καὶ ὡς Ὀδυσσεὺς παρὰ Καλυψοῖ ἐστ. Βουλὴ δὲ γίνεσθαι τῶν μνηστέων, περὶ τῷ τὸν Τηλέμαχον ἀνέλκω. Παραμυθεῖται δὲ ἡ Ἀθηῶ δι' ὀνέρεν τὴν Πηνελόπεια, ἐπὶ τῇ τῷ παιδὶ ἀποδομῇ δυσχεραίνονσαν, διὰ ἰδιῶν, ὁμοιωθεῖσα Ἰφιδίῃ, τῇ τῆς Πηνελόπεια ἀδελφῇ.

Ἐπιγραφαί.

Ἀφίξις Τηλέμαχου εἰς Σπάρτην.

Ἄλλως.

Τὰ ἐν Λακεδαιμόνι.

Ἄλλως.

Δίλτα, μέλ' ἀμφὶ πατρὸς παρ' Ἀργείδῃ, λοχῶμενοι, υἱες.

Οἱ δ' ἔξον κοίλῃν Λακεδαιμόνα κητώεσσιν
 Πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλων Μενελάου κυδαλίμοιο.

LIB. III.

Hi autem venerunt cavam Spartam amplam:
 Ad domum autem agebant Menelae glorioſi.

Ver. 1. Οἱ δ' ἔξον κοίλῃν Λακεδαιμόνα.] Ἐπὶ [Ἐπὶ] ὑψηλοτάτοις ὄρεσι περιέκλεισται. Ποτὶ μὲν τὴν πόλιν καλεῖ Λακεδαιμόνα, ποτὶ δὲ τὴν χώραν Λακεδαίμωνα, τὴν Σπάρτην. *Schol.* Ὅταν δ' ἐκ τῶν Φηγῶν ὁμοθυμῶς τὰς περὶ Τηλέμαχον σπουδαιότητας φησὶ σῶσαι ζυγόν, [supra γ' 486.] αὐτὸν εἶπω "Δύσσεις τ' ἥλιος —. Οἱ δ' ἔξον κοίλῃν Λακεδαίμωνα —. Πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλων Μενελάου —." τὴν πόλιν διὶ δίχυσθαι εἰ δὲ μὴ, ἐκ Λακεδαιμόνους εἰς Λακεδαίμωνα φανταῖται λίγων τὴν ἀφίξιν ἄλλως τι εἰ πιθανὸν μὴ ἐν Σπάρτῃ τὴν οἰκίαν εἶναι τῷ Μενελάῳ. *Strabo, Geograph. lib. VIII.* Vide infra ad φ. 13.

Ibid. — κητώεσσιν.] Κῆτη δὲ περὶ Λάκωνας

θέλει τταν ἀπὸ γένεσθαι μεγάλῃ μύγῃ καὶ τοῖς γὰρ τῶν κρημνῶν τὸν Ὀμηρὸν ἐνέχοντι ἀπὸ τῆς φωνῆς, "Λακεδαίμωνα κητώεσσιν," *Ælian. de Animal. lib. XVII. cap. 6.* Γραφόμενοι δὲ τῶν μὲν, "Λακεδαίμωνα κητώεσσιν," τῶν δὲ, "κητώεσσιν." Ζητῶσι τὴν κητώεσσαν ἐπὶ δίχυσθαι χρὴ, εἴτι ὑπὸ τῶν κητῶν, εἴτι μεγάλων ὕστερ' ἀπὸ πιδανώτερον εἶναι τὴν τι κητώεσσαν οἱ μὲν καλαμινώδη δίχυνται εἰ δὲ, εἴτι οἱ ἀπὸ τῶν πεισμῶν ῥαχμοὶ καὶ τοῖς λίγονται. Καὶ Καῖδας [Al. δὲ Καίτας] τὸ δυσωπότερον ἐνέχον, τὸ παρὰ Λακεδαιμονίους ἐπὶ ἡλαιοι τι. *Strabo, lib. VIII.* Vide infra ad φ. 20.

Ver. 2. — ἄρα.] *Ut ipsi propositum erat* —.

Τὸν δ' εὖρον δαινύντα γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν,
 Υἱὸς ἦδ' εὐγατρός ἀμύμονος, ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
 Τὴν μὲν Ἀχιλλῆος ῥήξηνορος υἱεὶ τίμπην
 (Ἐν Τροίῃ γὰρ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
 Δωσέμεναι· τοῖσιν δὲ θεοὶ γάμον ἐξετέλειον.
 Τὴν ἄρ' ὅγ' ἐνθ' ἱπποῖσι καὶ ἄρμασι πέμπει νέεσθαι,
 Μυρμιδόνων προτὶ ἄστρῳ περικλυτὸν, οἷσιν ἀνασσειν.)
 Υἱεὶ δὲ Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος ἦγετο κῆρην,
 "Ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης,
 Ἐξ δ' ἄλλης· Ἐλένη δὲ θεοὶ γόνον ἐκ ἔτ' ἔφαινον,
 Ἐπειδὴ τοπρῶτον ἐγένετο παῖδ' ἐρατεινὴν
 Ἑρμιόνην, ἣ εἶδος ἔχε χρυσῆς Ἀφροδίτης.
 "Ὡς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑψιφρεφὲς μέγα δῶμα

5

10

15

Hunc verò invenerant exhibentem nuptiale-epulum multis sodalibus,
 Filii atque filiz eximie, suâ in domo.

Hanc quidem Achillis bellicosi filio mittebat :

5

(In Trojâ enim primùm sponderat atque annuerat

Daturum se ; illis verò dii nuptias perficiebant.

Eam utique ipse illuc cum equis et curribus mittebat ire,
 Myrmidonum ad urbem inclytam, quibus imperabat.)

Filio autem ex Spartâ Alectoris adducebat filiam,

10

Qui ei in senectute natus erat fortis Megapenthes,

Æservâ : Helenæ autem dii prolem non ampliùs dabant,

Ex quo semel genuerat filiam amabilem

Hermionem, quæ speciem habebat aureæ Veneriæ.

Sic hi quidem epulabantur per sublimem magnam domum

15

Ver. 3. Τὸν δ' εὖρον δαινύντα.] Vide infra
 ad ver. 15.

Ver. 5. — ῥήξηνος.] Ἀνδρῶν, τῷ διὰ
 τῆς ἡμέρας ῥήσαντος τὰς τάξεις. Schol.

Ver. 5. 7. 10. — τίμπην —
 ἡμίλαν — ἦγετο.] Vide infra ad ver.
 16.

Ver. 8. Τὴν δέ.] Hanc utique —.

Ver. 9. Μυρμιδόνων προτὶ ἄστρῳ.] "Ἡς Ὀρμη
 ρος μὲν Θέλει λέγει, οἱ δὲ πᾶσι Φαεραλίαν.
 Schol.

Ver. 10. — Ἀλέκτορος ἦγετο κῆρην.]
 Οἱ μὲν ἱφιλόχην, οἱ δὲ Ἐχρίαντες λέγουσιν· τὸν
 δὲ Ἀλέκτορα γενεαλογεῖσθαι Ἀργεῖον τῷ Πίλλωσι.
 Schol.

Ver. 11. "Ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς
 Μεγαπένθης.] Ἰστίον δ' ὅς ἐστι σύντομος κατωσχυρὸν
 ἐνὶ κατὰ σύνταξιν τὸ, " αἰεὶ δὲ ἦγετο κῆρην,"
 " ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης."
 τὸ γὰρ ποτὲ ἀνέλεστον ἦν, υἱεὶ κρατερῷ Μεγα-
 πένθης. Ὁ δὲ καὶνότερος ἀπιδύκει αὐτὸ πρὸς
 τὸ, ὅς τηλύγετος γένετο. Eustath. De hujus-
 modi syntaxi, vide ad II. ζ'. 396.

Ibid. — ἐρατεινῆς.] Ἡμεῖς ἐρατὴ τῆς ἡλ-
 λίας, τυττίς ἀρετῆς αἰεὶ τοῖς γυναικῶν γυνήκεται

καίς, μὴ δ' ἐνέστι ἐλατῆρι ταιεῖσσι. ἢ ποτε-
 γυνῆς. Schol.

Ver. 12. Ἐξ δ' ἄλλης.] Οἱ μὲν αὖτε τὸ, " Ἀδ-
 λης" οἱ δὲ Ταρδάν, τὸ πόρην αὐτῆς ἔκρη. Schol.

Ibid. — Ἐλένη δὲ θεοὶ γόνον ἐκ ἔτ' ἔφαι-
 νον.] Hesiodus, notante Scholiasta in Sophoclis
 Electr. ver. 541. præter Hermionem, filiam
 etiam Helenæ tribuit ;

"Ἡ εἰσιδ' Ἑρμιόνην δευκλήνῳ Μηνιάδῃ
 Ὀσλάταλον δι' ἱεῖναι Νικιτράλον, ἔστι Ἀρης.

Pausanias verò (uti et hic annotat Bero-
 sius) Nicestratum ipsum et Megapenthen Men-
 nelao eadem ex famulâ natos memorat. Co-
 rinth. lib. II. cap. 18. Vide et ad II. γ'. 178.

Ver. 13. Ἐπειδὴ τοπρῶτον.] Vide ad II.
 ψ'. 2.

Ver. 14. — χρυσῆς.] Edidit Bero-
 sius. Quod eodem modo pronuntian-
 dum : Prima enim necessariò producitur.
 Vide ad II. ι'. 24. et 523.

Ver. 15. 20. "Ὡς οἱ μὲν δαίνυντο, ἔφα."]
 Contendit hic Athenæus nuptiarum harum
 celebrationem jam tunc, cum advenierint
 Telemachus et Phœnix, peractam esse,

Γείτονες, ἥδ' ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο,
 Τερπόμενοι· μετὰ δὲ σφιν ἐμέλπετο Δεῖος αἰοῖδός,
 Φορμίζων· δοῖά δὲ κυδιστητῆρς κατ' αὐτὲς
 Μολπῆς ἐξάρχοντες ἰδίνευον κατὰ μίσσον.

Τὼ δ' αὖτ' ἐν προθύροισι δόμων αὐτῶ τε καὶ Ἰκῶ, 20
 Τηλέμαχος δ' ἦρως καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός,
 Στῆσαν· ὁ δὲ προμολῶν ἴδετο κρείων Ἐτεωνεύς,
 Ὀσρηρὸς Δεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο·
 Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελῶν διὰ δώματα ποιμένι λαῶν·
 Ἀγχι δ' ἰστάμενος ἔπεια πτερόεντα προσηύδα· 25
 Εἴνω δὴ τινε τῷδε, διοτρεφῆς ᾧ Μενελαε,
 Ἄνδρες δύο, γενεῇ δὲ Διὸς μέγαλοιο ἕϊκτον.
 Ἄλλ' εἴπ', εἰ σφῶϊν καταλύσομεν ἀκέας ἔκπες,

Vicini, et amici Menelai gloriosi,
 Oblectantes-se : inter eos verò cantabat divinus cantor,
 Citharam pulsans ; duoque saltatores inter eos
 Cantum auspicantes saltabant in medio.
 Cæterum in vestibulo ædium ipsique et equi,
 Telemachusque heros, et Nestoris inclytus filius,
 Stiterunt : progressus autem vidit præstans Eteoneus,
 Sedulus famulus Menelai gloriosi ;
 Ivitque annuntiaturus per ædes pastori populorum :
 Propè autem stans verba alata dixit ;
 " Hospites jam quidam isti, Jovis-alumne ὁ Menelaë,
 " Viri duo ; proli verò Jovis magni similes-sunt.
 " Sed dic, an ipsis solvamus veloces equos,

opsonamque domum abductam ; reprehenditque *Aristarchum* quòd hosce quinque versus ex *Iliad.* 4. 604. huc importunè adscripserit. Οὐ συνίτις οἱ σφίρ' Ἀείπαρχον, ὅτι συνίχῃς ὄντης, [*Casaubonus* legendum censet ἅπ' ἑνὶ συνίχῃς ὄντης] τῆς ἐξιάσεως, καὶ τῶν ἀμυλῶν ἡμεῶν ἀπερληλυθυῖαν, ἐν αἷς παρόν- λαπτο μὲν ἡ γαμυμένη πρὸς τῷ νυμφίῳ· αἶρας δ' ὄχι·ν ἰ τῷ Μιγαπίνδῃ γάμος· αὐτοὶ δὲ μὴ νάζοντες διητῶντο ὅ τι Μενίλαος ἔ· ἡ Ἑλίνα· μὴ συνίτις, ἀλλ' ἐκπαυμένηντις ὑπὸ τῷ πρώτῳ ἴπῳ· (suprà ver. 3.) " Τὼ δ' υἱὸν δαινύντα " γάμον πολλοῖσιν ἴπῃσιν " προσσυνήψαν τοι- ὄντες σπῆας εἰχῆς, " Ὡς οἱ μὲν δαίνυντο Ἰφ." μιστινιγνόντες ἐκ τῆς ὁπλοποιίας σὺν αὐτῇ γι- σῶ πρὸς τὴν λίξιν ἀμαρτήματα. Οὐ γὰρ ἐξάρ- χοντες οἱ κυδιστητῆρς, ἀλλ' ἐξάρχοντες τῷ ἡ- δῶ, αὐτοὺς ἀρχόντα. Τὴ γὰρ, ἐξάρχων, τῆς φόρμιγγος ἴδιον. *Lib.* IV. cap. 28. Ve- rùm, (ut rectè hîc annotat *Dna. Dacier*) Tempora ista imperfecta, πῖμσι, ἤγιστο, ver. 5. 10. itemque ἐξισίλαιοι, ver. 7. non utique jam facta hæc, sed fieri solummodò indicant. Quin et secundum *Athenai* sen- tentiam, quo modo accipi possit versus iste, " Τὼ δ' υἱὸν δαινύντα Ἰφ." non video."

Cæterum, " quòd adeò contendit " (inquit *Casaubonus* in *Annotationibus*, lib. IV. cap. 17.) " non posse τὸ ἐξάρχων de saltatoribus " dici ; parùm esse firmum judico. Illud " verò manifestò falsum, τὸ, ἐξάρχων, τῆς " φόρμιγγος esse ἴδιον. Periti sermonis " Græci sciunt, verbum hoc de omnibus " promiscuè dici posse, qui faciendi, aut " dicendi, aut canendi, exemplum aliis " præbent." Porro *Diodorus Aristorbanus*, notantè *Athenaeo* loco jam citato, totum hunc locum, quo de nuptiis agitur, omit- tendum censet ; sed nullà idoneâ ratione.

Ver. 19. Μολπῆς ἐξάρχοντες.] *Athenaeus*, loco jam ad ver. 15. citato, legendum cen- set Μολπῆς ἐξάρχοντος. Quæ et verisimilior videtur lectio. Vide suprà ad ver. 15.

Ver. 20. — Ἰπῶν.] *Al.* Ἰπῶν.

Ver. 25. — ἰπῶν περὶόντα.]

— verbis,
 Quæ tutò tibi magna volant —

Æn. XI. 389.

Ver. 26. — τῷδε.] *Al.* τῷδε.

Ver. 27. — γινῶ.] *Al.* γινῶν.

Ibid. — ἴπῳ.] *Al.* ἴπῳ.

Ἡ ἄλλον πέμπωμεν ἱκανέμεν, ὅς κε φιλήσῃ.

Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

30

Οὐ μὲν νήπιος ἦσθα, Βοηθόιδῃ Ἐτεωνεῦ,

Τοπρεῖν, ἀτὰρ μὲν νῦν γε, παῖς ὥς, νήπια βάζεις.

Ἡ μὲν δὴ νῶϊ, ξεινήϊα πολλὰ φαγόντε

Ἄλλων ἀνθρώπων, δεῦρ' ἰκόμεθ', αἵ κε ποθὶ Ζεὺς

Ἐξοπίσω περ παύσῃ εἰζυός· ἀλλὰ λυ' ἴπκας

35

Ξείνων, ἐς δ' αὐτὲς προτέρω ἄγε Δοινηθῆναι.

Ὡς φάθ'· ὁ δ' ἐκ μεγάρου διέσσυτο, κέκλετο δ' ἄλλες

Ὅτρηρ' ἑρτάποντας ἄμ' ἐσπείσθαι ἰοῖ αὐτῶν.

Οἱ δ' ἴπκας μὲν ἔλυσαν ὑπὸ ζυγῷ ἰδράοντας·

Καὶ τὲς μὲν κατέδησαν ἐφ' ἰκπείησι κάπησι,

40

Πὰρ δ' ἔβαλον ξειῶς, ἀνὰ δὲ κρεῖ λευκὸν ἔμιξαν·

Ἀρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανώνοντα·

Αὐτὲς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον· οἱ δὲ ἰδόντες

Θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέος βασιλῆος.

Ὡστε γὰρ ἡελίῳ αἶγλη πέλεν, ἥ δὲ σελήνῃς,

45

“ An ad alium mittamus ire, qui eos amicè excipiat.”

Hunc autem valdè indignatus allocutus est flavus Menelaus;

30

“ Non quidem stultus eras, Boëthide Eteoneu,

“ Antea, ut quidam nunc puer veluti, puerilia loqueria.

“ Profectò jam nos, hospitalia multa depasti

“ Aliorum virorum, huc venimus; sicubi Jupiter

“ In posterum saltem liberârit ab ærumnâ: sed solve equos

35

“ Hospitum, ipsosque introduc ad epulandum.”

Sic ait: ille verò ex domo proruit, vocabatque alios

Sedulos famulos, unâ ut sequerentur seipsum.

Hi verò equos quidem solverunt sub jugo sudantes:

Et hos quidem alligârunt ad equina præsepia,

40

Apponebantque avenas, et hordeum album admiscuerunt;

Currus verò posuerunt ad parietem collucentem:

Ipsos porro duxerunt in augustum domum: hi autem videntes

Admirabantur per domum Jovis-alumni regis.

Instar enim solis splendor erat, sive lunæ,

45

Ver. 29. — φιλήσῃ.] Similiterque ver. 171. φιλοῦμαι· et ver. 179. φιλοῦσι. Vide ad II. β. 304.

Ver. 33. Ἡ μὲν δὴ.] Vide ad II. ε. 433. et 504.

Ibid. — νῶϊ — φαγόντε.] Ego et tu. Vide ad II. δ. 566. et i. 487.

Ver. 37. 59. 104. — διέσσυτο — διανέμεις — ἄρχόμενοι.] Vide ad II. γ. 260.

Ver. 38. — ἄμ' ἰσπίσθαι. Αἱ. ἔμαυτοῖσιν.

Ver. 41. — ζυγῷ.] Vide infra ad ε. 593.

Ver. 42. 179. — ἑλάναι — διανέμει.] Vide ad II. δ. 309. et 338.

Ver. 43. Αὐτὲς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον οἱ δὲ ἰδόντες Θαύμαζον.] Δεῖ δὲ καὶ τὸν πρῶτον εἰς ἀλλήλους εἰπὴν ἐρχόμενοι ἐπὶ δεῖπνον, μὴ γαστριώμενοι εὐδὲς ἐπὶ τῷ συμπόσιον χωρεῖν, ἀλλὰ τὸ δύναι προτέρων τῶ φιλοδιᾶμον, ἢ καλῶνους τὴν εἰπὴν εἰδὲ γὰρ τὸτο περίλισιν ὁ Ποιητὴς “ Αὐτοὶ δ' εἰσῆλθον θεῖον δόμον οἱ δὲ ἰδόντες “ Θαύμαζον Ὡς.” *Athenæus*, lib. IV. cap. 27. Ubi notandum pro Αὐτὲς δ' εἰσῆγον Ὡς. legisse *Athenæum*, Αὐτοὶ δ' εἰσῆλθον Ὡς. Sed præstat vulgata Lectio.

Ver. 45. Ὡς γὰρ ἡελίῳ αἶγλη πέλεν.] Τὴν τῷ Μενελάῳ εἰκασιν, καὶ ταῦτα ἐκ τῆς εἰκασίας ἤκουσας, ἃς ὁ Πιερίκην τινὰ ἢ Μηδικὴν ἱεραγῆται, σχιζοῖν τι δὲ περὶ ἀπειθεῖται Σιμενίδης,

Δῶμα καθ' ὑψιφεφές Μενελάου κυδαλίμοιο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὀφθαλμοῖσιν,
 "Ες ῥ' ἄσαμίνθες βάντες ἐϋξίστας, λῦσαντο.
 Τὺς δ' ἐπὶ ἔνδρῳαί λῦσαν καὶ χρίσαν ἑλαίῳ,
 'Αμφὶ δ' ἄρα χλαίνας ἔλας βάλλον ἠδὲ χιτῶνας,
 "Ες ῥα θρόνους ἔζοντο παρ' Ἀτρείδην Μενελάον.
 Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχυνε φέρεσα
 Καλῇ, χρυσεῖῃ, ὑπὲρ ἀργυρεῖοιο λίβητος,
 Νίψασθαι παρὰ δὲ ξιστὴν ἐτάνυσσε τρέπεζαν.
 Σῖτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρεσα,
 Εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρόντων
 Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν αἰερας
 Παντοίων· παρὰ δὲ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.

50

55

Domum per excelsam Menelai gloriosi.
 At postquam oblectati sunt videndo oculis,
 Ad labra descendentes perpolita, lavarunt.
 Hos verò postquam ancillæ lavarunt et unkerant oleo,
 Circumque chlenas villosas posuerant ipais atque tunicas;
 In thronos utique consederunt ii juxta Atridem Menelaum.
 Aquam autem ancilla gutturnio fundebat ferens,
 Pulchro, aureo, super argenteo lebete,
 Ad lavandum: juxta verò politam extendit mensam.
 Cibum verò veneranda proua apposuit ferens,
 Ferula multa imponens, largiens de præsentibus:
 Coquus autem carniū lances proposuit sublatas
 Diversarum: ipaisque apposuit aurea pocula.

53

55

ἢ Δαρῶν τι καὶ Πίρις τῶν βασιλείων; [forte βασιλείων:] φησὶ γὰρ,

"Ὡς γὰρ ἡλίω αἴγλη σίλιν, ἢ σιλήνης,
 "Δῶμα καθ' ὑψιφεφές Μενελάου κυδαλίμοιο·
 "Χρυσὴ δ' ἡλίεσσιν, ἢ ἀργύρεα, ἢ ἐλά-
 "φαντος."

Τούτῳ γὰρ Τροϊάδων σκόλοισι ἐχρῆν μᾶλλον λάμ-
 πειν αὐτοῖς, ἢ τότε κατὰ μετὰ τὴν σὴν διάνοιαν.
 Καὶ δ' Ἀλκιβιάδης ἐπαχθὼν, ἐκ ἔργου, εἶπεν,
 τὸν "Ὅμηρον λέγειν μοι δοκῶ ἀναπληθύνον· ἴσως
 γὰρ πρὸς τοῖς τῷ Μενελάῳ τρέποντο ἰστοῦσι τὰ
 βασιλεία, ἢ φησὶ μένον εἶπαι τῶν Ἀχαιῶν
 μαλθακὰν ἀρχαυτὴν· σχιδὸν γὰρ ἐν ἱστοῖς ὕδωρ
 τῶν ἄλλων ὕδωρ μάτην ὁ Πιερίτης ὄντος λέγειν,
 ἑλάττω δὲ τοῦτον, ἢ ὀκνην, ἢ δικταὶν πρὸς τὸ
 τῶν ἀνθρώπων ἦδος πολλάκις ἀστυκάζειν.
 Dion. Orat. II.

Ver. 46. — ὑψιφεφές.] Apud Athenam,
 loco suprâ citato, ὑψιφεφές.

Ver. 58. "Ες ῥ' ἄσαμίνθες βάντες.] Πάντα
 ῥ' ἐν ἀκριβοῇ· Ὅμηρος, ἢ τὸ μικρὸν τῶτο ὁ
 παλαιοί, τὸ δὲν διακατύνοντα τὸ σαρμάτιον
 καὶ λυσιμῆτιον ἵσται πρὸς τὸ εἶπαι. Ἐπὶ τ'

ἐν — τῶν σιρὶ Τελιμαχόν, [ἄπειν,] "Ες
 "ῥ' ἄσαμίνθες βάντες ἐϋξίστας λῦσαντο."
 Ἀπεινὸς γὰρ ἦν, φησὶν Ἀριστοίλης, εἶπαι δὲ
 τὸ συμπόσιον σὺν ἰδρωτί πολλῷ καὶ κοινοῦ.
 Aëtæus, lib. IV. cap. 27.

Ver. 50. — ἄρα.] Deinde —
 Ut fit —

Ver. 51. "Ες ῥα θρόνους ἔζοντο.] Vide su-
 præ ad 4. 145.

Ver. 52. Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος.]

Dant famuli manibus lymphas —
 Aët. I. 704.

Ver. 53. 297. 309. 404. Καλῇ — κα-
 λῇ — καλῇ.] Vide ad II. β'. 43.

Ver. 54. 61. Νίψασθαι — σαρμάτιον.]
 Vide infrâ ad 4. 491. et 4. 596.

Ibid. — ξιστὴν.] Αἱ χερσὶν.
 Ibid. — ἐτάνυσσε.] Vide ad II. ε'.
 58.

Ver. 56. — χαριζομένη παρόντων.]
 Vide suprâ ad 4. 140.

Ver. 57. Δαιτὸς δὲ κρειῶν πίνακας.] Vide
 suprâ ad 4. 141.

Τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

Σίτε δ' ἄψαυτον, καὶ χαίρετον· αὐτὰρ ἔπειτα

60

Δείπνε πασσαμένω εἰρησόμεθ', οἳ τινες ἴστων

Ἀνδρῶν· ἔ γάρ σφ' ὦν γε γένος ἀπόλωλε τοκῆων,

Ἄλλ' ἀνδρῶν γένος ἐστὶ διοτρεφέων βασιλῆων,

Σκηπτέχων, ἐπεὶ ἔ κα καποὶ τοιούδ' ἐποίειν.

65

Ὡς φάτο· καὶ σφιν ὦτα βοὸς παρὰ τίονα θῆκεν,

Ὅπ' ἐν χερσὶν ἱλῶν, τὰ δ' αὖ οἱ γέρε κάρθισαν αὐτῶ.

Οἱ δ' ἐπ' οἰεῖαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.

Hæc etiam dextrâ prehensens allocutus est flavus Menelaus;

"Cibumque gustate, et gaudete: cæterùm deinde,

"Cœnam cùm-gustaveritis, interrogabimus, quinam sitis

"Hominum: non enim vestrorum utique genus perii parentum,

"Sed virorum genus estis Jovis-alumnorum regum,

"Sceptiferorum: quippe nequaquàm ignavi tales genuerunt."

Sic ait, et ipsis terga bovis pinguis apposuit,

Assata in manibus eligens, quæ sibi munera apposuerant ipsi.

Hi verò ad cibos paratos appositos manus porrigebant.

Ver. 59. Τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη.] 'Εν
τότοις δὲ πῶς, ὡς ἄλλαχ' ἔδ' δεικνύμενος ἀν-
τι τοῦ δι' αὐτοῦ. Eustath.

Ver. 60. Σίτε δ' ἄψαυτον, καὶ χαίρετον.]
Παρὰ δ' Ὀμήρῳ, ἡ τῷ τῷ Μενέλαῳ συμπόσιον
προέβαλλεν ἄλλήλους, ὥστε ἡν διατρέχει,
ἡνέκατα: καὶ σκελετοῦ ὁμιλοῦντος τὴν αὐτὴν
ἄλλήλους ἔφησεν. Ὁ γὰρ Μενέλαος παραγινώ-
σκων ἐν τῷ λατρῶν τῶν περὶ τὸν Τηλέμαχον,
ἔ τὸν περὶ τὴν ἰδέαν παρατηρήσας, παρακαλῶ
μενέλαον, λίαν τὰδε. "Σίτε δ' ἄψαυτον"
ἔ χαίρετον· αὐτὰρ ἴστωτα δόξω παραμύθη
ἀποδοῦναι, ὅτι ἐστὶν ἴστω. "Ἐπειτα προσι-
πάμενος τὴν στήθεσιν αὐτῶν φιλοφρονέσας
ἴστω." "Ὡς φάτο· ἔ σφιν ὦτα βοὸς παρὰ
τίονα θῆκεν, Ὅπ' ἐν χερσὶν ἱλῶν, τὰ δ' αὖ οἱ
γέρε κάρθισαν αὐτῶ." Αἰθήνη, lib. V.
cap. 3.

Ibid. Σίτε δ' ἄψαυτον.] Αἱ. Σίτε δ' ἄ-
ψαυτον. Apud Aithenæum autem, loco
jam citato, Σίτε δ' ἄψαυτον.

Ver. 61. — πασσαμένω.] Αἱ. πασσα-
μένω.

Ibid. — ὁ σπιν. Αἱ. ὁ σπιν. Quod
hoc quidem in loco aequè rectè dici potest.
Vide ad II. d. 566.

Ver. 62. — ἔ γάρ σφ' ὦν γε γένος ἀπό-
λωλε τοκῆων. "Bene," inquit Spondanius,
"de hospitibus suis ominatur Menelaus,
"quasi animo jam pervideret, aut in eorum
"facie legat, obscuro genere eos non esse
"oriundos." Ipse autem deinceps aliam
huius loci explicationem præferre videtur;
scilicet ut innuere hîc intelligatur Menela-
us, Ulyssæm Telemachi patrem nondum in-
tritus. Sed minùs rectè; ne liquet ex se-

quentibus, "Ἄλλ' ἀνδρῶν γένος ἐστὶν ὦν."
quæ et vir ipse eruditus pro alterâ sen-
tentiâ facere confitetur.

Ibid. — ἔ γάρ σφ' ὦν γε γένος.] Σὺν τῷ
ἡγεσθέντι, ἡ γ', σφ' ὦν, δὲ πῶς ἔ γάρ σφ' ὦν
ἐστὶ γένος. Schol.

Ibid. — γένος.] Αἱ. γένος.

Ibid. — ἀπόλωλε.] Vide ad II. d.

186. 187. et d. 37.

Ver. 64. 74. — τοιούδ' — ἐποίειν.]
Vide ad II. d. 357.

Ver. 65. — καὶ σφιν ὦτα βοὸς παρὰ
τίονα θῆκεν, Ὅπ' ἐν χερσὶν ἱλῶν.] Ὀμήρος
— ὡς ἡνέκατα καὶ πᾶσι τὸν βίον καὶ
αὐτάρεκα —. Ἀπλῶν ἢ ἀποδοῦναι τὴν δια-
ταν πᾶσι, καὶ τὴν αὐτὴν ἐπιείκην βασιλεύοντι,
ιδίωταν, νίος, περιβύτας, ὡς καὶ παρατίθεται
πᾶσι πᾶσι ἔ τὰντα ὡς ἐστὶ τὸ πολὺ βίον,
ἡν ἐν ἰσχυροῖς ἔ γάμοις, ἔ ἄλλῃ συνίδῃ, καὶ ὁ
θρία, ἔ κινδύλῃ, ἔ ἄρσας, μελλήματα το-
ταῖς βασιλεύοντι ἐκείνῃ κατετίθησεν Ὀμήρος·
ἄλλ' ἂν δ' αὖ ἔξεν ἑμμελλον τὸ σῶμα, καὶ τὴν
ψυχὴν. Ἀλλὰ ἡν μετὰ τὴν πομπήν, (Iliad. 6. 381.)
νῶτασι βῶν γέρεται ὁ Ἀγα-
μέμνων —. Καὶ Μενέλαος δὲ, τὸν τὸν πατ-
ρὸν γάμον ποίῃ, Τηλέμαχον ὡς βοὸς παρὰ
τίονα, "Ὅπ' ἐν χερσὶν ἱλῶν, τὰ δ' αὖ οἱ γέρε
κάρθισαν αὐτῶ." Αἰθήνη, lib. I. cap. 8.

Ver. 66. — τὰ δ' αὖ οἱ γέρε κάρθισαν
αὐτῶ.] Ἐνταῦθα δὲ φασὶν οἱ Παλαῖοι, ὅτι ἴστω
τοῦ βασιλεύοντι μέλῃν ποῖον παρατίθεται
ὡς γέρεται ἂν ἡν ἔχον ἂν ἔ ἄλλῃ συνίδῃ,
ὡς τὸν καὶ ὁ Μενέλαος, τοῖς ζῖνοι παρατίθεται
τὸ ἰσχυρὸν γέρεται. Eustath.

Ibid. — τὰ δ' αὖ οἱ γέρε κάρθισαν αὐτῶ.
Quæ cithicis —.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἰδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν,

"Αγχι σχῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοῖαθ' οἱ ἄλλοι·

70

Φράζεο, Νεστορίδῃ, τῇ μῶ κεχαρισμένε θυμῷ,

Χαλκῷ τε στεροπὴν καδδῶματα ἤχηεντα,

Χρυσῷ τ', ἡλέκτρει τε, καὶ ἀργύρεϊ, ἥδ' ἐλέφαντος·

Ζητὸς πε τοιῆδε γ' Ὀλυμπίῃ ἐνδοθεν αὐλῇ.

"Ὅσσα τὰδ' ἄσπετα πολλά· σέβας μ' ἔχει εἰσορόντα.

75

Cæterum postquam potūs et cibi desiderium exemissent,

Tum verò Telemachus alloquebatur Nestoris filium,

Propè admoto capite; ut ne audirent alii;

70

"Considera, Nestoride, meo charissime animo,

"Ærisque splendorem, per domum sonoram,

"Aurique, electricque, et argenti, atque eboris.

"Jovis utique talis est Olympii intūs aula.

"Quanta hæc infinita multa! Admiratio me capit intuentem."

75

Ver. 68. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἰδητύος ἐξ ἔρον ἔντο.] Vide ad II. α. 469.

Ver. 71. — τῇ μῶ κεχαρισμένε θυμῷ.]

animo grattissime nostro.

Æn. XII. 142.

Ver. 72. — καδδῶματα.] In vulgatis editum est καὶ δῶματα. Burnesius autem restituit καδδῶματα. Quod et ad sententiam (ut opinor) multò aptius; et confirmatur porro, uti annotat vir eruditus, ex ver. 45. 46. suprâ: ο

"Ὡς γὰρ ἡλίας ἀγλὴν πύλιν, ἥτις ἐκείνη,
Δῶμα καθ' ὑψιπέφει· Μιντιάδην ἀνδράδην."

Ver. 73. Χρυσῷ τ', ἡλέκτρει τε.] Vide Plinii *Hist. Natural.* lib. XXXIII. cap. 4. Item suprâ ad ver. 45.

Ibid. — ἥδ' ἐλέφαντος.] Ἐλέφαντα, ὅσοι μὲν ἐστὶν ἐν ἀνδρῶν χεῖρας, ἐστὶν ἐν παλαιῇ ὁλῷ πάντες ἔδιδον· αὐτὰ δὲ τὰ θηρία, πρὶν ἢ διαβῆναι Μακεδόντας ἐπὶ τὴν Ἀσίαν, οὐκ ἔπαυσαν ἀρχῆν, πλὴν ἰδόντες αὐτοὺς, καὶ Λιβύαν, ἔβαν πλησιόχωροι τούτοις. Διηοῖ δὲ ὁ "Ὀμηρος, ὅς βασιλεῖσι κλίνας μὲν ἔς οἰκίας τοῖς εὐδαιμονεστέροις αὐτῶν, ἐλέφαντι ἰσοῖσι κινουμένων, θηρὶ δὲ ἐλέφαντος μνήμην ἔδιδον ἰπποῖσιν. *Roman. Attic. lib. I. cap. 12.*

Ver. 74. Ζητὸς πε τοιῆδε γ' Ὀλυμπίῃ ἐνδοθεν αὐλῇ. "Ὅσσα τὰδ' ἄσπετα πολλά." Οἱ δὲ πολλοὶ τὸ τῷ Τηλέμαχῳ πάσχαμον· ἔτι γὰρ ἐκείνους ὑπὸ ἀσπερίας, μάλλον δὲ ἀπειρεσιμίας, τὴν μὲν Νέστορος ἰδὼν οἰκίαν κλίνας ἔχουσαν, στερεάχας, ἰμασθια, τρώματα, αἶνον ἡδύν, οὐκ ἠμαρτύνοντες τὸν ὑπερβόταν τὸν ἀναγκαῖον, ἢ ἔτι χροσσίμην παρὰ δὲ τῷ Μιντιάδῃ διασάμινον ἐλέφαντα ἔτι χροσσίμην ἔτι ἡλέκτρει, ἐκτελέχον, καὶ ἔτι, "Ζητὸς πε τοιῆδε γ' Ὀλυμπίῃ ἐνδοθεν αὐλῇ." Ὅσσα τὰδ' ἄσπετα πολλά· οἷος μ'

"ἔχει εἰσορόντα." Σικεράτης δ' αἰετὸν, ἢ ἔτι Διογίτην, "Ὅσσα τὰγ' ἄλλα πολλά, ἔτι ἄχρηστα ἔτι μάταια, γίλως μ' ἔχει εἰσορόντα." τὰ. *Plutarch.* περὶ πολυρυλίας, iud. *fine.* Cæterum Seleucus apud *Athenæum*, cui et assentitur ipse *Athenæus*, hoc in loco legendum contendit, "Ζητὸς πε τοιῆδε δῶμοις ἐν κτήματι καται." "Ὅσσα τὰδ' ἄσπετα πολλά." Οὐ γὰρ (inquit) τῆς οἰκίας τὸ πάλλας μόνον ἀποδοματίζει. Πῶς γὰρ ἡλεαρεῖν ἔτι ἀργυροῖς ἔτι ἐλέφας ἐν τοῖς τοῖχοις ἦν; Ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τῷ οἴκῳ ἐκείνῳ, ὥς ἐστὶ δῶματα ἡχύνοντα τοιαῦτα γὰρ δὲ τὰ ὑπερβολὰ ἔτι μεγάλα. Περὶ δὲ τῶν κινουμένων, "Χρυσῷ τ', ἡλέκτρει τε, ἔτι ἀργύρεϊ, ἥδ' ἐλέφαντος." οἷς αἰδέσθαι ἰσχυρίζεται, "Ζητὸς πε τοιῆδε δῶμοις ἐν κτήματι καται." "Ὅσσα τὰδ' ἄσπετα." Οὐκ ἔστι δ' ἀκόλουθον τῷ "Ζητὸς πε τοιῆδε γ' Ὀλυμπίῃ ἐνδοθεν αὐλῇ," ἰσχυρίζεται, "Ὅσσα τὰδ' ἄσπετα." πολλὰ, σόλοικον ἐν τῷ ἀνυπόθετῳ τῆς ἀναγκαστικῆς. "Ἐστὶ τούτων ὅδ' ἡ αὐλὰ ἀεμύοντι ἰσὶ τῷ οἴκῳ· ὁ γὰρ διασάμινος τόπος αὐλῇ λέγεται." — "Ὀμηρος δὲ τὴν αὐλὴν ἀπὸ τούτου ἰσὶ τῶν ὑπερβόταν τῶν κινουμένων. *Athenæus, lib. V. cap. 3.* *Cassiodorus* verò, quocum faciant *Barnesius* et *Dna. Dacier*, parum idoneæ videntur hæc rationes. *Primum* nihili esse arbitraturs: "Quid enim, inquit in annotationibus ad hunc *Athenæi* locum, vetat per αὐλὴν et palatium intelligere, et συνελθοντοῖς omnia eo contenta ornamenta?" In *secundâ*, "Quis," inquit, "non videt argutari nimis virum doctum?" "Nemo enim iverit inficias, posita distinctione majore post αὐλὴν, rectè subjungi, "Ὅσσα τὰδ' ἄσπετα." Atque hoc quidem majorem indicabit admirationem, quàm si Ὅσσα ad præcedentem κτήματα

Τῷ δ' ἀγορεύοντος ξύνετο ξανθὸς Μενέλαος,
 Καί σφας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Τέκνα φίλ', ἦτοι Ζηνὶ βροτῶν ἐκ ἂν τις ἐρίζοι
 ('Αθάνατοι γὰρ τῷ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν.)
 Ἀνδρῶν δ' ἣ κεν τίς μοι ἐρίσσεται, ἥε καὶ ἐκί,
 Κτήμασιν ἢ γὰρ πολλὰ παθὼν καὶ πόλλ' ἐπαληθεῖς
 Ἥγαγόμην· ἐν νηυσὶ, καὶ ὀγδοάτῳ ἔτει ἦλθον·
 Κύπρον, Φοινίκην τε, καὶ Αἴγυπτίς· ἐπαληθεῖς,

80

80

Hunc autem loquentem intellexit flavus Menelaus,

Et ipsos compellens, verba alata dixit;

"Filiū chari, sanē cum Jove mortalium haud ullus contenderit;

"(Immortales enim ejus xdes et possessiones sunt.)

"Hominum verò aut aliquis mihi contendat, aut non,

"Opibus: certè enim multa passus et multum vagatus

"Adduxi in navibus, et octavo demum anno veni:

"Ad Cyprum, Phœnicemque, et Ægyptios vagatus;

referretur. Quod ad *tertiam* attinet rationem, "Affirmamus nos," inquit vir idem eruditus, "Διὸς αὐτὸν Homerum appellasse "Jovis palatium. Sic enim loqui observamus antiquissimum poetam, et, quod imprimis ad rem facit, summum Homeri imitatore, Æschylum: cujus est illud: "in Prometheus victo, (*ver.* 122.) ἴδου τὴν Διὸς αὐτὸν οἰκὺν." Ad hæc addit Barnesius;

— ἦν οἱ Δάλαμος περιπαλλὸς οὐλῆς

'Τψηλὸς δίδυμο. —. Suprà *ἀ.* 427.

Ver. 76. — ξύνετο.] *Al.* ξύνετο. Quod ferri non potest.

Ver. 77. — σφας.] Pronuntiabatur σφας.

Ver. 78. Τέκνα φίλ', ἦτοι Ζηνὶ βροτῶν οὐκ ἂν τις ἐρίζοι.] "Ομηρος ἐπιθετικῶς ἀφορμὴν εἶρε φύσιν, ὥστε κτήσει συγχρίναι φίλου. [forte φίλου.] Οὐ γὰρ ὡς πρόβλημα προτένι, ἀλλ' ἐπιχαρίτως παρὲν ὁ Μενέλαος, ἰσακιδῆς ἦκουσι τῶν ἰσαινῶν, τὸ μὲν εἶναι πλῆσις οὐκ ἀρεῖται ἀπέναντά γε περιτλὸν τὸν φθόνον, πολλὰ γὰρ φησὶ παθὼν ἔχειν αὐτὸν ἢ μὲν τοι ἀξιοῖ λατρεῖν θείας συγχρίνειν. "Αθάνατοι γὰρ τῷ γε "δόμοι γ' κτήματ' ἔασιν" ἰνδιζήμενος δι φιλαδελφον ἦδος, ἢ μὲν ἀνάγκης φήσας ζῆν τε ἢ πλουτῆν, ἀντισταρίηται τὸν τῆς φιλίας λόγον. "Ὡν ὀφίλον τοιτάτην σιγῇ." (infra *ver.* 97. *Albanius*, lib. V. cap. 3. in fine.

Ver. 79. Ἀθάνατοι.] Vide ad *II.* *ἀ.* 398.

Ver. 80. — ἐρίσσεται.] Vide ad *II.* *ἀ.* 140.

Ver. 81. — ἢ γὰρ πολλὰ.] Refertur *istud* γὰρ non ad id quod proximè præcessit, sed ad id quod elegantius reticetur: "Etiam si mortales omnes divitiis opibusque antecessam, minimè mihi de eis gratulandum est; Multa ENIM ὦ." Vide ad *II.* *ἀ.* 22.

VOL. I.

Ver. 82. Ἥγαγόμην ἐν νηυσὶ.] Τὸ δὲ "ἡγαγόμην" ἐπὶ κτημάτων, ἀντὶ τῷ, ἴφισον, κῆτας — ἵνα λίγη, ὡς πολλὰ παθὼν, ἢ πολλὰ πλανηθεὶς, πολλὰ ἡγαγόμην κτήματ' α. *Eustath.* Barnesius autem, versionem Editionis *Westenianæ* secutus, reddit: "Vectus in navibus." Minus rectè. Nusquam enim apud Poetam occurrit vox ἡγαγόμην sensu passivo, sed semper activo; uti exponit *Eustathius*.

Κτήματα μὲν, ὧς Ἀλέξανδρος κοίλῃς ἐν νηυσιν

Ἥγαγεντα Τροίηνδ' —.

Iliad. *ἀ.* 389.

Vide ad *II.* *π'* 190. *χ'* 116. 471. *Odyss.* *ξ'* 211. *ἀ.* 238.

Ver. 83. Κύπρον, Φοινίκην τε, ἢ Αἴγυπτιον ἰπαληθεῖς.] Οἱ γὰρ ποιῆται φρονιμωτάτους τῶν ἡρώων ἀποφαίνουσι τὰς ἀποδημήσαντας πολλὰ χῆ, ἢ πλανηθέντας — ἢ ὁ Νίτωρ εὐμνύσκει διότι τοῖς Λαπίθαις ὁμίλῃσιν, ἰδὼν μεταπίπτοντας (*II.* *ἀ.* 270.), "Τηλόθιν ἐξ Ἀσίης "γαίης" καλίσαντο γὰρ αὐτοί." Καὶ Μενέλαος ἀσπάζεται. "Κύπρον, Φοινίκην τε, καὶ Αἴγυπτιον ἰπαληθεῖς, Αἰθίοπας, ὅ' ἰκόμην "Ἔς." Πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα παρασκηνιάζει τις ἐς φρόνησιν μεγάλα, τῇ μαθῶν τῆς χάριος τὴν φύσιν, καὶ ζῶν καὶ φυτῶν ἰδίαν προσθεῖναι δι καὶ τὰ τῆς Δαλάττης. *Sirabo*, *Geograph.* lib. I. Καὶ ἴσα αὐτῆς καταρχῆς, ὡς ἰσορίαν χρονηγία τῇ Ποιότητὶ γίγνεται ὁ τῷ Τηλίμαχου ἐς τὴν Σπάρτην πλῆς ἐν αἷς ἐ μόνον ἔνικα ἐπιτίθεται διηγήματα, ἀλλὰ ἢ Τρωϊκά, ἢ Ἑλληνικά. Πάνου οὐδενὸς ἴσλασιν "Ομηρος, ἐς καλὴν τῇ ἑαυτῷ ποιήσει, ὡς καὶ προειδῆλνται, τὸν τῷ Τηλίμαχου πλῆς δι' ἢ πολλὰ ποιήματα ἢ "Ομηρικῇ μῦθα τῇ τῆς ποιήσεως ταύτης πίστῳ ἰνίσκασιν. *Eustath.* Cæterum nonnullus hoc in loco, "Αἰγυπτιῶν" ἢ "ἀληθῶς," legisse annotat idem *Eustath.*

H

Αἰθίοπας δ' ἰκόμην, καὶ Σιδονίους, καὶ Ἑρεμβύες,
 Καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κεραιοὶ τελέθεσι.
 Τρεῖς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν.
 Ἐνθα μὲν ἔτε ἀναζ' ἐπιδευῆς, ἔτε τι ποιμὴν,
 Τυρῆ καὶ πρεῖων, ἐδὲ γλυκεροῖο γάλακτος.
 Ἄλλ' αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηετανὸν γάλα Δῆσθαι.
 Ἔως ἐγὼ περὶ κείνα πολὺν βίωτον συναγείρων
 Ἥλωμην, τείως μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἔπεφνε,
 Λάβρη, ἀνωῖστί, δόλω ἐλομένης ἀλόχοιο.

85

90

- "Æthiopasque adh, et Sidonios, et Erembos,
 "Et Libyam, ubi utique agni protinus cornuti sunt.
 "Ter enim pariunt oves integrum per annum.
 "Ibi quidem neque herus indigens est, neque omnino pastor,
 "Casei et carniū, neque dulcis lactis:
 "Sed semper præbent per-totum-annum lac mulgendum.
 "Dum ego circa illa multas facultates colligens
 "Errabam, interea mihi fratrem alius interfecit,
 "Clām, ex-improviso, dolo perniciozæ uxoris.

85

90

Ibid. — Αἰγυπτιους.] Vide infra ad ver. 127. item ad *Il.* β'. 537.

Ver. 84. — Αἰθίοπας δ' ἰκόμην.] Ζητούει δὲ, πρὸς τίνες ἦλθον Αἰθίοπας, πάλιν ἐξ Αἰγύπτου (ἔτι γὰρ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς θαλάττῃ οἰκοῦσι τινὲς Αἰθίοπαι, ἔτι τῷ Νείλῳ τὴν καταρρέαντες ἢ διελθόν ναυοί) — Οἱ μὲν περισπλυνόντων διὰ Γαδάρων μέχρι τῆς Ἰνδικῆς ἐσάγγουσι ἄμα ἔ τὸν χρῆσιν τῇ πλάτῃ συνεισπύοντες, ὃν φασὶν ὅτι ἐγγόστα ἔστι ἤλθιν οἱ δὲ, διὰ τῷ Ἰσθμῷ, τὴν πατὰ τὸν Ἀράβιον κίλπον οἱ δὲ, διὰ τῶν διωρύγων πτόες. *Strabo, lib. I.* Δῆλον δὲ ὅτι εἰς τὴν νοτίους Αἰθίοπας ἰλθὼν ὁ Μινύλαος, εἰς καὶ εἰς τὴν Ἑρεμβύαν ἦλθε, μίρος γὰρ ἐκείνων οἱ Ἑρεμβοὶ, πολλὰν τρώτηρον εἰς τὴν λοιπὴν Αἰθίοπας ἀφίκετο, ὃς ὁμῆρου Αἰγυπτίους Ἰσθόδοτος ἰσχυρεῖ. *Eustath.*

Ibid. — ἔ Σιδονίους, καὶ Ἑρεμβύς.] Σιδονίους, τὴν παρὰ τῇ Ἐρυθρῇ θαλάσσῃ λίγαν ὅθεν μετακίνησαν οἱ Φοίνικες. Ἑρεμβύς, τὴν Τουργολύδας, παρὰ τὸ εἰς τὴν ἑρῆαν δύναν. Οἱ δὲ, τὴν Ἰνδοῦ, παρὰ τὸ Ἑρεμβό μίλας γὰρ ὅθεν καὶ Κρότης ἱερμὸς γράφει. Οἱ δὲ, ἴδιον ἔθος. Ἔνοι δὲ, τὴν Ἀραβίαν καὶ μεταγρᾶφουσιν ἔτσι. Αἰθίοπας δ' ἰκόμην, καὶ Σιδονίους, Ἀραβίας τε. *Schol.*

Ibid. — ἔ Ἑρεμβύς.] Οὐκ ἱερσάσις, ἐδὲ χρηματισμὸς χάριν, σῶσαν ὀνομαζομένην, (ὃ πολλὸν γὰρ ἦν τότε), ἀλλὰ τὴν μήνυσιν, καὶ τὴν ἀποκρίσιν, ἃ τὴν Ἰνδοῦ ἰνδοῦ γὰρ ποσὺν ἰσχυροῦσι. *Strabo, lib. I.* Vice supra ad ver. 83.

Ver. 85. Καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κεραιοὶ τελέθεσι.]

Quid tibi pastores Libyæ, quid pascua versu

Prosequar — *Virg. Georgic. III.* 339.

Καὶ Ὅμηρος ἴσως ἐν Ὀδυσσείᾳ, ἔχον ὅδε τὴν
 " Καὶ Λιβύην, ὅδε τ' ἄρνες ἄφαρ κεραιοὶ τελέ-
 " θεσι" ὁρῶς ἐξηρμίνον, ἐν τοῖσι θηροῖσι
 " ταχὺ παραγίνεσθαι τὰ κέρια" ἐν δὲ τοῖσι ἰσχυ-
 " ροῖσι ψύχεισι, ἢ ἐ φύν κέρια τὰ κτήνη ἀρ-
 " χῆν, ἢ φύντα, φύν μόνις. *Herodotus, lib.*
IV. § 29. Καὶ ἐν μὲν Λιβύῃ ἰσθὺς γίνεται κί-
 " ρατα ἔχοντα τὰ κεραιώδη τῶν κωῶν. *Antist.*
Hist. animal. lib. VIII. cap. 28. Ἐπὶ τοῖσι δὲ
 τὸ, " ἄρνες ἄφαρ κεραιοὶ τελέθεσιν," ἔτω νοῦσιν
 ἴδωσι οἱ μὲν ὀλίγον ἰσθμὸν κεραιοὶ, ἄφαρ γίνον-
 " ται, ἦγον ἰσθμὸς καὶ ταχὺ καὶ ἄλλοι ἐν ἄλ-
 " λοις, διὰ θηροσύντα τόπου. "Ὁ καὶ ἱερμηνεύων
 εαφίστην, πᾶσι γινώσκουσιν. "Τρεῖς γὰρ τίνες μῆλα ἔσσι."
Eustath.

Ibid. — ἵνα τ' ἄρνες.] *Apud Herodo-*
tum, loco jam citato, ἔστι τ' ἄρνες.

Ver. 86. Τρεῖς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον
 εἰς ἐνιαυτὸν.] Τὸ τοῦ δὲ πάλιν (inquit *Eusta-*
thius) διχῶς. "Ἡ γὰρ ὅτι μῆλα εἰς ἐν ἐκὲ
 τινὰ, ὃν γόνος ἐκείνου ἴσους ἀνὰ τρεῖς γίνονται
 τουτῆτι, διόλου ἀνὰ τρεῖς αἱ αὐταὶ εἰς τίκτου-
 σιν. "Ἡ καὶ ὅτι περὶ τρεῖς ἄρνες τὴν ἐνιαυτὸν
 γίνονται τὰ μῆλα, καὶ οὐκ, ὡς παρ' ἡμῖν, μόνον
 τῷ ἥρι. *Quarum prior rectior videtur ex-*
plicandi ratio.

Ver. 89. — Ἐπὶ τῷ.] Κυρίως μὲν, τὸ
 ἐπὶ τῷ ἐν τῷ ἀμύλῳ εἶπεν, παρὰ τὴν
 ἐπὶ τῷ. *Schol.*

Ver. 90. "Ἔως ἰγὼ." *"Amphibrachys,"*
 inquit *Barnesius*, "in *Primo* loco, pro *Dac-*
tylo ἰσοδύναμον." Atqui (ut opinor) enun-
 tiabatur Ἔως ἰγὼ, ac si scriptum fuisset.
 "Ἦν ἰγὼ, vel Ἦν ἰγὼ." Vide ad *Il.* ε. 539.
Al. Εἰς ἰγὼ.

“Ὡς ἔτοι χαίρων τοῖσδε πτεάτεσσιν ἀνάσσω.

Καὶ πατέρων τάδε μέλλετ' ἀπαύειν, οἳ τινες ἤμιν
Εἰσὶν ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ ἀπώλεσα οἶκον,
Εὖ μάλα ναιετάοντα, πεχανδρότα πολλὰ καὶ ἰσθλὰ.

95

“Ὡν ὄφειλον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν
Νοσίσιν, οἳ δ' ἄνδρες σοοὶ ἔρμεναι, οἳ τὸτ' ὄλοντο
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, ἐπᾶς Ἄργος ἱπποβότοιο.

Ἄλλ' ἔμπης πάντας μὲν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,

100

Πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν,

“Ἄλλοτε μὲν τὰ γόῳ φρένα τέτρομαι, ἄλλοτε δ' αὖτε

Παύομαι· αἰψὴρὸς δὲ κόρος κρυερόιο γόοιο.

Τῶν πάντων ἔ τόνσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,

“Adeò nequaquam gaudeo hisce facultatibus impero.

“Et ex patribus ista debetis audivisse, quicunque vobis

“Sint : quandoquidem valde multa passus sum, et peridi domum,

95

“Perquam habitantibus commodam, continentem multa et pretiosa.

“Quorum utinam vel tertiam habens in aedibus partem

“Habitarem ; viri autem salvi essent, qui tum perierunt.

“Trojà in latâ, longè ab Argis equis-apto.

100

“Sed tamen omnes quidem lugens et deflens,

“Crebrò domi desidens nostræ,

“Interdum quando luctu mente oblector, interdum verò rursus

“Quiesco : cita nempè satiety molesti luctûs.

“Horum omnium causâ non tantum lugeo, vexatus licet,

Ibid. — πῶλον βίοντον συναγέρων Ἠλώ-
μην.] Vide suprâ ad γ'. 301.

Ver. 93. “Ὡς ἔτοι χαίρων.] Vide infrâ ad
ver. 186. et 199. Cæterum Eustathius in
commentario legit “Ὡς ἔτοι χαίρων.

Ver. 94. — ἤμιν.] *Al.* ἡμιν.

Ver. 95. — ἔ ἀπώλεσα οἶκον, Εὖ μάλα
ναιετάοντα.] Ἀμφίβολον, πότιρον τὸν ἑαυτοῦ, ἢ
τὸν Πριάμου. *Schol.* “Ὅρα τὸ, “ἀπώλεσα
“οἶκον,” ἀμφιβόλως ληθέν· δύναται γὰρ ὁ
βασιλεὺς δηλῶν καὶ τὸν ἑαυτοῦ καὶ τὸν τοῦ
Πριάμου. Καὶ συμβεβῶνται καὶ τὰ ἐφίξῃς
πρὸς ταῦτα, διχῶς· ἵνα λίγη ὅτι ἀπώλεσα
οἶκον ἑμὸν, ἔχοντα πολλὰ, ὧν ὄφειλον τριτά-
την μοῖραν ἔχων ἐξ ἀρχῆς καὶ μὴ μετασχῶν
τηλικαύτης εὐνομονομίας, μὴ τοσούτους ἰδὲν ἰλω-
λότας ἐν Τροίᾳ, μηδὲ κρατύσασθαι ὅλους ἱ-
πῶ· ἢ καὶ ἄλλως, ἀπώλεσα οἶκον τὸν τοῦ
Πριάμου κληθεῖς πολλὰ, ὧν ὄφειλον τὰ
τρίτα κτησάμενος, κατὰ τινὰ θετίον συμβεβῶ-
ναι ὡς ἀπὸ, μὴ προσμῖναι τῇ ἀλώσει τῆς
Τροίας, περὶ ἣν τοσούτοι ὄλοντο. *Eustath.* Pri-
orem explicationem amplectitur *Barnesius*.
Ac pro eâ quidem facit tum præcedens
illud, “ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἔπαθον” tum, (uti
et ipse annotat *Barnesius*.) quod sequitur,
“Ὡν ὄφειλον τριτάτην περ ἔχων.” *Dna. Dacier*
verò alteram adeò manifestè veram esse ex-

plicandi rationem existimat, ut nulla sit hic
reverà ambiguitas.

Ver. 96. Εὖ μάλα ναιετάοντα.] Vide ad
Il. β'. 648.

Ver. 97. “Ὡν ὄφειλον τριτάτην περ.] Τίς ἂν
ἐν τῶν ἐκόντων ἐκείνων τῶν ὑπὲρ τοῦ τοιούτου
τιθηκότων, ἐκ ἂν ἀνταξίαν (*Al.* ἀνταξίως)
δόκειν τινὶ ἐπὶ τῇ εὐρείᾳ τοῦ πατρὸς λυ-
πῃ τῇ τοῦ πατρὸς εὐχαρίστῃ μὴτμήν διορ-
θουμένην ; “Ὅπως δὲ μὴ δόξῃ κοινὸς εἶναι πρὸς
πάντας τὰς παραπλησίως αὐτῶ τὴν εὐνοίαν ἐν-
δεικνύμενους, ἐπήνεγκιν, (*infrâ ver.* 104.)
“Τῶν πάντων οὐ τόνσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενος
“περ, “Ὡς ἔτοι, ὅτι μοι ὕπνον καὶ ἀπὸ χυθάραι
“καὶ ἰδοδὴν.” ἵνα δὲ μὴ φαίνεται μηδὲν
τῶν ἐκείνων παραμειλῶν, ἐκνήσθη κατ' ὄνομα,
(*ver.* 110.) “Ὀδύρομαι νῦν σου αὐτόν
“Λαίρτης δ' ὁ γέρον, καὶ ἐχίρην Πηνελόπειαν,
“Τηλέμαχος δ', ὃν ἔλεπτε νῖον γιγαῖστ' ἐν
“οἴκῳ.” *Athenæus*, lib. V. cap. 4. Vide et
suprà ad *ver.* 78.

Ver. 102. “Ἄλλοτε μὲν τὰ γόῳ φρένα τέ-
τρομαι.] Vide infrâ ad *ver.* 183.

Ver. 103. — αἰψὴρὸς δὲ κόρος κρυερόιο
γόοιο.] “Ὁ ὅστις τῶν ἄλλων μοι θένους ταχίως
θεαίνεται.” *Schol.* Malè.

Ver. 104. τῶν πάντων ἔ τόνσον ὀδύρομαι
— ὧς ἔτοι.] Vide suprâ ad *ver.* 97.

Ὡς ἐνός, ὅσπερ μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἰδωδὴν 105
 Μνωμένῳ ἐπεὶ ἔτις Ἀχαιῶν τόσῳ ἐμόγησεν,
 Ὅσῳ Ὀδυσσεὺς ἐμόγησεν καὶ ἤρατο· τῷ δ' ἄρ' ἐμελλεν
 Αὐτῷ κῆδ' εἶσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχος αἰὲν ἄλαστον
 Κεῖνε, ὅπως δὴ δηρὸν ἀποιχεται· ἐδὲ τι ἴδμεν,
 Ζῶει ὄγ', ἢ τέθνηκεν. Ὀδύρονται νῦν περ αὐτὸν 110
 Λαέρτης δ' ὁ γέρον καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια,
 Τηλέμαχος δ', ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ.
 Ὡς φάτο· τῷ δ' ἄρα πατὴρ ὕφ' ἡμέρον ὥρσε γόοιο.
 Δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε, πατὴρ ἀπείσθε,
 Χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖν ἀνασχών 115
 Ἀμφοτέρησιν χερσὶν ἰώσσει δέ μιν Μενέλαος·
 Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 Ἥε μιν αὐτὸν πατὴρ ἐάσειε μνησθῆναι,
 Ἥε πρῶτ' ἐξερέοιτο, ἕκαστα τε μυθήσαιοτο.

" Ut unius-gratiâ, qui utique mihi somnum invisum-facit et cibum 105
 " Recordanti; quoniam nullus Græcorum tanta elaboravit,
 " Quanta Ulysses elaboravit et pertulit: huic autem destinatum erat
 " Ipsi dolores ut-essent, mihi verò mæcor semper-gravissimus.
 " Ejus-causâ; quoniam diù longè abest; neque quid scimus.
 " Vivatne ille, an mortuus sit. Deslent utique illum 110
 " Læertesque senex, et prudens Penelope,
 " Telemachusque, quem reliquit recens natum in domo."
 Sic ait: huic autem ob patrem desiderium excitavit luctûs.
 Lachrymam verò à palpebris humi demisit, de patre audiens,
 Chlænam purpuream oculis prætendens 115
 Utrâque manu: observavit autem ipsum Menelaus;
 Deliberavitque deinde in mente et in animo.
 An eum ipsum patris sineret meminisse,
 An prior interrogaret, singulâque diceret.

Ver. 105. — ἀπεχθαίρει.] Εἰς μίσην
 ἄγει. Schol. Τὸ δὲ, ἰχθαίρει, ἢ δηλαδὲ ἄρει
 τὸ μισῶ, ἀλλὰ τὸ μισῶν ποῖα; ἔπειτα ἰχθαί-
 ρειν φασὶν οἱ μὲν Ὅμηρον. Eustath. Occurrit
 autem vox ἰχθαίρει priorī isto sensu, infrâ
 6. 71. σ'. 96.

Ver. 107. — ἔηρατο.] Τὸ δὲ, ἔρατο, ἢ
 μόνον ἀντὶ τοῦ ὑπνίου; ἢ ἰάσασθαι οἱ Πηλεῖοι
 νοῦν, ἀλλὰ ἢ ἀντὶ τοῦ ἐκλείψασθαι, περὶ τὸν
 αἰὶν φασὶν. Eustath. Scholiastes autem ex-
 ponit simpliciter ὑπνίου.

Ver. 110. Ζῶει ὄγ', ἢ τέθνηκεν.] Vide ad
 II. 4. 37. et σ'. 736.

Ibid. — Ὀδύρονται νῦν περ αὐτὸν Λαέρτης
 δ'.] Vide suprâ ad ver. 97.

Ver. 112. et 114. — γιγαῶτ'.] Vide
 ad II. 4. 365. et σ'. 46.

Ver. 113. — τῷ δ' ἄρα πατὴρ ὕφ' ἡμι-
 ρον ὥρσε γόοιο.] Vide infrâ ad ver. 183.

Ver. 114. Δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων.] La-

chrymam per genas humi delabentem op-
 timè depingunt, et quasi ob oculos ponunt
 versûs hujus Numeri. Vide infrâ ad λ'.
 595. et ad II. γ'. 363.

Ver. 115. et 154. — πορφυρέην.] Simi-
 literque infrâ ver. 298. Πορφύρε'. Vide ad
 II. 4. 338. et 482.

Ver. 116. — ἰώσσει δὲ μιν Μινέλαος.]
 Καὶ ἔρα ἔπος ἢ Ποιητὴς πολυσχήμεν ὢν, τὸν
 μὲν Νέστορα (suprà γ'. 69.) ἔπλεον ἐρωήσασθαι,
 ἢ ἄρα καθόλου τίνες οἱ παραβαλόντες ἔτινα τὸν
 δὲ Μινέλαον ποῖα, δίχα τοῦ ἐρωήσασθαι, γνόντα
 τὸς ἐκισθίντας; ἅμα γὰρ μήμηρ τῶν τοῦ πα-
 τρός περιηλθὲν τὸν Τηλέμαχον, ἔξ ὧν ὁ Μινέλαος
 ἔφη, ἢ ἰδοὺς διακρούας γνωρίζεται. Eustath.

Ver. 118. — ἰάσσει.] Similitèrque in-
 frâ ver. 212. ἰάσσειν. Vide ad II. γ'. 42.
 Barnesian minus rectè, ἰάσσει — ἰάσσο-
 μιν.

Ver. 119. — μυθήσαιοτο.] Δὲ. παρακάλω-

- Ἔως ὃ ταῦθ' ὤρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, 120
 Ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑψορόφοιο
 Ἥλυθεν, Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ εἰκυῖα·
 Τῇ δ' ἄρ' ἄμ' Ἀδρήστη κλισίην εὐτυκτον ἔθηκεν
 Ἀλκίππῃ δὲ τάπητα φέρεν μαλακῆ ἑρίοιο·
 Φυλῶ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τὸν οἱ ἔδωκε 125
 Ἀλκάνδρῃ, Πολύβοιο δάμαρ, ὅς ἐναὶ ἐνὶ Θήβῃς
 Αἰγυπτίης, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐνὶ κτήματα κείται·
 Ὅς Μενελάῳ δῶκε δὴ ἀργυρέας ἀσπαμίνθες,
 Δοιὺς δὲ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα.
 Χωρὶς δ' αὖθ' Ἑλένη ἄλοχος πόρε κάλλιμα δῶρα 130
 Χρυσὴν τ' ἡλακάτην, τάλαρον δ' ὑπόκυκλον ὅπασσεν,
 Ἀργύρεον, χρυσῶ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράαντο.
 Τὸν ρὰ οἱ ἀμφίπολος Φυλῶ παρέθηκε φέρεσα,

Dum ille hæc deliberabat in mente et in animo, 120
 Helena ex thalamo odorifero excelso
 Egressa est, Dianæ aureum-arcum-habenti similis:
 Huic autem statim Adrasta sellam benè-factam apposit:
 Alcippe verò tapetem ferebat mollis lanæ:
 Phylo autem argenteum calathum ferebat, quem illi dedit 125
 Alcandra, Polybi uxor, qui habitabat in Thebis
 Ægyptiacis, ubi plurimæ in ædibus possessiones jacent;
 Qui Menelao dedit duo argentea labra,
 Geminosque tripodas, decemque auri talenta.
 Seorsum verò insuper Helenæ uxor dedit pulchra dona, 130
 Aureamque colum, calathumque subrotatum præbuit,
 Argenteum, auro verò labia munita erant.
 Hunc utique ei ancilla Phylo apposit ferens,

Ver. 120. "Ἔως ὃ." *Amphibrachys* ("inquit Barneius) *Dactylo ioxerens*: Minus rectè. Vide suprâ ad ver. 90.

Ver. 122. et 429. "Ἥλυθιν." Vide suprâ ad §. 262.

Ver. 123. — κλισίην εὐτυκτον. *Κλισίαν*. δι' εὐτυκτον ἔινταῖα τὸν προελχίοντα κλισίον λέγει, ἦσαν θρόνοι ἔχοντα πρὸ ἀνάκλιτον, ὃ ἔτάπητες ἐξ ἰσίου ἰσικονταί, προσκεφάλαιον δηλαδὴ λίγυ γὰν ὑποκατιῶν, [ver. 136.] "Ἐ-ζιστο δ' ἐν κλισίῳ." ὃ καὶ θρόνος ὑπὸ κατι-
Eustath. Vide suprâ ad §. 145.

Ver. 126. — ὅς ἐναὶ ἐνὶ Θήβῃς. *Barneius* legendum conjicit, ὅς ἐναὶ ἐνὶ Θήβῃς. Vide autem ad II. π'. 172.

Ibid. — ἐνὶ Θήβῃς. Ὁ θῆβαι πόλις Αἰγύπτου, ἡ νῦν καλαμίνη Διὸς πόλις. *Schol.*

Ver. 127. Αἰγυπτίης, ὅθι πλεῖστα. Malè hic *Eustathius*: Ὅρα δὲ ἔστι τὸ Αἰγυπτίαις, ἐστὶ λαὸς τὴν προπαρὰ λήγουσαν διὰ μέγαν, ὡς

ἔστιν ἐν τῷ ἐξῆς. — Αἰτία δὲ τῆς τοιαύτης συμφωνίας τῆς υ, ἡ μόνον ἢ ἀσθένεια τῶν μεσ' αὐτὸ κεκρίαντες δύο ψιλῶν συμφώνων κατὰ τὴν Παλαιάν, ἀλλὰ μάλιστα ἢ ἀνάγκη τῷ μέτρῳ. *Meliùs Barneius*: "In fine (inquit) vocis "Αἰγυπτίης, Συνίησις." Nempè vocem Αἰγυπτίης, ac si scriptum fuisset Αἰγυπτίης, enuntiandam arbitratus est. Sed neque hoc necessarium. Vide ad II. β'. 597.

Ibid. — δάμοις ἐνὶ. *Barneius* edidit δάμοις ἐν, ex *Iliad.* i. 382. Quod perinde est.

Ver. 131. Χρυσὴν τ' ἡλακάτην. Edidit *Barneius* Χρυσήν. Quod eodem modo pronuntiandum.

Ver. 132. — χρυσῶ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράαντο. [Ἦσαν ἐπὶ χερσὶν τὰ χεῖλη ἀπέναντον ἢ τιτιλάωσιν ἐν τῷ κρανίῳ ἢ τὰ χεῖλη χρυσῶ ἐκτετακτα. *Eustath.*

Ver. 133. Τὸν ρὰ. *Hunc utique* — *Hunc, inquam* —

Νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
Ἥλακάτη τετάνυστο, ἰοδυφές εἶρος ἔχουσα.

135

Ἐξέτο δ' ἐν κλισίῳ, ὑπὸ δὲ θρῆνυς πόσιν ἦεν.

Αὐτίκα δ' ἦγ' ἐπέεσσι πόσιν ἐρεεινεν ἕκαστα·

Ἴδμεν δὴ, Μενέλαε διοτρεφές, οἳ τινες οἶδε

Ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἱκανέμεν ἡμέτερον δῶ;

Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός.

140

Οὐ γάρ πω τινά φημι εἰκότα ᾧδε ἰδέσθαι

Οὔτ' ἀνδρ', ἔτε γυναῖκα, (σέβας μ' ἔχει εἰσορόωσαν),

Ὡς ὃδ' Ὀδυσσεύς μεγαλήτορος υἱὶ ἔοικε

Τηλεμάχῳ, τὸν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ

Κείνος ἀνὴρ, ὅτ' ἐμείο κυνώπιδος εἶνεκ' Ἀχαιοὶ

145

ἦλθεθ' ὑπὸ Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὀρμαίνοντες.

Τὴν δ' ἀπαμείβομενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

Οὔτω νῦν καὶ ἐγὼ νόεω, γύναι, ὥς σὺ εἴσκεις·

Κεῖνε γὰρ τοιοῖδε πόδες, τοιαῖδε τε χεῖρες,

Filo elaborato repletum: cæterum super eum

Colus extensa erat, violaceam lanam habens.

135

Sedit autem *Helena* in sellâ, scabellum verò sub pedibus erat.

Continuò autem illa verbis maritum interrogabat singula;

"Scimusne jam, Menelaë Jovis-alumne, quinam hi

"Hominum glorientur venisse nostram domum?

"Mentiar, an verum dicam? jubet autem me animus.

140

"Nondum enim *me* ullum puto similem adeò vidisse

"Neque virum neque mulierem, (admiratio me tenet aspicentem;)

"Ut iste Ulyssis magnanimi filio similis

"Telemacho, quem reliquit recens natum in domo

"Ille vir, quando mei inverecundæ gratiâ Achivi

145

"Venistis ad Trojam, bellum sævum excitantes."

Hanc autem respondens allocutus est *flavus Menelaus*;

"Sic nunc et ego existimo, ut, tu conjicis:

"Illius enim ejusmodi pedes, ejusmodique manus,

Ver. 134. — αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ.] *Atheneus*, lib. IV. cap. 4. citat, αὐτὰρ ἐν αὐτῷ.

Ver. 135. 260. — τετάνυστο.] *τίσσεσθαι*. Vide ad *Il. α. 37.* et *δ. 153.*

Ver. 139. — εὐχετόωνται.] *Al. εὐχιστόωντο*. Sed isto modo minus rectè constabit Temporum ratio. Vide ad *Il. α. 37.* et *μ. 68.*

Ver. 145. — ἐμείο κυνώπιδος.] Ἐν τῇ σφίσι δὲ κατὰ καὶ ἐν Ἰλιάδι, καταλίγειν ἱκανῶς ἐπῆσα. ὥς "ἐμείο κυνώπιδος εἶνεκ' Ἀχαιοὶ" *Εὐστάθ.* Vide *ed. Il. γ. 173.*

Cæterum de voce, κυνώπιδος, *Gatakerus*; "Κυνώπιδας," inquit, "se *Helena* apud *Homerum* dicit, *Odyss. δ. 28.* ὥς αἰ κυνὸς ἑμ. μακα, (uti *Agamemnoni Achilles Il. α.)* ἥτοι ὅφιν ἔχουσαν, quasi quæ caninam tur-
petur. potius quàm speciosam pul-

"chramque oris effigiem obtineret. Neque enim inverecundam impudentemque se "ipsa diceret; uti plerique interpretantur." *Adversaria Miscellanea*, lib. II. cap. 10. Ut opinor, minus rectè.

Ver. 146. "ἦλθεθ' *Al. ἦλθον.*

Ibid. — πόλεμον θρασὺν ὀρμαίνοντες.] Πόλεμον δὲ θρασὺν, τὸν ἀναίδῃ λίγει, ἐκ τῶν θρασυνομένων στρατιωτῶν ἰνομάσας τὸ ἔργον αὐτῶν *Eustath.* Atqui "πόλεμος θρασὺς" nihil aliud apud *Homerum* sonare videtur, quàm "bellum atrox, asperumque." Vide ad *Il. ζ. 254.* et *ν. 28.*

Ver. 149. Κεῖνε γὰρ τοιοῖδε πόδες, τοιαῖδε τε χεῖρες, ὀφθαλμῶν τε βολαί.]

Sic oculos, sic ille manus, sic ora ferebat.
Æn. III. 490.

'Οφθαλμῶν τε βολαὶ, κεφαλῇ τ', ἐφ' ὕπερθε τε χαΐται. 150

Καὶ νῦν ἦτοι ἐγὼ μεμνημένος ἀμφ' Ὀδυσῆϊ,

Μυθεόμην, ὅσα κείνος οἷζύσας ἐμόγησεν

'Αμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβε,

Χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖν ἀνασχών.

Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ἦῤα· 155

'Ατρεΐδῃ Μενέλαε, διοτρεφεές, ὄρχαμε λαῶν,

Κεῖνς μέντοι ὃδ' υἱὸς ἐτήτυμον, ὡς ἀγορεύεις·

'Αλλὰ σαόφρων ἐστὶ, νεμεσσᾶται δ' ἐνὶ θυμῷ,

ᾧ δ' ἔλθων τοπρῶτον, ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν

"Αντα σέθεν, τὲ νῶϊ, θεῷ ὡς, τερπόμεθ' αὐδῇ. 160

Αὐτὰρ ἐμὲ προέηκε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,

Τῷ ἅμα πομπὸν ἔπεσθαι· ἐέλδετο γὰρ σε ἰδέσθαι,

"Οφρα οἱ ἦ τι ἔπος ὑποθήσεται, ἢ τι ἔργον.

Πολλὰ γὰρ ἄλγέ' ἔχει πατρὸς πάϊς οἰχομένοιο,

'Εν μεγάροισ, ᾧ μὴ ἄλλοι ἀοσσητῆρες ἔωσιν· 165

"Oculorumque jactus, caputque, et supernè comæ.

150

"Et nunc sanè ego recordatus Ulyssis,

"Loquebar, quantas ille ærunnas patiens toleraverit

"Pro me : at hic amaram à palpebris lachrymam stillabat,

"Chlænâ purpureâ oculis obtendens."

Hunc verò rursus Nestorides Peistratus contrâ allocutus est ;

155

"Atride Menelaë, Jovis-alumne, dux populorum,

"Illius quidem hic filius est verè, quemadmodum dicis ;

"Sed modestus est, indignumque putat in animo,

"Huc profectus primùm, interpellationes proferre

"Coram te, cujus nos, dei tanquam, delectamur voce.

160

"Cæterùm me præmisit Gerenius eques Nestor,

"Hunc simul comes ut-sequerer ; cupiebat enim te videre ;

"Ut ei aut sermonem aliquem suggereres, aut aliquod opus.

"Plurimos enim dolores patitur ob patrem filius absentem,

165

"Domî suæ, cui non alii auxiliares sunt ;

Quo de loco Scaliger, erga Homerum plenius iniquior ; "Quamquam Græcus," inquit, "ὀφθαλμῶν βολαὶς mirifice dixit. "Non potuit Latinus noster. At alio "verbo alibi compensavit. Gestum enim "apposuit, cùm dixit, ferebat." Poetic.

lib. V. cap. 3. Ibid. — σοιῶδε — τωαῖδε] Vide ad Il. 6. 357.

Ver. 159. — ἱπποβόλιας ἀναφαίνειν.] Τὰς γνωρίμια τῶν κρητῶν εἰς αὐτὸν φλυαρίας, ἢ τὰς περὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ φλυαρίας ἢ λοιδόρίας, διεκλίνας ἢ, ὑπὸ σαφροσύνης ἢ βέλβηαι κατὰρχισθαι λέγον. Ἐπεσβολίας ἔν νῦν, τὰς τῶν ἰστων ἐπεσβολὰς [ἔ] ἀρχὰς. Schol. Posterior vera et venusta accipiendi ratio : Eustathius cæmen priori explicationi assentiri videtur :

Καιριώτερον (inquit) ἀπὸν λοιδόρίας ἢ βλασφημίας· ἵπποδ' ὥσπερ λοιδόρία, λόγος ὡς δόρος πλῆττον· ἢ βλασφημία, βολὴ σὺς ἐν φήμαις. ἔτω ἢ ἱπποβόλια, τὸ ἵπποι βάλλειν. Mirè admodum et inficetè.

Ver. 161. Αὐτὰρ ἱπὲρ προέηκε.] "Ὅτι Τηλέμαχος μὲν, ἐκ περινοίας ἠγνωρίστη τοῖς βασιλεῦσιν· ὁ δὲ Νεστορίδης, μήτι ἱερωνοῖς, μήτι ἄλλως γνωρίσθαι, ἑαυτὸν ἀναφαίνειν, ἐπαῖον· Αὐτὰρ ἱπὲρ προέηκε Νέστωρ," καὶ τὰ ἔξω· ἵνα "κἂν τότε κοινίως γράψῃ ὁ Ποιητής." Eustath. Vide suprâ ad ver. 116.

Ibid. — Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.] Vide suprâ ad γ'. 68. et ad Il. 4. 175.

Ver. 165. — ᾧ μὴ ἄλλοι ἀοσσητῆρες ἔωσιν.] Ita habet utraque Eustathii Editio et in contextu et in commentario ; itaque

"Ως νῦν Τηλεμάχῃ· ὁ μὲν οἴχεται, ἐδὲ οἱ ἄλλοι
Εἶσ', οἳ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκοιεν κακότητα.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

"ὦ πόποι, ἥ μάλα δὴ φίλῃ ἀνέρος υἱὸς ἐμὸν δῶ

"Ἰκεθ', ὅς εἶνεκ' ἐμεῖο πολεῖς ἐμογήσεν ἀέθλης·

170

Καί μιν ἔφην ἐθθόντα φιλησέμεν ἔξοχον ἄλλων

'Αργείων, εἰ νῶϊν ὑπεῖρ ἄλα νόστον ἔδωκε

Νηυσὶ Δοῆσι γενέσθαι 'Ολύμπιος εὐρύοπα Ζεὺς.

Καί κέν οἱ "Αργεῖ νάσσα πόλιν, καὶ δώματ' ἔτευξα,

'Εξ 'Ιθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκεϊ ᾧ,

175

Καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἐξαλαπάξας,

Αἷ περιναιετάσιν, ἀνάσσονται δ' ἐμοὶ αὐτᾷ.

Καὶ κε θάμ' ἐνθάδ' ἐόντες ἐμισγόμεθ'· ἐδὲ κεν ἡμέας

" Sic nunc Telemacho est : hic quidem abest, neque ei alii

" Sunt, qui per populum avertant calamitatem."

Hunc autem vicissim respondens allocutus est flavus Menelaus ;

" Pape ! certè perquam amici viri filius meam domum

" Venit, qui mei gratiâ plurima subiit certamina :

170

" Atque ipsum cogitabam huc profectum me amicè-excepturum præter alios

" Argivos, si nobis super mare reditum dedisset

" Navibus velocibus fieri Olympus latè-tonans Jupiter.

" Et sanè ei in Argo condidissem urbem, et ædes ædificassem,

" Ex Ithacâ adducto cum facultatibus et filio suo,

175

" Et omni populo. unâ urbe evacuatâ,

" Earum quæ circum-habîtantur, imperanturque à me ipso.

" Et crebrò hic existentes unâ-fuissemus-versati : neque nos

indè edidit *Barnesius* ; ut pronuntietur scilicèt ᾧ μὴ ἄλλῳ. Vide ad *Il.* σ'. 31. item infrà ad *ver.* 352. *hujus libri.* Alii hîc habent ᾧ μὴ πολλοὶ ἀσσητήρης ἔωσιν. Quæ lectio et versum perimit, et ad sententiam minùs videtur accurata. Neque, si ita legas, tam aptè respondebunt sequentia, " ἐδὲ οἱ ἄλλοι Εἶσ', ὧς." *ver.* 166. 167. Cæterùm orta (ut opinor) posterior hæc lectio ex ψ'. 119. infrà, ubi similis sententia occurrit ;

" Ὄ μὴ πολλοὶ ἔωσιν ἀσσητήρης ἐκίσσω.

Ibid. — ἀσσητήρης.] "Ὁ ἱερί, βοηθοὶ σπυδαῖοι, μὴ ἀναμίνοντες ἔσαν εἰς τὸ βοηθῆσαι. Ἦν γὰρ ἴθως, ἱερῶν τὸ Δεῖον· ἔ βοηθῆν μὲν, εἰ προστάπειν τις· ἠνυχάζειν δὲ, εἰ καλύπτει. *Eustath.*

Ver. 168. 203. Τὸν δ'.] Vide suprâ ad *Il.* ε'. 57. et σ'. 160. *Barnesius* minùs rectè, τὸν δ'.

Ver. 171. — ἔξοχον ἄλλων.] *Al.* ἔξοχα πάντων.

Ver. 173. — εὐρύοπα Ζεὺς.] Vide ad *Il.* ε'. 175.

Ver. 174. Καὶ κέν οἱ "Αργεῖ νάσσα πόλιν.]

'Ἰρίον δὲ ὅτι "Αργος πάνταυθα φησὶν, ἢ τὴν Πηλοπόννησον, ἢ καὶ τὴν ὑπὸ τῷ Μινυλάφ χώρῃν ὄντι καὶ Ἑλίνῃ Ἀργεία. — Τὸ δὲ νάσσα, ἀντὶ τῷ κατὰφασιν. Οὐ γὰρ "ναῖα" αἰὸν, ἀλλὰ καὶ "νάα" ὄντι καὶ ναῖσθης ὁ ἱγκάτοικος. *Eustath.* Vide ad *Il.* ε'. 110.

Ver. 175. — εἰκὺ ᾧ.] Vide ad *Il.* ε'. 51.

Ver. 176. — ἐξαλαπάξας.] *Μισατήσας* εὐς ἱνικνῶντας εἰς ἕτερον τόπον. *Schol.*

Ver. 178. Καὶ κε θάμ'.] *Al.* Καὶ κε σ' ᾧμ'.

Ibid. — ἐδὲ κεν ἡμέας Ἄλλο διέπειν.] Εἰσὶ δ' οἱ φασὶ ταύτης εἶναι γνώμης τὸν Ὀμήρον, προτάσσοντα τῷ σπυδαίῳ βίῃ, πολλὰ μὲν τὸν κατ' ἥδονον. — Καὶ ὁ Μινύλαος δι' αὐτῶν φησὶν, " ἐδὲ κεν ἡμέας Ἄλλο διέπειν φιλοῖντι τι τιεπομῖναι τι." *Altheanus, lib.* XII. *cap.* 1. *sub fine.* *Meliùs Plutarchus* : Καὶ μὴν ἀπόλαυσιν ἱστῶν εὐνοθεῖα τῆς φιλίας, καὶ τὸ ἥδιστον ἐν τῇ συνῶναι καὶ συνημνῶναι. " Οὐ μὲν γὰρ ζῶει γι φίλων· ἀπάνευθ' ἱταῖον Βυλὰς ἔχοντι Βυλιύσας· μιν" (*Il.* ψ'. 77.) Καὶ περὶ τῷ Ὀδυσσεὺς ὁ Μινύλαος : — ἐδὲ κεν ἄλλο Ἄρμυ διέπειν

- * Ἄλλο δῖεπρῖεν φιλέοντε τε τερπομένω τε,
 Πρὶν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν. 180
 Ἄλλὰ τὰ μὲν περ μέλλεν ἀγασσεσθαι θεὸς αὐτός,
 * Ὅς κείνων δύστηνον ἀνύστιμον οἶον ἔβηκεν.
 "Ὡς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἱμερον ὥρσε γόοιο.
 Κλαῖε μὲν Ἀργεῖη Ἑλένη Διὸς ἐγγεγαυῖα,
 Κλαῖε δὲ Τηλέμαχος τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος· 185
 Οὐδ' ἄρα Νέστορος υἱὸς ἀδακρύντω ἔχεν ὅσσε·
 Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
 Τὸν ῥ' Ἡὲς ἐκτείνει Φαιειῆς ἀγλαὸς υἱός·
 Τῷ οὖν ἐπιμνησθεὶς ἔπεια πτερόεντ' ἀγόρευεν·
 Ἀτρεΐδην, πῆρι μὲν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι 190

- " Aliud diremisset amantesque oblectantesque nos,
 " Antequam mortis nigra nebula obtexisset. 180
 " Sed hæc quidem futurum erat ut invideret deus ipse,
 " Qui illum infelicem absque-redditu solum reddidit."
 Sic ait: his verò omnibus desiderium excitavit luctus.
 Flebat quidem Argiva Helena ex Jove-nata;
 Flebat etiam Telemachusque et Atreides Menelaus: 185
 Neque sanè Nestoris filius absque-lachrymis habebat oculos;
 Recordabatur enim in animo eximii Antilochi;
 Quem scilicèt Auroræ interfecit splendidæ inclytus filius:
 Hujus ille recordatus verba alata dixit;
 " Atride, suprâ quidem alios mortales te prudentem esse 190

" φιλέοντε τε τερπομένω τε, Πρὶν γ' ὅτε δὴ
 " θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψε." Περὶ
 πελοφιλίας. Cæterum notandum in trans-
 cursu, pro, " ὅτι κιν ἡμίς " Ἄλλο δῖεπρῖεν,"
 legisse *Plutarchum*, aut fortasse memoritèr
 citasse, " ὅτι κιν ἄλλο " Ἄρμυ δῖεπρῖεν."

Ver. 179. — δῖεπρῖεν.] Ita *Bavnesius*,
 itemque *MS.* à *Th. Bentleio* collatus. *Al.*
 δῖεπρῖεν. Quod et ferri posset. Vide ad *Il.*
 4, 51.

Ver. 180. Πρὶν γ' ὅτε δὴ.] Vide ad *Il.* 5.
 433. et 504.

Ibid. — θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκά-
 λυψε.] Vide ad *Il.* 5. 461. et π. 334.

Ver. 181. Ἄλλὰ τὰ μὲν περ μέλλεν.] Vide
 suprâ ad 4. 232.

Ver. 183. — τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἱμερον
 ὥρσε γόοιο.] Καὶ ἐν τοῖς πινδοῖσι καὶ θεήοις
 ἰγγίνονται τῆς ἡδονῆς. Ἡ μὲν γὰρ λύπη, ἵπτι τῷ
 μὴ ἀπάγειν, ἡδονὴ δὲ τῷ μεμνησθαι καὶ ἑρ-
 πος ἐκπῆν, καὶ ἡ ἱστανται, ἡ εἰς ἡν. Διὸ καὶ
 οὗτ' αἰσθεται, " Ὡς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ'
 " ἱμερον ὥρσε γόοιο." *Aristot. Rhetoric. lib.*
I. cap. 11.

Ibid. — ὑφ' ἱμερον.] *Apud Aristotelem*,
 loco jam citato, ὑφ' ἱμερον.

Ver. 184. — Ἀργεῖη Ἑλένη.] Vide
 suprâ ad *ver.* 174.

Ver. 186. Οὐδ' ἄρα Νέστορος υἱὸς ἀδακρύντω
 ἔχεν ὅσσε.] Νεστωρίδης, εἰ ἢ μὴ κατ' ἐκείνης ἰσως
 ἔκλειπεν, ἀλλ' ὅτι ἡν ἡ ἀδακρύντος. Παράλειπε
 δὲ αὐτῷ τοῦ κλαυθμοῦ τὸ πολλόν, διότι τε οὐκ ἔ-
 ῃδ' ἔχ' αὐτὸς, ἀλλ' Ὀδυσσεύς περὶ φασιν ἔκλειπεν
 καὶ οὗτ' ὅτι συνόψεσιν ἡν τῷ ἀδελφῷ ἐν τρεῖς
 πιστόντι, αὐτὸς ἐν Πύλῳ τραφεῖς· καὶ δίδου δὲ
 ἐκλειπὼς ἐκείνους ἀπείδαν. Ἀπαθίσαντες δὲ ὅσοι
 τῶν Πεισίστρατον ὁ Παιστής, ὡς ἂν ἔχου
 προκατάξει παρεμυθίας. *Eustath.* Simili-
 tèt et *Spondanur*; " *Levis*," inquit, " fuit
 " procul dubio Pisistrati luctus, ut qui reli-
 " quos primum consolari potuerit. Ita-
 " que de eo Homerus non dixit, *ἔκλειπεν*, ut
 " de cæteris, quos affatim lachrymatos par-
 " est; sed, ὅτι ἡν ἀδακρύντος, simpliciter."
 Ita illi. Verum ἡ ἀπόφασις (ut rectè ob-
 servat *Hermogenes*) τῇ καταφάσει ποτὶ μὲν
 τὸ ἴσων δύναται, ποτὶ δὲ τὸ πλείον. Περὶ μὲν
 δὲ θανάτου, *cap.* 37. Vide infrâ ad *ver.*
 199. item ad *Il.* 5. 344.

Ver. 188. Τὸν ῥ' Ἡὲς.] *Quem scilicèt* —
Ibid. — Ἡὲς — ἀγλαὸς υἱός.] Ὁ Μίμ-
 νων. Τίτῳ γὰρ καὶ τῇς ἡμίρας υἱός. *Schol.*

Νέστωρ φάσχ' ὁ γέρω, ὅτ' ἐπιμνησάμεθα σείο
 Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρείομεν
 Καὶ νῦν, εἴτι πε ἔστι, πίθοίό μοι· ἐ γὰρ ἔγωγε
 Τέρπομ' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος· ἀλλὰ καὶ Ἥως
 "Εσσεταὶ ἡριγένεια· νεμισσάμαί γε μὴν ἔδεν
 Κλαίειν, ὅς κε δάνησι βροτῶν καὶ πότμον ἐπίστη.
 Τῦτό νυ καὶ γέρας οἶον οἷζυροῖσι βροτοῖσι,
 Κείρασθαί τε κόμην, βαλῖεν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν.
 Καὶ γὰρ ἐμὸς τίδνηκεν ἀδελφεός, ἔτι κάκιστος
 Ἀργείων· μέλλεις δὲ σὺ ἰδμεναί· ἐ γὰρ ἔγωγε

195

200

- " Nestor dicebat senex; quando mentionem-faceremus tui
 " Suis in ædibus, et nos mutuo alloqueremur.
 " Quare nunc, si forte licet, pareas mihi; non enim ego
 " Delector flens inter-cenandum: sed et Aurora
 " Aderit manè-genita: moleste quidem neutiquam fero
 " Deslere eum, quicumque mortuus fuerit mortalium, et fatum obierit.
 " Hic nimirum et honos solus est miseria mortalibus,
 " Tondereque sibi comam, profundereque lachrymas à genis.
 " Etenim meus mortuus est frater, neutiquam ignavissimus
 " Argivorum: debes autem tu nōsse; non enim ego

193

200

Ver. 191. — φάσχ'.] Dicere solebat —. Vide ad II. ε. 37. et β'. 221.

Ver. 194. — μεταδόρπιος.] Scholiastes exponit, μιτὰ τὸ δειπνόν. Eustathius autem, ἡ ἀδελφὴ τῶν δόρπων atque ita etiam interpretatur *Hezychius*; eamque veram omnino explicationem contendit *Duportus* in *Gnomologia* ad hunc locum. Observandum autem cenam peractam memorari suprā ver. 68.

Ver. 195. — ἡριγένεια.] Vide suprā ad β. 1.

Ver. 197. Τῦτό νυ ἐ γέρας οἶον οἷζυροῖσι βροτοῖσι, Κείρασθαί τε κόμην.] Οὐ — ἀπλῶς αἰτὰ ἐ πᾶσιν ἀνθρώποις· ὑπὸ θιῶν ἐπιμνησάμεθα λατρεῖν βίον, ἀλλὰ τοῖς ἄφροσι ἐ ἀνόντοις, δε δουλκίαις ἐ εὐκτεῖς διὰ μαχθρησίαν ὄντας, εἰσδε δευλὲς καὶ οἷζυρος προσαγορεύειν. *Plutarch.* de audiendis *Poëtis*. Verum (ut opinor) neque vox " οἷζυροῖσι" sensu isto accipi potest; neque, si ita accipi possit, ullo modo cum sententiā congruet ista explicatio.

Ibid. Τῦτό νυ καὶ γέρας οἶον.] Τὸ δὲ, γέρας οἶον, ἢ θανυματικῶς εἰρησαι, καὶ δαυόνει τὸ οἶον· ἢ ἰσας ἐ ἀντι τῷ, μόνον ὅτι καὶ φιλωθείσεται. *Eustath.* *Plutarchus* autem, loco jam suprā citato, legit; " Τῦτό νυ πε γέρας ἰσῖν, Ὡς."

Ibid. — οἷζυροῖσι βροτοῖσι.]

— mortalibus ægris. *Virg.* *Georg.* I. 237. *Æn.* II. 268. X. 274. XII. 150.

— miseris mortalibus. *Georg.* III. 66. *Æn.* XI. 182.

Ver. 198. Κείρασθαί τε κόμην.] Quoniam

Myrmidones *Patrocli* cadaver comis abscissis obtegere dicantur. *Iliad.* ψ', 135. *Scholiastes* *Poëtam* hīc morem istum respicere arbitratur. Nempe ad istum locum; *Πολλὰς τρήχας* (inquit) *πατέκαλλον*, ὅτι καλῶνται τοὶ νεκροὶ· τῦτό δὲ πρὸς τιμὴν ἱγίγντο τὰ θνήσκοντι, ὡς ἐ ἀλλάξῃ φησί, " τὸ γὰρ γέρας " ἰσὶ θανόντων, Κείρασθαι τε κόμην, βαλῖεν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν." Verum cum prius istud hemistichium à *Scholiaste* citatum " τὸ γὰρ γέρας ἰσὶ θανόντων" hoc in loco non occurrat, vix satis idonea videtur ratio, cur illud " Κείρασθαι κόμην" de capillis mortuo injiciendis hīc accipiatur.

Ibid. Κείρασθαι.] Vide infrā ad ε. 491. et ad ε. 296.

Ver. 199. Καὶ γὰρ ἱμέρις.] Refertur istud γὰρ non ad id quod proximè præcessit, sed ad id quod elegantius reticetur: " *Neque ἱμέρις hoc inexpertus sum; Vel, Neque ἱμέρις lugendi causā careo; ETENIM meus, Ὡς.*" Vide ad II. ε. 22.

Ibid. et ver. 318. — εἰσθῆναι — ἄλωι.] Vide ad II. ε. 37. et ε. 186.

Ibid. — ἐτι κάκιστος Ἀργείων.] " Hoc " modestum, inquit *Spandanius*, " fratris " encomium paulo post amplificat, cum " dicit, *πῶς δ' ἄλλων φησὶ γινώσθαι Ἀντίλοχον, Ὡς.*" Verum ut rectè hīc annotat *Eustathius*; " *Ὡςπερ* ἰν' *Ἰλιάδι* τὸ, " ἐ γὰρ μιν " ἀφανέστατος βάλει Ἀχαιοῖν," τῇ ἀποφαστικῇ κατάφασιν δηλοῖ ἀνδρείαν, ἵνα λίγη οὐκ ἀφανέστατος τοῖς πάντι ἀνδρείῳ ἔται καὶ ἐ-

ἦντο', ἐδὲ ἴδαν· περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι
 Ἀντίλοχον, περὶ μὲν θείειν ταχύν, ἠδὲ μαχητὴν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 ὦ φίλ', ἐπεὶ τόσα εἶπες, ὅς' αὖ πεπνυμένος ἀνήρ
 Εἴποι καὶ ῥέξειε, καὶ ὅς προγενέστερος εἴη·
 (Τοῖς γὰρ καὶ πατὴρ, ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεις.
 Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος γόνος ἀνέρος, ᾧ τε Κρονίων
 Ὀλβον ἐπικλώσῃ γαμβρόντι τε γεινομένην τε.
 Ὡς νῦν Νέστορι δῶκε διαμπερές ἤματα πάντα,

205

“Congressus sum, nèque vidi: supra autem alios dicunt fuisse
 “Antilochum, supra quidem currendo velocem, atque bellatorem.”
 Hunc autem respondens allocutus est flavus Menelaus;
 “O amice, quandoquidem talia dixisti, quæcunque prudens vir
 “Diceret et faceret, etiam qui major-natu esset:
 “(Talis enim et patris es; quare etiã sapienter loqueris.
 “Facile autem conspicua est proles viri: cui Saturnius
 “Felicitatem destinaverit et uxorem-ducenti et nascenti.
 “Quemadmodum nunc Nestori dedit perpetuò diebus omnibus,

205

ταῦτα εἶπεν, “ἰμὲς τίθηναι ἀδελφεὸς ἔτι κα-
 “κίος Ἀργεῖων,” ἀντὶ τῷ ἀνδρείστατος ἔλπε-
 “ται.” Vide suprã ad ver. 168. item ad II. v.
 344. et 6. 11.

Ver. 201. — πῆρ δ' ἄλλων φασὶ γε-
 “νέσθαι.” “Pro p̄r,” inquit Henricus Ste-
 “phanus, “maim̄ p̄r, ut jungatur cum
 “γενέσθαι.” Sed hoc perparvi momenti.

Ver. 202. “ὦ φίλ', ἐπεὶ τόσα εἶπες.” Οὐ δὲ
 δι' ἰριγῆς λίγην τὰ ἐνθυμῆσά, ἀλλ' ἀγαμύ-
 “νους ἂν δι' μὴ, καταβλάπτει ἄλληλα. Ἐπὶ
 γὰρ ἔ τῷ πρὸς ἄνδρος: “ὦ φίλ', ἐπεὶ τόσα εἶ-
 “πες, ὅς' αὖ πεπνυμένος ἀνήρ.” Aristot. Rhetor.
 ic. lib. III. cap. 17.

Ibid. — ἐπεὶ τόσα εἶπες, ὦ. Retice-
 tur hic sententiæ Apodosis: “Quandoqui-
 “dem —; tibi obsequendum est.” Aut
 aliquid simile. Eustathius Apodosin infra
 ver. 212. inciperẽ existimat. “Ὅτι καθάπερ ἐν
 τῷ. “ὦ φίλ', ἐπεὶ μ' ἔμνησας εἰς τὸν.” (suprà
 γ'. 103.) μακροπόδης ἢ σὺνταξίς ἐς υποδύσκο-
 “λος. Ἦν γ' ἐν τῷ. “ὦ φίλ', ἐπεὶ τόσα εἶ-
 “πες,” ἔ ἔφη μετὰ ὁπῶν γὰρ εἰχρὲς ἀποδίδεται
 τὸ ἐκλύειν τῆς συντάξεως, ἐν τῷ. “Ἡμεῖς δὲ
 “κλυθὲν μὲν ἰάσομεν” νομῖται τῷ “δὲ”
 συνδέμα, ἀντὶ τῷ “δὲ.” Verum Apodosis
 ista tam longè petita, totque parenthesisibus
 intricata, nimis videtur venusta. Vide ad
 γ'. 103. et ad II. 6. 135. et 940.

Ver. 206. Τόλμ γάρ. “Nec mirum; Ta-
 “lis ENIM ὦ.”

Ibid. — ὃς πεπνυμένα βάζεις. Ἐπὶ δὲ
 τῶν αὐτῶν φιλοσόφων [τῶν Στωϊκῶν] δόγμα ἔ τὸ
 διδάκτον εἶναι: τὴν ἀρετὴν, ἔχοντας μὲν ἀρετὴν τὴν
 ἐν γένει. ὃ καὶ Ὀμηροῦ φησὶ, “Τοῖς γὰρ καὶ
 “πατὴρ, ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεις” ὅσο δὲ
 ταυδείας εἰς τὰ τέλεις προαγορεύει. Diogen.

Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 17.
 At voce ἐν γενεῖα apud Stoicos, non generis
 nobilitas, sed animi generositas, denotari
 videtur.

Ver. 207. — ἀρίγνωτος γόνος.] Al.
 ἀρίγνωτον γόνος.

Ibid. — ᾧ τε Κρονίων Ὀλβον ἐπικλώσῃ.]
 Ἀπὸ μὲν ἔν, ὅτι καὶ τὰ περὶ σῶμα, καὶ τὰ
 ἐκτὸς εὐτυχέμενα, ἀγαθὸν νομίζουσι [Ὀμηροῦ].
 ὅτι δὲ ἀντὶ τῶν αὐτῶν αὐτὴν αὐτῶν ἡ ἀρετὴ
 μόνη πρὸς εὐδαιμονίαν, ἐν ἰσὺν τοῖς παρὴσι δὲ
 γὰρ ἀνδρῶς εἰς τέλος ἀρετῆς πόντος ὑποβί-
 “μενος, τὸν Νέστορα ἔ τὸν Ὀδυσσεύα, καὶ τῶν μὲν
 ἄλλων διαφύροντας, ἀλλήλοις δὲ ὁμοίως φρονήσει
 ἔ ἀνδρεία ἔ λόγων δύναμις, ἐκείνι ὁμοίως ἐν ταῖς
 τύχαις πεποιθέναι· ἀλλὰ τῷ μὲν Νέστορι τὴν
 Σιδῶς “Ὀλβον ἐπικλώσας γαμβρόντι τε, γυναι-
 “κὴν τε.” τὸν δὲ Ὀδυσσεύα, καίπερ
 πολύμητιν ὄντα, ἔ ἀγχισίον ἔ ἐχέφρονα, ἀπο-
 καλῶ Ἀθήνην πολλάκις· καὶ γὰρ τὸν μὲν ἐς
 τὴν ἀνακρομένην πλεῖστον ταχέως καὶ ασφαλῶς
 τὸν δὲ πλανηθῆναι χρόνῳ πολλῷ, καὶ σίνος καὶ
 κινδύνος ὑπομείναν ἀετμώτης. Diogen. Halicarn.
 περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 17.

Ibid. et ver. 699. — Κρονίων.] Vide ad
 II. 6. 265. et 397.

Ver. 208. — ἐπικλώσῃ.] Al. ἐπικλώσει.

Ibid. — γαμβρόντι τε γυναικὶν τε.] Διὰ
 τὴν τὰ γυναικῶν, ἔ τὴν μετὰ τὸν γάμον ζωὴν.
 — Κρείττον δὲ, κατὰ τὰς Παλαιὰς, νοεῖν
 τὰ, γεινομένην, ἀντὶ τῷ, γινώσκει, τινοποιούνην
 περὶ τῷ γὰρ ἔ ὁ λόγος. Eustath. Scholiastes
 posteriori modo explicat: Γεινομένην, (in-
 quit.) Τινοποιούνην, γινώσκει. Dna. Dacier
 verò alteram omnino veram existimat ex-
 plicationem: Atque eo quidem sensu semper
 apud Homerum usurpatur vox, γεινόμενος.

Αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν, 210

Υἱέας αὖ πινυτὲς τε καὶ ἔγχεσιν εἶναι ἀρίστους.)

Ἡμεῖς δὲ κλαυθμὸν μὲν ἑάσομεν, ὅς πρὶν ἐτύχθη·

Δόρπευ δ' ἐξαῦτις μνησάμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδαρ

Χευάντων· μῦθοι δὲ καὶ ἡῶθέν περ ἔσονται

Τηλέμαχ' αὖ καὶ ἑμοὶ, διαειπόμεν ἀλλήλοισιν. 215

“Ὡς ἔφατ'· Ἀσφαλίων δ' ἄρ' ὕδαρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευεν,

Ὅτρηρός θ' ἐράπαν Μενελάου κυδαλίμοιο.

Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.

Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·

Αὐτίκ' ἄρ' εἰς ὄϊνον βάλε φάρμακον, ἔνθεν ἔπινον, 220

Νηπενθὲς τ' ἄχολόν τε, κακῶν ἐπὶ λήθον ἀπάντων·

“Ipsum quidem molliter senescere in ædibus,

210

“Filiis porro prudentes, et hastâ esse optimos.)

“Nos verò fletum relinquemus, qui prius incidit :

“Cœnæ autem rursus memores simus, manibusque aquam

“Infundant : sermones autem etiam manè erunt

“Telemacho et mihi, ad colloquendum invicem.”

215

Sic ait : Asphalion verò aquam manibus infundebat,

Sedulus famulus Menelai gloriosi.

Hi verò ad cibos paratos appositos manus extendebant.

Tum verò aliud cogitavit Helena è Jove nata :

Protinus utique in vinum misit medicamen, unde bibebant,

220

Lactui iraque adversum, malorum oblivionem-inducens omnium :

— ἄσσα οἱ αἴσα
Γαυρομένη ἐπίησι λίην, ὅτι μιν τίμει μήτηρ.

Iliad. β. 128.

— ὡς ποθὶ Μοῖρα κραταῖη
Γαυρομένη ἐπίησι λίην, ὅτι μιν τίμει αὐτὴ.

Od. 209.

— ἄσσα οἱ αἴσα, κατακλῶντις τε βαρβαῖαι,
Γαυρομένη ἐπίησι λίην, ὅτι μιν τίμει μήτηρ.

Od. 4. 197.

Vide et ad *Il.* χ'. 477.

Ver. 210. Αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν.]

Ἐστὶ δὲ, λιπαρῶς γηρασκέμεν, τὸ ὑδαμίμεν, καὶ
ὡς ἂν τις εἴη στυφιώδης, ἀνιδιώδης. *Eustath.*

Ver. 211. Τίλας αὖ πινυτὲς.]

Οὐκ ἐστὶ μείζων ἡδονὴ ταύτης πατρὸς,

ἢ ἡ σωφροσύνη καὶ φρονῆς· ἰδὲν τινα

τῶν ἐξ ἑαυτοῦ

Menander apud Spondanum.

Ἐμοὶ μὲν πλῆστες τι πάρος

Βασιλικὸν θαλάμῳ τ' εἶν

Τροφαὶ κῆρυδι κιδῶν τέκνον.

Euripides, Ion. *ver.* 485.

Ver. 216. — ἄρ.] *Proinde, ut jussisset*
Menelaus. — *ver.* 213.

Ver. 221. Νηπιῶδες τ' ἄχολον τε, κακῶν
ἐπίληθον ἀπάντων.] Τῆς δ' Ὀμήρου παρρησίας
[ἢ Λιγύππου] ἄλλα τὴν σημεῖα φέρει, καὶ μά-

λιστα τὴν τῆς Ἑλλήος γινόμενην παρὰ Μενελάου
Τηλέμαχου φαρμακείαν καὶ λήθην τῶν συμβεβη-
κότων κακῶν· τὸ γὰρ νηπιῶδες φάρμακον, ὃ Λα-
βοῖν φησὶ ἐν Παιήτης τῇ Ἑλλήνῃ ἐν τῶν Αἰ-
γυπτίων ὧσιν παρὰ τῆς Πολυμήτης τῆς Θέ-
τιδος γυναικὸς, ἀκριβοῦς ἱερισμὸς φαίνεται. Ἐστὶ γὰρ
ἢ οὐκ ἐστὶ ἐν ταύτῃ γυναικὶ χρῆσθαι τῇ προ-
σηρημένην διδάμει λίην· καὶ παρὰ ταῖς μάταις
Δυσκολοῖσι ἐν καλῶν χρεῶν ὁργῇ καὶ
λύπῃ φάρμακον ἐκείνηται φασί. Τὰς δὲ Θέτιδας
καὶ Διόσκολον τὴν αὐτὴν ὑπάρχειν. *Diodor.*
Sicil. lib. I. sub fine. Vide et *Plinii Nat.*
Histor. lib. XXI. cap. 21. Alii hoc alle-
goricè accipiunt. Οἱ μὲν ἐν τῷ βούγγλωσσιν
καταρτίζοντες ἐς τοὺς οἶκον, ἢ τοῖς ἀποδείγμασι
τῶν περιτρίων, ἢ ἀλλάττον τὰ ἰδιῶδη βελον-
ται, ὡς φέροι τινὰ τοῖς ἱερισμοῖς ἰσορροπίας καὶ
φιλοφροσύνης ἐκδιδόντες, ἀποκρίμαται τὴν Ὀμα-
ρικήν Ἑλλήν ὑποφάρμακτον τὸν ἀκατον, ὃν
σωφροσύνην ἢ κακῶν· ὃ μὲν δὲ ἐκπεριτρίων
ἐπ' Αἰγύπτου μακρὰν δὸν ἐς λόγους ἱερισμῶν
καὶ ἱερισμῶν ἐκιδόντες. Ἡ γὰρ Ἑλλήν σί-
μουσι αὐτοῖς διηγῶνται περὶ τοῦ Ὀδυσσεύς
(*infra ver.* 242. 244.) “Ἄλλ' οἶον σὸδ' ἱερί-
“ ἢ ἱερίαν κασιγῆς ἀπὸρ· Αὐτὸν μὲν πλεονῆσιν
“ ἀκακίῃσι δαμάσσει· Τούτῳ γὰρ ἂν (ὡς
λεῖπει) τὸ νηπιῶδες φάρμακον καὶ ἀνιδιώδης, λόγος
ἔχων καιρὸν ἀκριβοῦς τοῖς ὑποκειμένοις πα-
θεῖν καὶ ἀργύμασι. *Plutarch, Symposiac.*

Ὅς τὸ καταβρόζειεν, ἐπὴν κρητῆρι μίγνῃς.
 Οὐκ ἂν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν,
 Οὐδ' εἴ οἱ κατατεθναίῃ μήτηρ τε πατὴρ τε,
 Οὐδ' εἴ οἱ προπάροιθεν ἀδελφεὸν, ἢ φίλον υἱὸν, 225
 Καλῶ δῆϊόνει, ὃ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὄρῃτο.
 Τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,
 Ἑσθλὰ, τὰ οἱ Πολύδαμνα πόρεν Θῶνος παρακοίτις,
 Αἰγυπτίῃ τῇ πλείστα φέρει ζείδωρος ἄρετρα
 Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρὰ. 230

Qui illud hiberit, postquam crateri mixtum fuerit,
 Non totâ-die profuderit lacrymas per genas,
 Neque si ei mortui fuerint materque paterque;
 Neque si ei coram fratre, aut charum filium,
 Ferro trucidârint, ipse verò oculis viderit.
 Talia Jovis filia habebat medicamina efficacia,
 Bona, quæ ei Polydamna præbuit Thonis uxor,
 Ægyptia; ubi plurima præducit alma terra
 Medicamina, multa quidem bona mixta, multa autem pernicioosa.

225

230

lib. I. *Prohl.* 1. "Si Homeri latentem prudentiam scruteris altius, delenimentum illud, quod Helena vino miscuit; Νηπιυθῆς", ἄχολοι γι, κακῶν ἐπὶ ληθῶν ἀπάντων.
 "non herba fuit, non ex Indiâ succus: sed
 "narrandi opportunitas, quæ hospitem
 "mæroris oblitum flexit ad gaudium. Ulysses enim præclara facinora filio præsentem narrabat, Οἷον καὶ τοῦτο ἱερεῖ καὶ ἱελεῖ κατεργεῖς ἄνηρ. Ergo paternam gloriam et singula ejus fortia facta digerendo, animum filii fecit alacriorem; et ita credita est contra mærores vino remedium miscuisse." *Macrob. Saturnal. lib. VII. cap. 1.* Similiter et *Eustathius*: Μάλιστα δὲ, συμβολικώτερον ἐκλυπτικὸν αὐτὸ εἰς τὸ, καθὰ ἔμετὰ ταῦτα φανήσεται, λαθιανδρῆς τῆς ἐν συμποσίοις φιλικῆς ἡμιλίας, ἢ ἀνακρινευστικῆς τῇ φιλοτηρίᾳ ἀρετῆς, καὶ ὅτι ἐκ τούτου εἶτι καὶ ἄλλοις ἡδία ἢ ἁπλῶς ζητήματα ὑποκινῶντες, ἐν ἱερῇ τῇ συμποσινύζοντα μετὰ δῶναι τινοὺς τῶν ἱμαρσθέντων κακῶν. Verum, ut opinor, nimis subtiles allegoricæ istæ interpretationes. Vide et infra ad *ver.* 229.

Ibid. — κακῶν ἐπὶ ληθῶν ἀπάντων.] *Clementis Alexandrini, Admonit. ad Gentis, sub initio*, citat κακῶν ἐπὶ ληθῶν ἀπάντων. Atque ita etiam legit *Plutarchus* in *Vitâ Homeri*, notante *Barnesio*. *Al. ἐπὶ ληθῶν.*

Ver. 223. — ἐφημέριος.] 'Εν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ἢ ἱερῇ. *Schol.*

Ver. 227. Τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα ὅσα.] 'Εν τούτοις τούτοις ἱερεῖς ὅλοι [Ὅμηρος] ὅτι ἡγήσατο τὴν ἐν Αἰγύπτῳ Ἀλεξάνδρου πλάτην. *Herodotus, lib. II. § 16.*

Ibid. — μεμιγμένα.] Δηλονότι κατὰ τὴν

ἡμερησίαν ἱατρικαίμια. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὅμηρος ποιήσεως, § 23.

Ver. 228. — τὰ οἱ Πολύδαμνα πόρεν Θῶνος παρακοίτις Αἰγυπτίῃ.] Vide supra ad *ver.* 221. Cæterum *Diodorus Siculus*, loco supra ad *ver.* 221. citato, videtur hic legisse Πολύμνησα.

Ver. 229. Αἰγυπτίῃ τῇ πλείστα φέρει ζείδωρος ἄρετρα Φάρμακα.] Φαρμακώδεις δὲ δόκσις εἶναι τῶσαι μάστιγες μὴν ἔχον τῆς Ἑλλάδος οἱ περὶ Τυρρήνιαν καὶ τὴν Λατίην, ἐν ᾗ καὶ τὴν Κίρκην εἶναι λίγυσι. Καὶ ἔτι γι μᾶλλον, ὡς Ὅμηρος φησὶ, περὶ Αἰγύπτου ἐκείνῃ γὰρ τὴν Ἑλλήνιν λαβῶν "Ἑσθλὰ, τὰ οἱ Πολύδαμνα πόρεν Θῶνος παρακοίτις Αἰγυπτίῃ τῇ πλείστα φέρει ζείδωρος ἄρετρα Φάρμακα ὅσα." 'Εν οἷς δὲ καὶ τὸ νηπιυθῆς ἐκείνῃ φησὶν εἶναι καὶ ἄχολον, ὡς λήθην ποιεῖν ἢ ἀπάθειαν τῶν κακῶν. *Theophrast. Hist. Plant. lib. IX. cap. 15.* "Homerus quidem primus doctrinarum et antiquitatis parens — gloriam herbarum Ægypto tribuit; cum etiam quæ rigatur Ægyptus illa non esset, postea fluminis limo invecta. Herbas certe Ægyptias à regis uxore traditas suæ Helenæ plurimas narrat, ac nobile illud Nepenthes, oblivionem tristitia veniamque afferens, et ab Helenâ utique omnibus mortaliibus propinandum." *Plin. Natural. Histor. Lib. XXV. cap. 1.* Vide supra ad *ver.* 221.

Ibid. Αἰγυπτίῃ.] Vide supra ad *ver.* 127.

Ibid. — τῇ πλείστα φέρει.] *Al. τῶν πλείστα φέρει.*

Ibid. — ἄρετρα.] Vide ad *II. ζ. 142.*

Ver. 230. Φάρμακα, πολλὰ μὴν ἑσθλὰ.

Ἰητρός δὲ ἕκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων
 Ἀνθρώπων ἥ γὰρ Παίηονός εἰσι γενέθλης.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐνέηκε, κέλευσέ τε οἶνοχοῆσαι,
 Ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε, διοτρεφεῖς, ἦδ' καὶ οἶδε
 Ἀνδρῶν ἐσθλῶν παῖδες, (ἀτὰρ θεὸς ἄλλος ἐπ' ἄλλω
 Ζεὺς ἀγαθὸν τε κακὸν τε δίδοι· δύναται γὰρ ἅπαντα)
 Ἦτοι νῦν δαίνυσθε, καθήμενοι ἐν μεγάροισι,
 Καὶ μύθαις τέρπεσθε· εἰκότα γὰρ καταλέξω.
 Πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι ἐδ' ὀνομήνῃ,
 Ὅσσοι Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος εἰσὶν ἄεθλοι·
 Ἀλλ' οἷον τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ

235

240

Medicus verò unusquisque peritus supra omnes
 Homines: sanè enim Pæonis sunt ex generatione.
 Cæterùm postquàm immiserat, jusseratque vinum fundere,
 Denuò verbis excipiens allocuta est;
 "Atride Menelaë, à Jove-nutrite, atque etiam hi
 "Virorum fortium filii, (enimverò Deus aliàs in alium
 "Jupiter bonumque malumque dat; potest enim omnia:)
 "Sanè nunc convivamini, sedentes in ædibus,
 "Et sermonibus delectamini: conveniëntia enim ordine-dicam.
 "Omnia quidem non ego enarrare-queam, neque nominare,
 "Quot Ulyssis patientis sunt certamina:
 "Sed qualitèr istud fecit, et sustinuit fortis vir

235

240

μιμνῃμίνα, πολλὰ δὲ λυγρὰ.] Ita de Medea
 arcæ Apolloniūs:

ᾧ ἰνὸς πολλὰ

Φάρμακα οἶ, τὰ μὲν ἐσθλὰ, τὰ δὲ φαίηται
 ἐκείνῃ. Argonautic. lib. III. ver. 801.

Καὶ Ἀλκιμάδης — ἔχ' ὁμοίως ἀρεῆς, ἀλλ'
 οἷον ἡ Αἰγυπτιῶν χώρα λίγισται δι' ἀρετὴν ἐκφέρειν
 ἐμὴ "Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μιμνῃ-
 "μίνα, πολλὰ δὲ λυγρὰ." Plutarch. in
 Nicias. Καὶ ποιητικῇ πολλὴ μὲν τὸ ἥδ' καὶ
 τρέφομεν ἐν ψυχῇ ἐκείνῃ ἐκ ἱλαττον δὲ πα-
 ρακτικὸν ἔ' παραφορὸν, ἀν' μὴ τυγχάνῃ παιδα-
 γωγίας ὁρᾷς ἡ ἀρεῆς. Οὐ γὰρ μόνον (ὡς
 τοῖσι) περὶ τῆς τῶν Αἰγυπτίων χώρας, ἀλλὰ ἔ'
 περὶ τῆς ποιητικῆς εἰς ἐκείνῃ, ὅτι "Φάρμακα
 "πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μιμνῃμίνα, πολλὰ δὲ λυγρὰ"
 αὐτοῖς χρημίταις ἀναδίδωσι. Id. de audiendis
 Poëtis, sub initio.

Ibid. — μιμνῃμίνα | Al. τισυμνῃμίνα.

Ver. 231. Ἰητρός δὲ ἕκαστος. Φασὶ καὶ
 Εὐρυπύδην — αὐτόθι [ἐν Αἰγύπτῳ] νοσήσαντα
 πρὸς τὸν ἱερεῖον ἀπολυθῆναι τῇ διὰ θαλάττης
 διασώσει. — ἔ' καδ' Ὅμηρον φάναι πάντας
 ἀνδρώεσσι Αἰγυπτίους ἱατροὺς εἶναι. Diogen.
 Laert. lib. III. sub initio.

Ver. 232. — Παίηονος.] Παίηων ἱατροὺς
 Διών, ἔχ' ἡ αὐτὴς τῇ Ἀπόλλωνι, ἀλλὰ κίχ-

ρισμένος. [Ita ex MSS. Barnesius, pro vul-
 gato κίχρισμένος:] παρὰ μὲν τοῖς νω-
 τίμοις ὁ αὐτὸς νομίζεται εἶναι. Καὶ Ἡσίοδ^{ος}
 δὲ μάρτυρ ἐστὶ τῷ ἴτερον εἶναι τὸν Παίηονα τοῦ
 Ἀπόλλωνος, λίγων·

Εἰ μὴ Ἀπόλλων Φαῖτος ὤπ' ἐν Δανάτῳ
 σάωνιν,

"Ἡ αὐτὸς Παῖων, δεῖ ἀπάντων [Al. ἐς πάντα
 γι] φάρμακα ἰδύν. Schol.

Ver. 233. — ἰατρίῃ. Postquàm, ut
 dictum est — ver. 220.

Ver. 236. — ἄλλος ἐπ' ἄλλω.] Bar-
 nesius edidit ἄλλο ἑ' ἄλλω. Nulla allata
 ratione. Al. ἄλλοτε ἄλλω.

Ver. 237. Ζεὺς ἀγαθὸν τε κακὸν τε δίδοι·
 δύναται γὰρ ἅπαντα.]

Ζεὺς τὰδε ἔ' τὰ νείμει,

Ζεὺς ὁ πάντων κύριος —.

Pindar. Isthm. Od. V. 66.

Ἐν τοῖς γὰρ τίλοις εἰς ὁμοῦς ἀγαθῶν τε
 κακῶν τε.

Heistod. Ery. ἔ' Hæse. II. 287.

Ver. 242. Ἀλλ' οἷον τοῦ ἱερέως.] Macro-
 biius, loco suprâ ad. ver. 211. citato, legit,
 Οἷον καὶ τοῦ ἱερέως. Ex versu (ut videtur)
 infrâ 271.

Δήμῳ ἐνὶ Τρώϊϊ, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί.
 Αὐτὸν μιν πληγῇσιν ἀεικελίησι θαμιάσας,
 Σπαῖρα κάκ' ἀμφ' ὤμοισι βαλὼν, οἰκῇ βοικῶς, 245
 Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδου πάλιν εὐρύσγων.
 Ἄλλω δ' αὐτὸν φαντὶ κατακρύπτων ἦϊσκε
 Δέκτη, ὃς ἐδὴν τοῖος ἦν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 Τῷ ἵκελος κατέδου Τρώων πάλιν· οἱ δ' ἀβάκησαν
 Πάντες· ἐγὼ δὲ μιν οἷη ἀνέγων τοῖον ἴοντα, 250
 Καί μιν ἀνθρώπων· ὁ δὲ κερδοσύνη ἀλέεινεν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν ἐγὼν ἐλάειν καὶ χρεῖον ἐλαίῳ,
 Ἀμφὶ δὲ εἴματα ἔασα, καὶ ἄμυσσα καρτερὸν ὄρεον,
 Μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσ' ἀναφῆναι,
 Πρὶν γε τὸν ἐς νῆας τε δοῶς κλισίας τ' ἀφικέσθαι· 255
 Καὶ τότε δὴ μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
 Πολλὰς δὲ Τρώων κτείνας ταναηκέϊ χαλκῷ,

- " Populo in Trojanorum, ubi passi estia ærumnas Achivi.
 " Seipsum plagis indecentibus domans,
 " Pannos viles circumjiciens humeris, servo similis, 245
 " Virorum hostilium ingressus est urbem latam.
 " Alii verò seipsum viro celans assimilabat
 " Mendico, qui neutiquam talis erat apud naves Achivorum :
 " Huic similis ingressus est Trojanorum urbem, illi verò ignorabant
 " Omnes: ego verò ipsum sola agnovi talem existentem, 250
 " Et ipsum interrogabam : ille verò astutiâ tergiversabatur.
 " Sed cùm jam ipsum lavissem et unxissem oleo,
 " Vestibusque induissem et juravissem firmum juramentum,
 " Non priùs Ulyssem Trojanis me prodituram,
 " Quàm ipse ad naves veloces tentoriaque pervenisset : 255
 " Et tum demùm mihi omnem mentem aperuit Achivorum.
 " Plurimos autem Trojanorum cùm interfecisset longo ferro,

Ver. 243. Δήμῳ ἐνὶ Τρώϊϊ.] Vide supra ad 4, 103.

Ver. 244. Αὐτὸν μιν.] Barnesius legendum censet Αὐτὸν μιν, eadem ratione ac dicitur ἰ αὐτὸν, ἰμ' αὐτὸν, &c.

Ver. 245. Σπαῖρα κάκ'.] Τὰ δὲ σπῆρα — σταχυῶς ἐστὶ ἀμφιδέληματα, ἥτοι μάχη. Eustath.

Ver. 246. Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδου πάλιν.] Οἱ μιν, ἵνα μιστήσῃ τὸ τῆχος. Οἱ δὲ, ἵνα πάσῃ τῇ Ἑλλήνι συνεργῆσαι τοῖς Ἑλλήσι. Schol.

Ver. 248. Δέκτη.] Ἐπαίτη· ἀπὸ τοῦ δέχισθαι. Schol. Fuerunt qui hoc viri nomen proprium crediderint. Sed minùs rectè.

Ibid. — ὃς ἐδὴν τοῖος ἦν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.] Τὸ δὲ, " ὃς ἐδὴν τοῖος ἦν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν, ὥστε ἵχα ἵππων. " ἢ γὰρ ὅτι τοῦτο δέκτη

Ὀδυσσεὺς ἐκείσθη, οἷος δέκτης δηλαδὴ οὐκ ἦν ἄλλος ἐν τοῖς ἱκεῖ κατ' οὐδὲν· ἢ ὅτι δέκτη ἑαυτὸν εἶπασιν Ὀδυσσεὺς, ὁ κατὰ μὲνδιν τοῖοντος ἐν τῇ Τρώϊϊ· [ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν] ἄλλὰ δηλαδὴ ὑποχρήμων καὶ λαμπροφόρος, καὶ, ὡς εἶπεν, ἥρωϊκός. Eustath. Quæ posterior vera videtur explicatio.

Ibid. — ὅδιν τοῖος.] Absurdè hic Scholiastes; Τὸ " διν" (inquit) παρελκεῖ. Quasi scilicet hoc in loco non multò elegantius diceretur " ὅδιν τοῖος," quam " ὃς τοῖος."

Ver. 249. — ἀβάκησαν.] Ἠγγίσαν. Schol. Τὸ δὲ, " ἀβάκησαν," ἀπαξ μὲν ἔ αὐτὸ ἱππῶν παρὰ τῷ Παιήτῃ· ἱππὶ δὲ " ἀβακῆν" τὸ ἀγνοῦν. Eustath.

Ver. 254. Μὴ μὲν πρὶν.] MS. à Tbo. Benteleio collatus habet Μὴ μὲν πρὶν. Quæ et proba lectio.

Ἦλθε μετ' Ἀργεῖους· κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε σπῆλιν.

Ἐνθ' ἄλλαι Τρῳαὶ λίγ' ἐκώκυον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ

Χαῖρ', ἐπεὶ ἦδη μοι κραδίη τέτραπτο νῆσθαι

260

Ἀψ' οἰκόνδ'· αἴτην δὲ μετέστενον ἦν Ἀφροδίτη

Δῶχ', ὅτε μ' ἤγαγε κῆϊσε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης,

Παῖδά τ' ἐμὴν νοσφισσαμένην, θάλαμόν τε, πόσιν τε,

Οὐ τευ δευόμενον, ἔτ' ἄρ' φρένας, ἔτε τι εἶδος.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

265

Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γύναι, κατὰ μοῖραν ἔειπες.

Ἦδη μὲν πολέων ἐδάην βελήμ τε κῆρον τε

Ἀνδρῶν ἡρώων, πολλὰν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν

Ἀλλ' ἔγω τοιῆστον ἐγὼν ἴδοι ὀφθαλμοῖσιν,

Οἷον Ὀδυσσῆος ταλασίφροντος· ἔσπε φίλον κῆρ·

270

Οἷον καὶ τὸδ' ἔρξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ,

"Ivit ad Argivos: astutiz-famam verò deportavit multam.

"Ibi aliæ Trojanæ stridulè ejulabant: sed meum pectus

"Gaudebat: nam jam mihi cor versum-erat ut-redirem

"Rursus domum; noxam verò deflebam, quam Venus

"Dederat, quandò me duxit illuc charà à patrià terrà,

"Filiànque meam separans, thalamumque, maritumque,

"Nullius rei indigentem, neque quoad mentem, neque omninò formam."

Hunc autem respondens allocutus est flavus Menelaus;

265

"Sanè hæc utique omnia, uxor, rectè dixisti:

"Jam quidem multorum cognovi consiliumque mentemque

"Virorum herotim, multamque peragravi terram:

"Sed nondum talem ego vidi oculis,

"Quale Ulyssis patientis erat charum cor;

270

"Quale etiam illud fecit, et sustinuit fortis vir,

Ver. 258. — κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε σπῆλιν.] Καταφρόνησι αὐτῶν ἤγαγεν· τυτίσιν, ἢ αὐτὸς καίφρονης· τότε αὐτῶν, ἢ τῶν Ἑλλήνων ἰσχύει αὐτῶν καταφρονησαι, δι' ὧν ἴσους τὴν Ἑλίνην ἢ φρονησίως ἀπέρι αὐτῶν περιήτο το ὄνομα ταῦτα ποίησας. Οἱ δὲ νῆστοι, φρόνιν τὴν λῆαν ἀπεδίξαντο. Schol. Similiter et Eustathius: Τὸ δὲ, "κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε σπῆλιν," ἢ κατὰ τὴν ὑπερβατὴν νοστήσαν, ἵνα λίγη ᾖσι κατήγαγεν ἕς τῆς Ἑλλήνας φρόνιν ὃ ἰσὶ φρόνησιν πολλήν, συνιτώτατος διέας· ἢ καὶ ἄλλως, ἤγαγε καταφρόνησιν τῶν Τρώων πολλήν, τὴν τε Ἑλίνην ὡς ἐκὸς ἀναπέσας, καὶ τὸ τοῖς ἀναμετρήσας, καὶ τὰς Τρωϊκὰ μαζῶν βελιμνατα, καὶ τὰς σύλας δι' ἧς, διὰ τὸν μηχανηθέντα δύνειον ἴσων, ὅσον εἶχον διάσῃμα· ἢ ἔ τὸ Παλλὰδιον ἀρπάσας. — Οἱ μὲν τοι νῆστοι, φρόνιν τὴν λῆαν ἀπεδίξαντο. Pro primâ Eustathii explicatione nonnihil facere videtur quod suprà legitur;

— ἐπὶ προίσι διέας ἥδὲ φρόνιν ἄλλων.

Odys. γ'. 244.

Dna. Dacier paulò aliter accipit: "Φρόνιν," inquit, "signifie ici toutes les instructions nécessaires, tout ce que les Grecs voulaient savoir pour faire réussir le stratagème qu'ils meditoient." Judicet Lector.

Ver. 261. — ἦν Ἀφροδίτη Δῶχ' ὅτε μ' ἤγαγε κῆϊσε.] Τὸ δὲ, "ἤγαγε κῆϊσε," σπερ Ἀφροδίτης εἶπεν ἡ Ἑλὴν σημανίσα ἑαυτήν· ἐκεῖ γὰρ μνησθῆναι τῷ ἀλαθῶς ἀγαγόντι αὐτὴν εἰς Τροίαν Πάριδος. Eustath.

Ver. 263. — νοσφισσαμένην.] Eustathius in commentario legit νοσφισσαμένην. Minus rectè. Vide ad Il. α. 140. Al. νοσφισσαμένην.

Ver. 264. — οὐτ' ἄρ' φρένας.] Apud Eustathium in commentario, οὐτε φρένας.

Ver. 267. "Ἦδη ἔ ποσιν τε." Apud Eustathium, "Ἦδη ἔ πολέων." Minus rectè.

Ver. 268. — ἰσιλήλυθα.] Vide ad Il. α. 37. et φ'. 81.

Ver. 270. — ἴσαι.] Vide ad Il. β'. 221. et ε', 84. Al. ἴσχω.

- Ἰκτῶ ἐνὶ ξιστῇ, ἵν' ἀνήμεθα πάντες ἄριστοι
 Ἀργείων, Τρῳάεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
 Ἥλθεσ' ἔπειτα σὺ κοῖσε· εὐλευσόμεναί δέ σ' ἔμελλε
 Δαίμων, ὃς Τρῳάεσσι ἐβόλετο πῦδος ἀρέξαι·
 Καὶ τοι Διήφορος Διοσίκελος ἔσπετ' ἴση.
 Τρεῖς δὲ περιστῆξας κοῖλῳ λόχῳ ἀμφαφώσασα,
 Ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίστες,
 Πάντων Ἀργείων φωνὴν ἴσους ἀλόχοισιν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ, καὶ Τυδείδης, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἥμενοι ἐν μίσσοισιν, ἀκῦσαμεν ὡς ἐβόησας.
 Νῶϊ μὲν ἀμφοτέρω μνησθήναμεν ὀρμηθέντε,
 Ἥ ἐξελθέμενοι, ἢ ἐνδοθεν αἰψ' ὑπακῦσαι·
 Ἀλλ' Ὀδυσσεύς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἰομένω περ.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν υἱέες Ἀχαιῶν
 Ἀντίκλος δὲ σέ γ' οἷος ἀμείψασθαι ἐπίεσσι

- * Equo inposito, ubi insidebamus omnes optimi
 * Argivorum, Trojanis caedem et fatum ferentes.
 * Venisti deinde tu illuc: iussisse autem te videbatur
 * Deus, qui Trojanis volebat gloriam præbere;
 * Et te Deiphobus deo-similis sequebatur profectam.
 * Ter autem circumlustrasti cavae invidiae attractans,
 * Nominatim verò Danaorum nominabas optimos,
 * Omnium Argivorum vocem ammalans vocibus.
 * Cæterum ego et Diomedes et nobilis Ulysses,
 * Sedentes inter medicos, audivimus ut vocasti.
 * Nos quidem ambo prompti-eramus facto-impetu,
 * Aut exire, aut intus protinus respondere;
 * At Ulysses prohibuit et continuit quantuavix cupidus
 * Ibi alii quidem omnes tacebant filii Achivorum:
 * Anticlus verò te solus excipere verbis

Ver. 272. [Ἰκτῶ ἐν ξιστῇ.] Τῷ θυρῷ Ἰκτῶ, κατὰ τὴν ἑρμηνείαν. Vide infra ad S. 492.

Ver. 272. 281. — Ἥ ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι — “Ἡμεῖς ἐν μίσσῳ.” Amplior virtus est ἡμεῖς, altiorē præbens intellectum, quàm quæ verba per seipsa declarant. Eius duæ sunt species; altera quæ plus significat quàm dicit; altera quæ etiam id quod non dicit. Prior est et apud Homerum, cùm Menelaus Graios in equo sedisse dicit: nam verbo uno magnitudinem ejus ostendit. Et apud Virgilium, Demissum lapit per fœnem: (Æn. II. 262.) Nam sic quoque altitudo demonstrata est.” Quintilian, lib. VIII. cap. 3. sub fine.

Ibid. — Ἰνήμεθα πάντες ἄριστοι. — Τὶ δὲ ἡ ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι, ἀποσφαιρῶς ἡμῶν

διὰ τὸ τῷ ἰσχυρῷ παντὶ κατὰ τὸ Νίτῳ ἡμεῖς δυνάμει ἐν τῷ (suprà γ. 104.) “ἀνέλαμεν” μῆτις ἄρχιναι Ἀχαιῶν.” Eustath.

Ver. 276. Καὶ τοι Διήφορος Διοσίκελος ἴση· [Τὸν δὲ Διήφορον ποτὶς ἀκολουθεῖν τῷ Ἑλίῳ, ὅς ἐστι Ἰδδῶν φωνή, μὴ ἔχει κρίναι τὸ γινώσκον ἢ Ἑλίῳ. Φασὶ δὲ αὐτὸν Διοσίκετος Πάριος ἀγαγίσθαι τῷ Ἑλίῳ, ὅς τῷ περιλαβόντων ἀδελφῶν κρείττονα. Eustath. Ἐπὶ τελευτῆσαντες τῷ Ἀλεξάνδρῳ ὁνομασθέντος, Διήφορος ἡγαγίσθη ἢ Ἑλίῳ. Schol.

Ibid. — Διοσίκελος.] Vide ad II. 6. 217.

Ver. 279. — Ἰκτῶ.] Al. ἱκτῶ.

Ver. 281. “Ἡμεῖς ἐν μίσσῳ.” Vide suprà ad ver. 272.

Ver. 282. — ἱερμῆντες.] Apud Eustathiam in commentario ἱερμῆντες. Utrumque rectè. Vide ad II. 6. 566. et I. 778.

Ἦθελεν· ἀλλ' Ὀδυσσεὺς ἐπὶ μάστακα χερσὶ πίεζε
 Νωλεμέως κρατερῇσι, σάωσε δὲ πάντας Ἀχαιῆς·
 Τόφρα δ' ἔχ', ὄφρα σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰς Ἀθήνη.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·

290

Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφεῖς, ὄρχαμε λαῶν,
 Ἀλγίον· ἢ γάρ οἱ τι τάγ' ἤρκεσε λυγρὸν ὀλεθρον,
 Οὐδ' εἴ οἱ κραδίη γε σιδηρῇ ἐνδοθεν ἦεν.
 Ἀλλ' ἄγετ', εἰς εὐνὴν τρέπεθ' ἡμέας, ὄφρα κεν ἦδῃ
 Ὑπνῷ ὑπο γλυκερῷ τετραμέβα κοιμηθέντες.

295

ὦς ἔφατ'· Ἀργεῖη δ' Ἑλένη δμῳῇσι κέλευσε
 Δέμνι ὑπ' αἰθήσῃ δέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
 Πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
 Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι ἕλας καθύπερθεν ἴσασθαι·
 Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάρου, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·
 Δέμνια δὲ στορέσαν· ἐκ δὲ ξείνες ἄγε κήρυξ.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμῳ αὐτόθι κοιμήσαντο

300

“Volebat; sed Ulysses os manibus comprimebat

“Indesinenter robustis, servavitque omnes Achivos:

“Tamdiu autem detinuit, donec te seorsum abduxisset Pallas Minerva.”

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;

290

“Atride Menelaë, Jovis-alumne, dux populorum,

“Durius est: non enim ei ista depulerunt tristem mortem;

“Neque si ei cor ferreum intus esset.

“Sed agite, ad cubile mittite nos, ut jam

295

“Somno à dulci delectemur cubantes.”

Sic ait: Argiva autem Helena ancillis præcepit

Cubilia sub porticu ponere, et stragula pulchra

Purpurea injicere, sternereque supra tapetas,

Lænasque imponere villosas supernè quibus amicirentur.

300

Illæ verò iverunt ex ædibus faciem in manibus habentes:

Cubiliaque straverunt; hospites verò ducebant præco.

Ac quidem in vestibulo domûs illic-cubarunt

Ver. 287. — Ὀδυσσεὺς ἐπὶ μάστακα χερσὶ
 πίεζι. Fuerunt qui Anticlim hic ab Ulysse
 interemptum crediderint. Verum, (ut rectè
 annotant Spondanus et Dna. Dacier,) liquet
 ex ver. 289. infrà, Ulyssem manu ei tantum
 os constrinxisse. Vide et infrà ad ψ'. 76.

Ibid. — μάστακα.] Τὸ στόμα. Schol.
 Μάσταξ δι' ἃ μόνον ἡ τροφή, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις,
 ἀλλὰ καὶ τὸ στόμα, ὡς ἐν ταῦτα. Eustath. Vide
 ad II. i. 324: et infrà ad Odys. ψ'. 76.

Ver. 289. — νόσφιν.] Vide ad II. α.
 349.

Ibid. — Παλλὰς Ἀθήνη.] Τετάρτη ἡ πα-
 ρὰ σοι Φερόνσις. Eustath.

Ver. 294. Ἀλλ' ἄγετ', εἰς εὐνὴν τρέπεθ'
 ἡμέας.] Διδάσκει δ' ἡμᾶς Ὀμηρος, ὅτι δὴ καὶ

τὰς κεκλημένους ἐφ' ἰστίῃσι παρακαλεῖν ἀπανά-
 στασαι τὰς κεκλημένας. Ὁ μὲν Τηλέμαχος πρὸς
 Μενέλαον “Ἀλλ' ἄγετ' εἰς εὐνὴν ἔστω.” Atbe-
 naeus, Lib. V. cap. 4.

Ibid. — τρέπεθ' — ὄφρα κεν.] Al.
 τράπεθ' — ὄφρα καὶ. Atque ita legit
 Athenaeus, loco jam citato.

Ver. 295. — τετραμέβα.] Al. τετρα-
 μέβα.

Ver. 297. — ῥήγεια.] Vide suprà ad γ'.
 349. et ad II. α. 644.

Ver. 301. — κήρυξ.] Vide ad II. α.
 149. Al. κήρυξ.

Ver. 302. — ἄρ'.] Deinde —

Ibid. — ἐν προδόμῳ.] Τῇ πρὸ τῆς θα-
 λαμῆς. Schol.

Τηλέμαχος δ' ἦρως, καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός.
'Ατρεΐδης δὲ κάβευδε μυχῶ δόμου ὑψηλοῖο,
Πὰρ δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἐλέξατο δῖα γυναικῶν.

305

Ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος ἥως,
'Ωρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι βοῇ ἀγαθὸς Μενέλαος,
Εἴματα ἰσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὄξυ δέτ' ὦμω,
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·

Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῶ ἐναλίγκιος ἄντην,
Τηλεμάχῳ δὲ παρῖζεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' οὐνόμαζε·

310

Τίπτε δέ σε χρεῖω δειῦρ' ἦγαγε, Τηλέμαχ' ἦρως,
'Ες Λακεδαίμονα διαν, ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
Δῆμιον, ἢ ἴδιον; τόδε μοι νημερτὲς ἔνισπε.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα·

315

Telemachusque heros, et Nestoris inclytus filius.
Atrides verò dormiebat in recessu domûs excelsæ.
Juxtaque Helena sinuoso-peplo cubavit nobilissima mulierum.
Quandò verò manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Surrexit utique ex lecto bello-strenuus Menelaus,
Vestes indutus; acutum verò gladium circumposuit humero,
Pedibusque nitidis subligavit pulchros calceos:
Perrexit verò ire ex thalamo deo similis coràm:
Telemacho autem assidebat, verbumque fecit, dixitque;
"Quænam autem te necessitas huc duxit, Telemache heros,
Ad Lacedæmona nobilem, per lata dorsa maris?
"Publica res, an privata? hoc mihi verè dic."
Hunc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est;

305

310

315

Ver. 304. — κάβευδε.] Edidit Barnesius καβυῖδε. Sed nihil opus. Vide ad II. 4. 611.

Ibid. — μυχῶ δόμου ὑψηλοῖο.]

Interiora domûs intravit limina —
Æn. IV. 645.

Ver. 305. 413. — ἐλέξατο — Δίξιται.]
Vide ad II. β'. 515.

Ver. 306. et 431. Ἥμος δ' ἡριγένεια.]
Vide ad II. 4. 477. item suprâ ad β'. 1.

Ver. 307. "Ωρνυτ'."] Vide ad II. γ'. 206.
Ibid. et ver. 407. — εὐνῆφι — φαι-
νυμένη.] Vide ad II. δ'. 588.

Ibid. et ver. 609. — βοῇ ἀγαθῇ.]
Vide ad II. β'. 408.

Ver. 308. 309. — ἰσάμενος — ἰδή-
σατο.] Vide infrâ ad I. 491. et I. 296.

Ibid. — περὶ δὲ ξίφος ὄξυ δέτ' ὦμω,
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν.] Vide suprâ ad β'.
3. 4.

Ver. 312. Τίπτε δέ σε χρεῖω δειῦρ' ἦγαγε,
Τηλεμάχ' ;] Οὐκ ἔρωτᾷ δὲ τοὺς δύο, ὡς αἱ ἔγνω
μυθὸν ἔργον ἔχουσιν αὐτὸν, τὸν Νεστορίδην, Τη-
λεμάχῳ δὲ χάριν ἰδούσιν. Eustath.

Ver. 312. 314. Τίπτε δέ σε χρεῖω δειῦρ' ἦγαγε,
— Δῆμιον, ἢ ἴδιον.] "Ὅρα δὲ ὅτι τὸ "χρεῖω"

ἰνδιξάμενος, ὡς ταυτὸν τῷ "χρεῖω" ὑδιτίερ
ὀνόματι, πρὸς αὐτὰ συντάξιν Ἀπτικῶς τὸ
"τίπτε," καὶ τὸ "Δῆμιον ἢ ἴδιον," ταυτίσται
δηλώσιν ἢ ἰδιωτικὸν σοῦ τὸ πρὸς ἐμὶ χρεῖω-
τῶτο γὰρ ἡ χρεῖω. Eustath. Barnesius aliam
affert accipiendi rationem; "Τίπτε" (inquit)
"δὲ σε χρεῖω δειῦρ' ἦγαγε;" ἰλλιστικῶς ἀντὶ
"σῆ, διὰ τί ποτε; vel τίπτε pro eis ποτε,
ut pro τί ποτε; nec obstat quodd, Δῆμιον
ἢ ἴδιον, sequitur; neutra enim Epitheta
sunt. τοῦ χρεῖω, vel certè absolutè sunt
sumpta; ut, Quænam te res huc impulsit?
Publicumne quid, an privatum? Ubi enim
res intelligitur, ibi Adjectivum effertur
Neutralitèr. — In illis locis Odys.
β', ver. 28. — τίνα χρεῖω τίσων ἦσαι; et
Odys. I. ver. 189. — ὅτι με χρεῖω τίσων
ἴποι' Adverbium est τίσων, non Adjecti-
vum; et Tantoperè sonat. Apertè enim
hanc vocem Homerus Femininam facit;
ut Iliad. κ'. ver. 172. Ἀλλὰ μέλας μεγάλη
χρεῖω βεβήκειν Ἀχαιῶν; et bis aliàs. Iliad.
κ', ver. 118. et λ'. ver. 609. χρεῖω γὰρ
ἰνδιναται οὐκ ἔσ' ἀνιστός; Annotat. ad
Odys. 4. 225. Quod rectius.

Ver. 313. — Λακεδαίμονα, διαν.] Vide
suprâ ad ver. 1. et infrâ ad I. 20.

Ἀτρεΐδῃ Μενέλαι, διοτρεφέες ὄρχαμε λαῶν,
 Ἥλυθον, αἵτινά μοι κληηδόνα πατρός ἐνίσπους;
 Ἐσθίεται μοι οἶκος, ὅλωλε δὲ πύονα ἔργα.
 Δυσμενίων δ' ἀνδρῶν πλείους δόμος, οἳ τέ μοι αἰεὶ
 Μῆλ' ἀδινὰ σφάδεσι, καὶ εἰλίσσοδαι ἔλικας βῆς, 320
 Μητρός ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες.
 Τοῦνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἰκάνομαι, αἰε' ἐβέλῃσθε
 Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνσπεῖν, εἴπου ὅππας
 Ὀφθαλμοῖσι τοῖσιν, ἣ ἄκλου μῦθον ἀπουσας
 Πλαζομένιου· πέρι γάρ μιν οἷζυρὸν τέκε μήτηρ. 325
 Μηδὲ τί μ' αἰδομένοσ' κραιπνίσσῃ, μηδ' ἐλκαῖραν,
 Ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἤκησας ὀπαπῆς.
 Δίσσομαι, εἴ ποτέ τοι τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς.
 Ἥ ἔπος, ἥ τί τι ἔργον, ὑποστάς ἐξετέλεισσι
 Δήμῳ ἐν Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί· 330
 Τῶν νῦν μοι μνήσαι, καί μοι νημερτές ἐνίσπε.
 Τὸν δέ μ' ἐγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερὸφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
 Ἦβελον εὐνηθῆναι, ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἰόντες.

"Atride Menelaë, Jovis-alumne, dux populorum.

"Veni, siquam mihi fama de patre diceres:

"Comeditur mihi domus, pereunt verò pingua opera:

"Hostilium autem virorum plena domus, qui mihi perpetuè

"Fœciora plurima maculant, et flexipedes camuros boves,

"Matris meæ proci, superbâ cantumeliâ instructi.

"Propterea nunc ad tua genua venio, si velis

"Illius ævæ mortem indicare, sicubi vidisti

"Oculis tuis, aut alterius sermonem audivisti

"Errantis: supra modum enim ipsam ærummosum peperit mater.

"Neque quicquam me veritus blandiaris, neque misertus,

"Sed planè mihi enarra, quemadmodum tibi contigit videre.

"Precor, si unquam tibi aliquod pater meus bonus Ulysses

"Aut dictum, aut etiam factum, pollicitus effecit

"Populo in Trojanorum, ubi passi estis ærummas Achivi;

"Horum nunc mihi memento, et mihi verum dic."

Hunc autem graviter ingemiscens allocutus est flavus Menelaus;

"Papa! Certè utique perquam-fortis viri in cubili

"Volebant cubare, imbelles ipsi cùm-sint.

Ver. 317. — κληηδόνα.] Τὴν δὲ ἔσπευ,
 ἢ δαία φωνή, ἡφραίνεται λίαν (suprà á. 282.)

"Ἡ ἔσπευ ἀπέσπευ Ἐκ Διός" λέγει δὲ αὐτῇ
 καὶ κληδόνα. "Ἥλυθον, αἵτινά μοι κληηδόνα
 "πασσὲς ἐνίσπους." Κληηδὸν δὲ, ἀπὸ τοῦ κλῆος
 δίδωμι καὶ φέρειν. Porphy. Quest. Hæmarie.
 16.

Ver. 320. — ἀδινὰ.] Vide suprà ad á.
 32.

Ver. 323. — ὄρχαμε.] Vide ad II. γ. 194.

Ver. 327. — ἐκασπῆς.] Vide suprà ad
 γ. 97.

Ver. 329. "Ἡ ἔσπευ, δὲ αἰ ἔργα." Vide ad
 II. á. 395.

Ver. 330. Δῆμῳ ἐν Τρώων.] Vide suprà
 ad á. 103.

Ver. 332. Τὸν δέ.] Vide ad II. á. 57. et
 3. 160. Malè Bernersius Tòνδ.

Ὡς δ' ὅπότε' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λίσσεται
 Νεβρὺς κοιμήσασα νεγγενίας γαλαθηνῆς,
 Κημὺς ἐξερέσῃ καὶ ἄγκυα ποίηεντα
 Βοσκομένη, ὃ δ' ἔπειτα ἐὼν εἰσῆλυθεν εὐνῇ,
 Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν αἰεὶ κέα πότμον ἰφῆκεν
 Ὡς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν αἰεὶ κέα πότμον ἰφῆσει.
 Αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίᾳ, καὶ Ἀπόλλων,
 Τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ', εὐκτιμένη ἐνὶ Λέσβῳ,
 Ἐξ ἱρίδος Φιλομηλεῖδῃ ἐπάλαισεν ἀναστάς,
 Καὶ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντας Ἀχαιοί·
 Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ἐμιλήσειν Ὀδυσσεύς.
 Πάντες κ' ἀκύμορφαί τε γενοίετο πικρίγαμοί τε.
 Ταῦτα δ' ἄ μ' ἐρωτᾷς καὶ λίσσσαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
 Ἀλλὰ παρὲξ εἵποιμι παραπλιδὸν, οὐδ' ἀπατήσω·

340

345

- " Ut verò cum in lustrò cerva fortis leonis
 " Hinnulos ubi-collocârît recens-genitos lactentes,
 " Jura investigat, et valles herbosas
 " Pascens: ille verò deindè suum ingresus est cubile,
 " Et utrisque illis duram mortem infert:
 " Ita Ulysses illis durum fatum inferet.
 " Utinam enim, Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
 " Talis existens, qualis olim, benè-conditâ in Lesbo,
 " Contentione cum Philomelide luctatus est insurgens,
 " Prostravitque fortitèr, gavisì sunt autem omnes Achivi;
 " Talis existens cum prociis congraderetur Ulysses:
 " Omnes et brevì-vitæ florent et amaris-nuptiis.
 " Ista verò, quia me interrogas et precaris, non equidem.
 " Alia præter-terram dixerò declinando, neque desipiam:

335

340

345

Ver. 335. — ξυλόχῳ.] Συνίδου τόπος, αὐτῇ θηρίῳ. Schol. Ἐνταῦθα δὲ, λίσσεται ὁ ξυλόχῳ, ὡς αἰεὶ αἶψα, κοίτη, τόπος, ἐρενή πατάσσου. Eustath.

Ver. 336. — γαλαθηνῆς.] Ἀλ. γαλαθνῆς, et γαλαθίνης.

Ver. 337. Κημὺς.] Τὰς προβάτους τῶν ἱρίων. Schol.

Ἰδ. — ἄγκυα.] Τὼς πόλους τόπους τῶν ἱρίων. Schol.

Ver. 341. Αἶ γάρ.] Refertur istud γὰρ non ad id quod præcessit; sed ad id quod elegerat reticere de Menelai Procorum alkiscenderum studio. Vide ad II. 4. 22.

Ver. 343. — Φιλομηλεῖδῃ.] Τῷ Πανφύλλῳ. Φιλομήλῃς γὰρ ἦν υἱός. Schol. Rectius, ut opinor, Eustathius: Φιλομηλεῖδῃ δὲ, οἱ μὲν τὸν Πάτροκλον ἦσαν πατρωνυμῶς, οἱ Φιλομήλῃς υἱὸν οἷς δὲ μένος ἡ γραφή ἐκλήθηται (οὗτος γὰρ διὰ διφθόγγου ἴσται ἡ παρατίλυντος.) ἄλλα δὲ παρατηρητέον ὅτι. Οὐ γὰρ διὰ σχηματίζου πατρωνυμίας ὁ Παιάντις ἐκ μνησ-

ται, ἀλλ' ἐν πατρίῳ. — Καὶ ὅστις δὲ ἴσως ἐξ ἱρίδος παλαιῆς Ὀδυσσεὺς παρτίσσει τὸν Πάτροκλον, ὃν ἂν ἔχοντο Ἀχαιοί, κτείνοντες τὸ ἱππῖον δὲ, πᾶσι τὸν Πανφύλλῳ (Iliad. 9. 671.) πᾶσι ἐκείνῳ μάλιστα ἀναι. Φασὶ οὖν οἱ ἀντιβιβαστοὶ, ἰδίῳ βασιλεὺς τοῦ Φιλομηλεῖδῃ, οἷς τὸς παρὶόντας ἐκάλει στρατολάμβανον, ἰστικὴ τὴ ἀπόδ' ἡ ἐκ τῶν Ἀχαιῶν ἐκείνῳ στρατονομία. Similiter et Heraclides Ponticus: Σύνθετος γὰρ (inquit) Ὀμήρῳ, τοῖς πατρίδῃ ἰστικῶς χρησέσθαι τὰ δ' ἐν μνηστρον, ὅτι ἐν ἱρίῳ τὸς ὄντας παρ' αὐτῷ. Quin et infra 9. 134. ubi iterum occurrit hic versus, in hanc ipsam sententiam concessit Scholiastes. Vide ad locum.

Ver. 345. — ἐμιλήσειν.] Vide suprâ ad a. 265.

Ver. 348. — παρὲξ εἵποιμι.] Scholiastes exponit ἔγω παρὰ τοῦτο. Eustathius autem: καὶ ἐγὼ παρὲξ μὲν ἀποστῶ, καὶ ἔγω μὲν ἀπατήσω. ἔγωγε δὲ ἴσως αὐτῇ τῇ ἀθανάτῃ. Quod et (ut opinor) rectius.

'Αλλὰ τὰ μὲν μοι ἔειπε γέρον ἄλιος νημερτής,
Τῶν ἔδεν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος, ἐδ' ἐπικεύσω.

350

Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι
Ἔσχον, ἐπεὶ οὐ σφιν ἔρεξα τελέεσσας ἐκατόμβας·
Οἱ δ' αἰεὶ βούλοντο θεοὶ μεμνησθαι ἔφετμέων.

Νῆσος ἔπειτά τις ἐστὶ πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ,
Αἰγύπτου προπάροιθε, (Φάρον δέ ἐ κικλήσκουσι,)

355

Τόσσόν ἄνευθ', ὅσπον τε πανημερίη γλαφυρῇ νῆς
Ἦνυσεν, ἥ λιγὺς οὖρος ἐπιπνείησιν ὅπισθεν.

Ἐν δὲ λιμὴν εὖορμος, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆας εἴσας

Ἔς πόντον βάλλουσιν, ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ.

Ἐνθα μ' εἴκοσιν ἡματ' ἔχον θεοὶ, οὐδέ ποτ' οὖρος

360

" Sed ea quidem, quæ mihi dixit senex marinus verax,

" Horum nullum tibi ego celabo dictum, neque occultabo.

350

" In Ægypto me etiamnum dii huc cupientem redire

" Detinebat, quoniam non ipsis fecerat perfectas hecatombas :

" Semper autem volebant Dii nos meminisse præceptorum.

" Insula deinde quædam est undoso in ponto,

" Ægyptum ante, (Pharonem autem ipsam vocant.)

355

" Tantum semota, quantum toto die cava navis

" Confecerit, cui stridulus ventus aspiret à puppi.

" In eâ autem portus opportunus, unde utique naves æquales

" In pontum deducunt, postquàm hauserint nigram aquam.

" Illic me viginti diebus detinebant dii, neque unquam ventî-secundi

360

Ibid. — παρακλιδόν.] Παρακλινδής, παρατραπέσις τῆς λίξης. Schol. Cæterum quâ analogiâ ex μαρτύρομαι fit μαρτύρος· ex βαῖνον, βάσις, ἄμβαςτος· ex διακρίνω, διακριδόν· eâdem ex παρακλινῶν fit παρακλιδόν. Vide ad II. α'. 314. 338. ζ'. 434. μ'. 103. item infrâ ad λ'. 109. 111.

Ver. 349. — γέρον ἄλιος.] Θαλάσσιος γέρον, ὁ Πρωτεύς. Schol.

Ver. 351. Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοί.] Vide suprâ ad γ'. 301. item *Herodotum*, lib. II. § 16.

Ibid. et *ver.* 416. — μεμαῶτα.] Vide ad II. α', 265. et ν'. 46.

Ver. 352. — ἰφεί οὐ σφιν.] Pronuntiabatur ἰφ' οὐ σφιν, vel ἰφείν σφιν tribus syllabis. Similiter apud *Theognida*;

Φείδισθαι μὲν ἄμεινον ἰφεί οὐδ' ὀνότ' ἀποκλαίει. *ver.* 927.

Ver. 353. — βύλοντο.] *Al.* βέλοντο.

Ibid. — ἰφισμῶν.] Pronuntiabatur ἰφισμῶν.

Ver. 354. Νῆσος ἔστι τις ἐνὶ πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ.]

— Strophades Graio stant nomine dictæ Insulæ Ionio in magno —. *Æn.* III. 210.

Ver. 355. — Φάρον.] Νῆσον Αἰγύπτου, τὴν νῦν Ἀλεξάνδρειαν. Schol.

Ver. 356. Τόσσόν ἄνευθ'.] Ἐκτός, (*Barneius* edidit ἔκτος,) τοσούτον εἶναι παρὰ τὴν ἡρωϊκὴν χρέυνς τὸ διάστημα, ἵσταιτο ἀπὸ γαλιωθῆναι, [ἀπεργασιωθῆναι] τοῦ Νείλου ὑπερχίοντος τὴν ἰδίην ἰλὺν ποταμίζοντος γὰρ ἡ Αἰγύπτος παρὰ Ἡρόδοτον. Schol.

Tunc claustrum pelagi cepit Pharon: insula quondam

In medio stetit illa mari, sub tempore vatis

Proteos: at nunc est Pellæis proxima muris. *Lucan. Pharsal.* X. 509.

Vide et *Strabonem*, lib. I. pag. 63. al. 37. et lib. XVII. pag. 1140. al. 791.

Ver. 357. — ἡ λιγὺς οὖρος.] Vide ad II. β'. 537. et σ'. 350.

Ver. 358. 578. — νῆας εἴσας — νηυσὶν ἰσῆς.] Vide suprâ ad γ', 10.

Ver. 359. — ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ.] Postquam aquata sint. Postquam aquâ se recenti refecerint. Spondanus aliter explicat: "Intelligit," inquit, "naves prius expurgari ab aquâ quam in portu imbiberunt, antequam in altum agantur. Solent autem immota navigia plus aquâ impleri, quàm si moveantur." Verum hoc, ut opinor, cum vocis ἀφυσσάμενοι significatio ne minus congruit.

- Πνέοντες φαίνονθ' αἰλιαῖες, οἳ ῥά τε νηῶν
 Πομπῆς γίνονται ἐκ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 Καί νύ κεν ἦἰα πάντα κατέφθετο, καὶ μίνε' ἀνδρῶν,
 Εἰ μὴ τίς με θεῶν ὀλοφύρατο, καὶ μ' ἐσάωσε,
 Πρωτέος ἰφθίμου θυγάτηρ, αἰλίοιο γέροντος, 365
 Εἰδοθέη· τῇ γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸν ὄρινα·
 "Ἢ μ' οἶα ἔρροντι συνήντητο, νόσφιν ἑταίρων.
 Αἰεὶ γὰρ περὶ νῆσον ἀλάμενοι ἰχθυόασκον
 Γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν· ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
 'Ἢ δ' ἐμῷ ἄγχι στᾶσα, ἔπος φάτο, φώνησέν τε 370
 Νήπιος εἷς, ὃ ξεῖνε, λίην τόσον, ἥε χαλὶφρων,
 'Ἢ ἐκὼν μεθίης, καὶ τέρεται ἄλγεα πάσχων,
 'Ὡς δὴ δῆθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκειαι, οὐδέ τι τέκμων
 Εὐρέμεναι δύνασαι, μινύθει δέ τοι ἦτορ ἑταίρων.
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβομένος προσέειπον 375
 'Ἐκ μὲν τοι ἐρέω, ἥτις σύ περ ἐσσί θεῶν,

"Spirantes apparuerunt mari-flantes, qui sanè navium

"Ductores sunt supra lata dorsa maris.

"Et jam viatica omnia consumpta fuissent, et animi virorum,

"Nisi me aliqua dearum miserata fuisset, et me servasset,

"Protei potentis filia, marini senis,

"Idothea: huic enim maximè sanè animum commovi;

"Quæ mihi soli erranti occurrit, seorsum à sociis.

"Semper enim circa insulam errantes piscabantur

"Curvis Damis; urgebat autem ventrem fames.

"Hæc autem me prope astans, verbum fecit, dixitque;

"Stultus es, ô hospes, maximoperè, aut fatuus,

"Aut sponte cessas, et delectaris dolores ferens;

"Quoddãd utique diù in insulâ detineris, neque ullum finem

"Invenire potes; deficit autem tibi cor sociorum.

"Sic ait: at ego ipsam respondens allocutus sum;

"Equidem tibi dicam, quæcunque tandem sis dearum,

Ver. 361. — ἀλῖαις.] Οἱ ἐν τῇ θαλάσῃ πνέοντες. Schol.

Ibid. — οἳ ῥά τε.] Qui scilicet —.

Ver. 363. — ἦἰα.] Vide suprâ ad β'. 289.

Ver. 364. — ὀλοφύρατο.] Vide ad II. α'. 338.

Ibid. — μ' ἐσάωσε.] Ἄλ. μ' ἰλίησι.

Ver. 366. Εἰδοθῆν.] Apud Euripidem in Hælenâ (notante Barnesio) Θεῖονη appellatur. Caterum Zenodotum hoc in loco Εὐδοθῆν scripsisse annotat Eustathius.

Ver. 367. — ἔρροντι.] Μιστὰ λύπης περισπῶντι ἢ φθορᾷ. Schol.

Ver. 368, 369. — ἰχθυόασκον — ἰταρεὶ ἢ γαστέρα λιμός.] "Ὅρα δὲ ὡς αἱ σελή

Μιστῶσαν ἐν τῇ θαλάσῃ ἰχθυοῦσιν ἀσπίδα, λιμὸν τὴν γαστέρα τήνοντες. Ἄλλως γὰρ, εἰ θίμω ἀλύνειν τὴν ἥσας, οἱ ἰκρυοφάγοντες ὡς τὰ πολλὰ. Διὸ καὶ ἐν Τρινακρίᾳ οἱ περὶ Ὀδυσσεῖα λιμὸν τόντες ἰφθίμον ἀναγκασίαν ἄγραν, (infra μ', 330. 331.) "Ἰχθύς, ὄνιδας σι, φίλας ὅ, σι. "χίρας ἰκρίτα." Eustath.

Ver. 369. — ἴταρε.] Nonnulli hîc habent ἴταρε.

Ver. 372. 'Ἢ ἐκὼν μεθίης.] Vide ad II. α', 762.

Ver. 373. 'Ὡς δῆ.] Vide ad II. ζ', 433. et 504.

Ver. 376. — ἥτις σύ περ ἐσσί θεῶν.] Vide infra ad ζ', 149.

'Ως ἐγὼ οὔτι ἐκὼν κατερύπομαι, ἀλλὰ σὺ μίλλω
 'Αθανάτους ἀλιτῆσθαι, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
 'Αλλὰ σύ περ μοι εἰπὲ, (Διοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν,)
 "Οστις μὲ 'Αθανάτων πεδῶα καὶ ἔδῃσε κελύβη·
 Νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόττον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.

384

"Ως ἐφάμην· ἡ δ' αὐτὴν ἀεικέτο δια Διῶν·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀπρεκέως καταλίξω.
 Πωλεῖται τις δεῦρο γέρον ἄλιος ημερετής,
 'Αθάνατος Πρωτεύς Αἰγύπτιος, ὅτε Δαλιάσσης
 Πάσης βένθεα οἶδε, Ποσειδάωνος ὑποδμῶς·
 Τόνδε τ' ἐμόν φασιν πατέρ' ἔμμεναι, ἥδ' ἐταξέσθαι.
 Τόνγ' εἴπως σὺ δύναο λοχησάμενος λελαδίεσθαι,
 "Ος κέν τοι εἴπησιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελύβου,
 Νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόττον ἐλεύσοιαι ἰχθυόεντα.

385

390

Καὶ δέ κε τοι εἴπησι, διοτρεφέες, αἶψ' ἐβλήθησα,
 "Ο,ττι τοι ἐν μαγάροισι κακὸν τ' ἀγαθὸν τε τίτυπται,

- " Quod ego neutiquam volens detineor, sed videor
 " Immortales offendisse, qui cælum latum habitant.
 " Sed tu quidem mihi dic, (dii etenim omnia sciunt,)
 " Quisnam me immortalium impedit, et moratur iter;
 " Reditumque, ut per pontum proficiam piscosum.
 " Sic dicebam; statim verò respondebat præstantissima deorum;
 " Enimverò ego tibi, ô hospes, valdè verè enarrabo.
 " Versatur quidam hic senex marinus verax,
 " Immortalis Proteus Ægyptius, qui utique maris
 " Totius profunditates novit, Neptuno eubdixus:
 " Hunc utique meum aiunt patrem esse, atque me genuisse.
 " Quem si quo pacto tu possis ex-ineidiis prendere,
 " Ille tibi dicat viam et mensuras itineris,
 " Reditumque, ut per mare proficiam piscosum.
 " Atque præterea tibi dicat, ô Jovis-alumne, si velis,
 " Quodcunque tibi in ædibus malumque bonumque acciderit,

380

385

390

Ver. 377. — ἀλλὰ νὺ μίλλω.] Eusta-
 thius in commentario videtur legisse, ἀλλὰ
 πο μίλλω. Quod verum perimit.

Ver. 378. 'Αθανάτους.] Similitèrque ver.
 380. et 469. ἀθανάτων. ver. 385. 'Αθάνατος·
 et ver. 479. 'Αθανάτων. Vide ad II. α'.
 398.

Ver. 379. — ἐπὲ.] Al. ἴσασιν.

Ibid. — Διοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν.]
 Ὁ γὰρ ἐπὶ πλείονα χρημάτων τὸ Διὶ μακα-
 ρίζουσι· οὗτοι ἵπτι ἄλλω ἐπὶ τῶν μακαριζούντων
 ἀγαθῶν ἀλλ', ὥστε "Ομηρος φησὶ, " Διοὶ δὲ
 " τε πάντα ἴσασιν." — "Ἐπίσημα γὰρ ἡμῶν
 αὖ Διοὶ διαφίκεται. Julian. Orat. VI. Vide
 ad II. γ. 355.

Ver. 380. — κελύβη.] Al. κελύβης.

Ver. 384. Πωλεῖται τις δύνει γέρον.]

Est in Carpathio Neptuni gurgite vates,
 Carneus Proteus.

Virg. Georgic. IV. 387.

Ver. 388. Τόνγ' εἴπως σὺ δύναο.]

Hic tibi, nate, prius vinclis capiendus,
 ut omnem

Expediat morbi causam, eventusque se-
 cundet.

Ibid. 396.

Ver. 389. "Ος μὲν.] Al. "Ος σὺ.

Ver. 391. — αἶψ' ἐβλήθησα.] Barmesiani,
 nullis allatis codicibus, edidit αἶψ' ἐβλήθη.
 Minus rectè.

Ver. 392. "Ο,ττι τοι ἐν μαγάροισι.]

Διὸς δὲ ταῦτα ἀναγκαῖον ἐνέμειλε γινώσκειν πρὸς
 τοῖς ἱεροποιοῦσι, ὃ μὲντοι τῶν κοινῶν ἀρχαίων
 μὴ μίχρει λογιὰν τίεται, ὡς ἐκ αἰσθημάτων.

Οἰχομένοιο σῖθεν δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλίην τε.

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμαθόβροτος προσέειπερ·

Αὐτὴ νῦν φράξῃ σὺ λόχον θείοιο γέροντος,

Μήπως με προιδὼν, ἢς προδασίς, ἀλήτῃται·

Ἀργαλῆος γὰρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῶ ἀνδρὶ δαμῆται.

Ὡς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτὴν ἀμείβετο διαίθεα·

Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξῦνε, μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.

Ἦμος δ' ἥλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβέβηκει,

Τῆμος ἄρ' ἐξ ἀλὸς εἴσι γέρον ἄλιος ηἡμερῆς,

Πνοίῃ ὑπὸ Ζεφύροιο, μελαίνῃ φρενὶ καλυφθεὶς,

Ἐκ δ' ἐλθὼν κοιμᾶται ὑπὸ σπέσσι γλαφυροῖσιν·

Ἀμφὶ δέ μιν Φῶκαι, νήποδες καλῆς Ἀλοσύδνης,

“ Absente te per longam viam difficilemque.

“ Sic ait : at ego ipsam vicissim allocutus sum ;

“ Ipsa nunc explicata tu insidias divini senis,

“ Nè quo pacto me prævicens, aut præsciens, effugiat :

“ Difficilis etenim est deus mortali homini domari.

“ Sic dicebam ; continuè verò respondit præstantissima dearum ;

“ Enimverò ego tibi, hospes, valdè verè enarrabo.

“ Cùm sol medium cælum conscenderit,

“ Tum verò è mari emergit senex marinus verax,

“ Flatu sub Zephyri, nigrà superficie-horrescentis-maris obtectus ;

“ Egressus verò decumbit sub specubus cavis,

“ Circa verò ipsum Phocæ, progenies pulchræ Halosydne,

τοῦτο δὲ τὸ παρὰ τῇ Ποιητῇ λεγόμενον, αὐτὸν

“ τοι μὲν ἐν μεγάρῳ, Ἦς.” Dion. Chrysost.

Orat. 40. Τί λίγυς ; Οὐ δὲ σκοπῶν, “ Ο,

“ ἐμὲ ἐν μεγάρῳ, Ἦς.” τὸν περὶ βίῃ καὶ θανάτῳ

ἐκαστὸν μιν ; Plotarch. adversus Stoicos.

“ Mæx noctes — de uno maxime illo

“ versu Homeri quaerunt, quem Socrates

“ præ omnibus semper rebus sibi esse cordi

“ dicebat ; “ὅστις τοι ἐν μεγάρῳ, Ἦς.”

Gellius, lib. XIV. cap. 6. ipso fine. “ Idem

“ Socrates dictitabat, uno versu Homérico

“ summam totius Philosophiæ contineri ;

“ “Ο, τοι τοι ἐν μεγάρῳ κακὸν τ' ἀγαθὸν τι

“ τίττανται.” Ger. Voilius, de Naturâ ar-

“ tium, sive de Philosophiâ, cap. 18. haud longe

ab istâ.

Ver. 392. 400. 511. — τίττανται —

ἀμφιβέβηκει — ἀπώλειν.] Vide ad II. ε. 37.

Ver. 395. — φράξῃ σὺ λόχον θείοιο γέροντος.]

Quo teneam vultus mutantem Protea-

nodo ? Horat. Epist. lib. I. i. ver. 60.

Ver. 397. Ἀργαλῆος γὰρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῶ

ἀνδρὶ δαμῆται.]

— ἀργαλῆος γὰρ Ὀλύμπιος ἀσπίφροτος.

Plot. d. 589 :

Ver. 399. Τοιγὰρ ἐγὼ σοι, ξῦνε, μάλ' ἀ-

τρεκέως καταλέξω.] Al. Τοιγὰρ ἐγὼν ἴστω σὺ

ἐν φρεσὶ βάλλω σῶν.

Ver. 400. Ἦμος δ' ἥλιος μέσον οὐρανὸν.]

— medios cùm Sol accenderit aestus.

Georgic. IV. 401.

— medium Sol igneus orbem

Hæuserat — Ibid. 426.

Sol medium cæli conscenderat igneus

orbem. — En. VIII. 97.

Ver. 401. Τῆμος ἄρ' ἐξ ἀλὸς εἴσι γέρον.]

Vide infra ad ver. 450.

Ver. 402. — μελαίνῃ φρενὶ καλυφθεὶς.]

Τῇ περιγενομένῃ μελαίνῃ ἐν τῷ ἐν τῇ περιγενο-

μένῃ τῶν ὁδῶν. Schol. Οὐδὲ τὰς φρενας

ἀπὸ τοῦ δύναμαι εἰς ἀφροῦ, Ὅμηρον μὲν μελαίναν

φρενα λέγοντος, τόνου δι' ἀφροῦς λευκόντα

ἀπὸ τοῦ ἐστὶν ἐν τῷ Πρωτίῳ λέγει πάλιν Ὅμη-

ρον, “ μελαίνῃ φρενὶ καλυφθεὶς.” — Καὶ

ἐστὶν ἡ φρενὶς, κινεῖται πνεύματι ; ἀρχή. Por-

phyr. Quæst. Homerica 6.

Ver. 404. Ἀμφὶ δέ μιν Φῶκαι.]

— immania cujus

Armenta, et turpes pascit sub gurgite

phocæa. — Georgic. IV. 394.

Ibid. — νήποδες καλῆς Ἀλοσύδνης.] Νήπο-

δες, αἱ διὰ τῷ πλῆθει τὴν πορείαν ποιούμεναι

ἢ ἀπώλει. Schol. Νήποδες δὲ αὐτὰς, ἃ κατὰ

τοὺς ἰχθύας, ὡς ἀπώλει, ἀλλ' ὡς ἡμερῆς,

ἥτοι μερῶς, καὶ διὰ τοῦτο ἰχθύς ἀπώλει.

— τοῖς δὲ, νήποδες ; φάσκει φρεσὶ παρὰ τὴν

Ἀθρόαι εὐδесιν, πολίης ἁλὸς ἐξαναδῦσαι,
 Πικρὸν ἀποπνείουσαι ἁλὸς πολυβενθέος ὁδμήν.
 Ἐνθα σ' ἐγὼν ἀγαγοῦσα, ἅμ' ἡοὶ φαινομένηφιν,
 Εὐνάσω ἐξείης· σὺ δ' εὖ κρίνασθαι ἱταίρους
 Τρεῖς, οἳ τοι παρὰ νηυσὶν εὐστέλμοισιν ἄριστοι.
 Πάντα δέ τοι ἔρῳ ὀλοφάϊα τοῖο γέροντος.
 Φάκας μὲν τοι πρῶτον ἀριβμήσει, καὶ ἔπεισιν·
 Αὐτὰρ ἐπὴν πάσας πεμπάσσειται, ἥδ' ἴδεται,
 Λέξεται ἐν μέσσοισι, νομεὺς ὡς πάεσι μῆλων.
 Τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ἴδῃσθε,
 Καὶ τότε ἔπειτ' ὕμνιν μελέτω κάρτος τε βίη τε·
 Αὖθι δ' ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐσσύμενόν περ ἀλύξαι.
 Πάντα δὲ γιγνόμενος πειρήσεται, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν

405

410

415

- " Confertex dormiunt, è cano mari egressæ,
 " Acerbum spirantes maris profundi odorem.
 " Illuc te ego ducens, simul atque aurora illuxerit,
 " Collocabo ex-ordine: tu verò probè elige socios
 " Tres, qui tibi apud naves transtratas optimi sunt.
 " Omnes autem tibi enarrabo astutias ipsius senis.
 " Phocas quidem primum numerabit, et obibit:
 " At postquàm omnes per-quinterniones-numerârît atque inspexerit;
 " Cubabit in medio, pastor veluti in grege ovium.
 " Hunc quidem ubi primum decubuisse videritis,
 " Tum deindè vobis curæ-sit roburque visque;
 " Illic verò tenete obluctantem et nitentem licèt elabi.
 " Omnia verò tentabit ut-fiat, quæcunque in terrâ

405

410

415

ποσὶ νῆων, ὅ ἐστιν ἡ χίμαι· ἵνα τὴν φάκην νηϊ-
 ποδὶς —, τῆς δὲ, —, χίμαις, —, φασὶ,
 Φαλακῆς αἱ φάκαι; ὅ ἐστι τίνων νῆων γὰρ, καὶ αἱ
 ποδὶ γλῶσσας, ὅ ἐστὶν ὄφθ. Eustath. Post-
 tremam harum explicationum amplectitur
 Meric. Casaubonus; " Φάκαι," inquit, " νῆ-
 ποδὶς Phocæ nantes pedibus: vel, ut alii,
 " carentibus pedibus. Quamvis ista auctoritate
 " veterum niti quoque non negemus; cùm
 " tamen agnoscat in vitulis marinis pedes
 " — Aristoteles non uno loco; et ista
 " alia interpretatio verbi, νηποδὶς, i. e. νηϊ-
 ποδὶς, exemplo, quod sciam, certo ca-
 " reat; ego prætulerim, ut νηποδὶς, hoc
 " loco Homericè, ἀπόγονοι, sive progenies,
 " exponatur." De nuperâ Homeri Edit.
 Dissertat. I. Atque hoc sensu, notante
 Barnesi, usurpatur hæc vox apud Theo-
 critum;

Ἀδάνται δὲ καλῶντο, θεοὶ νηποδὶς γειῶντες.
 Idyll. XVII. 25.

Et apud Callimachum;

Ὀὐ γὰρ ἐργάτη τρέφω
 Τὴν μῦσαν, ὡς ἔ Κῆος Τρέφω νῆπυς.

Vide et Apollonium, Argonautic. lib. IV. ver.
 1745.

Ibid. — καλῆς.] Vide ad II. β'. 43.
 Ver. 408. 412. Εὐνάσω — πικρὰς
 ται.] Vide ad II. α'. 140.
 Ibid. — ἰδὲ κρίνασθαι.] Ita edidit Bar-
 nesius. Vulgg. εὖ κρίνασθαι.
 Ibid. et ver. 530. — κρίνασθαι —
 Κρινάμενος.] Vide ad II. α'. 909. et 938.
 Ver. 410. — ὀλοφάϊα.] Ὀλίθηα, ἢ ἀ-
 πόκρυφα, ἢ δόλια. Schol.
 Ver. 412. — πικρὰς ται.] Κατὰ
 πάντα ἀριβμήσου. Schol.
 Ver. 413. Λέξεται ἐν μέσσοισι, νομεὺς δὲ.]
 Ἰππὶς velut stabuli custos in montibus
 olim —,
 Considit scopulo medius, numerumque
 recenset. Georgic. IV. 433. 436.
 Ibid. — ἐν μέσσοισι.] Ἀλ. ἐν μέσσοις.
 Ver. 414. et 421. — ὕμνον.] Barnes-
 ius edidit ἴδουθε.
 Ver. 415. — ὕμνιν μελέτω κάρτος τε
 βίη τε.]

— vim duram et vincula capto
 Tende —. Georgic. IV. 399.

Ver. 417. Πάντα δὲ γιγνόμενος πειρήσεται.]
 Tum variz illudent species, atque οἷα
 ferarum;

Ἐρπετὰ γίνονται, καὶ ὕδωρ, καὶ θεσπιδᾶες πῦρ·
Ἵμεῖς δ' ἀστεμφέως ἐχέμεν, μᾶλλον τε πρέζειν.

Ἄλλ' ὅτε κεν δὴ σ' αὐτὸς ἀνείρηται ἐπίεσσι,

420

Τοῖος ἔων, οἷόν κε κατευνηθέντα ἴδῃσθε,

Καὶ τότε δὴ σχέσθαι τε βίης, λῦσαι τε γέροντα,

Ἦρωσ' ἄρῃσθαι δέ, θεῶν ὅστις σε χαλέπτει

Νόστον δ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεται ἰχθυόοντα.

Ὡς εἶπ' ὁ, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.

425

Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, ὅθ' ἕστασαν ἐν ψαμάθοισιν,

Ἦῖα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι·

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,

Δόρπον δ' ἐπλίσάμεσθ', ἐπὶ τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ·

“ Reptilia sunt, et aqua, et inmanè-ardens ignis :

“ Vos autem firmiter tenete, magisque premite.

“ Sed quando demum te ipse interrogaverit verbis,

420

“ Talis apparens, qualem decubuisse videritis,

“ Tum verò desiste à vi, solveque senem,

“ Heros : interroga verò, deorum quisnam te affligat ;

“ Reditumque, ut per pontum profisciaris piscosum.

425

“ Sic locuta, pontum subiit fluctuantem.

“ At ego ad naves, ubi stabant in arenâ,

“ Ibam : multa verò mihi cor agitabat eunti.

“ Cæterum postquam ad navem veni atque mare,

“ Cœnamque apparavimus, et supervenit divina nox ;

Fiet enim subito sus horridus, atraque
tigris,

Squamosusque draco, et fulvâ cervice
leæna ;

Aut acrem flammæ sonitum dabit, at-
que ita vincis

Excidet ; aut in aquas tenues dilapsus
abibit. *Georgic. IV. 406.*

Fiet aper, modò avis, modò saxum, et,
cum volet, arbor.

Horat. Serm. lib. II. Eccl. iii. ver. 73.

*Ver. 418. 'Ερπετὰ.] Κυρίως μὲν, οἱ ὄ-
φεις καταχρηστικῶς δὲ τῶν, πάντα τὰ θηρία.
Schol.*

Ver. 419. 'Ἵμεῖς δ' ἀστεμφέως ἐχέμεν.]

Sed quanto ille magis formas se vertet
in omnes,

Tanto, nate, magis contendit tenacia
vincla. *Georgic. IV. 411.*

Nec te decipiat, centum mentita figu-
ras ;

Sed preme, quicquid erit ; dum, quod
fuit antè, reformet.

Ovid. Metamorph. lib. XI. ver. 254.

*Ver. — ἀστεμφέως.] Pronuntiabatur ἀ-
στροφῶς.] Vide ad *Il. β'. 811.**

*Ver. 420. — ὅτε κεν δὴ.] Vide ad *Il. ζ'.
433. et 504.**

*Ibid. — ἀνείρηται.] Eustathius in com-
mentario citat ἀμείρηται.*

*Ver. 421. Τοῖος ἔων, οἷόν κε κατευνηθέντα
ἴδῃσθε.]*

Donec talis erit, mutato corpore, qualem
Videris, incepto tegeret cum lûmina
somno. *Georgic. IV. 413.*

Ver. 425. 'Ὡς εἶπ' ὁ, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο.]

Tantum effata,

— se fluvio Dea condidit alto.
Æn. XII. 885.

*Ver. 426. — Ἰσταται.] Vide ad *Il. μ'.
55.**

*Ver. 427. — πόρφυρε.] 'Εἰ βάθι τῆς
διανοίας δινοῦντο, καὶ κινῶντο, καὶ ἰταράσσοντο·
ἀσπερ ἀμφαίνονται ἐπὶ τῶν ὑδάτων τὰ ἐκ βάθους
κινέμενα μιλαίνονται. Schol. Cæterum de
prosodiâ vocum πορφύρεω, πορφύρεος ὕς.
Vide ad *Il. α'. 338. et 482.**

*Ver. 429. Δόρπον δ' ἐπλίσάμεσθ', ἐπὶ τ'
ἤλυθεν.] Αἱ. Δόρπον ἄρ' ἐπλίσάμεσθ'. Καὶ
δρα ὡς διασφραῖνται κἀνταῦθα ὁ δόρπος ἐν τῷ,
“ ἐπὶ τῇ ἀμβροσίᾳ νύξ” τὸ γὰρ σκηναῖα
ἡμεῶν δόρπος λήγεται. Eustath. Vide su-
pra ad β'. 20.*

*Ver. 429, et 574. — ἐπλίσάμεσθ'.]
Similitèrque ver. 444. ἰφράσσεται. Vide ad
*Il. α'. 140.**

- Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης. 430
 Ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
 Καὶ τότε δὴ παρὰ Δῖνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
 Ἥϊα, πολλὰ Διὸς γενέμενος· αὐτὰρ ἑταίρους
 Τρεῖς ἄγον, οἷσι μάλιστα πεποιθεῖα πᾶσαν ἐπ' ἰθύν.
 Τόφρα δ' ἄρ' ἦγ' ὑποδύσα θαλάσσης εὐρέα πόλπον, 435
 Τίσσαρα φωκῶν ἐκ πόντε δέρματ' ἔνικε·
 Πάντα δ' ἔσαν νέδαρτα· δόλῳ δ' ἐπιμήδετο πατρί.
 Εὐνὰς δ' ἐν ψαμάθοισι διαγλάψας ἀλήσιν,
 Ἦστο μένυσ'· ἡμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἤλθομεν αὐτῆς·
 Ἐξείης δ' εὐνησι, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἑκάστη. 440
 Κεῖθι δὴ αἰνότατος λόχος ἔπλετο· τῷρε γὰρ αἰνῶς
 Φωκῶν ἀλιοτρεφίην ὀλοώτατος ὁδμή·
 Τίς γὰρ ἂν εἰναλίῳ παρὰ κῆτεῖ κοιμηθείη;
 Ἄλλ' αὐτὴ ἐσάωσε, καὶ ἐφράσατο μέγ' ὄνειρα·
 Ἀμβροσίην ὑπὸ ῥῖνα ἑκάστη· Δῆκε φέρεμα, 445
 Ἥδ' ὃν μάλα πνεύσαν· ὄλισσε δὲ κῆτειος ὁδμήν.

“ Tum verò obdormivimus in littore maris.

430

“ Quandò verò manè-genita apparuit rosea-digito aurora

“ Ac tum quidem ad littus maris vasti

“ Ibam, multum diis supplicans: ceterum socios

“ Tres ducebam, quibus potissimum confidebam ad omne inceptum.

385

“ Interdè verò illa ingressa maris latum sinum,

“ Quatuor phocarum ex ponto pelles attulit;

“ Omnes verò erant recens-excoriatæ: dolum autem struebat patri.

“ Cubilia porò in arenâ cum-exaculpaisset marinâ,

“ Sedebat expectans; nos verò valdè prope venimus eam:

440

“ Ex-ordine autem ea collocavit, injectique corium unicuique.

“ Illic sanè molestissimæ insidiæ erant: affligebat enim gravitèr

“ Phocarum in-mari-nutritarum teterrimus odor:

“ Quis enim marinum apud cetum cubare-possset?

“ Sed ipsa servavit et excogitavit magnum auxilium:

445

“ Ambrosiam paribus unicuique supposuit afferens,

“ Dulcè admodum spirantem: suavitique ceti odorem.

Ver. 434. ——— πᾶσαν ἡ' ἰθύν.] 'Επὶ
 πᾶσαν ἡμέραν δ' ἡριγένεια. Schol.

Ver. 435. ——— ἦγ'·] Ἰδούθρα.

Ver. 438. ——— διαγλάψας·] Ἀλ. δια-
 γλάψας.

Ver. 440. ——— δέρμα.] Ἀλ. δερμάν·

Ver. 441. Κεῖθι δὲ αἰνότατος.] Ἀλ. Ἐστὶ
 καὶ αἰνότατος.

Ver. 442. Φωκῶν ——— ἰλαώσασθαι ἡμέρα.]

Hinc, (notante Duperto, Gnomolog. ad hunc
 locum,) de Menelao Lycophron;

————— δυνάμεισι θεοῖς συγκαιμῶμενος.

Caianandra, ver. 849.

Hinc etiam Φόνος ἡμέρᾳ pro teterrimo o-
 dore usurpatur apud Aristophanem, Vesp.,
 Scen. X. ver. 28.

Ver. 443. Τίς γὰρ ἂν εἰναλίῳ.] Ἀλ. Τί
 γὰρ ἂν εἰναλίῳ. Quod idem.

Ver. 445. Ἀμβροσίην ὑπὸ ῥῖνα ——— Ἥδ'
 μάλα πνεύσαν.] Ἀμβροσίην τὴν, τὸ Δῖον καὶ
 ἰωδὲς ἴλαιον. Schol.

Hæc ait; et liquidum ambrosiæ diffusit
 odorem,

Quo totum nati corpus perduxit: et illi
 Dulcis compositio spiravit crinibus aura.

Georgic. IV. 418.

Πᾶσαν δ' ἡοίην μόνον μεν τετλήοτι θυμῷ.

Φῶκαι δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθον ἀολλέες· αἱ μὲν ἴππαι

Ἐξῆς ἡνιάζοντο παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης.

Ἐνθὺς δ' ὁ γέρον ἦλθ' ἐξ ἁλὸς, εὖρε δὲ Φῶκαι

450

Ζατρεφέας· πάσας δ' αἶψ' ἐπώχετο, λίπτο δ' ἀριβμόν.

Ἐν δ' ἡμέας πρώτας λέγει κήτεσιν, εὐδὲ τι θυμῷ

ᾧ ἴσθη δόλον ἔναι· ἔπειτα δὲ λίπτο καὶ αὐτὸς.

Ἡμεῖς δ' αἶψ' ἰάχοντες ἐπισσύμεσθ' ἀμφὶ δὲ χεῖρας

Βάλλομεν· ἐδ' ὁ γέρον δολίης ἐπελήθετο τέχνης·

455

Ἄλλ' ἦτοι πρότιστα λίων γένετ' ἠγχιένιος,

“Totum autem matutinum tempus expectabamus patienti animo.

“Phocæ verò è mari venerunt confertæ: illæ quidem deinde

“Ordine cubabant juxta litus maris.

“Meridianus autem senex exiit è mari, invenitque Phocas

450

“Obesas: omnes verò obibat, recensuitque numerum.

“Nos autem primos recensuit inter cetos, neque omnino in animo

“Suspiciabatur dolum esse: deinde autem decubuit et ipse.

“Nos verò protinus vociferantes intuisque; circumque manus

“Jecimus; neque senex dolosæ obliviscebatur artis:

455

“Sed primum quidem leo factus est magnis-jubis,

Ver. 447. — ἡοίην.] Τὸ ἀπὸ πρωῒας ἰσχυρὰ ἰσχυρὰ καὶ πρῶτον. *Schol.*

Ver. 448. Φῶκαι δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθον ἀολλέες.] Κυφαῖαι δὲ αἱ Φῶκαι δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθον ἀολλέες. ἢ καὶ μὲν τοὶ ἐξ ἀπολλέων ἦσαν. ἢ καὶ ἀπολλέων τῆς θαλάσσης ἦσαν. Τὸ δὲ τὸ ἐξ Ὀμήρου ἦν, καὶ ἐν Ὀδυσσεύῃ τὸν Μινύειον πεισίνης τῇ Τηλεμάχῳ καὶ τῇ Πηνελόπείᾳ περιγέμενοι τὴν ποίησιν αὐτῶν τὰς. *Ælian. de Anim. lib. IX. cap. 50.*

Ver. 450. Ἐνθὺς δ' ὁ γέρον ἦλθ' ἐξ ἁλὸς.]

— medium Sol igneus orbem

Hauserat

Cum Proteus, consueta petens è fluctibus antra,

Ibat ——— *Georgic. IV. 426. 429.*

Ver. 451. — ἔρ.] *Ue prædixerat I-dithæa ———. ver. 411.*

Ibid. — λίπτο δ' ἀριβμόν.] Vide supra ad ver. 413.

Ver. 454. Ἡμεῖς δ' αἶψ' ἰάχοντες ἐπισσύμεσθ' ἀμφὶ δὲ χεῖρας.]

Vix defessa senem passus componere membra,

Cum clamore ruit magnò, manicisque jacentem

Occupat ——— *Georgic. IV. 438.*

Ver. 455. — ἔδ' ὁ γέρον δολίης ἐπελήθετο τέχνης· Ἄλλ' ἦτοι πρότιστα λίων γένετ' ἠγχιένιος.]

— Ille suæ contrà non immemor artis,

Omnia transfermat sese, in miracula re-

Ignemque, horribilemque feram, fluviumque liquentem. *Ibid. 440.*

Nam modò te juvenem, modò te vidère leonem;

Nunc violentus aper; nunc, quem tetigisse timerent,

Anguis eras; modò te. faciebant cornua taurum:

Sæpè lapis poterat, arbor queque sæpè videri:

Interdum faciem liquidarum imitatus aquarum

Flumen eras; interdum undis contraxisti ignis.

Quid. Metamorph. VIII. 732.

Ἡ πολυπλοκότης διὰ πάντων τῶν βέλτεται Πρωτοῦς μεταμειφόντος, ποικίλων καὶ τεσσάρων μύθοι δοκῶν, ἃ μὴ τις θεανὴν ψυχὴν τὰς ἀμετρίων Ὀμήρου ἐκείνης ἡρωικότητος. Τὸν ὅν προμύθοι τῶν ἰδίων ἰσχυρὰς γίνονται, ἀπὸ τῶν αὐτῶν μύθων, διὰ τὸν βέλτεται ἡ καὶ κατὰ τὸν. *Heraclid. Pontic. 'Ο μὲν γὰρ Πρωτοῦς πρὸς τὸν ἀνδρῶν, φησὶν ἐν αἰσ' αἰσ' Πρωτοῦς ἢ Εὐδοκίᾳ ἀλλήγοι· τὸ μὲν πρῶτον καὶ ἀρχαῖοις αἰσὶν Πρωτοῦς καλῶν, τὸ δὲ ἐν αἰσ' ἀνδρῶν ἐκείνῃ, Εὐδοκίᾳ. *Sextus Empiricus, adversus Mathematicos, lib. VIII.* Aliam hujus loci explicationem videas apud *Diodorum Siculum, Bibliothec. Hist. lib. I. § 2. pag. 56. al. 39.* Vide et supra ad ver. 417.*

Ver. 456. Ἄλλ' ἦτοι πρότιστα.] *Clemente*

Αὐτὰρ ἔπειτα δράκων, καὶ πάρδαλις, ἥδ' ἐ μέγας σῦς·
Γίγεται δ' ὑγρὸν ὕδωρ, καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλόν.
Ἡμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχομεν τιτληῷτι θυμῷ.
Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀνιάζ' ὁ γέρον, ὀλοφάϊα εἰδώς,
Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·

460

Τίς νύ τοι, Ἀτρείος υἱέ, θεῶν συμφράσσαστο βουλὰς,
"Οφρα μ' ἔλοις ἀέκοντα λοχησάμενος; τέο σε χρεή;
"Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Οἶσθα, γέρον, τί με ταῦτα παρατροπέων ἐρέεινεις;
"Ὡς δὴ δὴθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκομαι, οὐδέ τι τέκνωρ
Εὐρέμεναι δύναμαι, μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἦτορ.
Ἄλλὰ σύ περ μοι εἰπὲ, (θεοὶ δὲ τε πάντα ἴσασιν),
"Οστις μ' ἀθανάτων πεδᾶα καὶ ἔδῃσε κελεύθε·
Νόστον θ', ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.

465

470

"Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ἄλλὰ μάλ' ὦφελles Διὶ τ' ἄλλοισιν τε θεοῖσιν

- * At deinde draco, et panthera, atque ingens sus;
* Factus est etiam liquida aqua, et arbor alto-vertice-comans.
* Nos verò firmiter tenebamus constanti animo.
* Sed cum jam angustabatur senex, versutias sciens,
* Tunc verò me verbis interrogans allocutus est;
* Quisnam tibi, Atrei filii, deorum contulit consilia,
* Ut me caperes invitum insidiatus? cujusnam-rei tibi opus?
* Sic ait: at ego ipsum respondens allocutus sum:
* Scis, senex; quid me ista decipiens interrogas?
* Quòd jam diu in insulâ detineor, neque ullo-pacto finem
* Invenire queo; conficitur autem mihi intus cor.
* Sed tu saltem mihi dic, (dû etenim omnia sciunt);
* Quisnam me immortalium detineat, et mihi impediât iter;
* Reditumque, ut per pontum proficiscar piscosum.
* Sic dicebam; ille verò me rursus respondens allocutus est;
* Atqui omninò debebas Jovique aliisque diis

460

466

470

Alexandrinus, Pædagog. lib. III. cap. 1. sub initio, citat Ἡτοι μὲν πρότερον.

Ver. 457. — καὶ πάρδαλις.] Clemens Alexandrinus, ibid. legit ἡ πάρδαλις. Al. πέρδαλις.

Ibid. — ἥδ' ἐ μέγας σῦς.] Vide ad Il. γ', 363.

Ver. 460. 'Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀνιάζ' ὁ γέρον.]

Verum ubi nulla fugam reperit fallacia, victus

In sese redit, atque hominis tandem ore locutus. *Georgic. IV. 443.*

Ibid. et ver. 598. — ἀνιάζ' — ἀνιάζω.] Vide ad Il. ε'. 103. et ε'. 24.

Ver. 462. Τίς νύ τοι, Ἀτρείος υἱέ:]

Nam quis te, juvenum confidentissime, nostras

Jussit adire domos? quidve hinc petis? — *Georgic. IV. 445.*

Ibid. — συμφράσσαστο.] Apud Eustathium in commentario συμφράσσαστο. Quod antepenultimam corripit. Vide ad Il. α'. 140.

Ver. 463. — τίο σε χρεή:] Vide suprâ ad γ'. 14.

Ver. 465. Οἶσθα, γέρον.]

Scis, Proteu, scis ipse — *Georgic. IV. 447.*

Ibid. — τί με ταῦτα παρατροπέων ἐρέεινεις:] Henricus Stephanus parenthesi hæc includenda censet.

Ibid. — ἐρέεινεις:] Al. ἀγρεύεις.

Ῥέξας ἱερὰ καλὰ ἀναβαινέμεν, ὄφρα τάχιστα
 Σὴν ἐς πατρίδ' ἴκοιο, πλέων ἐπὶ οἶνοπα πόντον.
 Οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι 475
 Οἶκον εὐκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Πρὶν γ' ὅτ' ἂν Αἰγύπτῳ διῖπτεός ποταμοῖο
 Αὐτὶς ὕδαρ ἔλθῃς, ῥέξης δ' ἱερὰς ἐκατόμβας
 Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
 Καὶ τότε τοι δάσουσιν ὁδὸν θεοί, ἣν σὺ μενοινᾷς. 480
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 Οὐνεκά μ' αὐτὶς ἀνωγεν ἐπ' ἡεροειδέα πόντον
 Αἰγυπτόνδ' ἵεναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλήν τε.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπασσιν ἀμειβόμενος προσέειπον
 Ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω, γέρον, ὥς σὺ κελεύεις. 485

" Sacris opimis factis, *nave*-conscendere, ut citissimè
 " Tuam in patriam venires, navigans per nigrum pontum.
 " Non enim tibi prius fatum-est amicosque videre, et venire 475
 " Ad domum benè-ædificatam, et tuam in patriam terram,
 " Quàm Ægypti à Jove-fluentis fluvii
 " Rursus ad aquas redieris, fecerisque sacras hecatombas
 " Immortalibus diis, qui cælum latum tenent.
 " Et tunc tibi dabunt viam dii, quam tu cupis. 480
 " Sic dixit; at mihi-confractum est charum cor,
 " Eò quòd me rursus jubeat per obscurum pontum
 " In-Ægyptum ire, longum iter difficileque.
 " Verùm etiam sic ipsum verbis respondens allocutus sum;
 " Ista quidem sic demùm perficiam, senex, ut tu præcipis: 485

Ver. 473. — καλ'.] Similitèrque in-
 frà ver. 591. et 749. καλόν. Vide ad II. β'.
 43.

Ver. 477. — Αἰγύπτῳ.] Αἰγυπτος ἡ
 Νῦλος πρότερον ἱκαλίτο. Schol. Vide infrà
 ad ver. 581.

Ibid. — διῖπτεός ποταμοῖο.] Τοῦ ὑπὸ Διὸς
 πληρυνέμε. Schol. " Homere appelle non
 " seulement les torrens, mais généralement
 " tous les fleuves, διῖπτεός, descendus de
 " Jupiter, parce que les pluies les grossis-
 " sent." Dacier. Θανμάσει τις ἂν τὸς
 τὸν ποταμὸν εἰσθίντας, ὃν Ὅμηρος Αἰγυπτον
 ποταμὸν λέλειπαι, διῖπτεῖν εἰρησθαι, διὰ τὸ ἀφα-
 ρνὴς ἔχῃ τὰς πηγὰς κατὰ τὸς Αἰγυπτίους ἐν
 ἡρατῇ, καὶ ἡρατὴν μὲν λίγει γὰρ, " Οὐ γὰρ
 " τῇ πρὶν μοῖρα φίλος Διὶ, Πρὶν γ' ἔσαν
 " Αἰγύπτῳ διῖπτεός ποταμοῖο Αὐτὶς ὕδαρ
 " ἔλθῃ." — Διῖπτεός, ὃν λίγει τοὺς ποτα-
 μούς, ἢ Διὸς τοὺς γιγνυνήμις. — τῶτο δὲ,
 ὅτι φησὶ οἱ ποταμοὶ ἐκ Διὸς γινυνῶνται ὡς πε-
 ρέει, (Ὀδυσ. I. 111.) " Καὶ σφιν Διὸς ἡμῶρες
 " εἶξεν." — Ζηνόδοτος δὲ, διῖπτεῖν, τὸν δι-
 αμυρῇ ἀποδίδωσιν. Porphyr. Quæst. Homeric.
 28. Vide infrà ad ver. 581.

Ibid. et ver. 581. — διῖπτεός.] Vide ad
 II. α'. 174.

Ver. 482. ἀνωγεν.] Postulat Temporum
 ratio ut ἀνωγειν hoc in loco sit ab Aoristo ἀνω-
 γον. Vide ad II. γ'. 322.

Ver. 485. Ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω.] Vul-
 gati habent Ταῦτα μὲν δὴ ἔγω τελέω. Atque
 ita etiam edidit Barnesius; et in annotatio-
 nibus, " Amphimacer," inquit, " in Primo
 " loco." Quod (ut opinor) in hujusmodi
 carmine ferri non potest. Exemplum qui-
 dem hujus rei citat vir eruditus ex s'. 246.
 infrà, ubi in vulgatis legitur, Πλείους κιν-
 ησέμεν ἐν ἡμαρτίροις δόμοισι. Verùm cum
 Exemplum istud unicum sit, mendum ali-
 quod et ibi irrepsisse crediderim. Cæterum
 hoc in loco Editiones nonnullæ, transpositis
 solummodò vocibus δὴ ἔγω, habent Ταῦτα
 μὲν ἔγω δὴ τελέω atque ita etiam legitur in
 MS. Collegii Corporis Christi Cantabr. Optima
 autem videtur hæc lectio, firmaturque por-
 rò ex λ'. 347. infrà, ubi similem phrasin u-
 surpat Poëta, nec inter se variant Exem-
 plaria;

Τῶτα μὲν ἔγω δὴ ἔγω ἔγω —

Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ Ἀτρεΐδης πατέλαξον,
 Εἰ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπήμονες ἦλθον Ἀχαιοί,
 Οὓς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν Τροίηθεν ἰόντες,
 Ἦέ τις ὤλετ' ὀλέθρῳ ἀδευκέϊ ἥς ἐπὶ νῆος,
 Ἦέ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον πολύπτευσεν;

490

Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ μὲ αὐτὶς ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Ἀτρεΐδῃ, τί με ταῦτα διείραιο; οὐδέ τί σε χρὴ
 Ἰδμεναι, οὐδὲ δαῖναι ἐμὸν νόον· οὐδέ σε φημι
 Δὴν ἄκλαυτον ἔσεσθαι, ἐπὶν εὖ πάντα πύθηναι.
 Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶνδε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο·
 Ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μῦνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτάνων
 Ἐν ὥστῳ ἀπόλοντο· μάχῃ δέ τι καὶ σὺ παρῆσθα·
 Εἰς δ' ἔτι πῶς ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ.

495

Αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμνη· δολιχηρέτμοισι·

“ Sed age mihi hoc dic et verè enarra;

“ An omnes cum navibus incolume redierunt Achivi,

“ Quos Nestor et ego reliquimus a-Troja profecti,

“ An quisquam perit morte inopinata, sive in nave,

“ Aut amicorum in manibus, postquam bellum confecerit?

490

“ Sic dicebam; ille verò me rursus respondens allocutus est;

“ Atreide, quid me ista interrogas? neque omnino te oportet

“ Scire, neque explorare meum animum; neque te puto

“ Diù absque-lachrymis fore, postquam bene omnia audieris;

“ Multi etenim illorum domiti sunt, multi verò relictī;

495

“ Duces autem duo soli Achivorum xre-loricatorum

“ In reditu perierunt; (pugnae autem et tu interfuisti:)

“ Unus verò adhuc alicubi vivus detinetur lato in ponto.

“ Ajax quidem apud naves domitus est longis remis-instructas:

Ver. 489. — ἀδυναμί.] Ἀσροδυναμί, χαλκιστή. Schol.

Ver. 491. — αὐτῶν.] Ἀλ. αὐτῶν.

Ver. 492. — τί με ταῦτα διείραιο.] Ἀλ. μὴ ταῦτα διείραιο.

Ver. 494. Δὴν ἄκλαυτον ἔσεσθαι, ἐπὶν εὖ.]

Ἀλ. Δὴν ἄκλαυτον ἔσεσθαι, ἐπὶν εὖ. ὁδ.

Ver. 495. Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶνδε δάμεν.]

Ἀλ. Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶνδε δάμεν. Ἀλ. Πολλοὶ μὲν τῶνδε δάμεν.

Ver. 496. Ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μῦνοι.] Τὸν Ἀλκίον τὸν Ἀλκίον λέγουσι, καὶ τὸν Ἀλκίον λέγουσι καὶ γὰρ αὐτὸς δῶκεν αἰς τὸν αὐτὸν παρὰ αἰσίου. Schol.

Ver. 497. — μάχῃ δέ τι καὶ σὺ παρῆσθα.] Ἀλ. μάχῃ δέ τι. Quia et postior videtur lectio. Ita infra ver. 608. — ἰδόμεναι δέ τι καὶ σὺ παρῆσθα.]

Ver. 498. — εὐρέϊ πόντῳ.] Ἀλ. εὐρέϊ πόντῳ. Minus rectè. Nam vox Κίερος isto sensu apud Homerum non occurrit.

Ver. 499. Αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμνη.] Ἀ-

jaxem hunc fulmine à Minervâ iectum re-
 fert Virgilius;

Ipsa, Jovis rapidum jaculata è nubibus

ignem, [ventis:

Disjecitque rates, evertitque aquora

Illum expirantem transfixo pectore flam-

mas

Turbine corripuit, scopuloque infixit a-

cuto. Æn. I. 46.

Item Silius Italicus;

Qualis Oiliades, fulmen jaculante Mi-

nervâ,

Surgentes domuit fluctus ardentibus ul-

mis. Di. XIV. ver. 480.

“ Plinio notat Ajaxis pistorum fulmine

percussam, Apollodori opus Atheniensium, à se

viam Pergama. Selus ferè Timæus Sicu-

lus, Histor. lib. 2. Ajaxem iram Nestoris

evasisse scribit; Meno τὸν Τροίης Ἀλκίον,

καὶ τὸν αὐτὸν ἀπὸ τῶν Γαλαρῶν κατακτε-

“ πάντων ἀνθρώπων· αἱ δὲ λαοὶ τὸν Αἴαντα

Γυρῆσιν μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐτέλασσε
 Πέτρησιν μεγάλῃσι, καὶ ἐξεσάωσε θαλάσσης.
 Καί νύ κεν ἔκφυγε κῆρα, καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνη,
 Εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε, καὶ μέγ' ἀάσθη·
 Φῆ ῥ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαΐτμα θαλάσσης.
 Τῷ δὲ Ποσειδάωνι μεγάλ' ἐκλυεν αὐδήσαντος·
 Αὐτίκ' ἔπειτα τρίαιναν ἐλὼν χερσὶ στιβαρῆσιν,
 ἥλασε Γυραίην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχισεν αὐτήν·
 Καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μένει, τὸ δὲ τρύφος ἔμπροσθεν πόντω,
 Τῷ ῥ' Αἴας τὸ πρῶτον ἐφεζόμενος μέγ' ἀάσθη·

“ Ad Gyras quidem primūm Neptunus admovit

500

“ Petras ingentes, et servavit è mari.

“ Et sanè effugisset mortem, invisus licèt Palladi,

“ Nisi superbum dictum protulisset, et in magnum incidisset malum :

“ Dixit nempè, invitis diis, se effugiturum ingentes fluctus maris.

“ Hunc autem Neptunus magnifica auditiv jactantem :

505

“ Statim deindè, tridente sumpto, manu forti,

“ Percussit Gyream petram, absconditque ipsam :

“ Et unum quidem illic manebat, alterum verò frustum incidit mari,

“ Cui scilicèt Ajax primūm insidens valdè perculsus erat ;

“ μόλις ἐς Λαερτιάδα διασώθησαν· Φθορᾶς δὲ ἔ-
 “ λαιμῷ τὴν χώραν αὐτῶν, μετὰ τὸ τρίτον
 “ ἔσθ' ἔχοντων, διὰ τὴν μίξιν ἀδμήτιον Αἴ-
 “ ατος τῇ Κασάνδρῃ, ἔχρησεν ἡ Σιδεῖ, ἐς ἣν
 “ χίλια τὴν Ἀθήνη τὴν ἐν Ἰλίου, ἰλάσασθαι,
 “ πείμποντας δύο παρθένους ἐπὶ κλήρῳ. Vide
 “ *Elia Schedii, de Diis Germanis lib. II.*
 “ *cap. 38. pag. 398.* *Ajasis hujus histori-*
 “ *am vid. in Brevibus Scholiis ad Iliad. v.*
 “ *ver. 66.”* *Barnesius.*

Ver. 500. Γυρῆσιν.] Πέτραις πλεονάζον Μυ-
 κόνε τῆς νήσου, ὅπως καλυμμέναις, ἵκαν ἐπὶ σι-
 ριφεῖς. *Schol.*

Ibid. — μὲν.] *Eustathius* in commen-
 tario videtur legisse μιν.

Ibid. — ἐτέλασσε.] Vide ad *II. v. 1.*

Ver. 502. — ἔχόμενος περ Ἀθήνη.]

Vide suprā ad γ'. 135.

Ver. 503. Εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε.]

Ἀχαλίων σομάτων,

Ἄλκιμος ἑ' ἀφροσύνας

Τὸ τέλος δυσυχία.

Euripid. Bacch. ver. 385.

Ἡ γλῶσσα πολλὰς ἐς ὀδύρας ἤγαγεν.

Grotius, Excerpt. ex incertis auctori-
buz, ver. 317.

Ibid. — ἔκβαλε.] *Al.* ἔβαλε, et ἔφατο.

Ibid. et *ver. 509.* — ἀάσθη.] Vide ad
II. ε. 116.

Ver. 505. Φῆ ῥ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα
 λαΐτμα θαλάσσης.] Hinc *Seneca* ;

Tandem occupatā rupe, furibundūm in-
 tonat.

Vot. I.

Superāsse nunc se pelagus atque ignes :
 juvat

Vicissè cœlum, Palladem, fulmen, mare.
Agamemnon, ver. 534.

Et *Quintus Calaber* ;

Φῆ δὲ καὶ ἐ μέλα πάντες Ὀλύμπιον ἐς ἵν
 ἵκονται

Καὶόμενοι, ἃ πᾶσαν ἀναθήσονται θαλάσσαν,
 Ἐκφυγίαν· ἀλλ' ἔδδ' ὅτι θεῶν ὑπάλυξιν ἱμοπλῆν.
Παραλειπομένων Ὀμηρικῶν, ver. 564.

Ver. 505. Τὸ δὲ Ποσειδάων, ὅς.]

— plara cūm anderet furens,
 Tridente rupem subruit pulsam pater
 Neptunus, imis exerens undis caput ;
 Solvitque montem, quem cadens secum
 tulit :

Terrāque et igne victus et pelago jacet.
Seneca, Agamemnon. ver. 542.

Δὴν γὰρ οἱ νημάσθην ὑπέρβιος· Ἐννοσίγαιος.
 Εὔτε μιν εἰσινύσθην ἱφακτόμενον χερὶ πίττης
 Γυραίης, καὶ οἱ μέγα χάσαστο, σὺν δ' ἐτί-
 ναξ·

Πόντον ὅμως καὶ γαῖαν ἀπείριτον —
 ἀπύσχιος δ' ἐς ἕλα πίττην
 Εὐρέα, τῇ περ ἑκένος λαῖς ἱταμνίστο χερσὶ.
Quint. Calab. παραλειπ. Ὀμηρικῶν. ver.
567. 573.

Ver. 507. 523. 529. 535. — ἔσχισεν
 — ἀσπασίως — ἱφράσαστο — ἀσπ-
 νίσσας.] Vide ad *II. ε. 140.*
Ver. 590. — ῥ.] *Ut dictum est.* —
ver. 500. 503.

K

Τὸν δ' ἰφόμεν κατὰ πόντον ἀπείρακα κωμάνοντα· 518
 "Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ἀπόλλυται, ἐπεὶ πίνε ἀλμυρὸν ὕδωρ.
 Σὸς δὲ περ ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεός, τὸν ὑπάλυξεν,
 Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι· σάασι δὲ πόντια Ἥρη.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τὰχ' ἔμελλε Μυλαιοῖαν ὄρος αἰπὺν
 Ἰξοθβαί, τότε δὴ μὴν ἀναπαύεσθαι δύελλα 519
 Πόντον ἐπ' ἰχθυόοντα φέρον, μεγάλα στενάχοντα,
 Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῇ, ὅα δώμασιν καὶ θυάτης
 Τοπρὶν, ἀπὰρ τὸς ἔκαιε Θουετιάδης Αἰγισθος.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ καΐθεν ἀφάικασα νόστος ἀπήμων
 Ἀψ δὲ θεοὶ οὔραν στέφαναι, καὶ οἶκαδ' ἱκάντα· 520
 Ἦτοι ὁ μὲν χαίρων ἐπεβήσεται πατρίδος αἴης,
 Καὶ κύνει ἀπτόμενος ἦν πατρίδα· πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ
 Δάκρυα θερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπασίας ἴδε γαίαν.
 Τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπὸς, ὃν ῥα παθεῖσιν
 Αἰγισθος δολόμητις ἄγων· ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθόν, 525
 Χρυσῆ δοιὰ τάλαντα· φύλασσε δ' ὄγ' εἰς ἐνιαυτὸν,
 Μὴ ἑ λάθοι παριάν, ρηήσαιοτο δὲ Δουρίδος ἀλάϊης.

- " Illum autem ferebat in mare ingens, undosum.
 " Sic ille quidem ibi periit, postquam bibisset salis aquam.
 " Tuus verò utcunque effugit mortem frater, atque elapsus est.
 " In navibus cavis: servavit enim veneranda Juno.
 " Sed quando jam statim erat ad Malearum montem arduum.
 " Perventurus, tum verò ipsum abreptam procella
 " Pontum per piscosum tulit, valde ingemiscens,
 " Agri ad extremam-oram, ubi ades habitabat Thyestes
 " Prius, at tunc habitabat Thyestides Ægisthus.
 " Sed cum jam et illinc apparebat reditus incolomis,
 " Retró verò dñ ventum vèrterunt, et illi domum venerunt;
 " Sane ille quidem gaudens ingressus est patriam terram,
 " Et osculabatur attingens suam patriam: multæ verò ab ipso
 " Lacrymæ calidæ effundebantur, quia lubentèr vidit terram.
 " Hunc autem à speculâ conspexit speculator, quem constituerat
 " Ægisthus dolosus, ducens: promisit autem mercedem,
 " Auri duo talenta; observabat verò hic toto anno,
 " Nè ipsum lateret accedens, recordareturque strenuæ fortitudinis.

Ver. 518. Τὸν δ' ἰφόμεν κατὰ πόντον.]

Ἄλλος δ' ἄλλαν μὲν αἰσθητόν τοι δάσκει νηὶ.

" Ἄλλος δ' αὖ χεῖρσιν διήκειν ἀλμυρὰ βίβει.

Quint. Calab. παραλίαν. Ὁμηρ. ver. 546.

Ver. 511. "Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ἀπόλλυται, ἐπεὶ πίνε ἀλμυρὸν ὕδωρ.] Τύπον δὲ τὸν εἶχον φασὶν οἱ Πάλαροι ἐν ἑδιμῇ ἰαδίῃ φερεσθαι, διὰ τὸ λίαν ἐσθλὸς. Eustath.

Ver. 519. — σάασι δὲ πόντια Ἥρη.] Ταύτην ἀλλογραφικῶς ὁ ἀπὸ, ὑπέρστων πηγά. Eustath.

Ver. 514. et 519. — ὅτε δὴ.] Similitèrque infra ver. 545. ὅπως αὖ δὴ. Vide ad Il. ε. 433. et 504.

Ibid. — Μυλαιοῖαν.] Ἀχευητήριον τῆς Λακωνικῆς. Schol.

Ver. 520. — στέφαναι.] Ἀλ. στέφαναι.

Ver. 521. Ἦτοι ὁ μὲν χαίρων.] Eustathius in commentario citat, Αὐτὸς μὲν χαίρων.

Ibid. — ἰσιζήσεται.] Vide ad Il. β'. 35. et i. 109. Ἀλ. ἰσιζήσεται.

Ver. 524. — ὃν ῥα.] Quam scilicet

Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελίαν πρὸς δώματα ποιμένα λαῶν.
 Αὐτίκα δ' Αἰγίσθος δαλίην ἐφράσσατο τέχνην
 Κρινάμενος κατὰ δῆμον εἰκόσι φῶτας ἀρίστους,
 Εἴσε λόχον, ἐτέρᾳ δ' ἀνάγει δαῖτα πένεσθαι.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ καλίων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
 Ἰπποισιν καὶ ὄχεσφιν, αἰεκία μερμηρίζων.

530

Τὸν δ' οὐκ εἶδ' ὄλαθρον ἀνήγαγε, καὶ κατέπεφνε
 Δειπνίσσας, τε κατέκτανε ὡς τίς βῆν ἐπὶ φάτῃ.
 Οὐδέ τις Ἀτρεΐδην ἐτέρῳ λίπεθ', οἱ αἱ ἔπατο,
 Οὐδέ τις Αἰγίσθῳ· ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν.

535

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλήσθη φίλον ἄταρ
 Κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι καθήμενος· ἔδ' ἐνὶ μοι κῆρ
 Ἦθελ' ἔτι ζῆειν, καὶ ὄρεῖν φάος ἡλιόιο.

540

Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίον τε κυλινδόμενός τ' ἐπορίσθη,
 Δὴ τότε με προσέειπε γέρον ἄλιος ἡμερτής·

Μηκέτι, Ἀτρεΐος υἱέ, πολὺν χρόνον ἀσπелὲς ἔσσω

“ Perrexit autem ire annuntiatus ad ædes pastori populorum.

“ Statim verò Ægisthus dolosam excogitavit fraudem :

“ Electis ex plebe viginti viris optimis,

530

“ Constituit insidias, et ab alterâ parte jussit convivium apparari.

“ At ipse ivit invitans Agamemnonem, pastorem populorum,

“ Equis et curribus, nefanda animo-agitans.

“ Hunc autem non fati providentem reduxit, et trucidavit

“ Convivio-exceptum, ut si quis interfecerit bovem ad præsepe :

535

“ Neque quisquam Atridæ sociorum relictus est, qui eum sequerentur,

“ Neque quisquam Ægisthi; sed trucidati sunt in ædibus.

“ Sic dixit; at mihi confractum est charum cor :

“ Flebam autem in arenis sedens; neque mihi cor

“ Volebat amplius vivere, et videre lumen solis.

540

“ At postquam flendoque volutandoque saturatus sum,

“ Tum me allocutus est senex marinus verax;

“ Nè amplius, Atræi fili, longo tempore indecenter sis

Ver. 531. Εἴσε λόχον.] *Barnesius* de suo credidit Εἴσε λόχον. Quam lectionem confirmari existimat ex *Odys.* ξ. 217. Sed minus rectè. Nam isto quoque in loco necessario legendum est “λόχοι,” quia præcedat “ἀρισταί.” At hic rectè se habent *Vulgati*; ut liquet ex aliis locis ubi eandem phrasin usurpat *Poëta*;

συνεὶν λόχον ὄσαν, ἀγούης.

Iliad. γ. 392.

Κρίνας ἐν Αἰκίᾳ εὐρέως φῶτας ἀρίστους,

Εἴσε λόχον. — *ζ.* 188.

Ver. 535. Δαπνίσσας, ὡς τις τε κατέκτανε βῆν ἐπὶ φάτῃ.]

Κτενὴν καὶ ἡ εὐδ' ἀλοχος, οἰκὸς σικεῖν —

Καὶ τὸν τε εὐδὸς σίλινον ἔχουσ' ἄνα.

Euripid. Hecub. ver. 1277. 1279.

Quem in locum *Scholiastes* ; Οἱ πάστες, (in-

quit,) καὶ τὸν τε εὐδὸς σίλινον, “ Δαπνίσσας
 “ ὡς τις τε κατέκτανε βῆν ἐπὶ φάτῃ,” ἔτι
 ἔστω δὲ ἴδω μὲν εὐδὸς σίλινον τυχάν,
 τὸν τε ὡς βῆν ἐπὶ φάτῃ ἡ Κλαυμένης ἀγού-
 σίην καὶ ἐπὶ σίλινον ἀγούσιν. Διὸ σημεῖον
 τὸν ἴνα ἴδω εὐδὸς, “ Καὶ τὸν τε εὐδὸς σίλινον
 “ ἔχουσ' ἄνα.”

Ibid. Δαπνίσσας.] *Scholiastes* in *Euripi-*
dem, loco jam citato, legit Δαπνίσσας. At-
 que in etiam habet MS. à *Tho. Bentleio*
 collatus. Sed, ut opinor, minus rectè.
 Nam ea vox apud *Homerum* de eo semper
 usurpatur, qui ipse convivatur; non de eo
 qui alium convivio excipit. Vide infra ad
 i. 312. et i. 396.

Ver. 539. Κλαῖον.] Vide ad *Il.* γ. 84.

Ibid. — ἔδ' ἐνὶ μοι κῆρ. *Al.* ἔδ' ἐν
 ἡσσε.

Ver. 543. — Ἀτρεΐος υἱέ.] MS. à *Tho.*

K 2

- Κλαί', ἐπεὶ οὐκ ἄνυσιν τινα δήμεν ἄλλὰ τάχιστα
 Πείρα, ὅπως κεν δὴ σὶν πατρίδα γαίαν ἴκηαι. 545
- "Ἡ γάρ μιν ζῆνός γε πιγῆσται, ἥ κεν Ὀρέστης
 Κτεῖνεν ὑπερβάμενος· σὺ δὲ κεν τάφῳ ἀντιβολήσῃς.
 "Ὡς ἔφατ'· ἀντάρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνηρ
 Αὐτὶς ἐν στήθεσσι, καὶ ἀχνυμένη περ, ἰάνθη
 Καί μιν φηήσας ἔπειτα πτερόεντα προσπύδα· 550
- Τέταρ μὲν δὴ οἶδα· σὺ δὲ τρίτος ἄνδρ' ὀνόμαζε,
 "Ὅστις ἐτι ζῶος κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
 "Ἡ δὲ θανὼν ἰδέλω δὲ καὶ ἀχνυμένός περ ἀπῆσαι.
 "Ὡς ἔφάμην· ὁ δὲ μ' αὐτὶς ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Υἱὸς Λαέρτηα, Ἰθάκῃ ἐν οἰκίᾳ ναίω. 555
- Τὸν δ' ἰδὼν ἐν νῆτῳ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα,
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψῆς, ἥ μιν ἀνάγκη
 "Ἰσχεῖ· ὁ δ' ἔδύναται ἤνι πατρίδα γαίαν ἰκίεσθαι·
 Οὐ γάρ οἱ παρὰ νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἱταῖροι,
 Οἳ κεν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης. 560
- Σοὶ δ' ἔδισφατόν ἐστι, διοτρεφεὶς ὦ Μενέλαε,

"Fleas, quoniam non remedium aliquod invenimus: sed citissimè

"Tenta, quo pacto jam tuam in patriam terram pervenias. 545

"Aut enim ipsum vivum deprehendes, aut Orestes

"Interfecerit præveniens: tu verò sepulturæ occurreris.

"Sic dixit: at mihi cor et animus generosus

"Rursus intra pectus, et tristi licet, lætabatur:

"Et ipsum allocutus verba alata dixi; 550

"Istos quidem jam novi; tu verò tertium virum nomina,

"Quinam adhuc vivus detinetur in lato mari,

"Aut mortuus: volo autem, et mœstus licet, audire.

"Sic dicebam: ille verò me rursus respondens allocutus est;

"Filius Laërtæ, in Ithacâ ædes habitans. 555

"Hunc verò vidi in insulâ lacrymas uberes fundentem,

"Nymphæ in ædibus Calypsûs, quæ ipsum necessitate

"Detinet; nec ille potest in suam patriam terram pervenire:

"Non enim ei adsunt naves remigio-instructæ, et socii,

"Qui ipsum vehant per lata dorsa maris. 560

"Tibi verò non à-fato-decretum est, Jovis-alumne δ Menelæe,

Bentleio collatus, 'Ατρείας υἱ. Quod et ferri
 posset; pronuntiando videlicet 'Ατρείας' eo-
 dem modo ac voces 'Ατρείδην, Λαίρτιον, ver.
 556. 555. pronuntiabantur 'Ατρείδην, Λαίρτιον.
 Vide ad II. 4. 1. et 489.

Ver. 544. — ἐπεὶ οὐκ ἄνυσιν τινα δήμεν
 οἱ.]

Οὐ γάρ τις πρῆξιν τίλειται κρημεῖο νόοιο.

Suprà Iliad. 4. 524.

Ver. 547. — ὑποφθάμενος.] Vide ad
 II. β'. 43.

Ver. 549. 553. et 661. — ἀχνυ-

μένην — ἀχνυμένος.] Vide ad II. γ'.
 260.

Ver. 552. — εὐρέϊ πόντῳ.] Αἱ. εὐρέϊ
 πόντῳ. Vide suprà ad ver. 498.

Ver. 557. — ἥ μιν ἀνάγκη "Ἰσχεαι.]
 Vide suprà ad 4. 55.

Ver. 559. — ἐπήρετμοι.] 'Ἐνταῦθα δὲ
 νῆες ἐπήρετμοι, αἷς ὅσιν ἱεσθῆναι. Eustath.

Ver. 561. Σοὶ δ' ἔδισφατόν ἐστι.]

Καὶ σὺ πλανήτῃ Μενέλαον θῶν πάρος
 Μακάρων κατοικεῖν νῆσιν ἐστὶ νόστομον.

Euripid. Hecuba, ver. 1692.

Ἀργεὶ ἐν ἵπποβοτῶν θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν·
 Ἀλλὰ σ' ἐς Ἥλυσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης
 Ἀθάνατοι πέμψουσιν, (ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθυς,
 Τῇ περ ῥήϊστη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν
 Οὐ νιφετός, ἔτ' ἄρ' χειμῶν πολὺς, ἔτε πότ' ὄμβρος,
 Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγυπνεύοντας αἴτας
 Ὀκεανὸς ἀνίησιν, ἀναφύχειν ἀνθρώπους·)
 Οὐνέκ' ἔχεις Ἑλένην, καὶ σφιν γαμβρὸς Διὸς ἔσσι.
 Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας αἶμ' ἀντιθέοις ἐτάροισιν
 Ἥϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,

565

570

"In Argo equos-pascente mori et fatum obire:
 "Sed te in Elysium campum, et fines terræ
 "Immortales mittunt; (ubi flavus Rhadamanthus est;
 "Ubi utique facillima vivendi-ratio est hominibus:
 "Non nix, neque hiems multa, neque unquam imber,
 "Sed semper Zephyri argutè-spirantes auras
 "Oceanus emittit, ad refrigerandum homines:)
 "Quodd habes Helenam, et ipsis Jovis gener es.
 "Sic locutus, pñtum subit fluctuosum.
 "At ego ad naves simul-cum eximiis sociis
 "Ibam; multa autem mihi cor agitabat eunti.
 "Cæterum postquam ad navem venturus atque mare,

565

570

Ver. 563. Ἀλλὰ σ' ἐς Ἥλυσιον πεδίον.] Τὸ
 τῶν ἡρώων ἰνδιαιτήμα, κεκλημένον ἀπὸ Ἥλυσιν
 τῷ Ἐλυσίῳ εὐεχέστατον γινώσκον· ἢ παρὰ τὸ
 ἄλλα ἐν αὐτῇ μένειν τὰ σώματα· δ' δὲ τοσούτοι,
 ἐν ταῖς καλεμέναις μακάρων νήσοις. Schol. Ὁ
 τοῖσιν Παιτητῇ τὰς τοσαύτας στρατίας ἐπὶ τὰ
 ἴσχυα τῆς Ἰσθμίας ἰσομενῶς, πυνθανόμενος δι
 ἢ πᾶντος ἢ τὰς ἄλλας ἀρετὰς, (οἱ γὰρ Φοίνικες
 ἰδίῃται τῶν, ἰσχυρὰ τὸν τῶν εὐεχέων ἴσχυα
 χρεῖ, καὶ τὸ Ἥλυσιον πεδίον, ὃ φησὶν ὁ Πρω-
 τείδης ἀποικίσαι τὸν Μενέλαον. "Ἀλλὰ σ' ἐς
 "Ἥλυσιον πεδίον Ὡς. Strabo, Geograph. lib.
 III. pag. 223. al. 150.

amœna piorum
 Concilia, Elysiumque colo

Æn. V. 734.

Exinde per amplum
 Mittimur Elysium, et pauci læta arva
 tenemus. VL 743.

"Ὡς τε ἡμεῖς τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι ἀποκληθῆμεν
 τῇ ἐν παραδείσῳ διατριβῇ, οὕτω τοῖς ἡρώων
 Ἕλλησι ἀποτίμωσι μακάρων νήσους, ἢ πεδίον
 Ἥλυσιν, καὶ τὸν ἀσφοδιῶν λαμῶνα τὸν ἄβυσσον.
 Τάσας ἐν Hesiod. "Erg. ἢ Ἡμερ. 1. 168.
 169. "Si Paradisum nominemus locum
 "divinæ amoenitatis, recipiendū sanctorum
 "spiritibus destinatum, — Elysii campi
 "eodem occupaverunt." Tertullian. Apolog.
 cap. 47,

Ver. 564. 586. 592. Ἀθάνατοι ——— Ἀ-
 θανάτοις.] Vide ad II. α'. 398.

Ver. 565. Τῇ περ ῥήϊστη βιοτὴ πέλει.] Haud
 dissimiliter Pindarus;

"Ἴσον δὲ νόμισσιν αἰεὶ,
 "Ἴσα δ' ἐν ἀμύραις ἄλ-
 "λων ἔχοντες, ἀποτίμωσι
 "Ἑσθλοὶ νίμονται βί-
 "ον ——— Olymp. Od. II, ver. 1 9.

Ver. 566. Οὐ νιφετός, ἔτ' ἄρ' χειμῶν.] Vide
 infrā ad ζ'. 42.

Ibid. ——— νιφετός.] Vide ad II. κ'.
 280.

Ibid. ——— ἔτι ποτ'.] Strabo, loco supra
 citato, legit ἔτι ποτ'.

Ver. 567. ——— λιγυπνεύοντας.] Ἀλ. λιγὺ
 πνεύοντας. Vide ad II. ε'. 350.

Ver. 568. ——— ἀνίησιν, ἀναφύχον ἀν-
 θρώπους.] Ἀλ. ἀνίησι παραψυχὴν ἀνθρώποις.

Ver. 670. Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο.]

Hæc Proteus: et se jactu dedit æquor
 in altum. Georgic. IV. 528.

Dixerat hæc Proteus, et copdidit æquore
 vultum,

Ovid. Metamorph. lib. XI. ver. 256

Ver. 572. ——— πόρφυρε.] Vide su-
 præ ad ver. 427. item ad II. ε'. 398. et
 482.

Τὸν δ' ἰφώραι κατὰ πόντον ἀπείρων καμάνοντα· 510
 "Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ἀπάλαντα, ἐπεὶ κίεν ἀλμυρὸν ὕδωρ.
 Σὸς δέ πευ ἐκφυγε κῆρας ἀδελφεός, ἧδ' ἐπάλυξεν,
 'Εν νηυσὶ γλαφυρῇσι· σάκεα δὲ πόντια "Ἡρη.
 'Αλλ' ὅτε δὴ καὶ ἔμελλε Μαιλαίαν ὄρος αἰπὺν 515
 "Ἰξοσθαι, τότε δὴ μιν ἀναρπάξασα Δύελλα
 Πόντον ἐπ' ἰχθυόοντα φέρει, μεγάλην στενάχοντα,
 'Αγροῦ ἐπ' ἐσχατιῇ, ὅα δώματα καὶ ἑσπέρης
 Τοκρὶν, ἀπὲρ τὸς ἔκαιε Θυεστιάδης Αἰγισθος.
 'Αλλ' ὅτε δὴ καὶ καῖεν ἐφραίκεα νόστος ἀπήμενα 520
 "Αψ δὲ θεοὶ οὔρα στρέψαν, καὶ οἴκαδ' ἵκοντο· 520
 "Ἦτοι ὁ μὲν χαίρων ἐπεβήσεται πατρὶδος αἴης,
 Καὶ κύνει ἀπτόμενος ἦν πατρίδα· πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ
 Δάκρυα θερμὰ χέαντ', ἐπεὶ ἀσπασίως ἴδε γαῖαν.
 Τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπὸς, ὃν ῥα καθύσκειν 525
 Αἰγισθος δολόμητις ἄγων· ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθόν,
 Χρυσῆ δοιὰ τάλαντα· φύλασσε δ' οὔγ' εἰς ἐνιαυτὸν,
 Μὴ ἔλαθοι παριῶν, μνησάιτο δὲ Δουρίδος ἀλκῆς.

- " Illum autem ferebat in mare ingens, undosum.
 " Sic ille quidem ibi periit, postquam bibisset salum aquam.
 " Tuus verò utcumque effugit mortem frater, atque elapsus est.
 " In navibus cavis: servavit enim veneranda Juno.
 " Sed quando jam statim erat ad Malearum montem arduum.
 " Perventurus, tum verò ipsam abreptam procella
 " Pontum per piscosum tulit, valde ingemiscentem,
 " Agri ad extremam-oram, ubi ades habitabat Thyestes
 " Prius, at tunc habitabat Thyestides Ægisthus.
 " Sed cum jam et illinc apparebat reditus incolumis,
 " Retrò verò diu ventum vèterunt, et illi domum venerunt;
 " Sane ille quidem gaudens ingressus est patriam terram,
 " Et osculabatur attingens suam patriam: multæ verò ab ipso
 " Lacrymæ calidæ effundebantur, quia lubentèr vidit terram.
 " Hunc autem à speculâ conspexit speculator, quem constituerat
 " Ægisthus dolosus, ducens: promisit autem mercedem,
 " Auri duo talenta; observabat verò hic toto anno,
 " Ne ipsum lateret accedens, recordareturque strenuæ fortitudinis.

Ver. 518. Τὸν δ' ἰφώραι κατὰ πόντον.]

Αἶας δ' ἄλλοι μὲν περιήγαγον δάσαντες τοῖς·

"Αλλοι δ' αὖ χεῖρσι διήκον ἀλμυρὰ βίβον.

Quint. Calab. παραλίσσας. Ὁμηρ. ver. 546.

Ver. 511. "Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ἀπάλαντα, ἐπεὶ κίεν ἀλμυρὸν ὕδωρ.] Τῶτον δὲ πὺν εἶχον φασὶν οἱ Πάλαροι ἐν ἑδμῇ ἰαδῶσι φερῖσθαι, διὰ τὸ λίαν ἐνδοξόν. Eustath.

Ver. 518. — σάκεα δὲ πόντια "Ἡρη.] Τῶτον ἀλλογραφίαις ὁ ἀπὲρ, ὑπέρσται πῆμι. Eustath.

Ver. 514. et 519. — ἦτοι δὴ.] Similiterque infra ver. 545. ὦτος αὖ δὴ. Vide ad Il. ε. 433. et 501.

Ibid. — Μαλαίαν.] Ἀκρωτήριον τῆς Λακωνικῆς. Schol.

Ver. 520. — ἐφραίκεα.] Ἀλ. ἐφρίσαν.

Ver. 521. "Ἦτοι ὁ μὲν χαίρων.] Eustathius in commentario citat, Αὐτοῖς μὲν χαίρων.

Ibid. — ἰαδίσσιντο.] Vide ad Il. β'. 35. et i. 109. Ἀλ. ἰαδίσσιντο.

Ver. 524. — ἐν ῥα.] Quam scilicet —.

Βῆ δ' ἔμμεν ἀγγελίαν πρὸς δαίματα ποιμῖνι λαῶν.
 Αὐτίκα δ' Αἴγισθος δαλίην ἐφράσσατο τέχνην
 Κρινάμενος κατὰ δῆμον ἰέκοσι φῶτας ἀρίστους,
 Εἴσε λόχον, ἐτέρῃ δ' ἀνάγει δαῖτα πένεσθαι.

530

Αὐτὰρ ὁ βῆ καλίην Ἀγαμέμνονα, ποιμῖνα λαῶν,
 Ἴπκοισιν καὶ ὄχεσφιν, αἰεκία μερμηρίζων.

Τὸν δ' οὐκ εἰδοτ' ὄλαθρον ἀνήγαγε, καὶ κατέπαφνε
 Δειπνίσσας, τε κατέκτανε ὡς τίς βῆν ἐπὶ φάτῃ.

535

Οὐδέ τις Ἀτρείδην ἐτέρων λίπεθ', οἳ αἱ ἔπαυτο,
 Οὐδέ τις Αἰγίσθῳ· ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάρῳ σιν.

“Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦταρ·

Κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι καθήμενος· ἐδὲ νῦν μαι κῆρ

Ἦθελ' ἐτι ζῶειν, καὶ ἔσθ' ἐν φάος ἡελίοιο.

540

Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίῳ τε κυλινδόμενός τ' ἐπορεύετο,

Δὴ τότε με προσέειπε γέρον ἄλλιος ἡμερῆς·

Μηκέτι, Ἀτρεΐος υἱέ, πολὺν χρόνον ἀσπελὲς ἔσται

“ Perrexit autem ire annunciaturus ad aedes pastori populoꝝ.

“ Statim verò Ægisthus dolosam excogitavit fraudem :

“ Electis ex plebe viginti viris optimis,

530

“ Constituit insidias, et ab alterâ parte jussit convivium apparari.

“ At ipse ivit invitans Agamemnonem, pastorem populoꝝ,

“ Equis et curribus, nefanda animo agitans.

“ Hunc autem non fati providentem reduxit, et trucidavit

“ Convivio-exceptum, ut si quis interfecerit bovem ad præsepe :

535

“ Neque quisquam Atridæ sociorum relictus est, qui eum sequerentur,

“ Neque quisquam Ægisthi ; sed trucidati sunt in ædibus.

“ Sic dixit ; at mihi confractum est charum cor :

“ Flebam autem in arenis sedens ; neque mihi cor

“ Volebat ampliùs vivere, et videre lumen solis.

540

“ At postquam flendoque volutandoque saturatus sum,

“ Tum me allocutus est senex marinus verax ;

“ Nè ampliùs, Atræi filii, longo tempore indesinentèr sic

Ver. 531. Εἴσε λόχον.] *Barneius* de suo
 erudit Εἴσε λόχον. Quam lectionem con-
 firmari existimat ex *Odys.* ξ. 217. Sed
 minus rectè. Nam isto quidem in loco
 necessariò legendum est “λόχον,” quia
 præcedat “πρὸς τοὺς.” At hic rectè se ha-
 bent *Vulgati*; ut liquet ex aliis locis ubi
 eandem phrasin usurpat *Poëta*;

συνεὶ λόχον εἴσει, ἄγοις.
Iliad. γ. 392.

Κρίνας ἐν Αὐλῇσι φῶτας ἀρίστους,
 Εἴσε λόχον ———— ζ. 188.

Ver. 535. Δειπνίσσας, ὡς τις τε κατέκτανε
 βῆν ἐπὶ φάτῃ.]

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἄλοχον, αἰετὸς πικρὰ —
 Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀλῆαν ἔφατ' ἄνω.

Euripid. Hecub. ver. 1277. 1279.

Quæ in locum *Scholias* : Οἱ πῶτις, (in-

quit,) μὴ πῶτις τὸ Ὀμηρικόν, “ Δειπνίσσας
 “ ὡς τις τε κατέκτανε βῆν ἐπὶ φάτῃ,” ὅτι
 ἀπὸ τοῦ ἴσου μὴ τὸς αἰετὸς ἀπαλάσσεια τυχόν,
 τῶν αὐτῶν βῆν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἡ Κλαυμένης, πρὸς
 εἰς τὴν αὐτὴν καὶ στίλβαν ἀνελθόν. Διὸ σημειω-
 σίον ἵνα τῶν αὐτῶν στίλβαν
 “ ἔφατ' ἄνω.”

Ibid. Δειπνίσσας.] *Scholias* in *Euripi-*
dem, loco jam citato, legit Δειπνίσσας. At-
 que in etiam habet MS. à *Thō. Bentleio*
 collatus. Sed, ut opinor, minus rectè.
 Nam ea vox apud *Homerum* de eo semper
 usurpatur, qui ipse convivatur; non de eo
 qui alium convivio excipit. Vide infra ad
 l. 512. et l. 536.

Ver. 539. Κλαῖον.] Vide ad *Il.* γ. 84.

Ibid. ———— ἐδὲ νῦν μαι κῆρ.] *Al.* ἐδὲ μαι
 ἦταρ.

Ver. 543. ———— Ἀτρεΐος υἱέ.] MS. à *Thō*,
 K 2

Κλαῖ', ἐπεὶ οὐκ ἄνυσίν τινα δήμεν' ἀλλὰ τάχιστα
Πεῖρα, ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἴκηαι.

545

"Ἡ γάρ μιν ζῶν γε κιχήσεται, ἥ κεν 'Ορέστης
Κτεῖνεν ὑποφθάμενος· σὺ δὲ κεν τάφῳ ἀντιβολήσῃς.

"Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Αὐτὶς ἐνὶ στήθεσσι, καὶ ἀχνυμένα περ, ἰάνθη·

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

550

Τέτρες μὲν δὴ οἶδα· σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ' ὀνόμαζε,

"Οστις ἐτι ζῶς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,

'Ἡ δὲ θανών· ἐβόλω δὲ καὶ ἀχνυμένος περ ἀπῆσαι.

"Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτὶς ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Υἱὸς Λαέρτῳ, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων.

555

Τὸν δ' ἴδον ἐν νήσῳ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα,

Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψῆς, ἥ μιν ἀνάγκη

"Ἰσχει· ὁ δ' ἐ δύναται ἢν πατρίδα γαῖαν ἰκίσθαι·

Οὐ γάρ οἱ παρὰ νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἑταῖροι,

Οἳ κεν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.

560

Σοὶ δ' ἐ δίσφατόν ἐστι, διοτρεφὲς ᾧ Μενέλαε,

"Fleas, quoniam non remedium aliquod inveniunt: sed citissime

"Tenta, quo pacto jam tuam in patriam terram pervenias.

545

"Aut enim ipsum vivum deprehendes, aut Orestes

"Interfecerit præveniens: tu verò sepulturæ occurreris.

"Sic dixit: at mihi cor et animus generosus

"Rursus intra pectus, et tristi licet, lætabatur:

"Et ipsum allocutus verba alata dixi;

550

"Istos quidem jam novi; tu verò tertium virum nomina,

"Quinam adhuc vivus detinetur in lato mari,

"Aut mortuus: volo autem, et mortuus licet, audire.

"Sic dicebam: ille verò me rursus respondens allocutus est;

"Filius Laërtæ, in Ithacæ ædes habitans.

555

"Hunc verò vidi in insulâ lacrymas uberes fundentem,

"Nymphæ in ædibus Calypsûs, quæ ipsum necessitate

"Detinet; nec ille potest in suam patriam terram pervenire:

"Non enim ei adsunt naves remigio-instructæ, et socii,

"Cui ipsum vehant per lata dorsa maris.

560

"Tibi verò non à-fato-decretum est, Jovis-alumne δ Menelæe,

Bentleio collatus, 'Ατρείς υἱ. Quod et ferri
posset; pronuntiando videlicet 'Ατρεῖς eod-
em modo ac voces 'Ατρεΐδην, Λαέρτιαν, ver.
536. 555. pronuntiabantur 'Ατρεΐδην, Λαέρτῳ.
Vide ad II. ε. 1. et 489.

Ver. 544. — ἐπεὶ δὲ ἄνυσιν τινα δέ-
μην.]

Οὐ γάρ τις πρῆξιν πλίσσεται κρημνοῖο γόοιο.

Suprà Iliad. ε. 524.

Ver. 547. — ὑποφθάμενος.] Vide ad
II. β'. 43.

Ver. 549. 553. et 661. — ἀχνυ-

μένη — ἀχνυμένος.] Vide ad II. γ'.
260.

Ver. 552. — εὐρέϊ πόντῳ.] ΑΙ. εὐρέϊ
πόντῳ. Vide suprà ad ver. 498.

Ver. 557. — ἥ μιν ἀνάγκη 'Ἰσχει.]
Vide suprà ad ε. 55.

Ver. 559. — ἐπήρετμοι.] 'Ἐνταῦθα δι-
νῆες ἐπήρετμοι, αἷς ὅσιν ἰσχυμαί. Eustath.

Ver. 561. Σοὶ δ' ἐ δίσφατόν ἐστι.]

Καὶ τῇ πλανήτῃ Μινίλῃ Διὶ πᾶσαν
Μακάρεων κατοικίῃν νῆσιν ἐστὶ μόρσιμον.

Euripid. Hecuba, ver. 1692.

Ἄργει ἐν ἵπποβοτῶν θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν·
 Ἀλλὰ σ' ἐς Ἥλυσιον πεδῖον καὶ πείρατα γαίης
 Ἀθάνατοι πέμψουσιν, (ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθος,
 Τῇ περ ῥήϊστη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν·
 Οὐ νιφετὸς, ἔτ' ἄρ' χειμῶν πολὺς, ἔτε πότ' ὄμβρος,
 Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγυπνεύοντος ἀήτας
 Ὠκεανὸς ἀνίησιν, ἀναψύχειν ἀνθρώπους·)
 Οὐνέκ' ἔχεις Ἑλένην, καὶ σφιν γαμβρὸς Διὸς ἐσσι.
 Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας αἴμ' ἀντιθέοις ἐτάροισιν
 Ἥϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,

565

570

" In Argo equos-pascente mori et fatum obire:
 " Sed te in Elysium campum, et fines terræ
 " Immortales mittent; (ubi flavus Rhadamanthus est;
 " Ubi utique facillima vendi-ratio est hominibus:
 " Non nix, neque hiems multa, neque unquam imber,
 " Sed semper Zephyri argutè-spirantes auras
 " Oceanus emittit, ad refrigerandum homines:)
 " Quòd habes Helenam, et ipsi Jovis gener es.
 " Sic locutus, pontum subiit fluctuosum.
 " At ego ad naves simul-cum eximii socii
 " Ibam; multa autem mihi cor agitabat eunti.
 " Cæterum postquam ad navem venimus atque mare,

565

570

Ver. 568. Ἀλλὰ σ' ἐς Ἥλυσιον πεδῖον.] Τὸ τῶν ἡρώων ἐνδοκίμημα, καλεῖται ἀπὸ Ἥλυσίᾳ τῷ ἑλευθέρῳ εὐσεβείᾳ γινόμενῃ ἢ παρὰ τὸ ἄλυστα ἐν αὐτῇ μῖναι τὰ σώματα· ὃ δὲ τοπος, ἐν ταῖς καλεῖται μακάρων νήσοις. Schol. Ὁ τοῖνυ Παιήτης τὰς τρεῖς αὐτὰς γεωγραφίας ἐπὶ τὰ ἔσχατα τῆς Ἰουδαίας ἱστορεῖ, πυνθανόμενος δι' ἑ πλῆθος ἢ τὰς ἄλλας ἀρετὰς. (οἱ γὰρ Φοίνικες ἰδιόφυτοι τῆς γῆς, ἰσχυρὰ τὸν τῶν εὐσεβῶν ἔπαιον χῶρον, καὶ τὸ Ἥλυσιον πεδῖον, ὃ φησὶν ὁ Πρωτεύς ἀποικίσαν τὸν Μινύλαιον. " Ἀλλὰ σ' ἐς Ἥλυσιον πεδῖον Ἦ. Strabo, Geograph. lib. III. pag. 223. al. 150.

amœna piorum
 Concilia, Elysiumque colo

Æn. V. 734.

Exindè per amplum
 Mittimur Elysium, et pauci læta arva
 tenemus. VI. 743.

" Ὡς τε ἡμεῖς τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι καλοκλήρουσιν τὴν ἐν παραδείσῳ διατριβὴν, οὕτω ταῖς ἡρώων Ἑλλήνων ἀποτίμωμι μακάρων νήσοις, ἢ πεδῖον Ἥλυσιον, καὶ τὸν ἀσφοδιῶν λευκῶνα τὸν ἄδισον. Τάδε ἐν Hesiod. "Erg. ἢ Hæm. 1. 168. 169. " Si Paradisum nominemus locum
 " divinè amœnitatis, recipiendis sanctorum
 " spiritibus destinatum, — Elysii campi
 " eundem occupaverunt." Tertullian. Apolog. cap. 47.

Ver. 564. 586. 592. Ἀθάνατοι — Ἀθανάτοις.] Vide ad Il. α'. 398.

Ver. 565. Τῇ περ ῥήϊστη βιοτὴ πέλει.] Haud dissimiliter Pindarus;

" Ἴσον δὲ νύκτισσιν αἰεὶ,
 " Ἴσα δ' ἐν ἡμέραις ἄλι-
 " ἰχοντες, ἀπονίσσιν
 " Ἑσθλοὶ νίμονται βί-
 " ον — Olymp. Od. II, ver. 1. 9.

Ver. 566. Οὐ νιφετὸς, ἔτ' ἄρ' χειμῶν.] Vide infra ad γ'. 42.

Ibid. — νιφετὸς.] Vide ad Il. α'. 280.

Ibid. — ἔτε ποτ'.] Strabo, loco supra citato, legit ἐδὲ ποτ'.

Ver. 567. — λιγυπνεύοντος.] Αἱ λυγρὰ πνεύοντες. Vide ad Il. ε'. 350.

Ver. 568. — ἀνίησιν, ἀναψύχειν ἀνθρώπους.] Αἱ ἀνίησι παραψυχὴν ἀνθρώποις.

Ver. 570. Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο.]

Hæc Proteus: et se jactu dedit æquor
 in altum. Georgic. IV. 528.

Dixerat hæc Proteus, et copdidit æquore
 vultum.

Ovid. Metamorph. lib. XI. ver. 256.

Ver. 572. — πόρφυρε.] Vide supra ad ver. 427. item ad Il. α'. 338. et 492.

K 3

Δόρπον δ' ὀπλισάμενθ', ἐπὶ τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ,
Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥαγμῶνι θαλάσσης.

575

Ἦμος δ' ἡριγένεια φώνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Νῆας μὲν πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα διαν,
Ἐν δ' ἴστες τιθέμεσθα καὶ ἰστία νηυσὶν ἐύης.
Ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ πλεῖσι κάθίζον·
Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὺν ὥλα τύπτον ἐρετμοῖς.

580

Ἄψ δ' εἰς Αἰγύπτου, διΐπτεός ποταμοῖο,
Στῆσα νῆας, καὶ ἐρεξά τεληέσας ἐπατόμβας.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπαυσα δειῶν χόλον αἰὲν ἐόντων,
Χεῦ Ἀγαμέμνονι τύμβον, ἵν' ἀσέστον κλέος εἴη.
Ταῦτα τελευτήσας νόδμην ἔδωκαν δέ μοι ἔρπον.
Ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην εἰς πατρίδ' ἔπεμψαν.

585

"Cœnamque apparavimus, supervenitque divisa nox,

"Tum utique dormivimus in litore maris.

575

"Quandò autem manè-genita apparuit rosea-digito aurora,

"Naves quidem imprimis deduximus in mare vastum,

"Malosque imposuimus et vela navibus æqualibus:

"Ipsique porro ingressi super transtra sederunt;

"Ordine autem consistentes spumoso mare verberabant remis.

580

"Rursum autem ad Ægyptum, à Jove-fluens flumen,

"Constitui naves, et feci perfectas hecatombas.

"At postquam sedâsem deorum iram semper existentium,

"Aggessi Agamemnoni tumulum, ut sempiterna gloria esset.

"His peractis, redii: dederunt autem mihi ventum-secundum

585

"Dii, qui me celeriter charam in patriam miserunt.

Ver. 574. Δίρπον δ'. Vide suprâ ad *ver.* 429. et ad β'. 20.

Ver. 577. — ἐρύσσαμεν.] Vide infrâ ad λ'. 2.

Ibid. — ἅλα διαν.] Vide suprâ ad γ'. 158. et ad Η. 4. 141.

Ver. 578. — ἴστες τεθέμεθα.] *Al. ἴστες* ὡς *Μιμνήνα.*

Ver. 579. Ἐν δὲ ἡ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ πλεῖσι κάθίζον.] *Al. Ἄν δὲ ἡ αὐτοὶ βάντες.*

Linquere tum portus jubeo, et considere transtria. *Æn. III. 289.*

Ver. 580. — στήσα νῆας ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.]

Vela dabant læti, et spumas salis æræ rubeant. *Æn. I. 39:*

remis insurgunt: hæud mora; hæcitas

Adhæsi torquent spumas, et ægula verunt. *Æn. III. 207.*

Certatim socii feriunt mare, et æquora verpunt. *Æn. III. 290. V. 778.*

Verimus et prona certantibus æquora; remis. *Æn. III. 658.*

Ver. 581. Ἄψ δ' εἰς Αἰγύπτου.] *Αἰγύπτου,*

ἢ ἐπὶ Νείλῳ; — ἢ, "Ὁμηροῖς μὲν ὅτι καλεῖται Ἐριόδος ἢ, ὡς ἂν νεότεροι; Νείλῳ ἤδη καλεῖται ὡς ἂν ἀπὸ τοῦ. *Εὐσταθ.* Ὁμηροῖς — τοῖς ἀρχαίοις ἰσχυράται δόμῳ, — καθεῖσι καὶ Αἰγύπτου τοῖς ποταμοῖς ὄντι; ἐπὶ Νείλῳ. *Pausanias, Bootic. lib. IX. cap. 40. Vide Phileto Histor. Natural. lib. V. cap. 9: item suprâ ad ver. 577. et γ'. 390.*

Ibid. — διΐπτεός ποταμοῖο.] Πλημμελὲς ἐξ ἡμερῶν ἐ Νείλῳ πληθύοντες, ἃ δὴ τότε διπλοῦν καλεῖται. *Εὐσταθ.* Οἱ μὲν ἐν ἀρχαίοις τοχασμῷ τὸ πλεον, οἱ δ' ὅτι τοῖς ἀπὸ τοῦ γονιῶν, ἡδονοῦν ἐπὶ ὁμοῦν διγινῶν πληθύοντων ἐπὶ Νείλῳ, τῆς Διοσκίας τῆς ἀνα κλυζομένης, ἢ μάστιγι ἐν τοῖς ἰσχυράταις ἐπὶ τοῖς ποταμοῖς δὲ τῶν ἡμερῶν ἀναρῶντες κατ' ἀλίαν τὴν πλεον. *Ποσειδώνιος] Καλλισθένης* λίγιν τὴν ἐκ τῶν ὁμοῦν αἰτίαν τῶν διγινῶν, κατὰ Ἀριστοτέλους λατῶντα ἐκείνῳ δὲ κατὰ Θεοφράστου τὴν ὁμοῦν. — ἐκείνῳ δὲ κατὰ ἄλλῃ τὸν δὲ κατὰ Ὁμήρου, διπλοῦντα φέροντες ἐπὶ Νείλῳ. "Ἄψ δ' εἰς Αἰγύπτου διπλοῦντος ποταμοῖο." *Sirab. Geograph. lib. XVII. pag. 1138. 1139. al. 789. 790. Vide suprâ ad ver. 477.*

Ver. 585. — ἔδωκαν δέ μοι ἔρπον Ἀθάνατοι.] Vide infrâ ad λ'. 6.

Ἄλλ' ἄγε νῦν ἐπίμακτον ἐνὶ μεγάροισιν ἱμοῖσιν,
 ὄψρα κεν ἑνδεκάτη τε δωδεκάτη τε γένηται.
 Καὶ τότε σ' εὖ πέμψω, δάσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα,
 Τρεῖς ἵππους καὶ ἄρσεν ἐξάων· αἰσῶρ ἔπειτα
 Δάσω καλὸν ἔλπειον, ἵνα σπένδῃσθα Διοῖσιν
 Ἀθανάτοισι, ἐμῇσι μεμνημένους ἡμῶτα πάντα.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος περικυμένους ἀντίαν ἤνδρα
 Ἀτρεΐδην, μὴ δὴ με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔρως.
 Καὶ γάρ κ' εἰς ἱναστόν ἐγώ παρὰ σοὶ γ' ἀντιχόμην
 Ἥμνος, οὐδέ κέ μ' οἴκου ἔλαι πάθος, οὐδέ τοπήην
 (Αἰνῶς γὰρ μύθοισιν ἔπεισσι τε σοῖσιν ἄκουον
 Τέττομαι) ἀλλ' ἤδη μοι ἀνέζουσιν ἱναῖροι
 Ἐν Πύλῳ ἠγαθήη· σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἔρως.
 Δῶρον δ', ὅττι κέ μοι δόιης, κειμήλιον ἔστω
 Ἴππους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλὰ σοι αὐτᾶ
 Ἐνθάδε λείψω ἀγαλμα· σὺ γὰρ πεδίοιο ἀνάσσεις
 Εὐρέος, ᾧ ἐνὶ μὲν λωτὸς πολὺς, ἐν δὲ κύπετρον,

590

595

600

" Verum age nunc mane in sedibus meis,
 " Donec undecimaque duodecimaque fuerit dies.
 " Et tunc te bene dimittam; daboque tibi splendida dona,
 " Tres equos et currum bene-politum; ceterum deinde
 " Dabo pulchrum poculum, ut libes diis.
 " Immortalibus, mel memor diebus omnibus."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
 " Atride, nē sanē me multo tempore hīc detine.
 " Etenim in annum ego apud te utique perdurarem
 " Sedens, neque me domūs caperet desiderium, neque parentum;
 " (Vehementer enim verbis sermonibusque tuis audiens
 " Oblector;) sed jam mihi tædio afficiuntur socii.
 " In Pylo divinā: tu autem me longum-tempus hīc detines.
 " Donum autem, quodcumque mihi dederis, sit quod-recondi-possit;
 " Equos verò in Ithacā non ducam, sed tibi ipsi
 " Hinc reliquam ornamentum; tu enim campo imperas.
 " Lato, in quo quidem lotus multus, in quo cyperus,

590

595

600

Πηλ. — Ἰδοὺν.] *Al. διδοει.*

Ver. 590. Τρεῖς ἵππους καὶ ἄρσεν.] *Επιταρβάζει*
ἡ, φησὶ, καὶ παραφέρει ἵνα βασιλεὺς τῆς Τηλέ-
μαχος ἐπιταρβάζεται ἰδοὺν, τίδεναι γὰρ εἶπεν
ἴδου. Eustath. Vide ad Il. π. 152.

Ver. 591. Δάσω καλὸν ἔλπειον.]

Cratera impressum signis, —
Ferre sui dederat monumentum et pig-
nus amoris. Æn. V. 536. 538.

Ver. 595. Καὶ γάρ κ' εἰς ἱναστόν.] *Refer-*
tur istud γὰρ ad id quod elegantēter recte-
tur: " Non quod tecum vivendi me tædeat;
" ETENIM vel in annum, &c." Vide ad
Il. i. 22.

Ver. 600. — παραλάν ἔστω.] *Τοῖσιν*
ἐπὶ τοῖσιν τι. Eustath.

Ver. 601. Ἴππους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ ἄξομαι,
ἀλλὰ σοι αὐτᾶ Ἐνθάδε λείψω.]

Haud malè Tèlemachus, proles patientis
Ulixet:

Non est aptus equis Ithacæ locus, ut ac-
que plānis

Porrectus spatii, nec multa prodigus
herbæ.

Atride, magis apta tibi tua dona re-
linquam.

Horat. Epist. lib. I. vii. 40.

Ver. 602. — ἀγαλμα.] *Vide suprā ad*
γ. 274.

Ver. 603. — λωτὸς.] *Εἶδος σίτου, καὶ*
δίπτυον. Schol. Ἐκείνῳ πλεονεξία γίνεται ὁ πα-
ταρβῆ, καὶ τὸ πᾶν παραλάν, φησὶν ἰστέ
K 4

Πυροί τε, ζεαί τε, ἰδ' εὐρυφυῆς κρή λευκόν.

Ἐν δ' Ἰθάκῃ οὐτ' ἄρ' δρόμοι εὐρείες, οὔτε τι λειμῶν·

605

Αἰγίβοτος· καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἰπποβοτόιο.

Οὐ γάρ τις νῆσαν ἰπήλατος, οὐδ' εὐλείμων,

Αἰ δ' ἄλλ' ἐκεκλίεται Ἰθάκῃ, δέ τε καὶ πέρι πασάν.

Ὡς φάτο· μεῖδῃσεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,

Χεῖρ' ἑμὴν κατέρεξε, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

610

Αἵματος εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, οἷ' ἀγορεύεις.

Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μεταστήσω δύναμαι γάρ.

Δῶρων δ', ὅσσ' ἐν ἑμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,

Δώσω, ὃ κάλλιστον καὶ τιμηνέστατον ἐστίν.

Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον ἀργύρεος δὲ

615

Ἔστιν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χεῖλεα πεκράνεται·

“Triticum, speltae, atque latè-germinans hordeum album.

“In Ithacā autem neque sanè curricula lata, neque omnino pratum:

605

“Capris-pascendis apta ea est; et magis grata solo-equis-pascendis-aptò.

“Nulla enim insularum equis-idonea neque pratis accommodata,

“Quæ mari circumdatæ sunt: Ithaca autem et supra omnes.”

Sic dixit: risit verò bello strenuus Menelaus,

Manuque ipsumprehendit, verbumque dixit, atque compellavit;

610

“Sanguinis es boni, chare fili, qualia loqueris.

“Atqui ego tibi hæc dona coramutabo; possum enim.

“Donorum autem, quæcunque in meâ domo recondita jacent,

“Dabo, quod pulcherrimum et pretiosissimum est:

“Dabo tibi craterem elaboratum: argenteus verò

615

“Est totus, auro autem labra munita sunt;

ἔδωκε κρένα πολλά, τὰ Αἰγύπτῳ καλῶναι
λατὸν ταῦτ' ἰσὶν δεινόντα, αὐαίνουσι πρὸς
ἥλιον· ἔπειτα τὸ ἐκ τῆ μέσου τοῦ λατοῦ, τῇ
μήκῃ ἰὸν ἱμφεῖς, ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῆς ποῦνται ἐξ
αὐτοῦ ἄρτους ἰστούς πυρὶ. Ἐπὶ δὲ ἔρηρξεν αὐτῷ
λατῷ ἄρτους ἰστούς, καὶ ἰγγλῶσαι ἰσιπύκας
ἰδὼν τρογύλον, μέγιστος κατὰ μέλη. Herodo-
tus, lib. II. cap. 92.

Ver. 604. — Ζεαί τε, ἰδ'.] Αἰ. Ζεαί τ',
ἰδ'.

Ver. 605. Ἐν δ' Ἰθάκῃ οὐτ' ἄρ' δρόμοι εὐ-
ρείες.] Vide supra ad ver. 601.

Ibid. — ἰδ' ἄρ'.] Αἰ. ἰ γάρ.

Ver. 606. Αἰγίβοτος· ἔ μάλλον ἰπῆρατος.]
Ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς τῆτο· ἰ γάρ, ἔ τοι αἰγίβοτος
ἔστω, τῆς ἰσπορέφου ἰμοὶ μᾶλλον ἰπῆρατος.
Schol.

Ibid. — ἰπῆρατος.] Vide ad II. ε'.
512.

Ver. 607. Οὐ γὰρ τις νῆσαν ἰσπῆλατος,
ἠδ' εὐλείμων.] Strabo, Geograph. lib. X. ci-
tat, “Οὐ γὰρ τις νῆσος εὐλείμων, ἠδ' εὐλεί-
μων.”

Ver. 608. Αἰ δ' ἄλλ' ἐκεκλίεται.] Περι-
ῃονται τῷ θαλάσῳ. Schol.

Ibid. — ἐκεκλίεται.] Vide ad II. ε. 37.

Ibid. et ver. 723. — πασάν.] Pro-
nuntiabitur πασάν. Similiterque εὐρείων,
infra ver. 695. pronuntiabitur εὐρείων. Vi-
de ad II. β'. 811.

Ver. 609. — μεῖδῃσεν.] Αἰ. γένηται.

Ver. 611. — Αἵματος εἰς ἀγαθοῖο, φίλον
τέκος, οἷ' ἀγορεύεις.] Ἡ δ' εὐγένεια παρ' ἱε-
ραῖς οἰκῇ τιμῇ· ἵτι δῖοι βελτίους ἀπὸς τοὺς
ἐκ βελτίωνων εὐγένεια γὰρ ἵστίον ἀρετῇ γίνουσι.
Aristot. de Republ. lib. III. cap. 13. Porro
hinc Cleanthes, apud Diogenem Laërtium;
Λάκωνος τοῦτος ἀπὸντος· ἐπὶ δ' ἀπὸντος ἀγαθὸς,
διαχυθὼς φρενί, “Αἵματος ἄς ἀγαθοῖο, φίλον
“τέκος.” Laërt. lib. VII. Vide supra ad
ver. 206.

Ver. 612. — μεταστήσω.] Τὴ δὲ, “με-
“ταστήσω,” ἀντὶ τοῦ, μεταλλάξω, μεταπα-
μήσω, ἢ ἀνταλλάξω, ἀντιδώσω· ἐκ μεταφορᾶς
τῶν διὰ τὰ μὲν ἀντικαταλλάσσοντων. Eustath.
Vide ad II. ε'. 745.

Ver. 613. — κειμήλια.] Vide supra ad
ver. 600.

Ver. 615. — τετυγμένον.] Vide ad II.
ζ'. 488.

Ver. 616. — πεκράνεται.] Vide supra
ad ver. 132.

Ἔργον δ' Ἡφαιστόιο· πόρην δέ ἐ Φαίδιμος ἦρας
Σιδονίων βασιλεὺς, ὃς εἰς δόμος ἀμφεκάλυψε
Κεῖσέ με νοστήσαντα· τεινὸν δ' ἐβέλω τόδ' ὀπάσσαι.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

620

Δαιτυμόνες δ' ἐς δάματ' ἴσαν· Δεῖς βασιλῆος·
Οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐήνορα οἶνον.
Σῆτον δέ σφ' ἄλοχοι καλλιπρῆδεσμοι ἐνεικαν.

Ὡς οἱ μὲν περὶ δαῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.

625

Μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσῆος μεγάροιο
Δίσποισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν ἱέντες,
Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
Ἀντίνοος δὲ καθῆστο καὶ Εὐρύμαχος Διοιτιδῆς,
Ἄρχοι μνηστήρων, ἀρετῇ δ' ἴσαν ἔξοχ' ἀρίστοι·

† Opus verò Vulcani: donavit autem illum Phædimus heros

† Sidoniorum rex, quandò ejus domus suscepit

“ Illuc me in-reditu-profectum: tibi autem volo id præbere.”

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

620

Convivatores verò in domum ierunt divini regis:

Illi verò adducebant quidem oves, afferebantque generosum vinum:

Panem verò ipsis uxores pulchris-vittis attulerunt.

Sic illi quidem circa cœnam in ædibus Menelai occupabantur.

Proci autem ante Ulyssis ædes

625

Discis delectabantur et hastilibus jaculantes,

In fabrefacto pavimento, ubi antea insolentiam exercebant.

Antinous verò conederat et Eurymachus deo-formâ-similia,

Duces procorum: virtute autem erant longè optimi:

Ver. 617. — πόρην δὲ ἐ Φαίδιμος ἦρας.] Φαίδιμος· ὄνομα κύριον. Schol. Τὸ δὲ, “ φαί-
“ διμος ἦρας,” ἀπὸ τοῦ κατὰ τοὺς Πηλεΐδων,
ἑπὶ κύριον ἵεν ὄνομα. Τίς δὲ, Σάβαλον
αὐτῶν ἱερεὺς δι Σίδων ἱερέσκει. Eustath.
Barnesius Solomonein fuisse conjicit: et hæc
ex Clemente Alexandrino citat: Εἰσαμῶσθ' τὴν
ἑσπεύοντα Σολομῶν δίδωσι, καὶ οὗ
χρήσιμος; μετὰ τὴν Τροίης ἄλυσιν, Μενελάῳ
αἰς Φοινίκην ἀφίξις: ὅς φησι Μινανδρῶς, καὶ
αὐτοὺς ἐν τοῖς Φοινικιστοῖς. Ström. I. Vide
et infra ad 6, 117. ubi iterum occurrit hic
locus.

Ver. 619. Καὶ ἐ με νοστήσαντα.] Vide infra
ad 6, 119.

Ver. 621. Δαιτυμόνες δ' ἐς δάματ'.] Ὅτι
ἀπὸ τοῦ Τηλέμαχου· ὁ Ποιητὴς ἐν Σπάρτῃ, ἀ-
πασχολῶν τὴν λόγον αἰς τοὺς μνηστῆρας, φησὶ
“ Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δάματα ἴσαν ὕβριν.” Eus-
tath. Similiter et Spondanus in commen-
tario ad hunc versum: “ Peracto Menelai
“ et Telemachi colloquio, redintegrat Po-
“ eta procorum memoriam.” Verum, ut
rectè hic annotant Barnesius et Dna. Dacier,

de eis quæ apud Menelaum geruntur, ad-
huc loquitur. Poëta; de Prociis, infra ver.
625. incipit narratio.

Ibid. Δαιτυμόνες.] Ἰστὶν δὲ ἱεὶς δαιτυμόνης
ἱσταῦθα, κατὰ παλαιὰν παρασημείωσιν, οὐχ
οἱ φίλοι, ἀλλ' οἱ τὴν δαίτην ἱσταμένους.
Eustath.

Ibid. — ἐς δάματ'.] Al. ἀνὰ δάματα.
Quo modo et legit Eustathius in commentario
(ver. 621.) citato.

Ver. 622. — εὐήνορα οἶνον.] Τὸν ἀνδρεί-
αν παρέχοντα ἐν καίρῳ συνίμενοι. Schol.

Ver. 623. — ἄλοχοι.] Al. ἱερεῖων.
Atque ita legit Eustathius in commentario.

Ver. 626. Δίσποισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν.]
Ὁ δὲ δίσκος, ἐκ λίθου, φασὶν, ἢ, καὶ ποτὶ καὶ
σὺν ἑαυτοῖς, ἱμάντι περὶ τὸ μέσον ἱσχυμένῳ, ἐπι-
φέμενος καὶ ἀφίμενος· ἢ δὲ αἰγανία, εἶδος ἀκον-
τίου ἱσχυμένου εἰς αἰγῶν θάλασσαν. Eustath.

Ver. 627. Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ.] Κατὰ τὴν
ἀσπίδα καὶ λαλιώμενην ἰδέσθαι. Schol.

Ibid. — ὅθι περ.] Ubi scilicet —

Ibid. — ἔχουσιν.] Vide ad II. 4. 87.
et β'. 221.

- Τοῖς δ' υἱὸς Φρονίου Νοήμων ἐγγόθεν ἔλθων, 630
 Ἀντίνοον μύθοισιν ἀντιρόμενος προσίστην
 Ἀντίνο, ἧ ῥά τι ἴδμεν ἐνὶ φρεσίν, ἧ καὶ ἐπὶ,
 Ὅπποτε Τηλεμαχος εἴτ' ἐκ Πύλου ἡμαδόντης ;
 Νῆά μοι οἷχετ' ἄγων· ἐμὲ δὲ χρὴ γίνεται αὐτῆς,
 Ἥλιδ' ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι, ἵνα μοι ἴπποι 635
 Δωδεκα θήλειαι, ὅπο δ' ἡμίονοι ταλαστράοι
 Ἀδμῆτες· τῶν κέν τι' ἐλασσάμενος δαραισαίμην.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον· ἔ γάρ ἔφρατο.
 Ἐς Πύλον οἷχεσθαι Νηληϊόν, ἀλλὰ πε αὐτῷ
 Ἀγρῶν, ἧ μῆλ' οἱ παρέμμεναι, ἧ ἐσβῶτη. 640
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπύθεος υἱός·
 Νημερτές μοι ἔσσι, πότ' ἄχαιο, καὶ τίνας αὐτῶ
 Κῦροι ἔποντ' Ἰθάκης ἐξαίρετοι ; ἧ εἰοὶ αὐτῷ
 Θῆτές τε δμῶές τε ; δύναιτό γε καὶ τὸ τελέσσαι ;
 Καί μοι τῷτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ, 645
 Ἥ σε βίη ἀέκοντος ἀπηύρατο νῆα μέλαιναν,

His autem filius Phronii Noëmon propè accedens,
 Antinoön verbis interrogans alioctus est ;
 "Antinoë, Nunquid scimus in mente nostrā, an non,
 "Quandò Telemachus redeat ex Pulo arenosā ?
 "Navem mihi abiit abducens : tibi verò opus est illa,
 "Elidem in spatiosam ut trajiciam, ubi mihi equæ
 "Duodecim fœminæ, subitū autem multū patientes operis
 "Indomiti : ex-quibus aliquem adigens domarem."
 Sic ait : illi verò in animo obstupescerant ; non enim putabant
 In Pylum cum abiisse Neleiam, sed alicubi illic
 In agris, aut ovibus adesse, aut cum subulco. 640
 Hunc autem rursus Antinoös allocutus est Eupitheii filius ;
 "Verè mihi dic, quandò abierit, et quinam illum
 "Jvenes secuti sunt ex Ithacā electi ? an sui ipsius
 "Mercenariique mancipiaque ? poterintne sciscēt hoc etiam perficere ?
 "Et mihi hoc dic verè, ut benè sciam,
 "An tibi vi invito abstulit navem nigrā,

Ver. 630. 641. 648. Τοῖς δ' — Τὸν δ'.
 Vide ad II. γ. 200. et S. 160.

Ver. 634. — ἵπ' δ' χρὴ γίγναι αὐτῆς.]
 Ita ex Editionibus nominalis restituit Bar-
 nardus, ut pronuntietur scilicet χρὴ. Cum-
 que Barnardio facit et MS. à Th. Bentleio col-
 lectus. Polyast habent, ἵπ' δ' χρὴ γίγναι αὐ-
 τῆς. Quod ferri non potest. Nam γίγναι,
 ut rectè hīc annotat Barnardus, primum sem-
 per producit. Ceteram conjicit vir idem
 eruditus, legi posse, ἵπ' δ' χρὴ γίγναι αὐ-
 τῆς· verum isto modo minus rectè conata-
 bit Temporum ratio. Vide ad II. d. 57.

Ver. 637. — δαραισαίμην.] Vide ad
 II. d. 57.

Ver. 644. Θῆτες.] Οἱ τοὶ μισθῷ δουλεύον-
 τες. Schol.

Ibid. — δύναιτό γε καὶ τὸ τελέσσαι.]
 Ita edidit Barnardus. Voss. sine interro-
 gatione. Al. δύναται καί.

Ver. 646. Ἥ τι βίη ἀέκοντος ἀπηύρατο.]
 "Οτι οὐκ ἔκρινεν τανὺν τὸ, "Ἥ τι βίη ἀέκοντος
 "ἀέκοντα," ἦτοι ἀφῆλται, "νῆα μέλαιναν,"
 αὐτὴν τὴν ἀέκοντα. Eustath. De hujusmodi
 syntaxi vide infra ad I. 256. et ad ψ. 205.
 206.

Ibid. Ἥ τι.] Al. ἔτ' α.

Ibid. — ἀεικέλιον.] Al. ἀεικέλιον. Ubi
 legimus videtur Eustathius.

Ἥδ' ἐκὼν οἱ δῶκας, ἐπεὶ προσπύξατο μύθῳ;

Τὸν δ' υἱὸς Φρόνιστο Νόησαν ἀντίοι ἠΐδα·

Αὐτὸς ἐκὼν οἱ δῶκα· τί περ ρέξεις καὶ ἄλλος;

Ὅππότε ἀνὴρ τοῖσιν, ἔχων μελεδήματα θυμῷ,

Αἰτίζη; χαλεπὸν κἂν ἀνίστασθαι δόσιν εἴη.

Κῆροι δ', οἳ κατὰ δῆμον ἀριστεύουσι μὲθ' ἡρώεας,

Οἳ οἱ ἔποντ'· ἐν δ' ἔρχον ἐγὼ βαίνοντ' ἐνόησα

Μέντορα, ἧς θυὸν τῷ δ' αὐτῷ πάντα ἐνόησι.

Ἀλλὰ τὸ θαυμάζω· ἴδον ἐνόηδες Μέντορα δῖον

Χθίζον ὑπ' ἡλίου· τότε δ' ἔμεινεν Πύλῳδον.

Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρὸς.

Τοῖσιν δ' ἀμφοτέρωσιν ἀγιάσσαντο θυμὸς ἀγάνης·

Μνηστῆρες δ' ἄραυδις κάθισαν, καὶ παῦσαν αἴθλα.

"An lubens ei dedisti, postquam adortus est te sermone?"

Hunc autem filius Phronii Noëmon contrā allocutus est;

"Ipsi lubens ei dedi: quid fecerit etiam alius,

"Quandō vir talis, habens curus in animo,

"Petat? difficile negare munus foret.

"Juvenes autem, qui in populo excellunt apud nos,

"Illi eum secuti sunt; ducem verō ego conscedentem observavi

"Mentorem, aut deum: illi verō ipsi omnimodō simili erant.

"Sed hoc miror: vidi hīc Mentorem divinum

"Hērī sub aurorā; tunc autem conscedit nāvem ad-Pylum."

Sic locutus abiit ad domum patriā.

Hīs verō utrisque percussus est animus generosus.

Proci autem simul consederunt, et quieverunt à certaminibus.

Ver. 649. — τί περ μέγα καὶ ἄλλο. Ὅππότε ἀνὴρ τοῖσιν.] "Fortasse," inquit Henricus Stephanus, "post ἄλλο" ponenda, "aut certē intelligenda interrogationis nota; ut hęc veluti ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς dicantur, Ὅππότε ἀνὴρ τοῖσιν; Ὡς. pro, Ὅς." πότε γὰρ ἀνὴρ τοῖσιν αἰτίζη, χαλεπὸν καὶ ἀνίστασθαι Ὡς." Sed hoc minus venustum.

Ver. 650. — μελεδήματα. Μέρματα, κατὰ τὸ μέλας ἵδον, ἢ ἰδὸν ἢ δῖον. Sebod.

Ver. 651. Αἰτίζη. Αἰ. Αἰτίζω.

Ibid. — χαλεπὸν καὶ ἀνίστασθαι δόσιν εἴη. "Ανίστασθαι δόσιν" hoc in loco est, tenuare animos dare: Occurrūt autem eadem phrasia infra v. 286. ubi animos aliatum respuere significare videtur. Uti observavit Daportus, in *Antilogia* ad hunc locum.

Ver. 652. Κῆροι δ', οἳ κατὰ δῆμον. Ἀνδρες αἰετὶς κατακίοντες λυγροὶ Ἱθάκης, οἳ μὲθ' ἡρώεας κρατύνουσι. Sebod.

Ibid. — ἀριστεύουσι μὲθ' ἡρώεας. Daportus ex *Bibliotheca* edidit; ἀριστεύουσι μὲθ' ἡρώεας, ut ita loquatur, Notanda omnino punctuaria contemenda. "Νόημον enim," inquit, "non se inter Ὀππότε ἀνίστασθαι, sed

"Proci; dicitque, Juvenes Iliacensium nobilissimi, quique post Vos, ὃ Proci, sunt praecipui, unā cum Telemacho abiēre; μὲθ' ἡρώεας, post Vos. Quare omnino Veram Lecti-
onem asserendam duxi." Ita illē. Attamen, ut opinor, mutato nihil opus. Servatā enim vulgatā lectione, Sententia est; non, "Qui excellent post nos;" id quod, (uti observavit Burmanus,) Νόημον minime decuisset; sed, "Qui excellent inter nos." Ita infra v. 419.

καὶ ὅτι φαίνεται. Ἐν δῆμῳ Ἱθάκης, μὲθ' ἡρώεας κρατύνουσι.

Et *Iliad.* i. 54.

Καὶ βοῶν μὲν πάντας ἡρώεας ἰαλεῖ δαίμων.

Cæterum MS. unus à Tho. Bentleio collatus habet ἡρώεας. Vide et *ver.* 606. infra:

Ver. 656. — ὅς' ἦσαν. Ὡς τὸ τὴν ἡρώεαν. Sebod.

Ver. 658. Τῶν δ' ἀρσένων. Ἀνδρῶν et Eurypόων; supra *ver.* 628. 630.

Ver. 659. — καὶ δῖον. Vide ad *Il.* i. 565. et β'. 191.

- Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός, 660
 Ἀχνύμενος μένος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
 Πίμπλαντ', ὅσσε δὲ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἔϊκην
 ὦ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως ἐτελείσθη,
 Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἦδε· φάμεν δὲ οἱ ἔτελείσθαι.
 Ἐκ τόσσων δ' ἀέκητι νῆος παῖς οἴχεται αὐτῶς, 665
 Νῆα ἐρυσσάμενος, κρίνας τ' ἀνὰ δῆμον ἀρίστες.
 Ἀρξέει καὶ προτέρῳ πακὸν ἔμμεναι· ἀλλὰ οἱ αὐτῶ
 Ζεὺς ὀλέσειε βίην, πρὶν ἡμῖν πῆμα φυτεύσαι.
 Ἀλλ' αἶγε μοι δότε νῆα δοῖν καὶ ἔϊκασ' ἐταίρους,
 Ὅφρα μιν αὐτὸν ἰόντα λοχῆσομαι, ἡδὲ φυλάξω, 670
 Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοόσσης·
 Ὡς ἂν ἐπισμυγεῶς ναυτίλλεσται εἵνεκα πατρός.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἡδ' ἐκέλευον
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔσαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος·
 Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυστος 675
 Μύθων, ἔς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυσσοδόμευον·

Ipsi verò Antinoüs interfatus est Eupitheii filius,
 Dolens : furore autem multum præcordia circumfusa-caligine
 Implebantur, oculi verò ei igni splendenti similes-erant :
 " Παπᾶ ! Certè ingens facinus superbè patratum est,
 " Telemacho profectio hæc ! dicebamus verò ei non perfectum-iri.
 " Tot nempè invitis juvenculus puer exiit temerè,
 " Nave deductâ, electisque per populum optimis.
 " Incipiet et ulterius malum esse : sed ei ipsi
 " Jupiter perdat vim, antequam nobis malum severit.
 " Verùm agite, mihi date navem celerem et viginti socios,
 " Ut eum ipsum venientem insidiis-excipiam, atque observem,
 " In freto Ithacæque Samique asperæ :
 " Ut cum-sua-pernicië naviget propter patrem."
 Sic dixit ; Illi verò omnes laudabant atque hortabantur :
 Statim deindè exurgentes ibant in donum Ulyssæis.
 Neque verò Penelope longo-tempore fuit inscia
 Sermonum, quos proci in mente profundè-cogitabant :

Ver. 661. ——— φρένες ἀμφιμέλαιναι.]
 Vide ad Il. d. 103. et ε'. 83.

Ver. 662. ——— ἔϊκασ' οἱ πυρὶ λαμπετό-
 οωντι ἔϊκην.]

——— stant lumina flammâ.
 Æn. VI. 300.

——— totoque ardentis ab ore
 Scintille absistunt ; oculis micat acribus
 ignis. Æn. XII. 102.

Ver. 666. ——— κρίνας.] Vide ad Il. α'.
 309. et 338.

Ver. 668. ——— πρὶν ἡμῖν πῆμα φυτεύ-
 σαι.] Al. πρὶν ἔχειν μέγαν ἰκίσθαι.

Ibid. ——— φυτεύσαι.] Al. γνῶσθαι. Al.
 γίνεσθαι. Quod ferri nequit. Vide suprâ
 ad ver. 634.

Ver. 671. Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιο
 τε παιπαλοόσσης.] Σάμος δὲ τῇ νῦν Κιφα-
 ληνίαν· ——— Τῇ γὰρ ἐκείνῃ τῇ ἐμπορείᾳ
 διέσκαται, ὡς ἂν ἐκ τῆς πόλεως, ἀλλ' ἐκ τῆς
 νῆου ἐκείνης ἐνέμεται. Strabo, Geograph. lib. XI.
 Ibid. ——— πορθμῷ.] Τῇ διὰ στεράματος
 τῇ ἐκείνῃ τῷ πορθμῷ γὰρ λίγεται ὁ στενὸς
 Σάλασσα. Schol.

Ver. 672. ——— ἐπισμυγεῶς.] Ἐπὶ παρῶ
 τῇ ἐαυτοῦ, ἐκείνου. Schol.

Ver. 674. ——— ἀστάντες.] Ita edidit
 Barnesius ex α'. 358. et ε'. 177. infidâ.
 Vulgg. ἀναστάντες.

Ver. 676. ——— βυσσοδόμευον.] Κατὰ
 βῆθας τῆς διαπύας ἐβυσσοδόμευον. Schol. Ἰστέον
 δὲ καὶ ἐκείνους τὸ βυσσοδόμευον, ταῖς ἐσπέραις
 νεφραῖς βυλαῖς. Eustath.

Κήρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μένδων, ὃς ἐπέυθετο βελάς,
 Αὐλῆς ἐκτὸς ἰών· οἱ δ' ἔνδοθι μῆτιν ὕφαινον.
 Βῆ δ' ἵμεν ἀγγελίων διὰ δάματα Πηνελόπει·
 Τὸν δὲ κατ' ἐδῷ βάντα προσήυδα Πηνελόπεια· 680

Κήρυξ, τίπτε δέ σε πρόσσαν μνηστῆρες ἀγαυοί;
 Ἥ εἰπέμεναι δμῶσιν Ὀδυσσῆος Δείοιο,
 Ἔργων παύσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πίνεισθαι;
 Μῆ μνηστεύσαντες, μῆδ' ἄλλοθ' ὁμιλήσαντες,
 Ὑστατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν, 685

Οἱ δ' αὖ μ' ἀγειρόμενοι, βίοτον κατακείρετε πολλόν,
 Κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαΐφρονος· ἐδέ τι πατρῶν
 Ὑμετέρων τὸ πρόσθεν ἀκυστέ, παῖδες ἰόντες,
 Οἷος Ὀδυσσεύς ἔσκε μὲθ' ὑμετέροισι τοκυῖσιν,
 Οὔτε τινα ρέξας ἐξάϊσιον, ἔτε τι εἰπὼν 690

Ἐν δῆμῳ· ἦ τ' ἐστὶ δίκη Δείων βασιλῶν·
 Ἄλλον κ' ἐχθαίρησι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοίη.
 Κεῖνος δ' ἔποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἐώργει

Præco enim illi dixit Medon, qui audiebat consilia,
 Extra avlam cūm-esset : illi verò intus consilium texebant.

Perrexit verò ire annuntiaturus per domum Penelopæ :

Hunc autem per limen venientem allocuta est Penelope ;

“ Præco, cur verò te præmiserunt proci inclyti ?

“ An ut-dicas ancillis Ulyssis divini,

“ Ut à-labore cessent, iisque ipsis convivium apparent ?

“ Nè ambientes, neque aliò decedentes,

“ Ultimū et postremū nunc hīc cœnent,

“ Qui frequentèr congregati, victum absumitis multum,

“ Facultates Telemachi prudentis : neque quicquam à patribus

“ Vestris antea audiistis, pueri cūm-essetis,

“ Qualis Ulysses erat inter vestros parentes,

“ Neque ulli faciens injuriam, neque quicquam tale locutus

“ In populo ; qui utique mos est magnorum Regum :

“ Alium verò-oderit-quis mortalium, alium amet.

“ Ille verò nunquam omninò malo quendam affecit :

Ver. 677. 681. et 707. Κήρυξ.] Vide ad
 Π. ε. 267. et δ. 149. ΑΙ. Κήρυξ.

Ver. 679. ——— διὰ δάματα.] ΑΙ. πρὸς
 δάματα.

Ver. 682. Ἥ εἰπέμεναι.] Pronuntiabatur
 Ἥπείμεναι. Vide suprā ad ver. 165. et 352.
 Cæterum Longinus, § 28. citat Εἰπέμεναι.
 omniā voculā ἥ. Sed minùs rectè.

Ver. 685. Ὑστατα καὶ πύματα.] Ita apud
 Ovidium ;

Ultima cœna tuo sit, precor, illa viro.

Amor. lib. I. Eleg. iv. ver. 2.

Ibid. ——— δειπνήσειαν, Οἱ δ' αὖ μ' ἀγειρόμενοι,
 βίοτον κατακείρετε.] Ἐτι γὰρ μὴν ἴσθ' ὅτι περὶ
 ἀρεσῶν διηγήμενος ὁ συγγραφεύς, ἐξείφης

παρεμιχθεῖς, εἰς τὸ αὐτοπρὸςωπον ἀνιμαθίσκασθαι
 καὶ ἰτὶ τὸ ταῦτον ἰδὼς ἰμβολῇ τις πᾶσιν. —

Οὐκ ἄλλως ἢ Πηνελόπει “ ——— Ὑστατα καὶ
 “ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν, Οἱ δ' αὖ μ' ἀ-

“ γειρόμενοι βίοτον κατακείρετε Ὡς.” Longi-
 nus, § 27. Vide ad II. δ. 348. et ε. 248.
 Cæterum MS. à Tho. Benileio collatus ha-
 bet, δειπνήσασθαι, Οἱ δ' αὖ μ' ἀγειρόμενοι Ὡς.

Ibid. ——— δειπνήσειαν.] Vide suprā ad
 ver. 535.

Ver. 686. Οἱ δ' αὖ μ' ἀγειρόμενοι.] ΑΙ. Οἱ δ' ὁ
 αὖ μ' ἀγειρόμενοι.

Ver. 688. ——— τὸ πρόσθεν.] Apud Longi-
 num, loco suprā citato, τὸν πρόθεν.

Ver. 692. ——— φιλοίη.] Vide ad II. ε.
 304.

Ἄλλ' ὃ μὲν ὑμέτερος θυμὸς καὶ ἀναιδέα ἔργα
φαίνεται, εἰδὲ τις ἐστὶ χάρις μετόπισθε βυεργίῳ.

695

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Μένειν, πεπρωμένα εἰδὼς·

Αἶ γὰρ δὴ, βασίλεια, τόδε πλεῖστον κακὸν εἴη·

Ἄλλὰ πολὺν μᾶζον τε καὶ ἀργαλειώτερον ἄλλο

Μηιστῆρες φράζονται, ὃ μὴ τελείωσι Κρονίων

Τηλέμαχον μαμάσσι καταστῆμεν ὀξυῖ χαλκῷ,

700

Οἴκαδε νεισοόμενον· ὃ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκμῇ

Ἐς Πύλον ἡγαθήην, ἣ δ' εἰς Λακιδαίμονα ἔειπε.

Ὡς φάτο· τῆς δ' αὐτῇ λύτο γένετα καὶ φίλον ἦτορ·

Δὴν δέ μιν ἀμφασίῃ ἐπὶ νύκτε λαβὼς· καὶ δέ οἱ ὄφρα

Δακρυόφιν πλησθεῖν, θαλαρῇ δέ οἱ ἔσχετο φωνή·

705

Ὅψι δέ δὴ μιν ἴσασιν ἀμειβομένη προσέειπε·

"Sed vester quidem animus, et infirma facientes

"Apparent, neque ulla est gratia post beneficiorum, acceptorum."

695

Hanc autem rursus Menecus est Menon, prudentia doctus;

"Utinam enim sanè, ò regina, hoc maximum malum esset;

"Sed multo maiusque et gravius aliud

"Proci meditantur, quod nè perficiat Saturnius;

"Telemachum cogitant interficere acuto ferro,

700

"Domum revertentem; ille vero profectus est ad portum Iamam

"In Pylum sacram, atque in Lacedaemona divinam."

Sic ait: ast ejus illic soluta sunt genua et charum cor;

Dià autem ipsam inopia vocis tenuit; eique oculi

Lacrymis impleti sunt, clara autem ei detenta est vox.

705

Tandem verò ipsum verbis respondens allocuta est;

Ver. 695. — εἰδὲ τις ἐστὶ χάρις μετόπισθε βυεργίῳ.] Ita Sophocles;

Φῶ, τῷ Δανίετι· ὡς ταχὺ εἰς θεοτόκας

Χάρις διαβῆι, ἣ προδῶς ἀλλοτρίῳ.

Ajax, ver. 1988.

Et Catullus;

Omnia sunt ingrata, nihil facies benigne
est. Epigramm. in Ingratum.

Et Plautus;

Si quid bene facias, levior pluma est
gratia. Pannulus, Scen. X. ver. 17.

Καὶ τὰ μὲν δοτὰ τῶν Ἰγρῶν ἐπὶ μνημονεύονται, τὸ
γὰρ λυπῶσαν δυστέλειστον τὰ δὲ χρητὰ, ἅμα
τῇ ἀπολαύσει ἢ τῇ ἐν τῇ ἀντὶ τῆς πῆλιν συννα-
λίῃ. Pertinax apud Herodian. lib. II.
cap. 11. Nec dissimiliter Aristoteles apud
Diogenem Laertium, Ἐρωτηθεὶς, τί γρησέτω
ταχὺ; Χάρις, ἴδου. Laert. Aristot. lib. V.
Contrà apud Virgilium;

Et bene apud maiores veteris stat gratia
facti. Æn. IV. 539.

Ver. 697. Αἶ γὰρ.] "Ne te hac tanto af-

"ficient dolore; utinam ENIM ἴδου." Al.
Εἰ γὰρ.

Ver. 701. — νεισοόμενον.] Al. νεισοόμενον,
et νεισοόμενον.

Ver. 702. — Λακιδαίμονα ἴδου.] Vide
infra ad 1, 20.

Ver. 703. — τῆς δ' αὐτῇ λύτο γένετα.]
Marcus Meibomius, ad Diogenem Laertium in
Zenone, legendum monet (notante Barnesio)
τῆς δ' αὐτῇ λύτο γένετα. Sed minùs rectè:
ut liquet ex aliis locis, ubi eandem phrasin
usurpat Poeta. Vide infra ad χ'. 68. ψ'.
305. ω. 348. item ad Iliad. φ. 114. 425.

Ibid. — λύτο.] Vide ad II. φ. 114.
et ω. 1.

Ver. 704. Δὴν δὲ μιν ἀμφασίῃ ἐπὶ νύκτε λαβὼς.]
Ita Apollonius;

"Ἐσχιστο δ' ἀμφασίῃ θορῶν χεῖρας —"

Argonautic. lib. III. ver. 810.

Ver. 705. — Θαλαρῇ δὲ οἱ ἔσχετο φωνή.]

— et vox faucibus hæsit. Æn. IV. 280.

Ver. 706. Ὅψι δὲ δὴ μιν ἴσασιν.]

— et longo vix tandem tempore fatur.

Æn. III. 309.

Κήρυξ, τίττε δέ μοι πάρις οἷχεται; ἐθέ τί μιν χρεώ
Νηῶν ἀνυπόρων ἐπιβήμεναι, αἶδ' αἰλὸς ἴπποι
Ἀνδράσι γέγονται, παρόσι δὲ πύλιν ἐφ' ἕγρη.
Ἥ ἵνα μὴδ' ἄρα αὐτὴ ἐν ἀνθρώποισι λίσηται;

710

Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Μένειος, πεπνυμένος εἰδώς·
Οὐκ οἶδ', εἴ τις μιν Διὸς ἄρορεν, ἥ καὶ αὐτῇ
Θυρὸς ἐφωρμήθη ἵμεν ἐς Πύλον, ὅφρα πύθηται.
Πατὴρ δ' εἴη ἡ νόστον, ἢ ἄντινα πότμον ἐπέσπυν.

Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κατὰ δαίμ', Ὀδυσσεύς.
Τὴν δ' ἄχος ἀμφεχύθη θυμοφρόνως, ἐδ' ἄρ' ἐπ' ἔτλη.
Δίφρω ἐφίξεσθαι, πολλὰν κατὰ οἶκον ἔσταν·
Ἀλλ' ἄρ' ἐπ' ἐδὲ ἔχε πολυμήτην θαλάμοιο,
Οἷκτ' ὀλοφυρομένη· παρὶ δὲ θυμῷ μινυρίζον
Πᾶσαι, ὅσαι κατὰ δώματ' ἔσαν νῆαι ἠδὲ παλαιαί·

715

720

Τῆς ἀδινὸν γούωσα μεσηύδα Πηνελόπειά·

Κλύτε, φίλοι, πέρι γὰρ μοι Ὀλύμπιοι ἄλκι' ἔδωκαν
Ἐκ πασίων, ὅσαι μοι ἐμὲ τρέφον ἠδ' ἐχέοντο·

"Præco, cur verò mihi filius abiit? neque omnino ipsum opus erat

"Naves celeres conscendere, quæ maris equi

"Hominibus sunt, trajiciuntque immensum humidum.

"An ut ne quidem nomen ejus inter homines relinqueretur?"

710

Huic autem respondit deinde Medon, prudentia doctus;

"Haud scio, an aliquis ipsum Deus impulerit, an et ipse

"Animus impetum-ceperit ire in Pylum, ut audiat

"Patris sui aut reditum, aut quodnam fatum obierit."

Sic utique locutus abiit per domum Ulyssis.

715

Hanc autem dolor circumfudit animum-crucians, neque amplius sustinuit

In-cellâ sedere, plures in domo cùm-essent;

Verùm super limen sedebat elaborati-thalami,

Miserabiliter lamentans: circum autem ancillæ ejulabant

Omnes, quotquot in domo erant juvenes atque vetulæ:

720

Illas vehementer lugens alloquebatur Penelope;

"Audite, amicæ, supra-modum enim mihi coelites dolores dederunt

"Ex omnibus, quotquot unâ mecum nutritæ atque natæ sunt:

Ver. 707. ἐθέ τι μιν χρεώ.] Vide supra ad ver. 12. et ad II. v. 43.

Ver. 708. — αἶδ' αἰλὸς ἴπποι Ἀνδράσι γέγονται.] Balchra quidem et venusta hæc μεταφορά· verùm (ut rectè observat Eustathius) Penelopæ, propter filii digressionem summo dolore affectæ, minùs apta. Συναπτόμεν δὲ αὐτὰ καὶ οἱ ἵπποι ἐπὶ Πηνελόπεια ἢ ἀπὸ τῶν ἀνυπόρων ἵππων ἐν τὰς ἀνυπόρους τῆς μεταφορᾶς. Καλῶς μὲν γὰρ μιστηνίχθη, οὐκ ἂν δὲ ἴσως, εἴη τις, τῇ οὕτω συντάξει ἀδυνατῶν εἶναι τοιαύτην τροπὴν ἰνυκαρῶν καὶ ἀντιζωῶν. Similiter apud Virgilium (notante Fulvio Ursino) Venus, Æneæ infortunia lu-

gens, de Timavo ἰσχυρῶς inopportune infert:

— et fontem superare Timavi?

Unde per ora novem vasto cum marmure montis

It mare proruptum, et pelago premit arva sonanti. Æn. I. 248.

Ver. 712. — ἄρορεν.] Vide ad II. d. 37.

Ver. 716. — ἀγ.] Deinceps.

Ver. 718. — πολυμήτην θαλάμοιο.] Μισθὸ πολλῶν καμάτων κατασκευασθέντος. Schol.

Ver. 719. — μινυρίζον.] Vide ad II. γ'. 363. et δ. 455. item infra ad I. 394.

- Ἡ πρὶν μὲν πόσιν ἰσθλὸν ἀπάλεσα θυμολέοντα,
 Παντοίης ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν, 725
 Ἴσθλόν, τῷ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.
 Νῦν δ' αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀνερρίψαντο δύελλαι
 Ἀκλῆα ἐκ μεγάρων ἐδ' ὀρμηθέντος ἄκυσσα.
 Σχέτλιαι, ἐδ' ὑμεῖς περ ἐνὶ φρεσὶ Δίσθε ἐπ' αἶσθη
 Ἐκ λεχέων μ' ἀνεγείραι, ἐπιστάμεναι σάφα θυμῷ, 730
 Ὅππότε ἐκείνος ἔβη κοίλῃν ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
 Εἰ γὰρ ἐγὼ τυθόμην ταύτην ὁδὸν ὀρμαίνοντα,
 Τῷ πε μάλ' ἢ πεν ἔμεινε, καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο.
 Ἡ κέ με τεθνηκυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεν.
 Ἀλλὰ τις ὀτρυνὸς Δολίον καλέσειε γέροντα, 735
 Δμῶ ἔμῃον, (ὃν μοι ἔδωκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κίεσθ,
 Καί μοι κῆτον ἔχει πολυδένδρεον) ὄφρα τάχιστα
 Λαέρτη τάδε πάντα παρ' ἐζόμενος καταλέξῃ,
 Εἰ δὴ πε τίνα κῆνος ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑφίνας,
 Ἐξελθὼν λαοῖσιν ὀδύρεται, οἳ μεμάασιν 740
 Ὅν καὶ Ὀδυσσεύς φθίσαι γόνον ἀντιθέοιο.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλῃ τροφὸς Εὐρύκλεια·

“ Quae antea quidem maritum bonum amisi magnanimum,

“ Omnibus vitutibus ornatum inter Danaos,

725

“ Eximium, cujus gloria lata per Hellada et medium Argos.

“ Nunc verò rursus filium dilectum abripuerunt procellae

“ Ingloriorum ex aedibus, neque de-abente audivi.

“ Infelices, neque vos quidem in animum induxistis unaquaeque

“ E lectulo me suscitare, scientes certè in animo,

730

“ Quandò ille consendit cavam navem nigram.

“ Si enim ego intellexissem istud iter molientem,

“ Sanè certè aut mansisset, quantumvis festinans ad-iter ;

“ Aut me mortuam in aedibus reliquisset.

“ Sed aliquis famulus Dolium vocet senem,

735

“ Mancipium meum, (quem mihi dedit pater jam huc eunti,

“ Et mihi hortum servat arboriferum ;) ut celerrimè

“ Laërtae haec omnia assidens enarret ;

“ Si fortassè aliquod illè in mente consiliū commentus,

“ Progressus apud-populos deplorat, qui cupiunt

740

“ Ipsius et Ulyssis perdere prolem deo-paria.”

Hanc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea ;

Ver. 724. 726. — πόσιν ἰσθλὸν ἀπάλεσα

— Ἴσθλον, τῷ κλέος εὐρὺ. Τὸ δὲ “ ἰσθλόν ”

δις ἐνταῦθα εἶπαι, μιμούμενος γυναῖκα σχιδιά-

ζουσαν, καὶ μὴ ἰσχυαρεύσαν ἐνέροις ἰσχυύσας

διαφύγων λίξιον. Eustath.

Ver. 726. — καὶ Ἑλλάδα. Vide su-

pra ad α. 344.

Ver. 727. — ἀνερρίψαντο δύελλαι.]

Al. ἀποκτεῖναι μεμάασιν. Minus rectè. Ut

liquet ex sequente, ἐδ' ἐρηβήσας ἄκυσσα.

Ver. 728. Ἀκλῆα.] Vide ad II. α. 100.

Ver. 733. — ἐσσύμενος.] Vide ad II. γ'. 260.

Ver. 735. — ὀτρυνός.] Nonnulli, no-
 tante Scholiaste, legunt ὀτρυνός. Atque ita
 habet MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 741. — φθίσαι.] Al. φθίσαι et
 φθίσαι. Sed nihil opus. Nam φθίσαι in
 Futuris et Aoristis primis i semper producit.
 Vide ad II. β'. 43. et 833.

Νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ' με πατάκτανε ἡλείϊ χαλκῷ,

ἥ ἴα ἐν μεγάρῳ· μῦθον δέ τι οὐκ ἐπιειύσω·

ἥ, δέ· ἐγὼ τὰδε πάντα· πέραν δέ οἱ, ὅσ' ἐπέλευσε,

745

Σῆτον καὶ μέθυ ἡδύ· ἐμεῦ δ' ἔλπετο μέγαν ὄρκον,

Μὴ πρὶν σοι ἔρπειν, πρὶν δωδεκάτην τε γενέσθαι,

ἥ σ' αὐτὴν παύσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκῦσαι·

Ὡς ἂν μὴ κλαίουςα κατὰ χροῖα καλὸν ἰάπτης.

Ἀλλ' ὕδρηναμένη, καθαρά χροῖ' εἴμαθ' ἱλῦσα,

750

Εἰς ὑπερῷ' ἀναβῶσα, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,

Εὐχε' Ἀθηναίη, κύρη Διὸς αἰγιοόχοιο·

ἥ γὰρ κέν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σαώσῃ.

Μηδὲ γέροντα κάκῃ κακακωμένον· ἔ γάρ οὔτω

Πάγχυ θεοῖς μακάρεσσι γοήν· Ἀρκευσιάδαο

755

Ἐχθεσθ'· ἀλλ' ἔτι ποῦ τις ἐπίσσεται, ὅς κεν ἔχῃσι

Δάματα θ' ὑπερφρία καὶ ἀπόπροθι πίονας ἀγρούς.

Ὡς φάτο· τῆς δ' εὐνησε γόον, σχέθει δ' ὅσσε γόοιο.

ἥ δ' ὕδρηναμένη, καθαρά χροῖ' εἴμαθ' ἱλῦσα,

Εἰς ὑπερῷ' ἀνέβαινε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·

760

“*Dothina chara, tu quidem me interfice ævo ferro,*

“*Vel sine in domo; sermonem verò omnino non celabo:*

“*Novi ego ista omnia; præbui autem illi, quæcunque postulavit,*

745

“*Panem et vinum dulce: à me autem exegit magnum juramentum,*

“*Non priùs tibi me dicturam, quàm duodecimaque adesset dies,*

“*Aut tu ipsa desiderares, et ablisse rescivisses:*

“*Nè flens corpus pulchrum læderes.*

“*Verùm tu lota, puris corpori vestibus sumptis,*

750

“*In superiorem-partem-domûs conscendens, cum ancillis mulieribus,*

“*Supplica Palladi, filias Jovis Ægiochi:*

“*Hæc enim ipsum deinde et à morte servaverit.*

“*Neque senem afflige afflictum; non enim existimo*

“*Penitùs diis beatis sobolem Arceisidae*

755

“*Invisam esse; sed adhuc alicubi aliquis supererit, qui habeat*

“*Domos excelsas, et procul-sitos pingues agros.*”

Sic ait: hujus autem sedavit luctum; cohibuitque oculos à luctu.

Ipsa verò lota, puris corpori vestibus sumptis,

In superiorem-partem-domûs conscendit cum ancillis mulieribus;

760

Ver. 749. — Ζε.] Non hic supervacuum est istud Ζε, sed vim habet in connec-tendâ sententiâ cum eo quod præcessit ver. 729. Σχέτλιαι, ὃδ' ὁμοῖς πλεῖν ἔσσι.

Ver. 744. — εἰ.] Ἀ. εἰ.

Ver. 745. — ἱλίσσιν.] Ἀ. ἱλίσιν. Sed hoc quidem in loco, ut opinor, præstat vulgata lectio. Vide ad H. v. 84.

Ver. 747. — δωδεκάτην τε.] Ἀ. δωδεκά-
την δ.

Ver. 750, et 759. — ὕδρηναμένη.] Si-militèrque infrâ ver. 812. παύσασθαι Vide infrâ ad i. 491, et i. 296.

Ver. 752. et 762. — αἰγιοόχοιο.] Vide ad H. i. 202.

Ver. 753. εἰσέναι.] Ἀ. εἰσέναι.

Ver. 754. Μηδὲ γέροντα κάκῃ κακακωμένον.] Ita apud Sophoclem;

— μὴ κακὸν κακῇ ᾄδῃ
“*Αἶος, πλὴν τὸ πῆμα τῆς ἄτης εἶδαι.*

Ajak, ver. 362.

Ver. 757. — ὑπερφρία.] Pronuntiaba-tur ὑπερίφρα. Quomodo et scribi postea coeptum est. Vide ad H. i. 939.

Ver. 760. — ἀπείων.] Vide ad H. 3, 87. et i. 84.

Ἐν δ' ἔθετ' ἐλοχύτας κανίῳ, ἡρᾶτο δ' Ἀθήνη·

Κλυθί μοι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυγάνη,

Εἴποτε τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσεύς·

Ἦ βοὸς, ἢ οἶος κατὰ πίονα μηρὶ ἔκκε,

Τῶν νῦν μοι μῆσαι, καί μοι φίλον υἷα σώσων·

765

Μνηστῆρας δ' ἀπάλαλκε κακῶς ὑπερνηρόεντας·

Ὡς εἰπῶς, ἐλόλυξε· θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς.

Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιάοντα·

Ὃδε δέ τις εἶπεσκε νῆαν ὑπερνηρόεντων·

Ἦ μάλα δὴ γάμον εἴμμι πολυμήστη βασίλεια

770

Ἀργεῖ· ἐδέ τι οἶδεν, ὃ οἱ φόρος υἱὶ τέτυκται.

Ὡς ἄρα τις εἶπεσκε· τὰ δ' ἔκ' ἴσαν, ὥς ἐτέτυκτο.

Imposuitque molas canistro, supplicavitque Minervæ;

"Audi me, Ægiochi Jovis filia indomita,

"Si unquam tibi oblers in aedibus Ulysses

"Aut bovis, aut ovis pinguis femora adolevit;

"Horum nunc mihi memento, et mihi charum filium serva;

765

"Procos verò averte malè superbientes."

Sic locuta, ejulavit; dea autem ejus audivit preces.

Proci verò tumultuabantur per aedes obscuras:

Sic autem aliquis dicebat juvenum superbientium;

"Profectò jam supptias nobis multum-ambitè Regina

"Apparat; neque omninò novit, quòd suo caedes filio parata est."

Sic utique aliquis dicebat: ea autem nesciebant, ut acta erant.

Ver. 761. — ἐλοχύτας.] Vide ad II. 4. 449.

Ver. 762. Κλυθί μοι.] *Al.* Κλυθί μοι. Quod et Homero usitatus.

Ibid. — ἀτρυγάνη.] Ἀτρυγάνη δὲ Ἀθηνᾶ, ἢ ἄτρυτος, ὃ ἐστὶν ἀταρής. *Eustath.* Vide ad II. β'. 157.

Ver. 763. 764. Εἴποτε τοι — Ἦ βοὸς, ἢ οἶος.]

Siqua tuis unquam pro me pater Hyrtacus aris

Dona tulit — *Æn.* IX. 406.

— colui vestros si semper honores.

Æn. XII. 778.

Ver. 767. Ὡς εἰπῶς, ἐλόλυξε.] Ὅτι ἐλοχύτην τὴν σὺν γυναικὶ εὐχῇ καλῶς ὁ Παιήτης, ἢ τὸ σὺν εὐχῇ αὐτὰς εὐχισθῆαι, ἐλόλυξεν φησὶν· οἱ δὲ πῶσιτοι ἐπὶ τὸ κλαίειν τὸ ἐλόλυξεν ἔθινον. *Eustath.* ad *Iliad.* ζ'. 801. Et ad nunc locum; Ὅτι δὲ γυναικίᾳ ἐν γῇ λιγύφωρος τὸ ἐλόλυξεν, προδιδύλωται. *Scholiaristæ* autem hic exponit simpliciter, Ὀλοφρετικὸν ἐφ' ὁλόγησεν. Eamque veram omninò hoc in loco interpretationem contendit *Barnesius*. *Isaacus* verò *Casaubonus* (quem hic citat *Barnesius*) ad *Batrachomyomachiam*, ver. 100. *Homericum* vocè hanc istè sensu nunquam usum

esse annotat. Ac pro priori quidem interpretatione facit tum præcedens "ἡρᾶτο δ' Ἀθήνη," ver. 761. tum proximè sequens, "θεὰ δὲ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς." Vide suprâ ad γ'. 450. et infrâ ad χ', 408.

Ver. 768. Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα.] Vide suprâ ad ε'. 365.

Ver. 770. Ἦ μάλα δὴ.] Vide ad II. ζ'. 493, 459. et 504.

Ver. 771. Ἀργεῖ· ἐδέ τι οἶδεν.] Ita in duobus MSS. scriptum reperit *Barnesius*; atque ita etiam habent MSS. à *Tho. Bentleio* collati. In vulgatis editum est Ἀργεῖον. Quod ferri nullo modo potest: Nam Ἀργεῖον semper apud *Homeros* medium producit; et, ut producat, omni ex analogiâ necesse est. Vide ad II. ε'. 309. et 338.

— πυκνὴν ἡρῶντο βυλὴν.

Iliad. β'. 55. κ'. 302.

Τορίνην ἡρῶντο, ἀριτῆας καλίσταντας.

II. ε'. 303.

Ἠρῶντο δ' ἱερὸν —

Odyss. γ', 782. δ', 53.

Ψυδία ε' Ἀργεῖοντας —, *Od.* λ'. 365.

Ver. 771. 772. 777. — τίτυκται — ἱτέτυκτο — ἡραριν.] Vide ad II. ε', 37. et δ'. 492.

Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος ἀγορήσατο καὶ μίττειπε·

Δαιμόνιοι, μύθες μὲν ὑπερφιάλεις ἀλίαςθε
Πάντας ὁμῶς, μήπως τις ἐπαγγείλῃσι καὶ εἴσω.

775

Ἄλλ' ἄγε σιγῇ τοῖον ἀναστάντες τελέωμεν
Μῦθον, δ' δὴ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἤραρεν ἡμῖν.

“Ὡς εἰπὼν, ἐκρίνατ' εἰκόσι φῶτας ἀρίστους·
Βὰν δ' ἵναί ἐπὶ νῆα δοῆν καὶ δῖνα θαλάσσης.

780

Νῆα μὲν ἄρ' παμπρῶτον ἁλὸς βένθοσδε ἐρύσαν·
Ἐν δ' ἰστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἰστία νηὶ μελαίνῃ·

Ἡρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι,

Πάντα κατὰ μοῖραν ἀνὰ δ' ἰστία λεύκ' ἐπέτασσαν.

Τεύχεα δέ σφιν ἔνεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες·

Ἵψ' δ' ἐν νοτίῳ τὴν γ' ἄρμισαν· ἐν δ' ἔβαν αὐτοί·

785

Ἔμβα δὲ δόρπον ἔλοντο, ρεῖον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἔλθειν.

Ἡ δ' ὑπερῷ ἀναβᾶσα περίφρων Πηνελόπεια

Κεῖτ' ἄρ' ἄσιτος, ἄπαστας ἰδητύος ἠδὲ ποτῆτος,

Ὀρμαίνεσ', εἴ οἱ δάνατον φύγοι υἱὸς ἀμύμων,

Inter eos verò Antinoüs concionatus est et dixit;

“ Improvidi, sermones quidem arrogantes fugite

“ Omnes paritèr; ne fortè aliquis annunciet etiam intùs.

775

“ Sed age silentio sic exurgentes perficiamus

“ Consilium, quod jam etiam omnibus in mente placuit nobis.”

Sic locutus, elegit viginti viros optimos:

Perrexerunt autem ire ad navem velocem et littus maris.

Navem quidem primùm maris in altum traxerunt:

780

Malum verò imposuerunt, et vela navi nigrae:

Artârunt porro remos vertebrae coriaceis,

Omnia ritè; ac vela alba expanderunt.

Arma porro ipsis tulerunt animosi famuli;

Altè verò in humido hanc stiterunt; ingressique sunt ipsi:

785

Illic autem coenam sumpserunt, expectabantque dum vesper adveniret.

In superiorem verò partem domûs cùm conscendisset prudens Penelope,

Jacebat sanè jejuna, non-gustans cibum, neque potum,

Cogitans, an sibi mortem effugeret filius eximius,

Ver. 774. Δαιμόνιοι.] Vide ad II. ὁ. 194.

Ver. 775. — μήπως τις.] Al. μήπω τις.

Ver. 776. — τοῖον.] Ἦγυν ὅπως ὡς ἔχο-
μεν. Eustath. Al. τοῖον.

Ver. 777. — ἤραρεν.] Al. ἠγάδιν.

Ver. 778. 782. — ἐκρίνατ' — Ἡ-
τύναντο.] Vide suprâ ad ver. 771. et ad II.
ὁ. 309. et 338.

Ver. 780. Νῆα μὲν ἄρ.] Al. Νῆα μὲν ἔν.

Ver. 781. Ἐν δ' ἰστὸν τ' ἰστίαντα.] Πῶς, τῇ
ἀρεσίᾳ χρώμενοι; πόσῳ χράν. Schol. At
quidni utrisque, et velis et remigio, prout
opus, asi fuerint?

Ibid. — ἐλθιντο.] Al. ἰσθιντο.

Ver. 782. — τροποῖς ἐν δερματίνοισι.]

Δηλοῖ — τῶς τροπῶσθεας, περὶ οὓς αἱ κῶπαι
τρέπονται καὶ τρέφονται [τρέφονται.] ἐν ἡμῶσι
τοῖς περιδιδόμενις ταῖς κῶπαις. Schol.

Ver. 784. — σφιν ἔνεικαν.] Al. σφ' ἤνικαν.

Ver. 785. — ἐν νοτίῳ.] Al. ἐννοτίῳ.

Ibid. — ἄρμισαν.] Ἡσυχίας ἐξάναι τὴν
ναὺν ἐκρίνασαν. Schol.

Ibid. — ἔβαν.] Vide ad II. Σ'. 229.

Ver. 787. Ἡ δ' ὑπερῷ ἀναβᾶσα.] Al. Ἡ
δ' ὑπερῷω αὐδῇ.

Ver. 788. — ἄσιτος.] Al. ἀναυδός.

- *Η ὃγ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι δαμείῃ. 790
 "Οσσα δὲ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὀμίλῳ
 Δείσας, ὅππότε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἄγωσι·
 Τόσσα μιν ὀρμαίνουσιν ἐπέλλαβε νήδυμος ὕπνος·
 Εὐθε δ' ἀναπλινθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἄψια πάντα.
 "Εὐθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε Διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 795
 Εἰδῶλον ποιήσει, θέμας δ' ἦϊκτο γυναικί
 Ἰφθίμῃ, κύρη μαγαλήτορος Ἰκαρίοιο·
 Τὴν Εὐμηλος ὅππῃς Φερῆς ἐνὶ οἰκίᾳ καίων.
 Πέμπει δέ μιν πρὸς δάματ' Ὀδυσσεῆος Δείοιο,
 Εἴπως Πηνελόπειαν ὀδυραμένην, γούωσαν, 800
 Παύσειε κλαυθραῖο, γούοιό τε δακρυόεντος.
 Ἐς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κληίδος ἰμάντα,
 Στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Εὐδεις, Πηνελόπειαι, φίλον τατιημένῃ ἄνθρωπος·
 Οὐ μέν σ' ἐδὲ εἴωσι θεοὶ ρεῖα ζῶντες. 805

An ille à procis superbis domaretur.

790

Quàm-multa autem cogitat leo virorum in turbâ,

Timens, cum ipsum doloso circulo circumdant;

Tam-multa ipsam cogitantem corripuit dulcis somnus:

Dormiebat verò recumbens; solutæque sunt ei compages omnes.

Ibi tum aliud cogitavit dea cæsia Minerva;

795

Idolum effinxit, corpore autem assimilatum-erat mulieri

Iphthimæ, filiz magnanimi Icarii:

Quam Eumelus duxerat, in Pheris ædes habitans.

Misit verò hanc Minerva ad domum Ulyssis divini,

Si quo-pacto Penelopen lamentantem, lugentem,

800

Compesceret à fletu, luctuque lachrymoso.

In thalamum verò ingressa est ad seræ lorum;

Stetitque supra caput, et ipsam sermone allocuta est;

"Dormis, Penelope, charo afflictæ corde?

"Nequaquam te sinunt dii facillè viventes

805

Ver. 790. *Η ὃγ'.] Vide suprâ ad β'. 327.
 et ad II. γ'. 409.

Ver. 792. — δόλιον περὶ κύκλον.] Τὸ δίκτυον. Schol.

Ver. 793. — ἐπέλλαβε.] Eustathius in commentario legit ἐπὶ λυθί. Atque ita habet MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 794. — λύθεν δι' οἱ ἄψια πάντα.]

Πῶς δὲ ἀναπαύεται τὸ σῶμα, ὅτι ἡ σύγκρισις τῆς ψυχῆς ἀνίσταται, καὶ τὰ μέλη τῷ σώματι λύνονται, καὶ οὕτω ἡσυχῶς εἶπεν "Εὐθε δ' ἀναπλινθεῖσα, λύθεν δι' οἱ ἄψια πάντα." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 23.

Ἀψια δὲ, μέλη φησὶ, ἀπὸ τῆς συνήθους. Schol.

Ver. 795. — γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide ad II. α. 206.

Ver. 797. Ἰφθίμῃ.] Οὗτος ἐπαλῶτο κυρίως ἡ ἀδελφὴ τῆς Πηνελόπης. Schol.

Ver. 800. Εἴπως.] Apud Eustathium in commentario, Εἴως.

Ver. 802. — παρὰ κληίδος ἰμάντα.]

Ἀντιστρέφως παρὰ τὴν κληίδα, ἢ εἰς ἰμάντα ἔχει παρὰ τὸ κλῆιδον. Schol.

Ver. 804. Εἴδω, Πηνελόπειαι;]

Nate Deâ, potes hoc sub casu ducere somnos? Æn. IV. 560.

Ver. 805. Οὐ μὲν σ' ἐδὲ.] Vide ad II. α'. 299.

Ibid. — θεοὶ ρεῖα ζῶντες.]

Τῇ περὶ τῆς βουτῆς τίλει —

Suprà ver. 565. hujus libri.

Κλαίειν, εἴδ' ἀπαχῆσθαι ὅππῃ ῥ' ἔτι νόστιμος ἔσται
Σὸς παῖς· εἰ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτῆμενός ἐστιν.

Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
Ἥδ' ὃν μάλα κνώσσεσ' ἐν ὄνειρῶσι κύλησι·

Τίπτε, κασιγνήτη, θεῶν ἥλυθες; ἔτι πάρος γε
Πῶλ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναίεις·

Καί με κέλη παυσασθαι οἷζυος, ἥδ' ὀδυράων
Πολλείων, αἳ μ' ἐρέθεσι πατὴρ φρένα καὶ πατὴρ θυμόν·

Ἥ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
Παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν,

Ἐσθλόν· τῷ κλέος ὤρῃ καθ' Ἑλλάδα καὶ μῖσον Ἀργεος.
Νῦν δ' αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη κοίλης ἐπὶ νηὸς

Νήπιος, ὅτε πόντῳ εὖ εἰδώς, ἔτ' ἀγοράων.
Τῷ δὲ γὰρ ἐγὼ καὶ μᾶλλον ὀδύρομαι, ἥ περ ἐκείνῳ

Τῷ δ' ἀμφιτρομέω καὶ δεΐδιω, μή τι πάθῃσιν
Ἥ ὅγε τῶν ἐνὶ δήμῳ, ἵν' οἴχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ·

Δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανώνονται,
Ἰέμενοι πτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαίαν ἰέσθαι.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἰδωλὸν Ἀμειβύων·

“ Flere, neque tristem-esse; quoniam adhuc rediturus est

“ Tuus filius: nequaquam enim Diis peccando-obnoxius est.”

Huic autem respondit deinde prudens Penelope,

“ Quavivè admodum dormiens in somniorum portis;

“ Cur, o soror, huc venisti? nequaquam antea quidem

“ Ventitabas, quandoquidem valdè procul domum habitas:

“ Et me jubes cessare ab ærumnâ atque doloribus

“ Multis, qui me irritant in mente et in animo:

“ Quæ antè quidem maritum bonum amisi magnanimum,

“ Omnibus virtutibus ornatum, inter Danaos,

“ Eximium; cujus gloria lata per Græciam et medium Argos.

“ Nunc autem rursus filius dilectus abiit cavâ in nave

“ Puer, neque laborum probè gnarus, neque commerciorum.

“ Hujus causâ jam ego etiam magis lugeo, quàm illius:

“ Et ob hunc contremisco et timeo, nè quid patiatur

“ Aut ille eorum in populo, quò abiit; aut in ponto:

“ Hostes enim multi in ipsum mala machinantur,

“ Cupientes occidere, antequàm in patriam terram venerit.”

Hanc autem respondens allocutum est simulæcorum obscurum;

810

815

820

Omnis enim per se Divûm natura ne-
cesse est

Immortali ævo summâ cum pace frustrur.

Lucræ. lib. 1. ver. 58.

Ver. 808. — ἰσὺ ῥ'.] Quoniam scilicet —

Ver. 810. — ἥλυθες:] Vide ad II. 4.

37. et φ. 81.

Ver. 811. Πῶλ'.] Βακχίους ἐφίδιτ Πωλ'.

Nullâ (ut videtur) idoneâ ratione.

Ver. 816. — καθ' Ἑλλάδα & μῖσον Ἀργεος.]

“ Ὁ ἰσὶ πατὴρ Θεσσαλίαν & Πιλαπόννησον. *Eu-
statii.* Vide suprâ ad 4. 344. et ad γ. 251.

Ver. 820. — ἀμφιτρομέω καὶ δαΐδιω.]

*Vide ad II. γ. 481. et 736. *Al.* ἀμφὶ τρο-
μέω.*

*Ver. 824. — ἀμαυρόν.] Τὸ μὴ βλεπόμε-
νον οἱ δὲ τὸ εἶμα ταῖς αἰσῶσι φερόμενον, ἀσθὲνός.
Schol. Τὸ δὲ μάλιστα ἐκτετακτοῦς ὡς αἰσθὲνός
ἐστὶν ἴση. *Porphyr.* *Quæst. Homericæ. 9. βουδὶ
λαγὸς ἀπὸ ἰσθίου.**

- Θάρσει, μηδέ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δειδίδι λίην 825
 Τοίη γάρ τοι πομπὸς ἄμ' ἔρχεται, ἣν τε καὶ ἄλλοι
 Ἀνέρες ἤρσαντο παρεστάμεναι, (δύναται γὰρ,)
 Παλλὰς Ἀθηναίη· σε δ' ὀδυρομένην ἰλεαίρει·
 Ἡ νῦν με προέηκε, τεῖν τάδε μυθήσασθαι.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια· 830
 Εἰ μὲν δὴ θεὸς ἑσσι, θεοῖό τε ἐκλυες αὐδῆς,
 Εἰ δ' ἄγε μοι καὶ κείνον οἷζυρον πατάλεξον,
 Εἴπε ἔτι ζῶει, καὶ ὄρε᾽ φάος ἡελίοιο,
 Ἡ ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν αἶδαο δόμοισι.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἰδωλον Ἀμαυρόν· 835
 Οὐ μὲν τοι κείνόν γε διηνεκέως ἀγορεύσω,
 Ζῶει ὄγ', ἣ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνემώλια βάζειν.
 Ὡς εἰπὼν, σταθμοῖο παρὰ κληῖδα λιάσθη
 Ἐς πνοιάς ἀνέμων· ἣ δ' ἐξ ὕπνε ἀνόρουσε
 Κέρη Ἰκαρίοιο· φίλον δέ οἱ ἦτορ ἰάνθη,
 Ὡς οἱ ἑναργὲς ὄνειρον ἐπέσσυτο νυκτὸς ἀμολγῶ. 840

“ Confide, neque omnino in mente timeas tantoperè :

825

“ Talis enim comes unà sequitur, quam etiam alii

“ Viri optârint adesse, (pollet enim)

“ Pallas Minerva : te verò lamentantem miseratur :

“ Quæ nunc me præmisit, tibi hæc ut-dicerem.”

Hanc verò rursum allocuta est prudens Penelope ;

830

“ Si quidem tu dea es, deæque audivisti vocem,

“ Age mihi et illum ærumnosum enarra,

“ An-alicubi adhuc vivat, et videat lumen solis ;

“ An jam mortuus sit, et in Plutonis ædibus.”

Hanc autem respondens allocutum est simulachrum obscurum ;

835

“ Non sanè de-eo quidem continuò dicam,

“ Vivatne ille, an mortuus sit : malum nempe vana loqui.”

Sic locutum, januæ apud seram evanuit

In flatus ventorum : at ex somno exsurrexit

Fil. alcarii ; charum autem ei cor exultavit,

840

Ut ipsi evidens somnium supervenerat noctis in-conticinio.

Ver. 825. — ἄμ' ἔρχεται.] Eustathius in commentario citat, ἄμ' ἰστανται.

Ibid. — ἣν τε.] Quam utique —.

Ver. 831. Εἰ μὴ δὴ.] Siquidem reverà —. Vide ad II. ζ'. 433.

Ver. 832. Εἰ δ' ἄγε.] Vide ad II. ζ'. 376. et f. 167.

Ibid. — αἶνός.] Ulysses.

Ver. 834. et 837. — τίθνησι.] Vide ad II. δ. 37.

Ver. 835. — ἀμαυρόν.] Vide suprâ ad ver. 824.

Ver. 836. Οὐ μὴν τοι αἶνός γε.] Πλάττει δὲ

ὁ Πηνελὴς τὸντο πᾶν διζῶς. Εἰ γὰρ ἡλέησεν τὸ εἰδωλον εἰς διηνεκίαν, ὅτι εἶπαι ζῆν τὸν Ὀδυσσεύα, ὃ συνέφερε τῇ ποιήσει ταύτην σύστασις γὰρ αὐτῆς, τὸ ἀγνοῖσθαι τὸν Ὀδυσσεύα ὑπὸ πάντων, καὶ μάλιστα ὑπὸ τῆς γυναικὸς, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἔξῃς φανίσται σαφῶς. Eustath.

Ver. 838. — Ὡς εἰπὼν.] Ita edidit Barnesius ex ver. 824. et 835. suprâ. Atque ita habent MSS. duo à Tho. Bentleio collati. Vulgg. Ὡς εἰπὼν.

Ver. 841. — νυκτὸς ἀμολγῶ.] Ἐν τῇ τῷ μεσηυκτίῳ ἄρα. Schol.

Μνηστῆρες δ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὕγρα κέλευθα,
 Τηλέμαχῳ φόνον αἶπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὀρμαίνοντες.
 Ἔστι δέ τις νῆσος μέσση ἄλι πετρήεσσα,
 Μείσσηγός Ἰθάκης τε Σάμουό τε παιπαλοέσσης,
 Ἀστερίς, ἢ μεγάλη λιμένες δ' ἐνὶ ναύλοχοι αὐτῇ
 Ἀμφίδυμοι· τῇ τὸν γε μένον λοχῶντες Ἀχαιοί.

845

Proci verò conscensâ nave navigabant humidâs vias,
 Telemacho cædem gravem in mente meditantes.
 Est autem quædam insula medio mari petricosa,
 Inter Ithacamque Sâmunque asperam,
 Asteris, non magna: portus verò navibus-apti in ipsâ
 Ab-utroque-latore introitum-habentes; ibi hunc expectabant insidiantes Achivi.

845

Ver. 844. Ἐστὶ δέ τις νῆσος μέσση ἄλι.]
 Νηὶ δ' ἔδ' ἀγκυροβόλιον εὐφύει ἔχει.—Βίλτιον
 δὲ αἰσιῶσθαι μεταβολήν, ἢ ἄβυσσον, ἢ καθάψινον
 τῶν τόπων κατὰ τὸ μυθώδες. Strabo, Geo-
 graph. lib. I. pag. 103. al. 59. Μεταξὺ
 δὲ τῆς Ἰθάκης, καὶ τῆς Κεφαλληνίας ἡ Ἀστειρία
 νησίον. [Al. νῆσος.] Ἀστειρίς δ' ὑπὸ τῷ Πρωπύτῳ
 [infra ver. 846.] λίγισται· ἢ ὁ μὲν Σκῆψος
 μὴ μίνον τοιαύτην, οἷον φασὶν ὁ Πρωπύτης
 — λιμένης δ' ἐνὶ ναύλοχοι αὐτῇ Ἀμφίδυ-
 "μοι." Ὁ δὲ Ἀπολλόδοτος μίνον καὶ νῦν,
 καὶ πάλιν λίγαι ἐν αὐτῇ Ἀλαλκομενίδες, τὸ

ἐπ' αὐτῇ τῇ Ἰθάκῃ κέλευθα. Id. lib. X. pag.
 700. al. 456, 457.

Ver. 846. Ἀστειρίς.] Ὅνομα νήσου περὶ μέσης
 Ἰθάκης ἢ Σάμου. Schol.

Ibid. — ναύλοχοι.] Ἐν αἷς αἱ νῆες λο-
 χῶσαι καὶ ἐνδρεύουσαι λαθεῖν δύνανται ἢ αἱ τὰς
 ναυὺς ὑποδιχόμεναι τόποι. Schol.

Ibid. — αὐτῇ.] Al. αὐτῆς.

Ver. 847. Ἀμφίδυμοι.] Ἀμφότερα μὲν εὐ-
 δόσαι, τοτὶς, ἐξ ἱνατίου μέρους, εὐσπλῆς καὶ
 καταγωγῆς ἔχοντες ἢ διηλθῇ. Schol.

ΤΗΣ

ΤΟΥ ὍΜΗΡΟΥ

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Ε΄.

Ὑπόθεσις τῆς ραψωδίας Ε΄.

ἘΚΚΛΗΣΙΑΝ τῶν Διὸν διυτίσαν ποικιλάμηνι ὁ Ζεὺς, Ἐρμῇ πύματον ἐπὶ Καλυψῶ, πηλὸν ἀποσπόμεναι τὴν Ὀδυσσεύα· ἣ δὲ τὸ πεινισθὲν παύσῃ. Τῇ δὲ ἐκτετακτικῇ ἡμέρᾳ ἰδὼν αὐτὸν ὁ Ποσειδῶν, καὶ χαλίσπῃσι, λύει τῇ σχιδίᾳ. Ἰὼν δὲ αὐτῇ δίδωσι κρηδεύματα, ἐν ταλαμῇ ἐσιδάντι τῆς γῆς ἀσπρίψαι αὐτὸ καὶ πολλὰ παθόν, ὡς τὴν σὺν Φαιάδων χῆρην ἱερχεῖται διασωθῆς.

Ἐπιγραφαί.

Ἀπίεστος, ἢ Ἀιάετος, Ὀδυσσεύς παρὰ Καλυψῆς.

Ἄλλως.

Καλυψῆς ἑστῶν Ὀδυσσεύς σχιδίᾳ ἢ, τὰ περὶ σχιδίου.

Ἄλλως.

Ε, πλεῖ ἐπὶ σχιδίου Ὀδυσσεὺς κινδύνου πόντου.

ἩΩ'Σ δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυῆ Τιβωνοῖο
Ὠρενυθ, ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν.
Οἱ δὲ Δεοὶ Δῶκόνδε καθίζανον ἐν δ' ἄρα τοῖσι

LIB. V.

AURORA autem ex lectis ab eximio Tithono

Surgebat, ut immortalibus lucem ferret, atque mortalibus.

Dii verò ad consessum consedebant; inter illos verò

Ver. 1. Ἡὼς δ' ἐκ λεχέων — Τιβωνοῖο.]

Tithoni croceum linguens Aurora cubile.

Georgic. I. 447. Æn. IV. 585. IX. 460.

Vide et ad Il. 4. 477.

Ibid. — παρ' ἀγαυῆ Τιβωνοῖο.] Τιβωνός, Ἀσπιδόνοτος παῖς, Πριάμυ ἀδελφός, Ἡῆς ἀνὴρ. Ὁ Ἐνδυμίων λίγεται συνινασθαι τῇ Σιλήνῃ· ἢ δὲ Τιβωνός τῇ Ἡμέρᾳ. Ἀλληγορεῖται δὲ ἕως ὅτου Ὁ Ἐνδυμίων εἰς ἀνδρα κνηγίτην, καὶ τῇ μὲν νυκτὶ κοιμώμενον, τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἀδὶ ποσσὶν, διὰ τὸ ἀσχολῆσθαι περὶ τὰ κνηγίσια· Ὁ δὲ Τιβωνός

εἰς ἀσπιδόνοτον, καὶ τῇ μὲν ἡμέρᾳ κοιμώμενον, τῇ δὲ νυκτὶ παγερυσσόμενον, διὰ τὸ ἀσχολῆσθαι περὶ τὰ ἄερα. Scbol.

Ver. 2. Ὠρενυθ.] Similiterque ver. 229. et 230. ἵκοντο et ver. 314. ἱππεύουσιν. Vide ad Il. γ'. 260.

Ver. 2. 27. — ἀθανάτοισι — ἀσπιδόνοτος.] Similiterque ver. 73. ἀδύγατος ver. 80. Ἀθάνατος et ver. 136. ἀθάνατον. Vide ad Il. α'. 398.

Ver. 3. — ἄρα.] Ut solitus erat —.

Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, ὃ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
 Τοῖσι δ' Ἀθηναίη λέγει κήδεα πόλλ' Ὀδυσῆος,
 Μνησαμένη· μέλε γάρ οἱ ἔων ἐν δώμασι νόμφης·
 Ζεῦ πάτερ, ἡδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἰόντες,
 Μήτις ἐτι πρόφρων, ἀγανός, καὶ ἥπιος ἔστω
 Σκηπτέχης βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς.
 Ἄλλ' αἰεὶ χαλεπὸς τ' εἴη, καὶ αἰσούλα ῥίζοι·
 Ὡς οὔτις μέμνηται Ὀδυσσῆος θεοίοιο,
 Λαῶν, οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὥς ἥπιος ἦεν.
 Ἄλλ' ὁ μὲν ἐν νῆσσι κεῖται κρατὶρ ἄλγιστα πόντοισιν,
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψῆς, ἥ μιν ἀνάγκη
 Ἰσχεῖ· ὃ δ' εἰ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκίεσθαι·
 Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἱταῖροι,
 Οἳ κύνε μιν κίμπωσιν ἐπ' εὐρεῖα νῶτα θαλάσσης.
 Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμνῶσιν,
 Οἴκαδε νεισόμενον· ὃ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀνυήν,

5

10

15

Jupiter alkitonans, cujus potentia est maxima.

Illis autem Pallas recenserebat xrumnas multas Ulyssis,
 Recordata; curæ enim illi erat existens in domo Nymphæ:

"Jupiter pater, atque alii beati dii semper existentes,

"Nullus amplius benignus, mitis, et mansuetus sit

"Sceptrafer rex, neque animo justa sentiens;

"Sed semper durus sit, et injusta faciat:

"Aded nemo memor est Ulyssis divini,

"Populorum, quibus præfuit, pater autem velut, mitis erat.

"Sed ille quidem in insula jacet graves dolores patiens,

"Nymphæ in sedibus Calypsus, quæ ipsum vi

"Detinet; is verò non potest suam in patriam terram venire:

"Non enim ei adsunt naves remigio-instructæ, et socii,

"Qui ipsum deducant super lata dorsa maris.

"Nunc rursus filium dilectum occidere cupiunt,

"Domum revertentem; ille verò abiit ad patris famam.

6

10

15

Ver. 4. — ὃ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.]

— qui res hominumque Delinque

Æternis regis imperiis. — *Æt.* I. 233.

— rerum cui summa potestas.

Æt. X. 100.

Ver. 7. Ζεῦ πάτερ.] Vide ad *Æt.* 4. 572.

Ver. 8. Μήτις ἐτι πρόφρων.] "Ezprobrat

"Iovi celsiqueque Dæe Minerva

"Ulyssis mansuetudinem regiam, et pieta-

"tem; quasi hæc ratione debuerit sibi De-

"orum numina consiliare; quæ tamen à

"se maxime alienata habebat, cùm ipsam

"tam longi temporis spatia à patris finibus

"procederet. *Æt.* 100. Ad nihil hæc Dæe ex-

"probrat. *Æt.* 100. sed à populi Ithacen-

"s ut Ithacensem mansuetudinis consuecitu-

3

qui, summæ Ulyssis mansuetudinis et cle-
 mentie oblit, erga uxorem et filium ejus
 tam malè se gerant. Ut liquet ex sequen-
 ti, "Ὡς ὅτις μέμνηται Ὀδυσσῆος θεοίοιο,
 "Λαῶν, οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὥς ἥπιος ἦεν."
 Vide et suprâ ad β'. 230. 234. ubi idem
 veritus occurrit.

Ver. 10. — αἰσούλα.] *Al.* αἰσούλα.

Ver. 12. — πατὴρ δ' ὥς ἥπιος ἦεν.]

Vide suprâ ad β'. 47. et 234.

Ver. 14. — ἥ μιν ἀνάγκη Ἰσχεῖ.] Vide

suprâ ad ε'. 55.

Ver. 16. et 141. — ἐπὶ νῶτα.] Vide

suprâ ad γ'. 559.

Ver. 18. — ἀποκτεῖναι.] *Al.* ἀποκτε-

μεναι.

Ver. 19. — νεισόμενον.] *Al.* νεισόμενον.

Ἔς Πύλον ἡγαθήν, ἥδ' ἔς Λακεδαίμονα διαν.

20

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγέετα Ζεὺς·
Τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγει ἕρκος ὀδόντων;

Οὐ γὰρ δὴ τῷτον μὲν ἐβέλυσας ῥοόν αὐτῇ,

ᾧς ἦτοι κείνες Ὀδυσσεὺς ἀποτίσεται ἰλθών;

Τηλέμαχον δὲ σὺ πύμψον ἐπισταμίνης, (δύνασαι γὰρ,) 25

ᾧς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκῆται·

Μνηστῆρες δ' ἐν νηϊ παλιμπετιές ἀποτίωνται.

Ἡ ρὰ, καὶ Ἑρμείαν, φίλον υἱόν, ἀντίον ἤδα·

Ἑρμεία, (σὺ γὰρ αὐτὲ τὰ τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐσσι,) 30

Νύμφη εὐπλοκάμῳ εἰπεῖν νημερτία βελήν,

Νώστον Ὀδυσσεὺς ταλασίφρονος, ὥς κε νήηται,

Οὔτε θεῶν πομπῇ, ἔτε θνητῶν ἀνθρώπων·

Ἀλλ' ὅγ' ἐπὶ σχεδὴς πολυδίσμῳ πῆματα πάσχων

Ἥματι κ' εἰκοστῇ Σχερίην ἐρίβωλον ἵκοιτο,

Φαίηκων ἐς γαῖαν, αἱ ἀγχίβοι γεγάασιν· 35

* In Pylum divinam, atque in Lacedæmonia claram."

30

Hanc autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter;

* Filia mea, quale tibi dictum excidit dentium?

* Nonne enim hoc quidem excogitasti consilium ipsa,

* Ut scilicet illos Ulysses ulciscatur reversus?

* Telemachum autem tu deduc accuratè, (potes enim,) 35

* Ut incolumis suam in patriam terram veniat;

* Proci verò in nave retrò iter-relegant."

Dixit utique, et Mercurium, dilectum filium, contrà alloquebatur:

* Mercuri, (tu enim itidem et in aliis nuncius es,) 30

* Nymphæ comas pulchræ dicito firmum nostrum consilium,

30

* Reditum Ulyssis patientis; ut redeat,

* Neque deorum ductu, neque mortalium hominum;

* Sed is in rate multis-vinculis-aptâ ærumnas patiens

* Die vicesimâ ad Scheriam fertilem perveniat,

* Phæacum ad terram, qui propinqui diis sunt; 35

Ver. 20. — Λακεδαίμονα διαν.] Scholiastes interpretatur μεγάλην. Rectè, ut opinor. Alibi enim apud Poëtam appellatur ἐνέρχομαι Λακεδαίμονα, et Λακεδαίμονα κηρύσσειν Odys. δ'. 1. s. 414. s. 1. Atque eodem sensu et Mari Epitheton hoc tribuere videtur Poëta. Vide ad II. s. 141.

Ver. 21. — νεφεληγέετα Ζεὺς.] Vide ad II. s. 175.

Ver. 23. Οὐ γὰρ δὴ.] Vide infra ad ver. 204.

Ver. 24. — ἀποτίσεται.] Ita edidit Barnesius. Al. ἀποτίσεται. Minus rectè: nam τίσω, τίσαςθαι, ὦς, semper apud Homerum primam producant. Vide ad II. δ. 257. et i. 508.

Ver. 27. — ἀποτίωνται.] Al. ἀποτίωνται.

Ver. 28. — φίλον υἱόν.] Barnesius edidit, υἱόν φίλον. Sed et ferri potest Vulgata Lectio; eadem ratione ac "ᾧς γὰρ" "οἱ —" ver. 41. et "Ἀντὶς οἱ —" ver. 143. Vide ad II. s. 51.

Ver. 33. — σχεδὴς πολυδίσμου.] Ἀσκη, πῶς, οἷς ἀποσχεδὸς πηχθῶσι, — πολλοὶς ἱματωμαῖνις διαμοῖς. Schol.

Ver. 34. — Σχερίην.] Σχερίη ἱκαλῶσα ἡ νῆος τῶν Φαίηκων· τὸ δὲ μετὰ ταῦτα ἱκαλῶσα Κερκύρα· τὸ δὲ ἀρχαῖον αὐτῶν ἱκαλῶσα: Ἀρπώνη. Schol.

Ver. 35. — ἀγχίβοι.] Ἦτοι καθύπερθε τοῖς ἐσὶν ἀπὸ Παιδῶν οἱ βασιλεῖς αὐτῶν· ὅτι εὐδαίμονες ἐσὶν· ἃ ἀπὸ αἱ θεοὶ ἐνδοξοῦσι.

Οἳ κέν μιν περὶ κῆρι, θεὸν ᾧ, τιμήσουσιν,
Πέμψουσιν δ' ἐν νηὶ φίλην εἰς πατρίδα γαῖαν,
Χαλκόν τε χρυσόν τε ἄλλισ, ἐσθῆτά τε δόντες,
Πόλλ', ὅσ' ἂν οὐδέποτ' ἐκ Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
Εἴ περ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἵσαγ.

40

“Ὡς γὰρ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἰκίσθαι.
Οἶκον εἰς ὑψόροφον, καὶ ἔην εἰς πατρίδα γαῖαν.

“Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος Ἀργειφόντης·
Αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πίδαλα,
Ἀμβρόσια, χρύσεια· τὰ μιν φέρον ἡμῖν ἐφ' ὑγρῇ,
Ἥδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα προίῃς ἀνέμοιο.
Εἴλετο δὲ ῥάεδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα δέλγει,
Ὡρ ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνῶντας ἐγείρει.

45

“ Qui ipsum ex animo, deum velanti, honorent,
“ Mittantque in navi charam in patriam terram,
“ Æsque aurumque abunde, vestemque cūm-dederint,
“ Plurima, quanta nunquam ex Trojā sustulisset Ulysses,
“ Etiam si incolumis venisset, sortitus ex prædā portionem.
“ Sic enim ei fatale est amicosque videre, et pervenire
“ Domum in excelsam, et suam in patriam terram.”
Sic dixit; nec non-paruit internuncius Argicida:
Statim deindē pedibus subligavit pulchros calceos,
Immortales, aureos, qui ipsum ferebant sive per mare,
Sive per immensam terram, pariter cum flatibus venti.
Cepit etiam virgam, quā virorum oculos demulcet,
Quorumcunque vult, rursusque dormientes excitat.

40

45

ὥστε αὐτοῖς ἔ' ὑπαχύνται. Schol. Ἀρχαῖους ἡ ποίσις λίγει, ἢ κατὰ γένος. — ἢ διὰ τὴν ὑδαίμασίαν τῆς κατ' αὐτοὺς γῆς· ἢ διὰ τὸ φιλέειν καὶ τὴν λοιπὴν ἀριστην· ἢ καὶ κρείττον ἔ'ναι δοκεῖ. Eustath.

Ibid. — γιγάσιν.] Similitèrque infrā ver. 67. μίμηλιν ver. 87. ἐλέλυσας. et ver. 89. ἀναγιν. Vide ad II. d. 37. et S'. 322.

Ver. 37. Πέμψουσιν δ' ἐν νηϊ.] Vide infrā ad S'. 64. Ὡς.

Ver. 39. — ἐδίδασκε·] In Τροίης ἐξήρατ'.] MS. à Tho. Bentleio collatus, ὀδύποσι Τροίης ἐξήρατ'. Quæ fortè et verior lectio.

Ver. 41. “Ὡς γὰρ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέναι.” Vide infrā ad i. 532.

Ver. 43. “Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε — Αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν.

Dixerat: Ille patris magni parere parabat Imperio; et primūm pedibus talaria nectit Aurea; quæ sublimem alis, sive æquora supra,

Seu terram, rapido pariter cum flamine portant. Æn. IV. 238.

Similitèr et Statius:

Paret Atlantiades dictis genitoris, et inde

Summa pedum propèrè plantaribus illigat alis. Thebaidos, lib. I. ver. 303.

Ver. 44. 51. 54. 120. — ἰδήσατο — Σείατ' — ὀχῆσατο — ποίησεν.] Vide infrā ad ver. 491. et ad i. 296.

Ver. 44. 61. 232. — καλὰ — καλῇ — Καλῇ.] Vide ad II. β'. 43.

Ver. 45. — φέρον.] Al. φέροι.
Ver. 47. Εἴλετο δὲ ῥάεδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα δέλγει.]

Tum virgam caput: hanc animas ille evocat Orco

Pallentes, alias sub tristia Tartara mittit: Dat somnos, adimitque; et lumina morte resignat. Æn. IV. 242.

Tum dextræ virgam inseruit, quā pelle-re dulces

Aut suadere iterūm somnos; quā nigra subire

Tartara, et exangues animare assueverat umbras.

Statius, Thebaid. lib. I. ver. 306.

Tu piis lætis animas reponis Sedibus, virgâque levem coerceres

Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πίπτετο κρατὺς Ἀργυφόντης·
 Πιερίην δ' ἐπιβάς, ἐξ αἰθέρος ἔμπροσθι πόντον·
 Σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα, Λάρην ὄρνιθι τοικῶς,
 "Οσσε κατὰ δεινούς κόλπους ἄλως ἀντρυγέσσω
 Ἰχθῦς ἀγρώσων, πυκινὰ πτερὰ δύνεται ἄλμῃ·
 Τῷ ἵκελος πολέεσσιν ὀχήσατο κύμασιν Ἐρμῆς.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἰούσαν,
 "Εὐθ' ἐκ πόντου βὰς ἰοιδῖος, ἤπειρόνδ' εἶπε
 "Ἦῖεν ὄφρα μέγα σπείος ἵκετο, τῷ ἐνὶ νύμφῃ
 Ναῖεν εὐπλόκαμος· τὴν δ' ἐνδοθὶ τίτμαν ἰούσαν.
 Πῦρ μὲν ἐκ' ἰσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόθι δ' ὄδμῃ

50

55

Hanc in manibus tenens volabat fortis Argicida :
 Pieriæ autem cacumen-nactus, ex æthere incidit in mare :
 Festinabat deindè super fluctus, laro avi similia,
 Quæ circum magnos sinus maris infructuosi
 Pisces venans, crebrò alas mergit-sibi sanguine :
 Huic similis plurimis supervectus-est fluctibus Mercurius.
 Sed quandò jam insulam pervenisset procul sitam,
 Tum ex ponto ascendens cœruleo, ad littus
 Ibat, donec ad ingentem specum pervenit, in quo Nympha
 Habitabat comas-pulchra : hanc verò intus invenit.
 Ignis quidem ad focum ingens ardebat, procul verò odor

50

55

Auræ turbam, superis Deorum
 Gratus, et imis.

Horat. Carm. lib. I. Od. x. 17.

Λόγῳ ἀφρόνεια (Barnesius edidit ἁφρόνεια, sed legendum sine dubio ἀφρόνεια) νοητόν, τὸν τῷ Ἐρμῇ μέλλον ὄτι φυχὰς μὴ καταναγκάσειται πάλιν, ἐκλινομένης δι' ἀνθρώπων. Schol. Similiter Eustathius: Ἀλληγορία δι' οὗ τοιαύτης Ἑρμῆϊ πῶς μέλλει ἐκφυγῆναι, τὸ τὸς μὴ νήφοντας, ἀλλ' οὐ τὸς δι' ἀνθρώπων δι' ἡλυσιν, ἀνθρώπων. "Ἡ δ' ἔλλως, ὡς Θέμις λέγει, τὸς μὴ ἰδίως πάλιν ἢ δι' τὸ ἀγνώστους, ἀφάνειν διὰ τοιαύτης· τὸς δι' ἡλίφρονες, μεμνημένους ποιεῖν. Vide Phrynæum, de Naturâ Deorum, cap. 16. item infrâ ad ver. 87.

Ver. 49. Τὸν μετὰ χερσὶν ἔχων πίπτετο,

Illâ fretus agit ventos, et turbida tranat
 Nubila ———. Æn. IV. 245.

Disiluit, tenuique exceptus inhorruit aurâ :

Nec mora, sublimes raptim per inane volatus

Carpit, et ingenti designat nubila gyro.

Statius, Thebaid. lib. I. ver. 309.

Ver. 50. Πιερίην δ' ἐπιβάς, ἐξ αἰθέρος ἔμπροσθι πόντον·

Hic primùm, paribus nitens Cyllenius alis,

Constitit; hinc toto præceps se corpore
 ad undas [circum

Misit; avi similis, quæ circum littora,

Piscosos scopulos, humilis volat æquora
 juxta. Æn. IV. 252.

Ibid. Πιερίην· Πιερίαν, ὅπως Μυκισσῶνας, ἰσὺν Μυσῶν. Schol.

Ver. 51. ——— Λάρην ὄρνιθι τοικῶς·] Τὴν ἑρμῶν, ἢ αὐτῆς Λάρην δὲ, ἑρμῶν θαλάσσιον. Schol.

Ver. 52. 84. et 140. et 158. — ἀντρυγέσσω ——— ἀντρύγιστον·] Vide ad Il. d. 316.

Ver. 54. Τῷ ἵκελος·] Fuerunt, notante Eustathio, qui hunc versum repudiârunt; sed rationibus parùm idoneis.

Ver. 55. 39. ——— ταλὶς ——— ταλὶς·] Al. ταλός ——— ταλός.

Ver. 57. "Ἦῖεν ὄφρα μέγα σπείος ἵκετο.

Proxima Circæe raduntur littera terræ :
 Dives inaccessos ubi Solis filia lucos
 Assiduo resonat cantu, tectisque superbis
 Urit odoratam nocturna in lumina cedrum,

Arguto tenues percurrens pectine telas.
 Æn. VII. 10.

Quem locum inter eos recenset Macrobius, in quibus Poëtarum "par pend splendor am-
 borum est." Lib. V. cap. 12.

Ver. 59. Πῦρ μὲν ἐκ' ἰσχαρόφιν·] Ἀρχαῖον δὲ ἡ τοῦ πυρὸς χερσὶς παρὰ τοῖς ἰνδοῖς· ἢ ὡς τῆς τραγωδίας Φιλοκτήτης ἱκανῶς, φησὶ (Sophocl. Philoctet. ver. 297.) ὅτι, "Οἶα·" μὴν εἶναι πυρὸς μετὰ, Πῦρ· ἰσχαρόφιν αὖ· "τῷ δ' ἱσχαρὸς πῦρ." Eustath.

Κίδρου τ' εὐκαίταιο, θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδάδει,
 Δαιομένων ἢ δ' ἔνδον αἰοιδιάουσ' ὀπὶ καλῇ,
 Ἴστον ἐποιοχόμενην, χρυσίῃ περιδ' ὕφαιναν.
 Ὑλῃ δὲ σπῖος ἀμφιπεφύκει τηλεθόωσα,
 Κλήβρη τ', αἰγυρός τε, καὶ εὐώδης κυπάρισσος.
 Ἐνθα δὲ τ' ὄρνιθες τανυσίπτεροι εὐνάζοντο,
 Σκῶπές τ', ἰρηνές τε, τανύγλωσσοί τε κορυῖναι
 Εἰνάλιναι, τῇσιν τε θαλάσσια ἔργα μέμνηται.
 Ἡ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ στείονος γλαφυροῖο
 Ἡμερὶς ἡδῶσσα, τεθῆλαι δὲ σταφυλᾶσι.
 Κρήναι δ' ἐξείης πίσυρες ῥέον ὕδατι λευκῷ,
 Πλησίαι ἀλλήλων τετραμμέναι ἀλλυθδὶς ἄλλη.
 Ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἴου, ἡδὲ σελίνου,

60

65

70

Cedrique foetida, thymaque per insulam redolebat,
 Ardantium : ipsa verò intus cantillans voce pulchrâ,
 Telam percurrens, aureo radio texebat.
 Sylva autem specum circumcreverat virescens,
 Aëthusque, populusque, et benè-odorata cypressua.
 Ibi verò et aves extensas-alas-habentes nidulabantur,
 Bubones, accipitresque, latasque-linguas-habentes cornices
 Marinx, quibus utique marina operâ curæ-sunt.
 Ibidem porro extensa erat circum speluncam cavam
 Vitis pubescens; florebat verò avis:
 Fontes autem ex-ordine quatuor fluebant aquâ limpidâ,
 Vicini inter-se versi aliò alius.
 Circum verò prata mollia violarum, atque apii,

60

65

70

Ver. 60. — θύου τ'.] Scholiastes exponit, ἔδος κίδρου, ἢ φουτοῦ. Macrobius autem; "Homèrus, (inquit), qui citreum θύον ap-
 pellat, ostendit esse odoratum pomum;
 "θύον τ' ἐπὶ καλὴν δαΐδα" *Saturnal. lib. II.*
 cap. 15. Ubi in transcursum notandum, quod
 nunc legitur "θύου τ' ἐπὶ τῶσον ὀδάδει,"
 legitur *Macrobius*, "θύον τ' ἐπὶ καλὴν δα-
 "δα." Minus rectè. *Al. δαΐδα.*

Ver. 60. 61. et 298. 68. 69. — Ἰαλῶν
 — πτόβου — πτόβου — τῆλιναι.]
 Vide ad *H. ε. 37.* et *δ. 492.*

Ver. 63. et 308. [Ἰλν.] Similitèrque vov.
 287. 311. Vide ad *H. γ. 151.*

Ibid. — ἀμφιπεφύκει.] *Al. ἀμφὶ περιέκει.*

Ver. 66. — ἡδῶσσα τ'.] Ἀγνὶ δὲ Ἀρωστηθῆς
 τοῖς παρ' Ὀμήρῳ διὰ τοῦ σίγματος μὴ λήγεται,
 ἀλλὰ ἀπλῶς ὑποτίθεται καὶ τοῖς. Τοῖς οὖν τι-
 θέντας τὸ σίγμα ἀρπυζάνου ὥς κατὰ τὸ
 ἵματι ἐκπύρας, καὶ τῆς Ὀμήρου περὶ τὴν ἵματι
 κρίσεως ἐκ καὶ γνώσεως. *Ælian. de Animal.*
lib. XV. cap. 28. Ὁ Μένιδος δὲ Ἀλκιβάνδρος
 φησὶ τοῖς παρ' Ὀμήρῳ χυρὶς τοῦ ε καὶ τῶς
 αἰσας, ὅς Ἀρωστηθῆς οὐκ ἔστι ἀρωστηθῆς. —
 Καὶ Σπυρίωνες δ' ἐκ διωτικῆς ἰσχυρῆς χυρὶς τοῦ

ε καὶ τῶς αἰσας αὐτὸς ὑποτίθει. *Athenaus, lib. IX.*
 cap. 10. "Planè contrarium tamen," in-
 quit *Cassiodorus* in annotationibus ad hunc
Athenai locum, "scribit Theocriti vetus
 "interpres; cñjus sunt hæc ad ἰδύλλιον
 "primum; 'Ἀλκιβάνδρος φησὶ, τοῖς συνῶσας
 "οἷα βαρυντῶν τῇ φωνῇ, διὰ καὶ παρ' Ὀμήρῳ
 "φησὶν ἑρῆς δαμῖν γράφεται, Σπυρίων τ',
 "ἰρηναι οἱ. Οἱ δὲ γὰρ, φησὶ, γράφεται
 "χυρὶς τοῦ ε."

Ibid. — ἰρηναι.] Τὸ δὲ, ἰρηναι, ἰωνικῶς
 φιλῶναι. *Eustath.* Alii hic habent ἰρηναι.

Ibid. — κορυῖναι Εἰνάλιναι.] Κορυῖναι δὲ ἰ-
 νάλιναι, κατὰ τὰς Παλαιὰς, αὶ αἰθύναι. *Eustath.*
 Ver. 68. — ἡ γ'.] *Al. ἡδ.*

Ibid. — συνῶσας.] *Al. συνῶσας* et συνῶσας.

Ver. 69. — ἡμερὶς ἡδῶσσα.] Ἀρωστηθῆς, ὅς
 διατελὴν τῆς ἀγρίας, ἀρπυζάνου. *Schol.* ἡμερὶς
 δὲ, κατὰ μὲν πολλοὺς, ἡ ἡμερὶς ἀρωστηθῆς, πρὸς
 διατελὴν τῆς ἀγρίας. — Ἐν δὲ ὑποτιμῶναι
 παλαιὰς τοῖς τοῖς τὸ ἔ τῆς ἰλινδῶς, ἡδῶς λα-
 τοφλοῖς θρῶς ἡ ἡμερὶς λήγεται, καὶ δὲ κατὰ
 αὐτῆς συνῶσας. *Eustath.*

Ver. 72. — Ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἴου.]
 ἴου, ἡδῶς ἰδῶν. *Schol.* Τὸ δὲ, ἴου, οὐκ ἔστι

Θήλεον ἔνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν
Θηήσαιο ἰδὼν, καὶ τερφεῖη φρεσὶν ᾗσιν.

Ἔνθα στὰς θηῖτο διάκτορος Ἀργειφόντης.

75

Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἑὸν θηήσατο θυμῷ,

Αὐτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλυθεν· οὐδὲ μιν ἄντην

Ἠγνοίησεν ἰδοῦσα Καλυψώ, δῖα θεῶων.

(Οὐ γὰρ τ' ἀγνώτες θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται.

Ἀθάνατοι, οὐδ' εἴτις ἀπόπροθι δάματα νοίει.)

80

Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ἔνδον ἔτετμεν,

Ἀλλ' ὄγ' ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος· ἔνθα πάρος περ.

Δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,

Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο, δάκρυα λείδων.

Ἑρμείαν δ' ἐρέεινε Καλυψώ, δῖα θεῶων,

85

Ἐν θρόνῳ ἰδρύσασα φαιινῷ, σιγαλόεντι·

Virescebant: ibi deinde etiam vel immortalis si-arcessisset,

Admiratus esset intuens, et oblectatus animo suo.

Illic stans mirabatur internuncius Argicida.

75

Cæterum postquam omnia suo admiratus est animo,

Statim in amplam speluncam perrexit: neque ipsum coram

Ignoravit conspicata Calypso, nobilis dea.

(Non enim ignoti utique dii invicem sunt

Immortales; neque siquis longè-procul ædes habitat.)

80

Neque verò Ulysses magnanimum intus invenit;

Sed is in littore flebat sedens: ubi antea etiam,

Lachrymis et gemitibus et doloribus animum macerans,

Pontum in infructuosum prospiciebat, lachrymas stillans.

Mercurium autem interrogabat Calypso, nobilis dea,

85

In throno collocatum splendido, admirando;

γράφειν· ἡ καὶ πρῶτον, ὡς καὶ πολλοὶς ἀρίστοι
τὸν Παλαιὸν· ἵνα γὰρ ἐν λαμῶνι ἐπ' αὐτῇ, ἀλλὰ
σία, ὡς μίχρη τὴν φαίνεται· οἷς, κατὰ καὶ τοῖς
σὺλῳις, χρῆμα θαυμάσιος ὕδατος· θάλλουσι γὰρ
πλῆσι ἐν αὐτῇ. Διὰ καὶ συγὰς προσωπῶν
ὕδατος, ὡς ἱρῶν, ἐν χωρίῳ οὐκ ἴσθι θάλλου
αὐτῶν. Eustath. Vide et Athenæum, lib. II.
cap. 19. sub fine.

Ver. 73. — ἴδω κ' ἴστω.] Ἀ. ἴδω
κ' ἴστω.

Ibid. — ἡ ἀθάνατος περ ἐπελθὼν Θηήσαι-
σο ἴδων.] “ L’ admiration que les Dieux
“ mêmes auroient pour ce beau lieu, nous ne
“ saurions nous empêcher d’ avoir pour
“ la belle description qu’ Homere en a
“ faite.” Dacier.

Ver. 77. 476. — ἤλυθεν — ἰσάλλουσι.]
Vide suprâ ad β'. 262. et ad II. α. 37.

Ver. 79. Οὐ γὰρ τ' ἀγνώτες θεοὶ ἀλλήλοισι
πέλονται.] Ita edidit Barnesius ex Eustathio,
q. i et in contextu et in commentario hoc

modo legit. Cumque Barnesio faciunt et
Codices nonnulli à Tho. Bentleio collati.

Vulg. Οὐ γὰρ τ' ἀγνώτες γι θεοί.

Ver. 81. Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆα.] “Οτι δαπάνης
μισθοδίου ἡ Ποιητῆς, μὴ εἶναι τὸν Ὀδυσσῆα
ἴδων παρὰ τῇ Καλυψῷ, ὅτι ἐς αὐτὴν ἦλθεν
Ἑρμῆς. Ποιῶν δὲ ταῦτα, ἵνα πείραστος κατὰ
τὸν Ποιητὴν διέξῃ χαρίσασθαι αὐτῇ ἡ Καλυψώ
τὸν αὐτὸν ἄφ' ἑαυτῆς, καὶ ὁρῶν ἱκανὸς χάριν
αὐτῇ. Eustath. Sed vide infrâ ad ver.
87.

Ver. 82. — πάρος περ.] Ἀ. πάρος γι.

Ver. 83. Δάκρυσι καὶ στοναχῇσι ἡ ἄλγεσι.]
Vide infrâ ad α'. 611.

Ver. 84. et 158. — διερέσκετο.] Simili-
tèrque ver. 135. φίλιον, ἱερῖον, ἱερῶνον et
ver. 154. ἱαύεσσιν. Vide ad II. β'. 221. et
α. 37.

Ver. 86. — σιγαλόεντι.] Ὁ σιγαλόεις
θρόνος, — ἡ ποικίλος διὰ τὸ κατισιγμῶν
εἶναι, Eustath.

Τίπτε μοι, Ἑρμεία χρυσόρραπι, εἰλήλουθας,
Αἰδοῖός πε φίλος τε; πάρος γε μὲν οὔτι θαμίζεις.
Αὔδα, ὅτι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἀνωγεν,
Εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν.

99

Ἄλλ' ἔπειο προτέρω, ἵνα τοι παρ' ξείνια δαίω.

Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν,
Ἀμβροσίης πλήσασα· κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν.

Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε διάκτορος Ἀργεϊφόντης.

Αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε, καὶ ἤραρε θυμὸν ἰδωδῇ,

95

Καὶ τότε δὴ μιν ἔπεσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Εἰρωτᾷς μ' ἐλθόντα, θεὰ, θεόν; αὐτὰρ ἐγώ τοι

Νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπῆσω· κέλευαι γάρ.

Ζεὺς ἐμὲ ἠνώγει δεῦρ' ἐλθεμεν οὐκ ἐθέλοντα·

“ Cur ad me, Mercuri aureo-caduceo, venisti,

“ Venerandusque charusque? antè quidem neutiquam frequentabas:

“ Eloquere, quod in-animo-habes; perficere autem me animus jubet,

“ Si possum quidem perficere, et si perfici potest.

99

“ Verùm sequere ulteriùs, ut tibi hospitalia apponam.

Sic utique locuta dea apposuit mensam,

Ambrosià repletam, miscuitque nectar rubrum.

Cæterùm bibebat et comedebat internuncius Argicida.

Porro postquàm cœnaverat, et refecerat animum cibo,

95

Tam verò ipsam verbis respondens allocutus est;

“ Interrogas me hæc-profectum, dea, deum? ast ego tibi

“ Verè sermonem enarrabo; jubes enim.

“ Jupiter me jussit huc ire invitum:

Ver. 87. Τίπτε μοι, Ἑρμεία χρυσόρραπι.] *Heraclides Ponticus* locum hunc allegoricè interpretatur: Καὶ μὴ εἰς Καλυψὶν (inquit) τὴν παρὰ τοῖς ποικίλοις παρ' Ὀδυσσεύς λόγων, Ἑρμῶν προσηγούμενος· μέγας μὲν, ἀλλ' ὁμῶς παταλίζοντο, αὐτοῦ τὸν ἱερωτὰ τῆς Νύμφης, ἵν' αἰς Ἰθάκην προσημψίῃ. Vide suprâ ad ver. 47. et ad Il. ὁ. 360.

Ver. 88. — θαμίζεις.] *Barnesius* legendum conjicit θαμίζεις· nec malè. Vide ad Il. ὁ. 37. et β'. 221.

Ver. 89. Αὔδα, ὅτι φρονέεις.] In vulgatis scriptum est Αὔδα· *Barnesius* autem ex MS. et ex *Eustathio* edidit Αὔδα· uti et in omnibus legitur, *Iliad.* ξ'. 195. σ'. 426. ubi idem versus occurrit. Rectè: contrahitur enim (uti notat *Barnesius*) ex Αὔδας adeoque ultimam habet longam, propter sequentem vocalem solummodò hîc corripit. Vide ad Il. σ'. 192.

Ver. 89. 90. Αὔδα, ὅτι φρονέεις· — πτετελεσμένον ἐστίν.]

Ver. 90. — εἰ τετελεσμένον ἐστίν.] Εἰ φύσει ἔχει τὴν δύναμιν τετελεσθῆναι· ἢ δυνατὸν εἶναι γενέσθαι. *Schol.*

Ver. 91. Ἄλλ' ἔπειο προτέρω.] Deest hic versus in MSS. duobus à *Tho. Bentleio* collatis.

Ver. 93. — κέρασσε δὲ νέκταρ.] Νῦν ἐνέχων, ἀπὸ τῆς ἀρχαίας συνθήκης· εἰς κέρας γὰρ ἐγχέοντες ἔπινον. *Schol.*

Ibid. — κέρασσε.] Rectè cum duplici σ, quippè non ex κέραν, sed ex κέραννυμ deductum, Vide ad Il. ὁ. 67. et σ'. 1.

Ver. 95. — δειπνήσῃ.] Vide suprâ ad Ὑ. 535.

Ibid. — ἤραρε.] Vide ad Il. Ὑ. 110.

Ver. 98. Νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπῆσω.] Ἦτοι ἀναμαρτήτως ἐπὶ ἀληθείᾳ ἱσθῶ· κίμαι γὰρ, ὡς εἰ ἔλεγον, ἐπαληθεύομαι σοι, ἀψευδῆ τὸν λόγον ἱσθῶ. *Porphyr.* *Quæst. Homeric.* 16. Cæterùm enuntiabatur *Nημερτέως* ac sic scriptum fuisset *Νημερτῶς*. Vide ad Il. β'. 811. *Al. Νημερτίς*.

Ver. 99. Ζεὺς ἐμὲ ἠνώγει.] In Vulgatis editum est Ζεὺς ἱμ' ἠνώγει. Quod ferri non potest. *Barnesius* edidit Ζεὺς μὲν ἱμ' ἠνώγει· at nullis adductis Codicibus, nullâ allatâ auctoritate; neque, ut opinor, ad sententiam satis rectè. Ad Vulgatam lectionem

— Tuus, ô regina, quid optes
Explorare labor; mihi jussa capessere fas
est.

Æn. l. 30.

Vide et ad Il. ξ'. 195.

- Τίς δ' ἂν ἐκὼν τοσσόνδε διαδράμοι ἀλμυρὸν ὕδωρ, 100
 "Ασπετον; οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις, αἶτε Δεαῖσιν
 'Ιερά τε ῥέζουσι, καὶ ἐξαίτους ἐκατόμβας.
 'Αλλὰ μάλ' οὐπὶς ἐστὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο 105
 Οὔτε παρὲξ ἐλθεῖν ἄλλοι Δεόν, οὔθ' ἀλιῶσαι.
 Φησί τοι ἄνδρα παρῆναι οἷζυρώτατον ἄλλων
 Τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἄστν περὶ Πριάμοιο μάχοντο
 Εἰνάετες, δεκάτῃ δὲ πόλιν πύσαντες ἔβησαν
 Οἴκαδ'· ἀτὰρ ἐν νόστῳ 'Αθηναίην ἀλίτοντο,
 "Ἡ σφὶν ἐπ' αὖρος' ἀνεμοὶ τε κακὸν, καὶ κύματα μακρὰ.
 "Ενθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιβον ἐσθλοὶ ἱταῖροι, 110
 Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἀνεμός τε φέρων καὶ κύμα πίλασσει.
 Τὸν νῦν σ' ἠνώγει ἀποπεμπέμεν ὅττι τάχιστα
 Οὐ γάρ οἱ τῇδ' αἴσα φίλων ἀπὸ νόσφιν ὀλίσθαι,
 'Αλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἰέσθαι
 Οἴκον ἐς ὑψόροφον, καὶ ἐὼν ἐς πατρίδα γαῖαν. 115
 "Ὡς φάτο· ῥίγησεν δὲ Καλυψὼ, δῖα Δεαῶν,
 Καί μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·

- " Quis enim volens tantum percurreret salsam aquam, 106
 " Immensam? neque ulla propè mortalium urbs, qui utique diis
 " Sacraque faciunt, et eximias hecatombas.
 " Sed nullo modo *far*-est Jovis mentem *Ægiochi*
 " Neque prætergredi alium deum, neque irritam-facere.
 " At tibi virum adesse ærumnossimum præter ceteros 105
 " Vixos, qui circa urbem Priami pugnabant
 " Novennio; decimo verò urbem depopulati abiverunt
 " Domum: at in reditu Palladam offenderunt;
 " Quæ ipsis excitavit ventumque malum, et fluctus ingentes.
 " Ibi alii quidem omnes perierunt eximii socii, 110
 " Hunc autem huc ventusque ferens et fluctus appulit.
 " Eum nunc te jubet dimittere quàm celerrimè:
 " Non enim ei hic soror-est ab amicis georsum perire;
 " Sed adhuc ei fatale est amicosque videre, et pervenire
 " Domum in excelsam, et suam in patriam terram." 115
 Sic dixit; exhorruit verò Calypso, nobilis dea,
 Et ipsum compellens verba alata dixit;

proximum est, quod in Editione *Castellianis* reperit *Barnesius*, Ζεύς ἡμὶν ἡνώγει uti habet et MS. unus à *Tbo. Bonitio* cellatus.

Ver. 100. — *επεσέειδε.*] Vide ad *Il. ε. 387.*

Ver. 101. — *αἶσα.*] *Qui scilicet* —.

Ver. 103. 'Αλλὰ μάλ' ἔπεια ἐστὶ Διὸς νόον.]

"Ὡς ἐπ' ἐστὶ Διὸς πλάττωσι νόον, ἐπὶ παρὲλθιν.

Metaph. Theogon. vers. 613.

Διὸς δὲ παρακαταῖς ἐπὶ μεγάλα

φρονέειν ἀπείρατος —.

Æschylus, Supplicans, vers. 1056.

Ver. 103. et 107. — *αἰγιόχοιο.*] Vide ad *Il. α'.*

Ver. 104. — *παρὲς ἐλθεῖν.*] *Al. παρὲς ἐλθεῖν.*

Ver. 108. — *ἐν νόστῳ 'Αθηναίην ἀλίτοντο.*] Vide *suprà* ad *g. 182. 135.*

Ver. 110. 133. 161. — *ἀπέρχονται* —

φθίνονται.] Vide ad *Il. ε. 43.*

Ver. 111. et 134. — *πίλασσει.*] Vide

ad *Il. v. 1.*

Ver. 116. et 171. — *ρίγηται.*] Vide ad

Il. ε. 314.

Σχέτλιοι ἐστὲ, θεοὶ, ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων,
 Οἷτε θεαῖς ἀγάασθε, παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
 Ἀμφαδίην, ἣ τίς τε φίλον ποιήσεται ἀκοίτην.
 "Ὡς μὲν ὅτ' Ὀρίων' ἔλετο ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Τόφρᾳ οἱ ἠγάασθε θεοὶ ρεῖα ζῶντες,
 Ἔως μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονος Ἀρτεμις ἀγνή
 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιοχόμενη κατέπεφνε.
 "Ὡς δ' ὅπότε Ἰασίῳ ἐὺπλόκαμος Δημήτηρ,
 "Ὡ, θυμῷ εἴξασα, μίγῃ φιλότῃ καὶ εὐνῇ,
 Νειῶ ἐνὶ τριτόλῳ· ἐδὲ δὴν ἦεν ἄπυστος
 Ζεὺς, ὅς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῇτι κεραυνῷ.

120

125

- " Improbī estis, dii, invidi prae aliis,
 " Qui utique deabus invidetis, cum viris eas dormire
 " Palam, si qua charum sibi fecerit maritum.
 " Sic quidem cum Orionem cepit rosea-digito Aurora,
 " Tandiu illi invidetis dii facile viventes,
 " Donec ipsum in Ortygiā aureum-solum-habens Diana casta
 " Suis mitibus sagittis aggređiens occidit.
 " Sic etiam quando Iasioni comas-pulchra Ceres
 " Suo animo obsecuta, commixta est amore et concubitu,
 " Novali in tertio; neque diu fuit ignarus
 " Jupiter, qui ipsum occidit percussus corusco fulmine.

120

125

Ver. 118. Σχέτλιοι ἐστὲ, θεοὶ, ζηλήμονες.] Τὸ δὲ ζηλήμονες, γράφεται μιν καὶ δηλήμονες, ὅ ἐστι βλαπτικοί. *Eustath.* Ejusdem lectionis hic meminit et *Scholiastes*; firmaturque ea tum ex *Iliad.* α. 33. ubi idem hemistichium occurrit, et in *Vulgatis* legitur δηλήμονες; tum ex eo quod vox δηλήμων etiam alibi apud Poetam usurpetur; vox ζηλήμων, nusquam nisi hoc loco. Vide infra ad ε. 84. 115. φ. 308.

Ver. 120. — ἣ τίς τε φίλον ποιήσεται ἀκοίτην.] Ita ex *Henrico Stephano* aliisque restituit *Barnesius*. Alii corrupte, ἣ τις φίλον. Cæterum Editio *Henrogiana*, (notante *Barnesius*) habet ἥ τις τε φίλον atque ita habet etiam Codex unus à *Tbo. Bentleio* collatus. Quæ fortè et verior lectio.

Ver. 121. — Ὀρίων' ἔλετο.] *Al.* Ὀρίων ἔλετο.

Ibid. et ver. 228. — ῥοδοδάκτυλος Ἥως.] Vide supra ad β. 1. et ad *Il.* α. 477.

Ver. 122. — ἠγάασθε.] *Barnesius* legendum conjicit ἠγάασθε, ut *Iliad.* γ. 181.

Ver. 123. Ἔως μιν.] Pronuntiabatur ὦς μιν.

Ibid. — Ὀρτυγίῃ.] Τῇ Διήλῳ νῆσος δὲ ἡ Διήλος ἐστὶν ἀπὸ μίσει τῶν Κυκλάδων. *Schol.*

Ibid. — Ἀρτεμις ἀγνή Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν.] Vide ad *Il.* ε. 59. et α. 605. 606. item infra ad ε. 409.

Vol. I.

et integræ
 Tentator Orion Dianæ,
 Virgineâ domitus sagittâ.

Horat. Carm. lib. III. Ode. iv. ver. 70.

Οἱ πλείους τῶν Σκαρπείου φασὶν αὐτὸν ἀνηρέσθαι, βιάζομενον τὴν Ἀρτεμιν. Ὁ γὰρ Ἀπόλλων οὐκ ἀνέλειν, ἵσως μὴ παρὸν τότε. *Schol.* ad ver. 121. supra.

Ver. 125. Ὡς δ' ὅπότε Ἰασίῳ.] Τάτω δὲ Δήμητρος ὁ Πλούτος. Ἦν δὲ Κῆρς ὁ Ἰασίων. Ἑλλάνικος δὲ Ἠλείκτρης δὲ Διὸς αὐτὸν γυναιλογῶ. *Schol.*

Δημήτηρ μιν Πλῆτον ἐγένετο, δια Διάν, Ἰασίῳ Ἡρώϊ μιγῆς ἱερὰν φιλότῃ.

Hesiod. Theogon. ver. 969.

Alii locum hunc allegoricè interpretantur: Ἐνιοὶ δὲ (inquit) *Scholiastes* φασὶν γυναικώτατοι ὄντα, διότι ἔχουσιν, ὅτι τῇ Δήμητρει συνῶκε. Similiter et *Heraclides Ponticus*: Ἰασίων ἀνὴρ γυναικίᾳ ἐπιμιχόμενος, καὶ ἀψιφίως τὰς ἀπὸ τῶν ἰδίων ἀγρῶν καρπὸς λαμβάνων, ἐκπότης ὑπὸ τῆς Δήμητρος ἰδοῦν ἠγαπήσθαι.

Ver. 126. Ὡς θυμῷ εἴξασα.] Vide ad *Il.* 1. 594.

Ver. 126. et 227. — φιλότῃ.] Similiterque ver. 135. φίλειν. Vide ad *Il.* α. 309.

Ver. 127. — τριτόλῳ.] Τρίτον ἱεραμμίην. *Schol.*

M

- "Ως δ' αὖ νῦν μοι ἄγασθε, θεοὶ, βροτὸν ἄνδρα παρῆναι.
 Τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα περὶ τρόπιος βεβαῶτα 130
 Οἶον· ἐπεὶ οἱ νῆα Δοὴν ἀργῇτι κεραυνῷ
 Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
 "Εὐθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιβον ἐσθλοὶ ἱταῖροι,
 Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἀνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσε.
 Τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ἡδὲ ἔφασκον 135
 Θῆσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἥματα πάντα.
 Ἄλλ' ἐπεὶ ἔπως ἐστὶ Διὸς νόον Αἰγίοχοιο
 Οὔτε παρὲξ ἐλθεῖν ἄλλον θεόν, ἢ δ' ἀλιψῶσαι·
 Ἐρρέτω, εἴ μιν κείνος ἵποτρύνει καὶ ἀνάγει,
 Πόντον ἐκ' ἀτρυγέτον· πέμψω δὲ μιν ἔπη ἔχωνγε. 140
 Οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἱταῖροι,
 Οἳ κέν μιν πέμποιεν ἐκ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 Αὐτὰρ οἳ πρόφρων ὑπαθήσομαι, ἢ δ' ἐπιτεύσω,
 "Ως κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκῆται.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργεϊφόντης· 145
 Οὔτω νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν,

" Sic rursus nunc mihi invidetis, dii, mortalem virum adesse.

" Illum quidem ego servavi navis-carinz insistentem 130

" Solum; quoniam ei navem celerem corusco fulmine

" Jupiter percussam diffidit medio in nigro ponto.

" Ibi alii quidem omnes perierunt eximii socii,

" Hunc verò huc ventusque ferens et fluctus appulit.

" Hunc quidem ego amice-excipiebam et enutriebam, atque dicebam 135

" Me facturam omni immortalem, et senii-expertem diebus omnibus.

" Verum quandoquidem nullo-pacto *far-est* Jovis mentem *Agiochi*

" Neque prætergredi alium deum, neque irritam-facere;

" Valeat, si eum ille impellit et *ire*-jubet,

" Pontum per infructuosum; dimittam verò ipsam nusquam ego, 140

" Non enim mihi adjuvant naves remigio-instructæ et socii,

" Qui ipsum deducant per lata dorsa maris.

" At ei lubens consulam, neque celabo,

" Ut omnino incolumis suam in patriam perveniat."

Hanc autem rursus allocutus est internuncius Argicida :

145

" Sic nunc dimicte, Jovisque respice iram,

Ver. 129. — ἄγασθε.] *Al. ἐγᾶσθε.*

Ver. 130. Τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα.]

————— Ejectum litore, egentem,

Excepi ————— *Æn. IV. 373.*

Ibid. — βεβαῶτα.] Vide ad *Il. i. 46.*

Ver. 132. — ἔλσας.] Apud *Scholiasten* et *Codices* plerosque *ἔλσας*. Vide infra ad 4. 250. ubi iterum occurrit hic versus.

Ver. 137. — ἵπῳ ἔπος ἐστὶ Διὸς νόον.]

Vide supra ad ver. 103.

Ver. 138. — παρὲξ ἰλθεῖν.] *Al. παρὲξ ἰλθῆναι.* Ut supra ver. 104.

Ibid. — ἢ δ' ἀλιψῶσαι.] *Al. ἢ δ' ἀλιψῶσαι.*

Ut supra ver. 104.

Ver. 139. Ἐρρέτω.] Malè hic *Scholiastes* apud *Barnesium*; Ἀμφίβολον, (inquit) πρότερον ἔς Δία, ἢ ἔς Ὀδυσῆα. Ambiguitatem nempe exquisivit vir eruditus, quæ nulla est. De *Ulysse* enim hoc omnino intelligendum liquet ex sequente, " εἴ μιν κείνος ἵπῳ."

Ver. 145. 149. 151. Τὸν δ' — ἢ δ' — Τὸν δ'.] Vide ad *Il. 4. 57.* et 3.

160.

Ver. 146. — Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν.]

- Ἵψ', ὥς σε φέρησιν ἐπ' ἡεροειδέα πόντον.
 Αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρόν 165
 Ἐνθῆσω μενοεικέ', ἃ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι·
 Εἴματα τ' ἀμφιέσω πέμψω δέ τοι ἔρον ὅπισθεν,
 "Ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς σὴν πατρίδα γαῖαν ἱκηαι,
 Αἶκε θεοί γ' ἐθέλωσι, τοὶ ἔρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 Οἳ μευ φέρτεροι εἰσὶ νοῆσαι τε κρῖναί τε. 170
 "Ὡς φάτο· ῥίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Καί μιν φωνήσας ἔπειτα πτερόεντα προσηύδα·
 "Ἄλλο τι δὴ σὺ, θεὰ, τόδε μῆδαι, ἔδὲ τι πομπήν,
 "Ἡ με κέλεαι σχεδὴν περάαν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
 Δεινόν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' ἔδ' ἐπὶ νῆες εἴσαι 175
 Ὀκύπτεροι περώσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς ἔρω.
 Οὐδ' ἂν ἐγὼν, ἀέκητι σέθεν, σχεδὴς ἐπιβαίην,
 Εἰ μή μοι τλαίης γε, θεὰ, μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι,
 Μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βελευσέμεν ἄλλο.

" Altè, ut te ferat per obscurum pontum.

" Porro ego panem et aquam, et vinum rubrum

165

" Imponam animo-gratum, quæ tibi famem arceant:

" Vestesque induam: mittanque tibi ventum à tergo,

" Ut omnino incolumis tuam in patriam terram pervenias,

" Si modò dii utique voluerint, qui cælum latum habitant,

" Qui me potiores sunt in cognoscendoque judicandoque."

170

Sic ait: exhorruit autem patiens nobilis Ulysses,

Et ipsam allocutus verba alata dixit;

" Aliud quid jam tu, dea, hoc moliris, et neutiquam dimissionem;

" Quæ me jubes rate trajicere ingentes fluctus maris,

" Horrendosque difficilesque; quos neque naves æquales

175

" Veloces trajiciunt, gaudentes Jovis vento.

" Neque ego, te invitâ, ratem conscenderim,

" Nisi mihi dignêris, dea, magnum jusjurandum jurare,

" Nullum mihi ipsi damnum malum structuram te aliud."

hoc in loco Εὐρέην. Malè: nam (ut rectè annotat *Barnesius*) α brevis nunquam in η Ionicum migrat. Vide ad II. β'. 633. et ὁ. 192.

Ibid. — σχιδίην. Τὴν ἀκαλὴς κατασκευασθεῖσαν ναῦν λεγούσιν. *Schol.* Vide suprâ ad ver. 33.

Ibid. — ἱκηαι. Τὰ ὁρᾶ ζύλα, ἱφ' ὧν τὰ τῆς νῆος καταστροφάματα σήγνυται, τὰ ἱγκύλα [*ἱγκύλια*] λεγόμενα παρ' ἡμῖν. *Schol.*

Ver. 167. — πέμψω δὲ τοι ἔρον ὅπισθεν. Vide infrâ ad λ'. 6.

Ver. 170. — κρῖναί. Vide ad II. α. 309. 314. et 338.

Ver. 173. 182. 183. Ἄλλο τι δὴ — *E* δὴ — Οἶον δὴ. Vide infrâ ad ver. 204.

Ver. 173. — μῆδαι. *Al.* μῆδα. Malè.

Ver. 174. "Ἡ με κέλεαι. Pronuntiabatur αἶλῃ ut rectè notavit *Barnesius*.

Ver. 174. 177. — σχιδίην — σχιδίης. Vide suprâ ad ver. 33. et 168.

Ver. 175. — νῆες εἴσαι. Vide suprâ ad γ'. 10.

Ver. 176. — ἀγαλλόμεναι Διὸς ἔρω. Καὶ ἔρα τὸ ἀγαλλόμεναι, ὡς ἐπὶ ἱμφόχων τῶν νηῶν λεχθῖν. *Eustath.* Κίχχεται Ὀμηροῦ παλ-
 λαχῷ τῷ τὰ ἔψυχα ἱμφυχα λέγειν, διὰ τῆς μεταφορᾶς· ἐν πᾶσι δὲ τὸ ἐνέργειαν ποιῶν, ἐνδοκίμοι. *Aristot. Rhetoric. Lib. III. cap. 1.*
 Vide ad II. λ'. 573.

Ver. 177. — ἱγάν. *Al.* ἱγαν'.

"Ως φάτο· μείδῃσεν δὲ Καλυψώ, δῖα θεῶν,
Χεῖρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·

180

"Ἡ δὲ ἄλιτρος γ' ἑσσί, καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς·

Οἷον δὲ τὸν μύθον ἐπεφρέσθης ἀγορεύσαι;

"Ἴστω νῦν τόδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ὑπερβεν,
Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδαρ, (ὅσπερ μέγιστος

185

"Ορκος, δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι,)

Μῆ τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βελευσέμεν ἄλλο.

'Αλλὰ τὰ μὲν νοῶ καὶ φράσσομαι, ἄσπ' ἂν ἐμοί περ

Αὐτῇ μηδοίμην, ὅτε με χρειῶ τόνον ἴκοι.

Καὶ γὰρ ἐμοί νόος ἐστὶν ἐναΐσιμος, ἐδὲ μοι αὐτῇ

190

Sic ait; risit verò Calypso, nobilis dea,
Manque ipsum demulsi, verbumque fecit, dixitque;

180

"Profectò improbus es, et non incauta sciens:

"Qualem jam hunc sermonem induxisti-in-animum proloqui?

"Sic nunc hoc Terra et Cælum latum supernè,

"Et subter-labens Stygis aqua, (quòd utique maximum

185

"Jusjurandum, gravissimumque est beatis diis:)

"Non ullum tibi ipsi damnum malum me constructuram aliud.

"Sed ea quidem cogito et suadebo, quæcunque sanè mihi

"Ipsi suaderem, si-quando me necessitas tantopere urgeret.

"Etenim mihi mens est æqua; neque mihi ipsi

190

Ver. 182. "Ἡ δὲ ἄλιτρος γ' ἑσσί, ἃ ἐκ ἀποφώλια εἰδώς.] Ἀλιτροί, ὁ μὴ ἀσπληγμῆτος πανηγύρις, ὁ ἀμαρτυλῆς. Ἀποφώλια, ἀπαίδευτα φησὶ γὰρ τὰ παιδιότητι· ἢ ἃ ἐκ ἂν τις ἀποφθνήσκει, ὡς ἀρήντα ἢ ἀνόντα. Schol. Τὸ δὲ "ἄλιτρος ἑσσί ἃ ἐκ ἀποφώλια εἰδώς," ἀντὶ τῆ ἡλιτίας ἃ ἐκ ἰπίας τὸ ἀληθές, καὶ ταῦτα μὴ ἀπαίδευτος ὢν ἀποφώλιος γὰρ ὁ ἀπαίδευτος ἃ ἀδιδαντος. Eustath. Similitèr et Per-phrygiis; Θουμάς δὲ καὶ Καλυψώ, πῶς ἀπίστου ταύτης, ὁ Ὀδυσσεὺς ἃ μὴ ἐμῶσι περὶ τῆς ἱεροσύνης, καὶ περὶ ἐκ ἂν ἄφρων, ἃ γνώμης διατὸς ἐκείνης ἃ ἐρώσης. Quasi. Homeric. 2. Simplicius tamen et verisimilius videtur, istud "ἃ ἀποφώλια εἰδώς" cum præcedente "ἄλιτρος" voculâ ἃ copulari, et ad vocem ἑσσί utrumque referri.

Ver. 184. "Ἴστω νῦν τόδε Γαῖα ἃ Οὐρανός.]

Esto nunc Sol testis, et haec mihi terra precanti. Æn. XII. 176.

Fontesque fluviosque voco, quæque aetheris alti

Relligio, et quæ cæruleo sunt numina ponto. Ibid. 181.

——— terram, mare, sidera ju-ro. Ibid. 197.

Ver. 185. Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδαρ, ἃ μέγιστος Ὀρκος, δεινότατος τε — θεοῖσι.]

——— idque ratum, Stygii per flumina fratris,

Per pice torrentes atrâque voragine ripas, Annuit ———. Æn. IX. 104. X. 113.

Adjuro Stygii caput implacabile fontis, Una superstitio superis quæ reddita Divis. Æn. XII. 816.

——— Stygiamque paludeni, Dii cujus jurare timent, et fallere numen. Æn. VI. 323.

Μάλιστα δὲ τῆς Στυγὸς τὸ ὄνομα ἐς τὴν ποίησιν ἐπιστηγμένοιο "Ομήρου" ——— "Ἴστω νῦν τόδε Γαῖα ——— Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδαρ." Ταῦτα μὲν δὲ ἱστοῖσιν, ὡς ἂν ἰδὼν ἐς τὸ ὕδαρ τῆς Στυγὸς γάζον ———. Τὸ δὲ ὕδαρ τὸ ἀπὸ τῆς κρημνῆς τῆς παρὰ τὴν Νάνακριν γάζον, ἐκπίπτει μὲν πρῶτον ἐς πύργον ὑψηλὸν διεξιθὼν δὲ διὰ τῆς πίστεως, ἐς τὸν Κρατὶν ποταμὸν κάτασι. Θάνατον δὲ τὸ ὕδαρ φέρει τῷτο ἃ ἀνθρώπων καὶ ἄλλων ζώων παντὶ. Pausanias, lib. VIII. cap. 18.

Ver. 187. Μῆ τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βελευσέμεν ἄλλο.] "Nequid tibi malè me denudè" molituram." Eustathius vocem ἄλλο aliter explicat: Καὶ ἔρα (inquit) τὸ, ἄλλο, δηλῶν τὴν ἰσιρότητα τῆς κακῆς πρὸς τὸ ἀγαθόν. Sed, ut opinor, minùs rectè.

Ver. 189. ——— ὅτι με χρειῶ τόνον ἴκοι.] Vide suprâ ad γ. 312.

Ver. 190. ——— ἐδὲ μοι αὐτῇ Θουμάς ἐνὶ στήθεσι σιδήρει.] Haud dissimiliter Persius in

——— Neque enim mihi cornea fibra est. Satyr. I. ver. 47.

Vide infrâ ad ψ. 103. 172.

Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλάμην.

Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο δῖα Διόων
Καρπαλίμας· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνη βαίνει Διοῖα·
Ἴξον δὲ σπείος γλαφυρὸν Διὸς ἠδὲ καὶ ἀνέρος.

Καί ῥ' ὃ μὲν ἔνθα κάθιζεν ἐπὶ Δρόκῳ, ἔνθεν ἀέσθη

195

Ἑρμείας· νύμφη δ' ἐτίθει πάρος πᾶσαν ἐλῶδην,

Ἔσθειν καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἔδουσιν.

Αὐτὴ δ' ἀντίον ἴξεν Ὀδυσσεὺς Διόειο,

Τῇ δὲ παρ' ἀμβροσίῃν δμῶαί καὶ νύκταρ ἔθηναν.

Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.

200

Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐδατύας ἠδὲ ποτήτος,

Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε Καλυψὶς δῖα Διόων·

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

Οὕτω δὴ οἰκόνδε φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν

Αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἵεναι; σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπηξ.

205

Εἶγε μὲν εἰδείης σῆσι Φρεσὶν, ὅσσα τοι αἶσα

Κῆδ' ἀναπλῆσαι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκίσθαι,

Ἐνθάδε αὖθι μένων σὺν ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις,

" Animus intra prae cordia ferreus, sed misericors."

Sic utique locuta, praevit nobilis dea

Celeriter; ille vero deinde post vestigia ibat deae:

Pervenerunt autem ad speluncam cavam dea atque vir.

Et ille quidem illic resedit in solio, unda surrexerat

Mercurius: Nympha vero apposuit omnem cibum

Ad-edendum et bibendum; qualia mortales viri edunt.

Ipsa vero è regione sedit Ulyssis divini,

Ipsi autem ambrosiam ancillae et nectar apposuerunt.

Mi vero ad cibos paratos appositos manus extendebant,

Ceterum postquam saturati sunt cibo et potu,

Hic deinde sermonis exordiebatur Calypso nobilis dea;

" Inclyte Laërtiade, versute Ulysses,

" Siccine vero domum charam in patriam terram

" Protinus nunc vis proficisci? tu vero vale nihilominus.

" Siquidem scires tuā mente, quot tibi fatale est

" Dolores implere, priusquam in patriam terram parvenias;

" Certè hic manens una mecum hanc domum custodires,

195.

200

205

Ver. 195. — κάθιζεν.] *Al.* καθίζε'.
Ibid. — Δρόκῳ.] Vide suprà ad *l.* 145.
Ver. 201. Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν.] Vide ad
Il. *l.* 469.

Ver. 204. Οὕτω δὴ οἰκόνδε.] " Siccine ve-
" verò domum Ὡς.?" Διαμείνεται δὲ ἔν
" πρακτικαῖς ἀλλήλας ὁ σύνδεσμος ὅσος ὅστις
" ἐπὶ τῆς Καλυψίδος πρὸς τὸν Ὀδυσσεῖα· " Οὕτω
" δὴ οἰκόνδε — " Εἰ γὰρ τὸν σύνδεσμον
" ἔξω, συνεισφορῆσι καὶ τὸ αἶθε. Demetr.
Phaler. περὶ Ἑρμηνείας, § 57. Vide ad *Il.* *l.*
439. et 504. et *l.* 201. Ceterum Eustathius

in commentario citat, " Οὕτω νῦν αἰκόνδε
" Ὡς." Minus rectè.

Ver. 205. — σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπηξ.] Τὸ
" ἔμπηξ," ὃ ἔστι " ἔμπα" λίσσασθαι, ἢ τὸ
" τῇ πόσῃ " ἔμπα" σημαίνει. Schol. MSS. apud
Barnesium. Quae si vera sit interpretatio,
sententia erit; " Quamvis discere et me
" linquere parat, opta tibi nihilominus optata
" bene cedant." Vide ad *Il.* *l.* 174.

Ver. 208. Ἐνθάδε αὖθι μένων σὺν ἐμοὶ.] *Al.*
Ἐνθάδε καὶ αὖθι μένων παρ' ἐμοὶ. Quae fortè
et verior lectio.

Ἀθάνατός τ' εἴης· ἰμειρόμενός περ ἰδέσθαι
Σὴν ἄλοχον, τῆς αἶν ἐλδεαι ἡματα πάντα.
Οὐ μὲν δὴν κείνης γε χειρίων εὐχομαι εἶναι,
Οὐδέμας, οὐδὲ φυήν· ἐπεὶ οὐπὼς οὐδὲ ἔοικεν
Θνητὰς ἀθανάτησι δέμας καὶ εἶδος ἐρίξιν.

210

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Πότνια θεὰ, μή μοι τόδε χῶτο· οἶδα καὶ αὐτὸς
Πάντα μάλ', οὐνεκα σείθ περίφρων Πηνελόπεια
Εἶδος ἀκιδνοτέρη, μέγεθός τ', εἰς ἅντα ἰδέσθαι·
(Ἡ μὲν γὰρ, βροτὸς ἐστί, σὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήγῃς.)
Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐθέλω καὶ ἐέλδομαι ἡματα πάντα
Οἴκαδ' εἰς ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἡμᾶρ ἰδέσθαι.
Εἰ δ' αὖ τις ῥαίησι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Τλήσομαι, ἐν στήθεσσι νύχθ' ἐχὼν ταλαπενθεῖ θυμόν.

215

220

“Immortalisque esses: quantumvis cupidus sis videndi
“Tuam uxorem, cuius usque desiderio teneris dies omnes.
“Nequaquam certè illa inferior gloriore esse,
“Nec corpore, nec oris-habitu; quandoquidem minimè decet
“Mortales cum immortalibus corpore et formâ contendere.”
Hanc autem respondens allocutus est versutus Ulysses;
“Veneranda dea, nè mihi ob-hoc succenseas; scio enim ipse
“Omnia omnino, quòd te prudens Penelope
“Formâ deterior sit, staturâque; coram aspectu:
“(Illa enim mortalis est, tu verò immortalis et sensu-expers.)
“Sed et sic volo, et desidero diebus omnibus,
“Domumque redire, et reditûs diem videre.
“Quod siquis me pessundet deorum in nigro ponto,
“Fatiar, in pectore habens patientem-xrumnatum animum:

210

215

220

Ver. 209. et 218. Ἀθάνατος. Similiter-
que ver. 213. 447. ἀθανάτησι, ἀθανάτοις.
Vide ad II. ε. 398.

Ver. 212. — ἰσθὶ οὐπὼς οὐδὲ ἴσταν Θνη-
τὰς ἀθανάτησι — ἰρίξιν.]

ἰσθὶ οὐπὼς οὐλοῖ ἰμοῖον
Ἀθανάτων τῇ θῶν, χαρὰν ἱερῶνταιν τ'
ἀνθρώπων. Iliad. ε. 441.

Ver. 215. Πότνια θῆα, μή μοι τόδε χῶτο.]
καὶ ἔρα τῇ διὰ παντὸς τοῦ λόγου δεινότητα.
Τὸ τραχὺ τι γὰρ τῷ λόγῳ ἰλιαν, ζητήσας ὡς
ἰρήνη συγγράμῃ· ἡ τῇ κατασκευῇ ἰσθῶν
ἐκκαλεῖται, πότνια θῆα ἀνθρώπων τὴν Κα-
λυψὶν· καὶ τῇ εὐσέφει συγχέειν ἱτασάντων
τὴν Πηνελόπειαν. Eustath. Caterum aut le-
gendum Πότνια θῆα, uti scriptum est infra
δ. 61. atque uti in uno MS. hic scriptum
reperit Barnius; aut pronuntiandum
Πότνια θῆ, μή μοι ἔσ. Vide ad II. ε.
18.

Ver. 217. — ἀκιδνοτέρη.] Οἱ μὲν γλωσ-
σογράφοι, ἀκιδνοτέρη· οἱ δὲ, ἐκιδνοτέρη. Schol.

Ibid. — εἰς ἅντα ἰδέσθαι.] Eustathius
in commentario legit, εἰς ὅσα τ' ἰδέσθαι.

Ver. 219, 220. Ἀλλὰ ἡ ὡς ἐθέλω —
Οἴκαδ' εἰς ἐλθέμεναι.] Οὐ γὰρ ἀνασχιστὸν εἶναι
οὐτὶ τῷ Ἀχιλλεῖ τὴν σχολήν, οὐτὶ τῷ Νέστορι
τὴν σιωπὴν, οὐδὲ τῷ Ὀδυσσεῖ τὴν ἐσφάλειαν
ἔξῃ γὰρ — τῷ Ὀδυσσεῖ οἴκῳ μένειν πρὸς τὸ
Νέστορι τοῖς βυβύλλοις ἐν τῇ γῇ τῇ κέρου· ἢ
τὸ τελευταῖον παρὰ Καλυψὶν ἐν ἄντρον κατα-
βύτων ἡ κατασκήν, ὅτε Νυμφῶν Σιρακισσῶν,
ἀγῆσθαι ὄντι ἡ ἀνείτατος· ἀλλ' ἐχ' εἰλεῖν ἀθά-
νατος· εἶναι, ἀργός ἐν, καὶ μὴδὲν χρώμενος τῇ
ἀρετῇ. Ἀνάγκη δὲ τὸν ταύτην μεταχειριζόμε-
νον ἀνθρώποις συμπαράτασιν παραβαλλόμενον
πολλὰς βροτῶν, “Τίτλαθ δὴ κραδίη, ἡ κύντι-
“ρον ἄλλο πῶς ἴταης. (infra δ. 18.) Τῆ
δ' ἐν μνήσῃ τοῦ Ὀδυσσεύς, ἰδὲ ἀφίλης αὐτῆς
τὰ δυσχερῆ. Maximus Tyrius, Dissertat.
XXXV.

Ibid. — ἐέλδομαι.] Al. ἱέλδομαι.

Ver. 222. Τλήσομαι, ἐν στήθεσσι ἔχων τα-
λαπενθεῖ θυμόν· ἢ τῇ γὰρ μάλιστ' ἰσθῶν.]

"Ἦδη γὰρ μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πόλλ' ἐμόγησα
Κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γένεσθα.

"Ὡς ἔφατ'· ἥελιος δ' ἄρ' ἔδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν. 225

Ἐλθόντες δ' ἄρα τῶγε μυχῶ σπείους γλαφυροῖο,
Τερπέσθην φιλότῃτι, παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.

Ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἔννυτ' Ὀδυσσεύς·

Αὐτὴ δ' ἀργύφειον φᾶρος μέγα ἔννυτο νύμφη, 230

Λεπτὸν, καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἱζύϊ

Καλὴν, χρυσεῖην· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην·

Καὶ τότε Ὀδυσσῇ μεγαλήτορι μῆδετο πομπήν.

Δῶκε μὲν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν καλάμησι,

Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ 235

Στελεσιὸν περικαλλές, ἐλάϊνον, εὖ ἐναρξρός·

Δῶκε δ' ἔπειτα σκέπαρνον εὖξοον· ἦρχε δ' ὁδοῖο

Νήσου ἐπ' ἐσχατιῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,

Κλήθερ τ', αἰγυιρός τ', ἐλάτῃ τ' ἦν οὐρανομήκης,

* Jam enim valde multa passus sum, et multa pertuli

" Fluctibus et bello : post illa et hoc quoque fiat."

Sic dixit ; sol verò occidit, et tenebræ advenērunt.

225

Profecti autem hi in secessum speluncæ cavæ,

Oblectabantur amore, propè invicem manentes.

Quandò autem manè-genita apparuit rosea digitos Aurora,

Continuò quidem chlamamque tunicamque induit Ulysses ;

Ipsa verò candidam stolam ingentem induit Nympha,

230

Tenuem et venustam, zonamque circumposuit lumbis

Pulchram, auream : capitiq̃ue imposuit calyptram ;

Et cum Ulyssi magnanimo apparabat dimissionem.

Dedit quidem ei securim magnam, habilem in manibus,

Ferream, utrinque acutam : cæterum in ipsâ erat

235

Manubrium perpulchrum, oleaginum, benè aptatum :

Dedit verò deindè asciam politam ; et dux-erat viæ

Insuper ad extremam-oram, ubi arbores proceræ crescebant :

Alnusque, populusque, abiesque erat in-cælum-pertingens,

— Fortem hoc animum tolerare jubebo ;
Et quondam majora tuli —.

Horat. Serm. lib. II. v. 20.

Τιναῖσιν γὰρ ἐκ τοῦ παλαιῦ τοῦ φιλοσοφῶν,
ἀποτὶ ψυχρῶ σιδήρεος ἱμῶτος, οὕτω τοῖς κυ-
δίνουσιν στομούμενον. Nazianz. Orat. XXIII.
§ 27. Vide infrà ad ὕ. 18.

Ibid. — εἰσίσσιν ἔχον.] Αἱ εἰσίσσιν
φίλων.

Ver. 224. Κύμασι, καὶ πολέμῳ.] Συντιμὴν
ῥητορικῶς ἐν δυοῖν λήξει τὰ πατ' αὐτὸν μυρία
πάθη. Τὸ γὰρ, "κύμασι καὶ πολέμῳ," τὸ
μὲν, τὰ περὶ Τροίαν ἀπὸ τοῦ δι, τὰ κατὰ δά-
λασσαν. Eustath.

— Ὀδυσσεὺς μυρία πάντα
" Ἀλγία μετρήσαντα πολυμήτευσιν ἀνδράσι.
Oppian. Halieutic. lib. II. ver. 503.

Ver. 226. — εἰσίσσιν.] Αἱ εἰσίσσιν.

Ver. 231. — ἱζύϊ.] Pronuntiabatur ἱζύ.

Ver. 336. — ἱναξρός.] Αἱ ἱναξρός.] Αἱ ἱναξρός.]

Ver. 238. et 241. — ὅθι δένδρεα μακρὰ

πεφύκει, Κλήθερ τ', αἰγυιός τ'.] Τῶν δένδρων τὰ μὲν
καρποφόρα καλὰ προσγοροῦνται — τὰ δ' ἄς
ἐν λήξει ὀνόματι, μακρὰ τοῖς ἐπιδότοις τὰς χρῆ-
σεις διατίλλων. "Ενδοι, " δένδρεα μακρὰ πε-
φύκει, Κλήθερ τ', αἰγυιός τ', ἐλάτῃ τ' ἢ
" οὐρανομήκης." Athenæus, lib. I. cap. 19.
Vide infrà ad ἡ. 114.

Ἀὖα πάλαι, περίκηλα, τὰ οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς. 240
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξ', ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
 Ἥ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψῶ, δῖα θεῶαν.
 Αὐτὰρ ὁ τάμινετο δοῦρα· δοῶς δέ οἱ ἦνυτο ἔργον·
 Εἴκοσι δ' ἐκβαλεῖ πάντα, πελέκκησεν δ' ἄρα χαλκῷ, 245
 Ξέσσε δ' ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάβμην ἴθυνε.
 Τόφρα δ' ἐνείκε τέρετρα Καλυψῶ, δῖα θεῶαν·
 Τέτρηνεν δ' ἄρα πάντα, καὶ ἤρμοσεν ἀλλήλοισι·
 Γόμφοισιν δ' ἄρα τήν γε καὶ ἄρμονήσιν ἄρρηεν.
 "Ὅσσον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνάσεται ἀνῆρ
 Φορτίδος εὐρείης, εὖ εἰδὼς τεκτόσυνάων, 250
 Τόσσον ἐπ' εὐρεῖαν σχεδὴν ποιήσας· Ὀδυσσεύς.
 Ἴκρια δὲ στήσας, ἀραρὼν δαμέσι σταμίνεσσι,

Arida dudum, valdè-siccæ, quæ ei navigarent levitèr.

240

Cæterum postquàm ostendisset, ubi arbores proceræ crescerent,

Redit quidem domum Calypso, nobilis dea.

At ille cædebat ligna; celeritèr verò ei perficiebatur opus:

Viginti autem dejecit arbores omnes, dolavitque inde ferro,

Lævigavitque citè, et ad normam direxit.

245

Interea autem attulit terebras Calypso, nobilis dea:

Terebravit verò is omnia, et composuit inter se.

Clavis autem eam [ratem] et compagibus aptavit.

Quantumque quis fundum nàvis fabricaverit vir

Onerariz latæ, benè peritus fabrilis-artis,

250

In tantum latam ratem confecit Ulysses.

Tabulata verò erigens, coaptans densis trabibus,

Ver. 244. Εἴκοσι δ' ἐκβαλεῖ πάντα] "Arbores non minùs viginti dejecit." Vel, ut reddit Barnesius; "Viginti arbores ipsas." Vide ad II. ἡ. 161. ὁ. 373. et 470.

Ver. 245. — στάβμην.] Κανὼν, ὑπομυλασμένον σχοινίον, ἢ τακτοῦσιν σπάρταν. Schol.

Ver. 247. et 248. — ἄρα.] Deinceps Ut oportebat —

Ver. 248. Γόμφοισιν.] Οἱ ἀρμόζονται τὰ ξύλα πρὸς ἀλλήλα· ἢ πασσάλους ἢ πλακίσιν ἐπιπύκνους ἢ σφηνάς. Schol.

Ibid. — ἔ ἀρμονήσιν ἄρρηεν.] Ἀρμονίαι δὲ, ἀδελφοὶ οἱ αἱ τῇ σχυδίᾳ παροῖνται. Εἰκὸς δὲ ἐπὶ φυτῶν τινῶν γινώσκειν, δ' ἂν ἦν ἀναπληρῶσαι τὴν τῶν συσπῆων χρῆσιν ἰστέ ἔ τοιοῦτοις τὸ πάλαιον αἱ νῆες ἠρμόζοντο. Eustath.

Ibid. — ἄρρηεν.] Aut legendum hic ἀρῆσαι, aut erit ἄρρηεν (quæ vox apud Homeros hoc tantum in loco occurrit) ex Aegisto ἄρρηαι vel ἄρρηεν. Tempus enim perfectum locum hic habere nullo modo potest. Vide ad II. ἡ. 87. Quin et vocem hanc vel Aoristi, vel Imperfecti, vel Temporis ejus quod

Plusquam-perfectum appellari solet, vim hic habere liquet, tum ex præcedentibus ἐκβαλεῖ, πελέκκησεν, ξέσσε, ἴθυνε, ἐνείκε, τέτρηνεν, (quæ ex τριταίᾳ de-ucta est) ἤρμοσεν tum ex Scholiastis interpretatione, qui istud ἄρρηεν exponit, ἤρμοσε.

Ver. 249. — Ἰαφὸς νῆος.] Τὸ πατὴρ τατοῦ κῦτος τῆς νῆος. Schol.

Ver. 250. Φορτίδος.] Λίγεται δι φορτίς, ἡ πρὸς ἱμφορίαν φόρτον ναυπηγηθεῖσα. Eustath.

Ver. 251. — εὐρεῖαν.] Ita edidit Barnesius. Rectè, ut opinor. Vide suprâ ad ver. 163. Vulg. ἐυρέην.

Ver. 252. Ἴκρια δὲ στήσας.] Ἐσταυῖα δὲ, ἱκρια δεκτὰ τὰ ἱγκοῖλια λίγαν. Eustath. Vide suprâ ad ver. 163.

Ibid. — ταμίνεσι.] Τοῖς ἐκμήναισι ξύλοις, ἃ παρατίθεται τοῖς ἱκρίοις ἐξ ἱκατίων τῶν μωρῶν πρὸς τὴν ἱκάναι· ἢ τοῖς ἱελοῖς ξύλοις, οἱς τὰ σπυδαῖα ἱκαπῶσινται. Schol.

Ver. 253. — ἱππηκινίδισιν.] Ταῖς διατιταμίναισι εἰσίναι. Schol. Ἐσπηκινίδες δὲ, σινίδες ἐκ πέρρας εἰς τεύματα τιταμίναις ἔ ἱππηκινίαι. Eustath.

Ποίει· ἀτὰρ μακρῇσιν ἐπηγενίδασσι τελευτάσθαι.
 Ἐν δ' ἰστὸν ποίει, καὶ ἐπίκριον ἄρμενον αὐτῷ·
 Πρὸς δ' ἄρα πηδάλιον κατήσατο, ὅφρ' ἰθύοι· 255
 Φράζε δέ μιν ῥίπεσσι διαμπερές οἰσύνῃσι,
 Κύματος εἴλαρ ἔμεν· πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην.
 Τόφρα δὲ φάρε' ἐνίκε Καλυψῶ, διὰ Διᾶφον,
 Ἰστία ποιήσασθαι· ὃ δ' εὖ τεχνήσατο καὶ τά.
 Ἐν δ' ὑπέρας τε, κάλους τε, πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ. 260
 Μοχλοῖσιν δ' ἄρα τήν γε κατεΐρυσεν εἰς ἄλλα διαν.
 Τέτρατον ἦμαρ ἦν, καὶ τῷ τετέλεστο ἅπαντα.
 Τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπ' ἀπὸ νήσου διὰ Καλοψῶ,
 Εἴματα τ' ἀμφίεσσασα δυνάδεα, καὶ λούσασα.
 Ἐν δὲ οἱ ἄσπὸν ἔθηκε Δεῖα μέλανος οἴνοιο 265
 Τὸν ἕτερον, ἕτερον δ' ὕδατος μέγαν· ἐν δὲ καὶ ἦϊα
 Κωρύκῳ· ἐν δὲ οἱ ὄψα τίθει μενοεικία πολλά·

Faciebat; cæterum longis asseribus perficiebat.

In ea porro malum fecit, et antenarum congruentem ei:

Præterea gubernaculum fecit, ut dirigeret:

255

Communivit quoque ipsam cratibus undique salignis,

Fluctuum propugnaculum ut essent; multamque ingessit materiam.

Interea verò lintea attulit Calypso, nobilis dea,

Ad vela conficienda, ille autem bene confecit et ista.

Hiligavit quoque funesque, rudentesque, pedesque in ea.

260

Vectibus autem deinde eam deduxit in mare vastum.

Quartus dies erat, et ei perfecta erant omnia.

Quinto verò dimisit ab insulâ nobilissima Calypso,

Vestibusque indutum odoratis, et lavatum.

Imposuit autem ei utrem dea nigri vini

265

Alterum, alterum verò aquæ magnum; et viatica

In perâ; imposuitque ei obsonia animo-grata multa:

Ver. 254. — [ἐπίκριον.] Τὴν κεραίαν, τὸ πλάγιον ζύλον τοῦ ἰστοῦ, ᾧ προσδίδεται τὰ ἀρμενα. Schol.

Ver. 256. — [ῥίπεσσι] — [οἰσύνῃσι.] Τοῖς πῆσι ῥίπαις ῥάβδοις, ἃ ἱστὶν ἀλάσοις· ἢ ἀπὸ οἰσύνῃν, [Barnesius edidit οἰσύνῃν,] ἃ ἱστὶν ἱματίοις φασίν. Schol. ῥίπαις δὲ, πλίγμα, φασί, καλὰ μὲν πλάτυ ὡς ψάβος. Eustath.

Ver. 257. — [πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην.] Ἀλλ. πολλὴ δ' ἐπιτεχνήσατο ὕλην. Minus rectè.

Ver. 260. — [ὑπέρας.] Τοῖς ἐκ τοῦ ἄκρου πῆσι ἰόντις ἐξημμένους κάλους· ἢ τὰς τροχηλίας. Schol.

Ibid. — [κάλους.] Τὰ σχοινία, δι' ὧν ἀναγίνεται ἡ κατὰ γινται ἡ κεραία. Schol.

Ibid. — [πόδας τ'.] Πῆδες δὲ, τὰ κάτω δύο σχοινία, οἷς πρὸς πῶρας ἢ πύμνας διημμένται τοῖς ἱστίοις. Οἱ δὲ Παλαιὸι φράζονται καὶ οὕτω. Πῆδες πλοῖν, σχοινία κατὰ τὴν συνήθειαν τὴν ἐβόην· ἢ οἱ μεταγωγὸι τοῦ κέρματος ἢ;

κατὰ ἄλλους, οἷς συνέχονται ἀπὸ πῶρας ἢ ἀπὸ πύμνης ὁ ἰστος ἢ τὰ ἱκατέρωθεν, φασί, προσδιδόμενα τοῖς ἀρμίνις σχοινία. Eustath.

Unâ omnes fecere pedem—. Æn. V. 830.

Ver. 261. — [ἄλλα διαν.] Vide suprâ ad ver. 20. et ad II. φ. 219.

Ver. 262. Τέτρατον ἦμαρ ἦν.] *Classicus Alexandrinus, Sym. Bb. V. et Eusebius, Præparat. Evangel. lib. XIII. cap. 13. citant, "Ἐξομοῖον ἦμαρ ἦν. Verum, ut notavit Barnesius, male; nisi illi fortè, versu sequente, pro "τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπ' αἶμα" legerint "Ὁμοδότῳ δ' ἄρα αἶμα" &c."*

Ver. 264. — [δυνάδεα.] *Δυναμίδες, Saturnat. lib. II. cap. 15. sub fine, citat; δυναδία, συγγλύντα. Vide et suprâ ad ver. 60.*

Ver. 265. — [ἦϊα.] Pronuntiabatur *ἦϊα* uti notavit Barnesius.

Οὐρον δὲ προέηκεν ἀπήμενός τε λιανὸν τε.
 Γηθόσυνος δ' οὐρὰ πύσσας ἰστίην διὰς Ὀδυσσεύς·
 Αὐτὰρ ὁ πηδάλῳ ἰθύνετο τεχνήντας,
 "Ημενος· οὐδέ οἱ ὄψας ἐπὶ βλεφάρουσιν ἔπισσι,
 Πληιάδας τ' ἰσορῶντι, καὶ ὅψ' ὀνόωντα Βοώτην,
 "Αρκτον δ', ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν,
 "Η τ' αὐτοῦ στρέφεται, καὶ τ' Ὀρέϊονα δοκεύει.

270

Ventum autem praemisit innouumque placidumque.
 Latus verò vento-secundo extendit vela nobilis Ulysses:
 Ipse verò gubernaculo dirigebat artificiose,
 Sedens: neque ei somnus palpebris incidebat,
 Pleiadasque contemplans, et verò occidentem Boöten.
 Ursamque, quam et Currum cognomento vocant,
 Quae ibidem vertitur, atque Orionem observat:

270

Ver. 268. Οὐρην δὲ προέηκεν.] Vide infra ad λ'. 6.

Ver. 269. — πύσσας.] Similiterque ver. 369. et 370. ἰθύνετο.] Vide ad II. d. 67.

Ver. 270. Αὐτὰρ ὁ πηδάλῳ ἰθύνετο.]

—— omnes [tat.
 Exploravit ventos, atque auribus aëra cap-
 Sidera cuncta notat tacito labentia cœlo
 Arcturum, pluviasque Hyadas, geminos-
 que Triones,
 Armatumque auro circumspicit Oriona.
 Æn. III. 513.

—— clavumque affixus et hærens
 Nusquam amittebat, oculosque sub astra
 tenebat. Æn. V. 852.

Quorum priore de loco, ita Macrobius:
 "Gubernator, qui explorat cœlum, crebrò
 "reflectere cervicem debet, captando de
 "diversis cœli regionibus securitatem se-
 "reni. Hoc mirè et velut coloribus Maro
 "pinxit. Nam quia Arcturus juxta sep-
 "tentrionem est, Taurus verò, in quo Hy-
 "ades sunt, sed et Orion in regione austri
 "sunt; crebram cervicis reflexionem in
 "Palinuro sidera consulente descripsit. Arc-
 "turum, inquit; ecce intuetur partem sep-
 "tentrionis: deinde, Pleiadasque, Hyadas;
 "ecce ad austrum flectitur: geminosque
 "Triones; rursum ad septentrionem vertit
 "aspectum: Armatumque auro circumspicit
 "Oriona; iterum se ad austrum reflectit.
 "Sed et verbo, circumspicit, varietatem æ-
 "pè se vicissim convertentis ostendit. Ho-
 "merus gubernatorem suum semel inducit
 "intuentem Pleiadas, quæ in australi re-
 "gione sunt; semel Boötem et Arcton,
 "quæ sunt in septentrionali polo." Sa-
 "turnal. lib. V. cap. 11. Ubi in transitu no-
 "tandum, quod apud Virgilium jam legimus,
 "Arcturum, pluviasque Hyadas;" legisse
 "Macrobius, "Arcturum, Pleiadasque, Hy-
 "adas, &c." Æn. III. 516.

Ver. 272. — ὅψ' ὀνόωντα Βοώτην, "Αρ-
 κτον δ', &c.]

Sive est Arctophylax, sive est piger ille
 Boötes,
 Mesgetur

Ovid. Fast. lib. III. ver. 405.

—— pigri sarraca Boötæ.
 Juvenal. Satyr. V. ver. 23.

—— ὥστω se proluist Arctos
 Æquore: præcipitat pigrum formido
 Boöten.

Claudian. de Rapt. Proserp. II. 189.

Καὶ τὰς ἄλλων δὲ τῶν κατὰ τὸν ὅριον ἀστρον,
 "ἦτις εἰς ἀπέρημις Ὀμπρος εἶχεν, φανερὸν ἰστίην ἔ-
 "διν περισσέει." Πληιάδας δ', "Τάδας ἐν, τὸ
 "τι εὐρίων Ὀρέϊονας," καὶ τὴν "Αρκτον τὴν
 "αὐτὴν τριφώνην κατὰ τὸν ἀσφανεὶ σόλον τὸν βό-
 "ρειον, καὶ διὰ τὸ μυσταρεὶν μὴ ἀπτομένην τοῦ
 "ὀρίζοντος, ὅτι ἐν ἰσθμῷ ὁ τὴν μικρότατος
 "κύκλος, ἐν ᾧ ἴσται Ἀρκτος, καὶ ὁ μέγιστος, ἐν ᾧ
 "Ὀρέϊον, στρέφεται, ἐν τῇ τοῦ κύκλου περιφρᾷ-
 "ξ τὸν βραδείας δυνάμεων βοώτην, ὅτι πολυχρόνιον
 "ποιεῖται τὴν καταδύσιν, οὕτω πιστωτικῶς δίδωσι,
 "ἵσται ὅδ' ἐν καταφρίσσει, καὶ συγκρατεῖσθαι
 "τίσσεσσι ζωδίοις, τῶν πάντων ἐς ἄλην ὑπὸ
 "μικροζώϊον ἔξ ζωδίων. Εἰ δὲ μὴ πάντα τὰ
 "περὶ τῶν ἀστρον διατρέμμενα διεξελθὴν, ὡς Ἀρ-
 "κτος, ἢ ἄλλος τις, οὐ κατὰ θαυμάζον οὐ γὰρ
 "ταῦτο περικέκοτο αὐτῶν. Dionys. Halicarn. περὶ
 "τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 13. Vide et infra ad
 ver. 275.

Ver. 273. — ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν
 καλέουσιν.]

Proxima sunt nobis plaustris præbentis
 formam, [bent.

Et quæ præcipuum sidera frigus ha-
 Ovid. de Pont. lib. IV. Eleg. x. ver. 39a

Ibid. — ἄμαξαν.] Vide ad II. d. 711,
 et 782.

Ver. 274. — καὶ τ' Ὀρέϊονα δοκεύει.]
 Vide ad II. d. 488.

Οἷη δ' ἄμμορος ἐστὶ λοτρῶν Ὀκεανοῖο.

275

Τὴν γὰρ δὴ μιν ἄνωγε Καλυψώ, δια Δεάαν,
Πόντοπορεύεμεναι ἐπ' ἀριστερὰ χεῖρὸς ἔχοντα.

Ἑπταδεκαῖδεκα μὲν πλέεν ἡματα ποντοπορεύων,

Ὀκτακαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκίοεντα

Γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἀγχιστον πέλεν αὐτῶ.

280

Εἶσατο δ', ὡς ὅτε ρινὸν ἐν ἡρωιδεῖ πόντω.

Τὸν δ' ἐξ Αἰθίοπων ἀνιὼν κρείων Ἐνοσίχθων,

Τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὄρεων ἴδεν· εἶσατο γάρ οἱ

Πόντον ἐπιπλείων· ὁ δ' ἐχώσατο κηρόβι μᾶλλον

Sola verò expers est lotionum Oceani.

275

Hanc enim eum jussit Calypso, nobilis dea,

Ponto-navigare ad sinistram manum habentem.

Septendecim quidem navigabat dies iter-faciens mari,

Decimâ-octavâ verò apparuerunt montes umbrosi

Tertia Phæacum, quâ proximum erat illi:

280

Apparebat autem, veluti scutum in obscuro ponto.

Hunc verò ex Æthiopibus reversus potens Neptunus,

Procul ex Solymorum montibus conspexit; visus enim est ei

Super pontum navigans; ille verò iratus est ex-corde magis:

Ver. 275. Οἷη δ' ἄμμορος ἐστὶ λοτρῶν Ὀκεανοῖο.]

Arctos, Oceani metuentes æquore tingi.

Virg. Georgic. I. 246.

Pleiadasque, Hyadasque, immunemque æquoris Arcton.

Ovid. Metamorph. lib. XIII. 293.

Vide suprâ ad ver. 272. et ad Il. ε'. 489.

Ver. 276. — ἄνωγε.] Postulat Temporum ratio ut vox ἄνωγε sit vel ab Imperfecto, vel ab Aoristo, ἄνωγον, non à Perfecto, ἄνωγα. Vide ad Il. α. 37. et 9'. 322.

Ver. 281. Εἶσατο δ', ὡς ὅτε ρινὸν ἐν ἡρωιδεῖ πόντω.] Ἐνταῦθα δὲ οἱ μὲν, ρινὸν ἔπουν, ὅ ἐστι βύρσαν — ἵνα λίσσῃ, ὅτι ἰδοῖς βλάπτειν ὡς ῥινὸν Ὀδυσσεύς, ἥγυν ἄσπιδά, ἢ βύρσαν, ἀπλῶς περὶ μίσσην τὴν θάλασσαν ἰσηπλωμένην. Ἐπειροὶ δὲ, γραφούσιν ἱερὸν, ὅ ἐστι καρπὸν ἀγροίας συκῆς· τὺτο δὲ ἰγγύς ἐστὶ γιλοίου — Ἀρίσταρχος δὲ ἱερὸν γραφεῖ αὐτὴν τὴν συκὴν ἵνα φαίνεται τηλόθεν ἢ νῆος, ὡσεὶ καὶ τοιαύτης τῆς συκῆς. Φασὶ δὲ οἱ Παλαιοὶ — καὶ ὅτι ρινὸν Ἰαλλυρεῖ λίγονται τὴν ἀχλὺν ἰφάνη γούν τῷ Ὀδυσσεύ ὡς ἐχλὺς ἢ γῆ· Eustath. Vera, ut opinor, prima interpretatio, quia sæpè apud Poetam usurpatur vox ρινὸς aut ῥινὸν, semperque istâ significatione: at vox ἱερὸν nusquam occurrit.

Ver. 282. Τὸν δ' ἐξ Αἰθίοπων ἀνιὼν.]

Ecce autem Inachius sese referebat ab Argis

Sæva Jovis conjux, aurasque invecta tenebat:

Et lætum Æneam, classèmq; ex athere longè

Dardanium Siculo prospexit ab usque Paphyno. Æn. VII. 286.

Ibid. — κρείων Ἐνοσίχθων.] Τοῦ δ' ἀνοσίχθωνος τὸ πνύμα ἐντὸς τῆς γῆς, τὴν θάλασσαν αἰτῖαν εἶναι νομίζουσιν, ἰμφράσσουσιν ἐνίστασας εἰς τὸ ἔξω διόδους· ἐπὶ δὲ, ὅτι ὑποχωρεῖσαν αὐτὴν, κατερείπειν τῆς γῆς τινὰ μίση. Καὶ τὺτο δὲ Ὀμηρος εἰδώς, τὴν αἰτίαν τῶν σεισμῶν τῷ Ποσειδῶνι ἀνατίθει, "Γαῖόχορον" τι αὐτὸν, ἢ "Ἐνοσίχθων", προσκαρτεῖον. Diogenes. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 13.

Ver. 283. Τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὄρειν.] Σόλυμα ὄρη τῆς Πισιδίας. Schol. "Sunt hi populi inter Lyciam, et Pamphyliam. Aliis Pisisdæ dicti postea feruntur." Benedict. Annotat. in Pindar, Olymp. Ode XIII. ver. 129. Vide Strabonem Geograph. lib. I. pag. 39. 59. 60. al. 21, 34. item Herodotum, lib. I. cap. 173.

Ibid. — ἴπην.] Ἀλ. εἶδεν. Quod versum perimit.

Ver. 284. — ἱσιπλείων.] Ἀλ. ἱσιπλώων.

Ibid. — ὁ δ' ἐχώσατο κηρόβι μᾶλλον· Κηρῶς δὲ κέρη]

— stetit acri fixa dolore;

Tum quærens caput, hæc effudit pectore dicta. Æn. VII. 291.

Κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμὸν· 285

“ὦ πόποι, ἣ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως;

Ἀμφ’ Ὀδυσῆϊ, ἐμεῖο μετ’ Αἰθιόπεσσιν ἑόντος·

Καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδὸν, ἔνθα οἱ αἶσα

Ἐκφυγέειν μέγα πῆρας οἷζυος, ἣ μιν ἰκάνει·

Ἀλλ’ ἔτι μὲν μιν φημὶ ἄδην ἐλάαν κακότητος. 290

“Ὡς εἰπὼν, σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον,

Χερσὶ τρίαιναν ἐλὼν· πάσας δ’ ὀρόθυνεν ἀέλλας

Παντοίων ἀνέμων· σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε

Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ’ οὐρανόθεν νύξ.

Σὺν δ’ Εὐρὸς τε Νότος τ’ ἔπεισε, Ζέφυρος τε δυσαῖς, 295

Quassansque caput ad suum dixit animum;

285

“Papæ, profectò jam statuerant dii alitèr

“De Ulysse, me apud Æthiopas absente:

“Et jam Phæacum terræ propè-est, ubi ei fatale

“Effugere magnam metam ærumnarum, quæ ipsum occupant:

“Sed adhuc quidem ipsum puto abundè miseriarum subitutum.”

290

Sic fatus collegit nubes, et turbavit pontum,

Manibus tridente sumpto; omnesque concitavit procellas

Omnigenorum ventorum; nubibusque operuit

Terram simul et pontum; ingruit autem à-cælo nox,

Unà verò Eurisque Notusque ruit, Zephyrusque vehemens,

295

Ver. 285. — προτὶ ὃν μυθήσατο θυμὸν.]

Sic adeò insistit, secumque ita corde volutatus. *Æn.* IV. 533.

Ver. 286. “ὦ πόποι, ἣ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως Ἀμφ’ Ὀδυσῆϊ.”

Hæc secum: Mene incepto desistere victam,

Nec posse Italiâ Teucrorum avertere regem?

Quippè vetor fatis ———. *Æn.* I. 41.

Ver. 288. — γαίης σχεδὸν.] *Barnesius* de suo edidit, γαίῃ σχεδὸν. Nullâ idoneâ ratione.

Ver. 289. — πῆρας.] *Al.* πῆρας.

Ver. 290. — φημὶ ἄδην.] *Al.* φήμ’ ἄδην.

Ibid. — ἄδην ἐλάαν κακότητος.] Κόρον σχῶν τῆς κακίας. *Schol.*

Οὐ λῆξω, πρὶν Τρῶας ἄδην ἐλάαι πολέμοιο. *Iliad.* ε΄. 423.

Ver. 291. “Ὡς εἰπὼν, σύναγεν νεφέλας.”

Hæc ubi dicta, cavum conversâ cuspidè montem

Impulit in latus; ac venti velut agmine facto,

Quâ data porta, ruunt; et terras turbine perfiant.

Incubuerè mari ———. *Æn.* I. 85.

Porro optimè de hoc loco observavit *Dionysius Halicarnassensis*, Poëtam res verbis,

grandes grandibus, tenues tenuibus pulcherrimè depingere. *Χαρακτήρις* ἐστὶ τῶν λόγων, τὰ καλύμματα Πλάσματα, ὧς τὸ μιν, ἄδρον, τὸ δ’ ἰσχυρὸν ———. Τὸ μιν ἄδρον δὲ πλάσμα ἰκάνει ἑστὶ, τὸ δὲ τῇ τῶν λῆξων ἢ τῇ τῶν νοημάτων κατασκευῇ μεγάλας ἔχον ἱμῶσεις· οἷον ἑστὶν, “Ὡς εἰπὼν, σύναγεν νεφέλας, ε΄. 289.” Περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 9. Vide ad Π. ζ. 466. Cæterùm in hæc tempestatis descriptione *Virgilium Homero* longè superiorem contendit *Scaliger*, *Poëtic. lib.* V. cap. 3.

Ver. 293. — σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε Γαῖαν ὁμοῦ ἢ πόντον.]

Σὺν δ’ ἔχουν νεφέλας τε καὶ οὐρανὸν πᾶσα δ’ ὑπερβί.

Νύξ ἰχθυήσῃ περὶ γαῖαν· ἰατήχλυσι δὲ θάλασσα. *Quintus Calaber*, παραλειπόμενος Ὀμηρικῶν, lib. XIV. v. 460.

Eripiunt subito nubes cælumque diemque Teucorum ex oculis; ponto nox incubat atra. *Æn.* I. 92.

Involvere diem nimbi, et nox humida cælum

Abstulit ———. III. 198.

Olli cæruleus supra caput astitit imber, Noctem hyememque ferens, et inhorruit unda tenebris. V. 11.

Ver. 295. Σὺν δ’ Εὐρὸς τε Νότος τ’ ἔπεισε.]

Unà Eurisque Notusque ruunt, creberque procellis.

Καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κῆμα κυλίνδων.
 Καὶ τότ' Ὀδυσσεύς λυτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·
 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυρόν·
 ὦ μοι ἐγὼ δειλὸς, τί νύ μοι μήκιστα γίνηται;
 Δεῖδω, μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτία εἴπῃ,
 "Ἢ μ' ἔφατ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰδέσθαι,
 "Ἄλγ' ἀναπλήσειν τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 Οἷοισιν νεφέεσσι περιστέφει οὐρανὸν εὐρὺν
 Ζεὺς, ἐτάραξε δὲ πόντον· ἐπισπέρχουσι δ' αἴελλαι
 Παντοίων ἀνέμων· νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
 Τρεῖς μάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις, οἳ τότ' ὄλοντο

300

Et Boreas serenus, ingentem fluctum provolvens.

Et tunc Ulysses soluta sunt genua et charum cor:

Ingemiscens dixit ad suum magnum animum;

"Heu me miserum, quid me tandem fiet?

"Vereor, ne jam omnia dea vera dixerit;

"Quae me dicebat in mari, priusquam in patriam tertam pervenissem,

"Dolores impleturum esse: ea sanè nunc omnia perficiuntur.

"Qualibus nubibus obtegit coelum latum

"Jupiter, turbavitque mare; ingruunt verò procellae

"Omni genorum ventorum: nunc mihi certum grave exitium.

"Ter beati Danaei et quater, qui tunc perierunt

300

365

Africus: et vastos volvunt ad littora
 fluctus. *Æn.* I. 89.

Ibid. — ἴπποι.] *Al.* ἴπποιον.

Ibid. — δύσπας.] *Δύσπας:* ἢ ἀπὸ δύσ-
 μῶν πνέων. *Schol.*

Ver. 296. — Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα
 κῆμα κυλίνδων.]

Continuò venti volvunt mare; magnaue
 surgunt

Æquora — *Æn.* III. 196.

Ἰστίον δὲ, ἔτι τε πᾶσι δῆλον, οἰκίον εἶναι
 ἀνίμου βορέῃ τὸ κυλινδὸν κῆμα, καθὰ Νότος τὸ
 ὀδῶν. *Eustath.* Βορέας μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς
 "Ἀρκτου πνέων μετῴρετο, " μέγα κῆμα πο-
 " λύνει." Τὴν γὰρ ἀπὸ τοῦ μεταστρεφέντος φορέον
 ἐστὶ τὸ ταπεινότερον, ἐκ μῆκος λίξις κασιγέ-
 λισιν ἐστὶ γὰρ. Τοῦ μεταστρεφέντος δὲ ἐστὶ τοῦ Νότου
 πνέοντος ἀπὸ τῶν κατὰ τῶν ἰστίων, "Εἰδα Νότος
 μέγα κῆμα ποτὶ σπᾶν ἴον
 " ὀδῶν." τὴν ἀπὸ τοῦ ταπεινότερου κίνησιν ἐς
 τὸ μετώρου ἀνακυλινδῶν. *Heraclid. Pontic.* Si-
 militèr et *Dionysius Halicarnassensis:* "Ἡπεί-
 ρατος δὲ (inquit) ἀπὸ τοῦ, "Ὀρέας,] ἔτι
 Βορέας πῶλος ὑπὲρ γῆν ἰστί μετῴρετο, ὡς καὶ
 ἡμᾶς τοῦ ἐν τῷ ἀλλοιωτῶν τούτῳ κασιγέγοντος· ὁ
 δὲ Νότος, ἐκ τοῦ ἰστίου βαδίζων ὄντι ἐστὶ μὲν
 τοῦ Βορέου φησὶ, " Καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης,
 " μέγα κῆμα κυλίνδων" τὴν ἀντιθετὴν ἐπισημαίνον
 φορέον τῷ ἀνίμου ἐμφανίζει. Τῷ δὲ " ὀδῶν" [*su-*
pra γ' 295.] τὴν ἀπὸ τοῦ ταπεινότερου πρὸς τὸ
 ὀδῶντος βίαν. Περὶ τῆς Ὀρέας πρὸς τὸ
 13. Vide *suprà* ad γ' 295.

Ibid. — αἰθρηγενέτης.] *Λιθίαν* ἢ *εὐδῶν*
πνέων ἢ *αἰθρὸν πνέων*, ὅ ἐστι πάγων. *Schol.*
Αἰθρηγενέτης τὸν Βορέαν ἐν τοῖς ἰστίς ἐστὶ, ἡγού-
μενος πνέοντα κατὰ τοὺς Παλαιούς· *εὐδῶν* τὸν
ψύχρον, παγιστὸν δὲ καὶ νύκτα ἐπάγοντα πηγ-
νυλῶν, ὡς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα περὶ [*infra* ζ' 475.
 476.] ἐστὶ ὁ Πιοπτης. *Eustath.* ad *ver.* 268.
buji libri.

Ver. 297. Καὶ τότ' Ὀδυσσεύς λυτο γούνατα.]

Exemplò *Æneæ* solvuntur frigore mem-
 bra. *Æn.* I. 96.

Ibid. et *ver.* 406. — λυτο.] Vide ad II.
 φ. 114. et ὁ 1.

Ver. 299. — τί νύ μοι μήκιστα γίνηται:]
 τίνα μοι τέττον δύναται γίνεσθαι μέζοντα κακὰ;
 Τῶς δὲ διὰ τοῦ χ' γραφούσης, ἢ ἢ μήκιστα,
 ἀντὶ τοῦ, τίς μοι γίνηται μὴχανή; Οἳ δὲ, τί
 νύ; πῶς; ὡς ἀπὸ τοῦ, [*Iliad.* χ'. 431.] "τί
 " νυ βέρομαι;" πῶς μοι τούτων δύναται μέζον
 γίνεσθαι κακὰ; *Schol.* Ubi *Scholiastes* vide-
 tur legisse, "τίνα μοι μήκιστα γίνηται;"
 Servatâ autem vulgatâ lectione, satis per-
 spicua videtur sententia.

Ver. 302. — ἀναπλήσειν.] *Al.* ἀναπλή-
 σεν.

Ver. 305. — νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.]
 Vide *suprà* ad ἁ. 11.

Ver. 306. Τρεῖς μάκαρες Δαναοὶ ἢ τετράκις.]

O terque quaterque beati,
 Queis ante ora patrum, Trojæ sub mœ-
 nibus altis,
 Contigit oppetere *Æn.* I. 98.

Τροίην ἐν εὐρείῃ, χάριν Ἀτρείδῃσι φέροντες.

Ὡς δὴ ἔγωγ' ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπείν

Ἡματι τῷ, ὅτε μοι πλείστοι χαλκήρεα δοῦρα

Τρῶες ἐτέρριψαν περὶ Πηλείωνι θανόντι.

310

Τῷ κ' ἔλαχον περὶον, καὶ μιν κλέος ἦγον Ἀχαιοί·

Νῦν δέ με λευγαλίῳ θανάτῳ εἴμαρτο ἀλῶναι.

Ὡς ἄρα μιν εἰπόντ' ἔλασεν μέγα κῆμα κατ' ἄκρης,

Δεινὸν ἐπισσύμενον, περὶ δὲ σχεδὴν ἐλέλιξεν.

Τῇ δ' ἀπὸ σχεδὴς αὐτὸς πίσε· πηδάλιον δὲ

315

Ἐκ χειρῶν προέηκε· μέσον δὲ οἱ ἴστον ἔαξε

Δεινὴ μισγομένην ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα.

Τηλοῦ δὲ ἀπείρον καὶ ἐπίπριον ἔμπισσε πόντῳ·

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον· οὐδὲ δυνάσθη

“ Trojā in latā, Atridis gratificantes.

“ Utinam ego mortuus fuissēm, et fatum obiissem,

“ Die illo, quandō mihi plurimi æratas hastas

“ Trojani iniecerunt circa Achillem mortuum.

310

“ Tum sortitus essem parentalia, et meam gloriam celebrāssent Achivi:

“ Nunc verō me tristi morte destinatum est perire.

Sic utique ipsum locutum pepulit ingens fluctus à vertice,

Horrendum irruens, circumque egit ratem.

Longè verō à rate ipse excidit; clavum autem

315

E manibus dimissit, medium verō malum ei fregit

Horrenda commixtorum ventorum irruens procella.

Longè autem velum et antenna inciderunt ponto:

Ipsum verō sub-aquā detinuit longo tempore; neque potuit is

Similiter apud Senecam;

O ter quaterque prospero fato dati,
Quos hausit, &c. *Hippolyte*, ver. 691.

Item Oraculum apud Pausaniam:

Τρισμακάρις κῆνος ἢ τιτράρις ἀνδρες ἵσονται.
Achaica, lib. VII. cap. 5.

Ἦσαν δὲ ἄριστοι Κορίθιος καὶ αἰχμάλωτοι,
ἵτι ἢ πόλιν ἀπώλειτο, ἢ Μόρμιον ἐν τῶν ἱλιυθί-
ων τῶν ἱστανίων γράμματα παλαιοὶ εἰδυνο-
σὶν ἐπέλεον γράφαι στίχον, ἵγραψι, “ Τεῖς
“ μάκαρις θανατοὶ ἢ τιτράρις, οἱ τὸν ἔλονται.”
Καὶ γὰρ παλὴν οἱ τὸν Μόρμιον, φασί, καὶ θα-
πέσαι, καὶ σώσας ἀφέναι ἱλιυθίους τοὺς τῷ
σταδί προσήκοντας. *Plutarch*, *Symposiac*, lib.
IX. *Probl.* 1.

Ibid. Τεῖς μάκαρις,] Τῆς ὑπερβολῆς τῆς τι-
αύτης συνθετοῦ πᾶσι νομοῖς, τρισμακαρίας ἢ τρι-
σαυθίας λεγόντων. Καὶ ὁ Πλουτάρχης “ Τρισμα-
καρίας θανατοὶ —” Καὶ (*Iliad*, 9. 488.)
“ Ἀσπασίη, τριλλίτης —” *Sirabo*.
Geograph. lib. I. par. 75. c. 44.

Ver. 308. Ὡς δὴ ἔγωγ' ὄφελον θανέειν.] *Al*.
Καὶ δὴ ἔγωγ'.

— mene Iliacis occubere cam-
pis

Non potuisse? — *Æn.* I. 101.

Ver. 309. “Ἡματι τῷ, ἵτι μοι.”

Temporis illius; quo Graium murus A-
chilles

Procuibuit: —

Ovid. Metam. lib. XIII. ver. 281.

Vide anprà ad γ'. 109.

Ver. 313. — κατ' ἄκρης.] Κατὰ κεφαλῆς·
ἢ ἀπὸ τοῦ ἔλαν· ἢ γὰρ, κατ' ἄκρης πύλιν ἱλῶν,
φαμὶν. *Schol.* Vide ad II. π'. 548,

Ver. 314. 315. 324. 338. 343. —

σχιδίνῃ — σχιδίης — σχιδίνῃ.] Vide
suprà ad ver. 33.

Ver. 317. Δεινὴ μισγομένην, &c.] Vide ad
II. δ'. 452. et 455.

Ver. 318. Τηλὲ δ' ἐπείρου ἢ ἐπείρου ἔμπι-
σε πόντῳ.]

Arma virum, tabulaeque; et Troia gaza
per undas. *Æn.* I. 123.

Ibid. — ἐπείρου.] Vide suprà ad ver.
254.

Αἶψα μάλ' ἀνσχεθείην, μεγάλου ὑπὸ κύματος ὀρμῆς. 320
 Εἵματα γὰρ ῥ' ἐβάρυνε, τὰ οἱ πόρε δῖα Καλυψώ.
 Ὅφρ' ἐδὲ δὴ ῥ' ἀνέδνυ, στόματος δ' ἐξέπτυσεν ἄλμην
 Πικρὴν, ἣ οἱ πολλὴ ἀπὸ κρατὸς κελάρυσεν.
 Ἀλλ' οὐδ' ὥς σχεδὴς ἐπελήθετο, τειρόμενός περ,
 Ἀλλὰ μεθορμηθεὶς ἐν κύμασιν, ἐλλάβετ' αὐτῆς. 325
 Ἐν μέσση δὲ κάθιζε, τέλος θανάτου ἁλεινῶν.
 Τὴν δ' ἐφόρει μέγα κῆμα κατὰ ῥόον ἔνθα καὶ ἔνθα.
 Ὡς δ' ὅτ' ὀπαρινὸς Βορέης φορέησιν ἀκάνθας
 Ἀμπεδίον, πυκιναὶ δὲ πρὸς ἀλλήλησιν ἔχονται.
 Ὡς τὴν ἀμπελάγος ἄνεμοι φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα. 330
 Ἄλλοτε μὲν τε Νότος Βορρῆ προβάλεσκε φέρεσθαι,
 Ἄλλοτε δ' αὖτ' Εὖρος Ζεφύρῳ εἴξασκε διάκειν.
 Τὸν δὲ ἴδεν Κάδμου θυγάτηρ, καλλίσφυρος Ἰνώ,
 Λευκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἦν βροτὸς· αὐδήεσσα,

Cito admodum emergere, magni sub fluctus impetu :

320

Vestes enim gravabant, quas illi praeberat nobilissima Calypso.

Sed verò tandem emersit, et ex ore vomuit saesuginem

Amaram, quæ ei multa à capite defluebat.

Sed neque sic ratis oblitus est, tametsi afflictus,

Sed impetu-facto in fluctibus, apprehendit eam :

325

In medio autem sedebat, finem mortis evitans.

Hanc autem ferebat ingens fluctus per undarum-impetum huc atque illuc.

Ut verò cum autumnalis Boreas fert spinas

Per campum, densæ autem invicem cohærent :

Sic illam per mare venti ferebant huc atque illuc.

330

Interdum quidem Notus Boreæ objectavit ferendum ;

Interdum verò rursus Eurus Zephyro cessit, ut persequeretur.

Hunc autem vidit Cadmi filia, pulchra talos Ino,

Leucothea, quæ antè quidem erat mortalis vocalis ;

Ver. 321. 322. — ῥ'.] *Ut fit* —

Ver. 322. Ὅφρ' ἐδὲ δὴ ῥ' ἀνέδνυ, στόματος δ' ἐξέπτυσεν ἄλμην.]

At gravis ut fundo vix tandem redditus imo est [Menætes ;

Jam senior, madidâque fluens in veste Summa petit scopuli, siccâque in rupe resedit.

Illum et labentem Teucris et risere nantantem ;

Et falsos rident revomentem pectore fluctus. *ÆN.* V. 178.

Ver. 323. — πολλή] *Al.* πολλόν.

Ibid. — κελάρυσιν.] Τὸ δὲ κελάρυζεν, ἀνομαστωποιήσεται, ἔχον δηλὴν ὑγροῦ ἡρίμα βορρῆς ἐν τῷ καταρρίψειν *Eustath.* Vide infra ad i. 394. Cæterum Vulgati hoc in loco habent κελάρυσιν *Barnesius* autem ex *Edit. Vett.* edidit κελάρυζιν atque ita legit *Eustathius*.

Ver. 328. — ὀπαρινός.] Vide ad *II.* i. 5.

Ver. 329. 330. Ἀμπεδίον — ἀμπίλας.] Ita *Barnesius*. *Vulg.* Ἀν πίδιον — ἀν πέλ-
λαγος. Vide ad *II.* α'. 106.

Ver. 333. Τὸν δὲ ἴδεν.] *Al.* Τὸν δ' ἴδεν.

Ver. 334. — ἡ πρὶν μὲν ἦν βροτὸς αὐδήεσσα.] "Ἡοὶ διαβήσας διὰ τὰ συμβάντα· ἔτι καὶ οἱ ἄνθρωποι φωνήσας πρὸς τὰ ἄλλα ζῶα. Αὐδήεσσα, (*Barnesius* edidit *Ἡρὶν αὐδήεσσα* legendum forte "Ἡ αὐδήεσσα.) ἡ ἱστίγος ποτὶ *Schol.* Αὐδήεσσα δὲ, ἣ ἡ διαβήσας κατὰ τὸς Παλαίους, ὡς ἐπὶ αἰδύμοις, διὰ τὰ ἐπ' αὐτῇ συμβάντα· ἣ ἡ ἰδοῦχος, ὑγιγῆς γὰρ· ἡ, κατὰ *Ἀριστοφάνη*, ἣ χρωματὴ ἀνθρώπινῃ φωνῇ· ἔτι γὰρ αὐδήσας οἱ ἄνθρωποι πρὸς διαβολὴν τῶν λοιπῶν ζῶων. Γράφεται δὲ καὶ αὐδήεσσα, τουτίστιν ἱστίγος· νόμαφν γὰρ ἦν, ὃ ἐν τοῖς ἑρμηνεύσεσιν. *Eustath.* Atque hanc posteriori lectionem probare videtur *Barnesius* ; "Quum," inquit, "neque

Nūn δ' ἄλως ἐν πελάγεσσι θαῶν ἰξέρμορε τιμῆς
 "Ἡ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐλέησεν ἀλώμενον, ἄλγ' ἔχοντα·
 Αἰδυίη δ' εἰκυῖα ποτῇ ἀνεδύσατο λίμνης·

335

Ἰξε δ' ἐπὶ σχεδὴς πολυδέσμου, εἴπε τε μῦθον·

Κάμμορε, τίπτε τοι ὦδε Ποσειδάων ἐνοσίχθων

᾽Οδύσατ' ἐκπάγλως, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ φυτεύει;

340

Οὐ μὲν δὴ σε καταφθίσει, μάλα περ μενεαίωνων.

Ἀλλὰ μάλ' ὦδ' ἔρξαι, (δοκίεις δέ μοι οὐκ ἁπινύσσων.)

Εὔματα ταῦτ' ἀποδύς, σχεδὴν ἀνέμοισι φέρεσθαι

Κάλλιπ'· ἀτὰρ χεῖρεσσι νέων, ἐπιμαίεο νόστου

Γαίης Φαίηκων, ὅθι τοι μῶρ' ἐστὶν ἀλύξαι.

345

Τῇ δὲ τόδε κρηδεύμενον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσαι

Nunc verò maris in fluctibus deorum sortita erat honorem;

935

Hæc Ulyssem miserata est vagantem, dolores habentem;

Mergo verò assimilata volatu emersit à gurgite;

Seditque in rate mukis-visculis-aptâ, et locuta est;

"Infelix, quid tibi sic Neptunus terræ-quassator

"Iratus est vehementer, quod tibi mala multa struat?

940

"Nequaquam quidem te perdet, licet valdè cupiens,

"Sed omnino sic fac, (videris autem mihi non desipere,)

"Vestibus istis exutis, ratem ventis ferendam

"Relinque; at manibus natans quare reditum

"Ad-terram Phæacum, ubi tibi fatale est effugere.

945

"Accipe autem hæc vitam, et sub pectore extendas

"Θεὸς οὖσα, αὐδῆς ἰσχυρίσιν, ut mox vide-

"himus, suspicer hoc certè loco legendum,

"ἰσχυρῶς, quam vocem Br. Schol. per τὸ

"ἰσχυρῶς exponunt. Hæc sanè Lectio sem-

"per inter Var. Lect. numeratur, quoties

"in Τεκνῷ αὐδήσασα legitur; et ubi de Deâ

"inferiori dicitur, ut de Circe, Calypso, et

"et hæc Leucotheâ, videtur ideò dici: quòd

"hæc Deæ non utique Calestes essent, verùm

"Terrestres, aut certè sublunares; quare ἰ-

"σχυρῶς non est hic prorsus nihili haben-

"da. Vox enim αὐδήσασα æquè ad Cæ-

"lestes Deas refertur; quod semel hic mo-

"neo: est αὐδῆς, qui humanâ voce præditus,

"articulatè loquitur, ut ζ. ver. 125. Item

"Canorus, ut Heriod. Μουσῶν, αἱ τ' ἄνδρα

"πολυφραδύοντα τινῶν, ὁλοῦν, αὐδήοντα."

Ita ille. Observandum tamen, si hæc in

loco legas αὐδήσασα, nequaquam istâ ratione

Leucotheam à Diis Calestibus distingui: uti

voluisse videntur Eustathius et Barnesium;

non enim eam θιάς αὐδήσασαν ἀνε ἑλπίσας

hic appellat Poëta, sed olim βροτῶν αὐδήσ-

ας ἀνε ἑλπίσας fuisse dicit. Quin et pro

vulgatâ lectione facit versus ab ipso Bar-

nesio citatus, Οδυσ. ζ, 125.

"Ἡ δὲ πε ἀνδράσιν ἐμὲ σχιδὸν αὐδήσαν.

Item Iliad. ε'. 407.

Vol. L

Αὐδήσαν δ' ἴθνη θιάς λευκοθέης, "Ἡσθ.

At vox αὐδῆς: nusquam apud Homerum oc-

currit. Vide infrâ ad s'. 196. et μ'. 449.

Ver. 335. — θιάς ἰξέρμορε τιμῆς.]

Barnesium edidit θιάς ἰξέρμορε τιμῆς. Quod

et præfert Henricus Stephanus. Sed præ-

stat, ut opinor, vulgata lectio.

Ver. 336. "Ἡ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐλέησεν.]

Sollertique viro, laceræ quem fracta te-

nentem

Membra ratis, Semeles est miserata

foror. Ovid. Ibis, ver. 277.

Ver. 337. et 338. Αἰδυίη δ' εἰκυῖα.] Αἰδυίη

ἡ, ἁδὴς ἰσχυρῶς θαλάσσης. Schol.

Ibid. — ποτῇ.] Αἰ. ποτῇ.

Ver. 338. "Ἰξε δ' ἐπὶ σχεδὴς πολυδέσμου,

ἔπει τε μῦθον.] Αἰ. "Ἰξε δ' ἐπὶ σχεδὴς, καὶ

μιν πρὸς μῦθον ἔπει.

Ver. 341. — καταφθίσαι.] Vide ad II.

β'. 43. et 833.

Ver. 342. — ἔρξαι.] Αἰ. ἔρξαι.

Ibid. — οὐκ ἁπινύσσων.] Οὐκ εἶναι ἀπύ-

ντος. Schol.

Ver. 346. Τῇ δὲ τῶν κρηδεύμενον.] Vide ad

II. ε'. 219.

Ibid. — σίγῃ.] Αἰ. σίγῃ.

* Ἀμβροτον· οὐδέν τοι παθεῖν δέος, οὐδ' ἀπολίσθαι.

Αὐτὰρ ἐπὴν χεῖρεσσιν ἐφάψαι ἠπείροιο,

* Ἀψ ἀποδυσάμενος βαλέειν εἰς οἶνοπα πόντον,

Πολλὸν ἀπ' ἠπείρου, αὐτὸς δ' ἀπὸ νόσφι τραπέσθαι.

350

"Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ἔδωκεν·

Αὐτὴ δ' ἄψ εἰς πόντον ἔδυσάτο-κυμαίνοντα,

Αἰθυίῃ εἰκυῖα· μέλαν δέ ἐ κῦμα κάλυψεν.

Αὐτὰρ ὁ μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,

* Οὐχθῆσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·

355

"ὦ μοι ἐγὼ, μή τις μοι ὑφαίνῃσιν δόλον ἄλλον

* Ἀθανάτων, ὅτε με σχεδὴς ἀποξῆναι ἀνώγει.

* Ἀλλὰ μάλ' οὕτω πείσομ'· ἐπεὶ ἐκὰς ὀφθαλμοῖσι

Γαῖαν ἐγὼν ἰδόμην, ὅθι μοι φάτο Φύξιμον εἶναι.

* Ἀλλὰ μάλ' ᾧδ' ἔρξω, δοκέει δέ μοι εἶναι ἀριστον·

360

* Ὅφρ' ἂν μὲν κεν δούρατ' ἐν ἀρμονίῃσιν ἀρήρη,

Τόφρ' αὐτοῦ μενέω καὶ τλήσομαι ἄλγεα πάσχω·

Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ μοι σχεδὴν διὰ κῦμα τινάξῃ,

Νήξομ'· ἐπεὶ οὐ μὲν τι πάρα προνοῆσαν ἄμεινον.

" Immortalem : haud tibi timendum nequid patiaris, aut pereres.

" At postquam manibus contigeris litus,

" Rursus exuens projice in nigrum pontum, ---

" Longè à continente, ipse autem seorsum te-avertas."

350

Sic utique locuta dea vittam dedit :

Ipsa verò rursus pontum ingressa est fluctuantem,

Mergo assimilata : niger verò ipsam fluctus obtexit.

Cæterum deliberavit patiens nobilis Ulysses,

Ingemiscensque dixit ad suum magnam animum :

355

" Heu mihi, nè quis mihi struat dolum alium

" Immortalium, quandò me à rate discedere jubet.

" Sed omnino nondum parebo ; quoniam procul oculis

" Terram ego vidi, ubi mihi dixit effugium esse.

" Sed omnino sic faciam, videtur verò mihi esse optimum ;

360

" Quamdiù quidem ligna in compagibus coheserint,

" Tamdiù hic manebo et sustinebo dolores patiens :

" At postquam mihi ratem fluctus discusserit,

" Natabo ; quandoquidem nihil adest prospectu melius."

Ver. 349. — ἀποδυσάμενος.] Similiter-
que ver. 350. τραπέσθαι ver. 384. Παύσα-
σαι et ver. 391. ἐπαύσατο. Vide infra ad
ver. 491. et ad i. 296.

Ver. 350. — αὐτὸς δ' ἀπὸ νόσφι τρα-
πέσθαι.] Αὐτὸν ἀπὸ νόσφι τραπίντα, ὃ ἐστὶν
ἱμαλὴν βλίσσαντα· ὃ καὶ ποιεῖν ἱκέτης, κατὰ
τὸ παρατήρημα, ἐν τοῖς ἔξῃς. Eustath. At in-
fra ver. 460. ubi vittam dimittit Ulysses,
nullam ejusmodi caeremoniam observasse
memoratur.

Ver. 356. — ἄλλον.] Αἱ. ἄλλος. Αἱ.
αὐτός.

Ver. 359. — φύξιμον.] Αἱ. φύξιμος.
Vide ad II. ζ'. 488.

Ver. 361. "Ὅφρ' ἂν μὲν μιν.] Legendum
fortassè "Ὅφρ' ἂν μιν μιν. Alioqui alterutra
vocalium, ἂν, μιν, omnino videtur super-
vacanea.

Ibid. — ἀρμονίῃσιν.] Vide supra ad
ver. 248.

- "Εως ὃ ταῦθ' ἄρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 Ὄρσε δ' ἐπὶ μέγα κῦμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 Δεινόν τ', ἀργαλέον τε, κατηρεφές· ἤλασε δ' αὐτόν.
 Ὄς δ' ἄνεμος ζαῆς ἦϊον θυμῶνα τινάζῃ
 Καρφαλέων, τὰ μὲν ἄρ τε δισκίδασ' ἄλλυδις ἄλλη·
 Ὄς τῆς δούρατα μακρὰ δισκίδασ'· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς 370
 Ἀμφ' ἐνὶ δούρατι βαῖνε, κέληθ' ὡς ἵππον ἐλαύνων
 Εἴματα δ' ἐξαπέδυσε, τὰ οἱ πόρε δια Καλυψά·
 Αὐτίκα δὲ κρήδεμνον ὑπὸ στέροιο τάνυσσεν.
 Αὐτὸς δὲ πρηνὴς ἀλὶ κάππεσε, χεῖρε πετάσσας,
 Νηχήμεναι μεμαώς· ἴδε δὲ κρείων Ἐνοσίχθων, 375
 Κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὄν μυθήσατο θυμόν·
 Οὕτω νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλόω κατὰ πόντον,
 Εἰσόκειν ἀνθρώποισι διοτρεφέεσσι μιγείης·
 Ἄλλ' οὐδ' ὡς σε ἔολπα ὀνόσσεσθαι κακότητος.

Dum ille hæc cogitabat in mente et in animo, 365
 Immisit utique ingentem fluctum Neptunus terræ-quassator,
 Horrendumque, gravemque, excelsum; impulit autem ipsum.
 Ut verò cum ventus vehementer-spirans palearum acervum dissipet
 Aridarum, quas quidem dispergat aliàs aliò;
 Sic ipsius tabulata longa dispersit; verum Ulysses 370
 In unum lignum conscendebat, ceiletem ut equum impellens:
 Vestes verò exuit, quas ei præbuit nobilissima Calypso;
 Statimque vittam sub pectus extendit.
 Ipse autem pronus in mare cecidit, manibus extensis,
 Natare paratus; vidit verò potens rex Neptunus, 375
 Quassansque caput ad suum locutus est animum;
 " Sic nunc mala plurima passus erra per mare,
 " Donec hominibus Jovis-alumnis intersis:
 " Sed neque sic te spero parvi-pensurum malum."

Ver. 365. "Εως ὃ.] Vide ad II. ὁ. 539.

Ibid. — κατὰ φρένα ἔ κατὰ θυμόν.] *Al.*
 κατὰ φρένα διὸς Ὀδυσσεύς.

Ver. 366. Ὄρσε δ' ἐπὶ μέγα κῦμα.] *Bar-*
neius ex conjecturâ edidit Ὄρσει ἰσθ' quod
 alioqui "τὸ, δι, κατέλκει." Sed Vide ad II.
 ὁ. 57. et ὁ. 439.

Ibid. et suprâ ver. 339. — ἐνοσίχθων.]
 Vide suprâ ad ver. 282.

Ver. 367. — κατηρεφές.] Ὑψηλὸν, ἰσ-

τιγασμένον ἔ κατακάλυψαν αὐτόν. *Schol.*

Ver. 368. — ἦϊον.] Ἀχύνων. *Schol.*
 Cæterum pronuntiandum ἦϊον, duabus syl-

labis, monet *Barneius*. Sed et corripi po-
 test istud η propter sequentem vocalem.
 Vide ad II. ὁ. 24.

Ibid. — τινάζει.] *Al.* τινάζει.
 Ver. 371. — κέληθ' ὡς ἵππον ἐλαύνων.]
 Ὄς κέληθ', ὁ ἵππος ὁ ἀξύνους ἵππος. *Schol.* *Κε-*

λητα δὲ ἵππον λίγυ, τὸν ἄζυγα, τὸν καταμύ-

τας ἐλαυνόμενον. *Eustath.*
 Ver. 375. — ἴδε δὲ κρείων Ἐνοσίχθων.]

_____ sensit Neptunus _____
 _____ et alto

Prospiciens, summâ placidum caput ex-

tulit undâ:
 Disjectam Æneæ toto videt æquore clas-

sem. *Æn.* I. 129. 130.

Ver. 376. Κινήσας δὲ κάρη.
 Ille caput quassans. *Æn.* XII. 894.

Vide et suprâ ad ver. 284. 285.

Ver. 379. — ἔολπα.] Vide ad II. ὁ.
 186. et ὁ. 736.

Ibid. — ὀνόσσεσθαι κακότητος.] Ἐστὶ
 δι, ὀνόσσεσθαι κακότητος, τὸ κενετρίσθαι τὴν
 κάκωσιν. *Eustathius.*

- "Ως ἄρα φωνήσας, ἵμασιν καλλιτέριχας ἵππους· 380
 "Ἰκετο δ' εἰς Αἶγας, ὅθι αἱ πλυτὰ δάρματ' ἔασι.
 Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κόρη Διός, ἀλλ' ἐνόηκε,
 "Ἦτοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδρασε πειεύθαι,
 Παύσασθαι δ' ἐπέλαυσε καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας·
 "Ἦρσε δ' ἐπὶ κραιστὴν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ' ἔαξεν, 385
 "Ἔως ὅγε Φαίηκεςσι φιληρέτμοισι μιγείη
 Διογενὴς Ὀδυσσεύς, θάνατον καὶ αἴρας ἀλύξας.
 "Εὐθα δὴ νύκτας, δύο δ' ἤματα κύμασι πηγά
 Πλάζετο· πολλὰ δὲ οἱ κραδίη προτίσσεται ὀλεθρον.
 "Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἤμαρ εὐπλόκαμος τέλεισ' ἦεν, 390
 Καὶ τότε ἔπειτ' ἀνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἦδ' ὑαλὴν
 "Ἐπλετο νηεμένη· ὁ δ' ἄρα σχεδὸν εἰσίδε γαῖαν,
 "Ὄξ' ἄρα μάλα προΐδων, μεγάλου ὑπὲρ κύματος ἀφθείς.

Sic utique locutus impulit pulchros-jubis equos;
 Pervenitque ad Aëgas, ubi ei inclytæ ædes sunt.
 Cæterùm Pallas, filia Jovis, aliud cogitavit;
 Aliorum quidem ventorum obstruxit vias;
 Quiescereque jussit, et consopitos esse omnes:
 Incitavit autem velocem Boream, fluctusque præfregit,
 Donec ipse Phæacibus remigii-studiois misceretur
 Euclytus Ulysses, mortem et fatum elapsus.
 Hic duas noctes, duosque dies in fluctu vasto
 Errabat: sæpè verò ei cor præsagiebat mortem.
 Sed quandò jam tertiam diem comas-complevit auroa,
 Et tum deindè ventus quidam quievit, atque serenitas
 Erat tranquilla; ipse verò deindè propè conspexit terram,
 Acutè admodum prospiciens, magno à fluctu levatus,

380

385

390

Ver. 381. — Αἶγας.] Πόλις τῆς Ἀχαιίας· οἱ δὲ ἦσαν πρὸ τῆς Εὐβοίας, ἤτοι Ποσειδῶνος. Schol.

Ver. 385. "Ἦρσε δ' ἐπὶ κραιστὴν Βορέην.] Vide suprâ ad ver. 296.

Ibid. — κύματ' ἔαξεν.] Διηγόμενος Ἡσίομαι· ἀπὸ τῆς ὀμίσεως πλοκάμους, § 19. citat κύματα ἔξεν.

Ver. 386. "Ἔως ὅγε.] Similiterque infrâ ver. 424. "Ἔως ὅτε τῆς. Vide ad II. 6. 539. Ali. "Ἔως ὅθι.

Ver. 388. — δύο δ' ἤματα.] Ali. δύο δ' ἡμέρας.

Ibid. — κύματι πηγά.] Οἱ μὲν γλωσσογράφοι, μέλαν καὶ ἰσχυρὸν· τινὲς δὲ γαλπῶν· πρὸς τὴν δὲ εὐπλόκην καὶ εὐπλόκην καὶ εὐπλόκην. Schol.

Ver. 389. — πολλὰ δὲ εἰ κραδίη τρανέουσι· θλίβουσι.]

Præsentemque viris instant omnia mortem, Æn. I. 91.

Ibid. — προτίσσεται.] Vide infrâ ad §. 219.

Ver. 390. 392. "Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἤμαρ — σχεδὸν εἰσίδε γαῖαν.]

Tres adeò incertos cæcâ caligine noctes Erramus pelago, totidem sine sidere noctes.

Quarto terra hæc quædam se ostendere Visa, aperire proci montes, ac volvere fumum. Æn. II. 903.

Tres Notus hibernas immetas per æquora noctes

Vexit me violentus aquâ; vix lumine quarto

Prospexi Italiam — VI. 355.

Ver. 391. — γαλῶν· Ἐπλετο νηεμένη.] Τὸ δὲ "γαλῶν ἔκλειπεν νηεμένη," ἔκλειπεν ὁπλῶν, ἀλλὰ πρὸς ἀνέμους· διὸ καὶ γὰρ ὁ γαλῶν ὁ μὲν, καὶ κατὰ τὴν νηεμένην τὴν κύματα αἰώων, ὅτε ἔπειτ' ἔρχεται· ὁ δὲ καὶ πρὸς τὴν νηεμένην τὴν κύματα αἰώων, ὅτε ἔπειτ' ἔρχεται. Eustath.

Ver. 392. Ὄξ' ἄρα μάλα προΐδων.] Ἐπὶ τῇ (ὅθι) κατὰ τὴν νηεμένην τὴν κύματα αἰώων, ὅτε ἔπειτ' ἔρχεται.

Ὡς δ' ὅταν ἀσπασίως βίωτος παίδεσσι φανείη
 Πατρός, ὃς ἐν νύσῳ κείται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
 Δηρὸν τηρόμενος, στυγερὸς δὲ οἱ ἔχραι θαίμων,
 Ἀσπασίον δ' ἄρα τὸν γε θεοὶ κακοῦτος ἔλυσαν·
 Ὡς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν εἰσατο γαῖα καὶ ὕλη·
 Νῆχε δ', ἐπειγόμενος ποτὶν ἠπείρου ἐπιβῆναι·
 Ἀλλ' ὅτε τόσσοι ἀπῆν, ὅσσοι τε γέγωνε βοήσας,
 Καὶ δὴ δῶπον ἄκυσε ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης·
 Ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο
 Δεινὸν ἔρευγόμενον· εἴλυτο δὲ πάνθ' ἀλὸς ἄχνη·
 Οὐ γὰρ ἔσαν λιμένας, νηῶν ὄχοι, ἐδ' ἐπιωγαί,

395.

400.

Ut autem cum grata vita illis appareat

Patris, qui in morbo decumbit ingentes dolores patiens,

395

Diū contabescens, infestus autem ei ingruerit deus;

Gratē verò hunc dii à morbo liberarint:

Sic Ulyssi gratē apparuit terrā et sylvā.

Natabat verò, niteps pedibus continentem ut-conscenderet:

Sed cum tantum abesset, quantum scilicet auditur vociferatus,

400

Tum verò sonitum audiuit ad scopulos maris;

Murmurabat enim ingens fluctus ad aridam continentis

Horrendum eructans; obducta verò erant omnia maria aspergine:

Non enim erant portus navium capaces, neque recessus;

"Ὅστις δὲ αὖ ἐ Παιτὸς τοῦτον γὰρ ἐπὶ δ' τὸ,
 "Ὅς μάλ' ἀπὸ πρὸς, μὴ γὰρ ἐπὶ κῦματος
 "ἔρως." Strabo, Geograph. lib. I, pag. 23.
 al. 12.

Prospexi Italiam, summā sublimis ab undā.
 Aen. VI. 357.

Ver. 394. — φανείη] *Al.* φανίη.

Ver. 396. — ἔχραι.] *Εἰσεκνήψας, ἢ*
εἰσεκρήσας, ἢ μετὰ βλάβης ἐπὶ ἄλῳ. Schol.
 Vide suprā ad β'. 50.

Ver. 397. Ἀσπασίον.] *Al.* Ἀσπασίως.

Ver. 398. — Ὀδυσῆ'] *Al.* Ὀδυσῆ'.
 Ut infrā s. 157.

Ver. 400. — ἴσσοι τε γέγωνε βοήσας.]
 Τὸ δὲ, "γέγωνε βοήσας," ἀπὸ τῷ, ἔχουσιν
 ἰσότητα ἴνα λίγη, ἔτι βοήσας ἰγνώσθαι αὐ. *Eustath.*

Ver. 401. — δῶπον.] Vide ad II. γ. 455.

Ver. 402. Ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα.] *Καὶ*
αὐτοὶ τε δὲ κακοκινῶμενοι οἱ Παιτῆται —
πρὸς χεῖμα δύνοντες, οἰκία δ' ἀλωτὰ τῶν ὑ-
ποκρινόμενοι τὰ πύματα — δ' ἀμνηστίαστα
τῶν τραγμάτων ὡς ἔχαι ταυτ', "Ῥόχθι γὰρ
μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο." Dionys. Ha-
licarn. περὶ συνέσεως, § 16. Vide ad II. β'.
210. et γ'. 363. Ἐχρῆν γὰρ ἐπίστασι πρῶ-
τα δύναντες, οὗν τῶν κυμάτων ὡς τὰ ἔχαι
πρὸς τῆν, σπινῶν τραχέως ἔχουσιν αὐτοὺς.
Eustath.

Ver. 403. — ἔλυτο.] τὸ δὲ, "ἔλυτο,"
 α ἢ τὸ ἴλαμι γίνεται· ἢ ἐν τῷ ἔλῳ, — ἴνα

δ' συγκρίσις ἐν τῷ ἔλῳ. *Eustath.* Atque
 hac ratione scribendum esset ἔλυτο. Ne scio
 tamen annon ἔλυτο hic sit Plusquam-per-
 fectum ex ἔλῳ occurrit enim Perfectum
 ἔλωμι, *Iliad. ε'. 522. Odys. ε'. 479. ante-*
penultima producta. At ἔλωμι, ἔλυτο,
quæ ex ἔλωμι deducantur, secundum omni
ex analogia corrumpere debent. Vide ad II.
γ', 260. item ad α. 1.

Ibid. — ἄλῳ ἄχνη.] Τῷ λιπομενίστῳ
 τῷ ἄχρῳ, ἢ τῇ ἀκαταστάσει. *Schol.* Caterum
 Vulgati hic habent ἄχνη. *Barnesius* autem
 restituit ἄχνη· uti legisse videtur *Scholius*.
 Quod et rectius: occurrit enim vox ἔλυτο
 alibi, sensu passivo;

αἵματι δ' κινήσει

Ἐκ κεφαλῆς ἔλυτο διαμπερὶς —.

Iliad. ε', 639.

Porro et MS. à *Tho. Bentleio* collatus habet
 ἄχνη.

Ver. 404. — νηῶν ὄχοι.] Οἱ συνέχοντες
 τὰς νηῶν· ἢ ἰφ' ὧν ὄχονται καὶ ἀναπαύονται αἱ
 νηῖ. *Schol.*

Ibid. — ἐδ' ἐπιωγαί.] Οἱ ἀνίμω σέλιπῳ
 ἔχοντες τίποι· ἢ αἱ ἔροχα, καὶ οἱ πλατῆς αἰ-
 γυαλοὶ. *Schol.* Τίμω δινηνέχασιν ἐπιωγαί λιμί-
 νων, δ' αὐτῶν προσέβαλε τις τὸ ἔνομα; Ἐφῶν
 δὲ, ἔτι ἰσῆν τῇ πνοῇ λίγη, [vide *Iliad. λ'.*
306.] — κυρίως ἂν ἰσῆς τῆς πνοῆς ὕψος, δ'
τῷ ἄγνοσθαι σηματοῦντες τὸ κλῆσθαι, ἰωγῇ λοι-
πῶν ἢ τῆς πνοῆς ἂν εἴη κλῆσις. — δ' ἐπιωγαί

- 'Αλλ' ἄκται προβλήτες ἔσαν, σπιλάδες τε, πάγοι τε. 405
 Καὶ τότ' Ὀδυσσεὺς λυτο γένατα καὶ φίλον ἦτορ,
 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
 ὦ μοι, ἐπειδὴ γαῖαν ἀελπεῖα δῶκεν ἰδέσθαι
 Ζεὺς, καὶ δὴ τόδε λαῖτμα διατμήξας ἐπέρησα,
 *Ἐκβασίς ἔπη φαίνεθ' ἄλως πολιοῖο δύραζε· 410
 *Ἐκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὀξέες, ἀμφὶ δὲ κῦμα
 Βέβρυχεν ῥόβιον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρῃ·
 Ἀγχιβαθὴς δὲ θάλασσα, καὶ ἔκως ἐστὶ πόδεςσι
 Στήμεναι ἀμφοτέροισι, καὶ ἐκφυγέειν καπότητα·
 Μῆπως μ' ἐκβαίνοντα βάλλῃ λίθακι ποτὶ πέτρῃ 415
 Κῦμα μέγ' ἀρπάξαν, μελεῇ δέ μοι ἔσσειται ὀρμή.
 Εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω παρανήξομαι, ἦν πε ἐφύρω
 Ἥϊονας τε παραπλήγας, λιμένας τε θαλάσσης,
 Δείδω, μή μ' ἐξαῦτις ἀναρπάξασα θυέλλα
 Πόντον ἐπ' ἰχθυόεττα φέρῃ, βαρέα στενάχοντα· 420
 *Ἢ ἔτι μοι καὶ κῆτος ἐπισσεύῃ μέγα δαίμων

Sed littora projecta erant, scopulique, saxaque.

405

Et tunc Ulyssi soluta sunt genua et charum cor ;

Ingemiscens verò is dixit ad suum magnum animum ;

“ Hei mihi ; postquam terram insperatam dedit videre

“ Jupiter, et jam has undas sulcatas penetravi ;

“ Egressus nusquam apparet ex mari cano foras ;

410

“ Extrà enim saxa acuta, circumque fluctus

“ Fremit impetuosus, levisque eminet petra :

“ Propè autem profundum mare ; et nullo modo licet pedibus

“ Consistere ambobus, et effugere malum :

“ Nè fortassè me egredientem jactet lapidosam ad petram

415

“ Fluctus magnus abripiens ; vanus verò mihi erit conatus.

“ Sin adhuc ulteriùs præternatabo, sicubi inveniam

“ Littoraque obliqua, portusque maris ;

“ Vereor, nè me rursùs abripiens procella

“ Pontum in piscosum ferat, gravitèr gementem :

520

“ Aut etiam mihi et cetum immittat magnum deus

μὲν ἂν ρηθήσονται τόσοι ἀλίμενοι μὲν, δυνάμεινοι
 δι, διὰ τὴν ἀπὸ τῶν ἀνέμων σκίαση, δέχασθαι
 γαῖα. Porphyr. Quasi. Homeric. 29. ipso fine.

Ver. 405. — σπιλάδες τε, πάγοι τε.]

Σπιλάδες, αἱ δισχιζομένης καὶ κεκοιλωμένης πί-
 ραις ὑπὸ τῆς πλῆξης τῶν κυμάτων. Πάγοι, οἱ
 ὄξεις τόποι, αἱ σιτρωδὲς ἔδοχαι, ἥ τις ὕψος ἀνι-
 κνῶσαι πίτται, ἀνατιτάνοντες τόποι. Schol.

Ver. 406. Καὶ τότ' Ὀδυσσεὺς λυτο γένατα.]

Vide suprâ ad ver. 297.

Ver. 409. — ἐπέρησα.] Vide ad II. á. 67.

Ver. 410. Ἐκβασίς.] Vide ad II. ζ'. 434.

Ver. 412. 423. Βέβρυχεν — ἀναδέδρομε

— ὀδῶδυσαι.] Vide ad II. á. 37. et γ'. 736.

Ver. 413. — ῥόβιον.] Ἀπὸ τοῦ γινώσκου

ἤχε τὸ σημαίνοντος ἢ ροίζω φερόμενος, καὶ ἐρ-
 μητικόν. Schol.

Ibid. — λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρῃ.]

— quamvis lapis omnia nudus

— obducatur. Virg. Eclog. I. 48. 49.

Ver. 415. — ποτὶ.] Barnesius edidit ποτῇ·
 sed nihil opus. Vide ad II. á. 51.

Ver. 416. — μελέῃ.] Vide ad II. σ'. 336.

Ver. 418. Ἥϊονας τε παραπλήγας.] Παρα-
 πλήγας δὲ ἥϊονες, κατὰ τὴν Παλαιάν, πάραλοι,
 πληροσμένοι ὑπὸ ἁλὸς· μέλιστα δὲ, αἱ μετ' ἀ-
 πιναντίας, ἀλλ' ἐν πλεονάζοντι πλεονάζοντι
 μασσιν· αἱ καὶ ποῦσι τόπον ἐνλίμενοι πλεονάζον-
 ται τοῖς κύμασι. Eustath.

Ἐξ ἁλός, οἷά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Ἀμφιτρίτη
Οἶδα γάρ, ὥς μοι ὀδῶδυσται κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.

Ἔως ὁ ταυῖθ ἄρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Τόφρα δέ μιν μέγα κῦμα φέρεν τρηχεῖαν ἐπ' ἄκτῃν. 425

Ἐνθ' ἀπὸ ρινός τε δρύφθη, σὺν τ' ὅστί' ἀράχθη,
Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ δῆκε θεὰ γλαυκῶτις Ἀθήνη·

Ἀμφοτέρησι δὲ χερσὶν ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης,
Τῆς ἔχετο στενάχων, εἴως μέγα κῦμα παρῆλθε. 430

Καὶ τὸ μὲν ὥς ὑπάλυξε· παλιρρόβιον δέ μιν αὖτις
Πλῆξεν ἐπεσσύμενον, τηλοῦ δέ μιν ἔμβαλε πόντον.

Ὡς δ' ὅτε πουλύποδος, θαλάμης ἐξελκομένοιο,
Πρὸς κοτυληδονόφιν πυκιναὶ λάϊγγες ἔχονται·

Ὡς τοῦ πρὸς πέτρῃσι θρασειᾶων ἀπὸ χειρῶν
Ῥινοὶ ἀπέδρυφθεν· τὸν δὲ μέγα κῦμα κάλυψεν. 435

Ἐνθα κε δὴ δύστηνος ὑπὲρ μόρον ᾤλετ' Ὀδυσσεύς,

* Ex mari, qualia multa nutrit inclyta Amphitrite :

* Novi enim, quodd mihi infensus est inclytus Neptunus. *

Dum ille hæc deliberabat in mente et in animo,

Interea utique ipsum magnus æstus tulit ad asperum littus.

Ibi cutisque lacerata, simulque ossa confRACTA fuissent,

Nisi in mentem indidisset dea cæcia-oculis Minerva :

Ambabus verò manibus irruens apprehendit petram,

Cui adhærebat ingemiscens ; donec ingens fluctus præterisset.

Et hunc quidem sic effugit : refluus autem fluctus ipsum rursus

Percussit irruens, longèque ipsum iniecit ponto.

Sicut verò cum Polypodis, è cubili extracti,

Acetabulis multi calculi adhærescunt ;

Sic hujus ad saxa fortibus à manibus

Cutis lacerata erat ; ipsum verò ingens fluctus obtexit.

Ibi jam infelix præter fatum periisset Ulysses,

Ver. 422. — οἷά τι.] *Qualia utique* —

Ver. 425. Τόφρα δι.] Vide ad Il. μ'. 12.

Ibid. — τρηχεῖαν.] Vide ad Il. β'. 638.

Ver. 426. Ἐνθ' ἀπὸ ρινὸς τε δρύφθη.] *Al.*
Ἐνθα κ' ἀπὸ ρινὸς τε δρύφθη. Quo modo et
in commentariò citat *Eustathius*.

Ibid. — σὺν τ' ὅστί' ἄραχθη.] *Al.* σὺν δ' ὅστί'.

Ver. 427. Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ δῆκε θεὰ.] *Al.*
γνοῖτο — εἰντοδ' (Ὀμήρου) ἢ ἀναφανέντο
ἐπὶ ταῖς μυγῆλαις πρᾶξις καὶ παραλλογίαι,
"Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ δῆκε θεὰ γλαυκῶτις
Ἀθήνη," πασπαφενῶσιν, ὡς ἄδυνάτοις πρᾶγ-
μασι καὶ μυθώμασιν ἀπίστοις τὸν ἑαυτοῦ λογι-
σμὸν τῆς πραγματικῆς ἀπίστον (forte ἄπειρον, aut
aliquid simile) καθίσταται. Οὐ ποῖα δὲ τῆτο
Ὀμηρῶς; ἀλλὰ τα μὲν ἁντία ἢ συνήθη κατὰ
λόγον περιαιρέματα, τῇ ἰσ' ἡμῖν ἀποδίδωσι —
Ἐν ἡ ταῖς ἀπίστοις καὶ παραλόγοις πρᾶξις καὶ
φωκὲς ἐνδὲς τῆς διανοίας καὶ παραστάσεως διαμύ-
ταις, οὐκ ἀναιρέοντα ποῖα τὸν Διόν, ἀλλὰ πρᾶ-
γντα τὴν πραγματικὴν εὐδ' ἰσχυρὴν ὑπερτάξι-
ναι, ἀλλὰ φαντασίαις ἡμῶν ἀγαγόντες αἷς οὐδὲ
ποῖα τὴν πρᾶξιν ἀκούσαν, ἀλλὰ τῇ ἰκονίῃ
δίδωσιν ἄρχην, καὶ τὸ θάρρος καὶ τὸ ἰσχυρὸν
προσέθουσιν. *Plutarch.* in *Coriolano*. Vide su-
prà ad ἄ. 88, et ad Il. ἄ. 194.

Ver. 427. et 437. — γλαυκῶτις Ἀθή-
νη.] Vide ad Il. 206.

Ver. 433. Ὡς δ' ὅτε πουλύποδος.] Τοῦ ἐπὶ ἁ-
λός· αἷος δὲ ἰχθύος ἢ ἐκτάππου. *Schol.* Οὐ
κατέλπει δὲ (Ὀμηρῶς) οὐδὲ τὴν θαλάσσιον ζώ-
ον ἐκτάππου. Παλιρρόβιον μὲν τὸ παρόντων ἢ
δυσπαρίστατος τῶν πινερῶν. "Ὡς δ' ὅτε πολυ-
ποδὸς θαλάμης ἐξελκομένοιο." *Dionys.* *Ha-*
licarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 10.

Ver. 433. Πρὸς κοτυληδονόφιν.] Κοτυληδόνες
δὲ αἶναι αἱ τῷ πολυπόδῳ κλυπτάται. *Schol.*

Ver. 436. 441. 442. Ἐνθα κε δὴ — Ἄλλ'
ἔστι δὴ — τῇ δι.] Vide suprà ad ver. 204.

Ver. 436. — ὑπὲρ μόρον.] Vide suprà ad
α'. 34, 35, et ad Il. ὅ. 336.

Εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Κύματος ἐξαναδύς, τὰ τ' ἐρεύγεται ἤπειρονδῃ,
 Νῆχ' ἐπαρὶξ ἐς γαῖαν ὀρώμενος, εἴπου ἰφύρου
 Ἥϊονας τε παραπλῆγας, λιμένας τε θαλάσσης.

440

Ἄλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα παλλιρόοιο

Ἰξε νέων, τῇ δὴ οἱ εἰσατο χῶρος ἄριστος,

Λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκίπας ἦν ἀνέμοιο·

Ἔγνω δὲ προρέοντα, καὶ εὗξατο ὃν κατὰ θυμόν·

Κλυθὶ, ἄναξ, ὅσ' ἔσσι· πολὺλλιστοι δὲ σ' ἰκάνω,

445

Φεύγων ἐκ πόντοιο Προσειδάωνος ἐνιπᾶς.

Αἰδοῖος μὲν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,

Ἄνδρῶν ὅστις ἴκηται ἀλώμενος, ὥς καὶ ἐγὼ νῦν

Σόν τε ρόον, σά τε γούναθ' ἰκάνω, πολλὰ μογήσας.

Ἄλλ' ἐλείαιρε, ἄναξ· ἰκᾶτης δὲ τοι εὐχομαι εἶναι.

450

Ὡς φάβ· ὁ δ' αὐτίκα παῦσεν ἰὸν ρόον, ἔσχε δὲ πῦμα·

Πρόσθε δὲ οἱ ποίησε γαλήνην, τὸν δ' ἐσάωσεν

Ἐς ποταμοῦ προχοάς· ὁ δ' ἄρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψε,

Nisi prudentiam indidisset caesia-oculis Minerva:

Ex fluctu in ubi-emersit, quā propellitur ad litus,

Præternabat in terram spectans, sicubi inveniret

Littoraeque obliqua, portusque maria

440

Sed quandò jam fluvii ad ostia pulchrè-fluentis

Pervenisset natans; ibi demùm ei visus est locus optimus,

Planus absque petris, et receptus inerat à vento;

Agnovit autem profluentem, et supplicavit suo in animò;

"Audi, rex, quisquis es; exoptatissimum autem ad te venio,

445

"Fugiens ex ponto Neptuni minas.

"Venerabilis quidem est etiam immortalibus dñs,

"Ex hominibus quicunque venerit errans, quemadmodum ego nunc

"Ad tuum fluentum, tuaque genua accedo, plurima passua.

"Sed miserere, rex; supplicem enim tibi me esse profiteor."

450

Sic ait; ille verò continuò sedavit suum fluentum, continuòque fluctum;

Et ante eum fecit tranquillitatem, ipsumque servavit

Ad fluvii ostia: ille verò deinde utrumque genu flexit

Ver. 437. Εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε.] Vide
 suprâ ad ver. 427.

Ver. 440. Ἥϊονας τε παραπλῆγας.] Vide
 suprâ ad ver. 418.

Ver. 445. — ἔσσι· ἰκάνω.] Al. ἔσσι ἰκάνω.
 Unde fortasse legendum, conjectantur Bar-
 nardus, ἔσσι ἰκάνω. Uti Hæad γ'. 279.

Ibid. — πολὺλλιστοι δὲ σ' ἰκάνω.] Vulga-
 ti habent πολέλλιστοι vertuntque, "valde
 "supplicem autem ad te venio." Barnardus au-
 tem ex Scholiis MS. Διόγῳ ἐδίδετο πολέλλ-
 λιστον reddiditque, "exoptatissimum enim ad te
 "venio." Quod et (ut opinor) rectius. Iste
 enim sensus planè usurpatur vox πολέλλ-
 λιστος, Iliad. 9. 488. — αὐτὸς ἄμφω
 "ὡς Ἀσπασίη, ἐγγίλλιστος ἰκάνουσι νῦν ἐπὶ

"εἰνῇ." Eodemque sensu vocem πολέλλ-
 λιστος hoc in loco accepisse videntur Scholia
 vulgata, quæ exponunt πολέλλιστος.

Ver. 451. — ὁ δ' αὐτίκα παῦσεν ἰὸν ρόον,
 ἔσχε δὲ πῦμα.]

Et motata suos requisierunt flumina car-
 mere.

Virg. Eclog. VII. 4.

Tybris est fluvium, quàm longa est, noc-
 te tumentem

Leniit; et tacitè refluxens ita substatit
 undâ.

Æn. VIII. 86.

Ver. 453. Ἐς ποταμοῦ προχοάς.] Τὸ ὅτι
 θαλάσσης εἰς ποταμοῦ εἰσέεισι, τὰς προρέοντας.
 Schol.

Ibid. — ὁ δ' ἄρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψε

Χεῖρας τε στιβαράς· ἀλλ' γὰρ δέδμητο φίλον πῆρ.
 "Ὡς δὲ χροά πάντα· θάλασσα δὲ κήκει πολλή
 'Αν στόμα τε, ῥινάς τε· ὁ δ' ἄπνευστος καὶ αἰανυδός
 Κεῖτ' ὀλιγηπελείων· πάματος δέ μιν αἰνὸς ἵκανεν.
 'Αλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἄμπνυτο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέσθη
 Καὶ τότε δὴ κρήδεμνον ἀπὸ ἴο λῦσε Διοῖο·
 Καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἀλιμυρήεντα μεθῆκεν·
 'Αψ δ' ἔφερεν μέγα κῆμα κατὰ ῥόον· αἶψα δ' ἄρ' Ἰνώ
 Δέξατο χερσὶ φίλησιν· ὁ δ' ἐν ποταμοῖο λιασθεὶς
 Σχοίνῳ ὑπεκλίθη, κύσε δὲ ζεῖδαρον ἄεζαν·
 'Οχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
 "Ὡ μοι ἐγὼ, τί πάθω; τί νύ μοι μήπιστα γένηται;
 Εἰ μὲν κ' ἐν ποταμῷ δυσκηδέα νύκτα φυλάξω,
 Μῆ μ' ἄμυδις στίβῃ τε κακῇ καὶ Δῆλος, ἔεργη,

455

460

465

Manusque fortes; mari enim afflicto erat charum cor.
 Tumebat verò corpore toto, mare autem manabat copiosum
 Per osque, naresque; ille verò absque-anhelitu et voce
 Jacebat viribus-defectus: defatigatio nempe eum vehemens occupabat.
 Sed quandò jam respiravit, et in mente animus collectus est;
 Tum verò vittam à se solvit dez,
 Et ipsam fluvium in salsuginosum immisit;
 Retrò autem illam ferebat ingens fluctus per fluentum; statim verò Ino
 Suscepit manibus charis: ille verò ex fluvio secedens
 Juncò recubuit, osculatusque est almam terram:
 Ingemiscens autem deinde dixit ad suum magnūm arētum;
 "Heu mihi, quid patiar? quid mihi denique restat?
 "Si quidem in fluvio gravem per noctem excubavero,
 "Timeo, nè me simul frigus malum et fertilis res,

455

460

465

Χεῖρας τε στιβαράς.] "Οτι μετὰ τὴν μακρὰν
 πῆρ ἐς γῆν περιέβητο 'Οδυσσεύς, ἱκανῶς τὰς
 χεῖρας ἔχει τὰς πόδας, φραστικῶς λέγει, ὅτι μὴ
 τῇ πολυμύειᾳ χάσει τοὺς πόδας, ἀπολίπαισι τὰ
 μέλη τὸ εἶναι γυμναστὰ, καὶ ἔτος ἐς ἀχρηστίας
 ἰλάσσει. Eustath. Quod cum statu, quo hic
 depingitur Ulysses, minus convenire arbi-
 trata Dna. Dacier, ipsa aliter explicat;
 "Ἐκαμψι," inquit, "γόνυα ἔχει, —
 "significat qu'il laissa tomber ses bras et ses
 "genoux, et qu'ils lui manquèrent de lassi-
 "tude." Verum hæc interpretatio cum
 vocis ἱκαμψι significatione parum congruit.
 Sensus videtur esse; Ulysses genua et bra-
 chia flexisse, non φιλῶσιν λέγει, (uti ait
 Eustathius;) sed simpliciter ad defatigatio-
 nem vehementem, quæ ex tam diutino nata-
 tu affliciebantur, nonnihil levandam. Vide
 et ad Il. ε' 72.

Ver. 455. "Ὡς δὲ χροά πάντα.] Τὸ δ',
 "ἔτι χροά," ἀντὶ τοῦ, ἐξώγατο. Eustath.

Et sole tabentes artus in litore ponunt.

Æn. l. 177.

Ibid. — θάλασσα δὲ κήκει πολλή 'Αν στόμα.]

Et salus — revocentem pectore fluc-
 tus. Æn. V. 182.

Ver. 456. — ὁ δ' ἄπνευστος.] Apud Eu-
 statium in commentario, ὁ δ' ἄρ' ἄπνευστος.

Ver. 459. — ἀπὸ ἴο.] Vide ad Il. ε. 51.

Ver. 463. Σχοίνῳ.] Εἶδος πλάτος, ἢ σχῆμα.
 Schol.

Ibid. — κῆμα δὲ ζεῖδαρον ἄεζαν.]

magne telluris amare

Egressi, optatâ potuntur Troës arenâ.

Æn. l. 175.

Ibid. — ἄεζαν.] Vide ad Il. ζ. 142.

Ver. 465. — τί νύ μοι μήπιστα γένηται;]
 Vide supra ad ver. 299.

Ver. 467. — εἶδον.] ἢ πλάσθη, κατὰ

ἀντίφρασιν ἢ τὸ ἰσθῆναι ψυχῆς. Schol.

Ἐξ ὀλιγηπέλης, δαμάσῃ κεκαφότα θυμόν·
 Αὔρη δ' ἐκ ποταμῷ ψυχρῇ πνέει ἥῳθι πρό.
 Εἰ δέ κεν ἐς κλιτὺν ἀναβᾶς καὶ δάσκιον ὕλην,
 Θάμνοισι ἐν πυκνοῖσι καταδραβῶ, εἴ με μεθείη
 Ῥίγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὕπνος ἐπέλθῃ,
 Δεῖδω, μὴ Δήρεσσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γένομαι.
 "Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δοᾶσσατο κέρδιον εἶναι·
 Βῆ ῥ' ἵμεν εἰς ὕλην· τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὔρεν
 Ἐν περιφαινομένῳ· δοιὺς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους,
 Ἐξομόθεν πεφυῶται· ὁ μὲν φυλῆς, ὁ δ' ἐλαῖης.
 Τυς μὲν ἄρ' ἔτ' ἀνέμων διάει μένος ὕγρον ἀέντων,
 Οὐδέ ποτ' ἥλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
 Οὐτ' ὄμβρος περᾶσκε διαμπερές· ὥς ἄρα πικνοὶ

470

475

480

"Præ imbecillitate, conficiat afflictum animo :

"Aura nempè ex fluvio frigida spirat matutino tempore.

"Si verò ad clivum cœnscendens et umbrosam sylvam,

470

"Arbustis in densis dormiero, si me sineret

"Frigus ex lassitudo, jucundus autem mihi somnus obreperet ;

"Vereor, nè feris captura et præda fiam."

Sic sanè ei deliberanti visum est satius esse :

Perrexit nempè ire in sylvam ; hanc autem prope aquam invenit

475

In conspicuo loco ; duo autem deinde subiit arbusta,

Ex-uno-loco enata, hoc quidem oleastri, illud autem oleæ.

Hæc quidem neque ventorum perflat vis humidum spirantium,

Neque unquam sol lucens radiis percutiebat,

Neque imber penetrabat penitus ; sic sanè densa

480

Ibid. — ἵμεν.] Ita edidit *Barnesius*.
Vulg. ἵμεν. Sed hoc leviculum.

Ver. 468. — κεκαφότα.] Vide ad
Il. ε. 265. et v. 46.

Ver. 469. — πυκνῷ.] *Eustathius* in com-
 mentario videtur legisse πύκνῳ.

Ver. 470. — κλιτὺν.] Τὴν ὑψηλὴν πρὸς-
 ἑαυτὴν τῷ ὄρει. *Schol.* Vide et suprâ ad *Il.* π'.
 390.

Ibid. et *ver.* 475. — ὕλην.] Vide ad
Il. γ'. 151.

Ver. 471. Θάμνοισι ἐν πυκνοῖσι.] Apud
Eustathium, Θάμνοισι πυκνοῖσι.

Ibid. — εἴ με.] *Al.* εἴ κε.

Ibid. — μεθείη.] Apud *Eustathium*, με-
 θέω. Vide ad *Il.* π'. 762.

Ver. 473. — θάμνον ἔλωρ καὶ κύρμα.]
 Vide ad *Il.* λ'. 452.

Ver. 476. Ἐν περιφαινομένῳ.] Περιφαινομένην
 περὶ ὃν τόπον οὐκ ἴσμεν ὕλην, ἀλλὰ μόνον θάμνους·
 τὸ δὲ περὶ αὐτὸν, φύλον. *Schol.*

Ver. 477. Ἐξομόθεν.] Ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου.
Schol.

Ibid. — ὁ μὲν φυλῆς, ὁ δ' ἐλαῖης.] Ὅρα

ὅτι καινὸν σχῆμα ἐν τῷ, "δύο ὑψηλὰ θάμνοι·
 "ὁ μὲν φυλῆς, ὁ δ' ἐλαῖης." Ἐχρῆν μὲν γὰρ
 ἑστῆν, τὸν μὲν φυλῆς, τὸν δ' ἐλαῖης. Ὁ δὲ,
 στίχῳ τελευτῶν ἐν τῷ, "ἐξομόθεν πεφυῶτας,"
 εἶτα ὡς ἐξ ὑπαρχῆς ἐπάγει, κατὰ ἑλλειψιν ὑ-
 παρκτικῶ ῥήματος, τὸ, "ὁ μὲν, ὁ δ'." ἵνα λίγη,
 ὡς ὁ μὲν ἦν φυλῆς, ὁ δ' ἦν ἐλαῖης. *Eustath.*
 De hujusmodi syntaxi, vide infrâ ad μ'. 73.
 item ad *Il.* γ'. 211.

Ibid. — φυλῆς.] Εἶδος ἐλαῖης τῆς καλο-
 μίνης φυλλας. *Schol.*

Ver. 478. — διάει.] *Al.* διάει.

Ibid. — ὕγρον ἀέντων.] Καὶ ἀνέμων δι
 φύων ἀερίων κατινέουσιν ["Ὀμηρος"] ὡς τῆν μὲν
 γίνονται ἐκ τῶν ὑγρῶν ἵνα· τῷ μὲν γὰρ ὕδατος
 μεταβολὴ εἰς αἶρα γίνεται· ὁ δὲ ἀνέμος ἵσιν ἀέ-
 ρων. Τὸτο δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις πολλὰς ἑμφασίς,
 καὶ ἐν αἷς φησὶν, "ἀνέμων μίνος ὕγρον
 "ἀέντων." *Dionys.* *Halicar.* περὶ τῆς Ὀμήρου
 ποιήσεως, § 13.

Ver. 479. Οὐδέ ποτ' ἥλιος.] *Al.* Οὐδ' αὖ
 ἥλιος.

Solis inaccessam radiis.— *Æt.* VIII. 195.

Ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδὶς· οὐς ὑπ' Ὀδυσσεύς
 Δύσσει· ἄφαρ δ' εὐνὴν ἐπαμήσατο χερσὶ φίλησιν
 Εὐρεΐαν· φύλλων γὰρ ἦν χύσις ἥλιθα πολλή,
 Ὅσσον τ' ἥε δύνω, ἥε τρεῖς ἄνδρας ἔρυσθαι
 Ὡρὴ χειμερὶν, εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαῖνοι. 485
 Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Ἐν δ' ἄρα μέσση λίκτο, χύσιν δ' ἐπεχέυατο φύλλων.
 Ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν σποδιῇ ἐνέκρυψε μελαΐνῃ,
 Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῇς, ᾧ μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι,
 Σπέρμα πυρὸς σῶζον, ἵνα μὴ ποθεν ἄλλοθεν αὖτοι· 490
 Ὡς Ὀδυσσεύς φύλλοισι καλύψατο· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
 Ὑπνον ἐπ' ὄμμασι χεῦ, ἵνα μιν παύσειε τάχιστα
 Δυσποῖός καμάτοιο, φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.

Invicem creverunt alterum-alteri intertextum; quæ Ulysses

Subiit; statimque cubile congescit manibus charis

Latum: foliorum enim erat copia affatim ingens;

Quantum utique duos, vel tres viros tegeret

Temperate hiberna, etiamsi vel admodum sæviret. 485

Illam quidem videns gavisus est patiens nobilis Ulysses;

In medio autem decubuit, copiamque superingessit foliorum.

Quemadmodum autem cum aliquis torrem cinere absconderit nigro,

Agro in extremo, cui non adsunt vicini alii,

Semen ignis servans, ut nè quâ aliundè incendat;

Sic Ulysses foliis se-obtegit; huic autem Minerva 490

Somnum in oculis fudit, ut ipsum se cessare-faceret citissime

A-difficili labore, charas palpebras obtegens.

Ver. 482. Δύσει·] Vide ad Il. β'. 35. et i. 109.

Ibid. — εὐνὴν.] *Al. ὕλην.*

Ver. 487. — λίκτο.] Vide ad Il. β'. 515.

Ibid. — ἐπιχέυατο.] Vide infra ad ver. 491. et ad i. 296.

Ver. 488. 490. Ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν — Σπέρμα πυρὸς σῶζον.] Καὶ ἴσθι ἀσπείρα ἢ παρὰ τὴν γὰρ ἴδη λισσοφύχοντα καὶ βραχὺ ἔχοντα τὸ ζῶντι καὶ εἰν εὐνίμῳ, ζῶντι καὶ εὐνίμῳ ἢ σπινθὶ τῇ παρὰ σποδίου· ἔξω, οἷα καὶ σπινθὶς, σπινθὶς καὶ παρὰ σποδίου. *Eustath.* Similiter et *Dna. Dacier*; "Cette "comparaison," inquit, "est très-agreable "et très-juste. Ulysse, à qui il ne reste "qu'un souffle de vie, et qui s'en va presque "éteint, est très bien comparé à un tison, qui ne conserve que dans un bout "un reste de feu. Comme ce tison, caché "la nuit sous la cendre, se ranime le lendemain, et s'embrase; de même Ulysse, "rechauffé pendant la nuit sous cette couverture de feuilles, se ranimera le lendemain." Observatione, ut mihi quidem videtur, subtiliori et nimis minutâ.

Ver. 489. — ἐπ' ἐσχατιῇς.] *Al. ἐπ' ἐσχατιῇ.*

Ver. 490. Σπέρμα πυρὸς σῶζον.] Τὸ σπινθὴρ τοῦ πυρὸς. *Schol.* "Σπέρμα πυρὸς σῶζον," ἀντὶ τοῦ, γόνιμον ἀρχὴν. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 7.

— querit pars semina flammæ.

Æn. VI. 6.

Quem locum *Macrobius* inter eos recenset, in quibus *Poëtarum*: "par penè splendor amorum est." *Lib.* V. cap. 12.

Ver. 491. — φύλλοισι καλύψατο.] Notandum hic primarius et maxime proprius Vocis *Media* Usus. *Foliis se ipse cooperuit*: Sic supra ver. 487. "χέυει δ' ἐπιχέυατο "φύλλων," *Foliorum acerorum sibi ipse ingessit*. Similiter, τιμήσομαι, honorabilem me præstabo; μισήσομαι, odiosum me reddam; κόβομαι, cadam me ipse; &c. Vide infra ad i. 296. item ad Il. γ'. 141.

Ver. 493. Δυσποῖός καμάτοιο.] Καλίστῳ πόνοι ἐπιφύλλοντος. *Schol.* Cæterum *Dionysius Halicarnassensis*, περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 23. citat *Δυσπραγίας καμάτοιο*. Quam lectionem et præfert *Barnesius*.

ΤΗΣ

ΤΟΥ ὍΜΗΡΟΥ

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Ζ'.

ὑπόθεσις τῆς ραψωδίας Ζ'.

ἌΘΗΝ' Ἀθηναῖα διαρτῇ Ἀλκίονος θυγατρὶ Ναυσικῆς, κλισίᾳ αὐτῇ τὴν ἱσθίαν ἐπὶ σιταμῖν ἀγαγύνη, πλύνει· πλυνύσας γὰρ αὐτῇ ὄνει τὴν γάμον ἡ δὲ τὴν κλισίᾳ καὶ. Ἐπειτα παίζει μετὰ τῇ Δικασπαῶν ἀκούσας δὲ αὐτῇ Ὀδυσσεύς, ἔξυστιζοντας καὶ διηθεῖς Ναυσικῆς, ἱσθίαν ὃ τραφὴν σαρὶ αὐτῇ λαβόν, ἔσται αὐτῇ ὡς τὴν πέλο.

Ἄλλη ὑπόθεσις.

ΝΑΥΣΙΚΑΪΑ, ἡ Ἀλκίονος θυγάτηρ, ὑπὸ ὀνείῳ τραπέυσας, ἐπὶ τοῖς σιταμῖν ἀσπασαμένη, πλύνει τὴν ἱσθίαν· μετὰ δὲ τὸ πλύναι, παίζει τῇ, διηθεῖς ἀκούσας, διὰ σφαίρας ταῖς κέραις γίνονται. Ὀδυσσεύς δὲ, διερχόμενος, διώκτοισι, καὶ ἱσθίαν τυχεύων, μέγα τῷ τῇ Ἀθηναῖς ἡρῶ, ὃ σαρὶ τῇ κέραις ἦν, σιταμῖν τῇ κέραι.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσεύς ἀφίξις εἰς Φαίηκας.

Ἄλλος.

Ζῆτα δὲ Ναυσικῆς κέραι· ἐν Σχορίῳ Ὀδυσῆα.

Ὡς δὲ μὲν ἔνθα κάθητο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἰππὸν καὶ καμάτω ἀρημένον· αὐτὰρ Ἀθήνη

LIB. VI.

SIC illic dormiebat quidem patiens nobilis Ulysses,
Somno et labore oppressus; verum Minerva

Ver. 1. "Ὡς δὲ μὲν ἔνθα κάθητο." Ὅρα δὲ ὡς ἀσπασαμένη τὴν Ὀδυσσέα μετὰ τὸν οὗτω πολλὴν κίνησιν, ἔστα τῶν ἰριζῆς γινόμενος, ἱσθίαν σαρὶ ἀσπασαμένη, ὅσα ἀναγκαῖον μὴν ἄλλως, ὁμοῦ δὲ γοργῶς, κακίλλουσαι ὃ ἔξυστιζοντας τὸ τῇ τραφὴν σαρὶ. *Βασιλῆς.*

Ibid. κάθητο. *Battemus* edidit κα.

Ζηῦς. Sed nihil opus. Vide ad II. 6. 611.

Ver. 2. "Ἰππὸν καὶ καμάτω ἀρημένον." Βασιλῆς. Ἰππὸν καὶ καμάτω ἀρημένον· ἡτοι συλληπτικῶς· ὑπὸ μὴν γὰρ τοῦ καμάτω βίβλαπτε, ὑπὸ δὲ τῷ ὕπνῳ ὅσα ἔσται. Ἡ, κατὰ ἀντίφρασιν, τὴν ἀναγκαῖον, ὅσα ἔσται. Ἡ, ἐπὶ τῇ καμάτῳ σιταμῖν ὅσα ἀρημένον.

Βῆ ῥ' ἐς Φαίηκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε·
 Οἱ τρεῖν μὲν ποτ' ἕωκαν ἐν εὐρυχόρῳ Ἰτρεΐῃ,
 Ἀγχοῦ Κυκλάϊσιν, ἀνδρῶν ὑπερηφάνων,
 Οἳ σφειας σινέσκοντο, βίῃφι δὲ φίστεροι ἦσαν.
 Ἔνθεν ἀναπτήσας αἶψα Ναυσίθοος Διοσιδῆς,
 Εἴσεν δ' ἐν Σχερίῃ, ἐκὰς ἀνδρῶν ἀλφειστῶν·
 Ἀμφὶ δὲ τεῖχος ἔλασσε πόλει, καὶ ἰδεύματα οἴκους,
 Καὶ νηὺς ποίησε θεῶν, καὶ ἐδάσσαιτ' ἀρούρας.
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ θαμνὶς αἰδοσθε βεβήκει·
 Ἀλκίνοος δὲ τότε ἤρχε, θεῶν ἀπὸ μῆδεα εἰδώς.
 Τοῦ μὲν ἔβη πρὸς θαμνα θεῶ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Νόστον Ὀδυσσεῖ· μεγαλήτορι μητιόωσα·
 Βῆ δ' ἴμεν ἐς Νάλαμον πολυδαίδαλοιο, ᾧ ἐνὶ κόρῃ
 Κοιμᾶτ', ἀθανάτησι φυχὴν καὶ εἶδος ὁμοίῃ,

5

10

15

Ibat ad Phæacum virorum populumque urbemque :
 Qui antea quidem habitabant in spaciōsā Hypereā,
 Prope Cyclopas, viros superbientes ;
 Qui ipsos infestabant ; viribus autem potiores erant.
 Inde excitos illas deduxit Nausithous deo-similis,
 Collocavitque in Scheriā, procul ab hominibus ingeniosis ;
 Circum verò murum duxit urbi, et ædificavit domos,
 Et templa fecit deorum, et divisit agros.
 Sed hic quidem jamjam fato comitus, ad inferos descenderat :
 Alcinoüs verò tunc imperabat, à diis consilia doctus.
 Hujus quidem ivit ad domum dea cæsia-oculos Minerva,
 Reditum Ulyssi magnanimo moliens :
 Perrexit autem ire ad thalamum fabrè-factum, in quo puella
 Cubabat, immortalibus oris-habitu et formā similis,

5

10

15

ἐπὶ τῷ Ποσειδῶνι βλαβεῖς καὶ παρθεῖς, ἧ κα-
 τ' ἐχόμενοι. Schol. Quæ omnes admodum
 invennunt videntur explicandi rationes.
 Sententia reverà est, " Labore d' fatigatus,
 somnoque oppressus." Vide ad Il. x'. 98.

— confectum curis, somnoque grava-
 tum. Æn. VI. 520.

Ibid. — ἀρημίνοι.] Αἱ ἀρημίνοι.

Ver. 5. — ὑπερηφάνων.] Ἰτρεΐῃ ὄντων
 τῇ ἡμέρῃ, δ' ἐπὶ τῇ ἀνδρείᾳ, καὶ διὰ τὸ τοῦ ὑπερ-
 φάνου. Schol.

Ver. 6. — σινέσκοντο.] Vide ad Il. β'.
 221. item infrà ad Odys. λ'. 109.

Ibid. — βίῃφι.] Vide ad Il. ι'. 583.

Ver. 7. — ἀναπτήσας.] Ἀναπτήσας, ἀ-
 ποικιλὰς τεύχεα. Schol.

Ibid. — Διοσιδῆς.] Vide ad Il. δ. 217.

Ver. 8. — Σχερίῃ.] Ἡ τῶν Φαίηκων πό-
 λιν. Schol.

Ibid. — ἐκὰς ἀνδρῶν.] Plutarchus πε-
 ρὶ φυγῆς, citat ἐκὰς ἄλλων.

Ibid. — ἀλφειστῶν.] Τῶν ἀρετικῶν ἃ ἔχουσιν

τινῶν ἀνδράων. Schol. Cæterum post hunc
 versum, alium ex Plutarcho, loco suprà cita-
 to, inseruit Barnesius ;

" Ἀνδράων ἀπάνιστι, πολυκλύσῃν ἰνὶ πόλῃ."
 Diu hic, at ait, ob rotunditatem Periodi de-
 sideratum. Verum ex contextu liquet Plu-
 tarchum versum istum non hinc, sed ex
 ver. 204. infrà, citasse. Quin et præce-
 dente, " ἐκὰς ἀνδρῶν ἀλφειστῶν" sequens il-
 lud, " Ἀνδράων ἀπάνιστι," admodum ταυ-
 τολόγον erit et invenustum.

Ver. 9. Ἀμφὶ δὲ τεῖχος ὤ.]" Duoibus
 " versibus omnia complectitur, quæ urbem
 " habitandam spectant." Spoudan.

Ver. 11. 23. — βεβήκει — πιχά-
 ρετα. Vide ad Il. δ. 221. et δ'. 492.

Ver. 13. 24. 41. 47. et 112. — γλαυ-
 κῶπις Ἀθήνη.] Vide ad Il. α'. 206. "Οτι τῇ
 φρονήσει Ἀθηνῆ τὰ κατὰ τὴν ῥηδῆσαν Ναυσι-
 κῶαν ὁ Ποιητὴς ἀνατιθῆσιν, ὡς πάντοτε σιφῶς αὐ-
 τῆς καὶ συντάγματα τὸ τοῦτο πλάσμα μετα-
 χειρισάμενος. Eustath.

Ver. 16. — ἀθανάτησι.] Similitèrque

Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
Πὰρ δὲ δὺ ἁμφίπολοι, Χαρίτων ἀπὸ κάλλος ἔχουσαι,
Σταθμοῖν ἐκάτερθε, Δύραι δ' ἐπέκριντο φαειναί.

Ἡ δ' ἀνέμω ὡς πνοιή ἐπίσσυτο δέμνια κέρης·

20

Στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Εἰδομένη κέρη ναυσικλειτοῖο Δύμαντος,

Ἡ οἱ ὀμηλική μιν ἦν, πεχάριστο δὲ θυμῷ·

Τῇ μιν εἰσαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Ναυσικάα, τί νύ σ' ὦδε μεθήμονα γείνατο μήτηρ;

25

Εἶματα μὲν τοι κῆται ἀκηδέα, σιγαλόεντα·

Σοὶ δὲ γάμος σχεδὸν ἐστίν, ἵνα χρῆ καλὰ μὲν αὐτὴν

ἔνυσθαι, τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν, οἳ κε σ' ἄγωνται.

Ἐκ γὰρ τοι τέτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει

Ἑσθλή· χαίρουσιν δὲ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.

30

Ἀλλ' ἴομεν πλυνέουσαι ἅμ' ἡοῖ φαينوμένηφι,

Καί τοι ἐγὼ συνέριβος ἅμ' ἔψομαι, ὄφρα τάχιστα

ἔντυναι· ἐπεὶ ἔτοι ἔτι δὴν παρθένος ἔσσειαι·

Ἦδη γὰρ σε μῶνται ἀριστῆες κατὰ δῆμον

Nausicaa, filia magnanimi Alcinoi :

Juxta autem duæ ancillæ, à Gratiis pulchritudinem habentes,

A-postibus utrinque; fores verò admotæ-erant splendidx.

Illa verò venti veluti flatus accessit ad cubilia puellæ :

20

Stetitque supra caput, et ipsam sermone allocuta est,

Assimilata filiz celebris-in-re-nauticâ Dymantis,

Quæ ei æqualis quidem erat, grataque animo :

Huic seipsam cùm assimilasset, allocuta est cæsia-oculos Minerva ;

“ Nausicaa, quid te sic negligentem peperit mater ?

25

“ Vestes etenim tibi jacent neglectæ, pulchræ ;

“ Tibi verò nuptiæ instant, ubi oportet pulchras quidem teipsam

“ Induere, aliasque illis præbere, qui te ducant.

“ Etenim ex his fama apud homines oritur

“ Bona; gaudent verò pater et veneranda mater.

30

“ Quin eamus loturæ simul ac aurora illuxerit,

“ Et ego adjutrix unâ comitabor; ut celerrimè

“ Expediaris; quoniam non amplius diù virgo eris :

“ Jamjam enim te ambiunt optimi in populo

infra ver. 309. ἀνάκτορος. Vide ad II. α. 398.

Ver. 19. Σταθμοῖν ἐκάτερθε.] Ὁ ἱστὶν ἐκατέρωθεν τῶν παραστάδων. Eustath.

Ver. 20. — [ἴσισυτο.] Ἀλ. ἰσ' ἴσσυτο.

Ver. 21. Στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς.]

Devolat, et supra caput astitit —.

Æn. IV. 702.

Ver. 24. Τῇ μιν εἰσαμένη.] Vide ad II. γ'. 389. Ἀλ. Τῇ μιν ἐισδομένη.

Ver. 27. et 111. — καλὰ.] Similiterque ver. 87. Καλὸν et ver. 108. καλαί.

Vide ad II. β'. 43.

Ver. 28. — τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν, οἳ

κε σ' ἄγωνται.] Ἐθος γὰρ, φασίν, ἦν, τὰς νέμφας τοῖς τῷ νυμφίῳ, ἰσθῆτας ἐν τῇ τῷ γάμῳ καιρῷ χαρίζεσθαι. Eustath.

Ver. 31. 33. — ἑντύναι.] Quâ analogiâ ex μαρτυρομαι, fit μαρτυρέομαι, μάρτυρος ex κρινω, κρινία, κρίσις ex θαρσύνω, θαρσύνω, θάρσυνος eadem ex πλύνω, fit πλύνω, πλυνίς ex ἵκνυμι, ἱκύνω. Ὡς. Vide ad II. α. 338. π'. 70. et χ'. 153.

Ver. 32. — συνέριβος.] Συνεργός, παρὰ τὴν ἀγαθήν ἱκν. Schol.

Ver. 33. — ἴσσαι.] Enuntiabatur ac si scriptum esset ἴσση.

Πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῇ. 35
 Ἄλλ' ἄγ', ἐπότερνον πατέρα κλυτὸν ἠῶθι πρό,
 Ἡμιόονους καὶ ἄμαξαν ἐφοπλίσαι, ἥ κεν ἄγῃσι
 Ζῶστρά τε, καὶ πέπλους, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
 Καὶ δέ σοι ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ἢ ἐπόμεσιν 40
 Ἔρχεισθαι· πολλὸν γὰρ ἀπὸ πλυνοὶ εἰσὶ πόλῃος.
 Ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἶπουσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Οὐλυμπονδ', ὅθι φασὶ Διῶν ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
 Ἑμμεναι· οὔτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, οὔτε ποτ' ὄμβρῳ
 Διύεται, οὔτε χιῶν ἐπιτίλνεται· ἀλλὰ μάλ' αἶθρη 45
 Πίπτεται ἀνέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη·

“ Omnium Phæacum; ubi tibi genus et ipsi.

35

“ Verūm age, hortare patrem inclytum sub auroram,

“ Mulos et currum apparare, qui vehat

“ Cingulaque, et peplos, et pallia mirabilia.

“ Quippè tibi sic ipsi multò honestius est, quàm pedibus

“ Ire; multum enim absunt labra ab urbe.”

40

Sic quidem locuta abiit cæcia-oculos Minerva

Ad Olympum, ubi aiunt deorum sedem firmam semper

Esse: neque ventis concutitur, neque unquam imbre

Rigatur, neque nix ingruit; sed omninò serenitas

Panditur innubis; candidusque ambit splendor :

45

Ver. 35. — 39. τοι.] *Al.* ἔτι τοι, et ἤ
 τοι, sive ἢ τοι.

Ver. 37. 72. et 260. — ἄμαξαν.] Vide
 ad *Il.* α. 711. et 782.

Ver. 37. 57. 69. — ἱεροπλίσαι —
 ἱεροπλίσαις — ἱεροπλίσαισι.] Vide ad *Il.*
 α. 140. et ψ. 55.

Ver. 38. Ζῶστρα.] Τὰ πρὸς ζώνῃσι περιττόαι
 ἱνύματα. *Schol.*

Ibid. — ῥήγαι.] Vide ad *Il.* α. 644.

Ver. 40. — πλυνοί.] Πλυνοὶ δὲ, παρὰ
 μὴ ἄλλαι, σάφαι τινὲς χεῖρῶν ἀλόων·
 παρὰ δὲ Ὀμήρῳ, βίδου ἐν αἷς ἐπλυνον. *Eustath.*
 Vide et suprā ad ver. 31.

Ver. 42. Οὐλυμπονδ', ὅθι φασὶ Διῶν ἔδος.]
Al. Οὐλυμπονδ', ὅθι φασί.

Apparet Divūm numen, sedesque quietæ;
 Quas neque concutunt venti, neque nu-
 bila nimbis

Adspargunt; neque nix acri concreta
 pruina

Cana cadens violat; semperque innubi-
 lus æther

Integit, et largè diffuso lumine ridet.

Lucrēt. lib. III. 18.

— nubēs excedit Olympus

Lège defm; minimas rerum discordia
 turbat;

Pacem summa tenent —.

Lucan. Pharsal. lib. II. 271.

“ Pars superior mundi et ordinator, ac
 “ propinqua sideribus, nec in nubem cogi-
 “ tur, nec in tempestatem impellitur, nec
 “ versatur in turbinem; omni tumultu ca-
 “ ret.” *Seneca de Ira, lib. III. cap. 6.* Cæ-
 terum de vocibus, “Ολυμποί, οὐρανός,” ita
Aristoteles; Ἐστῆρας καλύμμεν, οὐρανὸν μὲν,
 ἀπὸ τοῦ ἔξω ἵνας τῶν ἀνω ἔλυμπον δὲ, οἷον ἐλο-
 λαμψή, ἢ παντὸς ζήφου ἢ ἀτάκτου πημάτων
 καχωριζόμενον, οἷον γίνεσθαι παρ' ἡμῖν διὰ χειμῶ-
 νος ἢ ἀέρος βίας, ὥσπερ ἴφη ἢ ὁ Ποιητὴς “Ο-
 μῆρῳ.” “Οὐλυμπονδ', ὅθι φασί, &c.” *Lib. de*
Mundo, cap. 6. Conjecturā, ut opinor, satīs
 incertā.

Ibid. — Διῶν ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ.]

Ὁ δὲ χάλσιος ἀσφαλὲς αἰεὶ ἔδος
 Μίνε οὐρανός·

Pindar. Nemeor. Ode VI. ver. 6.

Ver. 44. — ἀλλὰ μάλ' αἶθρη Πίπτειναι.]

Largior hīc campos æther et lumine vestit
 Purpureo —. *Æn. VI. 640.*

Ver. 45. 65. Πίπτειναι — ἐπιδέδρομεν
 — μίμησις.] Vide ad *Il.* α. 37. et β. 614.

Ibid. — ἀνίφελος.] *Aristoteles*, loco su-
 prā citato, legit ἀνίφελος. Quod et ferri
 posset. Vide ad *Il.* α. 398.

Ibid. — ἐπιδέδρομεν.] *Aristoteles ibid.*
 citat ἀνιδέδρομεν. Vulgatam autem lectio-
 nem potiorē esse contendit *Eustathius*.

Τῷ ἐνὶ τέρονται μάκαρες θεοὶ ἥματα πάντα.

Ἐνθ' ἀπέβη Γλαυκῶπις, ἔπει διαπέφραδε κούρη.

Αὐτίκα δ' ἡὲς ἦλθεν εὐθρονος, ἥ μιν ἔγειρε
Ναυσικάαν εὐπιπλον· ἄφαρ δ' ἀπιθαύμασ' ὄντιον.

Βῆ δ' ἵναι διὰ δώμαθ', ἵν' ἀγγείλειε τοκεῦσι,

Πατρὶ φίλῳ καὶ μητρί· κιχήσατο δ' ἔνδον ἑόντας.

Ἡ μὲν ἐκ' ἐσχάρῃ ἦστο, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,

Ἥλαπατα στραφῶσ' ἀλιπόρφυρα· τῷ δὲ θύραζε

Ἐρχομένη ζυμβλητο μετὰ κλειτὸν βασιλῆας

Ἐς βουλήν, ἵνα μιν κάλειον Φαίηκες ἀγαυοί·

Ἡ δὲ μάλ' ἄγχι σταῖσα φίλον πατέρα προσέειπε

Πάππα φίλ', οὐκ ἂν δὴ μοι ἐφοπλίσσεαις ἀπήνην

Ἵψηλὴν, εὐκυκλον, ἵνα κλυτὰ εἴματ' ἀγαυαί

Ἐς ποταμὸν πλυνέουσα, τὰ μοι ῥερυπωμένα πᾶται;

Καὶ δέ σοι αὐτῷ ἔοικε μετὰ πρῶτοισιν ἑόντι

Βουλὰς βουλευέιν καθαρὰ χροὶ εἴματ' ἔχοντα.

Πέντε δέ τοι φίλοι υἱεὶς ἐνὶ μεγάροισι γεγάασιν,

Οἱ δὲ ὀπυῖοντες, τρεῖς δ' ἤϊθροι θαλάβοντες·

In quo delectantur beati dii diebus omnibus.

Ediit Pallas, postquam consilium contulerat puella.

Statim verò aurora advenit pulchro-sedens-in-solio, quæ ipsam excitabat
Nausicaam pulchro-peplo: continuò autem ea admissa est coenium,

Perraxit verò ire per aedes, ut annunciarer parentibus,

Patri charè et matri: deprehendit autem eos intus existentes.

Illa quidem ad focum sedebat, cum ancillis mulieribus,

Pensa versans marinâ purpurâ-tincta: in ipsum autem foras

Egredientem incidit ad inclitos reges

Ad consilium, quò ipsum vocabant Phæaces eximii.

Hæc autem valde propè astans charum patrem allocuta est;

"Pater charè, nonne jam mihi apparaveris cursum

"Excelsum, agilem-rotis; ut pulchras vestes feram

"Ad flumen lotura, quæ mihi sordidatæ jacent?"

"Etenim tibi ipsi convenit inter primos versanti

"Consilia consulere, puras corpori vestes habenti.

"Quinque autem tibi chari filii in ædibus sunt,

"Quorum duo in-matrimonio, tres autem cælibes florentes:

Ver. 46. Τῷ ἐνὶ τέρονται μάκαρες θεοὶ.] Vide Plutarchum de audiendis Prædictis, ubi hunc versum laudat.

Ver. 47. — διαπέφραδε.] Vide ad II. ζ. 500.

Ver. 48. — εὐθρονος.] Ὁρίον οὐ τὴν ἀρ-
μάνου λέγει τῆς ἡγίας· ἡ γὰρ ἑστὴν ἰδρῶν
ἡ Σιδεῖς αὐτὴ ἡ οὐν ἀρμάνου. Schol.

Ver. 49. — ἀπιθαύμασ'.] Similitèrque
ver. 181. ἰσάσταν. Vide ad II. ε. 140.

Ver. 50. — διὰ δώμαθ'.] Al. κατὰ δώμαθ'.

Ver. 53. et 306, ἀλιπόρφυρα.] Vide ad II. ε. 482.

Ver. 57. — ἱφωπλίσσεαις.] Al. ἱφωπλ-
σιαν.

Ver. 58. et 70. — εὐκυκλον.] Εἴρη-
χον κύκλου γὰρ αἱ τροχαὶ. Schol.

Ver. 59. 64. — πλυνέουσα — πύλον-
τα.] Vide suprâ ad ver. 31.

Ver. — ἵναι.] Al. ἵστα.

Ver. 63. Οἱ δὲ ὀπυῖοντες, τρεῖς δ' ἤϊθροι.] Ὅτι τῶν ἡϊθρῶν διατίλλει καὶ ἑσταῖα πρὸς τὴν

Οἱ δ' αἰεὶ ἐθέλουσι, νεόπλυτα εἶματ' ἔχοντες,
'Ες χορὸν ἔρχεσθαι· τὰ δ' ἐμῇ φρενὶ πάντα μέμνηεν.

65

"Ὡς ἔφατ' αἶδετο γὰρ θαλερὸν γάμον ἐξομοῆναι
Πατρὶ φίλῳ· ὃ δὲ πάντα νόει, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·

Οὔτε τοι ἡμίονων φθονῶ, τέκος, οὔτε τευ ἄλλου.

"Ἐρχε· ἀτὰρ τοι δμῶες ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην

Ἵψηλὴν, εὐκυκλον, ὑπερτερὴν ἀραρυῖαν.

70

"Ὡς εἰπὼν, δμῶεσσιν ἐπέκλετο· τοὶ δ' ἐπίθοντο.

Οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἄμαξαν εὐτροχὸν ἡμιονεῖην

"Ὀπλεον, ἡμίονους δ' ὑπαγον, ζεύξαν δ' ὑπ' ἀπήνην·

Κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρει ἐσθῆτα φαεινὴν,

Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐϋξέστῳ ἐπ' ἀπήνην·

75

Μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθει μενοεικέ' ἰδαδὴν,

Παντοίην, ἐν δ' ὅψα τίθει, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν

Ἄσπῳ ἐν αἰγείῳ· (κούρη δ' ἐπέθηκετ' ἀπήνης·)

Δῶκε δὲ χρυσεῖν ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,

"Hi semper volunt, recens lotis vestibus induti,
"Ad choream ire; hæc autem meæ menti omnia curæ sunt."

65

Sic dixit; verebatur enim floridas nuptias nominare
Patri charo; ille verò omnia intelligebat, et respondit sermone;

"Neque tibi mulos invidio, filia, neque quicquam aliud.

"Abi; cæterùm tibi famuli apparabunt currum

"Altum, agilem-rotis, contabulatione instructum."

70

Sic locutus, servus præcipit; illi verò paruerunt.

Illi quidem foras currum agilem-rotis à mulis-tractum
instruebant, mulosque submiserunt, junxeruntque sub curru:

Virgo autem è thalamo ferebat vestes pulchras;

75

Et eas quidem deposuit benè-polito in curru:

Mater- verò in cistâ collocabat animo-gratum cibum,

Varium, obsoniaque imposuit, vinumque infudit

Utre in caprino; (puella verò conscendit currum:)

Dedit etiam aurèā in ampullâ humidum oleum,

ἐπιόντας, ἐκπὼν "Οἱ δὲ ἐπιόντες, τρεῖς δ'
"ἡδύϊ θαλάμοιο." ὅς ἐστιν ἡδύϊ, τὸν μήπω
γάμον ὑποδόντα. Eustath.

Ver. 68. — οὔτε τοι ἄλλου.] Eustathius
in commentario citat, ὅτι περ ἄλλου.

Ver. 70. — εὐκυκλον.] Al. ἰσχυκλον.

Ibid. — ὑπερτερὴν.] Ἵψηλὴν δὲ, τὴν ἐπὶ
καίμασι τρεῖς αὐτὴν αὐτὴν τῇ ἄλῃ. Eustath.

Ver. 72. — ἄρ.] Proinde, ut jussi e-
rant.

Ver. 73. "Ὀπλεον.] Al. "Ὀπλεον.

Ibid. — ζεύξαν δ'.] Al. ζεύξαν δ'.

Ver. 74. — ἰδαδὴν φαεινὴν.] Οὐ τό-
τε οὐσαν φαεινὴν, ἰδρύσασθαι γὰρ· ἀλλὰ τῇ φέ-
σει καθάρῃ. (Ita Bærneius pro vulgato κα-
θαρή.) Schol.

Vol. I.

Ver. 78. — κούρη δ' ἐπέθηκετ' ἀπήνης.]

Pausanias picturam fuisse narrat, ubi inter
alia videre erat παρθένης ἐπὶ ἡμίονων, τὴν μὲν
ἔχουσαν ἡνίας, τὴν δὲ ἐπιμαρμένον κάλυμμα ἐπὶ
τῇ κεφαλῇ· Ναυσικλῆν τε νομίζουσαν εἶναι τὴν
Ἀλκίον, ἣ τὴν Σιρόστταναν, ἱλαυνούσας ἐπὶ τῶν
σπονδῶν. Eliac. lib. V. cap. 19. sub fin.

Ibid. — ἐπέθηκετ' ἀπήνης.] Vide ad II β'.

35. et i. 109.

Ver. 79. Δῶκε δὲ χρυσεῖν ἐν ληκύθῳ.] Ita
pro vulgato χρυσεῖν ἐν ληκύθῳ restituit Bæ-
rneius. Nec malè. Verisimilius tamen vi-
detur, ex ver. 215, infrà, voculam αἰ hîc
excidisse, veramque lectionem fuisse, Δῶκε
δὲ αἰ χρυσεῖν ἐν ληκύθῳ· ut pronuntietur vi-
delicet χρυσῇ· ut alibi sepe.

O

Εἶως χυτλάσαιτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν. 80
 Ἡ δ' ἔλαβεν μᾶστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα,
 Μᾶστιξεν δ' ἔλααν παναχὴ δ' ἦν ἡμίονοιῖν.
 Αἱ δ' ἄμοτοι τανύοντο· φέρον δ' ἐσθῆτα, καὶ αὐτὴν,
 Οὐκ οἶν' ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφιπόλοι πῖον ἄλλα. 85
 Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλεῖ ἵκοντο,
 "Ενθ' ἦτοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοὶ, πολὺ δ' ὕδωρ
 Καλὸν ὑπεκπροΐει, μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι·
 "Ενθ' αἶγ' ἡμίονους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπῆνης,
 Καὶ τοὺς μὲν σέυαν ποταμὸν παρὰ δινήμεντα,
 Τρώγειν ἄγρωστιν μελιηδέα· ταὶ δ' ἀπ' ἀπῆνης 90
 Εἶματα χερσὶν ἔλοντο, καὶ ἐσφόρειον μέλαν ὕδωρ·
 Στείβον δ' ἐν βόθροισι θοῶς ἔριδα προφέρουσαι.

Ut ungeretur cum famulis mulieribus.

80

Illa verò accepit flagellum et habenas pulchras,

Flagellavitque ut inirent-cursum; strepitus autem erat mulorum.

Illi verò incessantèr contendebant, ferebantque vestes, et ipsam,

Non solam; unà cum illâ scilicèt et ancillæ ibant aliz.

85

Illa verò cum jam fluvii ad alveum perpulchrum pervenissent,

Ubi labra erant perennia, multaue aqua

Pulchra profuebat, etiam admodum sordidata ad purgandum;

Ibi illæ mulos quidem solverunt à curru;

Et eos quidem egerunt fluvium propter vorticosum,

90

Ut-ederent gramen dulce; ipsæ verò à curru

Vestes manibus sumpserunt, et inferebant in nigram aquam:

Constipabant autem in scrobibus celeritèr certamen proferentes.

Ibid. et ver. 215. — ληκύθη] 'Ελαιοδό-
 χη ἀγγείον. Schol.

Ver. 80. — χυτλάσαιτο.] Λυσαρῆση ἀ-
 λείψαιτο· χύτλος γὰρ, τὸ μὲν ὕδατος ἱλαίου.
 Schol.

Ver. 81. — σιγαλόεντα.] Αἱ. φοιικέν-
 τα. Quæ si vera sit lectio, pronuntiantium
 erit φοιικέντα. Secundo enim necessario
 producit. Vide ad II. β'. 267.

Ver. 82. — παναχὴ δ' ἦν ἡμίονοιῖν.]
 "Ὅτι τῶν τῶν ἡμίονων ἐν τῇ συντόμῳ κινῆσθαι
 ἔχον, ὡς παναχὴν ἰσομασσοῖσι. Eustath. Vi-
 de ad II. δ'. 455.

Ver. 86. 93. 95. — πλυνοὶ — πλύναν
 — ἀποπλύνισαν.] Vide suprâ ad ver. 31.

Ibid. — ἱσηετανοὶ.] 'Επηετανοὶς αὐ-
 τὸς ἔστιν, ὡς δι' ὅλην ἵππον κοίλους μίνοντας, καὶ
 μὴ ἀνεπληρουμένους, οἳ ἐπὶ πᾶσιν τὰ βε-
 βωρημένα δι' ὀρέξιν. Eustath.

Ver. 86. — πολὺ δ' ὕδωρ Καλὸν ὑπεκ-
 προΐει.] "Εν δὲ τοῖς ῥήμασι γίνεται ἑξαλλαγή
 τῶν — χερσὶν, ὅταν ὁ ἱερώς — ἀντὶ τοῦ
 παρρηχῆτος [τιβῆ]. "Εὖ ἦτοι πλυνοὶ ἦσαν
 " ἱσηετανοὶ, πολὺ δ' ὕδωρ Καλὸν ὑπεκπροΐει."

ἀντὶ τοῦ, ἱερώς. Dionys. Halicarn. περὶ τοῦ 'Ο-
 μήρου ποιήσεως, § 8. Consulto certè hic ita
 scripsit Poëta, cum aquæ tulisset versus
 Καλὸν ὑπεκπροΐειν, ὅ.

Ver. 88. — ὑπεκπροέλυσαν ἀπῆνης.] "Ὅ-
 τὸς ἰζυγμίνους ἡμίονους ὑπὸ τῇ ἀσπίδι, ἔκ-
 γῃ ἀγαγόντες, προέχρισθαι ἀφῆσαν ἐς τοὺς.
 Eustath. Vide et ad II. ε'. 504. 543.

Ver. 90. Τρώγειν ἄγρωστιν.] Τὰ δὲ, τρώγειν
 ἀναμασσοποιεῖται ἐπὶ ἀλόγων, τραχύτητα ἴ-
 χον καὶ ἰσχυρότητα πολλὴν πρὸς τὸ ἰσθῆναι, ὥστε
 ἐπὶ λογικῶν μάλιστα λέγεται. Eustath.

Ibid. — ἄγρωστιν.] Εἶδος βοτάνης, ὥστε
 ἐπὶ πᾶσι χερσὶν. Schol.

Ibid. — ταὶ δ' αἶ δ'.

Ver. 91. — καὶ ἐσφόρειον μέλαν ὕδωρ.]
 "C'est pour forger en mēme temps." Ducier.
 Eandemque interpretationem in Versione
 secutus est Barnseius. Verum cum con-
 structio ista paulò sit durior, nescio annon
 rectius exponat Eustathius; "Εσφόρειον δὲ (in-
 quit) ὕδωρ, ἀντὶ τοῦ, ἱερώς ἔσω τῶν πλυν-
 οῦ. Et iterum in comment. ad ἡ. 6. "Εσφόρειον
 — μέλαν ὕδωρ ἐς τοὺς πλυνοὺς καὶ ἀμφιπόλους."

Αὐτὰρ ἐπεὶ πλῦνάν τε, κάθηράν τε ρύπα πάντα,
 Ἐξείης πίτασαν παρὰ Δῖν' ἄλως, ἥχι μάλιστα
 Λαίγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα.
 Αἱ δὲ, λοισσάμεναι, καὶ χρισσάμεναι λίπ' ἐλαίῳ,
 Δαΐτνον ἐπειθ' εἶλοντο παρ' ὄχθησιν ποταμοῖο.
 Εἴματα δ' ἡέλιόιο μένον τερσήμεναι αὐγῇ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτε τάρφθεν δμῳαί τε, καὶ αὐτὴ,
 Σφαίρη καὶ τ' ἄρ' ἐπαιζον, ἀπὸ κρήδεμνα βαλῦσαι

95

100

At postquam lavassentque, purgassentque sordes omnes,
 Ordine explicuerunt ad littus maris, ubi potissimum
 Lapillus ad littus abluerat mare.
 Ipsæ porro lotæ, et unctæ pingui oleo,
 Prandium deinde sumpserunt ad ripas fluvii:
 Vestes autem, solis manebant dum siccarentur splendore.
 Cæterum postquam cibo saturatæ sunt ancillæque, et ipsæ;
 Pilæ ipsæ deinde ludebant, capitis-redimiculis depositis;

95

100

Ver. 94. — πίτασαν.] Vide ad II. 4. 67.

Ver. 95. — ἀποπλύνεσκε.] Vide ad II. 4. 37. et β'. 221. Αἱ. ἀποπλύνεσκε.

Ver. 96. — λοισσάμεναι, καὶ χρισσάμεναι.] Vide suprâ ad i. 491. Cæterum *Eu-statius* in commentario legit, λοισσάμεναι ἔ ἀλινφάμεναι.

Ver. 100. — ἔρ.] Deinde —.

Ver. 102. Οἷα δ' Ἄετιμις.]

Qualis in Eurotæ ripis, aut per juga Cynthi

Exercet Diana choros, quam mille secuta

Hinc atque hinc glomerantur Oreades:
 illa pharetram

Fert humeris, gradiensque Deas supereminet omnes:

Latonæ tacitum pertentant gaudia pectus:

Talis erat Dido; talem se læto ferebat
 Per medios, instans operi regnisque futuris.
Æn. I. 502.

Quo de loco *Gellius*; "Memini," inquit, "audisse me ex Valerii Probi discipulis — solitum eum dicere, nihil quicquam tam improperè Virgilium ex Homero vertisse, quàm versus hos amœnissimos, quos de Nausicaâ Homerus fecit.—Primum omnium id visum esse dicebant Probo, quod apud Homerum quidem virgo Nausicaa ludibunda inter familiares puellas in locis solis rectè atque commodè confertur cum Dianâ venante in jugis montium inter agrestes deas; nequaquam autem con-veniens Virgilium fecisse, quoniam Dido in urbe mediâ ingrediens inter Tyrios

"principes, cultu atque incensu serio, instans operi, sicut ipse ait, regnisque futuris, nihil ejus similitudines capere posset, quæ lusibus atque venatibus Dianæ congruit. Tum postea quod Homerus studia atque oblectamenta in venando Dianæ honestè apertèque dicit; Virgilius autem, quum de venatu deæ nihil dixisset, pharetram tamen facit eam ferre in humero, tantumquam si onus et sarcinam. Atque illud impensè Probum esse demiratum in Virgilio dicebant, quod Homericam quidem Ἀητὰ gaudium gaudeat genuinum et intimum, atque in ipso penetrati cordis et animæ vicens, (siquidem non aliud est, γίγνη δὲ τι φρενὶ Ἀητὰ) ipse autem imitari hoc volens, gaudia fecerit pigra et levia et cunctantia, et quasi in summo pectore supernantia: nescire enim esse quid significaret aliud, pertentant. Præter ista omnia, florem ipsius totius loci Virgilium videri omisisse; quod hunc Homeri ver-sum exiguè secutus sit: Πῦλα δ' ἀγνώστη πύλαται· καὶ αἱ δὲ τι πᾶσαι quando nulla major cumulatioque pulchritudinis laus dici potuerit, quàm quod una inter omnes pulchras excelleret, una facilè ex omnibus nosceretur." *Gell. lib. IX. cap. 9.* Notandum porro, (ut rectè observavit *Julius Ursinus* ad hunc Virgilii locum.) aptiorem esse Homeri comparisonem *Nausicaæ* innuptæ, cuique mater *Arctè* vivebat; quàm *Virgilii Didoni*, quæ *Sichæo* nupta fuerat, et cui mater jam non erat. *Scaliger* tamen *Virgilium* Homero hoc in loco longè superiorem contendit. *Poetic. lib. V. cap. 3.*

Ibid. — κατ' ἕρως.] *Heracleides Ponticus* citat, κατ' ἕρως.

- Τῆσι δὴ Ναυσικάα λευκάλενος ἤρχετο μολπῆς.
 Οἷη δ' Ἀρτεμις εἴσι κατ' ἕρεος ἰοχέαιρα,
 Ἡ κατὰ Τηϋγέτον περιμήκετον, ἥ Ἐρύμανθον,
 Τερπομένη κάπροισι καὶ ἀπείης ἐλάφοισι.
 Τῇ δὲ θ' ἄμα Νύμφαι, κῆραι Διὸς Αἰγίοχοιο, 105
 Ἀγροοῖοι παίζουσι γέγηθε δέ τε φρένα Λητώ·
 Πασάων δ' ὑπὲρ ἤγε κάρη ἔχει ἠδὲ μέτωπα,
 ῥεῖα δ' ἀριγνατῇ πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι·
 Ὡς ἢ γ' ἀμφικόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδμῆς·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἐμελλε πάλιν οἰκονδὲ νέεσθαι, 110
 Ζεύξας ἡμίονους, πτύξασά τε εἴματα καλὰ·
 Εὖθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ὡς Ὀδυσσεὺς ἔγροίτο, ἴδοι τ' εὐάπιδα κέρην,
 Ἡ οἱ Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἡγήσαιτο.
 Σφαῖραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασιλεια· 115

Illis verò Naüsicaa pulchra-ulnas exordiebatur cantüs.
 Qualis autem Diana incedit per montem sagittis-gaudens,
 Aut per Taygetum arduum, aut Erymanthum,
 Oblectans-se apris, et velocibus cervis;
 Simul autem cum illa Nymphæ, filia Jovis Ægiocchi 305
 Agrestes ludunt; gaudet verò mente Latona:
 Omnes autem ipsa capite supereminet, atque fronte;
 Facileque conspicua est, pulchræ verò et omnes:
 Sic illa inter ancillas excellebat virgo indomita.
 Sed quum jam erat domum reducta,
 Junctis mulis, plicatisque vestibus pulchris;
 Tunc rursum aliud cogitavit dea cæsia-oculis Minerva,
 Ut Ulysses excitaretur, videretque pulchram-oculos puellam,
 Quæ ipsum ad Phæacum virorum urbem duceret.
 Pilam deindè jecit versus ancillam regina; 115

Ver. 103. — Τηϋγέτον.] "Ορος τῆς Λακαωνικῆς. Schol. 'Εγὶ δ' ἕρος μικρὸν ὑπὲρ τῆς θαλάσσης ἐψηλὸν τι, ὃ ὄρεον, συνίσταται κατὰ τὰ προσέγραπτα μίση τῶν Ἀρχαδικαῖς ὀνομασίαις. Strabo, Geograph. lib. VIII. pag. 557. al. 363.

Ibid. — Ἐρύμανθον.] "Ορος τῆς Ἀρχαδικῆς, ὃ πρὸς τὰς Ἰνδὰς ἔστιν Ἐρυμάντιος κάπρος. Schol.

Ver. 104. — κάπροισι ὃ ἀπείης ἐλάφοισι.] Ἡ Πελοπόννησος λίαν τὸν ἄγρον ἔχει. Καὶ, ὅσα γὰρ ἀπὸς, "Ομηροῦς πρὸς αὐτὴν μίση φέρει συνιδὸν οὕτω, τὴν Ἀρτεμιν ἐκ τῶν Θεῶν ἔχον ἄδον, εἰπὼν, ὅτι ἔρα ἴσται τὸν τι Τηϋγέτον ὃ τὸν Ἐρύμανθον, "Τερπομένη κάπροισι καὶ ἀπείης ἐλάφοισι." Æl. de Animal. lib. III. cap. 27.

Ibid. — ἀπείης.] Ἀλ. ἀπείας.

Ver. 105. Τῇ δὲ θ' ἄμα.] Ἀλ. τῇ δὲ ἄμα et τῇ δὲ θ' ἄμα.

Ibid. et ver. 324. — Αἰγίοχοιο.] Vide ad Il. 4. 302.

Ver. 106. — γέγηθε.] Vide ad Il. 4. 37. et 1. 494.

Ver. 107. Πασάων δ' ὑπὲρ ἤγε κάρη ἔχει.]

Verum hæc — alias inter caput extulit — Virg. Eclog. I. 25.

— gradiensque deas supereminet omnes. Æn. I. 505.

Quem posteriore locum inter eos recenset Macrobius, in quibus "Virgilius Homeri carminis maiestatem non aequat." Lib. cap. 13.

Ver. 110. — ἄρ'.] Ut par erat —

Ver. 115. — ἀμφίπολον βασιλεια.] Ἀλ. ἀμφίπολον βασιλεια.

"Οστ' εἶσ' ὕμενος καὶ ἀήμενος· ἐν δέ οἱ ὄσσε
 Δαίεται· αὐτὰρ ὁ βουσὶν ἐπέρχεται, ἣ οἴεσσι,
 Ἥ μετ' ἀγροτέραις ἐλάφους· κέλεται δέ ἐ γαστήρ,
 Μήλων πειρησόντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν
 "Ως Ὀδυσσεὺς κούρησιν εὐπλοκάμοισιν ἔμελλε
 Μίξεσθαι, γυμνὸς περ ἰὼν· χρεῖά γάρ ἴκανε.
 Σμερδαλῖος δ' αὐτῇσι φάνη, κεκαπωμένος ἄλμῃ.
 Τρέσσαν δ' ἄλλυδις ἄλλη ἐπ' ἥϊονας προύχουσας·
 Οἷη δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ μένε· τῇ γὰρ Ἀθήνη
 Θάρσος ἐνὶ φρεσὶ δῆκε, καὶ ἐκ δῖος εἴλετο γυῖον.

135

140

Qui incedit complutus et ventos-passus; intusque ei oculos
 Ardent: caterum is boves invadit, aut oves,
 Aut agrestiores cervas; jubet nempè eum venter,
 Pecudes tentaturum, etiam in densam domum ire:
 Ita Ulysses puellis pulchris-comas erat
 Congressurus, nudus licet esset; necessitas enim urgebat,
 Horribilis autem ipsis apparuit, deturpatus salsugine:
 Diffugerunt autem huc atque illuc per ripas prominentes:
 Sola autem Alcinoi filia mansit: ei enim Minerva
 Audaciam in mente indidit, et metum exemit è membris.

135

140

κίς ἴππων, ἰπῶν· [ver. 137.] " Σμερδαλί-
 " ος δ' αὐτῇσι φάνη, ὅς·" Dna. Dacier le-
 ni eum ideo comparari arbitrat, quia au-
 dito puellarum strepitu, hominibusne miti-
 bus an crudelibus occursurus esset ignarus,
 ex arbutu nudus animoque intrepido egre-
 deretur. Mihi in eo potius consistere vide-
 tur comparationis vis, tum quòd *Ulysses* ma-
 ri tumidus, totusque spumâ foedatus, leoni
 agresti ventis procellisque afflicto, "Οστ'
 " εἶσ' ὕμενος ἢ ἀήμενος," similis dicatur;
 tum quòd necessitate coactus, [ver. 136.]
 ex arbutu puellis timidis sese nec opinatò
 ostenderit; ipaisque (uti observat *Eustathius*)
 fugam et terrorem haud minorem, quàm
 leo ferus ovibus aut hinnulis imbecillibus,
 inusserit.

Ibid. — ἀλλ·] Vide ad II. ε. 299.

Ibid. — κικαπωμένος·] Vide ad II. β'. 314.
 et infra ad § 467.

Ver. 131. — ἢ δὲ οἱ εἶσι Δαίεται·] Scho-
 lia ex duobus MSS *Barnensis* excerpta inter-
 pretantur, πρὶ ἡμῶν ἴχθυ. Similitèrque
 ipse *Barnensis*; "Sensus," (inquit), "λέω
 " ἢ ἰαυτῇ κατ' ὅσιν δαίεται ut *Eustath.* ex-
 " ponit fol. 1555. lin. 40." At quanto sim-
 plicior et facilius erit constructio, si vox δέ-
 σι neutrius generis accipiatur, (vide *Iliad.*
 v'. 435. 617. ψ'. 477.) ut sit sententia, quo-
 modo ad hunc locum exponit *Eustathius*;
 Οἱ δὲ ἰφθαλμοὶ αὐτῇ παύονται. Vide et ad II.
 ε. 104. μ'. 466 τ'. 16. 17, et *Odys.* δ'. 662.
 ubi similem ferè loquendi rationem usur-
 pat. Poëta.

Ver. 132. — ἐπέρχεται·] *Al.* μιστρίχεται.
Ver. 133. — κίλεται δὲ ἐ γαστῆρ·]

quos improba ventris
 Exegit cæcos rabies — *Æn.* II. 356.

Suadet enim vesano fames — *Æn.* IX. 340. X. 724.

Ver. 135. "Ως Ὀδυσσεὺς κούρησιν·] Ἐγραφε
 δὲ [ὁ Πολύγνωτος] καὶ πρὸς τῇ σπονδῇ, ταῖς
 ἡμῶν Ναυσικῆς πλουτέαις ἐφιστάμενος Ὀδυσσεὺς
 κατὰ τὰ αὐτὰ, κατὰ δὲ καὶ Ὀμηροῦ ἱστοίαι.
Pausan. Attic. lib. I. cap. 22.

Ver. 136. — χρεῖά γάρ ἴκανε·] Vide
 ad II. x'. 43.

Ver. 137. Σμερδαλῖος δ' αὐτῇσι φάνη·]
 "Ὅταν δὲ εὐστράν ἢ φοβερὰν — ἔφη ἀνέβη,
 τῶν τι φωνήσαντων οὐ τὰ κράτιστα θήρεα, ἀλλὰ
 τῶν ψοφοδιῶν, ἣ ἀφάνων τὰ δυσειφερότατα
 λήβεται, ἢ κατακτανέσκει τοῖς τοῖς τοῖς
 εἰς αἶα ἰσὶ τανυ·] " Σμερδαλῖος δ' αὐτῇσι
 " φάνη κικαπωμένος ἄλμῃ." *Dionys.* Hal-
 icarn. περὶ συνθέσεως, § 16. Καὶ τὸ ὅφαιμι δ'
 ὀρεῖ, διὰ τὸ πρὶ ἰσχυροῦς τὸ αἶμα, σμερδαλίῳ
 εἰρηται· " Σμερδαλῖος δ' αὐτῇσι φάνη κικα-
 " πωμένος ἄλμῃ" ἄγουσι ὅφαιμι βλίσσον, διὰ
 τὸ πρὸς αὐτῇ [Al. αὐρωτῇ] ἴχθυον ἰφθαλμοῦς,
 ἐκ τῆς ἄλλης. *Porphyr.* *Quaest. Homeric.* 3.

Ibid. Σμερδαλῖος·] *Al.* Σμερδαλῖος.

Ver. 138. — ἐπ' ἥϊονας προύχουσας·] ἥϊ-
 ον δὲ προύχουσαι, αἱ προεξέχοντες ἵνα καὶ ἐν
 λόγῳ προσέληται πέντα λέγονται, ὅτε ἢ αἰγῶ
 αὐτοὶ προέχοντες. *Eustath.*

Ver. 139. — τῇ γὰρ Ἀθήνη Θάρσος ἐν
 φρεσὶ δῆκε·] Vide infra ad ver. 199.

Στῇ δ' ἀντασχομένη· ὁ δὲ μερμήριζεν Ὀδυσσεύς,

ἥ γούνα λίσσοιτο λαβὼν εὐάπιδα κόρυνη,

ἥ αὐτὰς ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλίχοισι.

Λίσσοιτ', εἰ δείξειε πόλιν, καὶ εἴματα δοίη.

Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δοᾶσσατο κέρδιον εἶναι,

145

Λίσσεσθαι ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλίχοισι,

Μῆ οἱ γούνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κόρυη.

Αὐτίκα μειλίχιον καὶ περδαλέον φάτο μῦθον·

Γουνοῦμαι σε, ἄνασσα· θεὸς νύ τις, ἢ βροτὸς ἐσσί;

Εἰ μὲν τις θεὸς ἐσσί, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,

150

Ἀρτέμιδί σε ἔγωγε, Διὸς κόρυη μεγάλοιο,

Εἶδός τε, μέγεθός τε, φυὴν τ', ἀγχιस्ता εἶσκω·

Εἰ δέ τις ἐσσί βροτῶν, τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσι,

Τρισμάκαρες μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,

Stetit verò contrā-expectans: deliberabat autem Ulysses,

An supplicaret genibus prehensis pulchræ-oculos puellæ:

An ut erat, verbis eminens stans blandis

Precaretur, si ostenderet urbem, et vestes daret.

Sic sanè ei deliberanti visum est satius esse,

145

Precari verbis eminens stantem blandis,

Nè ei genua prehendenti irasceretur mente puella.

Protenus blandum et solertem dixit sermonem;

"Supplex te oro, ò regina; deane aliqua, an mortalis es?"

"Siquidem aliqua ex diis sis, qui latum cælum incolunt,

150

"Dianæ te ego, Jovis filiz magni,

"Formæque, staturæque, orisque habitu, quàm-proximè assimilo:

"Sin aliqua sis hominum, qui super terram habitant,

"Ter-beati quidem tibi pater et veneranda mater,

Ver. 143. — αὐτως.] Ἦγον οὕτως ὡς ἴχνη. Eustath.

Ver. 145. Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δοᾶσσατο κέρδιον εἶναι.] Vide infra ad Il. x'. 153.

Ver. 148. — μειλίχιον καὶ περδαλέον φάτο μῦθον.] Ἰστέον δὲ ὅτι μειλίχιον μὲν οἱ τῷ Ὀδυσσεύς λόγῳ, διὰ τὸ ἱγνωριστικὸν εἶδος. Εἰώθεσαν γὰρ οἱ πολλοὶ, τοὺς ἐκ ἡμᾶς αὐτοὺς ἰσχυροὺς χαίροντες μειλίσσασθαι. Περδαλέον δὲ, διότι μικρὰ αἰσθητοῦς, (ὅς γὰρ, φησὶ, ἴσκειτο [infra ver. 178.] καὶ ἀποδοῦναι) περδαλεῖν μεγάλην ἐκ τῆς βασιλικῆς παιδείας, ὑπαρχούσης ὡς ἰσχυρῆς, καὶ διακρινόμενης τὸ διον. Eustath.

Ver. 149. — Διὸς νύ τις, ἢ βροτὸς ἐσσί; — Ἀρτέμιδι σε ἔγωγε.]

O (quam te memorem?) Virgo: namque haud tibi vultus

Mortalis, nec vox hominem sonat: O

Dea certè:

An Phœbi soror —. Æn. I. 391.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ δοκίμιον τῶν νεμεσίων, ἰσχυροῦς σημαίνει, τὴν πρὸς τὸ διον ἀλλοτρίαν φύ-

σιν περδαλεῖσθαι καὶ τοῦτο ποθεῖν, καὶ ἀπώσας οὕτω τὴν τῆς κίτης γυναικὸς ὡς αὐτοῦ.

Eustath. Vide supra ad ver. 148. Cæterum Vulgati hic legunt Διὸς νύ τις, ἢ βροτὸς ἐσσί; sine interrogatione. Quod multo videtur languidius.

Ver. 154. Τρισμάκαρες μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.]

"Οὐλοῖς ὅς εἰ ἐφρόνισαι, καὶ ἐλπίς ἢ εἶμι μήτηρ" Musæus, Ἦρω καὶ Λίανδ. 138.

— qui tanti talem genuere parentes?

Æn. I. 610.

Similiter apud Petronium, in Satyr. "O felicem — matrem tuam, quæ te talem peperit!"

Ver. 154. 158. Τρισμάκαρες μὲν — Κούρης δ' ἀπὸ τῆς πῆρι μακρότατος.] Ita apud Anthologiam;

Εὐδαίμων ἰ βλίσσαν σι, τρισάλλως ἴσκι ἀπὸν·

Ἥμιθις δ' ἰ φιλῶν, ἀφάντος δ' ἰ ἐνὸν.

Ἦρω Epigramm. lib. VII.

Τρισμάκαρες δὲ πασίγητοι μάλα πού σφισι θυμὸς 155
 Αἶν' εὐφροσύνησιν ἰαίνεται, εἵνεκα στίο,
 Λευσσόντων τοῖονδε θάλος χαρὸν εἰσοιχνεύσαν.
 Κεῖνος δ' αὖ περὶ κῆρι μακάρετατος ἔξοχον ἄλλων,
 "Ὅς κέ σ' ἐέδνοισι βρίσας οἶκονδ' ἀγάγηται.
 Οὐ γάρ πω τοιοῦτον ἴδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν, 160
 Οὐτ' ἀνδρ', οὔτε γυναῖκα· σέβας μ' ἔχει εἰσορόοντα.
 Δήλω δὴ ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βαρῶν

"Ter-beati et fratres; valde nimirum ipsorum animus

155

"Semper lætitiâ perfunditur, tui gratiâ,

"Videntibus tale germen choream te ingredientem.

"Ille verò rursus animo felicissimus præter cæteros,

"Quicumque te sponsaliis præponderans, domum duxerit.

"Nondum enim talem vidi mortalem oculis,

160

"Neque virum, neque mulierem; admiratio me tenet aspicientem,

"In Delo equidem aliquandò talē, Apollinis juxta aram,

Ibid. et ver. 155. Τρισμάκαρες.] Vide supra ad ἰ. 306. *Al.* Τεῖς μάκαρες.

Ver. 155, 156, 157. — μάλα πω σφισι θυμὸς — ἰαίνεται — Λευσσόντων.] Σημείωσαι δὲ ἃ τὰ, "σφίσι θυμὸς ἰαίνεται λευσσόντων," δοκῶν σολοικῶς ἔχειν, "λεύσσει" γὰρ, ὥφιλιν ἐπῆν. Ἐστὶ δὲ τοιοῦτον σχῆμα ἢ ἐν τοῖς κατὰ τὸν Κύκλωσιν, ὅτι εἴρη (infra ἰ. 256, 257.) "Ἡμῶν δὲ κατακλῆσθαι φίλον," ἢ ποτὶ Δαιμόνων φθόγγον βαρύν." Κατωπεριπῆς γὰρ ἢ αὐτὸ, εὐλοιοῖται δὲ οὐκ ἂν. *Eustath.* Vide infra ad ψ'. 205, 206. et ad *Il.* ε'. 141.

Ver. 156. — ἰαίνεται.] Κρατῶν δὲ [τὸ διεκλῶν] τῷ ψυχρῷ, διάχυσει παρῆχει καὶ ἄλλαν τῇ σωματικῇ μὲδ' ἀδυνάτῃ. *Iarg.* Ὁμηροῦ ἰαίνεσθαι κίκληναι. *Plutarch.* de primo frigido.

Ver. 157. — τοιοῦτον θάλος χαρὸν εἰσοιχνεύσαν.] Vide infra ad λ'. 90, 91. *Eustathius* quidem in dubium vocat, utrum vox εἰσοιχνεύσαν contracta sit ex εἰσοιχνύσαν, an sit ipsa participium neutrius generis; sed minus recte: alibi enim apud Poëtam occurrant voces εἰχνίω, εἰσινυῖω· ar εἰχνίω, εἰσινυῖω, nusquam.

Ibid. et ver. 244. — τοιοῦτε — τοιοῦτος.] Vide ad *Il.* δ. 357.

Ver. 159. "Ὅς κέ σ' ἰέδνοισι βρίσας.] Editio *Westeniana* istud ἰέδνοισι βρίσας vertit, "dote" "gratui." *Scholasticus* autem ἰέδνοισι exponit, "Τοῖς πρὸ γάμου δώροις, κτήρεσι" vocem- que βρίσας interpretatur βρῆσας. Quæ quidem et ad sentimentiam potior videtur explicatio; et isto sensu semper fere apud Poëtam usurpatur vox ἰέδνα. Notandum tamen vocem βρίσιν nusquam alibi apud Poëtam esse usivam usurpari. Vide *Il.* δ. 343. μ'. 286. 346. ε'. 333. 512. σ'. 561. *Odyss.* ἰ. 216, σ'. 112. Unde verior fortasse sententia interpretatio quam hic affert *Eusta-*

thius: Τὸ δὲ, "βρίσας," (inquit) ἀντὶ τοῦ νικήσας ἴδων ἀλλήν τὸς ἄλλος νικῆσας, διὰ τοῦ τῆς κέρως δηλαδὴ αἰσιμαχῆσαν. Καὶ ἴσθι ἡ μεταφορά, ἐκ τῶν καθ' ἑαυτοὺς ἰσχυρίων. Cæterum Scholia ex MS. *Mosii* excerpta apud *Barnesium*, vocem βρίσας hic à βρίζω deductam volunt; sed malè omnino. et ad sensum, et ad prosodiam. Vide ad *Il.* δ. 140. et ἰ. 343.

Ibid. — ἰέδνοισι.] Vide ad *Il.* σ'. 382.

Ver. 162. Δήλω δὴ ποτε τοιοῦτον.] "Quod Homericus Ulyxes Deli se proceram et teneram palmam vidisse dixit, hodie monstrant eanem." *Cic.* De legibus, lib. I. sub initio. "Nec non palma Deli ab ejusdem dei [*Apollinis*] ætate conpicitur." *Plin.* Nat. Hist. lib. XVI. cap. 44. "Ὁ δὲ σκαυφονότατος ἀπάντων τῶν ποικῶν Ὁμηροῦ, ὅταν μὲν ἄρην ὄψιμις εὐμερῶς, καὶ κάλλος ἰδὼν ἡσυχάζων ἐπιδιδάσκται βούληται, τῶν γε φωνήτων τοῖς κρασίσις χρησίσται, ἢ τῶν ἡμφώνων τοῖς μαλακωτάτοις, ἢ ὁ κατασκευαστὴς τοῖς ἀφόντοις τὰς συλλαβὰς, ὅδ' ἐσθ' ἰσχυρῶς ἔχει, παρατιθεῖς ἀλλήλοις τὰ δοκίμοις, περὶ αὐτὸν δὲ τὰ πρὸς πᾶσι τὴν ἀρετήν τῶν γεγραμμένων, ἢ ἡσυχάζων δὲ τῆς ἀρετῆς ὅς ἔχει ταυτὶ." "Δήλω δὴ ποτε τοιοῦτον Ἀπόλλωνος" "παρὰ βαρῶν. Φοίνικας γὰρ ἔχει ἀνεχόμενος" "ἰσχυρῶς." *Dionys.* Halicarn. περὶ συνθεσῶν, § 16. "Ἐστὶ ἢ παρ' αὐτῷ [*Ὁμήρῳ*] πολλὰ ποτὶ τρεπτόμενα ἀνέστη τῶν ἰσχυρίων" "Δὲ" "λὼ δὴ ποτε τοιοῦτον, ὅς." Καὶ ἡ διδραχμὰ τῆς Καλυπτίης πᾶσις. ἢ τῆς Κίρκης τὰ πάλαι· ἢ ὁ Ἀλκίνοος πᾶσις. ἢ ἴσθι, τῶν ἐν ἰσθμῷ ὄψις σπαστόμενος. *Julian.* Imperat. Misoprog. *Ibid.* — παρὰ βαρῶν.] *Cassiodorus*, in annotationibus ad *Athenai*, lib. XIV. cap. 9. citat περὶ βαρῶν. *Julianus* autem loco jam supra citato, legit, aut memoriter citat, παρὰ βαρῶν.

Φοίνικος νέον ἔργος ἀνερχόμενον ἐνόησα·

(Ἦλθον γὰρ κἀπείσει, πολὺς δέ μοι ἔσπετο λαός
Τὴν ὁδόν, ἣ δὴ ἐμελλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε' ἔσσεσθαι.)

165

Ὡς δ' αὐτως καὶ κείνο ἰδὼν, ἐσεθάρτα θυμῷ

Δὴν ἐπεὶ ἔπα τοῖον ἀνήλυθεν ἐκ δόρυ γαίης·

Ὡς σέ, γύναι, ἄγαμαί τε, τέθηκά τε, δεῖδιά τ' αἰνῶς
Γένων ἄψασθαι· χαλεπὸν δέ με κίνθος ἰκάνει.

Χθίζος εἰκοστῷ φύγον ἤματι οἶνοπα πόντον·

170

Τόφρα δέ μ' αἰεὶ κῦμα φόρει κραιπταί τε δύελλαι

Νῆσε ἀπ' Ὀγυγίης· κῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,

Ὅφρ' ἔτι πε καὶ τῆδε πάθω κακόν· ἐγὰρ οἶω

Παύσεσθ· ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ πελίσσι πάροισιν.

Ἀλλὰ, ἄνασσ', ἐλέαιρε, σέ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας

175

Ἐς πρώτην ἰκόμεν· τῶν δ' ἄλλων ἔτινα οἶδα

Ἀνθρώπων, οἳ τῆδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν.

Ἄστυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δὲ ῥάκος ἀμφιβαλίσθαι,

Εἴτι πε εἴλυμα σπείρων ἔχες ἐνθάδ' ἔσσα.

"Palmæ recens germen succrescens vidi :

"(Profectus enim eram et illuc, multus autem me sequebatur populus

"In eâ profectione, quæ demùm erat mihi malum damnum futura.)

165

"Utque similiter et illud conspicatus, obstupui animo

"Dixi, quandoquidem nunquam tale succrevit lignum è terrâ ;

"Ita te, mulier, admiror, obstupei, et vereor admodum

"Genua prehendere : gravis autem me dolor occupat.

"Hæc vigesimo effugi die nigrum pontum :

170

"Eousque verò me perpetuò fluctus ferebat, et celeres procellæ

"Insulâ ab Ogygiâ : nunc verò me huc appulit deus,

"Ut adhuc fortassè et hîc patiar malum ; non enim puto

"Cessaturos ; sed adhuc multa dii efficiunt priùs.

"Verùm, regina, miserere, te enim mala multa passus

175

"Primam accessi ; cæterorum autem neminem novi

"Hominum, qui hanc urbem et terram incolunt.

"Urbem verò mihi ostende, daque pannum ad me circumcingendum,

"Si quod fortassè involucrum pannorum haberes huc profecta.

Ver. 166. Φοίνικος νέον ἔργον.] Τὸν ἀναστάν-
τα λῆγον φοίνικα τῇ Ἀθηναίᾳ, ὃ ἱσχυρομένῃ ἀνι-
στάνῃ. Schol.

"Εἰτα πρὸς τόγοντες τί φάνη,

Δαφνὰ δ' ἱερὰς ἀνίσχῃ

Πτέρεις Λατοὶ φίλα

Ὡδῖος ἀγαλμα δῖας.

Euripid. Hecub. ver. 458.

Φοῖνιξ ἄναξ ὅτι μιν σὺ διὰ τίς τε πόσις Ἀθηναίων

Φοίνικος ῥαδιῆς χερσὶν ἱσχυρομένη.

Theophrast. Simos. ver. 5.

Ver. 164. Ἦλθον γὰρ ἀπείσει, πολὺς δέ μοι.]

Πιστὰς ἱσχυρομένη τινὰ τῶν ἱσχυρομένων, ἵνα μὴ
φοβητοῖς, ἢ ἀσφαλῆς εἶναι δέξῃ. Schol.

Ver. 165. ——— ἣ δὴ ἱμῶν.] Ita Vul-
gati. Sed legendum potius crediderim, ἣ
δὴ ut sit, "Quæ demùm erant mihi mali co-
"sus futuri."

Ver. 168. ——— εἴθηπα τε, δάδια τ'.]
Similiterque ver. 265. Εἰρύεται. Vide ad
Il. 4. 37. et 1. 796.

Ver. 174. Παύσεσθ.] Apud Eustathium
in commentario, Παύσεσθ.

Ver. 178. Ἄστυ δὲ μοι δεῖξον, δὸς δὲ ῥάκος.]

Vide suprâ ad ver. 143.

Σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν, ὅσα φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς, 180
 "Ἄνδρα τε καὶ οἶκον, καὶ ὁμοφροσύνην ὀπάσειαν.
 'Εσθλὴν ἔμιν γὰρ τοῦ γε κρείσσον καὶ ἄρειον,
 *Ἡ ὅθ' ὁμοφρονέοντε νόημασιν οἶκον ἔχῃτον
 'Ἀνὴρ ἠδὲ γυνή· πόλλ' ἄλγεα δυσμενέεσσι,
 Χάρματα δ' εὐμενέησι· μάλιστα δὲ τ' ἔπλυνεν αὐτοί. 185
 Τὸν δ' αὖ Νausicaά λευκώλενος ἀντίον ἦνδα·
 Ξεῖν', ἐπεὶ ἦτε κακῶ, ἔτ' ἄφρον φασί· ἵοικας,
 Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,
 'Εσθλοῖς, ἠδὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν, ἐκαστῷ·
 Καὶ πέ σοι τάδ' ἔδωκε, σὲ δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης. 190
 Νῦν δ', ἐπεὶ ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαῖαν ἰκάνεις,
 Οὗτ' ἔν' ἐσθῆτος δευῆσαι, ἔτε τευ ἄλλω,

" Tibi verò dii tanta dent, quanta animo tuo concupiscis; 180
 " Maritumque et familiam, et concordiam præbeant
 " Bonam: non enim hoc quicquam præstantius et melius,
 " Quàm cum concordēs consiliis rem familiarem administrent
 " Vir atque conjux; multi dolores malevolis,
 " Gaudia autem benevolis; maximè verò sentiunt et ipsi." 185
 Hunc autem rursus Nausicaa ulnas candida contrà allocuta est;
 " Hospes, quandoquidem neque ignavo, nec stulto viro similis es,
 " Jupiter autem ipse distribuit felicitatem Olympius hominibus,
 " Bonis atque malis, prout voluerit unicuique;
 " Et nimirum tibi isthæc dedit, te autem oportet pati omnino. 190
 " Nunc verò, quum ad nostram et urbem et terram venis,
 " Neque vestium indigebis, neque cuiusquam alius rei,

Ver. 180. Σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν, ὅσα φρεσὶ σῇσι.]

Dii tibi _____

Praemia digna ferant _____.

Æn. I. 607. 609.

_____ Dii dent tibi omnes quae velis.

Plaut. Pœn. Act. V. Scen. ii. ver. 95.

Et iterum, Stichus, Act. III. Scen. II. ver. 15.

_____ Dii dent quae velis.

Συνέτως ὁ Ὀδυσσεὺς ταῦτα συνίχεται, α' μόνον
 διὰ φροντίδος οἴεται ἵνα· Schol.

Ver. 182. _____ ἔμιν γὰρ τοῦ γε κρείσσον
 ἔ' ἄρειον, *Ἡ ὅθ' ὁμοφρονέοντε.]

"Ἡμερ μίση γίγνεται σωτηρία,

"Ὅταν γυνὴ πρὸς ἄνδρα μὴ διχασσάτῃ.

Euripid. Medea. ver. 14.

_____ τί γὰρ ἡδύτερον ἔ' ἄρειον,

*Ἡ ὅταν ἀνδρὶ γυνὴ φρονίῃ φίλε γῆρας ἔχει,
 Καὶ πόσις ἢ ἀλόχῃ, μὴ ἑμπίσῃ ἀνδρὶ κα-
 νος.

Phocylides, ποίημα νοστίμητον, ver. 184.

Οὕτως γὰρ ἡδοναὶ μέζοντες ἀπ' ἄλλων, ὅτι χρὴ-
 αι συνεχίζονται πρὸς ἄλλους, ἔτε φιλίας τὸ κα-
 λὸν ἰστίαν ἰνδοξὸν ἔχει καὶ ζηλωτοῦ, "Ὡς ὅθ'

" ὁμοφρονέοντε νόημασιν οἶκον ἔχῃτον Ἀνὴρ ἠδὲ
 " γυνή." Plutarch. Ἑρωτικὸς, sub fine. Κα-
 ταύθα ἔν, ὡς δὴ λος, ἐν πρὸς ἀλλήλους ἀνδρὶ
 τε ἔ' γυναίκεσι ἡμόνοιαν ἱκανοὶ ὁ Πομπηῆς, ἔ' ἐν
 γι μὴν ἡμφί τὰς διασπάρτας τὰς μοχθηρίας, ἀλ-
 λά ἐν τῇ τῇ ἔ' φρονίῃσι δικαίως συναλλασσόμε-
 νον γὰρ νόημασιν ἔχῃτον τὸν οἶκον, οὕτως δηλαδὴ.
 Aristot. περὶ Οἰκονομικῆς, lib. I. haud longè à
 fine. Vide et Hieroclis Fragmentum sub
 Γάμω.

Ver. 183. _____ οἶκον ἔχῃτον.] Apud Hieroclem, loco jam citato, οἶκον ἔχῃτον.

Ver. 185. _____ μάλιστα δὲ τ' ἔπλυνεν αὐτοῦ
 τῶς πρὸς ἀλλήλους ἰστίαν ἀισθάνονται ἔ' ἀν-
 λαύωσιν. Schol. Eustathius autem exponit
 ἑκάστῳ ἰγνόντα.

Ver. 189. Ἐσθλαῖς, ἢ κακίστην,] Ἰστίον ἢ
 ἔτι τὸ, " ἰσθλοῦ ἢ κακίης," εἰ μὴν ἰστίον ἀν-
 θρώπων νοῦσι τὸν ἐκδιδόμενον εἰ δὲ ἄδιστα
 ταῦτα νόματα ἰσθλόντας λίγοντες ἔτι ἡμῶν
 ἔλβον θεῶς ἐν τῇ ἰσθλοῖς πρᾶγμασι, ἔ' ἐν κακίῃ.
 Eustath. Quae posterior, uti et ipse dein-
 ceptis annotat Eustathius, mira admodum et
 inficeta accipiendi ratio.

Ver. 190. _____ τὰδ' ἔδωκε.] Al. τὰγ'.

Ver. 192. _____ ἔν.] Ut petitiis _____

᾿Ων ἐπέοιχ' ἰκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα.

Ἄστυ δέ τοι δείξω, ἑρέω δέ τοι οὖνομα λαῶν.

Φαίηκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν

195

Εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,

Τοῦ δ' ἐκ Φαίηκων ἔχεται κάρτος τε, βίη τε.

Ἥ ῥα, καὶ ἀμφιπόλοισιν εὐπλοκάμοισι κέλευσε

Στήτε μοι, ἀμφιπόλοι· πόσε φεύγετε, φῶτα ἰδοῦσαι;

Ἥ μήπου τινὰ δυσμενέων φάσθ' ἔμμεναι ἀνδρῶν;

200

Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ διερὸς βροτὸς, οὐδὲ γίνηται.

Ὅς κεν Φαίηκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἵκηται,

Δηϊοτῆτα φέρων· μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισιν.

Οἰκίομεν δ' ἀπάνευθε, πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ,

Ἐσχατοί, οὐδὲ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλος.

205

Ἄλλ' ὅδε τις δύστηνος ἀλάμενος ἐνθάδ' ἰκάνει,

Τὸν νῦν χρὴ κομέεσθαι· πρὸς γὰρ Διὸς εἰσὶν ἅπαντες

“Quarum decet supplicem miserum compotem-factum-esse.

“Urbem autem tibi ostendam, et dicam nomen populorum.

“Phæaces hanc urbem, et terram habitant:

195

“Sum autem ego filia magnanimi Alcinoi;

“Ex quo utique Phæacum pendet et imperium, et potentia.”

Dixit sanè, et ancillis comas-pulchris imperavit:

“Sistite mihi gradum, ancillæ: quod fugitis, virum conspicatæ?”

“An scilicet aliquem hostilium putatis esse virorum?”

200

“Non est ille vir virus homo, neque nascetur,

“Qui Phæacum in terram veniat,

“Hostilia inferens: valdè enim chari ii immortalibus.

“Habitamus autem seorsum undoso in mari

“Extremi, neque quisquam nobiscum mortalium commercium-habet alius.

205

“Sed hic aliquis infelix errans huc venit,

“Quem nunc oportet curare: à Jove enim sunt omnes

Ver. 193. — ταλαπείριον.] Τὸν πείριον ἰληλυθότα ἢ τὸν ταλαίπερον. Schol. Priorem interpretationem amplectitur Dna. Dacier. At posteriori sensu usurpari videtur hæc vox infra v. 24. alioqui enim ibi συντόλῳν εἶπ' proximè sequens, “Τηλέων ἔξ' ἑσίνης γαίης.”

Ibid. — ἀντιάσαντα.] Editio Wettsteiniana, quæcum face et Barnesius, vertit “occurrentem.” Ego hoc in loco potius vertendum crediderim. “compotem factum.” Vide ad Il. μ'. 356. et v. 215. Cæterum de prosodiâ vocis, ἀντιάσαντα, vide ad Il. ε. 67.

Ver. 195. Φαίηκας μιν.] Ὅτι δῆγμα ἰσαυδὰ εἰσέρπον τὸ, “Φαίηκας μιν τινὰ πόλιν, ὅς.” Eustath.

Ver. 119. Στήτε μοι, ἀμφιπόλοι.] Ὅτι ἰσφαίνον ἡ Ποιητὴς πῶς ἡ ἑστὴ ἰλιχθὴ Δάρεος ἱμβάζων τῇ Ναυσικάῳ, δῶτι μάλιστα φαίνεται τῷ Ὀδυσσεύϊ.] ἢ ἔπλην ὡς κατὰ εἰσὶν γινώ-

σκει τοῦτο φαίνεται, κατὰ ἡ ἰλιχθὴ, πλάττει τὴν πόλιν διαρρίνυσαν ἡ τοὺς ἀμφιπόλους, ὡς μήποτε φέρονται ἀλογίως, ἀλλὰ τῆται, οἷα μιν δὲν τὴν καὶ τὸν ἰδέσθαι, ἀλλὰ ἀπλῶς ἀνθρώπων, ἡ αὐτῶν δύστηνον, ἀλήτην, καμνὸς ἄξιον. Φησὶ γὰρ. “Στήτε μοι, ἀμφιπόλοι, ὅς.” Eustath. Vide suprâ ad ver. 139.

Ver. 201. — διερὸς βροτῶν.] Ζῶν, ἱερῶν, μινος, (Al. ἱερῶν μινος,) καὶ ἱερῶν μινος, καὶ τὸν μιν γὰρ Ζῶν ὑγρότης καὶ διαμαρτία συνίχαι, τὸν δὲ δάνατον ψυχρότης ἡ ξηρασία. Schol.

Ver. 204. Οἰκίομεν δ' ἀπάνευθε.] Vide Strabonem, Geograph. lib. I. pag. 46. al. 26.

Ver. 205. — βροτῶν.] Al. βροτῶν.

Ver. 207. — πρὸς γὰρ Διὸς εἰσὶν ἅπαντες.] Πῶς τε, πτωχοὶ τε.] Τὰ γὰρ τοῦ Διὸς ἰσπαντιύονται ἡ εἰσὶν πτωχοὶ. Schol.

Καὶ Διὸς, ὡς ἔστιν ἰσπαντιύονται τε καὶ ἰσπαντιύονται Apollon. Argonaut. lib. III. ver. 985,

Εἰῆνοί τε, πτωχοί τε· δόσις δ' ὀλίγη τε, φίλη τε.
 Ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρώσιν τε, πόσιν τε·
 Δούσατε δ' ἐν ποταμῷ, ὅθ' ἐπὶ σπέσας ἔστ' ἀνέμοιο. 210
 "Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἴσταν τε καὶ ἀλλήλησι κέλευσαν·
 Κάδδ' ἄρ' Ὀδυσσῇ ἴσαν ἐπὶ σπέσας, ὥς ἐκέλευσε
 Ναυσικᾶα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
 Πὰρ δ' ἄρα οἱ Φᾶρός τε, χιτῶνά τε, εἵματ', ἔθηκαν·
 Δῶκαν δὲ χρυσῆν ἐν ληκύθῳ ὕγρον ἔλαιον, 215
 Ἥρωγον δ' ἄρα μιν λοῦσθαι ποταμοῖο ῥῆσι.
 Δὴ ῥα τότε ἀμφιπόλοισι μετηνύδα δῖος Ὀδυσσεύς·
 Ἀμφίπολοι, στῆθ' οὕτω ἀπάπροθεν, ὅφρ' ἐγὼ αὐτὸς.
 Ἀλμην ὥμοισιν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δ' ἑλαίῳ
 Χρίσσομαι· ἧ γὰρ θηρὸν ἀπὸ χροῦς ἐστὶν ἀλοιφή. 220
 Ἄντην δ' οὐκ ἂν ἐγῶγε λοίσσομαι· αἰδέομαι γὰρ
 Γυμνοῦσθαι, κούρησιν εὐπλοκάμοισι μετελθάν.
 "Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν, εἶπον δ' ἄρα κούρη.
 Αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμοῦ χροῖα νίζετο δῖος Ὀδυσσεύς

" Hospitesque et egeni; donum autem etiam exiguum, et gratum est.

" Verum date, ancillæ, hospiti cibumque et potum;

" Et lavate in fluvio, ubi receptus est à vento."

210

Sic dixit: illæ vero steterunt, et se invicem hortatæ sunt:

Ulyssem autem collocarunt sub ambraculo, quemadmodum jusserat

Nausicaa, filia magnanimi Alcinoi;

Eique pallium, et tunicam, vestes, apposuerunt:

Dederunt porro ei auræ in ampallâ liquidum oleum,

215

Jusseruntque dein ipsum lavare-se in fluvii fluento.

Ac tum ancillas allocutus est nobilis Ulysses;

" Ancillæ, state ita eminus, dum ego ipse

" Salsuginem ab humeris abluiam, circumquæ oleo

" Ungam me; jam enim diù à corpore abest unctio.

220

" Coram verò haud ego lavero; vereor enim

" Nadari, inter puellas comas-pulchras versana."

Sic dixit; illæ verò recesserunt, narraruntque puellæ.

At ex flumine à corpore lavabat nobilis Ulysses

Ver. 208. — δόσις δ' ὀλίγη τε, φίλη τε.] Ὀλίγη μὲν τῇ δίδοντι, φίλη δὲ τῇ λαμβάνοντι· ἡ γὰρ ἰδέα, ἣ τὴν ἑλπίδα φησὶ ἡγήσθαι. Schol. Vide ad II. 4. 167.

Ἡ μεγάλη χάρις, Δόξῃ ἐν ὀλίγῃ· πάντα δὲ τιμῶντα τὰ πᾶσι φίλων. Theocris. Idyll. XXVIII. 24.

Ἄπαν διδόμενοι δῶρον, εἰ καὶ μικρὸν ἦ, Μόγητον ἔστι, ἡ μὲν ἐνδοξία δίδει. Philomela major, opus Grot. in Excurs.

Ver. 210. Δύσασι δ'.] Al. Δύσασι δ'.

Ver. 211. — αἱ δ' ἴσταν τε ἃ ἀλλήλησι κέλευσαν.] Ita edidit Barnesius. Vulg. ἃ ἀλλήλησι κέλευσαν. Al. αἱ δ' ἴσταν τε ἃ ἀλλή-

λησι κέλευσαν. Quæ fortè et verior lectio. Vide ad II. 4. 84.

Ver. 212. 214. — ἄρα.] Ut jussit Nausicaa —

Ibid. — Ὀδυσσῇ ἴσαν.] Al. Ὀδυσσῇ ἴσαν. Barnesius; ut pronuntietur scilicet χροῖα.

Al. χροῖα. Quod verum perimit. Vide supra ad ver. 79.

Ver. 216. — ἄρα.] Deinde —

Ver. 219. 220. 221. 227. 228. — λοῦσθαι — Χρίσσομαι — λοίσσομαι — λούσομαι — λούσομαι. Vide supra ad 4. 491. et infra ad 4. 296.

Ver. 224. 226. Αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμοῦ χροῖα νίζετο — Ἐκ ποταμοῦ ἐκ ποταμοῦ ἐκ ποταμοῦ.

- Ἄλμην, ἣ οἱ νῶτα καὶ εὐρέας ἄρπιχεν ἄμους· 225
 Ἐκ κεφαλῆς δ' ἔσμηχεν ἄλως χνόον ἀτρυγίτιοι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα λοίσσαστο καὶ λίπ' ἄλειψεν,
 Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἔσσαθ', αἳ οἱ πόρε παρθένος ἀδμῆς·
 Τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν, Διὸς ἐγγεγαυῖα,
 Μείζονά τ' εἰσίδειν καὶ πάσσοινα· καὶ δὲ κέρητος 230
 Οὐλας ἦκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.
 Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἄνῃ
 Ἴδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
 Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελεῖει.
 Ὡς ἄρα τῷ κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ἄμοις. 235
 Ἐξέτ' ἔπειτ', ἀπάνευθε κίων, ἐπὶ Δῖνα θαλάσσης,
 Κάλλει καὶ χάρισι στίλβων· θηεῖτο δὲ κούρη·
 Δὴ ῥα τότε ἀμφικόλοισιν εὐπλοκάμοισι μετηύδα·
 Κλυτὲ μοι, ἀμφίπολοι, λευκώλενοι, ὄφρα τι εἴπω·
 Οὐ πάντων ἀέκητι Διῶν, οἳ ὄλυμπον ἔχουσιν, 240

Salsuginem, quæ ei terga et latos obtexit humeros:
 E capite etiam eluebat maris sordes indomiti.
 Cæterum postquam omnem lavasset-se, et oleo unxisset,
 Vestesque induisset, quas ei præbuerat virgo indomita;
 Illum quidem Minerva reddidit, ex-Jove-nata,
 Majoremque aspectu, et crassiorem: à capite verò
 Crispas demisit comas, hyacinthino flori similes. 230
 Quemadmodum autem cum quis aurum circumfundat argento vir
 Solens, quem Vulcanus docuerit et Pallas Minerva
 Artem omnifariam; pulchra verò in opera perficit:
 Sic huic affudit gratiam capitiq[ue] et humeris. 235
 Considerat in deinde, seorsum profectus, ad littus maris,
 Pulchritudine et gratiâ resplendens; admirabatur autem puella:
 Ac tunc ancillas comis-pulchras allocuta est;
 "Audite me, ancillæ, candidæ-ulnas, ut aliquid dicam:
 "Non omnibus invitis diis, qui cælum tenent, 240

Ὀδυσσεὺς μετὰ τὸ ναυάγιοι — καταβῆς —
 εἰς τὸν σταμὲν, "Ἐκ κεφαλῆς ἔσμηχεν ἄλως
 "χνόον" ὑπερφύας τοῦ ποιητοῦ τὸ γινώσκον
 συνιστοῦν. "Ὅταν γὰρ ἐκ τῆς θαλάσσης ἀ-
 ναύτητις ἐν τῇ ἡλίῳ τῶσι, τὸ λεπτότατον καὶ
 κοφύστατον τῆς ὑγρασίας ἢ θιμρότης διαφύρῃσι
 τὸ δὲ ἄλμυρον αὐτὸ ἐτραχὺ καταλαφθὲν ἐφί-
 σσεται, ἢ παραμῖνι τοῖς σώμασιν ἄλως ἐπί-
 παγος, μέχρι ἐν αὐτῷ ποτίσῃ, καὶ γλυκὴ κα-
 ταλύσῃ. Plutarch. Symposiac. Lib. I.
 Probl. 9.

Ver. 228. — ἄλως χνόον.] Τὸ λεπτότα-
 τον τῆς θαλάσσης· ἢ τὴν ἀκαθαρσίαν. Schol.

Ibid. — ἀτρυγίτιοι.] Vide ad Il. α.
 316.

Ver. 229. Τὸν μὲν Ἀθηναίη.

namque ipsa decoram [ventæ
 Cæsariem nato genitrix, lumenque ju-
 Purpureum, et latos oculos afflaret ho-
 norea. Æn. I. 593.

Ver. 231. Οὐλας ἦκε κόμας.] Οὐλαὶ δὲ κό-
 μαι, αἱ συνισσεμμίνας. Eustath.

Ibid. — ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.] Ὅ οἱ ἰσὶ
 μιλαινας, κατὰ τὸν ὑακινθὸν τὸ ἄνθος. Eustath.

Ver. 232 Ὡς δ' ὅτε τις χρυσόν.]

Quale manus addunt ebori decus, aut ubi
 flavo

Argentum Pariusve lapis circumdatur
 auro. Æn. I. 596.

Ver. 235. — ἄρα.] Ut dictum est —

Ver. 240. — πάντων ἀέκητι Διῶν.] Ἀλ-
 πάντως ἀέκητι Διῶν.

Φαιήκισσ' ὃδ' ἀνὴρ ἐπιμίσγεται ἀντιβίοισι.

Πρόσθεν μὲν γὰρ δὴ μοι ἀεικέλιος δόατ' εἶναι,

Νῦν δὲ θεοῖσιν ἵοικε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.

Αἱ γὰρ ἐμοὶ τοῖόςδε πόσις κεκλημένος εἶη

Ἐνθάδε ναιετάων, καὶ οἱ ἄδοι αὐτόθι μέμνουν.

245

Ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρῶσιν τε, πόσιν τε.

"Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον, ἧδ' πίθοντο.

Πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῇ δέσσαν βρῶσιν τε, πόσιν τε.

Ἦτοι ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας θεὸς Ὀδυσσεύς

Ἀρκαλίως, δηρὸν γὰρ ἐδητύος ἦεν ἄπαστος.

250

Αὐτὰρ Ναυσικάα λευκώλενος ἄλλ' ἐνόησεν

Εἴματ' ἄρα πτύξασα τίθει καλῆς ἐκ' ἀπήνης,

Ζεῦξεν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας· ἂν δ' ἔβη αὐτῇ.

Ῥτρυνεν δ' Ὀδυσῆα, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε:

"Ὅρσειο δὴ νῦν, ξεῖνε, πόλινδ' ἵμεν, ὄφρα σε πέμψω

255

Πατρός ἐμοῦ πρὸς δῶμα δαΐφρονος, ἔνθα σε φημί

Πάντων Φαιήκων εἰδησέμεν ὅσσοι ἄριστοι.

" Ad Phæacas hic vir pervenit diis-similes.

" Antea quidem mihi indecorus videbantur esse,

" Nunc verò diis similis-est, qui cælum latum habitant.

" Utinam mihi talis maritus vocatus esset

" Hic habitans, et ipsi placeret hic manere.

245

" Verùm date, ancillæ, hospiti cibumque, potumque."

Sic dixit; illæ verò huic diligenter auscultârunt et paruerunt;

Ulyssique apposuerunt cibumque, potumque.

Ac bibebat quidem et edebat patiens nobilis Ulysses

Rapaciter; diù enim cibum non gustaverat.

250

Cæterùm Nausicaa candida-ulnas aliud cogitavit;

Vestes utique plicatas posuit pulchrum in currum;

Iunxit verò mulos fortibus-ungulis, conscenditque ipsa;

Adhortata autem est Ulysssem, verbumque dixit, et compellavit;

255

" Surge nunc, hospes, ad urbem iturus, ut te deducam

" Patris mei ad domum prudentis; ubi te puto

" Omnium Phæacum visurum esse quotquot optimi.

Ver. 242. — δόατ'.] Ita Vulgati Barnesius vocem hanc ἀπαξ λεγόμενην ex δόασα contractum existimat; nec male: Vide ad Il. β. 525. Eustathius autem, et Scholia MS. Aloysii Editionumque nonnullarum, (notante Burnesio) διὰ τοῦτο hic legunt. Κῆται δ' ἐν τῷ τέτρῳ τέτρῳ ἔσ' τὸ διὰ τοῦτο, ἀπὸ τῷ ἰδίῳ. Eustath.

Ver. 244. Αἱ γὰρ ἡμεῖς τοιοῦτο πόσις.] Εἰ μὴ ἡ Ναυσικάα ξένῳ ἀνδρὶ τὸν Ὀδυσσεῖα διασπῆναι, ἔπαύσατο τὸ τῆς Καλυψίδος πάθος πρὸς αὐτὸν, ὅτι δὴ στυφῶσα ἔγχετο ὡς ἔχουσα, τοιαῦτα μορφαίνει πρὸς τὰς διασπῆνιδας, " Αἱ γὰρ ἡμεῖς τοιοῦτο πόσις ἔσ'." ψικτίον τὸ

θρόνος αὐτῆς καὶ τὴν ἀκολασίαν. Εἰ δὲ τοῖς λόγοις τοῦ ἀνδρὸς τὸ ἔπος ἰνδοῦσα, ἔπαύσατο τὴν ἰντιξὴν αὐτῷ πάλιν νῦν ἔχουσα, ἔχουσα τοιαῦτα συνεικὸν μᾶλλον ἢ πλωτικῇ τῇ καὶ ἐχρηστικῇ τῶν πλοίων ἔξου ἀγασθαι. Plutarch. de audiendis Poëtiis.

Ibid. — ἡμεῖς.] Apud Plutarchum, loco jam citato ἡμεῖς. Minus rectè.

Ver. 248. — ἔρ'.] Proinde, ut jussit Nausicaa — ver. 246.

Ver. 252. 263. 266. 276. — καλῆς — καλῆς — καλὸν — καλῆς.] Vide ad Il. β'. 43.

Ver. 253. Ζεῦξεν.] Apud Eustathium in commentario, Ζεῦξεν.

'Αλλά μάλ' ἄδ' ἔρδειν, (δοκίεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν)
 Οφε' ἂν μὲν κ' ἀγρούς ἴομεν καὶ ἐργ' ἀνθρώπων,
 Τόφρα σὺν ἀμφιπέλοισι, μετ' ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν, 260
 Καρπαλίμως ἔρχεσθαι· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω.
 Αὐτὰρ ἐπὴν πόλιος ἐπιβήσομεν, ἣν περὶ πύργος
 Ὑψηλός, καλὸς δὲ λιμὴν ἐκάτερθε πόληος,
 Δεπτή· δ' εἰσίδμῃ· νῆες δ' ὁδὸν ἀμφιέλισσαι
 Εἰρύαται· πᾶσιν γὰρ ἐπίστιον ἐστὶν ἐκάστη. 265
 Ἔνθα δέ τε σφ' ἀγορῇ, καλὸν Ποσιδῆϊον ἀμφίς,
 Ῥυτοῖσιν λάεσσι καταρυχέισσ' ἀραρυῖα.
 Ἔνθα δὲ νηῶν ὄπλα μελαινάων ἀλέγουσι,
 Πείσματα, καὶ σπείρα, καὶ ἀποζύνουσι ἐρετμά.

- * Sed omnino sic facito, (videris autem mihi non desipere);
 * Donec quidem per agros iverimus et opera hominum,
 * Tandiu cum ancillis, post mulos et currum, 260
 * Celeriter venito; ego autem viam monstrabo;
 * At postquam ad urbem conscenderimus, circa quam murus
 * Altus, pulcher verò portus ex-utraq; parte urbis,
 * Arctus autem introitus; naves verò per viam utrinque-agitate
 * Subductæ sunt; omnibus enim statio est unicuique. 265
 * Ibi porro et ipsis forum est, pulchrum Neptuni circa templum,
 * Vectitibus lapidibus excisis exstructum.
 * Ibi verò navium armamenta nigrarum curant,
 * * Rudentes, et spiras; et poliunt remos.

Ver. 258. — ἀπινύσσειν.] Ἀσύντος εἶναι.
 Schol.

Ver. 261. — ἔρχεσθαι.] Ita ex Edit.
 Vett. edidit *Barnesius*, *Vulg.* ἔρχεσθαι. Quod
 et ipsum annon ferri possit, dubitare est,
 Vide infra ad l. 404. item ad *Il.* l. 566. et
 l. 487.

Ver. 262. — πόλιος.] *Barnesius* edidit
 πόλιος. Sed perinde est. Vide ad *Il.* l. 51.

Ver. 264. Δεπτή δ' εἰσίδμῃ.] Τυτῖσιν ἢ σὺν
 διδοῖς ἢς αὐτὸν, παρὰ τὸ εἰσίναι. *Eustath.*

Ver. 265. — πᾶσιν γὰρ ἐπίστιον ἐστὶν ἐκάστη.]
 Vocem ἐπίστιον, quæ apud *Homerum* hoc uni-
 co loco occurrit, ita exponit *Eustathius*: Ἐ-
 πίστιον δὲ, τὸ ὡς ἂν τις ὑποποιεῖται. Ἰόνων δὲ
 ἢ Ἀχαιῶν, διὰ τὸ ψάλλεσθαι καθὰ τὸ "Ζῆς καθάρ-
 σος καὶ ἱστῖος" παρὰ Ἡρόδοτῳ, [lib. I. cap.
 44.] ἀπὸ τοῦ ἱστῖος; ἢ, "Ἀθηναίων ἐπίστια,"

[lib. V. cap. 72. 73.] Γίνεσθαι δὲ ἀπὸ τῆς ἱστῖος.
 Similiter ferè interpretatur et *Porphyrius*;

"Ἦτοι (inquit) οὐδὲς ζῆντος ἱστῖ, ἀλλὰ πάντες
 φοῖται, καὶ ἱστῖος σῆρε ἔχοντες· διὰ δὲ ψιλῶ
 ἔξενωται, ὡς τὸ διχνοῦναι, διαιθεῖναι, ἢ οὐχί,
 σπῆλ. *Quest. Homeris.* 2. in fine. Et apud
Anatolicum (quem hic citat *Barnesius*) oc-
 currit vox ἐπίστιον, ubi pro ἱστῖον κύλικα, uti
 ibi notat *Barnesius*, usurpata videtur;

παρχόνη

Πίνυσα τὴν ἐπίστιον

Od. LXXI. ver. 1090.

Scholias autem hunc *Homeri* locum aliter
 videtur accepisse; Ἐπίστιον, (inquit), ἱστί-
 ον, σκήνη, νώριον, ἢ σκάφος· παρὰ τὸ ἱστῖον.
 Αἰετοὶ δὲ, ὅτι ὑπὸ τοῦ πλάσθαι τῶν νῶν νηολη-
 μένων τινὲ ἱστῖ ἢ ἰσίδος. Quam vocis ἐπίστιον
 significationem affert et *Eustathius*.

Ver. 266. — Ποσιδῆϊον.] Τῷ Ποσειδῶνι
 καθιερωμένον τίμηρος. *Schol.*

Ver. 267. Ῥυτοῖσιν λάεσσι καταρυχέισσ'·]
 Ῥυτοὶ δὲ λίθοι, οἱ ἱλυσσοὶ διὰ τὸ μέγιστος· κα-
 ταρυχίς δὲ οἱ καταρυχηνοί, ὅ ἐστιν οὗ τιθε-
 μελιωμένοι. *Eustath.*

Ver. 268. — ἔπλα.] Τὰ τῶν νῶν σχο-
 νία. *Schol.*

Ver. 269. Πέσματα.] Τὰ ἀπόγυα σχο-
 νία· παρὰ τὸ πεσίσθαι αὐτοῖς τὴν ναῦν. *Schol.*
 à *Barnesio* ex duobus MSS. supplata.

Ibid. — σπείρα.] Σπείρα, ἡ γυνὴ φάσματι
 ἢ δὲ τὰ ἱστῖα ἢ σπείρας· δι' ὧν αἱ νῆες ἱλυσ-
 σονται, ἢ δι' ὧν αἱ τραχιλοὶ διεμύονται. *Eustath.*
 Posteriprem harum lectionum solam hic
 agnoscit *Scholias*, exponitque. Οἱ μεγάλοι
 κύλικα, παρὰ τὸ σπείρα, δι' ὧν ἱλυσσονται αἱ
 νῆες. *Barnesius* quoque in Editionibus non

Οὐ γὰρ Φαιήκεσσι μέλει βίος, οὐδὲ φρενέτηρ;
 Ἄλλ' ἴστοι καὶ ἔρσημα νῆων, καὶ νῆες ἴσαι,
 Ἥσιν ἀγαλλόμενοι πολὴν περὶ ὄσσω θάλασσαν.
 Τῶν ἀλείψω φῆμιν ὠδευκία, μήτις ὀπίσσω
 Μαιεύη· μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον.
 Καὶ νῦ τις ὧδ' εἴπησι κακώτερος ἀντιβολήσας;
 Τίς δ' ὅδε Ναυσικάα ἔπεται καλὸς τε, μέγας τε
 Ξεῖνος; ποῦ δέ μιν εὖρε; πόσις νῦ τοι ἔσσεται αὐτῇ.
 Ἦ τινά που πλαγχθόντα κομίσσασθε ἥς ἀπὸ νῆος,
 Ἀνδρῶν τηλεδαπῶν· ἐπεὶ οὐ τινες ἐγγυθεν εἰσὶν.
 Ἦ τις οἱ εὐξαμένη πολυάρητος θεὸς ἦλθεν;
 Οὐρανόθεν καταβάς· ἔξει δέ μιν ἥματα πάντα,
 Βέλτερον, εἰ κ' αὐτῇ περ ἐποιχομένη πόσις εὔρει.
 Ἄλλοθεν ἦ γὰρ τούσδε γ' ἀτιμάζει κατὰ δῆμον
 Φαίηκας, τοί μιν μῶνται πολέες τε καὶ ἰσθλοί.

- " Non enim Phæacibus curæ est arcus, neque pharetra,
 " Sed mali, et remi navium, et naves æquales.
 " Quibus læti trajiciunt spumoseum mare.
 " Horum evito famam amaram; nè quis à tergo
 " Carpat: valdè enim sunt insolentes apud vulgus.
 " Et fortassè quis sic dicat vilior obviam-factus;
 " Quisnam verò ille, qui Nausicaam sequitur pulcherque, magnusque
 " Hospes? ubi illum nacta est? maritus utique erit ipsi.
 " Aut aliquem fortè vagatum excepit suâ à navi,
 " Virorum longinquorum; nam nulli propè sunt.
 " Aut aliquis supplicanti multum-exoptatus deus advenit,
 " E cœlo delapsus; habebit verò ipsum dies omnes.
 " Rectius, si ipsa etiam adiens maritum invenit
 " Aliundè: certè enim hos quidem spernit in populo
 " Phæaces, qui ipsam ambiunt multique et nobiles.

nullis (quas et ipse secutus est) scriptum
 reperit *σπῆρας*: eamque et *Versui* et *Scu-*
mi: convenientiorem lectionem contendit:
 " Nam *σπῆρας*, (inquit), *τὰ νῶν μαλαγμάτα*,
 nempe laceræ vestes, sive lineæ, sive la-
 næ, aut cannabiæ, molles et usu at-
 trite, quibus utuntur Nautæ, ad naves
 consarciendas, quomodo *Homerus* utitur,
 " *ρίπτουσιν εἰσὶν ἡσιν, Οδυσ. i. ver. 256*. At
 " *αἱ σπῆραι*, *Eunet*, ut *Br. Schol.*" Ita ille.
 Atqui vox *σπῆραι* nusquam alibi apud *Ho-*
merum reperitur. Occurrit autem vox
σπῆρον suprâ f. 318. ubi eodem sensu, (ut
 opinor), ac vox *σπῆρα* hoc in loco, usurpa-
 tur; secundum *Barnesius* expositionem certè
 accipi non potest:

Τηλὺ δ' ὁ σπῆρον δ' ἰσθλοῖσι ἱμῖται πόντην.

Porro, quâ ratione ultima vocis *σπῆρα* hic
 produci possit, vide ad *Π. 4. 51*.

Ver. 273. Τῶν ἀλείψω φῆμιν.] " Nec ve-
 " rò negligenda est fama; nec mediocre tē-
 " lum ad res gerendas existimare oportet
 " benevolentiam civium." *Cicero, de Ami-*
ciitiâ, § 17.

Ibid. — ἀλυσία.] Ἀδυσία δὲ καὶ νῦν, ἣ ἡ
 ἀδυσία, πᾶσι τοῖς δῖοις ἡ δὲ δακρυὰ καὶ πῆ-
 νη. *Eustath.* *Scholias* autem exponit,
Σαληρὰν, χαλίσσην.

Ver. 274. — μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι
 κατὰ δῆμον.]

Δυσέρεσθ' ἡμῶν δ' φιλόφρον' ὁ πόλις.
Euripid. Electr. ver. 904.

Ver. 275. 276. Καὶ νῦ τις ὧδ' εἴρηαι.
 Τίς δ' ὅδε Ναυσικάα, ὦτ'.] Καὶ οὕτως δὲ ἱερὰ
 εἰχὶν ὅς ἐστιν ἀνικάλυψι κατὰ θαυμασίαν μέθο-
 δον, ὡς ἄλλοι τινὲς δῆθεν ταιαῦτα ἔρρηθ' ἔλ-
 λως γὰρ ἀνίκαφορες ἦν. *Eustath.*

Ver. 277. — νῦ τοι.] Apud *Eustathium*
 in commentario, νῦ εἰ.

- "Ὡς ἐρέουσιν, ἐμοὶ δὲ π' ἀκείβηαι ταῦτα γένοιτο·
 Καὶ δ' ἄλλη μεμασῶ, ἥ τις ταισιντά γε βέζοι,
 "Ἦ τ' αἰκητι φίδων πατρός· καὶ μητρός· ἐόντων
 Ἀνδράσι μίγνηται, πρὶν γ' ἀραφάδιον γάμον ἐλθεῖν.
 Ξεῖνε, σὺ δ' αὖδ' ἐμὸν ξυνίει ἔπος, ὅφρα τάχιστα
 Πομπῆς καὶ νόστοιο κύχης παρὰ πατρός· ἐμείο. 290
 Δῆομεν ἀγλαὸν ἔλκος· Ἀθήνης, ἄγχι κελεύθε,
 Αἰγείρων· ἐν δὲ κρήνῃ καί τι, ἀμφὶ δὲ λειμῶν
 Ἔνθα δὲ πατρός· ἐμῷ τέμενος, τεταλαιῶν τ' ἄλλῃ,
 Τόσπον ἀπὸ πτόλιος, ὅσπον τε γέγωνε βοήσας·
 Ἔνθα καθεζόμενος μεῖναι χρόνον, εἰσέοικεν ἡραίς 295
 Ἀστυδεῖ ἔλθωμεν, καὶ ἱκίμεσθα δάματα πατρός.
 Αὐτὰρ ἐπὴν ἡμέας ἔλπη ποτὶ δάματ' ἀφίχθαι,
 Καὶ τότε Φαιήκων ἔμεν ἐς πόλιν, ἧδ' ἐρέεσθαι
 Δάματα πατρός· ἐμῷ μεγαλήτορες Ἀλκινόοιο.
 ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ, καὶ ἂν παῖς ἡγήσαιοτο 300
 Νήπιος· ἐ μὲν γὰρ τι εἰκότα τοῖσι τέτυκται

- " Sic dicent : mihi verò probra hæc essent :
 " Etenim alii succensuerim, quæcunque talia utique fecerit,
 " Quæ scilicet invitis charis patre et matre viventibus
 " Viris misceatur, priusquam palam nuptiæ advenerint.
 " Hospes, tu verò ita meum observa sermonem, ut celerissime
 " Deductione et reditu potiariis à patre meo.
 " Inveniemus pulchrum incum Palladis, prope viam,
 " Ex-populis : fons autem effluit, circa verò praturnum :
 " Ibi autem patris mei et prædium, et florentes horti,
 " Tantum ab urbe, quantum utique auditur clamans :
 " Ibi desidens mane aliquandiu, donec nos
 " Ad-urbem accesserimus, et pervenerimus ad ædes patris.
 " At postquam nos putaveris ad ædes pervenisse,
 " Tum verò Phæacum eas ad urbem, atque require
 " Ædes patris mei magnanimi Alcinœi.
 " Facile autem conspicuæ sunt, et vel puer duceret
 " Infans ; neque enim omnino similes illis sunt

Ver. 285. — ἐμοὶ δὲ π' ἀκείβηαι. Apud Eustathium, ἐμοὶ δ' ἂν ἐκείβηαι. Quod idem.

Ver. 287. [Ἦ τ' αἰκητι.] Quæ utique. — Quæ scilicet —.

Ver. 288. — πρὶν γ' ἀραφάδιον γάμον ἐλθεῖν.]

Μαθησικὴν δὲ φήλας πολυκαίτοις θαλάμοισι,

ἀλλ' ἐμὲ μὲν ἄγχι γάμον πρὸ δόμων ἰδθῆναι μέσῃ. Phocylides, σκῆπτρα νεκρῶν, ver. 203.

Ver. 289. — σὺ δ' αὖδ' ἐμὸν ξυνίει ἔπος.]

Accipite ergo animis, atque hæc mea fignite dicta. Æm. III. 280.

— τα condita mente teneto.

Ibid. 388.

Ver. 293. Ἔνθα δὲ πατρός· ἐμῷ τέμενος.]

Insuper id campi quod rex habet ipse Latinus. Æn. IX. 274.

Ἔσθ' δὲ τέμενος διαίτητος τόπος, σιωπηρόν τε καὶ ὄνομα ἀποσιτισμῶν τῶν ἱερῶν. Τέμενος γὰρ ἐστὶ καὶ οἱ μὲν Ὅμηρον εἰδέναι· ἐ δὲ Πισιστῆς ἐστὶ ἱερὸν ἀπλῶς τόπον λέγει τὸ τέμενος, ἀλλὰ τὴν κατ' ἀποκορὴν ὄνομα εἰδῆς. Eustath.,

Ver. 294. — στίλιος.] Vide supra ad ver. 262.

Ibid. — γίγωνι.] Vide supra ad l. 400.

Ver. 301. 305. 308. — τέτυκται — ἴσαι ποτιμύλλεται.] Vide ad II. l. 87. et v. 736.

Δώματα Φαίηκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο
 Ἡρώς· ἀλλ' ἐπὶ τ' ἂν σε δόμοι πεκύθωσι καὶ αὐλή,
 Ὡκα μάλ' ἐκ μεγάροιο διελθίμεν, ὅφρ' ἂν ἴκηαι
 Μητέρ' ἐμὴν· ἣ δ' ἦσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ, 305
 Ἠλάκατα στρωφῶσ' ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι,
 Κίονι κεκλιμένη· δμῶαί δέ οἱ εἴατ' ὅπισθεν.
 Ἔνθα δὲ πατὴρς ἐμείο δρόνος ποτικέκλιται αὐτῇ,
 Τῷ ὄγε οἶνοποτάζει ἐφήμενος, ἀθάνατος ὤς.
 Τὸν παραμεινόμενος, μητρὸς ποτὶ γένασι χεῖρας 310
 Βάλλει· ἡμετέρης, ἵνα νόστιμον ἦμαρ ἴδῃαι
 Χαίρων, καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἴσσι.
 Εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέσῃ ἐνὶ θυμῷ,
 Ἐλπωρῇ τοι ἔπειτα φίλος τ' ἰδέειν, καὶ ἰέσθαι
 Οἶκον εὐκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν. 315
 Ὡς ἄρα φωνήσας, ἱμασέν μάστιγι φαεινῇ
 Ἡμιόνους· αἱ δ' ὦκα λίπον ποταμοῖο ρέεθρα·
 Αἱ δ' εὖ μὲν τράχυν, εὖ δὲ πλίσσαντο ποδῆσιν.

“Ædes Phæacum, qualis domus Alcinoi

“Herōis: sed postquam te ædes occulerint et aula,

“Celeritèr valdè et regià ulterius-perge, donec perveneris

“Ad matrem meam; illa autem sedet ad focum in ignis splendore, 305

“Pensum versans purpureum, mirabile visu,

“Columnæ acclinata; ancillæ verò sedent pone-illam.

“Ibi autem patris mei solium adjacet ei,

“Quo ille vinum-potat insidens, immortalis ceu.

“Hoc præterito, matris ad genua manus 310

“Extende nostræ, ut reditûs diem videas

“Gaudens, cito; etiamsi valdè procul hinc sis.

“Si tibi illa utique benè voluerit in animo,

“Spes tibi deindè amicosque visurum-*te*, et perventurum

“Domum ad pulchrè-redificatam, et tuam in patriam terram.” 315

Sic utique locuta, flagellavit flagello splendido

Mulos; hi verò celeritèr reliquerunt fluvii fluentia:

Illi autem benè quidem currebant et pulchrè alternabant pedes.

Ver. 303. “Ἡρώς ἀλλ' ἐπὶ τ' ἂν σε.” Ob-
 “servanda,” inquit *Barnesius*, “Συνεφώνη-
 “sis, sive συνήσεως vocalium ω, et ο. Duæ
 “enim ultimæ Syllabæ coalescunt, quasi
 “ἥρώς scriberetur.” Verum (ut et ipse
 “postea annotat *Barnesius*) etiam corrip-
 “test istud ω, propter sequentem vocalem.
 “Vide ad II. 2, 24. item 4. 453.

Ibid. πεκύθωσι.] *Al.* κύθωσι.

Ver. 305. — ἐπ' ἐσχάρῃ.] Ἀπὸ τῆς παρ'
 “ἐσχάρῃ. *Strabo*, *Geograph. lib. XIII. pag. 897.*
 “*al.* 601.

Ibid. — ἐν πυρὸς αὐγῇ.] Ἐν τῇ κατα-
 “πυρωτισμένῃ ὑπὲρ τῆς πυρὸς σόφῃ. *Schol.*

Ver. 307. 308. — κεκλιμένη — ποτικέ-
 “κλιται.] Vide ad II. 4. 314.

Ver. 307. — εἴατ' ὅπισθεν.] Postulat Tem-
 “perum ratio ut vox εἴατ', hoc in loco, in-
 “telligatur εἴαται, non εἴατο. Vide ad II. 2.
 “164.

Ver. 308. — ποτικέκλιται αὐτῇ.] *Sche-
 “lastes* exponit, Περιόχεται τῇ αὐγῇ, ἀπὸ τῆς
 “πεφώτισται. Undè legisse videtur is (ut et
 “notat *Barnesius*) περιπαύεται αὐγῇ· cuius
 “lectionis hic meminit et *Burthius*: Sed
 “munda rectè.

Ver. 318. — εὖ δὲ πλίσσαντο.] Τὸ δὲ, πλίσ-
 “σαντο, — δηλοῖ — τὸ βηματίζον, ἢ μεταφί-
 “ρον σκύλος παρὰ σκύλος. *Eustath.*

Πλίσσαντες μνηστῆς παρὰ μνηστῆς.

Anacreon. ver. 1269.

Ἡ δὲ μάλ' ἠνιόχευεν, ὅπως ἄμ' ἐποίατο πεζοί,
 Ἀμφίπολοί τ', Ὀδυσσεύς τε νόῳ δ' ἐπέβαλλεν ἱμάσθλην. 320
 Δύσετό τ' ἥελιος, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἵκοντο
 Ἴδρὸν Ἀθηναίης, ἣν ἄρ' ἔζετο δῖος Ὀδυσσεύς.
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἤρᾱτο Διὸς κόρυς μεγάληο·

Κλυθί μοι, Αἰγίοχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτῶνῃ,
 Νῦν δὴ πέρ μευ ἄκουσον, ἐπεὶ πάρος οὔ ποτ' ἄκουσας 325
 Ῥαιομένον, ὅτε μ' ἔρραιε κλυτὸς Ἑννοσίγαιος.
 Δός μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἐλθεῖν, ἥδ' ἐλεεινόν.

Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη·
 Αὐτῇ δ' οὔ ποτ' φαίνεται ἑναντίον· αἶδετο γὰρ ῥα
 Πατροκασίγνητον· ὃ δ' ἐπιζαφελῶς μενείαιεν 330
 Ἀντιθέῳ Ὀδυσῇ, πάρος ἦν γαῖαν ἰκέσθαι.

Illa autem sedulo aurigabatur, ita-ut simul sequerentur pedites,
 Ancillæque, Ulyssesque; arte verò impingebat flagellum. 320
 Occidebat autem sol, et illi inclytum ad lucum pervenerunt
 Sacrum Palladis, ubi proinde consedit nobilis Ulysses.
 Statim deinde supplicabat is Jovis filiz magni;
 "Audi me, Ægiochi Jovis filia indomita;
 "Nunc tandem saltem me exaudi, quoniam antea nunquam exaudivisti 325
 "Jactatum, quando me jactabat inclytus Neptunus.
 "Da me ad Phæacæ gratum venire, atque miserabilem."
 Sic dixit supplicans; eum autem audit Pallas Minerva:
 Ipsi verò nondum apparebat palām; verebatur enim
 Patrum: is autem vehementer irascebatur 330
 Nobili Ulyssi, antequam is suam ad terram veniret.

Ver. 320. — νόῳ δ' ἐπέβαλλεν ἱμάσθλην.] Τυχρῶς ἤλαυνε. Schol. Ὅτι νόῳ ἐπέβαλλεν ἱμάσθλην ἡ πόρῃ, τῇτις, φρονίμως ἠνιόχευεν, ὅπως ἄμα ἵκοντο οἱ πεζοί. Eustath.

Ver. 321. Δύσετο τ' ἥελιος.] Νῦν πρὸς δύμῃς ἀπείκλινεν ἡμέρας γὰρ ἔτι οὐρανὸς ἀστέρες· Ὀδυσσεύς, παρὰ καὶ ἀχλὺν αὐτῇ πῦτα χεῖται. Schol. Vide autem infra ad ἡ. 14.

Ibid. Δύσετο.] Vide ad II. β'. 35. et i. 109.

Ver. 322. — ἄρ'.] Ut jussit Nausicaa supra ver. 295.

Ver. 324. — ἀτρυτῶνῃ.] Vide ad II. ε'. 157.

Ver. 326. — Ἑννοσίγαιος.] Ὁ Ποσειδών,

ὁ σὺν γῆν κινῶν ἔννοσι μὲν γὰρ ἡ κίνησις. Schol. Vide supra ad i. 282.

Ver. 327. Δός μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἐλθεῖν.] Vide Aristot. Rhetoric. lib. III. cap. 14. sub fine; ubi hic locus laudatur.

Ver. 329. — ἑναντίον.] Apud Eustathium in commentario, ἑναντίον.

Ibid. — αἶδετο γὰρ ῥα Πατροκασίγνητον.]

— Σιωπῇ δ' ὧδ' ἔχου τόμος·

Οὐδὲς ἀπαντῶν βάλισται προθυμίᾳ

τῇ τῷ Σίλοντος, ἀλλ' ἀφιστάμενθ' ἀπὸ.

Euripid. Hippolyt. Coron. ver. 1328.

Ver. 330. Πατροκασίγνητον.] Neptunum,

ΤΟΥ 'ΟΜΗΡΟΥ

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Η'.

Ἑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Η'.

ΝΑΥΣΙΚΛΕΑΪΑ εἰς τὴν πόλιν ἀφωκῶνται ἔ. μετ' ἑλέγον Ὀδυσσεὺς ἱκανῶς Ἀρήτην ἐπὶ τῷ Ἀλλεῶν [Ita ex Editionum vetustiorum nonnullis reposuit *Barnesius*, pro vulgato τὴν Ἀρήτην Ἀλλεῶν] τῷ βασιλεῖς γυνὴν καὶ μετὰ τὸ διῆκον πωλομένης, ἰσθῆν τὴν ἱσθῆτα ἱεχιν, (ἰγνῶρις γὰρ αὐτὴν), τὰ θυμῶντα αὐτῇ κατὰ τὸν πλῶν, ὥς τῆς Ὀγογίας μέγχι τῆς τῶν Φαιάκων γῆς, διηγῶνται.

* Argumentum hoc à *Barnesio* ex MS. *Gouville-Caenisi* excerptum. Pro Ἀρήτης autem, ἱεχιν restituisse; et post Καλυψῆς, vocem πλῶν supplēvisse se ipse annotat.

* Ἄλλη ὑπόθεσις.

ἈΘΗΝΑ τὴν πόλιν παραγινωμένη Ὀδυσσεῖ ἀπαρτῶ, ἡ ἱεχὶς ἀντιδύκνυσι τὸν Ἀλλεῶν εἶπον αἱ οἱ εἰσιλὼν Ὀδυσσεὺς προσπίπτει τοῖς τῆς Ἀρήτης γυνῆσι, ἡ δῶνται αὐτῆς, πῶνται αὐτῇ αἱ τὴν πατρίδα. Ἀλατῆσις ἢ αὐτῶν ὁ Ἀλλεῶν παρακαλεῖται αὐτῇ, ἡ δῶνται πατρίδα. Ἡ δὲ Ἀρήτη θάνατον αὐτῇ ἱσθῆτα, πωλομένης, αὐτῇ ἱεχιν; Ὁ δὲ διηγῶνται αὐτῇ εἰς ἀπὸ Καλυψῆς πλῶν, καὶ τὸ γινώσκων Ναυάγων, ἡ τῇ πρὸς αὐτὴν ἀφίξιν, ἡ ὅτι διηγῶν Ναυσικάας, ἱεχὶς τὴν ἱσθῆτα.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσεὺς εἰσὶν πρὸς Ἀλλεῶν.

Ἄλλως,

Ἡτα δ' ἰὺ θροῖν' Ὀδυσσεὺς Σχολῆς βασιλῆς.

Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ἡρᾶτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Κούρην δὲ προτὶ ἄστυ φέρεν μένος ἡμιονοῖν.
Ἡ δ' ὅτε δὴ οὐ πατρὸς ἀγαπλυτὰ δάμαρ ἴκανε,

LIB. VII.

SIC quidem ibi supplicabat patiens nobilis Ulysses:
Puellam verò ad urbem ferebat robur mulorum.
Illa verò quandò jam ad sui patris inclytas ædes pervenisset.

Στήσεν ἄρ' ἐν προθύροισι κασίγνητοι δέ μιν ἀμφίς
 "Ιστάντ', ἀθανάτοισι ἐναλίγκιοι, οἳ ῥ' ἀπ' ἀπήνης
 'Ημίονος ἔλυσον, ἐσθῆτά τε ἔσφερρον εἶσαν.
 Αὐτὴ δ' ἐς δάλαμαν ἐὼν ἦ'ε· θαῖε δὲ οἱ πῦρ
 Γρηῦς Ἀπειραΐη θαλαμηπέλος Εὐρυμέδεια,
 Τὴν ποτ' Ἀπείρηθεν νέες ἤγαγον ἀμφιέλισσαι·
 Ἀλκινόω δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, ἕνεκα πᾶσι
 Φαίηκεσσιν ἄνασσε, θεῶ δ' ὡς δῆμος ἄνακ'·
 "Ἡ τρέφε Νηυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν.
 "Ἡ οἱ πῦρ ἀνέκατε, καὶ εἶσω δόρπον ἐκόσμευ.
 Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς ὤρετο πόλινδ' ἔμεν ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
 Πολλὴν ἥερα χεῦε, φίλα φρονέουσ' Ὀδυσῆϊ,
 Μήτις Φαίηκων μεγαθύμων ἀντιβόλῃσας
 Κερτομίοι τ' ἐπέεσαι, καὶ ἐξερέοιθ', ὅτις εἴη.

5

10

15

Stitit in vestibulo: fratres verò ipsam undique
 Circumstabant, immortalibus similes; qui utique à curru
 Mulos solverunt, vestimenta portarunt intrò.
 Ipsa verò ad thalamum suum ibat; accendebat autem ei ignem
 Anus Epirotica cubicularia Eurymedusa,
 Quam olim ex-Epiro naves duxerant utrinque-remis-acta:·
 Alcinoò autem eam munus elegerunt, eò-quòd omnibus
 Phæacibus imperabat, et eam deum veluti populus audiebat:
 Quæ enutrivit Nausicaam ulnis-pulchram in ædibus.
 Hæc ei ignem accendebat, et intus cœnam adornabat.
 Et tunc Ulysses surrexit ad-urbem iturus; at Minerva
 Mulkam caliginem circumfudit, benè cupiens Ulyssi
 Nequis Phæacum magnanimorum obviam-factus,
 Convitiareturque verbis, et interrogaret, quisnam esset.

5

10

15

Ver. 4. Στήσεν ἄρ' ἐν προθύροισι.] Currum
 nempè ad aedium introitus stitit. *Barnesius*
 et versiones vulgatæ reddunt, "Constitit in
 vestibulo." Sed minùs rectè: ut liquet
 ex aliis locis ubi vocem Στήσεν usurpat
 Poëtæ:

Ἐστ' ἴσπερ εἴσατο διὰ λευκώλενας Ἥην.
Iliad. l. 755.

Στήσαν ἄρ' ἡμίονος τε καὶ ἴσπερ, ὄρεα πίπυ.
Id. 350.

Στήσαν δ' ἐν λιγύσσῳ ποταμῷ νίεσ ἀμφι-
 λίσσας. *Odys.* ζ'. 258. ε'. 427.

Ver. 5. — ἐπ' ἀπήνης.] *Ad.* ὑπ' ἀπήνης.

Ver. 6. Ἡμίονος ἔλυσον.] *Barnesius* edidit
 ἔλυσον ε'. "Voculam εἰ," inquit, "quæ
 "post ἔλυσον abire exciderat, restituo; quòd
 "Sævus et *Verius* eam ferè requirant."
 Sed nihil opus. Vide ad *Il.* ε. 51.

Ver. 8. — Ἀπειραΐη.] Ἀπὸ τῆς πα-
 ῥαίας ἑκατομηνῆς ἐστὶ δὲ ἀπὸ τοῦ εἰς Κιερύρας
 ἢ Ἡπείρου. *Schödl.*

Ver. 9. Τὴν ποτ' Ἀπείρηθεν νίεσ ἤγαγον.] Ἡ

μάχης νόμος ἢ κατὰ ἐμπορίαν. *Eustath.* Pos-
 terior harum expositionum potior, quia
 Phæaces bellorum semper insueti narran-
 tur. Vide suprâ ad ζ'. 270. Fortassè au-
 tem rectiùs intelligas mulierem hanc cap-
 tivam ex prædâ communî per piraticam
 (ut mos erat antiquis) quæsitâ, Alcinoò
 munus electam. Quas et vocis γέρας maxi-
 mè propria significatio. Vide ad *Il.* ε'. 444.

Ver. 14. — ἀμφὶ δ' Ἀθήνη Πολλὴν
 ἥερα χεῖν.] Codices à *Tho. Bentleio* collati,
 ἀντὶ τῆς Ἀθήνης.

At Venus obscuro gradientes aëre sepsit,
 Et multo nebulae circum Dea fudit a-
 mictu:

Cernere ne quis eos, neu quis contingere
 posset,

Molirive moram, aut veniendi poscere
 causas. *Æn.* l. 415.

Ἐστὶ δὲ οὗτοι ἀλλοτρίοι, ἢ ἀπὸ τῆς οὐρα-
 νίας δι' ἧς ἀπὸ δύναμτος ἡλίου γέρας ἢ εἰς
 τὴν πόλιν ἀφ' οὗ τοῦ Ὀδυσσεύς. *Eustath.*

'Αλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἱερὰν ἡν,
 Ἔνθα οἱ ἀντεβόλησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Παρθενικῇ εἰκυῖα νέηιδι, κάλπιν ἐχέσῃ·

20

Στῇ δὲ πρόσθ' αὐτῇ· ὁ δ' ἀνείρετο διος Ὀδυσσεύς·

ὦ τέκος, ἐκ ἄν μοι δόμον ἀνέρος ἡγήσαιο
 Ἀλκινόω, ὃς τοῖσδε μετ' ἀνθρώποισιν ἀνάσσει·
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπεῖριος ἐνθάδ' ἰκάνω,
 Τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· τῷ ἔτινα οἶδα
 Ἀνθρώπων, οἳ τῇδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσι.

25

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμον, ὃν με κελεύεις,
 Δείξω· ἐπεὶ μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγυθὶ ναίεις.
 Ἀλλ' ἴθι σιγῇ τοῖον· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω·
 Μηδὲ τίς ἀνθρώπων προσιόσσειο, μηδ' ἐρέεινε.
 Οὐ γὰρ ξεῖνις οἶδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται,
 Οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ', ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθοι.

30

Sed cum jam urbem ingressurus esset amabilem,

• Tum ei obviam-facta-est dea caesia-oculis Minerva,

Virgini similis juvenulae, urnam gestanti;

20

Stetitque ante eum: interrogabat autem nobilis Ulysses;

"O filia, nonne me ad domum viri deduxeris

"Alcinoi, qui inter hosce homines imperat?

"Etenim ego hospes multa-passus huc venio,

"Procul è longinquâ terrâ; quare nullum novi

25

"Hominum, qui hanc urbem et terram inhabitant."

Hunc autem contrâ allocuta est dea caesia-oculis Minerva;

"Equidem tibi, hospes pater, domum, quam me jubes,

"Monstrabo: quoniam mihi patrem eximium prope habitat.

"Sed eas tacitè sic: ego verò viam monstrabo:

30

"Nequè quenquam hominum respice, neque interroga.

"Non enim hospites hi crebrò homines suscipiunt,

"Neque amantèr-excipientes amplectuntur, quicunque aliundè venerit.

Ver. 19. Ἔνθα οἱ ἀντεβόλησε.]

Cui mater mediâ sese tulit obviam sylvâ,
 Virginis os habitumque gerens, et vir-
 ginis arma

Spartanae ———. Æn. I. 318.

Ver. 22. — ἐκ ἄν μοι.] Al. ἢ ἄρα μοι.

Ver. 24. — ταλαπεῖριος.] Ἀριστρεχὸς
 μιν, ἀντὶ τῷ ταλαπῆγρος· τινὲς δὲ, ἀντὶ τῷ ξέ-
 νος, ἢ τὸ ῥῆμα πιπτεκῶς, ἢ μακρόθεν ἀφικνέ-
 νος. Schol. Vide autem suprâ ad ζ'. 193.

Ver. 25. — ἐξ ἀπίης γαίης.] Ἐκ τῆς
 ἑλλοδαπῆς, ἢ μακρὰν ἀπὸ χύσεως γῆς. Schol.
 ad Iliad. d. 270. Eodemque modo expo-
 nit Hesychius: Ἐτυμολογισμὸν Μᾶγνιον αὐτὴν
 interpretatur: "Ἐξ Ἀπίης γαίης" ———

ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου· τὸ γὰρ παλαιὸν ἰκα-
 λῶτο Λιγυῶλια· ——— ὅστις δὲ πάλιν Ἀπία
 ἰκλήθη ἀπὸ Λαίδος τοῦ Φορωνίου πατρὸς.

Ver. 26. — πόλιν ἢ γαῖαν ἔχουσι.]
 Eustathius in commentario citat, πόλιν καὶ
 ἔργα νύμναι. Atque ita in duabus MSS.
 reperit Tho. Bentleius.

Ver. 32. Οὐ γὰρ ξένους οἶδε.] Οὐ ἐπιφέρει
 τὴν ἀνθρώπους. Πῶς ἂν ἐν τοῖς ἑξῆς φιλοξενω-
 τάτους λίγαι· ἢ τὸν μὲν ναυτικὸν ὄχλον τῷ ὅ-
 τι εἶναι ἀπὸ τῆς βασιλείας φιλοξενῶν· ἢ ἵσται.
 ἵνα φυλάττηται, τινὲς πωδίσται, ἢ πρὸς ἴσται
 καταχθῆναι. Schol.

Ver. 33. — φιλέουσ'.] Similiterque
 ver. 171. φιλέουσ' et ver. 256. ἰφίλα. Vide
 ad II. d. 304.

Ἥησιν Δοῖσιν τοίγα πιποιδότες ἀκείησιν,
 Λαῖτμα μέγ' ἐκπερώσωσι, ἐπεὶ σφίσι δῶκ' Ἐνοσίχθων· 35
 Τῶν νῆες ἀκείαι, ὥσπερ πτερὰν, ἢ νόημα.

Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
 Καρταλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνια βαίνει Δεῖο.
 Τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτοὶ οὐκ ἐνόησαν
 Ἐρχόμενον κατὰ ἄστρ' διὰ σφείας· οὐ γὰρ Ἀθήνη 40
 Εἶα εὐπλόκαμος, δεινὴ Δεός· ἢ ῥά οἱ ἀχλὺν
 Θεσπεσίην κατέχευε, φίλα φρονέουσ' ἐν Δυμῶ.
 Θαύμαζεν δ' Ὀδυσσεὺς λιμένας καὶ νῆας εἵσας,
 Ἀντῶν δ' ἡρώων ἀγοράς, καὶ τείχεα μακρὰ,
 Ὑψηλὰ, σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι. 45
 Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δάμαθ' ἵκοντο,
 Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε Διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Οὗτος δὴ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμος, ὃν με κελεύεις
 Περφραδέμεν, δῆεις δὲ διοτρεφέας βασιλῆας

"Navibus velocibus hi freti celeribus,

"Undas ingentes tranant; quippe ipsis dedit Neptunus:

"Horum naves veloces, veluti penna, sive cogitatum."

Sic sanè locuta præibat Pallas Minerva

Celeritèr: ille verò deinde post vestigia ibat dæx.

Hunc autem Phæaces re-nauticâ-inclyti non adverterunt

Gradientem in urbe per ipsos: non enim Minerva

Sinebat comas pulchra, potens dea; quæ utique ei caliginem

Divinitus-immissam offudit, benè cupiens in animo.

Mirabatur autem Ulysses portus et naves æquales,

Ipsorumque Heroum fora, et mœnia longa,

Sublimia, vallis munita, mirabile visu.

Sed quando jam Regis ad inclytam domum pervenissent,

Hiscè dein sermonis exordiebatur dea cæsia-oculos Minerva;

"Hæc sanè tibi, hospes pater, domus, quam me jubes

"Monstrare; invenies Jovis-alumnos reges

Ver. 35. — δῶκ' Ἐνοσίχθων.] *Al.* δῶκε
 Ἐπειῶν.

Ver. 36. ἀκείαι, ὥσπερ πτερὰν, ἢ νόημα.]

Quantum non jaculum Parthi, non im-
 petus Austri, [men.

Non leve sollicitæ mentis discurrit acu-
 Claudian. de Rapt. Proserp. II. 200.

"Nihil est animo velocius, nulla est celeri-
 tas quæ possit cum animi celeritate con-
 tendere." Cicero, *Tusc. Disputat. lib. I.*
 § 19.

Ver. 38. — Δεῖο.] Sic infra, ver. 41.
 (notante *Barnesio*) "δυμὴ Δεός." Et apud
Virgilium, de *Venere*, — "ducente Deo." —
Æn. II. 632. Vide infra ad ver. 291. item
 ad II. I. 778.

Ver. 39. Τὸν δ' ἄρα Φαίηκες — ἐκ ἐνόησαν.]

Infert se septus nebulâ, mirabile dictu, —
 Per medios, miscetque viris: neque cer-
 nitur ulli. *Æn.* I. 443.

Ver. 41. — ῥα.] *Ut dictum est.* — ver. 14.

Ver. 43. Θαύμαζεν δ' Ὀδυσσεύς.]

Miratur molem Æneas, magalia quon-

dam;

Miratur portas, strepitumque, et strata
 viarum. *Æn.* I. 425.

Ver. 47. Τοῖσι δὲ.] *Barnesius*, ut *Talæ-*
 hic legatur Sensum omninò postulare con-
 tendit. "Quis locus," inquit, "hic pro-
 "δὲ, ποῦ? Ποῖτικὸς τοῖσι δὲ, vel τοῖσι δὲ, pro
 "τούτοις, ponitur." Sed minùs rectè. Vi-
 de ad II. I. 57, et §. 160.

Ver. 49. Περφραδέμεν.] Vide ad II. §. 560.

Δαίτην δαινυμένους· σὺ δ' ἔσθ' αἶε, μηδὲ τε Δομῶν 50
 Τάρβει· Δαρσαλέος γὰρ ἀτὴρ ἐν πᾶσι ἀμείνων
 Ἔργοισιν τελέθει, εἰ καὶ ποθεν ἄλλοθεν ἔλθει.
 Δέσποιναι μὲν πρῶτα πιχέσθαι ἐν μεσάρροπον·
 Ἀρήτη δ' ὄνορ' ἐστὶν ἐπάνωμον· ἐπὶ δὲ τοσάων 55
 Τῶν αὐτῶν, οἳ περ τέπον Ἀλκίνοον βασιλῆα.
 Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 Γείνατο, καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη,
 Ὀκλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος,
 Ὅς ποθ' ὑπερβύμοισι Γιγάντεσσιν βασιλεύεν 60
 Ἀλλ' ὁ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτός.
 Τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγένετο παῖδα
 Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἀνασσε·
 Ναυσίθοος δ' ἔτεκε Ῥηξήνορά τ', Ἀλκινόον τε.
 Τὸν μὲν, ἄκουρον ἔοντα βιάλ' ἀρχυρότοξος Ἀσώλων,
 Νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα 65

“Convivium celebrantes: tu verò intrò eas, neque quid animo

50

Timeas: audax enim vir in omnibus potior

Rebus existit, etiam sicundè aliundè venerit.

“Reginam quidem primò invenies in ædibus;

“Arete verò nomen est inditum·ei: ex parentibus autem

“Iisdem est, qui quidem genuerunt Alcinoùm regem.

55

“Nausithoum quidem primùm Neptunus terræ-quassator

“Genuit, et Peribœa, mulierum formâ pulcherrima;

“Minima-natu filia magnanimi Eurymedontis,

“Qui olim superbis Gigantibus imperabat:

“Verùm hic quidem perdidit populum scelestum, perit et ipse.

60

“Cum illâ verò Neptunus mistus est, et genuit filium

“Nausithoum magnanimum, qui Phæacibus imperabat:

“Nausithous verò genuit Rhezenoremque, Alcinoùmque.

[Apollo,

“Illum quidem prole-masculâ carentem interemit argentum-arcum-gestatis

“Ductâ-recens-uxore in regiâ, unicâ solâ filiâ relictâ

65

Ver. 51. — Δαρσαλῆος γὰρ ἀτὴρ ἐν πᾶσι ἀμείνων.]

Audentes fortuna juvat

Æn. X. 284.

Ὅς ἐν τῷ μέντοι ἱερῷ μᾶλλον βίβλ.

Menander, Fragment. 84. ex incertis Comædiis.

Ver. 52. — ποθεν ἄλλοθεν.] Ἀλ. μάλιστα σπλάθν.

Ver. 53. Δέσποιναι μὲν πρῶτα.] Vide Juven. Imperat. Orat. 3. haud longè ab initio.

Ἰβιδ. — νεχέσθαι.] Νῦν ἀντὶ τοῦ ἰσχυροῦς.
 [Ἀλ. ἰσχυροῦς.] ἢ γὰρ καταλάψιντο σημάτιν. Schol. Quod tamen, ut opinor, viz ferri potest.

Ver. 54. Ἀρῆτη δ' ὄνορ' ἐστὶν.] Κατὰ ἀρχαίαν καὶ ὑπαρκτήν ἱστορίαν. Schol.

Ver. 59. Ὅς ποθ' ὑπερβύμοισι.] Ἐποίησε δι' Ὀμήρου καὶ τὸν βασιλῆα τοῦ Φαίηκος λέγοντα [infra ver. 205. 206.] εἶναι τοὺς Φαίηκας ἰσχυροὺς ἀπὸ τοῦ Κῦκλωπας, ὃ τὸν Τριγώντων ἴκατο. Ἐν τῇ δὲ ἐκείνῳ διηγήσει ὅτι ποθ' ὄντας ὃ ὁ θεὸς γένος τοῦ Εὐρυμέδοντος διεσφάλετο ἐν σπλάθνι. “Ὅς ποθ' ὑπερβύμοισι Νεγάρροπον βασιλεύον, ἴκ.” Pausanias, lib. VIII. cap. 29.

Ver. 64. — ἄκουρον.] Ἀκούρον ἀφρονὲς σπλάθνι, ἢ μὴ γεννόμενα σπλάθνι ἀφροντα. Schol.

Ἰβιδ. — βιάλ' ἀρχυρότοξος.] Ἀσώλων.] Vide infra ad v. 409.

Ver. 65. Νυμφίον.] Νυμφὸς ἡ γαμήλια. Schol.

Ἀρήτην τὴν δ' Ἀλκίνοος ποήσας ἀποιτν,
 Καί μιν ἔτισ', ὡς αὐτὶς ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη.
 "Οσσαὶ νῦν γε γυναικες ὅτ' ἀνδράσιν οἴκον ἔχουσιν
 "Ὡς κείνη περὶ κῆρυ τῶν τετιμμηται τε, καὶ ἐστίν,
 "Ἐκ τε φίλων παίδων, ἢ τ' αὐτοῦ Ἀλκινόοιο,
 Καὶ λαῶν, οἳ μὲν ῥα, δῶν ὅς, εὐσφράωντες,
 Δειδέχεται μύθοισιν, ὅτε σταίχησ' αὐτὴ ἄστν.
 Οὐ μὲν γάρ τι νόσῳ γε καὶ αὐτὴ δνέεται ἐσθλοῦ,
 Οἷσιν τ' εὖ φρονέσι, καὶ ἀνδράσι νεικεσσι λύσι.
 Εἰ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέσ' ἐν θυμῷ,
 Ἐλπαρὴ τοι ἔπειτα φέλουσ' ἑὶ ἰδέσθαι, καὶ ἰκασθαι
 Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ σὴν ἐς πατρῆδας γαῖαν.
 "Ὡς ἄρα φωνήσας, ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· λίπε δὲ Σχερίην ἐρατεινὴν.
 "Ἰκετο δ' ἐς Μαραθῶνα, καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην,
 Δῦνε δ' Ἐρεχθίδος πυκνὸν δόμον. Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Ἀλκινόου πρὸς δῶματ' ἔε κλυτὰ· πολλὰ δὲ οἱ κῆρ
 "Ὡρμαιν' ἰσταμένῳ, πρὶν χάλκεον οὐδὸν ἰκῆσθαι·

70

75

80

"Aretā: hanc verò Alcinoüs duxit uxorem,
 "Et ipsam honoravit, ut nulla super terrā honoratur alia;
 "Quotquot nunc utique mulieres sub viris domum habent;
 "Adē illa ex animo honoraturque, et est cordi;
 "Et apud charos liberos, et apud ipsum Alcinoüm,
 "Et cives, qui ipsam sanè, deam veluti, suspicientes,
 "Exoptant vocibus *καί*, cūm incedit per urbem.
 "Néque enim omninò mētē utique et ipsa eget bonā,
 "Quibus utique bonè velit, et viris lites solvit.
 "Si tibi illa quidem bonè velit in animo,
 "Spee tibi deindè amicosque visurum-te, et perventurum
 "Domum in extelsam, et tuam in patriam ternam."
 Sic utique locuta, abiit cassā oculis Minerva
 Pontum per infructuosum; reliquitque Scheriam amabilem:
 Venit autem ad Marathona, et latas vias habentes Athenas,
 Et ingressa est Erechthei bonè-munitam domum. At Ulysses
 Alcinoi ad domum ibat inclutam: multa verò ei cor
 Cogitabat stanti, prius-quàm ad æreum limen venisset:

70

75

80

Ver. 66. — ποήσας.] Vide infrā ad ἰ.
 296.

Ver. 67. — ἔτισ' — τίεται.] Vide ad
 H. X. 957. et χ'. 19. 20.

Ver. 68. — νῦν γε.] *Al.* νῦν γε. Minus
 rectè.

Ver. 69. — τετιμμηται τε, ἢ ἐστίν.] Vide
 ad II. 4. 37. et γ'. 736.

Ver. 74. Οἷον τ' εὖ φρονέσι.] Καὶ ὅς ἐν
 αἰσθητῇ ἢ Ἀρετῇ, τὰ νεικετ, ἢ τὰ πρὸς ἀλλή-
 λους διαφῆς τῶν ἀνδρῶν ἢ τῶν γυναικῶν δια-

λύει. *Schol.* *Al.* "Ἦν τ' εὖ φρονέσι, et "Ἦν
 τ' εὖ φρονέσθαι.

Ver. 79. — Σχερίην.] Ἡ τῶν Φαιάκων
 χώρα, ἢ νῆος. ἢ ἡ Κίρκης τοὶ πρὸτερον ὕπαι-
 σταντο. *Schol.*

Ver. 80. — Μαραθῶνα.] Τόπος τῆς Ἀθ-
 ηνῆς. *Schol.*

Ver. 81. — Ἐρεχθίδος πυκνὸν δόμον.]
 Τὸ ταυτὴς τίμιος· ἐν ταύτῃ γὰρ ἐτερέθη Ἐρεχθ-
 ίδης. *Schol.*

"Ὡστε γὰρ ἡελίου αἴγλη τέλεον, ἥε σελήνης,
 Δῶμα καθ' ὑπερεφές μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο. 85
 Χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐληλάδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ· περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο·
 Χρῦσαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον·
 Ἀργύρεοι δὲ σταθμοὶ ἐν χαλκίῳ ἕστασαν οὐδᾶ,
 Ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσή δὲ κοράνη. 90
 Χρῦσαιοι δ' ἐκάτερθε καὶ ἀργυρεοὶ κύνες ἦσαν,
 Οὓς Ἡφαιστος ἔτευξεν ἰδυίησι πραπίδεσσι,
 Δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 Ἀθανάτους ὄντας καὶ ἀγήρωσ ἤματα πάντα.
 Ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηεῖδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα, 95
 Ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῖο διαμπερές· ἐνθ' ἐνὶ πέπλοι

Instar enim solis splendor erat, aut lunæ,

Domum per excelsam magnanimi Alcinoi.

Ærei etenim parietes ducti erant hinc atque hinc,

Ad intimum-secessum à limine: circa autem corona ex cyano:

Auræ verò fores firmam domum intus claudabant:

Postes autem argentei in æreo stabant limine,

Argenteum verò superliminare, aurea autem cornix.

Aurei porro utrinque et argentei canes erant,

Quos Vulcanus fecerat peritis præcordiis,

Domum ut-custodirent magnanimi Alcinoi,

Immortales existentes et senii-expertes dies omnes.

Intus verò solia circa parietem firmata erant hinc atque hinc,

Ad intimum-secessum à limine usque: ibi pepli

Ver. 84. "Ὡστε γὰρ ἡελίου αἴγλη τέλεον.] Vide suprâ ad γ. 45.

Ver. 86. — τοῖχοι ἐληλάδατ'.] In vulgatis editum est ἱερηεῖδατ'. Barnesius autem ex Scholiastæ restituit ἐληλάδατ'. " Nam de " parietibus æneis, (inquit), qui ductilibus " certè laminis erant induti, vox ἐλαύνω " propriè usurpatur; mox autem ad ver. " 95. ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἱερηεῖδατ' ibi " quidem vox ἱερῶν significantior: quare " meo quidem iudicio, vox ἐληλάδατο hoc " in loco scribenda, ut MS. Scholia Aloysii " expressè legunt; illo posteriori loco, ἱερηεῖδατο. — Et ipse mox Poëta, ver. 113. eadem voce utitur, de Sepimento, Muri in " star erecto, περὶ δ' ἱερῶν ἐληλάταται. — " Ἐληλάδατο, pro ἐληλαμμῖνοι ἦσαν, et ἱερηεῖδατο, pro ἱερηισμῖνοι, Ionicè, Reduplica " tione Atticâ insuper assumptâ." Ita ille. Porro et in duobus MSS. reperit vir eruditus Tho. Bentleius ἐληλάδατο. Unde non absimile est, vocem ἱερηεῖδατ', quæ huic loco quinque videtur convenire, ex ver. 95. infrâ, huic irrepisse.

Ver. 87. — θριγκὸς.] Ἦτοι ἂ τῶν τοίχων ἰκμή, ἢ σοφάνσεις. Eustath. Al. θριγκὸς.

Ver. 89. Ἀργύριοι δὲ σταθμοὶ.] Vide ad II. β'. 537. Barnesius de suo edidit, Σταθμοὶ δ' ἀργύριοι. Sed sine Codicibus nihil mutandum. Et MSS. à Tho. Bentleio collati, cum vulgatis legunt Ἀργύριοι δὲ σταθμοὶ ἴσ'c.

Ver. 90. Ἀργύρειον δ' ἐφ' ὑπερθύριον.] Ἦσαν τὰ ἱερικάμεινοι τὰς θύρας, αἷς δ' φασὶν αἱ ἀνοσφύργισι ἀρρόζονται. Eustath. Al. ἱερυπερθύριον. Ibid. — χρυσῖν.] Pronuntiabatur χρυσῖν.

Ibid. — κοράνη.] Τὸ ἐπίσπασσον τῆς θύρας, ἦτοι τὸ κρίγκιον. [κρίκιν.] Schol.

Ver. 91. Κρῦσαιοι δ' ἐκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν.] Ἦτοι κυνῖος, ἢ ἦλως λέγει, σαρδ' δ' ἢ κυνάδας φασὶν, ἢ τὸς διπλῆς ἦλως· τῆς δὲ φασὶν τὸς ὀδόντας ὑπὸ Ἡώς Ποσειδῶνι ὡς τὴν συλλαβὴν αὐτῶν [apud Eustathium αὐτῶν] πρὸς τὴν τῷ Διὶ ἐπίθεσιν, ὥτως πορευθῶν αἰς Ἀλκίνοον. Schol.

Ver. 92. — ἔτευξεν ἰδυίησι πραπίδεσσιν.] Al. ἔτευξεν ἰδυίησι πραπίδεσσιν. Quo modo et edidit Barnesius.

Ver. 95. — ἱερηεῖδατ'.] Al. ἱερηεῖδατ'.

Ver. 96. — ἐνθ' ἐνὶ πέπλοι διαπλάττειν βιβλάταται.

Λεπτοὶ εὐνητοὶ βεβλήατο, ἔργα γυναικῶν.
 Ἔνθα δὲ Φαίηκων ἡγήτορες ἰδριόωντο,
 Πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον.
 Χρῦσειοι δ' ἄρα κῆροι εὐδμήτων ἐπὶ βωμῶν
 Ἔστασαν, αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες.
 Φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι.
 Πεντήκοντα δὲ οἱ δμῳαὶ κατὰ δῶμα γυναιῖκες·
 Αἱ μὲν ἀλετρεύουσιν μύλης ἐπὶ μήλοπα καρπὸν,
 Αἱ δ' ἴστες ὑφώσι καὶ ἡλάκατα στρωφῶσιν
 Ἡμεναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείριοιο.

100

105

Tenues bene-neti instrati erant, opera mulierum.
 Hic autem Phæacum primates sedebant,
 Bibentes et edentes: perpetue enim epulas habebant.
 Aurei vero juvenes bene-structas super aras
 Stabant, ardentes faces manibus tenentes,
 Illucentes nocte per domum convivis.
 Quinquaginta porro ei ancillæ per domum fœminæ:
 Aliæ quidem molunt sub mola flavum frumentum,
 Aliæ vero telas texunt et pensum versant
 Sedentes, qualia folia excelsæ populi.

100

105

rubro ubi cocco
 Tincta super lectos canderet vestis eburnos.

Hor. Serm. lib. II. Ed. vi. ver. 102.

Ver. 97. — εὐνητοί. Al. εὐνητοι.

Ver. 100. Χρῦσειοι δ' ἄρα κῆροι.]

Si non aurea sunt juvenum simulacra per aedes

Lampadas igniferas manibus retinentia dextris, [tur.

Lumina nocturnis epulis ut suppediten-
 Lucret. lib. II. ver. 24.

“ Simulacra juvenum heroïcis temporibus,
 “ rudi adhuc seculo, et incognitis lucernis,
 “ in angulis cœnationum destitui solita, ut
 “ facem tenentes lucerent. Homerus de
 “ Phæacibus canit; Χρῦσειοι δ' ἄρα κῆροι
 ὅς.” Casaubon. annotat. in Aibenaum, lib.
 IV. cap. 2.

Ibid. — εὐδμήτων ἐπὶ βωμῶν.] Βωμοὶ δὲ
 ἀπλῶς ἀνάστατοι ἰνταυθα, ἵφ' ἂν λυχοφόροι
 κῆροι ἱσταντο. Eustath. i.

Ver. 101. — αἰθομένας δαΐδας.] Μετ-
 αίρειν δὲ δηλοῖ τὸ φῶς, δάος καλίστας. [infra
 χ. 497.] “ Δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι” ἂφ'
 ἡ αἱ δικτυαὶ τῷ φωτὶ, δαΐδες, ἢ δαΐδεις. Por-
 phyr. Quest. Homeric. 9. ipso fine.

Ibid. — μετὰ χερσὶν ἔχοντες.] Al. με-
 τὰ χερσὶ φέροντες.

Ver. 108. Πεντήκοντα δι οἱ δμῳαί.]

Quinquaginta intus famulae, quibus or-
 dine longo.

Cura penum struere, et flammis adolere
 Penates. Æn. I. 707.

Ibid. — δι οἱ.] Eustathius in commen-
 tario legit, δ' ἴσαν.

Ver. 104. — ἀλετρεύουσι μύλης ἐπὶ
 μήλοπα καρπὸν.] Οἱ μὲν — φασὶν, ὅτι
 τρέφουσαι καὶ τρέφουσαι ἐπὶ τῆς μύλης, ἢ ἐπὶ
 ἀκρὸν μῆρὺ τῷ κατὰ τὴν ἱστίναντα, καρπὸν
 μήλοπα, ὃ ἐστὶν ἐκ προβάτων ἔριον. — Ἐστει-
 ροὶ δὲ, κρεττόνως ἐξηγούμενοι, φασὶ τὰς ἡμέτερας
 γυναῖκας ἀλῆθην ἐν μύλωνι εἶπον. Eustath.
 Earundem expositionum meminit et Scho-
 liastes. Vera autem omnino posterior; quia
 isto sensu alibi apud Poëtam occurrit vox
 μύλων prior, nusquam.

Ibid. — μύλης ἐπὶ. Al. μύλης ἐπὶ.

Ibid. — μήλοπα καρπὸν.] Τὸς πυρὸς
 μελλομένης γὰρ εἶσι τὴν χερσὶν. Schol.

Ver. 106. — οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰ-
 γείριοιο.] Οἱ μὲν, ὅτι ἡλιότεραί τε τὰ ἐν ἱστίῳ
 καθήμεναι διατερόμεναι· οἱ δὲ, ὅτι πιστεύονται
 τὸ δένδρον τοῖς φύλλοις· φύλλα δὲ, ἥτοι διὰ τὸ
 πλῆθος, ἢ διὰ τὸ εὐκίνητον τῶν χειρῶν ἐν τῷ τρέ-
 φειν τὴν κρένην, ὥς ἢ τὰ φύλλα τῆς αἰγείρου ἐν-
 τιστραμμένα ἀλλήλοις, ἢ εὐκίνητα ῥαδίως, ἢ ὑπὸ
 τυχεύσεως αὐτῆς. Schol. Postrema (ut opinor)
 optima interpretatio. Multo enim aptius
 videntur pensa versata, quam fœminæ ipsæ
 sedentes, Populi foliis comparari. Atque
 ita ferè exponit Eustathius: Φύλλοις δὲ αἰ-
 γείρου τὰς δμῳὰς ἀπαΐζει διὰ τὸ εὐκίνητον καὶ
 συνήεις τῆς αὐτῶν ἰσχυρίας· εὐκράδαντα γὰρ
 φασὶ, ἢ τὰ τῶν αἰγείρου φύλλα διὰ τὸ ὑψηλόν.

Καιροσίαν δ' ὀθονίων ἀπολείβεται ὕγρον ἔλαιον.
 Τόσσον Φαίηκες πέρι πάντων ἰδρὶς ἀνδρῶν
 Νῆα Διὸν ἐνὶ πόντῳ ἑλαυνόμεν ὥς δὲ γυναῖκες
 Ἴσον τεχνῆσαι· πέρι γάρ σφισι δῶκεν Ἀθήνη
 Ἔργα τ' ἐπίσασθαι περικαλλέα, καὶ φρίνας ἰσθλάς.
 Ἐκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυρώων
 Τετράγυος· περὶ δ' ἔρκος ἐλήλαται ὠμφοτέρωθεν.
 Ἐνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκει τηλεθόοντα,
 Ὀρχναι, καὶ ροισαί, καὶ μηλῆαι ἀγλαόκαρποι·

110

115

Benè-textis autem à linteis distillat humidum oleum.

Tantum Phæaces supra omnes periti sunt homines

In celeri nave per pontum dirigendâ: tantum etiam mulieres *grastant*

In telâ texendâ; suprà modum enim illis dedit Pallas

110

Operaque scire perpulchra, et ingenium bonum.

Extra verò aulam ingens hortus prope januas

Quatuor-jugerum: circâ autem septum ductum est utrinque.

Ibi verò arbores proceræ crescebant vîrantes,

Pirus, et malus-punica, et mali pulchrum-fructum-ferentes,

115

Ver. 107. Καιροσίαν δ' ὀθονίων ἀπολείβεται ὕγρον ἔλαιον.] "Ἦτοι θύον ἦσαν πυκνὰ, ὥς μὴ δὲ ἔλαιον δι' αὐτῶν διλλεῖν" ἢ ἔκωδον ὡς ἔλαιον ἔλαυνον, διὰ τὴν λινομένην ἢ τρυφεράν ἦσαν, ὡς δευτέρῳ ἔλαιον ἀποφθεῖν ἢ ἕως ἀποστρίψαι τὸν μίτον, ὡς δευτέρῳ ἔλαιον ἀποστρίψαι. Schol. Eademque ferdè interpretationes affert et Eustathius. Plutarchus primam interpretationem secutus videtur; Ὁμηρος ἔστιν, "Καιροσίαν δ' ὀθονίων ἀπολείβεται ὕγρον ἔλαιον," ἰθακισμῶτος τὸν ἀπρίστων ἢ λινομένην τὴν ὕψος, τῇ μὴ προσρίπτειν τὸ ἔλαιον, ἀλλ' ἀποφθεῖν ἢ ἀποστρίψαι τὴν ἀντικείμεν, ὡς δὲ δὴ. De Pythia Oracula, hanc longè ab initio. Optima autem, ne opitior, postrema Eustathii explicatio; nempe ut εἰλέων αἱ τοιαύται λίγωνται δι' ὀθονίων, ὡς ἵστω ἔλαιον αὐτῶν ἀπολείβεται, διὰ τὸ εἰλεῖν χεῖμα τῶν παρόντων ἢ ἵε, ἀπλῶς ὕψος αὐτῶν. Cui accipiendi rationi favet id quod legitur Hesiod. c. 595. "οἱ δὲ χεῖματος εἴσαντο πύκνους, ἦκα εἰλέωντας ἑλαιοῖ." Et Odys. γ'. 498. "καὶ ἑλαιοῖς λίβοιαν, οἱ δὲ ἔσαν ἀρραγέως." Ὁρῶν ἐνφύκειον Λευκοί, ἀποστρίψαντες ἀλόφωτος." Quem locum hic respicit Eustathius, quum addit; Ὅτι δὲ ἢ θρόνον λευκὸν ἦσαν εἰλέωνται, ἐκ τῆς κατὰ συγγένειαν ἀναστροφῆς λευκῶν, οἱ πατὴρ Πύλον μαρμαίρει θρόνον ἰδύσσαν.

Ibid. Καιροσίαν.] Εὐφῶν, τὴν καταιρῆσιν παρὰ τὸν ἵε τὸ διαπικρύνειν τὸν γήμονα, ἀπὸ τὸν μίτον ὥστε τὴν μὴ συγχύσθαι τὸν γήμονα; ἵεον ἀπὸ μίτον τὴν μίτον, τὸν δὲ τὸν εὐφῶν λέγει. Schol.

Ibid. ὀθονίων.] Pronuntiabatur ὀθονίων. Quo modo et legit Plutarchus, loco suprà citato

Ver. 108. Τόσσον.] Al. Ὅσον.

Ver. 110. — τεχνῆσαι.] Scholiastes videtur legisse τεχνῆσαι ex τεχνήσαι potante Barnabeo.

Ver. 112. — μέγας ὄρχατος.] "Ἐ. καὶ εἶχον, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ἀμπίλῃ φασίαι, ὄρχατος λόγια, ἢ κῆπος. Schol. Vide et suprà ad ζ. 162.

Ver. 113. Τετράγυος.] Τετράγυος γὰρ γῆν δι' ἑκατέρωθεν γῆς χωρίζον. Schol. Τετράγυος δὲ, ἢ ἑκάστη τῶν τεσσάρων ἀκέρων γῆς εἶχον. Eustath.

Ibid. — περὶ δ' ἔρκος ἐλήλαται.] Sic apud Hesiodum;

Τὸν περὶ χάλυος ἔρκος ἐλήλαται —

Theogon. ver. 726.

Ibid. — ἐλήλαται.] Similitèrque ver. 122. ἱπρίζωται. Vide ad ἴλ. α. 97.

Ver. 114. "Ἐνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκει." Τὸν δίδωκεν τὰς μὴ κατεσθῆκα καλὰ προσσηγορίαν ἰδοῦ, "Δένδρεα καλὰ πεφύκει, Ὀρχναι, ἢ ροισαί, ἢ μηλῆαι." τὰ δὲ εἰς ξυλῶν ἰδοῦ, τὰ μακρὰ τῆς πεφύκει τὰς χρῆσεις διὰ τὴν Λιβανῶν, lib. I. cap. 19. Ubi notandum, pro δίδωκεν μακρὰ, legisse hic Λιβανῶν, δίδωκεν καλὰ. Vide et suprà ad i. 238.

Ver. 115. Ὀρχναι.] Nonnulli legunt Ὀρχναι. Quam et veriorem esse lectionem contendit Barnabeus, ex Odys. α. 246. Οὐκ ὄρχναι, ἢ προσήνη σοι ἄνω κομῶς παρὰ πῶτον "ubi Prima Syllaba," inquit, "communis." Sed vide ad istum locum.

Ibid. — μηλῆαι ἀγλαόκαρποι.] Ζήτωσι ἢ ἢν διὰ τὴν τὰς μηλῆας ὁ Ποιητὴς ἀγλαόκαρπος ἐξαιρετικῶς προσέειπεν. Καὶ Τετάρτη καὶ ἢ ἰατρὸς ἔλγει, κατὰ τὴν πρὸς τὸ δίδωκεν εἶρη

Συκαῖ τε γλυκεραὶ, καὶ ἑλαῖαι τηλεβόωσαι.
 Τῶν οὐποτε καρπὸς ἀπόλλυται, οὐδ' ἐπιλείπει
 Χείματος, οὐδὲ θέρους, ἐπετήσιος· ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
 Ζεφυρίη πνέιουσα, τὰ μὲν φύει, ἄλλα δὲ πείσει.
 Ὅγχνη ἐπ' ὅγχνη γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μῆλῳ,
 Αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλῇ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
 Ἔνθα δὲ οἱ πολύκαρπος ἁλὼν ἐρρίζωνται
 Τῆς ἑτερον μὲν, θειλόπεδον λευρῶ ἐνὶ χώρῳ
 Τέρεσται ἡελίῳ· ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγῶσιν,
 Ἀλλας δὲ τραπέουσιν· πάροικε δὲ τ' ὁμφάκες εἰσὶν,

120

125

Ficusque dulces, et oleæ virescentes.

Ex iis fructus nunquam perit, neque deficit

Hyeme, neque æstate, perennis; sed omnino semper

Zephyrus spirans, alia quidem crescere-facit, alia verò maturare,

Pirus post pirum senescit, malum post malum,

120

Ac post uvam uva, ficusque post ficum:

Ibi porro ei fructuosa vinea plantata est:

Hujus alterum quidem apricum-solum lato in loco

Siccatur sole; alias autem vindemiant,

Alas verò calcant; ante autem uvæ immaturæ sunt,

125

ἑαυτοὺς ἐκτρέφουσιν, ὅτι μικρὸν ὃν κομῶν, καὶ τὴν
 ὄψιν εὐτελεῖς, καλὸν καὶ μίγας ἐκφέρει τὸν καρ-
 πόν. Ἄλλος δὲ εἰς ἔφα, τὸ καλὸν ἐν πάντων
 συνείδητα, μόνῃ ταύτῃ τῶν ἀποδόντων ὅρα ὑ-
 πάχων καὶ γὰρ τὴν ψαύον ἔχει καθάπερ
 ἴον, ὥς μὴ μελύνει, ἀλλ' ἰσχυρῶς ἀνασπασά-
 ναι τὸν ἀσπίον, καὶ τὴν γῆσιν ἡδῆαν ὑ-
 φραίνεσθαι τε καὶ ἰδοὶ ἐκτετραστότου ἰστί' διδ-
 ναι πάσας ἀπὸ τοῦ τοῦ αἰσθητοῦ παραγόμενον,
 ἀπὸ τοῦ ἡλιασμοῦ. *Phalaric. Symposiac. lib.*
V. Poth. 8: sub initio.

Ver. 116. Εὐκαὶ τε γλυκεραὶ, ἢ ἑλαῖαι τη-
 λεβόωσαι. Καλὰ δὲ ἢ ἐὰν ἰσχυρὰ. Παρατι-
 σσημῶς γὰρ ὁ Πλωτῆς ἀπὸ τοῦ διδόντος ἰσχυ-
 ρῶς ἰσχυρῶς παρὰ φυσικὴν δύναμιν. Καλὸν μὲν
 γὰρ τὸ μῆλον ἢ ὡς αὐτὸς φησὶ, καρπὸς ὁλκός
 διὰ τὸ ἀγλαῦτος ἢ μῆλιν, ὡς αὐτὸς ἀφαι-
 ρεῖται. Γλυκὲ δὲ ὑπερβαλλόντως τὸ σῦκον ἰσχυ-
 ρῶς. Ἀπὸ τοῦ αἰσθητοῦ. *Eustath. 116.* Ὅμοιος δὲ
 ὁ σῦκος τὰ μὲν ἄλλα σῦν καρπὸν ὡς μίγας,
 ἢ ἔχοντα, ἢ ἄλλως ἰσχυρῶς. μόνῃ δὲ τῇ αὐτῇ
 τῇ τῇ γλυκύτητι ἰσχυρῶς συγχωρεῖ καὶ
 τὸ μὲν μῆλον ἡλιῶν αἰσθητοῦ, ἡδῶς μὴ λῆθῃ γλυ-
 κὺν, πρὸς τὸν δὲ πρὸς τὸν αἰσθητοῦ αἰσθητοῦ αἰσθη-
 τοῦ τῇ σῦκῳ ἄρα δὲ μόνῃ ἀποδίδου τὸν αἰ-
 σθητοῦ αἰσθητοῦ, ὥστε τῇ αὐτῇ, διὰ τὸ μόνον
 γλυκὺ σῦν ἄλλων ἴσιν. *Julian. Epist. 24.*

Ver. 117. — ὅπως καρπὸς ἀπόλλυται,
 ἢ ἑλαῖαι. *Interpret. 117.* ὅπως αὐτὸν οὐκ ἀπὸ τοῦ αἰσθη-
 τοῦ αἰσθητοῦ, ἢ μὴ ἀπὸ τοῦ αἰσθητοῦ ἀπὸ τοῦ αἰσθη-
 τοῦ. *Eustath. 117.*

Ibid. — ἰσχυρῶς. *Ita Henricus Ste-*
phanus et Vulgati. Eustathius autem et in
contextu et in commentario legit ἀπολόσθαι

uti edidit et *Barnesius*. Cumque iis facis
 et MS. unus à *Theo. Bentleio* collatus. *Al.*
ἀπὸ τοῦ αἰσθητοῦ.

Ver. 118. — ἰσχυρῶς. *Eustathius* καὶ
denique ἢ ἑλαῖαι ὡς ἰσχυρῶς. *Eustath.*

Ver. 119. Ζεφυρίη. *H. τοῦ Ζεφύρου πνοῆς.*
Schol. Vide et suprā ad *Il. 4. 398.*

Ver. 120. Ὅγχνη ἰσ' ὅγχνη γηράσκει. *Dis-*
corus diculus de insula quadā in Oceano
 versus meridiem repertā: τὰς ἰσχυρὰς δὲ σῦ-
 καὶ αὐτοῖς παρ' ἑλίου τὸν ἰσχυρὸν ἀμῶντος ὥστε
 ὁ Πλωτῆς φησὶν "Ὅγχνη ἰσ' ὅγχνη γηράσκει,
 " μῆλον δ' ἐπὶ μῆλῳ, αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυ-
 " λῇ, σῦκον δ' ἐπὶ σῦκῳ." *Bibliothec. Hist. lib.*
H. haud longè à fac. Ἐπιμνηστέον δὲ αὐτοῖς
 [ἡρώς] ἀπὸ τοῦ Ὅμοιος καὶ τῶν ἀποδόντων
 "Ὅγχνη γὰρ ἰσ' ὅγχνη σῦν γηράσκει, σῦκον δ'
 " ἰσ' ὅγχνη." *Athenaeus, lib. 1. cap. 19.* Ob-
 servat autem idem *Athenaeus* fructus hesce
 nemini usquam ad edendum appositos me-
 morari. Καὶ μὴ οὐδ' ἰσχυρὰ παρατίθηται τοῖς,
 καὶ πρὸς τὴν πολλήν, καὶ ἡδῶς ταύτης ἀνα-
 μνησκόμενον, καὶ πάντα χρόνον παραμένοντα ἰσχυ-
 ρῶς. "Ὅγχνη" γὰρ φησὶν "ἰσ' ὅγχνη," καὶ
 τὰ ἑξῆς. *Athenaeus, lib. 1. cap. 8.*

Ibid. Ὅγχνη — ὅγχνη. *Vide suprā ad*
ver. 115.

Ver. 123. — ὁλκός. *Eustathius* καὶ
 γίνεσθαι βοτάνην, ἢ ἡλιῶν, ἢ ψύχωνται ἢ ὁ
 ψυχρῶς. *Schol.*

Ver. 124. — ἰσχυρῶς ἄρα τε τρυγῶσιν. *H.*
Al. ἰσχυρῶς δὲ ἄρα τρυγῶσιν.

Ver. 125. — τραπέουσιν. *Ἀπὸ τοῦ πα-*
ρῶν. Eustath.

"Ανθος ἀφιῖσαι, ἔτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν.

"Ενθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρὰ νείατον ὄρχον
Παντοῖαι πεφύασιν, ἐπηστανὸν γανόωσαι.

Ἐν δὲ δύο κρήναι, ἡ μὲν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα

Σκίδναται, ἡ δ' ἐτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἵησι

130

Πρὸς δόμον ὑψηλὸν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.

Τοῖα ῥ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.

"Ενθα σταὶς θεῖτο πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἐῷ θεήσατο θυμῷ,

Καρκαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσατο δώματος εἴσω.

135

Εὖρε δὲ Φαίηκων ἡγήτορας ἠδὲ μέδοντας

Σπένδοντας δεπάεσσιν εὐσκόπῳ Ἀργεϊφόντῃ,

"Ω, πυμάτῳ σπένδεσκον, ὅτε μνησαίαιο κοίτου.

Florem emittentes, aliae verò submaturescunt.

Ibi porro excultae areolae ad extremum ordinem

Omnis generis consitae sunt, perennè florentes :

Insunt autem duo fontes ; alter quidem per hortum totum

Dispergitur, alter verò ex alterâ parte sub aula limen fluit

130

Ad domum excelsam, undè aquabantur cives.

Talia utique in Alcinoi-domo deorum erant splendida dona.

Ibi stans admirabatur patiens nobilis Ulyssea.

Ceterùm postquam omnia suo admiratus esset animo,

Celeritèr super limen ingressus est domum intra.

135

Invenit autem Phæacum ductores atque principes

Libantes poculis speculatori Argicidae ;

Cui ultimo libabant, quandò cogitabant de-lecto.

Ver. 126. "Ανθος ἀφιῖσαι.] Ἀπὸ ἀνθους εἰς ἀμφακας μεταβάλλουσι. Schol.

Ibid. — ἀφιῖσαι.] "Prior Syllaba τοῦ "ἴης," inquit Barnesius, "per se communis, plus semel Homero producitur, ut Iliad. α. ver. 51. Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βίβλος ἰχθυοῦς ἰφίους." Et Odys. μ'. 192. "Ὡς φάσαν, ἰῖσαι ὅσα κάλλιμον." Quae quam supervacanea sit annotatio, vide ad Il. ι'. 103. et ó. 24.

Ibid. — ὑποπερκάζουσιν.] Τῇ παραστάσει ἀμάρτυσιν εἶον ἐν τῷ ἀμφακῳ μεταβάλλουσιν εἰς τὸ μέλαν τῆς ταφύλλης χρώμα πικρινόμεναι. Schol.

Ver. 127. "Ενθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρὰ νείατον ὄρχον.] Περιτίθετο δὲ τοῖς ἥρσιν διπλοῦσι ἢ λαχάνα. "Ὅτι δι' οἰδασι τὰς λαχανίας, ὅλην ἐν τῷ παρὰ νείατον ὄρχον κοσμητῶν πρασιῶν. Athenaeus, lib. 1. cap. 19.

Ibid. — πρασιαὶ.] Αἱ λαχαναῖαι, ἡ αἰ τῶν φυτικῶν τιτράγωνοι σχίστις ὡς τὰ πλινθία. Schol.

Ibid. — ὄρχον.] Στήλον ἀμπίλου. Schol.

Ver. 128. — πεφύασιν.] Vide ad Il. ι'. 736. et α. 37..

Ver. 130. — ἵησι.] Αἱ ἵησι.

Ver. 131. — ἵην ὑδρεύοντο πόλιναι.] Ita ex Scholiaste et ex Henrico Stephano restituit Barnesius: Quocum facit et MSS. nonnulli à Tho. Bentleio collati. Ita porro, notante Barnesio, in omnibus codicibus legitur infra ε'. 206. ubi idem hemistichium occurrit. Apud Eustathium, Editionumque veterum nonnullas, hoc in loco corruptè ὑδρεύονται.

Ver. 132. Τοῖα ῥ'.] Talia inquam — Αἱ τοῖ ἔε. Quod idem.

Ver. 138. "Ω, πυμάτῳ σπένδεσκον.] Ἐπὶ ὑπερίσταντο, ἡ ὕψους περιεκτικὸς διὰ καὶ, "Ἐβήσατο δὲ βῆδον, σὴ τ' ἀνδρῶν ὄμματι θέλει." [suprà í. 47.] Schol. "Ἐστάναι δ' ἀπὸ τῶν δίσκων ἀναλύοντες, ἢ τὰς σπονδὰς ἰσχυόντο Ἐρμῇ — Δοκίμ' γὰρ Ἐρμῆς ὕψος προτάτης εἶναι. Aibeneus, lib. 1. cap. 14. Οἱ δὲ εῷ Ἐρμῇ πυμάτῳ σπένδοντες, ὅτι μεταίτιας κοῖται, ἔε ἐκ εἰς τὸ αὐτὸ συνάγουσι τῇ οἴῃ τὸν λόγον." Ὡς γοῦν παρόντι καὶ συνεπνοεῖσθαι τῇ φρονιμοτάτῃ διὰ πρῶτον ἀπαιτῶνται προσύχονται. Phitararch. Symposiac. lib. VII. Probl. 9.

Ibid. — σπένδεσκον.] Vide ad Il. α. 37. et β'. 221.

- Αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς,
 Πολλὴν ἤερ' ἔχων, ἣν οἱ περικυβεῖν Ἀθήνη, 140
 Ὅφρ' ἔκετ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὀδυσσεύς.
 Καὶ τότε δὴ ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο δέσφατος ἄηρ.
 Οἱ δ' ἄνερ ἐγένοντο δόμον κατὰ φῶτα ἰδόντες·
 Θαύμαζον δ' ὁρώντες· ὁ δ' ἐλλιτάνευεν Ὀδυσσεύς· 145
 Ἀρήτη, θυγάτηρ Ῥηξήνορος ἀντιθέοιο,
 Ζόν τε πόσιν, σά τε γούναθ' ἰκάνω, πολλὰ μογήσας,
 Τούσδε τε δαιτυμόνας, τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν
 Ζωόμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειεν ἕκαστος
 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, γέρας δ' ὅ,τι δῆμος ἔδωκεν· 150
 Αὐτὰρ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε πατρίδ' ἰκέσθαι
 Θᾶσσον· ἐπειδὴ δητὰ φίλων ἀπὸ κήματα πάσχω.
 Ὡς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσι
 Παρ πυρί· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 Ὅψι δὲ δὴ μετέειπε γέρον ἥρως Ἐχένης, 155
 Ὅς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν,

Verum ivit per domum patiens nobilis Ulysses,
 Multam caliginem habens, quam ei circumfudit Minerva, 140
 Donec pervenit ad Areten et Alcinoëum regem.
 Circumjecit autem Aretæ genubus manus Ulysses.
 Et tum demum retrò ab eo dissipatus est divinitus-affusus aër.
 Illi verò muti facti sunt per domum, virum conspicati;
 Admirabanturque intuentes: supplicabat autem Ulysses; 145
 "Arete, filia Rhexenoris deo-paris,
 "Ad tuum maritum, et ad tua genua venio, multa passus,
 "Et ad hosce convivas; quibus dii feliciter dent
 "Vivere, et liberis transmittat unusquisque
 "Possessiones in ædibus, honoremque, quemcunque populus dederit: 150
 "At mihi deductionem parate, in patriam ut-perveniam
 "Ocyùs; quoniam diù *præcuf*-ab amicis ærumnas patior."
 Sic fatus, resedit ad focum in cimeribus
 Juxta ignem; illi verò omnes obmutuerunt silentio.
 Serò autem tandem interfatus est senex heros Echeueus, 155
 Qui sanè Phæacum virorum maximus-natu erat,

Ver. 140. — ἣν οἱ περικυβεῖν Ἀθήνη] *Tout-à-coup* φέρονται, ἢ προσβουλευσάμην τὸν τοῦτον καιρὸν. Eustath. Vide supra ad ver. 15.

Ver. 142. — ἔρ.] *Proinde, ut ei præceperat Nausicaa* — supra ζ', 310.

Ver. 143. Καὶ τότε δὴ ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο δέσφατος ἄηρ.]

Vix ea fatus erat, cùm circumfusa repentè [pertum.
 Scindit se nubes, et in æthera purgat a-

Restitit Æneas, clarâque in luce resul-
 sit. Æn. I. 590.

Ver. 145. — ὁ δ' ἱλιτάνευεν Ὀδυσσεύς.] *Ita Barnesius. Al. ὁ δ' ἱλιτάνευεν et ὁ δὲ λιτάνευεν.* Quæ omnia eodem modo pronuntianda. Vide ad II. α. 4. 51. et φ'. 71.

Ver. 149. — ἐπιτρέψουσιν ἕκαστος.] *Al. ἐπιτρέψουσιν ἕκαστος.*

Ver. 153. 160. — ἔζετ' — ἐν κονίῃσι — ἦσθαι — ἐν κονίῃσι] Vide ad II. α. 593. et S. 156.

Καὶ μύθοισι κέκαστο, παλαιὰ τε, πολλά τε εἰδώς.

"Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν

'Αλκινό', εἰ μὲν τοι τόδε κάλλιον, εἰδὲ ἔαιπε,

Εἶνον μὲν χαμαὶ ἥσθαι ἐπ' ἐσχάτῃ ἐν κοινήσῃ·

160

Οἷγε δὲ σὸν μῦθος ποτιδέγμενοι ἰσχανώνται.

'Αλλ' ἄγε δὴ ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνῳ ἀργυροῦ

Εἶσον ἀναστήσας· σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον

Οἶνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραυνῷ

Στείσομεν, ὅσθ' ἱκέτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ·

165

Δόρπον δὲ ξείνῳ ταμὴν δότῃ ἐνδον ἰόντων.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,

Χειρὸς ἑλὼν Ὀδυσῆα δαΐφρονα κοπιολομήτην,

"Ὡρσεν ἀπ' ἐσχαροφίῃν, καὶ ἐπὶ θρόνῳ εἶσε Φαιεῖν,

170

Τῖον ἀναστήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμακτα,

"Ὅς οἱ πλησίον ἴξε, μάλιστα δὲ μιν φιλέεσκε.

Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχὼν ἐπέχευε φέρεσθαι

Καλῇ, χρυσεῇ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,

Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξιστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.

Et eloquentiā praeſtabat, priscaque et plurima doctus.

Qui inter eos benè volens concionatus est et dixit;

"Alcinöe, non sanè tibi hoc honestius, neque convenit,

"Hospitem quidem humi sedere ad focum in cineribus:

160

"Hi verò tuum jussum expectantes continent-se.

"Verùm age jam hospitem in sede argenteis-clavio-distinctā

"Colloca erectum: tu autem præcomibus impera

"Vinum infundere; ut et Jovi fulmine-gaudenti

"Libemus, qui utique supplices venerandos comitatur:

165

"Cœnam verò hospiti proma det ex intus reconditis."

At postquam hoc audiisset sacra vis Alcinöi,

Manu prehensum Ulyſsem prudentem versutum,

Erexit à foco, et in sedem collocavit splendidam,

Filio exsuscitato, virtutis-amante Laodamante,

170

Qui ei proximus sedebat; maximè autem ipse eum diligebat.

Aquam verò ancilla gutturnio infudit ferens

Pulchro, aureo, super argenteum lebetem,

Ad lavandum, juxtaque positam extendit mensam.

Ver. 158. "Ὅς σφιν.] Ita Barnesius. Vulgg. "Ὁ σφιν.

Ver. 164. Οἷον ἐπικρῆσαι.] "Ἐπὶ τῷ ὄντι ἵππον ἐπικρῆσαι. Schol.

Ver. 166. ——— ἰσχανώνται.] Ἀλ. ἰσχαρίων.

Ver. 170. Τῖον ἀναστήσας.] Ἐσαυκῶν δὲ ἔσας Ἀλκίνοον, ὅς τὸν ἔπειθε ἵνα ἀναστήσῃ.

"Τῖον ἀναστήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμακτα, "Ὅς "οἱ πλησίον ἴστο, μάλιστα δὲ μιν φιλέεσκε."

τὸ γὰρ ὅς τὴν τῷ φιλεῖν χάριν παρὰ τὸν ἵππον, ἵνα δὲ τὸν ἵππον ἵνα δὲ τὸν ἵππον. Plutarch. Symposiac. lib. I. Probl. 2.

Ibid. ——— Νίψασθαι.] "Τὸν ἵππον ἵνα δὲ τὸν ἵππον.

μῖνος, ἢ φιλεῖν τὸν ἵππον ἀγαπᾶν τὸν ἵππον. an. Schol.

Ibid. ——— Λαοδάμακτα.] Apud Plutarchum, loco suprā citato, Λαοδάμακτα.

Ver. 171. ——— πλησίον ἴστο.] Apud Plutarchum, πλησίον ἴστο.

Ver. 172. Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος.]

Dant famuli manibus lymphas ———.

Æt. I. 704.

Ver. 179. Καλῇ.] Similitèrque ver. 191. 235. et 336. καλῇ. Vide ad II. β'. 43.

Ver. 174. Νίψασθαι.] ἵνα δὲ τὸν ἵππον ἵνα δὲ τὸν ἵππον.

Σῆτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρεσα, 175
 Εἶδατα πόλλ' ἐπιθείσα, χαριζομένη παρεόντων.
 Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·

Ποντόνοι, κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νείμων 180
 Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνα
 Στείσομεν, ὅσθ' ἰκέτησιν ἄμ' αἰδοίοισιν ὀκηδεῖ.

Ὡς φάτο· Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα·
 Νώμῃσιν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἐπίον θ', ὅσων ἤθελε θυμός,
 Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε· 185

Κέκλυτε, Φαίηκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
 Ὅφρ' εἴπω, τά με θυμός ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 Νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείμετε οἴκαδ' ἰόντες·
 Ἡῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλείονας καλίσσαντες,
 Ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσσομεν, ἠδὲ θεοῖσι 190
 Ῥέζομεν ἱερὰ καλὰ· ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς

Panem vero veneranda proma apposuit ferens, 175
 Fercula multa apponens, largiens de presentibus.
 Caeterum bibebat et comedebat patiens nobilis Ulysses.
 Et tum praeconem allocuta est vis Alcinoi :

" Pontonoë, cratere mixto vinum distribue 180
 " Omnibus per domum : ut et Jovi fulmine-gaudenti
 " Libemus, qui utique supplices venerandos comitatur."

Sic ait : Pontonoüs autem dulce vinum miscebat :
 Distribuitque omnibus, auspicatus poculis.
 Caeterum postquam libassentque, bibissentque, quantum volebat animus,
 Illis dein Alcinoüs concionatus est et interfatus ; 185

" Audite, Phæacum ductores atque principes,
 " Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet.
 " Nunc quidem epulati cubetis domum profecti :
 " Manè verò senibus pluribus advocatis,
 " Hospitem in ædibus hospitio-excipiemus, atque diis 190
 " Faciemus sacra pulchra : deinde autem et de reductione

αὐτὸν μεταλαβὼν τρυφῆς ἐν ἱλαδίᾳ δὲ τῷτο πον-
 τῶναι ἢ ἐν ἰσθμῷ. Σχολάζοντων γὰρ βίος ἐ
 ἐν Ὀδυσσεύῳ, ὃ δὲ τὸν ἀγῶνι τρυφῶνται.
 Athenæus, lib. 1. cap. 15.

Ver. 180. — ἀνὰ μέγαρον.] Apud Eu-
 statium in commentario, ἀνὰ μέγαρον.

Ver. 183. Νώμῃσιν δ' ἄρα πᾶσιν ἱσαρξά-
 μενος δεπάεσσιν.] Τὸ δὲ " πᾶσιν," ὃ τοῖς ποτα-
 γμαῖς, ἀλλὰ τοῖς ἀνδράσιν· Ἀλκίνοος γὰρ τῷ
 Ποντόνοῳ φασί, [suprà ver. 179.] " Μίδυ νύ-
 μοι Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον." Καὶ ἔξῃ ἱσαρξά-
 μενος δ' ἄρα πᾶσιν ἱσαρξάμενος δεπάεσ-
 σιν. Athenæus, lib. 1. cap. 11.

Vol. I.

Ibid. — ἄρα.] Deinceps — Ut
 jussisset Alcinoüs — ver. 179.

Ver. 184. — στείσαν τ'.] MS. à Tbo.
 Benthleio collatus, στείσαν· uti et Editi ha-
 bent Iliad. l. 177. ubi idem versus occurrit.
 Sed στείσαν τ' usitatio lectio.

Ver. 186. Κέκλυτε, Φαίηκων ἡγήτορες.]

Audite, ὁ proceres, ait —
 Ξη. III. 103.

Ver. 188. — δαισάμενοι.] Eustathius
 in commentario citat δαινίμενοι. Minus
 rectè.

Μνησόμεθ', ὥς χ' ὁ ξείνος ἀνευθε πόνε καὶ ἀνίης
 Πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκηται
 Χαίρων, καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστί·
 Μηδὲ τι μεσσηγὺς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθῃσι,
 Πρὶν γε τὸν ἥς γαίης ἐπιβήμεναι· ἔνθα δ' ἔπειτα
 Πείσεται ἄσσα οἱ αἶδα, κατακλῶθες τε βαρεῖαι,
 Γεινομένων νήσαντο λίνφ', ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
 Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' ἔραν' εἰλήλαθεν,
 "Ἄλλο τι δὴ τόδ' ἔπειτα θεοὶ περιμηχανώονται.
 Αἰεὶ γὰρ τοπάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
 Ἡμῖν, εὖθ' ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἐκατόμβας·
 Δαίνυνται τε παρ' ἄμμι καθήμενοι, ἔνθα περ ἡμεῖς·
 Εἰ δ' ἄρα τις καὶ μῆνος ἰὼν ζύμβληται ὀδίτης,

195

200

- " Cogitabimus, ut hospes absque labore et molestiā
 " Deductione sub nostrā suam in patriam terram perveniat,
 " Gaudens celeritèr, etiam si valdè procul sit:
 " Neque quid intereā mali et damni patiatur,
 " Antequam ipse suam terram conscendat; ibi verò deinde
 " Patietur quæcunque ei Fatum, Parcæque graves,
 " Nascenti neverunt filo, quandò ipsum peperit mater.
 " Quòd si quis immortalium utique de coelo venerit,
 " Aliud quippiam hoc deinceps dii moliantur.
 " Semper enim antea quidem dii apparent manifesti
 " Nobis, quando facimus inclytas Hecatombas;
 " Convivanturque apud nos sedentes, ubi scilicet nos.
 " Si autem aliquis et solus profectus occurrerit viator,

195

200

Ver. 192. — ἀνίης.] Vide ad Il. 6. 24.

Ver. 195. — μεσσηγὺς γλ.] *Al.* μεσσηγὺς τι.

Ver. 197. Πείσεται ἄσσα οἱ αἶδα, κατακλῶθες τε βαρεῖαι, Γεινομένων νήσαντο λίνφ'.]

Κλῶθ' τι, Λάχισιν' τι, ἔ' Ἀτρεφον' αἶ τι βροτοῖσιν

Γεινομένοισι διδύσιν ἔχον ἀγαθὸν τι κακὸν τι.
Hesiod. Theogon. ver. 218.

— ἔκ' ἰσὶν ἀλύξαι
 Ἀνθρώποις δ, τι μοῖρα κατὰ κλειστέρας ἰστέσθαι
Theocrit. Idyll. 24. ver. 68.

Sive ita nascenti legem dixere sorores:
 Nec data sunt vitæ fila severa meæ.
Ovid. Heroid. Epist. XV. ver. 81.

Ποτὸρ colligit hinc *Lucianus* in *Philopatride*, *Πατερὺν* in eā sententiā εἶπαι, Fato nempè οὐρανῷ regi. Οὐχ' Ὀμηρεὶ δ' ἀνδιδοῖς ποιητῆς εἴρηκε. [*Il. ad. ζ. 488.*] "Μοῖραν δ' ὁ τινα" *Θημι* σφυγμῶν ἔμμεται ἐνδόν· — ἐλ-
 λα δ' ἔ' δλον τὸν βίον καθεύδαθαι, ἔ' τὰς ἐν τῷ τῷ μεταβολῆς. — ἔνθα δ' ἐπὶ τῷ Πάσι μαι ἄσσα "οἱ αἶδα ὤσ'." — "Ὅτε πάντα ὑπὸ τῶν Μοι-
 ρῶν γίνονται ὁ Πλάτων μισανόνομα. E con-
 trario autem, contendit, *Εὐκλείδης*, μηδαμῶς τὸν Ὀμηρον μὴδ' ἐν κείνοις τοῖς ἴσιν συμμει-

τερεῖν αὐτῷ τῷ λόγῳ. Οὐ γὰρ τὸ πάντα γί-
 νομαι καθ' εἰμαρμένην, ἀλλὰ μάλλον τὸ κατ'
 κατ' ἐκείνην συμβαίνει ἐξ αὐτῶν ὑπεβάλλων ὑ-
 ριθῆσθαι. — Καὶ τὸ, [*Il. ad. 6. 127.*] " —
 " ὑστερον αὐτὴ τὰ πείσεται, ὅσα οἱ αἶδα Γαν-
 " μῶν ἰπῆσι λίνφ' — " τὸ αὐτὸ βέβαιον ἔ-
 γαρ, ὅτι πάντα αὐτῷ καθ' εἰμαρμένην τὰ μετ'
 ταῦτα συμβαίνει, λίνφ' ἀλλ' ὅτι κατ' ἀνάγκ-
 ην αὐτῷ τινα συμβαίνει ἢ γὰρ τὸ " ὅσα"
 διεσπλή τι ποτε ἴστωρ ἢ σῶτο σημαίνει;
 Καὶ τὸ, "Μοῖραν δ' ὁ τινα φησὶ σφυγμῶ-
 " νον —," ἀρεῖα εἴρηται. Τίς γὰρ ἂν δύνατο
 τὰ κατ' ἀνάγκην κατὰ ζῶν συγγενεῖα πο-
 φυγῶν; *Preparat. Evangel. lib. VI. cap. 8.*
sub. initio. Vide et suprà ad 6. 7.

Ibid. — αἶσα, κατακλῶθες τε βαρεῖαι.]
Al. αἶσα, κατὰ κλῶθες τε βαρεῖαι. *Al.* αἶσα
 κατακλῶθ' βαρεῖαι. Quæ posterior lectio,
 uti rectè hic annotat *Barrosius*, ferri non
 potest, propter sequentem, " Γεινομένων νή-
 " σαντο λίνφ'."

Ibid. — κατακλῶθες.] Αἱ κατακλῶθες
 ἔ' καταμνησῶν ἰσάντ' ἐν εἰμαρμένῳ. *Schol.*
Ver. 198. Γεινομένων νήσαντο λίνφ'.] Vide
 suprà ad 7. 208. Caterum *Lucianus*, loco
 suprà ad ver. 197. citato, legit *Γεινομένων*
 νήσαντο ὤσ'.

Οὐτι κατακρύπτουσιν· ἐπεὶ σφισιν ἐγγύθεν εἶμεν,
 "Ὡσπερ Κύκλωες τε, καὶ ἄγρια Φύλα Γιγάντων.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη παλὺμητις Ὀδυσσεύς·
 'Αλκινόε', ἄλλο τί τοι μελετῶ φρεσίν· αὐ γὰρ ἔγωγε
 'Αθανάτοισιν ἴστωμαι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 Οὐ δέμας, οὐδὲ φυὴν, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσιν·
 Οὓς τινας ὑμεῖς ἴστε μάλιστ' ὀχέοντας οἰζὺν
 'Ανθρώπων· τοῖσιν κεν ἐν ἄλλεσιν ἰσασαίμην.
 Καὶ δ' ἔτι κεν καὶ πλείον' ἐγὼ κακὰ μυθήσασαίμην,
 "Ὅσσα γε δὴ ζύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
 'Αλλ' ἐμὲ μὲν δορπηῆσαι ἑάσατε, κηδόμενόν περ·
 Οὐ γὰρ τι στυγερὴ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο
 "Ἐπλετο, ἦτ' ἐκέλευσε ἔο μκήσασθαι ἀνάγκη,
 Καὶ μάλα τειρόμενον, καὶ ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔχοντα.
 "Ὡς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσίν· ἡ δὲ μάλ' αἰεὶ

" Nequaquam occultant; quoniam ipsos prope sumus,
 " Quemadmodum Cyclopesque, et agrestes gentes Gigantum."
 Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
 " Alcinoë, aliud quid tibi curæ-sit in animo; non enim ego
 " Immortalibus similis-sum, qui cælum latum habitant,
 " Neque corpore, neque oris habitu; sed mortalibus hominibus:
 " Quoscumque vos pœstis maximè subeuntes ærumam
 " Hominum; hisce in doloribus æquipararer.
 " Et adhuc etiam pluræ ego mala dicerem,
 " Quæ sanè omnia deorum voluntate pertuli.
 " Verùm me quidem cœnare sinite, dolentem licèt:
 " Non enim odioso ventre importunius aliud
 " Est, qui jmbet sui recordari necessitate.
 " Etiam valdè afflictum hominem, et in animo dolorem habentem.
 " Sic et ego luctum quidem habeo in animo; hic verò omnino semper

Ver. 206. "Ὡσπερ Κύκλωες τε, καὶ ἄγρια Φύλα Γιγάντων.] "Ὡς εἰσὶν ἀλλήλων ἐγγύς Κύκλωες τε καὶ Γίγαντες, ἥτοι κατὰ γένος, ἡ κατὰ τόπον, ἡ κατὰ ἀδικίαν ἔσται ἡ μῆτις θεῶν πλησίον κατὰ δικαιοσύνην. Schol.

Ver. 212. — τοῖσιν κεν. Al. τούσιν &. Ibid. — ἰσασαίμην.] Vide suprâ ad l. 491.

Ver. 213. — πλείον.] Al. μάλλον.

Ver. 215. 'Αλλ' ἐμὲ μὲν δορπηῆσαι ἑάσατε.] Καὶ τὸν Ὀδυσσεῖα δι' Ὀμήρου πολυφάγον & λαίμαργον παραδίδωσι, ὅπου λέγει· " Ἀλλ' ἰμὶ μὲν δορπηῆσαι ἑάσατε, ὦε." Τριεὶ βάλαντα γὰρ ἐν τέτοις φαίνεται αὐτῷ λαίμαργία, μετατὴ μὲν ἐν δίσκῳ τὰ πρὶ τῆς γαστρός, γυνεμαρῆν. Ἐχρῆν γὰρ, εἰ & ἰλίμασσι, διαμαρῆρην, ἢ μεταρῆρην εἰς αὐτὴν πρὸς τῆς. Τὸ δὲ τελευταῖον & τὴν τελευτήσαν αὐτῷ παρῆρην λαίμαργίαν καὶ γαστριμαργίαν. " Ὡς & ἐγὼ στίβος

" μὲν ἔχω φρεσίν, ὦε." [ver. 219.] Athenæus, lib. X. cap. 1. sub fine. Verùm, uti notavit Barnesius, minus hoc Ulyssi vitio vertendum est, quia diutius jejanie afflictus depingatur: " — ἄρα γὰρ ἰσασαίμην ἢν " ἀπαμειβόμενος" suprâ §. 250.

Ibid. — ἑάσατε.] Vide suprâ ad l. 42. Malè Barnesius ἑάσατε.

Ver. 216. Οὐ γὰρ τι στυγερὴ ἐπὶ γαστέρι κύντερον, ὦε.] Haud dissimiliter Oppianus:

"Ὡς ὅδιν λιμοῖο κακώτερον, ὅδιν βαρύνει Γαστρίος, ἢ κρατεῖ μιν ἐν ἀνθρώποισιν ἀσυνία, Καὶ χαλκήν δίσκονα συνήϊος ἐπὶ δαμαρῆν Ληθιμένη —. Halicuttii lib. III. 199.

Ver. 218. — & ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔχοντα.] Apud Athenæum, loco suprâ citato, & ἰσασαίμην ἀνάγκη. Sed minus rectè, propter sequentem, " Ὡς & ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσίν, ὦε."

Q 2

Digitized by Google

- 'Εσθίμεναι κέλεται καὶ πινέμεν· ἐκ δέ με πάντων 220
 Ληθάνει, ὅσσ' ἔπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνάγει.
 Ὑμεῖς δ' ὀτρύνεσθε ἅμ' ἡοὶ Φαινομένηφιν,
 "Ὡς κέ με τὸν δύστηνον ἐμῆς ἐπιβήσετε πάτρης,
 Καὶ περ πολλὰ παθόντα· ἰδόντα με καὶ λίποι αἰὼν
 Κτῆσιν ἐμῇν, δμῳάς τε, καὶ ὑψερεφές μέγα δῶμα. 225
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἡδ' ἐκέλευον
 Περμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σκεῖσάν τ', ἐπὶόν Δ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
 Οἱ μὲν κακκείοντες ἔσαν οἴκονδε ἔκαστος.
 Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο Δίος Ὀδυσσεύς, 230
 Πὰρ δέ οἱ Ἀρήτη τε, καὶ Ἀλκίνοος Διοσιδῆς,
 "Ἦσθη· ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός.
 Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκάλενος ἤρχετο μύθων,
 "Εγὼ γὰρ Φᾶρός τε, χιτῶνά τε, εἴματ' ἰδοῦσα,
 Καλὰ, τὰ ῥ' αὐτὴ τεύξε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί· 235
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἔεινε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτῇ,
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἴματ' ἔδωκεν;
 Οὐ δὲ φῆς ἐπὶ πόντον ἀλάρμενος ἐνθάδ' ἐκέσθαι;

" Comedere jubet, et bibere; et me omnium

220

" Oblivisci-facit, quacunq; passus sum, et repleti jubet.

" Vos autem festinate, simul-atque aurora illuxerit,

" Ut me infastum meam deducatis in patriam,

" Quamvis multa passum: conspicatum me, vel relinquat vita,

" Possessionem meam, famulosque, et altam magnam domum." 225

Sic dixit: illi autem omnes approbabant, et hortabantur

Deducere hospitem, quoniam recte locutus erat.

At postquam libassentque, bibissentque, quantum volebat animus,

Illi quidem decubaturi iwerunt domum unusquisque.

At in ædibus relinquebatur nobilis Ulysses, 230

Apud autem ipsum Areteque, et Alcimous deo-par,

Sedebant; famulæ autem auferebant vasa convivii.

His verò Arete ulnas-candida exordiebatur sermonis,

Agnovit enim pallium et tunicam, vestimenta videns,

Pulchra, quæ scilicet ipsa fecerat, cum ancillis mulieribus; 235

Et ipsum allocuta verba alata dixit;

" Hospes, hoc quidem te primum interrogabo ipsa,

" Quis? undè es hominum? quis tibi hæc vestimenta dedit?

" An non dicis, per mare errantem te huc venisse?"

Ver. 221. — [ἐνιπλήσασθαι.] *Albiensis* et hic legit *ἐνιπλήσθαι*.

Ver. 222. — [ὀτρύνεσθε.] *Al* *ὀτρύνεσθαι*.

Ver. 224. — [ἰδόντα με καὶ λίποι αἰὼν.] Ita *Præco Græcus* apud *Æschylum*, è *Trojá* in patriam reversus;

Κρίων εὐκταῖται δ' ἐκ τῷ ἀντιῷ Διοῖ.

Agamemnon, ver. 548.

Ver. 232. — [ἔντεα δαιτός.] *Tæ* *ὧλα τῆς* *ἐνὸς* *ὧλας*, *ὧν* *σραπίδας*, *ἔ* *τὰ* *κοινὰ*. *Schol.*

Ver. 238. *Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν;* Ita apud *Ovidium*;

Quid veniat, quæram, quisque, quibusve loca.

Trist. lib. III Eleg. xii. ver. 34.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 240
 Ἀργαλέον, βασίλεια, διηνεκέως ἀγορεύσαι
 Κῆδ'· ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ οὐρανόεντες.
 Τοῦτο δέ τοι ἔρεω, ὃ μ' ἀνείρεαι, ἥδ' ἐμεταλλᾶς.
 Ὀγυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἀλὶ κείται,
 Ἐνθα μὲν Ἀτλαντος θυγάτηρ, δολόεσσα Καλυψώ, 245
 Ναίει εὐπλόκαμος, δεινὴ θεός· οὐδέ τις αὐτῇ
 Μίσγεται, οὔτε θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
 Ἀλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἦγαγε δαίμων
 Οἶον, ἐπεὶ μοι νῆα θεὸν ἀργῇτι περαυνῶ
 Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ· 250
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιγον ἐσθλοὶ ἱταῖροι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ, τρώπιν ἀγκὰς ἐλὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
 Ἐνῆμαρ φερόμην· δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

240

"Difficile, Regina, penitus enarrare

"Æcumnas, quandoquidem mihi multas dederunt dii cœlestes.

"Hoc autem tibi dicam, quod me interrogas et inquiris.

"Ogygia quædam insula procul in mari jacet,

"Ubi quidem Atlantis filia, dolosa Calypso,

245

"Habitat comas-pulchra gravis dea : neque quisquam cum ipsâ

"Versatur, neque deorum, neque mortalium hominum.

"Sed infelicem me inquilinum ei duxit deus

"Solum ; postquam mihi navem velocem candenti fulmine

"Jupiter percussam diffidit, medio in nigro mari ;

250

"Ubi alii quidem omnes periêre boni socii :

"At ego, carinâ ulnis comprehensâ navis utrinque-remis-agitatæ,

"Novem diebus ferebar : decimâ autem me nocte nigrâ

Ver. 241. Ἀργαλέον, βασίλεια.]

Infandum, regina, jubes renovare dolorem,

Trojanas ut opes. &c. — Æn. II. 3.

Ver. 244. Ὀγυγίη τις νῆσος.] Δεῖμον ἡμεῶν οἶντι Βεργίανος ἀνέχουσα, κλίοντι πρὸς ἡνσίαν. Plutarch. de facie in orbe Luna.

Ver. 248. — ἰρίων ἦγαγε.] Ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς ἰκάνισθησιν. Schol.

Ver. 250. — ἔλσας.] Ita Henricus Stephani Editionesque pleræque ; Itaque habet Eustathius et in contextu et in commentario. Scholiastes autem, et Editio Didymi, eamque secutus Barnesius, hic legunt ἔλσας· quibuscum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Atqui occurrit idem versiculus suprâ é. 192. ubi ipsæ Didymi et Barnesii Editiones cum Vulgatis habent ἔλσας.

Ver. 252. — τρώπιν.] Τὸ κατώτατον μέρος τῆς νῆος, πρὸς δ' ἐρχίεται τὸ κύμα· ἢ τὸ μέγιστον τῆς νῆος ἔξωθεν. Schol.

Ibid. — ἀγκὰς.] Vide ad II. ζ. 346.

Ver. 253. Ἐνῆμαρ φερόμην.] Longinus lo-

cum hunc inter eos recenset, quibus Homeri in *Odysseâ* ingenii defectum indicari contendit. Παριζίην δ' εἰς ταῦθ' (inquit), ἵνα δείξωμαι, ὡς εἰς λῆρον ἵκισι ῥῆτον κατὰ τὴν ἀπαμειβὴν τὰ μεγαλοφυῆ παρατίθεται. Οἷα — τὸν ἐπὶ τῷ ναυαγίᾳ διχ' ἡμίρας ἔκιστον (Ὀδυσσεύς suppl. Tollius :) — Τί γὰρ εἰ ἄλλο φέσαιμι ταῦτα, ἢ τῷ ὄντι τῷ Διὶ ἰνύκτω; De Sublimitate, Sect. 9. sub fine. Una Dacier è contrario hoc non incredibile contendit, sed ita reverâ fieri posse arbitratur. Barnesius verò in annotationibus ; "Dico autem Ego, (inquit), hæc cum Grano salis esse sumenda, non quasi prorsus ab omni cibo abstineret, verum ab ordinario, tempestivo, et "lautiori." Rectius fortassè Scholiastes ad μ'. 447. infrâ, ubi idem ferè locus occurrit ; Οὐδὲ ζῆτιν πρὸς διακαρτερεῖ ὁ ἦρας, εἰσούσης τῆς Ἀθηνᾶς, (infrâ é. 47.) "Αὐτὰρ ἐγὼ θεὸς εἰμὶ διαμπερές, ἢ σὺ φυλάσσω Ἐν πάντωντι "πῶνοις." Vide et suprâ ad é. 1.

Ibid. — δεκάτῃ δέ με νυκτὶ.] Al. δεκάτῃ δ' ἐν νυκτί.

Q 5

- Νῆστον ἐς Ὀγυγίην πίλασαν θεοί, ἔσθαι Καλυψώ
 Ναίει εὐπλόκαμος, δεινὴ θεός· ἥ με λαβοῦσα, 255
 Ἐνδυκῶς ἐφίλει τε, καὶ ἔτρεφεν, ἥδ' ἐφασκε
 Θῆσειν ἀθάνατον, καὶ ἀγῆραον ἥματα πάντα·
 Ἄλλ' ἐμὸν οὐποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.
 Ἔσθαι μὲν ἐπτάετες μῆνον ἔραπειδον, εἴματα δ' αἰεὶ
 Δάκρυσι δέουσκον, τὰ μοι ἄμβροτα δῶκε Καλυψώ. 260
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ὄγδοον μοι ἐκίπλομενον ἔτος ἦλθε,
 Καὶ τότε δὴ με πέλευσεν ἐποτρύνουσα νίσσθαι,
 Ζηνὸς ὑπ' ἀγγελίης, ἥ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς.
 Πέμπτε δ' ἐπὶ σχεδὴς πολυθέσμου· πολλὰ δ' ἔδωκε,
 Σῖτον καὶ μέθυ ἡδύ· καὶ ἄμβροτα εἴματα ἔσθαι 265
 Οὔρον δὲ πρόεηκεν ἀπήμονά τε, λιγρὸν τε.
 Ἑπταδεκαίδεκα μὲν πλέον ἥματα ποταπορεύων,
 Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκίοεντα
 Γαίης ὑμετέρης· γήθησε δέ μοι φίλον ἦτορ,

* Insulam ad Ogygiam appulerunt dii; ubi Calypso

* Habitat comas-pulchra, gravis dea; quæ me susceptum

255

* Amicè tractabatque, et alebat, et dicebat ei

* Facturam immortalē, et senii-expertem diebus omnibus:

* Sed meum nunquam animum in pectoribus flectebat.

* Illic quidem septem-annos manebam perpetuò, vestimenta autem semper.

* Lachrymis rigabam, quæ mihi divina dedit Calypso;

260

* Sed cùm jam octavus mihi revolutus annus venisset,

* Et tum denum me jussit hortans redire,

* Jovis ex jussu, sive etiam animus mutatus est ipsius.

* Misit verò me in rate multis-vinculis-aptâ: multa autem dedit,

* Panem et vinum suave, et divinas vestes induit:

265

* Ventumque præmisit innocuumque, placidumque.

* Septemdecim quidem navigabam dies per-mare-iter-faciens,

* Decimâ-octavâ verò apparuerunt montes umbrosi,

* Terræ vestræ: lætatum verò est mihi charum cor,

Ver. 255. Ναίει.] *Al. Ναίν.*

Ver. 259. Ἔσθαι μὲν ἐπτάετες· μῆνον ἔραπειδον.] *Hinc Ovidius;*

An grave sex annis pulchram fovisse Calypso,

Æquoreæque fuit concubuisse deæ?

Ex Pont. lib. IV. Epist. x. ver. 13.

Ibid. — αἰεὶ.] Al. αἰν.

Ver. 261. — ἔγδοον.] Pronuntiabatur ἔγδοον. Uti et notavit *Barnesius.*

Ibid. — ἐκίπλομενον ἔτος.]

— volentibus annis. *Æn. I. 238.*

Ver. 262. — δι' με πίλευσιν.] *Al. δι' μ' πίλευσιν.*

Ver. 263. — ἰεράσις.] Vide suprâ ad §. 491. et ad *Il. n. 45.*

Ver. 267. Ἑπταδεκαίδεκα μὲν ὅλιος ἥτορ καὶ ποταπορεύων.]

Tres aded incertos cæcâ caligine volas
 Errans pelago —. *Æn. III. 203.*

Ibid. Ἑπταδεκαίδεκα.] Ita edidit *Barnesius*; atque ita in Exemplaribus omnibus (uti ipse annotat) scriptum occurrit suprâ i. 278. Ita porro hæc legit et *MSS. à Th. Bentleio* collatus. Vulgati hæc corruptè Ἑπτακαίδεκα.

Ver. 268, Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ἔρα.]

Quarto terra diæ primam æ. attollere tandem

Visa; aperire procul montes ac volvero fumum. *Æn. III. 205.*

Δυσμόρῳ· ἥ γὰρ ἔμελλον ἔτι ζυνέσσεσθαι οἷζυϊ
 Πολλῇ, τήν μοι ἐπῶρσε Ποσειδάων ἰνοσίχθων·
 Ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους, κατέδησε κελεύθεος,
 Ὄρεινεν δὲ θάλασσαν ἀθίσφατον· ἐδὲ τι κύμα
 Εἶα ἐπὶ σχεδῆς ἀδινὰ πειάχοντα φέρεσθαι.
 Τὴν μὲν ἔπειτα θύελλα διεσκέδαο· αὐτὰρ ἔγωγε
 Νηχόμενος τόδε λαῖτμα διέτμαγον· ὄφρα με γαίῃ
 Ὑμετέρῃ ἐπέλασσε φέρον ἀνεμός τε καὶ ὕδαρ.
 Ἔνθα κε μ' ἐκβαίνοντα βίησατο κύμ' ἐπὶ χέρσῃ,
 Πέτρης πρὸς μεγάλῃσι βαλὼν, καὶ ἀτερπεί χώρῃ·
 Ἀλλ' ἀναχασσάμενος νῆχον πάλιν, ἕως ἐπῆλθον
 Ἐς ποταμόν, τῇ δὴ μοι εἰσατο χῶρος ἄριστος,
 Λεῖος πετράων· καὶ ἐπὶ σπέκας ἦν ἀνέμοιο.
 Ἐκ δ' ἔπεισον θυμηγέρεων· ἐπὶ δ' ἀμβροσίῃ νύξ
 Ἥλυθ'· ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διΐπετέος ποταμοῖο
 Ἐκθᾶς ἐν θάμνοισι κατέδραβον· ἀμφὶ δὲ φύλλα
 Ἥφυσάμην· ὕπνον δὲ θεὸς κατ' ἀπείρονα χεῦεν.
 Ἔνθα μὲν ἐν φύλλοισι, φίλον τετιμημένος ἦτορ,

270

275

280

285

“ Infelici : certè tamen eram adhuc conflictaturus ærumnis

270

“ Multis, quas mihi immisit Neptunus terræ-quassator ;

“ Qui mihi incitatis ventis impedivit iter,

“ Commovitque mare immensum ; neque ullo pacto me fluctus

“ Sinebat in rate vehementer ingemiscentem vehi.

“ Hanc quidem deinde procella dispersit : at ego

275

“ Natans hoc pelagum emensus-sum ; donec me terræ

“ Vestræ appulit ferens ventusque et aqua.

“ Ibi me egredientem allisisset fluctus ad terram,

“ Petras ad magnas jaciens, et inamabilem locum :

“ Sed retrogressus natavi rursus, donec veni

280

“ Ad fluvium, ubi demum mihi visus est locus opportunissimus ;

“ Lævis abaque-petris ; et receptus inerat à vento.

“ Excidi autem animum-collecturus : divina verò nox

“ Advenit : ego autem seorsum ab à-Jove-fluente fluvio

“ Egressus in arbustis dormivi ; circumquaque verò folia

285

“ Congessi : somnum autem deus immensum infudit.

“ Ibi quidem in foliis, charo afflictus corde,

Ver. 270. — οἷζυϊ.] Pronuntiabatur οἷζυ.

Ver. 272. — ἰφορμήσας ἀνέμους, κατέδησε-
 σικιλιεύθης.] *Al.* ἰφορμήσας ἀνέμους, κατέδησε
 κίλιεθα.

Ver. 278. — οὐδὲ τι κύμα.] *Al.* οὐδὲ τι
 αὔμα· et οὐδὲ τι κύμα.

Ver. 280. — ἕως ἐπῆλθον.] Pronuntia-
 batur ὡς ἐπῆλθον, vel ὡς ἐπῆλθον. Vide ad
Il. 6. 539. *Barneius* legendum conjicit,
 ἕως ἐπῆλθον· scilicet ut pronuntietur, ὡς
 ἐπῆλθον. Sed nihil opus.

Ver. 281. — τῇ δὴ.] Quà demum —.

Ver. 283. Ἐκ δ' ἵκισον.] Τὸ δὲ, ἐκ δ' ἵκισ-
 σον ἀντὶ τοῦ, ἔξω ἵκισον τῆς θαλάσσης, ἀφύχου
 τινὸς διακν. *Eustath.* Cæterum MS. à *Tbo.*
Bentleio collatus habet, Ἐν δ' ἵκισον.

Ibid. — θυμηγέρεων.] Λεπτοφυγῶν, ἡ συλ-
 λαμβάνων καὶ συνάγων ἢ ἀνακτώμενος τῆς ψυ-
 χῆς. *Schol.*

Ver. 284. — διΐπετέος ποταμοῖο.] Τὴ ὑπὸ
 τῶν Διὸς ὁμῶς πληρωμένῃ ποταμῷ. *Schol.*
 Vide suprâ ad δ. 477. et 581. item ad *Il.*
 π. 174.

Εὐδον παννύχιος, καὶ ἐπ' ἡῶ, καὶ μέσον ἡμαρ·
Δύσετό τ' ἥελιος, καὶ με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.

Ἀμφιπόλους δ' ἐπὶ Διὶ τῆς ἐνόησα θυγατρὸς

290

Παιζούσας, ἐν δ' αὐτῇ ἔην εἰκυῖα θεοῖσιν.

Τὴν ἰκέτευσ' ἡ δ' οὔτι νοήματος ἡμῖροτεν ἐσθλοῦ,

Ὡς οὐκ ἂν ἔλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα

Ἐρξέμεν αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν.

Ἡ μοι σῖτον ἔδωκεν ἄλις, ἡ δ' αἶθοπα οἶνον,

295

Καὶ λουσ' ἐν ποταμῷ, καὶ μοι τάδε εἴματ' ἔδωκεν.

Ταῦτά τοι, ἀχνύμενός περ, ἀληθείην κατέλεξά.

Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμειβετο, φωνήσεν τε·

"Dormiebam totâ nocte, usque ad auroram, et meridiem ;

"Occidebatque sol, et me dulcis sompnus dereliquit.

"Ancillas verò in littore tuæ vidi filias

290

"Ludentes : inter eas autem ipsa erat similis diis.

"Ei supplicavi : illa verò neutiquam à mente aberrabat bonâ ;

"Ut non sperares juniorem obviam-factum

"Acturum : semper etenim juniores desipiunt.

"Quæ mihi cibum dedit affatim, et generosum vinum,

295

"Et lavit in flumine, et mihi has vestes dedit.

"Hæc tibi, tametsi afflictus, verè enarravi."

Huic autem rursus Alcinoüs respondit, dixitque ;

Ver. 288. — ἐπ' ἡῶ, ἡ μέσον ἡμαρ.] Λίγαι μὲν ταὶ [ἡ Πηνελόπεια] καὶ τὸ ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου ἄχρι μισημέρας διάστημα, ἡῶ — Εὐδον "παννύχιος, ἡ ἐπ' ἡῶ, ἡ μέσον ἡμαρ." Porphyry *Quæst. Homeric.* 12.

Ver. 289. Δύσετό τ' ἥελιος.] Φασὶν οἱ Παλαιοί, ὡς Ἀρίσταρχος οὐ γράφει δύσετο, ἀλλὰ δάλλετο, ὅ ἐστιν οἷς δύσειν εἰς δύσιν ἀτίκλινι. *Eustath.* Atqui posterior ista vox Homero prorsus inusitata.

Ibid. — ἀνῆκεν.] *Al.* ἀφῆκεν.

Ver. 290. Ἀμφιπόλους δ' ἐπὶ Διὶ τῆς ἐνόησα θυγατρὸς Παιζούσας.] Ἐν ταύτοις δι, ὅρα δὲ τι τῇ τῆς κόρης καὶ τῶν ἀμφιπόλων μολεπῆν καὶ τὴν διὰ σφαίρας παιδιάν ἐγγῆ Ὀδυσσεύς, ἵνα μὴ καταγορεύσιν ἀκῆ τῆς παιδὸς. *Eustath.*

Ver. 291. — Θεῖσιν.] MSS. duo à *Tho. Bentleio* collati, *Θεῖαν*. Sed (uti notat *Barnesius*) perinde est. Vide suprâ ac ver. 38.

Ver. 293. Ὡς οὐκ ἂν ἔλποιο.] *Barnesius* hoc in loco, de suo edidit, "Ὡς ἂν ἔλποιο." "Litteras," inquit, "olim malè disjunctas nunc meliùs conjunxi, pro ἐκ ἂν, legens ἂν ἔλποιο, et eodem tenore, *Metro* et *Sensui* "consului." Sed multùm errat Vir eruditus. Nam vocola, ἔλποιο, longè alium habet intellectum, nec locum hîc habere ullo modo potest : Quodque de *Metro* affert, planè nihîli est. Vide ad *Il.* α. 51.

Ver. 294. — αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν.] "Temeritas est videlicet florentis "ætatis ; prudentia senectutis." *Cicero, de Senectute*, § 6.

Ver. 296. — εἴματ' ἔδωκεν.] MS. à *Tho. Bentleio* collatus, εἴματα ἔδωκεν.

Ver. 297. — ἀληθείην κατέλεξα.] Καὶ ὅρα τὸ, ἀληθείην, ἀμφιπόλους ἔχον, εἴτε ἀπὸ προπαροξύτονου τοῦ ἀληθιαν, εἴτε ἀπὸ παραξύντονου τοῦ ἀληθείαν γίγναι Ἰωνικῶς. Οἱ γὰρ Παλαιοὶ Ἀστικοί, κατὰ Ἀἶλιν Διονύσιον, εἰσ-
τανοὺς τὰς τῶν τοιούτων ἰσομετῶν ληγύνας, διὸ
ἡ παρῶντων αὐτὰ ἡ ἀστοία γὰρ (φασὶν) ἔλπει, καὶ ἡ ἐκκλῶς, καὶ ἡ ἰερέα Ὡς. *Eustath.* Nequaquàm tamen hoc ambiguum. Nam si ultima vocis ἀλῶνεια brevis esset, minimè (ut rectè notat *Barnesius* ad *Iliad.* ψ. 361.) in Ionicum η verteretur. Ideoque ipse quidem *Barnesius* et isto in loco et hîc, nullis allatis cœpibus, de suo edidit ἀλῶνεια : itaque semper apud *Homero* legendum pronuntiat, Attamen nimis fidentèr hoc vir eruditus : cùm et vocem ἀλῶνεια, ultimâ productâ, veteribus usitatam hîc observet *Eustathius* : cùmque eadem vox novies in *Iliade* et *Odyssæâ* occurrat, quibus omnibus in locis Vulgati habent ἀλῶνεια. Vide et ad *Il.* β'. 314. et 633.

Ver. 298. 302. et 308. Τὸν δ'.] Vide ad *Il.* α. 57. et 9, 160.

Ἐεῖν, ἥτοι μὲν τῷτο γ' ἐναΐσιμον οὐκ ἐνόησε
 Παῖς ἐμὴ, ἔνεκα σ' ἔτι μετ' ἀμφιπόλοισι γυναῖξιν
 Ἦγεν ἐς ἡμέτερον· σὺ δ' ἄρα πρώτην ἰκέτευσας.

300

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἦρος, μή μοι τένεκ' ἀμύμονα νείκεε κέρην·
 Ἦ μὲν γάρ μ' ἐκάλειε σὺν ἀμφιπόλοισιν ἔπεσθαι·
 Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἔβελον, δείσας, αἰσχυρόμενός τε,
 Μήπως καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκύσαιο ἰδόντι·
 Δύσζηλοι γάρ τ' εἰρὲν ἐπὶ χθονὶ φύλ' ἀνθρώπων.

305

Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 Ἐἴν, οὐ μοι τοιῶταν ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
 Μαψιδίως κεχολᾶσθαι· ἀμείνω δ' αἵσιμα πάντα.
 Αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπολλων,
 Τοῖος ἐὼν, οἷός ἐσσι, τὰ τε φρονέων, αὔ' ἐγὼ περ,

310

“Hospes, certe quidem hoc rectè non advertit
 “Filia mea, quod te neutiquam cum ancillis mulieribus
 “Duxerit in nostram domum; tu nempe illi primæ supplicasti.”
 Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
 “Heros, nè mihi idèd eximiam reprehende puellam;
 “Nam ipsa quidem me jussit cum ancillis subsequi;
 “Sed ego nolui, timens, reveritusque,
 “Nè fortassis et tibi animus irasceretur conspicato;
 “Suspiciaces etenim superis supra terram genus hominum.”
 Huic autem rursus Alcinoüs respondit, dixitque;
 “Hospes, non mihi tale in præcordiis charum cor,
 “Temerè ut irascatur: potiora autem honesta omnia.
 “Utinam enim, Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
 “Talis, existens, qualis es, eaque sentiens quæ ego et ipse,

300

305

310

Ver. 301. Ἦγεν ἐς ἡμέτερον.] Τούτῳ, ἐς
 τὸν ἡμέτερον οἶκον. Ἀσπικὸς δὲ ὁ σχηματισ-
 μός. Schol.

Ibid. — ἔρα.] Ut dixisti —. ver. 292.

Ver. 303. — ἀμύμονα.] Μῶμον ἔψόν
 ἔα ἔχουσαν, ἀγαθὴν. Schol. Atqui vox, ἀ-
 μύμονα, non eam omni laude ornatam ne-
 cessariò denotat; sed unà pluribusve animi
 corporisve dotibus eximiam. Ut hoc in
 loco specie ac formâ corporis, itemque ani-
 mi prudentiâ. Vide suprâ ad ε' 39.

Ver. 304. — ἐκάλειε.] Al. ἐκάλειε.

Ver. 306. — ἐπισκύσαιο.] Barnesius
 edidit ἐπισκύνσαιο. Al. ἐπισκύνσαιο.

Ver. 307. Δύσζηλοι γάρ τ' εἰμὶν ἐπὶ χθονὶ
 φύλ' ἀνθρώπων.] Sic apud Hesiodum;

Ζῆλος δ' ἀνθρώπων ἐπὶ χθονὶ ἀπασιν.

“Erg. ε' Hæc. l. 193.

Παλὸν τὸ δύσζηλον ἢ φύσις ἔχουσα ἢ τὸ βάσκα-
 ρον, ἢ χαιρεῖ τοσούτοι τοῖς ἰδίοις, ὅσον ἀνιάται
 τοῖς ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς. Plutarch. de Animi
 Tranquillitate. Cæterum rectè hîc Eusta-

thius; Τὸ δὲ, δύσζηλον ἐμὶν, διὰ τῆς πλεονε-
 κῆς κοινότητος παραιτῶνται τὸ τραχὺ τῆς ἐπι-
 στήσεως· ὥς μὴ μόνον τῷ Ἀλκίνοῦ ταῦτα ἐνο-
 μασθέντος, ἀλλὰ γνωμικῶς ἐν κοινῷ τῷ λόγῳ
 λεχθέντος. Undè Barnesius; “Ulysses,” in-
 quit, “non quidem Alcinoüm vocat Suspici-
 “osum, verum se involvit, dicens, Nos ho-
 “mines suspiciosa gens sumus.”

Ver. 309. — ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ.] Al.
 ἐνὶ στήθεσσι νόημα.

Ver. 310. — ἀμείνω δ' αἵσιμα πάντα.]
 Τὰ καθήκοντα πάντα καλὰ εἰν. Schol.

Ver. 311. 313. Αἶ γάρ, — Παῖδα σ' ἐ-
 μὴν ἔχοντα.] Ταῦτα λίγυι περιώμιος τῷ Ὀ-
 δυσσεύϊ ἐν ταῖς ἀληθείαις παραιτῶνται διὸ γά-
 ρον· ἐἰ γάρ προσποιῶν ἐπιδόχηται γαμήσαν,
 πάντως ἐλγέσθῃσιν καὶ κῆνον ψευδομένους. Schol.
 Cui tamen observationi nullus hîc videtur
 locus. “Ethos δὲ ἄλλως ἢ ἐν τοῖς ἀρχαίοις, ἐπι-
 λέγεσθαι τὸς ἀρίστους τῶν ἔτινων, ἔγχαρτες αὐ-
 τοῖς ποιῆσθαι. Eustath.

Ver. 312. — σὺς ἐστὶ.] Vide infrâ ad
 ὕ. 89.

- Παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν, καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι,
 Αὔθι μένων οἶκον δὲ ἐγὼ καὶ κτήματα δοίην,
 Αἶκ' ἐβέλων γε μένοις· ἀέκοντα δὲ σ' ἔτις ἐρύξει 315
 Φαιήκων μὴ τῷτο φίλον Διὶ πατρὶ γένοιτο.
 Πομπὴν δ' ἐς τόδ' ἐγὼ τεκμαίρομαι, ὅφρ' αὖ εἰδῆς,
 Αὔριον· ἐς τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδμημένος ἔσθω
 Λίξαι· οἱ δ' ἐλώσι γαλήνην, ὅφρ' ἂν ἴκηαι
 Πατρίδα σὴν, καὶ δῶμα, καὶ εἴπῃ τοι φίλον ἴσθιν· 320
 Εἴτερ καὶ μάλα πολλὸν ἐκαστέρω ἔστ'· Εὐβοίης·
 Τὴν γὰρ τηλοτάτῃ φάσ' ἔμμεναι, οἳ μιν ἴδοντο
 Λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν Ῥαδάμανθυν
 Ἦγον, ἐποφόμενον Τίτυον, γαιήϊον υἱόν·
 Καὶ μὲν οἱ ἐνθ' ἦλθον, καὶ ἄτερ καμάρτισο τέλεισσαν 325
 Ἥματι τῷ αὐτῷ, καὶ ἀπήγαγον οἶκαδ' ὀπίσσω.

- * Filiam meam habere velles, et meus gener vocari,
 " Hic manens; domum autem ego et bona darem,
 " Si modò volens maneres; invitum verò te nullus detinebit 315
 " Phzacum: né hoc gratum Jovi patri sit.
 " Deductionem verò in hoc ego constituam, ut bene intelligas,
 " Cràs: in id temporis autem tu quidem domitus esomao
 " Decumbes: illi verò remigabunt per-tranquillum; donec perveneris
 " In patriam tuam, et domum, et sicubi tibi gratum sit;
 " Etiamai valdè multò longius absit quàm Eubœa: 320
 " Eam enim longissimè aiunt abesse, qui eam viderunt
 " Ex populo nostro; quandò flavum Rhadamanthum
 " Duxerunt, invisurum Tityum, Terræ filium:
 " Atque illi quidem illic venerunt, et absque labore perfecērunt iter 325
 " Die eodem; et deduxerunt domum retrò.

Ver. 314. — οἶκον δὲ ἐγὼ.] *Al.* οἶκον δὲ
 ἐγὼ.

Ver. 315. Αἶκ'.] *Al.* Εἶκ'.

Ver. 316. — μὴ τῷτο.] In nonnul-
 lis, notante *Barnesio*, corruptè editum est
 μὴ ἔστω.

Ver. 318. — ἐς τῆμος δὲ.] *Barnesius*
 edidit ἐς τῆμοσιν.

Ibid. — διδμημένος ἔσθω.] Vide suprā
 ad ζ'. 2.

Ver. 319. 346. Λίξαι — λίκτω.] Vide ad
 II. β'. 515. *Al.* Λίξαι.

Ver. 320. — εἴπῃ τοι φίλον ἴσθιν.] Ita
 edidit *Barnesius* ex *Eustathio*; et ex *Scho-*
laste, qui 'exponit, "Ὅπως ἂν σοι προσφιλὲς
 ἴσθιν. *Vulgg.* εἴπῃ τοι φίλον ἴσθιν.

Ver. 321. — ἱκατέρω.] *Al.* ἱκατέρω.
 Quod ferri non potest.

Ver. 322. — Τὴν γὰρ.] MSS. à *Tbo.*
Benleio collati, Τὴν γὰρ.

Ver. 323. — ὅτε τιν'.] *Ubi videlicet* —.

Ibid. — ξανθὸν Ῥαδάμανθυν Ἦγον, ἰ-

ποφόμενον Τίτυον.] Καὶ ἔγω ὡς ἀφαιρῶν ὁ
 Ποιητὴς τὴν τῷ λόγῳ ὑπερτιμήσας, παρενέβα-
 λε τὴν πρὸς τῷ ἀδελφεῷ Τίτυῳ ἱστορίαν. *Eus-*
tath.

Ver. 324. — ἐποφόμενον Τίτυον, γαιήϊον
 υἱόν.] Ἐλάσας [*Barnesius* ex *Aloysii* MS. edi-
 dit Ἐλάσας] διὰ τῆς Ὀρχομενῆς, τινὲς Μίνως, συ-
 νελθὼν Ζηνὸς, διὰ τὴν σῆς Ἥρας ζηλοτυπίαν
 ἔκρουεν αὐτὴν κατὰ γῆς. Ἡ δὲ ἀνέκει πρὸς
 ἑσχατάτων, δι' ἀνομάσθη Τίτυος, δι' ἡρώσθη
 Ἀητῆς, καὶ ἰσοξυῖσθαι ὑπὸ Ἀπόλλωνος. Ἦκε
 δ' ὁ Ῥαδάμανθος ἐκ τῆς Δίης τοῦ Τίτυος, ἢ Διὸς
 ἂν, [apud *Eustathium* δίκαιος ἂν], ἰσχυρότατος
 αὐτῶν. *Schol.*

Ibid. — γαιήϊον υἱόν.] Ἐπὶ ἰστίᾳ ἐν τοῖς
 ἔξῃ σπον [infra λ'. 576.] κίτται πίσιλας διὰ
 τῆς γῆς υἱὸς εἶναι σπλάτνεται, διὰ τὸ βαρὺ καὶ
 τὸ ὡς ἀπὸ τοῦ ἰσώσιον ἀχθος τῆς γῆς. *Eustath.*
 Fortasse idèd potius appellatur "γαῖῆος
 " υἱός," quia mater sub terrā occulta ipsum
 peperisse dicitur.

Ver. 326. — ἀπήγαγον.] *Al.* ἀπήγαγον.

Εἰδήσεις δὲ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν, ὅσων ἄρισται
 Νῆες ἑμαὶ καὶ κοῦροι ἀναρρίπτειν ἄλλα πηδῶ.

Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ πολὺτλας ἄος Ὀδυσσεύς·
 Εὐζάμενος δ' ἄρ' αἶπιν, ἵπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε· 330

Ζεῦ πάτερ, αἶθ' ὅσα εἶπε, τελευτήσκειν ἅπαντα,
 Ἀλκίνοος· τοῦ μὲν κεν ἐπὶ ζεῖδαρον ἄρουραν

Ἀσβεστον κλέος εἶη, ἐγὼ δὲ κε πατρίδ' ἰκοίμην.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Κέκλειτο δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισιν· 335

Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ δέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
 Πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,

Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας, καθύπερθε ἴσασθαι.

Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δᾶος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.

Αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσai, 340

Ὡτρυνον Ὀδυσῆα παριστάμεναι ἐπέεσσιν·

Ὅρσο κέων, ὦ ξεῖνε, πεποιήται δέ τοι εὐνή.

Ὡς φάν· τῇ δ' ἀσπαστὸν εἰσατο κοιμηθῆναι.

“Cognosces verò et ipse in mente, quàm optimæ

“Naves meæ et juvenes in torquendo mari remis.”

Sic dixit; gavisus est autem patiens nobilis Ulysses:

Precatus verò deinde dixit, verbumque fecit, et locutus est;

“Jupiter pater, utinam quæcunque dixit, perficeret omnia,

“Alcinòus: hujus quidem per aliam terram

“Immortalis gloria esset; ego autem in patriam venirem.”

Sic illi quidem talia invicem colloquebantur.

Jussit autem Arete candida-ulnas ancillas

Cubilia sub porticu ponere, et stragula pulchra

Purpurea injicere, insternereque desuper tapetas,

Chlénasque imponere villosas, ad supernè induendum.

Illæ verò iverunt ex ædibus, facem in manibus tenentes.

Cæterùm postquam stravissent densum lectum accelerantes,

Hortabantur Ulyssem astantes verbis;

“Surge decubiturus, ô hospes; paratus verò est tibi lectus.”

Sic dixerunt: huic verò gratum visum-est dormire.

Ver. 328. — ἀναρρίπτειν.] *Al.* ἀναρρίπτειν. Sed hoc leviculum.

Ibid. — πηδῶ.] *Nûn* οὐ πηδάλιον, οὐ γὰρ ἔχουσι πηδάλια, ἀλλὰ κώπαις, παρὰ τὸ πλεῖν τῶν θάλασσαν. Πηδῆς γὰρ, εἶδος ξύλου ἢ τῇ πλάττει τῆς κώπης. *Schol.*

Ver. 331. Ζεῦ πάτερ, αἶψ', &c.] “Ulysses ne répond pas directement à l'obligeante proposition que le Roi lui a faite de lui donner sa fille; un refus auroit été trop dur. — Il répond à tout indirectement par cette prière, qui fait voir l'impatience qu'il a de retourner dans ses États, et la reconnaissance dont il est

“penetré pour la promesse qu'il lui a faite de lui en fourrir les moyens.” *Dacier.*

Ver. 332. — μὲν κεν.] *Al.* μὲν ἄν.

Ver. 335. 336. Κέκλειτο δ' Ἀρήτη — Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ δέμεναι.] Καὶ στορεμένας διὰ οἶδι [Ὀμηροῦ] διακριπώσας. Τοιαύτας οὖν Ἀρήτη Ὀδυσσεὶ ὑποστρωμέναις κελύει. *Athenæus, lib. I. cap. 14.*

Ibid. — ἀμφιπόλοισιν.] *Al.* ἐν μεγάροισιν.

Ver. 333. — ἴσασθαι.] *Al.* ἴσασθαι.

Ver. 341. Ὡτρυνον.] *Al.* Ὡτρυνον. *Al.* Ὡτρυνον δ'.

"Ως ὁ μὲν ἔνθα πάθειυδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν, ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῃ.
 Ἀλκίνοος δ' ἄρα λέκτο μυχῶ δόμου ὑψηλοῖο·
 Πὰρ δὲ γυνὴ δῖσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.

345

Sic ille quidem ibi dormiebat patiens nobilis Ulysses,
 Tornatis in lectis, sub porticu sonante.
 Alcinoüs verò decubuit in penetrali domûs excelsae:
 Juxta verò uxor regina lectum arnavit et cubile.

345

Ver. 344. — καθευδε.] Barnesium edidit καθευδε. Sed nihil opus. Vid ad II. 4. 611.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ὍΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ
ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Θ'.

Ἑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Θ'.

ἘΚΚΛΗΣΙΑ γίνεται τῶν Φαιάκων περὶ τῷ ξίνου, καὶ καὺς καθίσταται πρὸς ἐκπαρμένην τοῦ Ὀδυσσεύς, καὶ ἰσχυρίζονται παρὰ τῷ Ἀλκινόῳ τῶν Φαιάκων εἰ ἄριστοι, καὶ μετὰ ταῦτα δίσκῳ ἀγωνίζονται Φαίαιες ἔ' Ὀδυσσεὺς καὶ ὁ Δημόδοκος φῶτα, πρῶτα μὲν τὰ περὶ τῆς μαιχάρας Ἄρειος καὶ Ἀφροδίτης ἴσμετα διὰ τὰ περὶ τῆς ἀσπαγωγῆς τῷ θυμένῳ ἵππον καὶ τῷ Ὀδυσσεύς κλαίοντος, ὁ Ἀλκίνοος πυνθάνεται, διὰ εἰ κλαίει, καὶ εἰς, καὶ πύθην ἴη.

Ἐπιγραφαί.

Ζύσσεσις τῷ Ὀδυσσεύς πρὸς τοὺς Φαίαιας.

Ἄλλως.

Ἀλκίνο ἀπόλογοι· ἢ, τὸ τῷ Ὀδυσσεύς παρὰ Ἀλκίνο.

Ἄλλως,

τὰ παρὰ Ἀλκίνο προδιηγήσεις· ἢ, τῶν παρ' Ἀλκίνο προδιηγήσεις.

Ἄλλως,

Θῆται δ' ἄλλως Φαίηται Ὀδυσσεὺς πύθην.

ἩΜος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
"Ὀρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο.
Ἄν δ' ἄρ' αὖ διογενὴς ὦρτο πτολίπορθος Ὀδυσσεύς.
Τῷσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο

LIB. VIII.

QUANDO verò manè-genita apparuit rosea-digitos Aurora,
Surrexit ex lecto sacra vis Alcinoi.
Surrexit porro nobilis urbium eversor Ulysses.
Illis verò præibat sacra vis Alcinoi

- Φαιήκων ἀγορήνδ', ἥ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο. 5
 Ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισι
 Πλησίον· ἡ δ' ἀνὰ ἄστῳ μετάρχετο Παλλὰς Ἀθήνη,
 Εἰδομένη κήρυκι δαΐφρονος Ἀλκινόοιο,
 Νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα·
 Καὶ ῥα ἐκάστω φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον 10
 Δεῦτ' ἄγε, Φαιήκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
 Εἰς ἀγορὴν ἵεναι, ὅφρα ξείνοιο πύθησθε,
 Ὃς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἵκετο δῶμα,
 Πόντον ἐπιπλαγχθεῖς, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.
 Ὡς εἰποῦς, ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου. 15
 Καρκαλίμως δ' ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραί τε, καὶ ἔδραι,
 Ἀγρομένων· πολλοὶ γὰρ ἐθήσαντο ἰδόντες
 Υἱὸν Λαέρτῃο δαΐφρονα· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
 Θεσπεσίην κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε, καὶ ὤμοις·
 Καί μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι, 20
 Ὡς κεν Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένοιτο,
 Δεινὸς τ', αἰδοῖός τε, καὶ ἐκτελέσειεν ἀέθλους

Phæacum ad concionem, quæ ipsis apud naves constituta erat,
 Ingressi autem considebant in politis lapidibus
 Propè-invicem : per urbem autem obibat Pallas Minerva,
 Assimilata præconi prudentis Alcinoi,
 Reditum Ulyssi magnanimo meditans :

Et sanè unicuique viro astans dixit verbum ;

“ Huc agè, Phæacum ductores, et principes,

“ Ad concionem ite, ut de hospite audiat,

“ Qui recens Alcinoi prudentis venit domum,

“ Ponto pererrato, corpore immortalibus similis.”

Sic locuta, incitavit robur et animam uniuscuiusque.

Citò verò implebantur hominibus, forumque, et sedilia,

Congregatis ; multi enim admirati sunt conspicati

Filium Lærtis prudentem ; ei verò Minerva

Divinam affudit gratiam capitique, et humeris ;

Et ipsum prociorem et crassiorem reddidit aspectu,

Ut Phæacibus gratus omnibus fieret,

Gravisque et venerabilis, et ut-perficeret certamina

Ver. 5. — ἡ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο.] Vide suprâ ad ζ'. 266.

Ver. 7. — ἡ δ' ἀνὰ ἄστῳ μετάρχετο Παλλὰς Ἀθήνη, Εἰδομένη κήρυκι.] Ἐπὶ δὲ Ἀθηνᾶ ἰσταῦθα ἡ φήμη τις καὶ τῷ φημίμην σὺν πλανήτῃ εἰς τὴν κατ' αὐτὴν γῆν ἰλθόν, ἥ χάριν καὶ συνάγονται ἡ ἡ παρ' ἐκάστῳ τῶν Φαιήκων φημικῶν σύνισι, καὶ ἡ μαδόντες ζῖνον ἄξιον λόγου ἰσφαιτῆσαι, χρεῖμα τὸτο σπάνιον ἐν αὐτοῖς, ἡ καὶ πῶτε θῆκεν παραμένοντι τῷ ἀνδρὶ. Eustath.

Ver. 12. — πύθησθε.] Αἱ πύθησθε.

Ver. 16. — ἔμπληντο.] Αἱ ἐμπληντο.

Ver. 17. — πολλοὶ γὰρ ἐθήσαντο.] Eustathius in commentario videtur legisse, τολοὶ δ' ἄρα θήσαντο.

Ver. 18. — τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη Θεσπεσίην κατέχευε χάριν.] Vide suprâ ad ζ'. 229.

Ver. 20. — πάσσονα.] Καὶ γίνεσθαι ἀπὸ τῷ παχέος, παχίον, πάσσονα ἀπὸ τῶν τριῶν καὶ ὁ μάσσον γίνεσθαι ἐν τῷ μακρότε· καὶ ὁ βλάσσον, ἐν τῷ βραχύ· καὶ ὁ ἰλάσσον, ἐν τῷ ἰσαχέος. Eustath.

Ver. 22. — καὶ ἰσφαιτῆσαι ἐξέλιπον.] Πληθύνεσθαι ἢ πῶτε τὸν δίκον ἔξελον. Eustath.

Πολλὰς, οὐς Φαίηκες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσῆος.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγίνοντο,

Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετίειπε·

25

Κέκλυτε, Φαίηκαν ἡγήτορες, ἡδὲ μέδοντες,

Ὅφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·

Ξείνος ὃδ', οὐκ οἷδ' ὅστις, ἀλάμενος ἵκετ' ἐμὸν δῶ,

Ἦε πρὸς Ἠοίαν, ἢ Ἑσπερίαν ἀνθρώπων·

Πομπὴν δ', ὁτρύνει, καὶ λίσσεται ἔμπεδον εἶναι.

30

Ἡμεῖς δ', ὥς τοπάρους περ, ἐποτρυνώμεθα πομπήν.

Οὐδὲ γὰρ ἐδέ τις ἄλλος, ὅτις κ' ἐμὰ δῶμαθ' ἵκηται,

Ἐνθάδ' ὀδυρόμενος δηρὸν μένει, εἵνεκα παρθῆς.

Ἀλλ' ἄγε, νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἄλλα δῖαν

Πρωτόπλοον· κέρω δὲ δῶα, καὶ πεντήκοντα,

35

Κρινάσθων κατὰ δῆμον, ὅσοι πάρος εἰσὶν ἀριστοί.

Δησάμενοι δ' εὖ πάντες ἐπὶ κληῖσιν ἱετρίᾳ

Ἐκβῆτ' αὐτὰρ ἔπειτα δοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα,

Multa, quibus Phæaces experirentur Ulyssem.

Cæterum postquam convenerant, congregatique erant,

Illis dein Alcinoüs concionatus est et interlocutus;

25

“Audite, Phæacum ductores, atque principes,

“Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet:

“Hospes hic, nescio quis, errans venit meam domum,

“Sive ab Orientalibus, sive Occidentalibus hominibus:

“Deductionemque flagitat, et precatur ratam esse.

30

“Nos verò, ut antea quidem, maturemus deductionem.

“Neque enim quisquam alius, quicunque meam domum pervenerit,

“Hic lugens diu manet, propter deductionem.

“Sed agè, navem nigram deducamus in mare vastum

“Recentem: juvenes autem duo, et quinquaginta,

35

“Eligantur è populo, quicunque olim sunt optimi.

“Ligatis autem benè omnes ad transtra remis

“Exite: ac deinde subitum apparate convivium,

οὐς ἂν τὰς κατὰ Ἰθάκην ἦκουσι φόνους. *Schol.*
Quæ posterior explicatio nullo modo ferri
potest.

Ver. 23. — [ὅς.] *Al. vñs.*

Ver. 24. — [ῥ.] *Ut dictum est* —. su-
prà *ver. 16.*

Ver. 25. Τοῖσιν δ'] “Τοῖσινδ’,” inquit
Barthelemy, “lego pro Τοῖσιν δ’ cum τὸ, δι,
“nihil huc attineat; quod *Διτὰρ* præces-
“serit.” Similiter et suprà *ver. 1. 4.* edi-
dit vir eruditus Ἡροσδ’, Τοῖσινδ’. Sed mi-
nus rectè. Vide ad *Il. ε. 57.* et *9. 160.*

Ver. 30. — [ἐμπεδον εἶναι.] Τὴν πρὸς
πάντας ἱχομένην πομπήν, ταύτην καὶ ἐπὶ τῷ
τε τραγῷ βεβαίαν. *Schol.*

Ver. 35. Πρωτόπλοον.] *Scholias* interpre-

tatur simpliciter *Καινὴν*. *Eustathius* autem,
Πρωτόπλοος δὲ καὶ, (inquit), “ἔμπεδον ἢ ἐκ και-
νῆς ναυστηγηθεῖσα, ἀλλὰ καὶ ἡ πρώτη κατὰ
τὸ πλῆθος ἢ μετὰ πρῶτον ἐπὶ πλῆθος, ὡς
ναυαρχίης. Cæterum, “*Metiendum*,” in-
quit *Barnesius*, “quasi esset πρῶτος ὁ πλοῦς.”
Quod tamen nihil opus. Vide suprà ad *9.*
127. et ad *Il. β. 537.*

Ibid. — κέρω δὲ δῶα, ἔ πεντήκοντα Κρι-
νάσθων.] Similiter infra *ver. 48.* “Κέρω δὲ
“κρινάσθων δῶα καὶ πεντήκοντα, βήτην.” Ὁ
Ποσειδῶνς ἔμπεδον δῶα ἔ πεντήκοντα λέγει, ἀλλὰ ἔ
στην τῷ λόγῳ σύνταξιν πρὸς τὸ δῶα ἀποστέλλει, ἔ
πρὸς τὸ πληθυντικόν, ἐπὶ τὸν “Κέρω δὲ κρινάσθων
“βήτην.” ἔ, — “κέρω δὲ δῶα ἔ πεντήκοντα Κρι-
“νάσθων.” *Eustath.* Vide ad *Il. ι. 182.*

Ἡμέτερονδ' ἐλθόντες· ἐγὼ δ' εὖ πᾶσι παρέξω.

Κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι

40

Σκηπτούχοι βασιλῆες ἱμὰ πρὸς δῶματα καλὰ

Ἔρχεσθ', ὅφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις φιλέωμεν,

Μηδὲ τις ἀρνεῖσθω· καλίσασθε δὲ Δεῖον Ἀοιδὸν

Δημόδοκον· τῷ γάρ ῥα Δεὸς πέρι δῶκεν Ἀοιδὴν

Τερπινῇ, ὅππῃ θυμός ἐποτρύνῃσιν ἀεΐδειν.

45

Ὡς ἄρα φανήσας ἠγήσατο· τοὶ δ' αἶμ' ἔποντο

Σκηπτούχοι· κήρυξ δὲ μετάρχετο Δεῖον Ἀοιδόν.

Κούρω δὲ κρινθέντε δύω, καὶ πεντήκοντα,

Βήτην, ὡς ἐκέλευσ', ἐπὶ Δῖν' ἀλὸς ἀτρυγέτοιο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον, ἥδ' Ὀδυσσεύς,

50

Νῆα μὲν οἷ γε μέλαιναν ἀλὸν βένθοσδε ἔρυσσαν,

Ἐν δ' ἰστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἰστία νῆϊ μελαινῇ.

Ἡερύναντο δ' ἔρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι,

Πάντα κατὰ μοῖραν· ἀνὰ δ' ἰστία λευκὰ πέτασσαν

“Ad nostram-domum profecti; ego autem lautè omnibus præbebo.

49

“Juvenibus quidem hæc præcipio: at cæteri

“Sceptrigeri reges meam ad domum pulchram

“Veniat; ut hospitem in ædibus amicè-excipiamus;

“Neque quis recuset: advocate verò divinum cantorem

“Demodocum: huic etenim deus excellentèr dedit cantilenam

45

“Jucundam, utcunque animus ipsum impellat ad-canendum.”

Sic utique locutus prævit; simul verò sequebantur

Sceptrigeri: præco autem adibat divinum cantorem.

Juvenes verò electi duo, et quinquaginta,

Iverunt, ut præceperat Alcibiades, ad litus maris infructuosi.

50

Porro postquam ad navem pervenissent, atque mare,

Navem quidem ipsi nigram maris in profundum deduxerunt,

Imposueruntque malum, et vela navi nigræ:

Apertaruntque remos vincula per coriacia,

Omnia ritè; velaque alba expanderunt:

Ver. 42. Ἔρχεσθ'.] *Al.* Ἔρχεσθ'.

Ibid. — ἐνὶ μεγάροις φιλέωμεν.] *Al.* ἐνὶ μεγάροις φιλέωμεν. Quod et ferri posset; pronuntiando scilicet φιλέωμεν.

Ver. 44. — πρὸς δῶματα.] Ita edidit *Barnesius*: atque ita in omnibus legitur, *Iliad.* v. 727. *Vulg.* hic περιδῶκεν.

Ver. 45. Τερπινῇ, ὅππῃ θυμός.] *Al.* Τερπινῇ, ὅππῃ θυμός. Atque ita habent Codices nonnulli à *Tbo. Bentleio* collati. Firmatur autem hæc lectio ex *ά.* 346. suprâ, ubi haud dissimilem loquendi rationem usurpat Poëta:

— τί σ' ἄρ' αὖ φρονέεις, ἑλίκην, Ἀοιδὸν
Τερπινῇ, ὅππῃ οἱ νόος ὀρνυται;

Ibid. — ὅππῃ θυμός ἐποτρύνῃσιν.] Ὅσα

βύλινται αὐτὸς, ἢ, ἵσα ἡ ἐπιθυμία τῶν ἐκόντων. *Schol.* Quæ posterior explicandi ratio ferri nequit.

Ver. 47. 62. 69. et 107. — κήρυξ.] *Barnesius* aliiq̃ue ediderunt κήρυξ: sed minus rectè. Vide ad *Il.* β'. 267.

Ver. 48. — κρινθέντε.] Ita rectè edidit *Barnesius*. *Vulgati* habent κρινθέντε. Quod primam necessariò corripit. Vide ad *Il.* *ά.* 309. et v. 129.

Ver. 53. Ἡερύναντο.] Vide suprâ ad *ά.* 771. et ad *Il.* *ά.* 309. 338. *Al.* Ἡερύναντο.

Ver. 54. — ἀνὰ δ' ἰστία.] *Al.* πρὸς δ' ἰστία, et πρὸς δ' ἰστία.

Ibid. — πέτασσαν.] *Al.* τάνυσσαν.

Ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τὴν γ' ἄρμισαν· αὐτὰρ ἔπειτα 55
 Βὰν ῥ' ἴμεν Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα.
 Πλήντο δ' ἄρ' αἰθουσαί τε, καὶ ἔρκεα, καὶ δόμοι ἀνδρῶν
 Ἀγρομέων· πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νεοί, ἠδὲ παλαιοί.
 Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος δυοκαίδεκα μῆλ' ἔρρευσεν,
 Ὀκτὼ δ' ἀργυρόντας ὕας, δύο δ' εἰλίποδας βοῦς· 60
 Ταὺς δέρον, ἀμφὶ δ' ἔπον, τετύκοντό τε δαῖτ' ἐρατεινὴν.
 Κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων ἐρίηρον αἰοιδόν·
 Τὸν πέρι Μῆρσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθόν τε, κακὸν τε·
 Ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἠδεῖαν αἰοιδὴν.
 Τῷ δ' ἄρα Ποντόνοος θῆκε θρόνον ἀργυρόηλον 65
 Μέσσω δαίτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας·
 Καὶ δ' ἐκ πασσαλόφιν κρέμασεν φέριμγγα λιγεῖαν
 Αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἐλεσθαι

Atque verò in humidum ipsam stiterunt: paterum postea

55

Perrexerunt ire Alcinoi prudentis ad magnam domum.

Implebantur autem porticusque, et septa, et domus virgī

Congregatis: multi nempe erant juvenes atque senes.

Illis verò Alcinoüs duodecim oves mactavit,

Octoque albos-dentibus aues, duosque carnuos boves:

60

Quos excoriarunt, curaruntque, appararuntque convivium amœnum.

Præco autem propè venit ducens amabilem cantorem:

Quem supra-mòdum Mûsa dilexit, dedit verò bonumque malumque;

Oculis quidem privavit, dedit autem dulcem cantum.

Huic verò deinde Pontonóus posuit sedem argenteis-clavis-distinctam,

65

In medio convivarum, columnæ longæ affixam:

Ex paxillo autem suspendit citharam argutam,

Ipsius supra caput, et monuit manibus prendere

Ver. 56. — [f] Ut jusse erant —
ver. 39. 40.

Ver. 57. — αἰθουσαι.] Αἱ πρὸς ἡλίον τε-
τρακκίαι σπαι. Schol.

Ver. 58. Ἀγρομέων.] Deest hic versus in
MS. uno à Tho. Bentleio collat.

Ver. 59. — δυοκαίδεκα μῆλ' ἔρρευσεν,
Ὀκτὼ δ' ἀργυρόντας ὕας, δύο δ' εἰλίποδας βῆς.]

Nec minùs interea sociis ad littora mittit
Viginti tauros, magnorum horrentia cen-
tum

Terga suum, pingues centum cum ma-
tribus agnos. Æn. l. 637.

“Solitaurilia” (apud Livium lib. I. § 44.
Solutaurilia) “jam persuasum est esse ex
“me, ovis, et tauro: et sanè ita se habet sa-
“crum quale apud Homerum quoque est.”
Quintilian. lib. I. cap. 5. sub fine.

Ver. 63. — δίδου δ' ἀγαθόν τε, κακὸν τε.]

Πῶς δὲ ἐφίλησι: ἥτοι ἰπὶ οἱ τυφλοὶ μουσικό-
τερος, μὴ περὶ πᾶσι ἀσχολέμενοι ὡς οἰκονο-
μικῶς, ἵνα μὴ ἰπὶ γῶν τοῦ Ὀδυσσεύς ἡ ἰπὶ

VOL. f.

πάντας ἀνθρώπων ὄντα δὲ κατὰ τὴν δυστυχίαν.

Schol. Rectius, ut opinor, Eustathius; ὅτι
τὴν ἀνθρωπίνην εὐτυχίαν ὑποδηλών, ὡς ἐν Ἰλιάδι,
ἐν τῷ περὶ τῶν δύο πόντων λόγῳ, ὅταν δὲ κἀνταῦ-
θα ἡ Ποιητὴς, ἔχουσαν συναρμυμμένην φάυλα
καλοῖς, φησὶ ἔπειτα περὶ Δημόδοκον· “Τὸν περὶ
“Μῆσα φίλησι, δίδου δ' ἀγαθόν τε, κακὸν τε.”
Vide ad II. ὡ. 527. Τίτις δὲ (addit Scholi-
astes) φασὶν, ὅτι αὐτὸν πάντα αἰνίσσασθαι τὸν
Ποιητὴν. Atque ita Maximus Tyrius: “Ἐπο-
πτεῖται δὲ αὐτὴν (Ὀμήρῳ) κατὰ τὰ ἴσα αὐτῷ περὶ
τῷ Δημόδοκῳ λόγῳ, ὅτι ἢ αὐτῷ ἀντιστοιχίαν μὴ
ἐς τὴν αὐτὴν τύχην, ἀνακρίναι δὲ τῷ Δημό-
δοκῳ· ἔχει δὲ τὰ ἴσα ὡς ποιεῖ, “Τὸν περὶ
“Μῶδῳ ἐφίλησι, ὅτι.” Ἐγὼ δὲ αὐτῷ περὶ
μὴν τῆς ὁδοῦ συντίθεμαι, περὶ δὲ τῆς συμφο-
ρᾶς ἢ συντίθεμαι ὃ γὰρ μουσικὸν τὸ ἔργον.
Dissert. XXII. sub initio.

Ver. 68. — ἐπέφραδε χερσὶν ἐλεσθαι.]

ἥτοι ἰσάμην, ἵνα ἀνίστημι ταῖς χερσίν, ἢ τὰς

χερσας ἐπέφραδε, ἵνα γῶν, ἵσθα πάντα. Schol.

Ibid. — ἐπέφραδε.] Similiterque ver.

142. πύρραδι. Vide ad II. ε. 500.

R

Κήρυξ· πὰρ δ' ἐτίθει κάνεον, καλὴν τε τράπεζαν,
 Πὰρ δὲ δέπας οἴνοιο, πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Μοῦσ' ἄρ' αἰοδὸν ἀνῆκεν αἰεδόμεναι κλέα ἀνδρῶν,
 Οἴμης, τῆς τότ' ἄρα κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἴκανε·
 Νείκος Ὀδυσσῆος καὶ Πηλεΐδew Ἀχιλλῆος,
 Ὅς ποτε δηρίσαντο, θεῶν ἐν δαιτὶ θαλεῖῃ,
 Ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν· ἀναξ δ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 Χαῖρε νόρ, ὅτ' ἄριστοι Ἀχαιῶν δηρίωντο.

70

75

Præco; juxta autem apponebat canistrum, pulchramque mensam,
 Juxta etiam poculum vini, ut-biberet, quoties animus juberet.
 Illi verò ad cibos paratos appositos manus extenderunt.
 Caterùm postquam potùs et cibi desiderium exemissit,
 Musa dein cantorem excitavit, ut-caneret laudes virorum,
 Cantilenæ, cujus tunc utique gloria ad cælum latum pervenit:
 Contentionem Ulyssis et Pelidæ Achillis,
 Ut quondam contenderunt, deorum in convivio celebri,
 Acribus verbis: rex autem virorum Agamemnon
 Gaudebat animo, cùm optimi Achivorum contenderent.

70

75

Ver. 69. — πὰρ δ' ἐτίθει κάνεον, καλὴν τε τράπεζαν, Πὰρ δὲ δέπας.] Ἐκαστῷ δι τῶν δαιτυμένων παρ' Ὀμηρον παρέχονται (ποτήρια.) Παντὶ γὰρ παρατίθεται κάνεον καὶ τράπεζα καὶ δέπας, "πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι." *Albenseus, lib. I. cap. 11. sub in. titio.* Fortasse autem non unicuique Convivarum, sed *Demodoco* soli, propter cæcitatem, mensa propria et cibis et poculum apposita fuerint, reliquis unâ epulantibus.

Ver. 70. — πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.] *Al. ὅ, τι θυμὸς ἀνώγοι.*

Διονυσίου ἥδιος ἀὶ πόσιος ———.

Anthologia, lib. II. Epigramm. 47.

Ver. 73. Μοῦσ' ἄρ' αἰοδὸν ἀνῆκεν αἰεδόμεναι κλέα ἀνδρῶν.] "Est in Originibus, solitos esse in epulis canere convivas ad tibicinem de clarorum hominum virtutibus." *Cic. Tusc. Disputat. lib. I. cap. 2.* Et iterùm, *lib. IV. cap. 2.* "Gravissimus auctor in Originibus dixit Cato, morem apud majores hunc epularum fuisse; ut deinceps, qui accubarent, canerent ad tibiam clarorum virorum laudes atque virtutes." Simiutèr et *Quintilianus*: "Et *Timagenes* auctor est, omnia in literis studiorum antiquissimam musicen extitisse; et testimonio sunt clarissimi poëta, apud quos inter regalia convivia laudes heroùm ac deorum ad citharam caneantur." *Lib. I. cap. 10.*

Citharâ crinitus Ἰώπας

Personat auratâ ———, *Æn. I. 744.*

Ibid. — αἰεδόμεναι κλέα ἀνδρῶν.] Vide ad *II. i. 189.* Caterùm alii, notante *Eustathio*, distinguunt, αἰεδόμεναι κλέα ἀνδρῶν Οἴμης, ὅτ'.

Ver. 74. Οἴμης, τῆς τότ' ἄρα κλέος ἔραν ἑρὺν ἴααν.] Καὶ Ὀμηρῷ δι Τρωϊκῶν βελίων τὴν Ἰλιάδα ἔστιν, ἥς τὸ κλέος ἔραν ἑρὺν ἴααν. *Eustath.* Vide infra ad *ver. 489.*

Ver. 75. Νείκος Ὀδυσσῆος ἔ Πηλεΐδew Ἀχιλλῆος.] Φασὶ τῷ Ἀγαμέμνονι χρησάμενον [Ita ex *Alogii* MS. restituit *Barnesius* pro vulgato χρησάμενον] περὶ τοῦ κατὰ τὸν πόλεμον τέλους, ἀνελθὼν τὸν ἐν Διλοφίς Ἀπόλλωνα, τότε πορθέσθαι τὸ Ἰλιον, ὅτ' ἂν οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων στασιάζουσι καὶ διὰ τὰς πότιος διαλεχθῶντων Ὀδυσσεὺς καὶ Ἀχιλλεὺς, τοῦ μὲν Ἀχιλλεὺς ἀνδρείαν ἱκανοῦντο, τοῦ δὲ Ὀδυσσεὺς νόον, μετὰ τὴν Ἐκτορῷ ἀνίστασθαι ὅτι ἰμὴ βιάζεσθαι παρήναι, διὸ καὶ ἀνείηθαι ἡ δὲ δόλος μετιλθεῖν καὶ Ἀγαμέμνονα, ὡς τελευτήσῃ τὸν λόγον, χρησάμεναι. Ἐστῆσαν δὲ τὴν αὐτοῦ διαφορὰν πρὸς Ἀχιλλεῖα. *Schol.* Οἱ παρ' Ὀμήρῳ δι ἑρστέας κοσμίως διαποιῶσιν ἐν Ἀγαμέμνονι καὶ Ὀδυσσεὺς φιλοτιμοῦσιν Ἀχιλλεὺς καὶ Ὀδυσσεὺς, καὶ Ἀγαμέμνον χαῖρε νόρ· ἀλλ' ὠφελίμοι αἱ φιλοτιμίαι, ζητούμενον, λόγῳ μάλιστα αἰσθηταὶ δὴ τὸ Ἰλιον. *Athenæus, lib. I. cap. 14.*

Ver. 76. — δηρίσαντο.] *Barnesius* edidit *δηρίσαντο*. Idem porro hic inter varias lectiones *δηρίωντο* retulit, ex versu 78. ubi et invicem refert *δηρίσαντο*. Sed utrobique præstat *Vulgata lectio*. Vide ad *II. i. 84.*

Ὡς γάρ οἱ χρεῖων μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
 Πυθοῖ ἐν ἡγαθέῃ, ὅθ' ὑπέβη λάϊνον οὐδὸν 80
 Χρησόμενος· τότε γάρ ῥα κυλίνδετο πήματος ἀρχῇ
 Τρωσὶ τε καὶ Δαναοῖσι, Διὸς μεγάλου διὰ βουλᾶς.

Ταῦτ' ἄρ' αἰοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔλαν χερσὶ στιβαρῆσι,
 Κακκεφαλῆς εἵρυσσε, κάλυψε δὲ καλὰ πρόσωπα· 85
 Αἶδετο γὰρ Φαίηκας, ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λείβων.

Ἦτοι ὅτε λήξειεν αἰεῖδαν θεῖος αἰοιδὸς,
 Δάκρυ' ὁμορξάμενος, κεφαλῆς ἀπὸ φᾶρος ἔλεσκε,
 Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον ἔλαν, σπείσασκε θεοῖσιν·
 Αὐτὰρ ὅτ' ἂψ ἄρχοιτο, καὶ ὀτρύνειαν αἰεῖδειν 90
 Φαίηκων οἱ ἄριστοι, (ἔπει τέρποντ' ἐπέεσσιν·)

Ἄψ' Ὀδυσσεὺς κατὰ πρῶτα καλυψάμενος γοάασκεν.
 Ἐνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε, δάκρυα λείβων,
 Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ', ἥδ' ἐνόησεν,
 Ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ· βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν· 95
 Αἶψα δὲ Φαίηκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·

Κέκλυτε, Φαίηκων ἡγήτορες, ἥδ' ἐμείδοντες·

Sic enim ei vaticinans prædixerat Phœbus Apollo,
 In Pythiâ divinâ, quandò supergressus est lapideum limen
 Oraculum-petiturus: tunc enim devolvebatur mali principium,
 Trojanisque et Danaïs, Jovis magni per consilia.
 Ista utique cantor cantabat inclytus: at Ulysses
 Purpuream ingentem vestem prehensam manibus robustis,
 In-caput traxit, obtexitque pulchram faciem: 80
 Reverebatur enim Phæaces, sub superciliis lachrymas stillans.
 At quandò desiit canere divinus cantor,
 Lachrymis absterais, à capite vestem demisit,
 Et poculo rotundato sumpto, libavit diis:
 Verùm quandò rursus incipiebat, et hortabantur ^{eam}, ut-caneret,
 Phæacum optimates, (quippe oblectabantur illius carminibus); 90
 Rursus Ulysses, capite obvoluto, lugebat.
 Ibi alios quidem omnes latebat, lachrymas stillans,
 Alcinoüs verò solus ipsum animadvertit atque observavit,
 Sedens prope ipsum; gravitèr autem suspirantem audivit: 95
 Continudò verò inter Phæaces remigii-studiosos loquebatur;
 " Audite, Phæacum ductores, atque principes;

Ver. 79. 81. — χρεῖων — Χρησόμενος.] No-
 tanda hic diversa vocum harum significatio:

Χρεῖων, Oraculum reddens: Χρησόμενος, Ora-
 culum petiturus. Vide infra ad n. 284. 286.

Ver. 80. Πυθοῖ ἐν ἡγαθέῃ.] Πυθὼ, πόλις
 τῆς Θεσσαλίας, ἣ αὐτὴ ἐστὶ Δελφοί. Schol. Ταύτης
 δ' (τῆς Θεσσαλίας) ἐπιφανιστάται δύο πόλεις, Δελ-
 φοὶ ἔ' Ἐλάτινα. Διελθοὶ μὲν διὰ τὸ ἵεσθαι ἐν
 Πυθίῳ Ἀπόλλωνος, ἃ τὸ μαντεῖον ἀρχαῖον ἐν
 τῇ Ἀγαμέμνονι ἐπ' αὐτῷ χρηστηρίῳ σέβεται λι-
 γνται ἐν τῇ Παιονίᾳ. Ὁ γὰρ ἀνταρθεὶς ἦεν

ἐν Δελφῶν, " Νῦν Ὀδυσσεὺς, &c." Strabo,
 lib. IX. pag. 639. al. 517.

Ver. 81. Χρησόμενος.] Ἄλ. Χρεῖωνος.

Ver. 82. — Διὸς μεγάλου διὰ βουλᾶς.]

— nam æva Jovis sic numina poscunt.
 Æn. XI. 901.

Ver. 92. Ἄψ' Ὀδυσσεὺς.] Ἄλ. Ἄψ' Ὀδυ-
 σσεὺς. Quod et ferri potest. Vide ad II. 4.
 57.

Ver. 93. — λείβων.] Ἄλ. ἔλκων.

R 2

"Ἦδη μὲν δαιτὸς κισσὸν ἔφαθ' ἔπειτα,
 Φόρμιγγός τ', ἣ δαιτὶ συνήγορος ἐστὶ δακλείη·
 Νῦν δ' ἐξέλθωμεν, καὶ ἀέθλων πειρηθῶμεν 100
 Πάντων· ὥς γ' ὁ ξείνος ἐνίσπη οἷσι φίλοισιν,
 Οἴκαδ' ἐπιστήσας, ὅσων περιγυρόμεθ' ἄλλων,
 Πῦξ τε, παλαιμασίγη τε, καὶ ἄλμασιν, ἧδ' ἀφ' ἑσπερινῶν.
 "Ὡς ἄρα φωνήσας, ἤγχεσάτο· τοὶ δ' αἶψ' ἔποντο.
 Καὶ δ' ἐκ πασσαλόφων κρέμασε Φόρμιγγα λιγυῖαν, 105
 Δημοδόκου δ' ἔλε χεῖρα, καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
 Κήρυξ· ἦρχε δὲ τῷ πύγῃν ὁδόν, ἥντιε οἱ ἄλλοι
 Φαιήκων οἱ ἀρίστοι, ἀέθλια δαυμανιόντες.
 Βῆν δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, ἅμα δ' ἔσπετα πολλὰς ὄμιλος,
 Μυριοί· ἂν δ' ἴσταντο νέοι πολλοὶ τε, καὶ ἐσθλοί. 110
 "Ὡς το μὲν Ἀκρόντας τε, καὶ Ὀλύμπας, καὶ Ἐλαφρεὺς,
 Ναυτεὺς τε, Πρυμνεὺς τε, καὶ Ἀγχιάλος, καὶ Ἐρετμεὺς,
 Ποντεὺς τε, Πρωαεὺς τε, Θόων, Ἀναβησίνεός τε,
 Ἀμφιάλος δ', υἱὸς Πολυνέου Τεκτονίδαο·
 "Ἄν δὲ καὶ Εὐρύαλος, βροτολογῶ ἴσος Ἀργεῖ, 115

" Jam quidem convivio saturavimus animum æquali,

" Citharâque, quæ convivio congruens est laute :

" Nunc verò exeamus, et certamina experiamur 100

" Omnia ; ut hospes pararet suis amicis,

" Domum reversus, quantum superemus alios,

" Pugilatuque, luctuque, et saltu, atque cursu."

Sic utique locutus, præiit ; illi verò unâ secuti sunt.

Æpaxillo autem suspendit citharam argutam,

Demodocum verò prehendit manu, et eduxit ex ædibus 105

Præco ; præibat autem ei eandem viam, quam et alii

Phæacum optimates, certamina spectaturi.

Perrexerunt autem ire ad forum, simulque sequebatur ingens turba, 110

Immeri ; surgant verò juvenes multique, et fortes.

Surrexit quidem Ακρόνουςque, et Οκύαλος, et Ελατρεὺς,

Ναυτεὺςque, Πρυμνεὺςque, et Anchialus, et Ερετμεὺς,

Ποντεὺςque, Πρωαεὺςque, Thoon, Anabesineusque,

Amphialusque, filius Polynēi Tectonidæ ;

Surrexit etiam Euryalus, homicidæ similis Marti, 115

Ver. 98. — δαιτὸς κισσὸν ἔφαθ' ἔπειτα. —
 [Al. δαῖτον κισσὸν ἔφαθ' ἔπειτα. Quæ
 et probabilior lectio.]

Ver. 99. — ἣ δαιτὶ συνήγορος ἐστὶ δακλείη.
 [Ταῖς ἡμετέροις συνήγορος ἢ συνήγουσα προσι-
 ταίριμν ἢ ἡ δακλείη. Διὸ τινὲς τὴν ἀντι-
 γράφην αὐτῇ τῇ δακλείῃ, ἰταίην γράφουσι. Eu-
 stath.]

Μελὴ τ' ἔρχηταις τί· τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα
 δαιτὸς. Suprà §. 152.

Vide et infra ad §. 271.

Ver. 103. Πῦξ τε, παλαιμασίγη τε, —
 [ἢ ἀνδρόμαχος.] Vide infra ad ver. 286.

Ibid. 108. — δαυμανιόντες. [Ὁ ἰσὶ δαυ-
 μανιόντες, ἢ δαυμανιόντες. Eustath. Ceterum
 [sunt notanda eodem Eustathio, qui hoc
 in loco scripserint, δαῖμα νιόντες ἢ γὰρ αἱ
 δαῖμα περινομήναι. Satis ineptè.]

Ver. 111. — Ἀκρόντας τε, [ἔ.] Phæa-
 cibus navigando celeberrimis consulte ap-
 tata videntur hæc nomina, ex rebus nauticis
 omnia ferè desumpta.

Ver. 113. — Ὀλύμπας. [Al. Ὀλύμπος.]

Ναυκολίδης δ', ὃς ἄριστος ἦν εἰδὸς τε, δόλως τε,
 Πάντων Φαίηκων, μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα·
 "Αν δ' ἔσαν τρεῖς παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόου,
 Λαοδάμας δ', Ἀλκίος τε, καὶ ἀντίθεος Κλυτόνηος.
 Οἱ δὴ τοι πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσσιν.
 Ταῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τίτατο δρόμος· οἱ δ' ἄμμι πάντας
 Καρκαλίμως ἐπέτοντο λονιόντες πεδίονο.
 Τῶν δὲ δέειν ὅχ' ἄριστος ἦν Κλυτόνηος ἀμύμων
 "Οσσον τ' ἐν νειῷ οὖρον πέλει ἡμιονεῖν,
 Τόσπον ὑπεκπροθέων λαοὺς ἴκεθ', οἱ δ' ἐλίποντο.
 Οἱ δὲ παλαιμοσύνης ἀλδγεινῆς πειρήσαντο·
 Τῇ δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπικαίνυτο πάντας ἄριστους.
 "Αλματι δ' Ἀμφιάλος πάνταν προφερέστερος ἦεν
 Δίσκῳ δ' αὖ πάνταν προφερέστατος ἦεν Ἐλατρεὺς

120

125

Naubolidesque, qui optimus erat specieque, corporeque,
 Omnium Phæacum, post egregium Laodamantem:
 Surrexerunt porro tres filii eximii Alcibi,
 Laodamasque, Haliusque, et deo-par Clytoneus.
 Hi porro primum quidem periculato fecerunt pedibus.
 Eis autem à carceribus extensus erat cursus; simul verò omnes
 Celeritèr volabant pulverem-excitantes in campo.
 Horum autem currendo longè optimus erat Clytoneus eximius;
 Quæstumque in novali spatium est stularum,
 Tantum præcurrens ad populum venit; ceteri verò relictì sunt.
 Alii autem luctæ molestæ periculato fecerunt:
 In hac porro Euryalus vicit omnes optimates.
 Saltu verò Amphialus omnium optimus erat:
 Disco autem omnium præstantissimus erat Elatreus:

42

120

125

Ver. 116. — δὲ ἄριστος ἦν — Πά-
 ντων Φαίηκων, μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα.]

quo pulchrior alter
 Non fuit, excepto Laurentis corpore
 Turni. Æn. VII. 649.

Vide ad II. β'. 673.

Ver. 118. — ἀμύμονος.] Ἀλ. ἀμύμονος.

Ver. 121. Ταῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τίτατο δρό-
 μος.]

— locum capiunt, signoque repente
 Corripiunt spatia audito, limenque re-
 linquunt

Effusi nimbo similes —. Æn. V. 315.

Ver. 122. — λονιόντες.] Vide ad II. β'.
 24.

Ver. 123. Τῶν δὲ δέειν ὅχ' ἄριστος ἦν Κλυ-
 τόνηος.]

Primus abit, longèque ante omnia corpo-
 ra Nisus

Emicat, et ventis et fulminis ocius alia.
 Æn. V. 818.

Σημῶσαι δὲ ὅτι ἐν Ἰλιάδι ἀγωνισθέντας ὁ
 Πηλεΐδης, [II. ψ'. 257. &c.] ἀναστὰς ἐνταῦθα
 τοῖσιν ἐπαινεῖται καὶ ἐν ταῖς μετὰ τὴν ἰστορίαν
 καί τὴν διὰ τὴν ἰστορίαν αὐτὰ. Eustath.

Ver. 124. "Οσσον τ' ἐν νειῷ οὖρον πέλαι ἡμι-
 ονείν.] Οὐδέν, ὁρμημα, διάστημα. Schid. "Ο-
 σον ἀφορίζονται τὴν βίαν ἀπογεωῶσαι ἡμίονοι,
 διὰ περιφρίστους βίαν ὅταν ἀγορεύσιν ἰλαύνειν.
 Eustath.

— ὅσον τ' ἐν νειῷ οὖρον πέλαι
 "Ημιόνων αἱ γὰρ τι βίαν προφρίστους βίαν
 Ἐλπίμηναι νειῷ βαδύνει ἀπὸ τῶν ἀγορεύσιν.
 Iliad. κ'. 851.

Ibid. — νειῷ.] Ἐποταμοῦ ἡμῶν. Schid.
 Ver. 128. 129. 130.] Quanto cum artifi-
 cio Poëta, in rebus minutis narrandis, sen-
 tentias singulas angulis versibus absolvat;
 vide ad II. β'. 438. β'. 102. et i. 589.

Ver. 128. — περιφρίστους.] MS. à Tho.
 Benthleio collatus hic legit προφρίστους ver-
 suque sequenti pro προφρίστους, habet σολὸ
 φρίστους.

- Πῦξ δ' αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο. 130
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθησαν φρέν' ἀέθλοισι,
 Τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη, παῖς Ἀλκινόοιο·
 Δεῦτε φίλοι, τὸν ξεῖνον ἐρώμεθα, εἴτιν' ἀέθλων
 Οἷδ' ἐτε καὶ δεδάηκε· φύην γε μὲν οὐ κακὸς ἐστὶ,
 Μηρούς τε, κῆμας τε, καὶ ἄμφω χεῖρας ὑπερθεν, 135
 Αὐχένα τε στιβαρὸν, μέγα τε σθένος· οὐδ' ἐτι ἦβης
 Δευσταί, ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηκται πολέεσσιν.
 Οὐ γὰρ ἔγωγ' ἐτι φημί κακώτερον ἄλλο θαλάσσης,
 Ἄνδρα τε συγχεῦναι, εἰ καὶ μάλα καρτερός ἐῖη.
 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φωνήσεν τε 140
 Λαοδάμα, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 Αὐτὸς νῦν προκάλεσσαι ἰὼν, καὶ πέφραδε μύθῳ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσ' ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο,
 Στῆ ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, καὶ Ὀδυσσῆα προσέειπεν·
 Δεῦρ' ἄγε καὶ σὺ, ξεῖνε πάτερ, πείρησαι ἀέθλων, 145
 Εἰ τινὰ που δεδάηκας· ἔοικε δέ σ' ἴδμεν ἀέθλους·
 Οὐ μὲν γὰρ μῆζον κλέος ἄνέρος, ὄφρα κεν ᾗσιν,
 Ἥ ὅτι ποσσὶν τε ῥέξῃ καὶ χερσὶν ἦσιν.

- Pugilatu denique Laodamas, eximius filius Alcinoi. 130
 Cæterum postquam omnes oblectassent animum certaminibus,
 Inter hos deinde Laodamas locutus est, filius Alcinoi ;
 " Agite, amici, hospitem rogemus, si quod certamen
 " Novitque et didicit : habitu-corporis quidem non malus est,
 " Femoribusque, et cruribus, et ambabus manibus supernè, 135
 " Cervicæque firmâ, ingentique robore ; neque omnino vigore-juvenili
 " Caret ; at malis confractus est multis.
 " Non enim ego quid existimo pejus aliud mari,
 " Ad hominem confringendum, etiam si valdè fortis fuerit."
 Huic autem rursus Euryalus respondit, dixitque ; 140
 " Loadama, sanè hunc sermonem rectè dixisti.
 " Ipse nunc provoca profectus, et admone sermone."
 At postquam hoc audiisset eximius filius Alcinoi,
 Stetit in medium progressus, et Ulysssem allocutus est ;
 " Huc age et tu, hospes pater, periculum-fac certaminum, 145
 " Si quod fortassis didicisti ; par enim est, te scire certamina :
 " Neque enim major gloria hominis, quo-ad fuerit,
 " Quàm quod pedibus strenuè-agat et manibus suis.

Ver. 130. 132. et 143. — παῖς.] *Al.* παῖς.

Ver. 132. — ἄρα.] *Deinde* —

Ver. 133. — εἴτιν' ἀέθλων.] *Al.* εἴτιν' ἀέθλων.

Ver. 134. 137. 146. 151. Οἷδ' — διδά-
 κε — συνέρρηκται — διδάκκας — κα-
 τάμεναι.] Vide ad *Il.* d. 37. et *v.* 736.

Ver. 141. — ἴσμεν.] *Apud Eustathium,*
 ἴσμεν. Quod idem.

Ver. 147. Οὐ μὲν γὰρ μῆζον κλέος ἦν.]
Al. Οὐ γὰρ τι μῆζον.

— ἱμνητὸς ὄντος

Ἄνε γίνεταί σοφός,

Ὅς ἀν' χερσὶν, ἢ ποδῶν ἀρετῇ

Κράτησι, τὰ μῆζον ἀέθλων ἰλόν

Τόλμα τι ἢ ὀνίσι.

Pindar. Pythior. Od. X. ver. 34.

Ver. 148. — ἴσμεν — μῆζον.] *Legendum*
 fortasse, ἢ, τι — μῆζον, Quodcumque facit

Ἄλλ' ἄγε πείρησαι, σκίδασον δ' ἀπὸ κήδεα θυμοῦ·
 Σοὶ δ' ὁδὸς οὐκ ἔτι δηρὸν ἀπέσσεται. ἀλλὰ τοι ἦδη 150
 Νῆες τε κατεΐρυσται, καὶ ἑπαρτέες εἰσὶν ἑταῖροι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Λαοδάμα, τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες;
 Κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν, ἢ περ ἄεθλοι,
 Ὃς πρὶν μὲν μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πόλλ' ἐμόγησα. 155
 Νῦν δὲ μεθ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόστοιο χατίζω
 Ἥμαι, λισσόμενος βασιλῆά τε, πάντα τε δῆμον.

Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, νείκεσέ τ' ἀντην·
 Οὐ γὰρ σ' οὐδὲ, ξεῖνε, δαήμονι Φωτὶ εἶσκω
 Ἄθλων, οἷα τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πέλονται. 160
 Ἀλλὰ τῶ, ὅς θ' ἅμα νῆϊ πολυκλήϊδι θαμίζων,
 Ἀρχὸς ναυτῶν, οἷτε πρηκτῆρες ἔασιν,
 Φόρτου τε μνήμων, καὶ ἐπίσκοπος ᾗσιν ὁδαίων,
 Κερδέων θ' ἀρκαλίων· οὐδ' ἀθλητῆρι ἔοικας.

Τὸν δ' αἶψ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 165

“Verum age, fac-periculum; et pelle moestitiam ab animo;
 “Tibi verò profectio non adhuc diù aberit, sed tibi jam 150
 “Et navis deducta est, et parati sunt socii.”
 Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
 “Laodama, quid me ista jubetis incessentes?
 “Dolores mihi etiam magis in animo, quàm certamina;
 “Qui antea quidem valdè multa passus sum, et multa pertuli: 155
 “Nunc verò in vestro consensu reditibus indigens
 “Sedeo, precans regemque, omnemque populum.”
 Huic verò rursus Euryalos respondit, objurgavitque palàm;
 “Neque enim te, hospes, perito viro assimilo
 “Certaminum, qualia utique multa inter homines sunt;
 “Sed illi, qui apud navem multis-transtis-instructam frequentèr-versans, 160
 “Princeps nautarum, qui et negotiatores sunt,
 “Onerisque memor, et inspector sit viaticorum,
 “Lucrique raptò-acquisiti; neque athletæ similis-es.”
 Illum autem torvè intuitus allocutus est solers Ulysses; 165

Ibid. — [ἴζη.] Apud Eustathium in commentario, ἴζη.

Ver. 159. Οὐ γὰρ σ' εἶμι.] Refertur istud, γὰρ, ad id quod elegantèr reticetur. “Optimè facisti, quòd certamina inire recusaveris; Vel, “Ne nos te ad certamina inunda cōacturus esse metuas; Nequaquam ENIM recedat ὧς.”

Ver. 161. — [ἴς θ'.] Qui scilicet —.

Ibid. — [θ' ἅμα.] Αἱ θαμὰ.

Ver. 162. — [οἷτε πρηκτῆρες ἔασιν.] Πράττεισθαι propriè de re pecuniaria, pecuniarum exigere, rem facere, lucrari, lucrum facere et excutere ut re aliqua: hinc πρᾶ-

“ἔς, negotiatio, mercatura; et πρηκτῆς, ἱρ-
 “πρεος, πραγματευτής, mercator, negotiator.
 “Ita sumo apud Homerum; —

“Ἀρχοὶ ναυτῶν, οἷτε πρηκτῆρες ἔασιν.

“Πρηκτῆρες, i. e. ἱρπρεοί, πραγματευταί.”
Dupont. Praelect. in Theophrast. cap. 6. Vide et suprâ ad β'. 319.

Ver. 163. Φόρτου τε μνήμων.] Ἐπιμνηστικός τῶν φερτίων ἢ μνημονεύων ἰνακτοῦ, πόνου ἢ ἔξου. *Schol.*

Ibid. — [ἐπίσκοπος.] Αἱ ἐπίσκοπος.

Ibid. — [ὁδαίων.] Ὁ ἐπὶ ἰφιδίαν. *Eu-*
istatb.

Ξεῖν', οὐ καλὸν εἶπες· ἀτασθαλῶν ἀνδρὶ εἰκάς.
 Οὕτως οὐ πάντεσσι θεὸς χαρίεντα δίδωσιν
 Ἀνδράσιν, οὔτε φυὴν, οὔτ' ἄρ' φρένας, οὔτ' ἀγορετήν.
 Ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνὴρ,
 Ἀλλὰ θεὸς μορφήν ἔπεισι σέφει· οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν
 Τερπόμενοι λεύσσοουσιν· ὁ δ' ἀσφαλῶς ἀγορεύει
 Αἰδοῖ μιλίχῃ, μετὰ δὲ πρέπει ἀγορμένοισιν

170

"Hospes, non honestè dixisti; protervo viro similis-vidèris.
 "Ita non omnibus Deus amabilia-munera donat
 "Hominibus, neque formam, neque ingenium, neque eloquentiam.
 "Etenim alius quidem specie invenustior est vir,
 "At deus formam verbis ornat: alii verò in ipsum
 "Oblectati aspicunt: hic autem securè loquitur
 "Modestìā cum suavi, emihetque inter congregatos:

170

Ver. 167. 169. — ἐ πάντεσσι θεὸς χα-
 ρίεντα δίδωσιν — "Ἄλλος μὲν γὰρ ὅς."]
 Ἄλλ' ἐ γὰρ αὐτοὶ πάντ' ἐπίσασθαι βροτῶν
 εἰφυκιν, ἀλλ' ὁ δ' ἄλλο πρόσκειται γέρας·
 Σὶ μὲν μάχεσθαι, τὰς δὲ βυλίαν καλῶς.
 Euripid. Rhes. ver. 106.

— nunquam sincera bonorum
 Sors ulli concessa viro: quem vultus ho-
 nestat,
 Dedecorant mores: animus quem pul-
 chrior ornat,
 Corpus destituit: bellis insignior ille,
 Sed pacem fœdat vitiis: hic publica felix,
 Sed privata minus: partita singula quem-
 que
 Nobilitant: hunc forma decens; hunc
 robor in armis;
 Hunc rigor; hunc pietas; illum solertia
 juris:
 Hunc soboles; castique tori —

Claudian. in prim. Consul. Stilic. ver. 25.

— non omnia possumus omnes.
 Virgil. Eclog. VIII. 63.

Similiter porro et Maharbal apud Livium;
 "Non omnia nimirum eidem Dii dedere.
 "Vincere scis, Annibal; victoriā uti nes-
 "cis." Lib. XXII. § 51.

Ibid. — θεὸς χαρίεντα δίδωσιν.] Ita Men-
 ricus Stephanus, eumque secutus Barneius.
 Al. θεὸς χαρίεντα δίδωσιν.

Ver. 169. Ἄλλος μὲν γὰρ τ' εἶδος ἀκιδν-
 οτέρως —, Ἄλλὰ θεὸς μορφήν ἔπεισι σέφει.]
 Ἡ ἰσχυρὸς ἰσὶ, ἴσταν μὲν ἀμφοτέρων φωνησας ἰσὶναι
 κατὰκριτον, ἰσὶν δ' ὡς ἀφ' αὐτῶν ἰσὶναισθαι τὸν
 καλὸν; Ἄλλὰ τὸν κατὰ τὸν μίαν ἀληθείας
 φωνησας Ὀμήρου. — εἶδος τις ἀκιδνότερος τίλει
 "ἴσταν." Ἀλλὰ θεὸς ὅς." Lucian. Amores.

Si mihi difficilis formam natura negavit,
 Ingentio formæ damna rependo meæ.
 Ovid. Heroid. Epist. XV. 31.

"Οτι δι ἐν τῇ τῶν ἀγαθῶν συγκρίσει, —
 τὸ φρονίον τὸ καλὸν εἶδος ἀμεινόν, [ἡτοι "Ομη-
 ρος"] — "Ἄλλος μὲν γὰρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος
 ὅς." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου
 ποιήσεως, § 26. Atqui nullam hoc in loco
 inter hasce corporis animique dotes com-
 parationem instituit Poëta; sed eas simul
 omnes uni eidemque nunquam ferè conces-
 sas dicit.

Ver. 170. Ἀλλὰ θεὸς μορφήν ἔπεισι σέφει.]
 Τὸν γὰρ αὐτὸν ὅτι ἀμφοτέρων, φησὶν, ἀναπλη-
 ροῖ ἢ τὸ λίαν πιναστός. Athenæus, lib. X.
 cap. 5.

Ver. 171. 173. — ὁ δ' ἀσφαλῶς ἀγορεύει
 Αἰδοῖ μιλίχῃ —. Ἐρχόμενοι δ' ἀνὰ ἄστυ,
 Σιδὼν δὲ, εἰσέρωσιν.] Totum hunc locum
 transtulit ferè Hesiodus;

Τὸ δ' ἴσταν ἐς τόματος ῥῆι μιλίχῃ· οἱ δὲ ἐν
 λαοῖ

Πάντες ἐς αὐτὸν ὁρῶσι διακρίνοντα θίμους
 Ἰσὶναι διακρίνῃ ὁ δ' ἀσφαλῶς ἀγορεύων,
 Αἰψα τὶς ἔμιναι ἰσὶναι ἐπισταμένους κατὰ-
 πνοῖς

Ἐρχόμενοι δ' ἀνὰ ἄστυ, Σιδὼν δὲ, ἰσὶναισθαι
 Αἰδοῖ μιλίχῃ μετὰ δὲ πρέπει ἀγορμένοι,
 Theogon. ver. 84. 91.

"In quo igitur homines exhorrescunt?
 "Quem stupefacti dicentem intuentur? in
 "quo exclamant? Quem deum, ut ita di-
 "cam, inter homines putant? Qui distinc-
 "tè, qui explicatè, qui abundantèr, qui il-
 "luminatè, et rebus et verbis dicunt, ὅς."
 Cic. de Orat. lib. III. § 14.

Ibid. — ἀσφαλῶς ἀγορεύει.] Μηδ' ἀλλὰ-
 μινος ἐν τῇ λέγειν. Schöll. "Propriam (id
 "enim est, non errare verbis) et carettem
 "supervacuis eloquentiam." Quintilian. lib.
 lib. XII. cap. 10. Vide et Dionys. Halicarn.
 lib. qui inscribitur Τίχην, haud longè à fine;
 ubi hunc locum citat.

Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστρῳ, θεὸν ὥς, εἰσορόωσιν·
 Ἄλλος δ' αὖ εἶδος μὲν ἀλίγκιος ἀθανάτοισιν·
 Ἄλλ' οὐ οἱ χάρις ἀμφιπεριστέφεται ἐπέεσσιν. 175
 Ὡς καὶ σοὶ εἶδος μὲν ἀριπρεπές, οὐδέ κεν ἄλλως
 Οὐδὲ θεὸς τεύξει· νόον δ' ἀποφάλιος ἐσσί.
 Ὡρινάς μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
 Εἰπὼν οὐ κατὰ κόσμον· ἐγὼ δ' οὐ νῆϊς ἀέθλων,
 Ὡς σύ γε μυθεῖαι, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν οἶω 180
 ἔμμεναι, ὅφρ' ἦῃ τε πεποίθεα, χερσὶ τ' ἐμῇσι·
 Νῦν δ' ἔχομαι κακότητι καὶ ἄλγεσι· πολλὰ γὰρ ἔτλην,
 Ἄνδρῶν τε πτολέμοις, ἀλεγείνῃ τε κύματα πείρων.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς, κακὰ πολλὰ παθὼν, πειρήσομ' ἀέθλων·
 Θυμοδακῆς γὰρ μῦθος· ἐπώτρυνας δέ με εἰπὼν. 185
 Ἥ ῥα, καὶ αὐτῷ φάρεϊ ἀναΐξας λάβε δίσκον

“Incidentem autem eam per urbem, deum veluti, aspiciunt:

“Alius verò rursus formā quidem similis immortalibus;

“Verum haud ei gratia circum-affunditur sermonibus.

175

“Sic et tibi species quidem decora, neque aliter

“Nē Deus quidem fingeret; thente verò impēritus es.

“Irritasti mihi animum in praeordiis charis,

“Locutus indecenter: ego verò nōn ignātus certaminum,

“Ut tu fabularis, verum inter primos puto

180

“Fuisse me, donec juventū fretus fui, manibusque meis:

“Nunc verò premor arumna et dolotibus; multa enim passus sum,

“Vidorumque bella, aetnosque fluctus penetrans.

“Sed etiam sic, mala multa passus, periculum-faciā certaminum;

“Mordax enim est sermo tuus; impulisti autem me locutus.”

185

Dixit utique, et cum-ipsa veste impetu-facto prehendit discum

Ver. 175. — ἀμφιπεριστρίφεται.] *Al.* ἀμφιστρίφεται. Minus recte: Ut liquet ex praecedente “Ἀλλὰ θεὸς μορφήν ἵπποις εἴποι.” ver. 170. *Al.* ἀμφὶ περιστρίφεται.

Ver. 76. — οὐδὲ κεν ἄλλως οὐδὲ θεὸς τεύξει.]¹ Recte hic *Eustathium* reprehendit *Dna. Dacier*, qui hoc ita accipit, ac si diceret *Ulysses*, “nē *Deum* quidem, quod semel facit *simi* tibi, imitari posse.” Τὸ δὲ, “οὐδὲ θεὸς ἄλλως οὐδὲ θεὸς τεύξει,” ἀλήθειαν δηλοῖ πραγμάτων· τὸ γὰρ πειραγμένον, ἅς ἔστιν ἀσπίδος γινώσκειν. Quod, uti eadem annotat *Dna. Dacier*, longe aliud est ac quod hic dicere vult *Poeta*; nempe, “nē ἂν *Deo* quidem *pulchriorem* effici posse:” Sive potius, uti exponunt *Scholias* ex *MS. Aegyptii* à *Barresio* excerpta, (commate solummodo post vocem *πραγμάτων* apposito); *Ei* *θεὸς* *ἄλλως* καλὸν ποιῆσαι, τοῦτον, οἷος ὃ εἶναι, nempe τεύξει.

Ver. 179. — ἐγὼ δ' ἐ νῆϊς ἀέθλων.] Τὸ δὲ, “νῆϊς ἀέθλων,” ἀπὸ τῆς ἀσπίδος, ἀναπείθετο. *Eustath.*

Ver. 183. [Ἀνδρῶν τε πτολίμους, ἐλγιστὰς τε κύματα πείρων.] Vide ad *Il.* ὁ. 8.

Ver. 185. Θυμοδακῆς γὰρ μῦθος· ἐπώτρυνας δέ με.]

Ἐπιπροτέρω δὲ παιδὶς,

Ἀπκλώττει *Ἰωνάιν*.

Δακτύλιόν μοι λήγοντας.

Anacreon, Ode VIII. vers. 125.

Ποταπὸν δὲ χεῖρμα λαιδορία: ὡς *Θυμοδακῆς* ἀληθῶς καὶ ἐμύτην ψυχὴν μάλλον ἢ σιδήρεος χεῖρτα. Οὐκὼν καὶ τὸν *Ὀδυσσεύα* παρακύνει ἐς ὑπνόν ἐμύνησθαι λόγῳ τῇ β. ἰσχυρῶς διπλοῖται γὰρ ὑπὲρ τοῦτου πρὸς τὸν *Ξενοδόκον*, αὐτὸς δὲ ἀλήθειαι καὶ εἶνος· καὶ ταῦτα ἔδωκε, *ἱ.* (*Infrā* ver. 209.) “Ἀφῶν — καὶ ἐνιδανὲς τίλοι ἀθή, “Ὅστις *Ξενοδόκῳ* εἶδε προσέφησι βαρεῖαν.” *Julian, Imperat. Orat. II.*

Ver. 186. Ἥ ῥα, καὶ αὐτῷ φάρεϊ ἀναΐξας.] Τὸ δὲ ἀναΐξας ἔστιν, “ἰσθὲ δὲ, καὶ ἀναΐξας ἰδύσθαι,” ἢ τῷ *ἥρωϊ* στυγρῶς τὸν λόγον τυπὸ-χαράττει. Συντομώτερος γὰρ καὶ δὲ ἀσπίδος λόγος τοῦ μετὰ συνίσμων προσεφερόμενο. *Eustath.*

Ibid. — αὐτῷ φάρεϊ.] Σὺν τῇ ἡμάτιν ὡς ἄχιν. *Schol.*

Μεῖζονα καὶ πᾶχετον, στιβαρώτερον οὐκ ὀλίγον περ,
Ἥ οἷω Φαίηκες ἐδίσκεον ἀλλήλοισι.

Τὸν ῥὰ περιστρέψας ἦκε στιβαρῆς ἀπὸ χειρός·
Βόμβησεν δὲ λίθος· κατὰ δ' ἔπτηξαν ποτὶ γαίῃ

190

Φαίηκες δολιχῆρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες,
Λᾶος ὑπαὶ ρίπῃς· ὁ δ' ὑπέρπτατο σήματα πάντων,
'Ρίμφα δ'εὼν ἀπὸ χειρός· ἔθηκε δὲ τέρματ' Ἀθήνη,
'Ανδρὶ δέμας εἰκυῖα· ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·

Καί κ' ἀλαός τοι, ξεῖνε, διακρίνειε τὸ σῆμα
'Αμφαφών· ἐπεὶ οὔτι μεμιγμένον ἐστὶν ὁμίλῳ,
'Αλλὰ πολὺ πρῶτον· σὺ δὲ θάρσει τόνδε γ' αἶθλον·
Οὔτις Φαίηκων τόνγ' ἴζεται, οὐδ' ὑπερῆσει.

195

Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Χαίρων, οὔνεχ' ἑταῖρον ἐνῆέα λεῦσσε' ἐν ἀγῶνι·

200

Καὶ τότε κουφότερον μετεφώνεε Φαίηκεσσι·

Τοῦτον νῦν ἀφίκεσθε, νέοι· τάχα δ' ὕστερον ἄλλον
'Ἦσειν ἢ τοσσοῦτον ὁῖομαι, ἢ ἔτι μᾶλλον.

Majorem et crassum, gravioremque non paulò quidem,
Quam quali Phæaces ludebant invicem.

Hunc utique circumrotatum misit validâ è manu;

Insonuit verò lapis; inclinaverunt autem se ad terram

190

Phæaces longis-remis-utentes, navigatione-celebres viri,

Lapidis ab impetu: is verò supervolavit signa omnium

Rapidè ruens à manu: posuit verò signa Minerva,

Viro corpus assimilata, verbumque dixit, et locuta est;

"Etiam cæcus tibi, hospes, posset distinguere signum

195

"Palpando; quandoquidem neutiquam mixtum est multitudini,

"Sed longè primum: tu autem confide hoc quidem in certamine:

"Nullus Phæacum ad hoc utique perveniet, neque transmittet."

Sic ait, lætatus verò est patiens nobilis Ulysses,

Gaudens, quòd socium benignum videret in circo:

200

Et tum leniùs allocutus est Phæacas;

"Hunc nunc assequimini, Juvenēs; brevi autem denudò alium

"Me missurum esse aut tantum puto, aut adhuc majus.

Ver. 187. — πᾶχετον.] Scholiastes ex-
ponit παχύτερον.

Ibid. — ἐκ ὀλίγου περ.] Al. ἐκ ὀλίγου
τι.

Ver. 189. Τὸν ῥα περιστρέψας ἦκε.] Ὁ δίσ-
κος ἐκ μίσης σχοῦντο εἰς χεῖρ. Schol.

Ver. 190. Βόμβησεν δὲ λίθος.] De hujus-
modi ὀνομασποια, vide ad II. δ. 455.

Ibid. — κατὰ δ' ἔπτηξαν ποτὶ γαίῃ
Φαίηκες.] Κατίνυσαν ἐκπληγόντες. Schol.
'Ἐπὶ δὲ καταπτώξας πρὸς τῇ γῇ, τὸ διὰ δῖος
κατακλύψας ἰως καὶ εἰς γῆν, διδόντα ἵνα σπου-
δαί τῇ σφίτερά κερᾶν. Eustath.

Ver. 192. — ὑπαὶ ρίπῃς.] Al. ὑπὸ.

Ibid. — ὑπέρπτατο.] Ita Barnesius, et

Henricus Stephanus, aliique. Nonnulli ha-
bent ὑπὲρπτατο.

Ibid. — σήματα.] Al. βήματα.

Ibid. — πάντων.] Eustathius in com-
mentario legit πάντα. Ut II. ψ. 843.

Ver. 195. — διακρίνει.] Vide ad II.
α. 309,

Ver. 197. — τόνδε γ'.] Al. τόνδε τ'.

Ver. 202. Τόνδε νῦν ἀφίκεσθε.] Τὸν τόνδε,
ἢ τὸν λίθον. Schol. Γράφεται δὲ καὶ ἀφίκεσθε,
ἀντὶ τοῦ ἐφάψασθαι, καταλάβεσθαι. Eustath. At-
que hoc modo legitur apud Porphyrium,
Quest. Homeric. 16.

Ver. 203. — μᾶλλον.] Vide suprâ ad
ver. 20.

Τῶν δ' ἄλλων, ὅτινα κραδίη θυμός τε κέλευε,
 Δεῦρ' ἄγε πειρηθῆτω, ἐπεὶ μ' ἐχολώσατε λίην, 205
 ἥ πύξ, ἥ ἐ πάλῃ, ἥ καὶ ποσὶν, οὔτι μεγάριον,
 Πάντων Φαιήκων, πλὴν γ' αὐτοῦ Λαοδάμαντος·
 Ξεῖνος γάρ μοι ὄδ' ἐστί· τίς ἂν φιλέοντι μάχοιτο;
 Ἄφρων δὴ κεῖνός γε καὶ οὐτιδανὸς πέλει ἀνὴρ,
 Ὅστις ξεινοδόκῳ ἔριδα προφέρειται ἀέθλων, 210
 Δήμῳ ἐν ἀλλοδαπῷ· ἔο τ' αὐτοῦ πάντα κολουεῖ.
 Τῶν δ' ἄλλων οὔπερ τιν' ἀναίνομαι, οὐδ' ἀβερίζω,
 Ἄλλ' ἐθέλω ἰδμεν καὶ πειρηθῆμεναι ἄντην.
 Πάντα γάρ οὐ κακὸς εἰμὶ μετ' ἀνδράσιν, ὅσσοι ἀέθλοι·
 Εὖ μὲν τόξον οἶδα εὐξοῖον ἀμφοφάιασθαι. 215

"Ex aliis verò, quæcumque cor animusque jubet,
 "Huc age, periculum-faciat, quoniam me irritastis valde, 205
 "Aut pugilatu, aut luctu, aut etiam cursu; nihil recuso;
 "Ex omnibus Phæacibus, præter ipsum Laodamantem;
 "Hospes enim mihi ille est: quis cum amico pugnaverit?
 "Inspiciens ille et nullus-pretiū est vir,
 "Quicumque cum-hospite contentionem proferat certaminum, 210
 "Populo in alieno; siveque ipsius res omnes perturbat.
 "Aliorum autem haudquaquam ullum rejicio, neque despicio;
 "Sed volo cognoscere et periculum-facere palam.
 "Non enim omnino ignavus sum inter homines, quotquot certamina sunt:
 "Benè quidem arcum novi perpolitum tractare: 215

Ver. 204. — ὅτινα.] Ἰσίου δὲ ὅτι τὸ
 "ἴσα," ποιητικὸν ὄν, κίτται μὲν ἀντὶ τῷ ὄν-
 τος γήνται δὲ ἀπὸ τοῦ, τὸ δὲ, πλειονότητος τοῦ,
 ἢ καὶ ἰσοιότητα τῷ ὄντι, καὶ ὄντι, καὶ ὄντιον.
 Eustath. Vide Iliad, ἔ. 491. χ'. 450. Odys.
 ἔ. 394. Cæterum in nonnullis hęc scrip-
 tum est ὅτινα. Quod ferri non potest.

Ver. 206. ἥ πύξ, ἢ πάλῃ, ἢ καὶ ποσὶν.]
 Πρῶτον γὰρ ἀπὸ πυγμῆ παρ' αὐτῷ, διότερον
 πάλῃ, καὶ τελευταῖον ἢ δρόμος τῶν γυμνικῶν
 ἀπὸ τίνασται. — Ὅτι μὲν αἱ Πατρόκλου
 ταφὰς αὐτὸν ἔχουσι τῶν ἀγωνισμάτων τὴν
 τάξιν, [II. ψ'. 660. 701. 740.] ἔπειτα, ὡς
 ἴσται, εἰπὼν, ἵναυλον ἱπ'. Διατηρῶν δὲ τὴν
 τάξιν ἡμαλὺς ὁ Πηλεΐδης, — τὸν μὲν Ὀ-
 δυσσεύς, τὴν Φαίηκας προκαλέμηνον [πιστώ-
 κη], "ἥ πύξ, ἢ πάλῃ, ἢ καὶ ποσὶν"
 τὸν δὲ Ἀλκίονον ἀσπεριόμηνον, [infra ver.
 246.] "Ὁὐ γὰρ πυγμαχοῖ εἰμὶ ἀμύμονος,
 "οὐδὲ παλαιστῆ, Ἀλλὰ ποσὶ κρατερὸς εἶ-
 "μι" ὡς οὐ κατὰ τύχην ἐκ τοῦ περιστάμε-
 νος τῇ τάξει χρωμένους ἄλλοτε ἄλλως, ἀλλὰ τοῖς
 αἰθερμένοις τότε καὶ δρωμένοις κατὰ νόμον ἱ-
 στακαλεῶν. Plutarch. Sympotic. Lib. II.
 Probl. 5.

Ver. 208. — τίς ἂν φιλέοντι μάχοι-
 γη.]

— τῶν δ' οἱ σοφοὶ βροτῶν
 Ἐξυλαῶνται, μὴ φίλους τούχων ἱπν.

Euripid. Andromach. ver. 643.

"At me fœdus amicitie Diique hospitales
 "—hostili certamine congredi tecum ve-
 "tant." Crispinus apud Valerium Maxi-
 mum, lib. V. cap. 1.

Ver. 210. Ὅστις ξεινοδόκῳ ἔριδα.]

Ξεῖνος κυριώτερος, τὸς ξεινοδόκους [forte τὸς οὐ
 ξεινοδόκους] εἰδῶ.

Incert. apud Grotium in Excerptis.

Ibid. — ἔριδα προφέρειται ἀέθλων.] Ju-
 lianus Imperator, Orat. II. citat, ἔριδα προ-
 φέρηται βασιλῆων. Vide supra ad ver. 185.

Ver. 211. — ἔο τ' αὐτῷ.] Al. ἔο δ' αὐτῷ.

Ver. 214. Πάντα γὰρ οὐ κακὸς εἰμὶ.] Ση-
 μάσσαι δὲ ὅτι τὸ αὐτὸ "ὁ κακὸς εἰμὶ" μιστρίως
 εἶπαι καὶ ἱπτικῶς Ὀδυσσεὺς δυνάμεις εἰπὼν,
 ὡς πᾶν διξίως ἔχῃ ἵνα εἴη τὸ, ὁ πᾶν κακός,
 ὁ μόνον κακίως ἀπόφασιν, ἀλλὰ ὁ ἀντὶ τῷ λίαν
 διξίως ἢ ἀνδρείως Eustath. Vide ad II. γ'. 344.

Ver. 215. Εὖ μὲν τόξον οἶδα addit nimirum vo-
 cula, "δ", quæ tamen hoc in loco satis
 invenustè videtur inserta. Vide et ad II.
 6. 51.

Πρῶτος κ' ἄνδρες βάλλειναι, ὅσπευσας ἐν δμίλῳ
'Ανδρῶν δυσμενῶν· εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἱταῖροι·

"Αγχι παρασταῖεν, καὶ τόξα ζοῖατο φανῶν.

Οἷος δὴ με Φιλοκτήτης ἀπεκλίνοντο τόξῳ,

Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅτε τόξα ζοῖατο· Ἀχαιοί.

320

Τῶν δ' ἄλλων ἐμὰ φημὶ πολὺ προφερέσθ' ἐσσιν εἶναι,

"Οὔτοι νῦν βροτοὶ εἶσιν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες·

'Ανδράσι δὲ προτέροισιν ἐρίζεμεν οὐκ ἐβίλησθ',

Οὐθ' Ἑρακλῆϊ, οὐθ' Εὐρύτῳ Οἰχαλιῆϊ,

Οἳ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων·

225

Τῷ ῥα καὶ αἰψ' ἔθανεν μέγας Εὐρυτοῦς, οὐδ' ἐπὶ γῆρας

"Ἰκετ' ἐνὶ μεγάροισι· χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων

"Ἐκτανεν, οὐνεκά μιν προκαλίζετο τόξα ζεσθαι.

" Primus virum contingerem, sagittā missā in turbā

" Virorum hostilium ; etiamsi valdè multi socii

" Juxta astarent, et sagittas-mitterent in viros,

" Solus sanè me Philoctetes vincebat arca,

" Populo in Trojanorum, quandò arcum-tendebamus Achivi.

220

" Aliis verò me aio longè præstantiorem esse,

" Quotquot nunc mortales sunt in terrā panem edentes :

" Cum viris autem priscis contendere nolo,

" Neque cum Hercule, neque cum Euryto Oechaliensi ;

" Qui etiam cum immortalibus contendeant de arcum-peritiā :

225

" Idèd etiam statim mortuus est ingens Eurytus, neque ad senectutem

" Pervenit in aëbibus ; iratus enim Apollo

" Occidit, eò-quòd ipsum provocasset ad arcum-tendendum.

Ver. 216. 217. Πρῶτος κ' ἄνδρες βάλλοιμεν —
εἰς μάλα πολλοὶ ἱταῖροι Ἀγχι παρασταῖεν]
Eustathius istud " μάλα πολλοὶ ἱταῖροι " de
Ulyssis ipsius sociis intelligit, quos in ad-
gittandis præversurum se dicat. Τὶ δὲ, " ἢ
" εἰ μάλα πολλοὶ ἱταῖροι, " καὶ ταχυτέροι
τοῖς Ὀδυσσείᾳ εἶναι ὄντοί τε, ἢ εἰ πᾶσι πολλοὶ
περὶ αὐτὸν ἴσται, ἀλλὰ πρῶτος αὐτὸς βαλεῖ
ἐνὶ δυσμενῶν. Dna. Dacier verò istud " ἱταῖ-
ροι " de hostibus accipiendum contendit.
" ἢ dit qu'au milieu d'une foule d'ennemis,
" il frapperait celui qu'il auroit choisi,
" à quand même tous ces gens-là auroient
" parc bandés, et qu'ils seroient prêts à ti-
" rer sur lui. " Pro Eustathii expositione
pōnihil facere videntur sequentiā ver. 219.
220. ubi sēs inter amicos arcū cērtantem
plathē depingit Ulysses.

Ver. 220. — [ἴται.] Al. θῆ.

Ver. 221. — [εἶναι.] Al. εἶναι.

Ver. 222. " Οὔτοι νῦν βροτοὶ εἶσιν ἐπὶ χθονὶ
σῖτον ἔδοντες.] " Par là [σῖτον ἔδοντες] Uly-
" sse veut marquer les Nations civilisées,
" policées, et non pas des Nations barba-
" res, qui ne connoissent pas l'usage du
" bled. " Dacier. Τὶ δὲ, σῖτον ἔδοντες, πρὸς
διατελὴν ἔσως ἐπὶ τῶν βροτῶν μὴ τοιούτων.

Eustath. Multo simplicius videtur, ut per
istud, " σῖτον ἔδοντες, " homines universi sine
distinctione intelligantur.

Ver. 224. — [Ἑρακλῆϊ, εὔτ'.] Nullā ex
analogiā produci potest istud. Pronun-
tiabatur fortè *Heracleïtousou*, Vide ad Il.
d. 342. et d. 285.

Ibid. — Εὐρύτῳ Οἰχαλιῆϊ.]

Οἳ ε' ἔχον Οἰχαλίην πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆος.

Ibid. β. 730.

Ἡ Οἰχαλίη, πόλις τῆς Εὐσταλίδος. Schol.
Vide Pausaniam, Lib. IV. cap. 2. item Stra-
bonem, Lib. IX. pag. 569. d. 438.

Ver. 225. Οἳ ῥα εἰ ἀθανάτοισιν ἐρίζοντο.]

— et castu vocat in certamina Divos.

Kn. VI. 172.

Ver. 227. — [ἐν μεγάροισιν] Ita ex Eu-
stathio edidit Barnesius ; quocum facit et
MS. à Tho. Bentleio collatus : Atque ita a-
libi perpetuò Homerus. Vulgg. ἐν μεγάροισιν.

Ibid. — χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων "Εκ-
τανεν." Εἶναι δὲ αἴτιος Δανῶν καὶ ἑβρύτων·
τοῦτο γὰρ ὄντοί τε πρὸς Ἀπόλλωνος δάματοι,
ὡς πολλὰ χυφαίνονται. Eustath. Vide infra
ad d. 409.

Δουρὶ δ' ἀκοντίζω, ὅσον οὐκ ἄλλος τις αἰστώ·
 Οἷσιν δείδοικα ποσὶν, μή τις με παρέλθῃ
 Φαίηκων· λίην γὰρ ἀεικελίας ἐδαμάσθην
 Κύμασιν ἐν πολλοῖς· ἐπεὶ οὐ κορυδὴ κατὰ νῆα
 Ἦεν ἐπηεταῖος· τῷ μοι φίλα γυῖα λέλυνται,
 "Ὡς ἔφαδ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
 Ἀλκίνοος δέ μιν οἷος ἀμειβόμενος προσέειπε·
 Ἔειν, ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεδ' ἡμῖν ταῦτ' ἀγορεύεις,
 Ἀλλ' ἐθέλεις ἀρετὴν σὴν φαινέμεν, ἣ τοι ἀπηδεί,
 Χαόμενος, ὅτι σ' αὐτὸς ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παραστάς
 Νείκεσεν· ὡς ἂν σὴν ἀρετὴν βροτῶς οὐ τις ὄκοιτο·
 "Ὅστις ἐπίσταιτο ἦσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν.
 Ἀλλ' ἄγε, νῦν ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὅφρα καὶ ἄλλω
 Εἴπης ἥρων, ὅτε κεν σοῖς ἐν μεγάροισι
 Δαμνῇ παρὰ σῇ τ' ἀλόχῳ καὶ σφίσι τέκεσσιν,

"Hastâ porro jaculor, quantum non alius quisquam sagittâ:
 "Solis timeo pedibus, ne aliquis me superet
 "Phæacum; nimium enim malè domitus sum
 "Fluctibus in multis; quoniam non commeatus apud navim
 "Erat perpetuus; idèdque mihi chara membra soluta sunt."
 Sic dixit; illi verò omnes obmutuerunt silentio:
 Alcinoüs autem ipsum solus respondens allocutus est;
 "Hospes, quandoquidem non ingrata inter nos hæc concionaris,
 "Sed vis virtutem tuam ostendere, quæ te comitatur;
 "Iratu, quòd te ille vir in certamine astans
 "Obiurgavit; ut tram virtutem mortalis nullus vituperaret,
 "Quicumque nôrit suâ mente idonea loqui.
 "Sed agè, nunc meum intellige sermonem; ut etiam alii
 "Dicas heroùm, quandò tuis in ædibus
 "Epulèris apud tuamque uxorem et tuos liberos,

Ver. 229. Δουρὶ δ' ἀκοντίζω.] Καὶ ὁ ἀνὴρ,
 "Δουρὶ δ' ἀκοντίζω, ὅσον οὐκ ἄλλος τις αἰστώ,"
 εἰς πολλὰν λέγειν ὄρεται. Strabo, lib. X. pag.
 689. et. 149.

Ver. 232. — Ἰπὸς ἐ κορυδὴ κατὰ νῆα Ἦεν
 ἱστικαῖς. Τὸ δὲ, ἰπὸς ἐ κορυδὴ κατὰ νῆα Ἦεν,
 ἀπὸ τοῦ, ἰπὸς ἀλλοῦ ὁ καὶ τὸ γὰρ διὰ τὸ μὴ κο-
 ρυδὴν ἐν βάρησιν ἔχων ἐδαμάσθην Ὀδυσσεὺς
 αἰὲς κάμειν, ἀλλ' ὅτι ἰστικαῖς κύμασιν ἢ τὴν
 κορυδὴν ἔχουσαν τῆς. Εὐριπίδης. Barnerius aliter
 accipit: "Ego," inquit, "puto hîc simpli-
 "citèr Ulysses dampnare Vitam marinam,
 "ut minus elegantem, salubrem, aut re-
 "bus convenientibus et necessariis instruc-
 "tam." Quæ tamen explicatio, ut opi-
 nor, vix fieri potest: præcipue cùm (ut
 et ipse facetur vir eruditus), navis Ulyssis
 rebus omnibus necessariis affatam et abundan-
 tantem à Calypso instructa dicitur supra l.

964. Ὡς. aded ut ante naufragium nihil
 pati potuerit.

Ver. 236. Ἐμὴν, ἰπὸς ἐς ἀχάριστα.] Ἐμὴν δὲ
 ἢ ἀνέδοικα εἰς "ἰπὸς" συνδίδωμι, ἢ εἰς, [in-
 frâ ver. 239.] "ὡς ἂν σὴν ἀρετὴν ὅτις εἴπης"
 ἢ αὐτὸν λέγειν ὅτι ἰπὸς αὐτὸς ἀχάριστα φῶς, ὅπως αὐ-
 τὸς μὴ μωροῦται. Εὐριπίδης. Mihi ad sen-
 tentiæ vim et elegantiam rectius videtur,
 ut Apodosis hîc, uti alibi sæpè, reticere in-
 telligatur. Vide supra ad γ', 103. et ad II.
 l. 135. 137.

Ver. 240. — Ἰστικαῖς ὅτι φρεσὶν.]
 Barnerius in Scholiis Aldinis, itemque in uno
 MS. scriptum reperit, ἰστικαῖς ὅτι φρεσὶν.
 Vide ad II. f. 92.

Ver. 243. Δαμνῇ.] "Mediâ Syllaba,"
 inquit Barnerius, "hîc longa; at ε' ver.
 "328. Δαμνῇ, ἀνδρωπι δὲ Ὡς. brevis."
 Quod quâ ratione fiat, vide ad II. l. 24.

- 'Ημετέρης ἀρετῆς μεμνημένος, οἶα καὶ ἡμῖν
 Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθῃσι διαμπερὲς ἐξέτι πατρῶν. 245
 Οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμὲν ἀμύμονες, οὐδὲ παλαισταί,
 Ἀλλὰ ποσὶ κραιπνῶς δέομεν, καὶ νηυσὶν ἄριστοι
 Αἰεὶ δ' ἡμῖν δαίς τε φίλη, κίθαρίς τε, χοροὶ τε,
 Εἵματά τ' ἐξημοιβὰ, λοετρά τε θερμὰ, καὶ εὐναί.
 Ἀλλ' ἄγε, Φαιήκων βητάρμονες, ὅσοι ἄριστοι, 250
 Παίσατε· ὡς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπη οἷσι φίλοισιν,
 Οἴκαδε νοστήσας, ὅσπον περιγινόμεθ' ἄλλων
 Ναυτιλίῃ, καὶ ποσσὶ, καὶ ὄρχηστύϊ, καὶ αἰοιδῇ.
 Δημοδόκῳ δέ τις αἴψα κιῶν φόρμιγγα λίγειαυ
 Οἰσέτω, ἣ που κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν. 255

- "Nostræ virtutis recordatus; qualia etiam nobis
 "Jupiter opera imponat perpetuò jam-indè à majoribus.
 "Non enim pugiles sumus inclyti, neque luctatores,
 "Sed pedibus celeritèr currimus, et navibus optimi-
 "Semper autem nobis conviviumque gratum, citharæque, chorique,
 "Vestēsque mutatoræ, lavacraque calida, et cubilia.
 "Verùm agè, Phæacum saltatores, quotquot optimi,
 "Ludite; ut hospes dicat suis amicis,
 "Domum reversus, quantum superemus alios
 "Rei-nauticæ peritiâ, et pedibus, et saltatione, et cantu.
 "Demodoco verò aliquis statim profectus citharam argutam
 "Afferat, quæ alicubi jacet in nostris ædibus." 245
 250

Ver. 245. — ἔστι πατρῶν.] "Ο ἱεὺς, ἡ
 προγόνων ἀνέκδοτος. Eustath.

Ver. 246. Οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμὲν.] 'Ε-
 λιγχιότης ἀνέκδοτος, [Barnesius edidit ἀνέκδοτος].
 ἴσως τις τὸ μὴ παρεῖναι τὸν Ὀδυσσεύα. Schol.
 Cæterum hæc ad homines universos trans-
 fert Plutarchus, πρὸς Τύχην. Quem videas.
 Vide et suprâ ad ver. 206

Ver. 248. Αἰὲ δ' ἡμῖν δαίς τε φίλη.] Ἀπο-
 λαυτικὸς δὲ ἱεὺς παρ' αὐτῷ καὶ τῶν Φαιήκων
 βίος. "Αἰὲ γὰρ ἡμῖν δαίς τε φίλη, κίθαρίς
 "τι," καὶ τὰ ἔξω. Athenæus, lib. I. cap. 14.
 sub initio. Vide infrâ ad l. 5.

Ibid. — χοροὶ τε, εἵματα τ' ἐξημοιβὰ.]

Vobis picta croco et fulgenti murice vestis;
 Desidiæ cordi: juvat indulgere choreis:
 Et tunicz manicas, et habent redimicu-
 la mitræ. En. IX. 614.

At non in Venerem segnes, nocturnaue
 bella: [chi,

Aut ubi curva choros indixit tibia Bac-
 Expectare dapes et plenæ pocula mensæ.
 Hic amor, hoc studium —. XI. 736.

Alcinoïque

In cute curandâ plus æquo operatâ juven-
 tas:

Cui pulchrum fuit in medios dormire
 dies, et

Ad strepitum citharæ cessatum ducere
 curam:

Sive, uti emendavit vir eruditissimus Ri-
 chardus Bentleius;

Ad strepitum citharæ cessantem ducere
 somnum.

Horat. Epist. lib. I. ii. 28.

Ver. 250. Ἀλλ' ἄγε.] Strabo, Geograph.
 lib. X. pag. 725. al. 473. citat, Διῶν' ἄγε.

Ibid. — βητάρμονες.] Ὀρχηστῶν, ἀπὸ τοῦ
 βαίνειν ἀρμονίως. Schol. Et ad ver. 383. in-
 frâ: βητάρμονες, ὀρχηστῶν, οἱ διὰ τῶν ποδῶν
 ὀρχησμένοι, ἀπὸ τοῦ ἡμεροσίνως βαίνειν. Et
 Strabo, loco jam citato; Καὶ Κερύβαντος δὲ,
 ἀπὸ τοῦ κερύβαντος βαίνειν ὀρχηστικῶς· ὅς καὶ
 βητάρμονες λίγα Πιππη. "Διῶν' ἄγε, Φαιή-
 "κων βητάρμονες, ἴσως ἄριστοι."

Ver. 253. — ὀρχηστύϊ.] Pronuntiabatur
 ὀρχηστῦ, vel ὀρχηστῦ, tribus syllabis.

Ver. 254. 261. et 537. — λίγειαυ.] Ita
 Vulgati. Barnesius scribendum existimat
 λιγίαν.

Ver. 255. Οἰσέτω.] Aut Imperativus hic
 ex Futuro deductus, quod tamen non ag-

"Ὡς ἔφατ' Ἀλκίνοος θεοείκελος· ὦρτο δὲ κήρυξ
 Οἴσων φόρμιγγα λιγυρὴν δόμου ἐκ βασιλῆος.
 Αἰσυμνήται δὲ κριτοὶ ἐννέα πάντες ἀνέστησαν
 Δήμιοι, οἳ κατ' ἀγῶνας εὐπρήσσεσκον ἔκαστα·
 Λεῖνναν δὲ χορὸν, καλὸν δ' εὐρυναν ἀγῶνα. 260
 Κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων φόρμιγγα λίγειαν
 Δημοδόκῳ· ὃ δ' ἔπειτα κί' ἐς μέσον· ἀμφὶ δὲ κοῦροι
 Πρωθῆβαι ἴσταντο, θαήμονες ὀρχηθμοῖο·
 Πέπληγον δὲ χορὸν δεῖον ποσίν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Μαρμαρυγὰς θηῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ. 265
 Αὐτὰρ ὃ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν αἰεῖδεν,
 Ἄμφ' Ἄρεος φιλότῃτος, εὖστεφάνου τ' Ἀφροδίτης,

Sic dixit Alcīnōus deo-similis: surrexit autem praece-
 llaturus citharam argutam domo ex regis.
 Praefecti autem Ludorum lecti novem omnes surrexerunt
 Publici, qui in certaminibus ordinabant singula:
 Complandarunt autem aream, pulchrumque dilatârunt circum.
 Praeco verò propè venit ferens citharam argutam
 Demodoco; is autem deinde ivit in medium: circum verò juvenes
 Jam-pubescentes stabant, periti saltationis:
 Quatiebant verò circum divinum pedibus: at Ulysses
 Micationes admirabatur pedum, stupescibatque animo.
 Cæterum Demodocus citharam-pulsans cœpit pulchrè canere,
 De Martis amore, pulchrèque-coronatæ Veneris,

noscunt Grammatici; aut erit à verbo
 ficto in praesenti, εἶσω, eodem modo ac βή-
 σωμαί, δύσειτα, δύσει, &c. uti notavit Barne-
 sius. Vide ad II. β'. 35. item infra ad ε'. 154.

Ver. 256. "Ὡς ἔφατ'."] Ita Barnesius.
 Vulg. "Ὡς ἔφατ'."

Ibid. et ver. 261. — κήρυξ.] Vide su-
 pra ad ver. 47.

Ver. 257. — λιγυρὴν.] *Al.* γλαφυρὴν.
 notante Scholiaste.

Ver. 258. Αἰσυμνήται δὲ κριτοὶ ἐννέα.] Αἰ-
 συμνήται οἱ πρὸς ἡμῶν λιγύμενοι βραβεύονται, &
 ἀγωνίζονται, ἥτοι ἐπίσκοποι τοῦ ἀγώνος. Schol.
 Αἰσυμνήται ἐστὶ τὸ ἀγῶνας & ἄρχων. — Αἰσυμ-
 νῆται δὲ κριτοὶ ἐννέα κ. λ." Schol. ad Euripid.
Medea, ver. 19.

Ibid. — κριτοί.] Vide ad II. ε'. 309. et
 314.

Ibid. — ἐννέα πάντες.] Non pauciores quàm
 novena. Vide ad II. η'. 161. et ε'. 373.

Ver. 259. — εὐπρήσσεσκον.] *Al.* εὐπρῆ-
 σισκον. Vide et ad II. ε'. 192.

Ver. 260. — ἀγῶνα.] Ἀγῶνα λίγει μὴν
 & τὸν εἶπον, "Λάηναν δὲ χορὸν, καλὸν δ' εὐρυ-
 ναν ἀγῶνα." Porphyry. *Quaest. Homeric.* 20.

Ver. 262. — ἀμφὶ δὲ κοῦροι Πρωθῆβαι
 ἴσταντο.] Οἷδε δὲ ὁ Ποιητὴς & τὴν πρὸς ἑδρὴν ὀρ-
 χήσιν. Δημοδόκῳ γοῦν ἔδοντες, κοῦροι πρὸς

& αἰ ἀρχοῦντο. *Athenaeus*, lib. I. cap. 13. sub
 initio.

Ver. 265. Μαρμαρυγὰς θηῖτο ποδῶν.] Τὰς
 συντόνας τῶν ποδῶν κινήσεις· ἵν γὰρ ταῖς ἑξείαις
 κινήσει ἀπέσιλψις τῶν ποδῶν γίνεται. Schol.
 Καὶ ἱσ' ὀρχήσεως συντόνῳ μισαφῆραν, ἔφη
 "Μαρμαρυγὰς θηῖτο ποδῶν," τὰς ἵν τῇ κί-
 νήσει σιελήδονας, αἱ ποῖα & τὸ πῶς κινῶμενοι.
Porphyry. Quaest. Homeric. 9.

Ver. 266. — ἀνεβάλλετο καλὸν αἰεῖδεν.]
 Vide *Gatakeri Adversaria Miscellanea*, lib. I.
 cap. 10. item supra ad ε'. 155.

Ver. 267. Ἄμφ' Ἄρεος φιλότῃτος, εὖστεφά-
 νου τ' Ἀφροδίτης.] Καὶ ἡ Κομφῶδια ἐνδὲς [ἰξ
 'Ομήρῳ] ποδὶ ἴλασι τὴν ἀφορμὴν. Εὖτε γὰρ,
 ὅτε καὶ παρὰ τῇ τὰ σημαντάτα καὶ ὑψηλότερα
 διηγημῖν, ἰσοσῶδια τινὰ ἐστὶ γίλωτα κινουτά.
 Διὸ ἵν τῇ — Ὀδυσσεύς, ὃ παρὰ τοῖς ἡδυστα-
 τοῦσι Φαίαις Δημοδόκος ἔδει τῇ Ἄρει καὶ Ἀ-
 φροδίτῃ μιχαίαν, καὶ ὅπως ἱμνωσέντος εἰς τὰ
 τοῦ Ἑφαιστου δισμὰ καταφύροι τι γίνοντο, καὶ
 γίλωτα παρίσχοι τοῖς ἄλλοις Διότι, οἱ καὶ ἱσ-
 κωσαν χαρίεντος πρὸς ἀλλήλους. *Dionys. Ha-*
licarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 25. Porro
 vituperat hunc locum *Plato*; οὐδ' Ἄρειος τι
 καὶ Ἀφροδίτης ὕπερ Ἑφαιστου διαμὸν, εὐδ' ἴτερος
 τοιαῦτα· Οὐ μὰ τὸν Δία, — εἰ μοι φαίνεται
 ἐπιτήδεια. Ἀλλ' εἶπον τινες κατετίνας πρὸς

Ὡς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἡφαίστοιο δόμοισι
 Λάβη· πολλὰ δ' ἔδωκε, λῆχος δ' ἤσχυνε καὶ εὐνὴν
 Ἡφαίστοιο ἀνακτος· ἄφαρ δέ οἱ ἄγγελος ἦλθεν 270
 Ἥλιος, ὃ σφ' ἐρόησε μιγαζομένους φιλότῃτι.
 Ἡφαιστος δ', ὡς οὖν θυμαλγέα μῦθον ἀκουσε,
 Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς χαλκεῶνα, κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεῶν·
 Ἐν δ' ἔβειτ' ἀκμυθέτω μέγαν ἄκμωνα, κόπτε δὲ δεσμούς·
 Ἀρρήκτους, ἀλύτους, ὅφρ' ἐμπεδον αὖθι μένοιεν. 275
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεύξε δόλον, κεχολωμένος ἄρει,
 Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς θάλαμον, ὅθι οἱ φίλα θέμνι· κείτο·
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἐρμίσιν χεῖς δέσματα κύκλῳ ἀπάντη·
 Πολλὰ δὲ καὶ καθύπερθε μελαθρόφιν ἐξεκέχυντο,
 Ἡὕτ' ἀράχνια λεπτὰ, τὰ κ' οὐ κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο 280

Ut primum coierint in Vulcani ædibus

Clām: plurima autem dedit, lectumque dedecoravit et cubile

Vulcani regis: statim verò illi nuncius venit 270

Sol, qui ipsos observavit commixtos amore.

Vulcanus autem, ubi tristem sermonem audiverat,

Perrexit ire in officinam, mala animo profundè-cogitans:

Imposuit autem incudis-repositorio ingertem incudem, cudebatque vincula 275

Infrangibilia, insolubilia: ut firmiter illic manerent.

Cæterum postquam struxisset dolum, iratus Marti,

Perrexit ire in thalamum, ubi ei chara cubilia strata erant:

Circumfudit autem lægi-fulcris vincula circumlatim omni-ex-parte;

Multa autem et desuper è-fastigio effusa erant,

Perindè atque araneæ-filia tenuia, quæ nemo nè cerneret quidem 280

ἔπειτα, ἃ λίγονται ἃ πρῶτονται ὑπὸ ἡλιοῦ
 γίμνον ἀνδρῶν, διατίει τι καὶ αὐτίστον. *De Repub. lib. III. Scholiastes autem; Maxròv, inquit, παιδίει αὐτὸς μὴ ἀσελγαίνειν, ὡς ἃ Θεῶν διὰ ταῦτα ἀσχημονοῦνται. Et Plutarchus; Ἐν μὲν γὰρ τοῖς περὶ τῆς Ἀφροδίτης, διδάσκει τὰς προσέχοντας, ὅτι μιστὴ φαυλὰ, ἃ ἄμαστα πονηρὰ, ἃ λόγῳ μοχθηρὰς ὑποθήκας λαμβάνοντες, ἀκόλαστα ποιοῦσιν ἦθρ, ἃ βίαις ἀνδρῶν, ἃ ἀνθρώπων τευφλὴν ἃ μαλακίαν καὶ γυναικοκρασίαν ἀσπῶντας, "Εἴματα τ' ἰσημοῖα, λουτρά "τι Σιρμά, καὶ εὐναί." [suprà ver. 249.] *De audiendi Poëtis. Vide et Athenæum, lib. I. cap. 12. Cæterum totam hanc fabulam allegoricè exponit Heraclides Ponticus. Quem videas.**

Ibid. Ἀμφ' Ἀρει·] Ὁ δὲ Ἀρεῖς νῦν μὲν συλλάβει τὴν ἀρχουσαν, ὡς ἃ ἐν τῷ, "ἐίδηλον "Ἀρεα" ἃ "ἴλιν Ἀρεα" [infra ver. 309. 330.] ἃ ἐν ἄλλοις. Ἐν δὲ τῷ "κεχολωμένος "Ἀρεα," καὶ "χευρήνιος Ἀρεῖς," [ver. 276. 285.] ἐκπῆνται τὸ αὐτὸ. *Eustath.* Quà de re, vide ad II. t. 31.

Ver. 270. — ἄφαρ δὲ οἱ ἄγγελος ἦλθεν Ἥλιος, ἃ σφ' ἰνέπει.]

Ἥλιος γὰρ οἱ σκοπεῖν ἔχον

Infra ver 302.

Indicio Solis (quis Solem fallere possit?)

Cognita Vulcani conjugis acta sup.

[*Ovid. Art. Amator. lib. II. ver. 573.*

Ver. 271. — ὃ σφ' ἰνέπει.] Ita Vulgati. *Barnesius* edidit ἃ σφ' ἰνέπει. Sed nihil opus. Vide ad II. 3. 283.

Ver. 272. — ἔν.] *Ex modo quo dictum est —.* Non enim hic supervacaneum est istud ἔν.

Ver. 273. — βυσσοδομεῶν.] Κατὰ βέβαιον τῆς διαγραφῆς βυλιώματος. *Schol.*

Ver. 275. Ἀρρήκτους, ἀλύτους.] Οὐς ἔστι ἐναγνάμψες τῆς ἡρίμα λύσε, ὅστις πρὸς βίαν ῥήκει. *Eustath.* Cæterum de prosodiâ vocis, ἀλύτους, vide ad II. 4. 314. et 3. 434.

Ver. 278. 280. Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἐρμίσιν χεῖς δέσματα — τὰ κ' ἃ καὶ τις οὐδὲ ἴδοιτο.]

Mulciber obscuros lectum circaque perque

Disponit laqueos: lumina fallit opus.

[*Ovid. Art. Amator. lib. II. ver. 577.*

Ibid. — ἐρμίσιν.] Τοῖς περὶ τῆς κλίνης. Ἐκεῖνα γὰρ ὥσπερ ἐπὶ τῆς κλίνης παρὰ τὸ ἐνέειναι. *Schol.*

Ver. 279. — μελαθρόφιν.] Ἐκ τῆς ἰσοφῆς. *Schol.*

Ver. 280. — τὰ κ'.] Apud *Eustath.*

Οὐδὲ θεῶν μακάρων· πέρι γὰρ δολέοντα τέτυκτο.

Αὐτὰρ ἐπεὶδὴ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεῦν,

Εἴσατ' ἴμεν εἰς Λῆμνον, εὐκτίμενον πτολίεθρον,

Ἥ οἱ γαῖάνων πολὺ φιλότατ' ἐστὶν ἀπασάνων.

Οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν ἔχε χρυσήνιος Ἄρης,

285

Ὡς ἴδεν Ἥφαιστον κλυτοτέχνην νόσφι κίοντα·

Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα περικλυτοῦ Ἥφαιστοιο,

Ἰσχανόων φιλότῃτος εὖστεφάνου Κυθερείης.

Ἥ δὲ νέον παρὰ πατρὸς ἐρυσθενέος Κρονίωνος

Ἐρχομένη κατ' ἄρ' ἔξεδ'· ὁ δ' εἶσω δώματος ἦει,

290

Ἐν τ' ἄρα οἱ φῶ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·

Δεῦρο, φίλῃ, λέκτρονδε τραπέιομεν εὐνηθέντε·

Οὐ γὰρ ἔδ' Ἥφαιστος μεταδήμιος, ἀλλὰ που ἦδη

Οἴχεται εἰς Λῆμνον, μετὰ Σίντιας ἀγριοφώνους.

Ὡς φάτο· τῇ δ' ἀσπαστὸν εἰσατο κοιμηθῆναι.

295

Neque deorum beatorum: perquam enim dolosa facta erant.

Ceterum postquam omnem dolum circa lectum fudisset,

Simulavit se ire in Lemnum, pulchrè-ædificatum oppidum,

Quæ illi terrarum multò charissima est omnium.

Neque cæcam-speculationem habebat aureo-fræno-utens Mars;

285

Ut vidit Vulcanum inclytum-arte seorsum profectum:

Perrexit autem ire ad domum inclyti Vulcani,

Cupiens amoris pulchrè-coronatæ Veneris.

Illa verò recens à patre præpotente Saturnio

Veniens jam desidebat; ille verò intra domum ivit,

290

Inque manu ejus hæsit, verbumque dixit, atque compellavit;

Age, chara, ad lectulum divertamus decubituri;

Non enim ampliùs Vulcanus domi-est, sed alicubi jam

Proficiscitur in Lemnum, ad Sintias barbaros-voces."

Sic dixit: huic autem gratum visum-est cubare.

295

και, in commentario, τὰ γ'. Quæ forte et
verior lectio, propter sequentem, ε καί τις.

Ver. 281. — γὰρ.] *Al.* γι.

Ver. 283. Εἴσατ' ἴμεν εἰς Λῆμνον.]

Fingit iter Lemnon: — *Ovid. ibid.* 579.

Τὸ δὲ, "εἴσω πο ἴμεν," δύναται ἴμοιον εἶναι ε καί, "βῆ δ' ἴμεναι." ἴνα ἢ ε ἀντι τῷ ἰσορεύειν, τὸ εἴσω πο, ε μὴ μόνον ἀντι τῷ ἰδοῦναι. *Eustath.* Atqui Εἴσατ' ἴμεν hoc in loco non est "Ibat," sed "Simulabat se iturum." Quomodo et accipit *Scholias*tes, qui exponit Προσπαύσας. Atque ita etiam expressit *Ovidius* loco jam citato.

Ver. 284. "Ἥ οἱ γαῖάνων πολὺ φιλότατῃ." *Ovi.* "Ὅτι δὲ φιλότατῃ γαῖάνων ἡ Λῆμνος τῶν Ἥφαιστον, διὰ τὴν ἐκείνῃ πρακτικὴν τῶ πυρὸς. *Eustath.* Vide ad *Il.* 4. 593.

Ibid. — ἐν ἀπασάνων] *Al.* ἐπὶ παντί.

Vol. I.

Ver. 285. Οὐδ' ἀλαοσκοπιήν.]

At non hæc nullis hominum sator atque
Deorum

Observans oculis, summo sedet altus O-
lympto. *Æn.* XI. 725.

Ver. 287. Βῆ δ' ἴμεναι.] *Al.* Βῆ δ' ἴνα.

Ver. 288. — Κυθερείης.] Ἐπεὶ ἐκ Κυθέρου
προσηνίσθη. Κίθηρα δὲ νῆος τῆς Λακωνικῆς.
Schol.

Ver. 291. — ἄρα.] *Ut solent amantes ob-*
viàm facti —.

Ver. 292. Δεῦρο, φίλῃ.] *Al.* Δεῦρο, γύναι.

Ibid. — εὐνηθέντε.] *Scholias*tes legit εὐνη-
θέντες. Utrumque hoc quidem in loco rec-
tè. Vide ad *Il.* 4. 566.

Ver. 294. — μετὰ Σίντιας.] Τὸς τὴν
Λῆμνον κατοικήτας ἄνδρας. *Schol.*

S

Τὰ δ' εἰς δέμνια βάντε κατέδραβον ἄμφι δὲ δεσμοὶ
Τεχνήεντες ἔχυντο πολύφρονος Ἡφαίστοιο·
Οὐδὲ τι κινήσαι μελέων ἦν, οὐδ' ἀναεῖραι.

Καὶ τότε δὴ γίνωσκον, ὅτ' οὐκ ἔτι φυκτὰ πέλονται.

Ἀγχίμολον δὲ σφ' ἦλθε περιπλυτὸς Ἀμφιγυήεις, 300

Ἀυτίς ὑποστρέψας, πρὶν Λήμνου γαῖαν ἰκέσθαι·

Ἡέλιος γάρ οἱ σκοπιὴν ἔχεν, εἰπὲ τε μῦθον.

Βῆ δ' ἵμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιημένος ἦτορ·

Ἔστη δ' ἐν προθύροισι, χόλος δέ μιν ἄγριος ἦρει·

Σμερδαλέον δ' ἐβόησε, γέγωνέ τε πᾶσι θεοῖσι 305

Ζεῦ πάτερ, ἥδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἶεν ἑόντες,

Δεῦδ', ἵνα ἔργα γελαστὰ καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ ἴδῃσθε·

Ὡς ἐμὲ χολὸν ἑόντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη

Αἶεν ἀτιμάζει, φιλέει δ' αἰδήλον Ἀρηα·

Οὐνεχ' ὁ μὲν καλὸς τε καὶ ἀρετίος, αὐτὰρ ἔγωγε 310

Illi verò lectum ingressi concumbebant; vincula autem
Fabrefacta circumfundebantur prudentis Vulcani:
Neque ullum movere erat membrum, neque attollere.

Et tum demùm agnoscebant, non ampliùs effugium patere.

Propè autem eis venit inclytus Vulcanus,

Retrò reversus, antequam ad Lemni terram venisset:

Sol enim ei speculationem habuit, narravitque historiam.

Perrexit autem *in* ire ad domum, charo afflictus corde:

Stetitque in vestibulo, ira autem ipsum vehemens cepit:

Horrendùm verò clamavit, auditumque movit omnibus diis;

"Jupiter pater, atque alii beati dii semper existentes,

Venite, ut, opera ridicula et non tolerabilia videatis:

"Ut me, claudus cùm-sim, Jovis filia Venus

Semper ignominia-afficit, amatque perniciosum Martem:

"Eò-quòd ille quidem pulcher et sanus-pedibus, at ego

300

305

310

Ver. 296. Τὰ δ' εἰς δέμνια βάντε κατέδραβον
ἄμφι δὲ δεσμοὶ Τεχνήεντες ἔχυντο.]

— veniunt ad fœdus amantes;
Impliciti laqueis nudus uterque jacent.

Ovid. *Art. Amator*, II. 579.

Ver. 298. Οὐδὲ τι.] *Al.* Οὐδ' ἔτι.

Ver. 299. Καὶ τότε δὴ γίνωσκον.

Mars quoque deprensus fabrilis vincula
sensit.

Ovid. *Amor. lib. I. Eleg. ix. ver. 39.*

Ibid. — φυκτὰ.] *Barnesius* edidit *φινάα*.
Rationibus haud satis idoneis. Vide ad II.
ζ'. 488.

Ibid. — πέλονται.] Postulare videtur
Temporum ratio, ut hoc in loco legatur
πέλοντο potius quàm πέλονται. At sine Co-
dicibus nihil mutandum.

Ver. 303. Βῆ δ' ἵμεναι πρὸς δῶμα.] "Hic

"versus," inquit *Henricus Stephanus*, "in
"quibusdam editionibus non habetur; qui
"tamen necessarius esse videtur; alioqui
"ex præcedenti paginâ huc irreperisse credi
"posset." Atqui minùs necessarius vide-
"tur hic versus propter præcedentem, "Ἀγ-
"χίμολος δὲ σφ' ἦλθε περιπλυτὸς Ἀμφιγυήεις."
ver. 300.

Ver. 305. — γίγνωμι.] Ἐξέκλυτον ἱέμεν.
Schol. Vide ad II. ζ'. 469.

Ver. 307. Δεῦδ', ἵνα ἔργα γελαστὰ.] Τὸ ἄ,
ἔργα γελαστὰ, γράφεται ἔργ' ἀγίλαστα, ἔργα
οὐκ ἄξια γέλαστος. *Eustath.* Atque hanc lec-
tionem veriorẽ existimat *Dna. Dacier.*
Barnesius autem hoc in loco legendum con-
jicit, ἔργα γ' ἄλαστα: quæ posterior vox
Homero non inusitata. Sed et vulgatæ
lectioni nonnihil favere videtur, quod in-
frà legitur; "Ἀρετίος δ' ἄρ' ἐνέρετο γέλως
"ἔσθ'." ver. 326.

Ἦπεδανὸς γενόμεν' ἀτὰρ οὔτι μοι αἴτιος ἄλλος,
 Ἀλλὰ τοκῆς δύω· τὼ μὴ γείνασθαι ὄφελλον.
 Ἀλλ' ὄψεσθ', ἵνα τῷ γε καθεύδεται ἐν φιλότῃ,
 Εἰς ἐμὰ δέμνια βάντες· ἐγὼ δ' ὀρόων ἀπάχημαι.
 Οὐ μὲν σφέας ἔτ' ἰοῖπα μίνυνθ' αἰ κεῖμεν οὔτω,
 Καὶ μάλα περ φιλέοντες· τάχ' οὐκ ἐβελήσετον ἄμφω
 Εὐδῆν· ἀλλὰ σφῶς δόλος καὶ δεσμός ἐρύξει,
 Εἰσόκε μοι μάλα πάντα πατὴρ ἀποδώσει ἔδνα,
 Ὅσσα οἱ ἐγγυάλιξα, κυνῶπιδος εἵνεκα κούρης·
 Οὔνεκα οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἐχέθυμος.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβρατὴς δῶ.
 Ἦλθε Ποσειδάων γαιήοχος· ἦλθ' ἐριούνης
 Ἑρμείας· ἦλθεν δὲ ἀναξ ἐκάεργος Ἀπόλλων.
 Θηλύτεραι δὲ θεαὶ μένον αἰδοῖ οἴκοι ἐκάστη.
 Ἔσταν δ' ἐν προθύροισι θεοὶ, δωτῆρες ἰάων·

315

320

325

“Imbecillis fuerim : at neutiquam mihi causa alius est,

“Quam parentes duo ; qui non genuisse debebant.

“Sed videte, ubi illi dormiant in amore,

Meo lecto consensio ; ego autem aspiciens tristior.

“Non quidem illos amplius puto vel paululum dormituros hoc modo,

“Et valde licet amantes : citò non volent ambo

“Dormire : sed ipsos dolus et vinculum detinebit,

“Donec mihi prorsus omnia pater retribuat sponsalia,

“Quæcunque ei præbui, impudentem ob puellam :

“Quoniam illi pulchra filia, at non animi-continena.”

Sic dixit ; congregati autem sunt dii æream ad domum.

Venit Neptunus terræ-quassator ; venit et utilitatum-auctor

Mercurius ; venit etiam rex jaculator Apollo.

Fœminæ autem deæ manebant pudore domi singulæ.

Stabant verò in vestibulo dii, datores bonorum :

315

320

325

Ver. 312. — τὼ μὴ γένασθαι ὄφελ-
 λον.] Ἐν δὲ τῷ “οἱ μὴ γένασθαι ὄφελλον,”
 λύπης πάντως ἄκρα, τὸ τοὺς γονεῖς αἰτιῶσθαι
 τὴν τιμωρίαν. Eustath.

Ver. 315. Οὐ μὲν σφίας ἔτ' ἰοῖπα μίνυνθα
 γι κεῖμεν οὔτω, καὶ μάλα περ φιλέοντι.] Καὶ
 περ καὶ ὑπερβολὴν φιλοῦντι, εἰ δυνήσονται ἐμ-
 λῆσαι ἀλλήλους διὰ τῆς διαιρέσεως· ἢ ἐκείναι ἰδιό-
 σουσι, φέρον τὸν διαιρῶν, πάλιν συνελθεῖν. Schol.
 Quæ posterior verior videtur explicandi
 ratio.

Ibid. — σφίας.] Ita Barneius. Vulgg.
 σφας, sive σφᾶς· quo modo et σφίας scilicet
 pronuntiabatur.

Ibid. — ἰοῖπα.] Vide ad II. ε. 37. et
 v. 736.

Ver. 318. — ἰδνα.] Ἰδνα δὲ φανερώς εἰ
 ἀνταῦθα τὰ ἐν τῷ νυμφίῳ τῇ γαμῇ διδόμενα.
 Eustath. Atqui hoc in loco dona hæc non ipsi
 Sponsæ, sed ejus patri data fuisse dicuntur.

Ver. 320. — καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ

ἐχέθυμος.] “Raram facit misturam cum sa-
 “pientia forma.” Petron. Satyr.

Ver. 322. — γαιήοχος.] Vide suprâ ad
 i. 282.

Ibid. — ἐριούνης Ἑρμείας.]

Ἑρμείας, — δώτορες ἰάων. Infra ver. 335.

Διοκῆσι δ' ἱμοῖσι εἰ τὸν Ἑρμῆν οἱ Πιεῖται τὸν
 τῆς σοφίας ταύτης ἡγεμόνα καὶ προτάτην, τότε
 χάριν τῷ ποιῶν τῶν Διῶν μόνον καλεῖν ἐνέμαρτι
 ποιῶν μὴ γὰρ ἅπαντας δωτῆρας ἰάων [ver. 325.]
 ἐνομάζουσιν· ἰδίᾳ δ' οὔτω μόνον τοῦτον, εἰ ἀνά-
 κητα γι, εἰ ἐριούνης, ὅτι παντὶ μὲν οὐδὲν ἢ παρ'
 αὐτῷ δωρεὰ, ἀγαθὰ δ' ἐξ αὐτοῦ ἅπαντα ποιεῖ τοῖς
 ἀνθρώποις, ἐν πολλοῖς, ἐν ἐρήνῃ, ἐν γῇ, ἐν θα-
 λάσσῃ, ἐν δυσκολίαις, ἐν ἀφροσύναις, πανταχῷ.
 Aristid. Tom. III. Orat. pro Rhetor.

Ver. 325. — ἐν προθύροις.] Al. ἐν θύρῃσι.

Ibid. — Διῶν, δωτῆρας ἰάων.] Οἱ δὲ ἀπὸ
 πάντων τὰ ἀγαθὰ προεστέλλουσιν, ὥστε ἥλιος
 ἀνίσχων τὸ φῶς. Procl. in Platon Theolog.

S 2

"Ασέστος δ' ἄρ' ἐνὶ ἔργῳ γέλωσ μακάρεσσι θεοῖσι,
Τέχνας εἰσορόωσι πολύφρονος Ἡφαίστοιο.

"Ὡδὲ δὲ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

Οὐκ ἀρετᾷ κακὰ ἔργα· κίχάνει τοι βραδὺς ὤκυν·

'Ὡς καὶ νῦν Ἡφαίστος ἐὼν βραδὺς εἶλεν Ἀρηα,

330

'Ὀλύμπιόν περ ἰόντα θεῶν, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσι,

Χωλὸς ἐὼν, τέχνησι· τὸ καὶ μοιχάγρ' ὀφέλλει.

"Ὡς οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

Ἑρμῆν δὲ προσεΐπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·

Ἑρμεία, Διὸς υἱέ, διάκτορε, δῶτορ ἰάνων,

335

"Ἡ ρὰ κεν ἐν δεσμοῖς ἐθέλοις κρατεροῖσι πιεσθεῖς

Εὐδεν ἐν λέκτροισι παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ;

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα διάκτορος Ἀργεифόντης·

Immensus verò risus exortus est diis beatīs,

Artificia insipientibus prudentis Vulcani.

Sic autem aliquis dicebat intuitus proximum alium;

"Non benè succedunt mala opera: assequitur tardus celerem;

"Ut nunc Vulcanus, cum sit tardus, cepit Martem,

330

"Velocissimum licet deorum, qui Olympum tenent,

"Clausus existens, artificio: propter quod et adulterii-mulctam debet."

Sic illi quidem talia inter se loquebantur.

Mercurium autem allocutus est rex, Jovis filius, Apollo;

"Mercuri, Jovis filii, internuncius, dator bonorum,

335

"Nunquid in vinculis velles fortibus compressus

"Dormire in lectulo, apud auream Venerem?"

Huic autem respondit deinde internuncius Mercurius;

cap. 17. Commoda quibus utimur, lucemque quā fruimur, spiritumque quem ducimus, ab eo (Jove) nobis dari atque impertiri videmus." Cic. Orat. pro Sext. Rosc. Amerino.

Ver. 326. "Ασέστος δ' ἄρ' ἐνὶ ἔργῳ γέλωσ." Vituperat hic Plato, non locutionem Poëticam, quæ est pulcherrima; sed Rem ipsam. "Αλλὰ μὴν ὅδ' φιλογέλωτος γι δεῖ εἶναι.

Οὗτοι ἄρα ἀνθρώπους ἀέλιος λόγου, κραταιμούς ὑπὲρ γέλωτος ἂν τις πᾶν, ἀποδοκτινὸν πολὺ δὲ ἥτονον, ἰάν θιούσ. Οὐκὼν Ὀμήρῳ ὅδ' τὰ τοιαῦτα ἀποδοξίματα περὶ θεῶν, "Ασέστος δ' ἄρ' ἐνὶ ἔργῳ γέλωσ μακάρεσσι θεοῖσι." De Republ. lib. III.

Ver. 329. Οὐκ ἄρετᾷ κακὰ ἔργα.]

εὐ δὲ παρὰ δίκαν

Ἐλευθ., πικροτάτα μῖνοι τιλιούτα.

Pindar. Isthm. Od. VII. ver. 66.

Εὐ δὲ καὶ ταῖς ἐπιρήσεσι χεῖται ["Ομήρῳ]. παρὰ πικρὰ τινα ψῆφον ἰδὼν ἐπιφύρων τοῖς πρακτομένοις ἢ λεγόμενοις· ἰσὶ μὲν τῆς μοιχείας τοῦ Ἀρείου, τὰς θιούσ ποιῶν λέγοντας. "Οὐκ ἄρετᾷ κακὰ ἔργα· κίχάνει τοι βραδὺς ὤκυν." Pindar. de audiendis Poëtiis. Vide et Athenæum, lib. XII. cap. 1.

Ibid. — κίχάνει τοι βραδὺς ὤκυν.]

Καὶ βραδὺς εὐθάλως εἶλεν ταχὺν ἄνδρα διώπασε. Theogn. Gnom. ver. 329.

Ver. 332. — τὸ καὶ μοιχάγρ' ὀφέλλει.] "Μοιχάγρεια, adulterii pretium." Duroti. Prælect. in Theophrast. cap. 6. Μοιχάγρεια, τὰ ὅστις τῆς ἀγριότητος καὶ συλλήψεως τῶν μοιχῶν ἐκτινύμενα. Schol. Similiter Eustathius; Μοιχάγρεια δὲ, τὰ ὅστις ἀγριότητος ἢ ἐκτινύμενα μοιχῶν ἐκτινύμενα ἢ δὲ συλλήψεως μοιχῶν ἐκτινύμενα. Ἡ δὲ συλλήψεως αὐτὰ ὁμοία τῇ ζωάγρεια, βοάγρεια, ἀνδράγρεια. Cæterum Athenæus, loco jam supra citato, versum hunc legit hoc modo;

Χωλὸς ἐὼν, τέχνη· τῇ δὲ ζωάγρ' ὀφέλλει.

Ver. 336. — δις μὲν ἰβίλοις.] Ita ex Eustathio Barnesius. Quocum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Alii δις μὲν ἰβίλοις. Vide infra ad ὁ. 316. et ad Il. ὁ. 133.

Ver. 337 et 342. — χρυσῇ. Barnesius exidit χρυσῇ. Quod eodem modo pronuntiandum. Vide ad Il. ὁ. 523.

Ver. 338. — διάκτορος.] Διάγων τὰς ἀγχιλίαις. Schol. Apud Ovidium, "Nunci-
"us alei." Epist. XVI. ver. 68.

Αἱ γὰρ τοῦτο γένοιτο, ἀναξ ἑκατηβόλ' Ἀπολλον
 Δεσμοὶ μὲν τρεῖς τόσσοι ἀπείρονες ἀμφὶς ἔχουσιν, 340
 Ὑμεῖς δ' εἰσορόωτε θεοὶ, πᾶσαι τε δέαιναι,
 Αὐτὰρ ἐγὼν εὐδοίμι παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
 "Ὡς ἔφατ'· ἐν δὲ γέλωσ ᾤρετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλωσ ἔχε, λίσσετο δ' αἰεὶ
 Ἥφαιστον κλυτοεργόν, ὅπως λύσειεν Ἀρξά· 345
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Δῦσον· ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ὑπὶ σχομαι, (ὥς σὺ κελεύεις),
 Τίσειν αἵσιμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
 Μὴ με, Ποσειδάων γαίηοχε, ταῦτα κέλευε· 350
 Δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγυαὶ ἐγγυάασθαι.

“ Utinam enim hoc fieret, ὁ rex jaculator Apello :

“ Vincula quidem tēter tot infinita circumfusa essent,

340

“ Vos autem inspicere tot dii, omnesque deæ,

“ At ego dormire apud auream Venerem.”

Sic dixit ; risus autem exortus est immortalibus diis.

Non verò Neptunum risus tenebat, precabatur autem is indesinenter

Vulcanum inclutum-artificem, ut solveret Martem :

345

Et ipsum allocutus verba alata dicebat ;

“ Solve ; ego autem tibi ipsum spondeo, (ut tu jubes).

“ Pensurum æqua omnia inter immortales deos.”

Hunc autem rursus allocutus est inclytus Vulcanus ;

“ Ne me, Neptune terræ-quassator, hæc jube :

350

“ Miseræ utique pro-miseris etiam sponsiones ad-spondendum.

Ver. 339. Αἱ γὰρ τοῦτο γένοιτο.]

Hos aliquis ridens,] “ In me, fortissime

“ Mavors,

“ Si tibi sunt oneri, vincula transfer ;”

ait. Ovid. Art. Amator. II. 585.

Cæterum refertur hoc in loco vocula, γὰρ ad id quod eleganter reticetur : “ Nē vincula me terrefactura existimes, Utinam E-NIM, &c.”

Ver. 343. — ᾤρετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.] Αἱ ᾤρετο μακάρεσσι θεοῖσι.

Ver. 348. 356. Τίσειν — τίσειν.] Vide ad II. i. 508. et χ'. 19. 20.

Ver. 351. Δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγυαὶ ἐγγυάασθαι.] Tres hujus loci explicationes affert Eustathius ; Τὸ δὲ, “ Δειλαί τοι δι-“ λῶν γε καὶ ἐγγυαὶ ἐγγυάασθαι,” ἀπὸ τοῦ τῶν κακῶν ἔ ἐγγυαὶ κακαὶ ὥς ἐγγυάασθαι ὥς ἔ δύνῃ ἐν ἐδῇ νῦν ἐγγυὰς δεῖσθαι ὑπὲρ τοῦ φαν-λοτάτου Ἄρεος — “ Ἐστὶν δὲ παρὶν, ὅτι δειλαί αἱ ἐγγυαὶ αἱ, ταῖσι δυστυχέσι, ἔ δειλῶν ἀν-δρῶν τοῖς ἐγγυάασθαι ὥς καλῶν μὴ δύνῃ ἐν ἐγγυ-άσθαι τινά, κατὰ τὸ ἐν Δειλοῖς ἐπιγυαμμα, “ Ἐγγυὰ πάρε δ' ἔτα.” Φαδὴν —

ἄλλοι, ὅτι τῶν δειλῶν ἔ ἐντελῶν, ἐντελεῖς ἐφί-λυσιν εἶναι ἔ αἱ ἐγγυαὶ, ὥς ἂν ἔχουσιν ἄγειν τὰς ἐγγυητάς οἱ ἐντελεῖς ὥς ὁμοῖους. Secundum ha- rum expositionum secuti videntur Plutar- chus, de septem Sapientum Convivio, in fine ; Dionysius Halicarnassensis, περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 19 sub initio ; et Duportus in Gno- mologid ad hunc locum : Sed minus rectè. Cum reliquā enim sententiā nullo modo congruit hæc interpretatio. Et præterea istā ratione dicendum esset non, ἐγγυάσθαι, sed, ἐγγυᾶν· uti et ipse deinceps addit Eustathius. Ἐγγυᾶ μιν, φασίν, ἔ διδὸς ἐγγυᾶται δὲ ἔ λαμβά- νων. (Vide suprā ad ver. 79. 81.) Porro ne- que alteræ Eustathii expositiones rem viden- tur attigisse. Optimam (ut opinor) hujus loci explicationem, inter plures subobscu- ras, affert Scholiastes ; Αἱ δὲ τῶν κακῶν καὶ δειλῶν ἐγγυαὶ ἔ αὐταὶ κακαὶ ἐπὶ. τὴν πλῆθιν ὑπὲρ τῶν τοιούτων μηδινὸς τηρεῖν δυναμένη. Nem- pè sponsiones pro iis, qui ad debiti solutionem adigi nequeant, nihil valere, neque cuiquam esse accipiendas. Hoc nimirum et cum ipsius vocis ἐγγυάασθαι, sensu, et cum sequentibus aptè congruit. Quum enim

Πῶς ἂν ἐγὰ σε δέοιμι μὲτ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Εἶπεν Ἄρης οἴχοιτο, χρεῖος καὶ δεσμὸν ἀλύξας ;

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
"Ἥφαιστ', εἴπερ γὰρ κεν Ἄρης χρεῖος ὑπαλύξας
Οἴχεται φεύγων, αὐτὸς τοι ἐγὼ τάδε τίσω.

355

Τὸν δ' ἡμέλειετ' ἔπειτα περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
Οὐκ ἔστ', οὐδὲ ἵοικε, τὸν ἔπος ἀρνήσασθαι.

"Ὡς εἰπὼν, δεσμὸν ἀνίει μένος Ἥφαιστοιο.
Τὰ δ' ἐπεὶ ἐκ δεσμοῖο λύθεν, κρατεροῦ περ ἑόντος,
Αὐτίκ' ἀναίξαντε, ὁ μὲν Θρηάκηνδε βεβήκει,
Ἥ δ' ἄρα Κύπρον ἵκανε φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη,
Ἐς Πάφον· ἔνθα δὲ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις.

360

" Quo-pacto ego te obligārim inter immortales deos,

" Si Mars abierit, debito et vinculis elapsus?"

Hunc autem rursus allocutus est Neptunus terræ-quassator ;

" Vulcane, etiamsi enim Mars debitum renuens

355

" Abierit fugiens, ipse tibi ego hæc persolvam."

Huic autem respondit deinde inclytus Vulcanus ;

" Non fas-est, neque decet, tuam orationem abnuere."

Sic locutus, vincula solvit robur Vulcani.

Illi verò postquam è vinculis soluti erant, fortia licèt essent,

360

Statim prosilientes, ille quidem in Thraciam ivit ;

Ad Cyprum verò pervenit risum-amans Venus,

In Paphum ; ubi scilicèt ej lucus araque odorata.

pollicitus est Neptunus (infra ver. 355), se ipsum, si aufugerit Mars, omnia persoluturum ; Martem statim dimittit Vulcanus, ver. 358. 359.

Ver. 352. Πῶς ἂν ἐγὰ σε δέοιμι.] Aristarchus, notante Scholiaste, hoc in loco legit, " Πῶς ἂν ὑβόνοιμι."

Ver. 353. — χρεῖος.] Eustathius in commentario legit χρεῖος et infra ver. 355. χρεῖος.

Ver. 355. "Ἥφαιστ', εἴπερ γὰρ.] " Nè " banc ob causam recuses ; Siquidem ENIM Ἦ."

Ver. 359. "Ὡς εἰπὼν, δεσμὸν ἀνίει.]

Vix precibus, Neptune, tuis captiva resolvit

Corpora ;

Ovid. Art. Amator, II. 685.

Ibid. — ἐπὼν — μὲτ' Ἥφαιστου.] Vide infra ad λ'. 90. 91.

Ibid. — δεσμὸν ἀνίει.] Ita Henricus Stephanius et Vulgati. Barnesius autem ex editionum vetustiorum nonnullis, et ex Eustathio, edidit δεσμὸν ἀνίει et δεσμὸν Preli errorem esse contendit. Atqui firmatur vulgata lectio ex ver. 353. supra ;

Εἶπεν Ἄρης οἴχοιτο, χρεῖος ἔ δεσμὸν ἀλύξας.

Et ex ver. 360.

Τὸ δ' ἐπεὶ ἐκ δεσμοῖο λύθεν —

Ver. 361. Αὐτίκ' ἀναίξαντι, ὁ μὲν.] " Ὁρα δ' ἐν τούτοις καὶ τὸ καινοσχεπὲς τοῦ, " Αὐτίκ' " ἀναίξαντες, ὁ μὲν Θρηάκηνδε βεβήκει, Ἥ δ' " Κύπρον ἵκαντι." Eustath. Vide infra ad μ'. 73. Ubi notandum, pro ἀναίξαντι legisse Eustathium ἀναίξαντες, quo modo et edidit Barnesius. Utrumque hoc quidem in loco rectè dicitur. Vide ad II. 4. 566.

Ibid. — ὁ μὲν Θρηάκηνδε βεβήκει, Ἥ δ' ἄρα Κύπρον — ἐς Πάφον.] " Homere peint " par-la le genie et le naturel de ces deux " peuples. Mars va en Thrace, parce que " les Thraces sont belliqueux ; et Venus va " en Cypre, dont les habitans sont mous " et effeminez, et adonnez à l'amour." Dacier.

— Mars Threcen occupat ; illa Paphon. Ovid. Art. Amator. II. 685.

Ver. 362. — φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη.] Dulce Venus risit

Ovid. Epist. XVI. 83.

Ver. 363. Ἐς Πάφον ἵθα δὲ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις.] Πάφον, πόλις Κύπρου. Schol. Ipsa Paphum snblimus abit, sedesque revisit

Læta suas ; ubi templum illi, centumque Sabæo

Ture calent aræ, sertisque recentibus hant. Æn. I. 419.

Ἐνθα δέ μιν Χάριτες λούσαν, καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ
Ἀμβρότῳ, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἶεν ἰόντας·

365

Ἀμφὶ δὲ εἴματα ἔσσαν ἐπήρατα, δαῦμα ἰδέσθαι.

Ταῦτ' ἄρ' αἰοιδὸς ἄειδε περιπλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Τέρπετ' ἐνὶ φρεσὶν ἧσιν ἀκούων, ἥδ' καὶ ἄλλοι
Φαίηκες δολιχέρετμοι, ναυσίπλοτοι ἄνδρες.

Ἀλκίνοος δ' Ἄλιον καὶ Λαοδάμαντα κέλευσεν

370

Μουναῖξ ὀρχήσασθαι, ἐπεὶ σφισιν οὔτις ἔριζεν.

Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἔλοντο

Πορφυρέην, τὴν σφιν Πόλυβος ποίησε δαΐφρων·

Τὴν ἔτερος ρίπτασκε ποτὶ νέφεα σκίοεντα,

Ἰδνωθεὶς ὀπίσω· ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀερεῖς,

375

Ῥηϊδίως μεθέλεισπε, πάρος ποσὶν οὐδας ἰκίσθαι.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ σφαῖρην ἅν' ἰθὺν πειρήσαντο,

Ὠρχεῖσθην δὴ πειτα ποτὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,

Ταρφεῖ ἀμειβομένῳ κοῦροι δ' ἐπελήκειον ἄλλοι,

Ibi autem ipsam Gratiae lavârunt, et unxerunt oleo
Immortali, qualia diis gratiam-addunt semper existentibus:
Vestisque induerunt amabiles, mirabile visu.

365

Hæc utique cantor cantabat inclytus: at Ulysses
Oblectabatur mente suâ audiens, atque etiam alii
Phæaces longis-remis-utentes, re-nauticâ-inclyti viri.

Alcinôus autem Halium et Laodamanta jussit
Solos tripudiare, quoniam cum-ipsis nemo certabat.

370

Hi igitur postquam pilam pulchram in manibus accepissent
Purpuream, quam ipsis Polybus fecerat prudens:

Hanc alter jactabat ad nubes umbrosas,

Flexus retrô; alter autem à terrâ in altum elevatus,

375

Facilè receptabat, antequam pedibus in solum venisset,

At postquam pilâ in rectum-jaciendâ periculum-fecissent,

Saltabant deinde in terrâ almâ,

Frequentèr alternantes; juvenes verò applaudebant cæteri,

Ibid. — τίμνος.] Τίμνος δὲ, γῇ ἀποστο-
μας, ὃ ἴσιν ἀποστραμμένη τῶν αἰριῶ. Καὶ οὖν
μὴν ἰερὸν τῷτο τίμνος. Κινῶς μὲν τοι ἔ πας
τόπος, παρὰ τῇ Ποιητῇ, ὃς τῶν ἄλλων ἀφώ-
ρισται. *Eustath.*

Ver. 365. — ἰωνήνοθεν.] Postulat Tem-
porum ratio, ut vox ἰωνήνοθεν hîc fit ex
Præterito ἰωνήνοθα potius quàm ex Aoristo
ἰωνήνοθεν. Vide ad *Il.* α. 37. et β'. 219.

Ver. 366. — ἰσῆρατα.] Vide ad *Il.* ε'.
512.

Ver. 374. 376. — ρίπτασκε — μεθέ-
λεισπε.] Vide ad *Il.* β'. 221. et α'. 368.

Ver. 376. Ῥηϊδίως μεθέλεισπε, πάρος πο-
σὶν.] Ἦσαν ἀναπηδήσας ἔ ἴσι μετῴρους ἂν
μετελέμβασιν. Καὶ ἦν ἴσος παλαιὸν ἔστω παι-
ζον. *Eustath.*

Ver. 377. — σφαῖρην.] *Al.* σφαῖραν.

Ibid. — ἂν ἰθὺν.] *Al.* ἀνδρῶν.

Ver. 378. — δὴ πειτα.] Ita edidit Hen-
ricus Stephanus. Atque ita habet Eustathius
et in contextu et in commentario. *Al.* δὴ
ἴσωντα. Vide suprâ ad α. 290.

Ver. 379. Ταρφεῖ ἀμειβομένῳ.] Οἱ Φαί-
ηκες δὲ παρ' Ὀμήρῳ, ἔ ἄντι σφαίρας [Cataub-
nus] legendum contendit, ἔ ἄντι σφαίρας καὶ
μετὰ σφαίρας] ἀρχῶντο. Καὶ ἰσχύνται πρὸς ἀνὰ
μέρος πυκνῶς· τῷτο γὰρ ἰσὶ τὸ, "Ταρφεῖ.
"ἀμειβομένοι," ἄλλων ἰφιστάων ἔ ἰσικρετῶν
τῶν τοῖς λιχανοῖς δακτύλοις, ὃ φησὶ *Athen.*
Athenaus, lib. I. cap. 13.

Ibid. — ἀμειβομένῳ.] Legitur et ἀμει-
βομένοι, notantē *Henrico Stephano*. At-
que ita legit *Athenaus* loco jam citato

- 'Εσταότες κατ' ἀγῶνα, πολὺς δ' ὑπὸ κόμπος ὀρώρει. 380
 Δὴ τότ' ἄρ' Ἀλκίνοον προσεφώνεε διὸς Ὀδυσσεύς·
 Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκτε λαῶν,
 Ἥ μὲν ἀπειλήσας βητάρμονας εἶναι ἀρίστους,
 Ἥ δ' ἄρ' ἐτοῖμα τίτυκτο· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
 "Ὡς φάτο· γήθησεν δ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο· 385
 Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
 Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες, ἡδὲ μέδοντες·
 Ὁ ξεῖνος μάλα μοι δοκείε πεπνυμένος εἶναι.
 Ἀλλ' ἄγε, οἱ δᾶμεν ξεινήϊον, ὥς ἐπιεικές· 390
 Δῶδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες
 Ἀρχοὶ κραινούσι, τρισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός·
 Τῶν οἱ ἕκαστος φᾶρος ἐϋπλυνές, ἡδὲ χιτῶνα,
 Καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνείκατε τιμῆντος·
 Αἶψα δὲ πάντα φέρωμεν ἁλλείες, ὅφρ' ἐνὶ χερσὶ
 Ξεῖνος ἔχων, ἐπὶ δόρπον ἴῃ χαίρων ἐνὶ θυμῷ. 395

Stantes in certamine: multus autem strepitus subortus est.

380

Tum verò Alcinoûm allocutus est nobilis Ulysses;

"Alcinœ rex, omnium clarissime populorum,

"Sanè quidem pollicitus es tripudiatōres esse optimos:

"Sanè autem proindè perfecta sunt: stupor me tenet inspicientem."

Sic dixit; lætata autem est sacra vis Alcinoî:

385

Statimque Phæaces remigii-studiosos allocutus est;

"Audite, Phæacum ductores atque principes:

"Hospes mihi valdè videtur prudens esse.

"Verùm agite, ei demus hospitale-munus, uti par est:

390

"Duodecim enim in populo præclari reges

"Principes imperant, tertius-decimus autem ego ipse.

"Horum singuli ei vestem benè-lotam et tunicam,

"Et auri talentum ferte pretiosi:

"Statim verò omnia portemus confertî; ut in manibus

"Hospes habens ad cœnam veniat gaudens in animo.

395

Quod hîc quidem perindè est. Vide ad II. 566.

Ibid. — ἱαλκίνοιν.] Ἀθήναις, loco jam citato, exponit, ἱαλκρόντων τοῖς λαοῖς δακτύλοις. Casaubonus verò in annotationibus ad istum locum, cur ita explicetur, "neque video equidem (inquit) cūsam, neque puto ullam esse. Nam λακῶν Ionicum est, pro λακῶν, hoc autem manifestè factitium verbum est, ut περυσῶν, δεπῶν, φοφῶν, σκαρῶν, κελῶν, φλοῖσας, et alia multa." Similiter Eustathius: Τὸ δὲ, "ἱαλκίνοιν," δηλαδὴ μὴ τὸ ἱαλκρόντων. Ονομαστικῶς δὲ τὸν ὄνομα ἐστὶ. Καὶ γίνεται ἀπ' αὐτῆς καὶ τὸ λακῶν ὄνομα, "λακῶν δὲ ὄνομα." Sic et in sequenti versu; — "πολὺς δ' ὑπὸ κόμπος ὀρώρει." Vide ad II. 8. 455.

Ver. 380. — κόμπος.] *Al.* δῆπος.

Ver. 383. Ἥ μὲν ἀπειλήσας.] Προειπὼν, ὑπέσχετο, ἱκανήσασθαι. *Schol.* Sic II. ψ. 872.

Αὐτῶν δ' ἡπείλησεν ἱκανῶς Ἀπόλλωνι.

Ἀργῶν πρωτοτόνων ῥέζην κλισίῃς ἱκανήσων.

Cæterum MS. à *Tho. Bentleio* collatus hic habet, Ἥ μὲν ἱσηγγέλω.

Ibid. — βητάρμονας.] Vide suprâ ad *ver.* 250.

Ver. 384. Ἥ δ' ἄρ' ἐτοῖμα τίτυκτο.] Φανερὰ ἦν, ἦτος ἵχιν. *Schol.* *Al.* Ταῦτα δ' ἐτοῖμα τίτυκτο.

Ver. 391. — τρισκαιδεκάτας.] *Al.* τρισκαιδεκάτας.

Ver. 393. — ἐνείκασι.] *Al.* ἐνίκασι.

Ver. 394. — ἁλλείας.] *MSS.* πομπῶν à *Tho. Bentleio* collati, ἁλλείας.

Εὐρύαλος δὲ ἐ αὐτὸν ἀρεσσάσθω ἐπέεσσι
καὶ δῶρω· ἐπεὶ οὐτι ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπεν.

“Ὡς ἔφαθ’· οἱ δ’ ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἡδ’ ἐκέλευον·
Δῶρα δ’ ἄρ’ οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος.
Τὸν δ’ αὖτ’ Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·

400

Ἀλκίνοος κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Τοιγὰρ ἐγὼ τὸν ξεῖνον ἀρέσσομαι, ὥς σὺ κελεύεις·
Δῶσω οἱ τὸδ’ ἄορ παγχάλκεον, ὃ ἐπὶ κῆπη
Ἀργυρῆν, κολεὸν δὲ νεοκρίστου ἐλέφαντος
Ἀμφιδεδίνηται· πολέος δέ οἱ ἄξιον ἔσται.

405

“Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει ξίφος ἀργυρόηλον,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαῖρε, πάτερ ὃ ξεῖνε· ἔπος δ’ εἶπερ τι βέβαιαται

“Euryalus autem eum ipsum placet verbis,
“Et dono; quoniam nequaquam decentè locutus est.”
Sic dixit: illi autem omnes approbant, et hortabantur;
Donaque portatum præmiserunt præconem singuli.
Huic autem rursus Euryalus respondit, dixitque;
“Alcinœ rex, omnium clarissime populorum;
“Equidem ego hospitem placabo, sicut tu jubes:
“Dabo ei hunc ensem totum-æreum, cui est manubrium
“Argenteum, vagina autem recens-secti eboris
“Circumdata est: magni autem ei pretii erit.”
Sic fatus, in manibus posuit ensem argenteis-clavis-distinctum,
Et ipsum allocutus verba alata dixit;
“Gaude, pater ô hospes; verbum verò si quod temerè-dictum est

400

405

Ver. 396. Εὐρύαλος δὲ ἐ αὐτὸν ἀρεσσάσθω.]
Editiones plurimæ hîc habent *ἰαυτὸν*, ver-
tuntque, “*ipse*”] Quod sententiam planè
pessundat. “Nec dubito,” inquit *Henri-
cus Stephanus*, “quin ad fulciendam versùs
“mensuram, à quibusdam, de ejus senten-
“tiâ non cogitantibus, ex αὐτὸν factum fue-
“rit *ἰαυτὸν*.” Ipse itaque Εὐρύαλος δὲ αὐ-
τὸν ἀρεσσάσθω edidit; quo modo in com-
mentario citat *Eustathius*. Verùm ut vocu-
la δὲ etiam extra cæsura, sequente neque
Consonanti neque Vocali aspiratâ, produca-
tur; (id quod virum eruditum non fugit;) valde durum est. *Berglerus* in *Præfatione*
ad *Iliad. Edit. Wetsten.* “Ego,” inquit,
“credere scribendum, Εὐρύαλος δὲ ἐ αὐτὸν,
“illum *ipse*”; ut i hoc loco idem significet
“quod in *Il. ε'*. 119. Ἀλλὰ ἐ μοῖρα δάμνα-
“ειν —. Sic esset pleonasmus alteru-
“trius Pronominis.” Atque ita edidit *Bar-
neius*; veramque contendit esse lectionem.
Sed et hoc satis videtur invenustum. *Me-
lius* paulò Editiones *Cantabrigienses* 1664.
et *Okoniensis* 1705. quæ habent Εὐρύαλος δὲ
ἐ αὐτὸν. Ad sententiam autem omnium
potissima altera *Bergleri* conjectura; nempe

ut legatur Εὐρύαλος δὲ ἐ αὐτὸς ἀρεσσάσθω.
Verùm cum lectionem hanc nullâ (quod
sciam) agnoscant Exemplaria; alteraque
istâ, “Εὐρύαλος δὲ καὶ αὐτὸν ἀρεσσάσθω,”
parùm idoneâ nitatur auctoritate; *Barne-
sii* Textum non mutò.

Ver. 399. — ἄρ.] *Proinde* —.

Ver. 403. — παγχάλκεον.] *Al. παγ-
χρύσειον.*

Ver. 404. — κολεὸν δὲ νεοκρίστου ἐλέφαν-
τος Ἀμφιδεδίνηται.]

— atque habilem vaginâ aptarat eburnâ.
Æn. IX. 305.

Ver. 408. Χαῖρε, πάτερ ὃ ξεῖνε.] *Barne-
sius* edidit Χαῖρε, πάτερ ὃ ξεῖνε. Sed nihil
opus. Vide ad *Il. α'*. 51. Caeterum legen-
dum conjicit vir idem eruditus, Χαῖρε, πα-
τερ ὃ ξεῖνος. Satis inficetè.

Ibid. — ἀπὲρ τι βέβαιαται Δεινόν, ἄφαρ τὸ.]

— ἐ τι κακὸν νῦν

Ἐξήται· τὰ δὲ πάντα Διοὶ μεταμῶλια δῶιν.
Iliad. γ'. 362.

Ibid. — βέβαιαται.] *Πιφλούρηται.* “Εν-
Διν ἐ βῆξ, ἐ κῆκναι, παρὰ το βῆξιν. *Schol.*

Δεινὸν, ἄφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάξασαι ἄλλαι.

Σοὶ δὲ θεοὶ ἄλοχόν τ' ἰδεῖν, καὶ πατρίδ' ἰέσθαι, 410

Δοῖεν· ἐπειδὴ δητὰ φίλων ἀπὸ κήματα πάσχεις.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Καὶ σὺ, φίλος, μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν

Μηδὲ τί τοι ξίφος γέ ποθὴ μετόπισθε γένοιτο

Τούτου, ὃ δὴ μοι δῶκας ἀρεσσύμενος ἐπέσσειν. 415

Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισι δέτο ξίφος ἀργυρόηλον.

Δύσετό τ' ἥελιος, καὶ τῇ κλυτὰ δῶρα παρῆεν·

Καὶ τά γ' ἐς Ἀλκινόοιο φέρον κήρυκες ἀγαυοί·

Δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,

Μητρὶ παρ' αἰδοίῃ ἔβησαν περικαλλία δῶρα. 420

Τοῖσιν δ' ἡγεμόνέυ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·

Ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισι.

Δὴ ῥα τότε Ἀρήτην προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·

Δεῦρο, γύναι, φέρε χηλὸν ἀριπρεπέ', ἥ τις ἀρίστη·

Ἐν δ' αὐτῇ δὲς φᾶρος εὐπλυνές, ἥδὲ χιτῶνα. 425

“ Grave, statim illud suferant abreptum procellæ.

“ Tibi autem dii uxorem videre, et in patriam redire, 410

“ Dent, quandoquidem diu procul-ab amicis ærumnas pateris.”

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;

“ Et tu, amice, valdè gaude; dii verò tibi felices dent;

“ Neque ampliùs tibi ensis desiderium posthac fiat

“ Hujus, quem jam mihi dedisti ubi-placasses verbis.” 415

Dixit utique, et circa humeros sibi-posuit ense argenteis-clavis-distinctum.

Occidebat autem sol, et ei inclyta dona aderant:

Et hæc in domum-Alcinœi tulerunt præcones illustres:

Suscepta autem filii eximii Alcinœi,

Matrem juxta venerandam posuerunt perpulchra dona. 420

Illis autem præibat sacra vis Alcinœi:

Profecti verò sedebant in altis solii.

Tunc utique Areten allocuta est vis Alcinœi;

“ Agè, mulier, fer arcam perpulchram, quæ optima;

“ Inque eâ pone vestem benè-lotam et tunicam. 425

Caeterum Plutarchus, *Quest. Platonica*, sub finem, citat ἄλλατα.

Ver. 409. — ἄφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάξασαι ἄλλαι.] Haud dissimiliter Horatius;

tristitiam et metus

Tradam protervis in Mare Creticum

Portare ventis

Carm. lib. I. Od. xxvi. ver. 1.

Et Catullus:

Irrita ventosæ linquens promissa procellæ.

De Nuptiis Pelei et Thetidos, ver. 54.

Ver. 414. Μηδὲ τί τοι ξίφος γέ ποθὴ μετόπισθε γένοιτο.] Eustathius hoc ita accipit,

ac si optet Ulysses, sibi nunquam, ut ense utatur, opus fore. Τῷτο δὲ (inquit) πρὸς ἀποτροπασμὸν ἠβήτη μὴ ἔσσι παντὶ ἢ τῷ ξίφει δόσις ἀποδοῦναι δυστυχίαι. Εὐχεται γὰρ Ὀδυσσεὺς μὴ διδόναι ποτὶ τῷ ξίφει τάχα, ἀλλ' ἀπόδοτον φυλάξαι αὐτό. Verum, ut vim vocalæ τοι omittamus, cum voce ποθὴ parum aptè congruit hæc interpretatio: Et prætereà non erat Ulysses hoc in loco *iibi*, sed *Euryalo* benè optaturus. Sententiam rectè (ut opinor) explicat Spondanus; “ Utinam te Deus sic felicitet et fortunet, ut nunquam hujus ensis, quo me donas, penuriâ labores.”

Ver. 417. Δόνειξ.] *Al. Δόνειτε.*

Ἀμφὶ δέ οἱ πυρὶ χαλκὸν ἵηατε, δέρετε δ' ὕδαρ,
 Ὅφρα λοεσσάμενός τε, ἰδὼν τ' εὖ κείμενα πάντα
 Δῶρα, τὰ οἱ Φαίηκες ἀμύμονες ἐνθάδ' ἔνεικαν,
 Δαιτὶ τε τέρεπται, καὶ αἰοιδῆς ὕμνον ἀκούων.
 Καὶ οἱ ἐγὼ τόδ' ἄλειςον ἐμὸν περικαλλῆς ὅπασσα,
 Χρύσειον, ὅφρ' ἐμέθεν μεμνημένος ἥματα πάντα
 Σπένδῃ ἐνὶ μεγάρῳ Διὶ τ', ἄλλοισίν τε θεοῖσιν.

430

Ὡς ἔφατ'· Ἀρήτη δὲ μετὰ δμαῖσιν ἔειπεν,
 Ἀμφὶ πυρὶ στήσαι τρίποδα μέγαν ὅτι τάχιστα.
 Αἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἔστασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ·
 Ἐν δ' ἄρ' ὕδαρ ἔχσαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἰλουῖσαι.
 Γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, δέρετο δ' ὕδαρ·
 Τόφρα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξείνῃ περικαλλείᾳ χηλὸν
 Ἐξέφευεν θαλάμοιο, τίθει δ' ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,
 Ἐσθῆτα, χρυσὸν τε, τὰ οἱ Φαίηκες ἔδωκαν·
 Ἐν δ' αὐτῇ φᾶρος δῆκεν, καλὸν τε χιτῶνα,
 Καὶ μιν φανήσασ' ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·
 Αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἵηλον,

435

440

“ Et ei super ignem ahenum calefacite, tepefaciteque aquam ;

“ Ut ubi et laverit-se, et viderit benè posita omnia

“ Dona, quæ ei Phæaces eximii huc tulerunt,

“ Convivique oblectetur, et cantilenæ melos audiens.

“ Atque ei ego hoc poculum meum perpulchrum præbebo,

“ Aureum ; ut mei memor diebus omnibus

“ Libet domi-*me* Jovique, aliisque Diis.”

Sic ait ; Arete autem ancillis dixit,

Ut super ignem ponerent lebetem magnum quàm celerrimè.

Hæ autem lavacralem lebetem posuerunt super ignem ardentem :

Aquamque infuderunt, subtusque ligna accendebant allata :

Alvum quidem tripodis ignis ambibat, calefiebatque aqua ;

Interea verò Arete hospiti perpulchram arcam

Efferebat è thalamo, improuitque pulchra dona,

Vestes, aurumque, quæ ei Phæaces dederant :

In eâ porro pallium imposuit, pulchramque tunicam,

Et ipsum alloëuta verba alata dixit ;

“ Ipse nunc vide de-operculo, statim verò vinculum inde,

430

435

440

Ver. 427. — λοεσσάμενός τε.] *Al.* λοεσσάμενος γι.

Ver. 430. Καὶ οἱ ἐγὼ τόδ' ἄλειςον.] Ἐν τούτοις δὲ ὁ Ἀλλεῖσος ἡμφαίνει καὶ τὸ πρὸς αὐτὸν πάλαντος μὴ εἶναι πάλιν. Ἐκείνου γὰρ τῶν ἄλλων βασιλίων [suprà ver. 393.] τάλαντος δωροδοκίαν, αὐτὸς χεῖρεσι δίδωσι ἄλλοισιν. *Eustath.*

Ver. 432. Σπένδῃ ἐνὶ μεγάρῳ Διὶ.] Τῷτο δὲ σημαῖται. Σπένδῃ γὰρ δίδωμι, ἵνα μὴ δόξῃ προσωδίδωμι τῷ ἑνὶ τῷ ἀντιπάλῳ. *Eustath.* Observatione, ut mihi quidem videtur, satis inepti.

Ver. 435. — ἔστασαν.] Vide ad *Il.* μ'. 55. *Al.* ἔσαν. Quæ fortè et verior lectio.

Ita enim in omnibus legitur *Iliad.* ε'. 346. ubi idem versus occurrit ; atque ita hic habet MS. à *Tho. Bentleio* collatus.

Ver. 436. Ἐν δ' ἄρ' ὕδαρ ἔχσαν.] Ita edidit *Barneius* ex *Iliad.* ε'. 347. *Vulgg.* ἔχσαν.

Ver. 438. Τόφρα δ.] Vide ad *Il.* μ'. 12. *Barneius* minus rectè, *Τοφράδ.*

Ver. 443. — ἐπὶ δεσμὸν ἵηλον.] Παλαιὸν δὲ, φασίν, ἴδεν ἢ, κατασφαλίζεσθαι δεσμοῖς. ἢ πάλιν γὰρ ναυτιέον. *Eustath.*

Μήτις τοι καθ' ὁδὸν δηλήσεται, ὁππόταν αὐτε
 Εὐδήσθα γλυκὺν ὕπνον, ἰὼν ἐν νηϊ μελαίνῃ. 445
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Αὐτίκ' ἐπήρτυε πῶμα, δοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἦλε
 Ποικίλον, οἷ ποτὲ μιν δίδαιε φρεσὶ πότνια Κίρκη.
 Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἄνωγεν,
 Ἐς ῥ' ἀσάμινθον βάνθ· ὃ δ' ἄρ' ἀσπασίως ἶδε θυμῷ 450
 Θερμὰ λούετ'· ἐπεὶ οὔτι κομιζόμενός γ' ἐθάμιζεν,
 Ἐπειδὴ λίπε δῶμα Καλυψοῦς ἠὲ κόμοιο·
 Τόφρα δέ οἱ κομιδὴ γε, θεῶ ὥς, ἔμπεδος ἦεν.
 Τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμῳαὶ λούσαν, καὶ χρεῖσαν ἐλαίῳ,
 Ἀμφὶ δέ μιν χλαῖναν καλὴν βάλλον ἠδὲ χιτῶνα, 455
 Ἐκ ῥ' ἀσάμινθου βὰς ἄνδρας μετὰ οἶνοποτῆρας
 Ἦῖε· Ναυσικάα δέ, θεῶν ἀπὸ κάλλος ἔχουσα,
 Στῇ ῥα παρὰ σταβμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο·
 Θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρῶσα,

“ Nè quis tibi in itinere damnum-afferat, cùm fortè
 “ Dormieris dulcem somnum, profectus in nave nigrâ.” 445
 Cæterùm postquam hoc audiisset prudens nobilis Ulysses,
 Statim aptavit operculum, celeritèrque vinculum indidit
 Varium, quod olim eum docuit in-animo veneranda Circe,
 E-vestigio autem ipsum mulier-œconomia lavari jussit;
 In balneum ingressus; ille verò libentèr vidit animo 450
 Calida lavacra; quoniam neutiquam curatus scilicèt frequentèr-fuerat,
 Ex-quo reliquerat domum Calypsus comas-pulchræ:
 Tunc autem ei curatio, tanquam deo, perpetua erat.
 Hunc verò postquam ancillæ lavassent et unxissent oleo,
 Circaque ipsum lænam pulchram jecissent atque tunicam, 455
 E balneo utique egressus viros ad vini-potatores
 Ibat: Nausicaa verò, à diis pulchritudinem habens,
 Stetit juxta postes tecti pulchrè fabricati:
 Admirabatur autem Ulyssem oculis aspiciens,

Ver. 444. — ὁππόταν.] *Al.* ὁππότ' ἄν.

Ver. 448. — οἷ ποτὲ μιν δίδαιε.] Ἐδίδαζεν, διὰ τὸ τὰς ἱαίρας αὐτῷ [infra v. 47.] λῦσαι τὸν τῷ ἄγκυ δεσμὸν. *Schol.* Quòd longè videtur petitum. Cæterùm δίδαιε hoc in loco non est à *Perfecto* δίδακ, quo modo non constaret *Temporum* ratio; sed, aut ex *Imperfecto* verbi ficti δίδαι, aut ex *Locativo* secundo δίδαν, per reduplicationem ut in voce *τίσκαλον*, *Iliad.* α. 591. ε. 23. Rectèque proinde exponit *Scholiastes* Ἐδίδαζεν. Vide ad *Il.* α. 37. et v. 346.

Ibid. — δίδαιε φρεσὶ πότνια Κίρκη.] *Barnesius*, vulgatas versiones secutus, reddit. “ *Docuerat ingenio veneranda Circe.*” Verùm cum “ φρεσὶ πότνια” sit phrasid prorsus inusitata, vocem φρεσὶ ad præcedentem δίδαν potius referendam crediderim, ut sit sen-

tentia; “ *Quo ei animum instruxerat veneranda — da Circe.*”

Ver. 449. Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη.] Πάντα δ' ἂν ἀκριβῆς Ὅμηρος, ἃ τὸ μικρὸν τότε ἐπερίλαττε, τὸ δὲν διαπραΐσαντα τὸ σωματικὸν ἔλασάμινον ἵσαι πρὸς τὸ δειπνόν. Ἐπὶ τ' ἂν τῷ Ὀδυσσεύς εἴπαι πρὸ τῆς παρὰ Φαίαις δεύσης. “ Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἔνωγεν.” — Ἀκριβὲς γὰρ ἦν, φησὶν Ἀριστοβλῆς, ἥκειν εἰς τὸ σωματικὸν εὖν ἰδῶναι πολλῶν ἐκ ποιοτῶν. *Athenæus*, lib. IV. cap. 27. Vide et supra ad h. 174.

Ibid. Αὐτόδιον.] Πασαχρήμα, ἐξ αὐτῆς αὐτῆς, ἐκ ἀλλαχῇ πε χωρισθέντα· ἢ αὐτόδιος, ἀπὸ ἀλλὰχῇ χωρισθῆναι, μετὰ τὸ δῆσαι τὴν κίτταν τῷ Ὀδυσσεύς. *Schol.*

Ver. 452. Ἐπειδὴ λίπε δῶμα.] Vide ad *Il.* ψ. 2.

Ver. 356. — ῥ.] *Ut fieri solet* —

Καί μιν φανήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

460

Χαῖρε, ξειν', ἵνα καὶ ποτ' ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ

Μνήσῃ μεῖν, ὅτι μοι πρώτη ζῶαγρ' ὀφείλλεις.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Ναυσικάα, θυγατερ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,

Οὕτω νῦν Ζεὺς Δεῖη ἐρίγδουκος πόσις Ἥρης,

465

Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἡμᾶς ἰδέσθαι·

Τῷ κέν τοι ἀπακῆῖθι, θεῶ ὦς, εὐχετοῶμην

Αἰεὶ ἡματα πάντα· σὺ γάρ μ' ἐβιάσαιο, κόρη.

Ἥ ῥα, καὶ ἐς Θρόνον ἵζε παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα.

Οἱ δ' ἤδη μοίρας τ' ἐνεμον, κερῶντό τε οἶνον.

470

Κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, ἄγων ἐρίηρον ἀοιδόν,

Δημόδοκον, λαοῖσι τετιμένον· εἶσε δ' ἄρ' αὐτὸν

Μέσσω δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας.

Δὴ τότε κήρυκα προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,

Νώτου ἀποπροταμών· ἐπὶ δὲ πλεῖον ἐλέλειπτο

475

Ἀργιόδοντος υἱός, θαλερὴ δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοιφή·

Κήρυξ, τῇ δὴ τοῦτο πόρε κρέας, ὄφρα φάγησι,

Δημοδόκω, καὶ μιν προσπτύξομαι, ἀχνύμενός περ.

Πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισιν ἀοιδοὶ

Et ipsum allocuta verba alata dicebat;

460

“Salve, hospes, ut etiam olim, cum-fueris in patriâ terrâ,

“Memineris meî, quòd mihi primæ vitæ-conservatæ-pretium debea.”

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;

“Nausicaa, filia magnanimi Alcinoî,

“Sic nunc Jupiter det altitonans maritus Junonis,

465

“Domumque ut veniam, et reductis diem videam:

“Ita tibi etiam illic, deo veluti, vota-fecerim

“Semper diebus omnibus: tu enim me servâsti, puella.”

Dixit, et in thronum sedit juxta Alcinoû regem.

Hi verò jam portiones distribuebant, miscabantque vinum.

470

Præco autem propè venit, ducens amabilem cantorem,

Demodocum, populo honoratum; collocavitque ipsum

In medio convivarum, ad columnam longam acclinatum.

Ac tunc præconem allocutus est solers Ulysses,

A tergo parte-abcissâ; multum verò supererat

475

Albis-dentibus suis, florida autem erat circum pinguedo;

“Præco, accipe jam, hanc præbe carnem, ut comedat,

“Demodoco; et ipsum complectar. mæstus licet.

“Omnibus enim hominibus terrestribus cantores

Ver. 624. Μνήσῃ.] *Al.* Μνήσθη.

Ibid. — ἰμεῖν.] *Al.* ἰμεῖν.

Ibid. — ζῶαγρ'.] Τὰ ὅτιε τῆς ζωῆς ἀφαιλούμενα. *Schell.* Vide suprâ ad ver. 332.

Ver. 464. — θυγατερ.] *Al.* θυγά-
τηρ.

Ver. 471. 477. 482. Κήρυξ.] Vide suprâ
ad ver. 47.

Ibid. — ἦλθιν, ἄγων.] *Al.* ἦλθε, φέρον.

Ver. 475. — ἀποπροταμών.] *Al.* ἀπὸ
προταμών.

Ver. 479. Πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν — αὐτοὶ
τιμῆς ἡμῶν ἀπὸ ἑσέως.] “Α δὴ πάντας διαβαί-
νει ἔς ἑς Ὀμηρον· ὡς εἶναι καὶ αὐτὸν Μάσαις τε
φίλον, καὶ μισοδιδακτον, ἢ αἰδοῖον, καὶ ἰατρον καὶ
τιμῆς, ὃ ἐστὶ τίμιον· τὺτο γὰρ ὁ τιμῆς ἡμῶν.

Τιμῆς ἔμμοροί εἰσι καὶ αἰδοῦς, οὐνεκ' ἄρα σφίας 480
 Οἴμας Μοῦσ' ἐδίδαξε· φίλησε δὲ φῶλον αἰοιδῶν.
 "Ὡς ἄρ' ἔφη· κήρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔθηκεν
 "Ἡρώϊ Δημόδοκῳ· ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
 Οἱ δ' ἐπ' οἰκίαθ' ἱστοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 Αὐτὰρ ἔπει πόσιος καὶ ἰδητύος ἐξ ἔρον ἔντο, 485
 Δὴ τότε Δημόδοκον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Δημόδοκ', ἔξοχα δὴ σε βροτῶν αἰνίζομαι ἀπάντων
 "Ἡ σὲ γε Μοῦσ' ἐδίδαξε, Διὸς παῖς, ἥ σε γ' Ἀπόλλων
 Δίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον αἰείδεις,
 "Ὅσσ' ἔρξαν τ', ἔπαβόν τε, καὶ ὅσσ' ἐμόγησαν Ἀχαιοί· 490
 "Ὡς τέ που ἡ αὐτὸς παρῶν, ἢ ἄλλου ἀπούσας.
 Ἄλλ' ἄγε δὴ μετέβηθι, καὶ ἵππου κόσμον αἶσιον

" Honoris compotes sunt et reverentiz; eò quòd ipsos 480
 " Cantus Musa docuit: amavitque genus cantorum."
 Sic dixit; præco autem ferens in manibus posuit
 Herōi Demodoco: is autem accepit, gaudebatque animo.
 Illi verò ad cibos paratos appositos manus extenderunt.
 Cæterum postquam potus et cibi desiderium exemisissent, 485
 Tum verò Demodocum allocutus est solers Ulysses;
 " Demodoco, longè sanè te supra-mortales laudo omnes;
 " Aut te Musa docuit, Jovis filia, aut te Apollo;
 " Valdè enim accuratè Achivorum fatum canis,
 " Quanta fecerint, passimque sint, et quanta laborârunt Achivi: 490
 " Tanquam alicubi aut ipse præsens fueris, aut ab alio audieris.
 " Verùm age jam perge, et equi apparatus cantu

Eustath. Vide suprâ ad ver. 74. et infrâ ad ver. 489.

Ver. 480. — οὐνεκ' ἄρα σφίας Οἴμας Μοῦσ' ἐδίδαξε.] "Ὡς πρὸς διδοκὸς Ὀμηρος ὑπὲρ αὐτοῦ, μὴ τις αὐτὸν φησὶ παρ' ἑτέρου τι μισαθῆναι, ἀλλὰ μὴ παρ' αὐτὸν τῶν Μουσῶν. Aristides. Orat. pro Rhetor. Tom. III. Σῶφρον δὲ τι ἦν τὸ τῶν αἰδῶν γένος, ἢ φιλοσίφον διαβασίον ἐστίν· ἡ δὲ Κωνσταντῖνος δὲ πᾶν πάντας τοὺς αἰδοῦντας αἰδοῦν τοῖς ἀνθρώποις εἶναι φησὶ. "τ' οὐνεκ' ἄρα σφίας Οἴμας Μοῦσ' ἐδίδαξε, φίλησε τι φῶλον αἰοιδῶν." Athenæus, lib. I. cap. 12.

Ver. 483. "Ἡρώϊ." Nonnulli habent "Ἡρῳ. Vide suprâ ad ζ'. 303.

Ver. 487. — ἔξοχα δὴ σε βροτῶν αἰνίζομαι ἀπάντων.] Ἐργον εἰς τὰς Ὀμήρου φωνὰς ἱκανῶς, ἀπ' ἔχου παρ' ἑαυτοῦ τὸν ἀνδρα ἱκανῶς, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀνθρώπου αὐτοῦ ἱκανῶς, μοι τῶν ἱππῶν, ἵνα μὴ διαφθέρω τὸν ἱππῶνα φίλῳ λόγῳ. — "ἔξοχα δὴ σε βροτῶν," ὁ Ὀμηρος, "αἰνίζομαι πάντων." Ἡ σὲ γε Μοῦσα δὲ δαξί. Sc. Maximus Tyrinus, Dissertat. XVI. haud longè ab initio.

Ver. 488. "Ἡ σὲ γε Μοῦσ' ἐδίδαξε, Διὸς παῖς, ἢ σε γ' Ἀπόλλων.]

"Ἐκ γὰρ Μουσῶν ἢ ἱερῶν Ἀπόλλωνος ἄνδρες αἰδοῖται ἐπὶ χθονί, ἢ κισσῶναι. Hesiod. Theogon. ver. 94.

Μῦσαι γὰρ μ' ἐδίδαξαν ἀποφάσκει ὕμνοι ἀείδων. Id. Ery. ἢ Ἡμῶν. II. 280.

Cæterum versum hunc malè vertit Bætzius; "SIVE te Musa DOCUERIT, SIVE Ἀπολλο."

Ibid. — ἢ σε γ' Ἀπόλλων.] De posterioris istius "σε" elegantia, vide suprâ ad β'. 326. et ad II. γ'. 409.

Ver. 489. 491. Δίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον αἰείδεις — "Ὡς τι περ ἡ αὐτὸς παρῶν." Δῆλον δ' αἰς αὐτὸν ἰνσπυρίζαι ἢ Ποιητὴς καὶ ἰν στίχοις, ἢ Θᾶσις αἰδοῖς εἶναι δοκεῖ· αἰς καὶ αὐτὸς ἐν Μουσῶν ἢ Ἀπόλλωνος ἄδων ἐκείνα αἰσθῆται αὐτὸς παρῶν, ἢτις ἄλλου ἀνθρώπου παρῶν· χόντος ἡμῶν εἰς τὸ πᾶν, ἀλλὰ μικροῖς ἐπὶ ἰσχυραῖς παρακολυθήσας, ἢ ἢ τὸ πᾶν ἐν Μουσῶν, μεγάλῃ ἱσχυρῇ, διασπασθῆναι τὸ πολὺ πλάσματος τιμῶναι. Eustath.

Ver. 492. Ἄλλ' ἄγε δὴ μετέβηθι.] Καὶ τὴν Ὀδυσσεῖα ἐν κισσῶναι προσηγορίᾳ πικρῶς, "Ἄλλ' ἄγε δὴ μετέβηθι, ἢ ἵππου κόσμον

Δουρατίου, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ,
 "Ὀν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν, δόλον, ἤγαγε δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἀνδρῶν ἐμπλήσας, οἱ Ἴλιον ἐξαλάπαξαν.

495

Αἶψα δὴ μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς,
 Αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν μυθήσομαι ἀνθρώποισιν,
 Ὡς ἄρα τοι πρόφρων θεὸς ᾤκασε Δέσπιν αἰοιδήν.

"Ὡς φάβ' ὁ δ' ὀρμηθεὶς θεοῦ ἤρχετο, φαῖνε δ' αἰοιδήν,
 Ἔνθεν ἐλὼν, ὡς οἱ μὲν εὖσσέλμων ἐπὶ νηῶν

500

Βάντες ἀπέπλειον, πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες,
 Ἀργεῖοι τοὶ δ' ἤδη ἀγαπλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσεῖα
 Εἶατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ, κεκαλυμμένοι ἵπῳ
 Αὐτοὶ γάρ μιν Τρῶες ἐς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο.

"Lignei, quem Epeus fecit cum Minervā,

"Quem quondam in arcem, dolum, duxit nobilis Ulysses,

"Viris impletum, qui Ilium diripuerunt.

495

"Si jam mihi hæc accuratè enarraveris,

"Statim ego omnibus edicam hominibus,

"Quòd sanè tibi benignus deus præbuerit divinum cantum."

Sic dixit: ille verò concitus à deo incipiebat, exhibebatque cantilenam,

Indè aggressus, quo pacto alii quidem benè tabulatis navibus

500

Conscensis enavigarunt, igne in tentoria injecto,

Argivi: alii verò jam inclytum circum Ulyssem

Sedebant in Trojanorum cœtu, tecti equo:

Ipsi enim eum Trojani in arcem protraxerant.

"ἄσπευ," καλῶς ὑφ' ἡγήμενος τὸ παρὰ τοῦ σω-
 φρόντου καὶ νῦν ἔχοντος χεῖρας λαμβάνει τοὺς
 μυσηπεῖς ἔ ποιητικὰς τὰς ὑποθέσεις. *Plutarch.*
de audiendis Poëti.

Ibid. — ἵππου — Δουρατίου, τὸν Ἐπειὸς
 ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ.]

Φωκιδὲς Ἐπειὸς, μηχαναῖος Παλλάδης,

Ἐργαζόμενος ἵππου τινυχίαν ξυκαρμύσας,

Πύργῳ ἱεμψιν ἰνέος ὀλίβριον βάρος.

"Ὅθεν πρὸς ἀνδρῶν ὑστέρῳ κληθήσεται

Δέριος ἵππος περυστὸν ἀμπίσχων δόρυ.

Euripid. Troad. ver. 10.

Nec clām duratæ Trojan Pergama partu
 Inflammasset equus nocturno Grajugena-
 rum. *Lucret. lib. I. ver. 477.*

Instar mentis equum, divinā Palladis
 arte,

Ædificant; sectaque intexunt abiete
 costas. *Æn. II. 15.*

"ἵππος δὲ ὁ καλέμενος Δέριος ἀνέκειται [ἐν τῇ
 Ἀθηναίᾳ ἀκροπόλει] χαλκοῦς. Καὶ ὅτι μὲν
 τὸ ποίημα τὸ Ἐπειὸν μηχανήμα ἦν ἐς διόλκον
 τοῦ τέχους, αἶθεν ἔστι μὴ πᾶσαν ἐπιφέρει τοῖς
 Φρυγῶν ἐπὶ τοῦτον. Λογίζεται δὲ ἐς τὴν ἐκείνην τὴν
 ἵππου, ὡς τῶν Ἑλλήνων ἰδὼν ἔχει τὰς ἀρίστους
 ἔξ δὲ τοῦ χαλκοῦ τὸ σχῆμα ἐστὶ κατὰ ταυτὰ
 ἡ Μινωίδης ἔξ Τούρκου ὑπερβύσσου ἐξ αὐτοῦ,
 περυσίτι δὲ οἱ παλαιοὶ οἱ Θεοῖς. *Pausanias,*
lib. I. cap. 23.

Ver. 493. — τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν.]

— et ipse doli fabricator Epeus.

Æn. II. 264.

Ibid. — σὺν Ἀθήνῃ.] Τούτῳ σὺν φρο-
 νήσει. *Eustath.*

Ver. 494. "Ὀν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν.]

Cum fatalis equus saltu super ardua ve-
 nit

Pergama; et armatum peditem gravis
 attulit alve. *Æn. VI. 515.*

Ver. 495. Ἀνδρῶν ἐμπλήσας.]

Huc delecta virum sortiti corpora fur-
 tim

Includunt cæco lateri; penitusque ca-
 vernas

Ingentes, utrumque armato milite
 complent. *Æn. II. 18.*

Ver. 497. Αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν.] *Eustathius*
 in commentario citat Αὐτίκα ἔξ πᾶσι.

Ver. 503. Εἶατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ, κεκαλυμ-
 μένοι ἵπῳ.] Vide suprâ ad γ. 272.

Ille non inclusus equo Minervæ

Sacra mentito, malè feriatos

Troas et lætam Priami choreis

Falleret aulam.

Horat. Carm. lib. IV. Ode vi. ver. 13.

Ver. 504. Αὐτοὶ γάρ μιν Τρῶες ἐς ἀκρόπο-
 λιν ἐρύσαντο.]

- "Ως ὁ μὲν εἰστήκει τοὶ δ' ἄκρητα πόλλ' ἀγόρευον, 505
 "Ἡμενοι ἀμφ' αὐτόν· τρέιχα δὲ σφισιν ἦιδανε βουλή,
 "Ἢε διατμήξαι κοῖλον δόρυ νηλεὶ χαλκῷ,
 "Ἡ κατὰ πετρῶν βαλέειν ἐρύσαντας ἐπ' ἄκρας,
 "Ἡ ἑάαν μὲγ' ἄγαλμα Διῶν Δελπτήριον εἶναι,
 Τῇ περ δὴ καὶ ἔπειτα τελευτήσεσθαι ἐμελλεν 510
 Αἶσα γὰρ ἦν ἀπολίσθαι, ἐπὴν πόλις ἀμφικαλύψῃ
 Δουράτειον μέγαν ἵππον, ὃς εἶατο πάντες ἄριστοι
 Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
 "Ἢειδεν δ', ὡς ἄστυ διέπραβον υἷες Ἀχαιῶν,
 Ἰκπόθεν ἐκχύμενοι, κοῖλον λόχον ἐκπρολιπόντες. 515
 "Ἄλλον δ' ἄλλη αἶεὶς πόλιν κεραιζέμεν αἰπὴν·

Sic ille quidem stabat ; ii autem incerta multa prædicabant,
 Sedentes circa ipsum : trifariam autem ipsis placebat consilium ;
 Aut discindere cavum lignum sævo ferro,
 Aut de rupe dejicere protractum in summitatem,
 Aut sinere ingens simulacrum deorum placamen esse ;
 Quâ utique sententiâ etiam postea, peragendum erat ;
 Fatale enim erat ut-perirent, postquam urbs intra-se-conclusisset
 Lignum ingentem equum, ubi sedebant omnes optimates
 Argivorum, Trojanis cædem et mortem ferentes.
 Canebat porro, ut urbem depopulati sint filii Achivorum,
 Ex-equo effusi, cavis insidiis relictis.
 Alium autem aliâs canebat urbem diripere excelsam ;

Et monstrum infelix sacratâ sistimus arce.
 Æn. II. 245.

Ver. 505. — τοὶ δ' ἄκρητα πόλλ' ἀγόρευον, — Ἢε διατμήξαι Ὡς.]

Pars stupet innuptæ donum exitiale Minervæ,

Et molem mirantur equi : primusque Thymætes

Duci intra muros hortatur, et arce locari —

At Capys, et quorum melior sententia menti,

Aut pelago Danaûm insidias suspectaque dona

Præcipitare jubent, subjectisque urere flammis ;

Aut terebrare cavas uteri et tentare latebras.

Scinditur incertum studia in contraria vulgus. Æn. II. 31.

Ibid. — ἀκρητα.] Vide ad II. ζ. 434.

Ver. 506. ἀμφ' αὐτόν.] Αἱ ἄρχ' αὐτοῦ.

Ver. 507. — διατμήξαι.] Αἱ διατμήξαι notante Eustathio.

Ibid. — κοῖλον δόρυ.]

— cavo se robore promunt.

Æn. II. 260.

Ver. 509. "Ἡ ἑάαν μὲγ' ἄγαλμα Διῶν Δελπτήριον εἶναι.]

Ducendum ad sedes simulacrum, oraque Divæ

Numina conclamant —. Æn. II. 232.

Cæterum Eustathius in commentario citat, Ἢε ἱπὸν μὲγ' ἄγαλμα Ὡς. Atque ita habet MS. à The. Bentleio collatus.

Ibid. — Δελπτήριον.] Ἰλαστήριον. Schol. Vide supra ad ζ. 437.

Ver. 510. Τῇ περ δὴ.] Quâ utique demum sententiâ —

Ver. 511. Αἶσα γὰρ ἦν ἀπολίσθαι.]

— jam Trojæ sic fata ferebant.

Æn. II. 34.

Ver. 512. Δουράτειον μέγαν ἵππον.] Vide supra ad ver. 492.

Ver. 513. Ἀργείων.] Apud Eustathium in commentario, Ἀργεῖοι.

Ver. 514. "Ἡμενοι δ', ὡς ἄστυ διέπραβον.] Ἐνὶ φρενὶ γὰρ ὁ Πηλεΐδης ἔχειν ἐν τούτῳ ὅλον πᾶσαν ἀποφασίαν, δι' ἧς ὁ ὅλος ἀν' ἀπαρτισθέν βελόν· ὅποια ἐπαγαγμένοντο αἱ ἐν Τρωϊκῇ ἔλασσιν γράφαι παραγματούμενοι. Eustath.

Ibid. — διέπραβον.] Vide infra ad ζ. 467. Ver. 515. Ἰκπόθεν ἐκχύμενοι, κοῖλον λόχον ἐκπρολιπόντες.]

— illos patefactus ad auras Reddit equus, lætique cavo se robore promunt. Æn. II. 259.

Pulchrum et hoc : vim tamen vocis, ἐκχύμενοι, minus videtur attigisse. Ἐχον δὲ

Αὐτὰρ Ὀδυσσῆα προτὶ δάματα Διηφόβοιο
 Βήμεναι, ἧτ' Ἀρηα, σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ.
 Κεῖθι δὴ αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα
 Νικῆσαι καὶ ἔπειτα, διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην. 520
 Ταῦτ' ἄρ' αἰοῖδός ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Τήκετο· δάκρυ δ' ἔδευεν ὑπὸ βλεφάροισι παρειάς.
 Ὡς δὲ γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα,
 Ὅς τε εἴης πρόσθεν πόλιος λαῶν τε πέσῃσιν,
 Ἄστει καὶ τεκέεσσιν ἀμύνων νηλεὲς ἦμαρ· 525
 Ἥ μὲν τὸν Διήσκοντα καὶ ἀσπαίροντ' εἰσιδοῦσα,
 Ἀμφ' αὐτῷ χυμένῃ λίγα κακῦει· οἳ δέ τ' ὀπισθεν
 Κόπτοντες δούρεσσι μετάφρενον, ἧδ' καὶ ὤμους,
 Εἷρερον εἰσανάγουσι, πόνον τ' ἐχέμεν καὶ οἷζύν·
 Τῆς δ' ἐλεεινοτάτῃ ἄχεϊ φθινύθουσι παρειαί· 530
 Ὡς Ὀδυσσεὺς ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβεν.

At Ulyssem ad aedes Deïphobi

Ivisse, tanquam Martem, cum deo-pari Menelao.

Illic jam gravissimum bellum dicebat ausum

Vicisse etiam deinde, per magnanimam Minervam.

Hæc utique cantor cantabat eximius: at Ulysses

Tabescebat; lachryma autem rigabat sub palpebris genas

Ut verò fœmina flet dilectum virum, ei-circumvoluta,

Qui suam ante urbem populumque ceciderit,

Urbi et liberis arcens sævum diem:

Hæc quidem illum morientem et palpitantem intuita,

Super illum fusa stridulè ejulat; illi verò ponè

Cædentes hastis tergum, atque etiam humeros,

Servitutem inducunt, laboremque ut-sustineat et ærurnnam;

Hujus autem miserabilissimo dolore tabescunt genæ:

Sic Ulysses miserabilem sub palpebris lachrymam stillabat.

ἡ στυγὴ πολλῆς ἰνδιξεν τὸ “ἐκχόμενοι” ὡς
 ἂν ἡ διὰ τοῦ [infra l. 43.] ἰδραμένον ἔστιν
 αὐτὸς. Καὶ ἔχει ἱμφανὴν ἢ λίξις, καὶ δὲ τὸ
 εἰς ἴσους καταβαίνουσι, ὅς ἐν τῇσι μετὰ ταῦτα
 φανῶνται. Eustath. Vide infra ad λ'. 522.

Ver. 517. Αὐτὰρ Ὀδυσσεῖα προτὶ δάματα
 Διηφόβοιο Βήμεναι.] Vide Virgil. Æn. VI.
 513. 5c.

Ibid. — προτὶ δάματα Διηφόβοιο.] Ἐπ'
 οὕτω οἱ μεταγινώσκουσι τὴν Ἑλλήνων καὶ Διηφόβοιο
 γῆμασθαι λίγαν. Schol. Vide supra ad δ'.
 276. Cæterum Eustathius citat, προσδάμα-
 τα. Quod perinde est. Vide ad Il. ε. 51.

Ver. 520. Νικῆσαι καὶ ἔπειτα, διὰ μεγάθυ-
 μον Ἀθήνην.] Ἔστιν γὰρ φρονήσαι καταθεῖναι
 καὶ τὴν τοιαύτην ἐν Μινελάῳ μάχην ἐ' Ὀδυσσεύς.
 Eustath.

Ver. 524. — πρόσθεν πόλιος.] Ἄλ. περ-
 πάροισι πόλιος. atque ita in commentario
 Vol. I.

citat Eustathius. Quæ si vera lectio, vox
 πόλιος (uti et notavit Barnesius) enuntianda
 erit διουλλάως. Vide infra ad ver. 560. et
 ad Il. β'. 811.

Ver. 529. — Εἷρερον.] Αἰχμαλωσίαν,
 δουλείαν τὴν περὶ τὰ ἔργα. Καὶ ἀνατίπταται
 κατ' ἀρχὴν παρὰ τὸ ἱερὸν μετὰ ἱλευθέριας εἰ-
 ρην ἢ λίγαν τὴν δούλῃ. Schol.

Ver. 530. — φθινύθουσι.] Ἄλ. φθίνουσι.
 Utrumque salvâ prosodiâ. Vide ad Il. β'.
 43.

Ver. 531. Ὡς Ὀδυσσεὺς ἱλαυνόν.] Ἰσίου δὲ
 οἱ δεινὸς τῷ Πηνελόπείᾳ πλάσσει τὰ τι κατὰ
 τὸν δόξαν ἴσων, καὶ ἀπολύδως ἐ' τῷ Ὀδυσσεύς
 πολὺς κλαυθμὸς. Ἰνα ἱερωνδαίς τι τὸ τοῦ
 κλαίων υἱὸς αἴτιον, καὶ γνωσθῆς, πολυπραγμο-
 νηδῆ, καὶ ἀναγκαίως ἔκαστη τὰ κατ' ἑαυτὸν καὶ
 ἕτη κατὰ παραδίδουσι τὰ ἱερέα ἱεροθετόμενα.
 Eustath.

Ἐνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβαν,
 Ἀλκίνοος δὲ μιν οἶος ἐπεφράσατ', ἡδ' ἐνόησεν,
 Ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν·
 Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι Φιληρέτμοισι μετηύδα·

535

Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες, ἡδὲ μέδοντες,
 Δημόδοκος δ' ἥδη σχεθέτω φόρμιγγα λίγεια,
 Οὐ γάρ πως πάντεσσι χαριζόμενος τὰδ' αἰείδει.
 Ἐξ οὗ δορπτόμεν τε, καὶ ἄρορε δῖος αἰοῖδός,
 Ἐκ τοῦδ' οὐκ παύσατ' οἷζυροῖο γόοιο

540

Ὁ ξείνος· μάλα πού μιν ἄχος φρένας ἀμφιβέβηκεν.
 Ἀλλ' ἄγ', ὁ μὲν σχεθέτω, ἵν' ὁμῶς τερπόμεθα πάντες,
 Ξεινοδόκοι καὶ ξεῖνος· ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτω.

Εἵνεκα γὰρ ξείνοιο τὰδ' αἰδοίοιο τέτυκται,
 Πομπή καὶ φίλα δῶρα, τὰ οἱ δίδομεν φιλέοντες.

545

Ἀντι κασιγνήτου ξείνος δ' ἰκέτης τε τέτυκται
 Ἀνέρι, ὅστ' ὀλίγον περ ἐπιψαύει πραπίδεσσι.
 Τῷ νῦν μηδὲ σὺ κεῦθε νήμασι κερδαλείοισιν,

Tibi alios quidem omnes latebat lachrymas fundens :

Alcinöus autem ipsum solus animadvertit atque observavit,
 Sedens prope ipsum, graviter autem ingemiscientem audivit :
 Statim verò Phæacibus remigii-studioſis dicebat ;

535

“ Audite, Phæacum ductores atque principes,

“ Demodocus verò jam cohibeat citharam argutam ;

“ Nequaquam enim omnibus gratificans hæc cantat.

“ Ex quo cœnavimusque, et cœpit divinus cantor,

“ Ex hoc nunquam cessavit ab ærumnoso luctu

540

“ Hospes ; valde ipsum quodammodo dolor mentem circumdedit.

“ Sed age, ille quidem cesset, ut simul oblectemur omnes,

“ Hospitio-suscipientes, hospesque : quoniam multò satius ita.

“ Propter enim hospitem hæc venerandum parata sunt,

“ Deductio et amicæ dona, quæ ei clamus ementèr-excipientes.

545

“ Instar fratris et hospes et supplex est

“ Viro, qui utique vel paululùm attingat mente.

“ Ideò nunc neque tu cela ingenio versuto,

Ver. 532. — ἐλάνθαν.] Vide infra
 ad λ'. 101.

Ver. 533. — ἐπεφράσατ'.] Vide ad
 II. 4 140.

Ver. 539. — ἢ ἄρορε δῖος αἰοῖδός.] Τὸ
 ἂ, ἄρορε αἰοῖδός, — δηλοῖ — τὸ, ἀρμήθη
 θεοῦ δ' ἀπὸ ὀλίγων ἰσχυρῶς, [suprà ver. 73.]

ἵδα ἐκπνέουσαι ἐπὶ Μενέως ὁ αἰοῖδός ἐλάνθανε.
 Eustath. Atqui vox ἄρορε propriè signifi-
 cat, “ se ipse incitavit,” hoc est, “ exorsus
 “ est.” Similiter ver. 540. οὐκ παύσατ'.
 “ nunquam se ipse compescivit :” id est, “ nun-
 “ quam cessavit.” Vide suprà ad λ. 491. et in-
 fra ad λ. 296.

Ibid. — ἄρορε.] Al. ἄρορε.

Ibid. — δῖος αἰοῖδός.] Apud Eustathium
 in commentario, δῖος αἰοῖδός.

Ver. 541. — μάλα.] Al. μάλα.

Ver. 543. — οὕτω.] Apud Eustathium,
 οὕτως. Al. ἵπτι.

Ver. 546. Ἀντι κασιγνήτου ξείνος.

— σὶ γὰρ
 κίνε ξένισσιν ἐστὶν ἰδυμένισσιν ;
 Æschylus, Cœeph. ver. 702.

Ver. 547. — ἐπιψαύει πραπίδεσσι.] Ἀσ-
 τίνεται ταῖς φρεσὶν δ' ἐστὶ φρένιμος ἐστὶ. Schol.

"Ο,τι κε σ' εἰρώμαι· φάσθαι δέ σε κάλλιον ἐστὶ
 Εἶπ' ὄνομ', ὅ,τι σε κείθι κάλεον μήτηρ τε, πατὴρ τε, 550
 "Ἄλλοι δ', οἳ κατὰ ἄστυ, καὶ οἳ περιναϊεταοῦσιν.
 Οὐ μὲν γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμος ἐστ' ἀνθρώπων,
 Οὐ κακός, οὐδὲ μὲν ἐσθλός, ἐπὶ τὰ πρῶτα γίνηται,
 'Ἄλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεὶ κε τέκωσι τοκῆες.
 Εἰπέ δέ μοι γαῖαν τε τῆν, δῆμον τε, πόλιν τε· 555
 "Ὅφρα σε τῇ πέμπωσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες.
 Οὐ γὰρ Φαίηκεσσι κυβερνητῆρες ἔασιν,
 Οὐδέ τι πηδάλ' ἐστὶ, τὰ τ' ἄλλαι νῆες ἔχουσιν·
 'Ἄλλ' αὐταὶ ἴσασι νοήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν·
 Καὶ πάντων ἴσασι πόλιας καὶ πύονας ἀγροῦς 560
 'Ανθρώπων καὶ λαῖτμα τάχισθ' ἄλλος ἐκπερώσιν,
 'Ἡέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμέναι· οὐδὲ ποτέ σφιν
 Οὔτε τι πημανθῆναι ἐπὶ δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι.
 'Ἀλλὰ τὰδ' ὥς ποτε πατρὸς ἐγὼν εἰπόντος ἀκουσά

" Quodcumque te percontatus fuero: dicere nempè te satius est.

" Dic nomen, quo te illic vocabant materque, paterque,

" Aliique, qui in urbe tuâ, et qui circum-habitant.

" Etenim nemo omnino absque-nomine est hominum,

" Neque malus, neque bonus, postquam primum natus sit;

" Sed omnibus imponunt, simul-atque genuerint parentes.

" Dic etiam mihi terramque tuam, populumque, urbemque,

" Ut te illuc mittant collimantes riente naves.

" Non enim Phæacibus navium-gubernatores sunt,

" Neque omnino gubernacula sunt, quæ scilicet aliæ naves habent;

" Sed ipse sciunt cogitata et mentes virorum;

" Et omnium norunt urbes et pingues agros

" Hominum; et undas celestrimè maris tranant,

" Caligine et nebula obtectæ: nequæ unquam ipsi

" Neque damni quid subeundi est metus, neque pereundi.

" Sed hæc ita quondam patrem ego locutum audiui

Ver. 549. — φάσθαι.] *Barnesius* edidit φᾶσθαι Sed minus rectè. Vide ad Il. ζ. 471.

Ver. 550. — κάλειον.] Enuntiabatur ac si scriptum esset κάλειον, vel κάλειον. Ut rectè annotaverunt *Henricus Stephanus* et *Barnesius*.

Ver. 552. Οὐ μὲν γὰρ τις πάμπαν ἀνώνυμος.] Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ "ὁ πάμπαν ἀνώνυμος" δόξαται ὅτι ἀπὸ τῆς ἀνωνυμίας ἀρξάται. "Ἄλλοι μὲν γὰρ εἰν ἀνώνυμοι, ὡς ἀελίος καὶ μὴ ὀνομαστέος ἀνώνυμος" δὲ οὐκ ἂν εἴη, ὡς μὴ ἔχει τὴν ἀνωνυμίας. Εὐκατὰ. Atqui vox πάμπαν non ad ἀνώνυμος, sed ad τις referenda est. Ut liquet ex sequente, 'Ἄλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται' Ὡς. ver. 554.

Ver. 554. — ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπὶ αἰτίαισι.] Εἰ δὲ μὴ νόμος, δι πάντων ἐπιτασθῶν ἰστέον, τοῖς γένεισι πᾶσι αἰτίαισι αὐτοῖς μόνον φέρεται τούτομα ἔξ ἀρχῆς, ἀλλὰ ὅτι πᾶσι ἰσχυρά φησι, ἰσχυρὰ δὲ λέγονται, καὶ ἀπαραίτητα ἰσχυρὰ δὲ Ὡς. *Demosthenes*, *Orat. I. advers. Boet.* sub fine.

Ibid. — τοαῖσι.] *Al. γαῖαις.*

Ver. 555. — ἔσταιν τι, πόλιν τι.] Vide ad Il. β'. 547.

Ver. 560. — ἴσασι πόλιας.] Pronuntiabatur πόλιας. Uti notavit *Barnesius*. Atque ita scriptum occurrit, ver. 574.

Ver. 564. 571. 'Ἀλλὰ τὰδ' Ὡς.] *Σταφύλιος* δὲ ὅτι ἰσχυρὰ μὲν τὸ κατὰ τὴν χρῆσιν ἰσχυρὰς, ἰσχυρὰς ἔχει μὲν ἀπὸ τῆς ἀνωνυμίας, ὡς ἰσχυρὰ μὲν οὐ καλὸς κίττα πρὸς

Ναυσιθόου, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι

565

Ἡμῖν, οὐνέκα πομποὶ ἀπήμονες εἰμέν ἀπάντων.

Φῆ ποτέ Φαίηκων ἀνδρῶν εὐεργέα νῆα

Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἡρωιδεῖ πόντῳ

Ραισέμεναι, μέγα δ' ἦμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψειν.

"Ὡς ἀγόρευ' ὁ γέρον' τὰ δέ κεν θεὸς ἢ τελέσειεν,

570

"Ἡ κ' ἀτέλειετ' εἴη, ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ.

Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,

"Ὅππῃ ἀπεπλάγχθης τε, καὶ ἄς τινας ἔκεο χώρας

Ἀνθρώπων αὐτοῦς τε, πόλεις τ' εὖ ναιετάσας·

"Ἡ μὲν ὅσοι χαλεποὶ τε, καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι·

575

Οἳ τε φιλοξεινοὶ, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.

Εἰπὲ δ', ὅτι κλαίεις καὶ ὀδύρεαι ἔνδοθι θυμῷ,

Ἀργείων, Δαναῶν, ἡδ' Ἰλίου οἶτον ἀπούων.

Τὸν δὲ θεοὶ μὲν ταῦζα, ἐπεκλώσαντο δ' ὀλεθρον

Ἀνθρώποις, ἵνα ᾗσι καὶ ἐσσομένοισιν αἰοιδῇ.

580

" Nausithöum, qui dicebat Neptunum succensere

565

" Nobis, quodd deductores tuti simus omnium.

" Dixit aliquandö Phæacum virorum affabrè-factam navem

" Ex deductione reversam in obscuro ponto

" Perditurum eum esse, ingentemque nobis montem urbi obducturum.

" Sic prædicabat senex : ea verö deus vel perfecerit,

570

" Vel imperfecta sint, ut ei placitum est in animo.

" Verüm age mihi hoc dic, et verè enarra,

" Ubina erraveris, et ad quasnam perveneris regiones

" Hominum ; enarra ipsosque, urbesque benè-habitas :

" Et quotquot sævique et agrestes, neque justis ;

575

" Quique hospitales, et iis mens sit deorum-reverens.

" Dic item, quidnam fleas et lugéas intra animum,

" Argivorum, Danaorum, atque Ilii fatum audiens.

" Hoc autem dii quidem fecerunt, destinâruntque interitum

" Hominiibus, ut sit et posteris cæntilena.

580

πῆ, ἀλλὰ χροῦ δι' ἄριστα ἔχει· [infra v. 172. Ὑς.] Δοκῆ γὰρ οὐ πιδανῶς πλαιοθῆναι τὸ συμφορῆναι ὅπως ἔστιν ὑπὸ Φαίηκων ἰχθυῶν τῷ Ποσειδῶνι, οὐ τὸν φίλον ἰπλοῖσιν ὁ χρησμὸς τοῖς Φαίηκῃν δὲ, μεμνημένοι μὲν τοῦ χρησμοῦ, οὐκ ἂν πιδανῶς ἀπατίμψαι τὸν ἕνιν πολυμήσῃσι· μὴ μεμνημένοι δὲ, καὶ διὰ τούτου πιδανῶς, μεμνημένοι ἂν τοῦ χρησμοῦ, ὅτι κακῶς πιδανῶν· [infra v. 162.] *Eustath.*

Ibid. — τὰδ.] *Al.* τὰδ.

Ver. 568. — ἐν ἡρωιδεῖ πόντῳ 'Ραισέμεναι.] *Vide* infra v. 162. 163.

Ver. 569. 'Ραισέμεναι.] *Al.* 'Ραισάσθαι.

Ibid. — ἦμιν ὄρος.] Σημειῶσαι ὅτι τὸ "ἦμιν" ἰσχυρῶς συνίσταται ἀσυνήθως τὴν λέξιν, ἥ δὲ διὰ τούτου προστιμιστάσθαι. *Eustath.*

Ver. 571. "Ἡ κ' ἀτέλειετ' εἴη." Νῦν τὸ, "εἴη," *inquit* Scholiastes, ἀντὶ τοῦ λέγειν [vel ἰσχυρῶς.]

Quod si verum sit, scribendum erit, notante *Barnesio*, ἔη. Atque hoc quidem aptius congruet et cum præcedente *τελέσειεν*, et cum sequenti "ἄς οἱ φίλον ἔπλετο."

Ibid. — ὃς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ.]

Θεοὶ δὲ κατὰ σφίσις πάντα τελέσειεν ὥς.

Tibogn. Geom. ver. 142.

Ver. 573. "Ὅππῃ ἀπεπλάγχθης τε, καὶ ἄς τινας ἔκεο χώρας.]

Sed vos qui tandem ? quibus aut venistis ab oris ? *Æn.* I. 373.

Ver. 579. — ἐπεκλώσαντο δ'] *Al.* ἐπεκλώσαντο τ'.

Ver. 580. "Ἀνθρώποις, ἵνα ᾗσι καὶ ἐσσομένοισιν αἰοιδῇ." *Al.* "Ἀνθρώποις ἀπαντὶ ἔσσομένοισιν αἰοιδῇ."

Ἦ τις τοι καὶ πηδὸς ἀπώλετο Ἰλίοθι πρὸς,
 Ἔσθλος ἐὼν γαμβρὸς, ἢ πενθερὸς, οἳ τε μάλιστα
 Κηδιστοὶ τελέθουσι, μεθ' αἷμα τε καὶ γένος αὐτῶν;
 Ἦ τίς που καὶ ἐταῖρος ἀνὴρ κεχαρισμένα εἰδὼς
 Ἔσθλος; ἐπεὶ οὐ μὲν τι κασιγνήτοιο χερσίων
 Γίνεται, ὅς κεν, ἐταῖρος ἐὼν, πεπνυμένα εἰδῇ.

585

- “ An aliquis tibi cognatus periit ante Ilium,
 “ Qui eximius erat gener, aut socer, qui utique maximè
 “ Curæ sunt, post sanguinem et genus hominum ipsorum?
 “ An aliquis fortasse socius vir grata doctus
 “ Eximius? Quoniam nequaquam quidem fratre inferior
 “ Est, qui, socius cùm sit, prudentia doctus sit.”

585

Ibid. — ἰσσομένοιον αἰδῶ.] Ὁ δὲ οἶτος
 τῶν Δαναῶν ἔ τῶν Ἰλίων, οἳ ἐσι καὶ τοῖς ἐτα-
 ραῖνοις αἰδῶ, τὴν Ὀμηρικὴν Ἰλιάδα αἰνίσσεται.
Eustath. Vide supra ad ver. 489.

Ver. 581. Ἦ τις σοι καὶ πηδός.] Ὁ —
 “ καὶ ” σύνδισμος, διωτεριῶν δηλοῖ τὸν πηδὸν τῷ
 ἔξ αἵματος γένος. *Eustath.* Mihi vocula ἔ
 eam potius videtur hīc habere vim, ut *Al-*
*cino*us *Ulysses* percontari intelligatur, utrūm
 Græcorum et Trojanorum fatum in uni-
 versum solummodò lugeat; an ipse cog-
 natum etiam, aut amicum aliquem, isto in
 bello perdiderit?

Ibid. — πηδός — Ἔσθλος ἐὼν γαμβρὸς,
 ἢ πενθερὸς.] Πηδός συγγενής, κατ' ἰατριμῆαν,
 ἢ ἀπὸ πρῶτον συγγενής *Schol.* Atque hoc qui-
 dem sensu alibi usurpari videtur vox πηδός.
 Alioqui multò melius et majori cum vi
 procedet sententia, si post ἐὼν distinguatur,
 et per πηδός intelligatur proximā cognatione
 conjunctus; sive qui sit ex eorum numero
 quos appellat Poëta αἷμα καὶ γένος αὐτῶν,

ver. 583. Ut percontetur *Alcino*us primūm
 an *Ulysses* cognatum aliquem proximum,
 (ut patrem, fratrem, &c.) deinde an ali-
 quem remotiorem, (ut generum, socerum,
 &c.) denique an amicum amisit? At se-
 cundum vulgatam interpretationem, de
 cognatis remotioribus et amicis solummodo
 sciscitatur, consanguineorum proximorum
 non meminit.

Ibid. — ἀπώλετο.] *Eustathius* in com-
 mentario legit, ἀπώθητο. Atque ita habet
 MS. à *Tho. Bentleio* collatus.

Ver. 583. — αὐτῶν.] *Al.* ἀνδρῶν.

Ver. 584. Ἦ τις σοι.] *Al.* Ἦ σοι τις.

Ibid. — κεχαρισμένα εἰδὼς.] *Al.* πια-
 νόμιστα εἰδὼς.

Ver. 585. — οὐ μὲν τι κασιγνήτοιο χερ-
 σίων.] *Al.* κασιγνήτοιο γε χέρων.

Νόμιζ' ἀδελφὸς εὐδὲ ἀλλοθινὸς φίλος.

Incert. apud Gratium in Eucryptis.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ὈΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ
ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ ΓΡΑΜΜΑ, Γ'.

Ὑπόθεσις τῆς ραψωδίας Γ'.

ΑΡΧΗ τῶν Ὀδυσσείων διηγημάτων, ἐν οἷς φησὶ πεπολιμνηκῆσαι τοῖς Κίκοις, καὶ πρὸς τοὺς Λιτοφάγους παραγυῖσθαι, καὶ πρὸς τὸν Κύκλωπα Πολύφημον περιεσθῆναι καὶ τῇτι φαιγόντι ἔξ ἡδὴ ἰταίρους, καταφλῶσαι.

Ἐπιγραφαί.

Τὰ περὶ Κίκους, καὶ Λιτοφάγους, καὶ Κύκλωπας.

Ἄλλως,

Κυκλωπία.

Ἄλλως,

Λιτοφάγων, Κίκων, εὐὶ Κυκλώπισσι, Ἰῶτα.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
'Αλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
'Ἦτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἔστιν ᾠοῖδου

LIB. IX.

HUNC autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
Alcinœ rex, omnium clarissime populorum,
Sanè hoc pulchrum est, audire cantorem

Ver. 3. Ἦτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν.
'Ἐστὶ δὲ ἡ χαλκῇ εἰκὼν [τοῦ Ἀναξηνόρου] ἐν τῇ
διάτρεφ[τῃ τῶν Μαγνήτων,] ἐπιγραφῇ ἔχουσα.

Ἦτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἔστιν ᾠοῖδου.
Τοῦ γ', οἷος ὃδ' ἐστὶ, θεοῖς ἰσχυρότερος αὐτῶν.
Strabo, Geograph. lib. XIV. p. 959. al. 648.

Τειοῦδ', οἷος ὃδ' ἐστὶ, θεοῖς ἱναλίγκιος αὐδῶν·
 Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημί τέλος χαριέστερον εἶναι,
 "Ἡ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχη κατὰ δῆμον ἅπαντα,
 Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δάματ' ἀκουάζονται αἰοιδοῦ,
 "Ἡμενοι ἑξείης· παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
 Σίτου καὶ κρεῖων· μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσαν

5

Talem, qualis hic est, diis assimilis voce:
 Non enim ego ullum puto eventum gratiorem esse,
 Quam cum lætitia quidem destineat populum universum,
 Convivæque per domum audiant cantorem,
 Sedentes ordine; juxta autem plenz-sint menzæ
 Pane et carnibus; vinum autem ex cratere hauriens

5

Ver. 4. Τειοῦδ'.] Apud Strabonem, loco jam citato, Τειοῦ γ'. Quæ et potior lectio.

Ibid. — αὐδῶν.] Apud Strabonem, αὐδῶν.

Ver. 5. Οὐ γὰρ ἔγωγε τι φημί ἔσθ' ἔτι.] Καὶ ἔτι ἀνέχεσθαι γὰρ, ὅτις ἔστι τὸ ἀντὶ τοῦτο εἰς δαίμονας ἢ παρασκευῆς. Φανταῖα δὲ ὅτις ὁ γὰρ τοῖς "Ὅμηρος τὸν τῷ παρασκευῆς βίον θανταῖα, ὡς ἔρα παρασκευῆς ἢ ζήλωνος ἀνέχεται. "Ὁ γὰρ ἔγωγε τι φημί ἔσθ' ἔτι." καὶ ὡς ἔχ' ἔρα ναι ταῦτα θανταῖα, μάλιστ' ἐν αὐτῷ γνώμῃ ποτὶ φανταῖα, εἰ λίγος, [infra ver. 11.] "Τοῦτο τι μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἶδεται" ἔστιν ἔχ' ἔστιν ἐν τῇ δὲ φρεσὶ, ἢ τὸ παρασκευῆς. εἰδομένη νομίζον. Καὶ μὴν οὐδὲ τῷ τυχεῖ ἀντὶ περιεχόμενος τούτοις τοῖς λόγοις, ἀλλὰ τῷ εὐφροσύνη τῶν "Ἑλλήνων. Lucian. De Pœtasia. Porro vituperat hunc locum Plato: Τί δὲ; πῶς ἂν ἀνδρα τὸν εὐφροσύνην λίγος, καὶ δοκῇ αὐτῷ κάλλιστον εἶναι πάντων, ἔστιν ὡς "εὐφροσύνη ἀντὶ τράπεζαι Σίτου ἢ κρεῖων ἔσθ' ἔτι." δοκῇ οὐ κατὰ φύσιν αὐτὰς πρὸς ἑαυτὰς ἰαυτοῦ ἐκείνου νῆψ· — Οὐ μὴ τὸν Διῶ, οὐ μοι φαίνεται ἰσχυρότατα. De Republ. lib. III. Alii Ulysses hæc, ut Phœacibus grata, eorumque moribus consentanea, dicere existimant. "Ὁ δὲ παρὰ τῷ 'Ὁμήρῳ 'Ὀδυσσεὺς ἡγούμενος δοκῇ γαστρίσθαι Ἐπειῶν τῆς πολυδουλείης ἀποπνεύσας φρεσὶν "Ὁ γὰρ ἔγωγε ἔσθ' ἔτι." Ὁ δὲ Μεγακλῆδης φρεσὶ τὸν 'Ὀδυσσεὺς καθεύδοντα τοῖς παισὶν, ὡς τῷ δοκῇ ἡμεῖς τοῖς Φαίαις εἶναι, τὸ ἀφροσύνην αὐτῶν ἀπαλλάττειν, προσωδόμενος τῷ Ἀλκίνοῳ [supra §. 248.] "Αἰὲν "δ' ἡμῖν δαῖς ἐστὶν φιλῆ ἔσθ' ἔτι." Μῖνος γὰρ οὕτως φρεσὶ, ὡς ἡμεῖς μὴ διαμαρτυρῶν. Athenæus, lib. XII. cap. 1. Similiter accipit Hermogenes περὶ Ἰδίου, lib. II. cap. πρὸς δαιμόνους· itemque Eustathius, in commentario ad §. 248. supra, et ad hunc locum. Vide et Athenæum, lib. V. cap. 4.

Ibid. — τέλος χαριέστερον εἶναι.] Καὶ σημαίνει — τὸ τέλος, τὸν θῶτον. Καὶ "Ὅμηρος, "Ὁ γὰρ ἔγωγε τι φημί τέλος ἔσθ' ἔτι." Τί λινος ἐστὶν καλῶς τὰς ἐπὶ μέλλουσιν καὶ μετὰ τὴν μυστικὴν παραδόξωσι λεγόμενων ἀντὶς δασυαυτῶν ἰνικα· τίλιν γὰρ, τὸ δασυαυτῶν.

Athenæus, lib. II. cap. 3. sub fine. "Mibi "vero" (inquit Casaubonus in annotationibus ad locum) "et absurdum videtur et "ridiculum quod scribitur hic ab auctore; "τίλος significare θῶτον in eo quem profert Homeri loco. — Est sane familiaris Ionicè scribentibus dictio τίλος, quæ "æpè nihil sonat aliud quam χεῖμα, res. "Τίλος θῶτον, res mortis, pro morte, æpè "apud Homerum et Hippocratem; ut res "voluptatum, Plauto, pro voluptates. Hoc "etiam modo exponas rectè, ὅτι τίλος χεῖμα "εἴςτις, res nulla gratior." Scholiastes aliter interpretatur; Ταῦτα (inquit) ἀπορροφῶντες τῷ κατὰ λίγος ἢ τῷ παντὶ δὲ βίῳ τίλος ἰσχυρῶς τὴν ἀποπνεύσας, ἀλλὰ συμπαροῦς τοῖς. Sed malè.

Ver. 6. — ἔχ' ἔτι. Al. ἔχ' ἔτι.

Ibid. — κατὰ δῆμον ἅπαντα.] Eratosthenes apud Athenæum, lib. I. cap. 14. legendum vult, κατὰ φύσιν ἀποπνεύσας. Sed malè; uti notant Barnesius, et Casaubonus in annotationibus ad hunc Athenæi locum.

Ver. 7. Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δάματ' ἀκουάζονται αἰοιδῶν.] Καὶ τὴν μουσικὴν οἱ πρῶτοι ἀντὶ τῶν ἰσχυρῶν, ἔχ' ὡς ἀναγκαῖον οὐδὲν γὰρ ἔχ' ἑαυτῶν ὅδ' ὡς χεῖμα, ὅπως τὰ γράμματα, πρὸς χρηματισμὸν, καὶ πρὸς εὐπορίαν, καὶ πρὸς μάθησιν, καὶ πρὸς πολιτικὰς ἀφροσύνας πολλὰς. — ὅδ' αὖ, καθάπερ ἡ γυμναστικὴ, πρὸς δύναμιν ἢ ἀλκὴν· ὁδῶν γὰρ εὐδαιμονίᾳ γιγνόμενοι ἐν τῇ μουσικῇ. Αἰσθάνται τοῖς πρὸς τὴν ἐν τῇ σχολῇ διαγωγὴν ἀντὶς ἢ φαίνεται παραγωγὴν αὐτῶν. "Ἡ γὰρ εἰσπνεται διαγωγὴν αὐτῶν τῶν ἰσχυρῶν, ἐν ταύτῃ εἰσπνεται. Δῶντες — φρεσὶν 'Ὀδυσσεὺς ταῦτα ἔστιν ἀντὶ διαγωγὴν, ἔστιν εὐφροσύνην τῶν ἀνδράων, "Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δάματ' "ἀκουάζονται αἰοιδῶν, "Ἡμενοι ἑξείης." Aristot. de Republ. lib. VIII. cap. 3.

Ibid. — ἀκουάζονται.] Al. ἀκουάζονται.

Ver. 8. — παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι.]

— dapes, et plenz pocula menzæ.

Æn. XI. 738.

Ver. 9. — ἐκ κρητῆρος.] Apud Mani-

Οἶνοχόος φορέησι καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσιν 10
 Τοῦτο τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἶδεται εἶναι.
 Σοὶ δ' ἐμὰ κῆδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονέοντα
 Εἴρεσθ, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στοναχίζω.
 Τί πρῶτον, τί δ' ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω;
 Κῆδε' ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν Δεοὶ οὐρανίωνες. 15
 Νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ὄφρα καὶ ὑμεῖς
 Εἰδῆτ'· ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα, φυγὼν ὑπὸ νηλεῆς ἡμαρ,
 Ὑμῖν ξείνος ἔω, καὶ ἀπόπροθι δώματα ναίων.
 Εἴμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν
 Ἀνθρώποισι μέλω, καὶ μευ κλέος οὐρανὸν ἵκει 20
 Ναιστάω δ' Ἰθάκην εὐδείελον· ἐν δ' ὄρος αὐτῇ
 Νήριτον, εἰνοσίφυλλον, ἀριπρεπές· ἀμφὶ δὲ νῆσοι

Pincerna afferat et infundat poculis:

10

Hoc quiddam mihi pulcherrimum in mente videtur esse.

Tibi verò meas ærumnas animus institit luctuosas

Sciocitari: ut adhuc magis lugens ingemiscam.

Quid primùm, quid autem deinde, quid verò ultimum narrabo?

Ærumnas quandoquidem mihi multas dederunt Dii coelestes.

15

Nunc verò nomen primùm dicam: ut et vos

Sciatis: ego verò deinde, postquam-effugero sævum fatum,

Vobis hospes sim, etiam longè domum habitans:

Sum Ulysses Laërtiades, qui omnibus dolis

Homini bus curæ-sum, et mea fama ad cælum pervenit:

20

Habito autem Ithacam apricam: in ipsâ verò mons est

Neritus, nemorosus, conspicuus: circum autem insulæ

sum Tyrium, § 37. (notante *Barnerio*.) δι
 πρητῆρος.

Ver. 10. — φορέησι.] Apud eundem
 περιήρησι.

Ver. 12. Σοὶ δ' ἐμὰ κῆδεα.]

Infandum, regina, jubes renovare delo-
 rem.

Sed si tantus amor casus cognoscere no-
 stros.

Incipiam ——. *Æn.* II. 3. 10. 12.

Καὶ μὴν ὅγ' Ὀδυσσεὺς τῷ Ἀλκινόῳ, “Σοὶ δ'
 “ἐμὰ κῆδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονέοντα Εἴ-
 “ρεσθαι, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στοναχί-
 “ζω.” Καὶ πρὸς τὸν χορὸν δ' Οἰδῆους, [*Sophocl. Oedip. Colon. ver. 501.*] “Δεινὸν μὲν
 “τὸ πάλαι κείμενον ἤδη κακὸν, ὧ ἔειπ', ἐπι-
 “γίγνεται.” Τὸν οὖν κακὸν φυλακτὸν ἐστὶ
 “τὰς ἰερῶν.” Ἀνῶνται γὰρ διηγόμενοι κα-
 “ταδικὰς αὐτῶν, ἢ σαφῆς παιδῶν, ἢ τινὰς κατὰ
 “τὴν οἰκ ἐπιτυχίᾳ ἢ κατὰ θάλατταν ἐμπορίας.
Plutarch. Symposiac. lib. II. Probl. 1.

Ibid. — ἐπετράπετο.] Τυτῶν ἐπίτρεψι.
Eustath. Sed vide suprâ ad i. 491. et in-
 tât ad ver. 296. hujus libri.

Ver. 13. — στοναχίζω.] MS. à *Tho. Bent-*

leio collatus, *στοναχίζω*. Atque ita legitur
 apud *Eustathium* in commentario, et apud
Plutarchum, loco suprâ ad ver. 12. citato.

Ver. 14. Τί πρῶτον, τί δ' ἔπειτα.] Apud
Eustathium, Τί πρῶτον σοὶ ἵκιστα. *Al.* τί ἵ-
 κιστα.

Ver. 19. Εἴμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης.]

Sum pius Æneas ——. *Æn.* I. 382.

Ibid. — ὃς πᾶσι δόλοισιν Ἀνθρώποισι μέ-
 λω.] Vide suprâ ad γ'. 121.

Ver. 20. — ἵκει.] *Al.* ἥκει.

Ver. 21. — Ἰθάκην εὐδείελον.] Πρὸς δι-
 σιν τῶν ἄλλων κερίτων. *Schol.* “Cæterum in
 “versu Homeri” (inquit *Xylander* in anno-
 tationibus ad *Strabonem*, lib. X. pag. 696.
al. 454.) “ἱσπῆλατες, pro εὐδείελος, legitur;
 “longè quidem rectius.” Immo verò mi-
 nus rectè; ut liquet ex *Odys.* γ. 605. no-
 tante *Barnerio*.

Ibid. — ἐν δ' ὄρος αὐτῇ Νήριτον.] Τὸ δὲ
 Νήριτον — Κράτης τι, ἐν τῷ περὶ λιμένων,
 Νήσιον γράφει· καὶ Φιλίππος δι' ὁμοίας ὅς ἐστι
 Ἰθάκην ὑπονόησιν ἐνὶ νῆσιν ἀποδοῦναι φησὶν. *Eustath.*
 Vide suprâ ad ε. 186. et γ'. 81. *Al.* Νά-
 ρικον.

Πολλαὶ ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλησι,
 Δουλίχιόν τε, Σάμη τε, καὶ ὕλησσα Ζάκυνθος·
 Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτῃ εἰν ἀλὶ κεῖται 25
 Πρὸς ζῶφον, (αἱ δὲ τ' ἀνευθε πρὸς ἧν τ' ἡέλιόν τε,)
 Τρηχεῖ, ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος· οὔτι ἔγωγε
 Ἦς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλοις ἰδέσθαι.
 Ἦ μὲν μ' αὐτοῖς ἔρυκε Καλυψώ, δῖα θεάων,
 Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι· 30
 Ὡς δ' αὐτως Κίρκη κατερέητυεν ἐν μεγάροισιν
 Αἰαίη, δολόεσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
 Ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον.
 Ὡς οὐδὲν γλύκιον ἤς πατρίδος οὐδὲ τοκῆων
 Γίνεται, εἴπερ καὶ τις ἀπόπροθι πίονα οἶκον 35

Multæ habitantur valdè propè invicem,
 Dulichiumque, Sameque, et nemorosa Zacynthus:
 Ipsa autem humilis longè-suprema in mari jacet
 Ad Occasum, (illæ verò seorsum ad auroram solemque.)
 Aspera, sed bona juvenum-altrix: nihil ego
 Propriâ terrâ possum dulcius aliud videre.
 Sanè quidem me illic detinebat Calypso, nobilissima dearum,
 In specubus cavis, cupiens sibi maritum esse:
 Similiter porro Circe detinebat domi suæ
 Ἄεα, dolosa, cupiens sibi maritum esse:
 Sed meum nunquam animum in pectore flectebant.
 Adeò nihil dulcius suâ patriâ neque parentibus
 Est, etiamsi et quis procul divitem domum

25

30

35

Ver. 24. Δουλίχιον τε, Σάμη τε, καὶ ὕλησσα Ζάκυνθος.]

— nemorosa Zacynthus,
 Dulichiumque, Sameque, et Neritos ar-
 dua saxis. Ἄεα. III. 270.

Ver. 25. Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτῃ εἰν ἀλὶ κεῖται.] Χθαμαλὴ, ταπεινὴ, καὶ ἐν τῇ θάλασσῃ ὡς ἐν πανυπερτάτῃ; ἢ τῇ θάλασσῃ, ἢ πρὸς τὴν ἑλῶνα, ὡς πρὸς δύσιν. Schol. Plures hujus rei explicationes afferunt Strabo, Geograph. lib. X. pag. 697. al. 454. et Eustathius ad locum; sed parùm aptas. Vide ad II. γ'. 201.

Ver. 27. Τρηχεῖ, ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος.] "Tota denique nostra illa aspera et mon-
 "tuosa, et fidelis, et simplex, et faultrix
 "suorum regio." Cicero, Orat. pro Cn. Plancio. "Ithacam illam in asperrimis
 "saxulis tanquam nidulum affixam." Id. de Orat. lib. I.

Non est aptus equis Ithacæ locus, ut ne-
 que planis
 Porrectus spatii —

Horat. Epist. I. vii. 41.

Vide suprâ ad γ'. 601.

Ibid. Τρηχεῖ.] Vide ad II. β'. 635.

Ver. 29. Ἦ μὲν.] Al. Ἦ μὲν.

Ver. 30. Ἐν σπέσσι.] Deest hic versus in MSS. nonnullis à Tho. Bentleio collatis.

Ver. 32. Αἰαίη.] Τὴ δὲ Αἰαίη, ἀντὶ τῇ Κολχικῇ, κατὰ ἰσχυρίαν τοιαυτὴν· Αἴα γὰρ πάλαι Κολχίδος. Eustath.

Ver. 33. — Ἰουδον.] Al. Ἰουδον.

Ver. 34. Ὡς ἂν γλύκιον ἤς πατρίδος.] "Patriam, quâ nihil potest esse jucundus."
 Cicero, Orat. post reditum in Senatu, sub ini-
 tio. "Cari sunt parentes, cari liberi, pro-
 "pinqui, familiares; sed omnis omnium
 "caritates patria una complexa est." Id. De Officiis, lib. I. § 17.

Ἦ πατρίς, ὡς ἱοίς, φίλων βροτοῖς.

Euripid. Phœniss. ver. 409.

Nescio quâ natale solum ducedine captos
 Ducit —

Ovid. ex Ponto, lib. I. Epist. iii. ver. 35.

Nos patriæ fines et dulcia linquimus arva.

Virgil. Eclog. I. 3.

Ibid. — γλύκιον ἤς πατρίδος.] Al. γλύκιον γ' ἤς πατρίδος· et, γλύκιον ἢς πατρίδος.

Γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ καίσι ἀπάνευθε τοκήων.

Εἰ δ' αἶγε τοι καὶ νόστον ἔμῳ πολυκηδὲ' ἐνίστω,

"Ὅν μοι Ζεὺς ἐφίηκεν ἀπὸ Τροίηςθεν ἰόντι.

Ἴλιόθεν με φέρον ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασσαν,

Ἰσμάρεν· ἔνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔκραιβον, ὅλιστα δ' αὐτούς. 40

Ἐκ πόλιος δ' ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες

Δασσάμεθ', ὥς μητις μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσῃς.

"Εὐθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ διεγῶ ποδὶ φευγέμεν ἡμέας

Ἠνώγεα· τοὶ δὲ μέγα κῆτιοι οὐκ ἐτίθοντο.

"Ενθα δὲ πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα 45

"Εσφαζόν παρὰ δῖνα, καὶ εἰλίποδας ἑλικας βοῦς.

Τόφρα δ' ἄρ' οἰχόμενοι Κίκαιες Κικόνεσσι γεγάνευι,

Οἳ σφισι γείτονες ἦσαν ἅμα κλέοντες καὶ ἀρείους,

"Ἦπειρον ναίοντες, ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἴππων

Terrā in alienā habitat seorsum à parentibus.

Agè verò tibi et reductum meum lachrymosum narraho,

Quem mihi Jupiter immisit à Trojá profecto.

Ab Ilio me ferens ventus Ciconibus appulit,

Ad Ismarum: ibi autem ego urbem depopulatus sum, occidique ipsa sacra. 40

Ex urbe verò uxores et possessiones multas ubi-ceperamus,

Divisimus, ut nequis mihi privatus abiret aequali-portione.

Tum verò quidem ego celeri pede fugere nos

Hortabar; illi verò valde multi non parebant.

Hic verò multum quidem vinum bibebatur, multas autem oves 45

Mactabant ad littus, et flexipedes camuros boves.

Interea verò abeuntes Cicones Ciconibus acclamabant,

Qui ipais vicini erant simul plures et moliores,

Continentem habitantes, docti quidem ab equis

Ver. 36. — καίσι.] Apud Eustathium in commentario, καίσι.

Ver. 37. Εἰ δ' αἶγε.] Vis particulæ, εἰ, hoc in loco huiusmodi est: "Siquidem me casus meus narrare velis, age ἔστω." Vide ad Il. γ'. 376.

Ver. 40. Ἰσμάρεν.] Ἰσμάρες, πόλις τῆς Κικονίας, ἥτις ὑπὸ Μαράδων [Barnesius ex Eustathio edidit Μαρόνους] λίγισται. Schol.

Ibid. — ἰγὼ πέλον.] Ita Barnesius. Vulgg. ἰγὼν πόλιν.

Ibid. — πόλιν ἔκραιβον.] Ἐπὲρ οἱ Κίκαιες τῷ Πριάμῳ συνεμάχοντο. "Κικόνων ἡγήτορι Μίντη." *Iliad.* ε'. 73. Schol.

Ver. 42. Δασσάμεθ', ὥς μητις μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσῃς.]

Μοίρας πᾶσιν νίμην ἴσῃς δ' ἐν πᾶσιν ἀρίστη. *Phocylides* στίχημα νεώτερον. ver. 130.

Ibid. — ἴσῃς.] Δῆλον δὲ ὅτι ἐν τῷ "ἴσῃς," λίσσται τὸ μοίρας. Διὸ δ' λαμβάνονται ἡ λίσσι καὶ τὸ ἰσομοιρίας. *Eustath.*

Ver. 43. — ἀπὸ Τροίης.] Μεταφορικῶς τῇ

τῇ· οἱ δὲ διεγῶ. τῇ ὅττι, ἢ ταχέϊ· οἱ δὲ, τῇ ζῶντι, ἢ τῇ ἐπὶ τῇ ἀποθανόντι· ἢ γὰρ ἐτίθετο, [supra ζ'. 201.] "διεγῶ βροτός," φθεῖν οἱ δὲ, τῇ κῆρῃ· οἱ δὲ, τῇ διεγῇ ἐν τῇ θαλάσσῃ, πρὶν ἔκραιβαν τὴν ἐν τῇ βάσει τῆς ἑστῆς. Schol. Quae omnes admodum inficetae explicationes. Longè verisimilior videtur interpretatio quam ex Veteribus affert Eustathius; nempe ut per πᾶσα διὰ τὸν intelligatur, τὸν στυδαῖον ἢ καὶ ἑκατόμινον τῆς ἐξ ἰδρωτῶν νεότητος ἴσα ἢ διεγῶ πᾶσι φεύγοντι παραχρῆμα στυδαῖος διὰ θαλάσσης φεύγοντι. Quam interpretationem agnovisse videtur et Scholasticus, quum addit, λίγισται δὲ τὸν ἰδρωτῶνα.

Quā via secta semel liquido pede detulit undae. *Lucret. lib. VI. ver. 638.*

Ver. 48. Οἳ σφισι.] *Al.* Οἳ σφιν.

Ver. 49. 50 — ἰσιτάμενοι μὲν ἀφ' ἴππων — ἢ δὲ χερὶ πικρὸν ἵαται.]

— seu cum pedes iret in hostem. Seu spumantis equi foderet calcaribus armos. *En. VI. 880.*

- 'Ανδράσι μάργασθαι, καὶ ὅθι χρὲ πεζὸν ἰόντα. 50
 Ἦλθον ἔπειθ', ὅσα φύλλα, καὶ ἄνθρα γίνεται ὄρη,
 Ἡέριοι· τότε δὴ ῥα κακὴ Διὸς αἴψα παρίσθη
 Ἡμῖν αἰνομόροισιν, εἴ' ἄλγεα πολλὰ πάθωμεν.
 Σπησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχῃ παρὰ νηυσὶ Δαΐαι·
 Βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκῆρεσιν ἐγχεΐουσιν. 55
 Ὅφρα μὲν ἡὺς ἦν, καὶ αἰέετο ἱερὸν ἡμαρ,
 Τόφρα δ' ἀλεξάμενοι μένομεν πλείονάς περ ἰόντας·
 Ἦμος δ' ἥελιος μετενίσσεται βουλευτόνδε,
 Καὶ τότε δὴ Κίκονες κλῖναν δαμάσαντες Ἀχαιοῖς.
 Ἐξ δ' ἀφ' ἐκαστῆς νηὸς εὐκνήμιδες ἱταῖροι 60
 Ὀλουνθ'· οἱ δ' ἄλλοι φύγομεν δανάτον τε, μόρον τε.
 Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
 Ἄσμενοι ἐκ δανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἱταῖρους.
 Οὐδ' ἄρα μοι προτέρω κῆρ κίον ἀμφίελισσαι,
 Πρίν τινα τῶν δειλῶν ἱτάρων τρεῖς ἐκαστον αὔσαι, 65

Cum-hominibus pugnare, et cum opus-esset peditem pugnare. 30
 Venerunt deinde, quot folia et flores nascuntur vere,
 Matutini: tunc sanè malum Jovis fatum affuit
 Nobis infelicibus; ut dolores multos pateremur.
 Consistentes autem pugnant pugna ad naves veloces;
 Feriebantque se-invicem aereis hastis. 55
 Quamdiù quidem tempus-matutinum erat, et augebatur sacra dies,
 Tamdiù utique nos-defendentes sustinebamur, plures licet essent:
 Quando verò sol transibat vespere-versus,
 Tum verò Cicones pepulerunt domitos Achivos.
 Sex autem à singulis navibus bene-ocreati socii 60
 Perierunt: ceteri verò effugimus mortemque fatumque.
 Illinc verò ulterius navigabamus dolentes corde,
 Labentes ex morte, charis amissis sociis.
 Neque sanè mihi ulterius naves procedebant remis-utrinque-agitate,
 Priusquam horum miscrorum sociorum ter unumquemque vocassemus, 65

Apud Homerum autem, "ἀφ' ἴστων μά-
 "καθ' (uti ex innumeris *Iliados* locis li-
 quet), non "ἐκ ἱππῶν equis," sed "ἐκ κυρρίβω
 "pugnare," denotat.

Ver. 51. — ὅσα φύλλα.]

Quàm multa in sylvis Autumani frigore
 primo

Lapsa cadunt folia —. *Æn.* VI. 309.

Ibid. — ἦμαρ.] *Al.* ἡμέρα.

Ver. 52. ἦμερ.] *Οἰκωμ.* Schol.

Ver. 57. — ἀλεξάμενοι.] *Al.* ἀλιζόμενοι.

Ver. 58. Ἦμος δ' ἥελιος μετενίσσεται βου-
 λυνόμει.] Μεταπορεύεται μετὰ τῆς τῆς ἡμέρας
 αὐτῆς δ' ἥελιος παρὰ ὤρει βουλευ- δὲ ἡ μεση-
 ρεία ἰσθί, ἡ ἑλίου τὴ μετὰ μεσημερίαν, ὅτι
 βροῖς λύνται τῇ μέσῃ. *Εμπεδοκ.*

— aratra jugo referunt suspensa ju-
 venci;

Et Sol crescentes decedens duplicat um-
 bras. *Virg. Eclog.* II. 65.

Ibid. — μετενίσσεται.] *Al.* μετακινεῖται.

Ver. 64. Οὐδ' ἄρα.] Non hic supervacane-
 um est istud ἄρα· sed vim habet hujusmo-
 di: "Neque, uti tam properè fugientibus fi-
 "eri verisimillimum erat, —." Vel;
 "Neque impediti trepida nostra fuga quia,
 "priusquam ulterius progredieremur, &c."

Ver. 65. — τρεῖς ἐκαστον αὔσαι.] Ἐξ ὧς δὲ
 ἦν τῶν τελευτησάντων τῶν ἀλλοδαπῶν, ἃ ἢ μὴ
 τὰ δώματα ἃ παρ' αὐτοῖς, τὰς γὰρ ψυχὰς
 διὰ τῶν μετῴρων ἀναπαλίσθαι, ἢ ὥστε συμ-
 πλέεσθαι αἱ τῶν πατρίδα διασπείων. *Schol.* ad
Pindar. Pythior. Od. IV. var. 284. Ejusdem-

Οἳ θάνον ἐν πεδίῳ Κικόνων ὑπὸ δηϊωθέντες.
 Νηυσὶ δ' ἐπῶρσ' ἄνεμον βορέην νεφεληγερέτα Ζεὺς
 Λαίλαπι Δεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
 Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὁρᾷ δ' οὐρανόθεν νύξ.
 Αἱ μὲν ἔπειτ' ἐφέροντ' ἐπικάρσiai, ἰστία δέ σφιν
 Τριχθὰ τε καὶ τετραχθὰ δίσχισεν ἰς ἄνέμοιο.
 Καὶ τὰ μὲν ἰς νῆας κάθεμεν δέισαντες ὀλεθρον,
 Αὐτὰς δ' ἐσσυμένως προερεύσαμεν ἥπειρονδε.
 Ἔνθα δύο νύκτας, δύο τ' ἡμέατα συνεχῆς αἰεὶ
 Κείμεθ, ὁμοῦ καμάτῳ τε, καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες·
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμᾶρ ἐυπλόκαμος τέλεισ' ἦώς,
 Ἰσθὺς στησάμενοι, ἀνὰ θ' ἰστία λευκὰ ἐρύσαντες
 Ἡμεθα· τὰς δ' ἄνεμός τε, κυβερνῆται τ' ἴθουν.
 Καὶ νῦ κεν ἀσκηθῆς ἰκόμεν ἰς πατρίδα γαῖαν,
 Ἄλλὰ με κῦμα, ῥόος τε, περιγνάμπτοντα Μάλειαί,

70

75

80

Qui perierunt in campo à Ciconibus trucidati.
 Navibus autem immisit ventum Boream nubium-coactor Jupiter
 Cum procellâ ingenti, nubibusque co-operuit
 Terram simul et pontum; ingruit verò è-cælo nox.
 Hæ quidem deinde ferebantur obliquæ; vela autem ipsi
 In tres quatuorque partes discidit vis venti.
 Et hæc quidem in naves deposuimus, timentes interitum:
 Ipsas verò festinantèr subduximus ad continentem.
 Hic duas noctes et duos dies continenter sèmpèr
 Jacobamus, simul laboreque et doloribus animum rodentes:
 Sed quandò jam tertium diem comas-pulchra complevisset aurora;
 Malls erectis, velisque albis explicatis,
 Sedebamus: illas verò ventusque gubernatoresque dirigebant.
 Et jam incolumis pervenissem in patriam terram,
 Sed me unda, æstusque, circumflectentem Maleam.

70

75

80

que ritûs meminerunt Eustathius et Scholī-
 astes ad hunc Homeri locum.

—— animamque sepulchro
 Condimus, et magnâ supremum voce
 ciemus. Æn. III. 67.

Tunc egomet tumulum Rhæteo in lit-
 tore inanem
 Constitui, et magnâ manes ter voce vo-
 cavi. VI. 505.

Ver. 66. — δηϊωθέντες.] Pronuntiabatur
 δηϊωθίς. Uti rectè notavit Barnesiū.

Ver. 68. — σὺν δὲ νεφέεσσι.] Vide su-
 præ ad i. 293.

Ver. 70. Αἱ μὲν ἴσται ἐφέροντ' ἐπικάρσiai.]
 Ἐπικάρσiai, πλάγιαι. Schol.

Obliquatque sinus in ventum —.

Æn. V. 11.

Eustathius verò vocem ἐπικάρσiai aliter ex-
 ponit: Ἐπικάρσiai δὲ, (inquit), ἢ πλάγιαι
 νῦν ὁμοίαι τῇ ἱγάρσiai, ἀλλ' ἐπὶ κεφάλῃ,

διὰ τὴν ἐκ τῆ σφοδρῆς ἐπύματος τῶν ἰσίων πη-
 λὴν ἵστασιν.

Ver. 71. Τριχθὰ τε ἔ τετραχθὰ δίσχιων.]
 Vide ad II. γ'. 363.

Ver. 72. — κάθισιν.] Editiones vul-
 gatæ habent κάθισιν. Barnesiū autem κά-
 θισιν edidit, ex Hypo Apollinis, qui Homē-
 ro ascribitur, ver. 487. 503. ubi etiam in
 vulgatis Editionibus legitur, κάθισιν, κάθι-
 σαν. Atque hanc Barnesii lectionem, cū et
 ex uno MS. à Tho. Bentleio collat. firmatur,
 in Textum recepi.

Ver. 73. — προερεύσαμεν.] Αἱ προερί-
 σαι.

Ver. 74. — συνεχῆς αἰὼς.] Καὶ ἔρα ἰς σέ-
 ταις τὸ συνεχῆς ἐκτάνον τὴν κατέρχουσαν πρό-
 σται ἀσυνήθως. Διὸ καὶ ἐτόλμησεν τις, ὡς
 περ ἰσὶ τῷ ἰνίσῳ, ὅσῳ καὶ ἰσυνῶ διαπλάσσει
 τὸ ἀμειβάσθων διὰ δάκτυλον. Eustath. Vide
 ad II. μ' 26.

Ver. 80. — Μάλειαί.] Ἀπερωθήσιν τῆς
 Λακωνικῆς. Schol.

Καὶ βορέης ἀπέωσσε, παρέπλαγξεν δὲ Κυθήρων.
 Ἔνθεν δ' ἐννήμαρ φερόμεν ὁλοοῖς ἀνέμοισι.
 Πόντον ἐπ' ἰχθυοῦντ'· αὐτὰρ δεκάτῃ ἐπέβημεν
 Γαίης Λωτοφάγων, οἷτ' ἄνθινον εἶδαρ' ἔδουσιν.
 Ἔνθα δ' ἐπ' ἡμέϊρου βῆμεν, καὶ ἀφυσάμεθ' ὕδαρ.
 Αἶψα δὲ δεῖπνον ἔλοντο Δοῆς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιο τ' ἐπασσάμεθ', ἥδ' ἐ ποτῆτος,
 Δὴ τότ' ἐγὼν ἐτάρους προῖην πύθεσθαι ἰόντας,
 ("Ἄνδρες δύο κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἄμ' ὀπάσσας,)
 Οἵτινες ἄνδρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
 Οἱ δ' αἶψ' οἰχόμενοι μίγεν ἄνδράσι Λωτοφάγοισιν.
 Οὐδ' ἄρα Λωτοφάγοι μῆδον' ἐτάρσιν ὄλεθρον
 Ἡμετέροισι, ἀλλὰ σφι δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.
 Τῶν δ' ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν,

85

90

Et Boreas depulit, et aberrare fecit Cytheris.
 Hinc autem novem diebus ferebar perniciosus ventis
 Pontum per piscosum : at decimo conscendimus
 Terram Lotophagorum, qui utique floridum cibum edunt.
 Hic verò continentem ingressi sumus et hausimus aquam ;
 Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves socii.
 At postquam cibum gustassemus, et potum,
 Tum verò ego socios pramisi sciscitatum profectos,
 (Viris duobus electis, tertio præcone simul addito,)
 Quinam viri essent in terrâ panem edentes.
 Hi verò statim abeuntes congressi sunt viris Lotophagia.
 Neque sanè Lotophagi parabant sociis mortem
 Nostria, sed ipsis præbuerunt lotum gustandam.
 Horum autem quicunque loti comedisset dulcem fructum,

85

90

Ver. 81. — Κυθήρων.] Κύθηρα νῆος τῆς
 Ἀσπυκῆς. Schol.

Ver. 82. — ἐννήμαρ φερόμεν ὁλοοῖς ἀνέμοισι.] Vide Strabonem, Geograph. lib. I. pag. 45. al. 25.

Ver. 84. Γαίης Λωτοφάγων.] Ἀπὸ τῆς δὲ προέχουσιν ἐς τὸν πόντον τῶν τῶν Γιδάων νήμων τῶν Λωτοφάγων· οἱ τὸν καρπὸν μῆλον τῷ Λωτῷ τρώφοντες ζῶσι. Herodotus, lib. IV. cap. 177. Ἦν δὲ Μήνηγα τομίζουσι εἶναι τὴν τῶν Λωτοφάγων γῆν, τὴν ὑφ' Ὀμήρῳ λεγομένην· ἢ κρίνεται τινὰ σύμβολα, ἢ βωμοὶ Ὀδυσσεύς, ἢ αὐτοὶ ὁ καρπὸς· πολλὸ γὰρ ἐστὶ τὸ δένδρον ἐν αὐτῇ τὸ καλύμνον λωτὸν, ἔχον ἡδιστον καρπὸν. Strabo, Geograph. lib. XVII. pag. 1191. al. 834. Vide et eundem lib. I. pag. 44. al. 25. et lib. III, pag. 237. al. 157. item infrà ad ver. 94.

Ver. 85. — ἀφυσάμεθ' ὕδαρ.] Vide supra ad ὅ. 359.

Ver. 88. — προῖην.] Al. προῖιν.

Ver. 89. — τρίτατον κήρυχ' ἄμ' ὀπάσσας.] Ἦνα μὴ ὑπεριχέρεται ὅτι διὰ τοῦ κήρυκα. Schol.

Ver. 90. — ἔιν.] Al. ἔιν.

Ibid. — σῖτον ἔδοντες.] Vide supra ad ὅ. 222.

Ver. 92. — ἄρα.] Ut antea fecerunt Cicones.

Ver. 94. — ἔστι λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν, ὅτι.]

Sic nova Dulichio Lotos gustata palato,
 Illo, quo nocuit, grata sapore fuit.

Ovid. Trist. lib. IV. Eleg. i. ver. 31.

Nec degustanti Lotos amara fuit.

Hos ego, qui patriæ faciant obliviam, suc-
 cos

Parte meæ vitæ, si modò dentur, e-
 Id. ex Pont lib. IV. Epist. x. ver. 18.

Ὁ δὲ τῷ λωτῷ καρπὸς ἐστὶ μίγματος, ὅσον τὸ τῆς σχίνου γλυκύτητα δι, τῷ φαινικίῳ τῇ καρπῷ προστίκτου. Πουῶνται δὲ ἐκ τῶν καρπῶν τούτων οἱ Λωτοφάγοι καὶ οἶνον. Herodot. lib. IV. cap. 177. Vide Athenæum, lib. XIV. cap. 18. et Plin. Nat. Hist. lib. XIII. cap. 17. item supra ad ver. 84. Porro Heraclides Ponticus hæc allegoricè interpretatur:

Οὐκ ἔτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν, οὐδὲ νείεσθαι·
 Ἀλλ' αὐτοῦ βούλοντο μετ' ἀνδράσι Λωτοφάγοισι
 Λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν, νόστου τε λαβέσθαι.
 Τοὺς μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκη,
 Νηυσὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ δῆσα ἐρύσσας.
 Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίφρας ἐταίρους
 Σπερχομένους νηῶν ἐπιβαινέμεν ὠκείων,
 Μὴ πῶ τις λωτοῖο φαγὼν νόστοιο λάθηται.
 Οἱ δ' αἶψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
 Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὴν ἄλλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 "Ευθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ.
 Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων, ἀθεμίστων,
 Ἰκόμεθ, οἳ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν,
 Οὔτε φυτεύουσιν χερσὶν φυτὸν, οὔτ' ἀρδῶσιν·
 Ἀλλὰ τάγ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,

95

100

105

Non amplius renunciate rursum volebat, neque redire :

95

Sed illic volebat apud viros Lotophagos

Lotum edentes manere, reditusque oblivisci.

Hos quidem ego ad naves duxi flentes necessitate,

Navibusque in cavis sub transtra ligavi tractos.

At ceteros jussi dilectos socios

100

Festinantes naves conscendere celeres,

Nè fortassis quis loto pastus reditus oblivisceretur.

Hi autem statim ingrediebantur, et per transtra sedebant :

Ordine verò sedentes canum mare verberabant remis.

Illinc autem ulterius navigabamus dolentes corde.

105

Cyclopium autem ad terram superborum, exlegum,

Venimus, qui scilicet diis freti immortalibus,

Neque plantant manibus plantam, neque arant :

Sed hæc absque semente et aratione omnia proveniunt,

Καί τις δὲ (inquit) τὴν Ὀδυσσεὺς πλάνη, εἰ
 τίς ἀκριβῶς ἰδίῳ σκοπῶν, ἡλληγορημένην εὐρή-
 σαι. Πάσης γὰρ ἀριστερῆς καθάπερ βέλων τι, τὸν
 Ὀδυσσεὺς παρασημάμενος ἰαυτῷ ["Ὀμηρος],
 διαπεριλοισόφηται, (ἰαυτῷ τὰς ἐπινομήμας τὸν
 ἀνθρώπινον βίον ἡχθῆσαι καυίας), ἀδούνη μὲν τὸ
 Λωτοφάγου χωρίου, ἔστιν ἡγευγὸν ἀπολαύσεως,
 ἢ Ὀδυσσεὺς ἡγευγῶντος παρὶσπλινεῖ.

Ver. 96. — βέλοντο.] Apud Eustathium
 in commentario, βέλονται.

Ibid. — μετ' ἀνδράσι.] *Al.* παρ' ἀνδράσι.

Ver. 98. 99. — ἄγον. — Νηυσὶ δ' ἐν.]

Al. ἄγον — Νηυσὶ ἐν.]

Ver. 99. — ἐρύσσας.] Ita rectè Bathe-
 rius, pro vulgato ἐρύσας. Vide ad Il. σ'.
 781.

Ver. 106. Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων,
 ἀθεμίστων, Ἰκόμεθ.] Δίκαιοι ὄντο πλὴν Πολυ-
 φημου ὅτιν τὸ μὲν ὑπερφιάλων νῦν, μεγάλων
 τοῦ Ἰ ἀθεμίστων, μὴ ἔχοντων χεῖρας ἡμῶν, δια-

τὸ Σιμισυῖον Ἰκαρον [infra ver. 114. 115.]
 " Παιδων ἢ ἀλόχων." Schol. Vide autem
 ad ver. 107.

Ver. 107. — αἱ γὰρ.] Qui scilicet —
 Ibid. — πεισθεῖσιν ἀθανάτοισιν.] Εἰ δὲ καὶ
 πεισθεῖσιν μὲν θεοῖς ἰταῦτα Κύκλωπες λίγω-
 ται· ὁ δὲ Πολύφημος ἐν τοῖς ἔξῃ [infra ver.
 275.] ἔρει ὅς ἐν ἀλλήλοις Διὸς οἱ Κύκλωπες, ὡς
 φίλοι· Ἰουδῆς ἑκάστο φθόν. Eustath. Quod
 tamen hinc non sequitur. Nam θίσις ἢ
 πεισθεῖσιν (inquit ipse Eustathius) Κύκλωπες·
 ὁ μῦθος λίγος, δι' ὃν αὐθόρται παρὰ τοῖς, οἷον
 Διὶ, ἑλέτ' ἀνθρώποι, γῇ νύμφαις παραστρέ-
 φοις [ver. 154.] Ἀπόλλωνι, ἡλίῳ καὶ τοῖς
 τοιούτοις· ὡς θαρρύντες διὰ τὸ ἐς ἑαυτὸν γῆν
 ἐν Ἰκαρον. Soli nimirum fertilitate freti,
 omni curâ, omni labore vacabant. Quod
 fieri potuit, etsi nullâ Deorum reverentiâ
 tenerentur.

Ver. 109. Ἀλλὰ τάγ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα

Πυροὶ, καὶ κριθαί, ἡδ' ἄμπελοι, αἵ τε φέρουσιν
 Οἶνον ἑριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρος αἰεΐει.
 Τοῖσιν δ' ἔτ' ἀγοραὶ βουλευφόροι, οὔτε δέριστες·
 Ἄλλ' οἷγ' ὑψηλὴν ὄρεαν ναῖουσι κάρηνα,
 Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι· θεμιστύνει δὲ ἕκαστος
 Παιδῶν ἡδ' ἀλόχαν· οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσι.
 Νῆσος ἔπειτα λάχεια παρὲς λιμένος τετάνυσται
 Γαίης Κυκλώπων, οὔτε σχεδὸν, οὔτ' ἀποτῆλ' οὔ,
 Ὑλῆεσσ'· ἐν δ' αἶγες ἀπειρέσιαι γεγάασιν
 Ἀγριαί· οὐ μὲν γὰρ πάτος ἀνθρώπων ἀπερύκει·

110

115

Triticum, et hordeum, atque vites, quæ utique ferunt
 Vinum ex magnis uvis, et ipsis Jovis imber incrementum dat;
 Illis verò neque conciones consiliariæ, neque leges;
 Sed ipsi celso tum montium inhabitant cacamina,
 In speluncis cavis: jus autem dat unusquisque
 Liberis atque uxoribus; neque se invicem curant.
 Insula deinde humilis præ portu obtenditur
 Terræ Cyclopum, neque propè, neque remotè,
 Sylvosa: in eâ verò capræ innumera nascuntur
 Agrestes; neque enim frequentatio hominum prohibet:

110

115

πάντα φύονται.] Similiter Hesiodus, de aureo
 Seculo;

καρπὸν δ' ἴσθρι ζιδαρος ἔσθου
 Αἰνιμαῖα πολλὰ τε καὶ ἀθήναι·

"Erg. & Περικ. I. ver. 117.

Et Ovidius;

Ipsa quoque immunis, rastroque intacta,
 nec ullis
 Sancia vomeribus, per se dabat omnia
 tellus. Metamorph. lib. I. ver. 101.

Et ibid. ver. 111.

Mox etiam fruges tellus inarata ferebat;
 Nec renovatus ager gravidis canebat a-
 ristis.

Vide Diodorum Siculum, lib. V. sub initio;
 et Strabonem, Geograph. lib. XI. pag. 766.
 767. al. 501. 502.

Ver. 111. — ἑριστάφυλον.] Ἐν ταύτῃ
 παρὰ τῆς σταφυλῆς γινώσκοντες. Schol.
 Ibid. — καὶ σφιν Διὸς ὄμβρος αἰεΐει.] Ὁμ-
 ερος δὲ Διὸς, τυτσίην αἰεΐει. Eustath. Vide
 suprâ ad ὕ. 477. et 581.

Ver. 112. 114. Τῶν δ' ἔτ' ἀγοραὶ —
 θεμιστύνει δὲ ἕκαστος Παιδῶν ἡδ' ἀλόχαν.] Καὶ
 τὸ πρῶτον ἰσχυρίζονται αἱ πόλεις, καὶ τὸν ἴτι-
 σὰ ἴθην ἐκ βασιλευμένων γὰρ συνῆλθον. Πά-
 ρα γὰρ εἰς βασιλεύοντα ἀπὸ τῶν πρὸς αὐτὸν
 ὥσπερ καὶ αἱ πόλεις διὰ τὴν συγγένειαν. Καὶ
 αὐτὸν ἰσχυρὸν λέγει Ὁμήρος, " — θεμιστύνει δὲ
 ἕκαστος Παιδῶν ἡδ' ἀλόχαν." Στοιχεῖται γὰρ
 καὶ ὅτι τὸ ἀρχαῖον ἦεν. Aristot. de Republ.
 lib. I. cap. 2. Vide Platonem de Legibus, lib.

III. haud longè ab initio; et Strabonem, Geo-
 graph. lib. XIII. pag. 885. al. 592.

Ver. 114. — θεμιστύνει δὲ ἕκαστος Παι-
 δων ἡδ' ἀλόχαν.] Ἐν μὲν δὲ τῇ λακκαδομονίῃ
 πόλιν μὴ ὁλίγον ὁ νομοθέτης ἐπιμελῆσαι δοκεῖ
 πεποιθὸς τρεφῆς τε καὶ ἐκτελεσμάτων ἐν δὲ
 ταῖς πόλεσιν τῶν πόλεων ἐκτελεσται πρὸς
 τὸν νότον, καὶ τῇ ἑκάστῃ ὡς βέλτεται. Κο-
 νωνίου, " θεμιστύνει παῖδας ἡδ' ἀλόχην."
 Aristot. Ethic. Nicom. lib. X. cap. 10.

Ver. 115. — ἡδ' ἀλόχαν.] Αἱ ἡδ' ἀλόχαι.

Ibid. — οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσι.]

— ἀπὸ δ' ἔθνη ἔθνη ἔθνη.

Euripid. Cyclops, ver. 120.

Ver. 116. Νῆσος ἔπειτα λάχεια.] Λάχεια,
 ὡς γινώσκοντες, λαχαινοὶ καὶ ἐκτελεσ-
 ται δυναμῆς. Schol. Λαχαινοὶ τὸ ἐκτελεσται,
 — καὶ "λαχαινοὶ νῆσοι," ἀπὸ τῆς ἐκτελεσται
 ὡς βάθος, δύναμις. Οἱ δὲ λέγοντες αὐτὴν
 "ἐλάχεια" εἶναι, ὁ ἴδιος ἐμφανὲς ἀλλ' ἐν τῇ
 παρακλήσει ἐλέγχοντες "Πάρος τε λιμένος
 "τιτάνεται." Πῶς γὰρ παρατίθεται, με-
 τὰ τῆς. Etymolog. Magn. in voce Λαχαί-
 νος. Quin et MSS. à Tho. Beasilis collati
 habent λάχεια. Et iterum occurrit eadem
 vox infra ὕ. 509. "Ἐστ' αὐτὴ τε λή-
 "χαια —" Quanquam Scholiasti ibi
 legisse videtur "ἐλάχεια." Porro non-
 nulli, notante Eustathio, Λάχεια, hoc in lo-
 co, insula nomen proprium existimaverunt.

Ver. 119. — πάτος.] Πάτος δὲ
 φασί, ὁ ἀνατορῆς, ἡ τοῦ δότος. — Ὁμοίαν
 τοιοῦται δὲ καὶ αὐτὴ, καθὰ καὶ ὁ κτίτης, καὶ

- Οὐδέ μιν εἰσοιχεῦσι κυνηγέται, οἷτε καθ' ὕλην 120
 "Αλγεα πάσχουσιν, κορυφὰς ὀρέων ἐφέποντες.
 Οὐτ' ἄρα ποίμνησιν καταΐσχεται, οὐτ' ἀρότοισιν,
 'Αλλ' ἤγ' ἄσπαρτος καὶ ἀνήροτος ἤματα πάντα,
 'Ανδρῶν χηρέυει, βόσκει δέ τε μηκάδας αἶγας.
 Οὐ γὰρ Κυκλώπεσσι νέες πάρα μιλτοπάρῃς, 125
 Οὐδ' ἄνδρες νηῶν ἐνὶ τέκτονες, οἳ κε κάμοιεν
 Νῆας εὐσσέλμους, αἳ κεν τελόοιεν ἕκαστα,
 "Αστὲ ἐπ' ἀνθρώπων ἰκνεύμεναι· οἷα τε πολλὰ
 "Ανδρες ἐπ' ἀλλήλους νηυσὶν περόωσι θάλασσαν·
 Οἳ κε σφιν καὶ νῆσον εὐκτιμένην ἐκάμοντο. 130
 Οὐ μὲν γάρ τι κακὴ γε, φέροι δέ κεν ἄρια πάντα·
 'Εν μὲν γὰρ λειμῶνες ἀλὸς πολιοῖο παρ' ὄχθας
 'Υδρηλοί, μαλακοί· μάλα κ' ἄφθιτοι ἄμπελοι εἶεν.
 'Εν δ' ἄροσις λείη· μάλα κεν βαθὺ λήϊον αἶεν
 Εἰς ἄρας ἀμῶεν· ἐπεὶ μάλα πῖαρ ὑπ' οὐδας. 135
 'Εν δὲ λιμὴν εὖορμος, ἣν οὐ χρεὼ πείσματος ἐστίν,

- Neque ipsam ingrediuntur venatores, qui per sylvam 120
 Dolores patiuntur, juga montium lustrantes.
 Neque sanè gregibus occupatur, neque arationibus,
 Sed ipsa absque-semente et inarata diebus omnibus
 Viris caret; pascit verò balantes capras.
 Non enim Cyclopihus naves adsunt proras-rubras-habentes, 125
 Neque viri insunt navium fabri, qui conficiant
 Naves bonis-transtis-instructas, quæ perficiant singula,
 Ad urbes hominum euntes; veluti crebrò
 Viri ad se-invicem navibus trajiciunt mare;
 Qui ipsis et insulam benè-habitatam elaborarent. 130
 Neque enim omninò mala; ferret autem tempestiva omnia:
 Insunt enim prata maris canì ad littus
 Irrigua, mollia; omninò pereanæs vites essent.
 In eà etiam aratio facilis; valdè altam segetem semper
 Statis temporibus meterent: quia valdè pingue subest solum. 135
 In eà porro portus opportunus, ut non opus fune sit,

δ δῶπος, καὶ τὰ τοιαῦτα. Eustath. Vide ad II. γ. 455.

Ver. 125. — [μιλτοπάρῃς.] Μίλτορ τὰς παριῶνς κυνηγεῖναι, τινεὶ τὰς πρῶτας. Μίλτος δὲ, τῆλὸς βρωτῶδης. Schol.

Ver. 126. — [οἳ κε κάμοιεν.] Barnesius edidit οἳ κινάμοιεν. Minus rectè.

Ver. 128. — [οἷα τε πολλὰ "Ανδρες ἐπ' ἀλλήλους.] Τὸ δὲ "οἷα τε πολλὰ" ἑλλειψιν ἔχει προβίβας, ἵνα λίγη, δι' οἷα πολλὰ αἵτια καὶ πράγματα ἐπ' ἀλλήλους πρῶτον ἀνδραποῖ. Eustath. Minus rectè. Voces enim οἷα et πολλὰ non ad præcedentem ἱκασα referuntur; sed, ut opinor, adverbiorum loco hic usurpantur; uti Odys. γ'. 73. l. 254. λ'. 363. Iliad. β'. 798. λ. 391.

Ver. 131. Οὐ μὲν γὰρ τι κακὴ.] Vide ad II. α'. 170. et infrà ad ψ'. 266.

Ver. 133. — [μάλα κ' ἄφθιτοι.] Al. μάλ' ἀφθιτοί. Quod idem.

Ver. 134. — [μάλα κεν.] Al. τάχα κεν.

Ver. 135. — [ὕπ' οὐδας.] Al. ἐπ' οὐδας.

Ver. 136. — [ἣν οὐ χρεὼ πείσματος ἐστίν, οὐτ' ἐνδὲς βαλίων.]

— hic fessas non vincula naves Ulla tenent, unco non alligat anchora morsu. Æn. I. 172.

Ibid. — [πέσματος.] Ἀπογύει σχοινίον, ἢ πῶνεται ἡ ναῦς. Schol.

Οὐτ' εὐνὰς βαλλέειν, οὔτε πρυμνήσι' ἀνάψαι,
 Ἄλλ' ἐπικέλσαντας μῆναι χρόνον, εἰσόκε ναυτίων
 Θυμὸς ἐπατρύνη, καὶ ἐπιπνεύσωσιν ἄηται.
 Αὐτὰρ ἐπὶ πρῶτος λιμένος ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ, 140
 Κρήνη ὑπὸ σπείους· περὶ δ' αἰγυριοὶ πεφύασιν.
 Ἔνθα κατεπλόμεν, καὶ τις θεὸς ἡγεμόνευε
 Νύκτα δι' ὄρφναίην· οὐδὲ προῦφαίνειτ' ἰδέσθαι·
 Ἄη γὰρ παρὰ νηυσὶ βαθεῖ ἦν, οὐδὲ σελήνη
 Οὐρανόθεν προῦφαίνε· κατείχετο γὰρ νεφέεσσιν. 145
 Ἔνθ' οὔτις τὴν νῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν·
 Οὐτ' οὖν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα ποτὶ χέρσον
 Εἰσίδομεν, πρὶν νῆας εὐσσίλους ἐπικέλσαι.
 Κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ, καθείλομεν ἰστία πάντα·
 Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης· 150
 Ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν ἧῷ διαν.
 Ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,

Neque anchoras jacere, neque rudentes alligare,
 Sed qui-appulerint manere aliquandiu, donec nautarum
 Animus impulerit, et aspirarint venti.
 Cæterum in vertice portus fluit limpida aqua,
 Fons sub specu: circum autem populi nascuntur.
 Huc descendebamus, atque aliquis deus ducebat
 Noctem per obscuram: non enim apparebat, ut videretur;
 Caligo enim circa naves densa erat, neque luna
 E cælo lucebat; obtegebatur enim nubibus.
 Hic nullus insulam vidit oculis;
 Neque sanè fluctus magnos volutos ad littus
 Vidimus, antequam naves bonis-transstris-instructæ appulissent.
 Appulsis autem navibus, collegimus vela omnia:
 Egressi autem et ipsi sumus in litus maris;
 Ibi que somno-soluti expectavimus auroram divinam.
 Quando autem manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,

Ver. 141. — πύφασιν.] Apud Eustathium in commentario, πύφασιν. Quod ferri non potest. Antepenultimam enim producit.

Ver. 149. — ἔδὲ πρὸφαίνετ' ἰδέσθαι
 Ἄη γὰρ παρὰ νηυσὶ.]

Nam neque erant astrorum ignes, nec
 lucidus æthrâ

Sidereâ polus; obscuro sed nubila cælo,
 Et Lunam in nimbo nox intempesta te-
 nebat. Æn. III. 585.

Ver. 144. Ἄη γὰρ παρὰ νηυσὶ βαθεῖ ἦν.]
 Ὅτι δὲ ἡ ἄη τὴν πρῶτον σκοτεινὴν ἴσιν, ἔδὲ τὴν
 πρῶτον λίαντιν· ἀέρα γὰρ τὸ εὐνὸς καλῶ-
 σιν “Ἄη γὰρ παρὰ νηυσὶ βαθεῖς ἦν, ἔδὲ
 “σελήνη Οὐρανὸν πρὸφαίνε.” Plutarch. de
 primo Frigido. Ubi notandum pro βαθεῖς ἦν,
 legisse hic Plutarchum, βαθεῖς ἦν.

VOL. I.

Ibid. — παρὰ νηυσὶ.] Ita edidit Barne-
 ius ex emendatione Henrici Stephani. At-
 que ita legit Plutarchus loco jam supra ci-
 tato. Vulgati habent, περὶ νηυσὶ.

Ver. 145. — κατέχετο γὰρ νεφέεσσιν.]
 Eustathius in commentario citat, κατέχετο
 δι' νεφέων. Quod et ferri posset. Vide ad
 II. 4. 51.

Ver. 149. Κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ, καθείλομεν
 ἰστίαν.] Κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ, ὅ ἐστι, κατ' ἀντίσ-
 τωσιν, προσκαλῶσιν δὲ τῶν νηῶν. Eustath.
 Attamen æquè rectè, ut opinor, dicitur
 Κελσάσῃσι δι' νηυσὶ, ac (si tulisset versus)
 Κελσάσῃσι δι' νηῶν.

Ver. 151. — ἀποβρίξαντες.] Ἐπὶ βορρῇ ἢ
 τρυφῇ ἀποκοιμηθέντες. Schol.

Ibid. — ἡμῶν ἡ δῖαν.] Similitèrque
 infra ver. 306. Vide ad II. 6. 561.

Νῆσον θαυμάζοντες ἐδινέμεσθα κατ' αὐτήν.

᾽Ωσαν δὲ νύμφαι, κόραι Διὸς Αἰγιόχοιο,

Αἴγας ὀρεσκάους, ἵνα δαιτνήσιαν ἐπαῖροι.

155

Αὐτίκα καμπυλὰ τρέχα καὶ αἰγανέας δολιχαύλους

Εἰλόμεθ' ἐκ νηῶν· διὰ δὲ τρέιχα κρομυθέντες

Βάλλομεν· αἶψα δ' ἔδωκε θεὸς μακρικήα θῆραν.

Νῆες μὲν μοι ἔπαυτο θυώδεα, ἐς δὲ ἐξέστην

Ἐννέα λάγχανον αἶγας· ἐμοὶ δὲ δέκ' ἔβλεν οἶον.

160

᾽Ως τότε μὲν πρόπαν ἡμεῖς, ἐς πέλιον καταδύντα,

Ἦμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα, καὶ μέθυ ἡδύ.

Οὐ γάρ πα νηῶν ἐξέφαιτο οἶνος ἐρυθρός,

Ἄλλ' ἐνέην· πολλὸν γὰρ ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἔκαστοι

Ἦφύσαμεν, Κικόκῳ ἱερὸν προλιέθρον ἑλόντες.

165

Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύσσομεν, ἐγγυὺς ἑόντων.

Insulam admirantes, obambulabamus per eam.

Excitârunt verò Nymphæ, filie Jovis Egiochi,

Capras montanas, ut trandium sumerent socii.

155

Continuò incurvos arcus et hastas longis-cuspidibus

Cepimus ex navibus: in-tres-partes autem dispositi

Jaculabamur; statim verò dedit deus copiosam vepationem.

Naves quidem me sequebantur duodecim; in unamquamque autem

Novem sortitò-contigerunt capræ, mihi verò decem elegi equi.

160

Sic tum toto die, ad solis occasum,

Sedebamus epulantes carnes immensas, et vinum dulce.

Nondum enim ex navibus absumptum erat vinum rubrum,

Sed inerat; multum enim in amphoris singuli

Hausimus, Ciconum sacro oppido capto.

165

Cycloperum autem ad terram prospiciebamus, propè existentium,

Ver. 154. ᾽Ωσαν δὲ νύμφαι, κόραι Διὸς Αἰγιόχοιο, Αἴγας ὀρεσκάου.]

tres littore cervos

Prospicit errantes: hos tota armenta sequuntur

A tergo, et longum per valles pascitur agmen. Æn. I. 188.

Ver. 155. — δαιτνήσιαν.] Vide suprâ ad γ. 535.

Ver. 156. Αὐτίκα καμπυλὰ τρέχα ὅς.]

Constitit hic, arcumque manu celeresque sagittas

Corripuit, fidus quæ tela gerebat Achates.

Ductoresque ipsos primum capita alta ferentes

Cornibus arboreis sterpuit; tum vulgus et omnem

Miscet agens telis nemora inter frondea turbam. Æn. I. 191.

Ver. 159. — ἐς δὲ ἐξέστην Ἐννέα λάγχανον αἶγας.] Alii ἐξέστην.

Nec prius abastit, quam septem ingentia victor

Corpora fundat humi, et numerum cum navibus æquet. Æn. I. 196.

Ver. 160. Ἐννέα λάγχανον αἶγας.] Barnesius legendum censet, Ἐννέα λάγχανον αἶγας. " Ut sit, ἐς ἐκέρην οἱ ἱστίοι ἐλάγχανον ἰστίον αἶγας, ὅς ἐ μοι μόνον διὰ τῆλον." Quod etsi ferri possit, mutato tamen nihil opus. Nam vox λαγχάνω, (quod Barnesium non omnino fugit), alibi apud Poëtam sorte aut contingere aut eligi significat:

ἀλλ' ἰμὶ μὲν κῆρ

Ἀμφίχανι τυττῶν, ἥσπερ λάχας γενόμενος σιγῇ. Iliad. γ'. 78.

Οἱ δ' ἐλάχον τὸς ἀν κτὶ ἐς ἡλίον ἀπὸς ἐλίου. Infra. ver. 334. hujus libri.

Quin et MSS. à Tho. Bentlejo collati hic habent αἶγας.

Ver. 162. — κρέα τ' ἄσπετα.] Apud Athenæum, lib. XIII. cap. 1. κρέα τ' ἄσπετα.

Ver. 165. 204. Ἦφύσαμεν. — ἐγγυὺς ἑόντων.] Vide suprâ ad γ. 328.

Καπνόν τ', αὐτῶν τε φθογγήν, οἷῶν τε, καὶ αἰγῶν.

Ἦμος δ' ἥλιος κατίδω, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,

Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.

Ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,

Καὶ τότε ἔγαν ἀγορὴν δέμενος, μετὰ πᾶσιν ἔειπον·

170

Ἄλλοι μὲν νῦν μέμνεντ' ἐμοὶ ἐρίφρες ἱταῖροι·

Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηϊ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἱτάροισιν

Ἐλθὼν, τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι, οἳ τινὲς εἰπῶ·

Ἦ ῥ' οἷγ' ὑβρισταί τε, καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,

175

Ἦε φιλόξενοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ Διουδῆς.

Ὡς εἰπὼν, ἀνὰ νηὸς ἔβην· ἐπέλευσα δ' ἱταίρους,

Αὐτοὺς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.

Οἱ δ' αἰψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάβιζον·

Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὺν ἄλα τύπτον ἱριτμοῖς.

180

Ἄλλ' ὅτε δὴ τὸν χῶρον ἀφικόμεθ, ἐγγὺς ἶόντα,

Ἔνθα δ' ἐπ' ἐσχατιῇ σπέος εἶδομεν, ἄγχι θαλάσσης,

Ἵψηλὸν, δάφνησι κατηρεφίς· ἔνθα δὲ πολλὰ

Μῆλ', οἷες τε, καὶ αἰγες ἰαύεσκον περὶ δ' αὐλῇ

Fumumque, ipsorumque vocem, oviumque, et caprarum.

Quandò autem sol occidit, et tenebrae advenerunt,

Sanè tunc decubimus in littore maris.

Quandò autem manè genita apparuit rosea-digitos aurora,

170

Tum verò ego concione habità omnes allocutus sum;

“ Alii quidè nunc manete mihi dilecti socii;

“ At ego cum navi meà et meis sociis

“ Profectus, hos homines explorabo, quinam sint;

175

“ An illi contumeliosi et agrestes, neque justì,

“ An hospitales, et ipsis mens sit deorum-reverena.

Sic fatus, navem conscendi; jussique socios

Ipsosque conscendere, et rudentes solvere.

Illi verò continuò conscendebant, et per transtra sedebant;

180

Ordine autem sedentes canum mare verberabant remis.

Sed cum jam in locum pervenissemus, propè existentem,

Hic deinè in extremâ parte speluncam vidimus, prope mare,

Excelsam, lauris contextam: ibi verò multa

Pecora, ovesque, et capræ quiescebant: circum autem chors

Ver. 168. Ἦμος δ' ἥλιος κατίδω, —
Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι.]

Sol ruit intereà, et montes umbrantur
opaci.

Sternimur optatæ gremio telluris ad un-
dam,

Sortiti remos, passimque in littore sicco
Corpora curamus: fessos sapor irrigat
artus.
Æn. III. 508.

Ver. 174. — οἳ τινὲς εἰπῶ· Ἦ ῥ' οἷγ'
ὑβρισταί.]

Τίνας δ' ἔχουσιν γαίαν, ἢ θνητὸν γένος;
Euripid. Cyclops, ver. 117.

Vide et suprâ ad ζ. 119.

Ver. 177. — ἀνὰ νηὸς ἔβην.] “Οἱ τὸ, ἀνὰ
νηὸς βῆναι, πρὸς τὴν ἔχουσαν ἀντὶ πρὸς τὴν, ὡς
εἶπεν, ἐπὶ νηὸς βῆναι. Eustath. Malè: Quid-
ni enim et scribere potuit Homerus ἐπὶ νηὸς
ἔβην; Reverà istud, ἀνὰ νηὸς ἔβην, est νηὸς ἀν-
ἔβην. Quod et virum eruditum non ex to-
to fugit.

Ver. 181. — ἔνθα.] Ἄλ. ἱόντα.
U 2.

- Ὑψηλὴ δέδμητο καταρυχέεσσι λίθοισι,
 Μακρῆσιν τε πίτυσιν, ἰδὲ δρυσὶν ὑψικόμοισιν.
 Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἐνίαυε πελώριος, ὃς ῥά τε μῆλα
 Οἶος ποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν· οὐδὲ μετ' ἄλλους
 Πωλεῖτ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἔων ἀθεμίστια ἦδη.
 Καὶ γὰρ θαῦμά τί τευκτο πελώριον· οὐδὲ ἴσκει
 Ἀνδρὶ γε σιτοφάγα, ἀλλὰ ῥίῳ ὑλῆεντι
 Ὑψηλῶν ὄρεων, ὅτε φαίνεται οἶον ἀπ' ἄλλαν.
 Δὴ τότε τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίφρας ἐταίρους
 Αὐτοῦ παρ' νῆϊ τε μένειν, καὶ νῆα ἔρυσθαι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ πρίνας ἐτάρων δυοκαίδεκ' ἀρίστους
 Βῆν' ἀτὰρ αἰγεον ἄσπον' ἔχον μέλανος οἴνοιο,
 Ἥδεος, ὃν μοι ἔδωκε Μάρων, Εὐάνθεος υἱός,
 Ἰεῦς Ἀπόλλωνος, ὃς Ἰσμαρον ἀμφιβεβῆκει
 Οὐνεκά μιν σὺν πασι περισχόμεθ', ἦδὲ γυναικί,
 Ἀζόμενοι· ὥκει γὰρ ἐν ἄλσει δειδρῆεντι
 Φοῖβον Ἀπόλλωνος· ὁ δέ μοι πόρεν ἀγλαὰ δῶρα·

- Excelsa ædificata erat excisis lapidibus,
 Procerisque pinis, et quercubus altè-comantibus.
 Hic autem vir habitat ingens, qui scilicet pecora
 Solus pascebat procul; neque cum aliis
 Versabatur; sed seorsum existens nefaria sciebat.
 Etenim monstrum erat horrendum, neque similis-videbatur
 Homini pane-vescenti, sed cacumini sylvoso
 Excelsorum montium, cum appareat solum ab aliis.
 Atque tum cæteros jussi dilectos socios
 Illic apud navemque manere, et navem custodire:
 Ast ego, electis sociorum duodecim optimis,
 Ivi; cæterum caprinum utrem habebam nigri vini
 Dulcis, quod mihi dederat Maron, Euanthi filius,
 Sacerdos Apollinis, qui Ismarum tuebatur;
 Quòd ipsum cum liberis tutati simus atque uxore,
 Reverentiâ-moti; habitabat enim in luco arborifero
 Phœbi Apollinis: ille utique mihi dedit pulchra dona;

Ver. 185. — καταρυχέεσσι λίθοισι.] Τοῖς
 ἐν τῇ γῇ ἐκρυγμένοις, ὃ ἰσὶ τυμειλιωμένοις.
 Schol.

Ver. 186. — πίτυσιν.] Αἱ πίτυες.

Ver. 189. — ἦδη.] Αἱ ἦδη.

Ver. 191. — ἄλλα ῥίῳ ὑλῆεντι Ὑψηλῶν
 ὄρειν, ὅτε φαίνεται οἶον ἀπ' ἄλλαν.]

Abietibus juvenes patriis et montibus ae-
 quos. Æn. IX. 674.

Melior in hâc Similitudine Homeri quàm
 Virgillii Persona. Καὶ Ὅμηρος δι' ἰσὶ τῷ
 Κύκλωπος ἀεὶ ἰσαύξει τὴν ὑπερβολήν. “Οὐ
 γὰρ ἴσκει Ἀνδρὶ γε σιτοφάγα, ἀλλὰ ῥίῳ ὑλῆ-
 “εντι” ἢ προστίει ὑψηλὰ ὄρεα ἢ ὑπερφαινο-
 μίνοι τῶν ἄλλων ὄρεων. Αἱ γὰρ καὶ τοὶ μεγάλα

ὄρεα τὸ πρότερον, ἥτοι φαίνονται, μαζῶν
 αὐτοῖς τῶν μετὰ ταῦτα ἐπιφειρομένων. Dem-
 trius Phalereus, περὶ Ἑρμηνίας, § 52.

Ver. 197. — ὃν μοι ἔδωκε Μάρων, Εὐάν-
 θεος υἱός.]

Καὶ μὴν Μάρων μοι αὖτ' ἔδωκε παῖς Σῆ.
 Euripid. Cyclops, ver. 141.

Ver. 198. Ἰεῦς Ἀπόλλωνος.] Τὸ δὲ, Ἰ-
 εῦς, ψιλῶς κατὰ τινὰς Ἰωνικῶς, κατὰ καὶ
 τὸ ἱερεῖ, ὃ ἴσαξ. Eustath. Sed hoc leviculum.

Ver. 199. Οὐνεκά μιν σὺν πασι περισχόμε-
 “μεθ’.” Τὸ δὲ “σὺν πασι περισχόμε“ Ἀρ-
 “ταρχος” σὺν πασι” γράφει Ἰνπας. Περ-
 σχόμεθα δὲ, τὸ βοηθεῖν καὶ περιστάσασθαι.
 Eustath.

Χρυσὸν μὲν μοι δῶκ' εὐεργέος ἐπὶ τὰ τάλαντα·
 Δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρον· αὐτὰρ ἔπειτα
 Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δυῶδεκα πᾶσιν ἀφύσσας,
 Ἥδυν, ἀκηράσιον, Ξεῖον ποτόν· οὐδέ τις αὐτὸν 205
 Ἡεῖδει δμῶων, οὐδ' ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ,
 Ἀλλ' αὐτός τ', ἄλοχός τε φίλη, ταμὴν τε μί' αἴη.
 Τὸν δ' ὅτε πίνειν μελιηδέα οἶνον ἐρυθρόν,
 Ἐν δέπας ἐμπλήσας, ὕδατος ἀνὰ ἔκκοσι μέτρα
 Χεῦ· ὁδμὴ δ' ἡδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὀδῶδει, 210
 Θυσσεσίῃ· τότε ἂν οὔτοι ἀποσχέσθαι φίλον ᾔεν.
 Τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν· ἐν δὲ καὶ ἦια
 Καρύκῳ· αὐτίκα γάρ μοι οἴσσατο θυμὸς ἀγῆνωρ,
 Ἄνδρ' ἐπελεύσεσθαι μεγάλην ἐπικείμενον ἀλκῆν,
 Ἀγριοῖν, οὔτε δίκας εὔειδότα, αὔτε δέμιστας. 215
 Καρκαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀφικόμεθ', οὐδέ μιν ἔνδον

Auri quidem mihi dedit elaborati septem talenta;
 Dedit autem mihi craterem totum argenteum: cateram deinde
 Vinum in amphoris duodecim in ipsis haustum,
 Suave, incorruptum, divinum potum: neque quisquam illud 205
 Nōrat famulorum, neque ancillarum in domo,
 Sed ipseque, uxorque chara, promaque una sola.
 Hoc autem quoties biberent dulce vinum rubrum,
 Unum poculum qui-impleverat, aquae viginti mensuras
 Infundebat; dulcis autem odor à cratere spirabat, 210
 Divinus: tum nequaquam abstinere gratum fuisset.
 Hujus ferebam impletum utrem magnum; itemque viatica
 In perā: statim enim mihi auspiciatus est animus generosus,
 Virum superventurum ingenti praeclitum robore,
 Agrestem, neque jura bene doctum, neque leges, 215
 Celeritèr autem in antrum venimus, neque ipsum intus

Ver. 203. 204. Δῶκε δὲ μοι — Οἶνον ἐν
 ἀμφιφορεῦσι.]

Vina bonus quae deinde cadis onerarat
 Acestes

Littore Trinacrio, dederatque abeunti-
 bus heros. Xen. I. 199.

Ver. 204. — ἀμφιφορεῦσι δυῶδεκα πᾶ-
 σιν.] Amphoris duodecim ipsis. Vide ad Il. ε'.
 373. 470. et ε'. 247.

Ver. 205. — ἀκηράσιον.] Καλόν, & ἀδι-
 ᾠθητόν· ἢ ἀκέραιον. Schol.

Ver. 208. 209. Τὸν δ' ὅτε πίνειν —, ὕ-
 δατος ἀνὰ ἑκκοσι μέτρα Χεῦ.] "Maroneum
 "[vinum] vices tanto addito aquae miscen-
 dum Homerus prodidit. Durat etiam vis
 " eadem in terrā generi vigorque indomitus.
 " Quippè cū Mutianus ter Consul
 " ex his qui nuperrimè prodidit, sextarios
 " singulos octonis aquae misceri compere-
 " rat, praesens in eo tractu." Plin. Natural.
 Hist. lib. XIV. cap. 4.

Ver. 212. — ἐν δὲ & ἦια.] Πολλὰς ἀνι-
 στάσεις ποιεῖ ἵχθυος ["Ομηρος, & λαγάρως, ἐν
 δὲ μέτρῳ —. Μαῖνυται δὲ ἐνὶ οἱ [χαλότητα
 ἵχθυος] ἐπὶ τῆς ἱεροῦς αἰῶν, — "Τὸ φέρον
 " ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν" ἐν δὲ & ἦια". Athenaeus, lib. XIV. cap. 8. Atqui vox "ἦια"
 hoc in loco enuntiabatur ac si scriptum
 fuisset ἦα. Uti et notavit Barnaeus. Vide
 suprā ad l. 266.

Ver. 213. — αὐτίκα γὰρ μοι οἴσσατο
 θυμὸς ἀγῆνωρ, Ἄνδρ' ἐπελεύσεσθαι.] Versiones
 vulgatae reddunt, "mibi excitabatur animus,
 " generosus Virum adire." Id quod neque
 cum vocis οἴσσατο neque vocis ἐπελεύσεσθαι
 significatione ullo modo congruit. Barnaeus,
 quem ferè secutus sum, melius vertit;
 "mibi expectabat animus generosus, Virum ad-
 " futurum.

Ver. 216. — ὅθι μιν ἔνδον.] Alii ὅθι τῶν
 ἔνδον.

Εὖρομεν, ἀλλ' ἐνόμουν νομὸν κατὰ κίονα μῆλα.
 Ἐλθόντες δ' εἰς ἀντρον ἰθιεύμεσθα ἕκαστα.
 Ταρσοὶ μὲν τυρῶν βρέθον, στείνοντο δὲ σῆποι
 Ἀρνῶν ἢ δ' ἐρίφων διακεκριμέναι δὲ ἕκασται 220
 Ἔρχατο· χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ μέτασσαι,
 Χωρὶς δ' αὖθ' ἔρσαι· ἴαον δ' ὄρῳ ἀγγεα πάντα,
 Γαυλοὶ τε, σκαφίδες τε, τετυγμένα, τοῖς ἐνάμελγεν.
 Ἔνθ' ἐμὲ μὲν πρῶτισθ' ἔταροι λίσσοντ' ἐπέεσσι,
 Τυρῶν αἰνυμένους ἰέναι πάλιν· αὐτὰρ ἔπειτα 225
 Καρπαλίμως ἐπὶ νῆα Δοὴν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας
 Σηκῶν ἐξελάσαντας ἐπιπλεῖν ἀλκυρὸν ὕδαρ.
 Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, (ἦτ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν.)
 Ὅφρ' αὐτόν τε ἴδοιμι, καὶ εἰ μοι ξείνια δόει·
 Οὐδ' ἄρ' ἐμελλ' ἐτάροισι φανείς θρατεινὸς ἕσσεσθαι 230

Invenimus; sed pascere per pascua pinguis pecora.

Ingressi verò antrum admirabamur singula:

Calathi quidem caseis gravabantur; repleta autem erant stabula

Agnorum atque hædorum; separata verò singula 220

Incluse erant; seorsum quidem grandiores-natu, seorsum et ætate-mediæ,

Seorsum itidem recens-natæ: natabant autem serò vasâ omniâ,

Mulcraliaque, scaphiaque, elaborata; quibus immulgebatur.

Tum me quidem imprimis socii precabantur verbis,

Ut sumptis caseorum-nonnullis abiremus retrò; at deinde 225

Confestim ad navem celereim hædosque et agnos

E stabulis agentes navigaremus salsam aquam:

Sed ego non parui, (certè multò satius fuisset);

Donec ipsum viderem, et experirer si mihi hospitalia daret:

Neque sanè erat sociis visus amabilis futurus. 230

Ver. 219. Ταρσοί.] Οἱ καλαθίσκοι, ἐν οἷς τυρομαῖοι, ἃ ἐκτυπύονται οἱ τυροί. Schol.

Ibid. — σκαφί.] Αἱ μάνδραι ἃ περιβόλοι, ἐν οἷς συγκίκελισται τὰ θέρμματα· ἢ καταδύσεις τῶν θέρμμάτων. Schol.

Ver. 222. — ἔρσαι.] Αἱ νησίδαι ἃ ἀπαλαὶ ἃ θείονίδαι, ἀπὸ τῆς ἔρσης ἢ ἰδύσεως τῆς ἡλικίας. Schol. — Quia rōs est, ἀσθενὴς ἢ ἀδρανὴς ὄν· — ἔρως, idēd rōri comparantur quæ sunt — teneta et mollia —. Æschylus quoque in Agamemnone, θείωνος nominat teneros avium pullos. — Sed primus omnium pater elegantiarum Homerus ἔρσων, id est; rorem, tenellos agniculos vocavit; — χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς ἢ μέτασσαι, χωρὶς δ' αὖθ' ἔρσαι· quasi dicat, τὰ ἔρσων sive ὄρσων πρόβατα. Casaubon. Annotat. in Albæneum, lib. IX. cap. 8.

Ibid. — ὄρῳ.] Τῷ διφθόρῳ γάλακτι, ἢ τῇ ὑποστάσει τῷ γάλακτος· ὄρως γὰρ λέγεται, ἢ τῷ γάλακτος ὑδατὸς ὑπόστασις. Schol.

Ver. 223. Γαυλοί.] Ἀγρία ποιμαίνοντα σκαφίδας, εἰς αἱ οἱ ποιμαίνοντες ἀμείλιχτοις δίχονται τὸ γάλα. Schol.

Ibid. — σκαφίδες τε.] Τὸ δὲ σκαφίς ὀνομασθὲν ἀπὸ τῆς σκαφίδας καὶ σκάφης δι' ἑαυτὴν ἰσχύει ὡς ἑλκύνος τροφύλου, γάλα καὶ ὄρῳ διχόμενα ὅς καὶ πᾶρ Ὀμήρῳ λέγεται, « ἴαον δ' ὄρῳ ἄγ· — γὰ πάντα, Γαυλοὶ τε, σκαφίδες τε, τίτιν· — μένα, τοῖς ἐνάμελγεν. » Adheosius, lib. XI. cap. 14.

Ibid. — τοῖς ἐνάμελγεν.] Scholiastes videtur legisse τοῖσιν ἀμείλιν.

Ver. 225. Τυρῶν αἰνυμένους.] Sumptis caseorum nonnullis. Ut rectè Eustathius. Alii Τυρῶν ἀχθόμενους notante eodem.

Ibid. et ver. 232. — αἰνυμένους — αἰνυμένοι.] Vide ad Il. γ'. 260.

Ver. 228. Ἀλλ' ἰγὼ εἰ πιθόμην.] Ἐμμελὴς δὲ ἢ χαλεπὴ ἢ λήθην τινὰ καὶ αὐτῷ λίγαν, ἢ ἀγνοίαν, ἢ φιλοτιμίαν, ἢ πρὸς τινὰ μαθήματα ἢ λόγους ἀπείρασιν. Ὡς Ὀδυσσεύς, — « Ἀλλ' ἰγὼ εἰ πιθόμην· ἦτ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν. » Plutarch. de Sui Laude.

Ver. 230. Οὐδ' ἄρ' ἐμελλ' ἢ μελλ'.] Vide infra ad γ'. 266. et ad Il. ι'. 344.

"Ενθα δὲ πῦρ κείαντες ἔθυσαν· ἦδ' ἐκαὶ αὐτοὶ
 Τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν· μένομέν τε μιν ἔνδοι
 "Ἥραιοι, ἕως ἐπῆλθε νέμων Φέρε δ' Ὀβριμον ἄχθος·
 "Τλης ἀζαλέης, ἵνα οἱ ποτιδύρκειον εἴη.
 *Εκτοσθεν δ' ἀντροῖο βαλὼν ὄρομαγδὸν ἔθηκεν·
 'Ημεῖς δὲ δέισαντες ἀπεσσύμεσθ' ἐς μυχὸν ἀντροῦ.
 Αὐτὰρ ὅγ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα
 Πάντα μάλ', ὅσθ' ἤμελγε· τὰ δ' ἄρσενά κείπε Δύρηφιν,
 'Αρνεῖους τε, τράγοις τε, Βαθείης ἐκτοθεν αὐλῆς.
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑφ' ὅδ' αἰείρας,
 "Οβριμον· οὐκ ἂν τὸν γε δῶα καὶ εἴκοσ' ἄμαξαι
 'Εσθλαί, τετρακύκλοι, ἀπ' οὐδ' εὖς ὀχλήσεται·

235

240

Tum verò igne accensâ sacrificavimus; et ipsi
 E-caseis sumentes comedimus, expectabamusque ipsum intus
 Sedentes, donec venit pascens: ferebat autem ingens onus
 Ligni aridi, ut ei ad-cœnam esset.
 Extra autem antrum deiciens strepitum fecit;
 Nos verò perterriti diffugimus in recessum antri.
 At ille in latam speluncam egit pingua pecora,
 Omnia prorsus, quæ mulgebat: mares autem reliquit foris,
 Arietesque, hircosque, altam extra chôrtem.
 Quæterùm deinde admovit operculum ingens altè sublatum,
 Grave: non illud duo et viginti currus
 Fortes, quaternis-rotis, à solo dimovissent:

235

240

Ver. 231. "Ενθα δὲ πῦρ κείαντες ἔθυσαν. Χαί πρὸς τῷ θαναταῖσι δὲ, ἃ δὲ ποιεῖν ἡμᾶς, διδάσκου πάλιν Ὅμηρος, ἀπαρχάς τῶν βρωμάτων ἵνα μὴ τοῖς θεοῖς. Οἱ γὰρ σιγῇ τὸν Ὀδυσσεῖ, καίτοις ἄλλοις ἐν τῇ τοῦ Κύκλωπος σπηλαίῳ, "Ενθάδε πῦρ κείαντες ἔθυσαν· ἦδ' ἐκαὶ αὐτοὶ "Τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν." Athenæus, Lib. IV. cap. 27.

Ibid. — κείαντες.] Al. κῆαντες.

Ibid. — ἔθυσαν.] Bærneius ex Editionum vëtustiorum nonnullis edidit ἱμῶσαν.
 "Quômodo enim," inquit, "imparati in Antro alienò sacrificarent, de rebus non suis?" Verùm, uti notat Henricus Stephanius, si ita legas, parùm aptè sequetur istud "μῖνομεν τε μιν ἔνδοι," ver. 232. Id quod nec ipsūm Bærneium fugit. Sed et aptius congruere videtur ἔθυσαν cum sequenti "ἦδ' ἐκαὶ αὐτοὶ Τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν." Ex parte nimirum sacra faciebant, partem Ipsi confidebant. Neque dissimilem loquendi rationem usurpat Poëta, *Iliad.* ζ. 259.

'Ως ἐπὶ τῷ: Διὶ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀσθεταῖσι

Περὶ τὸν ἱεῖνα δὲ κ' αὐτὸς ἰσχύει, αἷμα πίησθαι.

Porro Athenæus loco suprà citato legit ἔθυσαν,

sam, itemque Eustathius in commentario, ubi alterius lectionis ne meminit quidem.

Ver. 235. "Ἡμεῖς, ἕως ἐπῆλθε.] Enuntiabatur ac si scriptum fuisset εἰς ἱερὸν, vel εἰς ἡγῆλα. Vide suprà ad v. 90.

Ver. 235. "Εκτοσθεν δ' ἀντροῖο βαλὼν ὄρομαγδὸν ἔθηκεν.] Vide ad *Il.* γ. 363. et v. 452.

Ver. 236. "Ἡμεῖς δὲ δέισαντες ἀπεσσύμεσθ' ἐς μυχὸν ἀντροῦ.]

"Ἄλλοι δ', ὅπως θέντες, ἐν μυχοῖς σίττας Πιθέσαντες ἴχον, αἶμα δ' οὐκ ἰνῶν χερσὶ.

Euripid. *Cyclops.* ver. 466.

Ver. 240. — ἐπέθηκε θυρεὸν.] Pronuntiabatur θυρεῖ.

Ver. 241. — ἐκ ἂν τὸν γε δῶα ἐ εἴκοσ' ἄμαξαι.] Vide suprà ad ver. 191.

Ver. 242. "Εσθλαί, τετρακύκλοι.] Si vera sit hæc lectio, tum vox τετρακύκλοι secundam producet eâdem ratione ac παρισπῶν, διππῶν, *Iliad.* ζ. 62. α'. 174. et διαμυλῶν, infra ver. 291. *hujus libri.* Cum verò vox τετρακύκλοι occurrat, *Il.* α. 324. syllabis duobus prioribus cõrreptis; Bærneius hoc in loco ex conjecturâ edidit, τισσαράκλοι. eodem modo ad dicitur τισσαράκλοι, *Il.* ψ. 705.

Τόσσην ἤλιβατον πέτρην ἐπέθηκε Δύρησιν.

Ἐζόμενος δ' ἤμελγεν οἷς καὶ μηκάδας αἶγας,
Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν ἐκάστη. 245

Αὐτίκα δ' ἤμισυ μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτος,

Πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμυσάμενος κατέθηκε·

Ἡμισυ δ' αὐτ' ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν, ὅφρα οἱ εἴη

Πίνειν δαινυμένα, καὶ οἱ ποτιδόρπιον εἴη.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἄ' ἔργα, 250

Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἰσίδεν, εἶρετο δ' ἡμέας·

ᾧ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὕγρὰ κέλευθα;

Ἥ τι κατὰ πρῆξιν, ἧ μαψιδίως ἀλάλῃσθε,

Οἷά τε ληϊστῆρες ὑπεῖρ ἄλλα, τοί τ' ἀλόωνται

Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες; 255

Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,

Tantam excelsam petram admovit ostio.

Sedens autem mulgebat oves et balantes capras,

Omnia ritè, et factum submisit singulis.

Statim autem dimidium ubi-coagulasset albi lactis,

Textilibus in calathis constructum reposuit:

Dimidium verò rursum constituit in vasibus, ut sibi esset

Ad-potandum epulanti, et sibi ad-cenam foret.

At postquam expediasset obiens sua opera,

Tum verò ignem accendebat, et aspexit, interrogabatque nos;

"O hospites, quinam estis? undè navigatis humidas vias?

"Nunquid ad negotiationem; an temerè erratis,

"Tanquam prædones super mare, qui errant,

"Animas periculo-objectantes, malum alienigenis ferentes?"

Sic dixit: nobis autem statim confractum est charum cor,

245

250

255

Ver. 243. — ἤλιβατον πέτρην ἐπέθηκε Δύρησιν.]

saxo occultabat opaco.

Æn. VIII. 211.

Ver. 245. — ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν.] 'Ταῖθη-
κιν ἔμβρυον. Ὅμηρος γὰρ, ὑπανατίστοιχόν τῆς συνη-
θείας, βελῆος μὲν λίγα κατὰ γαστέρος ἔμ-
βρυον δι, νογόν, ἢ τὸ τέλειον. Schol. Vide ad
Il. ψ. 266.

Ver. 246. — θρέψας.] Τὸ δὲ, θρέψας,
ἀντὶ τοῦ πῶς δὲ τρεφάλης τυρῷ. Eustath. Vide ad Il. ι. 903.

Ibid. — λευκοῖο γάλακτος.] Ἐν μὲν γὰρ
πρώτῳ κρίναι γάλα λευκὸν ἀπὸ τοῦ ἐν δὲ λόγῳ
τὰ μὲν [ἐπιθῆτα] ἀπειρίτητα· τὰ δὲ, ἂν ἡ κα-
τακροῦ, ἐξελίχῃς ἢ ποιεῖ φανερὸν εἶναι ποίησιν
εἶναι. Aristot. Rhetoric. lib. III. cap. 8.

Ver. 249. Πίνον δαινυμένα.] Eustathius in
comment. ad ver. 225. citat Πίνον δαινυμένα.
Atque ita habet MS. à Th. Bentleio collatus.

Ibid. — ποτιδόρπιον εἴη.] Al. ποτιδόρπιον αὐτῷ.

Ver. 250. — ἐπιθῆτα.] Al. ἐπὶ δὲ.

Ver. 251. Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε.]

Ἀνέκαιε μὲν πῦρ πρῶτον

Euripid. Cyclops, ver. 382.

Ver. 252. ᾧ ξεῖνοι, τίς ἐστὶ; πόθεν πλεῖθ'
ὕγρὰ κέλευθα;]

δ ταλαίφωρον ξῖνος,

τίς τις εἰσὶν;

Euripid. Cyclops, ver. 39.

πόθεν ἐκαστὰς δ' ἦναι;

Πόδας; Ibid. ver. 274.

Sed vos qui tandem? quibus aut venistis
ab oris? Æn. I. 373.

Vide suprâ ad γ'. 71. 74. ubi occurrunt
hi quatuor versus 252. 255. Nestorisque
ibi personæ etiam aptius quàm hic Cyclops
conveniunt. Καὶ καίτοι, φασὶν οἱ Πηλεῖς,
καλλίον ἐνταῦθα [γ'. 71. Ὡς.] οἱ στίχοι ἐπὶ-
νοῖ. Διὸ δ' ἀσεῖς οἱ αὖτε προσέειπον αὐτῶν, δι'
ὅτι οὐ τῶν ἐκρίνοντο. Eustath.

Ver. 253. — κατὰ πρῆξιν.] Vide suprâ
ad γ'. 72. et ad Il. σ'. 192.

Ver. 254. — οἱ σ' ἀλλόωνται.] Al. μα-
χαίονται.

Ver. 256. — ἡμῖν δ' αὖτε κατεκλάσθη φί-

Δεισάντων φθόγγον τε βαρὺν, αὐτόν τε πέλωρον.
 Ἄλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεισσι ἀμειβόμενος προσέειπον
 Ἡμεῖς τοι Τροίηθεν ἀποπλαγχθέντες Ἀχαιοὶ
 Παντοίοις ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαΐτμα θαλάσσης, 260
 Οἴκαδε ἵεμενοι, ἄλλην ὁδὸν, ἄλλα πέλειθα
 Ἥλθομεν· οὗτω που Ζεὺς ἤθελε μητιάσθαι.
 Καὶ δ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνωνος εὐχόμεθ' εἶναι,
 Τοῦ δὴ νῦν γε μέγιστον ὑπουργάνιον κλέος ἐστί·
 Τόσσην γὰρ διέπρεπε πόλιν, καὶ ἀπώλεσε λαοὺς 265
 Πολλούς· ἡμεῖς δ' αὐτε πιχανόμενοι τὰ σά γούνα·
 Ἰκόμεθ', εἴτι πόροις ξεινήϊον, [ἢ καὶ ἄλλως
 Δάης δαΐτινν, ἥτε ξείνων δέμιος ἐστίν·]
 Ἀλλ' αἰδοῖο, φέριστε, θεούς· ἰκέσθαι δέ τοι εἰμὲν.

Timentibus sonitumque grave, ipsumque monstrosum.

Sed et sic ipsum verbis respondens alloquebar;

“Nos quidem à-Trojà devii-acti Achivi

“Variis ventis super ingentes fluctus maris,

260

“Domum petentes, alià viâ, aliis itineribus

“Venimus: Sic nimirum Jupiter voluit constitinere.

“Populi autem Atridae Agamemnonis gloriamur esse,

“Cujus sanè nunc maxima sub-cælo gloria est:

“Tantam enim diripuit urbem, et perdidit populos

265

“Multos: nos autem demùm procumbentes ad tua genus

“Supplicamus, si quod præbeas hospitale-munus, sive etiam aliter

“Donum des; qui utique hospitem mos est.

“Sed verere, optime, deos; supplices nempe tibi sumus:

λον ἦτορ· Διόσσαντο Ὅ·] “Ὁρᾷ δὲ τὸ, “ἡμῖν
 “δὲ πασιπλάσθῃ ἦτορ δεισάντων” ὥστε δὲ καὶ
 σολεῖα φασὶν δοκῆν, ἄλλ’ ὅμως πείρασται ἔσθ’ αὐ-
 τὸ καταλλήλως τῇ κατὰ τὴν δαλῖν. — Καὶ
 νῦν μὲν ἡ ἱναλλαγή ἀπὸ δεισιπνείας γίγνεται. — γα-
 νικῶν ἄλλα καὶ δὲ ἀνάσταν ἀπὸ γυναικὸς τοῖς
 δεισιπνείᾳ ὡς ἐν τῇ. “Ὡς πῶς θένος ἀπὸ βλε-
 “φάρων ἔλκε, Νύκτα φυλασσόμενοι” [Ili-
 ad. π. 187.] Καὶ, “Ἀχιλλῆος ἔλκεος πῆρ
 “γῆθ’ ὅφρ’ Ἀχαιοὶ δεικνόμεν” [Il. ζ. 139.]
 “Ἐφαίε γὰρ “δεικνόμεν” ὥστε. Καὶ,
 “τῆς δ’ αὐτῆς λύτῃ γένετα ἔσθ’ ὅφρ’ ἦτορ, Σῆ-
 “ματ’ ἀναγνόν.” [Odys. ψ. 205. 206.]
 Τὸ τοῖον, “δισσάντων,” ὡς ἐν τῇ, ὡς ἱππῶν,
 σόλων, “ἔσθ’ ὅφρ’ ἦτορ καὶ μνηστῆρας, φασ-
 “δῶνα καὶ ἀντιστάσεις, ἄλλα καὶ διότι ἀν-
 “φάλας οἱ πλεονασμοὶ πρὸς εὐκαρίην καὶ ἀν-
 “δραστοί. Eustath. Vide supra ad ζ. 155. et
 infra ad ψ. 205.

Ver. 259. Ἡμεῖς τὰ Τροίηθεν ἀποπλαγχ-
 θέντες.]

Ἰλῆς δ’ ἀπὸ

Πέρας τῆς ἡγ. σπύμασι θαλάσσης

Σὴν γαίαν ἱερῶν τῆς ἡγ. κῆλον.

Euripid. Cyclops, ver. 276.

Ver. 260. — ὥστε μέγα λαΐτμα θα-

λάσσης. — Τὸ δὲ “ὥστε μέγα λαΐτμα,” ἡ ἀντὶ
 τῆς κατὰ πρὸς τῆς αὐτῆς, ἡ ἀντιστάσεως
 ἱππῶν ἀπὸ τοῦ, ὥστε ἀνὰ μέγα κύματος.
 Eustath. At quidni tam rectè hoc in loco
 dicatur, ὥστε μέγα λαΐτμα, quàm ὥστε ἄλλο,
 supra ver. 254? Aut quidni scribere po-
 tuisset Homerus “κατὰ μέγα λαΐτμα,” αὖ
 ita dictum oportuisset?

Ver. 262. — μνηστῆρας.] Nonnulli,
 notante Scholiaste, legunt μνηστῆρας. Qui-
 buscum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus.
 “Rectius (inquit Barnesius). μνηστῆρας.”

Immo verò minus rectè. Vide ad Il. π. 48.

Ver. 265. — διέπρεπε.] Ἀ. δὲ διέπρεπε.

Ver. 268. — ἦτε.] Ἀ. ἦτε.

Ver. 269. — αἰδοῖο, φέρις, διὰ· ἰκέσθαι
 δὲ Ὅ·.] Ita Apollonius;

Ἄλλ’ ἰκέσθαι ξένους Διὸς θινὴν ἀδίσταστον
 Πέριν, ἰκέσθαι τὴν Διὸς δ’ ἀμφὶ ἰκέσθαι τὴν
 Καὶ ξένους· ἡ δὲ πρὸς τὴν ἑμὴν τίνεσθαι.
 Argonautic. lib. II. ver. 1134.

Et Oraculum Jovis Dodonæ, apud Pausa-
 niam:

Μηδ’ ἰκέσθαι ἀδικῶν ἰκέσθαι δ’ ἡρώετι καὶ ἑσέοι.
 Achæc. lib. VII. cap. 25. sub initio.

Idid. — αἰδοῖο.] Ἀ. αἰδοῖο. Ut Il. α. 503.

Ζεύς δ' ἐπιτιμῆται ἰκετάων τε, ξείνων τε,

270

Ξείνιος, ὃς ξένους αἶψ' αἰδοῖσιν ὁππότε

"Ὡς ἐφάρμην· ὃ δέ μ' αὖτις ἀρείετο νηλεὲς Διὶ."

Νῆπιος εἰς, ὃ ξείνῳ, ἢ τηλόθεν εἰλήλουθαί;

"Ὅς με θεοὺς κέλευαι ἢ δειδόμεν; ἢ ἀλέεσθαι;

Οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγυῖοχου ἀλέγοντο,

275

Οὐδὲ Δεῶν μακρόρων· ἐπεὶ πάλυ φέρτερόι εἰρέον.

Οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθος ἀλευάμενός πεφιδούμην;

Ὅθι σεῦ, οὐθ' ἐτάρων, εἰ μὴ θυμὸς μοι πικρύνει.

"Ἀλλὰ μοι εἴφ', ὅπῃ ἔσχαίς ἴαν ἐπὲργίᾳ νῆα.

"Ἢ που ἐπ' ἐσχατιῇ, ἢ καὶ σγέδον, ὅφρα δαίω.

280

"Ὡς φάτο κειράζων· ἐπὶ δ' οὐ λάθην εἰδόμενος πολλὰ

"Ἀλλὰ μιν ἀφορρὸν προσέφην δολίοις· ἐπέεσσι·

Νῆα μὲν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,

Πρὸς πέτρῃσι βαλὼν, ὑμῆς ἐπὶ κείρασι γαίῃ,

"Jupiter autem ultor est supplicumque, hospitumque,

270

"Hospitalis, qui hospites simul venerandos comitatur,"

Sic dicebam; ille verò mihi rursus respondit sereno animo;

"Stultus es, ὁ hospes, vel longè advenisti,

"Qui me deos jubes aut timere, aut observare.

"Non enim Cyclopes Jovem Ἄγιοχου curant,

275

"Neque deos beatos, quoniam multò præstantiores sumus;

"Neque ego Jovis inimicitias evitans pepercerim;

"Neque tibi, neque sociis, nisi animus me jubeat.

"Sed mihi dic, ubi appuleris huc profectus fabre factam navem;

"An alleubi ad extremam oram, an et propè, ut sciam."

280

Sic dixit tentans: me autem non latuit scientem multa;

Sed ipsam vicissim allocutus sum dolosis verbis:

"Navem quidem mihi confregit Neptunus terræ-quasatos,

"Ad scopulos coniectam; vestrae ad finis terræ,

Ver. 270. Ζεύς δ' ἐπιτιμῆται ἰκετάων τε, ξείνων τε.]

Juppiter, (hospitibus nam te dare jura loquuntur.)

Ep. I. 731.

Ver. 274. — δαΐμων.] Αἰ. δαΐμων.

Ver. 275. Ὅθι γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγυῖον ἐξέρχονται.]

Ζεύς δ' ἐγὼ κεραιὸν ἐ φέρω, ξέν.

Ὅθι οἱ Ζεύς τ' ἰπὸ κέραιον Ζεύς.

Ὅθι μοι μέγα τελευτῶν

Euripid. Cyclops, ver. 319.

— ille immitis, et ipsius
Horrendus sylvia, et visus ab hospite
nullo.

Impune, et magni cum Dis contemptor
Olympi.

Quid. Metam. lib. XIII. ver. 780.

Idem. — Διὸς αἰγυῖον ἀλλοτρίον.] Ἀπὸ τοῦ
ὅτι ἡ Πολυφῆμης, διακόλλων ἑ τῶν λαοῦν· οἱ
γὰρ ἱερεῖς οὐ ἔσαν ἄλλοι, ἀλλ' ἡμεῖς ἱερεῖς
λίγαν [infra ver. 411.] "Νῆα γ' οὐκ αἶψ' ἴσι
"Διὸς μεγάλῃ ἀλλοτρίᾳ." Scd. Verum
hoc (ut opinor) ab iis dici potuit, etiam Deo-
rum negligentem fuerint. Vide et supra ad
ver. 109.

Ver. 282. — ἀφορρὸν προσέφην.] Τὸν
ἐν ἱμακῶν ὡς φησὶς ἱμάκων. Eustath.
Minus rectè. Nihil enim (ut opinor) aliud
sonat vox ἀφορρὸν quam iterum, sive
vicissim. Vide infra ad ver. 501.

Ver. 283. Νῆα μὲν μοι κατέαξε.] "Απο-
"ραστus" (inquit Barnesius) "in Primo lo-
"co. "Εἰς τὸ "Νῆα μὲν μοι" ἀπέστρεψε
ἵνα πάλιν ἐκαστὸν εἴπῃ. Eustath. Minus
rectè uterque. Pronuntiabatur enim Νῆα μὲν
μοι κατέαξε ὅτι. Vide supra ad v. 269.

* Ἀκρῇ προσπελάσας· ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνευσεν
 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ὑπέσφυγον αἶπὺν ὀλεθρον.

285

"Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο νηλεὶ θυρῷ.
 Ἀλλ' οὗ γ' ἀναιῆδας ἱτάροις ἐπὶ χεῖρας ἱάλλε.
 Σὺν δὲ δύν μάργας, ὥστε σκύλακας, ποτὶ γαίῃ
 Κόπτ'· ἐκ δ' ἐγπέφαλος χαμάδις ῥέε, δέυνε δὲ γαῖαν.

290

Τοὺς δὲ διαμελίσσῃ ταμῶν ἐπλίσσαντο δόρπον.
 Ἦσθιε δ', ὥστε λείων ὀρεσίτροφος, οὐδ' ἀπέλειπεν
 Ἐγκατὰ τε, σάρκας τε, καὶ ὅσπερ μουλόεντα.
 Ἥρῃς δὲ κλαίοντες ἔντα χέθομεν· αὖτ' ἑλπίας
 Σχέτλια ἔργ' ὀρώμεντες· ἀμνηστὴν δ' ἔχε θυρόν.

295

" Promontorio impactam; ventus autem ex ponto tulit:

285

" At ego. cum hisce effugi ardua periclitem."

Sic dicebam: ille autem mihi nihil respondit salvo animo:

Sed ipse impetu facto sociis manibus inferebat;

Simulque duos correptos, tanquam catulos ad terram.

Illidebat: cerebrum autem humi fluebat, irrigabamque terram.

290

His verò membratim dissectis apparavit cenam:

Vorabat autem, quemadmodum leo montanus; neque relinquebat

Intestinaque, carnesque, et ossa medullis-plena.

Nos verò fientes sustulimus Iovi manus,

Misera opera videntes; desperatio autem tenebat animum,

295

Ver. 285. — ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνευσεν.]

Ἀνέμων θύλλαι διῆρο μ' ἥρασαν βίῃ.

Euripid. Cyclops, ver. 109.

Ibid. — προσπελάσας.] Vide ad II. 2.

140. Ver. 288. Ἀλλ' οὗ γ' ἀναιῆδας ἱτάροις ἐπὶ
 χεῖρας ἱάλλε, Σὺν δὲ δύν μάργας.]

ὦντι συμμάργας δύν,
 Ἐσφαζ' ἱταίρων τῶν ἱμῶν βυθῷ τινί
 Τὸν μὲν λίθους εἰς κύτος χαλκῆλατον,
 Τὸν δ' ἄθ' ἐνὶ πύλῃσι κρητὸν ἔκρητον ποδῶν,
 Παιῖον πρὸς ἔξω γ' ὄνυχ' αὖτις λίθου,
 Ἐγείφαλος ἔξωθεν

Euripid. Cyclops, ver. 396.

vidi bina meorum

Ter quater affligi sociorum corpora terra.
 Quæ super ipsa jacens, hirsuti more leo-

nis, [dullis] visceraque, et carnes, obliisque ossa me-
 Semianimesque artus avidam condebant
 in alvum.

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 205.

Vidi egomet, duò de numero cùm cor-
 pora nostro

Pressa manu magnâ, medio resupinus
 in antro

Frangeret ad saxum, sanieque aspersa
 natarent [tia tabo]

Limina: vidi, atro cùm membra fluen-

Manderet, et tepidi tremarent sub den-
 tibus artus. Æn. III. 623.

Quem locum *Macrobius* inter eos recenset,
 in quibus *Virgilius* *Homerici* carminis majesta-
 tem non æquet. "Narrationem facti," in-
 quit, "nudam et brevem Maro posuit;
 "contrà *Homerus* *ad* huc miscuit, et dolo-
 "re narrandi invidiam crudelitatis æqua-
 "vit." Lib. V. cap. 13. *Scaliger* tamen
 hoc in loco *Virgilium* *Homeri* superiorem
 contendit. *Poëtic.* lib. V. cap. 3.

Ver. 289. Σὺν δὲ δύν μάργας, ὥστε σκύλα-
 κας.] Ἀνατορεύοντες δὲ περὶ τίνας ἀνθρώπων
 φόβον τε καὶ μέγαν εἰς τὸν Ἰνδακάρην, ἐπὶ
 τῶν ἀνδριάντων τε καὶ παροφρονιστῶν χροῖν
 γραμμῶν, εὐδαμῇ λαιῶν τὴν κατασκευὴν,
 ἐπὶ ἡδύνων "Σὺν δὲ δύν μάργας, ὥστε σκύλα-
 "κας, ποτὶ γαίῃ Κόπτ'" ἐκ δ' ἱγίφαλος χα-
 "μάδις ῥέε, δέυνε δὲ γαίαν." *Diogen.* *Halicarn.*
 περὶ συνήσεως, § 16.

Ver. 291. — διαμελίσσῃ ταμῶν.] *Strabo*,
Geograph. lib. II. pag. 197. al. 83. εἶπεν,
 διαμελίσσῃ. Sed nihil opus. Secundam enim
 producere potest hæc vox eadem ratione
 ac παρασκευῶν, διπλοῦς ὣς. Vide ad II. π.
 174. — Αἱ δὲ μελίσσῃ ταμῶν. Quod est
 μελίσσῃ διαταμῶν.

Ver. 295. — ἀμνηστὴν δ' ἔχε θυρόν.]
 Αἱ ἀμνηστὴν δ' ἔχε θυρόν.

Sævit inter ædificia —. Æn. IV. 906.

Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδύν,
 Ἄνδρῳμεια κρῖ ἔδωκ, καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων,
 Κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων.
 Τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμὸν,
 Ἄσπον ἰὼν, ξίφος ὅξυ ἐρυσσάμενος παρὰ ρηροῦ, 300
 Οὐτάμεναι πρὸς στήθος, ὅθι φρένες ἦπαρ ἔχουσιν,
 Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος· ἕτερος δέ με θυμὸς ἐρυκει.
 Αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἄμμες ἀπώλομεθ' αἰπὺν ὄλεθρον·
 Οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλῶν
 Χερσὶν ἀπάσασθαι λίθον ὄβριμον, ὃν προσέθηκεν. 305
 Ὡς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν ἥν δ' ἴαν.
 Ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος ἠώς,
 Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα
 Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν ἐκάστη.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἄ' ἔργα, 310
 Σὺν δ' ὅγε δ' αὖτε δύο μάρψας ἀπλίσσατο δειπνον.

Ceterum postquam Cyclops magnam implevisset ventrem,
 Humanas carnes comedens, et insuper merum lac bibens,
 Jacebat intra antrum extensus inter pecora,
 Hunc quidem ego volui, magnanimo in animo,
 Propius accedens, gladio acuto stricto à femore,
 Vulnere ad pectus, ubi prae cordia hepar circumdant,
 Manu admotâ: aliud autem me consilium retinebat.
 Ibidem enim et nos periissemus sævâ morte:
 Non enim potuissemus ab ostio excelsæ
 Manibus amovere saxum grave, quod admoverat.
 Ita tum quidem ingemiscientes expectabamus auroram divinam.
 Quandò verò manē genita apparuit rosea digitos aurora,
 Tum verò ignem accendebat, et mulgebat egregia pecora
 Omnia ritè, et foetum submisit singulis.
 At postquam expediisset obiens sua opera,
 Simul ille rursus duobus correptis apparavit prandium.

300

305

310

Ver. 296. Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδύν.]

— simul expletus dapibus, vinoque sepultus. Æn. III. 630.

Ibid. — ἐμπλήσατο νηδύν.] Notandus hic primigenius Vocis Media usus. Ἐμπλησεν, αἴμα; Ἐμπλήσατο, cum implevit ventrem. Sic supra ver. 291. ἀπλίσσατο. Σὶβὶ ἴπρι παραοιῖ. Et infra ver. 298. τανυσσάμενος. Quum se ipse extenderat. Vide supra ad l. 491. Αἰ. ἐπλήσατο νηδύν.

Ver. 298. Κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων.] Τὸ μέγαθος αὐτοῦ ἐμφανίζον. Athenæus, lib. VII. cap. 1. Ἐμφανίζοντι δὲ ἰδόμενοι τὸ μέγαθος. Schol. Vide infra ad ver. 372.

Ver. 299. Τὸν μὲν ἐγὼ βέλυσα.] Τὰ μὲν

ἐπὶ καὶ συνήθη κατὰ λόγον περιειρόμενα, τὰ ἴφ' ἡμῶν ἀποδιδόναι· καὶ λίγα διὰ πολλῶν, "Αὐτὰρ ἐγὼ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμὸν." Plutarch. in Coriolano. Ubi in transcurso notandum, quod jam legimus Τὸν μὲν ἐγὼ, legisse Plutarchum aut memoriter citasse, Αὐτὰρ ἐγὼ ὅς.

Ver. 301. Οὐτάμεναι.] Vide ad II. φ. 68.

Ver. 305. — λίθον ὄβριμον, ὃν προσέθηκεν. Supra ver. 240.

Ver. 311. Σὺν δ' ὅγε δ' αὖτε.] Ita Vulgati et hic, et infra ver. 344. ubi idem versus occurrit; atque ita in commentario citat Eustathius; "Evidenti," inquit Barnesium, "errore; cum τὸ Δὲ bis occurreret "frustrâ." Ideoque ipse quidem edidit Σὺν δ' ὅγε δ' αὖτε. Sed nullis adductis codicibus, nullâ allatâ auctoritate. Propius

Δειπνήσας δ' ἄντρον ἐξήλασε πίονα μῆλα,
 ῥηϊδίως ἀφελὼν θυρεὸν μέγαν· αὐτὰρ ἔπειτα
 Ἄψ ἐπέβηχ', ὥς εἴτε φαρίτερη πᾶμι ἐπιθείη.
 Πολλῇ δὲ ροίζῳ πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα
 Κύκλωψ· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμεν κακὰ βυσσοδομεύων,
 Εἶπας τισαίμην, δῆν δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
 Ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βουλή·
 Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μέγα ρόπαλον παρὰ σπηῶ,
 Χλωρὸν, ἐλαϊνεον· τὸ μὲν ἔκταμεν, ὄφρα φοροῖη
 Αὐάνθεν· τὸ μὲν ἄμμες εἴσκομεν εἰσορόωντες,

315

320

Præsums autem, ex antro egit pingua pecora,
 Facile amoto operculo ingenti: at deinde
 Ruralis admovit, veluti si pharetræ operculum imponeret.
 Ruralem autem strepitum ad montem agebat pingua pecora
 Cyclops: Cæterum ego relictus eram mala profundè cogitans,
 Si quo pacto ulciscerer, daretque mihi gloriam Pallas.
 Hoc autem mihi in animo optimum videbatur consilium;
 Cyclopi enim jacebat ingens clava ad stabulum,
 Viridia, oleagina; hanc quidem exciderat, ut ferret
 Arefactam; eam et nos tantam-imaginabamur insipientes,

315

320

ad Vulgatam lectionem accedit quod habet
 Editio *Oxonienſis* hęc, itemque *Ækeviriana*
 infrà ver. 344. notante *Barnesio*; Σὺν δ' ὄγῳ
 ἀδελφῶν. Cæterum MS. à *Tho. Bentleio* colla-
 tus legit cum vulgatis Σὺν δ' ὄγῳ δ' ἀδελφῶν.

Ibid. — διῶπον.] *Al.* δόκον. Ex ver.
 291. suprâ.

Ver. 312. Δειπνήσας.] Vide suprâ ad γ.
 535.

Ver. 314. — ὥς εἴτε φαρίτερη πᾶμι ἐπι-
 θέη.] Καὶ ὅρα τὸ σύνταγμα τῆς παραβολῆς, ἢ
 τὸ ἐπιθεῖν καίριον. Οὐ γὰρ πρῶγμα παρίβαλε
 πρῶγμασι, τὴν φαρίτερην δηλαδὴ τῇ μεγάλῃ
 σφαλταίῳ ἢ γὰρ ἂν ψυχρὴς ὁ λόγος διὰ τὸ ἐν
 ἐμπειρογενεσίᾳ κακοῦ ἄλλ' ἐνέργειαν ἐνερ-
 γείᾳ· τὸ ῥῆον δηλαδὴ τὴν ἐμπειρογενεσίαν τῆς φα-
 ρίτερης τῇ ἀπείῃ τοῦ σφαλταίου συγκρίσιμος.
 Καὶ ὅτι ἢ ἐς πᾶσι διασπινδαίται τὴν παραβο-
 λήν. *Eustath.* Vide suprâ ad ver. 191.

Ver. 317. — δῆν.] Apud *Eustathium*
 in commentaria, δόιν.

Ver. 318. et 424. Ἦδε δὲ μοι κατὰ θυμὸν
 ἀρίστη φαίνεται βουλὴ.]

Hæc alternanti potior sententia visa est.
Æn. IV. 287.

Cæterum (uti et notat *Barnesius*) mirè hæc
 et ineptè de rationibus, cur *Cyclopiem* non
 interfecerit *Ulysses*, disserit *Spondanus*:
 "Tamhe levitèr, inquires, sex sociorum ex-
 cidium ulciscitur? Immo, inquam —
 "majus est damnum *Cyclopi* cæcitas,
 "quàm si vita illi fuisset adempta. Illo

" siquidem pacto acerba illi vita est reddi-
 " ta, lucis aspectu privata; ita ut innume-
 " ras mortes in unâ vitâ patiat. Sanè
 " hanc consilii *Ulysses* causam esse ausim
 " contendere, licèt ab ipso Poëtâ non ex-
 " primatur." Et infrâ in annotationibus
 ad ver. 523. " Nam cur non potuerit *Ulysses*
 " interficere? Sanè per-
 " inde id facillè fuisse existimo, atque ocu-
 " lum effodere." Mirè, inquam, cæcutiisse
 videtur *Vir* eruditus. Apertissimè enim
 rationem hujus rei reddit *Poëta* suprâ ver.
 303. " Ἀλλ' οὐ γὰρ καὶ ἡμῶν ἀπώλετο
 " ὄψις." Καὶ ἢ μὲν ἐκτελείετο [ἀνελὼν αὐτὸν] τῷ
 ἐκτεφλῶσαι· ὅτι δι' αὐτὴν ἡ ἰσότης ἐστὶ συνήθεια,
 διὰ τὸν περὶ μέτρον ἡλίκατον λίθον τοῦ *Θυρεῖ*,
 ἀντιτάξας γίνεσθαι ἐμφωτίζας φροντίδας τῆς κατὰ
 τὴν τύφλωσιν, ἢ οὕτω περισσώζονται. *Eustath.* ad
 ver. 290.

Ver. 319. Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μέγα ρό-
 παλον.]

Ἀκρίμων ἱλαίας ἴσιν ἐν δόμοισι τοῖς,
 Ὅς φασγάνῳ τῷ ἑκατόντος ἀκρον,
 Εἰς τῷ καθέκῳ.

Euripid. Cyclops. ver. 454.

Ver. 320. — τὸ μὲν ἔκταμεν.] Τὸ δὲ,
 ἔκταμεν, οἱ ἀκρίμωτες, ἔκτασαν, γράφουσιν.
 Ἐχρὴν γὰρ, φασί, τὸν ἐκλιπύον Κύκλωπον,
 αὐτοσφραγίστον [αὐτοσφραγισμὸν] ἑκατόντος τοῦ φονῆ.
Eustath. Quam lectionem et præfert *Una*
Dasier.

- "Οσσον δ' ἰστὸν νηὸς εἰκροσθέντα μεταίης,
 Φορτίδος, εὐρείης, ἥτ' ἐκπερία μέγα λαΐσμα·
 Τόσσον ἦν μῆκος, τόσσον πάχος εἰσοράσθαι.
 Τοῦ μὲν ὅσον τ' ὄργυιαι ἔχον ἀπέκοψα παραστάς,
 Καὶ παρὶθ' ἐπάρουσι, ἀπαῖναι δ' ἐκέλευσα. 325
 Οἱ δ' ὁμαλὸν ποίησαν· ἐγὼ δ' ἐθώσα παραστάς
 "Ακροί, ἄφαρ δὲ λαβὼν ἐτυράπτειον ἐν πυρὶ κηλέῃ.
 Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῃ,
 "Ἡ ῥα κατὰ σφείους κίχυντο μεγάλ' ἤλιθα παλλῆ. 330
 Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρω πεισάλαχθαι ἄνωγον,
 "Οστις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν αἰερας,
 Τρίψαι ἐν ὀφθαλμῷ, ὅτε τὸν γλυκὺς ὕπνος ἰάνοι.
 Οἱ δ' ἔλαχον, τὲς ἂν κε καὶ ἤθελον αὐτὸς εἰεσθαι,
 Τίσσαρες, αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλίγμην. 335

Quantus utique malus navis viginti remis-agitatus nigræ,

Onerariz, latæ, quæ scilicet trajicit ingens pelagus;

Tanta erat longitudo, tanta spissitudo aspectu.

Ab-hâc quidem, quantum ulna est, ego abscidi astans,

325

Et apposui sociis, lævigareque jussi.

Hi verò lævem fecerunt; ego autem acui astans

Summum: statimque prehensam adurebam in igne ardente.

Et hanc quidem benè deposui reconditam sub stercore,

Quod per speluncam fusum erat admodum densè multum.

330

At ceteros sorte sortiri jussi,

Quinam auderet mecum vectem sublatum

Terere in oculo, quapdò eum dulcis sompnus occuparet.

Hi autem sorte-electi-sunt, quos utique et voluisssem ipse eligere,

Quatuor, ast ego quintus cum his delectus sum.

335

Ver. 322. "Οσσον δ' ἰστὸν νηὸς.] Vide supra ad ver. 191.

Ver. 325.—ἐξουσιαν ἔχον ἀπέκοψα.] Ἐξήκατον τὸν χροῖον τὸ διάστημα ἐξουσιαν ἔστι. Schol.

Ver. 327. — ἐγὼ δ' ἐθώσα.] Ἐστὺς πρὸς τὸν ἰστὸν, ἢ κλημένη Μισάληψις, κατὰ τὴν ἀριμετρίαν σημαίνουσα πρᾶγμα διάφρων. — Συνημερὸν τὸ θῶς τῷ ἔξῃ· ἐγὼ δὲ ἰσχυρὸν, τὸ κατὰ πῆλιν ταχὺ ἔστιν, ἀλλὰ ἔτι κατὰ σχῆμα προσηγμένον ἰς λεπτότητα. Τοῦτο ἔστι καὶ τὸ, " ἐγὼ δὲ θώσα παραστάς." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 7. Vide infra ad v. 298.

Ver. 329. — ὑπὸ κόπρῃ.] Nonnulli, notante Eustathio, hic scribunt ὑπὸ πύρρῃ.

Ver. 331. Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρω πεισάλαχθαι.] Τὸν γὰρ ἄλλον ἢ ἔχον ἰσχυρὸν γινέσθαι ἄλλως ἢ διὰ τοῦ πληρώσασθαι, ἵνα μήτι οἱ λαφύοντες φρονήσωσι, κατὰ οἱ προσηγόμενοι μὴ ψεύονται, ῥε ἰσχυροὶντες ἰς πῆλιν. Eustath.

— nos, magnâ precati
Numina, sortitique vices.—Æn. III. 633.

Ibid. — πεισάλαχθαι.] Αἱ. πεισάλασθαι.

Ver. 332. "Οστις τολμήσῃ.]

"Αγί, τίς πῶτος; τίς δ' ἰσχυρὸς

Ταχέως, διὰ τὴν ἰσχυρίαν,

Κύκλωπος ἰσχυρὸν βλάφρον ὄντος,

Λαμπρὸν ὅψιν διακινῶσι;

Euripid. Cyclops, ver. 481.

Ver. 333. Τρίψαι ἐν ὀφθαλμῷ.] Διὰ τὸ ἰσχυρὸς Κύκλωπος φύσει μὲν δύο ἔχον ὀφθαλμούς, ἵνα ἔν τῷ ἑκῷ ἰσχυρὸς Ὀμηρος βλάβρον ἔφηναι αὐτῷ, κατὰ δὲ τινὰ αἰτίαν εἰς πεισάλαχθαι αὐτῷ τὸν ἰσχυρὸν ὀφθαλμόν. Εἰ δὲ γι κεκλιμένη ὀφθαλμὸς ἰς, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον μῦθον, ἔτι τῷ Κύκλωπος τὸν μετὰ τὸν ἰσχυρὸν, ἢ ἂν ἰσχυρὸς τὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν. Eustath. ad ver. 187. Quæ conjectura videtur angularis.

Ibid. — ἐν ὀφθαλμῷ.] Αἱ. ἐν ὀφθαλμῷ.

Ver. 334. — τὲς ἂν κε καὶ ἤθελον.] Eustathius in commentario citat, ὅτι ἂν καὶ ἄλλων. Quæ fortè et verior lectio. Nam in Vulgatis alterum vocabulorum ἂν, κε, omnino supervacuum videtur.

Ver. 335. — ἐλίγμην.] Eustathius citat ἰσχυρὸν.

Ἐσπέριος δ' ἦλθεν καλλίεργα μῆλα κομύων·
 Αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σπείας ἤλασε τίονα μῆλα
 Πάντα μάλ'· οὐδὲ σι λῆϊτε βαθείης ἔκταθεν αὐλῆς,
 Ἥ τι οἴσάμενος, ἢ καὶ θεός τις ἐκέλευεν.

Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγα κ' ὑψόσ' αἵρας,
 Ἐζόμενος δ' ἤμελγεν οἷς καὶ μηκάδας αἵρας,
 Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἦεν ἐκαστή.

Αὐτὰρ ἐπεὶ δὲ πρῶτα πενητάμενος τὰ ἄ' ἔργα,
 Σὺν δ' ὄγε δ' αὐτὲς ἄν' ἀμάρψας ἀπλίσσατο δόρπον.

Καὶ τότε γὰρ Κύκλωπα πρᾶσνύδων ἄγχι παραστάς,
 Κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνου·

Κύκλωψ, τῇ, τίς οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμακα κρέα·

Ἄφ' εἰδῆς, οἷόν τι ποτὸν τόδε νῆς ἐκπευθεῖ

Ἡμετέρῃ· σοὶ δ' αὖ λολιὸν φέρον, εἰ μ' ἐλεήσας

Οἴκαδε πέμψεις· σὺ δὲ μαινέαι ὥκ' ἐτ' ἀνεκτῶς.

Σχέτλιε, πῶς κέν τίς σε καὶ ὕστερον ἄλλος ἴκοιτο

340

345

350

Vespertinus autem rediit pulchra-velleribus pecora pascens:
 Continuo vero in latam speluncam egit pingua pecora
 Omnia prorsus; neque ullum relinquebat altam extra chortem,
 Sive quid suspicatus, sive etiam deus sic jussisset.

At deinde admovit operculum ingens altè sublatum,

Sedensque mulgebat oves et balantes capras,

Omnia ritè, et factum submisit singulis:

Ceterum postquam expediisset obiens sua opera,

Simul utique ille rursus duobus correptis apparavit cœnam.

Et tum ego Cyclopem alloquebar propè astans,

Poculum in manibus tenens nigri vini;

"Cyclops, accipe, bibe vinum, postquam comedisti humanas carnes;

"Ut scias, qualem utique potum hunc navis reconditum habuerat

"Nostra; tibi autem porro libamen ferebam, si-fortè me miseratus

"Domum mitteres: tu verò furis non ampliùs tolerabiliter.

"Inique, quomodo quisquam ad te in-posterum alius accedat

340

345

350

Ver. 337. 341. Αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σπείας ἤλασε τίονα μῆλα — Ἐζόμενος δ' ἤμελγεν.]

— cavo Polyphemus in antro
 Lanigeras claudit pecudes, utque ubera
 prepsat. — III. 641.

Ver. 389. "Ἡ τι οἴσάμενος, ἢ καὶ θεός τις ἐκέλευεν." Plutarchus, loco suprâ ad I. 427. ad-
 ducto, et hunc versum citat. Pro "Ἡ τι, au-
 tem legit ille "Ἡν" et pro ἐκέλευεν, ἐκέλευσε.

Ver. 344. Σὺν δ' ὄγε δ' αὐτὲς.] Vide suprâ
 ad ver. 811.

Ver. 345. 346. — πρᾶσνύδων — Κισ-
 σύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων.]

— μετὰ χερσὶν ἐκαστῆς
 Μένειος αὐτῇ, τὰ δὲ πρᾶσνύδων πρῶτα,
 εἰς τὸν τῶδ'. Euripid. Cyclops, ver. 410.

Ver. 346. Πρᾶσνύδων μετὰ χερσὶν ἔχων.]
 Vide Athenagor., lib. XI. cap. 2. 7.

Ver. 347. Κύκλωψ, τῇ, τίς οἶνον.] ["Ἱερο-
 κλῆς] εἰς δικαστήριον ἀχθὼς, ἐκτάσσει τὰς ἐξ
 ἀνθρώπων πλῆγας· ῥήμινος δὲ τῷ αἵματι βάψας
 ποιλὴν τὴν χεῖρα προσεβαίνει τὸν δικαστήν, αἶμα
 λήγων, "Κύκλωψ, τῇ, τίς οἶνον, ἰσθὶ φάγεις
 "ἀνδρόμακα κρέα." Suidas, in voce Ἱεροκλῆς.

Ibid. — τῇ, τίς οἶνον.] Vide ad II. 5.
 219. Καὶ ἴσα δ' τὸν λόγον αὐτοῦ τῷ Ὀδυσσεῖ
 δικαιολογία· τι κερκαμίον δ' εἶπα, ἵτι δὲ καὶ
 πολυκακιστικόν. Eustath.

Ibid. — τίς οἶνον.] Apud Suidam, loco
 suprâ citato, πρῶτος οἶνον. Vide infrâ ad 4.
 143.

Ibid. κρέα.] Pronuntiabatur κρεῖ.

Ver. 348. Ὄφρ' εἰδῆς οἷόν τι ποτὸν.]

Σείψας τῶδ' οἶον Ἑλλὰς ἀμύτιλον ἀπὸ
 αἰῶνα κρημίζα παῖμα, διανύοντα γάνος.

Euripid. Cyclops, ver. 423.

Ἀνθρώπων πολίων; ἔπει οὐ κατὰ μοῖραν ἔριξας.

“Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἔδεκτο καὶ ἔκπιεν ἦσατο δ' αἰνῶς
Ἦδ' οὐ ποτὶ πίνων καὶ μ' ἤττει δεύτερον αὐτίς·

Δός μοι ἔτι πρόφρων, καὶ μοι τεὸν οὔνομα εἰπὲ 355
Αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον, ᾧ περ σὺ χαίρεις.

Καὶ γὰρ Κυκλώπεςσι φέρει ζεῖδωρος ἄρουρα
Οἶνον ἐρισταφύλον, καὶ σφιν Διὸς ἄμβροτος αἴζει·

Ἀλλὰ τὸδ' ἄμβροσίης καὶ νέκταρος ἐστὶν ἀπορρώξ.

“Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ οἱ αὐτίς ἐγὼ πόρον αἶθοπα οἶνον. 360
Τρεῖς μὲν ἔδωκα φέρων, τρεῖς δ' ἔκπιεν ἀφραδίῃσιν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἤλυθεν οἶνος,

Καὶ τότε δὴ μιν ἔπεσσι προσηύδα μειλιχίοισι·

Κύκλωψ, εἰρωτᾶς μ' ὄνομα κλυτόν; αὐτὰρ ἐγὼ τοι

Ἐξερέω· σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὥς περ ὑπέσστης· 365

Οὔτις ἔμοι γ' ὄνομ' ἐστ'· Οὔτιν δέ με κικλήσκουσι

“ Ex hominibus multis? quoniam non recte fecisti.”

Sic dicebam: is autem accepit et ebibit; delectatusque est vehementer

Dulcem potum bibens; et à-me petebat secundò rursus;

“ Da mihi adhuc labens, et mihi tuum nomen dic

355

“ Statim nunc; ut tibi dem hospitale-munus, quo tu gaudeas.

“ Etenim Cyclopibus fert alma terra

“ Vinum ex-magnis-uvis, et ipsis Jovis imber dat-incrementum:

“ Verùm hoc ambrosiæ et nectaris est latex.”

Sic dixit: at ei rursus ego dedi generosum vinum:

360

Ter quidem præbui ferens, ter autem is ebibit stultitiâ.

Cæterùm postquam Cyclopi circa mentem venit vinum,

Tunc utique ipsum verbis alloquebar blandis;

“ Cyclops, interrogas me nomen inclytum? at ego tibi

“ Dicam; tu autem mihi da hospitale-munus, ut scilicet pollicitus es:

365

“ Outis mihi nomen est; Outin verò me vocant

Ver. 353. — ἴκταν.] Ita edidit Barnois ex Eustathio, et ex ver. 361. infra, ubi omnes ἴκταν habent. Rectè, ut opinor. Cumque Barnois facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Vulgg. hoc in loco, ἴκταν.

Ver. 354. — αὐτίς.] Al. αὐθις.

Ver. 355. — καὶ μοι τίν οὔνομα εἰπὲ.]

Χὺδ, ᾧ ξίν, ἐπὶ οὔνομ', ὅ, τι σε χρὴ καλεῖν.
Euripid. Cyclops, ver. 545.

Ver. 356. — χαίρει.] Al. χαίρει.

Ver. 358. — ἔ σφιν Διὸς ἄμβροτος αἴζει.]
Vide supra ad γ. 477. et 581.

Ver. 360. — αὐτὰρ οἱ αὐτίς ἐγὼ πόρον.]

Ἰσθίοντα δ' αὐτὸν ὡς ἐπαρθέμην ἐγὼ,
Ἀλλην ἔδωκα κύλικα

Euripid. Cyclops, ver. 419.

Ver. 361. — τρεῖς δ' ἴκταν ἀφραδίῃσιν.]
Θύεις [Ἀνάχαρσι] τὴν Ἀμφίλοιν αἰεὶ τρεῖς

φέρειν βότρυς· τὸν πρῶτον, ἰδενῶς· τὸν δεύτερον, μέδης· τὸν τρίτον, ἀνδίας. Diag. Laërt. lib. I. in Anacharside.

Ver. 365. — ὅς περ ὑπέσστης.] Suprà ver. 356.

Ver. 366. Οὔτις ἔμοι γ' ὄνομ' ἐστ'.] Al. ἴκταν γ' ὄνομα. Porro hinc (notante Duports in Gnomologia) apud Theocritum, in Poëmate quod inscribitur Σόφρηξ, Penelope appellatur “ Οὐδινὲς ἐνὸνταρα.”

Ibid. — Οὔτιν δέ με κικλήσκουσι Μήτηρ, ἢ πατήρ.] “ Ulyssem se in suâ peregrinatione “ Outin appellasse, ex Homero demonstratur; quærenti enim de ipsius nomine Polyphemus respondet, Θύεις ἔμοι γ' ὄνομ' ἐστ'.” “ Οὔτιν δέ με κικλήσκουσι Μήτηρ ἢ πατήρ, “ ἢ ἄλλοι πάντες ἰταίρου. In quo Giphanius, alique interpretes Auctoris judicio egregiè falluntur, qui ita vertunt: Nemo “ mihi nomen est, neminem enim vocant mater “ atque pater atque omnes socii. Si enim ὅς

Μήτηρ, ἥδ' ἐκατὴρ, ἥδ' ἄλλοι πάντες ἑταῖροι.

"Ὡς ἐφάρην· ὁ δὲ μ' αὖτις ἀμείβετο νηλεῖ θυμῷ·

Οὗτιν ἐγὼ πύματον ἴδομαι μετὰ οἷς ἑτάροισι,

Τοὺς δ' ἄλλους πρόσθεν· τόδε τοι ξεινήϊον ἔσται.

370

"Ἢ, καὶ ἀνακλινθεὶς πίσει ὕπτιος· αὐτὰρ ἔπειτα

Κεῖτ' ἀποδοχμῶσας παχὺν αὐχένα· καδδὲ μιν ὕπνος

"Ἡρεῖ πανδαμάτωρ· φάρυγος δ' ἐξέσσυτο οἶνος,

"Mater atque pater, et omnes alii socii."

Sic dixi; ille verò mihi rursus respondebat inclementi animo;

"Outin ego postremum edam post suos socios,

"Ceteros autem prius; hoc tibi hospitale-munus erit."

370

Dixit, et recumbens cecidit supinus: at deindè

Jacebat inflexâ crassâ cervice; et illum somnus

Capiebat omnium-donitior; è gutture verò erumpibat vinum,

"reddi deberet nemo, Ulysses utique in accusativo *ἔτινα*, non *ἔτιν* dicere debuisset. Et quamvis Giphanio favere videatur, quod Polyphemus paulò post coram vicinis suis conqueritur; [infra ver. 408.] "ὦ φίλοι, αὐτὶς μὲ πένει δόλο, εὐδὲ βίηφι·" quod ita interpretatur Giphanius; *Amici! nemo me interficit dolo, neque viribus*: at tamen utrobique et in voce *ἔτις*, et εὐδὲ, insignis iterùm error committitur. Non enim scribendum hîc εὐδὲ, neque, sed duas vocibus separatim positâs εὐ δὲ, non verò, ut sensus sit; *Outis me afflixit dolo, non però viribus*. Quæ interpretatio cum reliquis quæ hæc circumstant omnium optime convenire videtur; quoniam prorsus nullam causam, quamobrem Polyphemus ita conqueritur, comminisci possumus, si à nemine neque dolo neque vi læsus fuerit." *Acta Eruditorum, Supplement. Tom. VII. Sect. 1.* Vide infra ad ver. 408. "ἵνα μὴ ἐπισθέας θυχὸν δὲ Πολύφημος τῷ παρὰλογισμῷ; γὰρ "ἔτις" τὸν ἐνδίδουσι ἐν δύο λέξεσιν τῷ "εὐ" ἔ τῷ "τις," ὅπερ οὐ βέλτεται Ὀδυσσεὶ, ἐκείνη αἰτιατικὴν ἐν ἀπλότητι, ἢ γὰρ ἐκείνην, λίγον· Ὀδῆν δὲ μὴ κινῆσαι "καὶ, ἔτι." ὡς ἀπὸ εὐθέας τῇ Ὀδῆ, Ὀδῆ, δὲ αἰτιατικῇ, τὴν Ὀδῆν. Eustath. Ceterum fuerunt qui Ulysses non sibi hoc nomen finxisse existimârent: "Ὅτι Ὀδυσσεὺς, δίδωσι ὅσα μεγάλα ἔχιν, ὅστις πρότερον ἐκαλέσθαι. Ptolemaus Hephaestio, apud *Acta Eruditorum*, loco jam supra citato. Sed hoc satis videtur inficetum; præcipuè quum ait Poëta, infra ver. 413..

ἱμὸν δ' ἐγὼ λασσεὶ φίλον κῆρ,

"Ὡς ἔφαθ'· ἱεπατήθησιν ἱμὸν ἔ μῆτις ἀμύμων.

Ver. 368. — αὐτὶς] *Al. αὐτῆς*.

Ver. 369. Οὗτιν ἐγὼ πύματον ἴδομαι μετὰ οἷς ἑτάροισι.]

Πάντων δ' ἑταίρων ὕπτιον δουράσσομαι.

Eustatid. Cyclops, ver. 547.

VOL. I.

Ver. 370.—τὸδε τοι ξεινήϊον ἔσται.] Πρῶτος τε ὑπερήκων δακρυ [Ὀμηρος] φειδωλὴς χάριτας· ὡς περὶ τὸ ἐπὶ τῷ ἀχαριστοτάτῳ προσώπῳ, τὸ ἐπὶ τοῦ Κύκλωπος· τὸ ἐπὶ, "Οὗτιν ἐγὼ πύματον ἴδομαι," τοὺς δὲ λοιποὺς πρόσωπος, τὸ τῷ Κύκλωπος ἔξισον. Οἱ γὰρ ἄνθρωποι αὐτὸν ἐνέφηνον διδόν ἐκ τῶν ἄλλων, ὅταν δύο διαστήῃ ἑταίρους, ὡς ἀπὸ τῷ θυμῷ, ἢ ἐκ τῷ βουλή, ὡς ἐκ τῇ τῷ ἀντιμῶ. Demetr. Phalar. περὶ Ἑρμηνείας, § 130. Οὐ πάντοις μὲν ἡ τοῦ Κύκλωπος ἐκείνη εὐφραίνει δακρυ, τὸ ὑπερήκων δὲ τὸ πύματον ἐγὼ τὸν Οὗτιν κατέδομαι. Lucian. Καταπλῆξ, ἢ Τύραννος. Porro hinc apud Erasmus, Proverbium, "Cyclops Donum."

Ver. 372. Κεῖτ' ἀποδοχμῶσας παχὺν αὐχένα.]

Cervicem inflexam prorsus, jacuitque per antrum

Immensus, sanie eructans ac frustra cruento

Per somnum commixta mero ———.

Æn. III. 631.

Quem locum Macrobius inter eos recenset, in quibus "Virgilius Homericis carminis majestatem non æquet." *Lib. V. cap. 13.* Quintilianus verò magnam in hoc Virgilii loco *Emphasis* notat. "Idem [Virgilius] Cyclopa cum jacuisse dicit per antrum, prodigiosam illud corpus spatio loci mensus est." *Lib. VIII. cap. 3.* Vide supra ad ver. 298. "Ἐν τῇ ἑτοιμονίᾳ ἐπὶ τῷ Κέντρῳ Ὀφείδῃ πιστοῖται," "Κεῖτ' ἀποδοχμῶσας παχὺν αὐχένα, καδδὲ μιν ὕπνος Ἡρεῖ πανδαμάτωρ ——" ταῦτα δὲ Ὀμηρος ἐπὶ τοῦ Κύκλωπος μετὰ Σηκυ. Clemens Alexandrinus *Strom.* VI.

Ibid. — ἀποδοχμῶσας.] Πλαγίως δακρυὶ γὰρ τὸ πλάγιον *Schol.*

Ibid. — παχὺν αὐχένα.] Macrobius, *lib. V. cap. 13.* citat, πλατὺν αὐχένα.

Ver. 373. — φάρυγος δ' ἐξέσσυτο οἶνος, Φαρμοὶ τ' ἀνδρόμοι.]

X

- Ψωμοί τ' ἀνδρόμεοι· ὁ δ' ἐρετύγετο οἰοβαρείων.
 Καὶ τότε γὰρ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδῇ ἤλασα πολλῆς, 375
 Εἴως θερμαίνοντο ἔπισσί τε πάντας ἑταῖρους
 Θάρσυνον, μή τις μοι ὑποδδείσας ἀπαδύη.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλάϊνος ἐν πυρὶ μέλλεν
 Ἀψασθαι, χλαρός περ ὢν, διαφαίνεται δ' αἶνας,
 Καὶ τότε γὰρ ἄσσοι φέρον ἐκ πυρός, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι 380
 Ἰσταντ'· αὐτὰρ δάρσος ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων.
 Οἱ μὲν, μοχλὸν ἐλόντες ἐλάϊνον, ὅξυν' ἐπ' ἄκρῳ,
 Ὀφθαλμῷ ἐνέρευσαν· ἐγὼ δ' ἐφύπερθεν ἀερεθείς
 Δίνεον· ὥς δ' ὅτε τις τρυπῇ δόρυ νήϊον ἀνὴρ
 Τρυπάνῳ, οἱ δέ τ' ἐνερθεν ὑποσσεύουσιν ἱμάντι 385
 Ἀψάμενοι ἐκάτερθε, τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲς αἶψ'
 Ὡς τῇ ἐν ὀφθαλμῷ πυρήνεια μοχλὸν ἐλόντες
 Δινόμεν, τὸν δ' αἶμα περίρρεε θερμὸν ἰόντα.

Frustaque humanæ carnis; ipse autem eructabat vino-gravatus.

Et tum ego vectem sub cinere demisi malto,

Donec calefieret; verbisque omnes socios

Confirmabam; nequis mihi subveritus deficeret.

Sed cum jam vectis oleaginus in igne erat

Arsurus, viridis licet-esset, candeabatque vehementer;

Tum verò ego propius afferebam ex igne, circum autem socii 380

Stabant: cæterum audaciam inspiravit ingentem deus.

Hi quidem vectem prehensum oleaginum, acutum in summo,

Oculo infixerunt; ego autem supernè arrectus

Versabam: Ut verò cum quis terebrat lignum navale vir 385

Terebrâ, alii autem infra torquent loro

Apprehensam utrinque; illa autem circumvolvitur assidue semper:

Sic ejus in oculo ignitum vectem prehensum

Versabamus; hunc autem sanguis circumfluebat calentem.

Τάχ' ἔξ ἀναιδῆς φάρυγος ὠθήσῃ πρὶα.

Euripid. Cyclops, ver. 588.

———— ejectionemque cruentas

Ore dapes, et frusta mero glomerata vomentem.

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 211.

Ver. 375. — μοχλὸν ὑπὸ σποδῇ ἤλασα πολλῆς.]

"Ἦδη θαλὸς ἠθερακομένους

Κρηπνίσταις ἐκ σποδίου.

Euripid. Cyclops, ver. 609.

Ver. 397. Ἀψασθαι.] Αἰ. Ἀψασθαι.

Ver. 380. — ἀμφὶ δ' ἑταῖροι Ἰσταντ'.] Ὁ δὲ Παιστής τὸν λογιώτατον Ὀδυσσεῖα καταπλάσσειον πισπίπης —. Τοιούτοι δὲ καὶ οἱ πολλοὶ τῶν ἱερέων τὸ γὰρ ἱλακμένους ἢ ἀποσπινόμενους ὑπὸ τῷ κύκλωτος, μὴ κατασπῖνεν τοῦ Ὀδυσσεύς, μηδὲ δοῖται τὸ περισπινόμενον ἱεῖος καὶ παρικοκαυμένον ὄργανον ἐπὶ τὸν ὀφθαλμὸν, ἀλλ' ὥρως ἰσθίεσθαι μάλλον ἢ φράσαι τὶ τῶν

ἀποσπινόμενον, ὑπερβαλὼν ἱερειότηας καὶ πίστιν ἐκ καταπλάσσειον. Plutarch. περὶ Ἀδολιχίας.

Ver. 384. Δίνον· ὥς δ' ἔστι.] Αἰ. Δίνον, ὥς ὅτι.

Ibid. — ὥς δ' ὅτι τις τρυπῇ δόρυ νήϊον.]

Ναυπηγίας δ' ὥς ἐκ τῆς ἀρμύνης ἀνὴρ

Διπλοῖν χαλκῶν, τρύπας καταπλάσσει,

ὅστω κυκλῶν θαλὸν ἐκ φαισφίρῳ

Κύκλωτος ἔψαι, καὶ συναυτῶ πρὸς.

Euripid. Cyclops, ver. 459.

Ver. 385. — ὑποσσεύουσιν.] Αἰ. ὑποσσεύουσιν. Quod eodem modo pronuntiandum.

Ver. 387. — ἐν ὀφθαλμῷ πυρήνεια μοχλὸν ἐλόντες Δινόμεν.]

———— telo lumen terebramus acuto
 Ingens, quod torvâ solum sub fronte latebat.

Æn. III. 635.

Ibid. — σπινόμενα.] Ita ex Eustathio edidit Barnesius, Vulg. σπινόμενα.

Ibid. — ἰόντας.] Αἰ. ἰόντας.

Πάντα δέ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εὔσιν αὐτμῇ,
Γλήνης καιομένης· σφαραγεῦντο δέ οἱ πυρὶ ρίζαι.

390

Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκεὺς πέλεπεν μέγαν, ἥε σκέπαρον,
Εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτει μεγάλα ἰάχοντα,
Φαρμάσσαν· (τὸ γὰρ αὐτὲ σιδήρεα τε πρῶτος ἐστίν)

Ὡς τῷ σίῳ ὀφθαλμὸς ἐλαϊνῶ περὶ μοχλῶ.

Σμερδαλέον δέ μιν ἤμαξεν περὶ δ' ἴαχε πέτρῃ.

395

Ἡμεῖς δὲ δέισαντες ἀπεσσύμεθ' αὐτὰρ ὁ μοχλὸν

Ἐξέρυσ' ὀφθαλμοῖο πεφυρμένον αἵματι πολλῷ·

Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔρριπεν ἀπὸ τοῦ χερσὶν ἀλύων.

Αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἤπυνεν, οἳ ῥά μιν ἀμφὶς

Ὀλκεον ἐν σπήεσσι δι' ἀκριας ἠνεμόεσσας·

400

Οἱ δὲ βοῆς αἰὼντας ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος·

Omnes verò ei palpebras circum et supercilia cremavit vapor,

Pupillâ ardente: crepitabant autem ei igne radices.

390

Veluti autem cum vir faber securim magnam, aut asciam,

In aquâ frigidâ mergit valdè stridentem,

Temperans, (hoc enim denique ferri et robur est;)

Sic ejus stridebat oculus oleaginum circa vectem.

Horrendum autem valdè ejulavit; insonuit verò petra.

395.

Nos autem perterriti diffugimus: at ille vectem

Extraxit oculo sœdatum sanguine multo:

Illum quidem deinde abjecit à se manibus dolore-furens.

Cæterum ipse Cyclopas magno-clamore vocabat, qui utique circa ipsum

Habitabant in speluncis per promontoriâ ventosa:

400

Illi autem clamorem audientes accurrebant aliundè alius;

Ver. 389. Πάντα δι' οἱ βλέφαρ', ὕε.]

"Ἡραρ" ἰσαίρων βλέφαρα· φόνισαι δ' ὁμῷ

Γλήνης γίνεσθαι ἰτίγγον, ἢ ἀνίσταν

Φόνου μυδίας σαγόνας· ἀλλ' ὁμῷ μέλας

Ὀμῶρος χαλᾶζης αἵματος ἰτίγγιστο.

Sophocl. Oedip. Tyrann. ver. 1285.

Ver. 390. — πυρὶ ρίζαι.] *Al.* περὶ ρίζαι.

Ver. 392. — βάπτει.] *Al.* βάπτει.

Ibid. — μεγάλα ἰάχοντα.] Vide ad *Il.*

δ. 456. *Al.* μεγάλα ἠχῶντα.

Ver. 393. — σιδήρεα τε.] *Al.* σιδήρεα γὰρ.

Ver. 394. "Ὡς τῷ σίῳ" ὀφθαλμοῖς.] De vi vocis hujus, σίς, ita Quintilianus; "Minime," inquit, "Nobis concessa est ὁμοειδὴς ποιεῖται. Quis enim ferat, siquid simile illis meritò laudatis, λίγες βίος, et σίς, ὀφθαλμοῖς, fingere audeamus?" *Lib. I. cap. 5. sub fine.* Vide ad *Il.* δ. 456.

Ibid. — ἐλαϊνῶ περὶ μοχλῶ.] Τὸ δὲ, "περὶ μοχλῶ," (inquit *Eustathius*) ἐνστάσσειν ἴσταν· ἀπὸ γὰρ τοῦ, ἐπὶ μοχλῶ, ἠβήθη. Atqui oculum vecte transfixum aptius (ut opinor) depingit istud περὶ. Alioqui æquè faciliè scribere potuisset *Homerus* ἐλαϊνῶ ἐπὶ μοχλῶ.

Ver. 395. Σμερδαλέον δι' μιν ἤμαξεν· περὶ δ' ἴαχε πέτρῃ.]

Clamorem immensum tollit; quo pontus et omnes

Intremure undæ, penitusque exterrita tellus

Italix, curvisque immugiit *Ætna* cavernis. *Æn.* III. 672.

Ver. 398. et 461. — ἀπὸ τοῦ.] Vide ad *Il.* δ. 51.

Ibid. — χερσὶν ἀλύων.] "Media τῷ ἀλύων," inquit *Barnesius*, "aliàs brevis, nunc producit, ad Monstri deplorabilem animi defectum innuendum." Atqui nulla alia videtur esse hujus rei causa, quàm in vocibus τῶν, ἰλίου, ὕε, Vide ad *Il.* γ. 103. et δ. 24. Πεσογγέφουσι δι' τινὲς τῶν Παλαιῶν τὰ ἴατα ἐν τῷ ἀλύων, καθὼς καὶ ἐν τῷ ἐπύκειν. *Eustath.*

Ver. 401. Οἱ δὲ βοῆς αἰὼντας ἐφοίτων.]

At genus è sylvis Cyclopum et montibus altis

Excitum ruit ad portus — *Æn.* III. 675.

Ibid. — αἰὼντας.] Vide ad *Il.* δ. 252.

X 2

Ἰσταμένοι δ' εἶροντο περὶ σπέος, ὅ,τι ἐ κήδοι·

Τίπτε τόσον, Πολύφημ', ἀρημένος ὧδ' ἐβόησας,
Νύκτα δι' ἀμβροσίην, καὶ αὐπνες ἄμμε τίθησθα;

Ἥ μή τις σεῦ μῆλα βροτῶν ἀέχοντος ἐλαύνει;

405

Ἥ μή τίς σ' αὐτὸν κτείνει δόλῳ, ἥε βίῃφι;

Τὰς δ' αὐτ' ἐξ ἄντρος προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·

ὦ φίλοι, Οὐτίς με κτείνει δόλῳ, ἔδῃ βίῃφι.

Οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι ἔπεια πτερόεντ' ἀγόρευον·

Εἰ μὲν δὴ μήτις σε βιάζεται, οἷόν ἐόντα,

410

Νῆσόν γ' ἔπας ἐστὶ Διὸς μεγάλα ἀλέασθαι·

Ἀλλὰ σύ γ' εὖχεο πατρὶ Ποσειδάωνι ἄνακτι.

Ὡς ἄρ' ἔφην ἀπίοντες· ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ,

Consistentesque interrogabant circa speluncam, quidnam ipsum affligeret;

“Cur tantum, Polypheme, læsus sic clamasti,

“Noctem per divinam, et insomnes nos facis?

“Num quis à te oves mortalium invito abigit?

405

“An metuas ne quis teipsum occidat dolo, aut vi?”

Hos autem rursus ex antro allocutus est fortis Polyphemus;

“Amici, Outis me occidit dolo, neque viribus.”

Illi verò respondentes verba alata dicebant;

“Siquidem reverà nemo tibi vim infert, solus cùm-sis,

410

“Morbum sanè nullo-modo licet Jovis magni effugere:

“Sed tu quidem supplica patri Neptuno regi.”

Sic dixerunt abeuntes: meum autem risit charum cor,

Ver. 404. Νύκτα δι' ἀμβροσίην.] *Al.* Νύκτα δι' ὀρφανίην.

Ibid. — αὐπνες ἄμμε τίθησθα.] Τὸ δι, “αὐπνους ἄμμε τίθησθα,” φανερὸς τὸ ἄμμε ζωὴν, ἀντὶ πολλοῦ πλάθους λαμβάνει, κατὰ διαφορίαν (forte κατ' ἀδιαφορίαν) Ἰωνικὴν. *Eustath.* Verum, si ἄμμε hic duale sit; tum, “Elegantèr (uti notat *Barnesius*) hoc Ποῦ-τα facit, quòd *Duos* jam *Polyphemus* tur-“bet, nempe *scipsum* et *alios*.” Sive, quo modo *Chorus* in *Tragicis* voce “ἐγὼ” utitur, eodem modo aiunt *Cyclopes*, αὐπνους ἄμμε τίθησθα. “Te et (me sive) nos insom-“nes reddidisti.” Sed vide ad *Il. a. 59*. Cæterum post hunc versum inserit *Barnesius* ex *Diogene Laërtio*, *Zeno*, lib. VII.

Τίς δι' σ' ἐτύφλωσιν ἔ ἀφίλειτο λαμαράδος αἰγῶδες;

Verum neque ullo modo hoc in loco coheret versus iste; neque, an hinc à *Diogene* citatus fuerit, omnino constat.

Ver. 405. 406. Ἥ μή τις — ἐλαύνει; Ἥ μή τις σ' αὐτὸν κτείνει.] *Barnesius* ex Exemplaribus nonnullis edidit κτείνει, ut cum ἐλαύνει congruat; vertitque, “Num quis — abegit? Anne aliquis teipsum resundat?” Ego. potius, siqui faverent Codices, legen-

dum crediderim ἐλαύνει — κτείνει. Ut sit sensus; “Num (metu exclamas), n-quis — abigit? An nequis teipsum trucidet?”

Ver. 405. — εἰ μὴ μῆλα.] *Al.* εἰ μὴ λα.

Ver. 408. ὦ φίλοι, Οὐτίς με κτείνει.]

Οὐτίς μ' ἀπώλυσιν.

Euripid. Cyclops, ver. 668.

Ibid. — δόλῳ, ἔδῃ βίῃφι.] Ita Vulgati. Sunt qui legendum contendunt δόλῳ, οὐ δὲ βίῃφι. Quod et rectius videtur. Οὐτίς με κτείνει δόλῳ ἔδῃ βίῃ· τῷ τίσιν, ὁ Οὐτίς με κτείνει μετὰ δόλῳ, ἔ μὴ ἐν ἰσχρῷ. *Eustath.* Et paulò inferius; Δόλῳ ἔδῃ βίῃ· τῷ τίσιν, δόλῳ μόν-τοι κτείνει με, ἔ ἔ βίῃ· τῷ δὲ Κυκλώπων σφ-καιμίνος νοσηάντων, Οὐτίς με ἐν δόλῳ κτείνει, ἀλλ' ἔδῃ ἐν βίῃ. Vide suprâ ad ver. 366. *Al.* ἢ δὲ βίῃφι· et ἢ βίῃφι.

Ver. 410. — μήτις σε βιάζεται.] *Clementis Alexandrinus*, *Strom.* lib. V. citat, ἔτις σε βιάζεται.

Ver. 411. Νῆσόν γ' ἔπας ἐστὶ Διὸς μεγάλα ἀλέασθαι.] Apud *Clementem*, *ibid.* Νῆσόν γ' ἔπας. Porro similiter *Sophocles*, notante *Duport* in *Gnomologia* ad hunc locum;

Νῆσος δ' ἀνάγει τὴν Διηλέως φέρον.

Ver. 413. — ἰμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ.] Vide infrâ ad σ. 99.

Ὡς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἕμὸν καὶ μῆτις ἀμύμων.
 Κύκλωψ δὲ στενάχων τε, καὶ ὠδίνων ὀδύνησι,
 Χερσὶ ψηλαφῶν, ἀπὸ μὲν λίθον εἴλε θυράων.
 Αὐτὸς δ' εἰνὶ θύρῃσι καθέζετο, χεῖρε πετάσσας,
 Εἵτινά πε μετ' ὅεσσι λάβοι στείχοντα θύραζε.
 Οὕτω γάρ πε μ' ἤλπετ' ἐνὶ φρεσὶ νῆπιον εἶναι.
 Αὐτὰρ ἐγὼ βέλευνον, ὅπως ὅχ' ἄριστα γένοιτο,
 Εἵτιν' ἐταίροισιν Δανάεα λύσιν, ἧδ' ἐμοὶ αὐτῷ
 Εὐροίμην· πάντας δὲ δόλως καὶ μῆτιν ὕφαινον,
 Ὡς τε περὶ ψυχῆς· μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.
 Ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βελή.
 Ἀρσεῖνες οἷες ἦσαν εὐτρεφέες, δασύμαλλοι,
 Καλοὶ τε, μεγάλοι τε, ἰοδνεφές εἶρος ἔχοντες.
 Τὲς ἀκίων συνέρχον εὐστρεφέεσσι λύγοισι,

415

420

425

Quod nomen decepiasset meum, et consilium eximium.
 Cyclops autem ingemiscensque, et cruciatus doloribus,
 Manibus palpians, amovit quidem lapidem ab ostio;
 Ipse verò in ostio sedebat, manibus extensis,
 Si quem fortassis inter oves deprehenderet exeuntem foras;
 Aded enim videlicet me putabat in mente stultum esse.
 Ast ego deliberabam, quid factu optimum esset.
 Siquam sociis mortis liberationem, atque mihi ipsi
 Invenirem: omnes verò dolos et consilium terebam,
 Utpote de vitâ: ingens enim malum imminebat.
 Hoc verò mihi in animo optimum videbatur consilium.
 Mares oves erant benè-nutriti, densis-velleribus,
 Pulchrique, magnique, violaceam lanam habentes:
 Hos tacitè colligabam benè-tortis viminibus,

415

420

425

Ver. 414. — καὶ μῆτις ἀμύμων.] Sunt qui Poëtam hîc ad vocem Οὐτις respicere existiment; quia scilicet ὅτις et μῆτις idem significant. Sed hoc, ut rectè notavit *Barnerius*, planè ineptum.

Ver. 415. Κύκλωψ δὲ στενάχων τε.] Οἱ χαράσσοντες σπητῶν — τὰ μὲν αὐτοὶ τε καὶ σπητῶν δὲ ὀνόματα, συμπληρωτικὴς ἰσότητις ἀλλήλοις τὰ γεγάμια· ἢ τὰς συλλαβὰς δὲ ῥιπίους, οἷς ἂν βάλονται παρασῆμαι πέντες, ποιήσας φιλοτιχῶσιν ὡς ποιήσας ἀλλήλους Ὀμηροῦς. — Ἐπὶ δὲ τῷ τυφλωμένῳ Κύκλωπιδι, τὸ τι τῆς ἀλγυδύος μίνις, καὶ τὴν διὰ τῶν χειρῶν βραδείαν ἱερναὶ τῆς τῷ σπηλαίου θύρας ἰσφαίνουσιν βελόμενος.] “Κύκλωψ δὲ στενάχων” τι, καὶ ὠδίνων ὀδύνησι, Χερσὶ ψηλαφῶν.” *Diogenes. Hælicarn.* περὶ συνόψεως, § 15.

Ver. 421. — Δανάεα λύσιν.] Quoniam λῶν, λῦω, syllabam priorem naturā producant; ideo *Marcus Meibomius* hoc in loco, notante *Barnerio*, legendum contendit Δανάεα βῆσιν alioque omnes locos apud *Homero*

rum, ubi ἔλυσον, aut ἄλυσος occurrat, corruptos existimat. Sed longè errat vir eruditus. Quâ enim analogiâ ex τῶν, τῖω, sit τῖος, ἄτῖος· ex φῖω, φῖος, φῖω, φῖος, ἄφῖος· ex κῖω, κῖος, ἄκῖος· ex κῖω, κῖος, ἄκῖος· eadem ex λῶν, λῦω, sit λῦος, ἄλῦος. Vide ad *Il.* 4. 314. et *χ'* 19. 20.

Ver. 422. 423. — πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὕφαινον, — μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.] “Efficacior omni arte imminens ne-” cesitas; non usitata modò præsidia, sed “quædam etiam nova admovet.” *Quint.* *Curt. lib. IV.* § 15.

Ver. 425. Ἀρσεῖνες οἷες ἦσαν.] Vox οἷες primam fortassè eadem ratione producit ac voces ἀλέκας, Περικλῆδες, &c. Vide ad *Il.* 4. 398. *Barnerius* verò edidit οἷες. Cæterum hinc fortè vox *Latina*, oves.

Ver. 427. — λύγοισι.] Ἰμαντῶνιδι φωνή. *Schol.*

X 8

Τῆς ἐπὶ Κύκλῳ εὔδῃ, πέλωρ, ἀθεμίστια εἰδὼς,
 Σύντρεις αἰνύμενος· ὁ μὲν ἐν μάσῃ ἄνδρα φέρεσκιν,
 Τὼ δ' ἐτέρω ἐκάτερθεν ἴτην, σώοντες ἐταίρους. 430
 Τρεῖς δὲ ἕκαστον φῶτ' οἷες φέρον· αὐτὰρ ἔγωγε,
 (Ἀρνεῖος γὰρ ἔην, μῆλων ὅχ' ἄριστος ἀπάντων.)
 Τῷ κατὰ νῶτα λαβὼν, λασίην ὑπὸ γαστέρ' ἐλυσθείς
 Κεῖμην· αὐτὰρ χερσὶν αἰώτου δεσπεσίαιο
 Νωλεμῆος στρεφθεὶς ἐχόμεν τετληῆτι θυμῷ. 435
 "Ὡς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν ἥῳ δῖαν.
 Ἦμος δ' ἤριγένεια φάνη ῥοδάδ' ἀκτυλος ἦώς,
 Καὶ τότ' ἔπειτα νομόνδ' ἐξέσσυτα ἄρσενια μῆλα·
 Θήλειαι δ' ἐμέμμηκον ἀνήμελατοι παρὶ σηκούς,
 Οὐβάτα γὰρ σφαραγεῦντο· ἀναξ δ' ὀδύνησι κακῇσι 440
 Τειρόμενος, πάντων εἶων ἐπεμαίετο νῶτα
 Ὀρθῶν ἐσταότων· τὸ δὲ νήπιος οὐκ ἐνόησεν,
 "Ὡς οἱ ὑπ' εἰσοπύκων οἴων στέρνοισι δέδεντο.
 Ὑστατος ἀρνεῖος μῆλων ἔστειχε δύραζε,

In quibus Cyclops dormiebat, monstrum, nefaria doctus;

Tres-unā sumens: medius quidem virum ferebat,

Cæteri autem duo utrinque ibant, servantes socios. 430

Terni autem virum oves ferebant: cæterum ego,

(Aries enim erat, pecudum longè optimus omnium,)

Hujus tergo arrepto, villosum sub ventrem volutus.

Extendebar: at manibus lance egregiæ

Firmiter implicitus hærebam copstanti animo. 435

Sic tum quidem ingenioscentes expectavimus auroram divinam.

Quandò autem manè-genita apparuit rosea-digito aurora,

Tum verò deinde ad pascua erumpebant mascula pecora;

Femina verò balabant immulctæ per stabula,

Ubra enim gravabantur; dominus vero doloribus gravibus 440

Afflictus, omnium ovium palpabat terga

Rectè stantium: illud autem stultus non animadvertit,

Ut illi sub lanigerorum ovium pectoribus ligati essent.

Ultimus aries pecorum exibat foras,

Ver. 428. Τῆς.] *Al.* τοῖς.

Ver. 432. Ἀρνῆος γὰρ ἴν.] Vide infra ad x. 190.

Ver. 433. Τοῦ κατὰ νῶτα λαβὼν.] "Alio

" modo sibi, alio sociis providet. Hæc

" sub ovibus recondit; se verò sub ariete,

" qui totius gregis erat præstantissimus. A-

" deò ut majorem sui quàm sociorum cu-

" ram habuerit." *Spondan.* Mirè admodum:

Liquet enim *Ulysses*, postquam sociorum

unumquemque tribus simul constrictis ma-

ribus ovibus subligasset, se ipsum nequa-

quam isto modo ligare potuisse; ideoque

arietis unius, cæteris majoris, quique ipsum

solus ferre posset, ventri subvolutum velleri

adhæsisse; undè etiam facilè delapsus cæte-

ros expeditius solvere posset; infra ver. 463.

Ver. 434. — ἀπὸ τοῦ.] Τοῦ ἀπὸ τοῦ. Αἰγὴ δὲ τοῦ ἱεροῦ. *Schol.* Vide supra ad x. 443.

Ver. 438. — νημιὶδ' ἐξέσσυτο — μῆ-

λα.] Editiones vulgatæ vertunt, "ad pascua

" exegit pecora." Sed malè: Nam vox ἔξι-

συτο significationem activam non habet.

Vide *Iliad.* x. 1. *Odys.* i. 378. μ'. 366.

Rectius *Barnesius*; "ad pascua-prorump-

" bant."

Ver. 444. "Τραπὸς ἀρνῆος.] "Legitur eti-

" am," inquit *Henricus Stephanus*, "Τρα-

" πος δ' ἀρνῆος in nonnullis editionibus."

Sed hoc, uti et ipse annotat, versum peri-

mit.

Λαχμῷ στεινόμενος, καὶ ἑμοὶ πυκινὰ φρονέοντι.

445

Τὸν δ' ἐπιμασσάμενος προσέφη κρατερός Πολύφημος·

Κρίε πέπον, τί μοι ᾧδε διὰ σπῆος ἔσσυο μήλων

“Υστατος; ἔτι πάρος γε λειψιμμένος ἔρχεαι οἶῶν,

Ἀλλὰ πολὺ πρῶτος νέμειαι τέρεν ἄνθεα ποίης,

Μακρὰ βιβᾶς· πρῶτος δὲ ροὰς ποταμῶν ἀφικάνεις·

450

Πρῶτος δὲ σταθμόνδε λιλαίειαι ἀπονείσθαι

Ἐσπέριος· νῦν αὖτε πανύστατος· ἢ σύγ' ἀνακτος

Ὁφθαλμὸν ποθέεις; τὸν ἀνὴρ κακὸς ἐξαλάωσε,

Σὺν λυγροῖς ἱτάροισι, δαμασσάμενος φρένας οἶῶν,

Οὔτις, ὃν ἔγω φημὶ πεφυγμένον εἶναι ὀλεθρον.

455

Εἰ δὴ ὁμοφρονέοις, ποτιφωνήεις τε γένοιο,

Εἰπεῖν, ὅππῃ κείνος ἑμὸν μένος ἤλασκάζει·

Τῷ κί οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπῆος ἄλλυδις ἄλλη

Vellere gravatus, et me multa cogitante.

445

Hunc autem palpatum allocutus est fortis Polyphemus;

“Aries chare, quid mihi ita per speluncam exis pecudum

“Ultimus? neutiquam antea scilicet relictus venire-soles ab onibus,

“Sed multò primus pasceris teneros flores herbæ,

“Magnis-passibus incedens; primusque ad fluentia fluviorum pervenis;

450

“Primus porro in stabulum cupis redire

“Vespertinus; nunc contra omnium-ultimus: num tu domini

“Oculum desideras? quem vir malus eruit,

“Cum perniciosi sociis, postquam domuisset mentem vino,

“Outis; quem nondum existimo elapsum esse mortem.

455

“Si jam idem-mecum sentires, vocalisque fieres,

“Ut diceres, ubinam ille meum robur evitet;

“Profectò ei cerebrum per speluncam huc et illuc

Ver. 445. Λαχμῷ.] *Al.* Λάχων.

Ver. 446. — ἐπιμασσάμενος.] Vide ad *Il.* ε'. 564.

Ver. 447. Κρίε πίπον.] “Polyphemum

“Homerus cum immanem ferumque flux-

isset, cum ariete etiam colloquentem fac-

it, ejusque laudare fortunas, quòd, quâ

“vellet, ingredi posset; et, quæ vellet, at-

tingere.” *Cic. Tusc. Disput. lib. V. cap. 39.*

Ver. 453. 454. — τὸν ἀνὴρ κακὸς ἔξα-

λάωσε, — δαμασσάμενος φρένας οἶῶν.]

Ὁ ξίνος ————— μ' ἀπώλεον,

Ὁ μίσιος· δε μοι δὲς τὸ πῶμα, κατ'ἡκαστον.

Euripid. Cyclops, ver. 672.

Ver. 455. — δι' ἔγω φημὶ πεφυγμένοι εἶναι.]

Ἄλλ' ὅτι μὴ φύγητι τῆς δ' ἔγω πίτρας

Χαίροντες ————. *Euripid. ibid. ver. 662.*

Ibid. — πεφυγμένοι εἶναι ὀλεθρον.] “Εοις

σπασίαν παρηχάει (inquit *Eustathius*) —

Ἐχρῆν γὰρ ἑκαστὸν πεφυγμένοι εἶναι ὀλεθρον.

Atqui eadem Syntaxi alibi utitur Poëta:

Μαῖραν δ' ἄνθρωπον φημὶ πεφυγμένον ἱμμεναι·
ἀνδρῶν. *Iliad.* ζ. 488.

Οὐ οἱ νῦν ἔτι γ' ἐστὶ πεφυγμένον ἔμμε γένος·
Σαι. *χ'*. 219.

Cæterum *Barnesius* hoc in loco edidit πε-

φυγμένον. Rationibus parum idoneis. Vide

ad *Il.* ζ. 488.

Ibid. — εἴπω ὀλεθρον.] *Al.* ἱμμεν' ὀλεθρον.

Ver. 458. Τῷ καὶ οἱ ἐγκέφαλος γε διὰ σπῆ-

ος.]

— O si quis referat mihi casus Ulyssæ,
Aut aliquem è sociis, in quem mea sæ-

viat ira,

Viscera cujus edam, cujus viventia dextrâ

Membra meâ laniem ————;

Quàm nullum aut leve sit damnum mi-

hi lucis ademptæ!

Ovid. Met. lib. XIV. ver. 192. 197.

Cæterum *Eustathius* in commentario citat,

Τῷ καὶ οἱ ἐγκέφαλος γε διὰ σπῆος.

X 4

Θεινομένην ραίοιστο πρὸς ἔδει· παρδδὲ ἐμὸν κῆρ
Λωφῆσαιε κακῶν, τὰ μοι ἐτιδανὸς πόρεν Οὔτις.

460

“Ὡς εἰπὼν, τὸν κριὸν ἀπὸ ἑο πέμπε δύραζε.
Ἐλθόντες δ' ἡβαιὸν ἀπὸ σπείρας τε, καὶ αὐλῆς,
Πρῶτος ὑπ' ἀρνείῃ λυόμεν, ὑπέλυσα δ' ἐταίρους.
Καρπαλίμως δὲ τὰ μῆλα ταναύποδα, πίονα δημῶ,
Πολλὰ περιτροπέοντες ἐλαύνομεν, ὄφρ' ἐπὶ νῆα
Ἰκόμεθ'· ἀσπᾶσιοι δὲ φίλοις ἐτάροισι φάνημεν,
Οἳ φύγομεν θάνατον· τὰς δὲ στενάχοντο γοῶντες.
Ἄλλ' ἐγὼ ἔκ εἰῶν, ἀνὰ δ' ὄφρυσι νῆον ἐπάστῃ,
Κλαίειν· ἀλλ' ἐκέλευσα θῶς καλλιτέριχα μῆλα
Πόλλ' ἐν νῇ βαλόντας ἐπικλεῖν ἄλμυρόν ὕδαρ·
Οἳ δ' αἶψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὴν ἄλλα τύπτον ἑρετμοῖς.
Ἄλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσπον τε γέγωνε βοήσας,
Καὶ τότε γὰρ Κύκλωπα προσηύδων περτομίοισι·
Κύκλωψ, οὐκ ἄρ' ἐμελλες ἀνάλκιδος ἀνδρὸς ἐταίρους

465

470

475

“ Eliso spargeretur ad solum; meum verò cor

“ Quiesceret à malis, quæ mihi nullius-pretii vir intulit Outis.”

460

Sic locutus, arietem à se mittebat foras.

Quum-venissemus autem paululùm à speluncâque et chorte,

Primus ab ariete me expediui; solvi verò socios.

Celeritèr autem pecora longipeda, pingua adipe,

Multa circumducentes abigebamus; donec ad navem

465

Pervenissemus; desiderati verò charis sociis apparuimus.

Qui effugimus mortem: cæteros autem lugebant flentes.

Sed ego non sinebam, supercilis autem innuebam unicuique,

Nè flerent; sed jussi celeritèr, pulchris-velleribus pecora

Multa in navem cum-immisissent, navigare salsam aquam.

470

Illi verò statim conscendebant, et per transtra sedebant;

Ordineque sedentes canum mare verberabant remis.

Sed quandò tantum aberam, quantum utique audiri-potest clamans,

Tum verò ego Cyclopem alloquebar conviviis;

“ Cyclops, non ergo eras imbellis viri socios

475

Ver. 459. — παρδδὲ ἑμὸν κῆρ.] *Al.* παρδδὲ ἑμὸν κῆρ.

Ver. 462. Ἐλθόντες δ' ἡβαιὸν ὄρε.] “Οτι σολαισιδὲ τοῖς, Ἐλθόντες δ' ἡβαιὸν ἀπὸ σπείρας τε καὶ αὐλῆς, Πρῶτος ὑπ' ἀρνείῃ λυόμεν.” *Eustath.* De hujusmodi Syntaxi, vide infra ad ρ. 73. et ad *Il.* ρ. 224.

Ver. 464 — ταναύποδα.] Ita ex *Eustathio* et ex duobus Exemplaribus edidit *Barnesius*. Atque ita habet MS. à *Tho. B. ntleio* collatus. *Vulg.* ταναύποδα. Ταυαύποδα δὲ λέγει, ὅτι τὰ μακροπόδα μόνον, ἀλλὰ ἔτι τὰ τιταμίως τοῖς περὶ βαλόντας ταυτὸν ὃ ἔπειν, μακρὰ βιάσονται. *Eustath.*

Ver. 468. — ἀνὰ δ' ὄφρυσι νῆον ἐπάστῃ Κλαίειν.] *Al.* ἐν δ' ὄφρυσιν νῆον. Minus rectè. Superciliorum enim nutu flere prohibebat *Ulysses*: Propriaque hæc vocis ἀνατίνα ἐγνῆσις:

Λαοῖσιν δ' ἀνίπυι καρήναι διὸς Ἀχιλλεύου, Οὐδ' εἰα ἱμῶναι ———— *Iliad.* χ'. 205.

Ἄλλ' Ὀδυσσεὺς ἀνίπυι, ἔτι χυμένον ἡμῶν περ. *Odys.* ρ. 129.

Ver. 475. — ἀνάλκιδος ἀνδρὸς ἐταίρους.] Τὸ δὲ “ἀνάλκιδος ἀνδρὸς” πρὸς τὰ ἐν *Κυκλωπὶ* ἀποτινίσταται, ὅς φάσκει [supra ver. 460.] ἐτιδανὸν ἴσθαι τὸν Ὀδυσσεῖα. *Eustath.*

Ἔδμεναι ἐν σπηΐ γλαφυρῷ κρατερῇφι βίηφι.
Καὶ λίην σέ γε μέλλε κιχήσεσθαι κακὰ ἔργα.
Σχέτλι· ἐπεὶ ξείνους οὐχ ἄζω σῶ ἐνὶ οἴκῳ
Ἔσθήμεναι τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.

“Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα χολώσατο κηρόθι μᾶλλον. 480

Ἦκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο·

Καὶ δ' ἔβαλε προπάροιθε νεὼς κυανοπρώροιο,

Τυτθὸν ἰδεύησεν δ' οἴηϊον ἄκρον ἰκίσθαι.

Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·

Τὴν δ' αἰΨ' ἤπειρόνδε παλὶρρόθιον φέρε πῦμα, 485

Πλημμυρεὶς ἐκ πόντοιο, Δέμωσε δὲ χέρσον ἰκίσθαι.

“ Comesurus in speluncā cavā, forti vi.

“ Et abundē te utique assecutura erant mala facta tua,

“ Inique: quoniam hospites non verebaris tuā in domo

“ Comedere: idēd te Jupiter ultus-est et dii alii.”

Sic dixi; ille autem deinde iratus-est ex-corde magis:

480

Misit autem abruptum verticem montis magni;

Dejecitque ante navem nigram-proram-habentem;

Paululūm verd abfuit quin clavum extremum attingeret.

Inundavit autem mare decidente à petrā:

Ipsam autem (navim) statim ad continentem reflus ferebat fluctus,

485

Inundatio ex mari, adegitque prope terram ut-veniret.

Ver. 481. Ἦκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὄρεος.]
Φεβόμενος τότε τὸ ἀδύνατον, προκατασκευάζων
τοῦτον ἄνδρα τῷ λοιπῷ διηγέσασθαι, ὡς μὴδὲ τὸν
περὶ τούτου λόγον ἄριστον καταστήσει λιχθίντα.
Hermogenes de inventione, lib. IV. cap. 12.
Vide suprā ad ver. 191.

Fert ingens toto connixus corpore saxum,
Haud partem exiguum montis, —.

ÆN. X. 127.

Vidi cum monte revulso

Immanem scopulum medias permisit in
undas.

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 181.

Πρόδ. — κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο.] Μετα-
φορὰ δὲ, ὥστε ἴσθαι ἀπὸ τοῦ κυρίου θαλαμῶν
πράγματος ἐφ' ἵππον μεταπηγμένην, μετὰ τῆς
ἀμφὸν ἀναλόγου ἐμοιότητος, καὶ πολλὰ ἴσθαι καὶ
ποικίλῃ παρ' αὐτῇ. [Ὀμήρῳ] οἶον ἴσθαι, “ Ἦ-
“ κε ἀπορρήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο.” —
ὅν γὰρ λόγον ἔχει κορυφὴ πρὸς ἄνθρωπον, τῶν
ἐν ἡ ἀπώροτα πρὸς τὸ ὄρος. — Ἀλλὰ τὸ χρέ-
σασθαι τοῖς ἐμοῖς, ἀπὸ τῶν κυρίων, ὁμοίαις,
ἐκείναις ἐν ἡμετέροις ποιεῖ τὸν λόγον. Dio-
πρα. Holicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 7.
Ubi notandum pro Ἦκε δ' ἀπορρήξας, legisse
hic Dionysium, Ἦκεν ἀπορρήξας.

Ver. 482. — προπάροιθε.] Barnesius
hoc in loco, μετέπειθε. ἰπὸν ver. 539. προ-

παροῦς legendum existimat. Sed vide in-
frā ad ver. 483.

Ver. 483. Τυτθὸν ἰδεύησεν δ' οἴηϊον ἄκρον
ἰκίσθαι.] Ἐν μὲν τῇ πρώτῃ βολῇ ἐκ ἐκείνου
ἰκίσει τὸν ὄρεος ἐκείνου ἰκίσθαι ἵνα ὁ πλῆ-
θὺς τῆς πρώτης, ἐκλύσας αὐτὴν τὴν θάλασσαν,
ἐκλύσῃ ἰδεύησεν ἰκίσθαι ἐκείνου οἴηϊον, ἦγον κα-
τακίσει τὴν οἴαντι τὴν περὶ τὴν πύρρον. Ἐν
δὲ τῇ δευτέρῃ βολῇ πάντων καλῶς ποιεῖται ἰκίσει
γὰρ πῦμα ὁ ὄρεος βραχὺ ἰδεύησεν ἰκίσθαι κατὰ
τὴν σπυδαίαν. Διὸ ἐν μὲν ταῖς πρώταις εἰρή-
ται, “ Τυτθὸν ἰδεύησεν οἴηϊον ἄκρον ἰκίσθαι,” ἡ-
εἰς ἔχει μετὰ ὀβελῷ ὡς ἔστιν μὲν ἴσθαι ἐν,
ἰκίσει δὲ ὀβελῷ. Eustath. Porro in
uno MS. scriptum reperit Tho. Bentleius,
Τυτθὸν, ἰδεύησεν δ' ἴσθαι. Ac constructio qui-
dem aptior esset, si istud Τυτθὸν ad praece-
dentia referretur: Alioquin enim vocola δὲ
inuitatiū videtur transposita.

Ibid. — οἴηϊον.] Πηδάλιον, παρὰ τὸ οἴ-
αντι, δὲ ἰσθαι κατέστιν. Schol.

Ver. 484. — κατερχομένης ὑπὸ πίτρης.]
Ἦγον κατακίσει. Χρόνος γὰρ ἐν τῇ ἀνα-
στασὶ ἀπὸ χρόνου. Malè: Æque enim facilè
scribere potuisset Homerus, (ἢ ita volu-
isset), κατακίσει ὑπὸ πίτρης.

Ver. 486. — Δέμωσε δὲ χέρσον ἰκί-
σει.] Ἐγγίσει ἰκίσει τῇ γῇ. Schol.

Αὐτὰρ ἐγὼ χεῖρεσσι λαβὼν περιμήκεια ποντὸν
 ὦσα παρὶξ· ἐτάροισι δ' ἐποτρύναις, ἐκέλευσα
 Ἑμβαλεῖν κώπης, ἵν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν.
 Κρατὶ κατανύων· οἱ δὲ προπесόντες ἔρρεσσον. 490
 Ἄλλ' ὅτε δὴ δις τόσσον ἄλλα πρήσσοντες ἀπῆμιν,
 Καὶ τότε γὰρ Κύκλωπα προσκῦδων· ἀμφὶ δ' ἐταῖροι
 Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρέτῃον ἀλλαθὲν ἄλλος·
 Σχίτλιε, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθίζεμεν ἄγριον ἄνδρα;
 Ὃς καὶ νῦν πόντονδε βαλὼν βέλος, ἤγαγε νῆα 495
 αὐτὶς ἐς ἡπειρόν, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ἐλίσθαι.
 Εἰ δὲ φθελγασμένου τεῦ, ἢ αὐδήσαντος ἄκουσε,
 Σύν κεν ἄραξ' ἡμέων κεφαλὰς, καὶ νῆϊα δοῦρα,
 Μαρμάρῳ ὀκρυόεντι βαλὼν· τόσσον γὰρ ἴησιν.
 Ὄς φάσαν· ἄλλ' οὐ πείθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμὸν, 500
 Ἀλλὰ μιν ἄψορρόν προσέφην κεκοτηότι θυμῷ·
 Κύκλωψ, αἶπεν τίς σε κατὰ θνητῶν ἀνθρώπων

At ego manibus sumpto praelongo conto

Detrusi à littore; sociosque hortatus, jussi

Incumbere remis, ut malum fugeremus,

Capite annuens: illi verò, incumbentes remigabant.

Sed quandò jam bis tantum mare sulcantes aberamus,

Tum verò ego Cyclopem alloquebar; circum verò socii

Blandis verbis inhibebant aliundè alius;

"Imprudens, cur vis irritare ferum virum?"

"Qui etiam nunc in pontum jacto telo deduxit navem

Rursus ad continentem, et sanè existimabamus illic nos perituros.

"Si verò vociferatum aliquem, aut locutum andiisset,

"Collisisset nostra capita, et navalia ligna,

"Saxo aspero conjecto; tantum enim jaculatur."

Sic dixerunt: sed non fluctebant meum generosum animum,

Sed ipsum rursus allocutus sum irato animo;

"Cyclops, ei quis te inter mortales homines

Ver. 487. — περιμήκεια ποντὸν.] Ὅτι ποντὸν, ἵσταν οἶδε ναυτικὸν ἢ Ποιότης, ἢ μὴν πολεμικὸν. Eustath.

Ver. 488. — ἐκέλευσα Ἑμβαλεῖν κώπης.]

— κάρηξ δ' αὐτοῖς

Ἑμβαλεῖν κώπῃσι

Piædæ. Pythiæ. Ode IV. ver. 356.

Colligere arma jubet, validisque incumbere remis.

Æn. V. 15.

Ver. 490. — κατανύων] Quà ratione hæc vox secundam producere possit, vide suprâ ad ver. 242. et ad II. Γ. 62. et π. 174. Alii verò, notante Barnasio, hîc legendum volunt κατανύων, et κατὰ νύων. "Quin et κῶπῃ νύων (inquit Barnasius) legi potest." Sed hoc valdè esset invenustum.

Ver. 491. Ἄλλ' ὅτε δὴ δις τόσσον.] Πῶς οὖν ἀκούει; προσέφηκε γὰρ [ver. 473.] "Ἄλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὥστε τι γέγονε βοήσι."

"Ἦτοι μεγαλόφρονος ὁ Ὀδυσσεύς, ἢ δις ἐστὶ τὸ αὐτὸ μέρος ἀπὸσχομαι πάλιν αὐτῷ γὰρ ἢ ταῦς ἠνέχθη. Schol. Quæ posterior epithetio durior videtur. Καὶ ἐστὶ ναῦν, ὅτι καὶ Ὀδυσσεύς ἐπὶ ναυῖσι καὶ αὐτοῖς τῇ φωνῇ. Eustath.

Ver. 494. Σχίτλιε, τίπτ' ἐθέλεις.] Διημι-δίνεις δὲ λαιδερῶντας τὸν Ἀλέξανδρον ἢ δὴ πρὸς γοντα ταῖς Θήβαις, ἴφη [ὁ Φωκίαν] "Σχίτλιε, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθίζεμεν ἄγριον ἄνδρα." Philarch. in Phociæne.

Ver. 499. — ὀκρυόεντι.] Αἱ. ὀκρυόεντι.

Ver. 502. — κατὰ θνητῶν.] Barnasius ex Eustathio edidit κατωθνητῶν.

Ὁφθαλμοῦ εἶρηται ἀεὶ πελὶν ἀλαωτὺν,
Φάσθαι, Ὀδυσσεῖα πολυπόροισιν ἐξαλαῶσαι,
Υἱὸν Δαέρτεω, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἴκῳ ἔχοντα.

505

Ὡς ἰφάμεν· ὁ δὲ μὲν οἰμῶξας ἡμείβετο μῦθον·
ὦ πόποι, ἣ μάλα δὴ με παλαιόφατα δίσφαθ' ἰάνει.

Ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἧς τε μέγας τε,
Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνην ἐπέκαστο,
καὶ μαντευόμενος κατεγῆρα Κυκλώπεσσιν·

510

Ὅς μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι ὀπίσσω,
Χειρῶν ἐξ Ὀδυσσεὺς ἀμαρτήσεσθαι ὀπαπῆς.

Ἄλλ' αἰεὶ τίνα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμεν

Ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκήν·

Νῦν δέ μ', εἰὼν ὀλίγος τε, καὶ οὐτιδανός, καὶ ἄπικυς,

515

“De oculi interrogaverit sœdâ cœcitate,

“Dic, Ulyssem urbium-eversorem excœcâsse te,

“Filiûm Laërta, in Ithacâ ædes habentem.”

Sic dixi; ille autem mihi ejulans respondebat sermone;

“Pape! certè omninò jam me antiqua vaticinia attingunt.

“Erat quidam hîc vates vir bonusque, magnusque,

“Telemus Eurymides, qui vaticiniis excellebat,

“Et vaticinans consensescbat inter Cyclopas;

510

“Qui mihi dixit hæc omnia perfectum-iri in posterum,

“Manibus ex Ulyssis privatum-iri visu.

“Sed semper aliquem virum ingentem et pulchrum expectabam

“Huc venturum esse, magno præditum robore:

“Nunc autem me, parvusque cùm-esset, et nullius-pretii, et imbellis,

515

Ver. 504. Φάσθαι, Ὀδυσσεῖα πολυπόροισιν
[Ἔσθαι.] Artificiose hic, ad Cyclopera magis
exacerbandum, nomen, parentes, patriamque
singulatim exponit. Ἡ γὰρ ἀρχή, τῶν κατ'
ἑαυτοῦ ἐστὶ ———. Διὰ ὁμοῦς σιωπῶνται,
“Φάσθαι, Ὀδυσσεῖα πολυπόροισιν” ὡς ἡ τε-
τιμωρημένος ἐκ μὴ ἠσθίτο ἢ ὑφ' αὐτοῦ, καὶ ἐν ὅτῳ.
Aristot. Rhetoric. lib. II. cap. 3.

Ibid. Φάσθαι.] Τὸ δὲ “φάσθαι” ———
ἀρίστων τοῖς πλείοσιν ἀπὸ τοῦ ἰφάμεν μίαν
ἀρετὴν διεικτέον γινώσθαι, διὰ καὶ παρακτενω-
σαι, ὡς φησὶν βραχίως ὅπως τοῦ παρακτε-
νωσθαι ἐκ κατὰ ὄψιν καὶ ἐκ τοῦ ἰφάμεν. Eu-
stath. Rectè. Vide ad II. ζ. 471. Al.
Φάσθαι.

Ibid. et ver. 530. ——— πολυπόροισιν.]
Al. πολυπόροισιν notante Barnesia. Vide et
suprà ad VI. 2.

Ver. 507. ὦ πόποι, ἣ μάλα δὴ με παλαιό-
φατα δίσφαθ' ἰάνει.]

Al. αὐτὸ παλαιὸς χρησμός ἐκστραφέναι.

Τυφλὴν γὰρ ὄψιν ἐκ στίβου σκηπτὸν μ' ἔφη

Τροίας ἀφαιρεθῆναι.

Euripid. Cyclops, ver. 692.

Ver. 508. ἔσκε τις ἐνθάδε.] “Ἐνθάδε ἰστίον

ἔστι τὸ “ἔσκε” δευτὴν κοινότητα ἀπὸ τοῦ ἔσθαι,
ἔσθαι, ἔσθαι, γινώσθαι. Ἡρακλῆδης ἄλλως σκευ-
ρεῖ. Eustath. Rectius, ut opinor, Scholiastes
ad II. β'. 539. Τὰ γὰρ “σκη” ἢ καὶ “ἔσθαι”
συλλαβαί, κατ' Ἰάδα, μόνον ἐν τοῖς παρακτε-
νωσθαι τε ἢ ἀρετῇ ἐκινεῖσθαι.

Ver. 509. Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνην
ἐπέκαστο.]

Telemus Eurymides, quem nulla fefelle-
rat ales,

Terribilem Polyphemon adit: Lumen-
que quod unum

Fronte geris mediâ rapiet tibi, dixit, U-
lysses.

Ovid. Metam. lib. XIII. ver. 771.

Ibid. Τήλεμος Εὐρυμίδης.] Scholiastes ad
Theocrit. Idyll. VI. 23. legit, Τήλεμος Εὐρύ-
μαχος notante Barnesia.

Ver. 515. ——— ὀλίγος τε, καὶ οὐτιδανός, καὶ
ἄπικυς.] Quanta sit vocularum harum vis
et improprie facile sentiet quicunque eas vo-
cabulis quibuscunque aliis idem significan-
tibus mutaverit. Siquis nimirum hoc in
loco, ut rectè observavit Aristoteles, pro
“ὀλίγος τε, καὶ οὐτιδανός, καὶ ἄπικυς,” μὲν

'Οφθαλμοῦ ἀλάσεν, ἐπεὶ μ' ἔδαμάσσατο οἶνω.
 'Αλλ' ἄγε δεῦρ' Ὀδυσσεῦ, ἵνα τοι παρ' ξείνια θείω,
 Πομπήν τ' ὀτρύνω δόμεναι κλυτὸν Ἐνοσίγαιον
 Τοῦ γὰρ ἐγὼ πάϊς εἰμὶ, πατὴρ δ' ἐμὸς εὐχεται εἶναι.
 Αὐτὸς δ', αἶψ' ἐβέλησιν, ἴησεται, οὐδέ τις ἄλλος,
 Οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.

520

"Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβομένους προσέειπον·
 Αἶ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰῶνός σε δυναίμην
 Εὖνιν ποιήσας κέμψαι δόμον Ἀΐδος εἴσω·

"Ὡς οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἴησεται οὐδ' Ἐνοσίχθων.

525

"Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα Ποσειδάωνι ἀνακτι
 Εὐχέτο, χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα·

Κλυθί, Ποσειδάων, γαίηοιχε, κυανοχαῖτα·
 Εἰ ἐτιόν γε σὸς εἰμὶ, πατὴρ δ' ἐμὸς εὐχεται εἶναι,

"Oculo privavit, postquam me domuisset vino.

"Sed age huc-veni, Ulysses, ut tibi hospitalia præbeam,

"Deductionemque horter ut-det inclutus Neptunus:

"Hujus enim ego filius sum, pater autem is meus gloriatur esse:

"Ipse autem, si voluerit, sanabit, neque quisquam alius,

520

"Neque deorum immortalium, neque mortalium hominum."

Sic dixit; at ego ipsum respondens alloquebar;

"Utinam enim jam animâ et vitâ te possem

"Privatum mittere domum Plutonis intra:

"Aded haud oculum utique sanabit neque Neptunus."

525

Sic dixi: ille autem deinde Neptuno regi

Supplicabat, manus tendens ad cælum stellatum;

"Audi, Neptune, terram-continens, cærulee-crines:

"Si reverâ tuus sum, patremque te meum profiteris esse,

τι, ὁ ἀδελφὸς, ὁ ἀδελφὸς, vel aliud quicquam istiusmodi substituerit; τὸ ἀερόντων θεῶν διαφύγει ἰσὶ τῶν ἰσῶν, διαφύγειται. — τὸ μὴ φαίνεται ἀλλήλ, τὸ δὲ ἐντέλλει. *Poëtic. cap. 22.* Malè igitur hîc *Eustathius*; "Ὅτι τὸ ἐλίγῃ (inquit) — ἰταῦθα ἰσὶ μεγάλῃς λαφύθῃ, τὸν μικρὸν ἰσῶνται. — Πάντως δὲ τανόν, ἐλίγῃς ἐστίν, ὁ τανόν, ὁ μικρὸν. Καὶ δῆλον αὐτὸ ὅτι ἐκ τῶ Τυδίδος, ὅς — μικρὸς ἦν δίμας. — Ἐπὶ ὅτι ἰταῦθα φάναι, ὡς Ὀδυσσεὺς ἐλίγῃς μὴ ἢ τὸ μέγας, ὅς. Nempè non ad-vertisse videtur vir eruditus vocem μικρὸς "parvus" tantùm significare; at ἐλίγῃς non modò "parvus," sed et "despicibilis, contemptibilis habendus." Rectè itaque dicitur, Τυδίδος τοῦ μικροῦ μὴ ἦν, *Il. l. 801.* non què rectè diceretur, Τυδίδος τοῦ ἐλίγῃς ὅς. Vide infra ad ὁ. 259.

Ibid. — ἀκινυς. *Al.* ἀκινυς.

Ver. 516. — ἀλάσεν, ἰσῶν μ' ἰδαμάσσω. *αὐτο.* *Al.* ἀλάσσω, ἰσῶν μ' ἰδαμάσσω.

Ver. 520. — αἶψ' ἰβέλησιν, ἴησεται.] Quotiam vox ἴησεται infra *ver. 525. primam*

producat, ided *Barnesius* hoc in loco edidit, αἶψ' ἰβέλησιν ἴησεται. Quocum facit et MS. à *Tbo. Bentleio* collatus. Sed, ut opinor, nihil opus. Corripi enim potest istud, propter sequentem vocalem. Vide ad *Il. l. 24.*

Ver. 523. Αἶ γὰρ δὴ.] Refertur istud γὰρ non ad aliquid quod jam antè erat dictum, sed ad id quod elegantèr reticetur de Ulyssis erga Cyclopem odio implacabili. Vide ad *Il. l. 22.*

Ver. 527. Εὐχέτο, χεῖρ' ὀρέγων ἄς ἐρατὴν ἀστέρειντα.]

— duplices tendens ad sidera palmas.
Æn. l. 93.

Et duplices cum voce manus ad sidera tendit.
Æn. X. 667.

Ibid. — ἐρατὴν ἀστέρειντα.]

— stellantis regia cæli.

Æn. VII. 210.

— cælum stellis fulgentibus aptum.
Æn. XI. 202.

Δὸς μὴ 'Οδυσσῆα πολυπόρθιον οἶκαδ' ἰκίσθαι, 530

Υἱὸν Δαέρτεω, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἴκῳ ἔχοντα.

'Αλλ' εἰ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἰκίσθαι

Οἶκον εὐκτίμενον, καὶ ἔην ἐς πατρίδα γαῖαν,

'Οψὲ κακῶς ἔλθοι, ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἑταίρους,

Νηὸς ἐπ' ἄλλοτρίης, εὖροι δ' ἐν πῆματα οἶκα. 535

"Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Κυανοχαΐτης.

Αὐτὰρ ὅγ' ἐξαυτίς πολὺ μείζονα λᾶαν αἰέρας,

"Ηκ' ἐπιδινήσας· ἐπέρεισε δὲ ἰν' ἀπέλεθρον.

Καδ' δ' ἔβαλεν μετόπισθε νεὼς κυανοπρώροιο,

Τυτθὸν ἰδεύσεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἰκίσθαι. 540

Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·

Τὴν δὲ πρόσω φέρε κῦμα, θέμωσε δὲ χέρσον ἰκίσθαι.

'Αλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ, ἔνθα περ ἄλλαι

" Da, ut nē Ulysses urbium eversor in patriam veniat,

530

" Filius Laërtis, in Ithacā domum habens.

" At si ei fatale est amicosquē videre, et pervenire

" Domum ad benē-ædificatam, et suam in patriam terram;

" Sed malē veniat, amissis omnibus sociis,

" Nave in alienā; inveniatque calamitates domi."

535

Sic dixit precans: eum autem audivit Neptunus.

Cæterum ille rursus multo majore lapide sublato,

Misit circum-rotatum, intendit autem vim immensam.

Dejecit verò post navem nigram-prorā,

Paululum abfuit autem, quin clavum extremum attingeret.

540

Inundavit verò mare decedente à petrā:

Ipsam autem (navim) ulterius ferebat fluctus, adegitque prope terram ut-veniret.

Sed quandò jam ad insulam pervenissemus, ubi scilicet cæteræ

Ver. 530. — 'Οδυσσῆα πολυπόρθιον.] Τὸ διὰ "πολυπόρθιος" — ἀπὸ πολλῶν πόρθων. Τί γὰρ ἴδει τὸν Κύκλωπα ἱππῶν 'Οδυσσεύς εἶπαι; ἴσως δὲ ὁ ἑρωτικῶς αὐτὸ εἶπαι ὁ Κύκλωψ, Eustath. Satis inficetè. Repetit enim solummodò hoc Polyphemus ex Ulyssis sermone suprā ver. 504.

Ver. 531. Τιδὲ Δαέρτεω.] Deest hic verus in MS. à Tho. Bentleio collat.

Ver. 532. 'Αλλ' εἰ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλ.]

— Si tangere portus

Infandum caput, ac terris adnare necesse est,

Et sic fata Jovis poscunt; hic terminus hæret;

At bello audacis populi vexatus et armis,

Figibus extorris, complexu avulsus fūli,

Auxilium imploret, videatque indigna suorum

Funera; nec, cū se sub leges pacis ini-quæ

Tradiderit, regno aut optatâ luce fruatur;

Sed cadat ante diem, mediâque inhumatus arenâ. Æn. IV. 612.

Quem locum Macrobius inter eos recenset, in quibus Poëtarum "par penè splendor am-borum est." Lib. V. cap. 12.

Ver. 537. Αὐτὰρ ὅγ' ἐξαυτίς.

Vidi iterum, veluti tormenti viribus acta, Vasta giganteo jaculantem saxa lacerto,

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 183.

Ver. 538. — ἰκίρεισι δὲ ἰν' ἀπέλεθρον.] "Ἦγυν ἰκίρειζι τῷ λίθῳ διὰ τῆς ἐπιδινήσεως δύναμιν ἀπολυτρίδων. Eustath. in comment. ad ver. 486. suprâ.

Ver. 539. — μετόπισθε.] Barnesius hic legendum censet ἀποπάρουσι. Atque ita habet MS. à Tho. Bentleio collatus. Vide suprâ ad ver. 482. 483.

Ver. 540. Τυτθὸν ἰδεύσεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἰκίσθαι.] Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἀδυνάτου· αὐτὸς γὰρ ἂν ἔμπροσθεν ἢ κατὰ ἡνίχθη; Schol. Vide suprâ ad ver. 483.

Ver. 542. Τὴν δὲ πρόσω φέρε κῦμα, θέμωσε

- Νῆες εὖσσελμοι μένον ἀθρόαι, ἀμφὶ δ' ἱταῖροι
 Εἴατ' ὀδυρόμενοι, ἡμέας ποτιδέγμενοι αἰεὶ· 545
 Νῆα μὲν ἐνθ' ἐλθόντες ἐκέλευσαν ἐν ψαμάθοισιν,
 Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Μῆλα δὲ Κύκλωπες γλαφυρῆς ἐκ ἠὸς ἐλόντες,
 Δασσάμεθ, ὡς μή τις μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσῃς.
 Ἀρνεῖον δ' ἐμοὶ οἶα εὐπνήμιδες ἱταῖροι, 550
 Μήλων δαιομένων, δόσαν ἔξοχα· τὸν δ' ἐπὶ Δινὶ
 Ζηνὶ κελαϊνεφείῃ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει,
 Ῥέξας, μηρὶ ἔκνον· ὃ δ' οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν,
 Ἀλλ' ἄρα μερμήριζεν, ὅπως ἀπολοίατο πᾶσαι
 Νῆες εὖσσελμοι, καὶ ἐμοὶ ἐρήρες ἱταῖροι. 555
 Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμαρ, ἐς ἥελιον καταθύντα,
 Ἡμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
 Ἥμος δ' ἥελιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
 Καὶ τότ' ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως, 560
 Δὴ τότ' ἐγὼν ἐτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσα,

Naves bonis-transtis-instructæ stabant confertæ, circùm autem socii

Sedebant lugentes, nos expectantes semper;

545

Navam quidem, illuc ubi-venissemus, subduximus in arenis,
 Ipsique portò exivimus in littus maris.

Pecudes autem Cyclopiis cavâ ex navi sumptas,

Divisimus, ut nullus mihi privatus abiret æquali-portione.

Arietem autem mihi soli benè-ocreati socii,

550

Divisis ovibus, dederunt insuper: eum verò in littore

Jovi atrarum-nubium-coactori Saturnio, qui omnibus imperat,

Ubi-sacrificâsem, femora incendebam: ille verò non curabat sacra;

Sed sanè deliberabat, quo-pacto perderentur omnes

Naves bonis-transtis-instructæ, et mihi dilecti socii.

555

Sic tunc quidem totâ die, ad solis occasum,

Sedebamus, epulantes carnesque immensas et vinum dulce.

Quandò verò sol occiderat, et tenebræ supervenerant,

Tum sanè decubuimus in littore maris.

Quandò autem manè-genita apparuit rosea-digito Aurora,

560

Tum verò ego socios adhortans jussi,

δὲ χεῖρας ἰκίσθαι.] Ἡ μὲν γὰρ πρώτη βολή, πρόσθεν τῆς ἠὸς αἰσῆς, ἱερῶν ἐκείνῃ παλίσπλυν· ἡ δὲ δεύτερη, καθάπιν γινόμενη, εἰς τὴν αὖ πάλιν ὑπὸ τῆς χεῖρος Σίμωνος ἰκίσθαι τὴν ναύ. Eustath. ad ver. 486. suprâ. Vide et suprâ ad ver. 483.

Ver. 548. — γλαφυρῆς ἐκ ἠὸς ἐλόντες, Δασσάμεθ.]

Ver. 553. Ῥέξας.] Vide ad II. ε. 444.

Ibid. — ἔκνον.] *Al.* ἱκίσον, et ἱκῆα.

Ver. 554. Ἀλλ' ἔρα μερμήριζεν.] Eustathius in commentario citat, Ἀλλ' ὅγε μερμήριζεν. Atque ita uno MS. reperit Theophrastus. Quæ fortè et verior lectio. Vide suprâ ad β'. 326.

Ibid. — μερμήριζεν.] *Al.* μερμήριζεν. Minus rectè.

Ver. 559. Καὶ τότ' ἐκοιμήθημεν.] *Al.* Δὴ τότε κοιμήθημεν.

Hinc portum petit, et socios partitur in omnes.

Æn. I. 194.

Αὐτοὺς τ' ἀμβραίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι·
 Οἱ δ' αἶψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ πλεῖστοι πάθιζον·
 Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὴν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀπαχήμενοι ἦτορ,
 Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.

565

Ipsosque conscendere et rudentes solvere :

Illi verò statim ingrediebantur, et per transtra sedebant ;

Ordineque sedentes canum mare verberabant remis.

Hinc verò ulterius navigabamus, dolentes corde,

Lubentes ex morte, chæris amissis sociis.

565

ΤΟΥ 'ΟΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ
ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Κ'.

Ἑκδοθεὶς τῆς ραψωδίας Κ'.

ΤΑ' περὶ τὸν Αἰόλον ἀπαγγέλλει, τὸν τῶν ἀνέμων φύλακα, ὡς ἴδωκεν Ὀδυσσεὺς σφραῖν Ζῆφρον, τὸς ἄλλους ἀνέμους ἰσχυαίους ἐν ἀσπῇ· ὅν οἱ ἱταῖροι λύναντες, ποιμαίνοντες Ὀδυσσεύς, ἔτι ἐν αὐτῇ χερσὶν ὄναι νομίζοντες, ὁποιοῦνται πρὸς Αἰόλον· ὃ προσιμῶντι δὲ τῷ Αἰόλῳ τὴν Ὀδυσσεύς, ἱκῶντι ἀποπλῖναι, ὡς Δαιδρυγόνους ἀφικνέσθαι· παρ' οἷς ἴδριας τῶν κατ' ἀποπλῖναι, μίς ὡς Αἰαίαις τὴν νῆσον παραγίνεσθαι· καὶ σὺν Εὐρυλόχῳ τὸς ἡμίσεις τῶν ἱταίων κλέψαι λαχόντας ἐκπέμπει πεισομένους, τίνας οἱ πατοικῶντες· μεταμορφωθέντων δὲ ἱπᾶναι ὡς εἰς τὴν Κίρκης, πλὴν Εὐρυλόχῳ, αὐτὸς ἐπὶ ζήτησιν ἰλδόν, λαβὼν παρὰ τῷ Ἑρμῇ φάρμακον, τὸ Μῶλυ, ὃδὲν βλάπτεται· ἀλλὰ καὶ τῶν ἱταίων τὴν ἀρχαίαν φύσιν λαβόντων, ἱκανῶς παρεμύνας παρὰ τῇ Κίρκῃ, ὡς ᾗδου κατέρχεται.

Ἐπιγραφαί.

Τὰ περὶ Αἰόλου, καὶ Δαιδρυγόνου, καὶ Κίρκης.

"Ἄλλως,

Τὰ τῆς Κίρκης νύκτα· ἢ, Κίρκης νύκτα.

"Ἄλλως,

Κάποι' ἔχει Αἰόλου, Δαιδρυγόνου, ἔργα τι Κίρκης.

Α' Ἰολίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἔνθα δ' ἔναιεν
Αἰόλος Ἰπποτάδης, φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσι,

LIB. VII.

IN Æoliā autem insulam pervenimus; ubi habitabat
Æolus Hippotades, charus immortalibus diis,

Ver. 1. Αἰολίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'.] Οὐ
τὰς Αἰόλου νῆσους νῦν λεγομένας, ἀλλὰ τινὰ ἄλ-
λην ἐκτιστοποσίμην νῆσον λέγει. Οἱ δὲ λέγον-
τες περὶ Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν πειπλανῶσθαι
τὸν Ὀδυσσεύς, Δαιδοφάγους μὲν λέγουσι τὸς νῦν

Ἀκραγαντίνους· οἱ δὲ τὸς Καμαριναίους· Κάλαν-
τας δὲ τὸς Λιοντίους· τὰ δὲ Αἰόλου νῆσους, τὸ
τι παρὰ τὸν πορθμὸν Στρογγυλῆν, ἢ τὰς λε-
γόμενας Ἰξ, Διδύμην, Ἰέραν, Ἰκισίαν, Λισάραν, Ἰ-
ρικώδην, Φοινικώδην. — Τίνας δὲ πάντας τὰς π

Πλωτῇ ἐνὶ νήσῳ· πᾶσαν δέ τε μιν πέρι ταῖχος
 Χάλκειον, ἄρρηκτον· λισσὴ δ' ἀναδεδρομε πίτρη.
 Τοῦ καὶ δάδνα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γυγάσιν·
 "Εξ μὲν θυγατέρες, ἕξ δ' υἱεὺς ἠβῶντες.
 "Ενθ' ὄγε θυγατέρας πόρεν υἷάσιν εἶναι ἀκούτας.
 Οἱ δ' αἰεὶ παρὰ πατρὶ φίλῳ καὶ μητέρι πεδνῇ
 Δαίνυνται· παρὰ δέ σφιν ὄνείατα μυρία κῦται.
 Κνισσῇεν δέ τε δῶμα περιστεναχίζεται αὐλῇ·
 "Ηματα, νύκτας δ' αὖτε παρ' αἰδοίοις ἀλοχοῖσιν
 Εὐδούς, ἐν τε τάπησι καὶ ἐν τρητοῖς λεχέεσσιν
 Καὶ μὲν τῶν ἰκόμεσθα πόλιν καὶ δώματα καλὰ.
 Μῆνα δὲ πάντα φίλει με, καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα,
 "Ιλιον, Ἀργείων τε νείας, καὶ νόστον Ἀχαιῶν·

5

10

15

Natili in insulā; totam verò ipsam circa murus est
 Æreus, infrangibilis; lævisque sursum-procurrit petra.
 Hujus et duodecim liberi in ædibus nati sunt;
 Sex quidem filiz, sex autem filii pubescentes.
 Ibi ille filias dedit filiis ut essent uxores.
 Hi verò semper apud patrem charum et matrem venerandam
 Convivantur; ipaisque cibaria varia apponuntur.
 Odorata autem domus circum-personat aulā
 Die; nocte verò rursus apud pudicas uxores
 Dormiunt, inque tapetibus et in tornatis lectis.
 Et quidem ad horum pervenimus urbem et zedes pulchras.
 Mensem verò totum amicis excipiebat me, et exquirebat singula,
 De Ilio, Argivorumque navibus, et reditu Achivorum:

6

10

15

οὗς ἐν τῇ Τυρρηνικῇ πελάγει κῆσθαι λέγουσιν.
 Schol. Vide Scholiasten ad Apollonii Argo-
 nautic, lib. III. ver. 41.

Æoliam venit. Hic vasto rex Æolus
 antro

Luctantes ventos, tempestatesque sonoras
 Imperio premit, ac vinclis et carcere
 frangat. Æn. I. 52.

Ver. 2. Αἰόλῳ· Ἰωνοτάδης.] Αἰόλου δὲ δόν-
 οὔτος μὲν Ἰωνάου τῷ Μίμαντος ἱεῖρος δ' Ἑλ-
 λην, [forte Ἑλλανος], δὲ ἦν Διὸς, εὖ δ' Ἡρίδου
 μίμνηται. Schol.

Ver. 3. Πλωτῇ ἐνὶ νήσῳ·] Ἐστὶν μὲν τῇ
 πλεονεκτῇ, ὅτε τῶν ἐν πλεονεκτικῇ οὐκ
 μὲν νῆσῳ. Ὁ δ' Ἀργεῖαρχος, πλωτῇ, φε-
 ρετῇ, ὅτε ἀπαφιστευμένη· ὅτε ποτὶ μὲν ἐν τοῖς
 δειλοῖς μίμνει, ποτὶ δὲ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς ἰσχυρῶς
 οἷον δὲ ἐν τῇ σφίρι τῇ Δῆλον ἰσχυρῶς Πύδαρχος,
 λίγων ἔσται. "Ἡ γὰρ ἐν τῇ σφίρι φερετῇ πο-
 τὶ μάστιγι Δῆλος παντοδαπῶν ἀνθρώπων ἰσχυρῶς;
 Schol. Hand dissimiliter apud Apollonium;

Νήσῳ πλεονεκτικῇ ἐνὶ νήσῳ.

Argonautic. lib. III. ver. 43.

Ubi Scholiastes; Πλωτῇ δὲ οὕτῳ ἱερῇ,
 Vol. I.

ἀναδεδρομε τοῖς περὶ Ἰαλίαν ἔκταλιν πο-
 τὶ λισσῇ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἀλάνῃ.

Ver. 4. — λισσὴ δ' ἀναδεδρομε πίτρη.]

— quamvis lapis omnia nudus

— obducatur — Virgil. Eclog. I. 47.

Ver. 5. Τῷ δ' δάδνα παῖδες.] Τὸν μὲν γὰρ
 Αἰόλου ἱερατεύοντος ἔργον παῖδες τῶν Ἑκαστῶν
 εἶναι, τοῖς δάδναρχοις τῷ χρόνῳ σφίριος ἐκ-
 τάλιν. — Δάδνα δ' αὐτοῦ παῖδες εἶναι
 οἱ μῦθοι. Heracled Pontic.

Ver. 7. — ἀκούτας.] Αἱ ἀκούται. Qued
 erit contractum ex ἀκούτας, uti hic notat
 Barnasius.

Ver. 10. — δῶμα περιστεναχίζεται.]
 Ἀπὸ τῷ στεναχίζοντι εἰς καὶ εὖ ταῦτα δῶ-
 ματος ἀχάνοντι· ὅτι· ἢ ἀπὸ τῷ, στεναχ-
 ρίζον τοῖς δαυνομένοις. Eastath. Priorem ha-
 rum interpretationem solum affert Scholi-
 astes: Quæ et potior. Vide infra ad ver.
 454. et ψ. 146.

Ver. 11. — αἰδοίους.] Αἱ αἰδοίαι.

Ver. 12. — ἐν τρητοῖς λεχέεσσιν.] Αἱ ἐν
 τρητοῖς λεχέεσσιν.

Ver. 13. — δώματα καλὰ.] Αἱ τῶν
 μακρὰ.

Νηϊ δ' ἐνὶ γλαφυρῇ κατΐδει μέγιστον Φαιήν
 Ἀργυρήν, ἵνα μῆτι παραπνεύσῃ ὀλίγον περ·
 Αὐτὰρ ἐμοὶ πνοὴν Ζεφύρου προΐηκεν ἄηνας, 25
 ὄφρα φέροι νῆας τε καὶ αὐτούς· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
 Ἐπελῆειν αὐτῶν γὰρ ἀπαλόμεθ' ἀφραδίῃσιν.
 Ἐνῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμέρας·
 Τῇ δεκάτῃ δ' ἦδη ἀνεφαίνετο πατρὶς ἄρουρα·
 Καὶ δὴ πυρπολίοντας ἐλεύασσομαι, ἐγγυς ἵοντας. 30
 Ἐνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κακμηῶτα·
 Αἰεὶ γὰρ πόδα νηὸς ἐνάμασσε· οὐδὲ τῷ ἄλλῳ
 Δῶχ' ἑτάρων, ἵνα δᾶσσον ἱκοίμεθα πατρίδα γαῖαν.
 Οἱ δ' ἑταροὶ ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 Καί μ' ἔφασαν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον αἰεὶ ἀγεσθαι, 35
 Δῶρα παρ' Αἰόλου μεγαλήτορος Ἰκτοτάδα.
 Ὄδε δέ τις εἶπεπκεν ἰδὼν εἰς πλησίον ἄλλον·
 ὦ πόποι, ὥς ἔδε πᾶσι φίλος καὶ τίμιός ἐστιν
 Ἀνθρώποις, ὅτεάν τε πόλιν καὶ γαῖαν ἴκηται.

Nave verò in cavâ alligavit funiculo splendido
 Argenteo, ut nequid præter-flaret vel paululum;
 Cæterum mihi flatum Zephyri impmisit ad flandum,
 Ut ferret navesque et nos: neque sanè erat
 Perfecturus: ipsorum enim perimus insipientiâ.
 Per novem quidem dies continuè navigabamus noctesque et dies;
 Decimâ verò jam apparebat patria terra:
 Et jam ignem accendentes videbamus, propè existentes.
 Ibi me quidem somnus occupavit defessum;
 Semper enim pedem navis movebam; neque cuiquam aliî
 Dedi sociorum, ut citiùs perveniremus in patriam terram.
 Socii autem verbis ad se invicem loquebantur,
 Et me dixerunt aurumque et argentum domum reportare,
 Dona ab Æolo magnanimo Hippotadâ.
 Sic autem aliquis dicebat intuitus in proximum alium;
 " Papæ! ut hic omnibus gratus et magni-prestii est
 " Hominiibus, quorumcunque in urbem et terram venerit.

etiam Strabonem, lib. I. pag. 46. al. 26. et suprâ ad ver. 19.

Ver. 23. — κατΐδει μέγιστον Φαιήν Ἀργυρήν.] Προσκονόμενοι, ἵνα τῇ διαρῇ ἀπαση-
 δώσιν οἱ ἑταροὶ· ἡ γὰρ οὐδὲ ἐν τῇ καφότητος
 ἦν γνωρίζαι, προσεβήκατο γὰρ. Schol.

Ver. 25. — προΐηκεν.] Αἰ. προσήκεν.

Ver. 27. — Βασιλεῖν.] Αἰ. Ἐκτιλῆειν.

Ver. 30. Καὶ δὴ πυρπολίοντας ἐλεύασσομαι.]
 Πυρπολῶν δὲ, ἡ τὸ πονεῖν, ἡ ἐν νύκτι πλε-
 ούνειν διὰ τῆς πύλας· ἡ δὲ τὸ μὲν ἡμέ-
 ρων σιμμερῶσαι τὸν τῷ τῷ πυρὶ σιμμε-
 ρῶσαι· ἡ ἀποδύνασθαι ἐκ τῆς ἀποδύνασθαι
 πρὸς τὴν πόλιν. Schol.

Ver. 31. — πόποι.] Αἰ. πόποι. Αἰ.
 ἀπὸ λαλῶ.

Ver. 32. — πόδα νηὸς.] Τὸν μεταγωγόν
 τῷ κίρατος κέλευν, ἡ τὸ πηδάλιον. Schol.

Ver. 36. — παρ' Αἰόλου μεγαλήτορος.]
 " Media ante Aïolū," inquit Barnesius, " pro-
 " ducitur, tunc Liquidam, vique Teni, quâ-
 " dam denique Mæuri necessitate." Nota-
 tu dignius quod ait Arbenæus: Οἱ Ἀχαιοὶ
 [forte Ἀρχαίοι] τῷ "ο" ἀποχρησάμενοι ὡς μέτρον
 ἢ τὸν τῶν ἰσχυρῶν δύναμιν· ἀλλὰ ἡ δὲ δι-
 δογμένη διασημῶν, διὰ τῷ "ο" μόνον γράφεται.
 Lib. XI. cap. 5. Ut aded Αἰόλου hoc in lo-
 co pronuntietur Αἰόλου. Vide et infrâ ad σ.
 387. Cæterum nonnulli, notante Barnesio,
 hic legunt Αἰόλου.

Ver. 39. — γαῖαν ἴκηται.] Αἰ. δόμας ἴκηται.

Πολλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἄγεται κειμήλια καλὰ
 Διῖδος· ἡμεῖς δ' αὖτε ὁμὴν ὁδὸν ἐκτελείσαντες,
 Οἷκαδε νισσόμεθα πενίας σὺν χεῖρας ἔχοντες.
 Καὶ νῦν οἱ τάγ' ἔδωκε χαριζόμενος φιλότῃ
 Αἴολος· ἀλλ' ἄγε δᾶσσον ἰδώμεθα, ὅττι τάδ' ἐστίν,
 "Ὅσος τις χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἀσπῶ ἔνεστιν.

40

45

"Ὡς ἔφασαν· βουλὴ δὲ κακὴ νίκησεν ἱταίων·
 Ἀσπὸν μὲν λῦσαν, ἄνεμοι δ' ἐκ πάντες ὄρουσαν.
 Τοὺς δ' αἰψ' ἀρπάξασα φέρεν πόντονδε Δυέλλα
 Κλαίοντας, γαίης ἀπὸ πατρίδος· αὐτὰρ ἔγωγε
 Ἐγρόμενος, κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμήριξα,
 Ἦε πεισὼν ἐκ νηὸς ἀποφθίμην ἐνὶ πόντῳ,
 Ἦ ἀπὸν γλαίην, καὶ ἔτι ζωῷσι μετείην.

50

Ἀλλ' ἔτλην καὶ ἔμεινα· καλυψάμενος δ' ἐνὶ νηὶ
 Κεῖμην· αἱ δ' ἐφέροντο κακῇ ἀνέμοιο Δυέλλῃ
 Αὖτις ἐπ' Αἰολίην νῆσον· στενάχοντο δ' ἱταῖροι.

55

"Ενθα δ' ἐπ' ἡπείρου βῆμεν, καὶ ἀφυσάμεθ' ὕδαρ·
 Αἶψα δὲ δειπνὸν ἔλοττο δοῆς παρὰ νηυσὶν ἱταῖροι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιο τε πασσάμεθ' ἥδ' ἐ ποτῆτος,

" Multas quidem ex Trojá ducit res-pretiosas, pulchras,

40

" Ex præda: nos verò contrà, idem iter emensi,

" In patriam redimus vacuas manus habentes.

" Et nunc ei hæc dedit gratificans præ amicitia

" Æolus: sed agè ocyùs videamus, quidnam hæc sint,

" Quantum quid aurique et argenti utri insit."

45

Sic dicebant; consiliumque malum vicit sociorum:

Utrum quidem solverunt, venti autem omnes eruperunt.

Illos verò statim abreptos ferebat in-pontum procella

Flentes, terrà à patrià; at ego

Expërrectus, in animo eximio deliberavi,

50

Utrum delapsus ex navi perirem in ponto,

An tacitus sustinerem, et adhuc vivis interessem:

Sed sustinui et mansi; tectus autem in navi

Jacebam: illæ verò ferebantur malo venti turbine

Rursus ad Æoliàm insulam: gemebant autem socii.

55

Ibi verò littus conscendimus, et hausimus aquam;

Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves socii.

At postquam cibumque gustaveramus atque potum,

Ver. 41. — ἐκ Τροίης ἄγεται.] *Al.* ἐκ Τροίης.

Ver. 42. — νισσόμεθα πενίας.] *Al.* νισσό-
 μεθα πενίας, et νισσόμεθα πινίας.

Ver. 46. — βουλὴ δὲ κακὴ νίκησεν.] Si-
 militèr apud *Livium*; "Cæterùm, ut ple-
 rumque, fortuna et consilia mala vice-
 runt." *Lib.* XXV. § 15.

Ver. 47. Ἀσπὸν μὲν λῦσαν, &c.]

Invidià socios prædæque cupidine ductus,

Efferatos aurum, demississe ligamina ventis,
 Cum quibus isse retrò, per quas modò
 venerat undas,

Æolique ratem portus repetisse tyranni.

Ovid. Metam. lib. XIV. 339.

Ibid. — λῦσαν.] *Al.* λῦσαν.] Minus rectè.

Ver. 51. — ἀποφθίμην.] *Al.* ἀποφθίμην.

Ver. 56. — ἀφυσάμεθ' ὕδαρ.] Vide

suprà ad γ. 359.

Δὴ τότε ἐγὼ κήρυκά τ' ὀπασσάμενος καὶ ἱταῖρον,
 Βῆν εἰς Αἰόλου κλυτὰ δῶματα· τὸν δ' ἐπύχανον 60
 Δαινύμενον, παρὰ ἧ τ' ἀλόχῃ καὶ οἷσι τέκεσσιν.

Ἐλθόντες δ' εἰς δῶμα, παρὰ σταθμοῖσιν ἐπ' οὐδοῦ
 Ἐζόμεθ'· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον, ἐκ τ' ἔριοντο·

Πῶς ἦλθες, Ὀδυσσεῦ; τίς τοι κακὸς ἔχρας δαίμων;
 Ἥ μὲν σ' ἐνδυκίως ἀπετέμπομεν, ὅφρ' ἀφίκοιο 65
 Πατρίδα σὴν, καὶ δῶμα, καὶ εἵπου τοι φίλον ἐστίν.

"Ὡς φάσαν· αὐτὰρ ἐγὼ μετεφάνεον, ἀχνύμενος κῆρ·
 "Ἀσάν μ' ἱταροί τε κακοί, πρὸς τοῖσιν τε ὕπνος
 Σχέτλιος· ἀλλ' ἀκίεσασθε, φίλοι· δύναμις γὰρ ἐν ὑμῖν.

"Ὡς ἐφάμην, μαλακοῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν· 70
 Οἱ δ' ἀνέω ἐγένοντο· πατρὸς δ' ἡμεῖβετο μύθῳ·

"Ἐρρ' ἐκ νήσου θάσσον, ἐλέγχιστε ζῶνταν·
 Οὐ γὰρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν οὐδ' ἀποπέμπειν
 "Ἄνδρα τὸν, ὅς κε θεοῖσιν ἀπιχθῆται μακάρεσσιν.
 "Ἐρρ', ἐπεὶ ῥα θεοῖσιν ἀπεχθόμενος τόδ' ἱκάνεις. 75

Tum sanè ego, præconem mihi ubi-asciveram et socium,
 Ivi ad Æoli inclytas ædes: eum autem inveniebam 60
 Convivantem apud suam uxorem et suos liberos.
 Ingressi autem domum, ad fores in limine
 Sedebamus: illi verò in animo obstupescebant, interrogabantque;
 "Quomodo venisti, Ulysses? quis tibi malus ingruit deus?
 "Certè quidem te accuratè dimittebamus, ut pervenires 65
 "In patriam tuam, et domum, et sicubi tibi gratum sit."
 Sic dixerunt; at ego alloquebar, mœrens corde:
 "Læserunt me sociique mali, insuperque somnus
 "Infaustus: sed medemini, amici; potestas enim penes vos.
 Sic dixi, blandis demulcens verbis: 70
 Illi verò nūti facti-sunt; pater autem respondebat sermone;
 "Abi ex insulâ ocyûs, pessime viventium:
 "Non enim mihi fas est excipere neque dimittere
 "Virum illum, qui diis invisus sit beatis.
 "Abi; quoniam sanè diis invisus huc venis." 75

Ver. 60. — Αἰόλου.] Vide suprâ ad ver. 36.

Ver. 64. — ἱταροί.] Ὁ ἱστὶν ἱταρώμενος.
 Eustath.

Ver. 65. — ἀφίκοιο.] Ἀφίκοιο.

Ver. 66. — ἵταρ σὺ φίλον ἱστὶν.] Ita
 Barnæus. Vulg. ἵταρ σὺ φίλον ἱστὶν. Vide
 suprâ ad ἄ. 320.

Ver. 68. "Ἀσάν μ' ἱταροί." De voce "Ἀσ-
 αν, vide ad Il. i. 116.

Ver. 72. "Ἐρρ' ἐκ νήσου θάσσον." Ita apud
 Aristophanem;

"Ἐρρ' ἐκ νήσου θάσσον ἀφ' ἡμῶν.

Plutus, Act. II. Scen. v. ver. 118.

Porro Cloatinus Verus apud Gellium, lib.

XVI. cap. 12. verbum Latinum erro à
 Græco ἔρρῳ deductum censet; versumque
 hunc Homeri adducit.

Ver. 73. 74. Οὐ γὰρ μοι θέμις ἐστὶ ἔσθαι.]
 Julianus, Epist. 49. versus hosce duos citat
 hoc modo;

Οὐ γὰρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν, ἢ ἱλαίσαν
 "Ἄνδρες, εἰ δὲ θεοῖσιν ἀπιχθῆναι ἀνάγκησιν."

Ver. 75. "Ἐρρ', ἱταρ ῥα θάσσον." Ita edi-
 dit Barnæus ex Odys. v. 556. Ἀφ' ἔρρ',
 ἱταρ ῥα θάσσον. Quod vix ferri potest. Ἀφ'
 ἔρρ', ἱταρ ῥα θάσσον. Quod pronuntiabatur,
 (uti notat Barnæus,) ἱταρ ῥα θάσσον vel,
 ἱταρ ῥα θάσσον.]

“Ὡς εἰπὼν, ἀπέπλεψε δόμων βαρεῖα στυνάζοντα.
 “Ευθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμεναι ἦτορ.
 Τείρετο δ’ ἀνδρῶν θυμὸς ἰσ’ εἰρεσίης ἀλεγεινῆς,
 “Ημετέρη ματίη· ἐπεὶ οὐκέτι φαίνεται πομπή.
 “Εξήμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμέρας·
 “Εβδομάτῃ δ’ ἰκόμεσθα Λάμουν αἰπὺν πτολίεθρον,
 Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην, ὅθι ποιμένα ποιμῆν
 “Ηπύει εἰσελάων, ὅθι τ’ ἐξελάων ὑπακούει.
 “Ενθα κ’ αὔπνοος ἀνὴρ δαιούς ἐξήρατο μισθούς,
 Τὸν μὲν, βουκολῶν, τὸν δ’, ἄργυφα μῆλα νομίζων·
 “Εγγυς γὰρ νυκτός τε καὶ ἡματός εἰσι κίλευθοι.

80

85

Sic locutus, dimittebat ex-œdibus graviter gementem.

Hinc verò ulterius navigabamus, dolentes corde.

Fatigabatur autem virorum animus à remigatione molesta,

Nostrâ stultitiâ; quoniam non ampliùs apparebat reductio.

Per-sex-dies quidem continuò navigabamus noctesque et dies;

80

Septimâ verò venimus Lami ad excelsum urbem,

Telepylum Læstrygoniam, ubi pastorem pastor

Inclamat intrò-agens, alter verò exigens audit.

Ibi insomnis vir duplicem caperet mercedem,

Unam quidem pascendis-bobus, alteram verò, pascendis candidis pecudibus: 85

Propè enim noctisque et diei sunt vîæ.

Ver. 81. “Εβδομάτῃ δ’ ἰκόμεσθα Λάμουν.]

Inde Lami veterem Læstrygonis (inquit) in urbem

Venimus.

Ovid. Met. lib. XIV. ver. 233.

Ibid. — Λάμουν αἰπὺν πτολίεθρον.] Ἰστέον ὅτι Λάμους, ἢ Λαιστρυγόνος ἱερὸν ὄνομα, ἢ βασιλείας τῶν ἰσθίων, νῦν Περσίδωνος. Eustath.

Ver. 82. Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην.] “Op-pidum Formiæ, Hormiæ dictum, ut ex-“istimavere, antiqua Læstrygonum sedes.”

Plin. Nat. Hist. lib. III. cap. 5. “Si verò “in hanc τηλέπυλον veneris Λαιστρυγονίην “(Formiæ dico), ὦς.” Cic. ad Atticum; lib.

II. Epist. 13. Λαιστρυγόνος, οἱ νῦν Λιοντίωνος εἰσι δὲ ἐν Σικελίᾳ, ὡς Ἀθηναῖοι, ὑπάρχοντες ἀνδραποδαῖοι, διὰ τὸ ἐνδεῖν τὸς Ὀδυσσεύς ἐταίρους· ἐ γὰρ ἦσαν ἀδισμῶσι ζῆντος ὑπαδύχισθαι. Schol. ad Lycophr. Cassandr. ver. 956.

Ibid. Τηλέπυλον.] Μεγέλην τῶν γὰρ τοιούτων πολλὴ διεσπῆται εἰς πόλεις τινὲς δὲ τὸ κύριον Τηλέπυλον ἔκιδόντες. Schol. Priorem interpretationem sequuntur Editiones vulgatæ. Barnæus autem posteriori modo accipit. Quod et eo verisimilius, quia Εὐρήβητον τηλέπυλον nulli alii urbi apud Pœtam tribui-tur.

Ibid. — ὅθι ποιμῆνα ποιμῆν “Ἡσίην.] “Ὅπως εἰ νομῆς ἀλλήλους προσθίγγονται, διὰ τὸ συν-ἰσθῆαι ἑκάς πρὸς νομῆς· ἢ μᾶλλον τῇ δικημήκτει ἐπὶ ἀπηνικτήν τὴν αὐλὴν μίτρω ἀπίζων, καὶ ἔστω τὴν φωνὴν ἱκαίεσθαι τῷ τε ἐκτελείοντι.

ἢ τῷ ἱκαίοντι. Schol. Barnæus Pœtam hîc nihil aliud quàm Urbem totam rei Pastoritîæ deditam depingere voluisse existi-mat. Vide infra ad ver. 86.

Ver. 86. “Εγγυς γὰρ νυκτός τε ἢ ἡμερῆς εἰσι κίλευθοι.] Αἱ νυκτεριναὶ ἢ ἡμερησὶ ἡμέραι ἰγγυς εἰσι τῷς πόλεσι. Φασὶ δὲ τὸς Λαιστρυγόνους κατασχάνειν τὴν τῶν Λιοντίωνος Σικελίας χώραν, ἐν ᾗ γενέσθαι πολλὰ μύσθη, ἢ τὸν αἶσρον εἶσι τὰ μὲν λάσπια τῇ ἀμῆρῃ κίλευθαι, τὰ δὲ ψιλά τῇ νυκτὶ ἢ θάλασσαν τὴν ὑπὸ μίτῳ ἀργυρῶν δύς μισθὸς ἀπαφῆρεσθαι. Εἰ-σὺς δὲ φασὶ παρὰ τὴν τῷ ἱκαίοντι αὐτὸς κατασχέσθαι περὶ τῆς “Ἀρσας λίαν, [Φαίνομεν. ver. 61.] “Κάτω σου περὶ τῇ “νέεσται, ἤχ· περὶ ἄρα· Μίσγονται δύεις τὴ “ἢ ἐπὶ τῇ ἀλλήλῃσιν” εἶσι πάλιν μὲν ἵστα τὴν ἡμερῶν, ἔλγινον δὲ τὴν νύκτα, ὡς ἀνάσσει παρὰ τοῖς Κιμῆριος. Εἴτις οὖν δύναται ἡγευσιναί, διττὸς νομίζονται μισθός. Schol. Eademque interpretationes hîc affert Eur-tathius.

Ortus ubi atque Obitus pœste admiscen-tur in unâ. Cicero, de Nat. d. Deorum, lib. II. § 42. ex loco Arati jam supra à Scho-liaste citato.

Νῦν τε ἢ “Ἡσίην ἄσπον ἵστα.

Heisod. Theogon. ver. 748.

Alias hujus loci explicationes videas apud Histoire de l’Academie Royale des Inscrip-tions, et des Belles Lettres, Tome I. pag. 161,

"Ενθ' ἐπεὶ εἰς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν, ἐν περὶ πέτρῃ
 Ἥλιεσσας τετύχηκε διαμπερές ἀμφοτέρωθεν·
 Ἀκταὶ δὲ προβλήτες ἐναντίαι ἀλλήλλησαν
 Ἐν στόματι προῦχουσιν· ἀραιὴ δ' εἰσοδὸς ἐστίν.
 "Ενθ' οἷγ' εἶσω πάντες ἔχον νίκας ἀμφιελίσσας.
 Αἱ μὲν ἄρ' ἐντοσθεν λιμένος κοίλοιο δίδεκτο
 Πλησίοι· οὐ μὲν γὰρ ποτ' αἰέξετο κύμα γ' ἐν αὐτῇ,
 Οὔτε μέγ', οὔτ' ἐλίγον· λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνη.
 Αὐτὰρ ἐγὼν οἶος σχέθων ἕξα νῆας μέλαινας,
 Αὐτοῦ ἐπ' ἰσχυατῇ, πέτρης ἐκ πεισρατα δῆσας.
 Ἔσθην δὲ, σπεοιὴν εἰς παιπαλοέσσαν ἀνελθάν·
 "Ενθα μὲν οὔτε βοῶν, αὐτ' ἀνδρῶν φαίνετο ἔργα,
 Καπνὸν δ' οἷον ὀρῶμεν ἀπὸ χθονὸς αἰσσοῦντα.
 Δὴ τότε ἐγὼν ἐτάρους προΐην πεύθεσθαι ἰόντας,
 Οἵτινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες·
 Ἄνδρες δύνω κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἄμ' ὀπάσσας.
 Οἱ δ' ἴσαν ἐκβάντες λείην ὁδὸν, ἥπερ ἄμαξαι
 Ἄστυδ' ἀφ' ὑψηλῶν ὀρέων καταγίνεον ὕλην.

90

95

100

Ibi postquam ad portum inclytum venissemus, quem celsum petra
 Excelsa est, continenter utrinque;
 Littoraeque prominentia à regione abh-invicem
 In ostio procurrant; angustus autem introitus est:
 Ibi illi intus omnes tenebant naves remis utrinque agitatae.
 Atque hae quidem intra portum concavum ligatae erant.
 Propinque; nunquam enim extollebant fluctus in ipsas,
 Neque magnus, neque parvus; candida autem erat cunctis tranquillitas.
 At ego solus tenui extra portum migravi,
 Illic in extremâ-parte, à petrâ funibus ligatis.
 Constiti verò, speculâ praesumptâ conscendâ:
 Ibi quidem neque boum neque virorum apparebant opera,
 Fumum autem solentem videbamus à terrâ exsurgentem.
 Tum verò ego socios praemis exscitatum profectos,
 Quinam viri essent supra terram pane vēdόντες;
 Visis duobus electis, tertio praecorae unâ comite-addito.
 Hi verò ierunt egressi per planam viam, qua utique planities
 Ad-urbem ab excelsis montibus devehebant lignum.

99

94

100

Ver. 89. Ἀκταὶ δὲ προβλήτες.]

projectaque saxa Pachyni.

Æn. III. 699.

Ver. 90. — πρὸ χουσι.] Ἀλ. πρὸ χουσι.

Ibid. — ἀραιὴ δ' εἰσοδὸς ἐστίν.] Τὸ δὲ ἐνὶ τῇ
 τῆς κατὰ τοὺς λιμένας εἰσοδὸν τοῦ πολλοῦ διέρχου
 τῶν τῷ Ὀδυσσεὶ ἡνὼν πιθανολογίᾳ οὐκ εἶχεν
 γὰρ διακρίνει τῆς εἰσοδῆς. Eustath.

Ver. 93. — κύμα γ'.] Ἀλ. κύματ'.

Ver. 97. et 149. — σπεοιὴν εἰς παιπαλοέσσαν ἀνελθάν.]

Æneas scopulum interea conscendit, et
 omnem

perportum juxta pelagus petit.—Æn. I. 180.

Ver. 99. Καπνὸν δ' οἷον ὀρῶμεν.]

Et jam summa procul villarum culmina
 fumant, Ælog. I. 82.

Ver. 100. — προΐην.] Ita ex l. 88. et
 ex Eustathio edidit Barnardus. Ἀλ. προΐην.

Ver. 102. — κήρυχ' ἄμ' ὀπάσσας.] "ὅσα
 ἡλιαδὴ μὴ ἔσιν ἐπισκίοντες διὰ τοῦ κήρυκα
 Eustath. Vide supra ad l. 89.

Ver. 103. — ἀμαξαι.] Vide ad R. d.
 711. 782.

Ver. 104. — καταγίνεον.] Vide ad II.
 d. 493.

- Κούρη δὲ ξύμβλητο πρὸ ἄστυος ὑδρευούσῃ, 105
 Θυγατρὶ ἰφθίμῃ Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο.
 Ἡ μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατέβησεντο καλλιγέεθρον
 Ἀρτακίην, ἔνθεν γὰρ ὕδωρ προτὶ ἄστυ φέρεσκον.
 Οἱ δὲ παριστάμενοι προσεφώνεον, ἐκ τ' ἔριοντο, 110
 Ὅστις τῶν εἴη βασιλεὺς, καὶ οἷσιν ἀνάσσοι.
 Ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψιφεφές δῶ.
 Οἱ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθον κλυτὰ δώματα, τὴν δὲ γυναῖκα
 Εὖρον, ὅσῃν τ' ὄρεος κορυφὴν, κατὰ δ' ἴστυγον αὐτήν.
 Ἡ δ' αἰψ' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν Ἀντιφατῆα, 115
 Ὅν πόσιν, ὅς δὴ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
 Αὐτίχ' ἔνα μάρψας ἐτάρων, ὠπλίσσατο δόρεσσιν
 Τὰ δὲ δὴ αἰτῶντε φυγῇ ἐπὶ νῆας ἰκίσθην.
 Αὐτὰρ ὁ τεύχε βοὴν διὰ ἄστυος οἱ δ' αἰτόντες,

Puellæ verò obvii-facti-sunt ante urbem aquanti, 105
 Filiz eximiaz Læstrygonis Antiphataz.
 Hæc quidem ad fontem descendebat pulchrè-fluentem
 Artaciam; hinc enim aquam ad urbem ferebant:
 Illi verò astantes alloquebantur, interrogabantque,
 Quisnam illorum esset rex, et quibus imperaret, 110
 Illa verò valdè citò patris ostendit excelsam domum.
 Hi autem postquam ingressi sunt inclytam domum, mulierem utique
 Invenērunt, velut montis verticem; horrueruntque illam,
 Illa autem continuò è foro vocabat inclytum Antiphatem,
 Suum maritum, qui sanè illis molitus est sævam mortem: 115
 Statim uno correpto sociorum, apparavit-sibi coenam:
 Alteri verò duo conciti fugâ ad naves pervenerunt.
 Cæterùm ille clamorem excitabat per urbem, audientes verò

Ver. 105. — πρὸ ἄστυς.] Apud Eustathium, πρὸς ἄστυς.

Ver. 106. Θυγατρὶ ἰφθίμῃ.] *Al.* Θυγατρίῃ ἰφθίμῃ.

Ver. 107. — κατέβησεντο.] *Al.* ναυτίβησεντο. Vide ad *Il.* β'. 35. et *l.* 109.

Ver. 108. Ἀρτακίην, ἐνθεν γὰρ ὕδωρ.] Hinc Tibullus;

Incultos adit Læstrygonas, Antiphatenque,

Mobilis Artacie gelidos quos irrigat undâ.
Lip. IV. *Eleg.* i. *ver.* 59.

Ver. 110. — ὅσῃν ἀνάσσοι.] Eustathius in commentario citat, ὅ τῶσιν ἀνάσσοι. Et, ἐκ παραλλήλου, inquit, κατὰ μίαν ἵππουσιν αἰτῶται. Quod admodum est invenustum.

Ver. 111. — ἐπέφραδεν.] Vide ad *Il.* ε'. 500.

Ver. 113. — ἔνα τ' ἔριος κορυφῇ.] Vide ad *l.* 191.

Ver. 114. — κλυτὸν Ἀντιφατῆα.] Hinc Ovidius;

Quis non Antiphaten Læstrygona devovet? —

En Pontis, lib. II. Epist. ix. 41.

Ver. 116. Αὐτίχ' ἔνα μάρψας ἐτάρων — Τὰ δὲ δὴ αἰτῶντε φυγῇ.]

Vixit fugâ quæsitâ salus comitique mihi que;

Tertius è nobis Læstrygonia impia tinxit Ora cruore suo

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 236.

Vide et suprâ ad *l.* 289.

Ibid. — ἔνα μάρψας.] *Al.* ἑ' ἀμάρψας.

Ibid. — δόρεσσιν.] *Al.* δίσκων.

Ver. 118. Αὐτὰρ ὁ τεύχε βοὴν.]

— Fugientibus instat, et agmen

Concitat Antiphates. Coeunt, et saxa trabesque

Continuant: merguntque viros merguntque carinas. [*Ulysses,*

Una tamen, quæ nos ipsumque vehebat Effugit

Ovid. Met. lib. XIV. ver. 238.

Φοίτων ἰφθίμοι Δαιστρυγόνες ἄλλοθεν ἄλλος,
 Μυρίοι, οὐκ ἄνδρεσσιν ἰοικότες, ἀλλὰ Γίγασιν.
 Οἱ ῥ' ἀπὸ πετρῶν ἀνδραχθείσι χειρμαδίοισι
 Βάλλον· ἄφαρ δὲ κακὸς κόνιατος κατὰ νῆας ὀρώρει,
 Ἀνδρῶν ὀλλυμένων, νῆων θ' ἅμα ἀγνυμενάων.
 Ἰχθυὺς δ' ὥς, πείροντες, ἀτερπεία δαῖτα φέροντο.
 "Οφρ' οἱ τὺς ὄλεσαν λιμένος πολυβενθεὸς ἐντὸς,
 Τόφρα δ' ἐγὼ ξίφος ὅζυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηρῷ,
 Τῷ ἀπὸ πείσματ' ἔκοψα νῆως κυανοπράροιο.
 Αἶψα δ' ἐμοῖς ἐτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσα
 Ἐμβαλέειν κώπησ', ἵν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν.
 Οἱ δ' ἅμα πάντες ἀνέρριψαν, δείσαντες ὄλεθρον.
 Ἀσπασίως δ' ἐς πόντον ἐπηρεφείας φύγε πέτρας
 Νῆς ἐμή· αὐτὰρ αἱ ἄλλαι ἀολλῆες αὐτόθ' ὄλοντο.
 Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀπαχήμενοι ἦτορ,

120

125

130

Ibant fortes Laestrygonες aliundè alius.

Innumeri, non hominibus similes, sed gigantibus.

Qui à petris viro-gravibus saxis

Jaciebant; statim autem malus strepitus per naves excitatus est,

Virorum pereuntium, naviumque simul fractarum.

Pisces verò tanquam, transfigentes, tristes epulas ferebant.

Dum illi hos perdebant profundum portum intra,

125

Interea utique ego, gladio acuto extracto à femore,

Ex funes abscidi navis prorà-cæruleæ.

Statim autem meos socios adhortatus jussi

Incumbere remis, ut calamitatem subterfugeremus.

Hi verò simul omnes remigabant, veriti mortem.

130

Libentèr autem in pontum imminentes effugit petras,

Navis mea; at reliquæ unà-omnes illic perierunt.

Hinc autem ulteriùs navigabamus dolentes corde,

Ver. 121. Οἱ ῥ' ἀπὸ.] Apud Eustathium,
 οἱ ῥ' ἀπὸ.

Ibid. — ἀνδραχθείσι χειρμαδίοισι.] Τῶν
 δυναμένων ἄνδρα καταβῆσαι· ἢ μίγα βάρος
 παρὶχθῆναι τοῖς βαυάζεσσι. Schol.

Ver. 128. Ἀνδρῶν.] Αἱ Ἀνδρῶν τ'.

Ver. 124. Ἰχθυὺς δ' ὥς, πείροντες.] Αἱ.
 Ἰχθυὺς δ' ὥς σπασίοντες· notante Scholiasta.

Ibid. — φέροντα.] Apud Eustathium, σί-
 νοντα.

Ver. 126. Τόφρα δ' ἐγὼ ξίφος ἔκ' ὤμ' ὤμ'.

— Dixit; vaginæque eripit ensem.

Fulmineum, strictoque ferit retinacula
 ferra. Æn. IV. 579.

Ibid. — ἰγὼ ξίφος.] Αἱ. ἰγὼν ἀπο.

Ver. 127. — ἔκοψα.] Vide ad Il. 8. 87.

Ver. 129. — φύγοιμεν.] Αἱ. φύγοιμεν.

Ver. 130. Οἱ δ' ἅμα πάντες.]

Certatim socii feriunt mare, et æquora
 vertunt. Æn. III. 290. V. 778.

Idem omnes simul ardor habet; rapiunt-
 que, ruuntque;

Littora deseruere: latet sub clasibus æ-
 quor.

Adnixi torquent spumas, et cærulea ver-
 runt. Æn. IV. 581.

Ver. 131. — ἰσπεφείας φύγε πέτρας.]

"Ἦτοι ἀνὸς ἰσπεφῆς, ἢ ἰσπεφῆς πέτρας.

Schol. Νῦν δὲ ἰσὶν ἀπὸ τῶν ἰσπεφῆς πέ-
 τραι νοηταὶ ἀν. ἢ αἱ περὶ τῶν Λαιστρυγόνων
 ἀφίμηναι χειρμάδης, οὕτω συχναὶ ὄναι ὥς ἢ
 οἷον ἰσπεφῆς τοὺς βαλλομένους. Eustath. Verior
 Scholiasis interpretatio, ut liquet ex Illad.
 p. 54. Odys. p. 59. ubi eadem vox occur-
 rit.

Ver. 133. Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀπα-
 χήμενοι.]

— Amisâ sociorum parte, dolentes,

Multaque conquesti, terris allabimur —

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 242.

- "Ασμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλος ὀλίσαντες ἱταίρους.
 Αἰαίνῃ δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεσθ'· ἔνθα δ' ἔνασσε 135
 Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήεσσα,
 Αὐτοκασιγνήτη ὀλοόφρονος Διήταο.
 "Αμφω δ' ἐγγεγάτην φαισιμβρότε 'Ηελίοιο,
 Μητρός τ' ἐκ Πέρσης, τὴν Ὀκεανὸς τέκε παῖδα.
 "Ενθα δ' ἐπ' ἀπτῆς νηὶ κατηγαγόμεσθα σιωπῇ 140
 Ναύλοχον ἐς λιμένα, καὶ τις θεὸς ἡγεμόνευσεν.
 "Ενθα τότε ἐκβάντες, δύο τ' ἡμᾶτα καὶ δύο νύκτας
 Κείμεσθ', ὁμῶ καμάτω τε, καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοτες.
 'Αλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμᾶρ εὐπλόκαμος τέλεισ' ἦες,
 Καὶ τότε ἔγων ἑμὸν ἔγχος ἐλὼν καὶ φάσγανον ὀξὺ, 145

Lubentes ex morte, charis amissis sociis.

Æream verò ad insulam pervenimus: ibi autem habitabat

Circe comas-pulchra, veneranda dea, vocalis,

Germana soror prudentis Ætææ:

Ambo enim nati sunt ex hominibus-lucem-præbente Sole,

Et matre ex Perse, quam Oceanus genuit filiam.

Hic verò ad littus nave appulimus tacitè

Navium-capacem in portum, et deus aliquis dur' erat.

Ibi tum egressi, duosque dies et duas noctes

Jacebamus, paritèr et labore, et doloribus animum radentes.

Jed quandò jam tertiam diem comas-pulchra complevisset aurora,

Tum verò ego meà hasta sumptà et gladio acuto,

Ver. 135. Αἰαίνῃ δ' ἐς νῆσον.] Αὐτὴν [Bar-
 neiuius ex Alogii MS. edidit Ταύτην] ἵνα
 φασὶ τὸ νῦν Κίρκαιον πρὸς τῇ Ἰταλίᾳ. Schol.
 "Οτι πᾶνταυτὰ ἐν νῆσον τῆς Κίρκης Αἰαίνῃ
 καλῶς παρὰ τὴν Δίαν, πᾶν ὡς προείρηκε Κελ-
 χικὴν. Eustath. Vide Theophrast. Hist. Plant.
 lib. V. cap. 9. item suprà ad l. 32.

Ver. 136. — αὐδήεσσα.] Ἡ ποιεῖσθαι,
 διαλέσθαι ἀνθρωπίνῃ χρεμίσιν. Eustath. Si-
 militèr ferè interpretatur Scholiastes. For-
 tassè per αὐδήεσσα hīc intelligendum est,
 Cantu excellens: Quo sensu usurpatur hæc
 vox apud Hesiodum, notante Barneo ad l.
 334. suprà;

Μυῖαν, αἱ τ' ἄδρα πολυφραδίοντα τιβύει

Θέσσιον, αὐδήοντα.

Atque huic interpretationi nonnihil favet
 quod occurrit infrà ver. 221.

Κίρκης δ' ἴδον ἄκουσ' αὐδέοντες ἐσθ' καλῶ.

Et ver. 227.

Καλὸν ἀκούειν, δάκνιδον δ' ἄκουσ' ἀφαιρέ-
 πιν.

Similitèr et apud Virgilium, de eadem Circe;

— ubi Solis filii lucos

Assiduo resonat cantu, —.

Æn. VII. 11.

Quin et voces αὐδῆ, αὐδή, alibi αἰαίαι, αἰαινο,
 significant.

— Διὰς ἱναλίγνιος αὐδῆ.

Odys. d. 371. l. 4.

Μηδ' Ὀλυμπίας ἀγῶνα

Φέρτερον αὐδάνομος.

Id. Olym. Ode I. ver. 11.

Potèrò legitur hīc et αὐδάνομος, notante Er-
 statbio: Quam lectionem et præferre vide-
 tur Barneiuius. Vide suprà ad l. 334.

Ver. 137. — ἰλαρόφρονος.] Ἰτ' οὐκ ἐπὶ
 ἐλάνηρα φρονέοντος. Schol. Vide suprà ad l.
 52.

Ibid. — Αἰαίαν.] Κέλχων βασιλῆα, πο-
 τερὸς Μηδίας, Κίρκης ἀδελφῶ. Schol. Vide
 Strabonem, Geograph. lib. I. περὶ 79. 80. d.
 46.

Ver. 139. — Πίρως.] Πίρως Ὀμῶ
 πῶς ἐπὶ Δορυκῆ. Ἡλῆ δ' ἐπὶ γαυρῇ. Schol.

Ver. 140. — νῆ.] Αἱ νῆα.

Ibid. — κατηγαγόμεσθα σιωπῇ.] Οἱ τὶ
 Ὀδυσσεὺς δὲ φίλοι νῦν σιωπῇ κατέγονται, κα-
 ῖδῃ σιφιδεμένῳ διὰ τὸ τῶν Κυκλάδων καὶ τῶν
 σὺν Λακεδαιμονίᾳ καυχέσθαι δὲ πρηνέσθαι, ὡς
 πτύσσει καὶ τὴν τῆς Κίρκης νῆσον ἐς ἀφαιρέ-
 σθαι. Eustath.

Ver. 144. 'Αλλ' ἔτι δὲ στένον ἡμεῖς.]

Ut primum lux alma data est, exire; lo-
 cosque

Exploremus novos, quos vincto accesserit
 ora. Æn. I. 306.

Καρκαλίμως παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἐς περιωπὴν,
 Εἴπως ἔργα ἰδοίμι βροτῶν, ἱνοπὴν τε πυθόιμην.
 Ἔσθην δέ, σκοπὴν ἐς παιπαλοέσσαν ἀνελθὼν,
 Καὶ μοι εἴσατο καπνὸς ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
 Κίρκης ἐν μεγάροισι, διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην. 150
 Μερμήριζα δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν
 Ἐλθεῖν, ἥδε πυθέσθαι, ἐπεὶ ἶδον αἴθοπα καπνόν.
 Ὡδὲ δέ μοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
 Πρῶτ' ἐλθόντ' ἐπὶ νῆα Δοὴν καὶ Δῖνα θαλάσσης,
 Δεῖπνον ἐταίροισιν δόμεναι, προέμεν τε πυθέσθαι. 155
 Ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κίων νεὸς ἀμφιελίσσης.
 Καὶ τότε τίς με θεῶν ὀλοφύρατο μῶνον ἶόντα,
 Ὅς ῥά μοι ὑψίπερων ἔλαφον μέγαν εἰς ὁδὸν αὐτῇν
 Ἦκεν· ὁ μὲν ποταμόνδε κατήϊεν ἐκ νομῆς ὕλης,
 Πιόμενος, (δὴ γάρ μιν ἔχειν μένος ἡέλιοςιο) 160
 Τὸν δ' ἐγὼ ἐκβαίνοντα κατ' ἀκνηστὶν μέσα νῶτα
 Πλῆξα· τὸ δ' ἀντιπρὸ δόρυ χάλκεον ἐξεπύρηνσε.
 Καὶ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακρὰν, ἀπὸ δ' ἔπατο θυμός·
 Τῷ δ' ἐγὼ ἐμβαίνων, δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
 Εἵρυσάμην· τὸ μὲν αὖθι πατακλίνας ἐπὶ γαίῃ 165

Celeriter à nave ascendi in speculam,
 Sicubi opera viderem mortalium, vocemque audirem.
 Steti autem, speculam in præruptam ubi-conscendissem,
 Et mihi visus est fumus à terrâ latâ,
 Circes in ædibus, per querceta densa et sylvam, 150
 Cogitavi autem deinde in mente et in animo
 Ire, atque sciscitari; postquam vidi atrum fumum.
 Sic verò mihi cogitanti visum est satius esse,
 Primum profectum ad navem celerem et litus maris,
 Prædium sociis dare, præmittereque sciscitatum. 155
 Sed quandò jam prope eram profectus navem remis-utrinque-agitatam,
 Tum verò aliquis me deorum misertus est solum existentem,
 Qui utique mihi excelsis-cornibus cervum magnum in viam ipsam
 Misit: is quidem ad flumen descendebat ex paucis sylvæ
 Potaturus, (dudùm enim ipsum urgebat vis Solis.) 160
 Illum verò ego egredientem per spinam medio tergo
 Percussi, penitràs autem hastile areum transiit:
 Decidit verò *is* in pulveribus vociferatus, avolavitque anima;
 Illi verò ego irruens, hastam aream ex vulnere
 Extraxi, quam quidem illic reclinatam in terrâ 165

Ver. 146. — παρὰ νηὸς.] *Al.* ἐπὶ νηὸς.
 Ver. 149. Καὶ μοι εἴσατο καπνός.]

Ver. 158. — ὑψίπερων.] *Al.* ὑψίστων.
 Ver. 159. αὐτός.] Vide ad *Il.* 6. 249.

Ver. 160. Πιόμενος.] *Al.* Πιόμενος. Vide

— sperare procul montes, ac tollere
 fumum, *Æn.* III. 906.

infra ad *g.* 148.

Εἶας· αὐτὰρ ἐγὼ σπασάμην ῥῶπας τε λόγους τε·
 Πεῖσμα δ', ὅσον τ' ὄργυιαν, εὖστρεφὲς ἀμφοτέρωθεν
 Πλεξάμενος, συνέδησα πόδας δεινοῖο πελῶε.
 Βῆν δὲ καταλοφάδια φέρον ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
 "Εγχεῖ ἐρειδόμενος, ἐπεὶ ἔπος ἦεν ἐπ' ὤμῳ
 Χεὶρὶ φέρειν ἑτέρῃ· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
 Καδ' ὃ ἔβαλον, προπάραιβε νεώς· ἀνέγειρα δ' ἱταίρες
 Μειλιχίοις ἐπέσσει, παρασταδὸν ἄνδρα ἑκαστον·
 "ὦ φίλοι, ἐ γάρ πως καταδυσόμεθ', ἀχχύμενοί περ,
 Εἰς Αἶδαο δόμους, πρὶν μὲρσιμον ἡμᾶρ ἐπέλθῃ.
 Ἄλλ' ἄγετ', ὅφρ' ἐν νηὶ Δοῇ βρωσὶς τε πόσις τε,
 Μνησόμεθα βρώμης, μῆδ' ἐρυχόμεθα λιμῷ.
 "ὦς ἐφάμην· οἱ δ' ὅκα ἐμοῖς ἐπέσσει πίθοντο·
 Ἐκ δὲ καλύψάμενοι παρὰ Δῖν' ἄλως ἀπρυγέτοιο
 Θῆσαντ' ἔλαφον· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὀρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,

170

175

180

Reliqui; et ego avulsi virgultaque viminaque;
 Funeque ad ulnæ-longitudinem bene-torto undique
 Complicato, colligavi pedes ingentis monstri.
 Ibam autem cervice ferens ad navem nigram,
 Hastâ fultus, quoniam nequaquam erat in humero
 Manu ferre alterâ; valdè enim magna bellua erat,
 Dejeci autem ante navem; excitavique socios
 Blandis verbis, astans, viros singulos:
 "O amici, nequaquam enim descendemus, afflicti licèt,
 "In Plutonis ædes, antequam fatalis dies advenerit.
 "Sed agite, quamdiù *est* in navi celeri cibisque potusque,
 "Recordemur escæ; neque vexemur fame,"
 Sic dixi; illi verò oculis meis verbis paruerunt:
 Egressi autem è latebris, ad littus maris infructuosi
 Admirabantur cervum; valdè enim magna bellua erat.
 Cæterùm postquam oblectati essent spectantes oculis,

170

175

180

Ver. 166. Εἶας· αὐτὰρ ἐγὼ.] Vulgati habent *Εἶας αὐτὰρ ἐγὼ*. *Henricus Stephanus* autem in annotationibus; "Legitur," inquit, "et *εἶας*, cum quâ lectione stare potest versus, quum hoc æ producat et alibi." Immo verò alioqui stare non potest. Nam *Εἶας* *medius* necessario producit. Vide ad *Il. v. 299*. Et *MS. à Tbo. Bentleio* collatus habet *Εἶας· αὐτὰρ*.

Ver. 167. — ὄργυιαν.] Τὴν τὴν χερσὶν ἰσχυρὰν. *Schol.*

Ver. 169. — καταλοφάδια φέρον.] Κατὰ λῆφ' ἐ ἀντίον, κατὰ τραχήλῳ. *Schol. et Eustath.* Cæterùm secundum producit hæc vox eadem ratione ac *κατακλίβω* suprà i. 490. Vide ad *Il. ζ. 62. et σ. 174. Αἱ καταλοφάδια.*

Ver. 170. — ἔπος ἦεν ἐπ' ὤμῳ.] Αἱ ἔπος ἦεν ἐπ' ὤμῳ. *Scholasticus* videtur legisse, ἔπος ἔχεν ἐπ' ὤμῳ.

Ver. 174. "ὦ φίλοι, ἐ γάρ πως καταδυσόμεθ'.] Ὁ Πωπὴς ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ γὰρ, λέγει ἰσχυρὰ τὸν ἄλλα, εὐδαιμον, ταυτολογικῶς τῷ, δη. *Eustath.* *Barnesius* legendum conjicit ἐν ἑσ' αὐτῷ. "Nihil enim," inquit, "ἐν καὶ videtur huc pertinere." Minus rectè uterque: Refertur enim, ut opinor, vocula, γὰρ, ad id quod elegantèr reticetur: "Ne animam penitus abjiciatis; nequaquam ENIM ἔσ'." Vide ad *Il. i. 22.* item infra ad *ver. 190.*

Ibid. — ἐ γάρ πως.] Αἱ ἐ γάρ πως, et ἐ γάρ πως.

Ver. 175. — πρὶν μέρσιμον ἡμᾶρ ἐπέλθῃ.

Stat una cuique dies —

Æn. X. 467.

Ibid. — ἐπέλθῃ.] *Eustathius* videtur legisse ἐπέλθῃ.

Χείρας νιψάμενοι τεύχοντ' ἐρικυδέα δαῖτα.

“Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα

“Ἡμεθα δαιτύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ·

“Ἡμος δ' ἥλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,

185

Δὴ τότε ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.

“Ἡμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,

Καὶ τότε ἔγαν ἀγορῇ δέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον·

Κέκλυτέ μευ μύθεον, κακὰ περ πάσχοντες, ἑταῖροι·

“Ὡ φίλοι, οὐ γὰρ τ' ἴδμεν, ὅπη ζόφος, οὐδ' ὅπη ἡἷς,

190

Οὐδ' ὅπη ἥλιος φασσίμβροτος ἔσ' ὑπὸ γαῖαν,

Οὐδ' ὅπη ἀννέεται· ἀλλὰ φραζώμεθα θᾶσσον.

Εἴ τις ἔτ' ἔσται μῆτις, ἐγὼ δ' οὐκ οἶομαι εἶναι.

Εἶδον γὰρ, σκοπὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν,

Manibus lotis apparabant eximium convivium.

Sic tum quidem totum diem ad solis occasum

Sedebamus, epulantes carnes copiosas et vinum dulce :

Quandò autem sol occidit, et tenebræ advenerunt,

185

Utique tunc decubimus in littore maria.

Quandò autem manè-genita apparuit rosea-digitos atrox,

Tum verò ego concione factà inter omnes locutus sum ;

“ Audite meos sermones, mala licet patientes, socii :

“ O amici, neque enim scimus, ubi Occasus, neque ubi Aurora,

190

“ Neque ubi sol hominibus-lucem-præbens vadit sub-terram,

“ Neque ubi resurgit ; sed consulemus ocyùs,

“ Siquod ampliùs sit consilium ; ego autem non existimo esse.

“ Vidi enim, speculam in præruptam ubi ascendissem,

Ver. 188. — μετὰ πᾶσιν ἔειπον.] *Al.* μετὰ μύθεον ἔειπον.

Ver. 190. “Ὡ φίλοι, οὐ γὰρ τ' ἴδμεν.] Οἱ νῦν οἰοῦνται τὸ ὑπερβατὸν πλοῦν εἶναι ἱερηνείας. — οὐ γὰρ ἴσασιν διὰ τί ἐπὶ ἡνὶ ὑπερβατὸν. Τὸ γὰρ ὑπερβατὸν ἐστὶν ἡ μόνον καλὸν σχῆμα, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον. Γίνεται δι, ὅταν τὴν αἰτίαν τῆ λεγομένης, ἢν μίλλαι ποθεῖν ἡ ἀκρατῆς, μίσην ἡ λίγαν τάξῃ. ὁ ἔνθα γίνεται σαφηνείας ὁρᾷται τὸ ὑπερβατὸν. Οἶον, “Ὡ φίλοι, ὃ γὰρ τ' ἴδμεν, — φραζώμεθα θᾶσσον.” Εἰ γὰρ αἰρήναι, “Ὡ φίλοι, φραζώμεθα θᾶσσον,” ἰσάραξιν ἀν αὐτὰς, ὃ ἐκείνην τί γίγνεται ἰσχυρῶσαι. Διὰ τὴν διὰ μίσην, τὰς αἰτίας τῆ, φράζεσθαι θᾶσσον, ἰσάραξιν. *Hermogenes*, περὶ μύθου διονόστου, cap. 14. Rectius autem fortasse referri intelligitur istud γὰρ ad id quod elegantèr reticetur : “*Neicio quid nobis facient dum iis ; neque ENIM, &c.*” Vide suprà ad ver. 174. *Barnesius* legendum conjicit, ἀν ἄρ τ' ἴδμεν.

Ibid. — ἢ γὰρ τ' ἴδμεν, ὅπη ζόφος, οὐδ' ὅπη ἡἷς, Οὐδ' ὅπη ἥλιος, &c.] Οὐ γὰρ ἴδμεν, ὅπη ζόφος, ἢ ὅπη ἀνατὼν τὰς αἰτίας διὰ λίγην ἐκ

ἀπορῶν, ἀλλὰ δευσιπὰν τοῖς παροῦσιν. *Schol.* Δίχως μὴ εἶναι ὅπη κοσμητὴν κλίματος ἔσθιν ἢ γὰρ ἴχομεν, φησὶ, συγκεῖναι ἐπὶ ἀνατολικῇ πρὸς ἰστὶαν χώραν ἱσμῖν, ἢ δυτικῇ. *Eustath.* Alii quatuor mundi plagas hic designari existimant. “Non duas duntaxat mundi plagas his verbis indicari ; sed quot omnino sunt, 4 scilicet comprehendere *Poëtam* tam voluisse multo probabilius iudicabam.” *Meric. Casaubon. de nuperâ Homeri edit. Dissertat. I. Et Scholiastes ad Odys. β'. I. citato hoc loco ;* Νῦν γὰρ, (inquit), καθεστὸν ἡ Κράτης, τὴν τισσάραν τῆ κόσμου μίσηνται μίσην, Ἀκρατῆς, Μισσημένης, Ἀνατὼν, Δύσεως. Vide et *Strabonem, Geograph. lib. I. pag. 59. al. 34. et lib. X. pag. 697. al. 455.*

Ver. 191. — ἢδ' ὑπὸ γαῖαν.] Apud *Eustathium* in commentario, εἰν ὑπὸ γῆν.

Ver. 192. — ἀννέται.] Ἀννέται, ἀναστῆσαι, ἀννέσαι, ἀννέσαι, ἀννέσαι. *Eustath.* *Al. ἀννέται. Malè.*

Ver. 193. — ἔστι.] *Al.* ἔστι.

Νῆσον, τὴν περὶ πόδας ἀπείριτος ἐστεφάνωται· 195
 Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ καίεται· καπνὸν δ' ἐν μέσση
 Ἔδρακον ὀφθαλμοῖσιν, διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
 Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλίσθη φίλον ἦτορ,
 Μνησαμένοις ἔργων Λαιστρογόνος Ἀντιφάταο, 200
 Κύκλωπός τε βίης μεγαλήτορος ἀνδρεφάγοιο.
 Κλαῖον δὲ λυγρῶς, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
 Ἄλλ' οὐ γὰρ τις πρῆξις ἐγένετο μαρμαίνεσθαι.
 Αὐτὰρ ἐγὼ δίχα πάντας εὐκνήμιδας ἑταῖρους
 Ἠρίβμεον· ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμφοτέρωσιν ὀπίσσω· 205
 Τῶν μὲν ἐγὼν ἤρχον, τῶν δ' Εὐρύλοχος Διοειδῆς.
 Κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκῆρ' ἐπὶ πάλλαμεν ὅπασ'
 Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος μέγαλῆτορος Εὐρύλοχοιο.
 Βῆ δ' ἰέναι, ἅμα τῷ γε δύω καὶ εἴκοσ' ἑταῖροι
 Κλαίοντες· κατὰ δ' ἅρμιε λίπον γούωντας ὀπίσθεν.

“ Insulam, quam pontus infinitas circumdat ;

198

“ Ipsa verò humilis jacet : fumum autem in medio

“ Conspicatus sum oculis, per querceta densa et sylvam.”

Sic dixi : illis-verò contractum est charum oes,

Recordatis facinorum Læstrygonis Antiphatae,

Cyclopisque violentiæ magnanimi, viros devorantis.

200

Flebant autem stridulæ, uberes lachrymas profundentes.

Sed nullus profectus fiebat lugentibus.

At ego bipartitè omnes benè-ocreator socio.

Numerabam ; ducemque utrique præbui :

Alterorum quidem ego dux-eram, alterorum verò Eurylochum deo-similem.

205

Sortes autem in galeâ aereâ concutiebamur celeritèr ;

Exiit verò sors magnanimi Eurylochi.

Perrexit autem ire ; unaque cum eo duo et viginti socii

Flentes ; nos verò reliquerunt lugentes ponè.

Ver. 195. — τὴν περὶ πόδας ἀπείριτος ἐστεφάνωται.] Μεταφορὰ δι' ἣν ἐστὶν ἀπὸ τοῦ κυρίως δηλωμένου πλάγματος ἢ ἵταρον μετακινημένη μετὰ τῆς ἀμφοῖν ἀναλόγα ὁμοιότητος, ἡ πολλὰ εἰς καὶ ποικίλα παρ' αὐτῇ [Ὀμήρου] αἰὶν ἐστίν, — “ Νῆσος, τὴν περὶ πόδας ἀπείριτος ἐστεφάνωται.” “Ὁν γὰρ λόγον ἔχει — τίθαι πρὸς τοῦτον, δι' περιέχεται, τὴν αὐτὴν δάλασσαν πρὸς νῆσον. Ἀλλὰ τὸ χρησασθαι τοῖς ὁμοίως, ἀπὸ τῶν κυρίων, ὁνύμασιν, πρὸς τὸν ἐπὶ τῇ ἐναργεσίᾳ καὶ τοῦ λόγου. Diomedes. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 7.

Ver. 199. Μνησαμένοις ἔργων Λαιστρογόνος.]

Nos quoque Circeæ religatâ in littora ripam,

Antiphatae memores, iustitiameticque Cyclopiis,

Ire negabamus ; et tecta ignota subire.

Ovid. Metam. lib. XIV. cap. 248.

Ver. 200. — ἀνδρεφάγοιο.] Αἱ ἀνδρεφάγοι, et ἀνδροφόνου.

Ver. 201. — κατὰ δάκρυ χέοντες.] Αἱ καταδακρυχίοντες.

Ver. 202. Ἄλλ' ἔ γὰρ τις πρῆξις ἐγένετο μαρμαίνεσθαι.]

Οὐ γὰρ τις πρῆξις πέλειται περὶ τοῦ γένους.

Ilad. β. 524.

— miseros non levat dolor.

Senec. Hyppolyt. vers. 402.

Ceterum, “ et hic,” inquit Barnesius, “ v. “ detur legendum, Ἀλλ' ἐν. ἔξ. τις.” Vides autem supra ad ver. 174. et 190.

Ver. 204. Ἠρίδμεον.] Ehuntiabatut ac si scriptum fuisset Ἠρίδμεον, vel Ἠρίδμεον.] Ut recte notavit Barnesius.

Ver. 209. — κατὰ δ' ἅρμιε λίπον.] Si ἅρμιε hic dualis sit, intelligendum erit, Ὀλογισμῶν, et ὁλοκισμῶν. παρὰ τὴν εἰς. dualis. et. ipso

Εὐρον δ' ἐν βήσσασσι τετυγμένα δώματα Κίρκης 210
 Εἰστοῖσιν λάσσαι, περισσάστω ἐνὶ χώρῃ.
 Ἀμφὶ δέ μιν λύκοι ἦσαν ὀρέστεροι, ἥδ' ἑλόντες,
 Τῶς αὐτὴ κατέβηκεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν.
 Οὐδ' οἱ γ' ἠρμήθησαν ἐπ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τοίγῃ
 Οὐρῇσιν μακρῇσι περισσάκνοντες ἀνίσταν. 215
 Ὡς δ' ὅταν ἀμφὶ ἀνὰ κύνες δοαίτηθεν ἰόντα
 Σαῖνον, (αἰεὶ γὰρ τε φέρει μελίσγματα θυμοῦ)
 Ὡς τοὺς ἀμφὶ λύκοι κρατερώνυχες, ἥδ' ἑλόντες,
 Σαῖνον τοί δ' ἔδδμεται, ἐπεὶ ἴδον αἰνὰ πέλαρα.
 Ἔσταν δ' ἐνὶ θυμῷσι θεῶς καλλιστοχάμοιο 220
 Κίρκης δ' ἔειπεν ἀφρονὶ αἰδούσῃ, ὅτι καλῇ,

Invenere autem in convalle edificata a dea Circe
 Politis lapidibus, conspicuo in loco.
 Circa verò ipsam lupi erant montani atque leones.
 Quos ipsa cicuraverat, postquam mala medicamina dedisset.
 Neque illi sanè irruerunt in viros, sed utique ipsi
 Caudis longis adulantes circumreverunt. 210
 Ut verò cum circa dominum canes à convivio profectum
 Adulantur, (semper enim fert delinimenta animi;) 215
 Sic circa hos lupi fortibus-unguibus atque leones
 Adulabantur: illi verò timuerunt, ut viderunt gravia monstra.
 Steterunt autem in vestibulo deæ comas-pulchræ:
 Circem autem intus audiebant cantantem voce pulchrâ, 220

præbuerat, ver. 204. 205. Vide autem supra ad i. 404. et ad II. 4. 59.

Ver. 211. 215. *Πιστοῖσιν* — *Ὀρέστωι*.] Ita edidit Baraccius ex ver. 253. infra; ubi in vulgatis editum est *πιστοῖσιν*. Vulg. hic *Εἰστοῖσιν* — *Ὀρέστωι*. Quæ et ferri possent. Vide ad II. 4. 51.

Ibid. et ver. 253. — *περισσάστω ἐνὶ χώρῃ*.] *Ὅ τ' αὐτὸν ἐν τῇ ἐν ἐνοσίῳ καὶ πριονίῳ*. *Eu-stath.* Dna. *Dacier* verò interpretatur, "*Dans un lieu couvert*."

Ver. 212. Ἀμφὶ δ' μιν λύκοι.]

Hinc *εὐαὐρί* gemitus, iræque leonum
 Vincula recusantum, et serâ sub nocte rudentum:

Setigerique sues, atque in præsepibus ursi
 Szvare, ac formæ magnorum ululare luporum:

Quos hominum ex facie Dea ævæ potentibus herbis

Induerat Circe in vultus ac torga ferarum. *Æp.* VII. 15.

Quo cuncti attingunt, statimque in litore coacti;

Mille lupi, mistæque lupis ursæque leones

Occurrunt fugere metum; sed nulla timenda,

Nullaque erat nostro factura in corpore vulnus.

Quinetiam blandas movere per aëra caudas

Nostraque adulantes comitant vestigia —
Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 254.

Porrò *Scaliger* *Virgilium*, loco jam supra citato, *Homero* superiorem contendit. "O" mitto (inquit) circumscriptiones, quibus "nihil accommodatius ad Heroicam majestatem; ut, ira leonum: et naturam, vincula recusantium. At versus illi duo de vini ultimi. Homines enim adhuc erant, facie tantum mutata. Idcirco non *lupos*, sed *formas*, hoc est, figuras luporum dixit "vir incomparabilis." *Poëtic. lib. V. cap. 3.* Notandum tamen, (quod non observavit vir eruditus), rem non unam eandemque hic describere utrumque *Poëtam*. *Homerus* enim feras agrestes medicaminibus cicuratas, *Virgilius* homines in ferarum speciem conversos depingit.

Ver. 215. — *περισσάκνοντες*.] *Al.* *αἰδούμενοι*.

Ver. 220. — *ἐνὶ θυμῷσιν*.] *Al.* *ἐν τοῖς θυμῷσιν*.

Ver. 221. Κίρκης δ' ἔειπεν ἀφρονὶ αἰδούσῃ.]

Vide supra ad ver. 136.

Ἰστὸν ἰποικομένης μέγαν, ἄμβροτον οἷα θεῶν
 Δεπτὰ τε, καὶ χαρίεντα, καὶ ἀγλαὰ ἔργα τέλονται.
 Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε Πολίτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 "Ὅς μοι κήδιστος ἐτάρων ἦν, πεδνότατός τε"

225

"ὦ φίλοι, ἔδον γὰρ τις ἰποικομένη μέγαν ἰστὸν,
 Καλὸν ἀοιδιάει, (δάπεδον δ' ἅπαν ἀμφιμέμυκει),
 "Ἡ θεός, ἥε γυνή· ἀλλὰ φθειγγώμεθα θᾶσσον.

"Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν τοῖ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες·

"Ἡ δ' αἰψ' ἐξελθοῦσα θύρας ᾗξε φαινὰς,
 Καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες αἰδρεῖσιν ἔποντο·
 Εὐρύλοχος δ' ὑπέμεινεν, οἷσάμενος δόλον εἶναι.
 Εἴσιν δ' εἰσαγαγοῦσα κατὰ κλισμούς τε, θρόνους τε.

230

Ἐν δέ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιστα καὶ μέλι χλαρόν
 Οἶνω Πραμνεῖῳ ἐκύκα· ἀνέμισγε δὲ σίτη
 Φάρμακα λύγρ', ἵνα πάγχυ λαβοῖατο πατρίδος αἵης.
 Αὐτὰρ ἔπει δῶπέν τε καὶ ἔκπιον, αὐτίκ' ἔπειτα
 Ῥάβδῳ πεπληγυῖα, κατὰ συφειῶσιν ἔεργνυ.

235

Telam percurrentem ingentem, divinam; qualia dearum
 Subtiliaque, et venusta, et splendida opera sunt.
 His verò sermonem exordiebatur Polites princeps virorum,
 Qui mihi charissimus sociorum erat, maximèque venerandus;

225

"O amici; intus enim aliqua percurrentem ingentem telam

"Pulchrè canit, (pavimentum autem totum resonat.)

"Aut dea, aut fœmina; sed compellemus ocyra."

Sic utique dixit: illi verò compellabant vocantes:

Ea autem continuò egressa fores aperuit splendidas,
 Et invitabat; illi verò unà omnes imprudentiâ sequebantur:

230

Eurylochus autem remanebat, suspicatus dolum esse.

Collocavit verò ea introductos per sediliaque, thronosque,

Ipsisque caseumque et farinam et mel recens,

Vino Pramnio immiscebat; commiscebatque pani

235

Medicamina pernicioso, ut penitus obliviscerentur patriæ terræ.

Cæterum postquam præbuisset:que et ii ebibissent, statim deinde
 Virgâ percussos intra haras concludebat.

Ver. 225. "Ὅς μοι κήδιστος ἐτάρων ἦν.] *Al.*
 "Ὅς μοι ἱταίων ἦν κήδιστος."

Ver. 226. "ὦ φίλοι, ἔδον γὰρ τις.] Vide
 suprâ ad ver. 174. 190. et ad *Il.* 6. 201.

Ver. 232. — οἷσάμενος δόλον εἶναι.]
 "Ἀπὸ τοῦ μὲν ὕσαν φιλοφρόνους αὐτὸς καλεῖται,
 ὃ ἀπὸ τοῦ ἡμετέρας τῶν θεῶν. *Schol.* *Al.*
 οἷσάμενος γὰρ δόλον εἶναι.

Ver. 233. Εἴσιν δ'.] Post hunc versum se-
 quitur in MS. à Tho. Bentleio collat.

Τῷχιν δὲ κυκῶ χροσὶν δίσται ὄρεα πῖον.
 Ut infrâ ver. 316.

Ver. 234. Ἐν δὲ σφιν τυρόν τε ὃ ἄλφιστα καὶ
 μέλι.]

Ἐν τῷ ἴσιν σφιν κύκωσι γυνὴ ἀκύνια θῆσιν
 Οἶνω Πραμνεῖῳ ἱπὶ δ' αἰγίῳ πῆν τυρόν

Κρήσι χαλκήν, ἱπὶ δ' ἄλφιστα λιπαρὰ σάλευ.
Iliad. 2'. 637.

— misceri tosti jubet hordea grani
 Mellaque, vimque meri cum lacte cœ-
 gula passo; [succos
 Quique sub hâc lateant furtim dulcedine
 Adjicit

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 273.

Ver. 235. Οἶνω Πραμνεῖῳ.] "Ενὶ — καὶ
 ἐν Πραμνεῖῳ ἀραιῶν γινώσκων οἶνω λέγεται δὲ
 ὃ Πραμνεῖῳ ἀραιῶν ὡς ὃ θάσι. *Schol.*

Ver. 237. — αὐτίκ' ἔπειτα Ῥάβδῳ πεπλη-
 γυῖα.]

Et tetigit summos virgâ Dea dira capillos
Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 276.

Οἱ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς, φωνήν τε, δέμας τε,
Καὶ τρίχας· αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος, ὥς τοπάρους περ. 240

Ὡς οἱ μὲν κλαίοντες ἔρχατο· τοῖσι δὲ Κίρκη
Πάρ ρ' ἄκυλον, βάλανόν τ' ἔβαλεν, καρπὸν τε κρανείης,
Ἔδμεναι, οἷα σύες χαμαιευνάδες αἰὲν ἔδουσιν.

Εὐρύλοχος δ' αἶψ' ἦλθε θοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
Ἀγγεῖλιν ἐτάρων ἐρίων καὶ ἀδευκέα πότμον. 245

Οὐδέ τι ἐκφάσθαι δύνατο ἔπος, ἰέμενός περ,
Κῆρ ἄχει μέγα λω βεβωλημένος· ἐν δὲ οἱ ὅσσε
Δακρυόφιν πίμπλαντο, γόον δ' αἶετο θυμός.

Ἀλλ' ὅτε δὴ μιν πάντες ἀγασσάμεθ' ἐξερέοντες,
Καὶ τότε τῶν ἄλλων ἐτάρων κατέλεξεν ὄλεθρον· 250

Ἦρμεν, ὥς ἐπέλευες, ἀνὰ δρυμὰ, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.

Illi verò eum quidem habebant capita, vocemque, corpusque,
Et setas; at mens erat integra, ut antea scilicet.

240

Sic hi quidem stentes conclusi sunt: eis autem Circe
Glandem-illigiam, quernamque projecit, fructumque corni,
Ad-edendum, qualia sues humi-cubantes semper edunt.
Eurylochus autem continuò venit celerem ad navem nigram,

245

Nuncium de sociis relaturus, et amarum fatum,
Neque ullum proloqui poterat verbum, cupiens licet,
Cor dolore ingenti percussus: ei autem oculi
Lachrymis implebantur; luctumque imaginabatur animus.

Sed postquam eum omnes admirati sumus interrogantes,

250

Tum verò cæterorum sociorum narravit exitium;

"Ivimus, ut jubebas, per querceta, inclyte Ulysses;

Ver. 242. — ἄκυλον, βάλανόν τ'.] ἄκυλον, τὸν τῆς πείνης καρπὸν. Βάλανον, δένος καρπὸν. Schol.

Ibid. — καρπὸν τε κρανείης.] Ὁ τῆς κρανείας καρπὸς πίνταξος λέγεται. Schol.

Ver. 244. Εὐρύλοχος δ' αἶψ' ἦλθε.] Barnesius de suo edidit αἶψ' ἦλθε. Rationibus, ut opinor, haud satis idoneis.

Ver. 246. Οὐδὲ τι ἐκφάσθαι δύνατο.] Sic Iliad. ε'. 695.

Δὴν δὲ μιν ἀμφοῖν ἐπὶ τῶν λαβῶν. τὸ δὲ οἱ ὅσσε Δακρυόφιν πλῖνθιν, θάληρ δὲ οἱ ἰσχυροφωτή.

Et apud Apollonium;

Δὴν δ' αἶψ' ἔπειθετο ἰς ἀλλήλους ὀρώοντο, Ἀστὴ ἀμπαχανίη τε κατηφίης.

Argonautic. III. 503.

Obmutuit illa dolore;

Et pariter vocem, lachrymasque introrsus obortas

Devorat ipse dolor

Ovid. Metam. lib. XIII. 538.

Hæserunt lachrymæ: non vox, non spiritus oris

Redditur

Claudian. de Rapt. Proserp. III. 151.

Vol. I.

Curæ leves loquuntur, ingentes stupent.
Seneca, Hippolyt. ver. 604.

Ibid. Οὐδὲ τι.] Al. Οὐδ' ἴτι.

Ibid. — ἐκφάσθαι.] Al. ἐκφάσθαι. Minus rectè. Vide supra ad β'. 183.

Ibid. — δύνατο ἔπος.] Vide ad II. ε'. 35. et α'. 285. Barnesius hoc in loco consultò à Poëtâ factum arbitrat, ad Eurylochii horrorem exprimendum. Vide ad II. λ'. 36. et μ'. 208.

Ver. 247. — Βεβωλημένος.] Vide ad II. ν'. 212.

Ver. 249. — ἀγασσάμεθ'.] Al. ἀσάζομεθ.

Ver. 251. "Ἦρμεν, ὥς ἐκίλις." "Ὅτι ἰσπανῶνται τῆς εὐρυμῆλας τὰ δύο ἴση ταῦτα. "Ἦο" μιν ὥς ἐκίλις ἴσ'. Καλὸν δ' ἐν τούτοις ἔῃ ἀσύνδιτος ἐισβολή. Eustath. Τοιοῦτον ἐστὶ καὶ τὸ Ἀσύνδιτον, ἐπὶ τῶν ἐξαιρωμένων οἱ σύνδιτοι οἱ συνδιόντες τὴν φράσιν ὅσοι ἔῃ μόνον τάχως, ἀλλὰ ἔῃ ἐκφάσας παθητικῆς χάριν γίνονται οἷον ἐστὶ ἔῃ τὸ "Ἰομεν ὥς ἐκίλις — Εὐρμαινὶν ἔῃ βήσσει ἴσ'." Ἐν γὰρ τούτοις ὁ καὶ σύνδιτος ἐκφάσας, τὸν τάχιστον τρόπον τῆς ἀπαγγελίας ζητήσαντος τῷ λίγοντος. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 8. Vide et Longinum de Sublimitate, ¶ 19. ἴπιο initio.

Z

Εὕρομεν ἐν βήσσησι τετυγμένα δάματα καλά

Παστοῖσιν λάεσσι, περιπέπτη ἐν χώρῃ.

"Ενθα δέ τις μέγαν ἰστὸν ἐποιχομένην λίγ' αἶδεν,

"Ἡ θεός, ἢ γυνή· τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες.

255

"Ἡ δ' αἰψ' ἐξελθοῦσα θύρας αἴζε φαιεινὰς,

Καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες αἰδρήσιν ἔποντο

Αὐτὰρ ἐγὼν ὑπέμεινα· οἴσάμενος δόλον εἶναι.

Οἱ δ' ἅμ' αἰστώθησαν ἀολλῆες, οὐδέ τις αὐτῶν

Ἐξεφάνη· δηρὸν δὲ καθήμενος ἐσκοπίαζον.

260

"Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ περὶ μὲν ξίφος ἀργυρόηλον

"Ὀμοῖον βαλόμην, μέγα, χάλκεον· ἅμφι δὲ τόξα.

Τὸν δ' αἰψ' ἠνώγεα αὐτῇ οδὸν ἠγήσασθαι.

Αὐτὰρ ὃγ' ἀμφοτέρησι λαβὼν ἐλλίσσετο γούναν,

Καὶ μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

265

Μή μ' ἄγε κῆῖσ' ἀέκοιτα, διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αἰῶκα·

Οἶδα γάρ, ὥς οὔτ' αὐτὸς ἐλεύσειαι, οὔτε τιν' ἄλλον

"Αἷεις σῶν ἐτάρων· ἀλλὰ ζῆν τοῖσδεσι θάσσοι

" Invenimus in convalle adificatas a des pulchras

" Politis lapidibus, conspicuo in loco.

" Illic autem quædam magnam telam percurrens argutè canebat,

" Aut dea, aut mulier : hi verò compellabant vocantes.

253

" Illa autem continuò egressa fores aperuit splendidas,

" Et invitabat ; hi verò simul omnes imprudentiâ sequebantur :

" At ego substiti, suspicatus dolum esse.

" Illi verò simul evanuerunt universi, neque quisquam eorum

" Apparuit : diù autem desidens speculabar."

260

Sic dixit : at ego gladium quidem argenteis-clavis-distinctum

Humeris circumjeci ingentem, æreum ; circumque arcum.

Illum verò continuò jussi eandem viam præire.

At ille utrâque manu prehensis precabatur genubus,

Et me lugens verbis alatis allocutus est ;

265

" Ne me duc illuc invitum, Jovis-alumine, sed relinque hîc :

" Novi enim, quodd ipse redibis, neque quenquam aliorum

" Reduces tuorum sociorum ; sed cum hisce ocyùs

Ibid. "Hæm.]. Apud *Dionysium Halicarn.* loco jam citato, "Ιομν.

Ibid. — ἐκίλευας. *Al.* ἐκίλευσας.

Ver. 252. δάματα καλά. [Apud *Dionysium* et *Longinum*, locis supra citatis, δάματα Κίρην. Malè : " Quippe" (ut rectè ad *Longini* locum annotat *Faber*) " in il-
" là narratione Eurylochus testatur igno-
" rāsse se primùm, cujusnam ædes illæ
" essent ; "Ενθα δὲ τις μέγαν ἰστὸν ἐποιχομένην
" λίγ' αἶδεν, "Ἡ θεός, ἢ γυνή· Ὡς. (*ver.*
254.)

Ver. 253. Παστοῖσιν λάεσσι. Deest hic ver-
sus in MS. à *Tho. Bentleio* collat.

Ver. 261. — περὶ μὲν ξίφος ἀργυρόηλον
"Ὀμοῖον βαλόμην.]

Tum lateri atque humeris Tegearum
subligat ense. *Æn.* VIII. 459.

Ver. 263. Τὸν δ' αἰψ' ἠνώγεα. *Barnesius*
legendum conjicit, Τὸν δ' αἰψ' ἠνώγεα.

Ibid. — ἠνώγεα. *Al.* ἠνώγειν et ἠνώγειν.

Ver. 264. — ἀμφοτέρησι λαβὼν. *Al.*
ἀμφοτέρησιν ἰλῶν.

Ibid. — ἐλλίσσῃ. Ita *Barnesius. Valgg.*
ἐλλίσσῃ. Quod et ferri posset, eodem modo
ac ἰλῶν. *Iliad.* 4. 4. notante *Henrico Ste-*
phano ad hunc locum. " Sed interea ta-
" men," inquit vir idem eruditus, " tutius
" esse puto ἐλλίσσῃ ut ἐλλίσσῃ scribere."
Vide et infra ad *ver.* 481.

Ver. 261. Καὶ μ' ὀλοφυρόμενος. Deest hic
versus in MS. à *Tho. Bentleio* collat.

Φεύγωμεν· ἔτι γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἡμᾶρ.

“Ὡς ἔφατ’· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον· 270

Εὐρύλοχ’, ἦτοι μὲν σὺ μὲν αὐτοῦ τῷδ’ ἐνὶ χώρῳ,

Ἔσθων καὶ πίνων, κοίλῃ παρὰ νηϊ μελαίνῃ·

Αὐτὰρ ἐγὼν εἵμι· κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ’ ἀνάγκη.

“Ὡς εἰπὼν, παρὰ νηὸς ἀνήϊον, ἠδὲ θαλάσσης.

Ἄλλ’ ὅτε δὴ ἄρ’ ἐμελλον, ἰὼν ἱερὰς ἀνὰ βήσας, 275

Κίρκης ἵζεσθαι πολυφαρμάκου ἐς μέγα δῶμα,

Ἔνθα μοι Ἑρμείας χρυσόρραπις ἀντεβόλησεν

Ἐρχομένῳ πρὸς δῶμα, νεηνίῃ ἀνδρὶ ἰοικῶς,

Πρῶτον ὑπηνήτη· τοῦπερ χαριεστάτη ἦεν·

Ἐν τ’ ἄρα μοι φῦ χειρὶ, ἔπος τ’ ἔφατ’, ἐκ τ’ ὀνόμαζε· 280

Πῇ δ’ αὐτῶς, δύστηνε, δι’ ἄκριας ἔρχεαι οἶος,

Χάρου αἰῖδρις ἰών; ἔταροι δέ τοι οἷδ’ ἐνὶ Κίρκης

Ἐρχεται, ὥστε σύες πυκινούς κευθμῶνας ἔχοντες.

Ἢ τοὺς λυσόμενος δεῦρ’ ἔρχεαι; οὐδὲ σε φημί

“Fugiamus: adhuc enim effugere-poterimus malum diem.”

Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum;

“Euryloche, sanè tu quidem mane ibidem hoc in loco,

“Edens et bibens, cavam apud navem nigram:

“At ego ibo; dura enim mihi adest necessitas.”

Sic fatus, à nave ascendebam, atque mari.

Sed cùm jam eram, profectus sacras per valles,

Circes accessurus veneficæ ad magnam domum,

Ibi mihi Mercurius aureo-caduceo obviam-venit

Proficiscenti ad domum, adolescenti viro similis,

Primùm pubescenti; cujus scilicèt gratiosissima pubertas:

Inhæsitque mihi manui, verbumque dixit, et compellavit;

“Quorsum verò temerè, infelix, per juga vadis solus,

“Locorum ignarus cùm-sis? socii autem tibi illi in Circes adibus

“Conclusi sunt, ut sues densa latibula habitantes.

“An eos liberaturus huc venis? neque te puto

270

275

280

Ver. 275. — ἀνὰ βήσας.] *Al.* διὰ βήσας.

Ver. 279. Πρῶτον ὑπηνήτη· τῷπερ χαριεστάτη ἦεν.]

Ἄρτι γυναικῶν περὶ τὸ τόμα σὺς προτάφους
τι. *Theocr. Idyll. XI. ver. 9.*

Ora puer primâ signans intonsa juventâ.
Æn. IX. 181.

Quem locum *Macrobius* inter eos recensens in quibus *Virgilius* *Hæmerici* carminis majestatem non æquet; “Prætermisâ gratiâ” (nquit “incipientis pubertatis, τῷ περ χαριεστάτη ἦεν, minùs gratam fecit Latinam “descriptionem.” *Saturnal. lib. V. cap. 13.* Οὐδ’ οὐ μίτητοι Ὀμήρου ἰωνισμὸς εἰ, ὅς ἔφη χαριεστάτην ἦεν εἶναι τῷ ὑπηνήτῃ; *Plato* in *Protagorâ*, sub initio.

Ibid. Πρῶτον ὑπηνήτη.] Ἄρτι γυναικῶν. Τ.

πῇ δὲ ἰσὶ τὸ ἱππῶν χάλος, ἀφ’ ὃ πρῶτον γινώσκει χυλῶς. *Schol.*

Ver. 281. Πῇ δ’ αὐτῶς, δύστηνε.] Nonnulli, notante *Scholiaste*, legunt Πῇ δ’ αὐτ’, ὃ δύστηνε. Atque ita habet MS. à *Tho. Bentlio* collatus. Vide infra x’ 92.

Ver. 284. 286. — λυσόμενος — ἐλευσόμεναι.] Ὡς περὶ διχῶς λέγεται, ὡς διδόναι, τὸ νῆχαν ἢ τὸ νῆχισθαι, ἢ τὸ ἐκίρασθαι ἢ ἐκίρασθαι· ἔτι καὶ τὸ λύειν ἑαυτὸν ἢ λύσθαι. Οἶον, “λύσον. ἵνα ἐφθαλμοῖσιν ἴδω ἱταίρους.” [infra ver. 387.] καὶ, “ἔφαρ λύση ἱταίρους.” [ver. 298.] ἢ “ἀγὶ δὴ κακὸν ἐλευσόμεναι.” ἢ “λυσόμενος δεῦρ’ ἔρχεαι.” *Eustath.* Minùs rectè. Videtur enim non advertisse vir eruditus, voces λύειν, λύσθαι, sensu diverso apud Poëtam usurpari. Nempe istud λυσόμενος de Ulyssæ dicitur, qui socios è Circes manibus redempturus eat: similiterque istud

- Αὐτὸν νοστήσειν, μενέεις δὲ σὺ, ἔνθα περ ἄλλοι. 285
 Ἄλλ' ἄγε δὴ σε κακῶν ἐκλύσομαι, ἥδ' ἐσάωσω·
 Τῇ τὸδε φάρμακον ἐσθλὸν, ἔχων δ' εἰς δώματα Κίρκης
 Ἔρχεο, ὃ κέν τοι κρατὸς ἀλαλήσει κακὸν ἡμᾶρ.
 Πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα δῆνεα Κίρκης·
 Τεύξει τοι κυκεῶ, βαλέει δ' ἐνὶ φάρμακα σίτα· 290
 Ἄλλ' οὐδ' ὥς θείλξει σε δυνήσεται· οὐ γὰρ ἑάσει
 Φάρμακον ἐσθλὸν, ὃ τοι δώσω· ἐρέω δὲ ἕκαστα·
 Ὅππότε κεν Κίρκη σ' ἐλάσῃ περιμήκει ῥάβδῳ,
 Δὴ τότε σὺ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
 Κίρκη ἐπαῖξαι, ὥστε πτάμεναι μενεαίνων. 295
 Ἡ δέ σ' ὑποδδείσασα κελήσεται εὐνηθῆναι·
 Ἔνθα σὺ μηκέτ' ἔπειτ' ἀπανήνασθαι θεοῦ εὐνῇ,
 Ὅφρα κέ τοι λύσῃ θ' ἐτάρους, αὐτὸν τε κομίσσῃ·

- “Ipsum reditum esse : manebis verò tu, ubi utique alii. 285
 “Sed age jam te ex malis expediam, atque servabo ;
 “Accipe hoc medicamen bonum, habensque ad aedes Circes
 “Vade, quod tibi à capite avertat malum diem.
 “Omnia autem tibi dicam pernicipiosa consilia Circes :
 “Apparabit tibi potionem-miscellaneam, injiciet verò medicamina in escam :
 “Sed neque sic incantare te poterit ; non enim sinet 290
 “Medicamen eximium, quod tibi dabo ; dicam verò singula :
 “Quandò Circe te percutiat prælongâ virgâ,
 “Tum sanè tu, gladio acuto stricto à femore,
 “In Circeen irrue, quasi interficere cupiens. 295
 “Illa verò te subverita invitabit ad-concubitum :
 “Ibi tu nequaquam deinde recusa deæ cubile,
 “Ut tibi solvatque socios, teque ipsum benignè-excipiat :

ἐκλύσομαι de Mercurio dicitur, qui Ulyssēm, quā ratione se ipse ac socios servet, doceat : atqui λύσας, λύση de Circe, quæ Ulyssī socios liberos reddat. Vide ad II. 4. 20.

Ver. 285. — σὺ.] *Al.* σὺ γ'.

Ver. 287. Τῇ τὸδε φάρμακον ἐσθλὸν, ἔχων δ' εἰς.] *Eustathius* in commentario citat, Τῇ, τὸδε φάρμακον ἐσθλὸν ἔχων εἰς. Atque ita habet et MS. à *Tho. Bentleio* collatus. Quæ fortè et verior lectio. Vide ad II. 5. 219.

Ver. 288. — ἀλαλήσει.] *Al.* ἀλαληήσιν.

Ver. 290. — κυκεῶ.] *Κυκεῶνα κατὰ ἀποκοπὴν.* Κυκεῶν δὲ λίγισται τὸ εἶναι καὶ μέλιτος καὶ ἀλφίτων καὶ ὕδατος καὶ πυρὸς ἀναμειβόμενον. *Schol.* Τὸ δὲ κυκεῶ ἀποκόπεται ὁμοίως τῷ ἰδρωτά, ἰδρῶ, καὶ τοῖς τοῖσιν. *Eustath.* Vide *Turnebi Adversaria Miscellanea*, lib. XII. cap. 8. et suprā ad ver. 234.

Ver. 291. — ἂν δὲ θείλξει σε δυνήσεται.] *Φαρμάκων τε τῶν πυρὸς Κίρκης γέβου κρείττων, ὑπὸ πολλῆς σοφίης σιμμάστων ἐπεσάκτων κακῶν ἔχ' ἠπτόμενος.* *Heraclid. Pontic.* Porro hinc *Ovidius* ;

Quid tibi profuerunt, Circe, Perseides herbæ,

Cūm sua Neritias abstulit aura rates ?

Remed. Amor. ver. 263.

Et *Tibullus* ;

Solum nec doctæ verterunt pocula Circes, Quamvis illa foret Solis genus ;

Lib. IV. Eleg. i. ver. 61.

Vide infrā ad ver. 302.

Ibid. — ἰάσθαι.] *Barnesius* edidit ἰάσθαι, “ob Metrum” scilicet. Sed minùs rectè. Vide ad II. 5. 42.

Ver. 296. — κελήσεται.] *Alii*, notante *Barnesio*, legunt κελήσεται, et καλήσεται vel καλίσσεται. Et MS. à *Tho. Bentleio* collatus habet κελήσεται. Firmatur autem vulgata lectio ex ver. 337. infrā ;

Ἦ Κίρκη, πῶς γὰρ με κίλη σοι ἦπιον εἶται.

Ver. 298. — λύσῃ.] Vide suprā ad ver. 284.

Ibid. — κομίσσῃ.] Ita rectè edidit *Barnesius*. *Vulg.* κομίσῃ. Quod *mediam* corrigit. Vide ad II. 4. 140.

Ἄλλὰ κέλεσθαί μιν μακάρων μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι·

Μήτι τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο·

300

Μή σ' ἀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θεῖη,

Ὡς ἄρα φωνήσας πάρε φάρμακον Ἀργεϊφόντης,

Ἐκ γαίης ἐρύσας, καί μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξεν.

Ῥίζη μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ εἴκελον ἄνθος·

Μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί· χαλεπὸν δὲ τ' ὀρύσσειν

305

Ἀνδράσι γε θνητοῖσι· θεοὶ δὲ τε πάντα δύνανται.

Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλυμπον,

Νησον ἀν' ὑλήεσσαν· ἐγὼ δ' εἰς δώματα Κίρκης

* Sed jube ipsam beatorum magnum juramentum jurare,

* Nullum tibi ipsi damnum malum machinaturam—se aliud;

300

* Nè te nudatum vilem et enervem reddat."

Sic utique locutus præbuit medicamen Mercurius,

Ex terrâ evulsum, et mihi naturam ejus ostendit.

Radice quidem nigrum erat, lacti autem similis florem;

Moly autem ipsum vocant dii; difficile verò effossu

305

Viris utique mortalibus; dii autem omnia possunt.

Mercurius quidem deinde discessit ad magnum Olympon,

Insulam per sylvas; ego autem ad domum Circes

Ver. 301. — κακὸν καὶ ἀνήνορα θεῖη.]

— Circes pocula nōsti;

Quæ si cum sociis stultus cupidusque bi-

bisset, [excors:

Sub dominâ meretrice fuisset turpis et

Vixisset canis immundus, vel amica luto-

sus. Horat. Epist. lib. I. ii. 23.

Ver. 302. — πάρε φάρμακον Ἀργεϊφόντης.]

Ἡ δὲ ἀλληγορία ἐν ταῖς, Ἑρμῆν μὲν οἶδε συ-

νήθως τὸν λόγον. Μῶλυ δὲ, τὴν παιδείαν. —

Λαβὼν δὲ αὐτὸ ἐξ Ἑρμῆ ὁ λόγιος Ὀδυσσεύς,

συγγινύται τῇ ἡδονῇ, ταχὺ περὶ αὐτὸν ἐλθέει,

κατὰ τὸ ἱκανὸς ἵσθαι, διὰ τὸ τῆς κακίας ὑλησ-

τον. Eustath. Similiter apud Anthologiam;

Ἐμφρον δ' ὦν Ὀδυσσεύς, τὴν νύκτις φωνῶν,

Ὅπως Ἑρμῆ, φύσις δ' ἰδίας δώρημα λοσιμὸν

Εἴχῃ, γονυτίκας φάρμακον ἀντίπαλον.

Epigram. lib. I. § lxxii. ver. 8.

Vide et Themist. Orat. XXVII.

Ver. 304. — γάλακτι δὲ εἴκελον ἄνθος.]

Πολλὸν χ' ἄξιον λυκαῶν ἦσαν, τὸ δ' γλυκύση-

τος ἱμασὶν περιπόρουν ἐπιλίχοντο. Aristides

Quintilianus, de Musicâ, lib. II. pag. 83.

Ver. 305. Μῶλυ δὲ μιν καλέουσι θεοί.]

Pacifer huic dederat florem Cyllenius

album;

Moly vocant superi: nigrâ radice tenetur.

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 291.

Et hinc Lycophron:

— ἀλλὰ νιν ἐλάτεις

Μῶλυ σῶναι ρίζα. — Cassandr. ver. 678.

Μῶλυ, βοτάνης εἶδος, παρὰ τὸ μαλύνει, ὃ ἰσὶν

ἐφανίζεν τὰ φάρμακα· φασὶ δὲ τὸ [Dαρνεῖος]

edidit tūto] ἰλκόμενον τῆς ρίζης, τῇ τίλει θά-
νατον ἐπαίρειν ἐν ἀποσπῶντι. Schol. " Lau-
" datissima herbarum est Homero quam
" vocari à Diis putat Moly, et inventio-
" nem ejus Mercurio assignat, contraque
" summa veneficia demonstrat. Nasci eam
" hodie circa Pheneum, et in Cyllene Ar-
" cadiz tradunt, specie illâ Homericâ, ra-
" dice rotundâ nigrâque, magnitudine ce-
" pæ, folio scyllæ, effodi autem difficultè." Plin. Nat. Hist. lib. XXV. cap. 4. Vide Theophrast. Hist. Plant. lib. IX. cap. 15. et supra ad ver. 302.

Ibid. — καλέουσι θεοί.] Οὐ λόγος δὲ ὁ
Ποιητῆς καὶ πῶς οἱ ἄνθρωποι καλῶσι τὸ Μῶλυ,
ἰσχυρῶς ἀγνοῶσι ἰσὶν αὐτοῖς· διὸ δ' ἀλλήλων καὶ
ἐ διώνυμον. Eustath. Vide ad Il. α. 403. et
ζ. 291.

Ver. 306. — θεοὶ δὲ τε πάντα δύνανται,]

Πάντα δ' ἐπιτετῇ θεοῖς.

Euripid. Phæniss. ver. 696.

— μῦνοι δὲ θεοὶ ἅπαντα δύνανται.

Dionys. Περιήγησις, ver. 1169.

Ῥαδία πάντα θεῶν τιλίσται; ἐ ἀνήνυτον ἔδιν.

Linus apud Stobæum, Florileg. 111.

— facile est omnia posse Deo.

Ovid. Art. Amator. I. 562.

Ibid. — πάντα δύνανται.] Αἱ πάντα ἴσασι.

Ver. 308. — ἐγὼ δ' εἰς δώματα Κίρκης.]

Tutus eo, monitisque simul cælestibus,
intrat

Ille domum Circes —

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 293.

Z 3

*'Ηἷα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε πύοντι.

*'Ἐστην δ' εἰνὶ θυρῇσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο·

310

*'Ἐνθα στὰς ἐβόησα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς.

*'Ἡ δ' αἰψ' ἐξελθοῦσα θυρᾶς ᾤϊζε φαιινὰς,

Καὶ κάλει· αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόμεν, ἀκαχήμενος ἦτορ.

Εἶσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροῦλου,

Καλοῦ, δαιδαλείου, ὑπὸ δὲ θρήνης ποσὶν ἦεν·

315

Τεῦξε δέ μοι κυκίῳ χρυσίῳ δέπα', ὄφρα πίοιμι·

*'Ἐν δέ τε φάρμακον ἦκε, κακὰ φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ δᾶκέν τε καὶ ἔκπιον, οὐδέ μ' ἔβελξεν,

*'Ράβδω πεπληγυῖα, ἔπος τ' ἔφατ', ἐπ' τ' ὀνόμαζεν·

*'Ἐρχεο νῦν συφεόνδε, μετ' ἄλλων λέξο' ἐταίρων.

320

*'Ὡς φάτ'· ἐγὼ δ' ἄορ ὅξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηρῶν,

Κίρκη ἐπήϊξα, ὥστε κτάμεναι μενεαίνων.

*'Ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα ὑπέδραμε, καὶ λάβε γούνων,

Καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ivi; multum verò mihi cor æstuabat profecto.

Steti autem in vestibulo deæ comas-pulchræ :

310

Ibi stans clamavi ; dea autem meam audivit vocem.

Illa verò statim egressa fores aperuit splendidas,

Et invitabat : at ego sequebar, dolens corde.

Collocavit autem me introductum in throno argenteis-clavis-distincto,

Pulchro, fabrefacto ; scabellum verò sub pedibus erat :

315

Apparavit autem mihi potionem-miscellaneam aureo poculo, ut biberem ;

Immisitque medicamen, mala meditans in animo.

At postquam dederatque et ebiberam, neque me incantavit,

Virgula ubi-percussisset, verbumque fecit, dixitque ;

" Abi nunc in haram, cum cæteris cuba sociis."

320

Sic dixit ; ego verò, gladio acuto stricto à femore,

In Circen irrui, quasi interficere cupiens :

Illa verò vehementer exclamans subtercurrit etprehendit genua,

Et me lugens verbis alatis allocuta est ;

Ver. 309. — πολλὰ δέ μοι κραδίη πύοντι. φρεσι.] Sic apud Virgilium ;

At pius Æneas per noctem plurima volvens.

Ibid. — πόρφυρε.] Vide ad Il. ε. 309. 338. et 482.

Ver. 316. Τεῦξε.] Al. Τεῦχα.

Ibid. — κυκίῳ.] Vide suprâ ad ver. 290.

Ibid. — δέπα', ὄφρα.] Ita Barnesius. Al. δίσαι, δίσαι et δίσαι.

Ver. 317. 'Ἐν δὲ τι φάρμακον ἦκε.] Vide suprâ ad ver. 234.

Ver. 318. Αὐτὰρ ἐπὶ δᾶκν.]

———— ad insidiosa vocatus

Pocula, conantem virgâ mulcere capillos Reppulit, et stricto pavidam deterruit ense. Ovid. Metam. lib. XIV. v. 294..

Ver. 319. — πεπληγυῖα.] Vide ad Il. β'. 314. et γ'. 31.

Ver. 320. — λίξαι.] Ita MS. à Tho. Barstelo collatus. Rectè, ut opinor ; Ita enim ipse Poëta. Iliad. ε. 650.

*'Ἐξω μὲν δὲ λίξαι, γίγαν ———.

Vulgati malè hic legunt λίξον quæ vox non " Cubæ," sed, " Cubare fac," significat ; (Vide ad Il. ε. 635.) Id quod huic loco minimè congruit. Cæterùm Eustathius et in contextu et in commentario legit λίξαι quo modo et in Editione Florentinâ scriptum testatur Barnesius ; itaque omnino legendum ipse contendit ; sed nullâ allatâ ratione. Neque usquam alibi apud Homerum occurrît ista vox. Porro in Scholiis Barnesius λίξαι edidit. Vide et ad Il. β'. 515.

Τίς ; πόθεν εἴς ἀνδρῶν ; πόθι τοι πόλις ἤδε τοκῆς ; 325
 Θαῦμά μ' ἔχει, ὡς οὔτι πῶν τάδε φάρμακ' ἐβέλχθης.
 Οὐδέ γάρ οὐδέ τις ἄλλος ἀνὴρ τάδε φάρμακ' ἀνέτλη,
 "Ὅς κε πῆν, καὶ πρῶτον ἀμείψεται ἔρκος ὀδόντων.
 Σοὶ δέ τις ἐν στήθεσσι κἀπλήγας νόος ἐστίν.

Ἦ σὺ γ' Ὀδυσσεὺς ἐστί παλῦτροπος, ὃν σέ μοι αἰεὶ 330
 Φάσκεν ἐλευσεσθαι χρυσόρραπις Ἀργεϊφόντης,
 Ἐκ Τροίης ἀπώντα θεῇ σὺν νηὶ μελαινῇ.
 Ἀλλ' ἄγε δὴ πολεῖν μὲν ἄρ' ἴδο, νῆϊ δ' ἔπειτα
 Εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιβήσομεν, ὄφρα μιν γέντι
 Εὐνῇ καὶ φιλότῃ, πεποιθόμεν ἀλλήλοισιν. 335

"Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 "ὦ Κίρην, πῶς γάρ με κίλη σοι ἦπτον εἶναι ;
 Ἡ μοι σὺς μὲν ἔθηκας ἐνὶ μεγάρουσιν ἐταίρους·
 Αὐτὸν δ' ἐνθάδ' ἔχουσα, δολοφρονέουσα πελεύεις 340
 Ἐς δάλαμόν τ' εἶναι, καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
 "Ὅφρα με γυμνωθέντα, κακὸν καὶ ἀνήνορα δείης ;
 Οὐδ' ἂν ἔγωγ' ἐβέλοιμι τεῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
 Εἰ μή μοι τλαίης γε, θεᾶ, μέγαν ὄρκον ὀμόσσαι,
 Μήτι μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
 "Ὡς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀπάμυνεν, ὡς ἐκέλευεν. 345

" Quis ? undē es hominum ? ubi tibi urbs atque parentes ?

325

" Stupor me tenet, quōd cūm-biberis hæc medicamina non incantatus sis.

" Minimē enim quisquam alius vir hæc medicamina sustinuit,

" Quicumque hauserit, et primū transmissit septum dentium :

" Tibi verō quædam in pectoribus indomabilis mens est.

" Profectō tu Ulysses es versutus, quem etiam mihi semper

330

" Prædicabat venturum aureo-caduceo Mercurius,

" E Trojâ reversum celeri cum nave nigrâ.

" Sed age nunc in vaginam gladium pone : nos verō deinde

" Lectum nostrum conscendamus, ut commixti

" Cubili et amore, confidamus nobis-invicem."

335

Sic dixit : at ego ipsam respondens allocutus sum ;

" O-Circe, quo eutem pacto me jubes tibi mitom esse ?

" Quæ mihi sues quidem fecisti in ædibus socios ;

" Ἰπποῦν verō hîc detinens dolos-meditans jubes

" In thalamumque ire, et tuum conscendere lectum,

340

" Ut me nudatum, vilem et enervem reddas ?

" Non ego vulnerum tuum conscendere lectum,

" Nisi mihi sustinueris, dea, magnum juramentum jurare,

" Nullum mihi damnum malum machinaturam-*sc* aliud."

Sic dixi : illa verō continuō abjurabat, ut jubebam.

345

Ver. 337. — τῶν γὰρ με κίλη.] "Ὁρα δὲ ὡς καὶ ἐν ταύτῃ κακότητι ἀπὸ τοῦ γὰρ, συνδεδεμένη ἡ λέξις ἔστι μετὰ τῆς φράσεως, ὡς ἐν τῇ 342. τῶν "Ὁδὸν δὲ ἔγωγ' ἴδομαι." [ver. 342.] Eustath. Barnesius legendum conjicit, ὡς x' ἔρ με. Vide suprâ ad ver. 174. et 190.

Ibid. — κίλη σοι.] Apud Eustathium in commentario, κίλη σοι.

Ver. 341. — κακὸν & ἀνήνορα.] Vide suprâ ad ver. 301.

Ver. 345. — ἀπάμυνεν.] Vide suprâ ad β'. 377.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὄρκον,
 Καὶ τότε γὰρ Κίρκης ἐπέβην περικαλλέος εὐνῆς.
 Ἀμφίπολοι δ' ἄρα κεδναὶ ἐνὶ μεγάροισι πόνοντο
 Τέσσαρες, αἳ οἱ δῶμα κατὰ δρῆσταιραι ἔασι.
 Γίνονται δ' ἄρα ταί γ' ἐκ τε κρηνέων, ἀπὸ τ' ἀλσέων, 350
 Ἐκ δ' ἱερῶν ποταμῶν, οἳ τ' εἰς ἅλαδε προρέουσι.
 Τῶν ἡ μὲν ἔβαλλε δρόνοις ἐνὶ ῥήγεα καλὰ,
 Πορφύρεα καθύπερθε, ὑπένερθε δὲ λίθ' ὑπέβαλλεν·
 Ἡ δ' ἐτέρη προπάροιθε δρόνων ἐτίταινε τραπέζας
 Ἀργυρέας, ἐπὶ δὲ σφί τιθεὶ χρύσεια κάνεια· 335
 Ἡ δὲ τρίτῃ κρητῆρι μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα
 Ἡδὺν ἐν ἀργυρέῳ, νέμε δὲ χρύσεια κύπελλα.
 Ἡ δὲ τετάρτῃ ὕδωρ ἐφόρει, καὶ πῦρ ἀνέκαιε
 Πολλὸν ὑπὸ τρίποδι μεγάλῳ· ἱαίνετο δ' ὕδωρ.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ ζέσσειν ὕδωρ ἐνὶ ἥνοπι χαλκῷ, 360
 Ἐς ῥ' ἀσάμινθον ἔσασα, λό' ἐκ τρίποδος μέγαλοιο,
 Θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατὸς τε καὶ ὤμων,

At postquam jurasset perfecissetque iurandum,
 Tum verò ego Circes conscendi per-pulchrum lectum.
 Ancillæ autem honestæ in ædibus ministrabant
 Quatuor, quæ ei domi famulæ sunt.
 Natæ verò hæ utique sunt ex fontibus et à sylvis,
 Et ex sacris fluminibus, quæ in mare profluunt.
 Harum una quidem injiciebat thronis stragula pulchra,
 Purpurea supernè, infernè autem lintea subiciebat;
 Altera verò ante thronos extendebat mensas
 Argenteas, eisque imponebat aurea canistra;
 Tertia autem cratere suave vinum miscebat
 Dulce in argenteo, distribuebatque aurea pocula;
 Quarta verò aquam ferebat, et succendebat ignem
 Multum sub tripode magno; calefiebat autem aqua.
 Cæterum postquam calefacta-esset aqua in splendido aheno,
 In balneum me inductum lavabat ex tripode magno,
 Suaviter fusâ aquâ per caputque et humeros,

Ver. 346. — ῥ.] *Ut jam dictum est.*
 Ver. 348. — κεδναὶ ἐνὶ μεγάροισι.] MS.
 à Tho. Bentleio collatus habet τῶς μὲν ἐνὶ
 μεγάροισι. Uti legisse videtur et Eustathius.
 Ver. 350. Γίνονται.] *Al. Γίνονται, et γίγ-*
νονται.

Ver. 452. — ῥήγια.] Τὰ δὲ ῥήγια πο-
 λυτέλεια ἢ τὰ λίτα. Ταῦτα μὲν γὰρ ὑπο-
 εἴσλονται, αἶσιν ὑπέρτωται· τὰ δὲ ῥήγια — ἰ-
 φήσονται. Eustath. Vide ad II. σ. 644.

Ver. 355. — κάνεια.] *Al. κύπελλα.*
 Ex versu, ut videtur, 357.

Ver. 360. — ἐνὶ ἥνοπι χαλκῷ.] Διαιψέ,
 ἢ ὃ ἐστὶν ἰδὼν αὐτὸν. Schol. Ἐπίθετα χαλκῷ
 ἰφιλοτέλχησι, τὸ “νόρσπα χαλκῶν,” ἢ “ἥνοπι”

“χαλκῷ,” σημαίνει τὸν μὴ ἰῶντα τὸς ὤπας
 ὄραν, διὰ τὴν προσῶσαν ἐπὶ ληϊδῶνα. Porphyg.
 Quæst. Homeric. 9.

Ver. 362. — κεράσασα.] Vide ad II.
 α. 67.

Ibid. — κατὰ κρατὸς τε καὶ ὤμων.] Καὶ
 γὰρ οἶον ὠφέλιον ἔχειν τὰ λυτὰ, διὰ τὸν
 μάλιστα δηλοῖ. “Θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρα-
 τὸς τε καὶ ὤμων.” Φανερὸν αὖν ὅτι ἐνταῦθα ἰ-
 χοντα τὴν ἀρχὴν τὰ νύκτα, ἐκπύως ἰσ' αὐτῶν
 καὶ τὴν ἰσιν τὴν κόπην λαμβάνον· αὐτὴ δὲ ἰσὶν ὃ
 διὰ τῷ Σιερμανθίῳ καὶ Ὑβρανθίῳ· ἐκπαίνουσι γὰρ
 οἱ πόποι. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου
 ποιήσεως, §. 23.

Ὅφρα μοι ἐκ κάματος θυμοφθόρον εἴλετο γυῖων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ λούσεν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
 Ἀμφὶ δέ με χλαῖναν καλὴν βάλεν, ἥδ' ἐ χιτῶνα·
 Εἷσε δέ μ' εἰσαγαγῆσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροῆλα,
 Καλῆ, δαιδαλέη· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.

365

Ξέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρεσσι
 Καλῇ, χρυσεῇ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λείβετος,
 Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξιστήν ἐτάνυσσε τράπεζαν.

370

Σίτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρεσσι,
 Εἷδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χάριζομένη παρεόντων.
 Ἑσθέμεναι δ' ἐκέλευεν ἐμῷ δ' ἐχ' ἥνδανε θυμῷ·
 Ἀλλ' ἤμην ἀλλοφρονέων, κακὰ δ' ὅσσετο θυμός.

375

Κίρκη δ' ὥς ἐνόησεν ἐμ' ἤμενον, εἰς ἐπὶ σίτῳ
 Χεῖρας ἰάλλοντα, στυγερὸν δέ με πίνθος ἔχοντα,

Ἄγχι παρισταμένη ἔπεια πτερόεντα προσήυδα·
 Τίφθ' ἔτως, Ὀδυσσεῦ, κατ' ἄρ' ἔζειαι ἴσος ἀναύδῳ,
 Θυμὸν ἔδων; βρώμης δ' ἐχ' ἄπτεαι, εἰδὲ ποτῆτος;

Donec mihi defatigationem animum-rodentem exemisset membra.

At postquam lavasset et unxisset pingui oleo,

Lēnamque mihi pulchram induisset, atque tunicam;

Collocavit me deinde introductum in throno argenteis-clavis-distincto,

Pulchro, fabrefacto; scabellum verò sub pedibus erat.

Aquam autem ancilla gutturnio infundebat ferens,

Pulchro, aureo, super argenteo lebetes,

Ad-lavandum; juxta verò politam extendit mensam.

Victum aptem veneranda proma apposuit ferens,

Ferculis multis apposis, largiens de præsentiibus.

Edere verò jubebat: meo autem non placebat animo;

Sed sedebam alia-cogitans, mala autem imaginabatur animus.

Circe verò ut animadvertit me sedentem, neque ad cibum

Manus porrigentem, gravem autem me dolorem habentem,

Propè astans verba alata dixit;

“ Quid sic, Ulysses, sedes similis muto,

“ Animum rodens? cibum autem non attingis, neque potum?

366

370

375

Ver. 368. Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος.] Vide suprā ad γ. 52. Cæterum cum Poëta cibi appositionem antea [ver. 354. &c.] descripserit, versum hunc et quatuor sequentes delendos existimat Dna. Dacier, utpote hoc in loco importunus; eosdemque in commentario omittit Eustathius. Quinimò verisimile est eos ex *Odys.* η. 172. huc irreppisse.

Ver. 370. Νίψασθαι.] Deest hic versus in MS. à Ths. Bentleio collat.

Ver. 373. — ἐμῷ δ' ἐχ' ἥνδανε θυμῷ.] Vide ad Il. 4. 24.

Ver. 374. — ἀλλοφρονέων.] *Al.* ἄλλα φρονέων notante Eustathio.

Ver. 376. — στυγερὸν.] *Al.* κρείττον.

Ver. 378. Τίφθ' ἔτως, — ἴσος ἀναύδῳ, Θυμὸν ἔδων;] Ὡς τί δὴ ποτε κατισθίης λαυλόν, & ἐ τὰ ἐς βρώμην προσκείμενα; Eustath.

— τίς μέγχις ἰδυρόμινος & ἀχέων
 Σὴν ἴδαι κρείττην, μισσημένης ἑδὲ τι εἴτα
 ἔσθ'. *Iliad.* 4. 128.

Ὅν θυμὸν κατέδων —. ζ. 202.

Nec te tantus edat tacitam dolor —.
Æn. XII. 801.

- Ἡ τινά πε δόλον ἄλλον οἶσαι, ἐδ' ἔτι σε χερῇ
 Δειδόμεν ἤδη γάρ τοι ἀπώμασα καρτερὸν ἄσπον.
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 "ὦ Κίρκη, τίς γάρ κεν ἀνὴρ, ὅς ἐναΐσιμος εἴη,
 Πρὶν τλαίῃ πάσασθαι ἰδυῖός, ἥδ' ἐποπῆτος,
 Πρὶν λύσασθ' ἰτάρας καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδίσθαι;
 'Αλλ' εἰ δὴ πρόφρασσα πιεῖν, φαγίμεν τε κελύουσ,
 Λῦσον, ἵν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω ἐρίφρας ἰταίφρας.
 "Ὡς ἔφάμην· Κίρκη δὲ δι' ἐκ μεγάρου βεβήκει,
 'Ράβδον ἔχουσ' ἐν χειρὶ, δῦρας δ' ἀνέγνω συφῶς,
 'Εκ δ' ἔλασεν σιάλοισιν ἰοικότας ἐννεάροισιν.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐναντίοι· ἡ δὲ δι' αὐτῶν
 Ἐρχομένη προσάλειφεν ἐκάστω φάρμακον ἄλλο.
 Τῶν δ' ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρρεον, ἃς πρὶν ἔφυσσε
 Φάρμακον ἐλόμενον, τό σφιν πόρε πότνια Κίρκη·

"Certè aliquem dolum aliam suspicaris: neque te oportet

380

"Timere; jam enim tibi è-contrà-juravi firmam juramentum."

Sic dixit: at ego ipsam respondens allocutus sum;

"O Circe, quis enim vir, qui æquus fuerit,

"Prius sustinuerit gustare cibum atque potum,

"Quàm redemerit socios et oculis viderit?

385

"Sed si reverà ex-animo bibere, edereque jubes,

"Libera; ut oculis videam dilectos socios."

Sic dixi: Circe autem ex ædibus ivit,

Virgam tenens in manu; foresque aperuit haræ,

Exegitque porcis similes novennibus.

390

Illi quidem deindè stabant ex-adverso: illa verò per eos

Obiens adungebat unicuique medicamen aliud.

Eorum autem è membris quidem pili defluebant, quos antè produxerat

Medicamen perniciosum, quod ipsis dederat veneranda Circe:

Ver. 380. — ἐδ' ἔτι.] Apud Eustathium
 non ἔτι τι.

Ver. 383. "ὦ Κίρκη, τίς γὰρ ὧς.] Περι-
 εῖων [δ' Πανοκράτης] πρὸς Ἀντίπατρον περὶ
 αἰχμαλώτων Ἀθηναίων κατὰ τὸν Κατωκτὸν
 πόλεμον, ἡ κληθεὶς ἐπὶ δάσυν, πρὸς αὐτὸν
 προσεγγίνας ταυτὶ·

"ὦ Κίρκη, τίς γὰρ μιν ἀνὴρ, ὅς ἐναΐσιμος
 "εἴη,

"Πρὶν τλαίῃ πάσασθαι ἰδυῖός, ἥδ' ἐποπῆτος,

"Ἡὲν λύσασθ' ἰτάρας, ἡ ἐν ὀφθαλμοῖσιν
 "ἰδίσθαι,"

Καὶ τὸν ἀποδεχόμενον τὸν νόστον, εὖδ'ος ἀνέ-
 παυ. Diog. Laert. lib. IV. in Xenocrate.

Ibid. — τίς γὰρ κεν ἀνὴρ.] "Nō me do-
 lore affectum esse, neque comedere posse, mire-
 ris; Quis ENIM ὧς." Vide et suprā
 ad ver. 190.

Ver. 384. — πάσασθαι.] Apud Dioge-
 nam Laertium, loco suprā citato, πάσασθαι.

Minus rectè: Primam enim corripit. Vide
 suprā ad γ'. 9. et ἰ. 93. item ad ἰ. 491. et
 ἰ. 296.

Ver. 385. 387. — λήσασθ' — Λῦσον.]
 Vide suprā ad ver. 284. Minus rectè Eu-
 stathius; Τὸ δὲ Λῦσον, προσιχῶς παθητικῶς
 περιγέγραπ' ἐν τῷ "Ἡὲν λύσασθ' ἰτάρας."

Ver. 388. "Ὡς ἔφάμην.] Al. "Ὡς ἔφ' ἱππ.

Ver. 390. — σιάλοισιν ἰοικότας ἰννεά-
 ροισιν.] Pronuntiabatur ἰννεάροισιν.

Ver. 392. — προσάλειφεν ἰνέσθ' φάρμα-
 κον ἄλλο.]

Spargimur innocue saccis melioribus her-
 bus.

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 295.

Ver. 393. Ταῖς δ' ἐκ μὲν μελέων τρίχας ἔρρεον.]

Erigimur; setæque cadunt, bifidosque
 relinquit

Rifta pedes. Redeunt humeri; subjecta
 lacertis

"Ανδρες δ' αἰψ' ἐγένοντο νεώτεροι, ἢ πάρος ἦσαν,
Καὶ πολὺ καλλίους καὶ μείζονες εἰσοράσασθαι.

395

"Εγνωσαν δέ με κείνοι, ἔφυν τ' ἐν χερσὶν ἑκαστος.

Πᾶσιν δ' ἡμερῆεις ὑπέδν γόας, ἀμφὶ δὲ δῶμα
Σμερδαλέον κονάβιζε· δεὰ δ' ἐλέαιρε καὶ αὐτὴ·

'Η δέ μευ ἄγχι σταῖσαι προσηύδα διὰ θεῶν·

400

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

"Ερχεο νῦν ἐπὶ νῆα Δοὴν καὶ Δῖνα θαλάσσης·

Νῆα μὲν ἄρ' ἀμπρακτον ἐρύσσετε ἡπειρόνδε,

Κτήματα δ' ἐν στήθεσσι πελάσσετε, ὅπλα τε πάντα·

Αὐτὸς δ' αἰψ' ἵεναι, καὶ ἄγειν ἐρίφρας ἑταίρους.

405

"Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔρως' ἐπετίθετο θυμὸς ἀγώνης·

Βῆν δ' ἵεναι ἐπὶ νῆα Δοὴν καὶ Δῖνα θαλάσσης.

Εὖρον ἔπειτ' ἐπὶ νηὶ Δοῇ ἐρίφρας ἑταίρους

Οἴκτρ' ὀλοφυρομένους, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντας.

'Ὡς δ' ὅταν ἄγραυλοι πόρτις περὶ βῆς ἀγελαίας

410

Viri autem statim facti-sunt juniores, quàm anteà fuerant,

395

Et multò pulchriores et majores aspectu.

Agnoverunt verò me illi, hæseruntque in manibus unusquisque.

Omnibus autem dulcis subortas est luctus; circumque domus

Horrendum resonabat; dea verò miserabatur et ipsa:

Prope autem me stans allocuta est nobilissima dearum;

400

"Generose Laërtiade, solers Ulysses,

"Vade nunc ad navem celerem et littus maris:

"Navem quidem omnium-primùm subducite ad littus;

"Possessiones verò in speluncis deponite, armaque omnia;

"Ipse autem statim revertere, et adduc dilectos socios."

405

Sic dixit: at mihi persuasus est animus generosus:

Perrexi autem ire ad navem celerem et littus maris.

Inveni deindè apud navem celerem dilectos socios,

Miserabiliter lugentes, uberes lachrymas profundentes.

Ut verò cum villaticæ vitulæ circum vaccas armentales

410

Brachia sunt. Flentem flentes amplecti-
mur illum

Hæremusque ducis colo ———.

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 303.

Setosa duris exuere pelliibus

Laboriosi remiges Ulixei

Volente Circe membra: tunc mens, et
sonus

Relatus, atque notus in vultus honor.

Horat. Epod. XVII. 15.

Ibid. — [ἴφους.] Al. ἴφους. Quæ fortè
et verior Lectio. Nam Φόου, primam pro-
ducit, Il. ε. 235. "Φόου, ἰαυὴν πρῶ-
"τα —" Nisi ibi legendum sit, "Φόουσι,
"ἰαυὴν ὦς."

Ver. 395. — [αἰψ' ἰγύνοντο.] Barnesius
legendum conjicit ἀψ' ἰγύνοντο. Sed, ut opi-
nor, minùs rectè.

Ver. 399. Σμερδαλίον κονάβιζε.] Vide ad
Il. δ. 455. Al. Σμερδαλίον κονάβιζε.

Ver. 405. — [αἰψ' ἵεναι.] Barnesius edi-
dit ἀψ' ἵεναι. Nec malè, hoc quidem in loco,
si in ullo Codice ita scriptum reperisset.

Ver. 408. — [ἐπὶ νηὶ.] Al. ἐν νηὶ.

Ver. 409. — [κατὰ δάκρυ χέοντας.] Al.
καταδάκρυχόντας.

Ver. 410. 'Ὡς δ' ἴσαν ἄγραυλοι πόρτις.]
Ita Vulgata. Barnesius autem ex Exempla-
ribus nonnullis edidit πόρτις. Quæ vox (uti
ipse annotat) occurrit apud Euripidem, Bac-
cha, ver. 736.

Καὶ τὴν μὲν ἂν προσιδὶς ἰσθλοὺς πόρτις.

Cæterùm Henricus Stephanus πόρτις hîc le-
git; et in annotationibus, "Fortassè," in-
quit, "ita excusari potest πόρτις, ut Αἰσώτις,
"secundà brevî." Sed hoc, ut opinor, fieri

- 'Ελθέσας ἐς κόπρον, ἐπὴν βοτάνης κορέσωνται,
 Πᾶσαι ἅμα σκαίρεσιν ἐναντίαι· ἐδέτι σηκοὶ
 Ἰσχυρ', ἀλλ' ἀδινὸν μυκώμεναι ἀμφιθέσει
 Μητέρας· ὥς ἐμὲ κῆνοι, ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσι,
 Δακρυόεντες ἔχυντο· δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμὸς 415
 "Ὡς ἔμεν, ὥς εἰ πατρίδ' ἰκοίατο καὶ πόλιν αὐτῶν
 Τρηχέης Ἰθάκης, ἵνα τ' ἐτράφην, ἥδ' ἐγένοντο·
 Καὶ μ' ὀλοφυρόμενοι ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 Σοὶ μὲν νοστήσαντι, διοτρεφές, ὥς ἐχάρημεν,
 "Ὡς εἴτ' εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν· 420
 Ἄλλ' ἄγε, τῶν ἄλλων ἐτάρων κατάλεξον ὄλεθρον.
 "Ὡς ἔφην· αὐτὰρ ἐγὼ πρόβηφιν μαλακοῖς ἐπέεσσιν·
 Νῆα μὲν ἄρ' ἀμπρωτον ἐρύσσομεν ἥπειρόνδε,
 Κτήματά τ' ἐν σπῆεσσι πελάσσομεν, ὅπλα τε πάντα·
 Αὐτοὶ δ' ὀτρύνεσθε ἐμοὶ ἅμα πάντες ἔπεισθαι, 425
 "Ὅφρα ἴδῃς ἐτάρους ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,
 Πίνοντας καὶ ἔδοντας· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχουσιν.
 "Ὡς ἐφάμην· οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσιν ἐπίθοντο·
 Εὐρύλοχος δέ μοι οἶος ἐρύκανε πάντας ἐταίρους,

Profectas ad mandram, postquam herbâ se-saturaverint,
 Omnes simul vitulantur adversæ; neque amplius stabula,
 Detinent, sed crebrò mugientes circum-currunt
 Matres: sic *circum* me illi, postquam viderunt oculis,
 Lachrymabundi fusi sunt; visusque est etiam ipsorum animus 415
 Ita esse, ac si in patriam venissent et urbem suam
 Asperæ Ithacæ, ubi et nutriti, atque nati sunt:
 Et me lugentes verbis alatis allocuti sunt;
 "Tibi quidem reverso, Jovis-alumne, sic gratulamur,
 "Ac si in Ithacam venissemus patriam terram: 420
 "Sed age, cæterorum sociorum narra interitum."
 Sic dixerunt: ast ego allocutus sum blandis verbis;
 "Navem quidem omnium-primùm subducamus in littus,
 "Possessionesque in speluncis deponamus, armaque omnia:
 "Vos autem properate me unâ omnes sequi: 425
 "Ut videatis socios sacris in ædibus Circes,
 "Bibentes et comedentes: affatim enim habent."
 Sic dixi: illi autem celeritèr meis verbis paruerunt:
 Eurylochus verò solus mihi detinebat omnes socios,

vix potest, nisi sequentibus duobus conso-
 nantibus à quibus syllaba inchoari possit.
 Vide ad II. β'. 537. Versimilius videtur,
 si *πέρους* vera sit lectio, pronuntiatum fu-
 isse *πέρους*, vel *πέρους*.

Ver. 412. — *σκαίρεσιν ἐναντίαι*.]

— pinguesque in gramine læto
 Inter se adversis luctantur cornibus hædi.
 Virgil. Georgic. II. 525.

Ibid. *σκαίρεσιν*.] *Al. σκαίρεσιν*.

Ver. 413. — *ἀμφιθέσει*.] Barnesius edi-
 dit *ἀμφι θίσσει*.

Ver. 416. — *αὐτῶν*.] Barnesius edidit
αὐτῶν.

Ver. 417. et 463. *Τρηχέης Ἰθάκης*.] Vide
 suprâ ad i. 27. item ad II. β'. 633.

Ibid. — *ἐτράφην*.] Ita Barnesius. *Al.*
ἔτραφην, et *τίτραφην*.

Ver. 429. — *ἐρύκανε*.] Barnesius leger-
 dum conjicit *ἐρύκανε*. Quæ vox Homero
 usitatur.

Καί σφειας Φωνήσας, ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·

430

Ἄ δειλοὶ, πόσ' ἴμεν; τί κακῶν ἱμείρετε τούτων,

Κίρκης ἐς μέγαρον καταβήμεναι; ἢ κεν ἅπαντας

Ἦ σῦς, ἢε λύκους ποιήσεται, ἢε λέοντας;

Οἳ κέν οἱ μέγα δῶμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκη.

Ἦσπερ Κύκλωψ ἔρξ', ὅτε οἱ μέσσαυλον ἵκοντο

435

Ἡμέτεροι ἑταροί, σὺν δ' ὁ Θρασὺς εἶπετ' Ὀδυσσεύς·

Τούτου γὰρ καὶ κείνοι ἀτασθαλίησιν ὄλοντο.

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔγωγε μετὰ Φρεσὶ μερμήριζα,

Σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,

Τῷ οἱ ἀποτμήξας κεφαλὴν οὐδάσδε πελάσσαι,

440

Καὶ πῶ περ ἵοντι μάλα σχεδόν· ἀλλὰ μ' ἑταῖροι

Μειλιχίοις ἐπέσσω ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος·

Διογενὲς, τοῦτον μὲν ἑάσομεν, εἰ σὺ κελεύεις,

Αὐτοῦ παρ νῆϊ τε μένειν, καὶ νῆα ἔρυσθαι·

Ἡμῖν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὰ πρὸς δώματα Κίρκης.

445

Ὡς φάμενοι, παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἠδὲ θαλάσσης.

Οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχος κοίλῃ παρὰ νῆϊ λείλειπτο,

Ἄλλ' ἔπειτ'· ἔδδειςεν γὰρ ἐμὴν ἐκπαγλον ἐνιπῆν.

Et ipse allocutus verba alata dixit;

430

“ Ah miseri, quod imus? quid mala appetitis ista,

“ Circes ad aedes ut-descendatis? quae omnes

“ Aut sues, aut lupos reddat, aut leones;

“ Qui ei magnam domum custodiamus etiam necessitate.

“ Sicut Cyclops fecit, quandò ei ad caulam venerunt

435

“ Nostri socii, unaque hic audax comitatus est Ulysses:

“ Hujus enim etiam illi vecordiâ perierunt.”

Sic dixit: at ego in mente cogitavi,

Stricto gladio longo, crasso à femore,

Illo ei abscissum caput ad solum dejicere,

440

Etiamsi consanguinitate mihi proximo; sed me socii

Mollibus verbis retinebant aliundè alius;

“ Jovis-alumne, hunc quidem sinemus, si tu jubes,

“ Hic apud navem manere, et navem custodire:

“ Nobis autem dux-*tu*-esto sacrum ad domum Circes.”

445

Sic locuti, à nave ascendebant atque mari.

Neque quidem Eurylochus cavam apud navem relictus est,

Sed sequebatur; veritus-est enim meas atrocès minas.

Ver. 433. — ἢε λύκους.] Eustathius in commentario citat, ἢε λύκους.

Ver. 435. “ Ἦσπερ Κύκλωψ ἔρξ’.” Τὸ δὲ, ὡς Κύκλωψ ἱκόνει, ἀδιάνητον ἴσιν. Οὐ γὰρ δὴ περὶ ὁ Κύκλωψ μετρίως τὸς περὶ τὸν Ὀδυσσεῖα ἱπὶ φυλακῇ τῷ κατ’ αὐτὴν σπηλαίῳ, ἀλλ’ ἰδιούρως ἐκ ἀπώλει, κατὰ τὸ “ τάνυ ἀτασθαλίῃς ὄλοντο.” [ver. 437.] Μίμησις δὲ πάλαι ἦτορ τίθεται, τὸ ἀδιάνητος πλάσαι λαλῶντα τὸν Εὐρύλοχον. Eustath. Verùm edo (ut opinor) hic præcipuè respicit Eurylochus,

quod Ulyssis consiliis obsecuti mala apud Cyclopem passi sint. “ Τῷ γὰρ καὶ κείνῳ “ ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.” ver. 437. Vide supra ad ἰ. 228.

Ver. 439. Σπασσάμενος.] Al. Σπασσάμενος. Quod primam corripit.

Ver. 440. ἀποτμήξας.] Al. ἀποτμήξας.

Ver. 447. — λίλειπτο.] Si λίλειπται dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Vide ad II. 4. 37. et δ. 492.

Τόσσα δὲ τοὺς ἄλλους ἐτάρους ἐν δόμοσι Κίρκη
 Ἐνδυκίως λαῦσιν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ· 450
 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖνας αὐλὰς βάλεν, ἥδ' ἠχιῶνας·
 Δαιτυμένους δ' ἄρα πάντας ἐφείρομεν ἐν μεγάροισιν.
 Οἱ δ' ἔπει ἀλλήλους εἶδον, φράσσαντό τε πάντα,
 Κλαῖον ὀδυρόμεναι, περὶ δὲ στυγαχίζετο δῶμα.
 Ἡ δέ μιν ἄγχι σταῖσε προσήυδα διὰ θειῶν· 455

Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῖν.
 Μηκέτι νῦν θαλερὸν γόνι ὄρωτε· οἶδ' αὖ καὶ αὐτὴ
 Ἥμιν ὅσ' ἐν πόντῳ πάθει' ἄλγιστα ἰχθυόουσι,
 Ἡδ' ὅσ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδῆλσαντ' ἐπὶ χέρσῳ.
 Ἀλλ' ἄγετ', ἐσθίετε βρώμην, καὶ πίνετε οἶνον, 460
 Εἰσέκειν αὖτις θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβετε,
 Οἷον ὅτε πρῶτιστ' ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν
 Τρηχέης Ἰθάκης· νῦν δ' ἀσπιεῖς καὶ ἄθυμοι,
 Διὲν ἄλλης χαλεπῆς μεμνημένοι· οὐδὲ ποθ' ὑμῶν
 Θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπειὶ μάλ' ἀπολλὰ πίποσθε. 465

Interea verò ceteros socios in ædibus Circe

Studiosè lavitque, et unxit pingui oleo;

450

Circumque deinde lænas pulchras induit atque tunicas:

Epulantes autem omnes invenimus in ædibus.

Hi verò postquam invicem conspexerunt, reputaruntque omnia,

Flebant lugentes; circum autem gemiscebant donus.

At prope me stans allocuta est nobilissima dearum;

455

"Generosæ Lærtiadæ, solers Ulysses,

"Nè amplius nunc uberem luctum exciteris: novi etiam ipsa

"Et quot in ponto passi-estis dolores piscoso,

"Et quot hostiles viri damna-intulerunt in terrâ.

"Sed agite, comedite cibum, et bibite vinum,

460

"Donec rursus animum intra præcordia receperitis;

"Qualem habuistis, quandò primum relinquebatis patriam terram

"Asperæ Ithacæ: nunc verò imbecilles et abjecti estis,

"Semper erroris duri recordati; neque unquam vobis

"Animus in lætitiâ est, quippè valde multa passi-estis."

465

Ver. 449. Τόσσα δὲ.] *Al.* Τοσάδι.

Ver. 450. — ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ.] *Ita Barnesius. Al.* ἔχρειν λίπ' ἐλαίῳ. Quod et ferri posset. Vide ad *Il.* 4. 51.

Ibid. — λίπ' ἐλαίῳ.]

— pingui olivi. *Virg. Ed.* V. 68.

Ver. 451. — ἄρα.] *Deinceps* —.

Ibid. — εἰλας.] *Al.* καλὰς.

Ver. 452. — ἄρα.] *Al.* ἰδ'.

Ibid. — πάντας.] *Al.* πάντες, et τῶναι.

Ver. 454. — στυγαχίζετο.] *MS.* à *Tho.* Bentleio collatus, στυγαχίζετο. Vide suprâ ad ver. 10.

Ver. 456. Διογενὲς.] Deest hic versus in *MS.* à *Tho.* Bentleio collat.

Ver. 457. θαλερὸν.] *Al.* σωμαρὸν.

Ver. 459. ἐπὶ χέρσῳ.] *Al.* ἐπὶ χέρσῳ.

Ver. 460. — πίνετε.] Apud *Eustathium* in commentario *scire*. Vide infrâ ad 4. 148.

Ver. 464. Αἴν.] *Al.* Αἰὶ.

Ver. 465. — σίπασθε.] *Scholaster* cōponit σίπασθε. *Aristarchus* autem, notare *Eustathio*, scribit σίπασθε. *scire* ἐπὶ σίπασθε. Atqui alibi apud *Homerum* occurrit vox σίπασθε vox σίπασθε nusquam. Vide *Iliad.* γ. 99. *Odys.* ψ. 53.

"Ως ἔφαθ' ἤρην δ' αὖτ' ἐπικείβητο θυμὸς ἀγῆνωρ.

"Ενθα μὲν ἤματα πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν

"Ημεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ·

'Αλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐνιαυτός ἑη, περὶ δ' ἔτραπον ὄραϊ,

Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα μακρὰ τελέσθη,

Καὶ τότε μ' ἐκκαλίσσαντες ἔφων ἐρήρης ἱταῖροι·

470

Δαιμόνι, ἥδη νῦν μαιμένησσι πατρίδος αἵης,

Εἴ τοι Δέσφατόν ἐστι σαωθῆναι, καὶ ἰέσθαι

Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα χαῖαν.

"Ως ἔφω· αὐτὰρ ἔμοιγ' ἐπικείβητο θυμὸς ἀγῆνωρ.

475

"Ως τότε μὲν πρόπτε' ἤμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα

"Ημεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ·

"Ημος δ' ἥελιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν.

Οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκίοεντα.

Αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκης ἐπιβὰς περικαλλέος εὐνῆς,

480

Γούνων ἑλλιτάνευσα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς·

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·

Sic dixit: nobis autem continuo persuasus est animus generosus.

Illic quidem diebus omnibus integrum in annum

Sedebamus, epulantes carnes copiosas, et vinum dulce:

Sed quando jam annus erat, et circumverterant horæ,

Mensibus exeuntibus, diesque longi circumacti sunt;

470

Utique tunc me evocato dixerunt dilecti socii:

"Infelix, jam nunc memor-esto patriæ terræ,

"Si tibi fatale est servari, et pervenire

"Domum in excelsam, et tuam in patriam terram."

Sic dixerunt: at mihi persuasus est animus generosus.

475

Sic tum quidem toto die ad solis occasum

Sedebamus, epulantes carnes copiosas et vinum dulce:

Quando verò sol occidit, et tenebræ supervenerunt,

Illic quidem decubuerunt per ædes obscuras.

At ego Circes consensu perpulchro lecto,

480

Ad-genua supplex-rogaui; dea verò meam audivit vocem;

Et ipsam compellans verba alata dixi;

Ver. 466. "Ως ἔφαθ' ἤρην δ' αὖτ' ἐπικείβητο θυμὸς ἀγῆνωρ.]

Sic ait; et cuncti dictis paremus ovantes.

Æn. III. 189.

Ver. 467. "Ενθα μὲν.] Al. "Ενθα καὶ.

Ibid. — τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν [ἤμαθι.]

Annua nos illic tenuit mora —.

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 308.

Ver. 469. — περὶ δ' ἔτραπον ὄραϊ.] Πι-
πύλλου δὲ πάλιν οἱ παῖδες ἐπὶ τὴν ὄραν. Schol.
Al. ἡ ἐπὶ τῶν ὄραν.

Ver. 470. Μηνῶν φθινόντων.] "Hic versus"
(inquit Hearnicus Stephanus) "in nonnullis
"editionibus non habetur; et, sicut ali-

"quot antea notati, hic quoque ex alio

"quopiam hujus poëtæ loco (scimus enim

"sæpe ab eo repeti) irrepisse videri po-

"test." Deest hic versus etiam in Mss. à

Tho. Bentleio collat.

Ibid. — ἤματα μακρὰ.]

sæpe ego longos

Cantando puerum memini me coudere

Soles.

Virg. Eclog. IX. 51.

Ver. 474. Οἶκον ἐς ὑψόροφον.] Al. Οἶκον
ὑψόροφον.

Ver. 481. Γούνων ἑλλιτάνευσα.] Τῶν γού-
νων ἀψάμινος περιβάλλισα. Schol.

Ibid. — ἑλλιτάνευσα.] Al. ἑλλιτάνευσα.

Vide suprâ ad ver. 264.

᾽Ω Κίρκη, τέλεσόν μοι ὑπόσχεσιν, ἣν περ ὑπέστης,
Οἴκαδε πεμφέμεναι· θυμὸς δέ μοι ἔσσεται ἦδη,
Ἢδ' ἄλλων ἐτάρων, οἳ μιν φθινύθουσι φίλον κῆρ,
Ἄμφ' ἐμ' ὀδυρόμενοι, ὅτε που σύγε νόσφι γένηαι.

485

᾽Ως ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ Δεῶν
Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μηκέτι νῦν ἀέκοντες ἐμῶ' ἐνὶ μίμνεντε οἴκῳ·
Ἄλλ' ἄλλην χρὴ πρῶτον ὁδὸν τελέσαι, καὶ ἰκέσθαι
Εἰς Ἀἶδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
Ψυχῇ χρησομένους Θεβαίου Τειρεσίαο,
Μάντιος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἔμπεδοί εἰσι·
Τῷ καὶ τεθνεῖατι νόον πόρε Περσεφόνηα,

490

- " O Circe, perfice mihi promissum, quod scilicet pollicita es,
" Domum te me missuram; animus nempè mihi impellitur jam,
" Et cæterorum sociorum, qui mihi macerant charum cor,
" Circa me lugentes; quandocunque tu seorsum absis."
Sic dixi: continuò verò respondebat nobilissima dearum;
" Generose Laërtiade, solers Ulysses,
" Nè ampliùs nunc inviti meâ manete in demo:
" Sed aliam oportet primùm viam perficere, et pervenire
" In Plutonis domos, et formidabilis Proserpinæ,
" Animam consulturos Thebani Tiresiæ,
" Vatis cæci, cujus utique mens integra est;
" Cui etiam mortuo mentem præbuit Proserpina,

485

490

Ver. 484. — θυμὸς δέ μοι ἔσσεται ἦδη, Ἢδ' ἄλλων ἐτάρων.] Τὸ δέ, θυμὸς μοι ἢδ' ἄλλων ἐτάρων, παῖδες μὲν συντίσκαται· διεκρίνεται δὲ οἱ ἀντίπαλοι· οἷον, θυμὸς ἐμὸς καὶ τῶν ἄλλων ἢ, ἐμοὶ καὶ τοῖς ἄλλοις. *Eustath.* Atqui æquè faciliè scribere potuisset *Homerus* " θυμὸς δ' ἐμὸς ἔσσεται," vel etiam " Ἢδ' ἄλλων ἐτάροι," si ita dictum oportuisset.

Ver. 490. Ἄλλ' ἄλλην χρὴ πρῶτον ὁδὸν τελέσαι.]

- Antè et Trinacriâ lentandus remus in undâ, [quor, Et salis Ausonii lustrandum navibus æ-Inferniq̃ue lacus ——. *Æn.* III. 384.

Ver. 492. — χρησομένους.] Vide suprâ ad §. 79. 81.

Ibid. — Θεβαίου Τειρεσίαο.] Αὕτη δὲ (Τειρεσίαο θυγατὴρ) τὴν μαντικὴν τοῦ πατρὸς ἔδιδεν ἥσαν ἐδύεα, πολλὸν μᾶλλον, ἐν τοῖς Διελφοῖς διατρέψασα, τὴν τέχνην ἐκνήθησι. Φύσει δὲ θαυμαστῇ κηχορηγημένη, χρησμὸς ἔγραψε παντοδαπὰς, διαφορὰς ταῖς κατασκευαῖς. Παρ' ἧς φασὶ καὶ τὸν ποιητὴν Ὅμηρον πολλὰ τῶν ἐπῶν διατρέψασθαι, κοσμεῖσθαι τὴν ἰδίαν ποίησιν. *Diodor. Sicul. Hist. lib. IV.*

Ver. 493. Μάντιος ἀλαοῦ.] Διότι ἰδιόπαστο δύο δράκοντας ἐν τῷ Κιχάριον, μιγνυμένους, ἃ

παρετηρήσας τὴν δράκοντα ἀντίλει, καὶ ἔως ἰγίνετο γυνή· ἃ πάλιν τὸν ἄρσενά, ἃ ἀντίλει τὴν ἰδίαν φύσιν. Ζεὺς δὲ καὶ Ἡρᾶ, ἐπεὶ ἰκοτέρων μετίσχιν, κρείσσει αὐτὸν ἔλκετο, εἰ μᾶλλον ἡδιστα ἐν συνουσίᾳ, ὃ ἀνὴρ, ἢ ἡ γυνή; ὃ δὲ εἶπεν, " Οἶον μὲν μοῖραν δίκαια μοῖραν εἶναι ἀνὴρ." Τὸς δίκαια δ' ἐμπόσλησι γυνή " εἶρμενα νόμα." Διὸ ἡ μὲν Ἡρᾶ ὀργισθεὶς ἐσθέρων αὐτὸν· ὃ δὲ Ζεὺς τὴν μαντικὴν ἰδύει. *Schol.* Vide et *Schol. ad Lycophron. Cassandr. ver. 683.*

Ibid. — ἀλαῦ.] " Vox ἀλάος," inquit *Barnesius*, " hoc in loco *Duas* Priores habet " longas; Primam ob *λ* *staticum*, Secunda ob *Hiatum* per quem *ταχυκῶς* εἰσέρχεται " τις innuitur; aliàs utrasque breves." Atqui *Primam* fortassè producit hæc vox eadem ratione ac *ἐλάωμαι*, *Iliad.* *ἀ.* 4. *Secundam* autem naturâ, ut opinor, longam habet, etsi nonnunquam (ut suprâ §. 195.) propter sequentem vocalem corripit. Vide ad *Il.* *δ.* 24.

Ver. 494. Τῷ καὶ τεθνεῖατι νόον.] Καὶ οἱ γὰρ ἀρχαῖοι τὸ παρά τῶν θῶν ἐκρίνεον· μᾶλλον ἢ ἰσχυρῶς· ἃ διὰ τούτων ἢ ἡ χρησμοποιία· ἢ τότε πολλὰς — Καὶ διὰ τούτων ἢ οἱ μάντις ἰσχυρῶς ὥς καὶ βασιλείας ἀνέσθαι, ὥς καὶ παρά τῶν θῶν ἡμῖν ἐκρίνεντες παραγγέλλουσιν

Οἷα πεπνύσθαι· τοῖς δὲ, σκιάι αἰσσοσιν.

495

“Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατακλάσθη φίλον ἦτορ·

Κλαῖον δ' ἐν λεχέσσι καθήμενος, εἰδὲ τι θυμός·

“Ἦβελ' ἔτι ζῶειν καὶ ὄρᾱν Φῶος ἡελίοιο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδομένός τε κορέσθη,

Καὶ τότε δὴ μιν ἔπισσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

500

“ὦ Κίρκη, τίς γὰρ ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύσας;

Εἰς Αἴδος δ' ἔπω τις ἀφίκετο νηὶ μελαίνῃ.

“Ὡς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δια Διῶων·

Διογενὲς Λαερτιάδῃ, καλυμῆχαν' Ὀδυσσεῦ,

Μὴ τί τοι ἡγεμόνος γε ποθὲν παρὰ νηὶ μελίσσας.

505

Ἴστον δὲ στήσας, ἀνὰ δ' ἰστίᾳ λευκὰ πετάσσας,

Ἦσθαι· τὴν δὲ κέ τοι πνοὴ βορέαιο φέρησιν.

Ἄλλ' ὁπότ' αἶν δὴ νηὶ δι' ὠκεανοῖο περήσης,

“Solus ut sapiat; reliqui verò, umbræ circumvolitant.”

495

Sic dixit: at mihi contractum est charum cor:

Flebam autem in lecto desidens, neque omnino animus

Volebat amplius vivere, et videre lumen solis.

Cæterum postquam flendoque volutandoque satius fueram,

Tum verò deinceps ipsam verbis respondens allocutus sum;

500

“O Circe, quisnam enim hujus itineris dux erit?”

“Ad Orcum autem nondum quisquam pervenit nave nigra.”

Sic dixi: continuò verò respondebat nobilissima dearum;

“Generosæ Laërτιάδῃ, solers Ulysses,

“Minimè tibi ducis desiderium apud navem curæ sit:

505

“Malo autem erecto, velisque albis expansis,

“Sede; illam verò tibi flatus Boreæ ferat.

“Sed cum jam nave per Oceanum trajeceris,

ἐκ πανοράματα ἔζωντες ἔκ ἀποδαιόντες· καὶ ὅτι καὶ ἡ Τηρεσία· “Τῇ καὶ τινησὶ νῆον πύρι Περσεφόνα, ὅλῃ πισπύσθαι τοὶ δὲ “σκιάι αἰσσοσιν.” Strabo, G-ograph. lib. XVI. pag. 1105. al. 762. Vide et Lucian. de Astrologiâ, haud longè à fine.

Ver. 495. ὅλῃ πισπύσθαι τοὶ δὲ.] Similiter Callimachus, de eodem Tiresiâ;

Καὶ μῖνος, ὡςτις θάνα, πισπύσθαι ἐν νεκύεσσιν

Φαντάσα, μεγάλη τιμὴς Ἀγιστοῦ.

Hygyn. ἀπὸ Διὸς τῆς Παλλάδος, ver. 129.

“Amphiarus et Tiresias — clari et præstantes viri, qui avibus et signis admoniti futura dicebant. Quorum de altero etiam apud inferos Homerus ait, solum sapere, “ceteros umbrarum vagari modo.” Cic. de Divinat. lib. I. § 40. “Eti δὲ νῆος ἀν [ἡ Σπικίων], τοσούτην εἶχε δέξαν ἀνδράσιν καὶ γυναῖσιν, ὅτι Κάτωκα μὲν τὴν προεχόντιον εἰπὴν ἐρωτηθέντα περὶ τῶν ἐν Καρχηδόνι στρατευομένων, ἐν αἷς καὶ Σπικίων ἦν, “Ὅλος πίνοντα, τοὶ “δὲ σκιάι αἰσσοσιν.” Plutarch. Apophthegm.

Vol. I.

De Chrysiippo etiam versum hunc usitatum refert Diogenes Laërtius, lib. VII. in Chrysiippo. Cæterum vituperat hunc Homeri locum Platō, de Republ. lib. III. sub initio.

Ver. 501. “ὦ Κίρκη, τίς γὰρ ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύσας;” ὅτι καὶ πάντῃ καὶ ἐν περιστάσεσιν ὁ αἰτιολογικὸς σύνδεσμος. Eustath. Mimn. rectè. Refertur enim istud γὰρ ad id quod eleganter reticetur: “Nequaquam” “eo ire possum; Quis ENIM ὧς.” Quo modo et ipse postea explicat Eustathius: Θερασπυμένη δ' ἂν λίσφῃ ἑλλάνφιν· ἵνα λίσφῃ ὅτι “ὦ Κίρκη, ἀδύνατα φησὶ τίς γὰρ αἷς ἂν ἡσπύσῃ.” Καὶ ἔχει πολλὸν τὸ σημαίνει ἡ αὐτὴ ἑλλάνφιν. Vide suprâ ad ver. 174. 190.

Ibid. — ταύτην ὁδὸν ἡσπύσῃ;] Τὸ δὲ, ταύτην ὁδὸν, ἑλλάνφιν ἔχει ἢ νῦν προέλιως· ἵνα ἢ, αἷς ταύτην ὁδὸν ἡσπύσῃ. Eustath. Atqui eadem phrasi alibi utitur Poëta:

Τὸν δ' αἰψ' ἠνώγρια αὐτὴν ὁδὸν ἡγήσασθαι.

Suprà, ver. 263.

Ver. 506. — καὶ δ' ἰστίᾳ.] Ἀλ. ἀνὰ δ' ἰστίᾳ.

A a

"Εὖδ' ἀπὴν τε λάχεια καὶ ἄλσια Περιφρονίης,
Μακραί τ' αἰγυροί, καὶ ἰόνται ὠλεσίκαργοι.
Νῆα μὲν αὐτοῦ κάλσαι ἐπ' ὤκισσ' βαθυδίῃ,
Αὐτὸς δ' εἰς Αἰδεω ἵναι δόμον εὐρύεστα.

510

"Εὐθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Περιφλεγίθων τε ῥίψει,
Κόρυτός δ' ὅς δὴ Στυγὸς ὕδατος ἐστὶν ἀπορροή.
Πίτρη τε, ξύνεσις τε δυοῖν ποταμῶν ἱερδέπων.

515

"Εὐθα δ' ἔπειθ', ἥρας, χρημφοβίης τίλας, ὥς σε πεισύνῃ,
Βόθρον οὔρξαι ὅσας τε πυγέσιον, ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοῦν χεῖσθαι πᾶσιν νεκύεσσι,
Πρῶτα μελικρήτη, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴῳ,

" Ubi lituusque humile et luci Proserpinæ,
" Excelsæque populi, et mæhes fructum-perdentes;
" Navem quidem illuc appelle in Oceanus profundo-vorticibus,
" Ipse autem in Plutonis eas domum squahdam.
" Ibi quidem in Acherontem Pyriplegethonque flumit.
" Cocytusque, qui scilicet Stygis aquæ est rivus;
" Rupesque ut, et concursus duorum fluminum sonitorum.
" Illic autem deinde, heros, admotus propè, ut te jubeo,
" Fossum fode magnitudinè cubitalem quaquavertentem:
" Circa illam autem libamen funde omnibus mortuis,
" Primum mulso, deinde verò dalcì vino.

510

515

Ver. 509. "Εὖδ' ἀπὴν τε λάχεια.] Ἐμύθουν δ' αἰ περὶ ἡμῶν ἐν τῷ Ἀέργῳ τὰ περὶ τῆν νεκρῶν τῶν Ὀμηρικῶν ὃ δὲ ἡ νεκρομασίῃς ἱερὸν ἐν αὐτοῖς γινώσκει, ὃ Ὀδυσσεύς ἐν τῷτο ἀφικνέσθαι. Strabo, Geograph. lib. V. pag. 574. al. 244. Cæterum *Barnesius* hic legendum vult, ἀπὴν τ' ἰλάχεια. Quo modo legisse videtur *Scholias*. Vide suprâ ad l. 116. Codices à *Th. Basilicis* collati et hic legunt λάχεια.

Ver. 510. Μακραί τ' αἰγυροί.] Vide suprâ ad l. 238. *Al.* Κλέσται τ' αἰγυροί τε.

Ibid. — ὃ ἰόνται ὠλεσίκαργοι.] Ἐπειδὴ τὸ ἄνθος ἀποβάλλουσι Ἀἰὶαὶ οἱ πίνοντες ἄνθος ἰόνται ἄνθος διαρίνωσι. *Schol.* Ἀλλὰ τῆν ἰόνται περὶ ἀρεταποβάλλων, περὶ τῶν τιλῶν ἀδρόνται καὶ πᾶσαι, τὸν κατὰ. Διὸ καὶ τὸν Πανθῆν ἐκ πρῶτος προσεφθέρων αὐτῇ ὠλεσίκαργοι. *Theophrast.* *Hist. Plant.* lib. III. cap. 2. ipso initio. *Ælian* autem, de *Animal.* lib. IV. cap. 23. secundum posteriorem *Scholasticis* interpretationem exponit; malè. Vide et *Plin.* *Nat. Hist.* lib. XVI. cap. 26.

Ver. 512. — δόμον εὐρύεστα.] Vide ad l. 65.

Ver. 513. "Εὐθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Περιφλεγίθων τε ῥίψει, Κόρυτός δ'.] Τῷτο τὸ σῆμα καλεῖσθαι ἀποδιδυνγμῶν, καὶ κατὰ διερῶν ὡς ἰόνται δὲ Ἀλμανικῶν. *Schol.* Similiter *Iliad.* l. 774.

"Ηχι, ῥοδὲ Σιμόνι συμβάλλῃς ἡδὲ Σάμαν-
δρος.

Et *Iliad.* l. 138. in nonnullis edit.

Εἰ δὲ κ' Ἀχέρης ἀρχαῖος μάχης ἰδὲ Φαῖος Ἀ-
πίλλων.

"Εν τῷτο ἐν μίτῳ κέται δὲ ἴθα ἐπὶ ἀγῶνται. *Porphyr.* *Quæst. Homeric.* 7. sub fine.

Ibid. — Ἀχέρωντα — Κόρυτός δ'.] Περὶ δὲ τῇ Κιχθῶν λίμνῃ ἐν ἰνδῇ Ἀχέρωντα καλεῖται, ὃ ποταμὸς Ἀχέρων ἰδὲ δὲ Κόρυτος Περὶ ἀποδιδυνγμῶν. Ὀμηροῦ τε μοι δοκᾷ αὐτῶτα ἰσο-
κῶς, ἐν τῇ τῇ ἄλλῃ πᾶσι ἀποδιδυνγμῶν τῶν ἰνδῶν, ὃ δὲ τὰ ἰσοκῶς τῶν ἀποδιδυνγμῶν ἐπὶ τῶν ἰνδῶν ἀποδιδυνγμῶν. *Pausan.* lib. I. cap. 17.

Ibid. — Περιφλεγίθων τε.] Ποταμὸς ἰνδῶν. *Schol.*

Quæ rapidus flammis ambit torrentibus
amnis,

Tartareus Phlegethon —. *Æn.* VI. 550.

Ver. 514. — Στυγὸς ὕδατος.] Vide suprâ ad l. 185.

Ver. 517. Βόθρον οὔρξαι ὅσας τε.] *Al.* Βόθρον οὔρξαι ὅσας τε. *Al.* Βόθρον οὔρξαι ὅσας τε. Vide autem infrâ ad l. 25.

Ibid. — πυγέσιον.] Ὁ σιγχαῖος μάχης δὲ, κατὰ τὸν Πάλλων, ἐν πυγέσιον. — "Επὶ δὲ πυγῶν τὸ ἀπὸ ἀφῶντος μάχης θαυμάσιον σιγχαῖον, ὃ ἐπὶ σιγχαῖον, ὃ ἐπὶ σιγχαῖον. *Eustath.*

Ver. 518. — χοῦν.] Τὸν τῶν νεκρῶν σιγχαῖον χοῦν. *Schol.*

Ibid. — σῶσι νεκύεσσι.] Ita *Barnesius.* *Al.* σῶσι νεκύεσσι. Quod pronuntiatu idem. Vide ad l. d. 51.

Ver. 519. — μελικρήτη.] Τῷ μετὰ γὰρ λακτος μίλκῳ. *Schol.*

- Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιστα λευκὰ παλύνειν. 520
 Πολλὰ δὲ γυνῆσθαι νεκρῶν ἀμνηνὰ κάρηνα,
 Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, εἶραν βῶν, ἧτις ἀρίστη,
 Ῥέξειν ἐν μεγάροισι, πυρὴν τ' ἐμπλησόμεν ἰσθλῶν.
 Τειρεσίη δ' ἀπάνευθεν οἶν ἰδρευσίμην οἶψ,
 Παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ὑμετέρῃσιν. 525
 Αὐτὰρ ἔπην εὐχῇσι λίσση κλυτὰ ἔθνεα νεκρῶν,
 Ἐνθ' οἶν ἀρνεῖον ῥέζειν, δῆλόν τε μέλαιναν,
 Εἰς Ἑρεβος στρέψας, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι,
 Ἴεμενος ποταμοῖο ῥοάων· ἔνθα δὲ πολλαὶ
 Ψυχαὶ ἐλεύσσονται νεκρῶν κατατεθνηῶτων. 530
 Δὴ τότε ἔπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρῦναι καὶ ἀνῶξαι
 Μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ' ἰσφαγμένα νηλεῖ χαλκῷ,
 Δείραντας κατακῆαι· ἐπύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
 Ἰφθίμῳ τ' Αἰδῇ καὶ ἱκαινῇ Περσεφονείῃ.
 Αὐτὸς δὲ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηρῷ 535
 Ἦσθαι, μηδὲ ἂν νεκρῶν ἀμνηνὰ κάρηνα

“Tertium itidem aqua; farinamque albam inasperge.

520

“Valdè verò precare manium inania capita, votivas,

“Ubi-veneris in Ithacam, sterilem vaccam, quæcunque optima,

“Sacrificaturum te in ædibus, pyramque impleturum rebus bonis.

“Tiresias verò separatim arietem sacrificaturam soli,

“Prorsus-nigrum, qui inter oves excellat vestras.

525

“Cæterum postquam precibus oraveris inclytas gentes mortuorum,

“Ibi ovem marem sacrificæ, fœminamque nigram,

“Ad Erebum versos; ipso verò seorsum aversus-ais,

“Contendens ad fluvii fluentia: ibi verò multæ

“Animæ accedent mortuorum defunctorum.

530

“Tum verò deinde socios hortare et jube

“Pecudes, quæ jam jaceant mactatz sævo ferro,

“Excoriatas comburere; vota que facere diis,

“Præpotentique Plutoni, et formidabili Proserpinæ.

“Ipee autem gladio acuto stricto à femore

535

“Sede, neque sine manium inania capita

Ver. 520. — ὕδατι ἰσθλῶν.] Vide ad II. ε'. 35. et ὡ. 285. item infrà ad ὡ. 493.

Ver. 523. Ῥέξειν ἐν μεγάροισι.] *Al.* Ῥέξειν ἐν μεγάροισι.

Ver. 525. — ἐμπλησόμεν.] “Mallet,” inquit *Barnesius*, “legere ὑμεισόμεν.” Sed minùs rectè; ut liquet ex λ'. 33. infrà.

Ver. 527. Ἐνθ' αἶν ἑρπυῖας μέλαινας.]

— Mactare repostis

Mox umbris (inquit) consueta piacula, nigras

Sub læcem pecudes, reclusæque abdere terræ

Misanthem jugulis spirantum cædè cruorem.

Tunc populos tibi regna suos pallentia mittent.

Silius Italicus, lib. XIII. ver. 404.

Ver. 528. — ἐρίψας.] *Al.* ἐρίψας.

Ver. 530. — πρὸς αἶνι πρὸς αἶνι.

Vide ad II. ε'. 526.

Ver. 533. Δείραντας.] MS. à *Theo. Bentleio* collatus, et hic et infrà λ'. 46. ubi idem verbum occurrit, legit *Δείραντας*.

Ver. 535. Αἶνι δὲ ἑρπυῖας ἑρπυῖας.]

Eductumque tene vaginâ interritus ens.

Quæcunque antè animæ tendunt potare Disjice; dum castæ procedat imago Sibyllæ.

Silius Ital. lib. XIII. v. 442.

Αἵματος ἄσπον ἵμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.

Ἔνθα τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται, ὄρχαμε λαῶν,

Ὅς κέν τοι εἴπησιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθε,

Νόστον δ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόοντα.

540

Ὡς ἔφατ' αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἡώς.

Ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε εἵματα ἔσσαν·

Αὐτὴ δ' ἀργυφεὸν φᾶρος μέγα ἔνυτο νύμφη

Λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰζύϊ,

Καλὴν, χρυσεῖην· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρεν.

545

Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ δώματ' ἰὼν ἄτρυνον ἱταίρους,

Μειλιχίοις ἐπέσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον·

Μηκέτι νῦν εὐδοντες ἀσπείτε γλυκὺν ὕπνον·

Ἀλλ' ἴομεν· δὴ γάρ μοι ἐπέφραδε πότνια Κίρκη.

Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεκείβετο θυμὸς ἀγήνωρ.

550

Οὐδὲ μὲν οὐδ' ἔνθεν περ ἀπήμονας ἦγον ἱταίρους·

Ἐλπήνωρ δέ τις ἔσκα νεώτατος, εἰδὲ τι λῆν

Ἀλκιμος ἐν πολέμῳ, ἔτε φρεσὶν ἦσιν ἀρηξάς,

Ὅς μοι ἄνευθ' ἑτάρων, ἱεραῖς ἐν δώμασι Κίρκης,

Ψύχεος ἱμείρων κατελέξατο οἶνοβαρείων·

555

Κινυμένων δ' ἑτέρων ὄμαδον καὶ δῶπον ἀκέσας,

“Ad sanguinem propè accedere, antequam Tiresiam sciscitatus fueris.

“Ibi tibi statim vates adveniet, dux populorum,

“Qui tibi dicat iter et mensuras viæ,

“Reditumque, ut per pontum proficiscaris piscosum.”

540

Sic dixit: statim autem aureo-solio venit aurora:

Mihi verò lænamque, tunicamque, vestimenta induit:

Ipsa autem candidam togam ingentem induit Nympha

Tenuem et venustam, zonamque circumposuit lumbis

Pulchram, auream; capitiq; imposuit calyptram.

545

At ego per domum profectus hortabar socios,

Mollibus verbis astans virum unumquemque:

“Nè amplius nunc dormientes carpite dulcem somnum;

“Sed eamus: jam enim me monuit veneranda Circe.”

Sic dixi: illis verò persuasus est animus generosus.

550

Neque quidem vel illinc incolumes abduxi socios:

Elpenor nempe quidam erat minimus-natu, neque valdè

Fortis in bello, neque mente suâ aptus,

Qui mihi seorsum à sociis, sacris in ædibus Circes,

Refrigeriū cupiens decubuit vino gravatus:

555

Moventium autem se sociorum tumultu et strepitu audito,

Ver. 541. — ἄσπον. Ex Aoristo ἤλυθεν, non ex Perfecto ἔλυσα. Vide ad II. ε. 37.

Ver. 544. — ἰζύϊ. Pronuntiabatur ἰζύ, vel ἰζοῖ.

Ver. 548. — ἀσπείτε. Vide supra ad II. ε. 445.

Ver. 549. — ἐπέφραδε. Vide ad II. β. 314. et ε. 500.

Ver. 555. — Ψύχης ἱμείρων. Αναψύξαι δὲ τὸ πνίγει καὶ τὴν μέσην ἐκδυμῶν τῆς αἰσῆς. Schol.

Ver. 556. — ὄμαδον ἔδωπον. Vide ad II. γ. 455.

Ἐξαπίνης ἀνόρουσε, καὶ ἐπλάβετο φρεσὶν ᾗσιν
 Ἄφορρον καταβῆναι ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν·
 Ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πίσειν· ἐκ δὲ οἱ αὐχὴν
 Ἀστραγάλων ἑάγη, ψυχὴ δ' αἰδοσθε κατῆλθεν.
 Ἐρχομένοισι δὲ τοῖσιν ἐγὼ μετὰ μῦθον ἔειπον·

560

Φάσθε νῦ που οἰκονδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
 Ἔρχεσθ· ἄλλην δ' ἡμῖν ὁδὸν τεκμήρατο Κίρκη
 Εἰς Αἴδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
 Ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο.

565

Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·

Ἐζόμενοι δὲ καταῦθι γόων, τίλλοντό τε χαίτας.

Ἀλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγένετο ~~μυρομένοισιν~~.

Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπὶ νῆα Δοὴν καὶ Δῖνα θαλάσσης

Ἦομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,

570

Τόφρα δ' ἄρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηὶ μελαίνῃ

Ἀρνείον κατέδρασε, οἶν, Δῆλύν τε μέλαιναν,

Repente experrexit, et oblitus est mente sua
 Retrorsum descendere, profectus ad scalam longam;
 Sed recta de tecto decidit: ei autem cervix
 Ex articulis fracta est: anima verò ad orcum descendit.
 Venientibus autem illis ego sermonem dixi;
 "Existimatis jam fortassis domum, charam ad patriam terram
 "Profecturos: aliud verò nobis iter designavit Circe
 "Ad Plutonis domum, et formidabilis Proserpinæ,
 "Animam consulturos Thebani Tiresias."
 Sic dixi: illis verò confractum est charum cor.
 Desidentes autem illic flebant, vellebantque capillos:
 Sed neque ullus profectus fiebat lugentibus.
 At quandò jam ad navem celerem et littus maris
 Ibamus tristes, uberes lachrymas profundentes;
 Interea utique vadens Circe ad navem nigram
 Masculam alligavit ovem, foeminamque nigram,

560

565

570

Ver. 559. — καταντικρὺ.] *Al.* κατ' ἀν-
 τιμεν.

Ver. 562. Φάσθε.] *Al.* Φάσθε. Minus
 rectè. Vide ad II. ε. 471.

Ver. 563. — ἄλλην δ' ἡμῖν ὁδὸν τεκμή-
 ρατο Κίρκη.]

— resides et desuetudine tardi
 Rursus inire fretum, rursus dare vela ju-
 bemur.

Ancipitesque vias, et iter Titania vastum
 Dixerat, et sævi restare pericula ponti.

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 436.

Ver. 565. — χρησομένους.] *Al.* χρησο-
 μένους.

Ver. 567. — καταῦθι.] *Al.* κατ' αὐθι.

Ver. 568. Ἀλλ' ἔ-γάρ τις πρῆξις.] Vide
 suprâ ad ver. 202. *Barnesius* legendum
 conjicit, Ἀλλ' ἔ-γάρ τις.

Ver. 572. Ἀρνείον κατέδρασε, οἶν, Δῆλυν τι.]
 Quibus videlicet sacra faceret *Ulysses*, uti
 ipsa ei præceperat suprâ ver. 527. Vide et
 infrâ ad λ'. 35. 45. Cæterum *Meric. Casaubonus*, de *suprà Homeri Editione, Dissertat.* 1. hic legi vult, Ἀρνείον κατέδρασε, οἶν, Δῆλυν τι· ut vox οἶν non ad Ἀρνείον, sed ad Δῆλυν solummodò referatur. Sed minus rectè. Ut liquet ex ver. 527. suprâ:

Ἐν οἷν Ἀρνείον βίβον, Δῆλυν τι μέλαιναν.

A 23

'Ρεῖα παρεξελθοῦσα· τίς ἄν θεὸν οὐκ ἐβέλοντα
'Οφθαλμοῖσιν ἴδοιτ', ἢ ἔνθ', ἢ ἔνθα κλέοντα;

Facile clam-prætergressa: quis detum violentem
Oculis viderit, aut huc, aut illuc profectum?

Ver. 573. — παρεξελθῆσα.] Αἰθέρα ποιεῖ-
σασα. Schol.

Ibid. — τίς ἄν θεὸν ἢ ἐβέλοντα 'Οφθαλ-
μοῖσιν ἴδοιτ'.]

Τὸν πᾶσι δρώντα, κ' αὐτὸν ἐχ' ἐρώμενον.

Eurip. ap. Clem. Alexand. Admonit. ad
Gentes.

ἢ τίς αὐτὸν
Εἰσελάξ' Ὀμήϊον, αἰνὸς δ' γι πάντας δρώντα,
Orpheus apud Eundem, Strom. lib. V.

Tenuis enim natura Deum, longæque re-
mota

Sensibus à nostris

Lucret. lib. V. ver. 148.

THE
ΤΟΥ ὍΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ
ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ ΓΡΑΜΜΑ, Α΄.

Ἑκδόσεις τῆς ραψωδίας Α΄.

ἈΠΑΓΓΕΛΑΒΕΙ, πῶς κατὰ Κίρκης ἰντολὰς εἰς ἔδον κατήλθε καὶ ὡς ἔπειτα Τιτυσίην, τῷ μάντιος, περὶ τῆς ἰαντῆ καὶ τῶν ἄλλων σωτηρίας καὶ ὡς τοὺς ἥρωας καὶ τὰ ἡρώϊδας αἶδον ἐν ἔδῳ, καὶ τὴν μητιέρα, καὶ ἐς Ἴλιον συγκαταστάντων ἰοῦσι, καὶ τῶν ἐν ἔδῳ κολαζομένων σκιάς.

Ἑπιγραφαί.

Νηυπηραμένη, ἡ, Νηυσὴ.

Ἄλλων.

Δάμεια ὃ ἐν Ἀΐδιον ψυχὰς ἰντογγχεῖ Ὀδυσσεύς.

Α Ἵτάρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν, ἥδ' ἐ δάλασσαν,
Νῆα μὲν ἄρ' κάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἄλα δῖαν·
Ἐν δ' ἰστὸν τιθέμεσθα καὶ ἰστία νηὶ μελαίνῃ·
Ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐθήσαμεν, ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ
βαίνομεν ἀχρῦμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χίοντες.

5

LIB. XI.

Ceterum postquam ad navem venissemus et mare,
Navem quidem omnium-primū deduximus in mare vastum:
Malumque imposuimus et vela navi nigrae:
Pecudes autem sumptas induximus; ipsaque deinde
Ingrediebamur dolentes, uberes lachrymas profundentes.

5

Ver. 2. — Ἐρύσσαμεν εἰς ἄλα δῖαν.] Sic supra V. 577.

Νῆας μὲν κάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἄλα δῖαν. Batzoni utrobique legendum conjicit, ἐρύσσαμεν εἰς ἄλα δῖαν. Quod tamen cum sequentibus, "Ἐν δὲ αὐτοὶ βάτεις, ἰστὶ κληῖσι ὄρε," et "ἐν δὲ αὐτοὶ βαίνομεν ἀχρῦ-μνοι," parum apte congruit.

Ibid. — ἄλα δῖαν.] Vide supra ad γ'. 158. et ad Π. 4. 141.

*Ver. 5. Βαίνομεν ἀχρῦμενοι.] "Propter iter ad inferos susceptum ex Circes va-
ticinio:" Ut recte Spondanus. Vide supra ad α'. 563. 566.*

Ibid. — κατὰ δάκρυ χίοντες.] Al. καταδανευχίσαντες.

A 24

Ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὸς πυανοπρώοιο
 Ἰκμεῖον οὖρον ἱεὶ πλησίστιον, ἰσθλὸν ἱταῖρον,
 Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήεσσα.
 Ἡμεῖς δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ ἡῶα,
 Ἡμεθα· τὴν δ' ἄνεμός τε, κυβερνήτης τ' ἴθυνεν.
 Τῆς δὲ πανημερίης τέταθ' ἰστία ποντοπορούσης,
 Δύσετό τ' ἥελιος, σκιάοντό τε πᾶσαι ἀγυαί.
 Ἡ δ' ἐς πείραθ' ἔκανε βαθυρρόου Ὀπιανοῖο.
 Ἐνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμός τε, πόλις τε,

10

Nobis verò dein pone navem caeruleam-prorā
 Secundum ventum immisit, implentem-velum, bonum socium,
 Circe comas-pulchra, veneranda dea, vocalis.
 Nos autem armis singulis ordinatis per navem
 Sedebamus; hanc verò ventusque, gubernatorque dirigebat.
 Hujus autem totā-die extendebantur vela per-pontum vadentis;
 Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viae.
 Illa verò ad fines pervenit profundi Oceani;
 Ibi autem Cimmericorum erat virorum populusque civitasque,

10

Ver. 6. Ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὸς.]

Prosequitur surgens à puppi ventus euntes.
 Ξη. III. 180.

Quem locum inter eos recenset *Macrobius*, in quibus *Virgilius* *Homericis* carminis majestatem non aequat. "Quod (inquit) noster dixit κατόπισθε νεὸς, vester ait, surgens à puppi, satis decorè. Sed excellunt epitheta, quæ tot et sic apta vento noster imposuit." *Saturnal. lib. V. cap. 13.*

Ibid. — κατόπισθε.] *Al. μετόπισθε.*

Ver. 7. — πλοῖον.] Hinc apud *Plutarchum* in *Catone Majore*, (notante *Duponto*, in *Gnomologiā*, ad hunc locum); Πλοῖον ἐστὶ τὸν πόλιμα φερόμενον. Et apud eundem, de *Virtute morali*; Πλοῖον μὲν ἐστὶ τὰς ἡθούας ὁ ἀνέλεος ψὸ τὸν ἰσθμὸν φέρεται.

Ver. 8. ἀδήεσσα.] Vide suprā ad v. 136.

Ver. 10. — τὴν δ' ἄνεμος τε, κυβερνήτης τ' ἴθυνεν.]

Quā cursum ventusque gubernatorque vocabant.
 Ξη. III. 269,

[Ver. 11. Τῆς δὲ πανημερίης τέταθ' ἰστία.]

Tendunt vela Noti —. Ξη. III. 268.

Ver. 12. Δύετο.] *Al. Δύετο,*

Ver. 13. Ἡ δ' ἐς πείραθ' ἔκανε βαθυρρόου Ὀπιανοῖο]

Est locus, extremum quā pandit Gallia litus,

Oceani pratentus aquis, ubi fertur Ulysses Sanguine libato populum movisse silentium.

Illic umbrarum tenui stridore volantum Flebilis auditur questus: simulacra coloni Pallida, defunctasque vident migrare figuras. *Clayd. lib. I. Carm. iii. 123.*

Οὐκ ἂν ἐκίνοιο τις ἐκπῶν ὡς οἱ παλαιὸι μαρτυροῦσι ὡς φανένται καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν τελίαντες τὸν ὄριον, ἀ καὶ περὶ οὐκ ἐκίνοιοι, οἷον Διόνυσος, καὶ Ἡρακλῆς ὁ αὐτὸς ὁ Ἰάσων. Ἐπὶ δ' οἱ ὅσοι τῷ Παντὶ λεγόμενοι, Ὀδυσσεὺς ὁ Μινύλαος. Καὶ Θεσία δὲ ὁ Περσὶν μακρὰς ἐκίνοιο ἐστὶ στρατὸς ὑπομέναντες, καταλαβὼν δόξαν περὶ ἰαντῶν, ὡς ἐκ τῶν καταστάσεων. *Strabo, Geograph. lib. I. pag. 82. 83. al. 48.*

Ver. 14. Ἐνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμος — Ἡγεῖ ὁ νεφέλη κινναλόμενοι.] Καὶ μὴ δ' ἐν Κιμμερίων Βόσπορον εἶδε [Ὀμηρος], τοὺς Κιμμερίους εἰδὼς — οἱ κατ' αὐτὸν, ὁ μικρὸν περὶ αὐτοῦ, μίχρη ἰωνίας ἐκιδραμον τὴν γῆν ἐκ Βοσπόρου πᾶσαν. Αἰνίσσεται γὰρ ὁ κλίμα τῆς χώρας αὐτῶν, ὡς φησὶν, "Ἡγεῖ καὶ νεφέλη κινναλόμενος ὧς." *Strabo, Geograph. lib. I. pag. 12. al. 6. Similiter Dionysius in Περιηγῆσι.*

Ὅθεν Κιμμερίων διὰ Βοσπόρου, ὁ παρὰ πολλοί

Κιμμερίων ταῖσιν ἐπὶ ψυχῇ τοῖς Ταῖς.

ver. 167.

Ἐφεξῆς δὲ τοῖς Κιμμερίοις προσοικιστῶν τὸν τόπον, φησὶν αὐτὸς ἐν παλαιαῖς οἰκίαις οἰκῶν, ὡς καλῶν ἀργύλλας, ὁ διὰ τῶν ἱερῶν παρ' ἀλλήλους τι φησὶν, καὶ τὸς ἔτιος ἐκ τῶν μαρτυρίων δέχεται, καὶ ἐπὶ γῆς ἰδρυμένων. Ἐπὶ δ' ἐπὶ μεταλλίαις καὶ τῶν μεταλλομακρῶν, ὁ τῷ βασιλεῖ ἀποδίδοντας αὐτοῖς συντάξεις, οἷον δὲ τοῖς περὶ τὸ χρυσίον ἴδους πάτριον μνησὶν τὸν ἥλιον ἔχει, ἀλλὰ τῆς νυκτὸς ἔξω, πορεύονται τῶν χρυσμάτων καὶ διὰ τούτου τὸν Παντὸν αὐτὸν ἀπὸ τῶν, ὡς φησὶν — ὡς φησὶν αὐτὸς Ἡλίου φαίδαν ἰσθμὸν. *Id. lib. V. pag. 375. al. 244.*

- Ἡέρι καὶ νεφέλῃ πεκαλυμμένοι· οὐδ' αὖ ποτ' αὐτοὺς
 Ἡέλιος φαίδων ἐπιδέρεται ἀκτίνεσσιν,
 Οὐδ' ὅπότ' ἂν στείλῃσι πρὸς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
 Οὐθ' ὅταν ἄψ' ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτράπηται·
 Ἀλλ' ἐπὶ νύξ ὅλοη τέταται δειλοῖσι βροτοῖσι.
 Νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλευμεν· ἐκ δὲ τὰ μῆλα
 Εἰλόμεθ'· αὐτοὶ δ' αὖτε παρὰ ῥόον· Ὠκεανοῖο
 Ἦομεν, ὅφρ' εἰς χῶρον ἀφικόμεθ', ὃν φράσας Κίρκη.
 Ἐνθ' ἱερήϊα μὲν Περιμῆδης, Εὐρύλοχος τε,
 Εἴχον· ἐγὼ δ' ἄορ ὅξυ ἔρυσσάμενος παρὰ μηρῶ,
 Βόθρον ὄρυζα, ὅσον τε πυγούσιον, ἔνθα καὶ ἔνθα·
 Ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοῶς χέομεν πᾶσιν νεκύεσσιν,

Caligine et nebulâ tecti : neque unquam eos

15

Sol lucidus aspicit radiis,

Neque cùm vadat ad cælum stelliferum,

Neque cùm rursus in terram de cælo vertatur ;

Sed nox perniciofa offunditur miseris mortalibus.

Navem quidem illuc profecti subduximus ; pecudes autem

20

Exprompsimus ; ipsique deinde propter fluentum Oceani

Ivimus, donec in locum pervenissemus, quem monuerat Circe.

Hic victimas quidem Perimedes Eurylochusque

Tenebant ; ego verò gladio acuto extracto à femore

Fossam fodi, magnitudine cubitalem quaquaversus ;

25

Circa eam autem libamina fundebamus omnibus manibus,

Ver. 15. — ἐπὶ ποτ' αὐτοὺς Ἡέλιος.]

Tum Sol pallentes haud unquam discutit
 umbras ;

Nec cùm invectus equis altum petit z-
 thera, nec cùm

Præcipitem Oceani rubro lavat æquore
 currum. Virgil. Georg. III. 357.

Est prope Cimmerios longo spelunca re-
 cessu [Somni ;

Mons cavus, ignavi domus et penetralia
 Quò nunquam radiis oriens mediusve
 cadensve

Phœbus adire potest. Nebulæ caligine
 mistæ

Exhalantur humo ; dubiæque crepuscu-
 la lucia.

Ovid. Metam. lib. XI. ver. 592.

Cimmeriōn etiam obscuras accessit ad
 arces ;

Queis nunquam candente dies apparuit
 ortu,

Sive supra terras Phœbus, seu curreret
 infra.

Tibullus, lib. IV. Eleg. i. ver. 64.

Ver. 16. — ἐπιδέρεται.] Al. καταδέ-
 ρεται. Cæterum Strabo, lib. I. pag. 12. al.
 6. citat ἐπιλέρεται.

Ver. 17. Οὐδ'.] Al. Οὐδ' ut verum se-
 quenti.

Ibid. — ἐπὶ ποτ' αὐ.] Al. ἐπὶ ποτ'.

Ver. 19. Ἀλλ' ἐπὶ νύξ ὅλοη τέταται.]

— loca nocte silentia latè.

Æn. VI. 265.

Ἰεῖος δὲ ὅτι τὸ "νύξ ὅλοη" πρὸς διασπλῆν ἰππὶ-
 θη τῆς κατὰ φύσιν νυκτὸς ἰσότητι γὰρ ἐμμερεῖν
 νύξ λέγεται. Eustath.

Ver. 24. Εἴχον.] Al. Ἐσχον.

Ver. 25. 26. Βόθρον ὄρυζα, — Ἀμφ' αὐ-
 τῷ δὲ χοῶς ὕψ'.]

Haud procul egestâ scrobibus tellure dua-
 bus [ris attri

Sacra facit ; cultrosque in guttura velle-
 Conjicit, et patulas perfundit sanguine
 fossas.

Tum super invergens liquidi carchesia
 Bacchi,

Æneaque invergens tepidi carchesia lac-
 tis. Ovid. Metam. lib. VII. ver. 243.

— scalpere terram

Unguibus, et pullam divellere mordicis
 agnam [indè

Cæperunt ; cruor in fossam confusus, ut
 Manes elicerent, animas responsa daturus.

Horat. Sermon. lib. I. viii. 26.

Πρῶτα μελιπρήτη, μετέπειτα δὲ ἡδί᾽ οἶνον,
 Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνον.
 Πολλὰ δὲ γουπούμην νεκύων ἀμεινῆνὰ κάρηνα,
 Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, στείρην βεῦν, ἥτις ἀρίστη, 30
 Ῥίξειν ἐν μεγάροισι, πυρὴν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν.
 Τειρεσίη δ' ἀπάνευθεν οἷν ἱερυσάμεν οἶον
 Παμμέλαν', ὃς μῆλοισι μεταπρίπτει ἡμετέροισι.
 Τοὺς δ' ἐπεὶ εὐχολῆσι λιγῆσί τε, ἔθνεα νεκρῶν,
 Ἐλλισάμην, τὰ δὲ μῆλα λαβὼν ἀπεδειροτόμησα 35
 Ἐς βόθρον, ῥέε δ' αἷμα κελαινεφές· αἱ δ' ἀγέροντο
 Ψυχαὶ ὑπ' ἐξ Ἐρίβους νεκύων καταταθηνείων,

Primum mulso, postea verò dulci vino,
 Ter id demum aqua; farinamque albam inspergebam.
 Multum autem supplicabam manium inanibus capitibus, *οὐκ ἔστιν*
 Reversum in Ithacam, sterilem bovem, quæcunque optima,
 Sacrificaturum *me* in ædibus, pyramque impleturum bonis;
 Tiresiae verò seorsum ovem sacrificaturum soli
 Totum-nigrum, qui inter pecudes excellat nostras.
 Hos verò postquam votis precibusque, gentes mortuorum,
 Precatus sum; pecudes utique prehensas jugulavi
 Super fossam, fluebat autem sanguis ater; congregabantur verò
 Animæ ex Erebo manium defunctorum,

Inducit juvenem, ferroque cavere refos-
 cant [marmor anhelans
 Ocyus urget humum, atque arcanum
 Ordine mactari pecudes jubet ———
 Fundunt mella super, Bacchique et lac-
 tibus honorem.

Silius Italicus, lib. XIII. ver. 427. 434.

Ἐμῶν δ' αἱ ἀπὸ ἡμῶν ἐν τῇ Ἀθήνῃ τὰ
 περὶ τὴν νεκρῶν τὴν Ὀμηρικὴν ἔχουσα καὶ νεκυ-
 ραυτῶν ἱερῶν ἐνταῦθα γινώσκουσι, ὃ Ὀδυσσεὺς
 αἰς τῷτο ἀφικέσθαι. *Strabo, Geograph. lib. V.*
pag. 374. al. 244. à Barnois citatus. Vide
et Maximum Tyrium, Dissertat. XXVI.

Ibid. — πυνύσιν.} Vide suprâ ad n. 517.

Ver. 26. — χῶν χῶν.} MS. à Tbo.
Bentley collatus, χῶν χῶν ut suprâ n.
518. χῶν χῶν. Et Barnois hâc inter
varias lectiones retulit χῶν, ex Henrico
Stephano.

Ibid. — πῶν νεκρῶν.} Vide suprâ ad
n. 518.

Ver. 28. ὕδατι.} Vide ad II. ε'. 35.
et n. 285.

Ver. 29. Πολλὰ δὲ γουπούμην νεκύων.}

Ignibus imponit sacris libamina prima
 Voce vocans Hecaten ———

Æn. VI. 246.

Verba simul fundit, terrenaque numina
 poscit; [regem.]

Umbrarumque rogat rapta cum conjuge
Ovid. Metam. lib. VII. ver. 248.

Ver. 30. — στείρην βεῦν — Ῥίξειν.}

— sterilemque tibi, Proserpina, vac-
 cam. *Æn. VI. 251.*

Ver. 35. Ἐλλισάμην.} Al. Ἐλλισάμην. Vide
ad II. ε. 4. et φ'. 71.

Ver. 36. — αἱ δ' ἀγέροντο Ψυχαὶ ἐκ τῆς
Ἐρίβους.}

At cantu commotæ Erebi de sedibus imis
 Umbræ ibant tennes, simulacraque luce
 carentum ———

Matres, atque viri, defunctaque corpora
 vitâ [que puella,

Magnanimùm herodum; pueri, inoperto-
 Impositique rogis juvenes ante ora pa-
 rentum.

Virg. Georg. IV. 471. 475.

Huc omnis turba ad ripas effusa ruebat;
 Matres, atque viri, — *Æn. VI. 305.*

Ecce saunt variz species, et quicquid ab
 imo

Natum hominum extinctumque chaos est.
Sil. Italic. lib. XIII. ver. 438.

*Ver. 37. — Ἐρίβους.} Ita edidit Bar-
 nius; quocum facit et MS. à Tbo. Bentley*
collatus: Atque ita in vulgatis Editionibus
scripta occurrat hæc vox, II. 2. 368. i. 568.

Vulg. hoc in loco Ἐρίβους.

Ibid. — νεκύων καταταθηνείων.} Ὅτι ἐν
τῇ " — νεκύων καταταθηνείων" σημειώται,
ὡς ἔ' ἄλλαχῇ, τὸ " καταταθηνείων," ἔ' ἐστὶν

Νύμφαι τ', ἡῖθεοί τε, πολύτλητοί τε γέροντες,
 Παρθενικαί τ' ἀταλαί, νεογενεῖα θυμὸν ἔχουσαι·
 Πολλοὶ δ' οὐτάμενοι χαλκῆρεσιν ἐγχείησιν, 40
 Ἄνδρες ἀρηΐφατοι, βεβρωτωμένα τεύχε' ἔχοντες,
 Οἱ πολλοὶ περὶ βόθρον ἐφοίταν ἄλλοθεν ἄλλος,
 Θεσπεσίη ἰαχῇ· ἐμὲ δὲ χλαρὸν δῖος ἦρει.
 Δὴ τότε ἔπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρύνει· ἐκίλευσα,
 Μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλεῖ χαλκῷ, 45
 Δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ Διοῖσιν,
 Ἰφθίμω τ' Ἀΐδῃ καὶ ἱπαινῇ Περσεφονείῃ.
 Αὐτὰρ ἐγὼ ξίφος ὅζ' ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
 Ἥμην, οὐδ' εἶον νεκρῶν ἀμεινὰ κάρηνα
 Αἵματος ἄσπον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαιο τυθέσθαι. 50
 Πρῶτῃ δὲ ψυχῇ Ἑλπήτορος ἦλθεν ἱταίρου·
 Οὐ γάρ πω ἐτίθαστο ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης·

Sponsæque, cœlibesque, et multa-passi senes,
 Virgunculæque tenellæ, recenti-luctu-affectum animum habentes:
 Multi quoque vulnerati æratis hastis,
 Viri in-bello-occisi, cruentata arma habentes;
 Qui multi circa fossam obambulabant aliundè alius,
 Iamens clamore: me verò pallidus timor cepit.
 Tum verò deinde socios adhortatus jussi,
 Pecudes, quæ jam jacebant mactatæ sævo ferro
 Excortatas adolere, et vota-facere diis,
 Fortique Plutoni, et horrendæ Proserpinæ.
 At ego gladio acuto stricto à femore
 Sedebam, neque sinebam manium inania capita
 Ad-sanguinem propè accedere: priusquam Tiresiam sciscitatus-essem.
 Prima verò anima Elpenoris venit socii;
 Nondum enim sepultus erat sub terrâ spatiosâ:

40

45

50

διασπῶν τὰς αἰνὰς. *Bustath.* Sed vide ad
 II. 4. 409.

Ver. 38. — 40. Νύμφαι τ', ἡῖθιαι τε ὄντι.
 Nonnulli, notante *Scholias*, versus hosce
 sex repudiunt; Rationibus parum idoneis.
 Vide et suprâ ad *ver. 36.*

Ver. 41. — βεβρωτωμένα τεύχε' ἔχοντες.
 Δακνύοντα βεβρωτωμένα, ὡς ἰσὶν ἡμάχῃ. *Schol.*

Ver. 42. — ἄλλοθεν ἄλλος. *Al.* ἡθὺα
 ἔ' ἰσθῶ.

Ver. 44. Δὴ τότε ἔπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρύνει.
 γὰρ, ὡς ἡ Κίρκη ἴσθι αὐτῇ, ἰσὶ τῷ βίβει μίνοι.
Schol.

Ver. 47. Ἰφθίμω τ' Ἀΐδῃ.

Tum Stygio regi nocturnus inchoat aras.
Æn. VI. 252.

Ver. 48. Αὐτὰρ ἐγὼ ξίφος ὅζ'. *Al.* Αὐτὸς
 δὲ ξίφος.

Cogit ipse hæc subitâ trepidus formidine
 ferrum

Æneas, strictamque aciem venientibus
 offert. *Æn. VI. 291.*

Vide et suprâ ad *v. 535.*

*Ver. 51. Πρῶτῃ δὲ ψυχῇ Ἑλπήτορος ἦλθεν
 ἱταίρου.]*

Ecce gubernator sese Palinurus agebat,
 Qui Lybico nuper cursu, dum sidera
 servat,

Exciderat puppi —. *Æn. VI. 337.*

At miser Elpenor tecto delapsus ab alto
 Occurrit regi debilis umbra suo.

Ovid. Trist. lib. III. Elog. iv. 19.

Ver. 52. Οὐ γάρ πω ἐτίθαστο. Ὅτι δὲ
 ἦν τοῖς Ἕλλησι τὰς τῶν ἀθάπτων ψυχὰς μὴ
 ἀναμίσγυνθαι ταῖς λαικαῖς. *Bustath.* Vide ad
 II. ψ'. 71. Οὐδὲν ἔσθ' τῶν παρὰ τῇ Κόλκῃ
 πρὶν, ἢ ἢν Παιερωνοῖα ἀπολεμῖναι· ἔτοι γὰρ, ὡς
 ἔ' ἀέθμοι, ἄλλ' ἐν ἰσθμῷ. *Schol.* ad *ver.*
 57. *infra.*

Σῶμα γὰρ ἐν μεγάρῳ Κίρκης κατέλειπομεν ἡμεῖς·
 "Ακλαυστον καὶ ἄβαπτον" ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἐπειγε.

Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδαν·

"Ἐλπῆνορ, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἡρώεντα;

"Ἐφθης πεζὸς ἰὼν, ἢ ἐγὼ σὺν νηὶ μελαίνῃ;

"Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αἰμώζας ἡμείβετο μύθῳ·

Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,

"Ἄσέ με δαίμονος αἶσα κακῇ, καὶ ἀβέσφατος οἶνος·

Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ καταλέγμενος οὐκ ἐνόησα

"Ἀφορρὸν καταβῆναι, ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν,

"Ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσον· ἐκ δέ μοι αὐχὴν

"Ἀστραγάλων ἑάγη, ψυχὴ δ' αἰῖδοσθε κατῆλθε.

Νῦν δέ σε τῶν ὅπιθεν γουνάζομαι, οὐ παρεόντων,

Cadaver enim in ædibus Circes reliqueramus nos

Indefectum et insepultum, quoniam labor alius urgebat.

Illum quidem ego flevi conspicatus, miseratusque sum animo,

Et ipsum allocutus verba alata dixi;

"Elpenor, quo-pacto venisti sub caliginem obscuram?

"Prius-venisti, pedes cum-fueris, quam ego cum navi nigrâ?"

Sic dixi: ille verò mihi plorans respondebat sermone;

"Generose Laërtiade, consiliis-abundans Ulysses,

"Læsit me demonis fatum malum, et copiosum vinum:

"Circes autem in domo cubans non adverti,

"Retrorsum ut-descenderem, profectus ad scalam longam,

"Sed rectâ de tecto decidi; mihiqûe cervix

"Ex articulis fracta est: anima verò ad inferos descendit.

"Nunc verò te per eos qui pone-te-sunt, oro, non præsentibus,

Ver. 53. Σῶμα γὰρ ἐν μεγάρῳ.] Τὸ μὲν γὰρ τῶν ζώντων ἀπὸ δίμας προσσφαιρῆσαι ["Ὀμηροῦ"] — τὸ δὲ ἀποσφαιρῆσαι τὴν ψυχὴν, ὡς ἐν ἄλλοι, ἢ σῶμα παλὼν ὡς ἐν τούτοις, — "Σῶμα γὰρ ἐν Κίρκης μεγάρῳ κατέλειπομεν ἡμεῖς." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 15.

Ibid. — ἐν μεγάρῳ Κίρκης.] Apud Dionysium, ἐν Κίρκης μεγάρῳ.

Ver. 54. et 72. "Ακλαυστον.] Αἱ. "Ακλαυστον.

Ver. 55. Τὸν μὲν ἐγὼ.]

Hunc ubi vix multâ mœstum cognovit in umbrâ.

Sic prior alloquitur: Quis te, Palinure, Deorum

Eripuit nobis? — Æn. VI. 340.

Vide et infrâ ad ver. 170.

Ver. 57. "Ἐλπῆνορ.] Αἱ. "Ἐλπῆνορ.

Ver. 58. — πεζὸς ἰὼν.] Αἱ. πεζὸς ἰὼν et πεσὼν ἰὼν.

Ver. 61. "Ἄσε με δαίμονος αἶσα.] Vide suprâ ad 4. 33.

Ver. 62. — καταλέγμενος.] Vide ad Il. β'. 515.

Ver. 65. — αἰῖδοσθε κατῆλθε.] Αἱ. αἰδοσθε βιστάκα.

Ver. 66. Νῦν δέ σε τῶν ὅπιθεν γουνάζομαι, ἢ παρίόντων.] Διόσκει ἢ "πρὸς." ἢ ἢ, πρὸς τῶν ἢ παρίόντων γουνάζομαι, ἰκτινύω ὡς πρὸς τῶν Διῶν, ἢ πρὸς Διὸς. Schol.

Quod te per cœli jucundum lumen, et auras,

Per genitorem oro, per spem surgentis Iulii;

Eripe me his, invicte, malis; aut tu mihi terram

Injice, namque potes; portusque require Velinos. Æn. VI. 363.

Vide et infrâ ad ver. 72.

Ibid. — τῶν ὅπιθεν.] Τῶν καταλειπομένων οἰκοι, τῶν ἢ παρίόντων. Schol. Spontaneum verò per istud "τῶν ὅπιθεν" Ulyssis socios intelligi arbitrat. Minus rectè.

Πρὸς τ' ἀλόχου, καὶ πατρὸς, ὃ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἰόντα,
Τηλεμάχου δ', ὃν μῶνον ἐν μεγάροισιν ἔλειπες·
Οἶδα γὰρ, ὡς ἐνθένδε πῶν δόμου ἐξ Αἴδαο,
Νῆσον ἐς Αἰαίην σχήσεις εὐεργέα νῆα·

70

Ἔνθα σ' ἔπειτα, ἀναξ, πέλομαι μνήσασθαι ἐμεῖο·
Μή μ' ἀκλαυστον, ἄθραπτον, ἰὼν ὅπιθεν καταλείπειν,
Νοσφισθεῖς, μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι·

Ἀλλά με κακῆται σὺν τεύχεσιν, ἅσσα μοι ἑστίν,
Σῆμά τε μοι χεῦναι, πολίης ἐπὶ θιγὶ θαλάσσης;

75

Ἄνδρὸς δυστήνιο, καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι·

Ταῦτά τέ μοι τελέσαι, πῆξαι τ' ἐπὶ τύμβῳ ἔρετμον,

Τῷ καὶ ζωὸς ἔρῃσον, ἔων μετ' ἑμοῖς ἑτάροισιν.

“Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

Ταῦτά τοι, ὦ δύστηνε, τελευτήσω τε καὶ ἔρξω.

80

“ Per uxoremque, et patrem, qui te nutrit, parvulus cum-esses,

“ Telemachumque, quem unicum in ædibus reliquisti :

“ Novi enim, quod hinc profectus ex domo Plutonis,

“ Insulam in Æxam appelles fabrefactam navem :

70

“ Ibi te deinde, rex, hortor recordari mei,

“ Nè me indefectum, insepultum, profectus ponè relinquas,

“ Digressus ; nequà tibi deorum indignatio fiam :

“ Sed me combure cum armis, quæcunque mihi sint,

“ Tumulumque mihi aggere cani in littore maris,

75

“ Viri infelices ; etiam posteris audiendum :

“ Hæc mihi perfice, figeque super sepulchrum remum,

“ Quo etiam vivus remigabam, cum-essem apud meos socios.”

Sic dixit : at ego ipsum respondens allocutus sum ;

“ Hæc tibi, ô infelix, perficiam et expediam.”

80

Ver. 67. Πρὸς τ' ἀλόχου, καὶ πατρὸς.] Οὐ
προσείπαι τὴν μητέρα· ἐξ ἧ γὰρ τὴν ψυχὴν αὐ-
τῆς. Schol.

Ibid. — δ' σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἰόντα.] Ita
rectè restituit Barnauini. Eadem enim phra-
sis occurrit, *Iliad.* χ'. 480. δ' μ' ἔτρεφε τυτ-
θὸν ἰόντα. Quin et MS. à Tho. Bentleio
collatus, cum Barnerio hîc legit, δ' σ' ἔτρεφε.
Vulg. δ' ἔτρεφε.

Ver. 72. Μὴ μ' ἀκλαυστον, ἄθραπτον.]

Unum hoc ———— ὅρο

Corpus humo patiare tegi —

Æn. X. 903.

Sed sine funeribus caput hoc, sine hono-
re sepulchri,

Indeploratum barbara terra teget ?

Ovid. *Trist. lib. III. Eleg. iii. 45.*

——— vagæ ne parce malignus arenæ

Osisibus et capiti inhumato

Particulam dare ————

Horat. *Carm. lib. I. Od. xxviii. ver. 23.*

Τὴς δὲ Μιδῆς Ἀθηναῖοι μὴν θάψαι λίγιστον, ὡς
πάντασι θῶν ἀνθρώπου νεκρὸν γῇ κρύψαι. Pau-

sas. *Attic. lib. I. cap. 32.* Cæterum vitu-
perat hunc Homeri locum Plutarchus ; “Ὅσοι
μὴν τοι τὸν θάνατον ὡς εἰσπρὸν, ἢ τὴν ἀτα-
φίαν ὡς δεινὴν, ἀποφρονοῦντο καὶ διδόντες, φανὲς
ἐξιγνόνεσσι, “Μὴ μ' ἀκλαυστον, ἄθραπτον, ἰὼν
“ἐπὶ θιν καταλείψης” ———— αὐτὰι πιστοῖσιν
ἑοῖς ἢ προσταλωκότων ἐπὶ δόξης καὶ ἀπάτης.
Διὸ μᾶλλον ἀπνοταὶ καὶ διατεράσσουσιν ἡμᾶς
ἀνακτιπλαμῖνες τοῦ τάφου ἢ τῆς ἀσθενείας
ἀφ' ἧς ἀλγόνται. De audientis Poëtis.

Ver. 73. — μὴ τοι τι θεῶν μήνιμα χέ-
νεται.]

——— precibus non linguar inultis,
Teque piacula nulla resolvent.

Horat. *Carm. lib. I. Od. xxviii. 33.*

Ver. 76. Ἄνδρὸς δυστήνιο.] Τὸ δὲ, “Ἀνδρὸς
“δυστήνιο,” κατετίθειτο πείρασται· τὸ γὰρ κοι-
νὸν ἦτο, “Σῆμα τι μοι χεῖναι, ἀνδρὶ δυστήνιο.”
Eustath. De hujusmodi Syntaxi, vide suprâ
ad l. 256. et ad *Il.* ε'. 141.

Ver. 78. — μετ' ἑμοῖς.] *Al.* μετὰ σοῖς.
Minus rectè.

Ver. 80. Ταῦτά τοι, ὦ δύστηνε, τελευτήσω.]

Νῶϊ μὲν ὥς ἐπίεσσιν ἀμειβομένην στυγαροῖσιν
 "Ημεῖθ'· ἐγὼ μὲν ἀνυσθὲν ἐφ' αἵματι φάσγανον ἴσχαν'
 Εἶδωλον δ' ἐτέρωθεν ἑταίρου πόλλ' ἀγάρευν.
 "Ηλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μητρὸς κατατιθεμένης,
 Αὐτολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀντίκλεια,
 Τὴν ζῶν κατέλειπον, ἰὼν εἰς Ἴλιον ἱρήν.
 Τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ.
 Ἄλλ' οὐδ' ὥς εἶων προτέρην, πυκινὸν περ ἀχέων,
 Αἵματος ἄσπον ἵμαν, πρὶν Τυρρῆσiao πυθέσθαι.
 "Ηλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θεβαίου Τυρρῆσiao,
 Χρῦσεον σκῆπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπεν

85

90

Nos quidem sic verbis alternantes tristibus
 Sedebamus; ego quidem super sanguine gladium tenens;
 Simulachrum verò ex alterâ parte socii multa loquebatur.
 Supervenit autem anima matris defunctæ,
 Autolyçi filia magnanimi Anticlea,
 Quam vivam reliqui, profectus ad Ilium sacram.
 Hanc quidem ego fleui conspicatus, miseratusque sum animo:
 Sed neque sic sinebam priorem, valdè licèt dolens,
 Ad sanguinem propè accedere, antequam Tyrsiam sciscitatus essem.
 Supervenit verò anima Thebani Tyrsiæ,
 Aureum sceptrum tenens: me autem agnovit et allocuta est;

85

90

Hand ulla ante tuam, quanquam non
 parva fatigent,
 Curarum prior extiterit ———.

Silius Ital. lib. XIII. 467.

Ver. 83. — ἀγάρευν.] Ita *Henricus Stephanus* et *Vulgati*. *Barnesius* autem ex *Scholasticis* et ex *Exemplaribus* nonnullis edidit ἀγάρευν. Ad sententiæ constructionem non malè.

Ver. 84. 86. "ΗΛΘ' ἔπειτα ψυχὴ μητρὸς —
 Τὴν ζῶν κατέλειπον.]

Vidi

Sospes digressio quæ mihi mater erat.
 Rettulit illa domûs eadem mala; meque
 querentem

Fugit ab amplexu ter resoluta meo.

Auli Sabini Epist. Ulyssis Penelopa, ver. 63.

Vide infra ad ver. 205.

Ver. 85. Αὐτολύκου θυγάτηρ.] Ὁ λόγος ἔστι, Ἀντίκλεια διὰ τὸν σίτον τῷ σπείρει, βρέχοντα τὴν ἑσπέρην τῷ βίῳ. *Schol.* à *Barnesio* emendatus. Vide infra ad ver. 202.

Ver. 90. 91. "Ηλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ —, Χρῦσειον σκῆπτρον ἔχων.] De hâc constructione *Eustathius*; *Antididus*, — πρὶς τὸ σηματοποιεῖν, τὸ "ἰ Τυρρῆσiao," Et *Dionysius Halicarnassensis*; *Πολλάνης* δὲ ἡ μίτρου χάριν ἐπαλάσσειν τὰ γένη' εἰς ἐν τῷ. [*Ὀδυσ.* β. 125.] "Δέρωνται δ' ἐγὼ, τίς ποτε φίλε, πύματον δίδωμι;" τὸ μὲν γὰρ, "τίς ποτε," ὡς ἔστιν ἔκτα· ἐπὶ τῇ δὲ ἀρετῇ, τὸ φίλε, πρὶς τὸ πρὸς τῷ

ἀποτίνας τὸν λόγον. — Τῆς δὲ αὐτῆς ἀναλογίας κρῖνον ἔχοντα. "Ἡλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θεβαίου Τυρρῆσiao, σκῆπτρον ἔχων" τὸ γὰρ "ἔχων" ἔστι πρὶς τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ πρὶς τὸ γένος τῷ σώματι ἐντίκται· πρὶς τὸν Τυρρῆσiao, ἑρμῆσι. *Πολλάνης* γὰρ ἔστι πρὶς τὸν λόγον, ἀλλὰ πρὶς τὸ σηματοποιεῖν κρῖνον τὴν ἀπάντησιν. Περὶ τῆς ὀμῆς ἀντιθέσεως, § 7. Notandum autem hoc in loco *Syntaxin* hanc nequaquam *Metri* gratiâ usurpatam; quippè, ut rectè observat *Eustathius*, nequè tulisset versus σκῆπτρον ἔχων. Quin et alibi occurrit similis constructio:

"Ὡς ἔστιν, ἡσπέρ ποτε μῖνος Ἡφαίστου.
Ὀδυσ. β'. 359.

— μέδων δ' ἐπὶ τῇ Τηλεμάχῳ.
 "Ἐς σπείρει ἰσχυρῶς ἰδὼν" — π'. 476.

Ubi itidem æquè tulisset versus (si ita voluisset *Ποῦτα*), "Ὡς ἔστιν, et ἰσχυρῶς ἰδὼν." Simili porro constructione utitur *Antisthenes*;

— ἀλλ' οὐαί τίς ποτε φίλον ἰσχυρῶς ἰδὼν,
 ἑλκυσμένον τι ———.

Plutus, Act. II. *Scen.* i. ver. 41.

Vide et ad ζ'. 157. item *Porphyrionum*, *Quæd.* *Homeric.* 7. sub *fine*.

Ver. 91. Χρῦσειον.] Pronuntiabatur *Χρῦσειον*. *Ibid.* — ἡ προσέειπεν.] Post hunc versum inserit *Barnesius* et *Eustathius*:

Διότις Διότις, πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ.
 Rationibus, ut videtur, hæc entis idem

Τίπ' αὐτ', ὃ δύνῃς, λιπὼν φάος ἡελίοιο,
 "Ηλυθες, ὄφρα ἴδῃς νίκυας καὶ ἀντιπρία χῶρον;
 'Αλλ' ἀποχμᾶζο βόθρου, ἅπισχε δὲ φάσγανον ὄξυ,
 Αἵματος ὄφρα πῖω, καὶ τοι νημερτία εἶπα.

95

"Ως φάτ'· ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενος, ξίφος ἀργυρέηλον
 Κουλεῶ ἱγκατέπηξ· ὃ δ' ἱππεὶ πῖεν αἶμα πελαιῶν,
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσι προσηύδα μάντις ἀμύμων·

Νόστον δίζῃαι μελιθεῖα, Φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·

Τὸν δέ τοι ἀργαλέον δῆσει θεός· οὐ γὰρ οἶω

100

Λήσῃν Ἐννοσίγαιον, ὃ τοι κότον ἔνθετο θυμῷ,

Χαόμενος, ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.

'Αλλ' ἔτι μὲν γε καὶ ὤς, κακὰ περ πάσχοντες, ἴκαιοθι,

Αἴκ' ἐθέλῃς σὸν θυμὸν ἐρυπακίειν καὶ ἱταίρῳ.

Ὅππότ' εἰ πρῶτον πελάσῃς εὐεργία νῆα

105

Θρινακίῃ νήσῳ, προφυγὰν ἰοιθῖα πότον·

Βοσκομένας δ' εὖρῃτε βόας καὶ ἴφια μῆλα

" Quid verò, ò infelix, relicto lumine solis,

" Venisti, ut videas manes et inamabilem locum ?

" Verùm recede à fossâ, amoveque gladium acutum,

" Ut de-sanguine bibam, et tibi vera dicam."

95

Sic dixit : ego verò retrogressus gladium argenteis-clavis-distinctum

Vaginæ infixi : at postquam bibisset sanguinem nigrum,

Tum sanè deinceps me verbis alloquebatur vates eximius ;

" Reditum quæris dulcem, illustris Ulysses ;

" Hunc verò tibi difficilem faciet deus : non enim puto

100

" Latitatum te Neptunum, qui in-te iram reposuit animo,

" Iratus, quodd ei filium charum excæcâsti.

" Verùm adhuc quidem et sic, mala licèt patientes, perveneritis,

" Si velis tuum animum cohibere et sociorum,

" Quandò scilicèt primùm appuleris fabrefactam navem

105

ut istud ἄλσος — εἶνον (quod voluit vir eru-

ditus) " ἱρὸ οὐλοῖσσι " intelligatur, ferri (ut

opinor) nequit. Quippe " ἄλσος " apud

Ποσειδ., voce Ἀστιάδ., " λᾶρος " non " ὀλλί-

" ὀλλίσι, " significat. Vide infra ad ver. 125.

et ad v. 393. Cæterum " εἶ " (ut rectè no-

tavit Barnesijs) pro " εἰ " hic usurpatur :

Neque hoc inusitatum. Vide supra ad

ver. 67. item ad Il. ε. 306. et γ. 351.

Sic apud Euripidem ;

— ἱρὸς, ὃ κατ' ἡμᾶς

στᾶσιν ἄλσος —

Hippolyt. Coron. ver. 525.

Ver. 103. 'Αλλ' ἔτι μὲν γε ὤς.] *Al.* ἔτι
 μὲν κτ. Cæterum Barnesijs legendum con-
 jicit 'Αλλὰ δέμοντις ὤς, vel δέμοντις. Atqui
 vim (ut opinor) hic habet vocula ἔτι non
 mittendam.

Ver. 105. Ὀσσόντι δὲ.] *Al.* Ὀσσόντι κτ.

Ibid. — πελάσῃς.] Apud Scholiastes εν-
 λᾶσος.

Ver. 106. Θρινακίῃ.] Τῇ Στελλίῃ ἰσθμῷ τῆς
 Ἰχθὺς ἀπὸ τῆς Πύλας, Πλάγας, Λιλιύβας,
 Schol. Atque hinc apud Latinos appel-
 latur *Trinacria* ; Uti et notavit Barne-
 sius. Vide Ovid. *Metamorph. lib. V. ver.*
346. &c.

Ver. 93. — ἴδῃς.] *Al.* ἴδῃς.

Ver. 101. Λήσῃν Ἐννοσίγαιον, ὃ τοι κότον
 ἔνθετο θυμῷ.] Dubitavit Vir eruditus Isaacus
Causabonius (notante Barnesijs) an " εἰ " hoc
 in loco " *pro* *en*, ut ἔστιν, *pro* *en*, et si-
 " *en*, " positum sit. Quod fieri non posse
 contendit Barnesijs. Quin et si fieri posset,
 huic tamen loco minimè congrueret. Nam
 ut istud ἄλσος — εἶνον (quod voluit vir eru-
 ditus) " ἱρὸ οὐλοῖσσι " intelligatur, ferri (ut
 opinor) nequit. Quippe " ἄλσος " apud
 Ποσειδ., voce Ἀστιάδ., " λᾶρος " non " ὀλλί-
 " ὀλλίσι, " significat. Vide infra ad ver. 125.
 et ad v. 393. Cæterum " εἶ " (ut rectè no-
 tavit Barnesijs) pro " εἰ " hic usurpatur :
 Neque hoc inusitatum. Vide supra ad
 ver. 67. item ad Il. ε. 306. et γ. 351.
 Sic apud Euripidem ;

'Ηελίου, ὃς πάντ' ἰφορᾷ καὶ πάντ' ἱπακούει·
 Τὰς εἰ μὲν κ' ἰσινέας ἰάσας, νόστου τε μύθαι,
 Καί κεν ἔτ' εἰς Ἰθάκην, κακὰ περ πάσχοντες, ἴκοισθε· 110
 Εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὀλεθρον
 Νηϊ τε, καὶ ἑτάροισ'· αὐτοὺς δ' εἴπερ κεν ἀλύξῃς,
 'Οψὲ κακῶς νῆσαι, ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἑταίρους,
 Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης· δῆεις δ' ἐν πῆματα οἶπω,
 "Ανδρας ὑπερφιάλους, οἳ τοι βίοτον κατέδουσιν, 115
 Μινώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον, καὶ ἔδνα διδόντες·
 'Αλλ' ἦτοι κείνων γε βίας ἀποτίσσαι ἐλθών.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τειοῖσι
 Κτείνης, ἥ ἐ δόλῳ, ἥ ἀμφαδὸν ὀξείῃ χαλκῷ,

"Solis, qui omnia videt et omnia audit.

"Has si quidem illætas sinas, reditûsque memôr-ais,

"Eriam adhuc in Ithacam, mala licet patientes, perveneritis:

110

"Sin lædas, tum tibi prædico exitium

"Navique et sœdalibus: ipse verò etiam si effugeris,

"Serò malè redibis, amissis omnibus sociis,

"Nave in alienâ; inveniesque mala domi,

115

"Viros superbos, qui tibi victum comedunt,

"Ambientes divinam uxorem, et munera dantes:

"Sed sanè illorum injurias ulciscêris cùm-adveneris.

"Cæterùm postquam procos in ædibus tuis

"Interfeceris, sive dolo, sive palàm acuto ferro;

Ver. 109. Τὰς εἰ μὲν κ' ἰσινέας ἰάσας,] Ἡγῆται μίνοι καὶ αὐτοῖς ["Ὀμηροῖς] — ἡ πᾶσα κατ' ἀμαρτήν σφαιρίσθαι, ἀλλὰ τί ἐῖσι τοῖς ἀνθρώποις ἵνα ὦν ὑπάρχουν μὲν τὸ ἰσινέειν, τότε δὲ πως συνάπτουν τὸ κατηναγασμῶν, ὅταν τις πρῶτος δ βέλνται, εἰς δ μὴ βέλνται ἱππῶσι. Καὶ ταῦτα σαφῶς ἐν πολλοῖς διδῶσκιν· ὅτε ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἱκατίρας τῆς Πηλοῦς ἐν μὲν τῇ Ἰλιάδι λέγον τὴν ἰσινέειν τῷ Ἀχιλλεῖ αἰτίαν τῆς ἀπαλίας τῶν Ἑλλήνων γινέσθαι. ἔ τότε τὴν Διδὲ βέλναι σφαιρίσθαι ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσείᾳ, τὰς ἱκαίρας τῷ Ὀδυσσεύ [Ὀδυσ. β. 7.] διὰ τὴν αὐτὴν ἀβελλίαν ἰλίβρω πρὸς τὴν ἑξήμαστον γὰρ ἀφάρμακον τὸν ἰλιβὸν τὸν ἰλιβὸν, ἔξιν ἑποσχόμενος ἔ γὰρ ἦν προσεμῶν, "Τὰς εἰ μὲν κ' ἰσινέας" ἰάσας ὅς. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 14. Porro Vulgati hoc in loco habent Τὰς εἰ μὲν κ' ἰσινέας· Barnardus autem ex Scholiis Victorianis ad Iliad. β. edidit Τὰς· Quæ lectio, ut ipse annotat, firmatur tum ex præcedente Βορνομῶν, ver. 107. tum ex μ. 137. infra, ubi idem versus occurrit, et vulgò editum est Τὰς. Cum Barnardus etiam hîc faciat MS. à Tbo. Bentleio collatus, et Dionysius, loco jam citato.

Ibid. — ἰάσας.] Apud Dionysium, ἰάσας.

Quæ si vera sit lectio, pronuntiandum erit ἰάσας· penultimam enim necessariò producit. Vide ad II. β. 42.

Ibid. — νόστου τε.] Apud Dionysium, νόστου τε.

Ver. 109. 111. — ἰσινέας — σίνηαι.]

Quâ analogiâ ex λῶν fit ἄλῶτος· ex κῆνος, ἀκρίτος· ex τῶν, ἀτίτος· ex μαρτόρεμαι, ἀμαρτόρεως· eadem ex σῖνημαι fit ἰσινέας. Vide ad II. β. 314. et 338. Cæterùm pronuntiabatur ἰσινέας, ac si scriptum fuisset ἰσινέας, vel ἰσινέας.

Ver. 113. Ὀψὲ κακῶς νῆσαι.] Ἐστὶ γὰρ τῷ τῶν βῶν τελεμῶν, ἰσὶν ἰσὶν ἰσὶν παρὰ Καλῶς διατίθει· ἔ πάλιν ναυαγῆσας πρὸς τὸς Φαίαντας προσεμῶνται. Schol.

Ver. 113. 114. — κακῶς νῆσαι — δόλις δ' ἐν πῆματι οἶπω.] Hinc apud Horatium, Ulysses Tiresiam alloquens;

— O nulli quicquam mentite, vides ut Nudus inopsque domum redeam, te vate; neque illic

Aut Apotheca procis intacta est, aut pecus: — Sermon. lib. II. Sat. v. 5.

Ver. 118. — ἰσινέας.] Ἀλ. ἰσινέας.

Ver. 119. — ἡ δὲ δόλῳ, ἡ ἀμφαδὸν.]

— dolo, an virtus, quis in hoste requirit? Æt. II. 390.

Ἐρχεσθαι δὴ "πειτὰ, λαβὼν εὐῆρες ἔρετμον,
 Εἰσὺκε τοὺς ἀφίκηαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
 Ἀνέρες, οὐδὲ θ' ἄλῃσσι μεμιγμένον εἶδαρ' ἔδουσιν·
 Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινοποκαρήους,
 Οὐδ' εὐῆρ' ἔρετμὰ, τὰ τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
 Σῆμα δέ τοι ἐρῶ μάλ' ἀριφραδὲς, οὐδὲ σε λήσει·
 Ὅπποτε κεν δῆ τοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
 Φῆη ἀθηρηλοῖγόν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ἄμω,
 Καὶ τότε δὴ γαίῃ πῆξας εὐῆρες ἔρετμον,
 Ῥίξας ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἀνακτι,
 Ἀρνεῖον, ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιθήτορα κάπρον,
 Οἷκαδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν θ' ἱερὰς ἐκατόμβας
 Ἀθανάτοισι Διόισι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 Πᾶσι μάλ' ἐξείης· θάνατος δέ τοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ

"Proficiscere deinde, sumpto fabrefacto remo,
 "Donec ad illos perveneris, qui haud nōrunt mare
 "Viri, neque sale conditum cibum comedunt;
 "Neque sanē hi nōrunt naves proras-rubras-habentes,
 "Neque fabrefactos remos, qui utique alā navium sunt.
 "Signum verò tibi dicam valdè manifestum, neque te latebit;
 "Quandò utique tibi obviam factus alius viator
 "Dixerit te ventilabrum habere super splendido humero,
 "Tum sanē terræ infixo fabrefacto remo,
 "Factisque sacris eximiis Neptuno regi,
 "Ariete, tauroque, suumque marito verre,
 "Domum revertere, faciasque sacras hecatombas
 "Immortalibus diis, qui cœlum latum habitant,
 "Omnibus prorsus ordine: mors verò tibi ex mari ipsi

Ver. 120. — δὴ "παντα.] Ita Barnesius.
 Al. δ' ἡπαντα, et δι' ἡπαντα.

Ver. 121. — εἰ ἐν ἴσασι θάλασσαν Ἀνέρις, εἰ θ' ἄλῃσσι.] Καρχηδονίαν, εἰ θάλασσαν τῶν τότε βαρβάρων μάστιγα ἔχον ἱσπερίων, Τύριοι Φοινίκης τὸ ἀρχαῖον ὄντι, τότεν ἰκοντία ἰσπερὶ ναυμαχίῃσι [ὁ Πύρρος], ταῖς ἠπαρτώταις χερσίν, εἰ μὴδὲ ἄλλῃσι Ἰλίου θάλασσαν εἰ πελάγῃ, μὴδὲ ἄλλῃν ἠπείραντο πω χεῖρσιν. Μάρτυρές δὲ μοι εἰς Ὀδυσσεύα: "Οἱ ἐν ἴσασι θάλασσαν Ἀνέρις, εἰ θ' ἄλῃσσι μεμιγμένον εἶδαρ' ἔδουσιν." Pausan. lib. I. cap. 12. in fine.

Ver. 122. Ἀνέρις.] Al. Ἀνέρις. Ut infra ψ. 270.

Ibid. εἰ θ' ἄλῃσσι.] Strabo, Geograph. lib. XIV. citat εἰ θ' ἄλῃσσι.

Ver. 123. — νας φοινοποκαρήους.]

— pictasque innare carinas.

Æn. VIII. 93.

Ver. 125. Σῆμα δὲ τοι ἐρῶ.]

Signa tibi dicam, tu condita mente teneto.

Æn. III. 388.

Vol. I.

Ibid. — εἰ σε λήσει.] Vide suprā ad ver. 101.

Ver. 127. — ἀθηρηλοῖγόν.] Τῶν ἀθῆρων ὀλοθρευτικῶν ὄργανον ἀθῆρι γὰρ λίγονται κυρίως τῶν ἀπαχύνων τὰ ἄκρα λίγι δι τὸ πτόν, [Π. γ. 588.] Ὁ μὲν τοι Σοφοκλῆς ἀπιδίξατο τῆς Ἀθῆνης κίνηθρον, λίγον αὐτῶς. "Ὡμοῖς ἀθῆρέζωντον ὄργανον φέρον." Schol.

Ibid. — ἔχειν ἀνὰ.] Al. ἔχειν εἰ ἀνὰ.

Ver. 129. Ῥίξας.] Al. Ἐρξας. Ut infra ψ. 277. Ἐρξας.

Ver. 133. — θάνατος δὲ τοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ.] Οἱ νιώτεροι τὰ περὶ Τηλεγόνου ἀνέπλασαν, τὸν Κίρκης καὶ Ὀδυσσεύς εἰς δεξιὰ κατὰ ζήτησιν τῷ πατρὶς εἰς Ἰθάκην ἰλάν, ὑπ' ἀγωνίας τὸν πατέρα διαχεῖσθαι τρυγόνος κνέτρου. Schol.

"Εἶτα τὸν αἰολόγησεν Ὀδυσσεύς, μυρία πάντα ἄλγιστα μετρήσαντα πολυκαμήτοισιν αἰθλοῖς, Τρυγὸν ἀλγινίσσας θοῇ κατινέματο ῥιπῇ. Oppian. Hæcæutic. lib. II. 503.

Similiter Nisander;

B b

'Αβληχρὸς μάλα ταῖας ἐλεύσεται, ὅς κ' αὖ πέφυκ
Γῆρα ὑπὸ λιπαρῇ, ἀσθμώμενον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
"Οἷοιοι ἔσονται· τάδε τοι κημερτῆες εἴρω.

135

"Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἄγε μιν ἀμειψάμενος προσέειπε
Τειρεσίη, τὰ μὲν ἄρ' οὖν ἐπέκλυσαν· δεῖαί αὖτις·
'Αλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀσπρέως καταλέξω
Μητρὸς τήνδ' ὄρεα ψυχῇ κενταυροβλήτου·
'Ἡ δ' ἀκέουσ' ἦσται σχεδὸν αἰμώματα, οὐδὲ ἂν οἶα
"Ἐτλη ἑσάντα ἰδεῖν, οὐδὲ πρῶτιμυθῆσθαι,
Εἰπὲ, ἀναξ, πῶς κέν μ' ἀναοικήη τοῖαν ἰόντα.

140

"Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' αὖ μ' ἀντίκ' ἀμειψάμενος προσέειπε·
'Ρηϊδίον τοι ἔπος ἔρεα, καὶ ἐπὶ φρεσὶ δαΐα·
"Οὔτινα μὲν κεν ἔως νεκρῶν κενταυροβλήτων
Αἵματος ἄσσαν ἴμεν, ὅδε τοι κημερτῆς ἐνίψει·
"Ὡ, δέ κ' ἐπιφθονεῖς, ὅδε τοι κάλιν εἶσιν ὀπίσσω

145

" Lenis admodum talis adveniet, quæ te occidat

" Senectute sub molli confectum; circum autem populi

135

" Felices erunt: hæc tibi vera dico."

Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum;

" Tiresia, hæc quidem quodammodo decreverunt dii ipsi.

" Sed age mihi hoc dic et verè enarra,

" Matris hanc video animam defunctæ:

140

" Illa autem tacita sedet prope sanguinea, neque suum filium

" Dignata est palam aspicere, neque alloqui.

" Dic, rex, quo-pacto me agnoscit talern esse."

Sic dixi: ille verò me rursus respondens allocutus est;

" Facile tibi verbum dicam, et in mente ponam;

145

" Quemcumque quidem sinas manium defunctorum

" Ad-sanguinem propè accedere, ille tibi verum dicet;

" Cui verò invidas, ille tibi abibit retrò."

— λόγος γι μὲν, ὅς ποτ' Ὀδυσσεύς

"Ἐφθίτο, λινγαλίω τυσπὲς ἄλιῳ ὑπὸ κίτρῳ.

Theriaca, ver. 855.

Atque hinc Podagra, apud Lucianum;

Ἰθάκης ἀνακτα Λαιρτιάδην Ὀδυσσεύς

Ἐγὼ κατέπιπτον, ἐν ἁλὶ ἀνὰ σφυγόνος.

Τρωγοποδάγρα, ver. 260.

Vide Ritterbus. ad Oppian. Halicutic. II. 498.

Ibid. — ἔξ ἄλλος.] Διπλὴ ἀνάγνωσις· ἡ
ἡμεῖς προσπαροξύνουσιν, ἀντὶ τῷ, ἔξω ἡ πόρρω
τῆς θαλάσσης· ἡ, ἔξ ἄλλος, διηρημένως, διὰ τὸ
τῆς σφυγόνος πίπτειν, ὅς ὁ Τηλέγονος ἀντὶ αἰχ-
μῆς ἰχρῆτο. Schol.

Ver. 134. 'Αβληχρὸς.] "Εοικε δὲ ὁ θάνατος
ὑπὸν, καὶ μάλα γι ἡδὲ, καὶ ἀνοδύνη· καὶ οἷον
οἱ Παιῖται τὸν λωσιμῶ φιλοῦν ὀμαζάν, ἢ
τὸν ἀβληχρὸν. Elian. de Animal. lib. IV. cap.
41. à Barneio citatus.

Ibid. — πέφυκ.] Ἄλ πέφυκ.

Ver. 135. Γῆρα ὑπὸ λιπαρῇ.] Barneius
edidit ὑπὸ λιπαρῇ. Sed nihil opus. Vide
ad It. é. 51.

Ibid. — ἀμφὶ δὲ λαοὶ "Οἷοιοι ἔσονται.]
Μῖσος δὲ πάντως ὑποτυχίας βασιλεῖ τὸ μῆγιστον,
ὁλβίος ὑπ' αὐτῷ εἶναι τὸς λαοῦς. Διὸ ἡ ἄλλα-
χὴ φησὶν. [infra τ. 114.] "Ἀριτῶσι δὲ λαοὶ
"ὕπ' αὐτῷ." Eustath.

Ibid. — ἀμφὶ δὲ λαοὶ.] Ἄλ. ἀμφὶ δ' ἱ-
ταῖος.

Ver. 136. — ἄρω.] Ἄλ. βάζω.

Ver. 141. — ὕδ' ἐν οἷον.] Ἄλ. ὕδ' ἐν
οἷον.

Ver. 143. — πῶς κεν μ' ἀναοικήη τοῖαν ἰόντα.] Ἄλ. οἷον ἰόντα. Ἄλ. πῶς κεν μ' ἀνα-
οικήη τοῖαν ἰόντα.

Ver. 144. — ἀμειψάμενος προσηύει.]
Ἄλ. ἀμειψάμενος μάντις ἀμύμων.

Ver. 145. — ἐπὶ φρεσὶ δαΐα.] Ἄλ. ἐν
φρεσὶ δαΐα.

- "Ὡς φαμένη, ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον Ἀΐδος εἴσω
 Τειρεσίῳ ἀνακτος, ἐπεὶ κατὰ θῖσφατ' ἔλεξεν. 150
 Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ ρόινον ἔρπεδον, ὄφρ' ἐπὶ μήτηρ
 ἤλυθε, καὶ πίνει αἶμα κελαινέφες· αὐτίκα δ' ἔγνω,
 Καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπτα πτερόεντα προσηύδα
 Τέκνον ἐμὸν, πῶς ἦλθες ὑπο ζῆφον ἡρώεντα,
 Ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δὲ τάδε ζωῖσιν ὀρᾶσθαι. 155
 Μίσσῳ γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ῥέεθρα,
 Ὀκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν οὐκ ἔστι περῆσαι,
 Πεζὸν ἐόντ', ἣν μή τις ἔχῃ εὐεργέα νῆα.
 Ἥ νῦν δὴ Τροίηθεν ἀλῶμενος ἐνθάδ' ἰκάνεις
 Νῆί τε, καὶ ἐτάροισι, πολὺν χρόνον; οὐδέ πω ἦλθες 160
 Εἰς Ἰθάκην; οὐδ' εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκα;
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον
 Μῆτερ ἐμὴ, χρειά με πατήγαγεν εἰς Ἀΐδαο,
 Ψυχῇ χρησόμενον Θεβαίου Τειρεσίαο.
 Οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιῖδος, οὐδέ πω ἁμῶς 165
 Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχων ἀλάλημαι οἷζυν,

Sic locuta, anima quidem abiit domum Plutonis intra

Tiresiae regis, postquam vaticinia edixerat.

150

At ego illic manebam constantèr, donec mater

Advenit, et bibit sanguinem nigrum: statim verò agnovit,

Et me lugens verbis alatis allocuta est;

"Fili mi, quo-pacto venisti sub caliginem obscuram,

"Vivus cum-sis? difficile nempè hæc viventibus videre;

155

"In-medio enim ingentes fluvii et gravia fluentia;

"Oceanus quidem primùm, quem nequaquam licet trajicere,

"Peditem, nisi quis habeat fabrefactam navem.

"Num jam demùm à Trojá errans huc venis

"Cum navique, et sociis, longo tempore? necdum pervenisti

160

"In Ithacam? neque vidisti in ædibus uxorem?"

Sic dixit: at ego ipsam respondens allocutus sum;

"Mater mea, necessitas detulit me in Plutonis ædes,

"Animam consulturum Thebani Tiresiae.

"Nondum enim prope veni Achaiam, neque nostram

165

"Terram attigi; sed semper habens erro ærumnam,

Ver. 149. "Ὡς φαμένη, ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον Ἀΐδος εἴσω.]

Hæc vates, Erebiqve cavis se rettulit umbræ. *Sil. Ital. lib. XIII. ver. 894.*

Ver. 154. — πῶς ἦλθες ὑπὸ ζῆφον ἡρώεντα, Ζωὸς ἐών:]

Sed te qui vivum casus, age, fare vicissim, Attulerint: pelagine venis erroribus actus?

An monitu Divum? an quæ te fortuna Ut tristeq sine sole domos, loca turbida,

adires?

Æn, VI. 531.

Ver. 156. Μίσσῳ γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ — Ὀκεανὸς μὲν πρῶτα.] Ὅτι φανερὸς ἐστὶν αὐτὰ ὁ Ποιητῆς δηλοῦν τὴν Ὀδυσσεὺς μυθικὴν εἰς ἄδα κατελθῆναι ἐπὶ τὰ πτερὰ ἰκάνειν τέματα γινώσκειν τῷ Ὀκεανῷ, ἵνα καὶ τὰς ἀτίκας δηλαδὴ φασὶν δύναι *Eustath.*

Ver. 157. Ὀκεανὸς μὲν πρῶτα:] Καὶ ἡ ἰσχυρά διότι δὲ καὶ τρίτα] ἄκτις δὲ κατὰ τὸ εἰσπλάμψαι ἰκάνεσθαι ἔπος, οἷον ἵνα μὴ ἄλλοι ποταμοὶ ἢ ρέυμα λίγωμεν, αὐτὸν πρῶτον Ὀκεανόν. *Schol.*

Ibid. — πρῶτα, τὸν.] *Al.* πρῶτος, ὁ.

Ἐξ οὗ τα πρώτισθ' ἐπόμην Ἀγαμέμνονι δίω
 Ἴλιον εἰς εὐπωλον, ἵνα Τρώεσσι μαχοίμην.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Τίς νύ σε κῆρ ἐδάμασσε ταηλεγίος θανάτοιο; 170
 Ἡ δολιχὴ νῆσος; ἢ Ἀρτεμις ἰοχέαιρα
 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιοχόμενη κατέπεφνεν;
 Εἰπέ δέ μοι πατρός τε, καὶ υἱός ὃν κατέλειπον,
 Ἡ ἔτι παρ κείνοισιν ἐμὸν γέρας, ἢ τίς ἦδη
 Ἀνδρῶν ἄλλος ἔχει, ἐμὲ δ' οὐκ ἔτι φασὶ νέεσθαι. 175
 Εἰπέ δέ μοι μνηστῆς ἀλόχου βουλὴν τε νόον τε,
 Ἡ μένει παρὰ παιδί, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσει.
 Ἡ ἦδη μιν ἔγημεν Ἀχαιῶν, ὅστις ἄριστος.
 Ὡς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ·
 Καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
 Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· οἷζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
 Φθίνουσιν νύκτες τε, καὶ ἡματα δακρυχεοῦσα.
 Σὸν δ' οὐπω τίς ἔχει καλὸν γέρας· ἀλλὰ ἔκηλος
 Τηλέμαχος τεμένην νέμεται, καὶ δαΐτας εἵσας

" Ex quo primùm secutus sum Agamemnonem nobilem

" Ad Ilium equis-aptum, ut cum Trojanis pugnarem.

" Sed age mihi hoc dic et verè narra,

" Quodnam te fatum domuit longum-somnum-adferentis mortis? 170

" An diuturnus morbus? an Diana sagittis-gaudens

" Suis mitibus telis superveniens occidit?

" Dic item mihi et de-patre, et filio quem reliqui,

" An adhuc apud illos meum munus, an aliquis jam

" Virorum alius habeat; me autem non ampliùs putent rediturum. 175

" Dic etiam mihi nuptæ uxoris consiliumque mentemque,

" An maneat cum puero, et salva omnia custodiat;

" An jam eam duxerit Achivorum, quicunque optimus."

Sic dixi; statim verò respondebat veneranda mater;

" Et omninò illa quidem manet afflicto animo 180

" Tuis in ædibus; ærumnosæ autem ei sempèr

" Consumuntur noctesque diesque lachrymas-fundenti.

" Tuum verò nondum quis habet pulchrum inunus; sed quietus

" Telemachus prædìa colit, et convivia æqualia

Ver. 168. — ἐπωλον.] *Al.* ἐπωλον.

Ver. 170. Τίς νύ σε κῆρ ἐδάμασσε.]

Quinam te, qui casus, ait, dux maxime,
 fessæ

Eripuit patriæ? —

Sil. Ital. lib. XIII. 450.

Quis te, chare pater, cùm stabant Italia
 regna,

Exosus Latio Deus abstulit? —

Id. ibid. 654.

Ver. 171. Ἡ δολιχὴ νῆσος: ἢ Ἀρτεμις.] Ἡ
 δολιχὴ νῆσος ἀντὶ τοῦ ἀλλεῖται πρὸς τὸν ἐκ Βολῆς
 Ἀργείδος, ἀλλαχῇ δὲ ἢ Ἀπὸλλωνος, γινόμε-

νον θάνατον· ὅς τῷ τούτῳ αἵφνης ἐπισυμβαίνο-
 ς. *Eustath.* Cæterùm *Barnesius* edidit,
 νῆσος γ'; ἢ Ἀρτεμις. Sed nihil opus.

Ver. 173. — ὦν.] *Al.* ὦν.

Ver. 178. — ἔγημεν.] Vide infra ad
 ver. 272.

Ver. 183. — ἔκηλος Τηλέμαχος τιμὴν
 εἰμύται.] Videtur nimirum priùs appetuisse
Anticlea, quàm *Penelope* Proci ambirent,
Ulyssesque facultates diriperent.

Ver. 184. — τιμὴν.] *Al.* τιμὴν.
 Quod et ipsum pronuntiabatur *τιμὴν*. Vi-
 de ad *Il. 6. 339.*

Δαίνονται, ἃς ἐποίει δικασκόλον ἄνδρ' ἀλεγύνειν· 185
 Πάντες γὰρ καλέουσι· πατὴρ δὲ σὸς αὐτόθι μίμνει
 Ἀγρῷ, οὐδὲ πόλινδε κατέρχεται· οὐδέ οἱ εὐναί,
 Δέμνια, καὶ χλαῖναι, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα·
 Ἀλλ' ὅγε χεῖμα μὲν εὐδαι, ὅθι δμῶες, ἐνὶ οἴκῳ,
 Ἐν κόνι, ἄγχι πυρὸς, κακὰ δὲ χροῖ εἴματα εἵται· 190
 Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσι Δίρος, τεβαλυῖά τ' ὀπάρῃ,
 Πάντῃ οἱ κατὰ γουνὸν ἀλαῆς οἰνοπέδοιο
 Φύλλων πεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήταται εὐναί·
 Ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἀέξει,
 Σὸν πότμον γούων· χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἰκάνει. 195
 Οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην, καὶ πότμον ἐπέσπον·
 Οὐτ' ἐμ' ἐνὶ μεγάροισιν εὐσκοπος Ἰοχέαιρα
 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνε·
 Οὐτε τις οὖν μοι νοῦσος ἐπῆλυθεν, ἥτε μάλιστα
 Τηκεδόνι στυγερῇ μελῶν ἐξείλετο θυμόν· 200
 Ἀλλὰ με σὸς τε πόθος, σά τε μῆδεα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,

- * Epulatur, quæ decet principem virum curare ; 185
 * Omnes enim invitant : pater autem tuus illic manet
 * In agro, neque in urbem proficiscitur : neque ei lecti,
 * Strata, et lænæ, et stragula splendida ;
 * Sed ille hieme quidem dormit, ubi mancipia, in domo,
 * In pulvere, prope focum ; vilibus verò corpori vestimentis indutus est : 190
 * At ubi venerit æstasque, virensque autumnus,
 * Undique illi per fertilem-partem vineæ vitiferæ
 * Ex rollis delapsis humiles sternuntur lectuli :
 * Hic ille jacet dolens, ingentemque in mente dolorem auget,
 * Tuum fatum deflens : molesta autem insuper senectus urget. 195
 * Sic enim et ego perii, et fatum obii :
 * Neque me in ædibus jaculatrix-certa Diana
 * Suis mitibus telis superveniens interemit ;
 * Neque aliquis me morbus invasit, qui utique maximè
 * Tabe invisâ ex membris tollere-solet animum : 200
 * Sed me tuique desiderium, tuique curæ, inclyte Ulysses,

Ver. 186. Πάντες γὰρ καλέουσι.] Δικαστὴς δὲ
 ἀρχαῖον ἵσος εἶναι, ἐν δαίτας δημοσίας προκα-
 λῖνθαι τῆς βασιλείας τε καὶ τῆς δικαστῆς. Eu-
 σταθίου. Cæterum *Barneius* hic legendum
 conjicit, Πάντας γὰρ καλέουσι. " Non vi-
 detur verum," inquit, "*Telemachum* ab
 " omnibus invitari ; quare satius forsan es-
 " set, πάντας legere ; quoniam ille, præter
 " Procos, et alios quosvis hospitio excepe-
 " rit : καλέουσι verò ad *Telemachi* servos re-
 " fertur." Satis invenuste.

Ver. 189. — ἐνὶ οἴκῳ.] Ἀλ. κατὰ οἶκον.

Ver. 190. — κόνι.] Ἀλ. κόμη.

Ibid. — εἵται.] Ἀλ. ἤται.

Ver. 193. — βεβλήταται.] Ἀλ. βεβλήτα-
 το. Minus rectè.

Ver. 195. Σὸν πότμον γούων.] Ἀλ. Σὸν νό-
 τον παθίων.

Ver. 196. Οὕτω γὰρ ἐγὼν.] Οὐχ, ἐς οἱ
 νώσκει, ὅτι ἑαυτὸν ἀνέστησει, *Ναυπλίη* ψυ-
 δῶς *μηρύσσας* *Σάνατον* Ὀδυσσεύς. Schol. Vi-
 de autem ad ver. 202. Cæterum refertur
 hoc in loco vocula γὰρ non ad id quod jam
 proximè præcessit, sed ad id quod de *Ulyssis*
 absentis desiderio elegantèr reticetur.
 Vide ad II. l. 22.

Ver. 197. Οὐτ' ἐμ' ἐνὶ μεγάροισιν.] Ἀλ. Οὐ-
 τε μὲ γ' ἐν μεγάροισιν.

Σὴ τ' ἀγανοφροσύνη μελιηδέα θυμὸν ἀπῆρα.

"Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔγωγ' ἔβειλον φρεσὶ μερμηρίζας
Μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἑλέειν κατατεθνευῖης·

Τρεῖς μὲν ἐφωρμήθη, ἑλέειν τέ με θυμὸς ἄναγε, 205

Τρεῖς δέ μοι ἐκ χειρῶν, σκιῇ εἶκελον, ἧ καὶ ὄνειρ,
Ἔπατ'· ἐμοὶ δ' ἄχος ὅξυ γενέσκειτο κηρόβι μᾶλλον·

Καί μιν φανήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Μῆτερ ἐμὴ, τί νύ μ' οὐ μίμνεις ἑλέειν μεμαῶτα,
Ὅφρα καὶ εἰν αἶδαο, φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε, 210

Ἀμφοτέρω κρυεροῖο τεταρπόμεσθα γόοιο;

Ἥ τί μοι εἰδῶλον τόδ' ἀγαυὴ Περσεφόνηα

"Tuaque benignitas dulci animo privarunt."

Sic dixit: ceterum ego volebam mente cogitare

Matris meae animam prehendere defunctae:

Ter quidem aggressus sum, amplectique me animus jubebat;

296

Ter autem mihi ex manibus, instar umbræ, vel et somni,

Avolavit: mihi verò dolor acutus exortus est ex-animo magis:

Et ipsam allocutus verba alata dixi:

"Mater mea, cur me non manes amplecti-*te* cupientem;

210

"Ut etiam apud inferos, charis circa manibus amplexi,

"Ambo tristi satiemur luctu?

"Nunquid mihi simulachrum hoc incluta Proserpina

Ver. 202. Σὴ τ' ἀγανοφροσύνη] Εὐσχήμως
τῇ ἀγχοῦν ἰσώσῃσιν ἄς αἰτίας ἰχόντων τῶν
ἰαυτὸς ἱξαγόντων τῷ βίῳ. Schol. Vide su-
prà ad ver. 85.

Ver. 205. Τρεῖς μὲν ἐφωρμήθη.]

Ter conatus ibi collo dare brachia cir-
cum; [mago,

Ter frustrà comprensa manus effugit i-

Par levibus ventis, volucrique similima
somno. Æn. II. 792. VI. 700.

His alacer colla amplexu materna petebat,
Umbraque ter frustrà per inane petita fe-
ellit. Sil. Italic. lib. XIII. ver. 648.

Ibid. — ἀνωστ.] Aut legendum hîc ἀ-
νώστῳ, quo modo in commentario citat Eu-
statbîus; aut erit ἀνωστὶ non è Perfecto ἀνωστῶ,
sed ex Aoristo ἀνωστῶ. Alioquin non consta-
ret Temporum ratio. Vide ad II. 4. 37.

Ver. 206. — ἐκ χειρῶν, σκιῇ εἶκελον.]

Dixerat; et tenues fugit, ceu fumus, in
auras. Æn. V. 740.

— manuum tactum suffugit et ictum.

Lucræ. lib. V. ver. 161.

Ibid. — ἱκίλον.] Ita rectè edidit Bar-
næius. Nam ἱκίλον, quod habent Vulgati,
prîmam corripit. Al. ἱκίλη.

Ver. 209. Μῆτερ ἐμὴ, τί νύ μ' ἑ μίμνεις:]

Ille, ubi matrem

Agnovit, tali fugientem est voce secutus;

Quid natum toties crudelis tu quoque
falsis

Ludis imaginibus? Cur dextræ jungere
dextram

Non datur, ac veras audire et reddere
voces? Æn. I. 405.

Æneas, quò deindè ruis; quò proripis?
inquit:

Quem fugis? aut quis te nostris com-
plexibus arcet? Y. 741.

—— Da jungere dextram;

Da, genitor; teque amplexu ne subtraha
nostro. VI. 697.

Ver. 210. — φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε,
Ἀμφοτέρω κρυεροῖο τεταρπόμεσθα γόοιο:] Sic
II. ψ. 97.

—— μίμνῃσιν περὶ ἀμφιβαλόντε,
Ἀλλήλους ὁλοῖο τεταρπόμεσθα γόοιο.

Ibid. — φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε, Ἀμ-
φοτέρω.] Αἱ βαλόντες, Ἀμφοτέρω. Sed per-
indè est. Quod enim hîc ait Barnæius,
"Pluralis hîc Numerus bis jungitur Duali,
"φίλας χεῖρε, et βαλόντε ἀμφότερα τιταρπώ-
μεσθα," itemque Eustatbîus, τὸ δὲ "φίλας
"χεῖρε" σύνθεσις τῇ Ποιητῇ σχῆμα, οἷα μυρια-
"χ' συζυγούντι τὰ πληθυντικὰ ἔ τὰ duali ὡς
ἰσοδύναμα planè nihili est; quia omne Du-
ale est necessariò Plurale. Neque, quoniam
rectè de duobus dicitur φίλας et τιταρπώ-
μεσθα, indè sequitur rectè itidem de pluri-
bus φίλας et τιταρπώμεσθα dici posse. Vide su-
prà ad 3. 49. et ad II. 4. 566.

"Ωτρυν', ὄφρ' ἔτι μάλλον ὀδυρόμενος στέναρχίζω;
 "Ὡς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμειβόμετο πότνια μήτηρ·
 "Ω μοι τέκνον ἔμῶν, περὶ πάντων κάρμμορς Φωτῶν,
 Οὔτι σε Περσεφόνεια, Διὸς θυγάτηρ, ἀπαφίσκει,
 'Αλλ' αὐτὴ δίκη ἐστὶ βροτῶν, ὅτε κύν τε δάνασιν·
 Οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἴνες ἔχουσιν,
 'Αλλὰ τὰ μὲν τε πυρὸς κρατερὸν μένος αἰθαρόενσι
 Δαμνᾷ, ἐπεὶ κε πρῶτα λίπη λεύκ' ὀστέα θυμῷ·
 Ψυχὴ δ', ἥντ' ὄνειρος, ἀποπταμένη πεπότηται.
 'Αλλὰ φῶνόςδε τάχιστα λιλαίεσ' ταῦτα δὲ πάντα
 "Ἴσθ', ἵνα καὶ μετόπισθε τεῇ εἴπῃσθα γυναικί.
 Ναὶ μὲν ὥς ἐπέεσσιν ἀμειβόμεθ'· αἱ δὲ γυναῖκες
 "Ἥλυθον, (ὥτρυνεν γὰρ ἀγαυὴ Περσεφόνεια,) 215
 "Ὅσσαι ἀριστηῶν ἄλοχοι ἴσαν, ἡδὲ θυγατρὲς·
 Αἱ δ' ἀμφ' αἶμα πελαινὸν ἀλλήετς ἠγερέθοντο.

215

220

225

"Immisit, ut adhuc magis lamentans ingemiscam?"

Sic dixi: statim verò respondit veneranda mater;

"Eheu, fili mi, supra omnes infelix viros,

215

"Minimè te Proserpina, Jovis filia, dehudit,

"Sed hæc conditio est mortalium, cùm mortui fuerint:

"Non enim ampliùs carnesque et ossa nervi habent;

"Sed ea quidem ignis valida vis ardentis

"Absumit, ubi primum reliquerit alba ossa animus:

220

"Anima verò, tanquam somnium, avolans volitat.

"Sed in lucem celerrimè contende; hæc autem omnia

"Scias, ut etiàm in-posterum tuæ dicas uxori."

Nos quidem sic verbis colloquebamur: mulieres autèm

Accesserunt (incitabat enim inelyta Proserpina)

225

Quotquot optimatum uxores erant, atque filiarum:

Hæc utique circa sanguinem nigram frèquentes congregabantur.

Ver. 216. Οὔτι σε Περσεφόνεια.]

— neque te Phœbi cortina fefellit.

Dux Anchisiade, —. Æn. VI. 347.

Ver. 218. Οὐ γὰρ ἔτι σάρκας.]

'Αλλ' ἔτι γὰρ οἱ ἴσ' ἦν ἡ ἔμψυχος, ἀλλ' οὐκ αἶμα,

οἷα πρὸ πάρος ἦσαν ἐν γαστρίῳ μίλῃσι.

Infra, ver. 392.

Ver. 221. Ψυχὴ δ', ἥντ' ὄνειρος.]

— tenues sine corpore vitas

Admoneat volitare cavà sub imagine formæ. Æn. VI. 292.

Δείκνται δὲ ἡ τῆς ψυχῆ φύσις ἐκ τῆς σιλή-
 νης, οἷον ἔχοντι τινὰ βίην καὶ ὄνειατα διαφυλάτ-
 τυσθαι. Καὶ περὶ ταύτης ὁρῶντες ἡγρὸν λιλίχθαι
 τὸ, "Ψυχὴ δ', ἥντ' ὄνειρος, ἀποπταμένη πι-
 νύσσεται." Plutarch. de Facie in Orbe Luna,
 καὶ ἰσχυρὸν δ' ἵσθ'. Vide et suprâ ad ver.
 206.

Ibid. — ἥντ' ὄνειρος, ἀποπταμένη πινύ-
 σσεται.] Similiter Apollonius;

— Νόος δὲ οἱ, ἥντ' ὄνειρος,

'Ερπύζων πιστόσητο.

Argonautic. lib. III. ver. 503.

Ver. 222. — φάσκει.] Al. φάσκει.

Ver. 223. — ἵνα ἔ μετόπισθε τεῇ εἴπῃ-
 σα γυναικί.] Muretus, Var. lect. lib. XI. cap.
 7. hæc verba, sicut et Virgilio, [Æn. VI.
 898.] "portâque emittit eburnâ," tectâ quâ-
 dam urbanitate fabulam ridendam propi-
 nare existimat. Similiter Plutarchus, de au-
 dendiis Poëtis; Καὶ γὰρ τὸτο χρηστὸς "Ὅμη-
 ρος οἷον ἐκείνῳ εἶπαι, ὡς γυναικὸς ἀπορίας
 ὄναι διὰ δὴ τὸ μωδὸς. Vide Julian. Orat.
 III. et infra ψ'. 306. Ὡς.

Ver. 224. — αἱ δὲ γυναῖκες "Ἥλυθον." Εὐ-
 τασίαν δὲ τῇ ἀποστροφῇ τεχνήματος ἢ ἀκμῇ, κα-
 ταλίγει ἁρπάζον ἡρώδης" εἰνα διναπαύσας τὸν
 λόγον βραχὺ, πρὸς "Ἡρώας μεταβαίνειν. Eustath.
 B b 4

Αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον, ὅπως ἱέροισι ἐπάστην
 "Ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βουλή·
 Σπασσάμενος ταυῦνῃς ἄορ παχίος παρὰ μηροῦ,

230

Οὐκ εἶων πίεσιν ἅμα πάσας αἷμα κελαιῖν.
 Αἱ δὲ προμνηστῖναι ἐτήεσαν ἥ δὲ ἐπάστη
 "Ὀν γόνον ἐξαγόρευεν· ἐγὼ δ' ἐρίεινον ἀπάσας.

"Ενθ' ἦτοι πρῶτην Τυρὼ ἴδον εὐπατέρειαν,
 "Ἡ φάτο Σαλμωνῆος ἀμύμονος ἔκγονος εἶναι,

235

Φῇ δὲ Κρηθῆος γυνὴ ἔμμεναι Αἰολίδας·

"Ἡ ποταμοῦ ἠράσσαι· Ἐνιπῆος Δείοιο,

"Ὅς πολὺ κάλλιστος ποταμῶν ἐπὶ γαίαν ἴησι·

Καί ῥ' ἐπ' Ἐνιπῆος καλίσκετο καλὰ ρέεθρα.

Τῷ δ' ἄρα εἰσάμενος γαίηοχος Ἐνοσίγαιος,

240

Ἐν προχοῇς ποταμοῦ παρελίζατο δινήεντος·

Ceterum ego consultabam, quo-pacto interrogarem singulas :

Illud autem mihi in animo optimum videbatur consilium ;

Stricto acuto gladio, crasso à femore,

239

Non sinebam bibere simul omnes sanguinem nigrum.

Illæ verò deinceps accedebant ; unaquæque autem

Suum genus narrabat : ego verò interrogabam omnes.

Hic sanè primam Tyro vidi nobili-patre-natam,

Quæ dixit Salmonei eximii se filiam esse ;

235

Dixitque Crethei se uxorem esse Æolidæ :

Quæ fluvium amavit Enipeum divinum,

Qui longè pulcherrimus fluviorum super terram labitur :

Et ea propter Enipei versabatur pulchra fluentia.

Huic verò cum-se-assimilasset terram-cingens Neptunus,

240

In ostiis fluvii accubuit vorticosi :

Ver. 229. "Ἦδε δὲ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βουλή.]

Hæc alternanti potior sententia visa est.

Æn. IV. 287.

Ver. 231. — σίαν.] Ita ex Seberi Indice edidit Barnesius : Atque ita scriptum occurrit in omnibus, *Iliad.* δ'. 263. α. 481. *Odys.* λ'. 583. 584. *Vulg.* hæc in loco πίνων Quæ vox non Homérica. Nonnulli habent πίνων Quo modo in commentario citat Eustathius.

Ver. 232. — ἥ δὲ ἐπάστη.] *Al.* ἥδὲ ἐπάστη.

Ver. 233. — ἐγὼ δ' ἐρίεινον ἀπάσας.]

"Ὅτι πᾶν διέκωσ ὁ Ποιητὴς τὴν βαρβαρίαν ταύτην, ἡρώων ἅμα ἃ ἡρώων πιποῖναι κατάλογον, — ἀναπληρῶν τι, ὡς ἃ ἀλλαχὲ ἡρῶν, ἅπερ σὴ Ἰλιάδι ἰλλοῖστανται, ἃ ἅμα πλωτύναν ὅταν τὴν ποίησιν. Eustath.

Ver. 234. — πρῶτην.] *Al.* πρῶτον.

Ibid. — Τυρὼ ἴδον εὐπατέρειαν.] Ἐν ἡδὲ ἄσιν δυσσεβῆς γὰρ ἦν ὁ Σαλμωνῆος, ἀντιβροντῶν τὴν τῷ Διὶ, ἃ ἀνταγρεύον διὰ ἃ κραιναὶς πικρῶνται. Εἰρωνία δὲ νικήρηται. *Schol.* Malè :

Nam in hujusmodi narratione nullus *Irania* locus. Vide et ad ver. 235.

Ver. 235. — Σαλμωνῆος ἀμύμονος.] Περὶ δὲ Σαλμωνῆος φασὶν οἱ νεώτεροι ὡς ἔρα ὁ ἀνὴρ ἀσιγῆς ἦν, ἀντιβροντῶν τι ἃ ἀνταγρεύον τῷ Διὶ, δι' ἃ ἃ κραιναὶς πικρῶνται. Ὅμηρος μιντοὶ ἃ ἃ δι τούτων τι, ἀλλὰ ἀμύμονα τὸν Σαλμωνῆα φασιν. Eustath. Similiter et Dacier. Atqui nihil impedit vox ἀμύμονος quominus homo pravus moribus fuerit *Salmoneus*. Vide supra ad α. 29. et ad *Il.* β'. 673.

Ver. 237. — Ἐνιπῆος Δείοιο.] Ἐνιπῆος ἡλῶος ποταμὸς, ἃ Θισσαλίας. *Schol.* Vide et Strabonem, *Geograph. lib. VIII. pag. 546. al. 356.*

Ver. 238. Ὅς πολὺ κάλλιστος ποταμῶν ἐπὶ γαίαν ἴησι.] Similiter de Fluvio *Axiæ* Poëta, *Iliad.* φ'. 158.

Ἀξίω, ἃς κάλλιστον ὕδωρ ἐπὶ γαίαν ἴησιν.

Ibid. — ἴησι.] *Al.* ἴησι.

Ver. 239. — καλίσκετο.] *Persari* solobat. Vide ad *Il.* α. 37. et β'. 221.

Ver. 240. Τῷ δ' ἄρα εἰσάμενος γαίηοχος.] Vide ad *Il.* ι. 45. *Al.* Τῷ δ' ἄρ' ἐκείνῃ.

Πορφύρεον δ' ἄρα κύμα περιστάθη, οὔρεϊ ἴσον,
Κυρτωθὲν κρύψεν τε θεὸν, θνητὴν τε γυναῖκα·
Λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην, κατὰ δ' ὕπνον ἔχευεν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐτέλεσσε θεὸς φιλοτήσια ἔργα, 245
Ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·

Χαῖρε, γύναι, φιλότῃτι περιπλομένου δ' ἵναιαυτοῦ,
Τέξεις ἀγλαὰ τέκνα· ἐπεὶ οὐκ ἀποφάλλιοι εὐναι
'Αθανάτων· σὺ δὲ τοὺς κομέεσιν, ἀπιταλλέμεναί τε.

Νῦν δ' ἔρχευ πρὸς δῶμα, καὶ ἴσχεο, μῆδ' ὀνομήνης· 250
Αὐτὰρ ἐγὼ τοι εἰμὶ Ποσειδάων ἐνοσίχθων.

“Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.

Ἢ δ' ὑποκυσσαμένη, Περίην τέκε καὶ Νηληῖα·
Τὼ κρατερῶν θεράποντες Διὸς μεγάλοιο γαίεσθην
'Αμφοτέρω Περίης μὲν ἐν εὐρυχόρῳ Ἴαολκῷ 255

Purpureus autem fluctus circumatitit, monti æqualis,
Curvatus; absconditque deum, mortalemque feminam:
Solvit autem virgineam zonam, somnumque offudit.

Cæterum postquam perfecisset deus amatoria opera, 245

Inhæsit sanè ei manui, verbumque dixit, et compellâvit;

“Gaude, mulier, amore-hoc: circumvoluto autem anno,

“Paries pulchros liberos; quoniam haud inanes concubitus

“Immortalium: tu verò eos cura enutrique.

“Nunc autem i ad domum, et contine-te, neque mentionem-feceris; 250

“At ego tibi sum Neptunus terræ-quassator.”

Sic locutus, pontum subiit fluctuantem.

Illa autem gravida-facta, Peliam peperit et Neleum;

Qui fortes ministri Jovis magni fuerunt

Ambo: Pelias quidem in spatiosâ Iæolco 255

Ver. 242. Πορφύρεον δ' ἄρα κύμα περιστάθη.]

At illum

Curvata in montis faciem {circumstetit unda,

Acceptique sinu vasto

Virgil. Georgic. IV. 360.

Ver. 243. — κρύψεν τε.] *Al.* κρύψεν δι.

Ver. 244. Λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην.] Similiter Catullus;

solvit zonam diu ligatam.

Carm. II. ver. 13.

Ver. 247. — περιπλομένη δ' ἵναιαυτοῦ, Τίξεις.] “Quodd si ita, neque ultra decimum
“mensera futura mulierum protolli potest;
“quæri oportet, cur Homerus scripserit
“Neptunum dixisse puellæ à se recens com-
“pressæ; Χαῖρε νῦν φιλότῃτι περιπλομένη δ'
“ἵναιαυτοῦ, Τίξεις ἀγλαὰ τέκνα· Ὡς. — Sed
“Favorinus mihi ait περιπλομένη ἵναιαυτοῦ
“non confecto esse anno, sed affecto. In
“quâ re usus est verbo non vulgaris signi-
“ficationis. Affecta enim, sicuti M. Cicero
“et veterum elegantissimi locuti sunt, ea

“proprie dicebantur, quæ non ad finem
“ipsum, sed proximè finem progressa de-
“ductave erant.” Gellius, lib. III. cap. 16.
Ubi notandum, pro Χαῖρε γύναι, legisse
Gellium, Χαῖρε νῦν.

Ver. 248. — τίξει· ἰπὲρ ἔκ. Barnesium
edidit, τίξεν· ἰπὲρ ἔκ. Quo modo et apud
Gellium legitur, loco jam citato. Sed et
ferri potest vulgata lectio; pronuntiando
scilicet ἰπ' ἔκ, vel ἰπὲρ ἔκ duabus syllabis.
Sic *Iliad.* v. 777.

Μίλλω, ἰπὲρ ἔκ ἰμὶ πάμπαν.

Vide et ad *Il.* i. 349. et i. 533.

Ver. 252. “Ὡς ἔπῳν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο.]

Hæc Proteus; et se jactu dedit æquor in
altum: Virg. Georgic. IV. 528.

Tantum effata,

se fluvio Dea condidit alto.
Æn. XII. 885.

Ver. 254. — θεράποντες Διὸς.] Βασίλειος
ὁ γὰρ οἱ πολέμοιοι, θεράποντες Ἀφροδ. Schol.

Ver. 255. — Ἴαολκῷ.] Ἰωλκός, πύλος
Θεσσαλίας. Schol.

Ναῖε πολύρρηνος· ὁ δ' αἶρ' ἐν Πύλῳ ἡμαθόντι.
Ταὺς δ' ἑτέρους Κρηθῆϊ τέκεν βασιλίσαια γυναῖκῶν,
Αἴσονιά τ', ἠδὲ Φέρητ', Ἀμυθάονά δ' ἱππιόχάρμην.

Τὴν δὲ μέτ' Ἀντιόπην ἴδον, Ἀσσοπίῳ θύγατρα,
"Ἡ δὲ καὶ Διὸς εὖχετ' ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαῦσαι· 260

Καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδ', Ἀμφιονά τε, Ζηθόν τε,
Οἱ πρῶτοι Θήβης ἔδος ἔκτισαν ἱπταπύλοιο,
Πύργωσάν τ'· ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γ' ἰδύνατο
Ναίμεν ἐνρύχρον Θήβην, κρατερῶ περ ἴοντε.

Τὴν δὲ μέτ', Ἀλκμήνην ἴδον, Ἀμφιτρύωνος ἄποιον, 265

"Ἡ ῥ' Ἑρακλῆα θρασυμέμνονα, θυμολέοντα,
Γείνατ', ἐν ἀγκοίνῃσι Διὸς μεγάλου μιγεῖσα·
Καὶ Μεγάρην, Κρείοντος ὑπερβύμοιο θύγατρα,
Τὴν ἔχεν Ἀμφιτρύωνος υἱός, μένος αἰεὶ ἀτειρής.

Μητέρα τ' Οἰδιπόδαο ἴδον, καλὴν Ἐπικάστην, 270

"Ἡ μέγα ἔργον ἔρεξεν αἰδρεΐησι νόοιο,
Γημαμένη ᾧ υἱεῖ· ὁ δ' ὃν πατέρ' ἐξεναρίζας

Habitabat abundans-pecore; hic verò in Pylo arenosà.

Alios verò Cretheo peperit regina mulierum,

Æsonemque, atque Pheretem, Amythaonemque gaudentem-equis.

Post hanc verò, Antiopen vidi, Asopi filiam;

Quæ utique et Jovis gloriabatur in ulnis se-dormiisse;

260

Et peperit duos filios, Amphionemque Zethumque,

Qui primi Thebarum sedem condiderunt septem-portas-habentium,

Turribusque munierunt; quoniam non absque-turribus poterant

Habitare spatiosas Thebas, fortes licet essent.

Post hanc autem, Alcmenam vidi, Amphitryonis uxorem,

265

Quæ scilicet Herculem audacem, animum-leonis-habentem,

Peperit, in ulnis Jovis magnanimi commista:

Et Megaram, Creontis magnanimi filiam;

Quam habuit Amphitryonis filius, robore semper indomitus.

Matrem quoque Oedipodis vidi, pulchram Epicasten,

270

Quæ ingens facinus commisit insipientiâ mentis,

Nupta suo filio; ille verò suum patrem ubi-interfecisset,

Ver. 256. — ἰδ' ἄρ' ἐν Πύλῳ.] 'Ο Νη-
λεὺς δηλαδὴ. Eustath.

Ver. 260. — Ἀσσοπίῳ θύγατρα.] Vide
Pausan. lib. II. cap. 6.

Ver. 261. — ἱαίνου.] Al. ἱχθυῖν.

Ver. 262. Οἱ πρῶτοι Θήβης ἔδος ἔκτισαν.]

Οἱ τῆς Ἀντιόπης τοῦ υἱοῦ. — τὴν πόλιν τὴν κά-
τω προσέκτισαν τῇ Κωδρείᾳ, καὶ Θήβας ὄνομα

ἔδωκε κατὰ συγγένειαν τῇς Θήβης. Μαρτυρεῖ

δὲ μοι τῷ λόγῳ ὁ "Ὅμηρος ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ·

"Ὅτι πρῶτοι Θήβης ἴδον ἔκτισαν ἱπταπύλοιο,

"Πύργωσάν τ'· ὅτι." Ὅτι δὲ Ἀμφίον ἦν, ὁ

καὶ Ζηθὺς ἱπταπύλοιο πρὸς τὴν πόλιν, αἶψα ἱστο-
ρεῖται λόγος ἐν τοῖς ἱστορίαις. Pausan. lib. IX.

cap. 14.

Ver. 263. — ἱπταπύλοιο.] Pausanias, loco jam citato, legit, ἱπταπύλοιο.

Ver. 269. — μένος αἰεὶ ἀτειρής.] Sicho-
liastes explicat, Ὁργῆς ἀφαιρέτου μισοῦ. Minus
rectè.

Ver. 270. — Ἐπικάστην.] Παρὰ τοῖς
Τρωικοῖς, Ἰσκάστην. Schol.

Ver. 272. Γημαμένη ᾧ υἱεῖ· ἰδ' ὃν πατέρ'·

ἱπταπύλοιο Γῆμιν.] Τοῦ δὲ "γημαμένη" καὶ τοῦ

"ἱπταπύλοιο" φαιερὸν διαφορὰν δηλοῖ τὸ Γῆμαι καὶ

τὸ Γῆμασθαι. Eustath. Nempè Γῆμαι, pro-

prie est, Uxorem ducere; Γῆμασθαι, Uxorem

se alicui dare. Vide supra ad ver. 173.

item ad l. 491. et l. 296.

Γῆμεν· ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ δέσαν ἀνθρώποισιν.

Ἄλλ' ὁ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράτῃ ἄλγεα πάσχωεν,

Καδμείων ἦνασσε, θεῶν ὁλοὰς διὰ βουλὰς·

275

Ἡ δ' ἔβη εἰς Ἀῖδαο πυλάρταο κρατερῶτο,

Ἀφαιμένη βρόχον αἰτὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου,

Ὡ, ἄχρ' ἐσχομένη· τῇ δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσσω

Πολλὰ μάλ', ὅσσα τε μητρὸς Ἐριννύες ἐκτελείουσι.

280

Καὶ Χλῶριν εἶδον περικαλλέα· τὴν ποτε Νηλεὺς

Γῆμεν, εὖν διὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἴδνα,

Ὀπλοτάτην κούρην Ἀμφίονος Ἰασίδαο·

Eam uxorem-duxit: statim verò deos vulgata dii fecerunt hominibus.

Sed ille quidem in Thebe amabili dolore patiens,

Cadmēis imperabat, deorum dira per consilia:

375

Ille autem abiit in orcum validas portas-habentem, firmum,

Deligato laqueo sublimē ab altā trabe,

Suo dolore correpta; illi verò dolores reliquit ponē

Valdē multos, quotquot scilicet matris Furiae efficiunt.

Et Chlorin vidi perpulchram; quam olim Neleus

280

Uxorem-duxit, suam ob pulchritudinem, postquam dedisset innumera sponsalia,

Minimam-natu filiam Amphionis Iasidae:

Ver. 273. — ἄφαρ δ' ἀνάπυστα διοίθισαν.] Ἀνὰ σῶμα πᾶσι λίγειν καὶ πηδῶναι ἢ φανερὰ. *Schol.* Aliter Pausanias: Ὁ δὲ [Οἰδίας] ἔ τὸν πατέρα ἀποκτείναν ἡμίλλιν. ὡς πηδῶν ἔ τὴν μητέρα ἱγνυρ Παιδὸς δ' ἔ αὐτὴς ἐ δὲ οἱ γένεσθαι, μέγιστος Ὀμήρου χροῖνος, ὅς ἐκταίνοντες ἐν Ὀδυσῆα. — ἄφαρ δ' ἀνάπυστα διοίθισαν ἀνθρώποις. Πῶς ἐν ἱστορίαις ἀνάπυστα ἄφαρ, ἐ δὲ τίς αὐτὴς ἐκταίνοντες ἱγνυοντες παῖδες τῇ Οἰδίῳ; lib. IX. cap. 5.

Ver. 274. — Θήβῃ πολυηράτῃ.] Πολλὰς ἀρὰς ἔ βλαβὰς διῶν ὑπερμείνῃ. [Ita Barnardus pro vulgato ὑπερμείνῃς ἢ] ἐ γὰρ ὑπερμείνῃς ἔπος ἐν τῇ ὑπερμείνῃ ἀκούειν. *Schol.* Atqui vox πολυηράτῃς semper alibi apud Poetam amabilem significat:

— πολυηράτῃς ἐ γὰρ ἀρετῇ. *Odys.* β. 126.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ἔβηεν πολυηράτῃς ἱερὰς ἀμφυρ.

Ibid. 365.

Νῦν δ' ἐπεὶ ἀμφυρῇ πολυηράτῃς ἱερὰς ἐὼν ἐν φ'. 354.

Vide et ad *Il.* σ'. 512.

Ver. 275. ἦνασσε.] Vide ad *Il.* σ'. 172.

Ver. 277. Ἀφαιμένη βρόχον αἰτὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου.]

Et nodum informis lethi trabe nectit ab altā

Æn. XII. 603.

— ἀμφυρῇ στήν,

Ὅδ' ἐν περὶ τὴν στήν ἡναι ἀσπίδα,

Πλακταῖς ἰσχυρῇ ἀμφυρῇ στήν.

Sophocle. Oedip. Tyrann. ver. 1271.

Enripedei huius mortem aliter refert;

Ἡτάρ δ' ἔπος ἐσθλὴ στήν ἐμφυρῇ,
Ἐμφυρῇ δ' ἐπὶ ἐν περὶ τὴν στήν,
Ἐμφυρῇ δ' ἐπὶ ἐν περὶ τὴν στήν,
Ἐμφυρῇ δ' ἐπὶ ἐν περὶ τὴν στήν.

Ver. 278. — ἄχρ' ἐσχομένη.] *Al.* ἄχρ' ἐσχομένη.

Ver. 279. — ἡμίλλιν.] *Al.* ἡμίλλιν.

Ver. 280. Καὶ Χλῶριν ἑὴν περικαλλέα.]

Ὁ δὲ πολυηράτῃς ἀνάπυστα τὸν ποιητῶν Ὀμήρου, ὅταν μὴν ἀρετῇ ἐμφυρῇ ἔ κάλλος

ἡναι ἐκταίνοντες ἱγνυοντες βέλτεται, τὸν τε

φανερῶν τοῖς κρατίσις χεῖρεται ἔ τὸν ἡμ-

φῶν τοῖς μαλακωτάτοις, ἔ ἐκταίνοντες

τοῖς ἀφῶν τοῖς συλλυγῇ, ἐδὲ ἐμφυρῇ τὸς

ἄχρ' ἐκταίνοντες ἀλλήλους τὰ δύσιν, περ-

φῇ δ' ἐπὶ τὴν στήν ἐκταίνοντες τὸν ἡμ-

φῶν, ἔ μὴν ἀνάπυστα διὰ τὴν ἀσπίδα, ὡς ἔχ-

ταὶ — Καὶ Χλῶριν ἑὴν περικαλλέα,

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

τὴν ποτε Νηλεὺς Γῆμεν ἐν διὰ κάλλος, ἐπὶ

- "Ος ποτ' ἐν 'Ορχομενῷ Μινυητῶ Ἰφι ἄνασσειν
 'Ηδὲ Πύλου βασιλεὺς· τέκεν δὲ οἱ ἀγλαὰ τέκνα,
 Νέστορά τε, Χρόμιόν τε, Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον. 285
 Τοῖσι δ' ἐπ' ἰφθίμην Πηρῶ τέκε, Δαῦμα βροτοῖσι,
 Τὴν πάντες μνῶντο περικτῖται· οὐδέ τι Νηλεὺς
 Τῷ ἐδίδου, ὅς μὴ ἔλικας βόας εὐρυμετώπους
 'Εκ Φυλάκης ἐλάσειε βίης 'Ιφικληΐης
 'Αργαλείας· τὰς δ' οἶος ὑπέσχετο μάντις ἀμύμων 290
 'Εξελάαν· χαλεπὴ δὲ Δεοῦ κατὰ μοῖρα πέδησε,
 Δεσμοί τ' ἀργαλείοι, καὶ βουκόλοι ἀγροῖῳται.
 'Αλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
 "Αψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ἄραι,
 Καὶ τότε δὴ μιν ἔλυσε βίη 'Ιφικληΐη, 295
 Θέσφατα πάντ' εἰπόντα· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.

Qui quondam in Orchomeno Minyæo fortiter imperabat,
 Atque in Pylo regnabat: peperit autem ea illi insignes liberos,
 Nestoremque, Chromiumque, Periclymenumque magnanimum.
 Post hos autem eximiam Pero peperit, miraculum hominibus;
 Quam omnes ambiebant vicini; neque omnino Neleus
 Ullo dabat, qui non camuras boves latis-frontibus
 Ex Phylace abegisset roboris Iphiclei
 Difficiles-abactu: has verò solus pollicitus est vates eximius
 Abacturum se: grave autem dei fatum impedivit,
 Vinculaque sæva, et bubulci agrestes.
 Sed cum jam mensesque et dies exacti-essent,
 Rursus circumvoluto anno, et advenissent horæ;
 Tum verò demum ipsum solvit vis Iphiclea,
 Vaticinia omnia locutum: Jovis autem perficiebatur consilium.

285

290

295

Ver. 283. "Ος ποτ' ἐν 'Ορχομενῷ.] Τὸ δὲ,
 " ἔς ποτ' ἐν 'Ορχομενῷ ἄνασσειν, ἢ Πύλου
 " βασιλεὺς," ἢ πάντων ἔχει σαφές, εἴτε περὶ
 " Ἀμφίονος, εἴτε περὶ Νηλίου λέγεται. Eustath.
 Scholiastes de Neleo interpretatur, quem et
 Pylo et Orchomeno imperasse refert. Quin et
 istud "Νῆϊ Πύλου βασιλεὺς de Neleo intelli-
 gendum liquet ex ver. 256. suprâ. Porro
 dubitat Eustathius annon hic legendum sit,
 " Ἡ δὲ Πύλου βασιλεὺς" ut sit sententia; ἢ
 πατὴρ μιν 'Αμφίον ἐν 'Ορχομενῷ ἄνασσειν, ἢ δὲ
 θυγάτηρ Κλῳριε Πύλου βασιλεὺς διὰ τὸν ἄνδρα
 Κηλῖα.

Ibid. — 'Ορχομενῷ Μινυητῶ.] 'Ορχομενός,
 πόλις Βωιωτίας. Schol. Δύο γὰρ 'Ορχομενοί,
 ὁ μὲν τῆς Ἀρκαδίας, ὁ ὅρκιος καλῶς πολέμη-
 λον, [Iliad. β'. 605.] ὁ δὲ τῆς Βωιωτίας, ὃν
 "Ομηρος καλῶς Μινύιον. Schol. ad Thucydid.
 lib. III. § 112.

Ver. 285. — Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον.]
 Vide Scholiasten ad Apollonii Argonautic.

lib. I. ver. 156. item Ovidium Metamorph.
 lib. XII. ver. 556.

Ver. 287. — ἢ δὲ τι.] Al. ἢ δὲ ἴσθι.

Ver. 289. — Φυλάκης.] Πύλου θιο-
 σαλίας. Schol.

Ver. 290. 'Αργαλείας.] Καλεσθῆς, δυσκίλως
 ἀπὸ τοῦ περιέχοντος διὰ τὸ ἔξωθεν πραγμα-
 τῶν αὐτῶν τὸ περιέχοντος ἐκπύμασι. 'Αργαλείας
 γὰρ ἐκ αὐτῶν αἱ βόες, ἀλλ' αἱ περὶ αὐτὰς
 πραγματῶν αἱ ἐκπύμασι. Schol.

Ibid. — τὰς δ' οἶος ὑπέσχετο μάντις ἀμύμων
 'Εξελάαν.] Μιλάμπος ὁ Ἀμυθῶντος. Schol.

Turpia perpressus vates est vincla Me-
 lampus,

Cognitus Iphicli subripuisse boves;
 Quem non lucra, magis Pero formosa
 coëgit

Mox Amythaonia nupta futura domo.

Propert. lib. II. Carm. iii. ver. 15.

Vide infrâ ad l. 225.

Καὶ Λήδην εἶδον, τὴν Τυνδαρίου παράκοιτιν,
 "Ἡ ῥ' ὑπὸ Τυνδαρίᾳ κρατερόφρον' ἐγένεατο παῖδε,
 Κάστορα δ' ἰππόδαμον, καὶ πύξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα.
 Τοὺς ἄμφω ζωὸς κατέχει φυσίζοος αἷα.
 Οἱ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες,
 "Ἄλλοτε μὲν ζῶουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
 Τειθαῖσιν· τιμὴν δὲ λελόγχασ' ἴσα θεοῖσι.

300

Τὴν δὲ μετ', Ἴφιμέδειαν, Ἀλωῆος παράκοιτιν,
 Εἵσιδον, ἣ δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μιγῆναι.
 Καὶ ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδε, (μινυνθαδίῳ δὲ γενέσθην),
 "Ὡτόν τ' ἀντίθεον, τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην.

305

Et Ledam vidi, Tyndari uxorem,
 Quæ ex Tyndaro magnanimos peperit filios,
 Castoremque equorum-domitorem, et pugilatu strenuum Pollucem;
 Quos ambos vivos detinet alma terra;
 Qui etiam infra terram, honorem à Jove habentes,
 Interdum quidem vivunt alternis-diebus, interdum autem rursus
 Mortui sunt: honorem verò sortiti sunt æqualiter diis.
 Post hanc autem, Iphimedian, Aloëi uxorem,
 Aspexi, quæ sanè dicebat Neptuno se commixtam fuisse:
 Et peperit utique duos filios, (brevis autem vitæ fuerunt),
 Otumque deo-parem, inclytumque Ephialtem;

300

305

Ver. 297. — Τυνδαρία.] Ita Vulgati et hic et infra ὡ. 198. ubi iterum occurrit hæc vox. Similitèrque ὡ. 518. ὡ. 66. Πανδαρία. Barnesius autem legendum contendit Τυνδαρία, Πανδαρία.

Ver. 299. — Πολυδύκεια.] Pronuntia- batur Πολυδύκη.

Ver. 300. Τὸς ἄμφω ζωὸς κατέχει φυσίζοος αἷα.] Sic Il. γ'. 243.

— τὸς δ' ἤδη κατέχιν φυσίζοος αἷα.

Et Odys. λ'. 548.

Τοῖν γὰρ κισφαλὴν ἵτα' αὐτῶν γαῖα κατέχιν.

Ibid. — κατέχιν.] Al. κατέχιν.

Ver. 301. — πρὸς Ζηνὸς.] Al. παρὰ Ζηνὸς.

Ver. 302. "Ἄλλοτε μὲν ζῶουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε Τειθαῖσιν.]

Si fratrem Pollux alternâ morte redemit, Itque reditque viam toties —.

Æn. VI. 121.

'Αναστῆντος Κάστορος ὑπὸ Μιλαέσῳ, ἣ Πολυδέκῳ, Παυδύκῃς ἀφάρτος ὦν, διὰ τὸ ἐν Διὶ γυγνῆναι, παρικάλει τὸν πατέρα, ὅπως ἐπα- τρήσῃ αὐτῷ νέμεισθαι πρὸς τὸν ἀδελφὸν τὴν ἀφάρειαν. ὣς παρ' ἡμῶν ἀμφοτέρους, ὅτι μὴ ἐν Ὀλύμπῳ διατρίβειν, ὅτι δὲ ἐν Ἀιδωνίῳ. Schol. ad ver. 300. Ανίσταται δὲ, φασὶν, ὁ μῦθος ταῦτα εἰς τὸς ἐν ἡρώων διδύμους, οἷς οἱ αὐτοὶ λίσσονται εἶναι οἱ δισκυροὶ οἱ γινόμενοι μὴν παρὰ γῆς, δευτέρων δὲν τιθέναι ἀναβάλλουσι δὲ, ζῶν λίσσονται. Daisiath. Mirè autem Mæcri-

bis; "Gemini autem, (inquit), qui alter- nis mortibus vivere creduntur, quid aliud nisi Solem unum eundemque significant, modò descendentem in ima mundi, mo- dò mundi in summam altitudinem resur- gentem?" Saturnal. lib. I. cap. 21.

Ver. 303. — τιμὴν δὲ λελόγχασ' ἴσα θεοῖσι.] Ita optimè restituit Barnesius. Vulg. λελόχασιν. Quod nullo modo ferri potest: Penultima enim necessariò productur. Vide et ad Il. ὡ. 37.

Ver. 304. — Ἴφιμέδειαν.] Al. Ἀμφιμέ- δειαν.

Ver. 307. "Ὡτόν τ' ἀντίθεον, τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην Οὗς δὲ μνηστὴς ὤσ.]

Hic et Aloidas gemipos, immania vidi

Corpora; qui manibus magnum rescin-

dere cælum

Aggressi, superisque Jovem detrudere regnis.

Æn. VI. 582.

Terra ferros partus immania monstra Gi- gantum

Edidit, arsuros in Jovis ire domum. —

Exstruere hi montes ad sidera summa pa- rabant,

Et magnum bello sollicitare Jovem.

Ovid. Fast. lib. V. ver. 35. 39.

Porro Virgili locum inter eos recenset Macrobius, in quibus Virgilius Homericæ carminis maiestatem non aequat. "Homerus magnitu- dinem corporum alto latoque dimensus" est, et verborum ambitu membra de-

Οὗς δὴ μηκίστους θρέψε ζείδωρος Ἄρουρα,
 καὶ πολὺ καλλίστους, μετὰ γε κλυτὸν Ὠρίωνα
 Ἐννέωροι γὰρ τοί γε καὶ ἐνναπήχες ἦσαν
 Εὖρος, ἀτὰρ μῆκος γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.

310

Οἳ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπεικλήτην, ἐν Ὀλύμπῳ
 Φυλόπιδα στήσεν πολυαἶκος πολέμοιο

Ὅσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν δέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὅσῃ
 Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἐν οὐρανὸς ἀμβατὸς εἶη.

315

Quos scilicet procerissimos enutrivit alma Terra,
 Et longè pulcherrimos, post inclytum Orionem:
 Novennes etenim hi etiam novem-cubitorum erant
 Latitudine; at longitudine erant novem-ulnarum.
 Qui etiam immortalibus minabantur, in Olympo
 Certamen moturos-se tumultuosi belli:
 Ossam Olympo conati sunt imponere, at Ossæ
 Pelium nemorosum; ut cælum scansile esset.

310

315

“pinxit. Vester ait, immania corpora, ni-
 hilque ulterius adjecit, mensurarum no-
 mina non ausus attingere. Ille de con-
 struendis montibus conatum insanæ mo-
 litionis expressit: hic aggressos rescindere
 “cælum dixisse contentus est.” *Saturnal.*
lib. V. cap. 15. Scaliger autem Virgilium
hoc in loco superiore contendit. “Quod
“ad montium congestionem attinet, nemo
“Græcorum ad illorum numerorum artem
“accepit; — et plus dixit quàm Home-
“rus. Ille enim ἀπεικλήτην: nos autem,
“— manibus magnum rescindere cælum Ag-
“gessi &c.” Poetic. lib. V. cap. 3. At-
qui non advertit vir eruditus quanto adhuc
majorem habeat vim apud Homerum istud
“καὶ νῦν ἐκτίλισσαν &c.” ver. 316.
Vide ad ver. 316.

Ver. 308. Οὗς δὴ μηκίστους.] Τί ἔν ὁ Τιτυὸς
[infra ver. 576.] ἐπ' ἰνία κεῖτο πύλινθα;
γηγενὴς ἱκέτιος· σύτους δὲ ἀντιεξιάζει ἀνθρώ-
πων. Schol.

Ver. 309. καὶ πολὺ καλλίστους, μετὰ γε κλυ-
τὸν Ὠρίωνα.] Notandum hic Amplificationis
genus, de quo Quintilianus; “Fit et aliter
“supra summum adjectio; ut apud Vir-
“gilium de Lauso; (Æn. VII. 649.) —
“Quo pulchrior alter Non fuit, excepto Lau-
“rentis corpore Turni. Summum est enim,
“quo pulchrior alter non fuit; huic dein-
“de aliquid supra positum est.” Lib. VIII.
cap. 4. Ὅσα δὲ ἔστι — ἔδ' ἀπλῶς καλοὶ ἔ-
π' ἀλλὰ πολὺ καλλίσοι. Εἰ δὲ αὐτὰ μετὰ τὸν Ὠρίωνα ἐπὶ ταῖς τοῖς, συλ-
λογοῖται τὴν τῷ κάλλει ὑπερβολὴν τῷ Ὠρίωνι.
Eustath.

Ibid. — μετὰ γε κλυτὸν.] Al. μὲν ἀφα-
κλυτὸν.

Ver. 310. — ἐνναπήχης; ἦσαν Εὖρος, ἀ-
τὰρ μήκος — ἐννεόργυιοι.] Ἐκάστης ὀργυῖος

ἀπὸ τριῶν πηχίων ἔσται, τὸ ἐνναπήχης ὡς
τρεῖς ἐπὶ τῷ ἐννεόργυιῳ μήκους. Eustath.

Ver. 311. — μήκος γι.] Al. μήκος τι.
Ibid. — ἐνναόργυιοι.] Pronuntiabatur ἐν-
νέργυιοι. Ὅργυιὰ δὲ εἶναι ἢ τῶν χειρῶν ἕκαστη.
Schol.

Ver. 312. Οἳ ῥα ἔ' ἀθανάτοισιν ἀπεικλήτην.]

Et conjuratos cælum rescindere fratres.

Virgil. Georgic. I. 280.

— et magnis subjectum molibus urget
Æthereas ausum sperare Typhoëa sedes.

Ovid. Metam. lib. V. vers. 346.

Ita ferè apud Hirtium: “Decem habere
“legiones populum Romanum, quæ —
“etiam cælum diruere possent.” De bello
Hispanico, § ult.

Ibid. — ἀπεικλήτην.] Apud Eustathium,
ἀπεικλήτην.

Ver. 314. Ὅσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν
Σίμιν, αὐτὰρ ἐπ' Ὅσῃ Πήλιον εἰνοσίφυλλον.]
Ὅσσαν, ὅρος Θισσαλίας. Ὀλύμπου, ὅρος Μα-
κεδονίας. — Πήλιον, ὅρος Θισσαλίας. Schol.

Ter sunt conati imponere Pelio Ossam

Scilicet, atque Ossæ frondosum involvere
Olympum. Virgil. Georgic. I. 281.

Ubi ingentem nisum et molimen quàm pul-
chrè depingat et quasi ob oculos posita vo-
cabis longæ non elisæ hiatus, vide infra ad
ver. 595. et ad Il. γ'. 362. et ε', 264. Por-
ro de hoc Homeri loco Strabo; “Ὅτι —
χεῖρα τῶνδε, ὡς μίμηται τὸ πᾶν, φερόμενα
τὴν τῶνδε ὁμοίως μὲν τῶν Ἑλληνικῶν, ὁμοίως
δὲ τῶν ἀσπιδίων.” Ὅσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμα-
“σαν Σίμιν, αὐτὰρ ἐπ' Ὅσῃ Πήλιον εἰνοσί-
“φυλλον.” Geograph. lib. I. pag. 47. al.
27.

Ver. 315. — ἀμβατὸς.] Vide ad Il. ζ.
494.

Καὶ νῦ κεν ἐξετέλεισσαν, εἰ ἦβης μέτρον ἴκοντο·
'Αλλ' ὄλεσεν Διὸς υἱός, ὃν ἠΰκομος τέκε Λητώ,
'Αμφότερ'w πρὶν σφαῖν ὑπὸ κρατάφοισιν ἰούλους
'Ανθήσαι, πυκάσαι τε γένον εὐανθέϊ λάχῃ.

Φαίδρην τε, Πρέφρην τε ἴδον, καλήν τ' Ἀριάδην, 320

Κούρην Μίνωος ὀλοόφρονος, ἣν ποτε Θησεύς,

'Εκ Κρήτης ἐς γούνον Ἀθηνάων ἱεράων,

Ἦγε μὲν, οὐδ' ἀπάνητο πάρος δέ μιν Ἀρτεμις ἔσχε

Δίῃ ἐν ἀμφιγύτῃ, Διονύσου μαρτυρίῃσιν.

Μαῖραν τε, Κλυμένην τε ἴδον, στρυγερήν τ' Ἐριφύλην, 325

Et sanè perfectissent, si ad pubertatis mensuram parvenissent :

Sed perdidit eos Jovis filius, quem comas-pulchra peperit Latona;

Ambos: antequam ipsis sub temporibus pilì

Florēt, tegerentque mentum florēti lauragine.

Phædrumque, Procrinque vidì, pulchramque Ariadnam,

Filiam Minòis prudentis, quam olim Theseus,

Ex Crētā in fœcundum-solum Athenarum sacrarum,

Duxit quidem, sed non potius est: antea nempe ipsam Diana detinuit

Diā in circumflua, Bacchi testimonio.

Maïramque, Clymenamque vidì, odiosamque Eriphylen,

320

325

Ver. 316. Καὶ νῦ κεν ἐξετέλεισσαν.] Καὶ ἔμ-
παλιν πολλὰ ὕψη (υἱέσκειται) δίχα παύου,
ὡς πρὸς μυρίους ἄλλους, καὶ τὰ περὶ τοὺς Ἀ-
λωάδας τῇ Ποιητῇ παραίτολημμένα, "Ὅσων
" ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θίμιν, ἔσ." Καὶ τὸ
τούτους ἐστὶ μᾶλλον ἐπιφροῦνον, " Καὶ νῦ κεν
" ἐξετέλεισσαν." Longin. de Sublimitate, § 8.
Quintilianus hanc Aspriflouandi speciem In-
crementum appellat. Quod (inquit) " est
" potissimum, cum magna videntur etiam
" quæ inferiora sunt. Id aut uno gradu
" fit, aut pluribus. Per id venit non
" modò ad summum, sed interim quo-
" dammodo supra summum." Lib. VIII.
cap. 4.

Ver. 317. 'Αλλ' ὄλεσεν Διὸς υἱός.] Οἱ νώ-
τεροι φασὶν τὴν Ἀφροδίτην ἔλαφον ἵσταναι δι' αὐτῶν
τοὺς δι, τὴν ἔλαφον ἀφίντας, ἀλλήλους διαχρή-
σασθαι. Schol.

Ver. 318. — ὑπὸ κρατάφοισιν ἰούλους Ἀ-
ρῆσαι.]

Tum mihi prima genas vestibat flore ju-
venta. Æn. VIII. 160.

Ver. 319. — γένον.] Ἀ. γένον. Quod
est contractum ex γένον.

Ver. 320. Φαίδρην τε, Πρέφρην τε ἴδον.]
Φαίδρα, Μίνως θυγάτηρ, γυνὴ Θησέως. —
Πρέφρην, Ἐρεχθίδος θυγάτηρ. Schol.

Hic Phædrum Procrinque locis —
Æn. VI. 445.

Ver. 321. — Μίνωος ὀλοόφρονος.] Vide
suprà ad 4. 52.

Ver. 323. — πάρος δέ μιν.] Ἀ. πάρος
γε μιν,

Ibid. — ἔσχε.] Νῦν ἀντὶ τῇ ἀνάλει. Γρά-
φεται ὡς ἔκτα. Schol. Et MS. à Tho. Ben-
leio collatus habet ἔκτα.

Ver. 324. Δίῃ ἐν ἀμφιγύτῃ.] Δία, ἡθε-
ρὸς τῇ Κρήτῃ, ἣτις Νάξος καλεῖται ἱερὰ δι
αὐτῇ τῇ Διονύσῳ. Schol.

Ibid. — Διονύσου μαρτυρίῃσιν.] Ἐπὶ κατ-
μαρτύρησιν αὐτῆς ἀσέβειας, μιγάς ἐν τῇ τε-
μνίῃ αὐτῇ τῇ Θεῶν οἱ δι νώτεροι φασὶ κατ-
λιφθῆσαν αὐτὴν ὑπὸ Θεῶν, ἀπαγῆναι ὑπὸ
τῇ Διονύσῳ. Schol. Cæterum quâ ratione ex
μαρτύρησιν fit μαρτυρίῃ, vide ad II. 4. 338.
et 4. 304.

Ver. 325. Μαῖραν τε.] Μαῖρα, Περσέως καὶ
Ἀνδροσφίας θυγάτηρ ἱταλίσσεται δι παρθένης.
Schol.

Ibid. — Κλυμένην τε ἴδον.] Κλυμένη Με-
νέως τῇ Ποσειδῶντος ἔ Εὐρυκλῆος τῆς Ἐριφύ-
φαντος, γαμβρῖσα Φυλάκῳ. Schol. Ἀ. Κλυ-
μένην τ' ἴδον.

Ibid. — στρυγερήν τ' Ἐριφύλην.] Ἰφθ-
θυγάτηρ μισσητὴ δι διὰ τὸ λαβῆναι παρὰ Πω-
λυκλῆος ἢ Ἀδράστου χροστὴν ὄρμον, ἔ περιδικά-
σαι Ἀμφιθέου τὸν ἄνδρα αὐτῆς μὴ βυλόμενον
τραπέσιδαι ἐπὶ Θάλας, εἰδέναι ὡς μάντιν τὸ
ἀποσπείραντο. Schol. Porro Scholia ad ver.
326. Eriphylen Talai filiam memorant.
Hinc apud Virgilium;

— moestamque Eriphylen.

Æn. VI. 445.

Et apud Ovidium;

E quibus exierat, trajecit viscera ferro

Filius; et poenæ causa monile fuit.

Amor. lib. I. x. 52.

"Η χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἰδέξατο τιμήντα.

Πάσας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνῃ,

"Οσσας ἠρώων ἀλόχους ἴδον, ἠδὲ Δύγατρας·

Πρὶν γάρ κεν καὶ νύξ φθεῖτ' ἄμβροτος· ἀλλὰ καὶ ὦρῃ
Εὐδεῖν, ἣ ἐπὶ νῆα Δοὴν ἐλθόντ' ἐς ἑταίρους,

330

"Η αὐτοῦ· πομπὴ δὲ θεοῖς, ὑμῖν τε μελήσει.

"Ὡς ἔφατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·

Κληθμῶ δ' ἔσχοτο κατὰ μέγαρα σκίοεντα·

Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων·

Φαίηκες, πῶς ὑμῖν ἀνὴρ ὅγῃ φαίνεται εἶναι,

335

Εἶδός τε, μέγεθός τε, ἰδὲ φρένας ἔνδον εἴσας·

Ξεῖνος δ' αὐτ' ἐμὸς ἐστίν· ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς·

Τῷ μὴ ἐπειγόμενοι ἀποτέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα.

Οὕτω χρηῖζοντι κολούεστε· πολλὰ γὰρ ὑμῖν

Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, θεῶν ἰότητι, κίονται.

340

Quæ aurum pro dilecto marito accepit pretiosum.

Omnes verò non ego dixero, neque nominavero,

Quotquot Heroùm uxores vidi, et filias;

Prius enim etiam nox periret divina: sed et hora

Dormiendi *mihi*, sive ad navem celerem digresso ad socios,

330

Sive hic: deductio autem diis, vobisque cura-erit.

Sic dixit: illi verò omnes muti facti-sunt silentio;

Voluptateque tenebantur per domum obscuram.

His verò Arete candida-ulis exordiebatur sermonem;

"Phæaces, quomodo vobis vir hic videtur esse,

335

"Formæque, magnitudinæque, atque mente intus æquâ?

"Hospes verò itidem meus est; unusquisque autem particeps-est honoris:

"Ideò nē festinantes dimittite, neque dona

"Sic egenti inhibete: multa enim vobis

"Bona in ædibus, deorum benignitate, jacent."

340

Ver. 229. — Πρὶν γὰρ κεν καὶ νύξ φθεῖτ' ἄμβροτος.]

Antè diem clauso componet vespèr Olympo. Æn. I. 374.

Ibid. — φθεῖτ'.] Nonnulli, notante Barnesio, hic legunt φθίτ'. Quod, uti ipse rectè observat, primam corripit. Vide infrà ad ß. 357. et ὕ. 340. item ad II. ε'. 100.

Ibid. — ἀλλὰ ἔ ὦρῃ Εὐδεῖν.]

— et jam nox humida cælo

Præcipitat, suadentque cadentia sidera somnos. Æn. II. 8.

Ver. 330. — ἣ ἐπὶ νῆα Δοὴν.] Vide suprâ ad §. 51.

Ver. 332. — οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο.]

Conticuere omnes, intentique ora tenebant. Æn. II. 1.

Dixerat Æneas; olli obstupuerè silentes,

Conversique oculos inter se atque ora tenebant. Æn. XI. 120.

Ver. 333. Κληθμῶ.] Τῇ μετὰ ἡδονῇ καὶ τέρψει συγχίζω. Schol. "Ἡδονῇ δὲ τὸ μὴ δι' ὧτων ὄμμα, κἀληθεὶς ἐστὶ τὸ δι' ὁράματος γινώσκω. Plutarch. de Solertiâ Animalium. "Delectatio, voluptas suavitatis auditus & nimum deleniens." Cicero, Tusc. Quest. lib. IV. § 9. Vide Menagii Annotationes ad Laërtium, lib. VII. pag. 191.

Ibid. — ἔσχοτο.] Al. ἔσχοτο.

Ver 336. — λίαν.] Τὰς ἀπαλογόνας τῶν σώματι, ἢ ἡθὺς ἢ δικαίας. Schol.

Ver. 337. Πάντες δ' αὐτ' ἐμὸς ἐστίν.] Διὰ τὰ φησὶν ἡ Ἀρήτη ἄξιον εἶναι μὴ μακρολογεῖσθαι, ἐστὶ δὲ ἢ αὐτῆς ἐπὶ ξένου, αὐτῇ γὰρ ἀρετῇ προσήλθ' ἢ ἐπὶ ἱκανῶς εὐνοου. Schol.

Ver. 340. — Θεῶν ἰότητι, κίονται.]

Ζεὺς δ' αὐτὸς τίμειν ἄλλον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισι. Suprà, ζ. 188.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρον, ἦρος Ἐχένης,
 "Ὅς δὴ Φαίηκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν.
 "ὦ φίλοι, εἴ μιν ἔμμεν ἀπὸ σκοπῆς εἰδ' ἀπὸ δόξης
 Μυθεῖται βασιλῆα περιφραν' ἀλλὰ πίθεσθι.
 'Αλκινόου δ' ἐκ τοῦδ' ἔχεται ἔργον τε, ἔπος τε. 345
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 Τῆτο μὲν ἔτω δὴ ἔσαι ἔπος, αἶπεν ἔγωγε
 Ζωὸς Φαίηκεσσι φιληρέτροισιν ἀνάσσω.
 Ἐσῖνος δὲ τλήτω, μάλα περ νόστοιο χατίζω,
 "Εμψης ἔν' ἐπρωῖναι ἐς αὔριον, εἰδόκε πᾶσαν 350
 Δατίνην τελέσσω πομπήν δ' ἀνδρεσσι μελήσει
 Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τῷ γὰρ κράτος ἔσθ' ἐνὶ δῆμῳ.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 'Αλκίνοε κροῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 Εἴ με καὶ εἰς ἐπαυρόν ἀνάγοιτ' αὐτόθι ρίμνειν, 355
 Πομπήν τ' ὀτρύνοιτε, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῖτε,
 Καί κε τὸ βελούμην, καὶ πεν πολὺ κέρδιον εἴη,
 Πλειοτέρη σὺν χεὶρὶ φίλῃν ἐς πατρίδ' ἐκίσθαι·

Inter hos autem et locutus est senex Heros Echenēus,

Qui sanē Phæacum virorum maximus-natu erat;

"O amici, non utique vobis à scopo neque præter decorum

"Loquitur regina prudens; sed obedite;

"Alcinōo autem ex ipso pendet opusque, dictumque."

345

Huic autem rursus Alcinōus respondit, dixitque;

"Hoc quidem ita demum peractum erit verbum, si ego

Vivus Phæacibus navigandi-studiois imperem.

"Hospes autem sustineat, valdè licet reditum desiderans,

"Omnino igitur expectare in crastinum, donec totum

350

Munus perficiam: deductio autem viris curæ-erit

"Omnibus, potissimum autem mihi; hujus enim imperium est in populo."

Huic autem respondens allocutus est prudens Ulysses;

"Alcinōe rex, omnium clarissime populorum,

"Si me etiam in annum jusseritis hîc manere,

355

"Deductionemque apparaveritis, et splendida dona dederitis,

"Etiam hoc mallet, et multò utilius esset,

"Pleniori cum manū charām in patriam pervenire;

Ver. 342. "Ὅς δὴ Φαίηκων.] Deest hic versus in MS. à Tho. Bentleio collat.

Ver. 343. — ἔμμεν.] Apud Eustathium, ἔμμεν.

Ibid. — ἀπὸ δόξης.] Ἀποδοῖν ἡς ἔχουσιν περὶ τὰς ξείνων διατίσεις. Schol.

Ver. 345. — ἐκ τοῦδ' ἔχεται ἔργον τε, ἔπος τε.] Οἷός ἐστιν Ἀλκινόου ἰσὶ τὸ τελέσαι ἀπαλλοτρίωναι. Schol. Sic Iliad. i. 102.

— εἰς δ' ἐπαυρῶν, εἰ, καὶ πεν ἀρχῇ

VOL. I.

Ver. 347. — ἔπος.] Ἀλ. γέρον.

Ver. 350. — ἐς αὔριον.] Ἀλ. ἰσχυρίσθαι.

Ver. 351. — πομπήν δ' ἀνδρεσσι μελήσει.] Sic suprâ à. 358.

— μῦθος δ' ἀνδρεσσι μελήσει.

Item Iliad. ζ'. 492.

— σέλιμους δ' ἀνδρεσσι μελήσει.

Ver. 356. Περσῶν σ' ἐκέρωνται.] Ἀλ. Περσῶν δ' ἐκέρωνται.

Ε c

Καί κ' αἰδοίότερος καὶ φίλτερος ἀνδράσιχ' εἶην
 Πᾶσιν, ὅσοι μ' Ἰθάκηνδε ἰδοῖατο νοστήσαντα. 360
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετα, φωνήσεν τε·
 ὦ Ὀδυσσεῦ, τὸ μὲν ἔτι σ' εἴσκομεν εἰσορόωντες,
 Ἥπεροπῆά τ' ἔμεν καὶ ἐπὶ κλοπον, οἷά τε πολλὰς
 Βόσκει γαῖα μέλαινα πολυπερέας ἀνθρώπους,
 Ψεύδεά τ' ἀρτύνοντας, ὅθεν κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο· 365
 Σοὶ δ' ἐνὶ μὲν μορφῇ ἐπέων, ἐνὶ δὲ φρένες ἐσθλαί·
 Μῦθον δ', ὥς ὅτ' αἰοῖδος ἐπισταμένως κατέλεξας
 Πάντων τ' Ἀργείων, σίο τ' αὐτῆ, κῆδεα λυγρὰ.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως καταλέξον,
 Εἴ τιςας ἀντιθέων ἐτάρων ἴδες, οἳ τοι ἅμ' αὐτῶ 370
 Ἴλιον εἰς ἅμ' ἔποντο, καὶ αὐτῆ πότμον ἐπέσπον.
 Νῦξ δ' ἦδε μάλα μακρὴ, ἀβέσφατος· ἐδὲ πω ὄρη
 Εὐδειν ἐν μεγάρῳ· σὺ δέ μοι λέγε Δῖσκελα ἔργα.
 Καί κεν ἐς ἧν δῖαν ἀνασχοίμην, ὅτε μοί σὺ

“ Et magis honorabilis et charior viris essem

“ Omnibus, quotquot me in Ithacam viderent reversum.”

360

Huic autem rursus Alcinoüs respondit, dixitque;

“ O Ulysses, hoc quidem nequitquam te suspicamur aspicientes,

“ Impostoremque esse et fallacem, perinde ut multos

“ Pascit terra nigra latè-dispersos homines,

“ Mendaciaque concinnantes; unde quis neque suspicaretur :

365

“ Tibi verò inest quidem elegantia verborum, inest et mens bona ;

“ Historiam verò, ut et Cantor, scitè recensuisti

“ Omniumque Argivorum, tuique ipsius dolores tristes.

“ Sed age mihi hoc dic, et accuratè narra ;

“ Siquos eximiorum sociorum videris, qui te ipsum

370

“ Ad Ilium unà comitati sunt, et illic fatum obierunt.

“ Nox autem hæc valdè longa, immensa ; neque adhuc tempus

“ Dormiendi in ædibus : tu autem mihi dic mira opera.

“ Etiam in-auroram divinam sustinerem, quandò mihi tu

Ver. 359. Καὶ κ' αἰδοίότερος.] Ἐντιῶθιν Ἡ-
 σίοδος, [Erg. I. 311.] “ πλάττω δ' ἀρετὴ καὶ
 “ κῆδος ὁπποῦ.” Schol.

Πᾶς τις πλάσσειν ἄνδρα τίσι, ἅτις δὲ πιν-
 χερν. Theogn. Gnom. ver. 621.

plurimus auro

Venit honos

Ovid. Art. Amator. II. 277.

Ver. 365. — ἀρτύνοντας.] Vide supra
 ad 7. 771.

Ver. 366. Σοὶ δ' ἐνὶ μὲν μορφῇ ἐπέων, ἐνὶ δὲ
 φρένις ἐσθλαί.] Dna. Dacier istud μορφῇ ἐπέων
 malam in partem accipit; ac si dixisset
 Alcinoüs, Ulysses in hæc narratione speciem
 quidem mendacis impostorisque præ se
 ferre; reverà autem animo probo ingenio-
 que optime præditum esse. Similiterque

ferè Eustathius : Τὸ δὲ “ μορφῇ ἐπέων ” καὶ
 “ φρένις ἐσθλαί,” δηλοῖ δύνασθαι μὲν τὸν Ὀδυ-
 σσεῖα μορφάζειν τὰ ψευδῆ καὶ ὅπως ἀπαυξάνει
 ἀλήθειαν, μὴ δὲ δι' ποιῆν τῶτο εἰκῇ καὶ ἀπλῶς
 διὰ τὰς ἐσθλὰς φρένας. Rectius verò (ut
 opinor) et simplicius Scholiastes, qui istud
 μορφῇ exponit εὐπρέπεια.

Ibid. — ἐνὶ μὲν.] Ἀλ. ἐνὶ μὲν.

Ver. 369. et 456. Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ
 καὶ ἀτρεκέως καταλέξον.]

— mihiq; hæc edisere vera roganti.
 Æn. II. 149.

Ver. 372. Νῦξ δ' ἦδε μάλα μακρὴ.] Ὅτι
 ἰθὺλων δὲ Παιστής δηλώσαι τὴν ἄρσιν ὅτι τὰ ἐν
 ποσὶ μὲν γίνεται, καὶ ὅτι φθιόντων ἦν, ἢ καὶ
 περὶ αὐτῶν τοιαύτης, ἄρα φησὶ. “ Νῦξ ἦν μὲν
 “ λὰ μακρὴ, ἀβέσφατος.” Eustath.

Τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σὰ κήδεα μυθήσασθαι. 375

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Ἀλκίνοος πρέϊον, πάντων ἀριδείκτε λαῶν,

ᾠρῇ μὲν πολέων μύθαν, ᾠρῇ δὲ καὶ ὕπνου·

Εἰ δ' ἐτ' ἀκουέμεναί γε λιλαίεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε 380

Τούτων σοι φθονέοιμι καὶ οἰκτρότερ' ἄλλ' ἀγορεύσαι

Κήδε' ἐμῶν ἐτάρων, οἳ δὴ μετόπισθεν ὄλοντο·

Οἳ Τρώων μὲν ὑπέξέφυγον στονόεσσαν αὐτὴν,

Ἐν νόστῳ δ' ἀπόλοντο, κακῆς ἰότητι γυναικός.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλη

Ἀγνὴ Περσεφόνεια γυναικῶν δηλυτεράων, 385

Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Ἀγαμέμνωνος Ἀτρεΐδαο

Ἀχρυμένῃ περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσσαι ἅμ' αὐτῷ

Οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνατον καὶ πότμον ἐπέσπον.

Ἔγνω δ' αἰψ' ἐμὲ κείνος, ἐπεὶ πῖεν αἷμα κελαϊνόν·

Κλαῖε δ' ὄγε λιγέως, θαλερόν κατὰ δάκρυον εἴβων, 390

Πιτνάς εἰς ἐμὲ χεῖρας, ὀρέξασθαι μενεαίνων·

Ἀλλ' οὐ γάρ οἱ ἐτ' ἦν ἰς ἔμπεδος, οὐδὲ τι κύκυσ,

Οἷη περ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.

Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσά τ' ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,

“Sustineres in ædibus tuos dolores narrare.”

375

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses ;

Alcinœ rex, omnium clarissime populorum,

Tempus quidem multi sermonis, tempus verò et somni :

Sin adhuc audire utique cupis, haud ego

His tibi recusavero et miserabiliores alios narrare

380

Dolores meorum sociorum, qui scilicet postea perierunt ;

Qui Trojanorum quidem effugerunt luctuosum bellum,

In reditu verò perierunt, mala consilio fœminæ.

Cæterum postquam animas quidem dispersisset huc atque illuc

Casta Proserpina mulierum fœminarum,

385

Supervenit deinde anima Agamemnonis Atridæ

Dolens ; circumque aliæ congregatæ erant, quæcunque simul-cum eo

Domo in Ægisthi perierunt et fatum obierunt.

Agnovit verò statim me ille, postquam bibisset sanguinem nigrum ;

Flebat autem in vehementer, uberes lachrymas stillans,

390

Extendens ad me manus, attingere cupiens :

Sed non amplius ei aderat vis firma, neque omnino potentia,

Qualis scilicet antea erat in flexilibus membris.

Illum quidem ego et ilevi conspicar, misertusque sum in animo,

Ver. 379. — ἐκ ἂν ἔγωγι.] Apud Eustathium, ἐκ ἂν ἴπαιτα.

Ver. 380. — ἀγορεύσαι.] Al. ἀγορεύειν. Atque ita legitur apud Eustathium.

Ver. 383. — κακῆς ἰότητι γυναικός.] Ἐλίνας, ἢν Κλυταιμνήστρας, ἢ κακωδέσις Κασάνδρας, ἢν διαφθόρας ὁ Διογὴς Δίας ἐν τῇ τιμῇ τῆς Ἀθηνᾶς, δυσμενῇ κατέστησε τῷς Ἑλλησι τὴν Ἀθηνᾶν. Schol. Sic infra ver. 436.

γυναικείας διαβουλές.

Ver. 385. Ἀγνὴ Περσεφόνεια.] Sic apud Virgilium ;

Casta — Lucina —

Eclog. IV. 10.

Casta — Proserpina —

Æn. VI. 402.

Al. Ἀινὴ Περσεφόνεια.

C c 2

Καί μιν φωνήσας ἔπειτα πτερόεντα προσπιῦδαν·

395

Ἀτρεΐδῃ κύδιστε, ἀναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,

Τίς νύ σε κῆρ ἰδάμασσε τανηλεγίος Δανάοιο;

Ἢέ σέ γ' ἐν νῆσσι Ποσειδάων ἰδάμασσει,

Ὅρσας ἀργαλίων ἀνέμων ἀμέγαλτον αὐτμῆν;

Ἢέ σ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἰδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσῳ,

400

Βούς περιταμνόμενον, ἡδ' οἶων πάσα καλὰ,

Ἢέ περὶ πτόλιος μαχεούμενον, ἢ γυναικῶν;

Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε·

Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

Οὔτ' ἐμέ γ' ἐν νῆσσι Ποσειδάων ἰδάμασσει,

405

Ὅρσας ἀργαλίων ἀνέμων ἀμέγαλτον αὐτμῆν.

Οὔτε μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἰδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσῳ

Ἀλλὰ μοι Αἰγισθος τεύξας Δανάεσσι τε, μόρον τε·

Ἐπτα, σὺν οὐλομένη ἀλόχῳ, οἰκόνδε καλίσσας,

Et ipsum compellans verbis alatis allocutus sum;

395

“Atride gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,

“Quondam te fatum domuit longum-somnum-adferentis mortis?

“An te scilicet in navibus Neptunus domuit,

“Excitato sævorum ventorum immenso flatu?

“An te hostiles viri læserunt in terrâ

400

“Boves prædantem, atque oxium greges pulchros?

“An pro urbe pugnantem, sive focuinis?”

Sic dixi: ille autem me statim respondens allocutus est;

“Inclyte Lærtiade, solers Ulysses,

“Neque me sanè in navibus Neptunus domuit,

405

“Excitato sævorum ventorum immenso flatu;

“Neque me hostiles viri læserunt in terrâ:

“Sed mihi Ægisthus structâ morteque fatoque,

“Occidit, cum perniciosâ uxore, ad domum ubi vocasset,

Ver. 400. et 407. — ἐπὶ χέρσῳ.] *Al.* ἐπὶ γυναικῶν.

Ver. 401. Βῆς περιταμνόμενον.] Ἐπειδὴ αὐτὸς ἰδὼν εἰς Κίονας, [suprà i. 45.] ἔ' ἀπαγγεῖλαι καὶ ἰαχυμένους, ἐκ τοῦ ἀπῆλλαξεν, ἐκόντος τὰ ῥοια ὑποσπῆσαι· ἀποκρίναι τὸν Ἀγαμέμνονα. *Schol.* Cæterum *Barnesius* hoc in loco nullâ auctoritate de suo edidit Βῆς περιμαρνόμενον· itaque legendum fidenter pronuntiat. Attamen firmatur vulgata lectio tum ex *Δ. 112.* infrà, ubi ideni versus occurrit, et in omnibus scriptum est περιταμνόμενος· tum ex *Iliad. ε΄. 628.* ubi eadem phrasi utitur Poëta;

Τάμνοντ' ἀμφὶ βοῶν ἀγέλας καὶ πάσα καλὰ.

Porro vocem περιμαρνόμενος hic exponit *Sabotierus*, περιλαύνοντα· *Eustathius* autem περιεῖ τῆς ἀλλοτρίας γῆς ἐφύκνοντα.

Ver. 402. — ἢ γυναικῶν.] *Al.* ἢ γυναικῶν; ut infrà *α. 113.*

Ver. 407. 408. Ὅστι μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες — Ἀλλὰ μοι Αἰγισθος.] Similiter *Electra* apud *Sophoclem*;

Πατρίε, δὲ πατὴρ μὲν βάρβαρον αἶσαν
Φοίνος Ἀχῆς ἐκ ἐξίνιστος
Μήτηρ δ' ἢ μὴ, χεῖρ κακολεχθῆς
Αἰγισθος, ὅστις ἔχον ὑλοτόμῳ,
Σχέζετο πάρα φονίᾳ πελίκῳ.

Sophocl. Electæ, ver. 94.

Vide ad ver. 410.

Ver. 408. 409. Ἀλλὰ μοι Αἰγισθος — σὺν ὑλομένη ἀλόχῳ.]

Ipse Mycænæus magnorum ductor Achivum

Conjugis infandæ prima intra limina Oppetit;

Æn. XI. 966.

- Δειπνίσσας, ὥς τις τε κατίστανε βῦν ἐπὶ φάτιγ. 410
- "Ὡς δ' ἄνεν οἰκτίστω δαίνατ'· περὶ δ' αἰχλοὶ ἐφαίρει
 Νωλεμέας κτείνοντο, σῦες ὥς ἀργυρόδοντας;
 Οἱ ῥά τ' ἐν ἀφρεῖ ἀνδρὸς μέγα θυγαμένεσσιν
 "Ἡ γάρ μιν, ἥ ἐράνη, ἥ εἰλαπίνη τεύαλυνε.
 "Ἢδη μὲν πολέων ἀνδρῶν φθὶν ἀντεβόλησας 415
 Μενάξ κτενομένον, καὶ ἐν κρατερῇ ὑσμίνῃ.
 'Αλλά κε πῖνα μάλιστα ἰδοὶ ὀλοφύροιο θυροῖ·
 "Ὡς ἀμφὶ κρητῆρα, τραπέζας τε πληθέσας,
 Κείμεθ' ἐνὶ μεγάρῃ· δάπτεον δ' ἅπαν αἵματι· Σῦν.
 Οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ὑπὸ Πριάμοιο θυγατρὸς, 420
 Κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταίμνηστρῃ δολομήτης
 'Αμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ἐγὼ πῶτ' ῥαίη χεῖρας αἵετον,
 Βάλλον ἀποθήεσθαι περὶ φασγάνῃ· ἥ δὲ κυνώπις

" Convivio-exceptum, quemadmodum quis occidit bovem ad praecepto. 410

" Sic perii miserabilissimā morte; circum autem alii socii

" Continud occidebantur, ut sves albi-dentibus,

" Qui scilicet mactantur in locupletis viri praepotentis

" Aut nuptiis, aut convivio-collatio, aut epulis lautia.

" Jamjam tu quidem multorum virorum caedi interfutisti, 415

" Separatim interfectorum, et in asperā pugna;

" Sed illa potissimum conspicatus misertus essee animo,

" Ut circa craterem, mensasque plenas,

" Jacebamus in domo; pavementum autem totum sanguine fluebat.

" Miserabilissimam autem audiui vocem Priami filiae, 420

" Cassandreae, quam occidebat Clytemnestra dolosa.

" Juxta me: at ego ad terram manus elevans

" Jaciebam moriens, ad gladium captandum; illa autem impudens

Ver. 410. Δειπνίσσας, ὥς τις τε κατίστανε βῦν ἐπὶ φάτιγ.] Vide suprā ad γ. 535.

Ver. 412. — ἀργυρόδοντας.] Αἱ ἀργυρόδοις.

Ver. 413. — θυγατρίου.] Vide ad II. α. 398.

Ver. 414. "Ἡ γάρ μιν, ἥ ἐράνη, ἥ εἰλαπίνη.] Vide suprā ad α. 298. "Ερανος αἰγίται τοῖς ἐν συμβόλῃ γυμνάζονται δάστυν. Schol.

Ver. 418. — τραπέζας τε πληθέσας.]

— dapes, et plene pocula mensae.

Æn. XI. 738.

Ver. 419. Κείμεθ' ἐνὶ μεγάρῃ.] Αἱ. Κείμεθα ἐν μεγάρῃ.

Ibid. — δάπτεον δ' ἅπαν αἵματι Σῦν.]

— atro tepefacta cruore

Terra torique madent. — Æn. IX. 339.

Ver. 423. — ἥ δὲ κυνώπις Νοσφίστα.] Minus recte hic Eustathius; καὶ τὰ ἱφιζῆς, ἦσαν τὸ, " αὐτὰρ ἐγὼ πῶτ' ῥαίη χεῖρας αἵε-

" εων, Ἰκαλλον ἀποθήεσθαι περὶ φασγάνῃ· ἥ " δὲ κυνώπις νοσφίστα, " [ἀμφιβάλλας ἱχθυεῖ].

" Ἡ γὰρ λέγει ὅτι ἰχθὺς μὲν πρὸς τῇ γῇ θνήσκουσιν, Ἰσχυρὸν χεῖρας αἰεὶν πρὸς τῇ φασγάνῃ, ὡς ἐπὶ ἀμύθη· ἥ δὲ Κλυταίμνηστρα φάσαντα ἱσχυ-

ρῆσθαι μὲν τὴν ἀμύθη, νοσφίς ἰσχυρὸν ποιησάμενος αὐτὸ· ἥ δὲ ἰσχυρὸς μὲν πρὸς τῇ γῇ καὶ χεῖρας αἰεὶν Ἰκαλλον σφάδασι καὶ πρὸς ἀμύθη· ἥ δὲ γυνὴ ἱχθυεῖσθαι μὲν νοσφίς γινώσκουσα. Et Barnetius: " Νοσφίς potest quidem ad Gladium referri,

" quem subduxerat cadenti egregia uxor."

Nempē non adverterunt viri eruditi, primarium hunc et maxime proprium esse vocis mediae usum; Νοσφίς, aliud; Νοσφίστα, se ipsa, ἀποθνήσκει. Vide suprā ad ε. 491. et ε. 296. Recteque proinde exponit Scholiastes, ἱχθυεῖσθαι. Quin et eam veram esse hujus vocis significationem liquet ex sequentibus,

" ὅτι μοι ἴσθλη ὤε."

Gr 3

Νοσφίσαι', ἔδὲ μοι ἔτλη, ἰόντι περ εἰς Ἀῖδαο,
 Χερσὶ κατ' ὀφθαλμὺς ἐλέειν, σὺν τε στόμ' ἐρεῖσαι. 425
 "Ὡς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικὸς,
 "Ἢ τις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βάληται
 Οἷον δὴ καὶ κείνη ἐμήσατο ἔργον ἀεικὲς,
 Κερίδιώ τεύξασα πόσει φόνον· ἦτοι ἔφην γε 430
 Ἀσπασίος παίδεσσιν, ἰδὲ δμῳέσσι μιοῖσιν,
 Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι ἢ δ' ἔξοχα λύγρ' εἰδυῖα,
 "Ἢ τε κατ' αἰσχὸς ἔχενε, καὶ ἰσομένησιν ἁπίσσω
 Θηλυτέρησι γυναιξὶ, καὶ ἢ π' εὐεργὰς ἦσαν.
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 "Ὡ πόποι, ἦ μάλα δὴ γόνον Ἀτρείος· εὐρύοπα Ζεὺς 435
 Ἐκπάγλως ἦχθηρε, γυναικείας διὰ βωλὰς,
 Ἐξ ἀρχῆς Ἑλένης μὲν ἀπαλόμαθ'· εἵνεκα πολλοί·

"Secessit; neque mihi sustinuit, eunti licet ad Orcum,

"Manibus oculos comprimere, atque os constringere.

425

"Aded non gravius et improbius aliud muliere,

"Quæcumque scilicet talia in mentem facinora induxerit;

"Quale utique et illa patravit facinus indignum,

"Cui-virgo-nupserat structâ marito cæde: sanè putabam quidem.

430

"Gratum me liberis, atque famulis meis,

"Dorum venturum: illa verò apprimè exitialia callens,

"Sibique infamiam offudit, et futuris in posterum

"Foemineis mulieribus; etiam ei quæ proba fuerit."

Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum;

"Papæ! certè valdè utique genus Atrei altitonans Jupiter

435

"Vehementèr odit, feminea propter consilia,

"Ab initio: Helenæ quidem causâ perimus multi;

Ver. 424. 425. — ἔδὲ μοι ἔτλη, — Χερ-
 πατ' ὀφθαλμὺς ἐλέειν.]

— nec te tua funera mater

Prodixi, pressive oculos, — *Æn.* IX. 486.

Ver. 426. "Ὡς ἐκ αἰνότερον ἔκ κύντερον ἄλλο
 γυναικὸς.] *Clemens Alexandrinus* *Homerum*
hunc versum ex Orphico desumpsisse ait. Ὀρ-
 φῖως τῶν ποησάτων, "Ὡς ἐκ κύντερον ἦν ἔ-
 ργον ἄλλο γυναικὸς." Ὀμηρος ἄντικτος λίγει,
 "Ὡς ἐκ αἰνότερον ἔκ κύντερον ἄλλο γυναικὸς."
Strom. lib. VI. Similitèr porrò *Hesiodus*;

— τῆς δ' αὐτῆς κακῆς ἢ ῥίγιον ἄλλο.

"*Erg.* ἔ' *Hæg.* II. 321.

Et *Menander*, apud *Stobæum*;

— ῥίγιον ἐστὶ θνητῶν γυνή.

Rhorileg. § 73.

Et *Carcinus Tragicus*, apud *Athenæum*;

"Ὡ Ζεῦ, τί χεῖρ γυναικᾶς ἐξαπῶν κακὸν·
 Ἀρσὺν ἂν εἴη καὶ γυναικὶ εἴσης μόνον.

Lib. XIII. cap. 1.

Ver. 429. Κερίδιώ τεύξασα πόσει φόνον.]

Κερίδιον δὲ πόσει τὸν Ἀσπασίωνα τῇ Κλυταμ-
 νήστρα εἶναι, ταῦτίστιν ἐξ ἑστὶ λόγου ὅπως αὐτῇ,
 Ὀμήρῳ μὲν ἀρίσκει· Εὐριπίδης δὲ ἄλλως οἶδν,
 ὅς προσσηθέσιν αὐτὴν τῷ Παντάλῳ γυναικί
 ἐν οἷς αὐτὴν εἰσάγει λίγυσαν, [*Trilog.* in *Ad.*
ver. 1149.] "Ἐγχεμας ἀκυσαν μὲ ἔ' λῶες
 βίαι, τὸν πρόσθεν ἄνδρα Παντάλον κατακτε-
 νῶν." *Eustath.*

Ver. 432. — κατ' αἰσχὸς ἔχενε, ἔ' ἰ-
 σομένησιν ὁπίσσω.]

Πάσαις γυναιξὶν ἀξία τυχεῖν ἴφου

ἢ Τυνδαρίδης παῖς, ἡ κατ' ἐχέον γένος.

Euripid. *Orest.* *ver.* 1155.

Similitèr apud *Senecam*;

Medea reddit feminas dirum genus.

Hippolyt. *ver.* 562.

Ver. 436. — γυναικείας διὰ βωλὰς.]

Ἐνθα συνοπισθίον ἐστὶν τῇ Ἀτρείδος γυναικῇ Ἀ-
 γρόπην, δι' ἣν ἐκ αὐτῇ μοιχευθεῖσαν ὑπὸ Θούῃ
 πολλὰ ἰγύνετο δινά. *Eustath.*

Σοὶ δὲ Κλυταίμνηστρον δόλον ἤρτυε τηλόθ' ἰόντι.

Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ μὲν αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Τῷ νῦν μὴ ποτὲ καὶ σὺ γυναικί περ ἤπιος εἶναι,
Μηδ' οἱ μῦθον ἅπαντα πιφασκόμεν, ὃν κ' εὖ εἰδῆς,
Ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ καὶ κεκρυμμένον εἶναι.
Ἀλλ' εἰ σοὶ γ', Ὀδυσσεῦ, φόβος ἔσσεται ἐκ τε γυναικὸς
Λίην· γὰρ πινυτή τε, καὶ εὖ φρεσὶ μῆδεα οἶδε,
Κέρη Ἰκαρίοιο, περιφρῶν Πηνελόπειā.

Ἡ μὲν μιν νύμφην γε νέην κατελείπομεν ἡμεῖς,
Ἐρχόμενοι πόλερόνδε· πάρος δὲ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ,
Νῆπιος, ὃς περ νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἵζει ἀριθμῷ,
Ὀλβιος· ἥ γὰρ τὸν γε πατὴρ φίλος ὄψεται ἔλθων,
Καὶ κείνος πατέρα προσπύζεται, ἥ δέ μιν ἐστίν·
Ἡ δ' ἐμὴ οὐδὲ περ υἱὸς ἐνιπλησθῆναι ἄκοιτις
Ὀφθαλμοῖσιν ἔασε· πάρος δὲ με πέφνε καὶ αὐτόν.
Ἄλλο δέ τοι ἔρεω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι·

"Tibi verò Clytæmnestra dolum struxit procul absenti."

Sic dixi: ille autem me protinus respondens allocutus est;

"Ideò jam nunquam etiam tu vel uxori mansuetus sis,

"Neque ei sermonem omnem revela, quem benè noveris;

"Sed aliud quidem dic, aliud verò et celatum sit.

"Sed haud tibi, Ulysses, exitium erit utique ex uxore;

"Valdè enim sapiensque es, et benè in mentè consilia novit,

"Filia Icarii, prudens Penelope.

"Profectò quidem ipsam nuptam novam relinquebamus nos,

"Abeunt ad bellum; filius autem ei erat ad mamillam,

"Infans, qui alicubi nunc sanè in virorum sedet numero,

"Felix: certè enim eum pater charus videbit, ubi venerit,

"Et ille patrem amplectetur; ut fas est.

"Mea autem nè quidem filii me saturari uxor

"Oculis permisit; prius nempè me occidit et ipsum.

"Aliud verò tibi dicam, tu autem in mente reconde tuā;

Ver. 438. ... ἤρτυε.] Vide suprâ ad δ' 771.

Ibid. — τηλόθ' ἰόντι.] Post hunc verum tres sequentes ex Scholiaste in Euripidis *Orestem*, ver. 249. inserit Barnesius;

Ὡς δὲ Κλυταίμνηστρον, λέπτως· Ἀγαμέμνονα δὴν
Αἰγύπθω παρίστατο, καὶ ἑλπίσιν χεῖρον ἀποίτην
Ὡς Ἐλίην ἥσυχον λήχος ξανθὴ Μινίλαν.

Quos, in Annotationibus ad locum *Euripidis*, Homero dignos arbitratur. Mihi (præterquam quòd hoc in loco supervacanei et importuni sint) fictitii videntur, et recentiorum ætatem sapere.

Ver. 440. Τῷ νῦν μὴ ποτὲ καὶ σὺ γυναικί περ ἤπιος εἶναι.] Κάτω περιτρυχῶν [δ' Ἀγαμέμνων] τῷ Ὀδυσσεῖ — παρακλιθεῖσθαι μηδὲ ποτὲ πεισθῆναι γυναικί, μηδὲ οἱ ἐμφάσθαι πικρὸν ἔπος. Καὶ τοὶ ἡ Κλυταίμνηστρον, ὅτι γυνὴ ἦν, ταῦτα διέτλην αὐτὸν, ἀλλ' ὅτι ποιητὰς καὶ εὖ μὴ πολλόν

εἰ χερὶ γυναικὶ ἤπιον εἶναι, ἢ ἀνδρὶ. Ἀλλ' οἶμαι τῶν περιτρυχῶν Ἰάσος, ὅφ' εἰ πίστευς κακῶς, ἐκείνο μάλα ὀφραῖται, καὶ προλέγει φυλάττεισθαι τοῖς ἄλλοις. Dio, *Orat.* 74.

Ver. 442. — φάσθαι.] Barnesius edidit φασθαι. Sed minùs rectè. Vide ad II. ε'. 471.

Ibid. — τὸ δὲ εἰ.] *Al.* τὸ δὲ σοι.

Ver. 443. — ἢ τι γυναικὶς.] Apud *Eustathium*, ἢ τι γυναικὸς. Atque ita habet MS. à *Tbo.* *Bodleio* collatus.

Ver. 446. — γινύνην.] *Al.* γυνήν.

Ver. 448. — μετ' ἀνδρῶν ἵζει ἀριθμῷ.] Τῷ τῷ, συντιθεῖσθαι τοῖς ἀνδράσι, ἢ ἐν ἀνδράσι τιθέσθαι τίναται αὐτῶν. *Eustath.*

Ver. 453. Ἄλλο δὲ τοι ἔρεω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι.]

Sensibus hæc imis, rea non est parva, reponas. *Virgil. Eclog.* III. 56.

G c 4

- Κρύβδην, μηδ' ἀναφανδὰ, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
 Νῆα κατισχέμεναι· ἐπεὶ οὐκ ἔτι πιστὰ γυναιξίν. 455
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως καταλέξω.
 Εἶπε ἔτι ζώοντος ἀκύνετο παῖδός ἐμοιο,
 Ἥ περ ἐν Ὀρχομενῷ, ἢ ἐν Πύλῳ ἡμαθόεντι
 Ἥ περ παρὰ Μενελάῳ, ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ· 460
 Οὐ γάρ ποτ' ἐβόνηκα ἐπὶ χροῖ διός Ὀρέσσης.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβομένους προσέειπα·
 Ἀτρείδῃ, τί με ταῦτα δειύεις; ἐδὲ περ οἶδα,
 Ζῶσι ὄγ', ἢ τέβηκε· καπὸν δ' ἀνεμάλια βάλλω.
 Νῶϊ μὲν ὥς ἐπέεσσιν ἀμειβομένη στυχερόισι.
 Ἔσταμεν ἀχρύνενοι θαλερόν κατὰ δάκρυ χένοντες. 465
 Ἥλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Πηληϊάδῃ Ἀχιλλῆος,
 Καὶ Πατροκλῆος, καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
 Αἴαντός δ', ὃς ἄριστος ἦν εἰδὸς τε, δέμας τε,
 Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
 Ἔγνω δὲ ψυχὴ με παδάπιας Διακίδαο. 470
 Καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Διραγνὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Σχέτις, τίπτε' ἐτι μείζον ἐνὶ φρεσὶ μήσσει ἔργον;

“Clām, neque palām, charam in patriam terram.

“Nāvem appelle; quoniam non ampliūs fidendum est fœminis. 455

“Sed age mihi hoc dic, et verè narra,

“Sicubi adhuc viventem audistis filium meum,

“Sive alicubi in Orchomeno, sive in Pylo arenosῷ,

“Sive alicubi apud Menelaum, in Sparta latā :

“Nondum enim mortuus est in terrā nobilis Orestes.” 460

Sic dixit : at ego ipsum respondens allocutus sum ;

“Atride, quid me hæc interrogas? nequa enim quicquam scio,

“Vivatne ille, an amertus sit : malum autem vana loqui.”

Nos quidem sic verbis alternantes tristibus.

Stabant dolentes, uberes lachrymas profundentes. 465

Supervenit autem anima Pelidæ Achillis,

Et Patrocli, et eximii Antilochi,

Æjacisque, qui præstantissimus erat formæque corporeque

Cæterorum Danaorum, post eximium Pelidem.

Aggrovit autem me anima pedibus-velocis Æacids, 470

Et lamentans verba alata dixit ;

“Generose Lærtiade, solers Ulysses,

“Infelix, quodnam adhuc majus in mente molieris facinus ?

Ver. 455, — ἐν ἑνὶ πικρῇ γυναιξίν.]

— ἀπὸ τοῦ ὅς γυναικεῖον γένος.

Burid. Iphig. in Taur. 1298.

“Ὡς ἐν' ἄπαισι ἡ γυναικεία φύσις·

Menand. ex incertis Comod. Frag. 121.

Μακρίν πικρὰ φέροντι γυναῖξ' ἀλαφροτάταις.

Thaetodotus apud Antholog. Epigr. I, 19.

Vide et suprâ ad ver. 426.

Ver. 460. — πῶ.] Apud Eustathium, πῶ.

Ver. 466. Ἥλθ' ὁ ἐπὶ ψυχῇ Πηλεΐων Ἀχιλλῆος.] Καὶ περὶ τοῦ Ἀχιλλῆος, ὅς Ὀρεσ-
 ςος φίλῳ ἐστὶ μέλῳ, ὡς δ' Ἰλιάς ἰδύμενος, ἐπὶ
 γυναικὶ πλέοντα. Eustath.

3.

Πῶς ἔτλης αἰδοῦσαι κατέλθμεν, ἔνθα σε ἱερεῖ
 Ἀφραδίης ναιούσι, βρετῶν εἶδωλα καμώντων ; 475
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὰ μιν ἀμειβομένους προσέειπον
 ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλῆος υἱὲ, μέγα φέρεται Ἀχαιῶν,
 ἦλθον Τριεσίῃσιν κατὰ χροῖον εἴσθια βελὴν
 Εἵποι, ὅπως Ἰθάκην ἐς παμπάλαιστον ἰκοίμην·
 Οὐ γὰρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιῶδες οὐδὰ πω ἀμῆς 480
 Τῆς ἐτίβην, ἀλλ' αἶψα ἔχω κακὰ· σέο δ', Ἀχιλεῦ,
 Οὐτὶς ἀνὴρ προπάρειθε μακάρτατος, αὐτ' αἶψ' ἐπίσσω
 Πρὶν μὲν γάρ σε ζῶν ἐτίομαι, ἴσα Διόσῃ,
 Ἀργεῖοι, νῦν αὖτε μέγα κρατέεις κακέσσιν,
 Ἐθάρδ' εἰὼν τῷ μῆτι θανάτῳ ἀπαρχίζεαι Ἀχιλλεῦ. 485
 Ὡς ἔφάμην· ἃ δ' αὖ μ' ἀντίκ' ἀμειβομένους προσέειπεν
 Μὴ δὴ μοι θανάτον γε παρὰ πόδα φαίειν Ὀδυσεῦ
 Βουλοίμην κ' ἐπάρουρας εἰμὲν διαπυρέμεν ἄλλα

"Quo-pacto ausus-es ad inferos descendere, ubi scilicet mortui
 "Sensuum-expertes habitant, hominum simulachra defunctorum?" 475
 Sic dixit : at ego ipsum respondens allocutus sum ;
 "Achilles, Pelei filii, longè præstantissime Achivcrum,
 "Veni Tiresias propter vaticinium ; siquod consilium
 "Diceret, quo-pacto Ithacam ad asperam pervenirem :
 "Necdum enim prope veni Achaiam, necdum nostram 480
 "Terram conscendi ; sed semper habeo mala : te verò, Achilles,
 "Nullus vir majorum beator, neque sanè posteriorum :
 "Antea etenim te vivum honorabamus aequè ac deos,
 "Argivi ; nunc rursus latè imperas mortuis,
 "Hic existens ; idèò neutiquam mortuus tristètis, Achilles." 485
 Sic dixi : ille autem me protinùs respondens allocutus est ;
 "Nè jam mihi mortem consolare, inclyte Ulysses :
 "Mallem rusticus existens mercede-servire alii

Ver. 475. — εἶδωλα καμώντων.]

— simulacraque luce carentum.

King. Georg. IV. 472. Lucet. lib. II. 89.

Ver. 477. ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλῆος υἱὲ.] Pronuntiatur Πηλῆς, vel Πηλεῦς. Cæterùm Βασιλείης edidit Πηλῆος υἱὲ. Nec malè ; cum et υἱὲ priorem aliàs corripiat, et Πηλῆος præsertim sit dictio Ionica. Vide ad II. c. 216.

Ver. 478. — κατὰ χροῖον.] Ὅτι χροῖος ἐ μένον ἐπὶ ἰδουλῆς. — ἀλλὰ δ' ἐπὶ χροῖον πρῶτον, καὶ αὐτὸν ἡ χροῖος. Οἶον, "ἦλθον Τριεσίῃσιν κατὰ χροῖον." Τινὲς δὲ τὸ "Τριεσίῃσιν κατὰ χροῖον," ἀπὸ τῷ χρῆσιν ὡς φασὶν. Eustath. Quarum postrema potius interpretatio.

Ver. 481. — σέο δ', Ἀχιλλεῦ, οὐκ ἐστὶν ἀνὴρ προπάρειθε μακάρτατος.] Μακάρτατος, εὐδαιμονώτατος. Schol. Similiter apud Euripidam, notante Barnesio ;

Νῦν δ' ἔσται ἄλλα δυσχερὴς γὰρ
 ἔρῃ σέθεναι. — Διόδοτος, παρ. 6.

Notandum autem apud utrumque Poëta æquè ferre potuisse versum, μακάρτατος, δυσχερὴς. Similiter porro Philemon apud Stobæum, Florileg. § 122.

Θαυτὸν ἀρετὴν εἶναι, ἢ ζῆν ἐθελῶς.

Ver. 483. — ἰστέον.] Vide ad II. 7. 257. et v. 103.

Ver. 483. — θανάτῳ.] Legitur in nonnullis Editionibus (notaute Henrico Stephano) θανάτῳ. Quod ferri nequit.

Ver. 488. Βουλοίμην κ' ἐπάρουρας εἰμὲν διαπυρέμεν ἄλλα.]

Τὸ πρῶτον ἐπὶ ἀνδραγαθίᾳ ἦτορ βλάστησιν, τὰ νῆδε δ' ἐπὶ εὐδαιμονίᾳ. (Apud Stobæum, Florileg. § 120. Τὸ νῆδε δ' ἐπὶ εὐδαιμονίᾳ, καὶ εὐδαιμονίᾳ δ' ἐπὶ εὐχρίστῳ. Θανάτῳ, κακὸς ζῆν, καὶ εὐδαιμονίᾳ δ' ἐπὶ εὐχρίστῳ. Euripid. Iphig. in Aul. ver. 1250.)

(Ubi in transcurso notandum, vocem μακάρτατος apud Euripidem, Anico videlicet ore proloquentem, priorem corrumpere ; id quod

Ἄνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίοςτος πολὺς εἴη,
 Ἦ πασιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν. 490
 Ἀλλ' ἄγε μοι τοῦ παιδὸς ἀγαυοῦ μῦθον ἔνισπε,
 Ἦ ἔπειτ' ἐς πόλεμον πρόμος ἔμμεναι, ἥε καὶ οὐκί.
 Εἰπέ δέ μοι, Πηλῆος ἀμύμονος εἴ τι πέπυσσαι,
 Ἦ ἔτ' ἔχει τιμὴν πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
 Ἦ μιν ἀτιμᾶζουσιν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε, 495
 Οὐνέκ' αὖ μιν κατὰ γῆρας ἔχει χεῖρας τε πόδας τε.
 Οὐ γὰρ ἐγὼν ἱππαργὸς ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο,
 Τοῖος ἔαν, οἷος ποτ' ἐν Τροίῃ εὐρείῃ
 Πέφρον λαὸν ἄριστον, ἀμύνων Ἀργείοισιν.
 Εἰ τοῖσδ' ἔλθοιμι μίνυνθά περ ἐς πατέρος δῶ, 500
 Τῷ κε τέῳ στύξαιμι μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους,
 Οἳ κείνον βιώνται, ἐργουσὶν τ' ἀπὸ τιμῆς.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

“Viro inopi, cui haud victus multus esset,

“Quàm omnibus manibus defunctis imperare.

490

“Sed age mihi de filio meo generoso sermonem dic,

“An pergat ad bellum inter-primos-pugnatores esse, an et non.

“Dic etiam mihi, de Peleo eximio si quid audiveris,

“An adhuc teneat honorem multos apud Myrmidonas,

495

“An ipsum despiciant per Helladaque Phthiamque,

“Eò-quod ipsum senium occupet manusque pedesque.

“Non enim ego adjutor sum sub splendore Solis,

“Talis existens, qualis olim in Trojá latá

“Trucidabam populum fortissimum, propugnans pro Argivis.

500

“Si talis venirem vel paulisper in patris domum,

“Tum cuivis terribiliter ostenderem meum robur et manus invictas,

“Eorum, qui illum violant, arcentque ab honore.”

Sic dixit : at ego ipsum respondens alioctus sum ;

apud *Homerum*, cui ista loquendi ratio ignota, nusquam fit. Vide ad II. β'. 43.)

Πᾶς ἀνὴρ, κἄν δῶλος ᾖ τις, ἥδιστα τὸ φῶς δεῶν.

Id. Orest. ver. 1523.

Quàm vellent æthere in alto

Nunc et pauperient et duros perficere labores!

Æn. VI. 436.

Δῆλον δ' ὡς κατὰ τοῦ πολλῶν κακοπαθόντων οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, γλιχόμενοι τῷ ζῆν. *Aristot. de Republ. lib. III. cap. 6.* “Una est catena, quæ nos alligatos tenet, amor vitæ.” *Seneca, Epist. 26. sub fine.* Πᾶς δὲ ἡ κτῆσις τῆς ἀρετῆς ὡδὴν ἐστὶν ὄφιλος, ἀν μὴ ἔκινῃ, φανερόν — ἔκ τινος ἀχθίσται [ὁ Ἀχιλλεύς] τῇ ἀσπραξίᾳ, λέγων, “Βυλοῖμην κ’ ἱππάρους ἔσ.” Καὶ ἐπιφέρει τὴν αἰτίαν, (infra ver. 497.) “Οὐ γὰρ ἐγὼν ἱππαργὸς ἔσ.” *Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 17.* Caeterum vituperat hunc *Homeri* lo-

cum *Plato de Republ. lib. III. sub initio.* Vide et *Lucianum, Dialog. Achilles et Antilochi.*

Ibid. — ἱππάρους.] Τὸ δὲ “Βυλοῖμην κ’ ἱππάρους” διπλὴν ἔχει γραφήν. Ἡ γὰρ ἱππάρους, ὁ γῆν ἐργαζόμενος, εἶτε καὶ ἀπλῶς ἱππάρους ἢ τριφυλλῶδες, πάρους, ὁ εἰς φυλάκην τινὰ τριφυλλῶδες μισθωτικῆς. Οὗτος γὰρ καὶ ὁ φύλαξ. *Eustath.*

Ibid. — ἑπταμύμην.] Ἐπὶ μισθῷ δαλίστην. *Schol.* Vide supra ad β. 644.

Ver. 495. — ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε.] Ποιητικῶς δὲ τινὲς σχήματι συγκαταλίγαν τὴν μίσην τῇ ὅλῃ φασὶ τὸν Ὁμήρου ὡς τὸ, — “ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε.” *Strabo, Geograph. lib. VIII.*

Ver. 501. Τῷ κε τέῳ στύξαιμι μένος καὶ χεῖρας.] Στυγῆται δὲ ἡ φρεσὶς ἐκείνη καὶ ἡ μὴ μίνεσθαι καὶ οὐκ ἀποσταλάσκει χεῖρας ἐπὶ τῶν βιαζομένων τὸν Πηλεῖα. *Eustath.*

Ἦτοι μὲν Πηλῆος ἀμύμονος οὔτι πέπυσμαι
 Αὐτὰρ τοι παῖδός γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο 505
 Πᾶσαν ἀληθείην μυθήσομαι, ὥς με καλεῖς.
 Αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κοίτης ἐπὶ νηὸς εἴσῃς.
 Ἦγαγον ἐκ Σκύρου μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιοῦς.
 Ἦτοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζοίμεθα βουλὰς,
 Αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε, καὶ οὐχ ἡμάρτανε μῦθον 510
 Νέστωρ τ' ἀντίθεος καὶ ἐγὼ νεικέσκομεν οἶω.
 Αὐτὰρ ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην μαρτυροίμεθ' Ἀχαιοί,
 Οὐποτε ἐς πληθὺν μένεν ἀνδρῶν, οὐδ' ἐν οἰμίλῳ;
 Ἀλλὰ πολὺ προβέσκει, τὸ ὃν μένος οὐδενὶ εἶπον 515
 Πολλοὺς δ' ἀνδρας ἐπεφειν ἐν αἰνῇ δῖοι Τῆτι
 Πάντας δ' οὐκ ὦν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνα,
 Ὅσσον λαὸν ἐπεφειν ἑμάνων Ἀργεῖοισιν.
 Ἀλλ' οἷον τὸν Τηλεφίδην κατενῆρατο χαλκῷ

"Profectò quidem de Peleo eximio nihil audivi ;

"Sed tibi de filio utique Neoptolemo charo

505

"Omnem veritatem dicam, ut me jubes :

"Ipse enim illum ego cavā in navi æquali,

"Duxi ex Scyro ad benè-ocreatos Achivos.

"Profectò quando circa urbem Trojam inibamus consilia,

"Semper primus dicebat, et non aberrabat sermone :

510

"Nestorque deo-par et ego contendebamus soli.

"At quum circa urbem Trojam pugnabamus Achivi,

"Nunquam in multitudine manebat virorum, neque in turbâ,

"Sed longè præcurrebat, suo robore nulli cedens ;

"Multos autem viros trucidavit in asperâ pugná :

515

"Omnes verò non ego dixero, neque nominavero ;

"Quantum populum occideret propugnans pro Argivis.

"Sed quomodo Telephidem interfecerit ferro,

Ver. 506. — ἐληλίην.] Vide suprâ ad h. 297.

Ver. 507: Αὐτὸς γὰρ μιν ἐγὼ.] Narrat hoc Ulysses, quia (uti rectè annotavit Dna. Dacier) post Achillis mortem accidit. Quippè dum is in vivis erat, Trojæ obsidio non adfuit Neoptolemus.

Ver. 508. — ἐκ Σκύρου.] Σκύρος δὲ, πῶ-
 λιν Δωλοπίας. Schol.

Ver. 509. — Τροίην.] Eustathius in commentario citat, Τρώων. Quæ fortè et verior Lectio.

Ver. 510. 511. 513. 514. — ἔβαζε —
 νεικέσκομεν — μῖνον — προβέσκει.]
 De Temporum horum Imperfectorum vi,
 vide ad Il. β'. 221. et γ'. 84.

Ver. 511. Νέστωρ τ' ἀντίθεος.] Al. Νέστωρ
 ἀντίθεος.

Ibid. — νεικέσκομεν.] Vulgati habent
 νεικέσκομεν. Quod videtur corruptum. Bar-
 nesius edidit νεικέσκομεν, sed nullâ auctori-

tate. Reperit autem idem Barnesius in duabus Editionibus νεικέσκομεν. Quam lectionem retinui, tum quia à vulgatâ parùm discrepat; tum quia nonnihil firmari vide-
 tur ex Iliad. β'. 555. ubi haud dissimili
 phrasi utitur Poëta;

Νέστωρ οἷος ἔρξεν ὃ γὰρ προγινώσκων ἦν.

Ver. 512. Αὐτὰρ ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην
 μαρτυροίμεθ' Ἀχαιοί.] Eustathius in commen-
 tario citat, Αὐτὰρ ὅτ' ἐν αἰνῇ Τρώων μαρτυ-
 ροίμεθα χαλκῷ.

Ver. 513. Οὐποτε ἐς πληθὺν μένεν ἀνδρῶν.]
 Barnesius ex Eustathio edidit, Οὐτε γόν' ἐς
 πληθὺν. Rationibus, ut opinor, haud satis
 idoneis. Cæterum MS. à Tho. Bentleio col-
 latus habet, Οὐποτε' ἐν πληθὺν μῖνον ἀνδρῶν.
 Quæ optima lectio. Aptè enim respondit
 hoc sequenti, "ἐν οἰμίλῳ." firmaturque
 porrò ex Iliad. χ'. 458. ubi eandem ipsam
 phrasin usurpat Poëta.

"Ἡρῶ Εὐρύπυλον πολλοὶ δ' ἅμφ' αὐτὸν ἱταῖροι
 Κῆτιοι πτείνοντο, γυναῖας εἵνεκα δάσων 510
 Κεῖνον δὲ κάλλιστον ἶδαν, μετὰ Μένμονα Διον.
 Αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν, ὃν κάμ' Ἐπειὸς,
 Ἀργεῖαν οἱ ἄριστοι, ἑμοὶ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτίταλτο,
 Ἥμιν ἀνακλῖναι πακινὸν λόχον, ἢ δ' ἐπιθῆναι 515
 Ἐνθ' ἄλλοι Δαναῶν ἡγήτορες, ἢ δὲ μείδοντες,
 Δάκρυά τ' ὠμόργυνοντο, τρέμεν δ' ὑπὸ γυναικῶσάντων
 Κεῖνον δ' οὐποτε κάμπαν ἔγαν ἶδον ὀφθαλμοῖσιν,
 Οὐτ' ὠχρήσαντα χροὸν κέκλημον, οὔτε παρειῶν
 Δάκρυ' ὁμορξάμενοι· ὁ δὲ μοι μάλα πόλλ' ἐλάτυνεν 520
 Ἰκνῶθεν ἐξίμεναι· ξίφος δ' ἡπεραιέτο πύσσην,
 Καὶ δόρυ χαλκοῦσθρας, παπὰ δὲ Τρώεσσι μεκίσιναι.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διετίγναραι εἰσὶν,

"Herōem Eurypylum; multi autem circa eum socii

"Cetēi trucidabantur, muliebria propter dōsa;

890

"Hūm sanē pulcherrimum vidi, post Memmonē nobilem.

"Ceterū quū in equū conscendimus, quē fabricavit Erēus,

"Argivorū optimatēs, commissā autē mīhi erant omnia,

"Et ut aperirem densas insidias, et ut concluderem:

525

"Hīc alii Danāorū ductores, atque principes,

"Lachrymasque abstergebant, subtrimebantque membra eujusque;

"Illū autē nunquā omnino ego vidi oculis,

"Nequē pallecentē corpore pulchro, nequē a genit

"Lachrymas abstergentem: verū is mīhi multū supplicabat

530

"Ab equo ut exiret; gladii autē premebat capulū,

"Et hastā ære-gravem; mala-vero Trojaniē moliebat.

"Sed quādo jam Priamī urbē depopulati sumus excelsam,

Ver. 519. "Ἡρῶ.] *Al.* "Ἡρῶ, et "Ἡρῶα.

Ibid. — γυναῖας εἵνεκα δάσων] Κίενοι πακινόντο: ἑταῖροι, σὺν δὲ ἀνδράσιν μεγάλαι, παρὰ τὸ πῆνος κρῖνται δὲ ἀνδράσιν. Μυσηνίδης, τὸς Κητίους. Ἡ γὰρ ὁ Τύλαρος Μυσηνίδης βασιλεὺς. Καὶ Ἀλκίνοος δὲ φησὶ τὸν Κῆτιον, ἀντὶ τοῦ, Μυθίν. *Schol.* Vide Strabonem, *Geograph. lib. XIII. pag. 915. al. 616. 617.*

Ver. 520. — γυναῖας εἵνεκα δάσων] Ἔστι μὲν γυναικῶν δόξα ἀνδράσιν τῇ χρομῇ ἀμωλεῖν, ὥς ἔχουσιν Ζεὺς Τρώα, ἀντὶ τοῦ Γαυρυδάς ἀπαγωγῆς, ἥτις κατὰ διαδοχὴν μυστιοῖται ἐν τῇ Περίπλῳ. Οὐδὲν δὲ εἴπωσι αὖτις Ὅμηρος. Ἐκρίνοντο δὲ ἀνδράσιν, ὡς ἐκρίνοντο Περίπλῳ τῶν Εὐρυπύλων μίση τῶν Δυφίλλων δόσιν, γυναῖας, ὡς δὲ Ὁμήρου [L. i. 368.] ἐκρίνοντο. Ἐν δὲ ἄλλῳ τῶν ἐκρίνοντο λόγων τῇ Εὐρυπύλῳ γυναῖας δὲ Πριάμῳ ἰκνῶσιν τὸν ἄνδρα αὐτῇ ἀπαντα ἰκνῶσιν αὐτοῖς. συμπαρῆσαντο τοῖς Τρώεσιν. *Schol.*

Ver. 522. Αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν.]

Ἐπὶ δὲ ἡ Ἐμφασίς, ἥτις δὲ ὑπονοίας ἐκείνη ἐκ λογισμῶν παρέρχεται, ὡς, "Αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν, ὃν κάμ' Ἐπειὸς." Ἐν γὰρ τῇ "κατεβαίνομεν" τὸ μέγαθος τὸ πῶτον ἰσχυρῶς. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου σοφίας, § 7. καὶ *supra* ad γ. 272.

Ver. 524. Ἥμιν ἀνακλῖναι πακινὸν λόχον, ἢ δ' ἐπιθῆναι.] *Sic* *Il.* γ. 761. γ. 895.

Ἥμιν ἀνακλῖναι πακινὸν λόχον, ἢ δ' ἐπιθῆναι.

Ibid. ἀνακλῖναι.] Vide ad *Il.* α. 309. 314. et 338.

Ver. 526. — τρέμειν δ'.] *Al.* τρέμειν δ'.

Ver. 528. — παρειῶν.] *Al.* παρειῶν.

Quod eodem modo pronuntiandum.

Ver. 529. — ὁ δὲ μοι μάλα πόλλ' ἐλάτυνεν ἱκνῶθεν ἱκνῶσιν.] Τὸ δὲ, "ἱκνῶθεν ἱκνῶσιν," γράφεται ἔ; ἱκνῶσιν, ἀντὶ τοῦ ἱκνῶσιν. *Eustath.*

Ibid. — ἱκνῶσιν.] *Al.* ἱκνῶσιν.

Ver. 530. — μεκίσιναι.] *Al.* μεκίσιναι.

Μοῖραν καὶ γέρας ἰσθλὸν ἔχων ἐπὶ πρὸς ἔδαινον
 Ἀσκηθῆς, οὐτ' ἄρ' βεβλημένος ὄξ' ἢ χαλαρῷ,
 Οὐτ' αὐτοσχεδίην οὐτασμένος· οἶά τε πολλὰ
 Γίνεσθαι ἐν πολέμῳ· ἐπιμῆξ δέ τι μαίνεσθαι Ἄρης.

535

Ὡς ἐφάμην· ψυχὴ δὲ ποδάρεος Αἰακίδαο
 Φοῖτα, μακρὰ βιβῶσα, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
 Γηροσύνη, ὃ οἱ κτὼν ἔφην ἀριδείκτεον εἶναι.

Αἱ δ' ἄλλαι ψυχαὶ κεκύων καταστεινείων
 Ἔστασαν ἀχνύμεναι, εἶροντο δὲ κῆδ' ἐκείνη.

540

Οἷη δ' Αἴαντος ψυχὴ Τελαμονιάδαο
 Νόσφιν ἀφίστηκει, πεχολωμένη εἵνεκα νίκης,
 Τὴν μιν ἐγὼ νίκησα, δικαζόμενος παρὰ νηυσί,
 Τεύχεσιν ἀμφ' Ἀχιλλῆος· ἔθηκε δὲ πόντια μήτηρ·
 Παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.

545

“Portionem et munus eximium habens, navem conscendebat

“Incolomis, neque eminens-ictus acuto ære,

“Neque cominus vulneratus; uti sæpius

535

“Fit in bello; permixtè etenim furit Mars.”

Sic dixi: anima autem pedibus-celeris Ajaxis

Abibat magnis-passibus gradiens per herbosam pratum,

Læta, quod ei dixissem filium egregium esse.

Aliæ verò animæ mortuorum defunctorum

540

Stabant mœrentes, narrabantque dolores unaqueque.

Sola autem Ajaxis anima Telamonii;

Longè absistebat, irata propter victoriam,

Quâ ipsum ego vici, judicio-contendens apud naves,

Pro armis Achilles; proposuit autem veneranda mater:

545

Filii autem Trojanorum judicabant et Pallas Minerva.

Ver. 534. 535. — οὐτ' ἄρ' βεβλημένος
 — Οὐτ' αὐτοσχεδίην οὐτασμένος.] “Εν δὲ τῇ,
 “ὅτι βεβλημένος, ὅτι αὐτοσχεδίην οὐτασμένος,”
 διαφορά, ὡς ἔν ἄλλοις, φαίνεται τῷ τι πάρε-
 σαι βέβλησθαι, ἔν τῷ ἰγγυθῶν ἐπὶ ζῆλον. Eu-
 stath. Vide ad Il. ε. 86.

Ver. 536. — ἐπιμῆξ δέ τι μαίνεσθαι Ἄρης.]

ἤντης Ἐνάλιος, καὶ τι παρῆντα κατὰ τῆν.
 Iliad. ε. 309.

Ver. 537. — ποδάρεος Αἰακίδαο.] Vide
 ad Il. ε. 58.

Ver. 538. Φοῖτα, μακρὰ βιβῶσα.] Αἱ. “Ζ-
 χατο μακρὰ βιβῶσα.

Ibid. et ver. 512. — κατ' ἀσφοδελὸν λει-
 μῶνα.] Ἀσφοδιελὸν ἀσφοδιῶ· ἢ ἰσὶ βοάων
 ἀμείβ. σχολ. Ἀσφοδιῶ· μιν γὰρ
 ἀσφαδελόντας, τὸ θύειν, κατὰ Ἐρμηνεὺ Φί-
 λωνα ἀσφοδιῶς δὲ ζῆτονος, ἢ αὐτῶν τῶν.
 Eustath. Similitudineque dicitur in voce ἀσφοδι-
 λῶς.

Ver. 539. Γαδαιήνη.] Αἱ. Γαδαιήνη. Vide
 ad Il. ε. 29.

Ver. 543. — πεχολωμένη εἵνεκα νίκης.]

Ἐμὲ γὰρ ἂν κατ' ὅπως ἔχοντος τερπῆ,
 Ἐξ ἡ πρῶτης τῶν Ἀχιλλῶν δαλόν.

Ulysses apud Sophoclem, Ajax, ver. 1359.

Ver. 546. Παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν.] Multo
 minore invidiâ ad Trojanos refertur hoc
 judicium, quàm ad Græcorum duces et
 proceres, uti apud recentiores: “Conscendere
 “duces &c.” Ovid. Metam. lib. XIII. ver. 1.
 Φυλακτῆριμος ἰ Ἀγαμέμνων τὸ δῆμι Δωρὶον
 χαρίσασθαι τῶν περὶ τῶν Ἀχιλλῶν δαλόν
 ἀμφωδελόντας, ἀρχμαλῶτος τῶν Τρώων ἀγα-
 γῶν, ἡρώτων ὅτι ἐπὶ τῶν αὐτῶν οἱ Τρώες
 [Ita edidit Bærnicius; Vulgg. τῶν Τρώων]
 μᾶλλον ἰσχυρῶσαν. Εἰσόντων δὲ τῶν Ὀδυσσῆα
 τῶν ἀρχμαλῶτων, δαλῶν ἰσχυρῶν εἶναι τῶν ἄρτων
 κρείνους, τῶν πλῆθος λυσιάντα τοὺς ἰχθῆς,
 ἴδωναι ὡδῆς τῶ Ὀδυσσῆος τῶ ἰπλά. Schol.

Ibid. — ἡ Πάλλας Ἀθήνη.] Τῶν τῶν φε-
 ρουσ· κατ' ἂν καὶ περιγίνουσι τῶ ἀνδρῶν Αἰαντῆος
 ἰ εὐνῆς Ὀδυσσῆος· ἢ διὰ τῶν τῶ Ἀθῆνῶν φίλ-
 ωτος. Eustath.

'Ως δὴ μὴ ὄφελον νικᾶν τοιῶνδ' ἐπ' αἰέθλω.
 Τοίην γὰρ κεφαλὴν ἐνὲπ' αὐτῶν γαῖα κατίσχειν,
 Αἶανθ', ὃς πέρι μὲν εἶδος, πέρι δ' ἔργα τίτυκτο
 Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα. 550
 Τὸν μὲν ἐγὼν ἐπέεσσι προσηύδαμ μειλιχίοισιν.
 Αἶαν, παῖ Τελαμῶνος ἀμύμονος, οὐκ ἄρ' ἔμελλες
 Οὐδὲ θανὼν λήσεσθαι ἐμοὶ χόλου, εἵνεκα τευχέων
 Οὐλομένων; τὰ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν Ἀργείοισιν.
 Τοῖος γάρ σφιν πύργος ἀπάλεο· σείο δ' Ἀχαιοὶ 555
 Ἴσον Ἀχιλλῆος κεφαλῇ Πηληϊάδαο,
 Ἀχρύνεθα φθιμένοιο διαμπερές· οὐδὲ τις ἄλλος
 Αἴτιος, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν στρατὸν αἰχμητάων
 Ἐκπάγλως ἤχθηρε· τεῖν δ' ἐπὶ μοῖραν ἔθηκεν.
 Ἀλλ' ἄγε δευρο, ἄναξ, ἵν' ἔπος καὶ μῦθον ἀπούσης. 560
 Ἡμέτερον· δάμασον δὲ μένος καὶ ἀγῆνορα θυμὸν.

Utinam sanè non debuissim vincere tali in certamine :

Tale enim caput ob ista arma terra detinuit,
 Ajacem, qui præstantissimus quidem formâ, præstantissimus et rebus-gestis fuit
 Cæterorum Danæorum, post eximium Pelidem. 550

Illum quidem ego verbis alloquebar blandis;

"Ajax, fili Telamonis eximii, nonne ergò eras

"Nè mortuus quidem obliturus mihi iræ, ob arma

"Perniciosa? illa autem perniciem dii fecerunt Argivis:

"Talis enim ipsis turris periisti; propter te autem Achivi, 555

"Æquè-ac propter Achillis caput Pelidæ,

"Dolemus defunctum penitus: neque quisquam alius

"In-culpâ-est; sed Jupiter Danæorum exercitum bellicosorum

"Graviter odit; tibi verò fatum imposuit.

"Sed age, huc-veni, rex ut verbum et orationem audias 560

"Nostram; doma autem robur et generosum animum."

Ver. 549. — περί μιν εἶδος.] Barnesius, minimè ignarus quâ ratione vocula μιν producat, malè tamen; "Iambus," inquit, "haud ineptè stare possit in Tertio loco." Quod in hujusmodi carmine (ut opinor) ferri nequit. Vide autem ad II. á. 51.

Ver. 550. Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.] Similiter Ulysses apud Sophoclem, de eodem Ajace:

'Αλλ' αὐτὸν ἔμπας ὄντ' ἰγὰ τοιόνδ' ἔμοι,
 Οὐκ' ἂν γ' ἀτιμάσαιμι ἄν, ὅτε μὴ λίγειν,
 Ἐν ἄνδρ' ἰδεῖν ἄριστον Ἀργείων ὄσσι
 Τροίαν ἀμφικύμεισθαι, πλὴν Ἀχιλλεύου.

Sophocl. Ajax, ver. 1355.

Vide et suprâ ad ver. 309.

Ver. 551. — ἐπέεσσι προσηύδαμ μειλιχίοισιν.]

Talibus Æneas ardentem et torva tuentem

Lebibat dictis animum, —. Æn. VI. 467.

Ver. 553. — λήσεσθαι.] [Vide suprâ ad ver. 101.

Ver. 559. — σείν.] Al. σείην.

Ver. 560. Ἀλλ' ἄγε δευρο, ἄναξ, ἵν' ἔπος.]

Siste gradum, teque aspectu ne subtrahe nostro.

Quem fugis? extremum fato quod te alloquor, hoc est. Æn. VI. 465.

Cæterum Plutarchus, Symposiac. lib. IX. Probl. 5. citat, Ἀλλ' ἴδε δούρο, ἄναξ, ὦς.

Ver. 561. — δάμασον δὲ μένος ἔ ἀγῆνορα θυμὸν.] Apud Plutarchum, loco suprâ citato, ἔ ἀπειρία θυμὸν.

— animum rege; qui, nisi paret, Imperat: hunc frenis, hunc tu compesce catenâ.

Horat. Epist. lib. I. ii. 62.

— χαλινε δ' ἀγέειν ἔργον.

Phocylides, ποτήμα τυδισικόν, ver. 52,

"Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ μ' οὐδὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μετ' ἄλλας
Ψυχὰς εἰς Ἑρεβος νεκύων κατατεθνηϊώτων.

"Εὐθα χ' ὁμῶς προσέφη κεχολωμένος, ἥ κεν ἐγὼ τὸν,
Ἄλλὰ μοι ἤθελε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
Τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδέειν κατατεθνηϊώτων.

565

"Εὐθ ἦται Μίνωα ἴδον, Διὸς ἀγλαὸν υἱὸν,
Χρύσειον σπῆπτρον ἔχοντα, δεμιστεύοντα νεκύεσσιν,
Ἦμενον· οἱ δὲ μιν ἀμφὶ δίκας εἵροντο ἄνακτα,
Ἦμενοι, ἐσταότες τε, κατ' εὐρυπυλὲς Αἴδος δῶ.

570

Τὸν δὲ μετ', Ὀρίωνα πελώριον εἰσενόησα
Θῆρας ὁμοῦ εἰλεῦντα, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα·
Τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οἰοκόλοισιν ὄρεσσι,
Χερσὶν ἔχων ρόπαλον παγχάλκεον, αἶέν ἀαγές.

Καὶ Τιτυὸν εἶδον, γαίης ἐρικυδέος υἱὸν,

575

Sic dixi: ille verò mihi nihil respondit; ibat autem ad alias
Animas in Erebum mortuorum defunctorum.

Ibi tamen me allocutus fuisset iratus, aut ego ipsum,

Sed mihi volebat animus in pectore charo

565

Aliorum animas videre defunctorum.

Ibi sanè Minõem vidi, Jovis illustrem filium,

Aureum sceptrum tenentem, jus-dicentem mortuis,

Sedentem: illi verò circa ipsum causas dicebant regem,

570

Sedentes, stantesque, per amplam-portis Plutonis domum.

Post hunc autem, Orionem ingentem animadverti

Feras simul agitantem per herbosum pratium;

Quas ipse occiderat in desertis montibus,

Manibus tenens clavam totam-æream, semper infrangibilem.

Et Tityum vidi, terræ gloriosæ filium,

575

Ver. 562. — ὁ δὲ μ' οὐδὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μετ' ἄλλας.]

Illa solo fixos oculos adversa tenebat;

Nec magis incepto vultum sermone mo-
vetur,

Quàm si dura silex, aut stet Marpesia
cautes.

Tandem proripuit sese, atque inimica re-
fugit

In nemus umbriferum — Æn. VI. 469.

Καὶ φωνῆς δίχα θαυμάζεται ποσι ψιλὴ καὶ
λαυτήν ἢ ἱνναί, δὲ πύττὸ πὸ μεγαλόφρον ὡς τῷ
Αἴαντος ἐν νικίᾳ σιωπῇ, μέγα δὲ πάντος ὑψη-
λότερον λόγου. Longinus, de Sublimitate, § 9.

Καὶ τῆς ἄγων γὰρ ἐστὶ περ σιγῆς βάρος.

Sophoc. Antigone. ver. 1270.

Ver. 564. "Εὐθα χ' ὁμῶς προσέφη.] Barne-
sius, nullis allatis codicibus, de suo edidit,
"Εὐθα μ' ὁμῶς προσέφη" particulamque istam
χ' propter sequentem, ἥ κεν ἐγὼ τὸν, super-
vacaneam contendit. Atqui postulat (ut o-
pinor) sententia, ut voci προσέφη præcedat
particula καί.

Ver. 567. "Εὐθ ἦται Μίνωα ἴδον, — δε-
μιστεύοντα νεκύεσσιν.]

Nec verò hae sine sorte datae, sine judices
sedes:

Quaesitor Minos urnam movet; ille si-
lentium

Conciliumque vocat, vitasque et crimina
discit. Æn. VI. 431.

Ver. 568. — Διμιστεύοντα νεκύεσσιν.]
Strabo, Geograph. lib. II. citat, indeque edidit
Barnesius, νίκυεσσιν. Quo modo scilicet et
νεκύεσσιν pronuntiabatur. Vide ad II. σ'.
321. 526.

Ver. 571. — Ὀρίωνα πελώριον εἰσενόη-
σα.] Vide Diodorum Siculum, Hist. lib. IV.
ipso fine; et suprâ ad ver. 309.

Ver. 575. Καὶ Τιτυὸν εἶδον, &c.]

Nec non et Tityon, Terræ omniparentis
alumnus,

Cernere erat; per tota novem cui jugera
corpus

Porrigitur: rostroque immanis vultus
obunco

Ἐσταότ' ἐν λίμνῃ· ἡ δὲ προσέπλεξε γενεῖαν·
 Στεῦτο δὲ διψᾶν, πείειν δ' οὐκ εἶχεν ἐλέσθαι·
 Ὅσσάκι γὰρ κύψει ὁ γέρον, πείειν μνεαῖνων,
 Τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολίσκειτ' ἀναβροχὴν· ἀμφὶ δὲ ποσσὶ 585
 Γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δὲ δαίμων.
 Δένδρεα δ' ὑψιπέτηλα κατακρῆθεν χεῖε καρπὸν,
 Ὅγχυαι, καὶ ροαὶ, καὶ μηλαὶ ἀγλαόκαρποι,
 Συκαὶ τε γλυκεραὶ, καὶ ἑλαῖαι τηλεβόωσαι·

Stantem in lacu ; hic autem attingebat ad mentum :

Videbatur verò *is* sitienti similis ; ad-bibendum autem non poterat capere :

Quoties enim inclinaret se senex, bibere cupiens,

Toties aqua peribat absorpta ; circa autem pedes

Terra nigra apparebat, arefaciebat nempè deus.

Arbores porro proceræ à-capite fundebant fructum,

Pyri, et mali-punicæ, et mali pulchrum-fructum-ferentes,

Ficusque dulces, et oleæ virentes :

Σίτυλον, ἴνθα ἐκινήσαντο, [Ita ex-MS. Barnesius ; *Al.* ἐκινήσαντο,] ἀνατρέψαι. Ἡ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδην. *Schol.* Vide et *A. theopomp.* lib. VII. cap. 6. qui fabulam hanc paulò aliter refert.

Nec miser impendens magnum timet ære saxum

Tantalus, ut fama est, cassâ formidine torpens.

Lucrēt. lib. III. ver. 994.

Ibid. — χαλὴν ἄλγυ' ἔχοντα.] *Eustathius* in commentario citat, κρατὶς ἄλγυ' ἔχοντα. Ex versu, ut videtur, infra 592.

Ver. 582. Ἐσταότ'.] *Al.* Ἐστῶτ'. Notante *Eustathio*.

Ibid. — ἡ δὲ προσέπλεξε γενεῖαν.]

— epulæque ante ora paratæ.

Æn. VI. 604.

Cæterùm *Sextus Empiricus* adversus *Mathematicos*, lib. I. cap. 13. et iterùm, lib. VIII. citat, προσέκλυζε γενεῖαν.

Ver. 583. Στεῦτο δὲ διψᾶν.] Ἰσχυρὸν νῦν ἐπὶ τῶν ποδῶν κίχεται δὲ τῇ λῆξι ὁ Διασκευαστὴς παρὰ τὴν τῷ Πινδάρῳ συνήθειαν. *Schol.* Similiter et *Eustathius* : Rectius autem, ut opinor, de voce Στεῦτο *Mericus Casaubonus* ; "Est," inquit, "in isto verbo (ut alibi pluribus) animi gesticities, et aliquid cupidè molientis, per externos gestus indicatio —. Hoc igitur vult Poëta his verbis, "eam fuisse Tanti, seu in pedes erecti, sive alio quocunque gestu, (ut de pugilibus olim loqui soliti, προβολήν, ut ardentissimam situm prae se ferret." De nuperâ *Homeri Editione, Dissertat. I.* Atque hoc ferè sensu usurpari videtur vox Στεῦται, *Iliad. γ'. 83.*

Στεῦται γὰρ τι ἴσως ἰσχυρὸν ποσειδῶντος Ἐκλῶρ.

VOL. I.

Vide et *Il. β'. 597. ι. 241. ε. 191.* item *Etymologicon Magnum*, in voce Στεῦται.

Ver. 584. 585. Ὅσσάκι γὰρ κύψει ὁ γέρον —, Τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολίσκειτ'.]

— Tibi, Tantale, nullæ

Deprenduntur aquæ ; quæque imminet, effugit arbos.

— *Ovid. Metam. lib. IV. ver. 458.*

Tantalus à labris sitiens fugientia captat.

Flumina — *Horat. Sermon. lib. I. i. 68.*

Ver. 584. 590. — κύψει ὁ γέρον, — ἰσχυρὸς ὁ γέρον.] Vulgati habent κύψω, — ἰσχυρὸς. *Henricus Stephanus* autem legendum censet, κύψει γέρον, — ἰσχυρὸν γέρον. Quod, uti ipse annotat, cum sequentibus ἀπολίσκειτο et βίπτασκει aptius congruit. Rectè itaque (ut opinor), et ad vulgatam lectionem quàm proximè edidit *Barnesius*, κύψει ὁ γέρον, — ἰσχυρὸς ὁ γέρον. Et *MS. à Tho. Bentleio*, collatus hîc habet κύψει.

Ver. 585. Τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολίσκειτ' ἀναβροχίν.] Aquæ subitam absorptionem aptissimè depingit, et quasi ob oculos ponit hic versus. Vide ad *Il. γ'. 357. 363.* et infra ad *ver. 595.*

Ibid. — ἀπολίσκειτ'.] Apud *Eustathium*, ἀπὸ λίσκειν. Minus rectè.

Ibid. — ἀναβροχίν.] Ita ex *Editione Cantabrigiensi* et ex *Hereshio* edidit *Barnesius*. Atque ita in commentario citat *Eustathius*. *Al.* ἀναβροχίν, et ἀναβροχίν.

Ver. 586. — καταζήνασκε.] Κατεζήνασκον ἄχῃ γὰρ, ἡ ξηρασία. *Schol.*

Ver. 588. Ὅγχυαι.] *Barnesius* aliique habent Ὅχυαι. Vide supra ad *h. 115.*

Ibid. — μηλαὶ ἀγλαόκαρποι.] Vide supra ad *h. 115.*

Ver. 589. Συκαὶ τε γλυκεραὶ, καὶ ἑλαῖαι τηλεβόωσαι.] Vide supra ad *h. 116.*

D d

Τῶν ὅπότ' ἰθύσει ὁ γέρον ἐπὶ χερσὶ μάστιγι,
Τάσδ' ἀνεμος ῥίπτασσι ποτὶ νύφρα σπένοντα.

590

Καὶ μὴν Σίσυφον εἰσιδὼν, πρῶτ' ἄλγ' ἔχοντα,
Λῶαν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρῃσιν·

Ἴητοι ὁ μὲν, σπρηκτόμενος χερσὶν σε ποσσὶν τε,

Λῶαν ἄνω ὤβρισε ποτὶ λόφον· ἄλλ' ὅτε μάλ' ὅτε

595

Ἄκρον ὑπερβαλίστη, τότ' ἀποτρύψασκε πρῆταίης

Αὐτίς, ἔπειτα πίδαδε κυλίνδετο Λῶας ἀναιδής.

Quas quum rectâ-pergeret senex manibus prehendere,
Eas ventus dispellebat in nubes obscuras.
Et profectò Sisyphum aspexit, duros dolores patientem,
Lapidem gestantem ingentem utraq[ue]-manu:
Sanè ille quidem innixus manibusque pedibusque,
Lapidem sursum pellebat ad cacumen; sed quando erat
Summum superaturus, tunc repulsabat potens-vis
Rursus, deinde in solum volvebatur lapis immanis.

590

595

Ver. 591. — *ρίπτειν.*] Eustathius in commentario citat, *ρίπτειν.*

Ver. 595. Λῶαν ἄνω ὤβρισε ποτὶ λόφον.] De summo hujus loci artificio, quo rem ipsam pulcherrimè depingit, et quasi ὁ οculos ponit verborum sonus, rectè Demetrius Phalereus: Εὐ δὲ τῷ μεγαλοπρεπεῖ χαρμηλῇ σύγκριστι παραλαμβάνοι' ὡς πρῶτον, ἴσται διὰ μακρόν, ὅς τὸ, "Λῶαν ἄνω ὤβρισε." Καὶ γὰρ ὁ εἶχος μῆκος εἰ ἴσχειν ἐκ τῆς συγγραφῆς, ἢ μεμνηται τοῦ λίθου τὴν ἀναφορὰν ἢ βίαν ἵπτι' Ἑρμηνείας, § 72. Et Dionysius Hæficarnensis: Πῶς δὲ δηλώσει ταῦτα {τὰ περὶ τὸν Σίσυφον} μνηστικῶς, ἢ κατ' αὐτὴν τὴν σύνθεσιν τῶν ὀνομάτων, ἄξιον ἰδεῖν. "Καὶ μὲν Σίσυφον" ἔστι δὲ, — Λῶαν ἄνω ὤβρισε ποτὶ λόφον." Ἐξάσθη ἡ σύνθεσις ἐπὶ τὴν δηλῶσιν τῶν γυναικῶν ὕμνων, τὸ βάρος τῷ πτέρῳ, τὴν ἱππικὴν ἐκ τῆς γῆς κίνησιν, τὴν διανοούμενον τοῖς κόλοις, τὸν ἀνακαίνοντα πρὸς τὸν ἔχον, τὴν μὲν ἀνω θυμὴν πτέρων. Περὶ συνθέσεως, § 20, "Vocalium concursus — cum accidet, hiat et — interstitit et quasi laborat oratio." Quintil. lib. IX. cap. 4. Sic apud Virgilium ingens nisus et molimen, vocalis longæ non elixæ hiatus aptissimè describitur;

Ver. 597. Αὐτίς ἔπειτα πίδαδε κυλίνδετο Λῶας ἀναιδής.]

— adverbio nixantem trudere monte Saxum; quod tamen à summo jam vertice rursùm
Volvitur, et plani raptim petit æquor campi.

Lucr. lib. III. v. 1013.

Porro notandum et hîc, quàm pulchrè et artificiosè lapidis pondere suo de monte devoluti impetum depingit versus iste pedibus dactylicis totus incedens. Οὐχὶ συλαστικὸν ὄντως τῆς πύρας ἢ τῶν ἰσχυμάτων σύνθεσις; μάλ' ὅτε ἱσχυρὰ τὴν ἐπὶ λίθου πορὰν, τὸ τῆς ἀπαιδίας τάχος; Diom. Hælicarn. loco jam suprà citato. Similitèr Virgilius temporis prætereuntis celeritatem pedibus dactylicis exhibet;

Sed fugit intereà, fugit irreparabile tempus.

Georgic. III. 884.

Item saxi cadentis motum ab initio tardior, deinde acceleratum;

— jamjam lapsura, cadentique

Imminet assinitis —. Æn. VI. 602.

Ter sunt conati imponere Pelio Ossam.

Georgic. I. 281.

Vide suprà ad ver. 314. et ad II. γ'. 363.

Ver. 596. — *πρῆταίης.*] Τὸ δὲ "πρῆταίης" ἰσχυρὰ ἴσιν, ἀπὸ τῶ πρῆταίης, Ἀναλὸγος δὲ τῷ "λικηφίς," ὃ τοῖς τοῖσιν. Γράφεται δὲ ἢ δι' ὁμοειδίαν, "πρῆταί' ἴς," ἢ γὰρ ἡ πρῆταί' ἴσιν τῷ λίθῳ. Εἰ δὲ ἴσα λίγιν ἐπὶ λίθῳ ποιητικώτερον, καὶ τὸν ὅδιν ἢ γὰρ ἔστι δὲ ἀναιδὴς τὸν τοῦτον λίθον, ἐκ τῶν ἱσχυρῶν ἢ τῶν μεταβολῶν. Eustath. Vide ad ver. 597. Posteriori modo legisse videtur Scholiastes, qui exponit, ἢ ἰσχυρὰ δυνάμει,

Idem. — *Λῶας ἀναιδής.*] Κίχρηται Ὀπρεὶς πολλὰχρὶ τῷ τῷ ἱσχυρῷ ἱσχυρὰ λίγιν, διὰ τῆς μεταβολῆς. ἢ πρῆταί' ἴς, διὰ τῆς ὁμοειδίας ποιεῖν, ἰδὼν μὲν ὡς ἐν τοῖσιν, "Αὐτίς ἔπειτα πίδαδε" ὡς ἐν τοῖσιν, "Λῶας ἀναιδής." — Εἰ τῷ γὰρ ἔστιν, διὰ τῶ ἱσχυρῷ ἀναιδής φαίνεται. Τὸ ἀναισχυντὶν γὰρ — ἱσχυρὰ. Ταῦτα δὲ πρῶτον διὰ τῆς κατ' ἀναλογίαν μεταβολῆς, ὡς γὰρ ὁ λίθος πρὸς τὸν Σίσυφον, ὁ ἀναισχυντὶν πρὸς τὸν ἀναισχυντὶν. Arist. Rhetoric. lib. III. cap. 11. Ubi notandum, quod jam legimus ἔπειτα πίδαδε, legisse aut memoriter citasse Aristotelem, ἔπειτα πίδαδε.

Αὐτὰρ ὃν' ἄψ ὤσασκε σιγαιόμενος· κατὰ δ' ἰδρὸς
Ἔρρειν ἐκ μελίων, κοίη δ' ἐκ κρατὸς ὀρώρει.

Τὸν δὲ μετ', ὠσυνόησα βίην Ἑρακλεΐην,
Εἶδ' αὖλον· αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
Τέρεται ἐν Σαλίνης, καὶ ἔχει καλλίσφουρον Ἥβην,
Παῖδα Διὸς μεγάλοις καὶ Ἥρης χρυσοποδίδου.

Ἀμφὶ δέ μιν ἀλαληγὴ νεκύων ἦν, οἶων' ὅς,
Πάντος' ἀτυζόμενων ὁ δ', ἐρεμνῇ νυκτὶ ἰοιῶς,
Γυμνὸν τόξον ἔχων, καὶ ἐπὶ νευρῆφιν εἰσὼν,
Δεινὸν παπταίνων, αἰεὶ βυλόντι ἰοιῶς.

Σμερδαλέος δὲ οἱ ἀμφὶ περὶ στήθεσσιν ἀορτῆρ,
Χρῦσεος ἦν τελαμῶν· ἵνα δίσκελα ἔργα σίτυντο,

Verum ille rursus pellebat contendens; sudor autem
Defluebat ex membris, pulvis vero ex capite oriebatur.

Post hunc autem vidi vim Herculeam,
Simulachrum; ipse vero apud immortales deos
Oblectatur in conviviis; et habet pedibus elegantem Heben,

Filiam Jovis magni et Junonis aureos-calceos habentis.
Circa autem ipsum clamor mortuorum erat, avium instar,
Undique agitarum: ille vero obscuræ nocti similis,
Nudum arcum tenens, et ad nervum sagittam,

Horrendum circumspiciens, semper jaculaturò similis.
Terribilis autem ei circum pectora balthæus,
Aureum erat lorum; ubi miranda opera elaborata erant,

Ver. 598. — κατὰ δ' ἰδρὸς ἔρρειν ἐκ
μελίων.]

— sudor fluit undique rivis.

Æn. V. 200.

— tum toto corpore sudor

Liquitur — — — — — 4X. 812.

Ver. 599. — κοίη δ' ἐκ κρατὸς ὀρώρει.]
Vir eruditus Mercurius Casaubonus vocem κοίη
interpretatur, Lintium: "Sudorem,"
inquit, "multo labore comparatum, et om-
"nibus membris, capite præcipue manan-
"tem, linteio comparari, quis non amplec-
"tatur?" De nuperâ Homeri Editione, Dis-
sertat. I. Nescio tamen annon simplicius
hic intelligas vaporem pulveri similem ex
capite exurgentem.

Ver. 600. Τὸν δὲ μετ', ὠσυνόησα βίην Ἑρα-
κλεΐην.] Καὶ Ὅμηρος οἷον εἶπεν πᾶσι μελίστα
ὅτι κατὰ θῖον εἶπεν ἰοίη σιγῇ τὸν παλῖον·
"Τὸν δὲ μετ', ὠσυνόησα βίην Ἑρακλεΐην, Εἶ-
"δ' αὖλον· αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι."
Plutarch. de Facie in Orbe Lunæ, haud longè
à fac. Cæterum nonnulli, notante Eusta-
thio, hunc locum repudiaverunt; rationibus
parum idoneis.

Ver. 601. Εἶδ' αὖλον αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανά-
τοις.] Hinc Hecubaem Umbra, apud Lucianum;
Αὐτὸς μὲν γὰρ δ' Ἑρακλῆς ὁ νεκρὸς τοῖς
θεοῖς σύνεσι, ὃ ἔχει καλλίσφουρον Ἥβην ἰγὰ δ'

αὖλον ἐπὶ αὐτοῦ. Dialog. Diogenis et Her-
culis.

— Acherusia templa, —
Que neque permanent animæ neque cor-
pora nostra;
Sed quædam simulacra modis pallentia
miris.

Lucrat. lib. I. ver. 121. 123.

Ver. 602. — Σαλίνης.] Τῆς αὖ θῖον
ἀνυχλῆς. Schol.

Ver. 606. — Γυμνὸν τόξον ἔχων.] Bat-
teijus legendum conjicit ἔχων. "Quod, (in-
"quit) qui apimum diligenter advertat,
"necessarium videbit; nisi in sequenti ver-
"su pro παπταίνων, legerit παρ' αἰνῶν, vel
"— pro ἰοιῶς, ἰοίης. Quæ ultima con-
jectura ferri non potest: Isto enim modò
minimè constaret Temporum ratio. Quip-
pè ἰοίης apud Homerum semper respondet
Latino "similis audatur," nunquam ἰοί-
"mihis videbatur." Vide ad Il. 6. 37. et d.
492. Ideoque, siquid mutato opus, legen-
dum omnino non ἰοίης, sed ἰοίης. Quod
quidem et multò videtur aptius, quam ut
duo versus 605. 607. tam prope invicem,
eâdem ipsâ voce ἰοιῶς designant.

Ver. 608. — ἀορτῆρ.] Ὁ γὰρ τελαμῶν
κατακλῆ, ἔξ, δ' τὸ εἶδος ἀορτῆρ, Schol.

- "Αρκτοὶ τ', ἀγρότεραί τε σύες, χαροκοὶ τε λέοντες, 610
 'Τορμίναί τε, μάχαι τε, φόνοι τ', ἀνδροκτασίαι τε.
 Μὴ τεχνησάμενος, μὴδ' ἄλλο τι τεχνήσαιτο,
 "Ὅς κῆνον τελαμῶνα ἐῖς ἱγνάτθιτο τέχνη.
 "Ἐγὼ δ' αὐτίκα κῆνος, ἐπεὶ ἴδαν ὀφθαλμοῖσι,
 Καί μ' ὀλοφυρόμενος ἔπειτα πτερόεντα προσήνυδα 615
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 "Α δέϊλ', ἥ τινα καὶ σὺ καπὸν μόρον ἠγῆλάζεις,
 "Ὅν περ ἐγὼν ὀχέεσκαν ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο.
 Ζηνὸς μὲν πάϊς ἦα Κρονίονος, αὐτὰρ οἴζυν
 Εἵχον ἀπειρεσίην· μάλα γὰρ πολὺ χεῖροσι φῶτι 620
 Δεδμήμην, ὃ δέ μοι χαλεπούς ἐπέτέλλετ' ἀέθλους·
 Καὶ ποτὲ μ' ἐνθάδ' ἔπειμψε κύν' ἄξοντ'· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον

Ursique, agrestesque apri, torvique leones,
 Præliaque, pugnaeque, caedesque, homicidiaque.

610

Nè hoc fabricatus, aliud quid fabricaverit,
 Qui illud cingulum sua comprehenderit arte.
 Agnovit autem statim ille, postquam vidit oculis,
 Et me lugens verbis alatis allocutus est;

615

" Generose Laërtiade, solers Ulysses,
 " Heu miser, certè aliquod et tu malum fatum sustines,
 " Quale scilicet ego ferebam sub radiis solis.

" Jovis quidem filius eram Saturnii; verum ærummam

620

" Habebam infinitam: valde enim longè deteriori viro

" Subditus eram; ille verò mihi graves imperabat labores;

" Et olim me huc misit, canem ut ducerem: non enim aliud

Ver. 610. — χαροκοὶ τε λέοντες.] Virgilio, "Torva leana." Eclog. II. vers. 63.

Ver. 611. 'Τορμίνας τε, μάχαι τε, φόνοι τ', ἀνδροκτασίαις τε.] "Ante omnes apud Homerum ejusdem rei atque sententiæ luculenta exaggeratio est. — 'Τορμίνας τε, μάχαι τε, φόνοι τ', ἀνδροκτασίαις τε. Nam cum omnia ista — multa et continua nomina nihil plus demonstrant quàm prælium, hujus tamen rei varia facies — electabiliter ac decorè multis variisque — verbis depicta est." Gellius, lib. XIII. cap. 23. Cæterum versum hunc exscripsit ferè Hesiodus;

'Τορμίνας τε, φόνοις τε, μάχαις τ', ἀνδροκτασίαις τε. Theogon. vers. 228.

Ver. 612. Μὴ τεχνησάμενος ἔσθ'.] Οὐ τεχνήσάμενος πρότερον τὸ τοῦτο, ἐπὶ τούτῳ ἤλθι ἔργον, ἔτ' ἂν ἐξῆς τοῦτο τεχνήσαιτο ὃ κατασκευάσας ἐκείνῳ τὸν τελαμῶνα, ἄλλον τοῦτο ἢ τεχνήσαιτο, ἀλλ' ἔδιδ' τεχνήσασθαι· ὡς ἐὰν τις λέγων, αὖν Φειδίας ποιεῖται τὸν Δία, τοῦτο ἔδιδ' ἄλλο, ὡς ἐκείνῳ γὰρ τὸ πᾶν [Ita rectè Bar-

neius pro vulgato παρὰ] τῆς ἑαυτοῦ τέχνης κατέχευε. Schol.

Ver. 613. — ἐῖς ἱγνάτθιτο τέχνη.] Ἐκείνης ἐν τῇ ἑαυτοῦ τέχνῃ· ὃ ἐστὶν ἐκινήσας [fortè ἐνέκωσεν]. Schol.

Ver. 618. — ὀχέεσκαν.] Fetre solibus. Vide ad II. α. 37. et β'. 221.

Ver. 621. — ὃ μὴ μοι χαλεπὸς ἐπέτελλετ' ἀέθλους.]

— ut duos mille labores

Rege sub Eurystheo, fatis Junonis inique, Pertulerit. — Æn. VIII. 291.

Ver. 622. — κύν' ἄξοντ'.] Τὸν Κίρκειον. Schol.

Te Stygii tremuere lacus; te janitor Orci. Æn. VIII. 296.

Ibid. — ἐ γὰρ ἔτ' ἄλλον Φεάξιστο τούτῳ μοι χαλεπώτερον εἶναι εἰδέναι.] Ita Vulgati. Barneius autem, quoniam vox εἰδέναι alibi apud Poëtam Neutro genere usurpatur, nullis allatis Codicibus, euidit; ἐ γὰρ ἔτ' ἄλλο Φεάξιστο ἔσθ'. "Nam per τὸ, τί, [inquit]

Φράζετο τοῦδ' τί μοι χαλεπώτερον εἶναι ἄεθλον.

Τὸν μὲν ἐγὼν ἀνένεικα καὶ ἤγαγον ἐξ Αἴδοιο.

Ἑρμείας δέ μ' ἐπεμψεν, ἰδὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη.

625

Ὡς εἰπὼν, ὃ μὲν αὖτις ἔβη δάμον Ἀΐδος εἴσω.

Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, εἴτις ἔτ' ἔλθοι

Ἀνδρῶν ἡρώων, οἳ δὴ τὸ πρόσθεν ὄλοντο.

Καὶ νύ κ' ἔτι προτέρους ἴδον ἀνέρας, οὓς ἐβελόν περ,

Θησία, Πειρίβοόν τε, Διῶν ἐρικυδέα τέκνα.

630

Ἀλλὰ πρὶν ἐπὶ ἔθνε' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν,

Ἥχῃ Δεσπεσίῃ· ἐμὲ δὲ χλαρὸν θεὸς ἤρει,

Μῆ μοι Γοργεῖν κεφαλὴν δεινοῖο πελώρου.

Ἐξ Αἴδος πέμψειεν ἀγανὴ Περσεφόνη.

Αὐτίκ' ἔπειτ' ἐπὶ νῆα κίον, ἐκέλευον ἱεταίρους.

635

Αὐτοὺς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.

Οἳ δ' αἰψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθίζον.

“ Existimabat hoc omnino mihi gravius fore certamen.

“ Eum quidem ego subduxi et traxi ex inferis;

“ Mercurius autem me deduxit, atque caesia-oculis Minerva.”

625

Sic fatus, ipse quidem rursus descendit in Plutonis-domum.

At ego illic manebam constantè; si quis amplius veniret

Virorum Heroùm, qui utique olim perierunt.

Et jam adhuc priores vidissem viros, quos volebam scilicet,

Theseum, Pirithoumque, deorum gloriosos filios:

630

Sed prius multitudo congregabatur infinita mortuorum,

Sonitu immenso; me verò pallidus timor cepit;

Nè mihi Gorgonium caput horrendi monstri

Ex Orco mitteret inclyta Proserpina.

Statim deinde ad navem profectus, jubebam socios

635

Ipsosque conscendere, et rudentes solvere:

Illi verò statim ingrediebantur, et per transtra sedebant.

“ certò constat, ἄεθλον hic *Neutrum* esse.”

Quod tamen, ut opinor, indè non necessariò sequitur. Vide et infrà ad ε'. 576. Cæterùm *Eustatius* legit, ἔ γὰρ ἴτ' ἄλλο φράζετο τοῦδ' ἴτι μοι ὦ. Ubi, ut ipse fatetur, altera vocularum ἴτι planè supervacanea est.

Ver. 623. — χαλεπώτερον.] *Al.* κρη-
τρώτερον.

Ver. 625. — ἴεμψεν, ἰδὲ.] *Al.* ἴεμψ' ἡδὲ.

Ver. 630. Θησία, Πειρίβοόν τε, Διῶν ἐρικυδέα τέκνα.] Πειρίβοοντος — φησὶν Ἡρόδοτος ἐ Μιγαρίδου — ἐμβάλεον εἰς τὴν Ὀμήρου τέκνιον τὸ, “ Θησία, Πειρίβοον τε, Διῶν ἐρικυδέα τέκνα.” χαριζόμενον Ἀθηναίοις. *Plutarch.* in *Theseo*. Ubi in transitu notandum, quod jam legimus ἐρικυδέα τέκνα, apud *Plutar-*

chum legi, ἀρκέειν τε τέκνα. Cæterùm de prosodiâ vocis Θησία, vide ad *Il.* ε. 265.

Ver. 631. — ἴτι ἴδν' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν.]

— hic tenebras agitant, volitantque per umbras

Innumeri quondam populi —

Sil. Italic. lib. XIII. ver. 524.

Vide et suprâ ad *ver.* 36.

Ver. 632. Ἥχῃ Δεσπεσίῃ.] Vide infrâ ad α'. 5.

Ver. 633. — Γοργεῖν κεφαλὴν.] Μιδύσης, τῆς Γοργόνος, κεφαλὴν. *Schol.* Vide et *Athenæum, lib. V. cap.* 20.

Ver. 634. — ἀγανὴ.] *Al.* ἱκανὴ.

Τὴν δὲ κατ' Ὀκεανὸν ποταμὸν φέρε αὔμα ῥόδοιο
 Πρῶτα μὲν εἰσεσθῆ, μετέπειτα δὲ πάλλιν αὖθις.

Illam autem per Oceanum flumen ferebat unda fluvii:
 Primum quidem retransgisse, postea optatas ventus.

Ver. 638. Τὴν δὲ κατ' Ὀκεανὸν ποταμὸν.]
 ἢ infra μ'. 1.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ποταμὸς λίαν φέει Ὀκεανῷ
 Et α'. 11.

Πᾶς ὁ γὰρ Ὀκεανῷ τι φέει. —
 Ὅτι καὶ τῷ Ὀκεανῷ λίαν, ἵς φέει τὸν ποταμὸν
 ὡς ἀνέκτατος, οὐκ ἔχει ἰσχύον. Οὐ γὰρ τινὰ
 ἴσως αἶσα ποταμὸν Ὀκεανῷ ἰόντα. Ὅθεν δὲ
 ἢ τὰς τῶν πρῶτον γινώσκοντων φωνὰς δεικνύει
 τὸ ὄνομα ἰόντα ἰς τὴν αἰχρὰ ἰονέμεσθαι.
 Herodotus, lib. II. § 93. ὁ δὲ ποταμὸς ἰόντα

fluvium Nilum Ὀκεανῷ olim appellatum
 fuisse narrat; Οἱ γὰρ Ἀγέλαοι ἀπὸ τοῦ
 Ὀκεανῷ ἐπὶ τὸν ποταμὸν Νίλον.
 Hitt. lib. I. Et paulo inferius; Τὸν δὲ ποταμὸν
 (τὸν Νίλον) ἀρχαῖοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ
 οὐκ ἔχον Ὀκεανῷ, ὅς ἐστι Ἐλλήνισι Ὀκεανῷ.
 Vide infra ad α'. 11. Ceterum aliter ex-
 plicatur hæc phrasis apud Strabonem, Geo-
 graph. lib. I. pag. 18. et. 8.

Ver. 639. — ἀφ' ὧν.] Al. ἀφ' ὧν. No-
 tānte Eustathio.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ὈΜΗΡΟΥ
ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ
ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Μ'.

Ὑπόθεσις τῆς ραψωδίας Μ'.

ΔΙΗΓΕῖΤΑΙ τὴν ἐξ αὐτοῦ γινώσκουσαν αὐτὴν ἱστορίαν, καὶ ὅτι τὰς Σαρπηνας πει-
ρίσκει, καὶ τὰς Πηλεΐδας πύργους, Σκύλλαν τε, καὶ Χάρυβδιν· καὶ τὴν τῆς αὐτοῦ
νῆος καὶ τῶν ἱταίρων ἀσφάλειαν, ἀνιόντων τινὰς τῶν ἡλίου βεῶν· καὶ ὡς μόνος ἐπὶ ξύλῳ
πρὸς Καλυψὶν διασῶν.

Ἐπιγραφαί.

Τὰ περὶ Σαρπηνας, καὶ Σκύλλαν, καὶ Χάρυβδιν, καὶ βίαν Ἠλίου.

Ἄλλως,

Μὴ Σαρπηνας ἔχει, πηλεΐδας, βεῖς τ' Ἠλίου.

Α' Ὑτὰρ ἐπεὶ ποταμοῖο λίπεν ῥόον Ὀκεανοῖο
Νῆος, ἀπὸ δ' ἴκετο πῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο,
Νῆσον ἐς Αἰαίην, ὅθι τ' Ἡοῦς ἠριγενείης
Οἰκία καὶ χοροὶ εἰσὶ, καὶ ἀντολαὶ Ἠελίοιο·
Νῆα μὲν ἐνθ' ἐλθόντες ἐκέλευσαν ἐν ψαμάθοισιν,
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
Ἐνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν ἥω δῖαν.

5

LIB. XII.

Cæterum postquam fluvii reliquit fluentum Oceani
Navis, pervenitque ad fluctus maris vasti,
Insulam ad Æeam, ubi utique Aurora manè-genitas
Domicilium et chori sunt, et ortus Solis;
Navem quidem, huc quoniam-venissemus, subduximus in arenam,
Ipsi autem egressi sumus ad litus maris:
Hic vero requiescentes expectavimus auroram divinam.

5

Var. 1. Αὐτὰρ ἐπεὶ ποταμοῖο λίπεν ῥόον Ὀκεανοῖο.] Vide Strabonem, Geograph. lib. I.
pag. 10. al. 4. item suprā ad λ'. 638.

Var. 3. Νῆσον ἐς Αἰαίην.] Al. Νῆσον τ' Αἰ-
αίην.

Ibid. — ὅθι τ' Ἡοῦς ἠριγενείης Οἰκία καὶ
χοροὶ εἰσὶ, καὶ ἀντολαὶ Ἠελίοιο.] Οὐχ ὡς ἐπιτι-

λόμενος [forte ἐπιτιλλόμενος] τῆς ἡμέρας ἐν τῇ
Αἰαίᾳ, τὸντο δεῖκναι· ἀλλ' ἥτοι ἀπαλύνειν, ἐκ
σπαραγμῶν ἰσχυρῶς ἡμέρας καὶ ἡλίου· ἢ κατὰ σύγ-
κρινσιν τῶν Κιρκιῶν· ἢ ὅτι πρότερον φῶς σπαρα-
χυσαν, ἀνατελὸν πάλαντες, ἰσχυρῶς ἡμέρας
τῇ Κιρκίᾳ, ἡλίου ἐν νηυσὶ ἐπιλαμβάνει, σὺ τῆς
Κίρκης ἑσπέρῃ. δεικν.

D d 4

Ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος ἥως,
 Δὴ τότε ἔγων ἱτάρους προΐην εἰς δώματα Κίρκης
 Οἰσέμεναι νεκρὸν Ἑλπήνορα τεθνηϊῶτα.
 Φιτροὺς δ' αἰψὰ ταμόντες, ὅθ' ἀκροτάτῃ πρόεχ' ἀκτῇ,
 Θάπτομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
 Αὐτὰρ ἔπει νεκρὸς τ' ἐκάη, καὶ τεύχεα νεκροῦ,
 Τύμβον χεύαντες, καὶ ἐπὶ στήλην ἐρυσαντες,
 Πήξαμεν ἀκροτάτῳ τύμβῳ εὐήρης ἑρέτμον.

10

15

Ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείκομεν οὐδ' ἄρα Κίρκην
 Ἐξ Αἴδεω ἐλθόντες ἐλήθομεν, ἀλλὰ μάλ' ὥκα
 Ἦλθ' ἐντυναμένη ἅμα δ' ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
 Σῆτον καὶ κρέα πολλὰ, καὶ αἶθοπα οἶνον ἐρυθρόν.
 Ἡ δ' ἐν μέσσω στᾶσα μετηύδα διὰ Δεάων.

20

Σχέτλιοι, οἳ ζῶντες ὑπῆλθετε δῶμ' Αἴδαο,
 Δισθανέες, ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαζ Διήσκουσ' ἀνθρώποι.

Quandò autem manè-genita apparuit rosea-digitis aurora,

Utique tunc ego socios præmisi ad domum Circes

Allaturos mortuum Elpenorem defunctum.

10

Liguis verò statim cæsis, ubi summum prominebat littus,

Sepeliebamus dolentes, uberes lachrymas fundentes.

At postquam cadaverque combustum est, et arma mortui;

Tumulo aggesto, et desuper cippo erecto,

Fiximus in summo sepulchro fabrefactum remum.

15

Nos quidem hæc singula administrabamus: neque verò Circe

Ab inferis regressi latuimus, sed valde celeritèr

Venit, postquam se-ornasset: simul autem ancillæ ferebant cum-ipsâ.

Panem et carnes multas, et generosum vinum rubrum.

In medio verò stans alloquebatur nobilissima earum;

20

" Miseri, qui viventes subiistis domum Plutonis,

" Bis-mortui, cum alii semel moriantur homines.

Ver. 10. — νεκρὸν — τεθνηϊῶτα.] Vide
 suprâ ad λ'. 37.

Ver. 11. 12. Φιτροὺς δ' αἰψὰ ταμόντες —
 Θάπτομεν ἀχνύμενοι.]

Haud mora, festinant fientes; aramque
 sepulchri

Congerere arboribus, cæloque educere
 certant. Æn. VI. 177.

Ibid. — πρόεχ'.] Αἰ. προχ'.

Ver. 13. Αὐτὰρ ἔπει νεκρὸς τ' ἐκάη.]

Postquam collapsi cineres, et flamma
 quievit. Æn. VI. 226.

Ver. 14. Τύμβον χεύαντες.]

At pius Æneas ingenti mole sepulchrum
 Imponit, suaque arma viro, remumque
 tubamque. Ibid. 232.

Vide suprâ ad λ'. 77.

Ver. 17. — ἐλήθομεν.] Vide suprâ ad
 λ'. 101.

Ver. 18. — ἐντυναμένη.] Postquam se-
 ipsa ornasset. Hic nimirum maximè pro-

prius Vocis Media usus. Vide suprâ ad λ.
 491. et λ'. 423. Eustatbius aliam inter-
 pretationem affert: Ἐστὶ δὲ ἀπὸ τῶν ἐν τῇ
 ἐνιμέδωντα δαίτῃ, ἐν τῇ λαβὴν ἔντα τρα-
 γῆς. Sed minus rectè. Cæterum de pro-
 sodiâ vocis ἐντυναμένη, vide ad II. λ. 203.

Ver. 21. — ζῶντες ὑπῆλθις δῶμ' Αἴδαο.]

Ζῶσ' ἐς Δανόντων ἔρχομαι κατασκευάς.

Sophocl. Antig. ver. 931.

Ver. 22. Δισθανίς, ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαζ.]

Al. Δις Δανίς.

Bis Stygios innare lacus, bis nigra videre
 Tartara. Æn. VI. 134.

— Satis est inamabile regnum

Aspexisse semel, Stygios semel isse per
 amnes.

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 590.

Ibid. — ἄλλοι ἅπαζ Διήσκουσ' ἀνθρώπων.]

— omnes una manet nox,

Et calanda semel via lethi.

Horat. Carm. lib. I. Od. xxviii. v. 15.

- 'Αλλ' ἄγετ', ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον
 Αὖθι πανημέριοι· ἅμα δ' ἡοὶ φαινομένηφι
 Πλεύσεσθ'· αὐτὰρ ἐγὼ δείξω ὁδὸν, ἥδ' ἐκαστα 25
 Σημανέω· ἵνα μὴ τι κακοῖραφίη ἀλεγεινή,
 "Ἡ ἁλὸς, ἥ ἐπὶ γῆς, ἀλγῆσθε πῆμα παθόντες.
 "Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 "Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ, ἐς ἥλιον καταδύντα,
 "Ἡμεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα, καὶ μέθυ ἡδύ· 30
 "Ἡμος δ' ἥλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
 Οἱ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηὸς·
 "Ἡ δέ με χειρὸς ἐλοῦσα, φίλων ἀπονόσφιν ἐταίρων,
 Εἰσέ τε, καὶ προσέλεκτο, καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα·
 Αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα. 35
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσι προσηύδα πότνια Κίρκη·
 Ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεπείρανται· σὺ δ' ἄκουσον,
 "Ὡς τοι ἐγὼν ἐρέω, μνήσει δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.
 Σειρήνας μὲν πρῶτον ἀφίξεις, αἱ ρά τε πάντας

- " Verum agite, edite cibum, et bibite vinum
 " Hic toto-die; simul autem atque aurora illuxerit,
 " Navigabitis: at ego monstrabo viam, atque singula 25
 " Significabo; ut nequid malo-consilio damnosum,
 " Aut in mari, aut in terrâ, doleatis damnum passi."
 Sic dixit: nobis verò statim persuasus est animus generosus.
 Sic tunc quidem totò die, ad solis occasum;
 Sedebamus, epulantes carnesque copiosas, et dulce vinum; 30
 Quandò verò sol occidit, et tenebræ advenērunt,
 Illi quidem decubuerunt juxta retinacula navis:
 Illa verò me manu prehensum, dilectis seorsum à sociis,
 Locavitque, et e-regione-sedit, et interrogavit singula:
 At ego ei omnia ordine recenseui. 35
 Et tum deinceps me verbis alloquebatur veneranda Circe;
 " Hæc quidem sic omnia peracta sunt: tu autem audi,
 " Ut tibi ego dicam; in memoriam verò reducet etiam deus ipse.
 " Ad Sirenes quidem primùm pervenies; quæ utique omnes

Ver. 25. 26. — αὐτὰρ ἐγὼ δείξω ὁδὸν,
 ἵνα μὴ τι κακοῖραφίη.]

Pauca tibi è multis, quo tutior hospita
 lustras [portu,
 Æquora, et Ausonio possis considerare
 Expediam dictis; — Æn. III. 377.

Ver. 38. — μνήσει δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.]
 — aderitque vocatus Apollo.

Æn. III. 395.

Ver. 39. Σειρήνας μὲν πρῶτον ἀφίξεις.]
 Κατὰ μὲν τὰς πολλὰς, Ἀχιλλεύς καὶ Στερόπης
 τῆς Παρθένου· αἱ Σειρήναι· κατ' ἑνὶς δὲ, Ἀ-
 χιλλεύς καὶ Τριψιχόρης, μίαι τῶν Μουσῶν. Ἐλό-
 μεναι δὲ παρθέναι, ἐμώθησαν ὑπὸ Ἀφροδίτης,
 καὶ ἔχουσαι πτερὰ ἀνίστησαν εἰς τὸ Τυρρην-
 κὸν κλίμα, ὃ νῆσον κατέσχον Ἀδριμύεσσαι ἱοί.

μαζομένην. Ὀνόματα δὲ αὐτῶν, Ἀγλαοθήμη,
 Θελξία, Πισισιή ἢ Λύγισ· κατὰ δὲ Ὀμη-
 ρον, δύο· Σειρήναι γὰρ ἄνθρωποι. Schol. à Barne-
 sio emendata. Vide Strabonem, Geograph. lib.
 I. pag. 41. al. 22. et Plinium, Nat. Hist. lib.
 X. cap. 49. item infra ad ver. 45. 52.
 Ibid. — αἱ ρά τε πάντας Ἀδριώπας
 Σίλγυσιν.]

Monstra maris Sirenes erant, quæ voce
 canorâ

Quaslibet admissas detinuerat rates.

Ov. de Art. Amat. lib. III. v. 311. .

Dulce malum pelago Siren, volucresque
 puellæ:

Scyllæos inter fremitus, avidamque Cha-
 rymbdin

- 'Ανθρώπους δέλγουσιν, ὅς τις σφίας εἰσαφίηται. 40
 "Οστις αἰδρεῖν πελάγη, καὶ φθόγγον ἀκούσῃ
 Σειρήνων, τῷ δ' οὔτι γυνή, καὶ ἡήσια τέκνα,
 Οἴκαδε νοστήσαντι, παρίσταται, οὐδὲ γάνυνται.
 'Αλλά τε Σειρῆνες λιγυρῇ δέλγουσιν αἰοιδῇ.
 "Ἡμεναι ἐν λειμῶνι πολλὸς δ' ἄμφ' ὀστεόφιν δις 45
 'Ανδρῶν πυθομένων, περὶ δὲ ρίνοι μινύθουσιν.
 'Αλλά παρὲξ ἐλάαν· ἐπὶ δ' οὐατ' ἀλειψαί ἱταίρων,
 Κηρὸν δεψήσας μελιηδέα, μήστις ἀκούσῃ
 Τῶν ἄλλων· ἀτὰρ αὐτὸς ἀκούμεν, αἶψ' ἐθέλησθα.
 Δησάντων σ' ἐν νηὶ Δοφ χεῖράς τε, πόδας τε, 50
 'Ορθὸν ἐν ἱστοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτοῦ τείρατ' ἀνήθω·

- " Homines fascinant, quicumque ad eas pervenerit.
 " Quicumque imprudens appulerit, et vocem audierit
 " Sirenum, huic utique neutiquam uxor et infantes liberi
 " Domum reverso astant, neque lantantur.
 " Sed Sirenes arguto fascinant cantu,
 " Sedentes in prato: ingens verò circum osmium acervus
 " Virorum putrefactorum: circumque cutes tabescent,
 " Sed præternavigato: aures autem obline sociorum,
 " Cerâ malassatâ dulci, nè quisquam audiat
 " Cæterorum: at ipse audias, si velis.
 " Ligent te in navi veloci manusque pedesque.
 " Erectum ad basim-mali; ex ipso autem funes alligentur: 49 50

Musica saxa fretis habitabant dulcia
 monstra,
 Blanda pericla maris; terror quoque
 gratus in undis.

Delatis licet huc incumberet aura carinis,
 Implèssentque sinus venti de puppe te-
 rentes,

Figebat vox una ratem; nec tendere
 certum {bat;

Delectabat iter reditûs, osiumque iuxta
 Nec dolor ulius erat; mortem dabat ipsa
 voluptas. *Claudian. Epigr. 69.*

Sirenas hilarum navigantium potestas,
 Blandæque morces, gaudiumque crudelis;
 Quas nemo quondam deserbat auditas.

Martial. lib. III. Epigr. 64.

Forso hinc Horatius;

vitanda est improba Siren

Donidja. *Saxa. lib. II. Sat. III. 14.*

Vide et *Apollonium, Argonautic. lib. IV. vers. 892, &c.* item infra ad *vers. 45.* et 184.

Ver. 40. — ὅς τις σφίας εἰσαφίηται.] At ὅτι σφίας εἰσαφίηται. *Quin et Eustathius in commentario citat, &c.*

Ver. 41. — ἀειδείν.] Ita edidit *Barnsius* ex *Ilad. 6. 198.* ubi in omnibus isto modo scriptum occurrit: Atque ita in commentario hâc legi *Eustathius. Vulg. ἀειδῶν.]*

Ibid. — σιλάσῃ, καὶ φθόγγον αὐτῶν.] *Al. σιλάσῃ, & φθόγγον αὐτῶν.]*

Ver. 45. — πολλὸς δ' ἄμφ' ὀστεόφιν δις 'Ανδρῶν πυθομένων.] Καὶ τῷδε ἵνιστα "Ομηρὸς ἀπαρίτει, ὅς ἡ γυνὴ Σειρήνων νῆσθ' ἐπέσταντο ἰσθῶν ἢ καὶ οἱ τῆς γυνὸς ἀντὶν ἀκύνοντες ἰσθῶντο ἄνθρωποι. *Pausan. lib. X. cap. 6.* 'Απὸ πολλῶν δὲ τὸς παρὸντας, [αἱ Σειρῆνες] ἴσθω γὰρ ἱσθῶναι ὑποτίθεται, τῇ τε δὲ ἐργάζοντο νῆσθω, & γλυκυφωνία καλλίσται, αἷς οἱ προσεχόμενοι κατηνέοντο τὰς ἡσθας. *Heraclit. περὶ αἰσθῶν, cap. 14.*

Ver. 47. 55. — παρὲξ ἐλάαν — ἐπὶ ἐθέλησθαι.] *Al. παρὲξ ἐλάαν — ἐπὶ ἐθέλησθαι.]*

Ibid. — ἐπὶ δ' ἐπὶ ἀλειψαί ἱταίρων.] Hinc apud *Michael. Apostol. Proverbium,* "Ἐπὶ τοῖς ῥαῖν ἱταίρῃς" ἐπὶ τῶν παραπλοίων ἡσθῶν ἐπὶ, ἵσθω φαίλον, ἵσθω ἡσθῶν. *Proverb. Cent. XI. 37.*

Ver. 48. — ἀνέθω.] Μακάρις ἵσθω & ἀνέθω. *Schol. Al. ἡ ψήσας.]*

Τῇ μὲν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται, οὐδὲ πέλειαί
 Τρήρωνες, ταί τ' ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσιν,
 Ἀλλὰ τε καὶ τῶν αἰεὶ ἀφαιρέται λίς πέτρῃ·
 Ἀλλ' ἄλλην ἐνίησι πατὴρ ἐναρίθμιον εἶναι.
 Τῇ δ' οὐπω τις νῆυσ φύγεν ἀνδρῶν, ἥ τις ἵκηται,
 Ἀλλὰ θ' ὁμοῦ πῖνακας τε νῶν καὶ σώματα φωτῶν
 Κύμαθ' ἄλός φορέουσι πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλαι.
 Οἷη δὲ κείνη γε παρέπλω ποντοπόρος νῆυς,

65

- "Hæc quidem neque volucres prætervolant, neque columbæ
 "Timidæ, quæ ambrosiam Jovî patri ferunt;
 "Sed etiam ex iis aliquam semper admittit lævis petra;
 "Sed aliam summittit pater, ut in numero-sit.
 "Hæc verò nondum ulla navis effugit viro-rum, quæcumque accesserit,
 "Sed paritèr tabulataque navium, et corpora viro-rum,
 "Fluctus maris auferunt ignisque perniciosi procellæ.
 "Sola sanè illa præternavigavit mare-sulcans navis,

65

Ἀλλὰ θαρὰ ζῆναισιν ἐνάντια ἀλλήλησιν
 εἰς ἦ, συγχεῖ δὲ πολλοὶ ἄλλος κορβήται ὕδαρ
 βροσσίμιοι· σπῆντι δὲ περὶ συφιλῇ βέβηται
 ἀπὸν.

Argonautic. lib. II. ver. 317.

Vide *Strabonem, Geograph. lib. III. pag. 222.*
al. 149. item suprâ ad ver. 59.

Ibid. — Σιὸ μάκαρις καλίστι·] Ἀθροῦτοι
 δὲ ὄντι καὶ τὰν δηλονότι πύλακιν. *Schol.*

Ver. 62. Τῇ μὲν τ' ὅδὲ ποτητὰ παρέρχεται.]

Quam super haud ullæ poterant impunè
 volantes

Tendere iter pennis: — *Æn. VI. 239.*

Ibid. — ὅδὲ πέλειαί Τρήρωνες, ταί τ' ἀμ-
 βροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσιν.]

Ζεὺς δ' ἄρ' ἐν Κρήτῃ τρέφεται μέγας· ὃδ' ἔρα
 τις ἴη

Ἡδύμω μακάρεσσιν ὃ δ' αἰετοὶ πᾶσι μέλισσαι·

Τὸν μὲν ἔρα Τρήρωνες ὑπὲρ Ζαφίρ τρέφον ἄλγος.

Ἀμβροσίην φέρουσιν ἅπ' Ὀκεανοῖο βοάων

Νέκταρ δ' ἐκ πίστεως μέγας αἰεὶς αἰὲν ἀφύσσων

Γαμφηλῇ φορέειν, ποτὶν Διὶ κηρύσσοντι

Τὸν δ' ἐκίχσας πατὴρ Κρόνον ἐνύσσα Ζεὺς

Ἀθάνατον ποίησιν, δ' ἔρατῃ ἐγκρατίῃ σπῆντι

Ὡς δ' αὐτὸς Τρήρῃσι πέλειασιν ὅσας τιμῇ,

Αἰ δὲ τοὶ Δίετος δ' χέματος ἄγγιλοι εἰσιν.

Byzant. Maro, citatus à Barnesio ex
Athenæo, lib. XI. cap. 12. Cæterum repre-

hendit hunc Homeri locum Longinus: Εἰς
λῆρον ἵκοντο ῥῆσιν κατὰ τὴν ἀπακμὴν τὰ μεγά-

λοφῇ παρατρέσινται. Οἷα τὰ περὶ — τὸν
ὑπὸ τῶν Πηλιδῶν ὡς νοσσοὶν παραστρέφοντο

Δία —. Τί γὰρ ἄλλο φῆσαιμὲν ταῦτα,
ἢ τῷ ὄντι τῷ Διὶ ἐνύσσα; De Sublimitate,

§ 9. Vide autem suprâ ad l. 19. Athenæus

per πέλειαί hic Constellationem septem
Pleiadum denotari vult; quarum una semper
 auferri idèd dicatur, quòd sex solæ sub visu
 cadant: *lib. XI. cap. 12.* Rationemque in-
 terpretationem affert et *Scholias*tes. Sed hoc,
 ut opinor, omninò fundamento caret.

Ver. 63. — ταί τ' ἀμβροσίην.] *Apud*
Athenæum, lib. XI. cap. 12. αἰ τ' ἀμβροσίην.

Ver. 64. Ἀλλὰ τε δ' τῶν αἰεὶ.] Barnesius
 hic legi posse conjicit, Ἀλλὰ τε δ' τῶν αἰεὶ.
 Minus rectè.

Ver. 65. — ἐνίησι.] *Athenæus* citat, ἐνί-
 ησι.

Ver. 66. Τῇ δ.] Al. Τὴν δ.

Ibid. — ἥ τις ἵκηται.] *Al. ὅτις ἵκηται, et*
αἰεὶς ἵκηται.

Ver. 67. Ἀλλὰ θ' ὁμοῦ πῖνακας τε νῶν.]
Φανερῶτατα σημεῖα λέγουσιν, ὅτι ἐ δὲ καὶ τῶν

Συμπληγάδων ἵκοντο ἐκπλεῖς αὐτοῖς [Ἀργο-
ναύταις], τῷ Παπατῇ οἱ ἐν ἐκπλεῖς τοῖς τῶν

μάστιγι χρώμενοι. Τὴν γὰρ δυσχέρειαν τῷ κα-
τὸν ἐμφανίζοντα, λέγουσιν ὅτι ἐκ ἐστὶ παρασπλι-

σαι τὸν τόπον. "Ἀλλὰ θ' ὁμοῦ πῖνακας τε
" πῶν δ' σώματα φωτῶν Κύμαθ' ἄλός φορέουσι

" πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλαι." Πτερεῖ μὲν ἐν τῷ
Κωνίᾳ οὐ λίγιστοι πτερεῖ ἀναπνεύσαντι πτερεῖ δὲ

τὸν πτεροδρόν· τὴν διαλαμβάνοντα τὴν Σαυλίαν
ἰφ' ἐκείνῃσι κινεῖται τὸν τῷ πυρὶ ἀναπνεύσαν-

των, καὶ τῷ τῷ νῶν συνίχως κινεῖται, καὶ τῷ
πτερεῖ τὴν ἄλγος ῥέματος πολλὰς τὴν χώραν

ἐπιδιδραμμένης. Αἰετοὶ. περὶ θαυμασίων ἐ-
κυσμάτων.

Ver. 68. Κύμαθ' ἄλός.] Barnesius ex con-
jecturâ edidit Κύμα θ' ἄλός· itaque omninò

legendum contendit, propter sequentem
βέλει, ver. 71. Sed quidam vox βέλει ad τῷ

μαθ'· æque atque ad κύμα; referri possit?

'Αργὰ πασιμέλουσα, παρ' Αἰήταο πλέουσα.
 Καί νύ κε τὴν ἐνδ' ὧπα βάλεν μεγάλας ποτὶ πέτρας,
 'Αλλ' ἥρην παρέπεμψεν, ἐπεὶ φίλος ἦεν Ἴησων.
 Οἱ δὲ δῶα σκόπελοι· ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἰκάνει
 'Οξείῃ κορυφῇ, νεφέλῃ δέ μιν ἀμφιβέβηκε
 Κυανέῃ· τὸ μὲν οὐπὸς ἔρρωϊ, οὐδέ ποτ' αἴθρη
 Κείνου ἔχει κορυφὴν, οὐτ' ἐν δέρεσι, οὐτ' ἐν ὁπάρῃ.
 Οὐδὲ κεν ἀμβαίῃ βροτὸς ἀνὴρ, οὐ καταβαίῃ,
 Οὐδ' εἴ οἱ χεῖρες γῆ εἰσιποσι καὶ πόδες εἶεν

70

75

“Argo omnibus-curæ-habita, ab Æetâ navigans;
 “Et sanè illam ibi celeriter fluctus conjecissent magnas ad petras;
 “Sed Juno præterire-fecit, quoniam charus erat Jason.
 “Duo verò scopuli; hic quidem latum cælum attingit
 “Acuto vertice, nubes autem ipsam circumdat
 “Obscura: quod quidem nunquam cessat, neque unquam serenitas
 “Illius occupat verticem, neque in ætate, neque in autumnò:
 “Neque ascendere-posset mortalis vir, neque descendere,
 “Neque si illi manus utique viginti et pedes essent:

70

75

Ver. 70. — πασιμέλουσα.] Ἐπίθιτον τῆς Ἀργῆς, ἀπὸ τοῦ πᾶσι ἐν ἱαμιλείᾳ εἶναι διὰ τὸ πλῆρες ἢ πᾶσι μέλλουσα [μέλουσα] θύει. Schol. Εὐ λίσταται, “Ἀργὴ πᾶσι μελουσα,” ὡς ἐν γυνήμοις τῶσι καὶ ὑαυδῶσι τῆς ναυτολίας γυνήμοις. Strabo, Geograph. lib. I. pag. 80. al. 46.

Ver. 72. 'Αλλ' ἥρην παρέπεμψεν.] ἥρην δὲ παραπέμψαι λίσταται τὴν Ἀργὴν, ἰαὶ ὡς ἐκπὸς ὑαυτοῦ πολλῇ κατὰ τὸν πλὴν ἰαχίστατο. Eustath.

Ver. 73. Οἱ δὲ δῶα σκόπελοι· ὁ μὲν ἑρᾶνόν.] Hinc atque hinc vastæ rupes, geminique minantur In cælum scopuli; — Æn. I. 162.

Cæterum de hujusmodi Syntaxi ἀνακελεύει Demetrius Phalereus; Τῇ μεγαλωρεσίᾳ μὲν [χαρᾶσθαι διατακτικόν] — τὴν ἀνυπαλλὰγαν, ὡς Ὀμηροῦ. “Οἱ δὲ δῶα σκόπελοι, ὁ μὲν ἑρᾶνόν —” Πελοὺ γὰρ ἔτω μεγαλιότατον, ἱαλλαγῆσθαι πτώσις, ἢ ἰαίρε αὐτῶς ἴφην. “Τὸν δὲ δῶα σκόπελον, ὁ μὲν ἑρᾶνόν —” Περὶ Ἑρμηνείας, § 60. Rectius (ut opinor) Dionysius Halicarnassensis; Καὶ ταῦτα δὲ ἰαήνυκα καὶ τὰ ἀεχέια ἐν συνθήκῃ· ἢ ὅτι ταῦτα ἀλόγως — ἢ ἀλόγως γὰρ τὸν μέλλουσα περὶ θύει τινος λίγως, ἀετᾶται τὴν ὑαυτοῦ πτώσιν, ἢ τὸ κοινὸν αὐτῶν ἰακτικῶς φυλάξαι, ἀπεργάζεσθαι κοινὸν τὸ λόγῳ. “Οἱ δὲ τὸ κοινὸν τῷ λόγῳ χεῖρας πολλὰς ἰαφᾶσαι, ἀετᾶται. Περὶ τῆς Ὀμηροῦ ποιήσεως, § 8. Occurrit porro similis constructio infra d. 94.

Δὴ τὸς ἀναχερῶν, ὁ μὲν ἑλᾶσι, Ὡς. Et apud Virgilium; Protinus Orsilochum et Buten, duo maxima Teucrum Corpora; sed Buten, Ὡς. — Æn. XI. 690.

Interea reges; ingenti mole Latinus Quadrijugo vehitur curru, —

XII. 161.

Vide ad II. β'. 353. ζ'. 510. et κ'. 224.

Ibid. — ἑρᾶνόν ἐρᾶν ἰακῶν.] Scholiastes ad Thucydidem, lib. III. sub initio, citat ἑρᾶνόν ἀμφὶς ἰκάνω.

Ver. 75. — τὸ μὲν ὑπὸς ἑρᾶν.] Σημῆται οἱ δὲ ἢ ὅτι ὑπὸς ἢ ἑρᾶν ἰακῶν ἰακῶν καὶ ἑρᾶν, τὸ, “νεφέλῃ δὲ μιν ἀμφιβέβηκε, τὸ μὲν οὐπὸς ἑρᾶν.” ἰακῶν μὲν γὰρ ἑρᾶν, “ἢ μὲν οὐπὸς ἑρᾶν.” — ὁ δὲ ἄλλος ἴφην, “τὸ μὲν οὐπὸς ἑρᾶν.” ταῦσι τὸ νήφθ, ὁ ταυτὸν τῇ νηφίλῃ κατὰ πολυνομίαν. Eustath. Ἐπεὶ γὰρ συνανῶντες λίσταται νηφίλῃ, ἢ νήφθ, σπειρώσιν τὴν νηφίλῃν, ἰακῶν τὸ οὐδῶν, νήφθ. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμηροῦ ποιήσεως, § 8. Eodem modo interpretantur Scholiastes, et Porphyrius, Quasi. Homeric. 7. Porro simili ferè constructione utitur Thucydides, lib. II. notante Barnesio; Ἡ νόσος σπειρώσιν ἑρᾶν τῶς Ἀθηναίοις, λίσταται μὲν ἢ σπειρώσιν πολλὰς ἰακῶν ἰακῶν καὶ περὶ Ἀθηναίων καὶ ἐν ἄλλοις χωρίοις. Ubi Scholiastes; Ὁληκῶς ἢ νόσος; τὸ δὲ, “λίσταται μὲν,” ὡς πρὸς τὸ νόσημα ὑπὸντησιν. Ὀμηροῦ, “νεφέλῃ δὲ μιν ἀμφιβέβηκε Κυανέῃ τὸ μὲν οὐπὸς,” ὡς πρὸς τὸ νήφθ ὑπὸντησιν. Verisimilius tamen videtur, neque Thucydidem per istud “λίσταται,” τὸ νόσημα; neque Homerum per voculam “τὸ,” τὸ νήφθ; sed utrumque rem in universum designare voluisse.

Ver. 77. — καὶ βαβαίῃ.] Al. ὅς ἀποβαίῃ.

Ver. 78. — χεῖρες γῆ.] Apud Eustathium, χεῖρες γῆ.

Ibid. — εἶεν.] Ita ex Eustathio edidit Barnesius. Vulg. εἶεν.

Πέτρῃ γὰρ λῖς ἴσσι, περιζεστῇ εἰκυῖα.
 Μίσσῳ δ' ἐν σκοπέλῳ ἴσσι στείος ἡροειδὲς 80
 Πρὸς ζόφον, εἰς Ἑρεβος τετραμμένον· ἥπερ ἂν ὑμεῖς
 Νῆα παρὰ γλαφυρὴν ἰθύετε, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
 Οὐδέ κεν ἐκ νηὸς γλαφυρῆς αἰζήϊος ἀνῆρ
 Τόξῳ οἴστεύσας κοῖλον στείος εἰσαφίκοιτο.
 Ἔνθα δ' ἐνὶ Σκύλλῃ νύκτι, θυνὸν λελακυῖα· 85
 Τῆς ἦτοι φωνὴ μὲν, ὅτῃ σκύλακος νεογυλῆς,
 Γίνεται, αὐτὴ δ' αὖτε πύλαρ κακός· οὐδέ τίς μιν
 Γηθήσειεν ἰδὼν, οὐδ' εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
 Τῆς ἦτοι πόδες εἰςὶ δωώδεκα πάντες ἄωροι·
 Ἐξ δέ τε οἱ δειραὶ περιμήκεες· ἐν δὲ ἐκάστη 90
 Σμερδαλέῃ κεφαλῇ, ἐν δὲ τρίστοιχοι ὀδόντες,
 Πυκνοὶ καὶ θαμέες, πλεῖοι μέλανος θανάτοιο.
 Μίσση μὲν τε κατὰ στείους κοίλῳ δέδυκεν·

- "Petra enim laevis est, circum-polita similis.
 "Medio autem in scopulo est spelunca obscura,
 "Versus occasum, ad Erebum conversa; quā vos
 "Navem cavam praeferatis, exiit Ulysses.
 "Neque ex navī cavā juvenis vir
 "Arcu jaculatus, ad cavam speluncam perveniret.
 "Hic autem Scylla inhabitat, graviter vociferans:
 "Ejus profecto vox quidem, quanta catuli repens-nati,
 "Fit; ipsa verò monstrum malum: neque quisquam ipsis
 "Lætaretur conspiciat, neque si deus obviam-venerat.
 "Hujus sanè pedes sunt duodecim omnes anteriores;
 "Sex autem ei colla praelonga; in unoquoque versò
 "Horrendum caput, insunt autem triplici-ordine dentes,
 "Densi et frequentes, pleni atræ mortis.
 "Media quidem per speluncam cavam immergitur:

Ver. 80. Μίσσῳ δ' ἐν σκοπέλῳ ἴσσι στείος.]
 Fronto-sub adversâ scopulis pendentibus
 antrum. *Es.* I. 166.

Ver. 82. — Μίσσῳ, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.]
 Sic apud Virgilium;

Vos, ô Calliope, precor, aspirate canenti.
Æn. IX. 695.

Ver. 84. — εἰσαφίκοιτο.] *Al.* εἰσαφίκοιτο.

Ver. 85. Ἔνθα δ' ἐνὶ Σκύλλῃ. Σκύλλα,
 Φόρκυος θυγατέρα· Ἐκάστη, ἴχθυα πρὸς ταῖς
 αἰλουραῖς σκύλακας, κατίχθυστα δὲ τὸν πρὸς
 Σκυλίαν πορθμῖον. *Schol.* Vide infra ad
 ver. 93. 95. et 235.

Ver. 86. — ἥπερ.] *Al.* ὅτι.

Ibid. — νεογυλῆς.] Νεογυλῆς, γάλακτι τρε-
 φομένης. *Schol.*

Ver. 87. — κακός.] *Al.* κακὴ.

Ibid. — οὐδέ τίς μιν Γηθήσειεν ἰδὼν.]
 Vide infra ad v. 266.

Ver. 88. — αἰζήϊος.] *Al.* αἰζήϊος· ἰχθυοῖ,
 seu ἀντίον ἰχθυοῖ.

Ver. 89. — στείους ἄωροι.] Ἔνθα —
 ἄωροι; [ἐκείθεν] τὸς ἡμετέριους· ὅς καὶ ἀπὸ
 τῷ Κωρῶντι· "Ὅ δ' αὖτος ἄωρος ὄντα σοι, παρ-
 " γία, Τηδῶς κορβίται;· ὃ δὲ φέροις ἐκεί-
 " νι;· *Esch.* à Barnois ex MSto emendati.

Al. ἄωροι.

Ver. 91. Σμερδαλὴν κεφαλῇ.] Κατὰ μὲν
 αὐτὸς πολλοὺς, κατὰ δὲ ἄλλους τινες δὲ, ἡρώδης
 ἔ· γὰρ μόνος θάλασσαν τρεῖς αἰχμῶν ἔχει ἄνωγαν.
Schol.

Ver. 93. Μίσσῳ μὲν τε κατὰ στείους.]

At Scyllam caecis cohibet spelunca late-
 bris,

Ora exertantem, et naves in saxa trahen-
 tem.

Scyllam, et cœruleis canibus resonantia
 saxa. *Es.* III. 424, 425.

Scylla feris trunco quod latrat ab inguine
 monstrum.

Ovid. ex Pont. lib. IV. *Epist.* x. 25.

Ibid. — στείους.] *Al.* στείους.

Ἔξα δ' ἐξίσχει κεφαλὰς δεινοῖο βερέθρου·
 Αὐτοῦ δ' ἰχθυῖα σπέελλον περιμαίμεν' αἶσα
 Δελφινὰς τε, κύνας τε, καὶ εἴ ποθι ρεῖζον ἔλθῃσι
 Κῆτος, ἃ μυρία βόσκει ἀγαστονοὶς Ἀμφιτρίτη.
 Τῇ δ' οὐκ ἔστι ποτὶ καῦται ἀκῆροι εὐχετόωνται
 Παρφυγεῖν σὺν νηϊ· φέροι δέ τι κρατὶ ἐκαστῶ
 Φῶτ' ἐξαρπάξασα νῆας κυανοπρόροιο.
 Τὸν δ' ἕτερον σπέελλον χθαμαλότερον ὄψει, Ὀδυσσεῦ,
 Πλησίον ἀλλήλων· καὶ κεν διοίστνυσσας.
 Τῷ δ' ἐν ἐρινός ἐστι μέγας, φύλλοισι τεθηλώς·
 Τῷ δ' ὑπὸ δία Κάρυβδ' ἀναρροῖσθαι μέλαιν ὕδωρ.
 Τρεῖς μὲν γάρ τ' ἀνήκον ἐπ' ἡματι, τρεῖς δ' ἀναρροῖσθαι

100

105

- “ Extrà verò exerit capita ex horrendo barathro;
 “ Illic autem piscatur scopulum circumhistrans
 “ Delphinisque, canesque, et sicubi majorem capere possit
 “ Cetum, quæ innumera alit sonora Amphitrite.
 “ Hæc verò nondum unquam nauta illæsi gloriantur
 “ Præternavigasse cum navē; aufert etenim capite unoquoque
 “ Virum abreptum ex nave, cæruleâ-prooram.
 “ Alterum verò scopulum humiliorum videbis, Ulysses,
 “ Propè invicem; et jaculo-attingeres.
 “ In hoc autem caprificus est ingens, foliis florens:
 “ Sub hoc verò gravis Charybdæ absorbet nigram aquam:
 “ Ter etenim eructat quotidie, ter verò resorbet

95

100

105

Ver. 94. — [ἐξίσχει κεφαλὰς.] *Al.* ἐξίσχει κεφαλὰς.

Ibid. — [βερέθρου.] *Al.* βαρέθρου.

Ver. 95. Αὐτοῦ δ' ἰχθυῖα σπέελλον περιμαίμεν' αἶσα. Τερψιχόνη ἔφησεν ὅτι, αἱ ἰχθυῖες τὰ περιμαίμεν' αἶσα Σικελίας ἐπὶ τῇ ἰσθμῷ κίλκον. Ἡ δὲ νῆς τερψιχόνης ταχέως, τὸ ἐπὶ τῷ Σκύλλῳ. Αὐτὴ ἡ τερψιχόνη τὰ λοιπὰ τῶν πλοίων συλλαμβάνουσα, πλάττει ἐργάζετο βρώμα, ἢ λόγος ἦν περὶ πότῃς πλοῦς. Ταύτην τὴν ναῦν Ὀδυσσεύς, σφιδρῶν ἢ λάβρον ἀνιμάσῃ χερσὶν ἀμύνει, διφρυγί. *Palæphatus*, περὶ ἀσπίων, cap. 21. Vide et *Strabonem*, *Geograph. lib. I.*

Ibid. — [περιμαίμεν' αἶσα.] *Al.* περὶ μέγας.

Ver. 97. — [ἀγαστονοὶς Ἀμφιτρίτη.] Μεγάλους ψόφους ἀποτιθέτω ἢ μεγάλους τιναγμὸς ἐκφύρουσα, διὰ τὸς ἐν τοῖς ναυαγίοις ἀπολλυμένους. *Schol.*

Ver. 98. — [ἐπὶ ποτὶ.] *Al.* ἐπὶ ποτὶ.

Ibid. — [ἀκῆροι.] *Nün*, ἀνὸς κηρὶ καὶ θανάτῳ ἀτλασῶν. *Schol.*

Ver. 108. Τῷ δ' ἐν ἐρινός ἐστι. Περσικὸν μῶρον, ἢ ἐπὶ Ὀδυσσεὺς οὐκ ἔλαττον ἐστὶν ἐν τῇ ναυί. *Schol.* Vide infra ad ver. 492.

Ibid. — [ἐπὶ ποτὶ.] Vide ad *Il. ζ'. 493.*

Ver. 104. Τῷ δ' ὑπὸ δία Κάρυβδ' ἀναρροῖσθαι. Κάρυβδ' ὅτις, θαλάσσης βύθιος ἀναρροῖσθαι ἢ ἀναρροῖσθαι τὴν ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ τῆς τερψιχόνης πλάττει.

Schol. Καὶ διὰ τὴν Κάρυβδ' ὁ Ποσειδὸς λέγει, ὡς ἢ διὰ τὴν θαλάσσαν. *Eustath.* Quicquid nimirum quavis de causâ eximium est, dios appellatur. Quod autem explicat *Schol.* *hæc*, φερέτω, κατὰ τὸ δῖος, planè ineptum.

Ver. 105. Τρεῖς μὲν γάρ τ' ἀνήκον ἐπ' ἡματι, τρεῖς δ' ἀναρροῖσθαι.

Dextrum Scylla latus, lævum implacata

Charybdis

Obsidet; atque imo barathri ter gur-

gite vastos

Sorbet in abruptum fluctus, rursusque

sub auras

Erigit alternos, et sidera verberat undâ.

Æn. III. 420.

Ter scopuli clamorem inter cava saxa

dedere;

Ter spumam elisam, et rotantia vidimus

æstra. *Ibid. 466.*

Atque hinc *Ovidius*;

Nec potes infestis conferre Charybdin

Achæis,

Ter licet epotum ter vomat illa fretum.

Ex Ponto, lib. IV. Epist. x. 72.

Et *Hæroid. Epist. XII. ver. 126.* de eadem

Charybdæ;

Quæque vomit fluctus totidem, totidem-

que resorbet.

Δεινόν· μὴ σύ γε κῆθι τύχοις, ὅτε ροῖσθῇσιεν
 Οὐ γάρ κεν ῥύσαιτό σ' ὑπ' ἐκ κακοῦ οὐδ' Ἐνοσίχθων.
 Ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλῳ πεπλημένος, ὦκα.
 Νῆα παρὲξ ἱλάαν· ἐπεὶ πολὺ φέρτερόν ἐστιν,
 Ἐξ ἐτάρους ἐν νηὶ ποθήμεναι, ἢ ἅμα πάντα.

I 10

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Εἰ δ' ἄγε δή μοι τοῦτο, θεᾷ, νημερτὲς εἴησθε,
 Εἴπωσ' τὴν ὅλοην μὲν ὑπεκπροφύγοιμι Χάρυβδι,
 Τὴν δέ κ' ἀμυναίμην, ὅτε μοι σίνοιτό γ' ἑταίρους;

I 15

Ὡς ἑτάμην· ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεῶν
 Σχέτλιε, καὶ δ' αὖ τοι πολεμῆϊα ἔργα μέμνηε
 Καὶ πόνος· οὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξεται ἀθάνατοισιν;
 Ἥ δέ τοι οὐ θνητὴ, ἀλλ' ἀθάνατον κακόν ἐστι,
 Δεινόν τ', ἀργαλέον τε, καὶ ἄγριον, οὐδὲ μαχητόν·

"Horrendum; nè tu utique ibi incideris, quandò absorbet;

"Non enim liberârit te ex malo neque Neptunus.

"Sed valdè Scyllæ scopulo propè admotus, celeritèr

"Navem præterage: quoniam longè satius est,

"Sex socios in navi desiderare, quàm simul omnes."

110

Sic dixit: at ego ipsam respondens allocutus sum;

"Age verò jam mihi hoc, dea, verè dic,

"Si-quo pacto perniciosam quidem effugiam Charybdim,

"Illam [Scyllam] autem propulsem, cùm mihi lædat scilicèt socios?"

Sic dixi: statim verò respondit nobilissima dearum;

115

"Infelix, et adhuc tibi bellica opera curæ sunt

"Et labor; nec diis cedas immortalibus?

"Illa nempe tibi non mortalis, sed immortale malum est,

"Graveque, difficileque, et immane, neque expugnabile:

Vide infrâ ad ver. 235. Cæterùm reprehendit hîc Hom. ium Vossius; "Errore," inquit, "implicatur Homerus, cùm ter quoti-
 "die maris æstus contingere ait, *Odys. μ.*
 "105. Τρεῖς μιν γὰρ τ' ἀνέσθιν ἐκ' ἡμασι,
 "τρεῖς δ' ἀναροῖσθαι. Ubi aut dii, non
 "τρεῖς, scripserat Poëta, aut plane deërat
 "à vero." Institution. Poët. lib. I. cap. iii.
 § 8. Vide autem Strabonem, *Geograph. lib.*
I. pag. 9. 44. 74. 75. al. 4. 25. 43. 44. ubi
 de hoc loco fusiùs.

Ibid. — ἐκ' ἡμασι.] Apud Vossium et Strabonem, locis jam citatis, ἐκ' ἡμασι.

Ibid. — ἀναροῖσθαι.] Ita ex Strabone edit Barnejius.: *Vulg. ἀναροῖσθαι.*

Ver. 106. — μὴ σύ γε κῆθι τύχοις, ὅτε ροῖσθῇσιεν.] Vide infrâ ad ver. 431.

Ibid. — τύχοις.] *Al. τύχης.*

Ver. 109. — παρὲξ ἱλάαν.] *Al. παρὲξ ἱλάαν.*

Ibid. — ἐπεὶ πολὺ φέρτερον ἐστίν.]

Præstat Trinacrii metas lustrare Pachyni
 Cessantem, longos et circumflectere cur-
 sus: [antro

Quàm semel informem vasto vidisse sub

Scyllam, et cœruleis canibus resonantia saxa.

Æn. III. 429.

Ver. 110. Ἐξ ἐτάρους ἐν νηὶ ποθήμεναι.]
 Vide ad ver. 245. 246.

Ver. 111. — ἀμειβόμενος.] *Al. ἀντιζέμενος.*

Ver. 114. — σίνοιτο.] Vide suprâ ad λ. 109.

Ver. 116. Σχέτλιε, ἢ δ' αὖ τοι.] Τὸ γὰρ πολεμῆϊον ἢ τὸ μαχησθαι, κατὰ γὰρ τὸν ἀλεξάνδρου λόγον, ἐστὶ ἐφελόν, ἐστὶ εὐτυχές· τὸν γὰρ δὲ μάλλον ἀπικνεῖν ἢ κακοτυχίαν. Καὶ διὰ τὸ τοσοῦτον δικαίως φασὶν ἰσχυρὰν τὴν Κίρκην τῷ Ὀδυσσεῖ πρὸς Σκύλλην ἀναιδέως θρασυμαχεῖν, "Σχέτλιε, ἢ δ' αὖ τοι πολεμῆϊα ἔργα μέμνηε, καὶ πόνος," ἢ *sc.* Kyriac. *Stroz. de Republ. lib. IX.*

Ver. 117. — ἐπὶ σίοισιν ὑπείξεται ἀθάνατοισιν;

Τί γὰρ:

Πρὸς τοὺς σθιγόντας διὰς ἀμυλᾶσθαι καλεῖται.
Euripid. Iphig. in Taur. ver. 1479.

Οὐκ ἐστὶ θνητοῖς πρὸς ἀθανάτους μαχεῖσθαι.
Theognis, Gnom. ver. 687.

Ver. 119. Δεινόν τ', ἀργαλέον τε, ἢ ἄγριον, ἐπὶ μαχητόν.] Vide suprâ ad λ. 611.

- Οὐδέ τις ἔστ' ἀλήκῃ· φυγέειν κάρτιστον ἀπ' αὐτῆς· 120
 Ἦν γὰρ δθηύνησθα, κορυυσσόμενος παρὰ πέτρῃ,
 Δεῖδω, μή σ' ἐξαυτίς ἐφορμηθεῖσα κίχῃσι
 Τόσσησιν κεφαλῇσι, τόσους δ' ἐκ φῶτας ἔλῃται.
 Ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, βωστρεῖν δὲ Κραταίῃν,
 Μητέρα τῆς Σκύλλης, ἣ μιν τέκε πῆμα βροτοῖσιν· 125
 Ἦ μιν ἔπειτ' ἀποκαύσει ἐς ὕστερον ὀρμηθῆναι.
 Θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξει· ἔνθα δὲ πολλαὶ
 Βόσκοντ' Ἡελίοιο βόες καὶ ἴφια μῆλα,
 Ἐπὰ βοῶν ἀγέλαι, τόσα δ' οἶων πάεα καλὰ,
 Πεντήκοντα δ' ἕκαστα· γόνος δ' οὐ γίνεται αὐτῶν, 130
 Οὐδέ ποτε φθινύθουσι· θεαὶ δ' ἐπιποιμένες εἰσιν,
 Νύμφαι εὐπλόκαμοι, Φαέθουσά τε, Λαμπετίη τε,
 Ἄς τέκεν Ἡελίῳ Ὑπερίονι δῖα Νείαιρα.
 Τὰς μὲν ἄρα δρέψασα, τεκοῦσά τε, πότνια μήτηρ,

- “ Neque ullum est praesidium; fugere optimum—est ab illa: 120
 “ Si enim cuncteris, arma induens ad petram,
 “ Vereor, ne te denuo impetu-facto consequatur
 “ Tot capitibus, totque viros abripiat.
 “ Sed valde celeriter praeternaviga; voca autem Crataein
 “ Matrem Scyllae, quae ipsam peperit perniciem hominibus: 125
 “ Quae ipsam deinde compescet, denuo ne irruat.
 “ Trinacriam vero ad insulam pervenies: ibi autem multae
 “ Pascuntur Solis boves et pingues pecudes,
 “ Septem bovm armenta, tot vero ovium pulchri greges,
 “ Quinquaginta vero singula; propagatio autem non fit ipsarum, 130
 “ Neque unquam moriuntur; deae vero pastores sunt,
 “ Nymphae comas-pulchrae, Phaethusaque, Lampetieque,
 “ Quas peperit Soli Hyperioni nobilis Neaira.
 “ Has quidem postquam educavit peperitque veneranda mater,

Ver. 120. Οὐδὲ τις ἔσ' ἀλήκῃ. Ἀλήκῃ, ἡ βοῦθαις ἐκλίψεσι. Schol.

Ver. 124. — Κραταίῃν. Κραταίῃς καλεῖται ἡ μήτηρ τῆς Σκύλλης· μάγοι δ' Ἐκάστην αὐτὴν καλεῖσιν. Schol.

Ver. 125. — τῆς. Ἀλ. τῆν.

Ver. 126. — ἐς ὕστερον. Ἀλ. ἰστέρον.

Ver. 127. Θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξει.]

Ante et Trinacriā lentandus remus in undā. AEn. III. 384.

Ibid. — ἔνθα δὲ πολλαὶ βόσκοντ' Ἡελίοιο βόες. Ὅτι δὲ καὶ ἱερωίαν ἀγέλας ἄλλας ἡμίρων ζῶων Ἑλληνες ἀφίερν δαίμοσιν, ὡς ἂν ἦν θημιτὸν ἔπεισθαι τινάς. Eustath. Ἐστὶ ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ ταύτῃ (τῇ ἐν τῷ Ἰωνίῳ κόλπῳ) ἰσὰ ἄλλα πρόβατα, τὰ τὰς μὲν ἡμίρας βόσκειται παρὰ ποταμῶν, ὅς ἐκ Λακωνικῆς ἕως ῥέει διὰ τῆς Ἀπολλωνίης χώρας ἐς θάλασσαν παρ' Ὀρεῖον λιμένα· τὰς δὲ νύκτας ἀρρηγνύμενοι ἄνδρες οἱ πλοῦτοι τε καὶ γίνεαι δεκτικὰται τῶν αὐτῶν, ὅσοι φυλάσσοσι ἱκαντὸν ἕκαστος· πρὸς

πολλῷ γὰρ δὴ ποιῶνται Ἀπολλωνιῇται τὰ πρόβατα ταῦτα, ἐκ διακρίσεως τινός. Ἐν δὲ ἄλλῃ αὐτῇζονται ἀπὸ τῆς πόλεως ἰσὰς. Hesiod. lib. IX. § 92.

Ver. 129. Ἐπὰ βοῶν ἀγέλαι.] Λειτουργίης φυσικῶς φησὶ λίγαι γὰρ τὰς καὶ ἡμίρας πεντήκοντα πρὸς ταῖς τριακονταίας. Schol. Καὶ τοῦ Ἡελίου τὰς βόας, τὰ δὲ ἰσὰ ἡμῶτα εἶναι συμβάλλεται. Lucianus, Astrolog. à Baenecio citatus. Vide et Heraclitum πρὸς ἀπίων, cap. 39.

Ver. 131. — ἐπιποιμένες. Ἀλ. ἐπὶ ποιμένες.

Ver. 132. — Λαμπετίη τε.]

Paverat hos Phaëbo filia Lampetie.

Propert. lib. III. Eleg. xi. ver. 30.

Ver. 133. 346. et 374. — Ἡελίῳ Ὑπερίονι.] Similiterque ver. 263. Ὑπερίονος Ἡελίοιο. Ὑπερίονα δὲ νομίζον αὐτὸν τὸν ὑπερίμενον αἰὲ τῆς γῆς. Heraclid. Pontic. Vide suprā ad ε. 8.

- Θρινακίην ἐς νῆσον ἀπάεισε τηλόθι ναίειν, 135
 Μῆλα φυλασσέμεναι πατρώϊα καὶ ἑλικας βοῦς.
 Τὰς εἰ μὲν κ' ἀσινίας ἑάας, νόστου τε μέδηναι,
 Ἥ τ' ἂν ἔτ' εἰς Ἰθάκην, κακὰ περ πάσχοντες, ἴκοισθε·
 Εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομι' ὄλεθρον
 Νηὶ τε, καὶ ἐτάροις· αὐτὸς δ' εἶπερ κεν ἀλύξεις, 140
 Ὅψ' ἐκ παῶς νεῖαι, ὀλίσας ἀπὸ πάντας ἐταίρους.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἡώς.
 Ἥ μὲν ἔπειτ' ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχε διὰ θραύων·
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιὼν, ὥτρυνον ἐταίρους,
 Αὐτοὺς τ' ἀραβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι. 145
 Οἱ δ' αἰψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
 Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι, πολλὴν ἄλλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 Ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὼς κυανοπράωριο
 Ἴκμενον οὔρον ἵει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἐταῖρον,
 Κίρκη· εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήεσσα. 150
 Αὐτίκα δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
 ἤμεθα· τὴν δ' ἀνεμός τε, κυβερνήτης τ' ἴθυνον.
 Δὴ τότε ἐγὼν ἐτάροισι μετηύδων, ἀχρῦμενος κῆρ·

- "Trinacriam in insulam relegavit, procul ut-habiterent, 135
 "Ad oves custodiendas paternas, et camuras boves.
 "Eas si quidem illasas sinas, reductisque memor-sis,
 "Sanè et adhuc in Ithacam, mala licèt patientes, perveneritis:
 "Sin lædas, tum tibi prædico exitium
 "Navique et sodalibus: ipse verò si quidem effugias, 140
 "Serò malè redibis, amissis omnibus sociis."
 Sic dixit: statim verò aureum-solium-habens venit Aurora,
 Ipsa quidem deinde per insulam abiit nobilissima dearum:
 At ego ad navem profectus hortabar socios,
 Et ipsi ut-ascenderent, et retinacula solverent. 146
 Illi verò statim ingrediebantur, et per transtra sedebant;
 Ordine verò sedentes canum mare verberabant remis.
 Nobis autem dein pone navem prorà-cæruleam
 Secundum ventum misit implentem-vela, bonum socium,
 Circe comas-pulchra, gravis dea, vocalis. 150
 Continuo verò armis omnibus ordinatis per navem
 Sedebamus; hanc autem ventusque gubernatorque dirigebant.
 Tum verò ego socios alloquebar, dolens corde;

Ver. 136. — ἑλικας βῶς.]

— camuris — cornibus —

Virgil. Georgic. III. 55.

Ver. 137. 139. — ἀσινίας — σίνηαι.]
 Vide suprā ad λ'. 109. 111. *Al.* ἀσινίας.

Ver. 140. — ἀλύξεις.] *Al.* ἀλύγης.

Ver. 147. Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι.] Deest hic
 versus in codicibus nonnullis.

Ver. 148. Ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε.] Vide
 suprā ad λ'. 6.

Ver. 150. et 449. — αἰδήεσσα.] Vide
 suprā ad λ'. 136.

Ver. 152. — ἴθυνον.] *Al.* ἴθινα. Ut λ'. 10.

Ver. 153. — ἀχρῦμενος κῆρ.] Codices
 nonnulli post hunc versum habent, Κίρκη-
 τε μιν μύδων, κακὰ περ πάσχοντες ἐταῖροι.
 Ut suprā λ', 189.

- ᾽Ω φίλοι, οὐ γὰρ χρὴ ἓνα ἰδμεναι, οὐδὲ δὺ οἴους,
Θέσφαθ', ἃ μοι Κίρκη μυθήσατο, δια Δεάων· 155
Ἄλλ' ἐρέω μὲν ἐγὼν, ἵνα εἰδότες ἦ κε θάναμεν,
Ἦ κεν ἀλευάμενοι θάνατον καὶ κῆρα φύγοιμεν.
Σειρήνων μὲν πρῶτον ἀνώγει δεσπεσίαν
Φθόγγον ἀλεύασθαι, καὶ λειμῶν' ἀνθεμόεντα·
Οἶον ἐμ' ἠνάγει ὅπ' ἀκουέμεν' ἀλλὰ με δεσμῶ 160
Δήσατ' ἐν ἀργαλείῳ, (ὅφρ' ἔμπεδον αὐτόθι μίμνω,)
Ὀρθὸν ἐν ἰστοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθαι.
Αἱ δέ κε λίσσωμαι ὑμέας, λῦσαί τε κελεύω,
Ἵμεῖς δὲ πλέονεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι πῖεζεν.
Ἦτοι ἐγὼ τὰ ἕκαστα λέγων ἐτάροισι πίφαισκαν· 165
Τόφρα δὲ καρπαλίμως ἐξίκετο νῆς εὐεργῆς
Νῆσον Σειρήνοισιν· ἔπειγε γὰρ οὖρος ἀπήμων.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη
Ἐπλετο νηνεμία, κοίμησε δὲ κύματα δαίμων.

" O amici, non enim oportet unum scire, neque duos solos,

155

" Vaticinia, quæ mihi Circe dixit nobilissima deorum ;

" Sed dicam quidem ego, ut scientes vel moriamur,

" Vel elapsi mortem et fatum effugiamus.

" Sirenum quidem primum jubet divinarum

" Vocem evitare, et praturn flordum :

" Solum me jubebat vocem audire ; sed me vinculo 160

" Ligatè in arcto, (ut firmiter illic maneam,)

" Erectum ad basim-mali : ex ipso autem funes alligentur.

" Quod si orem vos, solvereque jubeam,

" Vos dein pluribus tum verò in vinculis constringite."

165

Sanè ego hæc singula dicens sociis declarabam :

Interea autem celeriter venit navis fabrefacta

Ad insulam Sirenum ; urgebat enim ventus innoxius.

Statim deinde ventus quidem quievit, atque tranquillitas

Erat absque-vento ; sopivit autem fluctus deus.

Ver. 154. ᾽Ω φίλοι, ὃ γὰρ.] Vide suprā ad x'. 190.

Ver. 155. Θέσφαθ', ἃ μοι Κίρκη μυθήσατο.]

Quæ Phæbo pater omnipotens, mihi Phæbus Apollo.

Prædixit, vobis furiarum maxima pando.

Æn. III. 251.

Ver. 156. Ἄλλ' ἐρέω μὲν ἐγὼν.] Εὐδύς Ὀδυσσεὺς ἀρχίσαι λέγειν τοῖς περὶ αὐτὸν ὁ παρήμενος ἢ Κίρκη περὶ Σειρήνων· τὰ μὲντοι ἐφίξας δαίνα τραστηγικῶς ἐπακούσας τοῖς ἱταίοις, ὥς ἂν μὴ μαθόντες ἀποδυσπότησαι πλάνων. Eustath.

Ver. 157. — κῆρα φύγοιμεν.] Ita Vulgati. Barnesius autem ex Eustathio edidit φύγοιμεν. Verum etsi in Eustathii editioni-

bus scriptum sit φύγοιμεν, ipse tamen in commentario citat φύγοιμεν.

Ver. 163. Αἱ δὲ κί.] Al. Εἰ δὲ κί.

Ver. 164. ᾽Τμῶς δὲ.] Barnesius edidit ᾽Τμῶς δὲ. Sed nihil opus.

Ibid. — τὸς' ἐν δεσμοῖς.] Eustathius in commentario citat, τότε δεσμοῖς. Vide suprā ad ver. 54.

Ver. 166. — ἐξίκετο νῆς εὐεργῆς Νῆσον Σειρήνοισιν.]

Jamque adeo scopulos Sirenum advecta subibat. Æn. V. 364.

Ver. 167. — ἔρος ἀπήμων.] Al. ἔρος ἀμήμων.

Ver. 168. — ἀνεμος μὲν ἐπαύσατο.] Ἐπταῦθ' Ἡσιόδους ἔ τὰς ἀνέμους αὐτὰς θάλασσαν ἴφν. Schol.

- 'Ανστάντες δ' ἔταροι νεὸς ἰστία μηρύσαντο, 170
 Καὶ τὰ μὲν ἐν νηὶ γλαφυρῇ βάλλον· οἱ δ' ἐπ' ἔρετμά·
 Ἐζόμενοι, λεύκαινον ὕδαρ ξεστῆς ἐλάτῃσιν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ κηροῖο μέγαν τροχὸν ὀξείῃ χαλκῷ
 Τυτθα διατμήξας, χερσὶ στιβαρῇσι πιάζων·
 Αἶψα δ' ἰαίνεται κηρὸς, ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἱς, 175
 Ἡελίου τ' αὐγῇ, Ὑπεριονίδαο ἄνακτος·
 Ἐξείης δ' ἐτάροισιν ἐπ' οὐατα πᾶσιν ἄλειψα.
 Οἱ δ' ἐν νηὶ μ' ἔδῃσαν ὁμοῦ χεῖράς τε, πόδας τε,
 Ὁρθὸν ἐν ἰστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνῆψαν·
 Αὐτοὶ δ' ἐζόμενοι πολὴν ἄλα τύπτον ἔρετμοῖς. 180
 Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆμιν, ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
 Ῥίμφα δῖάκοντες, τάσδ' οὐ λάβεν ὠκύαλος νηὺς
 Ἐγγύθεν ὀρρυμένη· λιγυρὴν δ' ἔντυνον αἰοιδὴν·
 Δεῦρ' ἄγ' ἰὼν, πολύαιν' Ὀδυσσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,

Surgentes verò socii navis vela complicârunt,
 Et ea quidem in navi cavâ collocârunt : ipsi autem ad remos
 Sedentes, dealbabant aquam politis remis-abiegnis.
 At ego ceræ ingentem massam-rotundam acuto ære
 Minutatim dissectam manibus validis premebam:
 Statim verò calefiebat cera, nam urgebat magna vis,
 Solisque splendor, Hyperionidæ regis :
 Ordine verò sociis ad aures omnibus illevis.
 Illi autem in navi me ligârunt, simul manusque pedesque,
 Erectum ad basim-mali : ex ipso autem funes alligârunt :
 Ipsi verò sedentes cantum mare verberabant remis.
 Sed quum tantum aberamus, quantum scilicet audiret clamans,
 Celeritèr pergentes ; illas utique non latuit velox navis
 Propè impulsâ : argutum verò exordiebantur cantum ;
 " Huc age profectus, laudatissime Ulysses, ingens decus Achivorum,

Ver. 170. — μηρύσαντο.] Συνέσιλαν
 διὰ τῶν κάλων. Schol.

Ver. 171. — ἐν νηὶ γλαφυρῇ βάλλον.]

Al. ἐν νηὶ γλαφυρῇ δίσαν.

Ver. 174. — πιάζων.] Al. πιάζον.

Ver. 175. — ἰαίνεται μεγάλη ἱς.] Ἡ
 τῶν ἱμῶν δηλαδὴ εὐδαρῶν χερῶν, ἢ κατὰ τὸ
 πιάζων. Eustath.

Ver. 179. — ἀνῆψαν.] Al. ἀνῆπτον.

Ver. 181. — ἀπῆμιν, ὅσον.] Al. ἀπῆν,
 ὅσον.

Ver. 184. Δεῦρ' ἄγ' ἰὼν, πολύαιν' Ὀδυσσεῦ.]
 Cicero, de finibus, lib. V. § 18. locum hunc
 ita vestit ;

O decus Argolicum, quin puppim flectis,
 Ulysses, [tus :
 Auribus ut nostros possis agnoscere can-
 Nam nemo hæc unquam est transvectus
 cærulea cursu,
 Quin prius adstiterit, vocum dulcedine
 captus ;

Pòst variis avido satiatus pectore musis,
 Doctior ad patrias lapsus pervenerit oras.
 Nos grave certamen belli, clademque *
 tenemus, [vexit ;
 Græcia quam Trojæ divino numine
 Omniaque è latis † rerum vestigia terris.

"Ὡρα δ' ἐν τούτοις τοῖς Ὀμηρικοῖς ὁπρὸς εἶχαι,
 ὡς ἐβόλῃσιν ὁ γλυκὺς καὶ μελίγερυς αἰὶς·
 Ὀμηρὸς ὑποκρίνεσθαι τὰς Σειρήνας ὡς ἐν ἡδονῇ
 αἰτῶν· οἷα εἰδὼς τὴν ποίησιν, καὶ μάλιστα τὴν
 αὐτῆς, Σειρήνας ἔσαν αἰοιδῆν. "Εοικε γὰρ, ἐν αἷ
 εἶπαι, τὰ καθ' ἑαυτὸν ὑπασιτίσθαι ὁ Ποιητὴς·
 ἢ ἔλως εἶπεν, τὰ τῆς ποιήσεως ἢ ὁ ἀκούσας
 "τις ψάμνος· τι ἄσπασι, καὶ πλείονα εἰδὼς,"
 ὡς εἰ δ' Σειρήνας ἤκουσεν. Eustath. Εἰσέκει ἐν
 καὶ νῦν ἴτι ποιήματων καὶ λόγων τὸ ἱσαίοντι

* Ita Davisius ex editis vetustioribus. Al.
 canemus.

† Ita Davisius. Al. regum.

Νῆα κατάστησον, ἵνα νωϊτέρην ὅπ' ἀκούσης.
 Οὐ γάρ πώ τις τῇδε παρήλασε νῆϊ μελαίνῃ,
 Πρίν γ' ἡμέων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων ὅπ' ἀκούσαι.
 Ἀλλ' ὅγε τερψάμενος νῆϊται, καὶ πλείονα εἰδώς.
 Ἰδμεν γάρ τοι πάνθ, ὅς ἐνὶ Τροίῃ εὖρεϊ
 Ἀργεῖοι, Τρῳᾶς τε, Δεῶν ἰότητι μόγησαν.
 Ἰδμεν δ' ὅσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
 Ὡς φάσαν, ἰεῖσαι ὅπα κάλλιμον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 Ἦβελ' ἀκούμεναι, λῦσαί τ' ἐκέλευον ἱταίρους,

185

190

185

190

“Navem siste; ut nostram vocem audias.

“Non enim unquam aliquis præter-navigavit nave nigrâ,

“Priusquàm nostram suavem ab ore vocem audisset:

“Verùm ille delectatus abiit, et plura doctus.

“Scimus enim utique omnia, quæcunque in Trojâ latâ

“Argivi, Trojanique, deorum voluntate pertulerunt:

“Scimus etiam, quæcunque fiunt in terrâ almâ.”

Sic dixerunt, emittentes vocem dulcem; at næum cor

Volebat audire; solvereque me jubebam socios,

Σειρήνι ἐκάζων. *Pausan. lib. I. cap. 21.* Εἰ-
 ναι μὴ τινὰς φασὶν ἰσθᾶς ἀς οἱ ἰσιτάμιναι ἰ-
 σθᾶντες οἷς ἐν βέλονται, φίλους ἰαντῆς ποι-
 ῶνται. Εἶναι δὲ καὶ φίλους, οἷς οἱ ἰσιτάμιναι ὑπ' αὐτῶν. Πόθεν δὲ ταῦτα μάθοιμεν ἂν; Ἄ μὲν αἱ Σειρήναι ἰσθᾶν τῷ Ὀδυσσεὶ ἦεντας Ὀμήρου, ὡν ἱστὶν ἀρχὴ τοιαύτη τις, “Διὺρ' ἄγχι δὴ, πο-
 “ λῦσαι Ὀδυσσεύ, Ἰς.” Ταύτην ἔν τῃ ἰσθᾷ, ὡς Σώκρατες, ἐ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις αἱ Σειρή-
 ναι ἰσθᾶνται κατέχον, ὅτι μὴ ἀνίσταται ἀπ' αὐ-
 τῶν τὸς ἰσθᾶντας; Οὐκ, ἀλλὰ τοῖς ἰσθᾷ ἀρε-
 τῇ φιλοτιμιαίῃς ἦεντας ἰσθᾶν. *Xenophon. Ἀ-
 πομνημονισμάτων, lib. II.* Ubi notandum,
 pro Διὺρ' ἄγχι ἰών, legisse hîc aut memoritèr
 citasse *Xenophontem*, Διὺρ' ἄγχι δὴ. Vide et
 infra ad *ver.* 188. et 190.

Ibid. — μίγὰ κῆδος Ἀχαιῶν.] Sic apud
Virgilium;

— Procas, Trojanæ gloria gentis.

Æn. VI. 767.

Ver. 185. — ἵνα νωϊτέρην ὅπ' ἀκούσης.]
Clementis Alexandrianus citat, ἵνα νωϊτέρην ὅπ'
 ἀκούσης. *Admonit.* ad *Gentes*, haud longè à
 fine.

Ver. 188. — ἔγχι.] Apud *Dionysium Halicarn.* τριῶ τῇς Ὀμήρου νοήσεως, § 18. ὅδε.

Ibid. — ἐ πλείονα εἰδώς. Ἰδμεν γάρ τοι
 πάνθ.] Ἐκείναι μὲν γὰρ [αἱ Σειρήναι], εἰδῶσαι
 ὅτι φύσαι φιλοκυνθῆς ἱστὶν ἀνθρώπων, καὶ πολὺς
 αὐτῶν κατὰ τέρην τῆς ἀληθείας ἡμῶς ἰστίτη-
 κει, ἐ μόνον Σισυφίδης μίλισι κηλήσαν τὸς
 παρακρίνοντας ὑπερχύνεται, ἀλλὰ ἔ τὰ ὅντα
 αὐτὸς διδάσκει. *Sent. Empiric. advers. Matthe-*
mat. lib. I. cap. 1. “Neque enim vocum
 ἔ suavitare videntur, aut novitate quâdam
 ἔ et varietate cantandi revocare eos solitæ,

“qui prætervehebantur; sed quia multa
 “se scire profitebantur; ut homines ad ea-
 “rum saxa discendi cupiditate adhæresce-
 “rent.—Vidit Homerus probari fabulam
 “non posse, si cantantibus tantus vir irre-
 “titus teneretur. Scientiam pollicentur,
 “quam non erat mirum sapientiæ cupido
 “patriâ [esse] cariorum.” *Cicero*, loco *suprà*
ad ver. 184. citato.

Ver. 189. — ὅς ἐνὶ Τροίῃ.] *Eustathius*
 citat, ὅς ἐν Τροίῃ.

Ver. 191. Ἰδμεν δ' ὅσσα γίνηται ἐπὶ χθονί.]
 Καὶ αἱ Σειρήναι ἐ ἄδουσιν τῷ Ὀδυσσεὶ τὰ μά-
 λιστα αὐτὸν τερψοίσα, ἐ τὰ εἰκεία τῇ φιλοτιμίᾳ
 αὐτῷ ἐ πολυμαθείᾳ, λίσσονται. “Ἰσμεν γὰρ,”
 φασί, “τὰ ἑ ἄλλα, ἐ ὅσα γίνονται ἐ χθονὶ
 “πολυβοτείρῃ.” *Athenæus*, *lib. I. cap. 12.*

Ver. 192. — ἰεῖσαι ὅπα κάλλιμον.] Sic
 apud *Hesiodum*;

Παντοίην ὅπ' ἰεῖσαι —

Theogon. ver. 830.

Ibid. — αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ Ἦβελ' ἀκούει-
 ναι.] Ἐμμίλῃς δὲ ἐ χαρίεις ἐ λύθησι τινὰ παθ'
 αὐτῷ λίγων, ἢ ἀγνοίαν, ἢ φιλοτιμίαν, ἢ πρὸς
 τινὰ μαθήματα ἐ λόγους ἀκούσαν ὡς Ὀδυσ-
 σεύς, “αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ Ἦβελ' ἀκούειναι λῦ-
 “σαι δ' ἐκίλιον ἱταίους, Ὀφρουσι ποσάζων.”
Plutarch. de Sui Laude.

Ver. 193. — λῦσαι τ' ἐκίλιον.] Μακ-
 τυρία τῆς ἡδονῆς, ὅτι ἐ ἐγκατατίτες ἡσυχταί.
Schol.

His sua Sisyphides auditis penè resolvit
 Corpora; nam sociis illita cera fuit.

Ovid. Art. Amator. lib. III. 913.

Cæterùm Scholiastes et *Eustathius*, itemque
Plutarchus loco *suprà* citato, omnes legunt,
 λῦσαι δ' ἐκίλιον.

- 'Οφρύσι νυστάζων· οἱ δὲ, προπείσόντες ἔρυσσον·
 Αὐτίκα δ' ἀνστάντες Περιμήδης, Εὐρύλοχος τε, 195
 Πλείοσί μ' ἐν δεσμοῖσι θεῖον, μᾶλλον τε πιέζεν.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τάσγε παρήλασεν, οὐδ' ἔτ' ἔπειτα
 Φθογγῆς Σειρήνων ἠκούομεν, οὐδέ τ' αἰοιδῆς,
 Αἰψ' ἀπὸ κηρὸν ἔλοντο ἔμοι ἐρήρες ἱταῖροι,
 "Ον σφιν ἐπ' ὥσιν ἄλειψ', ἐμέ τ' ἐν δεσμῶν ἀνέλυσαν. 200
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον εἰλείπομεν, αὐτίκ' ἔπειτα
 Καπνὸν καὶ μέγα κῦμα ἴδον, καὶ δοῦπον ἄκουσα·
 Τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπατα' ἔρετμά·
 Βόμβησεν δ' ἄρα πάντα κατὰ ρόον· εἴχετο δ' αὐτοῦ
 Νῆys, ἐπεὶ οὐκ ἔτ' ἔρετμά προήκεια χερσὶν ἔπειγον. 205

Superciliis innuens; illi autem incumbentes remigabant:

Statim verò surgentes Perimedes Eurylochusque,

195

Pluribus me in vinculis ligabant, magisque premebant.

Caterum postquam illas præterisset *Navis*, neque ampliùs deinde

Vocem Sirenum audiremus, neque cantum:

Continuò ceram sibi-dempserunt mei dilecti socii,

Quam ipsis auribus illeveram; meque ex vinculis resolverunt.

200

Sed quando jam insulam reliquimus, statim deinde

Fumum, et ingentem fluctum vidi, et fragorem audivi.

His autem percussis, ex manibus exciderunt remi;

Insonuerunt verò omnes per fluctum; sistebatur autem illic

Navis: quoniam non ampliùs remos prolixos manibus urgebat.

205

Ver. 194. 'Οφρύσι νυστάζων.] Οὐ δὲ γὰρ ἦν ἔλλοσι ἀνίστασθαι διὰ τὸ ἔλασμα τοῦ κηροῦ. *Eustath.*

Ver. 195. Αὐτίκα δ' ἀνστάντες.] *Al.* Αὐτίκ' ἀνστάντες.

Ver. 196. — μᾶλλον τε πιέζεν.] *Al.* μᾶλλον τ' ἱστίζον et μᾶλλον δ' ἱστίζον.

Ver. 197. — τάσγε παρήλασιν.]

Præteritque citâ Sirenum littora puppi.

Tibull. lib. IV. Eleg. i. ver. 69.

Ibid. — παρήλασιν.] Apud *Eustathium*, παρήλασαν.

Ver. 198. Φθογγῆς Σειρήνων —, ἔδῃ τ' αἰοιδῆς.] *Dna.* *Dacier* interpretatur; Neque instrumentorum, quibus Sirenes caneant, sonum; neque ipsarum voces. "Φθογγή," inquit, "se dit du son des instruments, et "αἰοιδὴ de la voix. Car de ces Sirenes, l'une "chantoit, l'autre jouoit de la flute, et la "aroidême jouoit de la lyre." Verum ista explicatio ferri non potest. Neque enim apud *Homerum* ullo instrumento canere dicuntur Sirenes; neque Φθογγὴ quicquam aliud quàm "vox" ullibi significat. Vide suprâ ad ἰ. 167. et ad *Il. β'. 791. v. 216.* et *π'. 608.* Rectiùs *Eustathius*; Ἐν δὲ τῇ,

"ἐ φθογγῆς ἠκούομεν ἔδῃ αἰοιδῆς," φανερὰ διαφρατῆς τῆς τοῦ ἀπλῶς ὄντος φθογγῆς, ἧς τῆς μετὰ τῇ περιόδῳ, ἥτοι μίλπον ἴστωιαι τῆς καὶ ἡ ἱμνῆτος, ἧς ἡ κατὰ Σειρήνας. Ἐστὶ γὰρ αὐτὴ φθογγὴ ἱμνῆτης.

Ibid. Φθογγῆς — αἰοιδῆς.] *Al.* Φθογγῆς — αἰοιδῆς.

Ver. 199. Αἰψ' *Al.* Αἰψ'.

Ver. 200. "Ον σφιν ἐπ' ὥσιν ἄλειψ'.] *Eustathius* in commentario citat, "Ον σφιν πᾶσι ἄλειψα.

Ver. 201. — αὐτίκ' ἱτατα Καπνὸν καὶ μέγα κῦμα ἴδον, ἧς δοῦπον ἄκουσα.]

Tum procul è fluctu Trinacria cernitur Ætna:

Et gemitum ingentem pelagi, pulsataque saxa [voce;

Audimus longè, fractasque ad littora Exultantque vada, atque æstu miscentur arenæ. *Æn. III. 554.*

Ver. 202. — δοῦπον ἄκουσα.] *Al.* δοῦπον ἄκουσα.

Ver. 204. Βόμβησιν.] *Al.* Βόμβησιν. Vide infrâ ad *ver. 238.* et ad *Il. β'. 210. v. 455.*

Ibid. — ἔχιστο.] *Al.* ἔχιστο.

Αὐτὰρ ἐγὼ, διὰ νηὸς ἐὼν, ἄτρυνον ἱταίρους
Μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἐκαστον·

ὦ φίλοι, οὐ γάρ πώ τι κακῶν ἀδαήμενες εἰμὲν·
Οὐ μὲν δὴ τόδ᾽ ἐμείζον ἐπι κακὸν, ἢ ὅτε Κύκλωψ

Εἴλει ἐνὶ σπηΐ γλαφυρῷ κρατερῇφι βίηφιν·

210

Ἀλλὰ καὶ ἔνθεν ἐμῇ ἀρετῇ, βουλῇ τε, νόῳ τε,

Ἐκφύγομεν καὶ πού τῶνδ᾽ ἐμνήσεσθαι οἶω.

Νῦν δ᾽ ἄγεθ᾽, ὥς ἂν ἐγὼν εἶπω, πειθόμεθα πάντες.

Ast ego, per navem profectus, hortabar socios

Blandis verbis propè-astans virum quemque;

"O amici, non enim hactenus ullo-pacto malorum inexpertus sumus;

"Non quidem jam hoc majus imminet malum, quàm cum Cyclops

"Claudebat nos in speluncâ cavâ, forti vi.

210

"Sed et illinc meâ virtute, consilioque, prudentiâque

"Effugimus; et aliquandò horum recordaturos vos putò.

"Nunc verò agite; quemadmodum ego dixero, pareamus omnes.

Ver. 206. — ἄτρυνον ἱταίρους Μειλιχίοις
[ἰσίσαι.]

— dictis mœrentia pectora mulcet.

Æn. I. 197.

Ver. 208. ὦ φίλοι, οὐ γάρ πώ τι κακῶν
ἀδαήμεναι.]

O socii, (neque enim ignari sumus antè
malorum;) [finem.

O passi graviora; dabit Deus his quoque
Vos et Scyllæam rabiem, penitusque son-
nantes

Accêstis scopulos; vos et Cyclopea saxa
Experti; revocate animos, mœstumque
timorem

Mittite: forsan et hæc olim meminisse
juvabit.

Æn. I. 198.

Quem locum *Macrobius* inter eos recensens,
in quibus *Virgilium* *Homero* superiorem con-
tendit: "In his quoque versibus (inquit)
"Maro exstitit locupletior interpretes —

"Ulysses ad socios unam commemoravit
"ærumnam; hic ad sperandam præsentis
"mali absolutionem gemini casus hortatur

"eventu. Deindè ille obscurius dixit, Καὶ
"πῶ τῶν δὲ μνήσεσθαι οἶω hic apertius; Sed

"Forsan et hæc olim meminisse juvabit. —

"et hoc quod vester adjecit, solatii forti-
"oris est: suos enim non tantum exemplo

"evadendi, sed et spe futuræ felicitatis
"animavit, per hos labores non solum se-

"des quietas, sed et regna promittens." *Saturnal. lib. V. cap. 11.* "Ἐν δὲ τῇ, "ὦ

"φίλοι," λέπει τὸ "ἀπὸν" συνεπιτροχασ-
"θῆντος τοῦ λόγου τῇ τε καὶ τῇ τε λα-
"λῶντος Ὀδυσσεὺς πειθῇ. *Eustath.* Vide ad

Il. 6. 348. *Ibid.* — γὰρ πῶ τι κακόν.] "Ὅρα δὲ καὶ
"ἔτι ἀρξάμενος καὶ νῦν ἀπὸ τοῦ "γὰρ," μετὰ

πάντε τίχως τὸ τῆς ἰστορίας ἀποδίδωσι πρῶτα-
μα ἐν τῇ, "Νῦν δ' ἄγετι" — ἢ δὲ σύνθεσις Ὀ-
μήρου, καθὰ ἡ πρὸ ἐλίου διδῶνται. *Eustath.*
Vide suprâ ad 2. 190. Verum (ut opinor)
vocula γὰρ hoc in loco refertur ad id quod
elegantè reticetur: "Nò animo penitus con-
"cidite; nequaquam ENIM ὧς."

Ver. 209. Οὐ μὲν δὴ τόδ᾽ ἐμείζον ἐπι κακόν.]
Barnesius hoc in loco pro ἰσὶ legi posse con-
jicit ἰσῶν. Quin *Cicero ad Atticum, lib. VII.*
Epist. 6. citat Οὐ γὰρ ἂν τόδ᾽ ἐμείζον ἰσῶν κα-
κόν. Sed vide ad *Il. 8. 202.* *Al.* Οὐ μὲν δὴ
τόδ᾽ ἐμείζον ἐπι κακόν, ὧς.

Ver. 210. — κρατερῇφι βίηφιν.] Vide ad
Il. 1. 588. Τὸ δὲ "κρατερῇφι βίηφιν" εὐγ-
κρίαν ὑπεκαλεῖ βίης ἢ φρονήσεως: εἰσὶν λίσσοντας
Ὀδυσσεὺς, ἔτι Κύκλωψ μὲν βίαν εἶχε κατ'
ἡμῶν, ἐγὼ δὲ νόῳ περιεργασάμην. *Eustath.* Vide
ad ver. 211. Cæterum *Plutarchus*, loco in-
frâ ad ver. 211. citato, legit κρατερῇ γι βί-
ηφι.

Ver. 211. — ἰμῇ ἀρετῇ, βουλῇ τε, νόῳ
τε.] Οὐ μόνον ἰσὶ τὰς θεσπεσιμότητας καὶ ταπεινότητας
καὶ ποιήσαι ταπεινότητας, ἀλλὰ ἢ τὸν περιφύβου
καὶ καταπλήγας ἔχειν πάλιν ἢ παρερρηῆσαι,
χρησάμενοι ἐν δόσει μεγαλαυχία — Καὶ
ταῦτο δὲ ἰσῶν συνιδῶν Ὀμήρου: τὸν γὰρ Ὀδυσσεὺς
πιστεύει, ἀποδιδυλῶντων τῶν ἱταίων πρὸς τὸν
ψόφον καὶ τὸν κλύδωνα τοῦ περὶ τὴν Χερσύνου,
ἀναμνησκόμενα τῆς αὐτῇ διανοήσεως ἢ ἀνέδοξας.

"— Ἀλλὰ καὶ ἴσῶν ἰμῇ ἀρετῇ, βουλῇ τε,
"νόῳ τε, Ἐκφύγομεν." Οὐ γὰρ ἰσὶ δημαγω-
γῶντες ἢ δὲ σοφιστῶντες ὁ τοιοῦτος ἵστος, οὐδὲ
πρῶτον ἢ δὲ πᾶσι τῶν αἰτιῶντων, ἀλλὰ τὸν ἀ-
ρετῇ ἢ τὸν ἰσχυρῇ ἐκφύγειν τοῦ θαλάσσης τῆς
φίλους διδόντες. Μίγα γὰρ ἐν καὶ τῇ ἰσχυρῇ
ἰσὶ πρὸς σωτηρίας, ὅτε ἢ πρὸς ἀνδρείας ἡγμε-
νικὴν ἰσχυρίαν καὶ δύναμιν ἔχοντες. *Plutarch.*
De Sui Laude.

E c 4

- Ἵμεῖς μὲν κώπησιν ἀλὸς ῥηγμῖνα βαθεῖαν
 Τύπτετε, κληῖδεςσιν ἐφήμενοι, αἶκε πόθι Ζεὺς 215
 Δάη τόνδε γ' ὄλεθρον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι.
 Σοὶ δὲ, κυβερνήθ', ὧδ' ἐπιτέλλομαι, (ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 Βάλλειν, ἐπεὶ νηὸς γλαφυρῆς οἴηϊα ναμᾶς)
 Τούτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματος ἐκτὸς ἔργε
 Νῆα· σὺ δὲ σκοπέλου ἐπιμαίεο, μή σε λάθῃσι 220
 Κεῖσ' ἐξορμήσασα, καὶ ἐς πακὸν ἄμμε βάλῃσθα.
 "Ὡς ἐφάμην· οἱ δ' ὅκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
 Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἐμυθεόμην, ἄπρηκτον ἀνίην,
 Μήπως μοι δείσαντες ἀπολλήξειαν ἐταῖροι
 Εἰρεσίης, ἐντὸς δὲ πυκάζοιεν σφείας αὐτούς. 225
 Καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐφημοσύνης ἀλεγεινῆς
 Λαυθάνομην, ἐπεὶ οὔτι μ' ἀνώγει θωρήσσεσθαι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ καταδὺς κλυτὰ τεύχεα, καὶ δύο δοῦρε

- " Vos quidem remis maris fluctus profundos
 " Verberate, transtris insidentes; si fortè Jupiter 215
 " Det hanc saltem mortem effugere et evitare.
 " Tibi verò, gubernator, hoc præcipio; (sed in animo
 " Reconde, quoniam navis cavæ gubernacula regis:)
 " Hunc quidem fumum et fluctum extra dirige
 " Navem; tu autem scopulum observa, nè te lateat 220
 " Illinc evagata, et in malum nos conjicias."
 Sic dixi: illi vero celeritèr meis verbis paruerunt.
 Scyllam autem nondum commemorabam inmedicabile damnum;
 Ne quodammodo veriti cessarent socii
 A-remigando, intrâque constiparent seipsos. 225
 Et tum sanè Circes quidem mandati tristis
 Obliviscebar, quoniam nequitiam nie jussit armari:
 Ast ego indutus incliyta arma, et duabus hastis

Ver. 214. Ἵμεῖς μὲν κώπησιν.]

Eripite, ò socii, paritèrque insurgite re-
 mis. Æn. III. 560.

Ver. 216. — ὑπεκφυγέειν.] *Al.* ὑπεκ-
 φυγῶν.

Ver. 217. — ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ βάλλειν.]

— Tu condita mente teneto.

Æn. III. 388.

Ver. 219. Τούτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματος.]
 Ἀὖτ' οὖν τοχαζόμενοι τῇ μίση, πρῶτον μὲν ἀπο-
 χερσὶν τῷ μᾶλλον ἰναντίω· καθάπερ δ' ἡ Κα-
 λυψὼ παρῆνι τὸ, " — τῷ μὲν καπνῷ δ' κύ-
 " ματος ἐκτὸς ἔργε Νῆα." *Aristot. Ethic. Nicomach. lib. II. cap. 9.* Ubi notandum, sermonem hunc Ulyssis ab *Aristoteli*, memoritèr fortassè citatum, *Calypro* tribui. Cæterum *Clementis Alexandrinus*, *Admonit. ad Gentes* haud longè à fin. citat, Κένυ μὲν καπνῷ, ὧς.

Ver. 220. — σκοπέλου.] *Al.* σκοπίλου.

Ver. 221. — ἄμμε βάλῃσθα.] Vide
 suprâ ad 404.

Ver. 222. — οἱ δ' ὅκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πί-
 θοντο.]

Haud minùs ac jussi faciunt —.

Æn. III. 661.

Ver. 223. — ἄπρηκτον ἀνίην.] Τῆστι καὶ
 ἥ ἐκ τῆν τι πρᾶξις δ' μηχανήσασθαι. *Enstath.*

Ver. 226. Καὶ τότε δὴ.] *Al.* Καὶ τὸν ἰγὼ.

Ibid. — Κίρκης μὲν ἐφημοσύνης ἀλεγεινῆς
 Λαυθάνομην.] Vide suprâ ad ver. 192. item
 ad X. 101.

Ver. 227. — ἐπεὶ οὔτι μ' ἀνώγει θωρή-
 σσεσθαι.] Suprà ver. 120. 121.

Ver. 228. — δύο δούρε Μάχε' ἐν χερσὶν
 ἱλάν.]

Bina manu lato crispans hastilia ferro.

Æn. I. 313. XII. 165.

Μάκρ' ἐν χερσὶν ἐλὼν, εἰς ἱερὰ νηὸς ἔβαινον
 Πρώτης· ἔθεν γάρ μιν ἐδέγμην πρῶτα φανεῖσθαι
 Σκύλλην πετράϊν, ἣ μοι φέρε πῆμ' ἐτάροισιν.
 Οὐδέ πη ἀβρῆσαι δυνάμην· ἔκαμον δὲ μοι ὅσσε
 Πάντη παπταίνοντι πρὸς ἡεροιθέα πέτρην.
 Ἡμεῖς δὲ στείνωπὸν ἀνεπλόμεν γοόωντες·
 Ἔθεν μὲν γὰρ Σκύλλ', ἐτέρωθι δὲ διὰ Χάρυβδιδος
 Δεινὸν ἀνέρροιθ' ὅσσε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.
 Ἦτοι ὅτ' ἐξεμέσειε, λείψης ὥς ἐν πυρὶ πολλῶ,
 Πᾶσ' ἀναμορμύρεσκε κυκωμένη· ὑψόσε δ' ἄχην
 Ἀκροῖσι σκοπέλοισιν ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἐπιπτεν·

230

235

Longis in manus sumptis, ad tabulata navis conscendebam
 Proræ; indè enim ipsam expectabam primùm apparituram
 Scyllam petrosam, quæ mihi ferebat damnum sociis.
 Nec usquam videre potui; lassati autem erant mihi oculi
 Undique circumspectanti ad obscuram petram.
 Nos verò angustum-locum transibamus lugentes;
 Ab alterâ etenim parte Scylla, ab-alterâ autem gravis Charybdis
 Horrendum absorbit maris salsam aquam.
 Utique cùm evomeret, lebes sicut in igne multo,
 Tota immurmurabat conturbata; in altum autem aspergo
 Summis scopulis utrique incidebat:

230

235

Ver. 229. — [ἱερὰ.] Τὰ καταγεώματα
 τῆς νηὸς. Schol.

Ver. 234. Ἡμεῖς δὲ.] Αἱ. Ἡμεῖς μὲν.

Ver. 235. Ἔθεν μὲν γὰρ Σκύλλ', ἐτέρωθι
 διὰ Χάρυβδιδος.] Αἱ. Ἔθεν γὰρ Σκύλλη.

Dextrum Scylla latus, lævum implacata
 Charybdis

Obaidet ————— En. III. 420.

Scylla latus dextrum, lævum irrequieta
 Charybdis

Infestant —————

Ovid. Metam. lib. XIII. ver. 730.

Illum inter geminæ nantem confinia mor-
 tis,

Nec Scyllæ ævo conterruit impetus ore,
 Quam canibus rapidas inter freta serpe-
 ret undas:

Nec violenta suo consumsit more Cha-
 rybdis,

Vel si sublimis fluctu consurgeret imo,

Vel si interrupto nudaret gurgite pon-
 tum.

Tibull. lib. IV. Elég. i. ver. 70.

Porro Scaliger Virgillum, loco jam suprâ
 citato, Homero superiorem contendens;
 "Quanto verò," inquit, "melius impacata
 "[apud Virgillum implacata] quàm διὰ?
 "Quid enim divinum in monstro?" Poetic.
 lib. V. cap. 3. Sed vide suprâ ad ver.
 104.

Ver. 236. 237. Δεινὸν ἀνέρροιθ' ὅσσε.
 ἔξιμίσι.]

— Vorat hæc raptas, revomitque cari-
 nas. Ovid. ibid. ver. 731.

Vide suprâ ad ver. 105. Porro hinc (no-
 tante Deporto, in Gnomologiâ ad hunc Ho-
 meri locum) Charybdis in proverbium cessit,
 ad rapinam sive voracitatem insatiabilem
 denotandam. Πάντ', ὅσα σιγῇ ἐκτόσσε, —
 καὶ μακρύβιδος, καὶ μακροσπέρου, καὶ μακροβίτου,
 καὶ μακροπύου. ὡς περὶ τὴν Χάρυβδιν, Cicero
 de Antonio, apud Dion. Cass. lib. XLV.
 "Quæ Charybdis tam vorax?" Cic. de co-
 dem Antonio, Orat. Philippic. II. § 27.

Quantâ laboras in Charybdi?

Horat. Carm. lib. I. Od. xxvii. v. 19.

Cæterum vocem ἀνέρροιθ' hoc in loco ex-
 ponit Scholiastes, ἀνελκύνειν. Quem rectè
 reprehendit Eustathius: Τὸ δὲ "ἀνέρροιθ'",
 ἀνελκύνειν ἑρμηνεύει σπινθὶ τῶν Παλαιῶν ἱσως
 διὰ τὸ καλῶς, διὰ τὰ προῤῥηθῆναι, ἐν οἷς ὁ Πανθηρὴς
 τὸ μὲν ἔξακοντίζεσθαι τὸ τοῦτον ὕδωρ ἀνίστα-
 σθαι, ἀνελκύνειν δὲ τὸ καταπίνεσθαι. (suprà
 ver. 105.)

Ver. 238. 240. 242. — ἀναμορμύρεσκε
 — ἀναβρέζει — ἱερέχου.] Καὶ ἡ ἐξ ὀνο-
 ματοποιῶν τραχυφωνία σπινθὶς καὶ δεινὸς ἰσχυρὸς
 δυνάμις διὰ τὸ "ἀναβρέζειν," καὶ "μορμύρεσκεν,"
 καὶ "ἀναβρέχων," καὶ "βιβρῶναι," καὶ τῶν
 λοιπῶν. Eustath. Vide ad Il. δ. 455.

- 'Αλλ' ὅτ' ἀναβρόξεις θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ, 240
 Πᾶσ' ἔντοσθε φάνεσκε κυκωμένη· ἀμφὶ δὲ πέτρῃ
 Δεινὸν ἔβεβρύχει· ὑπένεθε δὲ γαῖα φάνεσκε
 Ψάμμῳ κυανῇ· τοὺς δὲ χλωρὸν δῖος ἤρει.
 Ἡμεῖς μὲν πρὸς τήνδ' ἴδομεν, δῖσαντες ὄλεθρον
 Τόφρα δέ μοι Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑταίρους 245
 "Εξ ἔλθ', οἳ χερσὶν τε βίηφί τε φέρτεροι ἦσαν.
 Σπεψάμενος δ' εἰς νῆα δοὴν ἅμα καὶ μεθ' ἑταίρους,
 Ἦδη τῶν ἐνόησα πόδας, καὶ χεῖρας ὑπερθεῖν,
 Ὑψόσ' ἀειρομένων· ἐμὲ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες
 Ἐξονομακλήδην, τότε γ' ὕστατον, ἀχνύμενοι κῆρ. 250
 Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προβόλῳ ἀλιεὺς περιμήκει· ῥάβδῳ
 Ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοισι δόλον κατὰ εἶδατα βάλλον,
 Ἐς πόντον προΐησι βοὸς κέρασ' ἀγραύλοιο.
 Ἀσπαίροντα δ' ἔπειτα λαβὼν ἔρριψε δῦραζε·

Sed cūm absorberet maris salsam aquam,
 Tota intus apparebat commota; circum verò petram
 Horrendūm resonabat: infrā autem terra apparebat
 Arenā cæruleā: illos verò pallidus timor cepit.
 Nos quidem ad hanc aspiciēbamus, veriti interitum;
 Interea autem mihi Scylla cavā ex navi socios 245
 Sex abstulit, qui manibusque viribusque optimi erant.
 Conspicatus autem in navem velocem simulque ad socios,
 Jam horum animadverti pedes et manus supernè
 In altum sublatorum; me verò compellabant vocantes
 Nominatim, tunc sanè postremò, dolentes corde.
 Quemadmodū autem cūm in scopulo-projecto piscator prælongā virgā
 Piscibus minutis per dolum escam obiciens,
 In pontum demittit bovis cornu agrestis,
 Palpitantemque deindè correptum projicit foras: 250

Ver. 244. — ἴδομεν.] *Al.* ἴομεν.
 Ver. 245. Τόφρα δὲ μοι Σκύλλη γλαφυρῆς
 ἐκ νηὸς.]

— Scyllam Nisi, quam fama secuta
 est,
 Candida succinctam latrantibus inguina
 monstria,
 Dulichias vexāsse rates, et gurgite in alto
 Ah timidus nautas canibus lacerāsse ma-
 rinia. *Virgil. Eclog. VI. 74.*

Ibid. — γλαφυρῆς ἐκ νηὸς.] *Al.* κούλης
 ἐκ νηὸς.

Ver. 246. — οἳ χερσὶν τε βίηφί τε φέρ-
 τεροι ἦσαν.] Πάντες ἱπαινύμεν τὸς τελευτήσαν-
 τας. *Schol.*

Ibid. — φέρτεροι.] *Al.* φέρτατοι.

Ver. 250. — τότε γ' ὕστατον.] *Al.* τότε
 ἐς ὕστατον.

Ver. 252. Ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοισι δόλον κατὰ

εἶδατα βάλλον.] Mirè hæc explicat *Scholi-*
astes: Τοῖς μικροῖς (inquit) τὸς μεγάλους κτ-
 νηγῶσι. Quem sensum neque ipsa omnino
 ferunt verba; et, si ferre possent, istā ta-
 men ratione periusset tota ferè comparatio-
 nis vis: nam, ut rectè *Eustathius*, Παρεστὶ
 λιστῶς δηλῶν ὁ Παιπίτης ὅπως ῥῶν ἡ Σκύλλη
 τὸς τῷ Ὀδυσσεύει ἱπαιρῶσι ἀνὰ ἡγάγῃ τοῖς σι-
 ρμηπῶσι δαμαῖς, φησὶν "Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προβό-
 λῳ ἄλλους σιρμηπῶσι ῥάβδῳ Ἰχθύσι" ὁ μεγάλ-
 ος τιεῖν, ἀλλὰ "τοῖς ὀλίγοισι δόλον κατὰ εἶ-
 "δατα βάλλον, &c."

Ver. 253. — βοὸς κέρασ.] Ἦσαν τὰν τε-
 χα λίγην, ἣ τὸ ἱστικείμενον τῇ ὀρεμῇ κέρασ' ἰσ-
 κίρατες γὰρ ἡ ὀρεμῇ τείχει καυιμένη, ἢ αὐλο-
 κημένη. Εἰσάδει δὲ οἱ ἀλιεῖς μεταξὺ τῷ ἀγ-
 κίστῳ ἢ τῆς σπάρτου, κέρασ' βόιον προβάτῳ,
 ἵνα καταπίνοντες τὸ ἀψιγρον οἱ ἰχθύες, μὴ τραύ-
 γωνσι τὴν σπάρτην. *Schol.* Vide ad *Il.* v.
 80.

“Ὡς οἷγ’ ἀσπαίροντες αἰέροντο προτὶ πέτρας·
 Αὐτοῦ δ’ εἰνὶ Δύρῃσι κατήσθιε κεκλήγοντας,
 Χεῖρας ἐμοὶ ὀρέγοντας ἐν αἰνῇ θηϊοτῆτι.
 Οἴκτιστον δὴ κεῖνο ἐμοῖς ἴδον ὀφθαλμοῖσι
 Πάντων, ὅσ’ ἐμόγησα, πόρους ἄλως ἐξερεῖναι.

255

Αὐτὰρ ἐπεὶ πέτρας φύγομεν, δεινὴν τε Χάρυβδιν,
 Σκύλλην τ’ αὐτίκ’ ἔπειτα Δεοῦ ἐς ἀμύμονα νῆσον
 Ἰόμεβ’· ἐνθα δ’ ἔσαν καλαὶ βόες εὐρυμέταποι,
 Πολλὰ δὲ ἴφια μῆλ’ ὑπερίονος Ἡελίοιο.

260

Δὴ τότε ἐγὼν, ἔτι πόντῳ ἔων ἐν νηὶ μελαίνῃ,
 Μυκηθμοῦ τ’ ἤκουσα βοῶν αὐλιζομένων,
 Οἷων τε βληχὴν· καὶ μοι ἔπος ἔμπεσε θυμῷ

265

Μάντιος ἀλαοῦ, Θεβαίου Τειρεσίαο,
 Κίρκης τ’ Αἰαΐης, ἣ μοι μάλα πόλλ’ ἐπέτελλε,
 Νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἡελίοιο.

Δὴ τότε ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδων, ἀχρῶμενος κῆρ·
 Κέκλυτέ μευ μύθων, κακὰ περ πάσχοντες, ἑταῖροι,

270

Sic illi palpitantes tollebantur ad petras :
 Illic autem pro foribus devorabat exclamantes,
 Manus mihi porrigentes in gravi calamitate.
 Miserabilissimum demum illud meis vidi oculis
 Omnia, quaecunque passus sum, vada maris perlustrans,
 Ceterum postquam petras effugissemus, horrendamque Charybdim,
 Scyllamque ; statim deinde dei ad eximiam insulam
 Pervenimus : ibi autem erant pulchrae boves latis-frontibus ;
 Multaeque pingues pecudes sublimis Solis.
 Tum verò ego adhuc in-mari cum-essem in navi nigra,
 Mugitumque audiui boium stabulantium,
 Oviumque balatum : et mihi sermo incidit animo
 Vatis caeci, Thebani Tiresiae ;
 Circesque Aëæ, quæ mihi plurimum præcipiebat,
 Insulam ut-vitarem homines-oblectantis Solis.
 Tum verò ego socios alloquebar, dolens corde ;
 “ Audite meos sermones, mala quamvis patientes, socii,

255

260

265

270

Ver. 255. — ποτὶ.] Ita Barnesius, et MS. à Tbo. Bentleis collatus. Al. ποτὶ.

Ver. 256. — κεκλήγοντας.] Vide ad Il. β'. 314. et γ'. 31.

Ver. 259. — πόρος ἄλως.] Τὸν δὲ πόρον κυρίας μὲν ἐστὶ τῆς τῷ ὕδατος ἐάντι πορείας, λέγων “ ὅσ’ ἐμόγησα, πόρος ἄλως ἐξερεῖναι.” Porphy. Quæst. Homeric. 91.

Ver. 262. — ἐνθα δ’ ἔσαν καλαὶ βόες.]

Huc ubi delati portus intravimus, ecce Læta boium passim campis armenta videmus,

Caprigenumque pecus, nullo custode, per herbas. Æn. III. 219.

Vide suprâ ad ver. 127.

Ver. 264. — ἑταῖροι.] Al. ἐν πόντῳ ἑταῖροι.

Ver. 267. Μάντιος ἀλαοῦ.] Vide suprâ ad x'. 493.

Ver. 268. et 273. — ἣ μοι μάλα πόλλ’ ἐπέτελλε.] Al. εἰ μοι μάλα πόλλ’ ἐπέτελλον.

Ver. 269. et 274. — τερψιμβρότου.] Al. φαιψιμβρότου.

Ver. 271. et 340. — κατὰ τις πάσχοντες, ἑταῖροι.]

O passi graviora ———.

Æn. I. 199.

O fortea, pejoraque passi

Mecum sæpe viri ———.

Herat. Carm. lib. I. Od. vii. ver. 30.

- "Οφρ' ὑμῖν εἶπω μαντήϊα Τειρεσίαιο,
 Κίρκης τ' Αἰαίης, ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλε;
 Νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἑλείοιο.
 "Ενθα γὰρ αἰνότατον κακὸν ἔμμεναι ἄμμιν ἔφασκεν. 275
 Ἀλλὰ παρὲξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν.
 "Ως ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
 Αὐτίκα δ' Εὐρύλοχος στυγερεῶ μ' ἡμείβετο μύθῳ·
 Σχέτλιος εἰς, Ὀδυσσεῦ· περί τοι μένος, αὐδὲ τι γυῖα
 Κάμνεις· ἥ ρά νυ σοί γε σιδήρεα πάντα τέτυκται, 280
 "Ὅς ῥ' ἐτάρους, καμάρῳ ἀδδηκότας, ἠδὲ καὶ ὕπνω,
 Οὐκ ἑάας γαίης ἐπιβήμεναι· ἐνθα κεν αὖτε
 Νῆσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον·
 Ἀλλ' αὐτως διὰ νύκτα Δοὴν ἀλάλησθαι ἄνωγας,
 Νῆσου ἀποπλαγχθέντας ἐν ἡεροιδεῖ· πόντῳ. 285
 Ἐκ νυκτῶν δ' ἄνεμοι χαλεποί, δηλήματα νηῶν,
 Γίνονται· πῇ κέν τις ὑπεκφύγοι αἶπυν ὄλεθρον,
 "Ἦν πως ἐξαπίνης ἔλθῃ ἀνέμοιο Δυέλλα,

" Ut vobis dicam vaticinia Tiresiae,

" Circesque Αἶα, quæ mihi plurimum præcipiebant,

" Insulam ut-vitarem homines-oblactantis Solis :

" Ibi enim gravissimum malum fore nobis dicebat. 275

" Sed præter insulam agite navem nigram."

Sic dixi: illis autem concontractum est charum cor.

Statim verò Eurylochus molesto mihi respondit sermone;

" Crudelis es, Ulysses; abundat tibi robur, neque omnino membris 280

" Defatigaris; profectò utique tibi omnia ferrea sunt;

" Qui scilicet socios, labore defatigatos, atque etiam somno domitos,

" Non sinis terram conscendere; ubi demùm

" Insulâ in circumflua lautam paremus cœnam :

" Sed temerè per noctem celerem errare jubes

" Ab insulâ divagatòs in obscuro ponto. 285

" Ex noctibus autem venti graves, perniciēs navium,

" Oriuntur: quâ quis effugerit sævum exitium;

" Si fortè repentè ingruerit venti procella,

Ver. 275. — [ἔφασκεν.] *Al.* ἔφασκεν. *Al.* ἔφασκεν, cf. ἔφασκεν.

Ver. 281. "Ὅς ῥ' ἐτάρους.] *Qui scilicet* —.

Al. "Ὅς ἐτάρους."

Ibid. — καμάρῳ ἀδδηκότας, ἠδὲ καὶ ὕπνω.] "Ὅς ἐν τῇ," ἀπείρους-καμάρῳ ἀδδηκότας, ἠδὲ "ὕπνω," κάματος μὴ λήγει τὸν ἥδη γινόμενον, ἔπειτα δὲ τὴν μὴ γινόμενα, ἥτις δ' ἀπείρηται αἱ τῷ Ὀδυσσεὺς φίλοι. Διὸ καὶ ἀδδηκότας τῶν — διὰ τὴν τὸν κάματος, καὶ διὰ τὴν ἀπείρηται δύνει.

Eustath. Quam interpretationem secutus *Barnesius*, vertit "labore defatigatos, atque cœnam somni carentiâ." Minus rectè. Nam ut per ὕπνῳ intelligatur ἀπείρηται, sive ὁ μὴ γινόμενος ὕπνος, mîrè videtur sufficere. Simplicius multò-interpreteris; Labore defatigatos, somnoque opèrρηται. Sic infra v. 119.

Καὶ δ' ἄρ' ἱστ' ἐφάμην ἔβαν δειδμημένοι ὕπνῳ.

Et ver. 282.

"Εἰς' ἱστ' μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κίε μῆνῳτα.

Vide suprâ ad ζ'. 2.

Ibid. — ἀδδηκότας.] Ita ex *Il.* v. 98.

399. et 471. edidit *Barnesius*. *Al.* ἀδδηκότας.

Ver. 284. — διὰ νύκτα Δοὴν.] *Al.* νύκτ' ἰλοῦν.

Cæterum vocem Δοὴν mîrè explicat *Heraclides Ponticus*; "Ἡ τί Δοὴ νύξ (inquit) ὅτι ἔλλο τὸ σημαίνει πλὴν τὸ σφαιροειδὲς ὅτι τὸ κόσμον σχῆμα. Τὸν γὰρ αὐτὸν ἥλιον δέοντι ἢ νύξ. ἄντις ῥ' αἶας ὁ καταλειφθεὶς ὑπ' ἰαίνῳ τῶνος, οὗτος ὑπὸ ταύτης ἐκμυλίνεται.

Ver. 287. 288. — ὑπεκφύγοι — ἔλθῃ.]

Apud *Eustathium*, ὑπεκφύγη — ἔλθῃ.

Ἡ Νότου, ἥ Ζεφύροιο δυσαίεες, οἳ τε μάλιστα
Νῆα διαρραίνουσι, θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων; 290

Ἄλλ' ἦτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπον δ' ὀπλισόμεσθα, δοῇ παρὰ νηὶ μένοντες.
Ἡῶθεν δ' ἀναβάντες ἐνήσομεν εὐρεῖ πόντῳ.

Ὡς ἔφατ' Εὐρύλοχος· ἐπὶ δ' ἦνεον ἄλλοι ἑταῖροι·
καὶ τότε δὴ γίνωσκον, ὃ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων 295
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·

Εὐρύλοχ', ἥ μάλα δὴ με βιάζεστε μῶνον ἶοντα.
Ἄλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὁμόσσετε καρτερόν ὄρκον,
εἴ κέ τιν' ἡε βοῶν ἀγέλην, ἥ πῶν μὲν οἶων
Εὐρωμεν, μήπου τις, ἀτασθαλίῃσι κακῇσιν, 300

Ἡ βοῦν, ἥ ἔτι μῆλον, ἀποκτάνῃ· ἄλλὰ ἔκηλοι
Ἑσθίετε βρώμην, τὴν ἀθανάτη πόρε Κίρκη.

Ὡς ἔφάμην· οἳ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυνον, ὥς ἐκέλευεν.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε, τελεύτησάν τε τὸν ὄρκον,
στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῷ εὐεργέα νῆα, 305

Ἄγχι ὕδατος γλυκεροῖο καὶ ἑξαπέβησαν ἑταῖροι

* Aut Noti, aut Zephyri graviter-spirantis, qui utique potissimum

"Navem disperdant, diis regibus invitis?" 290

"Verum sanè nunc quidem pareamus nocti nigræ,

"Cœnamque apparemus, celerem apud navem manentes:

"Manè autem consensâ navî, intremus latum pontum."

Sic dixit Eurylochus; comprobârunt autem alii socii.

Et tunc demum agnoscebam, quod jam malâ moliretur deus:

Et ipsum compellans, verba alata dixi;

"Euryloche, profectò valdè jam me urgetis, solus cùm-sim:

"Sed age, nunc mihi omnes iurate firmum jusjurandum;

"Siquod boûm armentum, aut gregem magnum ovium

"Inveniamus, nullo-pacto quis insipientiâ malâ 300

"Aut bovem, aut etiam pecudem, occidat: sed quieti

"Comedite cibum, quem immortalis præbuit Circe."

Sic dixi: illi autem protinûs jurabant, ut jussi.

At postquam jurâssent, perfecissentque jusjurandum,

Constituimus in portu cavo fabrefactam navem,

Prope aquam dulcem; et egressi sunt socii 305

Ver. 289. — οἳ τι.] Qui utique ———.
Qui videlicet ———.

Ver. 290. — διαρραίνουσι.] Codices non-
nulli, διαρραίνουσι. Minus rectè.

Ver. 291. — νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ με-
λαίνῃ, Δόρπον δ' ὀπλισόμεσθα.]

Nunc aded, melior quoniam pars acta
diei;

Quod superest, læti benè gestis corpora
rebus

Procurate, viri, ———.

Æn. IX. 156.

Ver. 293. et 401. — ἀναβάντες.] Ἀλ. ἀν-
βάντες.

Ver. 294. "Ὡς ἔφατ' Εὐρύλοχος· ἐπὶ δ'
ἦνεον ἄλλοι ἑταῖροι.]

Dixerat hæc; unoque omnes eadem ore
fremebant. Æn. XI. 132.

Ver. 298. — ἄγε νῦν.] Ἀλ. ἄγε δὴ.

Ver. 301. — ἥ τι.] Ἀλ. ἥ τι.

Ver. 304. — ῥ.] Ut dictum est ———.

Ver. 306. — καὶ ἑξαπέβησαν ἑταῖροι.]

"Quid est aliud, socios navim in patriam
tendentem egressos, Ulyxis in patriam fes-
tinantis, et viæ peragenda sæpe instan-
tis reminisci noluisse, quàm in vitâ hujus
seculi voluptatibus illecticem salutis præte-
lisse." Budæus de Asser. lib. V.

Χεῖρας νιψάμενος, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
 'Ηρώμην πάντεσσι θεοῖς, οἳ ὄλυμπον ἔχουσιν·
 Οἱ δ' ἄρα μοι γλυκὺν ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχουαν.
 Εὐρύλοχος δ' ἐτάροισι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς·

Κέκλυτέ μεν μύθων, κακὰ περ πάσχοντες, ἐταῖροι· 340
 Πάντες μὲν στυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσι,
 Λιμῶ δ' οἰκτιστον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπείν.
 'Αλλ' ἄγετ', Ἡελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας,
 'Ρέξομεν ἀθανάτοισι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
 Εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα, πατρίδα γαῖαν, 345
 Αἰψά κεν Ἡελίῳ Ὑπερίονι πίονα νηὸν
 Τεύξομεν, ἔνθα κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἐσθλά·
 Εἰ δέ χολασάμενός τι βοῶν ὀρθοκραιράων,
 Νῆ' ἐβέλη ὀλέσαι, ἐπὶ δ' ἔσπωνται θεοὶ ἄλλοι,

Manibus lotis, ubi receptus erat à-vento,
 Supplicabam omnibus diis, qui cælum habitant;
 Hi verò deinde mihi dulcem somnum palpebris infuderunt.
 Eurylochus autem socius mali auctor-erat consilii;
 " Audite meos sermones, mala quamvis patientes, socii;
 " Omnes quidem invisæ mortes mortalibus,
 " Fame verò miserrimum mori, et fatum consequi.
 " Sed agite, Solis boùm abactis optimis,
 " Sacra-faciemus immortalibus, qui cælum latum habitant.
 " Quodd si in Ithacam pervenerimus, patriam terram,
 " Statim Soli sublimi opulentum templum 346
 " Struamus; ubi ponamus donaria multa et pretiosa:
 " Sin iratus aliquantum ob boves capita-altè-ferentes,
 " Navem velit perdere, suffragenturque dii alii;

Ver. 342. Λιμῶ δ' οἰκτιστον θανέειν.] Sic apud Thucydidem; Τῷ αἰσχρῷ ἐλίδειν λιμῶ πλιωτῆσαι. lib. III. Ubi Scholiastes hunc locum citat. Similiter et apud Sallustium;
 " Fame, miserrumâ omnium morte, con-fecistis." *Fragm. Hist. lib. III. cap. 2.* Et apud Ammianum Marcellinum: " Fame, ignavissimo mortis genere, tabescentes." *Rerum gestarum, lib. XVII. cap. 9.* Cæterum vituperat hunc Homeri locum Plato, *de Republ. lib. III. haud longè ab initio.*

Ibid. — θανέειν καὶ πότμον ἐπισπείν.] Τὸ δὲ " θανέειν ἢ πότμον ἐπισπείν " ἢ ταυτὰ ἀείν ἢ ἢ ἄλλως πότμον μὲν ἐπισπείν, τὸ δυσσώτῃ μως ζῆν θανέειν δὲ, τὸ τῆς τοιαύτης ζωῆς διωπὸν ἀποτίλισμα. *Eustath.* Atqui phrasis " πότμον ἐπισπείν " posteriori isto sensu nusquam à Poëtâ usurpatur. Vide autem supra ad λ'. 611. et infra ad υ'. 241.

Ver. 343. — βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας, 'Ρέξομεν ἀθανάτοισι.] " Ἐνθα σημειῖται ὡς ῥητορικώτερον, ἢ αὐτὸ τὸ το φαγεῖν τὰς βύες συμβολαῖς Εὐρύλοχός· ἀλλ' αὐτὸ μὲν ὑποκάλει ἐν τῷ

ἱππῶν μὴ θίλειν λιμῶ τέλει, ἐν δὲ φαινομένῳ ῥέξιν ἰδίαι τὰς ἀρίστας βίας. *Eustath.*

Ver. 347. — ἰθά κεν θείμεν.] *Al.* ἐν δὲ κεν θείμεν.

Ibid. — ἀγάλματα.] Λίγαι — ἰν' ἔνθα τὰ ἀνάθηματα. *Eustath.*

Ver. 348. Εἰ δέ χολασάμενός τι βοῶν ὀρθοκραιράων.] Editiones nonnullæ, notante *Henrico Stephano*, habent βοῶν ἱνικ' ὀρθοκραιράων. Quod ferri non potest, nisi ὀρθοκραιράων in vocem quadrisyllabam contrahatur. Sed omnino nihil opus. Vam, ut rectè notat alibi utitur Poëta:

Ὅστ' ἄρ' ἴγ' ἐὺχαλῆς ἐκμήφεται, οὗτ' ἐκατόμβης. *Iliad. á. 93.*

Κύρως χυόμενος Βρισηΐδης — β'. 639.

Ver. 349. — ἔσπωνται.] Ita ex Editionibus nonnullis, propter præcedentem ἰθάλην, edidit *Barnesius*. *Vulg.* ἔσπωνται. *Al.* ἔσπωνται et ἔσπωνται.

Βούλομαι ἄπαξ πρὸς κύμα χανὼν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι, 350

ἢ δὴ θὰ στρεφύεσθαι, ἐὼν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ.

“Ὡς ἔφατ' Εὐρύλοχος· ἐπὶ δ' ἦνεον ἄλλοι ἑταῖροι.

Αὐτίκα δ' Ἡελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας

Ἐγγύθεν, (οὐ γὰρ τῇλε νεὸς κυανοπράεοιο

Βοσκήσκονθ' ἑλικες καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι,) 355

Τὰς δὲ περιστήσαντο, καὶ εὐχετόωντο θεοῖσι,

Φύλλα δρεψάμενοι τέρεναί δρυὸς ὑψικόμοιο·

Οὐ γὰρ ἔχον κρεῖ λευκὸν εὐστέλμου ἐπὶ νηός.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὗξαντο, καὶ ἔσφαζαν καὶ ἔδειραν,

Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατὰ τε κίσσην ἐκάλυψαν, 360

Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν·

Οὐδ' ἔχον μέθυ λείψαι ἐπ' αἰθομένοισι ἱεροῖσιν,

Ἀλλ' ὕδατι σπένδοντες ἐπώπτων ἔγκατα πάντα.

“Malo semel ad fluctus hians animam perdere,
“Quam diutius tabescere, manens in insulâ desertâ.”

Sic dixit Eurylochus; comprobabant verò alii socii.
Statim autem Solis ex-bobus cùm-abegissent optimas
E-propinquo, (non enim longè à nave prorâ-cœruleâ
Pascebantur camurâ-cornibus pulchræ boves, latis-frontibus,) 355

Eas utique circumstabant, et vota-faciebant diis,
Foliis decerptis teneris quercûs alto-vertice;
Non enim habebant hordeum album bene-tabulatâ in navi.
Cæterùm postquàm precati essent, et mactâssent et excoriâssent;

Femoraque exsecuerunt, atque adipe coöperuerunt,
Postquam duplicaverunt, et super ipsis frusta-cruda posuerunt:
Neque verò habebant vinum ad-libandum super ardentia sacra,
Sed aquâ libantes assabant intestina omnia. 360

Ver. 350. — Βούλομαι ἄπαξ πρὸς κύμα χανὼν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι, ἢ δὴ θὰ στρεφύεσθαι.] Sic *Iliad.* 6. 511.

Βίλτιρον, ἢ ἀπολλίσθαι ἢ αὐτὸν, ἢ βιάσθαι,
ἢ δὴ θὰ στρεφύεσθαι.

Similiter apud *Aeschylum*;

κρίσσειον γὰρ εἰσάπαξ θανέειν,
ἢ τὰς ἀπάσας ἡμέρας πάσχειν κακῶς.
Prometh. Vinct. ver. 749.

Ver. 351. — στρεφύεσθαι.] Κατὰ τὸ ἑρῶν, 3
ἐπὶ κατ' ὀλίγον, ὑποφῶν. *Schol.*

Ver. 356. Τὰς δὲ περιστήσαντο.] “Ὁρα δ' ἐν τῷ, “Τὰς δὲ περιστήσαντο,” ἐν τῷ (ver. 362.) “Οὐδ' ἔχον μέθυ λείψαι,” ὅτι περιστῆσαι αἰεταὶ δ' “δὲ” συνδίσκωσι τὸ γὰρ ἱερὸν τῆς συντάξεως, ταύτας περιέσταντο” ἐν ἔχον μέθυ λείψαι. Κῆται δ' ἐν συντάξει πάντων δ' ὁ “δὲ” συνδίσκωσι ἀντὶ τῷ “δὴ.” *Eustath.* *Henricus Stephanus* legendum conjicit Τάσδε conjunctè. Quo modo et edidit *Barnesius*. Sed nihil opus. Nam τὰς δὲ hoc in loco (ut opinor) non est, “*Hæc autem*,” sed, Vol. I.

“*Hæc utique*,” sive, “*Hæc deinceps*,” Vide ad *Il.* 6. 57. 4. 148. et 4. 490. Cæterùm posteriori in loco non advertit *Eustathius*, istud “Οὐδ' ἔχον μέθυ λείψαι” novam periodum, ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς (ut rectè *Henricus Stephanus*) inchoare; sententiæ autem *apodosis* reddi suprâ ver. 360. “Μηρὸς τ' ἐξέταμον, ἔσ.”

Ibid. — περιστήσαντο.] Τὸ δὲ, “περιστήσαντο,” ἢ ἀντὶ τῷ κύμα περιστάθησαν, ὥστε συσχεῖν αὐτὰς· ἢ ἀντὶ τῷ ὡς αἱ θυρίαι ἱσησαν. *Eustath.*
Ver. 357. Φύλλα δρεψάμενοι·] Ἄλ. Φύλλα δὲ δρεψάμενοι·] Ἄλ. Φύλλα δὲ δρεψάμενοι.

Ver. 359. — ἐ σφαζαν καὶ ἔδειραν.] Vide ad *Il.* 6. 459.

Ver. 361. — ὠμοθέτησαν.] Vide suprâ ad γ'. 458.

Ver. 362. Οὐδ' ἔχον.] Vide suprâ ad ver. 356.

Ver. 363. — σπένδοντες.] MSS. nonnulli à *Tho. Bentleio* collati, σπένδοντες.

Ibid. — ἐπώπτων.] Vide suprâ ad β'. 300. et ad *Il.* 6. 466.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
 Μίστυλλον τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν· 365
 Καὶ τότε μοι βλεφάρων ἐξέσσυτο νήδυμος ὕπνος·
 Βῆν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ Δῖνα θαλάσσης.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα πῖον νεὸς ἀμφιελίσσης,
 Καὶ τότε με κνίσσης ἀμφ' ἤλυθεν ἡδὺς αὐτμή·
 Οἰμῶζας δὲ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γεγώνευ· 370
 Ζεῦ πάτερ, ἡδ' ἄλλοι μάπαρες θεοὶ, αἶεν ἰόντες,
 Ἦ με μάλ' εἰς αἶθρην κοιμήσασθε νηλεῖ ὕπνῳ·
 Οἱ δ' ἔταροι μέγα ἔργον ἐμητίσαντο μένοντες.
 Ὠκία δ' Ἡελίῳ Ὑπερίονι ἄγγελος ἦλθε
 Λαμπετὶ τανύπεπλος, ὃ οἱ βόας ἔσταν ἱταῖροι. 375
 Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετῆυδα, χαόμενος κῆρ·
 Ζεῦ πάτερ, ἡδ' ἄλλοι μάπαρες θεοὶ, αἶεν ἰόντες,
 Τίσαι δὴ ἱτάρους Λαερτιάδῃ Ὀδυσῆος,
 Οἳ μιν βοὺς ἐκτείναν ὑπέρβιον ἥσιν ἔγωγε
 Χαίρεισκον μὲν ἰὼν εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα, 380

Cæterum postquam femora exusta sunt, et viscera gustarunt,

Minutatimque secuerunt cætera, et verubus transfixerunt:

365

Et tunc mihi palpebris excidit suavis somnus:

Perrexi autem ire ad navem velocem et littus maris.

Sed cum jam prope essem profectus navem remis-utrinque-agitatam,

Tum verò mihi nidoris obvenit dulce flamen:

370

Lugens autem deos ad immortales clamavi:

“Jupiter pater, atque alii beati dii semper-existentes;

“Profectò me magnum in damnum sopivistis sævo somno;

“Socii verò magnum facinus moliti-sunt manentes.”

Velox autem Soli sublimi nuncia venit

Lampetia longo-peplo-induta, quòd ei boves interfecerant socii,

375

Statim autem is deos allocutus est iratus corde;

“Jupiter pater, atque alii beati dii semper-existentes;

“Fac-luere jam socios Laërtiadæ Ulyssæis,

“Qui meas boves occiderunt superbè; quibus ego

“Gaudebam quidem profectus in cælum stellatum,

380

Ver. 369. — μ.] *Al. μοι.*

Ibid. — ἀμφ' ἤλυθεν.] *Henricus Stephani* legendum censet ἀμφὴλυθεν.

Ibid. — ἡδὺς αὐτμή.] Ita suprâ f. 467. notante *Barnesio*;

— Σῆλως ἴεσθαι.

Et δ', 709. — πύλλον ἐφ' ὕπνῳ.

Et apud *Hesiodum*; — Σιγῆος αὐτμή.

Thyogon. ver. 696.

Cæterum apud *Homertum* hic legi posset,

conjectante itidem *Barnesio*, ἡδὺς αὐτμήν.

Quæ posterior vox non inusitata. Vide suprâ ad γ'. 289. et ad *Il.* ψ'. 765.

Ver. 372. — κοιμήσασθε.] Ita ex *Eusta-*

thio et ex *Edit. Vett.* edidit *Barnesius*.

Atque ita habent MSS. nonnulli à *Th.*

Bentleio collati. *Vulg.* κοιμήσασθε. Quæ si

vera lectio, omnino scribendum, uti et no-

tavit *Barnesius*, κοιμήσασθε. Vide ad *Il.* ε.

140.

Ver. 373. — ἐμητίσαντο.] *Barnesius*

edidit ἐμητίσαντο. Sed nihil opus. Vide

ad *Il.* ψ'. 312.

Ver. 375. — ἱκανὸν ἱταῖον.] *Al.* ἱκαν-

μὸν ἡμῶν.

Ver. 378. 382. Τίσαι — τίνας.] Vide

ad *Il.* χ'. 19. 20. Item infrâ ad ε', 193.

Ver. 380. Χαίρεισκον.] *Gaudere solent.*

Vide ad *Il.* ε', 87. et β'. 221.

Ἥδ' ὅπότ' ἄψ' ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανῶθεν προτραποίμην.
Εἰ δέ μοι οὐ τίς οὖσι βῶν ἐπεικέ' ἀμοιβήν,
Δύσομαι εἰς Αἶδαο, καὶ ἐν νεκύεσσι φαίηναι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

Ἥϊλί, ἦτοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε, 385

Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·

Τῶν δέ κ' ἐγὼ τάχα νῆα θάψῃ ἀργῆτι περαυνῶ

Τυτθὰ βαλὼν κείσασαιμι, μέσῃ ἐνὶ οἴνοσι πόντῳ.

Ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυψοῦς ἠὲ ἠόροιο·

Ἥ δ' ἔφη Ἑρμείαιο διακτέρου αὐτὴ ἀκοῦσαι. 390

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,

Νείκειον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπισταδὸν, οὐδὲ τι μῆχος

Εὐρέμεναι δυνάμειθα· βόες δ' ἀποτέθνασαν ἦδη.

Τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἐπεῖτα θεοὶ τέρατα προῖφαινον·

Εἶςπον μὲν ῥίνοι, κρέα δ' ἀμφ' ὄρελοῖς ἐμεμύκει, 395

"Et quando retrò ad terram è celo revertèbat.

"Quòd si mihi non luan̄t boiū condignam talionem,

"Descendam in Orcum, et inter mortuos lucebo."

Hunc autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter;

"Sol, sanè quidem tu inter immortales luceto,

"Et mortales homines, super aliam terram:

"Horum autem ego citò navem celerem candenti fulmine

"Paululūm ictam diffidero, medio in nigro ponto."

Hæc verò ego audiui à-Calypso comas-pulchrâ;

Illa autem dixit à-Mercurio interfunctio se ipsam audivisse.

Cæterum postquam ad navem pervenissem atque mare,

Objurgabam aliundè alium ordine; neque ullum remedium

Invenire potuimus: boves enim mortuæ erant jam.

Eis autem continuo deinde dii prodigia ostendebant:

Serpebant quidem pelles, carnes autem circum verua mugiebant,

385

390

395

Ver. 383. Δύσομαι εἰς Αἶδαο, ἔν ἐν νεκύεσσι φαίηναι.]

Ἰγώμην μὲν ἔτ' ἐν Ὀλύμπῳ

Ἔσομαι, ἔτ' ἐν οἴῳ κελύσομαι, εἰ μὴ Ἀχαιοῖν

Τίσομαι ἀτασθαλίῃν.

Quintus Calaber, παραλισσομένην Ὀμηρικῶν, lib. XIV. ver. 432.

ὅ δ' ἦλθε,

Τὴν θραυλλίδ' ὅς ἐαυτὸν ἰδίῃς συνελκύνει, Οὐ φανὴν ἴφασκιν ἡμῖν.

Aristophanes, Nub. ver. 664.

Δάκτυλοι δὲ ["Ὀμηρος] αὐτῷ ["Ἡλίου"] — ἔ τὸ ἔμφυχον, ἔ τὸ ἐπὶ τῇ κινήσει αὐτοπραγματεῖται, ἐν οἷς ἀπὸ τοῦ, "Δύσομαι εἰς Αἶδαο, καὶ ἐν νεκύεσσι φαίηναι." Καὶ ἐπὶ τούτῳ ὁ Ζεὺς αὐτὸν παρακαλεῖ, [ver. 385.] "Ἥϊλί, ἦτοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε, ἔ." Diogenes. Halicarn. περὶ τοῦ Ὀμήρου ποιήσεως, § 13.

Ver. 385. — φαίηναι.] Al. φαίηναι.

Ver. 389. Ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυψοῦς.]

Ὁ Παιστής ὑποτιθέμενος δι' ἀπορίαν ἰσταδῶς, ὡς ἱεῶντος τοῦτο, πρὸς τὸν Ὀδυσσεὺς εἰδὼς λίγει τὰ κατὰ τὸν "Ἡλίου" καὶ τὸν Δία, οἷς αὐτὸς ἔ παρίσχετο τὸν μὲν μῦθον ἐκ ἀναγνώσεως, τὸ δὲ ἀπορῶμινον ἀπὸ τῶν θεῶν ἀκούων, λέγει, εἰπόντ' Ὀδυσσεὺς ἦτοί, "Ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυψοῦς ἔ." Eustath.

Ver. 892. — μῆχος.] Μηχανήμα, εἰς νασμα. Etymolog. Magn. in voce. Vide et ad II. β. 342. Cæterum Pindari Scholiastes, notante Barnesio, legit μήχαρ.

Ver. 395. — κρέα δ' ἀμφ' ὄρελοῖς ἰμύμποι.] Respicit hunc locum Euripides;

ἡλίου δ' ἄρχει βόες,

Αἱ σάρκα φωνήσαντες ἦσαν ποτὶ,

Πικρὰν Ὀδυσσεὺ γῆρην.

Troad. v. 439.

Et Propertius;

Lampetias Ithacis verubus mugisse juvenco. Lib. III. Eleg. xi. ver. 29.

F f 2

'Οπταλία τε καὶ ὠμά· βῶν δ' ὥς γίνετο φωνή.
 'Ἐξήμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρήρες ἱταῖροι
 Δαίνυντ', 'Ηελίοιο βῶν ἐλάσαντες ἀρίστας·
 'Ἀλλ' ὅτ' ἄρ' ἔβδομον ἡμαρ ἐπὶ Ζεὺς Δῆκε Κρονίων,
 Καὶ τότε ἔπειτ' ἀνεμος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι· Δύων· 400
 'Ἡμεῖς δ' αἰψ' ἀναβάντες ἐνήκαμεν εὐρέϊ πόντῳ,
 'Ιστὸν στησάμενοι, ἀνά θ' ἰστία λευκὰ ἐρύσαντες.
 'Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, οὐδὲ τις ἄλλη
 Φαίνεται γαίαων, ἀλλ' οὐρανὸς, ἡδὲ θάλασσα,
 Δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων 405
 Νηὸς ὑπὲρ γλαφυρῆς· ἥχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
 'Ἡ δ' ἔθει οὐ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον· αἶψα γὰρ ἦλθε
 Κεκληγὼς Ζέφυρος, μεγάλη σὺν λαίλαπι Δύων·
 'Ιστοῦ δὲ προτόνους ἔρρηξ' ἀνέμοιο Δύελλα
 'Ἀμφοτέρους· ἰστὸς δ' ὀπίσω πέσεν, ὅπλα τε πάντα 410
 Εἰς ἄντλον κατέχυνθ'· ὃ δ' ἄρα πρύμνῃ ἐνὶ νηϊ

Assæque et crudæ; boumque quasi fiebat vox.

Sex diebus quidem deinde mihi dilecti socii

Epulabantur, Solis bobus abactis optimis:

Sed quandò utique septimum diem Jupiter induxit Saturnius,

'Cum verò deinde ventus quidem desiit turbine sævire:

400

Nos autem statim naye-consensâ immisimus lato mari,

Malo erecto, velisque albis expansis.

Sed quandò jam insulam reliqueramus, neque ulla alia

Apparebat terrarum, sed coelum atque mare,

Sanè tum coeruleam nebulam statuit Saturnius

405

Navim supra cavam; obscuratus autem est pontus sub ipsâ.

Ea autem currebat haud valdè multum per tempus; statim enim venit

Stridens Zephyrus, ingenti cum turbine furens:

Mali autem rudentes rupit venti procella

Utrosque; malus verò retrò cecidit, armamenta que omnia

410

In sentinam deciderunt: is autem in puppi navis

Ver. 398. 'Ελάσαντες.] *Al.* ἐλάοντες.

Ver. 399. — ὅτ' ἄρ' ἔβδομον.] *Al.* ὅτι δ' ἔβδομον.

Ver. 403. — ὡδὲ τις ἄλλη φαίνεται γαίαων, — Δὴ τότε κυανέην νεφέλην.]

Postquam altum tenuere rates, nec jam ampliùs ullæ

Apparent terræ; coelum undique, et undique pontus:

Tum mihi coeruleus supra caput astitit imber,

Noctem hyememque ferens; et inhorruit unda tenebris. *Æn.* III. 192.

Similitèrque, *Æn.* V. 8.

Ut pelagus tenuere rates, nec jam ampliùs ulla

Occurrit tellus, &c.

Ver. 409. — προτόνους.] Τὰ σχοῖνα τὰ κατέχοντα τὸν ἰστὸν. *Schol.*

Ver. 411. — ἄντλον.] Τὴν ἀντλίαν, ἢ ἰσχυρίαν τὸ καλῆζόμενον εἰς τὰς καὶν ὕδαρ. *Schol.*

Ibid. — πρύμνῃ ἐνὶ νηϊ.] “Cum Gubernatoris locus,” inquit *Barnesius*, “sit in *Pro-râ*, non in *Puppi* Navis; necessum putabam hoc in loco πρύμνῃ *Adverbialiter* cære, et à voce νηϊ distinguere: quare ex “pono *restrorsum*.” Quod nequaquam ferri posset. Neque sanè opus. Gubernatori enim locus reverà erat in *Quippi* navis, in quâ sedens clavum regebat. Atque ita *Eustathius*, quem et citat ipse *Barnesius*; Πρύμνῃ μὲν προΐστανται κυβερνήτης· πρύμνα δὲ οὐκ ονομεῖται ὁ πρυμνός.

Πλῆξε κυβερνήτῳ κεφαλὴν, σὺν δ' ὅστ' ἄραξε
 Πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὃ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἰοικῶς
 Κάππεισ' ἀπ' ἱκρίοφιν, λίπε δ' ὅστέα θυμὸς ἀγῆνωρ·
 Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηὶ περαυνόν· 415
 Ἥ δ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς πληγεῖσα περαυνῶ,
 Ἐν δὲ θεοῖσι πλήτο· πέσον δ' ἐκ νηὸς ἑταῖροι.
 Οἱ δὲ κορώνησιν ἱκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
 Κύμασιν ἐμφορέοντο· θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
 Λύτ' αὖ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων, ὄφρ' ἀπὸ τοίχους 420
 Λῦσε κλύδων τρόπιος· τὴν δὲ ψιλὴν φέρε κῦμα.
 Ἐκ δὲ οἱ ἰστὸν ἔαξε ποτὶ τρόπιν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
 Ἐπίτονος βέβλητο, βοὸς ῥινοῖο τετευχῶς·
 Τῷ ῥ' ἄμφω συνέεργον ὁμοῦ τρόπιν ἥδ' ἐκαὶ ἰστόν·
 Ἐζόμενος δ' ἐπὶ τοῖς, φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν. 425
 Ἐνθ' ἦτοι Ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι δύνων

Percussit gubernatoris caput, ossaque confregit
 Omnia simul capitis; ille verò urinatori similis
 Decidit à tabulatis, reliquitque ossa animus generosus;
 Jupiter autem crebrò intonuit, et iniecit fulmen navi;
 Ea autem contorta est tota, Jovis icta fulmine:
 Sulphureque impleta est: ceciderunt verò è navi socii.
 Illi autem cornicibus similes circa navem nigram
 In fluctibus ferebantur: deus autem auferebat reditum.
 At ego per navim incedebam; donec latera 420
 Solvit fluctuum-impetus à-carinà: eam verò inermem ferebat unda.
 Effregit autem ei malum usque-ad carinam: at super ipso
 Lorum inditum erat, bovis corio factum:
 Hoc utique utrumque colligabam paritèr carinam atque etiam malum:
 Sedens autem super hæc, ferebar perniciosis ventis. 425
 Tum sanè Zephyrus quidem desuit turbine furere:

Ver. 413. — ὃ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἰοικῶς
 Κάππεισ' ἀπ' ἱκρίοφιν.]

— excutitur, pronusque magister
 Volvitur in caput —. Æn. I. 115.

Ver. 415. Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε.]

Hic pater omnipotens ter cælo clarus ab
 alto

Intonuit —. Æn. VII. 141.

Ver. 416. — πληγεῖσα.] Vide ad II. γ'. 31.

Ver. 418. Οἱ δὲ κορώνησιν ἱκελοι.]

Apparent rari nantes in gurgite vasto.
 Æn. I. 118.

Ver. 421. Λῦσε κλύδων τρόπιος.]

— laxis laterum compagibus omnes
 Accipiant inimicū imbrem, rimisque
 latiscunt. Æn. I. 122.

Ver. 422. — ἰσὺν ἱαξί.] Codices non-
 nulli habent ἰσὺν ἄραξ. Atque ita in com-
 mentario legit Eustathius.

Ver. 423. Ἐπίτονος βέβλητο.] Πολλὰς ἀνι-
 στάσεις ποιεῖ ["Ὀμηρος"] εἰς τὴν — ἀνι-
 στήν δι' αὐτὴν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τὴν χαλκότητα ἔχον-
 τος — "Ἐπίτονος τιτάντος βοὸς ἱππικῶ-
 " μίνοιο." Athenæus, lib. XIV. cap. 8. Vide
 ad II. ψ'. 2. Fortasse autem eadem hujus
 vocis ratio, ac vovum ἑδάναντος, Πριαμί-
 δος, &c. Vide ad II. α. 398. Cæterum no-
 tandum, hoc in versu pro βέβλητο βοὸς ῥινοῖο
 εἰσινχῶς legisse Athenæum, τιτάντος βοὸς
 ἱππικῶν.

Ibid. Ἐπίτονος.] Ἰμάς, ἦτοι ὁ τῶν πελάτων
 δις μὲς ἢ ὁ ἱμάς, ὁ ποῖς ἀνερ τῷ ἰσθμῷ, δι' ὃ
 τὸ ἄρμενον ἀνέλκεται. Schol.

Ἦλθε δ' ἐπὶ Νότος ὤκα, φέρων ἐμῷ ἄλγεα θυμῷ,
 Ὅφρ' ἔτι τὴν ὅλοην ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν.

Παννύχιος φερόμην· ἄμα δ' ἡελίῳ ἀνιόντι

Ἦλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον, δεινὴν τε Χάρυβδιν.

430

Ἦ μὲν ἀνερροίεθσε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ·

Αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἔρινεὸν ὑψὸς ἀερεῖς,

Τῷ προσφύς ἐχόμην, ὡς νυκτερίς· οὐδέ πη εἶχον

Οὔτε στηρίζαι ποσὶν ἔμπεδον, οὔτ' ἐπιβῆναι.

Ῥίζαι γὰρ ἐκὰς ἦσαν, ἀπήρωι δ' ἔσαν ὄζοι,

435

Μακροί τε, μεγάλοι τε, κατεσκίαον δὲ Χάρυβδιν.

Νωλεμέως δ' ἐχόμην, ὅφρ' ἐξεμέσσειν ὀπίσσω

Ἰστὸν καὶ τρέπιν αὐτίς· ἐλδομένῳ δέ μοι ἦλθεν

Ὅψ'· ἦμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγορῆθεν ἀνέστη,

Supervenit autem Notus celeritèr, ferens meo dolores animo;

Ut iterùm perniciosam remeterer Charybdim.

Totà nocte ferebar: simul autem ac sol ortus est,

Veni ad Scyllæ scopulum, horrendamque Charybdim.

430

Hæc quidem absorpsit maris salsam aquam;

At ego ad proceram caprificum altè levatus,

Et implicitus tenebar, veluti vespertilio; neque uspiam potui

Neque hæreere pedibus firmitèr, neque ascendere.

Radices enim longè erant, altè-remoti autem erant rami,

435

Longue, ingentesque; obumbrabant verò Charybdim.

Continentèr autem hærebam, donec evomeret retrorsum

Malum, et carinam denuò; cupienti autem mihi advenit

Tandem: quandò autem ad cœnam vir è foro surgit,

Ver. 427. — ἐπὶ Νότος.] Barnesius haud ignava quâ ratione ultima vocis ἐπὶ producatur, tamen, "Tribrachys," inquit, "in "Secundo etiam loco stare possit, ut modò in Primo, ver. 423." Atqui hoc, ut opinor, nisi in vocibus polysyllabis locum habere non potest. Vide ad II. ε. 398.

Ver. 431. Ἦ μὲν ἀνερροίεθσε.] Quoniam suprâ dixerat Circe, ver. 106. "μὴ σὺ γι καὶ τύχῃς, ὅτε βοῶσθαισι Ὑε;" et tamen eo ipso tempore ad Charybdim accedere hic dicitur Ulysses; ideo Circe mentiri contendit Strabo; "Ἐν αὐτοῖς γὰρ τοῖς ἔτσισι τέτοις εἴρηκναι ἡ Κίρκη, " — μὴ σὺ γι καὶ τύχῃς, ὅτε βοῶσθαισι. Οὐ γὰρ κιν ῥύσαιτο ε' " ὅς ἐστι καὶ ἂν Ἐννοχθῶν. " Καὶ μὴν παρ- δίδουσι σε τῇ ἀναρροίεθσει ὁ Ὀδυσσεύς, καὶ ἐκ ἀπώλειτο, ὡς φησὶν αὐτὸς: "Ἦ μὲν ἀνερροίεθσε Ὑε." Εἴτα περιμένειν τὰ ναυάγια, ἃ λαβόμενος πάλιν αὐτῶν, σώξεται" ὡς ἐφύμασσε ἡ Κίρκη. Geograph. lib. I. pag. 75. al. 43. 44. Verùm istud "μὴ σὺ γι καὶ τύχῃς" Ὑε." ita intelligendum arbitror, si navis eo tempore appelleret. Quòd autem Ulysses solus ope caprifici se ipse servet, priori illi loco (ut opinor) nullo modo repugnat,

Ver. 433. — ὡς νυκτερίς.] Ὡς νυκτερίς δὲ προσπίφοντι Ὀδυσσεύς τῷ ἱερῷ — διότι καὶ ἡ νυκτερίς ἐκ τῶν ἐπὶ τῇ γῆτι ἀλλ' ἡ κερκίματα, ὡς καὶ ἐν τῷ τίτλῳ τῆς Ὀδυσσεύς φανήσεται. Eustath. Vide infrâ ad α. θ.

Ver. 435. — ἦσαν.] Ἀλ. εἶχον.

Ver. 438. — ἦλθεν.] Apud Eustathium, ἦλθον.

Ver. 439. — ἦμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγορῆθεν ἀνέστη, Κεῖνον νίκαια πολλὰ.] Καὶ φησὶ οἱ Παλαιοὶ ἰοκίνασι τὸν καιρὸν περὶ ὃν ὁρῶν ἄρα εἶναι, εἴη ἐκιστοιστάδων ἄρῶν ἔσῃ τῇ νυκτὶ ἢ τῇ ἡμέρᾳ, περὶ ἐκείνης ἡμέρας ἡ Χάρυβδις ἰσοίει τὰ ἱαντῆς. Οἱ δὲ τοῦτοι ἃ δέονται ἐκ τῶν δαλινῶν ἄρα φασὶν. Eustath. Πάντα γὰρ ταῦτα χρόνῳ τινὲς ἐμφασιν ἀλόγῳ δίδουσι, ἃ μάλιστα τὸ τῆς ἰσότητος ἐκτελεῖται· ἢ μὴ κοινὰς ἐκόντας, ἡνίκά οὐ δικαῖα ἀνίσταται, ἀλλ' ἡνίκά "Κεῖνον νίκαια πολλὰ," ὡς βραδύναι πλεον τῇ. Καὶ ἄλλως δὲ ἐκ τῆς ἀνὴρ ἀνίσταται τῷ ναυαγίῳ τῆς ἀπώλειαν, ἐκ τῆς ἀποστασθῆναι πλεον, ἢ αὐτίς ἐκ τῆς πλεον καλὴν μετρίαν. Strabo. Geograph. lib. I. pag. 75. al. 44.

Κρίνων νείκεα πολλὰ δικάζομέναν αἰζῶν,
 Τῆμος δὴ τὰ γε δοῦρα Χαρύβδιος ἐξεφαάνθη.
 Ἦκα δ' ἐγὼ καθύπερθε πόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι,
 Μίσσῃ δ' ἐνδούπησα παρὲξ περιμήκεια δοῦρα,
 Ἐζόμενος δ' ἐπὶ τοῖσι δῖηρεσα χερσὶν ἐμῇσι.
 Σκύλλην δ' οὐκ ἔτ' ἔασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 Εἰσιδέειν· οὐ γάρ κεν ὑπέκφυγον αἶπὺν ὄλεθρον.
 Ἔνθεν δ' ἐννήμαρ φερόμην· δεκάτῃ δέ με νυκτὶ
 Νῆσον ἐς Ὀγυγίην πέλασαν θεοί· ἔνθα Καλυψά
 Ναίει εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα·
 Ἦ μ' ἐφίλει τ', ἐκόμει τε. Τί τοι τάδε μυθολογεῦ;
 Ἦδη γάρ τοι χθιζὸς ἐμυθεύομην ἐνὶ οἴκῳ
 Σοί τε καὶ ἰφθίμῃ ἀλόχῳ· ἔχθρὸν δέ μοι ἐστίν,
 Αὖτις ἀριζήλας εἰρημένα μυθολογεῦειν.

440

445

450

Judicans lites multas litigantium juvenum,
 Tunc demum ligna ex Charybdi apparebant.
 Demisi verò ego desuper pedes et manus, ut possem-ferri;
 In medium autem cum-sonitu-cecidi præter prælonga ligna,
 Sedensque super hæc remigavi manibus meis.
 Scyllam autem non ampliùs sivit pater hominumque deorumque
 Aspicere me; non enim effugissem sævam mortem.
 Hinc autem per-novem-dies ferebar: decimâ autem me nocte
 Insulam in Ogygiam appulerunt dii; ubi Calypso
 Habitabat comas-pulchra, veneranda dea vocalis;
 Quæ me amicè excipiebat, fovebatque. Quid tibi hæc enarro?
 Jamjam etenim heri enarrabam in domo
 Tibique et castæ uxori: odiosum autem mihi est
 Rursus planè enarrata recensere.

440

445

450

Ver. 441. Τῆμος δὴ τὰ γε δοῦρα.] Strabo, loco jam suprâ citato, legit; Καὶ τότε δὴ μοι δοῦρα ἔ'ε.

Ver. 443. — ἐνδούπησα παρὲξ περιμήκεια δοῦρα.] Παρὰ μὲν γὰρ τοῖς ἑσπέραις ἰσχυρῶς ἐνδούπησιν Ὀδυσσεύς, ἔξω μίνονται αὐτῶν, ἃ ἔκ' ἐσ' αὐτοῖς, ἦγον ἄνω αὐτῶν, ἵνα μὴ προσεραχθεῖς αὐτοῖς, βλαβῇ. Eustath.

Ver. 444. — εὐπλόκα χερσὶν ἐμῇσι.] — τοῖς χερσὶ μὲν δινηζέμεν. Schol.

Ver. 445. — οὐκ ἔτ' ἔασε.] Barnesius ob Metrum, scribendum contendit ἐκ ἔτ' ἔασε. Sed minùs rectè. Vide ad II. δ. 42. Al. ἐκ ἔασε.

Ibid. — πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.]

— Divûm pater, atque hominum Rex.

Æn. I. 65.

— hominum sator atque Deorum.

Æn. XI. 725.

Ver. 446. Εἰσιδὲν ἔ γάρ.] Barnesius legendum censjcit Εἰσιδὲν μ'. ἔ γάρ. Sed nihil opus.

Ver. 477. Ἔνθεν δ' ἐννήμαρ φερόμην.] Vide suprâ ad h. 253.

Ver. 448. — πέλασαν.] Al. ἴδσαν.

Ver. 452. — ἔχθρὸν δέ μοι ἐστίν, Αὖτις ἀριζήλας εἰρημένα μυθολογεῦειν.] Ἐξ ὧν δὴλον, ὅτι ἡδὲ τῶν παρ' Ὀμήρῳ διιστολῶν ἀχρεΐας, ὅδ' ἡ μάλιστα ἀδολοσχία παρέρχεται. Eustath. Τῶν δὲ περὶ τῷ Παισῶν λεγομένων ἀληθεύσαντων ἐστίν, ὅτι μὲν ὁ "Ὀμηρὸς" τῆς τῶν ἀνθρώπων ἐψικροΐας περιγίγνεται, ἥλ' καινὸς ἄν, καὶ πρὸς χάριν ἀκμάζων. Ἀλλ' ὅμως ἐστὶν ἡ ἀναφανήσας ἐκείνη περὶ αὐτῶν, τὸ, "ἔχθρὸν δέ μοι ἐστίν Αὖτις ἀριζήλας εἰρημένα μυθολογεῦειν," φεῦγε καὶ φοβέσθαι τὸν ἰφιδρεύοντα παντὶ λόγῳ ἄγων, ὅς ἄλλα ἐξ ἄλλων διηγήματα τὴν ἀποχὴν ἄγων, καὶ τῇ καινότητι τὴν πληροσιν αὐτῆς παραμυθόμενος. Plutarch. περὶ Ἀδολοσχίας. Porro hinc Asmianus Marcellinus: "Ad ea, quæ digesta sunt semel, revolvi superfluum duxi; ut Ulixes Homericus apud Phæacas ob difficultatem nimiam replicare formidat." Lib. XXVII. cap. 8.

Ver. 453. Αὖτις.] Apud Plutarchum, Αὖτις.

Fi 4

ΤΟΥ 'ΟΜΗΡΟΥ Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Ν'.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Ν'.

ΚΟΙΜΩΜΕΝΟΝ Ὀδυσσεύα, μετὰ τῶν δούρων, ἐκτάφιασιν οἱ Φαίαικες εἰς τὴν γῆν τῶν Ἰθακησίων· καὶ τὴν μὲν ταῦν αὐτῶν ὑποερίψουσιν, λίθον ποιεῖ Ποσειδῶν Ἀθηνα δὲ ἐπὶ τῇ αἰγιάλῳ Ὀδυσσεῖ συμβεβλήκει περὶ τῆς μνηστειφορίας· καὶ τὰ χρήματα ἐν ταύτῃ σπηλαίῳ ἀπακρύπτει, καὶ εἰς γέροντα μεταμορφοῖ τὸν Ὀδυσσεύα.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσεύς ἀπόπλες παρὰ Φαίακων, καὶ ἄρξῃς εἰς Ἰθάκην.

Ἄλλως,

Νῦ, Ἰθάκης ἐπίβη, Φαίηκων πομπῇ, Ὀδυσσεύς.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Κληθμῶν δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρον σκίοεντα.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετό, φώνησέν τε·
Ὡς Ὀδυσσεῦ, ἐπεὶ ἵκευ ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ
Ὑψερεφές, τῷ σ' οὔτι παλιμπλαγχθέντα γ' οὔτω
Ἀψ ἀπονοστήσειν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπονθας.
Ὑμέων δ' ἀνδρὶ ἐκάστω ἐφίεμενος τάδε εἶρω,

LIB. XIII.

SIC dixit: illi autem omnes muti facti sunt silentio;

Obletationeque tenebantur per ædes umbrosas.

Huic autem vicissim Alcinoüs respondit, dixitque;

“O Ulysses, quandoquidem venisti meam ad æratam domum;

“Altam, ideò te haud retrorsum-jactatum puto

“Retrò rediturum, et si valde multa passus es.

“Vestrum autem viro unicuique præcipiens hæc dico,

Ver. 2. Κληθμῶν.] Οἶλξιν, τίρψιν κήλησιν
γὰρ ἴσιν ἢ δι' αἰῶς τίρψιν, ἢ ἄδοντι. Schol.
Vide suprà ad λ'. 333.

Ver. 4. — [κευ.] Ἀλ. ἦκιν.

Ibid. — χαλκοβατὲς δῶ.] Ἦτοι χαλκῶν
ἰδαφῶς ἔχον· ἢ χαλκῶς ἔχον τὴν βαθυτάτην

δυρῶν. Schol. Vide autem ad II. α. 426.

Ver. 5. Ὑψερεφές.] Ἀλ. Ὑψιμεφές.

Ibid. — γ'.] Particulam hanc omittunt
Codices nonnulli.

Ver. 7. — ἐφίεμενος τάδε εἶρω.] Μὲν
προθυμίας τάδε λέγω. Schol.

"Οσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἶθοπα οἶνον
 Αἰεὶ πίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθε δ' αἰοῖδου·
 Εἵματα μὲν δὴ ξείνῳ ὑΰξιστ' ἐνὶ χηλῷ
 Κεῖται, καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλος, ἅλλα τε πάντα
 Δῶρ', ὅσα Φαιήκων βουλευφόροι ἐνθάδ' ἔνεικαν·
 Ἄλλ' ἄγε, οἱ δῶμεν τρίποδα μέγαν, ἥδε λίσσητα,
 Ἀνδρακάς· ἡμεῖς δ' αὖτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον
 Τισόμεθ' ἀργαλέον γὰρ ἔνα προικὸς χαρίσασθαι.

"Ὡς ἔφατ' Ἀλκίνοος· τοῖσιν δ' ἐπήνδανε μῦθος.

Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκονδε ἑκαστος.

Ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,

"Quotcumque in ædibus honorarium generosum vinum

"Semper bibitis meis, auditisque cantorem :

"Vestes quidem jam hospiti bene-politâ in arcâ

"Jacent, et aurum arte-elaboratum, aliaque omnia

"Dona, quæcumque Phæacum senatores huc attulerunt :

"Verùm age, ei demus tripodem magnum, et lebetem,

"Viritim ; nos autem rursum congregati in populo

"Rependemus : grave enim uni fueris de-suo-totum præbere."

Sic dixit Alcinoüs : illis verò placebat sermo.

Il quidem decubituri abierunt domum unusquisque.

Quandò autem manè genita apparuit rosea-digitis aurora,

Ver. 8. — γερούσιον.] Τὸν τοῖς ἐντίμοις
 δίδωμι. Schol.

Ver. 11. — χρυσὸς πολυδαίδαλος.] Ὁ
 ποικίλος, καὶ μετὰ τέχνης καλῶς κατασκευασμένος· ἢ
 εἰς τὸ διαβάλλεσθαι καὶ ποικίλλεσθαι ἑαυτοῦ.
 Schol. Posteriori modo explicat Eustathius :
 "Οτι χρυσὸν πολυδαίδαλον Ἀλκίνοος ἑσταυῖτα
 λόγῳ τοῦ ἀργὸν καὶ ἀπατίργασεν, ἃ εἰς πολλὰ
 διαβάλλεσθαι ἰσχυρόν· τοιοῦτος δὲ ὁ τῶν τα-
 λάντων, ὃ φέρεται ἱλαθῆναι (suprà 9'. 392.) ἐκ
 τῶν Φαιήκων Ὀδυσσεύς.

Ver. 12. — ἔνεικαν.] Ἀνέστησαν.

Ver. 13. — τρίποδα μέγαν, ἥδε λίσσητα.]
 Eustathius in commentario legit ἥδε λίσσητα.
 Ἰστίον δὲ (inquit) ὅτι ἐν ἀσφαλί παραρτίσας
 τὸ "τρίποδα, ἥδε λίσσητα," ὃ διαφθρεῖ νῦν ἐ-
 τε τοῦτο εἴτε ἐκείνο γίγνεται — ἐ μὴ ἀπὸ
 γράφῃ τις ἃ ἑσταυῖτα "τρίποδα μέγαν, ἥδε
 "λίσσητα," — ὃ κριτικῶν φέρεται γὰρ καὶ
 τοιαύτη γραφὴ ἐν τοῖς ἀκριβοτέροις τῶν ἀντι-
 γράφων. Cui posteriori lectioni favet quod
 occurrit infrà ver. 217.

"Ὡς ἐπών, τρίποδος περικαλλίστην ἥδε λίσ-
 σητας

Ἠθέριον ἔτε.

Ver. 14. Ἀνδρακάς.] Κατὰ ἄνδρα· ἵνα μὴ
 τὸ "τρίποδα μέγαν, ἥδε λίσσητα" ἰστί ἰνὸς μά-
 ρου τρίποδος καὶ ἰνὸς λίσσηςτος νοηθῇ, ἀλλὰ ἰνὸς
 κατὰ ἱππικὸν ἄνδρα, ἡμῶν ὁπλαστὴ τῶν δικα-
 τῶν βασιλείων —. Τινὲς δὲ τὸν ἀντιγρᾶ-
 φαν ἔχουσιν, "Ἀνδρα καθ' ἑτέ." Eustath.

Ibid. — αὐτὶ ἀγειρόμενοι.] Barneius e-
 didit, αὐτὶς ἀγειρόμενοι.

Ibid. — ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον.] Eusta-
 thius vocem ἀγειρόμενοι sensu activo accipit,
 et ad dona jam suprâ memorata referri in-
 telligit Ἰστίον δὲ ὅτι τὸ, ὡς ἱρήθη, ἀγείρειν ἐκ
 τῶ δῆμου τὰ δωρηθέντα, συμπεριεῖς μὲν, ἔθες
 δὲ ἤμους παλαιῶν, κατὰ τὰς λεγομένας συνό-
 ρους ἃ διανομᾶς. Atque hanc interpretatio-
 nem secutus Barneius in versione reddit,
 "colligentes per populum." Sed minus rectè.
 Nam ἀγειρόμενοι semper apud Homerum sensu
 passivo usurpatur. Vide infrà ad 9'. 390.
 ε'. 379.

Ver. 15. Τισόμεθ'.] Vide ad II. χ'. 19.
 20. Τὸ δὲ "τισόμεθα" οἱ μὲν Παλαιοὶ φασί,
 εἰς παραξέμβητα ἰστί δὲ ἃ συνήθως ἐπείν ἀποτίστο-
 μιν· τὸ γὰρ ἐκ τῶ δῆμου ἀγείρεν τοῖς βουλευφόροις
 ἀποδοθέντας ὑπὲρ ἃ ἄξιον διδάσκει τῷ Ὀδυσσεύ.
 Eustath. Vide autem suprâ ad ver. 14.

Ibid. — ἀργαλέον γὰρ ἑνα προικὸς χαρί-
 σασθαι.] Χαλίσσον· γὰρ ἃ ἀδύνατον, ἵνα δωρεὰν
 τοσούτην χαρίσασθαι. Schol. "Οτι δὲ προικὰ
 οἱ Παλαιοὶ τὴν δωρεὰν ἔλεγον, ἃ ὅτι ἐκ τῆ κατὰ
 προῖξασθαι αὐτὴν παρέχον, δηλούται ἃ ἀλλὰ χυ-
 — ἱερμηνεύει δ' αὖ ἃ χάρις, ἢ προῖξ ὡς δη-
 λοῖ τὸ "προικὸς χαρίσασθαι." Ἀττικὸς δὲ
 ἀνὴρ ἔτι φράζει· τὸ γὰρ κοινοτέρον, "προικὰ
 "χαρίσασθαι." Ἑλληνικῶς δὲ ἃ ἄμφω ἔχον
 ἰστί γὰρ τὸ μὲν, διὰ προικὸς, τὸ δὲ, κατὰ προί-
 κα. Τὸ μάλιστα ἰστί γαμυλίου δόρυ τὴν προίκα
 νοεῖσθαι, τῶν μὲν Ὀμηρῶν ἰστί. Eustath.

Νῆ' ἄρ' ἐπεσσεύοντο, φέρον δ' εὐήνορα χαλκόν
 Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέβηχ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο, 20
 Αὐτὸς ἰὼν διὰ νηός, ὑπὲρ ζυγὰ, μὴ τιν' ἱταίρων
 Βλάπτοι ἐλαυνόντων, ὅποτε σπερχοῖατ' ἔρετμοῖς.
 Οἱ δ' εἰς Ἀλκινόοιο κίον, καὶ δαῖτ' ὀλέγυνον.

Τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρυσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
 Ζηνὶ κελαϊνεφῆ Κροσίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει. 25
 Μῆρὰ δὲ κείαντες δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα
 Τερπόμενοι· μετὰ δὲ σφιν ἐμέλπετο Δεῖος αἰοιδὸς
 Δημόδοκος, λαοῖσι τετιμένος· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Πολλὰ πρὸς ἥλιον κεφαλὴν τρέπε παμφανόοντα,
 Δῦναι ἐπειγόμενος· δὴ γὰρ μενέαινε ἵεσθαι. 30
 Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ δόρυοιο λιλαίεται, ὥτε παῆμαρ
 Νεῖον ἀνέλκητον βόε οἶνοπε πηκτὸν ἄροτρον,

Ad navem deinde properabant, ferebantque viros honestas as:

Et hæc quidem bene deposuit sacra vis Alcinoi,
 Ipse profectus per navem, sub transtris, ne aliquem sociorum
 Lacerent impellentium, quando incumberent remis.

Illi autem ad Alcinoi-domum iverunt, et convivium curabant.

Horum autem gratiâ bovem mactavit sacra vis Alcinoi
 Jovi atrarum-nubium-coactori Saturnio, qui omnibus imperat. 25

Femoribus autem assatia, celebrabant lautum convivium

Oblectantes sese: inter ipsos verò canebat divinus cantor

Demodocus, populis honoratus: at Ulysses

Scæpe ad Solem caput vertebat splendenter,

Ut occideret expetens; jamdudum enim cupiebat reverti. 30

Sicut autem cum vir carnem concupiscit, cui toto-die

Per novale traxerunt boves nigri compactila aratrum;

Ver. 19. Νῆ' ἄρ' ἐπισσεύοντο.] *Al.* Νῆα ῥ' ἐπισσεύοντο, et Νῆαδ' ἐπισσεύοντο.

Ibid. — εὐήνορα χαλκόν.] De voce εὐήνορα, mirè *Plutarchus*: Καὶ τοὺς γι' διατρέχοντας ἐν τοῖς χαλκωρυχίαις ἱεροῦν ἀφιλεῖσθαι τὰ ὅμματα, ἢ βλεφάρους ἐκθεῖναι τὰς ἀποβι-
 σληνότητας. Ἡ γὰρ ἀπὸ τῆς χαλκίτιδος ἀχ-
 νη, ἢ πίπταται τοῖς βλεφάροις ἀδύλως, ἀνατίλ-
 λαι τὰ ὀφθαλμοὺς, ἢ περιεσφύει ἐν δάκρυον. Διὸ ἢ
 φασὶν "εὐήνορα" ἢ "νέρορα" χαλκὸν ὑπὸ τῇ
 Ποιητῇ προσωγοῦντο. *Symposiac.* lib. III.
Probl. 10. sub fine. Quæ Latine sic vertit
Macrobius: "Qui in metallo aris moran-
 tur, semper oculorum sanitatem pollent;
 "et quibus antè palpebræ nudatæ fuerant,
 "illic convestiantur. Aura enim quæ ex
 "are præcedit, in oculos incidens, haurit
 "et exsiccat quod malè influit. Undè et
 "Homerus modò εὐήνορα, modò νέρορα
 "χαλκόν, has causas secutus, appellat." *Saturnal.* lib. VII. cap. 16.

Ver. 21. — ὑπὲρ ζυγὰ.] 'Τὸ πρὸς τὰς κα-
 τὰς τῶν ζευγῶν. *Schol.*

Ver. 25. — ὃς πᾶσιν ἀνάσσει.]

— qui res hominumque Deumque
 Æternis regis imperiis —. *Æn.* I. 229.

— rerum cui summa potestas.

X. 100.

Ver. 26. — κέναντες.] *Al.* κέναντες.]

Ver. 29. Πολλὰ πρὸς ἥλιον κεφαλὴν τρέπει.]

Illi ad surgentem conversi lumina Solem.

Æn. XM. 172.

Ibid. — τρέπει.] *Al.* τρέπει. Minus
 rectè. Vide ad II. v. 84.

Ver. 30. Δῦναι ἐπειγόμενος.] Fuerunt, no-
 tante *Merico Casaubono*, qui hoc interpre-
 tarentur, "Conscendere navim properans."
 Ipse autem, "Quanto elegantius," inquit,
 "ut δύναι in propriâ significatione de oc-
 "casu Solis accipiamus? De nuperâ Ho-
 meri Edit. Dissertat. I. Atque hanc veram
 esse interpretationem liquet ex sequentibus
 ver. 33. 35. Priori autem sensu vox δύναι
 (ut opinor) accipi non potest.

Ver. 32. — ἀνέλκητον.] *Al.* ἀν' ἑλκητον.

Ἀσπασίως δ' ἄρα τῇ κατέδου φάος ἡελίοιο,
Δόρπον ἐποίχεσθαι, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι
Ὡς Ὀδυσῇ ἀσπαστὸν ἔδου φάος ἡελίοιο.

35

Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληγέτροισι μετηύδα,
Ἀλκινόῳ δὲ μάλιστα πιφασκόμενος φάτο μῦθον·
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάνταν ἀριδείκτε λαῶν,

Πέμπετε με σπείσαντες ἀπήμονα· χαίρετε δ' αὐτοί·
Ἦδη γὰρ τετέλεσται, ἃ μοι φίλος ἦθελε θυμὸς,

40

Πομπῇ καὶ φίλα δῶρα, τὰ μοι θεοὶ οὐρανίαντες
Ὀλβια ποιήσων· ἀμύμονα δ' οἴκοι ἄποιτιν

Νοστήσας εὖροιμι, σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν.

Ἵμεῖς δ' αὖθι μένοντες εὐφραίνοιτε γυναῖκας
Κουριδίας, καὶ τέκνα· θεοὶ δ' ἀρετὴν ὀπάσειαν

45

Παντοίην· καὶ μήτι κακὸν μεταδῆμιον εἶη.

Ὡς ἔφραβ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἧδ' ἐκέλευον
Πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.

Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·

50

Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος, μέθυ νεῖμον
Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον· ὄφρ' ἐξάμενοι Διὶ πατρὶ,

Optatō autem huic occidit lumen Solis,

Ad-cenam ut-eat; affliguntur verō genua eunti:

Sic Ulyssi gratum occidit lumen Solis.

35

Statim autem inter Phæaces remigii-studiosos locutus est,
Alcinōo autem maximē orationem-dirigens dixit sermonem;

"Alcinōe rex, omnium clarissime populorum,

"Mittite me, postquam-libaveritis, illæsum; Valete autem ipsi;

"Jam enim perfecta-sunt, quæ mihi charus volebat animus,

40

"Deductio et chara dona, quæ mihi Dii cœlestes

"Fortunata faciant: eximiam autem domi uxorem

"Reversus inveniam, cum incolumibus amicis.

"Vos autem hîc manentes oblectetis uxores

"Quas-virgines-duxistis, et liberos; Dii verō virtutem dent

45

"Omnigenam; et nē quod malum publicum sit."

Sic dixit: illi verō omnes collaudabant, et jubeant

Dimitti hospitem, quōd decentēr locutus esset.

Atque tum præconem allocuta est vis Alcinōi;

"Pontonōe, cratere mixto, merum distribue

50

"Omnibus in domo; ut precati Jovem patrem,

Ver. 44. — γυναῖκας Κουριδίας.] Τὰς ἐκ
πατρὸς γαμημένας. *Schol.*

Cui pater intactam dederat, primisque
jugārat

Omnibus ———. *Æn.* I. 945.

Ver. 45. — ἀρετὴν ὀπάσειαν Παντοίην.]
Ἀρετὴν ἢ παντοίαν τὴν εὐδαμονίαν λέγει. *Eustath.*

Ver. 46. — μήτι κακὸν μεταδῆμιον εἶη.]
Sic apud *Terentium*;

Haud citō mali quid ortum ex hoc sit
publicē. *Adolph.* *Act.* III. *Scen.* iii. 89.

Ver. 51. — μέγαρον ὄφρ'.] *Barnesius*,
haud ignarus quā ratione ultima vocis μέ-
γαρον producat, malè tamen annotat;
"Potest *Iambus ferri* in *Tertio* loco, ut mox
"in *Quarto*, *ver.* 136. Καλὸν γὰρ, χρυσὸν
"τι εἶναι, ἰσχυρὰ δ' ὀφρατὴν." Id quod in
hujusmodi carmine ferri (ut opinor) non
potest. Vide ad *II.* d. 51.

Τὸν ξείνον πέμπωμεν ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.

“Ὡς φάτο· Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα·

Νώμῃσεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἱ δὲ Θεοῖσιν

“Εσπεισαν μακάρεσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,

Αὐτόθεν ἐξ ἰδρίων· ἀνὰ δ' ἴστατο δῖος Ὀδυσσεύς,

Ἀρήτη δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον,

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Χαῖρε μοι, ᾧ βασιλεία, διαμπερές, εἰσόκε γῆρας

ἔλθῃ, καὶ θάνατος, τὰ τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται.

Αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι· σὺ δὲ τέρπειο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,

Παισὶ τε, καὶ λαοῖσι, καὶ Ἀλκινόῳ βασιλῆϊ.

“Ὡς εἰπὼν, ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δῖος Ὀδυσσεύς.

Τῷ δ' ἄμα κήρυκα προΐει μένος Ἀλκινόοιο,

Ἠγεῖσθαι ἐπὶ νῆα θοὴν, καὶ θῖνα θαλάσσης·

Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμῳαὶς ἅμ' ἔπεμπε γυναῖκας·

Τὴν μὲν, φᾶρος ἔχουσιν εὐπλυνές, ἥδὲ χιτῶνα,

“Hospitem dimittamus suam in patriam terram.”

Sic dixit : Pontonóus verò dulce vinum miscebat ;

Distribuit deinde omnibus astando : illi autem Diis

Libarunt beatia, qui cælum latum habitant,

Indidem ex sedibus : surrexit verò nobilis Ulysses,

Aretæque in manibus posuit poculum rotundum,

Et ipsam affatus verba alata dixit :

“Vale mihi, ð regina, in-perpetuum ; donec senectus

“Venerit, et mors, quæ utique hominibus accidunt.

“At ego proficiscor ; tu autem delectare hâc in domo,

“Liberisque, et populis, et Alcinoô rege.”

Sic fatus, super limen ibat nobilis Ulysses.

Unâ autem cum eo præconem præmisit vis Alcinoôi,

Ut duceret ad navem velocem, et littus maris :

Arete autem cum-eo famulas misit mulieres ;

Alteram quidem chlamydem habentem benè-lotam, et tunicam,

Ver. 54. — ἐπισταδόν.] Scholiastes explicat ἐπιστάμινος. At rectiùs *Etymolog. Magn.* (notante *Barnesio*), ἐπιστάμινος ἐκαστος.

Ver. 56. — ἐξ ἰδρίων.] *Al.* ἐξ ἰδίων· *Uti Il. á. 534: 581.*

Ver. 57. Ἀρήτη δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας.] Κυρίως ἐπὶ τούτῳ [προσίνειν], τὸ τίθειν πρὸς ἑαυτῇ δύναι πίνειν. Καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς διὰ τὰς τῇ Ὁμήρῳ τῇ “Ἀρήτη δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας” ἀμφικύπελλον. Πληροῦντες γὰρ ποτίζουσιν ἀλλήλους μετὰ προσαγορεύσεως. *Athenæus, lib. XI. cap. 14.*

Primaque libato, summo tenuis attigit ore

Tum Bitiæ dedit —. *Æn. I. 737.*

Ibid. — χερσὶ.] *Al.* χερσὶ.

Ibid. — ἀμφικύπελλον.] Vide ad *Il. á. 584.*

Ver. 59. — εἰσόκε γῆρας ἔλθῃ, καὶ θάνατος, τὰ τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται.]

Οὐδ' ἂν ἄποινα διδὸς θάνατον φύγει, ἐὼς βαρύνῃς

Νέους, ἐὼς κακὸν γῆρας ἐπιτεχόμενον.

Theogn. Gnom. ver. 727.

— subeunt morbi, tristisque senectus, Et labor ; et duræ rapit inclementia mortis. *Virgil. Georgic. III. 66.*

Vide ad *Il. μ'. 322.*

Ver. 61. — τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ.] *Al.* τῷδ' ἐν χερσὶ.

Ver. 63. et 75. — ἰσάτω.] *Al.* ἰσάτω.

Ver. 66. — ἵαμιτι γυναῖκας.] *Al.* ἵαμιτι νύμφας.

Ver. 67. — εὐπλυνές.] Vide ad *Il. χ'. 153.'155.*

Τὴν δ' ἑτέραν, χηλὸν πυκινὴν ἅμ' ἔπεμπε κομίζειν.
 Ἡ δ' ἄλλη σῖτόν τ' ἔφερεν καὶ οἶνον ἐρυθρόν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον, ἥδ' ἐδάλασσαν,
 Αἶψα τὰ γ' ἐν νηὶ γλαφυρῇ πομπῆες ἄγαυοὶ
 Δεξάμενοι κατέβητο, πόσιν καὶ βρῶσιν ἅπασαν.
 Καδ' δ' ἄρ' Ὀδυσσῇ στόρεσαν ῥῆγός τε, λίνον τε,
 Νηὸς ἐκ' ἱκρίοφιν γλαφυρῆς, (ἵνα νήγρετον εὖδοι.)
 Πρύμνης· ἂν δὲ καὶ αὐτὸς ἐξήσето, καὶ κατέλειτο
 Σιγῇ· τοὶ δὲ κάθιζον ἐπὶ κληῖσιν ἕκαστος
 Κόσμῳ· πῆσιμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίθοιο.
 "Ενθ' οἱ ἀνακλιθέντες ἀνερρίπτουν ἄλα πηδῶ.
 Καὶ τῷ νήδυμος ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε,
 Νήγρετος, ἥδιστος, θανάτῳ ἄγχιστα ἰοικώς.
 Ἡ δ', ὥστ' ἐν πεδίῳ τετράροιο ἄρσενες ἵπποι,

70

75

80

Alteram autem, arcam benè-munitam unà misit ut-portaret :

Alia verò panemque ferebat et vinum rubrum.

At postquam ad navem pervenissent et mare,

Statim hæc in navi cavâ comites eximii

Accepta deposuerunt, potum et cibum omnem :

At Ulyssi straverunt stragulamque, linteumque,

Navis in tabulatis cavæ, (ut tranquillè dormiret.)

In puppi : consendit autem et ipse, et decubuit

Silentio : illi autem sedebant in transtris unusquisque

Ordine ; funemque solverunt à perforato lapide :

Ibi illi reclinati torquebant mare remo :

Et huic suavis somnus in palpebris incidit,

Altus, jucundissimus, morti proximè similis.

Illa autem, sicut in campo quadrijuges masculi equi,

70

75

80

Ver. 68. — ἵπποι.] *Al. ὅπασσι.* Atque ita in duobus MSS. scriptum reperit vir eruditus *Tho. Bentleius*. Quæ fortè et potior lectio, quia præcesserat vox ἵπποι suprâ ver. 66.

Ver. 74. Νηὸς ἐκ' ἱκρίοφιν.] Ἐπὶ τῶν κατασκευάτων. *Schol.*

Ibid. — εὖδοι.] Apud *Eustathium* in commentario, εὖδη.

Ver. 75. — κατέλειτο.] Vide ad *Il. β'* 515.

Ver. 76. — ἕκαστος.] *Eustathius* in commentario citat, ἕκαστοι. Atque ita habent MSS. duo à *Tho. Bentleio* collati.

Ver. 77. — πῆσιμα.] Τὸ ἀπόγειον σχοινίον. *Schol.*

Ibid. — ἀπὸ τρητοῖο λίθοιο.] Εἰσάδασιν ἐπὶ τῶν λιμένων τρητῶν τὸς λίθους. *Schol.*

Ver. 79. Καὶ τῷ νήδυμος ὕπνος.] Vide infra ad ver. 119.

Ver. 80. Νήγρετος.] Οὐχ ὡς ἀνίγρετος δηλαδὴ, ἀλλ' ὡς δυσίγρετος. *Eustath.*

Ibid. — θανάτῳ ἄγχιστα ἰοικώς.]

Dulcis et alta quies, placidæque similitudo morti. *Æn. VI. 522.*

— consanguineus Lethi sopor —.

Ibid. 278.

— quid est somnus, gelidæ nisi mortis imago. *Ov. Amor. lib. II. Eleg. ix. 41.*

Sic apud *Ciceronem* ; "Videtur nihil esse "morti tam simile quàm somnum." *De Senectute, haud longè à fine.* Ὁ δὲ Σακράτης παρὰ πλείους ἔλεγει εἶναι τὸν θάνατον ἥτοι τῷ βαθυτάτῳ ὕπνῳ — μαρτυρεῖ δὲ ὁ Ὀμηρος ἐπ' αὐτῷ, λέγων "Νήγρετος, ἥδιστος, θανάτῳ ἄγχιστα ἰοικώς." Ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ αὐτὰ λίγα, [*Iliad. ε'* 231.] "Ενθ' ὕπνῳ ἔμμελντο καὶ σιγνῆτ' ἄνθρωποι." Καὶ, [*Iliad. π'* 672. 682.] "Τῶν καὶ θανάτῳ, διδυμάσσιν" ὅφρα τὴν ὁμοιότητα αὐτῶν δηλῶν. *Plutarch. de Consolat. ad Apollonium.*

Ver. 81. — ὥστ' ἐν πεδίῳ τετράροιο.]

— cùm præcipiti certamine campum Corripuere, riuanteque effusi carcere cur-
 rus —.

Πάντες ἄμ' ὁρμηθέντες ὑπὸ πλὴγῃσιν ἱμάσθλης,
 Ὑψὸς αἰερόμενοι, ῥίμφα κρήσσουσι κέλευθον
 Ὡς ἄρα τῆς πρύμνῃ μὲν αἰέρετο, κύμα δ' ὅπισθε
 Πορφυρεον μέγα θῦε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
 Ἡ δὲ μάλ' ἀσφαλῶς θένε ἔμπροσθεν οὐδέ κεν ἴρῃ
 Κίρκος ὁμαρτήσσειν, ἐλαφρότατος πετεινῶν.
 Ὡς ἡ ῥίμφα θέουσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνε,
 Ἄνδρα φέρουσα, θεῶς ἱταλίγῃα μῆδ' ἔχοντα
 Ὅς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἀλγεα ὄν κατὰ θυμὸν,
 Ἄνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινὰ τε κύματα πείρων.
 Δὴ τότε γ' ἀτρέμας εὔθε, λειασμένος ὅσσ' ἐπεκύνθε.

Omnes simul incitati à verberibus scuticæ,

Altè elevati, celeritèr conficiunt viam:

Sic sanè hujus puppis quidè m tollebat; fluctus autem pòne

Niger ingens ruebat sonori maris.

Hæc autem valdè tutè currebat firmitèr: neque accipitèr

Circus assecutus fuisset, perniciosissimus volucrum:

Sic illa celeritèr currens maris fluctus secabat,

Virum ferens, diis paria consilia habentem:

Qui antea quidè multos passus erat dolores suo in animo,

Virorumque bella, sævosque fluctus transiens;

At tunc placidè dormiebat, oblitus quot passus fuerat.

— illi instant verbere torto,
 Et proni dant lora; volat vi fervidus
 axis:

Jamque humiles, jamque elati sublimè
 videntur

Aëra per vacuum ferri, atque assurgere
 in auras.

Virgil. Georgic. III. 103.

Non tam præcípites bijugo certamine
 campum [rus:

Corripuere, ruuntque effusi carcere cur-
 Nec sic immissis aurigæ undantia lora

Concussere jugis, pronique in verbera
 pendent. *Æn. V. 144.*

Quem posteriore locum *Macrobius* inter
 eos citans, in quibus *Virgilium* Homero su-
 periore contendit; "Graius poëta," in-
 quit, "equorum tantum meminit flagro a-
 nimante currentium; licèt dici non possit
 "elegantius, quàm quod adjecit, ὑψὸς αἰ-
 "ερόμενοι" quo expressit, quantam natura
 "dare poterat, impetum cursus. Verùm
 "Maro et currus de carcere ruentes, et
 "campos corripiendo præcípites mirâ ce-
 "leritate descripsit; et, accepto brevi se-
 "mine de Homérico flagro, pinxit aurigas
 "concutientes lora undantia, et pronos in
 "verbera pendentes; nec ullam quadriga-
 "rum partem intactam reliquit, ut esset
 "illa certaminis plena descriptio." *Satur-
 nal. lib. V. cap. 11.*

Ibid. — τινεῖσθεροι.] Οἱ τινεῖσθεροι ἰμὸν ἐν-
 ἰωνγίμνοι. *Eustath.* *Al.* τινεῖσθεροι.

Ver. 84. "Ὡς ἄρα τῆς πρύμνῃ." Εἰ κίχρη-
 ται τῇ παραβολῇ ὥσπερ γὰρ ἴσται τρέχοντες
 ἐκ τῶν ὁπισθίων μερῶν διηγέρονται, ἔτω καὶ ἡ
 ναῦς ἱλανομένη ἐκ τῆς πρύμνης καθίξεται.
Schol. ad ver. 81.

Ver. 85. — θῦε.] *Al.* θῦν.

Ver. 86. — ἰρῃ.] Vide suprâ ad i. 66.
Al. ἰρῃ.

Ver. 88. — κύματ' ἔταμνε.] Sic apud
Virgilium;

— secat æquora —. *Æn. X. 166.*

Cæterum *Eustathius* in commentario legit,
 κύμα τ' ἔταμνε. Malè.

Ibid. — ἔταμνε.] *Al.* ἔταμνε.

Ver. 90. "Ὅς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ'." Vide suprâ ad i. 1. 3.

Ver. 91. Ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινὰ τε
 κύματα πείρων.] "Εν δὲ τῷ, "Ἀνδρῶν πτολί-
 "μους," νοητοῖν ἰδιῶν τινὰ μεταχρῆν' εἶναι, ὁ-
 νόμα, ἢ τολυντιῶν, ἢ τὶ ταῦτόν. Τὸ γὰρ
 "πείρων" ἐκ ἀμρόστου ἐπὶ ἀσπλῶς πτολίμ.
 Καὶ ἴσται ἴσται τῷ, "Σίτῃν ἢ εἰσὶν ἴσται." *Eu-
 stath.* Vide ad II. i. 8.

Ver. 92. — εὔθε, λειασμένος ὅσσ' ἐπι-
 σπόνθου.] Sic infrâ i. 85.

— θῖνος ἔχοντι δ' γὰρ τ' ἐπὶ λησται ἀσπλῶν
 Ἐσθλῶν εὔθε κακῶν —.

Ibid. et *ver. 126.* — λειασμένος —
 λήσθου.] Vide suprâ ad λ'. 101.

Εὖτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε φαάντατος, ὅς τε μάλιστ' αἶθερ
 ἔρχεται ἀγγέλλων φάος Ἡοῦς ἡριγενεῖης·
 Τῆμος δὴ νήσω πρὸς ἐπὶ λυατο ποντοπόρος νηῦς.
 Φόρυκος δέ τις ἐστὶ λιμὴν, ἀλίω γέροντος,
 Ἐν δὴ μω Ἰθάκης· δύο δὲ προβλήτες ἐν αὐτῷ
 Ἀκταὶ ἀπορῶντες, λιμένος ποτισσαμένηαι·
 Αἵ τ' ἀνέμων σκεπώσιν δυσάων μέγα κῦμα·
 Ἐκτοθεν ἔντοσθεν δὲ ἄνευ δεσμοῖο μένουσι,
 Νῆες εὖσσελμοι, ὅταν ἔρμου μέτρον ἵκωνται.
 Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη·
 Ἀγχόβι δ' αὐτῆς, ἄντρον ἐπήρατον, ἡεροειδές,
 Ἰρὸν νυμφάων, αἱ Νηϊάδες καλέονται.
 Ἐν δὲ κρητῆρές τε καὶ ἀμφιφορῆες ἴασι

95

100

105

Quando stella super-institit lucidissima, quæ scilicet maximè
 Venit nuncians lumen Auroræ manè·genitæ ;
 Tum demùm insulæ applicabatur pontum-transiens navia.
 Phorcynis autem quidam est portus, marini senis,
 In agro Ithacæ ; duo verò projecta in ipso
 Littora abrupta, in portum vergentia :
 Quæ utique à-ventis defendunt raucis magnum fluctum
 Extrà ; intùs verò sine vinculo manent
 Naves benè-tabulatæ, cùm portùs spatium intraverint.
 At in vertice portùs patulis-ramis oliva ;
 Prope autem ipsam, antrum amoenum, obscurum,
 Sacrum Nympharum, quæ Naiades vocantur.
 Intùs verò crateresque et amphoræ erant

95

100

105

Ver. 93. Εὖτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε φαάντατος.]
 "Εσπερος, ὃς κάλλιστος ἐν ἑρατῇ ἵσταται ἀστὴρ.
Hiad. χ'. 318.

Qualis ubi Oceani perfusus Lucifer undâ,
 Quem Venus ante alios astrorum diligit
 ignes,
 Extulit os sacrum cœlo ———.

Æn. VIII. 589.

Ver. 96. Φόρυκος δὲ τις ἐστὶ λιμὴν.] Λιμὴν
 Ἰθάκης, ἐφ' ᾧ λιμὴν Φόρυκος ἐστὶ ἱερὸν τῷ Θα-
 λασσῷ δαίμονος. *Schol.*

Est in recessu longo locus : insula portum
 Efficit objectu laterum ; quibus omnis ab
 alto
 Frangitur, inque sinus scindit sese unda
 reductos.

Hinc atque hinc vastæ rupes ———.
 Æn. I. 159.

Ver. 97. ——— προβλήτες ——— Ἀκταί.]
 ——— projectaque saxa Pachyni.
 Æn. III. 699.

Ver. 98. ——— λιμένος ποτισσαμένηαι.]
 Ποτισσαμένηαι ἀπὸ τῷ λιμένος, ὃ ἐστὶ ἐπίπλην
 ὕδατος τῶν ἐν ἑαυτῇ. *Eustath.*

Ver. 100. ——— ἔντοσθεν δὲ ἄνευ δεσμοῖο

μένουσι Νῆες] Apud *Eustathium* in commen-
 tario, ἔντοσθεν δὲ τ' ἄνευ. Atque ita habet
 MS. à *Tho. Bentleio* collatus.

— hic fessas non vincula naves
 Ulla tenent ; unco non alligat anchora
 morsu. Æn. I. 168.

Ver. 101. ——— ὅταν ἔρμου μέτρον ἵκωνται.]
 "Όταν πρὸς τὸ ἔρμου μέτρον ἀφικωνται τὸ μέτρον,
 ἢ τὸ ἀναπλῆρες τῆς καταγωγῆς. *Schol.*

Ver. 103. Ἀγχόβι δ' αὐτῆς, ἄντρον ἐπήρα-
 τον, ἡεροειδές, Ἰρὸν νυμφάων.]

Fronte sub adversâ, scopulis pendentibus,
 antrum :
 Intùs aquæ dulces, vivoque sedilia saxo ;
 Nympharum domus ———. Æn. I. 166.

Ἐν τῇ τῇ Ἰθάκῃ ὑδὸν ἱερὸν ἄντρον τοῦτο, ἀπὸ
 Νυμφῶν, οἷον φησὶν Ὀμήρος. Βέλτιον δὲ αἰ-
 τιάσθαι μεταβολήν, ἢ ἄγνοιαν, ἢ κατὰ φύσιν
 τῶν τόπων κατὰ τὸ μυθώδες. *Strabo, Geograph.*
lib. I. Cæterum allegoricè explicatur hic
 locus apud *Porphyrimum*, πρὸς Νυμφῶν ἄντρον.

Ver. 104. Ἰρὸν.] *Al.* Ἰερὸν Quod eodem
 modo pronuntiandum.

Ibid. — Νηϊάδες.] Ἀπὸ τῷ Νηϊ ἔρως· ἢ
 Ναϊδες, νύμφαι ἐν τῷ ὑδάτι. *Schol.*

Λάϊνοι· ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαίβασσουσι μέλισσαι.
 Ἐν δ' ἴστοι λίθιοι περιμήκειες, ἔνθα τε Νύμφαι
 Φάρε' ὑφαίνουσιν ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι.
 Ἐν δ' ὕδατ' ἀειάοντα· δύω δέ τε οἱ Δύραι εἰσίν·
 Αἱ μὲν πρὸς Βορέαιο, καταίβασται ἀνθρώποισιν,
 Αἱ δ' αὖ πρὸς Νότου, εἰσι δεώτεραι· οὐδέ τι κείνη
 Ἄνδρες ἐσέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδὸς ἐστίν.
 Ἐνθ' οἷγ' εἰσέλασαν, πρὶν εἰδότες· ἡ μὲν ἔπειτα
 Ἥπειρῳ ἐπέκελσεν, ὅσον τ' ἐπὶ ἡμισυ πάσης,
 Σπερχομένη· τοίαν γὰρ ἐπείγετο χέρσ' ἐρετῶν.
 Οἱ δ' ἐκ νηὸς βάντες εὐζύγου ἤπειρονδε,
 Πρῶτον Ὀδυσσῆα γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἄειραν,
 Αὐτῷ σύν τε λίνῳ, καὶ ῥηγεῖ σιγαλόεντι,
 Καδ' δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεσαν, δεδμημένον ὕπνῳ·

110

115

Lapidæ; ibi verò præterea mellificantes apes.

Intus porro juga lapidea prælonga; ibique Nymphæ

Pallia texunt purpurea, mirabile visu.

Intus quoque aquæ perpetuò-fluentes: duæ autem ei januæ sunt;

Hæc quidem ad Boream, permeabiles hominibus:

Illæ autem contrà ad Notum, sunt diviniore; neque omninò illæc

Homines intrant; sed immortalium via est.

Hûc illi navem adegerunt, loco priùs cognito: ea quidem postea

Terræ appulsa est, quantum ad dimidium totius,

Concitata; talium enim impellebatur manibus remigum.

Illi autem ex navi egressi bonis-transtis-instructi in terram,

Primùm Ulyssem cavâ ex nave sustulerunt,

Ipsò cumque linteo, et stragulâ splendidâ;

Atque in arenâ deposuerunt, oppressum somno

110

115

Ver. 106. — ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαίβασσουσι μέλισσαι.] Ἀποτίθηναι τὴν βίαν, ὃ ἐστὶ τὸ μίλι· οἷον θησαυρίζουσι τὰ κηρία καὶ νοστο-τροφῶσι. Schol. Al. τιθαίβασσουσι.

Ver. 107. Ἐν δ' ἴστοι λίθιοι.] Οἱ δὲ λίθοι ἴστοι τιθανῶς νοῦσθαι ὑφέλκεται. Οὐ γὰρ ὕφαρμα θηλύον, ἀλλὰ ὕφαντα ὄργανα, τὸ ἐκ λίθου θηλαδὴ ἀντίον, ἐν ᾧ τυλίσσονται τὸ ὑφανόμενον· ὃ τὸς ἱστιάδας καὶ τὰ ἱα' αὐτοῖς. Eustath.

Ibid. — ἔνθα τε.] Al. ἔνθα δὲ.

Ver. 109. — ἀειάοντα.] Al. κινάοντα.

Ver. 110. — καταίβασται ἀνθρώποισιν.] Βάσμοι, δι' ὧν πατάσκει ἐφ' ἀνθρώποις. Schol. Cæterum quâ ratione ex βαλῶν sit καταίβαστος, vide ad Il. γ'. 434.

Ver. 118. — πρὶν εἰδότες.] Ὅτι πάντῳ ἀθανάτῳ ἵστασθαι ἱρίδιον τὸ “ πρὶν εἰδότες ” ἵνα ἐκπολογηθῇ, τὸ ἐν νουπὶ τολμήσαι τὸς Φαίαιας ἐπ' αὐτοῖς κατὰ τῆς χερσὶ πόσας ἔλασι τὴν νῆα· ὅτι ἐκ ἐν ἐπὶ ἵσαν ὅτις νουπὸς, εἰ μὴ ἀκριβὲς ᾔδεισαν. Eustath. Rectè, ut videtur. Cæterum Dionysius Halicarnas-

ensis περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 7. istud πρὶν εἰδότες interpretatur πρὶν εἰδῆναι. Quem et (ut opinor) secutus Barnesius vertit, “ Prius quam scirent.”

Ver. 115. — τοίαν. Apud Eustathium τοίαν.

Ver. 119. Καδ' δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεσαν, διδμημένον ὕπνῳ.] Οὐ διατίθεται αὐτὸν, παρὰ τὴν μὴ δοκεῖν χάριν τῆς παρασκευῆς ἀπαιτεῖν ἢ ἢνα μὴ κατασχίσθῃ ὑπ' αὐτῶ· ἢ ὅπως γινώσκουσιν διὰ τὸ ἔχειν ἀνήκεστο γὰρ ὑπὲρ τῶν μνηστέρων, φανερώς κατὰ. Schol. Ἐνιοὶ δὲ ἐκ τῆς ἱστορίας αὐτῆς, εἰ μὴ ἀληθῶς ἰγνίτο παθιδωτος, ψύγσει, ἢ Τυρρηνῶν ἱστορίαν τινὰ φασὶ διαφυλάττειν, ὡς ὑπνώδους φύσει τῷ Ὀδυσσεὶ γινώσκοντι, ἢ δυσνιεύοντι διὰ τῆς πολλοῦς ὄψεως. Εἰ δ' ἂν ἦν ἀληθὴς ὁ ὕπνος, ἀλλ' αἰδόμενος μὴ ἀποσπῆναι τὸς Φαίαιας ἀνὴρ ἔστιν ἢ φιλοφροσύνῃ, μὴ δυάμενος δι' τὸς ἰχθρὸς λαδῶν, ἐκείνῳ συμπαιεῖσθαι, ἰχθρῶσιν τῆς ἀπορίας παρακαλύμνατι, ποιήσαντες ὅμως ἵαντὸν ἀποδέρχονται. Plutarch. de audiendi Poëtis. Cæterum non malè Aristoteles; καὶ τὰ

- Ἐκ δὲ κτήματ' αἶσαν, ἃ οἱ Φαίηκες ἀγαυοὶ 120
 Ὀπασαν οἷαδ' ἰόντι, διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
 Καὶ τὰ μὲν οὖν παρὰ πυθμὲν ἐλαίης ἀθρόα θῆκαν
 Ἐκτὸς ὁδοῦ, μὴ πού τις ὁδιτάων ἀνθρώπων,
 Πρὶν γ' Ὀδυσσῇ ἔγρεσθαι, ἐπελθὼν δηλήσαιτο.
 Αὐτοὶ δ' αὐτ' οἰκονδε πάλιν κίον· οὐδ' Ἐνοσίχθων 125
 Λήθετ' ἀπειλάων, τὰς ἀντιβέω Ὀδυσσῇ
 Πρῶτον ἐπηπείλησε· Διὸς δ' ἐξείρετο βουλήν·
 Ζεῦ πάτερ, οὐκέτ' ἔγωγε μετ' ἀθανάτοισι Θεοῖσι
 Τιμήεις ἔσομαι, ὅτε με βροτοὶ οὔτι τίουςι
 Φαίηκες, τοί περ τοι ἐμῆς ἔξεισι γενέθλης. 130
 Καὶ γὰρ νῦν Ὀδυσῆα φάμην κακὰ πολλὰ παθόντα
 Οἷαδ' ἐλεύσεσθαι· νόστον δέ οἱ οὔ ποτ' ἀπήρυν
 Πάγχυ, ἐπεὶ σὺ πρῶτον ὑπέσχεο, καὶ κατένευσας.
 Οἱ δ' εὖδοντ' ἐν νηὶ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
 Κάτθεσαν εἰν Ἰθάκῃ, ἔδοσαν δέ οἱ ἄσπετα δῶρα, 135
 Χαλκὸν τε, χρυσὸν τε ἄλλης, ἐσθῆτά δ' ὕφαντήν,

Extulerunt autem bona, quæ ei Phæaces illustres
 Dederant domum eunti, propter magnanimam Minervam.
 Et ea quidem dein ad imum olivæ conserta posuerunt
 Extra viam; nè foris aliquis viatorum hominum,
 Antequam Ulysses expergisceretur, aggressus violaret.
 Ipsi verò contrà donum redibant: neque Neptunus 125
 Obliviscebatur minarum, quas deo-pari Ulyssi
 Primùm minatus erat: Jovis autem rogabat consilium;
 "Jupiter pater, haud ampliùs ego inter immortales Deos
 * Honoratus ero, quum me mortales minimè honorant
 "Phæaces, qui sanè à meà oriundi-sunt stirpe. 130
 "Etenim nunc Ulysses putabam mala multa passum
 "Domum venturum; reditum verò illi nunquam auferebam
 "Omninò, quoniam tu primùm promisisti, et annuisti.
 "Hi autem dormientem in navi veloci super pontum vehentes
 "Deposuerunt in Ithacà, dederuntque ei immensa donà, 135
 "Æsque, aurumque abundè, vestemque textilem,

ἐν Ὀδυσσεύϊ ἄλογα τὰ περὶ τὴν ἑλπίδα, ὡς ἂν
 ἂν ἦν ἀνικτὰ, δῆλον ἂν γίνετο, ἃ αὐτὰ φαῦλος
 ποιητὴς ποιήσει. Νῦν δὲ τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς
 ὁ Ποιητὴς ἰμφανίζει ἡδύων τὸ ἄσπετον τῇ δι
 λείῃ δὲ διαπονεῖν ἐν τοῖς ἀργείοις μέρεσι καὶ
 μήτε ἡθικαῖς μήτε διανοητικαῖς. *Poet. cap.*
24. sub fine.

Ibid. — διὰ κρημῶν ὕφαν.] Vide suprà
 ad μ'. 281.

Ver. 121. — διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.]
 Ἦσαν διὰ τὴν φρόνησιν, ἢ, χάριν, οἷα σοφὸς, ὡς
 Φαίηκων ἐνεργίστηται. *Eustath.*

Καὶ δὲ σὶ Φαίηκας φίλον πάντεσσιν ἴθνη.
Infra, ver. 302.

Ver. 123. — μὴ πὺ τις.] *Al.* μὴ τὰ τις,
 et μὴ πὺ τις.

Vol. I.

Ver. 128. — ἐπὶ ἔγωγε — Τιμήεις
 ἔσομαι.]

— et quisquam numen Junonis a-
 doret

Præterea, aut supplex aris imponat ho-
 norem! *Æn.* I. 48.

Ver. 130. — πὺ τοι.] *Al.* πὺ τις.

Ibid. — ἐμῆς ἔξεισι γενέθλης.] Ἐν ἡδὲ
 ταῦτα· ὁ γὰρ Φαίηξ Ποσειδῶνος καὶ Κορυφῆς
 τῆς Ἀσπιδὸς. *Schol.* Cæterum *Barnesius* edi-
 dit, ἐμῆς ἔξεισι γενέθλης.

Ver. 132. — ἀπήρυν.] *Al.* ἀπῆρυν.

Ver. 133. — ἰσθὶ σὺ πρῶτον ὑπέσχεο.]
 Vide suprà ad ε. 77.

Ver. 135. — ἄσπετα δῶρα.] *Al.* ἄγλαα
 δῶρα.

Πόλλ', ὅσ' ἂν οὐδέ ποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
Εἵπερ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἶσαν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

“ὦ πόποι, ἔννοσίγαι' εὐρυσθενές, οἷον εἵπες; 140

Οὔτι σ' ἀτιμάζουσι θεοί· χαλεπὸν δέ κεν εἴη

Πρεσβύτατον καὶ ἄριστον ἀτιμίσῃσι ἰάλλειν.

Ἀνδρῶν δ' εἵπερ τίς τε βίη καὶ κάρτεϊ εἶκων

Οὔτι τίει, σοὶ δ' ἐστὶ καὶ ἐξοπίσω τίσις αἰέν.

“Ερξον, ὅπως ἐθέλεις, καὶ τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ. 145

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων

Αἰψά κ' ἐγὼν ἔρξαιμι, Κελαινephές, ὡς ἀγορεύεις·

Ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ὀπίζομαι, ἦδ' ἀλεείνω.

Νῦν αὖ Φαιήκων ἐθέλω περικαλλέα νῆα.

Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἡεροειδέϊ πόντῳ 150

Ῥαῖσαι· ἴν' ἦδη σχῶνται, ἀπολλήξωσι δὲ πομπῆς

Ἀνθρώπων· μέγα δὲ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

“ὦ τίπον, ὥς μὲν ἐμῷ θυμῷ δοκεῖ εἶναι ἄριστα,

Ὅππότε κεν δὴ πάντες ἐλαυνομένην προσίδωνται 155

“ Multa, quot nunquam Trojā extulisset Ulysses,

“ Si incolumis venisset, sortitus de prædā portionem.”

Hunc autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter;

“ Παρὰ! Neptune latè-potens, quale dixisti? 140

“ Nequaquam te despiciunt Dii; grave autem esset

“ Antiquissimum et præstantissimum ignominia prosequi.

“ Hominum autem si quis te viribus et robori suo obsequens

“ Non honorat; tibi sanè est et postea ultio semper. 145

“ Fac, ut vis, et tibi gratum est animo.”

Huic autem respondit deinde Neptunus terræ-quassator;

“ Statim ego facerem, nubium-coactor, sicut dicis;

“ Sed tuam semper iram observo, et fugito.

“ Nunc verò Phæacum volo perpulchram navem

“ Ex deductione reversam in nigro ponto 150

“ Perdere; ut jam abstineant, desistantque à deductione

“ Hominum; magnumque ipsis montem urbi obducere.”

Hunc autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter;

“ O bone, sic quidem meo animo videtur esse optimum,

“ Cùm jam omnis incitanti intuentur 155

Ver. 137. — ἐξήρατ'.] Barnesius edidit
ἐξήρατ'.

Ver. 142. Πρεσβύτατον.] Ἐντιμώτατον ἀλ-
λαχὺ γὰρ λίγυι, [Iliad. v. 355.] “Ἀλλὰ
“ Ζεὺς πρότερος γένοναι.” Schol.

Ver. 143. — τις τι.] Αἱ τις τι.

Ibid. — βίη καὶ κάρτει εἶκων.] Νικῶμεν
ἐπὶ τῆς ἰαυτοῦ βίας, καὶ τῆς ἰσχύος· ὅτι διὰ τῆ-
ς ἐξουσίας. Schol. Vide ad Il. i. 594.

Ver. 145. — ὅπως ἐθέλεις, καὶ τοι φίλον
ἔπλετο.] Ὅτι τὸ “ἐθέλεις,” καὶ τὸ “φίλον

“ ἔπλετο θυμῷ,” ἐκ παραλλήλου ταυτὸ δηλᾶ-
σιν. Eustath. Sed vide suprā ad λ'. 611. et
ad Il. δ. 158.

Ver. 147. — Κελαινephές.] Αἱ. διοριφί.
Minus rectè: Vide ad Il. i. 534.

Ver. 151. — ἀπολλήξωσι.] Αἱ. ἀπολύ-
ξωσι. Quod eodem modo pronuntiandum.

Ver. 152. et 177. — πόλει.] Αἱ. πόλιν.

Ver. 155. — προσίδωνται.] Αἱ. πρὶν
ταί.

Λαοὶ ἀπὸ πτόλιος, θεῖναι λίθον ἐγγύθι γαίης
 Νηὶ Δοῇ ἵκελον, (ἵνα θαυμάσωσιν ἅπαντες
 Ἀνθρώποι·) μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,

Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς Σχερίην, ὅθι Φαίηκες γεγάασιν·

160

Ἐνθ' ἔμεν· ἡ δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθε ποντοπόρος νηὺς

Ῥίμφα διακομένη· τῆς δὲ σχεδὸν ἦλθ' Ἐνοσίχθων,

Ὅς μιν λαῶν ἔθηκε, καὶ ἑρρίζωσεν ἔνερθε,

Χεὶρὶ καταπρηνεὶ ἐλάσας· ὁ δὲ νόσφι βεβήκει.

Οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔπια πτερόεντ' ἀγόρευον

165

Φαίηκες δολιχέρετμοι ναυσίκλυτοι ἄνδρες·

Ὡδὲ δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

ὦ μοι, τίς δὴ νῆα Δοὴν ἐπέδησ' ἐνὶ πόντῳ,

Οἷκαδ' ἐλαυνομένην; καὶ δὲ προῦφαίνετο πᾶσα.

Ὡς ἄρα τις εἶπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἴσαν, ὥς ἐτέτυκτο.

170

Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ με παλαίφατα Δίεσφαθ' ἰκάνει

“Populus ab urbe, tum eam facere lapidem prope terram

“Navi veloci similem, (ut admirentur omnes

“Homines;) magnumque ipsis montem urbi obducere.”

At postquam hoc audivisset Neptunus terræ-quassator,

Perrexit ire in Scheriam, ubi Phæaces sunt;

160

Illic manebat: at valdè propè venit pontum-transiens navis

Celeritèr impulsà: hanc autem propè venit Neptunus,

Qui ipsam lapidem reddidit, et radicari-fecit infernè,

Manu pronà percussam; ipse autem discessit.

Ast inter se verba alata loquebantur

165

Phæaces longis-remis-utentes re-nauticâ-incltyti viri:

Sic autem aliquis dicebat intuitus in propinquum alium;

“Eheu, quis jam navem velocem ligavit in ponto,

“Domum-versus impulsam? et jam apparebat tota.”

Sic utique quis dicebat: hæc autem non intellexerunt, quomodo facta-essent.

Inter hos verò Alcinoüs concionatus est, et dixit;

171

“Papæ! certè omnino jam me antiqua vaticinia assequuntur

Ver. 157. — θαυμάσωσιν.] Ita rectè Barnesius. Vulg. θαυμάσειν. Vide ad ver. 184. Al. θαυμάζουσιν.

Ver. 158. — ἀμφικαλύψαι.] Al. ἀμφικαλύψω.

Ver. 161. — ἴμεν.] Ita editio Wetsteniana; et ita in commentario legit Eustathius: Quibuscum facit et MS. unus à The. Bentleio collatus. Optime, ut videtur. Barnesius aliique habent ἴμεν, pro ἴκαμ.

Ver. 163. “Ὅς μιν λαῶν ἔθηκε.” Ἰστοῖν δὲ ἔδει ἱστοῖας φαντασία ὡς αὐτοὶ τὴν τοῦ Φαιακικῆς νηὸς πλεοδῆναι πιστεύουσιν ἀπολίσθαι. Φασὶ γὰρ λίθον ἱστῶ τε περὶ τὸν αἰμῶνα ἐν θαλάσῃ

περὶ Κίεκυραν, νηὸς φαντασίαν πλέσαν καὶ δι' αὐτὴν τὸν τοιοῦτον λόγον πλεοδῆναι. Eustath.

Ver. 172. “ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ με παλαίφατα Δίεσφαθ' ἰκάνει.” Sic apud Euripidem;

Al. αἶ, παλαιὸς χρησμός ἐκπεριμένεται.

Cyclops, ver. 692.

Ἰστοῖν δὲ ἔδει τὰ φηδόντα Δίεσφατα ἱσταῖν καὶ καίρις κῆνται ἀναμνήσεις ἵστα παλαιῶν γινόμενα μαντεύματος διὰ τὴν ἀπολίσθαι τοῦ νηὸς ἐν δὲ γὰρ τῇ 9' βιβλίῳ ἐκπερὶν μιλῶνται ἐν ὁδῷ, καὶ δὲ δοκῶ τοῖς Παλαίοις. Eustath. Vide suprâ ad 9. 565.

Πατὸς ἰμοῦ, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων ἀγάσασθαι
 Ἡμῖν, οὐνεκα πομπὸι ἀπήμονες εἰμὲν ἀπάντων.
 Φῆ ποτε Φαιήκων ἀνδρῶν περικαλλέα νῆα
 Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἡεροειδέϊ πόντῳ 175
 Ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἡμῖν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
 "Ὡς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 Ἀλλ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
 Πομπῆς μὲν παύσασθε βροτῶν, ὅτε κέν τις ἴκηται 180
 Ἡμέτερον προτὶ ἄστν· Ποσειδάωνι δὲ ταύρους.
 Δωδεκα κεκριμένους ἱερεύσομεν, αἶψ' ἐλεήσῃ,
 Μῆδ' ἡμῖν περίμηκες ὄρος πόλει ἀμφικαλύψῃ.
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔδδειςαν, ἑτοιμάσσσαντο δὲ ταύρους.
 "Ὡς οἱ μὲν ῥ' εὗχοντο Ποσειδάωνι ἄνακτι 185
 Δήμου Φαιήκων ἡγήτορες, ἦδ' ἐ μέδοντες,
 Ἑσταότες περὶ βωμόν· ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεύς,
 Εὐδῶν ἐν γαίῃ πατρώῃ, οὐδέ μιν ἔγνω,

" Patris mei, qui dicebat Neptunum iratum esse
 " Nobis, quoniam deductores tuti sumus omnium.
 " Dixit aliquandō Phaacum virorum perpulchram navem 175
 " Ex deductione reversam in nigro ponto
 " Perditurum, magnumque nobis montem urbi obducturum.
 " Sic praedicabat senex; hæc utique nunc omnia perficiuntur.
 " Sed agite, sicut ego dixero, pareamus omnes:
 " A-deductione quidem desistite mortalium, cūm aliquis venerit 180
 " Nostram ad urbem; Neptuno autem tauros
 " Duodecim electos sacrificabimur, si misereatur,
 " Neque nobis ingentem montem urbi obducatur."
 Sic dixit: illi autem metuerunt, paraveruntque tauros.
 Sic quidem supplicabant Neptuno regi 185
 Populi Phaacum ductores et principes,
 Stantes circum altare: Exspectatus autem est nobilis Ulysses,
 Cubans in terrā patriā, neque ipsam cognovit,

Ver. 173. — ἴφασκε.] Dicere solebat —
 Vide ad II. ε. 37. et β. 221.

Ibid. — ἀγάσασθαι. Al. ἀγάσασθαι.

Ver. 177. — ἡμῖν.] Vide suprā ad β. 569.

Ibid. — ἀμφικαλύψαι.] "Pro ἀμφικα-
 λύψαι." inquit *Henricus Stephanus*, "non
 " dubito quin legendum sit ἀμφικαλύψαν."
 Quod cum præcedenti Ῥαισέμεναι rectius
 congruit: Atque ita in omnibus scriptum
 occurrit suprā β. 569. Unde verisimile,
 vocem ἀμφικαλύψαι ex ver. 152. 158. erro-
 re huc translata.

Ver. 180. — παύσασθε.] Al. παύσειθε.

Ver. 184. — ἑτοιμάσσσαντο.] Ita recte
 edidit *Barnesius*. Nam, uti ipse annotat,
 quod habent *Vulgati* ἑτοιμάσαντο antepenul-

timam corrumpit. Vide ad II. ε. 118. 140.
 et ε. 197. Porro et MS. unus à *Tho. Ben-
 tleio* collatus hic habet ἑτοιμάσσσαντο.

Ver. 185. "Ὡς οἱ μὲν ῥ' εὗχοντο.] Κατὰ τὴν
 συντάξιν ἡφανίσθησαν τὰ γὰρ πυροδίνοντα
 ὑπὸ θεῶν, ἔξ ἀνάγκης πληρῶνται. *Schol.* Σα-
 μέωσαι δὲ ἵτι πλάττει μιν πᾶς ἐνδεύσας ἀπε-
 λᾶς ὁ Ποιητής, ἵνα ἔ μὴ ζητῶμεν πᾶ ἀπὸ τοῦ
 εἶναι ἢ ἔκτοσθε Φαιακίᾳ, ἢ αὐτὰς παρατίνοισιν
 ὥς διόν ἐν ὑπονοεῖν ἐν τῶν ἀπειλαδέντων, ἵτι
 ἡφάνωνται. *Eustath.*

Ver. 188. — πατρώῃ.] Ita edidit *Barnesius*,
 et hic, et infrā ver. 251. ubi eadem
 vox occurrit: Atque ita alibi ferè semper
 apud *Homero* scribitur hæc vox. *Al. πα-
 τρῆν.*

"Ἦδη δὲν ἀπείων· περὶ γὰρ θεὸς ἦερα χεῦεν,
 Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς· ὄφρα μιν αὐτὸν
 Ἀγνωστον τεύξειεν, ἕκαστά τε μυθήσαστο·
 Μῆ μιν πρὶν ἄλοχος γνοίη, ἄστωί τε, φίλοι τε,
 Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι·
 Τοῦνεκ' ἄρ' ἄλλοειδία φαινέσκειτο πάντα ἄνακτι,
 Ἀτραπιτοὶ πε διηνεκέες, λιμένες τε πάνορμοι,
 Πέτραι τ' ἡλίβατοι, καὶ δένδρεα τηλεθόοντα.
 Στῇ δ' ἄρ' ἀναΐξας, καὶ ῥ' εἶσιδε πατρίδα γαῖαν·
 "Ωμῶξεν τ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ᾧ πεπλήγετο μῆρῳ

190

195

Jam diū cūm-abfuisset; circūm enim dea nebulam fudit,
 Pallas Minerva, filia Jovis; ut eum ipsum
 Ignotum faceret, singulaque ediceret;
 Nē ipsum prius uxor cognosceret, civesque, amicieque,
 Quā omnem proci injuriam luissent.
 Propterea mutata videbantur omnia regi,
 Viæque perpetuæ, portusque undique-stationibus-apti,
 Petræque altæ, et arbores virentes.
 Stetit autem cūm-exsurrexisset, et inspexit patriam terram;
 Flevitque postea, et sua percussit femora

190

195

Ver. 189. — περὶ γὰρ θεὸς ἦερα χεῖεν.] "Illud γὰρ," inquit Spondanus, "cūm sit αἰτιολογικόν, hoc tanten loco non videtur esse ejusdem officii; neque enim hæc quæ subjicit, cum præcedentibus, quasi redditio sit causæ, coherent. Nam nubes ista, quam Ulyssi circumfudit Minerva, non facit ut ignota sit ei sua patria; sed "ut ipse aliis sit ignotus." Atqui nebulam hanc, etsi à Minervâ ad Ulyssē celandum præcipuè designatam, etiā terram ipsi incognitam reddidisse liquet ex ver. 194. infra, Τῶνεκ' ἄρ' ἄλλοειδία φαινέσκειτο πάντα ἄνακτι et ver. 352. Ὡς εἶπεν διὰ σκιάς ἦερα, ἴσταντο δὲ χθῶν. Id quod virum ipsum eruditum non omnino fugit.

Ver. 190. Παλλὰς Ἀθηναίη.] Ἀθηναῖα ἐν αὐτῇ ἢ κατὰ τὸν ὅθυσσιν φερόμεναι ἢ διόντως ὑποθεμένη αὐτῇ μὴ γνωσθῆναι τινὶ τῶν ἀπάντων δῖχα γι τῶν ἀποδειχθησμένων ἀνασκαίων μὴδ' αὐτῇ τῇ πατρὶ, μὴδὲ τῇ γυναικί, ἐξ ὧν ἔδιν ἦν αὐτῇ χρησίμων εἰς τὸ σὺν μνηστῆρας καταΐν. Eustath. Atqui cum sequentibus "Τῶνεκ' ἄρ' ἄλλοειδία φαινέσκειτο πάντα ἄνακτι" ver. 194. nullo modo congruit allegorica hæc interpretatio.

Ibid. — ὄφρα μιν αὐτὸν Ἀγνωστον τεύξειεν.] Dna. Dacier vocem ἀγνωστον hoc in loco non "ignotum," sed "ignarum," interpretandum contendit. "Minervæ (inquit) n'en-veloppe point Ulysse d'un nuage, pour le rendre inconnu, mais pour lui rendre sa terre méconnaissable, pour l'empêcher lui de la reconnaître. — Ἀγνωστον — ne

"signifie pas seulement, qui n'est point connu, mais aussi, qui ne connoit point." Verum si vox Ἀγνωστον isto sensu accipi posset, minimè tamen cum sequenti "Μῆ μιν πρὶν ἄλοχος γνοίη, ὦς" congrueret hæc interpretatio: Præterquam quod et hoc modo penitus amitteretur vis vocularum μιν αὐτὸν, quæ præcedenti μιν de terrâ dicto, ver. 188. ex adverso aptissimè respondent.

Ver. 193. Ποῖν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι.] Editiones vulgatæ hîc habent μνηστῆρας. Eustathius autem in commentario legit μνηστῆρας; cumque eo faciunt et MSS. à Tbon. Bentleio collati. Atque hanc lectionem Textui inserui. Ita enim in omnibus legitur infra χ'. 64. ubi idem versus occurrit; et ut ita legatur omnino postulare videtur vox ἀποτίσαι. Nam ἀποτίσαι, Voce Activâ, semper apud Homerum, luere, non, ulcisci, significat. Vide et infra ad χ'. 268.

Ibid. — ἀποτίσαι.] Ita Barnesius. Rectè, ut videtur. Al. ἀποτίσαι. Vide ad Il. i. 508. et E. 471.

Ver. 194. Τῶνεκ' ἄρ' ἄλλοειδία φαινέσκειτο.] Enuntiabatur ac si scriptum esset ἄλλοειδία ut rectè notavit Barnesius.

* Ver. 195. Ἀτραπιτοὶ. Αἱ μὴ ἔχουσαι ἰστροπὴν ἰσῶ. Schol.

Ibid. — πάνορμοι.] Σελισμὸν ἔχοντες πάντες ἄνθρωποι. Schol.

Ver. 196. — τηλεθόοντα.] Al. τηλεθάοντα.

Χερσὶ καταπρηνίσσ'· ὀλοφύρομενος δ' ἔπος πῦδα·

Ω μοι ἐγὼ, τίων αὐτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἰκάνω ;

200

Ἡ ῥ' οἷγ' ὕβρισταί τε καὶ ἀγριοί, οὐδὲ δίκαιοι,

Ἡὲ φιλόξενοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ Διουδῆς ;

Πῇ δὴ χρήματα πολλὰ φέρω τάδε ; πῇ δὲ καὶ αὐτὸς

Πλάζομαι ; αἰὲθ' ὄφειλον μῆναι παρὰ Φαιήκεσσι

Αὐτῇ· ἐγὼ δὲ κεν ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῆων

205

Ἐξικόμην, ὅς κεν μ' ἐφίλει καὶ ἔπεμπε νέεσθαι.

Νῦν δ' οὐτ' ἄρ' πη Δίεσθαι ἐπίσταμαι, οὐδὲ μὲν αὐτοῦ

Καλλείψω, μήπως μοι ἔλαρ ἄλλοισι γένηται.

Ω κόποι, οὐκ ἄρα πάντα νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι

Ἦσαν Φαιήκων ἡγήτορες, ἡδὲ μέδοντες,

210

Οἷ μ' εἰς ἄλλην γαῖαν ἀπήγαγον· ἥ τέ μ' ἔφαντο

Ἰάξειν εἰς Ἰθάκην εὐδείελλον· οὐδ' ἐτέλεσσαν.

Ζεὺς σφείας τίσαιτο ἱκετήσιος, ὅς τε καὶ ἄλλους

Ἀνθρώπους ἐφορᾷ, καὶ τίνυται, ὅς τις ἀμάρτη.

Ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω, καὶ ἰδωμαι,

215

Manibus pronis; lugensque verbum dixit;

"Hei mihi, quorumnam demum hominum in terram venio?"

200

"Nunquid hi injuriosique et crudeles, neque justī?"

"An hospitales, et ipsis mens est sancta?"

"Quonam jam bona multa fero hæc? quonam autem et ipse

"Vagor? utinam mansissent apud Phæaces

"Illic; ego verò ad alium magnanimum regum

205

"Pervenissem, qui me amicè excepisset, et dimisisset instructum ad revertendum.

"Nunc autem neque sanè usquam ponere scio, neque quidem illic

"Relinquam, nè fortè mihi præda aliis fiant.

"Paræ! non ergò omnino sapientes, neque justī

"Erant Phæacum ductores et principes,

210

"Qui me in aliam terram abduxerunt: certè me dicebant

"Ducturos in lithacam amœnam; neque perfecerunt.

"Jupiter ipsos ulciscatur supplicum-custos, qui et alios

"Homines inspicit, et punit, quicumque peccet.

"Verum age jam bona numerabo, et videbo,

215

Ver. 199. — ὀλοφύρομενος δ' ἔπος πῦδα.]

Al. ὀλοφύρομαι δὲ ἀποπῦδα.

Ver. 204. — αἰὲθ' ὄφειλον μῆναι παρὰ

Φαιήκεσσι.] Τὰ χρήματα δηλοῦντο. Schol.

Barnesius autem, et versiones vulgatae, reddunt; "Utinam mansissem." Sed hoc cum sequentibus "ἐγὼ δὲ κεν ἄλλον &c." quomodo congruat, equidem non video.

Ver. 206. ἐφίλει.] Vide ad Il. v. 304.

Ver. 212. — Ἰθάκην εὐδείελλον.] Vide suprâ ad l. 21.

Ver. 213. Ζεὺς σφείας τίσαιτο ἱκετήσιος.]

Barnesius legendum conjicit, Ζεὺς σφείας αἰεταῖς ἱκετήσιος. Et MS. à Tbo. Bentley collatus habet τίσαιτο. Sed e. ferri potest vulgata Lectio. Vide ad Il. v. 51.

Ibid. — ἱκετήσιος.] ἱκετῶν ἱκέσεως.

Schol. Vide suprâ ad ζ'. 207.

Ibid. — ἐς το ἄλλος Ἀνθρώπους ἐφορᾷ, & τίνυται.]

Ἰχθὺς διὰς Ἰνδοῖν ἔρμα.

Butrachimysach. ver. 96.

Οὐδὲς ἀνθρώπων ἀδικῶν τίειν ἀπ' ἀπορίας.

Oracium, apud Herodotum, lib. V. § 56.

Ver. 214. — τίνυται.] Al. τίνονται.

Sed nihil opus. Vide ad Il. γ'. 279.

Ver. 215. 'Ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω, καὶ ἰδωμαι, Μὴ τι μοι οἴχονται.]

Ἐπὶ τῇ διαμετρήσει τῶν χρημάτων δ' ἐπιτίθηται εἰ Φαίηκες ἀντὶ, & ἀπώλεσαν, εἰ μὴν ἀλλοτρίῳ ἐν ἱερῇ ἐσπέρῃ & τῇ καὶ αὐτῶν ἀσφαλείᾳ &

Μή τί μοι οἴχωνται κοίλης ἐπὶ νηὸς ἄγοντες.

Ὡς εἰπὼν, τρίποδας περικαλλέας, ἥδ' ἐλέησας,

Ἡρίθμει, καὶ χρυσὸν, ὕφαντά τε εἴματα καλά·

Τῶν μὲν ἄρ' οὔτι πόθει· ὁ δ' ὀδύρετο πατρίδα γαῖαν,

Ἐρπύζων παρὰ Δῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,

220

Πόλλ' ὀλοφύρομενος· σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,

Ἄνδρ' ἕκμας εἰκυῖα νέω, ἐπιβῶτορ' ἡλῶν.

Παναπάλῳ, οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασιν,

Δίπτυχον ἅμφ' ὅμοισιν ἔχουσ' εὐεργέα λώπην·

Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσι πέδιλ' ἔχε, χειρὶ δ' ἄκοντα.

225

Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ ἐναντίος ἦλθε,

Καί μιν φωνήσας, ἔπτα πτερόεντα προσηύδα·

ὦ φίλ', ἐπεὶ σε πρῶτα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,

Χαῖρέ τε, καὶ μή μοί τι κακῶ νόῳ ἀντιβολήσῃς·

“ Nequid mihi discesserint cavā in navi auferentes.”

Sic locutus, tripodas perpulchros et lebetes,

Numerabat, et aurum, textaque vestimenta pulchra:

Horum quidem nihil desiderabat; lugebat autem patriam terram,

Reptans juxta littus sonori maris,

220

Multum lamentans; prope autem eum venit Minerva,

Viro corpore assimilata juveni, pastori ovium,

Delicato; quales utique regum filii sunt;

Duplicem circa humerum habens pulchrè-factam vestem;

Pedibus verò sub nitidis calceos habebat, manuque jaculum.

225

Hanc verò Ulysses gaudebat conspicatus, et obvius venit,

Et ipsam compellans verba alata dixit;

“ O amice, quandoquidem te primum invenio hoc in loco,

“ Salve, et neutiquam mihi malo animo occurreris:

ἀδελόσῃσι γιγνοῖς, περὶ τῶν χρημάτων φοβῶ-
ται, “ Μῆτι οἱ οἴχωνται κοίλης ἐπὶ νηὸς ἔχουσιν,”
οἰκτιρῶν ἄξιον ἢ βδελύσσειναι τὴν Δία τὴν φιλο-
πλοῖαν· ἢ δ' (ἄσπερ ἴναι λίσσιν) περὶ τῆς ἰδέ-
κης ἀμφιδόξῳ, οἴσται τὴν τῶν χρημάτων σωτη-
ρίαν ἀσπείδειν ἵνατι τῆς τῶν Φαιάκων ἐσιώσσης,
(ὃ γὰρ ἂν, ἀκίρδως φέροντας αὐτὸν, δις ἀλλοτρί-
αν ἐκβάλλειν χώραν ἢ καταλιπεῖν, ἀποσχεμί-
ναι τῶν χρημάτων) ἔτι φαῦλ' ἐκμυρεῖν χρῆ-
ται· καὶ τὴν πρόνοιαν ἔχει ἰσχυρῶς. *Plutarch.*
de audiendis Poetis. Notandum tamen, U-
lysses, postquam bonis hisce recensitis nihil
desse compersisset, non se in patriam re-
versum inde concludere, sed desiderio ejus
etiamnum lamentari; *ver.* 219.

Ibid. 216. — οἴχωνται.] *Al.* οἴχονται.

Ver. 221. — σχεδόθεν δὲ οἱ ἦλθεν Ἀ-
θήνη, Ἄνδρ' ἕκμας εἰκυῖα.]

Cui mater mediā sese tulit obvia sylvā,
Virginis os habitumque gerens, et vir-
ginis arma
Spartanæ —. *Æn.* I. 314.

Ver. 222. — ἐπιβῶτορ' ἡλῶν.] *Βοσκήτορ*

τῶν ποιμνίων, ἐπιτάτῃ ἢ ἰφιστάτῃ· οἱ γὰρ
τῶν βασιλέων υἱοὶ πρῶτον ἐπὶ τῶν κρείσσων ἰσχυ-
ρῶν ἱμάνθων. *Heyschius*, in voce Ἐπιβῶτορ.

Ver. 223. — οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασιν.]

Τὸ παλαιὸν ἢ οἱ τῶν βασιλέων παῖδες πανάπα-
λοι ἐκαλύπτο, ἢ ἱπποῖμαινον. *Schol.* “ De an-
“ tiquis illustrissimus quisque pastor erat;
“ ut ostendit Græca et Latina lingua, et
“ veteres Poætæ, quia alios vocant πολέμα-
“ ρες, alios πολυμήλεις, alios πολυεῖτας.”
Varro, de re Rusticā, lib. II. cap. 1.

Ver. 224. — ἔχουσ'.] *Al.* ἔχον.

Ibid. — λώπην.] ἱμάτιον, ἢ τὴν περιβό-
λαιον ἱστίον ἢ λωπιδίον, ἢ τὴν ἀραιήν,
ἀργεῖν. *Schol.*

Ver. 225. — ὑπαὶ λιπαροῖσι.] *Al.* ὑπὸ
λιπαροῖσι. Atque ita legit *Eustathius*. Vide
ad *Il.* α. 51.

Ibid. — χειρὶ.] *Eustathius* in commen-
tario citat, *χειρὶ*. Atque ita in duobus
MSS. scriptum reperit *Tbo. Bentleius*.

Ver. 226. — ἱκανῶς.] *Al.* ἱκανῶς.

Ver. 229. — ἀντιβολήσῃς.] *Al.* ἀν-
τιβολήσῃ.

- 'Αλλὰ σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ· σοὶ γὰρ ἔγωγε 230
 Εὐχομαι, ὥς τε θεῶ, καί σευ φίλα γούναθ' ἰκάνω.
 Καί μοι ταῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,
 Τίς γῆ; τίς δῆμος; τίνες ἀνέρες ἐγγεγάασιν;
 Ἦ πού τις νήσων εὐδείελος, ἥ τις ἀκτὴ
 Κεῖθ' ἀλλ' ἐκκλιμένη ἐριβώλακος ἠπείροιο; 235
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Νήπιος εἷς, ὃ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,
 Εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι· οὐδέ τι λίην
 Οὕτω νώνυμος ἐστίν· ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοί,
 Ἦ μὲν ὅσοι ναίεσι πρὸς ἡῶ τ', ἠελιόν τε, 240
 Ἦ δ' ὅσοι μετόπισθε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
 Ἦτοι μὲν τρηχεῖα καὶ οὐχ' ἰππῆλατος ἐστίν,
 Οὐδὲ λίην λυκρὴ, ἀτὰρ οὐδ' εὐρεῖα τέτυκται·
 Ἐν μὲν γάρ οἱ σῖτος ἀέσφατος, ἐν δέ τε οἶνος
 Γίγνεται· αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει, τεθαλυῖά τε ἔρση· 245
 Αἰγίβοτος δ' ἀγαθὴ, καὶ βούβοτος· ἐστὶ μὲν ὕλη
 Παιγτοίη, ἐν δ' ἀρδμοὶ ἐπηετανοὶ παρέασιν.

" Sed serva quidem hæc, serva etiam me: tibi enim ego 230

" Supplico, tanquam deo, et ad tua chara genua accedo.

" Et mihi hæc dic verè, ut benè sciam,

" Quenam terra? quis populus? quanam viri insunt?

" Num qua insularum amœna? an aliquod littus

" Jacet ad mare vergens glebosæ continentis?" 235

Hunc autem contrà allocuta est dea cæsia-oculis Minerva;

" Stultus es, ô hospes, aut é-longinquo venisti;

" Si reverà de hæc terrâ interrogas: neque sanè valdè

" Adèd ignobilis est: nôrunt autem eam admodum multi,

" Tum quotquot habitant ad Auroramque, Solemque, 240

" Tum quotquot ponè ad caliginem obscuram,

" Profectò quidem aspera et non equitabilis est;

" Neque valdè sterilis, at neque lata est,

" In eâ etenim triticum copiosum, in eâ autem et vinum

" Est; semper verò pluvia habet illam, sæcundusque ros: 245

" Capris autem pascendis apta, et bobus: est quidem sylva

" Omnigena: ibi quoque aquationes perennes adsunt.

Ver. 232. ——— σαῦτ'.] *Al.* τῶτ'.

Ver. 233. ——— ἐγγεγάασιν.] *Al.* ἐγγεγάασιν.

Ver. 238. Εἰ δὴ.] *Si reverà* ———.

Ibid. ——— ἐνδὲ τι λίην Οὕτω νώνυμος ἐστίν.]

Vide ad *Il.* α. 330. et 6. 11.

Ver. 242. ——— τρηχεῖα.] Vide ad *Il.* β. 633.

Ibid. ——— εἰς ἡχ' ἰππῆλατος ἐστίν.] Vide

suprà ad δ. 606. COT.

Ver. 243. ——— εὐδ' εὐρεῖα.] *Al.* ἀπ' εὐρεῖα.

Ver. 244. Ἐν μὲν γὰρ ——— ἐν δὲ.] In nonnullis Exemplaribus, notante *Barnesio*, legitur Εὐ μὲν γὰρ ——— ἐν δὲ.

Ver. 245. Γίγνεται.] *Al.* γίνται. Quod perinde est.

Ibid. ——— τεθαλυῖα τε ἔρση.] *Al.* τεθαλυῖα τ' ἔρση.

Ver. 247. ——— ἐν δ' ἀρδμοῖ.] *Al.* ὠδ' ἀρδμοῖ.

Ibid. ——— παρέασιν.] *Al.* γιγάασιν.

Τῷ τοι, ξεῖν', Ἰθάκης γε καὶ ἐς Τροίην ὄνομ' ἴκοι,
Τὴν περ τηλοῦ Φασὶν Ἀχαιῖδος ἔμμεναι αἴης.

Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς, 250

Χαίρων ἢ γαίῃ πατρῴῃ, ὥς οἱ εἶπε

Παλλὰς Ἀθηναίη, κόρυη Διὸς Αἰγιοόχοιο·

Καί μιν Φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

Οὐδ' ὄγ' ἀληθέα εἶπε, πάλιν δ' ὄγε λάζετο μῦθον,

Αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι νόον πολυκερδία νωμῶν· 255

Πυνθανόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ,

Τηλοῦ ὑπὲρ πόντου· νῦν δ' εἰλήλουθα καὶ αὐτός

Χρήμασι σὺν τοῖσδεσσι· λιπὼν δ' ἔτι παῖσι τοσαῦτα

Φεύγω, ἐπεὶ φίλον υἷα κατέκτανον Ἰδομενῆος,

Ὀρσίλοχον πόδας ὠπὺν, ὃς ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ 260

Ἀέρας ἀλφειστάς νίκα ταχέεσσι πόδεσσιν·

Οὐνεκά με στερέσαι τῆς ληΐδος ἤθελε πάσης

Τρωϊάδος, τῆς εἶνεκ' ἐγὼ πάθον ἄλγεα θυμῷ,

Ἀνδρῶν τε πολλέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.

Οὐνεκ' ἄρ' οὐχ ᾧ πατρὶ χαριζόμενος Δεράπενον 265

Δῆμῳ ἐνὶ Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἦρχον ἑταίρων·

Τὸν μὲν ἐγὼ κατιόντα βάλλον χαλκῆρεϊ δουρὶ

“Itaque, hospes, Ithacæ sanè et in Trojam nomen pervenerit,

“Quam quidem procul dicunt Achaicæ esse à terrâ.”

Sic dixit: lætatus est autem patiens nobilis Ulysses,

Gaudens suâ terrâ patriâ, sicut ei dixerat

Pallas Minerva, filia Jovis Ægiochi:

Et ipsam compellans verba alata dixit:

Neque is vera dixit, ex-obliquo verò instituebat sermonem,

Semper in pectore mentem perastutam agitans;

“Audiebam de-Ithacâ quidem et in Cretâ latâ,

“Longè trans pontum; nunc autem veni et ipse

“Bonis cum hisce: relictis verò adhuc apud filios tantis

“Fugio, quoniam dilectum filium interfeci Idomenei,

“Orsilochum pedibus velocem, qui in Cretâ latâ

“Viros ingeniosos vincebat velocibus pedibus.

“Quoniam me privare prædâ volebat omni

“Trojanâ; cujus gratiâ ego passus eram dolores animo,

“Vironumque bella, tristesque undas transiens:

“Quoniam scilicet haud suo patri gratificans serviebam

“Populo in Trojanorum; sed aliis imperabam sociis.

“Hunc quidem ego revertentem percussi æreâ hastâ

250

255

260

265

Ver. 248. — ἴκοι.] *Al.* ἴκοι.

Ver. 254. — ὄγ' — ὄγα.] Vide ad *Il.* γ'. 409.

Ibid. — πάλιν δ' ὄγε λάζετο μῦθον.] Εἰς ἀντικρίαν τῷ Ἀληθῶς. *Schol.* Similiter et *Eustathius*: “Πάλιν δ' ὄγε

“λάζετο μῦθον,” ἤγειν πρὸς ψεύδος ἱλάλησιν· ἀπάπαιον γὰρ τῆς ἀληθείας τὸ ψεύδος.

Vide ad *Iliad.* γ'. 357. ubi eadem phrasia occurrit.

Ver. 257. — εἰλήλουθα.] Vide ad *Il.* α'. 37. et *i.* 204.

Ver. 261. Ἀέρας ἀλφειστάς.] Vide suprâ ad α'. 349.

Ver. 264. Ἀνδρῶν τε πολλέμους.] Vide suprâ ad ver. 91.

Ἀγρόθεν, ἐγγὺς ὁδοῖο λοχησάμενος σὺν ἱταίρῳ·
 Νυξ δὲ μάλα δυοφερῇ κάτεχ' οὐρανὸν, οὐδὲ τις ἡμέας
 Ἀσθράπων ἐνόησε· λάθον δὲ ἰδυμὸν ἀπύρας.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τὸν γε κατέκτανον ὄξει χαλκῷ,
 Αὐτίκ' ἐγὼν ἐπὶ νῆα κίων Φοῖνικας ἀγαυοὺς
 Ἑλλισάμην, καὶ σφιν μενοικία ληϊδα δῶκα·
 Τούς μ' ἐκέλευσα Πύλονδε καταστῆσαι καὶ ἰφίσσαι,
 ἥ εἰς Ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρατύνουσιν Ἐπειοί.
 Ἀλλ' ἦτοι σφίεας κείθεν ἀπώσατο ἰς ἀνεμοιο,
 Πόλλ' ἀεκαζομένους· οὐδ' ἤθελον ἱξαπατῆσαι.
 Κεῖθεν δὲ πλαγχθέντες ἰκάνομεν ἐνθάδε νυκτός·
 Σπούδῃ δ' ἐς λιμένα προερίσσαμεν, οὐδέ τις ἡμῖν
 Δόρκου μνηστὶς ἦν, μάλα περ χατύνουσιν ἐλίσθαι·
 Ἀλλ' αὐτὰς ἀποβάντες ἐπείμεθα νηὸς ἅπαντες.
 Ἐνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε πεμπηῶτα·
 Οἱ δὲ χρήματ' ἐμὰ γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες,
 Κάτβισαν, ἐνθα περ αὐτὸς ἐπὶ ψαμάθοισιν ἐπείμεν.

270

275

280

"Ex-agro, prope viam insidiatus cum socio :

"Nox autem valdè obscura occupavit cælum, neque quisquam nos

"Hominum animadvertit : latui autem illum animâ spoliatus.

270

"At postquam hunc interfecissem acuto ære,

"Statim ego ad navem profectus Phœnices illustres

"Oravi, et ipsis animo-gratam prædam dedi :

"Hos me jussi in Pylum deferre et collocare,

"Vel in Elida divinam, ubi dominantur Epæi.

275

"Sed sanè ipsos illinc depulit vis venti

"Admodum invitos ; neque volebant fallere.

"Illinc autem vagati venimus huc nocte ;

"Ægrè autem in portum remorum-ope-appulimus, neque ulla nobis

"Cenæ mentio erat, valdè licèt indigentibus sumere ;

280

"Sed tumultuariè egressi jacebamus ex navi omnes.

"Hic me quidem dulcis somnus invasit defessum :

"Illi autem bona mea cavâ ex navi sublata

"Deposuerunt, ubi utique ipse in arenis jacebam.

Ver. 269. Νυξ δὲ μάλα δυοφερῇ κάτεχ' οὐρανόν.]

Nam neque erant astrorum ignes, nec
 lucidus æthra

Sidereâ polus ; obscuro sed nubila cælo.

Æn. III. 585.

Ver. 273. Ἑλλισάμην.] Vide suprâ ad λ'.
 35.

Ver. 274. — ἰφίσσαι.] ἰδρύσαι ἕως τῆς
 ναῦς. Schol.

Ver. 275. ἥ εἰς Ἥλιδα δῖαν.] Νῦν μὲν δη-
 πᾶσαν Ἥλιδαν ἐνομάζουσιν, τὴν μισαζὺν Ἀχαιῶν
 τε ἔκ Μισσηνίων παραλίαν, ἀνίσχυσαν ἕως τῆς
 μισσηνίαν τὴν πρὸς Ἀρκαδίαν τῇ κατὰ Φελέπην,

ἔκ Ἀζάνης, καὶ Παρήμους. Τὸ δὲ παραλίαν, ἕως
 πλείους δυναστείας διήρτητο εἰς ἕως δύο, τὴν τε
 τῶν Ἑσσιῶν, ἔκ τῆς ἐπὶ Νέστορι τῇ Νηλίας κα-
 θάρτις ἔκ Ὀμήρου ἱερῆς, τὴν μὲν Ἑσσιῶν ἐνο-
 μάζων πόλιν "ἥ εἰς Ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρατί-
 " νοι Ἑσσιῶν τὴν δ' ἐπὶ τῇ Νέστορι, Πύλον
 Strabo, Geograph. lib. VIII. pag. 518. al.
 336.

Ver. 279. — προερίσσαμεν.] Ἀλ, προ-
 ἐρίσσαμεν.

Ver. 282. — ὕπνος ἐπήλυθε πεμπηῶ-
 τα.] Vide suprâ ad μ'. 281. Ἀλ, ὕπνος ἐπὶ ἡ-
 λαβί.

Ibid. — κίεμῶτα.] Vide ad II. ζ'.
 261.

Οἱ δ' εἰς Σιδονίην εὖ ναιομένην ἀναβάντες

285

*Ωχοντ'· αὐτὰρ ἐγὼ λιπύμην ἀπαχήμενος ἦτορ.

"Ως φάτο· μείδῃσεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,

Χεῖρὶ τέ μιν κατέρεξε· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικί

Καλῇ τε, μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίη·

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

290

Κερδαλέος κ' εἴη καὶ ἐπίκλοπος, ὅς σε παρέλθοι

Ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντίσσει.

Σχέτλιε, ποικιλομήτα, δόλων ἄτ', οὐκ ἄρ' ἔμελλες,

Οὐδ' ἐν σῇ περ εἰς γαίῃ, λήξειν ἀπατάων,

Μύθων τε κλοπίων, οἳ τοι πεδόθεν φίλοι εἰσίν;

295

Ἄλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα, εἰδότες ἄμφω

Κέρδε'· ἐπεὶ σὺ μὲν ἐσσι βροτῶν ὄχ' ἄριστος πάντων

Βουλῇ καὶ μύθοισιν· ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεῶσι

Μῆτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν· οὐδὲ σύ γ' ἔγνως

Παλλάδ' Ἀθηναίην, κούρην Διὸς, ἥτε τοι αἰεὶ

300

Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι, ἠδὲ φυλάσσω;

Καὶ δέ σε Φαίηκες φίλον πάντεσσιν ἔθηκε.

Νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἰκόμην, ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὑφήνω,

"Ipsi verò in Sidoniam bene-habitatam novi-conscensâ

285

"Ibant; at ego relictus sum dolens corde."

Sic dixit: risit autem dea cœsia-oculis Minerva,

Manuque ipsum demulsit; corpore verò assimilata est mulieri

Pulchræque, magnæque, et illustria opera scienti;

Et ipsum compellens verba alata dixit;

290

"Astutus esset, et fallax, qui te superaret

"In omnibus dolis, etiam si Deus occurreret.

"Infauste, versute, dolorum insatiabilis, non ergò eras,

"Nè in tuâ quidem cùm-esses terrâ, destitutus fallaciis,

"Verbisque fallacibus, quæ tibi ab-ortu chara sunt?

295

"Sed age, nè ampliùs hæc dicamus, scientes ambo

"Dolos: quia tu quidem es hominum longè optimus omnium

"Consilio et verbis; ego autem inter omnes Deos

"Consilioque celebror et dolis: neque tu scilicèt-novisti

"Palladem Minervam, filiam Jovis, quæ tibi semper

300

"In omnibus laboribus asto, et te servo?

"Atque te Phæacibus gratum omnibus reddidî.

"Nunc verò rursùs huc veni, ut tibi consilium contexam,

Ver. 285. — ἐς Σιδονίην.] Τὴν τῆς Σιδωνίας χώραν, τὴν Φοινίκην. Schol.

Ver. 293. — κλοπίων.] Eustathius in commentario legit, κλοπίων.

Ibid. — παίδειν.] Ἐκ νῆας ἡλίκας ἦ, ἀπὸ τοῦ πιδύ. Schol. Ἀλ. παίδειν. Quod versum perimit.

Ver. 296. — αἰδέναι.] Ἀλ. αἰδέναι. Quod

hoc quidem in loco perinde est. Vide ad II. á. 566.

Ver. 299. Μῆτι.] Vide ad II. ψ. 315. et 500.

Ver. 300. — αἰδ.] Ἀλ. ἄγχα.

Ver. 301. Ἐν παντί τοι πᾶσι παρίσταμαι.] Vide ad II. α. 278.

Ver. 303. Νῦν δ' αὖ.] Ἀλ. Νῦν αὖ.

Χρήματά τε κρύψω, ὅσα τοι Φαίηκες ἀγαυοὶ

᾿Ωπασαν, οἷκαδ' ἰόντι, ἐμῇ βουλῇ τε νόῳ τε·

305

Εἶπω δ', ὅσα τοι αἶσα δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσι

Κῆδ' ἀνασχέσθαι· σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκη,

Μηδὲ τῶ ἐκφάσθαι, μήτ' ἀνδρῶν, μήτε γυναικῶν,

Πάντων, οὐνεκ' ἄρ' ἤλθες ἀλάμενος· ἀλλὰ σιωπῇ

Πάσχειν ἄλγεα πολλὰ, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.

310

Τὴν δ' ἀπαυειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Ἄργαλέον σε, θεᾶ, γῶναι βροτῷ ἀντιάσαντι,

Καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ· σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ εἴσπεις.

Τοῦτο δ' ἐγὼν εὖ οἶδ', ὅτι μοι πάρος ἠπήν ἦσθα,

Ἔως ἐνὶ Τροίῃ πολεμίζομεν υἱὲς Ἀχαιῶν·

315

Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,

Βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκίδασσεν Ἀχαιοὺς,

Οὐ σέ γ' ἔπειτα ἴδον, κούρη Διὸς, οὐδ' ἐνόησα

" Bonaque abscondam, quaecunque tibi Phaeaces illustres
" Dederunt, domum proficiscenti, meo consilioque mentequē:

305

" Dicamque, quot tibi fatale-ae aedibus in fabrefactis

" Dolores perferre: tu autem tolera etiam necessitate;

" Neque cuiquam eloquere, neque virorum, neque mulierum,

" Omnium, quod veneris errans: sed tacite

" Patere dolores multos, injurias sustinens virorum."

310

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;

" Difficile est te, Dea, cognoscere mortali congresso,

" Etiam admodum scienti; te enim ipsam cuilibet assimilas.

" Hoc autem ego benè novi, quod mihi antea benigna eras,

" Dum in Trojâ pugnabamus filii Achivorum:

315

" At postquam Priami urbem diripimus altam,

" Ivimusque in navibus, Deusque dissipavit Achivos;

" Haud te postea vidi, filia Jovis, neque animadverti

Ver. 305. — ἐμῇ βουλῇ τε νόῳ τε.] Τυ-
τίσει διὰ σύνθεσιν. ἢς Ἀθηνᾶ περιελάσσει. Eustath.

Ver. 306. Εἶπω δ'.] *Al.* Εἶπω δ'.

Ver. 307. Κῆδ' ἀνασχέσθαι.] Eustathius in
commentario videtur legisse Κῆδ' ἀναπλή-
σαι. Ut supra i. 302. Ἀλλ' ἀναπλήσων.

Ibid. — σὺ δὲ τετλάμεναι & ἀνάγκη.]

Σὺ δ' οἷα ἀνάγκη, & θιοῖσι μὴ μάχῃ.

Euripides, citatus à Duporto, in *Gno-
mologia* ad hunc locum.

— levius fit patientiâ,

Quicquid corrigere est nefas.

Horat. *Carm. lib. I. Od. xxiv. 19.*

Ver. 308. Μηδὲ τῶ ἐκφάσθαι.] Εἰ δὲ μετὰ
τοῦτα ὁ Ὀδυσσεύς ἀκὼν μὲν ταυτὸν ἀνακαλύψει
τῇ μαίῃ Εὐρυκλείᾳ, ἵκαν δὲ τῷ Τηλεμάχῳ καὶ
τῷ Εὐρύπαιῳ, & ἰπείροισι τοῖσι ἐκδηλον ὅτι πλείον
τὴν τῆς Ἀθηνᾶς αὐτοῖς ἐκείνοῦ τυτίσει τῆς κα-
τὰ πρῶτην ἰσχυροῦς παρ' αὐτῷ συνέσιωγος ἱστί,
κατὰ παραμυθίαν, αἱ δι' αὐτῶν πῶς φροντίδας πο-
φάτιζαν. Eustath.

Ibid. — ἐκφάσθαι.] Ita omnino scri-
bendum; non, ut Vulgati, ἐκφᾶσθαι. Vide
ad *Il. v. 192.* et *Ε. 471.*

Ver. 309. — ὕμν' ἔρ'.] Eustathius in
commentario citat, ὕμνα.

Ibid. — σιωπῇ Πάσχειν ἄλγεα.]

— premit altum corde dolorem.
Æn. I. 209.

Ver. 313. — σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ εἴσπεις.]
Ἵπνοῖσιν, ὅτι ἐν τοῖς Φαίησι & παρθένοις &
ἀνδρὶ ὁμοιωθεῖσα παραρρηκνὴν αὐτὸν. Schol.

Ibid. — εἴσπεις.] *Al.* εἴσπαι.

Ver. 315. "Εως ἐνὶ.] Ita edidit Barnesius.
Quæ si vera sit lectio, pronuntiandum erit
"Ὡς ἐνὶ: vel "Ὡς ἐν. Quod enim annotat
Barnesius, " Amphibrachy, pro Dactylo,"
nihili est. Vide ad *Il. i. 539.* *Al.* Εἴως ἐν.
Cæterum quod habent Vulgati Εἴως ἐν, vix
ullâ ratione ferri potest.

Ver. 318. Οὐ σέ γ' ἔπειτα.] *Al.* Οὐ σὲ γ'
ἔπειτα, et Οὐ σὲ ἔπειτα.

Νηὸς ἐμῆς ἐπιθᾶσαν, ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλκοις·
 Ἄλλ' αἰεὶ φρεσὶν ἥσιν ἔχων δεδαϊγμένον ἦτορ
 Ἡλώμην, εἴως με θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
 Πρὶν γ' ὅτε Φαιήκων ἀνδρῶν ἐν πίοιι δῆμῳ
 Θάρσυνάς τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή.
 Νῦν δέ σε πρὸς πατρός γονάζομαι, (οὐ γὰρ οἶω
 Ἦκεν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον, ἀλλὰ τιν' ἄλλην
 Γαῖαν ἀναστρέφομαι· σὲ δὲ κερτομέουσιν οἶω
 Ταῦτ' ἀγορευέμεναι, ἵν' ἐμὰς φρένας ἡπεροπεύσῃς·)
 Εἰπέ μοι, εἰ ἐπείον γε φίλην ἐς πατρίδ' ἰκάνω.

320

325

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Αἰεὶ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·
 Τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι προλιπεῖν δύστηνον· εἶοντα,
 Οὐνεκ' ἐπητής τ' ἐσσί, καὶ ἀγχίνοος, καὶ ἐχέφρων.
 Ἀσπασίως γὰρ κ' ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼ
 Ἴετ' ἐνὶ μεγάρῳ ἰδέειν παῖδας τ' ἄλοχόν τε·

330

"Navem meam ingressam, ut mihi dolorem arceres.

"Sed semper mente propriā habens distractum cor

"Vagabar, donec me Dii malo solverunt:

"Prius scilicet quā Phaeacum virorum in ubere populo

"Animāstique verbis, et in urbem duxisti ipsa.

"Nunc autem te per patrem supplex-oro; (non enim puto

"Venisse me in Ithacā amoenam, sed aliquam aliam

"Per terram versor; te autem illudentem puto

"Haec dicere, ut meam mentem decipias.)

"Dic mihi, an verē dilectam in patriam venerim."

Huic verō respondit deinde dea caesia-oculis Minerva;

"Semper tibi tale in pectore cogitatum:

"Propterea te etiam non possum deserere infelicem existentem,

"Quoniam facundus es, et ingeniosus, et prudens.

"Libentē enim alius vir errans reversus,

"Cuperet in aedibus videre filiosque uxoremque;

330

325

330

Ver. 320. — φρεσὶν ἥσιν.] Vide suprā ad α'. 402.

Ver. 323. Θάρσυνας.] Vide ad II. α. 338. et γ'. 823.

Ibid. — καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή.] Suprā η'. 37.

Ver. 324. Νῦν δέ σε πρὸς πατρός γονάζομαι.]

te, aiqua parentis

Tangere cura potest, oro —

Æn. XII. 932.

Ibid. — πρὸς πατρός.] Αἰ. πρὸς Ζηνός.

Ver. 327. — ἡπεροπεύσῃς.] Αἰ. ἡπεροπιύσῃς.

Ver. 332. Οὐνεκ' ἐπητής τ' ἐσσί.] Καὶ πάλιν ἐπὶ Ὀδυσσεῖ φέρεται [Ἀθηναίῳ] μὴ περιεργᾶν

μηδὲ προλέπειν, "Οὐνεκ' ἐπητής ἐστὶ, καὶ ἀγχίνοος, καὶ ἐχέφρων," ἰδεῖσθαι μόνον ἵνα τῶν ἡμετέρων Σιοφίλης & Στίον ἀρξῇ. Plutarch. de audiendis Poëtis. Οὐ γὰρ διὰ τὸ κάλλος τοῦ σώματος, ἰστέ τοι τὸν Νηῖα μᾶλλον ἔχον ἀγαπᾶσθαι· οὐδὲ διὰ τὴν ἰσχύν, ἀπὲρ γὰρ [ὧς] οἱ Δαιτυμόνιος καὶ Κύκλωπις ἦσαν αὐτῷ κρείττους· οὐδὲ διὰ τὸν πλεῖστον, οὗτω γὰρ ἐν ἔμεινι ἀπὸρρητος Τροία. Τί δι' οὖν πρᾶγματα ἔχον αὐτὸν ἐπιζητῶντα τὴν αἰτίαν δι' ἣν Ὀδυσσεῖα φησὶν ὁ Πεισῆης Σιοφίλῃ, αὐτῷ γι' ἐξὸν ἐκείνῳ; "Οὐνεκ' ἐπητής ἐστὶ, καὶ ἀγχίνοος, καὶ ἐχέφρων." Julian. Orat. VIII.

Ver. 333. 335. Ἀσπασίως γὰρ κ' ἔλλοθ' — Σοὶ δ' ἔγω φίλον ἐστὶ.] Τὸτο δὲ Ὀδυσσεὺς ἔπαινον, ὃ οὕτω εὐεργεσία φρονεῖ, ὥς μὴ εἰδὺς ἀρπάσαι τὴν τῶν οἰκίων ἰντυχίαν, πρὶν ἐπιτελεσθῆναι ἔργον ἔχοντι περὶ αὐτόν. Eustath.

- Σοὶ δ' οὐκ ὦ φίλον ἐστὶ δαήμεναι, οὐδὲ πυθέσθαι,
 Πρὶν γέ τι σῆς ἀλόχου πειρήσαιο, ἥτε τοι αὐτὰς
 ἦσται ἐνὶ μεγάροισιν οἷζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
 Φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέραι δακρυχεοῦσιν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν οὔ ποτ' ἀπίστων, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 ἦδ' ὃ νοστήσεις ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἐταίρους·
 Ἀλλὰ τοι οὐκ ἐβέλησα Ποσειδάωνι μάχεσθαι
 Πατροκασιγνήτω, ὅς τοι χόλον ἐνέθετο θυμῷ,
 Χωόμενος, ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
 Ἀλλ' ἄγε, τοι δείξω Ἰθάκης ἔδος, ὅφρα πεποιθῆς.
 Φόρκυος μὲν ὃδ' ἐστὶ λιμὴν, ἀλίοιο γέροντος·
 ἦδ' ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη·
 Ἀγχόβι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον, ἥρωσιδ'ες,
 Ἰρὸν Νυμφάων, αἱ Νηϊάδες καλέονται·
 Τοῦτο δέ τοι σπείος εὐρὺ κατηρεφές, ἐνθα σὺ πολλὰς
 Ἔρδειςκ' Νύμφησι τελήεσσας ἐκατόμβας·
 Τοῦτο δὲ Νήριτον ἐστὶν ἄρος, καταείμενον ὕλη.

- "Tibi verò nondum gratum est scire, neque exquirere,
 "Priusquam tuæ uxoris periculi quid feceris, quæ tibi incassum
 "Sedet in ædibus; luctuosæ verò ei semper
 "Pereunt noctes et dies lachrymas fundenti.
 "At ego de hoc quidem nunquam diffidebam, sed in animo
 "Sciebam, quòd rediturus esses, amissis omnibus sociis:
 "Sed sanè nolui Neptuno obsistere
 "Patruo, qui iram adversus te induxit in-animum,
 "Iratu, quòd ei filium dilectum excæcâsti.
 "Verùm age, tibi ostendam Ithacæ sedem, ut credas.
 "Phorcynis quidem hic est portus, marini senis;
 "Hæc autem in vertice portûs patula olîva:
 "Prope verò ipsam antrum amabile, obscurum,
 "Sacrum Nympharum, quæ Naiades vocantur:
 "Hæc autem spelunca lata, convexa, ubi tu multas
 "Sacrificabas Nymphis perfectas hecatombas:
 "Hic autem Neritus est mons, vestitus sylvâ."

Ver. 336. Πρὶν γὰρ τι.] *Al.* Πρὶν γ' ἵκη.
 Ver. 341. Ἀλλὰ τοι οὐκ ἰδίησα.] Vide
 suprâ ad γ'. 329.

Ver. 342. — χόλον.] *Al.* πότον.

Ver. 345. Φόρκυος μὲν ὃδ' ἐστὶ λιμὴν.] Ὅρα
 δ' ἐν τούτοις, ἃ ὅπως ἐπίσταται γοργόντα ἡ Ποιη-
 τὴς ἐν ὀλίγῳ τὰ πρὸ μικρῷ πλατύτατον ἐκ-
 φρασίοντα περὶ τοῦ λιμένος καὶ τῶν ναυ' αὐ-
 τόν. *Eustath.* Vide suprâ ad ver. 96. item
 ad μ'. 452.

Ver. 347. 348. Ἀγχόβι δ' αὐτῆς ἄντρον ὤσ.]
 Desunt hi duo versus in nonnullis Exempla-
 ribus, notante *Eustathio*. Et, propter se-
 quentia "Τοῦτο δὲ τοι σπείος εὐρὺ ὤσ." sine
 sententiæ pendio omitti possunt. Nec

non verisimile eos ex ver. 103. 104. suprâ
 huc irrepsisse.

Ver. 349. — σπείος ἐνθα.] *Al.* σπεί-
 ος ἐπὶ. Atque ita in commentario citat
Eustathius.

Ver. 350. Ἐρδειςκ'.] *Sacrificare solebas* —
 Vide ad *Il.* α'. 37. et γ'. 84.

Ver. 351. — Νήριτον.] Ὅρα Ἰθάκης, ἐν-
 τικρὺ τῆς Ἠπείρου. *Schol. Al.* Νήριον. Vide
 suprâ ad f. 21.

Ibid. — καταείμενον ὕλη.]

— sylvis scena coruscis

Desuper, horrentique atrum nemus im-
 minet umbrâ. *Æn.* I. 164.

"Ως εἰποῦσα θεὰ σκίδασ' ἤερα· εἴσατο δὲ χθών·
Γῆθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Χαίρων ἢ γαίῃ· κύσε δὲ ζεῖδωρον ἄρουραν·
Αὐτίκα δὲ Νύμφης ἡγήσατο χεῖρας ἀνασχών·

355

Νύμφαι Νηϊάδες, κοῦραι Διὸς, οὐ ποτ' ἔγωγε
"Οψοσθ' ὕμ' ἐφάμην· νῦν δ' εὐχάλῃς ἀγανῆσι
Χαίρετ'· ἀτὰρ καὶ δῶρα διδάσομεν, ὥς τοπάρους περ,
Αἴκεν ἑῷ πρόφρων με Διὸς θυγάτηρ ἀγελείῃ
Αὐτόν τε ζῶειν, καὶ μοι φίλον υἱὸν ἀέξῃ.

360

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
'Αλλ' ἄγε, χρήματα μὲν मुखῷ ἄντρον δεσπεσίοιο
Θείομεν αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνη·
Αὐτοὶ δὲ φραζώμεθ', ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται.

365

"Ως εἰποῦσα θεὰ δῦνε σφείος ἡεροειδές,
Μαιομένη κευθμῶνας ἀνὰ σπέος· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
'Ασσον πάντ' ἐφόρει, χρυσὸν καὶ ἀτειρεὰ χαλκόν,
Εἵματά τ' εὐπόητα, τὰ οἱ Φαίηκες ἔδωκαν·
Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκε· λίθον δ' ἐπέθηκε δῦρῃσι

370

Sic fata Dea dissipavit nebulam; apparuit autem terra:

Lætatusque est deinde patiens nobilis Ulysses,

Gaudens suâ terrâ; osculatus est autem almam tellurem:

Statimque Nymphis supplicavit manibus sublatis;

355

"Nymphæ Naiades, filiæ Jovis, nunquam ego

"Visurum me vos putabam: nunc verò votis blandis

"Salvete: at et dona dabimus, sicuti antea scilicet,

"Si sinat lubens Jovis filia prædatrix

"Ipsumque me vivere, et mihi charum filium auctet."

360

Hunc autem rursus allocuta est dea cæsia-oculis Minerva;

"Confide, nè tibi hæc in mente tuâ curæ-sint.

"Sed age, bona quidem in recessu antri divini

"Ponamus statim nunc, ubi utique hæc tibi salva maneant:

"Ipsi autem consultemus, quo-pacto quàm optimè fiat."

365

Sic locuta Dea ingrediebatur specum obscurum,

Explorans latibula per specum: at Ulysses

Propius omnia portabat, aurum et indomitum æs,

Vestimenta que benè-elaborata, quæ ei Phæaces dederant:

Et hæc quidem benè deposuit; lapidem verò imposuit foribus

370

Ver. 355. Αὐτίκα δὲ.] Barnesius, minimè ignarus quâ ratione vocula δὲ producatur, ex conjecturâ tamen edidit Αὐτίκα δὲ. Atque ita "multò meliùs" hîc legendum contendit. Immo verò ad sententiam minus rectè. Vide autem ad II. Æ. 51.

Ver. 360. — ἀέξῃ.] Al. αἰξῖν, et αἰξιν.

Ver. 363. — मुखῷ ἄντρον.]

— spelunca — vasto submotâ recessu.

Æn. VIII. 193.

Ver. 365. Αὐτοὶ δὲ φραζώμεθ'.] Καὶ Ὀδυσσεὺς ποιεῖ οὕτως, ὥς ἡ φρόνησις ἐπὶ λατῇ αὐτοῦ νοῆσαι ὑπέκαλε. Eustath.

Ibid. — ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται.] Al. ὅπως ἴσται τάδε ἔργα.

Ver. 366. — ἡεροειδές.] Νῦν (inquit Scholiastes) καθέσθην αἶρα ἔργων. Minus rectè.

Ver. 369. — τὰ οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.] Al. τὰ οἱ Φαίηκες ἀγανοὶ ὠπασαν ὧς.: Ut supra ver. 120. 305.

Παλλὰς Ἀθηναίη, κόρη Διὸς Αἰγιόχοιο.

Τὰ δὲ καθεζομένῳ ἱερῆς παρὰ πυθμὶν ἑλαιῆς,

Φραζέσθην μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὄλεθρον.

Ταῖσι δὲ μύθων ἤρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

375

Φράζεο, ὅπως μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσῃς,

Οἳ δὴ τοι τρίετες μέγαρον κατακοιρανέουσιν,

Μνάμενοι ἀντιθέην ἄλοχον, καὶ ἔδνα διδόντες·

Ἢ δὲ σὸν αἰεὶ νόστον ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν,

Πάντας μὲν ῥ' ἔλπει, καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἐκάστω,

380

Ἀγγελίας προῖεσσα· νόος δὲ οἳ ἄλλα μενοινᾷ.

Τὴν δ' ἀκᾶμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ Ἀγαμέμνωνος Ἀτρεΐδαο

Φθίσεσθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον,

Pallas Minerva, filia Jovis Ægiochi.

Hi autem sedentes sacrae ad radicem olivæ,

Moliebantur procis insolentibus exitium.

Inter hos verò sermonem exordiebatur dea cæcia-oculis Minerva ;

“ Generose Laërtiade, prudens Ulysses,

375

“ Considera, quomodo procis impudentibus manus inferas,

“ Qui jam tibi per-triennium in domo dominantur,

“ Ambientes eximiam uxorem, et sponsalia dantes :

“ Illa autem, tuum semper reditum cum-fletu-desiderans in animo,

“ Omnibus quidem spem-dat, et pollicetur viro unicuique,

380

“ Nuncios mittens ; mens autem ei alia versat.”

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses ;

“ Papæ ! profecto omnino jam Agamemnonis Atreidæ

“ Periturus malo fato in ædibus eram,

Ver. 372. — ἱερῆς παρὰ πυθμὶν ἑλαιῆς.] “Οτι ἰσὺν τὴν προήρῃθεισαν ἑλαιῶν λίγει καὶ δι’ ἄλλας μὲν αἰτίας, μάλιστα δὲ διὰ τὸ μυδικῶς, κατὰ καὶ ἄλλα χυτὴ ἰδηλῶν, ἀνιερῶσθαι αὐτὴν τῇ Ἀθηνῇ διὰ καὶ τόσους ἑνταῦθα βολῆς ὁ πυθμὴν αὐτῆς γίνεσθαι, ὅτε Ὀδυσσεὺς τῇ Ἀθηνῇ συμφέρεται. Eustath.

Ver. 377. — κατακοιρανέουσιν.] Ἀλ. πα-
τα κοιρανέουσιν.

Ver. 378. — ἔδνα διδόντες.] “Οτι ἔ-
ντα ἔδνα ἔδνα, τὰ ἐξ ἀνδρῶν πρὸς γυναῖκα. Φησὶ
γὰρ ὅτι τρεῖς ἦσαν οἱ μνηστῆρες μνάμενοι τῇ
Πηνελόπῃ, ἔδνα διδόντες. Eustath.

Ver. 379. Ἢ δὲ σὸν αἰεὶ νόστον.]

Quam nequière Proci recto depellere
cursu.

Horat. Sermon. lib. II. v. ver. 78.

Ver. 383. — Ἀγαμέμνωνος Ἀτρεΐδαο Φθί-
σεσθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον.]
Nempe nisi Minerva eum quæ facienda es-
set prius edocuisset ; suā ipsius in domo,
eodem atque Agamemnon fato, periturus
fuisset. Quam sententiam (luculentam qui-

dem satis et perspicuam) cum non intellere-
rit Spondanus, mirè hæc annotat ; “ Quæri
“ autem potest, quale sit illud periculum,
“ quod se effugisse ope Minervæ refert, ex
“ ædibus Agamemnonis. An cædi Aga-
“ memnonis interfuit ? Id sanè à Menelao,
“ suprâ lib. IV. non memorabatur ; sed ne-
“ que ipse Ulysses, lib. IX. narravit.—Re-
“ petenti ergo mihi quod suprâ lib. III. [ver.
“ 162. &c.] à Nestore narrabatur, in illo
“ Græcorum dissidio circa profectionem à
“ Trojâ, Ulyssem in partes Agamemnonis
“ transiisse, et cum eo remansisse, discedente
“ nihilominus Menelao et seipso ; videtur
“ postea Ulysses consilio Minervæ seorsim
“ ab Agamemnone itineri se commisisse. A-
“ loqui non video quomodo hic locus possit
“ intelligi.” Scilicet ad istud “ Ἀγαμέμνωνος
“ Ἀτρεΐδαο,” non “ οἶτον ” sed “ μὲγαντον ”
refertur is arbitratu est ; ut adeo Ulysses,
non Agamemnonis fato, sed Agamemnonis in
ædibus periturus fuisse dicatur.

Ver. 384. Φθίσεσθαι.] Ἀλ. Πθίσεσθαι.

Εἰ μή μοι σὺ ἕκαστα, θεὰ, κατὰ μοῖραν ἔειπες.

385

Ἄλλ' ἄγε, μῆτιν ὕφνον, ὅπως ἀποτίσομαι αὐτούς·

Πὰρ δέ μοι αὐτὴ στῆθι, μένος πολυθαρές ἐνέισα,

Οἶω, ὅτε Τροίης λύομεν λιπαρὰ κρηδεμνα.

Αἴκε μοι ὥς μεμαυῖα παρασταίης, Γλαυκῶπι,

Καί κε τριηκοσίοισιν ἐγὼν ἄνδρεςσι μαχοίμην,

390

Σὺν σοί, πότνια θεὰ, ὅτε μοι πρόφρασσ' ἐπαρήγοις.

Τὸν δ' ἡμίβειτ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Καὶ λῖν τοι ἔγωγε παρέσσομαι, οὐδέ με λήσεις,

Ὅπότε κεν δὴ ταῦτα πενώμεθα· καί τιν' οἶω

Αἵματί τ' ἐγκεφάλῳ τε παλαξέμεν ἄσπετον οὔδας,

395

Ἄνδρῶν μνηστήρων, οἳ τοι βίοτον κατέδουσιν.

“ Nisi mihi tu singula, dea, accuratè dixisses.

385

“ Verùm age, consilium te, quo-pacto ulciscar ipso; ”

“ Et mihi ipsa asta, animum valdè-audacem immittens,

“ Qualem, quandò Trojæ solvebamus splendida moenia :

“ Si mihi sic studiosa astares, Minerva,

390

“ Etiam adversus trecentos ego viros pugnarem,

“ Tecum, veneranda dea, quandò me prompto-animo adjuvares.”

Huic autem respondit deindè dea cæsia-oculis Minerva ;

“ Et omninò tibi ego adero, neque me latebis,

“ Quandocunque demùm hæc obeamus ; atque aliquem puto

395

“ Sanguineque cerebroque fœdaturum immensum solum,

“ Virorum procorum, qui tibi victum absumunt.

Ver. 388. Οἶω, ὅτε Τροίης.]

Εἰ γὰρ σ' θεὸς ἴδῃσι φίλιον γλαυκῶπις Ἀθήνη,

Ὡς τὰτ' Ὀδυσσεὺς περιηκίδιο κυδαλίμοιο,

Δῆμι' ἐν Τρώϊ, θηὶ πάσχομεν ἄλγῃ Ἀχαιοί·

Οὐ γὰρ πῶ ἴδον ὧδε θεὸς ἀναφανδὸν φιλιύνας,

Ὡς κείνῳ ἀναφανδὸν παρίστα' Παλλὰς Ἀθήνη.

Suprà γ'. 218.

Ibid. — λιπαρὰ κρηδεμνα.] Λιπαρὰ μὲν

λέγων, κατὰ τὰς Παλαιάς, τὰ ἱερῆλα κ' λαμ-

πραῖ· ἀκόσ· δι' ἀνθρώπων ἔστω καὶ τὰ εὐδαίμονα

ποσὶ. Κρηδεμνα δὲ μεταφορικῶς κ' τὴν τὰς τῶν

πύργων εἰρήνην, κ' λυγρὰς ἔχοντας. Eustath.

Ver. 390. Καί κε τριηκοσίοισιν.]

Σόφον γὰρ ἐν βέλειαμα τὰς πολλὰς χίρας

Νικῇ

Euripides, citatus à Duperto, in Gno-

stologiâ ad hunc locum.

Ver. 391. Σὺν σοί, πότνια θεὰ.] Τυτσί-

μιτὰ κ' φρονήσιος· καὶ ἢν κ' μάστιγα τῶν μνη-

στήρων περιγίγντο. Eustath. Cæterum pron-

untiabatur vox θεὰ, ac si scriptum esset

θεῶ. Vide ad Il. ε. 18. Editiones autem

nonnullæ, notante Barnesio, habent πότνια

θεῶ. Ut infrâ ú. 91.

Ibid. — ὅτε μοι πρόφρασσ' ἐπαρήγοις.]

— ὅτε οἱ πρόφρασσα παρίστης.

Iliad. κ'. 290.

Ubi Eustathius vocem πρόφρασσα exponit,

Vol. I.

προμηθείας, τὰ ὑπὲρ ἐκόντων φερόμεν κ' ἰδίωστα.

Minus rectè. “ Nec enim,” uti annotat

Duportus in Gnomolog. Homeric. ad hunc locum

Odyssea, “ πρόφρασσα est προμηθείας, pro-

“ videns, prudens, sed πρόφρασσα, πρόφρασσα, pro-

“ na, propensia.”

Ver. 393. — ὡδὲ με λήσεις.] Vide su-

prâ ad λ'. 101.

Ver. 395. Αἵματι τ' ἐγκεφάλῳ τε παλαξί-

μιν ἄσπετον οὔδας.]

Ossaque dispergit cerebro permixta cru-

ento.

Æn. X. 416.

— et sparso latè rigat arma cerebro.

Æn. XII. 308.

Ἀσπίον δὲ οὔδας περιφραστῶς τὴν ἡπίονα λίσσ,

ὅ ἐστι τὴν ἀπλῶς γῆν· ἄλλως γὰρ πῶς ἀσπίος

ἢ βραχέια κ' ἐντερίστροφος, καὶ ἢν οἱ μνηστῆρες

πιστεύουσι. Eustath. Quam explicationem

rejiçiens Dna. Dacier ; “ Ἀσπίον (inquit)

“ ne signifie que spacieuse, vaste ; une salle,

“ où tant de Princes faisoient leurs ban-

“ quets, pouvoit fort bien être appelée

“ vaste, ἀσπίον.” Minus rectè uterque.

Poëta (ut opinor) per phrasin ἄσπετον οὔδας,

ut per ἐγείνα χθὼν et similia, nihil aliud

quàm Solum in universum designare voluit.

Quod tamen Eustathium quidem non ex to-

to videtur fugisse, quum ait, ὁ ἐστὶ τὴν ἀ-

πλῶς γῆν. Vide ad Il. σ'. 61.

Hh

Ἄλλ' ἄγε, σ' ἄγνωστον τεύξω πάντεσσι βροτοῖσι·
 Κάρφω μὲν χροῖα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι,
 Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλέσω τρίχας, ἀμφὶ δὲ λαῖφος
 Ἔσσω, ὃ κεν στυγέησιν ἰδὼν ἄνθρωπος ἔχοντα·
 Κνυζώσω δέ τοι ὅσσε, πάρος περικαλλέ' ἔοντε,
 Ὡς ἂν ἀεικέλιος πᾶσι μνηστῆρσι φανείης,
 Σῇ τ' ἀλόχῳ, καὶ παιδί, τὸν ἐν μεγάροισιν ἔλειπες.
 Αὐτὸς δὲ πρῶτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
 Ὅς τοι ὕν' ἐπίουρος· ὁμῶς δέ τοι ἥπια οἶδε,
 Παῖδά τε σὸν φιλείει, καὶ ἐχέφρονα Πηνελόπειαν.
 Δῆεις τὸν γε σύεσσι παρήμενον· αἱ δὲ νέμονται
 Πὰρ Κόρακος πέτρῃ, ἐπὶ τε κρήνῃ Ἀρεθούσῃ,
 Ἔσθουσαι βάλανον μενοεικέα, καὶ μέλαν ὕδωρ

400

405

"Sed age, te incognitum faciam omnibus mortalibus:
 "Arefaciam quidem cutem pulchram in flexilibus membris;
 "Flavosque ex capite delebo crines; circumque pallium
 "Induam, quod aversetur conspicatus homo habentem:
 "Deformabo etiam tibi oculos, antea perpulchros existentes;
 "Ut turpis omnibus procis appareas,
 "Tuæque uxori, et filio, quem in ædibus reliquisti.
 "Ipse verò primum subulcum adi,
 "Qui tibi suum custos; simulque tibi bene vult,
 "Filiumque tuum diligit, et prudentem Penelopem.
 "Invenies hunc utique subus assidentem; hæc verò pascuntur
 "Apud Coracis petram, et ad fontem Arethusam,
 "Comedentes glandem suavam, et nigram aquam

400

405

Ver. 397. — σ' ἄγνωστον τεύξω πάντεσσι βροτοῖσι.] Πῶς δ' ἢ Ἐυρύκλεια γινώσκει; ἰσχυρὰ χροῖα αὐτῆς. Schol. Rectius Eustathius, citante Barnois; "Ἀγνώστους δὲ γίνονται πάντες, διότι καὶ τῆς μακίας Εὐρύκλειας· ἀλλ' ὅτ' αὐτὴ ἐν τῷ αἵματι ἀπλῶς ἀναγνωρίζει τὸν Ὀδυσσεύα, ἐκ τῆς κατὰ τὸν μῦθον δι' ἧλης, ὡς φανήσεται.

Ibid. — ἄγνωστον.] Vide suprā ad ver. 190.

Ver. 400. — ἔ κεν στυγέησιν ἰδὼν ἄνθρωπος ἔχοντα.] Αἱ. ἔ κεν στυγέησιν τὸν ἰδὼν ἄνθρωπον ἔχοντα.

Ver. 401. Κνυζώσω δὲ τοι ὅσσε.] Ρυτύνω, ἀπαιτῶντες ἢ ρυτύνω, ὅσοις αὐτὸν ἐκ τῶν καθυπὸντων ἔ συμπλέσσω, ἢ κακώσω. Schol.

Ver. 405. — ὁμῶς δὲ τοι ἥπια οἶδε.] Ἡ γὰρ, ὁμοίως σοι τῇ Ὀδυσσῇ, ἥπιας ἐστὶ πρὸς τοὺς σὺς. Eustath. Quæ explicatio (ut opinor) ferri non potest. Sensus istius "τοι ἥπια οἶδε" reverà est; "Erga te bene affectus est." Ut liquet ex *Odys.* 6. 39. ubi *Minnerva*, *Telemachum* alloquens, eadem utitur phrasi: itemque ex ejusdem libri versu ultimo, ubi de *Subulco* dicitur;

ἀνάκτισιν ἥπια αἰδῶς.

Vide et *Iliad.* 4. 73. Porro Editiones val-

gatæ hoc in loco habent ἥμως. Verum cum in iisdem Editionibus scriptum sit ἥμως, infra 6. 39. ubi idem versus occurrit; cumque ita etiam hîc in commentario legat Eustathius; utrobique ἥμως edidi.

Ver. 408. Πὰρ Κόρακος πέτρῃ.] Οὗτος ὁ Κόραξ κυνηγῶν, ἀπὸ τῆς στίγας πίσιον, ἰσχυρῶς· καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἀρεθούσα ἰασηνὴ ἀσπύλατο. Ἀρεθούσα δὲ τίσται, ἐν Συρακούσῃ, ἐν Σμύρῃ, ἐν Χαλκίδι, ἢ ἐν Ἰθάκῃ. Schol.

Ver. 409. Ἔσθουσαι βάλανον μενοεικέα, καὶ μέλαν ὕδωρ Πίνουσαι.] Πάχυνται δὲ σὺς ἐν ἀκῷ — σίνοντα ὕδωρ τιθολομίνον, — καὶ τροφῆς [χαίροντα] ἵσαι φουκόδισται ἀσπύ, καὶ ὁ σπύλατος δύναται. Καὶ Ὅμηρος δὲ ἵσαι ὁσπύλατος ταῦτα — Ὅτι τῇ τιθολομίνῃ ὕδατι πιαίνονται, φασί, "μέλαν ὕδωρ Πίνουσαι," τὸ δ' ὕδατος τρέφει τιθολομίναν ἀλαφῶν. — Τὸ δὲ φουκόδισ αἰνίσσεται τῆς τροφῆς, ἵσαι λίγας, "βάλανον μενοεικέα" ἰσχυρὰν αὐτὰς. *Ælian.* de *Animal.* lib. V. cap. 45. Quorum tamen observationum prior parum rectè se habet; nam Epitheton "μέλαν" minimè aquam turbidam, τιθολομίνον, (uti vult *Ælian.*) denotat; sed, ut liquet ex innumeris Poëtæ locis, Omni Aquæ in universum tribuitur.

Πίνουσαι, τὰ δ' ὕεσσι τρέφει τεβαλυνῖαν ἀλοιφήν.

410

Ἐνθα μένειν, καὶ πάντα παρήμενος ἐξερέεσθαι,

Ὅφρ' ἂν ἐγὼν ἔλθω Σπάρτην ἐς καλλιγύναικα,

Τηλέμαχον καλέουσα, τέον φίλον υἱόν, Ὀδυσσεύ·

Ὅς τοι ἐς εὐρύχορον Λακεδαίμονα παρ Μενέλαον

Ὠχετο, πεισόμενος μετὰ σὸν κλέος, εἶπου ἔτ' εἴης.

415

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Τίπτε τ' ἄρ' οὐ οἱ ἐεῖπες, ἐνὶ φρεσὶ πάντ' εἰδυῖα;

Ἥ ἴνα που καὶ κεῖνος ἀλώμενος ἄλγεα πάσχη

Πόντον ἐπ' ἀτρυγέτον; βίοτον δέ οἱ ἄλλοι ἔδουσι.

Τὸν δ' ἡμεῖβει· ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

420

Μὴ δὴ τοι κεῖνός γε λῖν ἐνθύμιος ἔστω·

Αὐτὴ μιν κόμπευον, ἵνα κλέος ἐσθλὸν ἄροίτο,

Κεῖσ' ἐλθὼν· ἀτὰρ οὔτιν' ἔχει πόνον· ἀλλὰ ἔκηλος

Ἥσται ἐν Ἀτρεΐδαο δόμοις, παρὰ δ' ἄσπετα κεῖται.

Ἥ μὲν μιν λοχῶσι νεοὶ σὺν νηὶ μελαίνῃ,

425

Ἰέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκίεσθαι·

Ἀλλὰ τὰ γ' οὐκ οἶω, πρὶν καὶ τινα γαῖα καθέξει

“Bibentes, quæ scilicet suis alimentum florentem pinguedinem.

410

“Illic mane, et omnia assidens interroga,

“Dum ego ivero ad Spartam pulchris mulieribus abundantem,

“Telemachum accersitura, tuum dilectum filium, Ulysses;

“Qui in spatiosam Lacedæmonem ad Menelaum

“Abiit, sciscitaturus de tuâ famâ, sicubi adhuc esses.”

415

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;

“Et cur non ei dixisti, in mente omnia sciens?”

“An ut alicubi et ille errans dolores patiatur

“Pontum super infructuosum? victum autem ei alii edunt.”

Huc autem respondit deinde dea cæcasi-oculos Minerva;

420

“Nè jam tibi ille valde curæ sit:

“Ipsa eum mittebam, ut famam bonam adipisceretur,

“Illuc profectus: quinetiam nullam habet molestiam; sed quietus

“Sedet in Atridæ ædibus; copiosa autem ei adsunt.

“Profecto quidem ei insidiantur juvenes cum nave nigrâ,

425

“Cupientes interficere, antequam in patriam terram venerit:

“Sed ea scilicet non futura puto; prius etiam aliquem terra detinebit

Ver. 410. Πίνουσαι.] Vide infra ad π'. 143.

Ver. 415. Ὠχετο, πεισόμενος μετὰ σὸν κλέος.] Ἐρμηνεύει δὲ καὶ τὸ ἐν τοῖς φθέουσι πε [suprà Odys. d. 95. γ'. 78.] γραφὴν περὶ Τηλέμαχου, “ἢ ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀν-
“δράποισιν ἔχηται,” ὡς διττὴν ἔχον ἐκ τῆς ἱ-
στορίας, συγχερόμεται ἐκ τῶν ἱσταῶθα. Eustath. Verum liquet ex ver. 422. infra, nullam ibi omnino esse ambiguitatem.

Ibid. — ἴππιν.] Ἀλ. ἡπιν.

Ver. 417. Τίπτε τ' ἄρ' ἐ;] “Et quomobrem
“igitur —?”

Ver. 419. — Ἰδου.] Eustathius in com-
mentario citat, Ἰδου.

Ver. 422. Αὐτὴ μιν κόμπευον, ἵνα κλέος
ἐσθλὸν ἄροίτο.] Vide suprà ad ver. 415. et
ad d. 95. et γ'. 78.

Ver. 424. — παρὰ δ' ἄσπετα κεῖται.]
“Ἦγον παρατίθενται αὐτῷ πολλὰ εἰς τρυφήν.
Eustath.

'Ανδρῶν μνηστῆρων, οἳ τοι βίοντα κατέδουσιν.

"Ὡς ἄρα μιν φαρμένη ῥάβδῳ ἐπεμάσσαν· Ἀθήνη
Κάρψε μὲν οἱ χροῖα καλὸν ἐνὶ γναμπτῶσι μέλεισσι,
Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὄλεσε τρίχας, ἀμφὶ δὲ δέρμα
Πάντεσσιν μελέεσσι παλαμοῦ δῆκε γέροντες·

430

Κρύζωσεν δὲ οἱ ὅσσε, πάρος περικαλλέ· ὄντες·

'Αμφὶ δὲ μιν ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλεν, ἥδ' ἐ χιτῶνα,

'Ραγαλία, ῥυτίωντα, κακῷ μεμορυγμένα κατῆ·

435

'Αμφὶ δὲ μιν μέγα δέρμα ταχείης ἔσθ' ἐλάφοιο

Ψιλόν· δῶκε δὲ οἱ σπῆπτρον καὶ ἀεικία στήνῃ,

Πυκνὰ ῥαγαλήν· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.

Τῷ γ' ὥς βουλευσάντε δίστμαγον· ἡ μὲν ἔπειτα

Εἰς Λακεδαίμονα δῖαν ἔβη μετὰ παῖδ' Ὀδυσῆος.

440

"Vironum procorum, qui tibi victum devorant."

Sic utique ipsum locuta virgâ tetigit Minerva:

Arefecit quidem ei cutem pulchram in flexilibus membris;

430

Flavosque ex capite delevit crines; circum verò pellem

Omnibus membris antiqui posuit senis:

Deformavit porro ei oculos, antea perpulchros existentes:

Circum autem ipsum lacernam aliam malam jecit, et tunicam,

435

Laceras, squallentes, malo foedatas fumo:

Circumque ipsum magnam pellem velocis indidit cervi

Depilem; deditque ei baculum et turpem peram,

Crebris-locis lacernam: inerat verò tortum lorum.

Illi utique ita consilio-habito discesserunt: hæc quidem deinde

In Lacedæmonem divinam ivit ad filium Ulyssis.

440

Ver. 428. 'Ανδρῶν μνηστῆρων.] Deest hic versus in Codice uno à Tho. Bentleio collat.

Ver. 429. — ἐπεμάσσαν.] Barnesius edidit ἐπιμάσσει. Sed rationibus hæud satis idoneis. Vide ad Il. ε'. 564.

Ver. 430. — ἔβη.] Al. ἐπῆ.

Ver. 433. Κρύζωσεν δὲ οἱ ὅσσε.] Vide suprâ ad ver. 401.

Ver. 435. — ῥυτίωντα.] Al. ῥυτίοντα.

Ibid. — μεμορυγμένα.] Al. μεμορυγμένα.

Ver. 438. — ἀορτήρ.] Ἐξ ἧ ἀορτῆς, ὡς ἐστὶ παρὰ κριμάτω. Schol.

Ver. 439. — δίστμαγον.] Al. δίστμας. Ut Il. ε'. 531.

Ibid. — ἡ μὲν ἔπειτα Εἰς Λακεδαίμονα δῖαν ἔβη.] Redit hic Poëta (ut rectè notat Dna. Dacier,) undè digressus est, *Odys.* δ'. 624. cujus libri à fupè, in novem deinceps sequentibus libris, quæcunque Ulyssi, à Trojæ excidio usque ad reditum ejus in Ithacam, acciderunt, omnia narrantur. "Et c'est en quoi (inquit eadem Dna. Dacier) il faut admirer l'art du Poëte."

"L'action de l'Odyssée étoit trop longue pour être continuée naturellement et tout du long —; c'est pourquoi Homère a eu recours à l'ordre artificiel, en commençant son Poëme par les incidents de son action qui sont arrivés les derniers selon les tems, et en rappellant ensuite par la narration tous les autres qui ont précédé." Vide ad Il. ε'. 1. Notandum porro (ut rectè observavit Barnesius,) connecti hæc cum sequentis libri initio, "Ἀπὸ τῆς ἐκ Λακίων ὕψους." Quo magis miris eorum sententiam, qui Homerum hosce libros non uno consilio omnes conscripsisse, sed sparsim et singulatim compositos edidisse arbitrati sunt. Vide ad Il. ε'. *ipso statim initio.* Caterum non malè conjicit Barnesius librum hunc in voce ἀορτῆς desinere posse, sequentemque incipere, Τῷ γ' ὥς βουλευσάντε ὕψους.

Ver. 440. — Λακεδαίμονα δῖαν.] Vide suprâ ad δ'. 1. et ε'. 20.

14 DAY USE
RETURN TO DESK FROM WHICH BORROWED

LOAN DEPT.

This book is due on the last date stamped below, or
on the date to which renewed.

Renewed books are subject to immediate recall.

30 APR '64	LD
JUN 7 '64	-1 PM
NOV 14 1966	7 6
REC'D LD	NOV 16 '66 -9 AM
NOV 20 1966	2 6
DEC 1 '66	-1 PM
LOAN DEPT.	

LD 21A-40m-11,'63
(E1602s10)476B

University of California
General Library
Berkeley

M156033PA 4021

A2

1810

V.1

SE

51

★
THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

